СТИВЪН ЕРИКСЪН
ДВЕРИТЕ НА СКРЪБНИЯ ДОМ

Част 2 от „Малазанска книга на мъртвите“

Превод от английски: Валерий Русинов, 2004

chitanka.info

Този роман се посвещава на двама господа:

Дейвид Томас-младши, който с такова доброжелателство ме запозна в Англия с един определен издател; и на Патрик Уолш, въпросния издател, с когото ме запозна. През годините те проявиха към мен изключително доверие и съм еднакво благодарен и на двамата.

ДЕЙСТВАЩИ ЛИЦА

НА ПЪТЯ НА РЪКАТА

Икариум, странстващ джаг със смесена кръв
Маппо, негов спътник, трелл
Искарал Пъст, Върховен жрец на Сянка
Риландарас, Белия чакал, д’айвърс
Мессремб, соултейкън
Грилън, д’айвърс
Могора, д’айвърс

МАЛАЗАНЦИТЕ

Фелисин, най-малката дъщеря на дома Паран
Хеборик Леката ръка, историк и бивш жрец на Финир, изгнаник
Баудин, спътник на Фелисин и Хеборик
Фидлър, Девети взвод, Подпалвачите на мостове (Мостоваците)
Крокъс, младеж от Даруджистан
Апсалар, бивш боец от Девети взвод, Мостоваците
Калам, ефрейтор в Девети взвод, Мостоваците
Дюйкър, имперски историк
Кълп, кадрови маг, Седма армия
Малик Рел, главен съветник на Върховния юмрук на Седемте града
Саварк, командир на охраната на Отатаралския минен лагер, Чашата на черепа
Пелла, войник на служба в Чашата на черепа
Пормквал, Върховен юмрук на Седемте града, в Ейрън
Блистиг, командир на стражата в Ейрън
Топър, командир на Нокътя
Лъл, капитан в Седма армия
Ченед, капитан в Седма армия
Сълмър, капитан в Седма армия

Минсър, сапьор
Лист, ефрейтор в Седма армия
Кътъл, сапьор
Геслер, ефрейтор в Крайбрежната охрана
Сторми, войник в Крайбрежната охрана
Трут, новобранец в Крайбрежната охрана
Скуинт, стрелец
Пърл, Нокът
Капитан Кенеб, бежанец
Селв, жена на Кенеб
Майнала, сестра на Селв
Кесен, първороден син на Кенеб и Селв
Ванеб, вторият син на Кенеб и Селв
Капитанът, собственик и командир на търговския кораб „Рагстопър“
Бент, уикско овчарско куче
Роуч, галено кученце от Хендж

УИКЦИ

Колтейн, Първи полк, Седма армия
Темул, млад пиконосец
Нил, магьосник
Недер, магьосничка
Бълт, командир ветеран и чичо на Колтейн

ЧЕРВЕНИТЕ МЕЧОВЕ

Бария Сетрал (Доусин Пали)
Мескер Сетрал негов брат (Доусин Пали)
Тене Баралта (Ерлитан)
Аралт Арпат (Ерлитан)
Лостара Юил (Ерлитан)

БЛАГОРОДНИЦИ В КУЧЕШКАТА ВЕРИГА (МАЛАЗАН)

Нетпара
Ленестро
Пулик Алар

Тъмлит

СЛЕДОВНИЦИ НА АПОКАЛИПСИСА

Ша’ик, водачка на въстанието
Леоман, капитан в Апокалипсиса на Рараку
Тоблакай, телохранител и воин в Апокалипсиса на Рараку
Фебрил, маг и старши съветник на Ша’ик
Корболо Дом, бивш Юмрук, ренегат, предвождащ Оданската армия
Камъст Релой, Върховен маг с Оданската армия
Л’орик, маг с Апокалипсиса на Рараку
Бидитал, маг с Апокалипсиса на Рараку
Мебра, шпионин в Ерлитан

ДРУГИ

Салк Елан, презморски пътешественик
Шан, Хрътка на Сянката
Джиър, Хрътка на Сянката
Блайнд, Хрътка на Сянката
Б’асан, Хрътка на Сянката
Руд, Хрътка на Сянката
Моби, познайник
Хентос Ълм, Заклинател (Хвърляч) на кости (гадател) от Т’лан Имасс
Легана Брийд, от Т’лан Имасс
Олар Етил, Заклинател (Хвърляч) на кости (гадател) от Т’лан Имасс
Кимлок, Бродник на Танно
Бенет, разбойнически главатар
Ърп, дребен слуга
Ръд, също толкова дребен слуга
Апт, демон апториан
Панек, дете
Карполан Демесанд, търговец
Була, ханджия
Котильон, бог, покровител на убийците

Сенкотрон, Владетел на Върховен дом Сянка
Реллок, слуга

РЕЧНИК

ПЛЕМЕНА НА СУБКОНТИНЕНТА

СЕДЕМТЕ ГРАДА

Ейрак: Пан’поцун Одан
Билард: източно от Ненот Одан
Кан’елд: североизточно от Убарид
Дебрал: северни райони
Дис’бал: хълмове Омариянд Наал
Грал: подножията на Ерлитан до Пан’поцун
Керан добрай: равнина Джилийн
Хундрил: западно от Ненот Одан
Парду: северно от степите Джилийн
Семк: степи и хълмове Карас
Тайтан: южно от Сиалк
Трегин: западно от Санимон

ЕЗИК НА СЕДЕМТЕ ГРАДА

(БИСДРА И ДЕБРАИ) (ПОДБРАНИ ДУМИ)

Бок’арала: крилати маймунки
Бок’арал: единствено число
Кръвниче: хапещо насекомо
Сърбели: носени от вятъра пустинни бълхи
Денрабъ: голямо морско месоядно животно
Дъранг: вид опиат
Емраг: ядлив кактус, обичан от трелл
Емълър: отрова, извличана от цветя
Енкар’ал: крилато влечуго с големината на кон (много рядко)
Гулдинда: широколистно дърво
Джигъра: лечебен кактус

Китра: бойно оръжие (вид нож)
Маррок: почивка по време на сухия сезон
Мезла: оскърбително название за малазанците
Одан: равнини, пустинни места
Ризан: крилат гущер с големина на катерица
Сав’рак: вид светла бира
Сепах: безквасен хляб
Ши’гаи: горещ вятър по време на сухия сезон
Симхарал: продавач на деца
Тапу: продавач на храна
Тапухарал: продавач на козе месо (печено)
Тапусепах: продавач на хляб
Тапутаср: продавач на сладкиши
Таср: сепах с мед
Телаба: наметало
Тралб: отрова, получавана от гъби
Бял паралт: отрова, получавана от паяци

МЕСТНИ ИМЕНА

Ейрън: Свещен град и седалище на Имперския щаб
Балан (Битката за)
Бат’рол: селце близо до Хисар
Кейрон Тепаси: град
Кучешката верига: Походната колона на Колтейн, включваща войници и бежанци, на път от Хисар за Ейрън
Извор Доджал (Битката за)
Доусин Пали: град на южното крайбрежие на остров Отатарал
Ерлитан: Свещен град
Г’данисбан: град близо до Пан’поцун
Джилийн: град на крайбрежието на Клейтарско море
Хребет Джелър (Битката за Джелър)
Меш’арн то’ледан: Денят на Чистата кръв
Гуран: град
Хисар: град на източното крайбрежие
Свещена пустиня Рараку: област на запад от Пан’поцун
Одан Каракаранг: Свещен град на о-в Отатарал
Ненот (Битката за)

Пан’поцун: Свещен град
Руту Джелба: пристанищен град в северната част на о-в Отатарал
Санимон (Битката за)
Равнината Секала (Битката за)
Сиалк: град на източното крайбрежие
Пътят на Ръцете: пътят на соултейкън и д’айвърс към възвисяването
Треморлор: Къщата Азат в Пустините, също Дом на Одан
Убарид: Свещен град на източното крайбрежие
Кръстопът Ватар (Кръстопътят на Колтейн, Клането на Ватар)
Падината Вън’тъл: югоизточно от Хисар

СВЕТЪТ НА ЧАРОДЕЙСТВОТО

Лабиринтите (Пътищата — онези Лабиринти, които са достъпни за човешките същества):

Денъл: Пътят на знахарството
Д’рисс: Пътят на Камъка
Пътеката на Гуглата: Пътят на Смъртта
Мийнас: Пътят на Сянката и Илюзията
Рюз: Пътят на Морето
Рашан: Пътят на Мрака
Серк: Пътят на Небето
Теннес: Пътят на Земята
Тир: Пътят на Светлината

Древните лабиринти:

Куралд Галайн: Лабиринтът на Мрака на Тайст Андий
Телланн: Лабиринтът на Т’лан Имасс
Омтоуз Феллак: Лабиринтът на Джагът
Старвалд Демелайн: Лабиринтът на Тиам, Първия лабиринт

Титли и групи:

Първи меч на Империята: при Малазан и Т’лан Имасс — титла, обозначаваща Защитника на империята

Юмрук: военен управител в империята Малазан

Върховен юмрук: командир на армиите в Малазанска кампания

Крон Т’лан Имасс: името на клановете под командата на Крон

Логрос Т’лан Имасс: името на клановете под командата на Логрос

Подпалвачите на мостове: легендарно елитно инженерно-подривно подразделение във Втора армия на Малаз, наричано за краткост „Мостоваците“

Пурпурната гвардия: прочут наемен отряд, командван от свален принц

Пророкът на Панион: загадъчен пророк, управляващ земите на Даруджистан

Бойният главатар: прозвището на Каладън Бруд

Нокътят: тайна организация на Империята

Народи (хора и не-хора):

Баргаст (не-хора): пасторално номадско военно общество

Форкрул Ассаил (не-хора): митичен народ (една от четирите раси основателки)

Джагът (не-хора): митичен народ (една от четирите раси основателки)

Морант (не-хора): силно военизирана цивилизация, съсредоточена в Облачния лес

Т’лан Имасс: една от четирите раси основателки, сега безсмъртна

Тайст Андий (не-хора): една от древните раси

Тайст Едур (не-хора): една от древните раси

Трелл (не-хора): пасторално номадско военно общество в преход към уседналост

Драконовата колода — Фатид (и свързаните с нея асценденти):

Върховен дом Живот

Крал

Кралица (Кралица на Сънищата)
Защитник
Жрец
Херолд
Войник
Тъкач
Зидар
Девица

Върховен дом Смърт
Крал (Гугла)
Кралица
Рицар (някога Дасем Ълтър)
Магове
Херолд
Войник
Вретенар
Зидар
Девица

Върховен дом Светлина
Крал
Кралица
Защитник
Жрец
Капитан
Войник
Шивачка
Строител
Дева

Върховен дом Мрак
Крал
Кралица

Рицар (Син на Тъмата)
Магове
Капитан
Войник
Тъкач
Зидар
Невяста

Върховен дом Сянка
Крал (Сенкотрон/Амманас)
Кралица
Убиец (Въжето/Котильон)
Магове
Хрътка

Необвързани
Опонн (Шегаджиите на Случайността)
Обелиск (Бърн)
Корона
Скиптър
Глобус
Трон

Други:

Заклинател (Хвърляч) на кости: шаман на Т’лан Имасс
Шанс: меч, посветен на Опонн
Д’айвърс: висш орден на превъплъщението
Драгнипур: меч, използван от Аномандър Рейк
Финнест: предмет, използван за отблъскване на сила от Джагът
Отатарал: отхвърляща магията червеникава руда, изваждана от хълмовете Танно, Седемте града
Соултейкън: орден на превъплъщението
Т’орруд Кабал: Кабалът на Даруджистан

Кралете тирани: Древните владетели на Даруджистан
Лабиринти на Хаоса: Гибелни пътеки между Лабиринтите

Асценденти:

Апсалар: Богиня на крадците
Беру: Бог на бурите
Бърн: Богиня на Земята, Спящата богиня
Каладън Бруд: Боен главатар
Котильон/Въжето: Убиецът на Върховния дом Сянка
Десемврий: Бог на трагедията
Д'рек: Червея на есента (понякога — кралицата на Болестта, виж Полиел)
Фандърей: Вълчицата на Зимата
Финир: Глигана (виж също Теннерок)
Джедъроун: Богиня на пролетта и прераждането
Велики гарвани: огромни магически птици
Гуглата: крал на Върховния дом Смърт
Джесс: Кралица на Сплитането
Каллор: Върховен крал
К'рул: Древен бог
Моури: Богиня на просяците, на робите и на крепостните
Нерруз: Богиня на Спокойните морета и на Попътния вятър
Опонн: Близначните Шутове на съдбата
Оссерк: Бог на небето
Полиел: Господарката на мора
Кралица на сънищата: Кралица на Върховния дом Живот
Сенкотрон/Амманас: Върховен крал на дом Сянка
Шеденул/Солиел: Богиня на здравето
Солиел: Господарката на цяра
Теннерок/Финир: Глигана с Петте бивни
Сакатия бог: Краля на веригите
Хрътките: от Върховния дом Сянка
Тогг (виж Фандърей): Тигъра на Лятото и Битката
Синът на Тъмата/Господарят на Луната/Аномандър Рейк: рицар на Върховния дом Мрак

КУЧЕШКАТА ВЕРИГА
Походът на Колтейн Първата половина
Бат'рол
Бродът на Секала
Хребет Джелър
ПАН'ПОЦУН ОДАН
Племена грал
Ленох
Сетрем
Племена семк'к
Сем'к
р. Пат'а
Халаф
Убарид Одан
Мелм
Хребет Джелър
Старият път за Халаф
Убарид
(свещен град)
Дюрал
Нол
Асмар
Аалов
Теплес
р. Тер
Ратар
Гора Ватар
р. Ватар
МОРЕ ДОДЖАЛ ХЕЙДИНГ
път Бакун
Кейра
Врек
К'арашимеш
(свещен град)
Т'нал
МОРЕ
КЕЙРАС
Манастир Кеал
Гуран
Салбха
Онал
Секал
Кейрон Тепаси
Карлмон
Бакра
Манок
Айришимон
Племена семк'к
Кервански път
Сомон
Суха р.
пл. Мрк
Стунра Кефф
Ямата
Бродът на Секала
Племена титаан
Керванска пътека
Лод
Племена титаан (враждебни към чужденци)
ПЛАНИНИ КАРОН
Гора Бакулалар
р. Бакун
Вендж
Хълмове
Кюндеш
Ка'мон
Извор Друдж
пл. Ладор
Ладор
Хълмове
Сиалк Одан (равнина)
Племена дебраа
Ив
Хисар
Ухар
Път Талур
Прохода Гривар
Падина Т'ева
Нитрал
Нарти
Сиалк
Бат'рол
Падина
Падина Вън. Път
Вън. Път
САУЛСКО МОРЕ

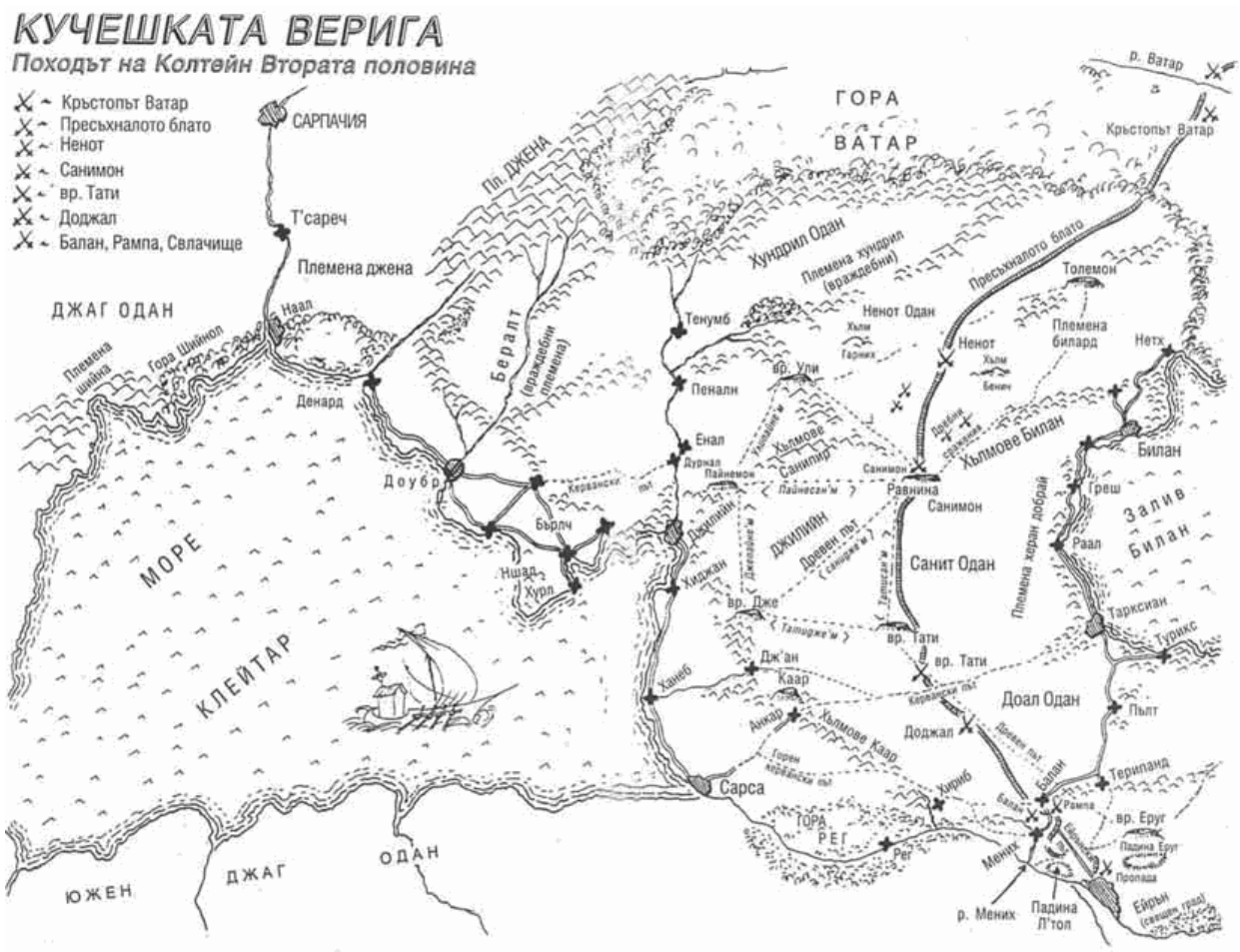
КУЧЕШКАТА ВЕРИГА
Походът на Колтейн Втората половина
Кръстопът Ватар
Пресъхналото блато
Ненот
Санимон
вр. Тати
Доджал
Балан, Рампа, Свлачище
САРПАЦИЯ
Т'сареч
Племена джена
ДЖАГ ОДАН
Наал
Племена шийнд
Гора Шийнол
Денард
Пл. ДЖЕНА
Беролт (враждебни племена)
Доубр
Керванск път
Бърлч
Ншад
Хурл
МОРЕ
КЛЕЙТАР
ЮЖЕН ДЖАГ ОДАН
ГОРА ВАТАР
р. Ватар
Кръстопът Ватар
Хундрил Одан
Племена хундрил (враждебни)
Тенумб
Ненот Одан
Пресъхналото блато
Толемон
Племена билард
Нетх
Пенали
вр. Ули
Ненот
Енал
Дурнал
Пайнемон
Хълмове Санимир
Санимон
Равнина
Санимон
Хълмове Билан
Билан
Греш
Залив Билан
Раал
Джиплийн
Древен път
Санит Одан
Племена хоран добрай
Тарксиан
Турикс
Хиджан
вр. Дже
вр. Тати
вр. Тати
Дж'ан
Каар
Ханеб
Доал Одан
Пълт
Анкар
Хълмове Каар
Доджал
Горен керванск път
Сарса
Хиримб
Терипанд
Рампа
вр. Еруг
ГОРА РЕГ
Рег
Падина Еруг
Пропаст
Мених
р. Мених
Падина Л'тол
Еирьи (свещен град)

ПРОЛОГ

На посинялото от бой лице на хоризонта
какво съзират свитите очи,
което да не може да се заличи
от вдигнатата ви ръка?

„Подпалвачите на мостове“
Ток-младши

1163 Г. ОТ СЪНЯ НА БЪРН

9 Г. ОТ УПРАВЛЕНИЕТО НА ИМПЕРАТРИЦА ЛАСИЙН

ГОДИНАТА НА ЧИСТКАТА

Затътри се откъм Булеварда на душите и навлезе в Площада на възмездието, окаяна купчина мухи. Кипнали буци, пълзящи по тялото му в безумно преселение, черни и лъскави, капеха на бучки и се пръскаха в полет, щом паднеха на каменните плочи.

Идеше краят на Часа на жаждата и жрецът залиташе по дирята му сляп, глух и смълчан. В чест на своя бог в този ден слугата на Гуглата, повелителя на Смъртта, със своите събратя се беше съблякъл до голо и се бе потопил в кръвта на посечените убийци, кръв, събирана в гигантски амфори, изправени покрай стените на храмовия наос. След това братята бяха тръгнали в процесия по улиците на Унта да поздравят божиите духове, налагайки смъртния танц, бележещ сетния ден на Сезона на развалата.

Стражите, обградили Площада, се раздвоиха да отворят път на жреца и се отдръпнаха още заради кръжащия и бръмчащ облак, който

се виеше след него. Небето над Унта все още беше сиво, нежели синьо, а роящите мухи, изсипали се призори в столицата на империята Малазан, вече се вдигаха и бавно летяха над залива към солените блата и давещите се островчета оттатък рифа. Сезонът на развалата носеше напаст, а бе дошъл безпрецедентно вече на три пъти през последните десет години.

Въздухът на площада все още бръмчеше, все още бе изпъстрен сякаш с летящи песъчинки. Някъде по-натам по улиците жално квичеше псе, като полуумряла твар, но все още недоумряла, а близо до централния фонтан на Площада едно изоставено муле, рухнало малко преди това, продължаваше да рита немощно. Мухите бяха накацали по тялото му, пропълзели бяха във всички отверстия и то вече се беше издуло от газове. Породата му си беше инатлива и ето, че умираше вече от цял час. Щом жрецът го подмина слепешката, мухите от мулето се занадигаха на пелена, за да се присъединят към онези, които вече го бяха загърнали.

От мястото, където стоеше с останалите, за Фелисин бе ясно, че жрецът на Гуглата крачи право към нея. Очите му бяха десет хиляди, но беше сигурна, че всички са се приковали в нея. Но дори усилващият се ужас не можа да смути вцепенеността, загърнала ума й като задушаващ саван; усещаше го как се надига вътре в нея, но усещането приличаше повече на спомен за страх, отколкото на оживял страх.

Едва си спомняше първия Сезон на развалата, който бе преживяла, но имаше съвсем ясни спомени за втория. Преди малко повече от три години беше видяла с очите си този ден, скрита на сигурно в семейното си имение, в солидната къща с плътно затворените и затулени с тежки завеси прозорци, със запалените мангали пред вратите и по високите, обрамчени с остри парчета счупено стъкло стени — бълваха лютивия дим от листа на истаарл. Последният ден на Сезона и Часа на жаждата бе за нея един далечен миг на отвращение, дразнещ и нелеп, но нищо повече. Тогава не бе и помислила за безбройните градски просяци и уличните твари, лишени от подслон, или дори за най-бедните жители, насила събрани и принудени да разчистват дни наред след това.

Един и същ град, а толкова различен свят.

Фелисин се зачуди дали стражите ще пристъпят пред жреца, ако той се приближи към жертвите на Чистката. Сега тя и останалите в

редицата бяха подопечни на императрицата — отговорност на Ласийн, — а посоката, избирана от жреца, можеше да се вземе за сляпа и произволна, по-скоро случаен сблъсък от съвпадения, отколкото замисъл, макар тя да разбираше дълбоко в душата си, че не е така. Щяха ли да пристъпят стражите с шлемовете, да се опитат да насочат жреца настрана, да го преведат безопасно през Площада?

— Не мисля — каза мъжът, клекнал вдясно от нея. Полузатворените му очи, хлътнали дълбоко в очните кухини, светнаха в някакво подобие на насмешка. — Видях как ти шарят очичките от стражите към жреца, от жреца към стражите.

Якият мълчалив мъж вляво от нея бавно се надигна и дръпна със себе си синджира. Фелисин трепна от болка, когато прангата я стегна, щом мъжът скръсти ръце на голите си, нашарени с белези гърди. Той изгледа навъсено приближаващия се жрец, но не каза нищо.

— Какво иска от мен? — попита шепнешком Фелисин. — Какво съм направила, че да привлека вниманието на жреца на Гуглата?

Клечащият мъж се залюля на пети, извърнал лице към късното следобедно слънце.

— Кралице на сънищата, влюбената в себе си младост ли чувам от тези пълни сладки устнички? Или е просто обичайната поза на благородната кръв, около която се върти Вселената? Отговори ми, моля те, капризна кралице!

Фелисин се намръщи.

— По-добре се чувствах, докато си мислех, че си заспал… или умрял.

— Мъртвците не клечат, момиченце, те лежат проснати. Жрецът на Гуглата не идва за теб, а за мен.

Тогава тя го погледна в лицето и синджирът между тях издрънча. Приличаше повече на жаба с хлътнали очи, отколкото на човек. Беше плешив, лицето му бе нашарено с татуирани дребни ръбати символи, скрити под шарката, покриваща кожата му като набръчкан пергамент. Беше гол, само с една препаска около слабините, червена и опърпана. Около него хвърчаха мухи, стръвни и ненаситни в своя жаден танц, но не под мрачната оркестровка на Гуглата, разбра Фелисин. Татуираният рисунък го покриваше от глава до пети — лицето на глигана върху собственото му, сложната плетеница на космите на четината по раменете и ръцете му, слизаща надолу по голите му бедра и прасци,

плътно очертаните копита по кожата на стъпалата му. До този момент Фелисин бе твърде погълната от себе си, за да обърне някакво внимание на спътниците си, оковани в същата верига: този човек беше жрец на Финир, Глигана на лятото, а мухите сякаш знаеха това, разбираха го в достатъчна степен, за да се отклонят в неистовия си набег. Тя гледаше с погнуса и в същото време — омаяна, как се трупат по чуканчетата на китките му, със засъхналата плът от раните, останала единствено неотдадена на Финир, ала пътеките, които избираха божиите духове, не докосваха нито една черта от татуировката. Мухите танцуваха танц на отбягване, но при все това танцуваха стръвно.

Жрецът на Финир беше окован за глезена в края на редицата. Тесните гривни на букаите на всички останали бяха стегнати на китките. Стъпалата му бяха влажни от кръв и мухите налитаха там, но не кацаха. Видя как очите му се отвориха широко, щом слънчевата светлина пред него се затули.

Жрецът на Гуглата беше застанал пред тях. Мъжът вляво от Фелисин се дръпна назад, колкото позволяваше дължината на веригата, и ръждивото желязо издрънча. Стената зад гърба й се беше сгорещила, плочките, покрити с пищни сцени на имперско великолепие, бяха станали лепкави през тънката тъкан на робската й туника. Фелисин зяпна затрупаното с гроздове мухи същество, застанало безмълвно пред клечащия жрец на Финир. Не можеше да види и едно петънце оголена плът, нищичко от самия човек — мухите го бяха накацали целия и под тях той обитаваше в тъма, в която слънчевият пек не можеше да го докосне. Облакът, кръжащ около него, се разпръсна и Фелисин се сви в погнуса, щом неизброимите крачета на насекомите докоснаха стъпалата й и бързо запълзяха нагоре по бедрата й. Придърпа краищата на късата си туника и краката й се вкочаниха.

Жрецът на Финир проговори и плоското му лице се озъби в мрачна усмивка.

— Часът на жаждата вече изтече, служителю. Върни се в храма си.

Служителят на Гуглата не отвърна нищо, но жуженето сякаш се усили и музиката на безчетните лъскави крилца стана така пронизителна, че завибрира в костите на Фелисин.

Хлътналите очи на жреца се присвиха и тонът му се промени.

— Е, добре. Наистина бях жрец на Финир някога, ала вече не съм, от години — докосването на Финир не може да се изстърже от кожата ми. Все пак, макар Глиганът на лятото да не изпитва особена любов към мен, явно, че още по-малко обича теб.

Нещо трепна в душата на Фелисин, щом жуженето рязко се промени и заоформя думи, които тя успя да долови: „Тайна… ще се покаже… сега…“

— Давай тогава — изръмжа някогашният жрец на Финир. — Покажи ми я.

Навярно в този миг се намеси Финир, смазващата ръка на побеснял бог — Фелисин щеше да запомни този миг и често щеше да мисли за него, — или пък тайната беше гавра над смъртните, непостижима и непонятна за нея шега, но в този миг напиращият прилив на ужаса в нея разкъса удържащите го бентове и изтръпналата й душа посърна изпепелена, щом гроздовете мухи избухнаха, разлетяха се във всички посоки, а под тях… нямаше никого.

Някогашният жрец на Финир потръпна като ударен от гръм, облещил очи. От другата страна на Площада неколцина стражи изреваха — безсловесен, изтръгнат от гърлата им звук. Веригите издрънчаха, хората, оковани по тях, се задърпаха да побегнат, халките, които ги държаха към стените, се изпънаха, но и халките, и синджирите удържаха на напъна. Стражите притичаха напред и редицата покорно се сви назад към стената.

— Е, това, виж, не го очаквах — промълви потресен татуираният.

Измина час, час, през който тайнството, стъписването и ужаса, донесени от жреца на Гуглата, се утаиха в душата на Фелисин, за да станат още един пласт, поредния, но не и последния от онова, което щеше да се превърне в безкраен кошмар. Служител на Гуглата… който го нямаше. Бръмченето на крила, което оформяше думи. Самият Гугла ли беше това? Нима Повелителят на смъртта бе слязъл сред смъртните? И защо бе застанал пред някогашен жрец на Финир — що за послание се криеше зад това?

Но въпросите бавно заглъхнаха в ума й, сковаността я обзе отново и върна със себе си смразяващото отчаяние. Императрицата бе подложила на гнет благородното съсловие, лишила бе Домове и

фамилии от богатство и власт след углавно обвинение и присъда за измяна, последвано от веригите. Но ето, че бившият жрец вдясно от нея, както и грамадният дивак, с всичките му присъщи за изпечен престъпник черти вляво — никой от тях не можеше да претендира за благородна кръв. Тя се изсмя тихичко и стресна и двамата.

— Да не би да ти се разкри тайната на Гуглата, момиче? — попита бившият жрец.

— Не.

— Кое е смешното тогава?

Тя поклати глава. „Бях очаквала да се озова поне в добра компания… това ако не му се вика обрат. Ето ти я, онази дивашка жажда на селяците да те разкъсат, ето я жарта, разровена от императрицата, за да се разпали…“

— Дете!

Гласът бе на много възрастна жена, все още властен, но излъчващ в същото време отчаяние и жал. Фелисин притвори за миг очи, след това се обърна и видя мършавата старица след грубия мъж с лице на звяр. Беше само по долни дрехи, опърпани и мръсни. Но с благородна кръв, как иначе.

— Лейди Гейсен.

Старата дама протегна разтрепераната си ръка.

— Да! Съпругата на лорд Хирлак! Аз съм лейди Гейсен… — Думите излязоха от устата й, сякаш беше забравила коя е, и тя се намръщи зад напуканата, изсъхнала помада, покриваща бръчките й, и зачервените й очи се приковаха във Фелисин. — Познавам те — изсъска старицата. — Домът Паран. Най-малката дъщеря. Фелисин.

Фелисин изстина. Обърна се и се загледа към площада: стражите стояха, подпрели се на дългите си пики, подаваха си мехове с ейл и пъдеха мотаещите се все още последни рояци мухи. За подутото муле беше дошла кола и от нея наслязоха оцапани с пепел мъже, носеха въжета и куки. Оттатък стените, обкръжаващи Площада, се издигаха пъстроцветни кули и куполи. Домъчня й за сенчестите улици между тях, домъчня й за тихия и уютен живот, свършил окончателно едва преди седмица, за грубите, дрезгави заповеди на Себри, докато водеше в раван любимата си кобилка. А тя поглеждаше нагоре, обръщаше кобилата леко и нежно и виждаше зелените корони на дърветата, отделящи манежа от фамилните лозя.

Грубият мъж до нея изсумтя:

— Гуглата да ме стъпче дано, има чувство за хумор тая кучка.

„Коя кучка?“ — зачуди се Фелисин, но успя да запази външно спокойствие, вече изгубила уюта на спомените.

Бившият жрец се размърда.

— Сестринско дърлене, а? — Помълча и добави сухо: — Май беше малко прекалено.

Престъпникът изсумтя отново, след което се наведе напред и сянката му падна над Фелисин.

— Разстриган жрец си, а? Императрицата не си пада много по храмовете.

— Не е тя. Отдавна го зарязах благочестието. Сигурен съм, че императрицата би предпочела да си бях останал в обителта.

— Пука й на нея — отвърна му презрително престъпникът.

Гласът на лейди Гейсен изхъхри отново:

— Трябва да говориш с нея, Фелисин! Апелация! Имам богати приятели…

Тоя път звярът изръмжа:

— По-натам по веригата, дърто. Там са ти богатите приятели!

Фелисин само поклати глава. „Да говоря с нея? От месеци не е било. Дори когато умря татко.“

Настъпи мълчание и се проточи дълго, също като тишината, която беше царяла преди този изблик от злобни подмятания, но после някогашният жрец се окашля, изхрачи се на земята и промърмори:

— Не си струва да търсиш спасение от жена, която само изпълнява заповеди, лейди, нищо, че е сестра на момичето…

Фелисин трепна и го погледна сърдито.

— Намекваш, че…

— Нищо не намеква той — изръмжа звярът. — Забрави какво имаш в кръвта, какво трябва да е според извратените ти представи. Това е работа на императрицата. Сигурно си въобразяваш, че е лично, и може би ти е нужно да мислиш така, след като си…

— Какво съм? — грубо се изсмя Фелисин. — А ти? Кой Дом те признава за родственик?

Убиецът се ухили.

— Домът Срам. Е, и какво? Твоят май не изглежда по-горен.

— Така си и мислех — отвърна Фелисин, като преглътна с мъка подхвърлянето му. Погледна намръщено стражите. — Какво става? Докога ще ни държат тук?

Някогашният жрец отново се изхрачи.

— Часът на жаждата мина. Тълпата отвън трябва да се организира. — Изгледа я свъсено. — Селяците трябва да се настървят. Ние сме първите, момиче, и примерът трябва да се даде. Това, което става тук, в Унта, ще се сгромоляса върху главите на всички благородници в империята.

— Глупости! — сопна се от другата страна лейди Гейсен. — С нас ще се държат добре. Императрицата е длъжна да се отнесе добре, защото…

Звярът изръмжа отново — този път трябваше да мине за смях, разбра Фелисин — и й отвърна:

— Ако глупостта беше престъпление, лейди, щяха да са ви задържали много отдавна. Огрето е прав. Малко от нас ще стигнат до робските кораби. Шествието по Колонадата ще е дълго и кърваво. Но ми помни думата — добави той, като присви очи към стражите, — старият Баудин няма да се остави да го разкъса някаква си селяшка сган.

Фелисин усети как страхът сви стомаха й на кълбо. Потръпна, мъчеше се да го надвие.

— Нещо против да остана в сянката ти, Баудин?

Мъжът я изгледа отвисоко.

— Малко си дебеличка за вкуса ми. — После се обърна. — Но твоя работа. Както искаш.

Бившият жрец се наведе към нея.

— Всъщност, момиче, това ваше съперничество май не ще да е само празно дърлене и женски крамоли. Сестричката ти май иска да е сигурна, че ти…

— Тя е адюнкта Тавори — прекъсна го Фелисин. — Вече не ми е сестра. Отрече се от Дома ни по призива на императрицата.

— Все пак съм склонен да мисля, че е лично.

Фелисин се намръщи.

— Откъде може да знаеш такива неща?

Мъжът отвърна с лек, насмешлив поклон.

— Някогашен крадец, после жрец, а сега — историк. Добре са ми познати напрегнатите отношения сред благородното съсловие.

Очите й бавно се разшириха и тя се изруга наум за глупостта си. Дори Баудин — който неволно ги беше подслушал — се наведе от другата й страна и го изгледа бавно.

— Хеборик. Ти си Хеборик, Леката ръка.

Хеборик вдигна ръце.

— Лека както винаги, синко.

— Ти си написал онази ревизирана история — каза Фелисин. — Извърши измяна…

Косматите вежди на Хеборик се вдигнаха насмешливо.

— Боже опази! Само едно философско различие в мненията, нищо повече! Думите на самия Дюйкър на процеса — в моя защита, Финир да го благослови.

— Но императрицата не го чу — ухили се Баудин. — Все пак ти я нарече убийца, а на всичко отгоре има наглостта да кажеш, че се е издънила!

— Докопал си се до нелегално копие, а?

Баудин примигна.

— Все едно — продължи Хеборик към Фелисин, — предполагам, че сестра ти, адюнктата, е намислила да те докара цяла-целеничка до робските кораби. Изчезването на брат ти на Дженабакъз отне живота на баща ти… така поне чух — добави ухилено той. — Но тъкмо слуховете за измяна пришпориха сестра ти, нали? Да изчисти името на фамилията и прочие…

— Звучи логично от устата ти, Хеборик — каза Фелисин и усети горчивината в гласа си, но вече й беше все едно. — Да, двете с Тавори имахме различни мнения и виждаш резултата.

— Мнения за какво, по-точно?

Тя не му отговори.

Редицата изведнъж се размърда. Стражите се заизправяха и се обърнаха към Западната порта. Фелисин пребледня, щом видя сестра си — вече адюнкта Тавори, наследницата на Лорн, загинала в Даруджистан — яхнала своя жребец, отгледан не къде да е, а в конюшните на Паран. До нея яздеше неизменната Т’амбър, красива млада жена, чиято дълга жълтеникавокафява грива придаваше тежест на името й. Никой не знаеше какъв е произходът й, но сега тя беше

личната съветничка на Тавори. Зад двете яздеха десетки офицери и ескадрон тежка конница; войниците изглеждаха странно екзотични, чужди.

— Каква ирония — промълви Хеборик, загледан в конниците.

— Червените мечове, кучите му синове — изсумтя Баудин.

Историкът го погледна с насмешка.

— Доста си попътувал за занаята си, а, Баудин? Видял си морските валове на Ейрън, нали?

Баудин смутено сви рамене.

— Стоял съм на някоя и друга палуба, огре. Пък и — добави той — мълвата за тях се шири вече повече от седмица.

Сред конната част на Червените мечове настъпи вълнение и Фелисин видя как стоманените ръкавици се стегнаха около дръжките на оръжията, а островърхите щитове се обърнаха като един към адюнктата. „Сестрице Тавори, толкова дълбоко ли те засегна изчезването на брат ни? Толкова жесток провал ли си очаквала, че да се опиташ да го предотвратиш… а за да докажеш безрезервната си вярност, избра между мен и мама символичната жертва. Нима не разбра, че Гуглата стоеше и от двете страни на този избор? Мама поне вече е с любимия ни баща…“ Пред очите й Тавори огледа свитата си, после каза нещо на Т’амбър и тя подкара коня си към Източната порта.

Баудин изпръхтя пак.

— Я да живнем, че безкрайният час май започва.

Едно беше да обвиниш императрицата в убийство; съвсем друго беше да предвидиш следващия й ход. „Ако се бяха вслушали поне в предупрежденията ми…“ Хеборик трепна, щом ги подкараха и оковите болезнено се впиха в глезените му.

Хората с цивилизована нагласа твърде много излагаха на показ психическата си уязвимост — хилавата изтънченост и чувствителност бяха клеймото на доброто възпитание. Така за тях бе лесно и безопасно, и в това се криеше целият проблем, в края на краищата: изтъкването на изнежения разкош, парещо гърлата на бедняшката сган много по-силно от показното перчене с богатство.

Всичко това Хеборик го беше казал в трактата си и сега можеше само да признае горчивото си възхищение към императрицата и

нейната адюнкта Тавори, инструмента на Ласийн във всичко това. Крайната жестокост на среднощните арести — разбитите врати, измъкнатите от леглата семейства сред жалния вой на слугите — носеше първия пласт на потреса. Скупчваха благородниците като добитък, замаяни и лишени от сън, оковаваха ги и ги изправяха пред някой пиян магистрат и съдебно жури, съставено от домъкнати от улиците просяци. Горчив и очевиден фарс на правосъдие, който свличаше и последните останали очаквания за цивилизовано поведение — свличаше самата маска на цивилизованост и оставяше след себе си само дивашкия хаос.

Удар след удар в слабините. Тавори познаваше соя си много добре, знаеше слабостта на всички и я използваше безскрупулно. Какво можеше да тласне човек към такава жестокост?

Щом вестта се разнесеше, бедняшките тълпи се струпваха по улиците и крещяха екзалтирани във възхвала на своята императрица. След това идваха грижливо насочваните улични вълнения, плячкосванията и кланетата, бушуващи из Благороднический квартал, и избиването на малцината подбрани да не бъдат арестувани знатни особи — достатъчно, за да наострят кръвожадността на тълпите, лица, върху които да се съсредоточи гневът и омразата, а след това редът отново да се възстанови, за да не пламне целият град.

Императрицата допускаше малко грешки. Използваше повода да се справи с недоволниците и непокорните учени, да стегне юмрука на военното присъствие около столицата и да тропа с него по масата колко са нужни още войски, още набори, още защита срещу предателските заговори на благородната класа. Завладяното имущество обезпечаваше това разрастване на военщината. Изтънчен, макар и предусетен ход, който след това се разливаше на вълни чрез Имперския декрет и помиташе с жестоката си ярост всеки град.

Горчиво възхищение. От дълго време вече Хеборик изпитваше желание да се изплюе, но не беше го правил още от времето си като уличен джебчия в Мишия квартал на град Малаз. Виждаше ясно всичките тези пластове ужас, изписани по повечето лица в редицата. Лица най-вече над нощни облекла, оклепани и мръсни от разкаляните ями, и облечените в тях, лишени от последната нравствена броня на приличното облекло. Разрошени коси, стъписани физиономии,

прекършени фигури — всичко, което тълпата отвъд Площада жадуваше да види, да унизи и да стъпче…

„Добре дошли на улиците“ — помисли си Хеборик, щом стражите подкараха редицата, с гледащата право напред адюнкта, изправила гръб на седлото, с тънко и изпито лице, по което се виждаха само резки — резките на присвитите очи, чертите по изопнатото чело, резката на почти лишената от устни стегната уста. Проклятие, не бе получила кой знае колко по рождение, нали? Погледът й се плъзна към младата й сестра, момичето, залитащо на една стъпка пред него.

Очите на Хеборик се приковаха в адюнкта Тавори. Любопитен, търсещ нещо — с проблясък на злобно задоволство може би? — ледениият й поглед се плъзна по колоната и за много кратък миг се спря на сестра й. Но само се спря, нищо повече не разкри освен мигновеното разпознаване.

Стражите отвориха Източната порта на двеста крачки напред, близо до челото на окованата колона. През древния сводест проход се изля рев, вълна, която зашлеви и войници, и пленници, удари се във високите стени и се издигна нагоре сред взрива на изплашените гълъби от високите стрехи. Хаотичният плясък на крилете им отекна долу като вежливи ръкопляскания, макар на Хеборик да му се стори, че той единствен оцени горчивата ирония на боговете. И за да не остане жестът незачетен, леко се поклони.

„Гуглата да пази проклетите си тайни. Ето го, Финир, свиньо стара, сърбежа, който никога няма да уталожа. Гледай сега добре, виж какво ще сполети блудния ти син…“

Някаква частица от ума на Фелисин се беше впила в разума, впила се беше в него жестоко, пред лицето на хаотичния вртоп, в който навлизаше. Три плътни редици войска обкръжаваха булеварда на Колонадата, ала тълпата отново и отново намираше пробойни в настръхналия им строй. Тя се улови, че наблюдава, при това с хладно спокойствие, как към нея се протягат ръце, блъскат юмруци, замъглени лица напират към нея и храчат. И докато разумът в нея продължаваше да се удържа, я пазеха две здрави ръце, ръце без длани, сбръчкани гноясали чукани, ръце, които я тласкаха все напред и напред. Никой не

посягаше на жреца. Никой не дръзваше. А пред нея крачеше Баудин — по-страховит от самата тълпа.

Убиваше без усилие. Отмяташе с презрение телата настрана, ревеше, махаше с ръце, предизвикваше ги. Дори войниците го зяпаха изпод качулатите си шлемове, извръщаха глави при подигравките му и ръцете им стискаха пиките или дръжките на мечовете.

Баудин, смеещият се Баудин, чийто нос беше премазан от точно хвърлена тухла, Баудин, от чието туловище камъните отскачаха, чиято робска туника се беше раздрала, подгизнала от кръв и храчки. Всеки, който се втурнеше напред и се озовеше в ръцете му, биваше усукан, скършен и хвърлен настрани. Той спираше за миг крачките си само когато се случеше нещо отпред, някакъв пробив през войнишкия кордон — или когато лейди Гейсен пред него залитнеше. Тогава я хващаше под мишниците без капка нежност и я тласкаше напред, без да спира да кълне.

Някаква вълна от страх се носеше пред него, нотка на същия онзи предизвикан ужас, запокитен обратно към побеснялата тълпа. Връхлитащите върху тях ставаха все по-малко, макар че тухлите летяха в несекваща градушка; някои улучваха, но повечето пропускаха.

Кървавият марш през града продължаваше. Ушите на Фелисин кънтяха болезнено. Тя чуваше всичко като в някаква мъгла от звуци, но очите й виждаха ясно, търсеха и намираха — непрестанно — образи, които никога нямаше да забрави.

Портите вече се виждаха, когато беше извършен най-дивашкият пробив. Войниците все едно че се стопиха и приливът на освирепелия глад се изсипа в улицата и погълна пленниците.

Фелисин долови изпъшканите от Хеборик думи почти до ухото си, когато той я тласна грубо.

— Ето, това беше.

Баудин изрева. Напираха тела, ръце, които искаха да дерат, свити ноктести пръсти. Последните дрипи по тялото на Фелисин бяха разкъсани. Нечия ръка се впи в косата й, дръпна с ярост и изви главата й, някой жадуваше да чуе пращенето на прешлените. Тя чу писък и в същия миг осъзна, че излиза от собственото й гърло. Зад нея се чу зверско ръмжене и тя усети, че ръката се сви в спазъм и я пусна. Още писъци изпълниха ушите й.

После нещо я тласна силно — напред или назад, така и не разбра — и пред очите й се появи лицето на Хеборик: устата му плюеше кървава кожа. Изведнъж пространството около Баудин се разчисти. Той се наведе и от премазаните му устни се изля порой гнусни пристанищни ругатни. Слепоочията му бяха лъснали от пот. Около него се въргаляха тела, повечето безжизнени. В краката му лежеше лейди Гейсен. Баудин я хвана за косата и дръпна нагоре лицето й, да се види добре. Мигът сякаш замръзна, целият свят сякаш се затвори.

Баудин оголи зъби и се разсмя.

— Не съм циврещ благородник — изръмжа той към тълпата. — Какво искате? Кръвта на благородничка ли искате?

Тълпата закрещя и запротяга жадно ръце. Баудин се изсмя пак.

— Но ние минаваме, чухте ли ме? — Надигна се и надигна и главата на лейди Гейсен.

Фелисин не разбра дали старицата е в съзнание. Очите й бяха затворени, изражението й кротко — почти младежко — под мръсотията и сините отоци. А може би беше мъртва. Молеше се да е така. Нещо щеше да стане, нещо, което да събере целия този кошмар в един-единствен образ.

— На ви я! — изкрещя Баудин и другата му ръка стисна дамата за брадичката. Той завъртя главата й. Вратът изпращя, тялото се смъкна и зарита. Баудин уви веригата около врата й. Стегна силно и дръпна. Изби кръв и веригата заприлича на разкъсан шал.

Фелисин зяпна в ужас.

— Финир милостиви! — изпъшка Хеборик.

Тълпата се бе смълчала потресена, забравила дори собствената си кръвожадност, и заотстъпва. Дотърча някакъв войник, без шлем, с пребледняло младежко лице, с очи, приковани в Баудин, и спря. Зад него лъскавите островърхи шлемове и широки остриета на Червените мечове засвяткаха над тълпата — конниците бавно си пробиваха път към сцената.

Наоколо — пълно мъртвило, освен скриптенето на веригата. Никакъв дъх освен хрипливото пъшкане на Баудин. Каквито и метежи да вилнееха извън площада, сякаш бяха на хиляда левги оттук.

Фелисин гледаше как главата на жената се мята в жалка пародия на живот. Спомни си живата лейди Гейсен, властна и надменна, стремяща се да замени отминалите години на хубост и чар с

достолепно високомерие. Имаше ли избор? Много, но това вече беше без значение. Дори да беше някоя мила, сърдечна и добра баба, щеше да е все едно, с нищо нямаше да промени сковаващия мозъка ужас на този миг.

Главата се откъсна с хлип. Баудин се облещи към тълпата и зъбите му лъснаха.

— Спазарихме се — изхриптя той. — Ето ви, каквото искахте, нещо, с което да помните този ден. — И запокити главата на лейди Гейсен в тълпата — вихрушка от коса и струи кръв. Чуха се писъци.

Появиха се още войници, подкрепени от Червените мечове — бавно си пробиха път през онемялата тълпа. Мирът бе възстановен по цялата колона, навсякъде освен тук — с жестокост и без капка милост. Когато под мечовете започнаха да гинат хора, останалите побягнаха.

Пленниците, запълнили площада, наброяваха около триста. Едва сега Фелисин можа да погледне напред по колоната, за да види какво е останало. Някои окови все още държаха само откъснати ръце, други бяха празни. По-малко от стотина пленници бяха останали на крака. Много от нападалите по каменните плочи се гърчеха и пищяха от болка; останалите не помръдваха изобщо.

Баудин изгледа с яд най-близката група войници и изръмжа:

— Много навреме, дървени глави такива.

Хеборик се изхрачи, извърна лице и го погледна с гняв.

— Въобрази си, че ще си откупиш изхода, а, Баудин? Даде им каквото щат. Но беше напразно, нали? Войниците идваха. Можеше да поживее…

Баудин се обърна бавно, цялото му лице бе плувнало в кръв.

— Да живее за к’во, жрецо?

— Това ли ти е оправданието? Все едно, тя щеше да умре в трюмовете.

Баудин оголи зъби и бавно отвърна:

— Просто мразя да се пазаря с копелета.

Фелисин зяпна дългата три стъпки верига между нея и Баудин. Хиляда мисли можеха да й дойдат след това, брънка по брънка — какво беше доскоро, какво бе станала сега; за затвора, който бе намерила в себе си, както и отвън, слети в ярките спомени — но единственото, което помисли, единственото, което промълви, беше:

— Повече не се пазари, Баудин.

Той я изгледа с присвити очи и думите й като че ли бавно се утаиха в него.

Хеборик я изгледа много твърдо. Фелисин му обърна гръб, къде с предизвикателство, къде от срам.

Миг след това войниците — след като бяха разчистили мъртъвците от колоната — ги подкараха напред, извън портата и по Източния път, към пристанищното село Прокълнатото. Където чакаше адюнктата Тавори със свитата си, а също така — робските кораби на Ейрън.

Тук покрай пътя стояха в шпалир фермери и селяци, ала и помен нямаше от яростта, проявена от родствениците им в града. Фелисин видя по лицата им само скръбна жал, състрадание, породено сякаш от други рани. Не можа да разбере откъде иде това и съзнаваше, че тъкмо в това незнание се корени разликата между нея и тях. И съзнаваше също така, с отоците по себе си, с драскотините и в беззащитната си голота, че урокът й тепърва започва.

ПЪРВА КНИГА
РАРАКУ

Доплава той в нозете ми,
в замах широк ръцете здрави
разцепиха вълните пясъчни.
И аз попитах го тогава:
— Ти през кои морета плуваш?
А той отвърна ми:
— По дъното на тази
пясъчна пустиня
виждах раковини,
та затова решил съм
да преплувам паметта
на тези краища,
за да отдам по този начин
на миналото тяхно дан.
— А дълъг ли е пътят ти? — попитах го.
Отвърна ми:
— Това не зная,
ще се удавя много
преди да стигна края.

Приказките на Глупеца
Дени Бюл

1.

И всичко трябваше да запечата
минаването им по пътя,
да вдишат ветровете сухи
стремежа им неудържим
към възнесение.

Пътят на Ръцете
Мессремб

1164 Г. ОТ СЪНЯ НА БЪРН

ДЕСЕТА ГОДИНА ОТ УПРАВЛЕНИЕТО НА ИМПЕРАТРИЦА ЛАСИЙН

ШЕСТАТА ОТ СЕДЕМТЕ ГОДИНИ НА АПОКАЛИПСИСА НА ДРИЖНА

Вихрушката надигна прашен стълб над падината и го отнесе навътре в безбродната пустиня Пан’поцун Одан. Макар и на по-малко от хиляда разкрача, стълбът сякаш се бе появил отникъде.

От мястото си на обруления от вятъра ръб на платото Маппо Рънт го проследи с неспокойните си очи с цвета на пясък, очи, хлътнали дълбоко в грубоватото му костеливо бледо лице. Стискаше в космата си ръка листо от сочния кактус емраг и го ръфаше, без да го е грижа за отровните му бодли. Сок капеше по брадичката му и я цапаше със синило. Дъвчеше бавно, умислено.

Застаналият до него Икариум хвърли камъче от ръба на скалата. То се затъркаля и изчатка някъде долу по осеяното с канари дъно на падината. Под дрипавия му халат на Бродник на духа, чийто портокалов цвят бе избледнял до прашно ръждиво под безкрайното слънце, сивата му кожа бе потъмняла до маслиненозелено, сякаш бащината му кръв бе откликнала на древния зов на пустинята. Дългата му, прибрана на плитка черна коса беше мокра от пот.

Маппо измъкна един смачкан бодил, забол се между предните му зъби.

— Боята ти избелява — отбеляза той, погледна листото кактус в ръката си и го захапа отново.

Икариум сви рамене.

— Вече е все едно. Поне тук.

— Дори сляпата ми баба нямаше да преглътне маскировката ти. Някои в Ерлитан ни гледаха с присвити очи. Усещах как лазят погледите им по гърба ми ден и нощ. Таносците общо взето са ниски и кривокраки, в края на краищата. — Маппо измести погледа си от прашния стълб, погледна приятеля си и изсумтя: — Следващия път пробвай поне да си от някое племе, където всички са седем стъпки високи.

Набръчканото обветрено лице на Икариум се изкриви в някакво много смътно подобие на усмивка, после спокойното му изражение се върна.

— Ония, дето ще знаят за нас в Седемте града, вече бездруго ни знаят. Тия, които не знаят, може и да ни се поучудят, но нищо повече. — Той примижа срещу яркия блясък и кимна към прашната вихрушка. — Какво виждаш, Маппо?

— Плоска глава, дълъг врат, черно и космато от глава до пети. Ако е само това, все едно че е някой от чичовците ми.

— Но има и още.

— Един крак напред и два отзад.

Икариум се почеса замислено по носа.

— Значи не ще да е някой от чичовците ти. Апториан?

Маппо кимна умислено.

— Още няколко месеца остават до сбирането. Допускам, че Сенкотрон е надушил какво се задава и е пратил съгледвачи…

— А тоя?

Маппо се ухили и дългите му кучешки зъби лъснаха.

— Доста се е поотдалечил. Паленце на Ша’ик ще да е. — Дояде кактуса, отри дебелите си длани и се надигна. Разкърши гръб и изохка. Предната нощ под пясъка под постелята му гъмжеше от чворести корени и сега мускулите му от двете страни на гръбнака се бяха стегнали също като ония неизброими дървесни кокали. Разтърка очи,

огледа дрипавите си прашасали дрехи и въздъхна. — Разправят, че тука имало някъде водна яма…

— Само дето ордата на Ша’ик лагерува около нея.

Маппо изсумтя.

Икариум също се надигна, впечатлен за кой ли път от грамадното туловище на спътника си — едро дори за трелл — от широките рамене и гривестата черна коса, от жилавите мускули по дългите му ръце и хилядата години, рипащи като палаво козле зад очите на Маппо.

— Можеш ли да го проследиш?

— Стига да искаш.

Икариум се навъси.

— От колко време се познаваме, приятелю?

Маппо го изгледа рязко, след което сви рамене.

— От много. Защо питаш?

— Чуя ли неохотата в гласеца ти, веднага я познавам. Притеснява ли те възможността?

— Всяко възможно търкане с демони ме притеснява, Икариум. Аз съм боязлив като зайче.

— Мен пък ме влече любопитството.

— Знам.

Двамата невероятни спътници се обърнаха към малкия си бивак, сбутан между две високи проядени от вятъра скали. Не бързаха. Икариум седна на един плосък камък и почна да лъска дългия си лък, за да придаде още повече гладкост на извитото като рог сухо дърво. След като състоянието на оръжието го задоволи, се захвана с дългия меч — измъкна древното оръжие от обкованата с бронз кожена ножница и почна да точи острието му с намазнения брус.

Маппо бутна кожената шатра, сгъна я надве-натри и я натика в голямата кожена торба. Последваха я котлето, купите и лъжиците, след тях — одеялото. Затегна каишките и метна торбата през рамо. Икариум вече го чакаше, с прибрания в калъфа и метнат на гърба му лък.

Икариум кимна и двамата, метисът джагът и чистокръвният трелл, поеха по пътеката, водеща надолу в падината.

Звездите в небето грееха ярко и обагряха със сребристата си светлина напуканото дъно на котловината. Кръвничетата се бяха

скрили с дневната горещина — бяха оставили въздуха само на роящите ситни мушици и на подобните на прилепи гущерчета ризани, които се хранеха с тях.

Маппо и Икариум се спряха за отдих сред някакви древни руини. Тухлите от спечена кал почти се бяха изронили от високите до кръста проядени зидове, подредени геометрично около отдавна пресъхнал кладенец. Пясъкът, покрил дворните плочи, беше фин, навят от вятъра, и сякаш леко сияеше в очите на Маппо. Криви сухи храсти се бяха впили с жилавите си корени в напечената земя около някогашния двор.

Пан’поцун Одан и Свещената пустиня Рараку западно от нея бяха приютили безброй подобни останки от отдавна мъртви цивилизации. В своите пътешествия Маппо и Икариум се бяха натъквали на такива високи селищни могили — хълмове с плоски била, натрупали се пласт по пласт през дългия живот на града — разположени в грубо протежение на разстояние от петдесетина левги между хълмовете и пустинята, ясно доказателство, че в сегашната пресъхнала, обрулена от ветровете пустош някога е живял богат и процъфтяващ народ. От Свещената пустиня се бе появила легендата за Апокалипсиса на Дрижна. Маппо се чудеше дали бедствието, стоварило се върху обитателите на тези градове, е допринесло по някакъв начин за този мит за времето на разруха и смърт. Освен редките изоставени имения като това, в което двамата си отдъхваха сега, много други руини показваха признаци на жесток и внезапен край.

Мислите му поеха по познатите си коловози и Маппо се смръщи. „Не за всички отминали времена можем да бъдем винени, пък и тук и сега едва ли сме по-близо от когато и където и да било. А нямам и основание да не вярвам на собствените си думи.“ След което обърна гръб и на тези мисли.

По средата на двора се издигаше самотна колона от розов мрамор, напукана и изронена от едната страна, откъдето ветровете, надигащи се откъм Рараку, духаха неспирно към хълмовете на Пан’поцун. Другата страна на мраморния стълб все още бе съхранила спиралните шарки, изваяни от някогашния каменоделец.

Щом пристъпиха в двора, Икариум се запъти направо към високата шест стъпки колона и взе да оглежда страните й. Сега сумтенето му подсказа на Маппо, че е намерил каквото е търсел.

— А тази? — попита треллът и остави коженaта торба на пясъка.

Икариум дойде при него и изтупа ситната прах от дланите си.

— Долу при основата шават ноктестите лапички — търсачите са тръгнали по Дирята.

— Плъхове ли? Повече от едно котило?

— Д’айвърси — каза Икариум.

— Чудно, това пък кой ли може да е?

— Грилън сигурно.

— Хм. Неприятно.

Икариум впери поглед над низината, проснала се на запад.

— Ще има и други. Соултейкън, както и д’айвърс. Онези, които се чувстват близо до асцендентство, както и онези, които не са, но все пак търсят Пътя.

Маппо въздъхна и загледа мълчаливо стария си приятел. В душата му се прокрадна смътен страх. „Д’айвърс и соултейкън, двойното проклятие на превъплъщението, треската, от която лек няма. Сбиране… тук, на това място.“

— Все пак разумно ли е, Икариум? — тихо попита той. — В това търсене на вечната ти цел ето, че навлизаме в най-противоречивото средоточие на сили. Ако се разтворят Дверите, преминаването ни ще бъде осуетено от цяла орда зажаднели за кръв индивиди, тласкани от непреодолимата им вяра, че Дверите предлагат асцендентство.

— Ако такъв път съществува — отвърна Икариум, без да откъсва очи от хоризонта, — то може би и аз ще намеря по него отговорите си.

„Отговорите не са благодат, приятелю. Повярвай ми поне в това. Моля те.“

— Все още не си ми обяснил какво ще правиш, като ги намериш.

Икариум се извърна към него с лека усмивка.

— Проклятие съм за самия себе си, Маппо. Живях толкова много столетия, а какво знам за собственото си минало? Къде са спомените ми? Как мога да оценя собствения си живот без такова знание?

— Някои биха сметнали, че проклятието ти е дар — отвърна Маппо и сянка на тъга премина по лицето му.

— Но не и аз. На това сбиране гледам като на една възможност. Напълно е възможно то да ми предложи отговори. За да ги получа, надявам се да избегна вадене то на оръжия, но ще го направя, ако се наложи.

Треллът отново въздъхна и се надигна.

— Може скоро да бъдеш подложен на такова изпитание, приятелю. — Извърна се на югозапад. — Шест пустинни вълка идат по дирите ни.

Икариум разви роговия си лък и го изпъна само с едно бързо и плавно движение.

— Пустинните вълци никога не нападат хора.

— Така е — съгласи се Маппо. Изгледа как Икариум извади шест дълги, увенчани с каменни остриета стрели, след което примижа в тъмното. И по врата му полазиха студени тръпки. Вълците все още не се виждаха, но все пак ги усещаше. — Шест са, но са един. Д'айвърс. — „По-добре да беше соултейкън. Въплъщението в един звяр е достатъчно неприятно, но в повече…“ Икариум се намръщи.

— Силен ще да е, да се въплъти в шест вълка. Знаеш ли кой може да е?

— Подозирам едного — отвърна тихо Маппо.

Двамата замълчаха в очакване.

На по-малко от трийсетина крачки от тях от сумрака изневиделица се появиха шест жълто-кафяви фигури. На двайсет крачки вълците се развърнаха в полукръг, точно срещу Маппо и Икариум. Лютивата миризма на д'айвърс изпълни замрелия нощен въздух. Един от гъвкавите зверове пристъпи напред, после спря и Икариум повдигна вежди.

— Не са шест — промърмори той. — Един е.

— Познавам го — каза Маппо. — Срам, че той не може да каже същото за нас. Колеблив е, но е взел тяло на кръвожаден звяр. Риландарас е излязъл тази нощ на лов в пустинята. Чудно, за нас ли е тръгнал, или за някой друг?

Икариум сви рамене.

— Кой ще го заговори пръв, Маппо?

— Аз — отвърна треллът и пристъпи крачка напред. Щеше да е нужна хитрост и лукавство. Една грешка можеше да се окаже гибелна. Той сниши глас и заговори шеговито: — Далече сме от дома, а? Брат ти Трийч си беше втълпил, че те е убил. Къде беше оная пропаст? Дал Хон? Или беше Ли Хенг? Тогава бяхте чакали д'айвърс май.

Риландарас заговори в умовете им с пращящ и прекъсващ от дългото отвикване глас. „Изкушавам се да премеря ума си с теб,

Н’Трелл, преди да те убия.“

— Май не си струва — отвърна безгрижно Маппо. — С тоя мой спътник съм отвикнал не по-малко от теб, Риландарас.

Светлосините очи на водача на глутницата пробягаха към Икариум.

— Нямам много ум за премерване — тихо отвърна полуджагът. — Търпението ми се изчерпва.

„Глупак. Чарът е единственото, което може да те спаси. Кажи ми, стрелецо, нима обричаш живота си на хитрините на своя спътник?“

Икариум поклати глава.

— Не, разбира се. Споделям мнението му за него.

Риландарас като че ли се объркa. „Въпрос на взаимна изгода значи, да пътешествате двамата. Спътници без взаимно доверие, без вяра един в друг. Залогът трябва да е доста висок.“

— Взе да ми омръзва, Маппо — каза Икариум.

Шестте вълка се вкочаниха като един и козината им потръпна. „Маппо Рънт и Икариум. Аха. Разбираме. Знайте, че не сме във вражда с вас.“

— Е, преборихме си умовете — каза Маппо и усмивката му се разшири за миг, преди да се стопи. — Ловувай другаде, Риландарас, преди Икариум да направи услуга на Трийч. — „Преди да си развихрил всичко онова, което съм се заклел да спра.“ — Ясен ли съм?

„Пътищата ни се… сливат — отвърна д’айвърсът. — По дирята на един демон на Сянката.“

— Няма вече Сянка — отвърна Маппо. — Демонът е на Ша’ик. Свещената пустиня вече не спи.

„Така изглежда. Нима ни забранявате тоя лов?“

Маппо погледна към Икариум, а той сниши лъка си и сви рамене.

— Щом толкова държите да се счепкате с апториан, изборът си е ваш. Ние само минаваме оттук.

„Тогаз челюстите ни наистина ще се впият в шията на демона.“

— Нима ще превърнете Ша’ик в свой враг? — попита Маппо.

Вълкът водач килна глава. „Това име не ми говори нищо.“

Двамата пътници гледаха как глутницата се скрива в магическия сумрак. Маппо се озъби, после въздъхна, а Икариум кимна и изрече на глас мисълта, споходила и двамата:

— Скоро ще му заговори.

Уикските конници крещяха възбудено и подкарваха конете си по подвижните мостчета. На пристана на Имперския щаб на Хисар цареше хаос, предизвикан от гъстата навалица буйни туземци — мъже и жени — с бляскащи железни остриа на пиките, щръкнали над черните перчеми и островърхите шлемове. От мястото си на парапета на входната кула на пристанището Дюйкър следеше с немалък скептицизъм и с нарастваща тревога дивашката чуждоземска част.

До Имперския историк стоеше представителят на Върховния юмрук Малик Рел — беше отпуснал тлъстите си меки длани на дебелия си корем, кожата му бе мазна, жълто-кафява. И ухаеше на ейрънски благовония. Външността на Малик Рел с нищо не подсказваше, че е главният съветник на командира на малазанските армии на Седемте града. Той бе джисталски жрец на Древния бог на моретата Маел и присъствието му тук, за да предаде официалните благопожелания за „добре дошли“ на новия Юмрук на Седма армия, бе точно това, което изглеждаше: добре премерена обида. Въпреки че, призна си мълчаливо Дюйкър, този човек за много кратък срок се беше издигнал до влиятелно положение сред имперските играчи на този континент. Хиляди слухове се носеха сред войниците за загладения благоречив жрец и каквото там оръжие държеше надвиснало над главата на Върховния юмрук Пормквал — всички тези слухове до един се мълвяха само на шепот, защото пътят на Малик Рел до Пормквал беше разказ за беда, загадъчно сполетяла всеки, който му се е изпречил, и фатална беда при това.

Политическото тресавище, в което затъваха малазанските окупатори в Седемте града, беше толкова мътно, колкото и пагубно. Дюйкър подозираше, че новият Юмрук поне малко разбира от забулените жестове на презрение, колкото и да му убягваха по-цивилизованите маниери на опитомените от империята граждани. Въпросът, който оставаше за историка, следователно, бе колко дълго ще оцелее Колтейн от клана на Враната на новото си назначение.

Малик Рел присви пълничките си устни и бавно издиша.

— Историко — тихо заговори той на шипящия си джедорийско-фаларски говор. — Присъствието ви ме радва. И ме изпълва с любопитство. Толкова далече от Ейрънския двор… — Усмихна се, без

да оголва позеленелите си зъби. — Предпазливост, подхранвана от някоя отдавнашна чистка?

„Думи като плясък на вълни, престореното безразличие на бог Маел и лукавата му търпеливост. И това е четвъртият ми разговор с Рел. О, колко ненавиждам това същество!“ Дюйкър се окашля.

— Императрицата не ми обръща много внимание, джистал.

Тихият смях на Малик Рел прозвуча като шумолене на змийска опашка.

— Неудостоен с внимание историк или неудостоена с внимание история? Намек за горчивина от отхвърлен съвет или по-лошо — пренебрегнат. Бъдете спокоен, престъпленията няма да долетят от кулите на Унта.

— Радвам се да го чуя — промърмори Дюйкър, учуден що за източници може да има жрецът. — В Хисар оставам за проучване — обясни той след малко. — Прецедентът с докарването на каторжници за мините на Отатарал датира още от времето на императора, макар че той, общо взето, удостояваше с тази съдба магове.

— Магове? Ах, ах.

Дюйкър кимна.

— Ефективно, да, макар и непредсказуемо. Особените свойства на Отатарал като убиваща магията руда си остават общо взето загадъчни. Все пак безумието е обземало повечето от тези чародеи, макар да не е ясно дали е резултат от излагането им на рудната прах, или от това, че са били отрязани от техните Лабиринти.

— А срещат ли се магове в следващия робски товар?

— Намират се.

— Е, тогава и въпросът скоро ще намери отговора си.

— Да, скоро — съгласи се Дюйкър.

Кеят вече се бе превърнал във водовъртеж от войнствени уикци, наплашени докери и изнервени бойни коне. Стражата на Хисар запушваше като тапа гърлото на пристанището и не позволяваше на никой да излезе на покрития с чакъл полукръг. Стражите — всичките родом от Седемте града, — бяха с кръгли шлемове. Бяха извадили ятаганите си и ги размахваха заплашително към уикците, които им отвръщаха с ръмжащи закани.

На парапета дойдоха още двама души. Дюйкър им кимна за поздрав. Малик Рел изобщо не ги удостои с внимание: някакъв си

грубоват капитан и единственият оцелял кадрови маг на Седма — и двамата явно бяха с твърде нисък ранг, за да си заслужат вежливостта на жреца.

— Е, Кълп — обърна се Дюйкър към набития белокос чародей, — вашето пристигане може би ще се окаже навременно.

Слабото, опалено от слънцето лице на Кълп се изкриви в кисела усмивка.

— Дойдох тук, за да си опазя кожата и кокалите, Дюйкър. Не държа особено да стана поредната жертва по пътя на Колтейн към високия пост. Това са неговите хора, в края на краищата. А фактът, че не предприема нищо, за да потуши зараждащия се бунт, не предвещава нищо добро, бих казал.

Капитанът до него изсумтя съгласен.

— Гърлата ни затъкнаха — изръмжа той. — Половината офицери тук проляха кръвта си, опълчвайки се срещу тоя Колтейн, а сега той ще поема командването. Кълна се в кокалчетата на Гуглата, една сълза няма да се пролее, ако стражата на Хисар посече проклетия Колтейн и всичките му уикски диваци тук и на място, в това пристанище. Седма няма нужда от тях.

— Истина е — зашепна с премрежени очи Малик Рел на Дюйкър. — Тоя континент е като гнездо на усойници. Колтейн е странен избор…

— Не е толкова странен — отвърна Дюйкър и сви рамене. И отново насочи вниманието си към сцената долу. Уикците най-близо до стражата на Хисар бяха започнали да се блъскат пред бронирания кордон. Положението изглеждаше на ръба на кърваво сражение. Историкът усети как някаква ледена ръка сви стомаха му, щом видя няколкото изпънати лъка сред уикските конници. От булеварда вдясно от главната колонада се изсипа нова рота стражи с наведени пики.

— Това можете ли да го обясните? — попита Кълп.

Дюйкър се обърна и се изненада, като видя, че и тримата са се вторачили в него. Сети се за последните си думи и отново сви рамене.

— Колтейн обедини клановете на Уик за въстание срещу Империята. Императорът се озори доста, докато го принуди да се подчини — както би трябвало да знаят някои от вас от първа ръка. Верен на стила си, той си спечели клетвата за вярност на Колтейн.

— Как? — изръмжа Кълп.

— Никой не знае — усмихна се Дюйкър. — Императорът рядко обясняваше успехите си. Все едно, след като императрица Ласийн не прояви особено благоразположение към избраните от предшественика й командири, Колтейн беше оставен да гние в някаква дупка в Кюон Тали. Но след това положението се промени. Адюнкта Лорн бе убита в Даруджистан, Върховен юмрук Дужек и армията му се оказаха ренегати, предадоха цялата Дженабакъзка кампания, а тук в Седемте града наближава годината на Дрижна, предречена като година на бунта. Ласийн има нужда от способни пълководци, преди всичко да се е изсипало от ръцете й. Новата адюнкта Тавори все още не е изпитана. Така че…

— Колтейн. — Капитанът се намръщи. — Пратен е тук да поеме командването на Седма и да потуши бунта…

— В края на краищата — прекъсна го сухо Дюйкър, — кой би се справил по-добре с един метеж от воин, който сам е предвождал такъв?

— Стане ли метеж, шансовете му са доста рехави — промълви Малик Рел, приковал очи към сцената долу.

Дюйкър видя как блеснаха ятагани, видя как уикците се присвиха и заизваждаха дългите си ножове. Изглежда, си бяха намерили водач, някакъв свиреп на вид воин с окичени с талисмани дълги плитки, който им изрева окуражително и заразмахва ножа си над главата.

— Кълна се в Гуглата! — изруга историкът. — Къде е Колтейн, по дяволите?

Капитанът се изсмя.

— Ей го там. Високият, с дългия нож.

Дюйкър се облещи. „Онзи луд там е Колтейн? Новият Юмрук на Седма?“

— Изобщо не се е променил, както виждам — продължи капитанът. — Ако искаш да си опазиш главата като водач на всички кланове, най-добре е да си най-гадният от всички, взети заедно. Защо според вас старият император го е харесвал толкова?

— Беру да не дава дано! — прошепна стъписано Дюйкър.

В следващия миг пронизителният вик на Колтейн предизвика пълна тишина сред уикската част. Ножовете бяха прибрани в каниите, лъковете се снишиха, стрелите се върнаха в колчаните. Дори

подскачащите нервно и цвилещи коне се усмириха, вдигнали глави и с присвити назад уши. Пространството около Колтейн, който бе обърнал гръб на стражата, се разчисти. Високият воин махна с ръка и четиримата мъже на парапета смълчано загледаха как конете за миг бяха оседлани в абсолютен синхрон. След по-малко от минута конниците ги бяха яхнали и ги поведоха в бавно и тържествено шествие, което можеше да съперничи на парадите на елитната имперска гвардия.

— Е, това вече беше върхът — каза Дюйкър.

От устата на Малик Рел се изтръгна лека въздишка.

— Дивашка хитрост, зверски усет за предизвикателство и пълно презрение. Това беше предназначено за стражата. А дали не и за нас?

— Колтейн е пепелянка — каза капитанът, — ако питате за това. Ако Върховното командване в Ейрън си въобразява, че може да си играе с него, чакат ги гадни изненади.

— Щедър съвет — подхвърли Рел.

Капитанът имаше вид на глътнал нещо остро и Дюйкър разбра, че бе заговорил, без да помисли за положението на жреца във Върховното командване.

Кълп се окашля.

— Повел ги е във военен строй — предполагам, че ще се приберат кротко в казармата, в края на краищата.

— Признавам си — каза сухо Дюйкър, — че очаквам с нетърпение запознанството си с новия Юмрук на Седма.

Рел кимна, присвил очи под тежките си клепачи.

— Прав сте.

Рибарската лодка остави зад себе си островите Скейра в курса си право на юг, навлезе в морето Кансу и триъгълното й платно се изпъна и запращя. Ако напорът на попътния вятър се задържеше така, щяха да стигнат крайбрежието на Ерлитан до четири часа. Фидлър се намръщи. „Крайбрежието на Ерлитан, Седемте града. Мразя го този проклет континент. Намразих го още от първия път, а сега го мразя още повече.“ Наведе се над планшира и изплю горчивата жлъч в топлите зелени вълни.

— По-добре ли сме вече? — попита Крокъс откъм носа. Потъмнялото му от слънцето младежко лице бе свито от искрена тревога.

На стария сапьор му се искаше да зашлеви това лице; вместо това обаче се присви още по-плътно до борда.

Смехът на Калам прогърмя откъм кърмата.

— Фидлър и вода не се мешат, момче. Само го погледни, по-зелен е и от проклетата ти зелена маймунка.

Нещо подсмръкна съчувствено до бузата на Фидлър, той отвори едното си кървясало око и видя пред себе си малкото сбръчкано личице.

— Разкарай се, Моби — изхриптя унило Фидлър. Любимецът и някогашният домашен прислужник на чичо Мамът, изглежда, беше осиновил сапьора, както често правеха уличните псета и котки. Калам би казал, че е обратното, разбира се. — Лъжа — прошепна си Фидлър. — Калам го бива за тия… — „Например да се мотае из Руту Джелба цяла проклета седмица заради нищожния шанс да се появи някой търговски кораб от Скрей. «Пък ще си купим един удобен превоз, а, Фид?» Не било като да прекосиш целия океан, о, не — а и това уж щеше да мине в удобства. Цяла седмица в Руту Джелба, онази гъмжаща от гущери клоака с оранжеви тухли, наречена град, и после какво? Цели осем джаката за това очукано буре за ейл.“

Часовете се точеха безкрай и умът на Фидлър се унасяше от постоянното издигане и пропадане. Мислите му се отвяха назад към ужасно дългото пътуване, довело ги толкова далече, а сетне — напред, към ужасно дългото пътуване, което тепърва им предстоеше. „Никога не правим нещата по лесния начин, о, не.“

От него ако зависеше, всички морета щяха да са пресъхнали. „Хората имат крака все пак, не плавници. Ама сега и сушата ще трябва да прекосим — през гъмжаща от мухи безводна пустиня, където хората ти се усмихват само за да ти съобщят, че се канят да те претрепят.“

Денят се влачеше, зеленясал и треперлив.

Той се замисли за приятелите си, които беше оставил в Дженабакъз, и съжали, че не върви сега в поход редом с тях. „На религиозна война. Не го забравяй, Фид. Нищо забавно няма в религиозните войни.“ В тях способността да проявиш благоразумие и да се предадеш беше неприложима. Все пак взводът беше

единственото, което бе познавал от толкова години. Сенките на приятелите му липсваха. „Само Калам ми остана от старата компания, а той нарича дом оная суша пред нас. И се усмихва, преди да убие. А и какво ли са намислили двамата с Бързия Бен, дето още не го знам?“

— Летящите риби пак се разхвърчаха — каза Апсалар и мекатa й длан се отпусна на рамото му. — Стотици са!

— Нещо едро ще да ги е подгонило от дълбокото — каза Калам.

Фидлър изпъшка и се надигна. Моби се възползва от възможността да разкрие мотивите си, стояли зад целодневното му гукане, припълзя в скута на сапьора, сви се на кълбо и затвори жълтите си очички. Фидлър се хвана здраво за планшира и заедно с тримата си спътници загледа ятото летящи риби на стотина разтега от левия борд на барката. Млечнобелите риби, дълги колкото човешка ръка, цепеха вълните, отскачаха на трийсетина стъпки напред и отново се гмуркаха. В морето Кансу летящите риби ловуваха като акули, ятата им можеха за няколко минути да оглозгат цял кит до костите. Използваха способността си да хвърчат, за да се хвърлят на гърба на кита, щом се покажеше отгоре да вдиша въздух.

— Какво, в името на Маел, ще гони пък тях?

Калам се беше намръщил.

— Тук в Кансу не би трябвало да има нищо. Виж, в Падината на Търсача се въди денрабъ, разбира се.

— Денрабъ! О, колко ме успокои, Калам. Ами да, как не!

— Някакво морско влечуго ли е това? — попита Крокъс.

— Представи си стоножка, дълга осемдесет разтега — отвърна Фидлър. — Увива се както около китове, така и около кораби, издишва всичкия си въздух през люспестата си кожа, потъва като камък и отнася плячката си на дъното.

— Те са рядкост — рече Калам — и в плитки води не са се мяркали никога.

— Досега — промълви с тревога Крокъс.

Денрабъ се показа изведнъж на повърхността сред летящите риби, замята глава наляво и надясно и огромната му уста залапа десетки от ятото. Ширината на главата на създанието беше огромна, поне десет разтега. Сегментираната му люспеста броня беше тъмнозелена и покрита с рапани. На всеки сегмент се открояваха по два дълги хитинови крайника.

— Осемдесет разтега, а? — изсъска Фидлър. — Освен ако не го срежеш на две.

Калам се надигна при кърмата.

— Бъди готов с платното, Крокъс. Ще бягаме. На запад.

Фидлър избута скимтящия Моби от скута си, отвори кожената си торба, измъкна арбалета и започна да го развива с разтреперани ръце.

— Ако реши, че изглеждаме вкусни, Калам…

— Знам — избоботи убиецът.

Фидлър бързо сглоби желязното оръжие, вдигна глава и срещна ококорения поглед на Апсалар. Лицето й беше пребледняло. Сапьорът й смигна.

— Имам една изненада, ако ни подгони, момиче.

Тя кимна.

— Помня…

Денрабъ ги беше видял. Свърна встрани от стадото летящи риби и зацепи през вълните право към тях.

— Това не е обикновен звяр — промълви Калам. — Надушваш ли каквото надушвам аз, Фидлър?

„Люто и горчиво.“

— Дъх на Гуглата! Това е соултейкън!

— Какво? — зяпна Крокъс.

— Превъплъщенец — обясни Калам.

Стържещ глас изпълни ума на Фидлър. Израженията на спътниците му подсказаха, че го чуват и те: „Смъртни, за жалост станахте свидетели на пътя ми.“

Сапьорът изсумтя. Създанието съвсем не изглеждаше да съжалява.

То продължи: „Заради това трябва всички да умрете, макар че няма да озлочестя плътта ви, като ви изям.“

— Колко мило — измърмори Фидлър и нагласи масивната стрела в жлеба на арбалета. Железният й връх бе заменен с голяма колкото ябълка глинена топка.

„Поредната загадъчно изгубила се рибарска барка — продължи с насмешка соултейкън. — Уви.“

Фидлър се добра до кърмата и се присви до Калам. Убиецът се извърна с лице към денрабъ, без да изпуска щурвала.

— Соултейкън! Върви си по пътя, минаването ти не ни интересува!

„Ще бъда милостив и ще ви убия бързо.“ Съществото се понесе към барката право откъм кърмата, цепеше водата като кораб с остър кил. Челюстите му бяха зейнали.

— Предупредиха те — каза Фидлър, надигна арбалета, прицели се и стреля. Стрелата полетя към зейналата паст на чудовището. Бърз като мълния, денрабъ я захапа, тънките му, остри като коси зъби се врязаха в металната дръжка, пръснаха глинената топка и освободиха прахообразната смес под глината. Контактът с въздуха доведе до оглушителен взрив, който пръсна главата на съществото.

Късчета череп и сива плът се разлетяха над водата. Възпламенителната прах подпалваше всичко, до което се докоснеше, и вдигаше със съсък горещи гейзери. Инерцията докара обезглавеното тяло на четири разтега зад кърмата, преди то да се обърне, да се хлъзне бавно надолу и да се скрие от погледите им. Над вълните се понесе пушилка.

— Нещо не улучи с рибарите — каза Фидлър, докато сваляше оръжието си.

Калам отново се настани при кърмата и насочи барката по стария курс на юг. Във въздуха надвисна непривична тишина. Фидлър разглоби арбалета и пак го уви в мазния плат. Върна се на мястото си по средата на барката, а Моби се присламчи в скута му. Той въздъхна и го почеса зад ухото.

— Е, Калам?

— Не съм сигурен — призна си убиецът. — Какво ли е довело един соултейкън в морето Кансу? И защо искаше минаването му да остане в тайна?

— Ако Бързия Бен беше тук…

— Ама не е, Фид. Загадка, с която ще трябва да се примирим и да се надяваме, че няма отново да се сблъскаме с нея.

— Смяташ ли, че е свързано с…?

Калам се навъси.

— Не. Едва ли.

— С какво да е свързано? — попита настойчиво Крокъс. — За какво си говорите двамата?

— Просто разсъждаваме — каза Фидлър. — Соултейкън се беше отправил на юг. Също като нас.

— Е, и?

Фидлър сви рамене.

— Е, и… нищо. Просто така. — Изплю се отново във водата и се смъкна на седалката. — От тая възбуда забравих за морската си болест. Сега възбудата мина и пак ми прилоша, проклятие!

Всички си замълчаха, макар навъсената физиономия на Крокъс да подсказваше на сапьора, че няма да остави темата задълго.

Вятърът ги тласкаше здраво на юг. След по-малко от три часа Апсалар каза, че вижда суша напред, а четиридесет минути по-късно Калам насочи барката успоредно на крайбрежието на Ерлитан, на половин левга от брега. Поеха на запад покрай обраслия с кедри стръмен рид. Денят бавно започна да гасне.

— Конници — каза Апсалар. — Ето там.

Фидлър вдигна ръка над очите си и загледа колоната ездачи по крайбрежния път.

— Аз ги броя шест — каза Калам. — Вторият…

— Носи имперски флаг — довърши вместо него Фидлър, сгърчил лице от неприятния вкус в устата си. — Вестоносец и охрана пиконосци…

— Тръгнали са за Ерлитан — добави Калам.

Фидлър се обърна и се вгледа в тъмните очи на ефрейтора. „Беда. Може би.“

Казаха си го мълчаливо, опит от дългите години воюване рамо до рамо.

— Нещо лошо ли? — попита Крокъс. — Калам? Фидлър?

„Рязко е момчето.“

— Трудно е да се каже — промърмори Фидлър. — Че са ни видели, видели са ни, но какво са видели? Четирима рибари в една барка, някое семейство от Скрей, запътило се към пристанището да вкуси малко цивилизация.

— Има едно селце, малко напред — обади се Калам. — Крокъс, отваряй си очите за едно тясно заливче и река, с плаж без донесени от прилива дървении — селцето е прилепено към рида, навътре в сушата. Какво ще кажеш за паметта ми, Фид?

— Като за туземец е добра, а ти си точно такъв. Колко далече е от града?

— Десет часа пеш.

— Толкова близо?

— Толкова.

Фидлър замълча. Имперският вестоносец и конната му стража се скриха от погледа — завиха на юг към Ерлитан. Замисълът им беше да влязат направо в претъпкания залив на Свещения град, безименни. Най-вероятно вестоносецът носеше сведения, които нямаха нищо общо с тях — с нищо не се бяха издали, откакто се добраха до имперското пристанище на Каракаранг от Дженабакъз, с един търговски кораб на Сините моранти — платиха превоза си с работа наравно с екипажа. Пътуването им от Каракаранг през планините на Талгай и сетне надолу към Руту Джелба беше по стария път на поклонниците на Танно — съвсем обикновено пътуване. А седмицата в Руту Джелба бяха изкарали, без да правят нищо, само Калам прескачаше нощем до крайбрежния квартал да потърси превоз през Отатаралското море до континента.

В най-лошия случай можеше да е стигнал донос някъде, до някой чиновник, че двама вероятни дезертьори, придружени от един дженабакъзец и една млада жена, са се появили на територията на Малазан — но това едва ли беше новина, която да разбуни имперското гнездо на оси чак до Ерлитан. Тъй че най-вероятно Калам просто проявяваше параноята си.

— Виждам устието на реката — каза Крокъс и посочи някъде към брега.

Фидлър се озърна към Калам. „Враждебна страна. Колко ниско трябва да пълзим?“

„Ще гледаме скакалците отдолу, Фид.“

„Дъх на Гуглата!“ Погледна през рамо към брега.

— Мразя Седемте града — прошепна Фид. Моби в скута му се прозя и острите му като игли зъбки блеснаха. Фидлър потръпна. — Гушкай ме, когато си поискаш, мило.

Калам изви кормилото. Крокъс се зае с платното — бе станал достатъчно ловък след двата месеца плаване през Падината на Търсача и насочи с лекота барката по посока на вятъра; опърпаното платно леко прошумоля. Апсалар помръдна на седалката, разкърши рамене и се

усмихна на Фидлър. Сапьорът се навъси и извърна очи. „Бърн да ме тръсне дано, всеки път, когато направи така, трябва да внимавам да не ми увисне ченето. А беше друга жена преди. Убиец, нож на бог… А отгоре на всичко е с Крокъс, нали. Това момче извади всичкия късмет, а курвите в Каракаранг приличаха на пъпчиви сестри от някоя гигантска пъпчива фамилия с всичките пъпчиви бебета, чучнали се на бедрата им…“ Тръсна глава. „Ох, Фидлър, много дълго се задържа в морето, много!“

— Не виждам никакви лодки — каза Крокъс.

— Карай към залива — изломоти Фидлър и се почеса по четинестата брада да хване някоя гнида. Напипа една, отскубна я и я хвърли. „Десет часа пеш, после Ерлитан, баня, бръснене, някое кансуанско момиче да ми разчеше вълнасалата коса и после цялата нощ — свобода.“

Крокъс го сръга в ребрата.

— Възбуден ли си, Фидлър?

— Какво знаеш ти…

— Бил си тук по време на завоеванието, нали? Когато Калам се е бил на противната страна — за Седемте свети Фалах’дан — а Т’лан Имасс тръгнали за императора и…

— Стига — махна с ръка Фидлър. — Няма нужда да ми го напомняш, нито на Калам. Всички войни са гадни, но оная беше една от най-гадните.

— Вярно ли е, че си бил в ротата, която е гонила Бързия Бен през Свещената пустиня Рараку и че Калам бил водачът ви, само че той и Бързака се канели да ви измамят всички, ама Уискиджак се досетил и…

Фидлър се обърна и погледна ядосано Калам.

— Само една нощ в Руту Джелба с кана фаларски ром и това хлапе знае повече от всеки жив имперски историк. — Обърна се отново към Крокъс. — Слушай, момче, най-добре ще е да забравиш всичко, което ти е разправял оная нощ този пиян тъпак. Миналото вече ни гони опашките — няма смисъл да го улесняваш.

Крокъс прокара пръсти през дългата си черна коса.

— Добре де — промълви той, — щом Седемте града са толкова опасни, защо просто не продължихме направо за Кюон Тали, където

живее Апсалар, и да намерим баща й? Защо беше цялото това промъкване — и то на друг континент, на всичко отгоре?

— Не е толкова просто — изръмжа Калам.

— Защо? Мислех, че това е причината за цялото това пътешествие. — Крокъс хвана ръката на Апсалар и я стисна нежно, но лицето му, обърнато към Калам и Фидлър, си остана навъсено. — И двамата казахте, че й го дължите. Това, което я е сполетяло, не беше редно и искахте да го поправите. Но вече си мисля, че е било само повод, мисля си, че двамата сте замислили нещо друго — че връщането на Апсалар у дома е било за вас само извинение да се върнете в империята си, въпреки че официално сте престъпници. И каквото и да сте намислили, включвало е да дойдем тук, в Седемте града, и също така е включвало да се промъкваме скришом и да се стряскаме от всичко, сякаш цялата армия на Малазан е тръгнала по петите ни. — Замълча, вдиша дълбоко и продължи: — Имаме правото да знаем истината, защото ни поставяте в опасност, а ние дори не знаем каква е тя, нито защо, нито нищо. Тъй че кажете. Още сега.

Фидлър се облегна на планшира, погледна Калам и вдигна вежда.

— Е, ефрейтор? Твой ред е.

— Подай ми списъка, Фидлър — отвърна Калам.

— Императрицата иска Даруджистан. — Сапьорът срещна навъсения поглед на Крокъс. — Така ли е?

Момчето се поколеба, после кимна.

Фидлър продължи:

— Това, което поиска, обикновено го получава, рано или късно. Наречи го прецедент. Значи, тя вече се опита веднъж да завземе града ви, нали, Крокъс? И това й струва адюнкта Лорн, два имперски демона и верността на Върховен юмрук Дужек, да не говорим за загубата на Мостоваците. Достатъчно, за да ужили всеки.

— Чудесно. Но какво общо има това с…

— Не ме прекъсвай. Ефрейторът каза да дам списъка. Това правя. Следиш ли ме дотук? Добре. Даруджистан веднъж й избяга — но следващия път тя ще се погрижи. Стига да има следващ път.

— Добре — каза навъсено Крокъс, — а защо да няма? Сам каза, че тя взима каквото си поиска.

— Ти верен ли си на своя град, Крокъс?

— Разбира се…

— Значи си готов да направиш всичко, на което си способен, за да попречиш на императрицата да го завладее?

— Ами да, но…

— Сър? — обърна се Фидлър към Калам.

Плещестият чернокож мъж зарея поглед над вълните, въздъхна и кимна мълчаливо. Обърна се към Крокъс.

— Това е, момче. Дойде му времето. За нея съм тръгнал.

Лицето на момчето от Дару остана безизразно, но очите на Апсалар се разшириха и лицето й пребледня. Изведнъж тя изправи гръб, после се усмихна леко и като видя това, Фидлър изстина.

— Не те разбирам — каза Крокъс. — За коя си тръгнал? За императрицата?

— Има предвид — намеси се Апсалар все още с онази усмивка, която се появяваше понякога на лицето й, преди време, докато беше… някой друг — че ще се опита да я убие.

— Какво? — Крокъс скочи и едва не се прекатури през борда. — Ти? Ти и този хванал морска болест сапьор с потрошената гусла, вързана на гърба му? Нима си въобразяваш, че ще тръгнем да ви помагаме в това безумно, самоубийствено…

— Помня — изведнъж заяви Апсалар и изгледа Калам с присвити очи.

Крокъс се извърна към нея.

— Какво помниш?

— Калам. Той беше Кама на Фалах’дан, а Нокътят му даде да командва Ръка. Калам е майстор убиец, Крокъс. А Бързия Бен…

— Бързия Бен е на три хиляди левги оттук! — викна Крокъс. — Той е взводен маг, Гуглата да ме вземе дано! Един жалък, дребен взводен магьосник!

— Не съвсем — каза Фидлър. — А това, че е толкова далече, нищо не означава, момче. Бързия Бен е нашето огладено ашиче в дупката.

— Вашето какво в кое?

— Огладеното кокалче, като в играта на кокалчета — добрият комарджия винаги си държи едно огладено кокалче, да мами при хвърлянията, ако ме разбираш добре. Колкото до „дупката“, това е Лабиринтът на Бързия Бен — това, което може да го докара до Калам, докато ти тупне сърцето веднъж, колкото и далече да е. Е, Крокъс, вече

го знаеш — Калам ще направи опит, но ще трябва да се измисли как, подготовка трябва. А това започва оттук, в Седемте града. Искаш ли Даруджистан да си остане завинаги свободен, императрица Ласийн трябва да умре.

Крокъс бавно се смъкна на седалката.

— Но защо Седемте града? Императрицата не е ли в Кюон Тали?

— Защото — отвърна му Калам, докато насочваше барката към малкия залив, — защото, момко, Седемте града скоро ще се вдигнат.

— Какво искаш да кажеш?

— Въстание — озъби му се убиецът.

Фидлър се обърна и огледа вонящата на тиня блатна растителност по брега. „А това — каза си наум и ледена ръка стисна стомаха му — е точно тази част от целия план, която най-много мразя. Да хукнем подир някоя дивашка идея на Бързия Бен и всичко да лумне в пожарища.“

След минута барката зави и селото се показа пред очите им — няколко пръснати колиби от плетени пръти и кал около извита пясъчна ивица и изтеглени на брега малки лодки. Щом килът заседна в пясъка, Фидлър скочи на брега. Събудилият се Моби се беше вкопчил с четирите си лапички отпред за ризата му. Без да обръща внимание на жалните му врясъци, Фидлър бавно се изправи и разкърши рамене.

— Е — въздъхна той, щом първите селски псета притичаха да известят пристигането им, — почна се.

2.

До ден-днешен не е трудно да се пренебрегва фактът, че във Върховното командване в Ейрън гъмжеше от предателства, разногласия, съперничества и злонамереност… Твърдението, че (Върховното командване в Ейрън) е било в неведение за подводните течения из страната е в най-добрия случай наивно, а в най-лошия — изключително цинично…

„Въстанието на Ша’ик“
Къларан

Охреният отпечатък на длан се отмиваше от дъжда, стичаше се на кални струйки надолу по мазилката между печените тухли. Присвит под рукналия нечакано порой, Дюйкър гледаше как отпечатъкът бавно се стапя и съжаляваше, че денят не беше започнал сух, та да може да се натъкне на този знак преди дъждът да го заличи, да може да добие някаква представа за ръката, която го бе отбелязала тук, на външната стена на стария дворец на Фалах’д, в самото сърце на Хисар.

Многобройните култури на Седемте града гъмжаха от символи, таен пиктографски език на загадъчни и неясни намеци, носещи злокобна тежест за местните. Такива символи из града оформяха сложен диалог, който никой малазанец не можеше да разбере. Бавно, през многото месеци, откакто беше отседнал тук, Дюйкър бе започнал да осъзнава опасността, криеща се зад това тяхно невежество. С наближаването на Годината на Дрижна символи като този цъфваха в хаотично обилие и всяка стена във всеки град се превръщаше в свитък, покрит с таен код. Вятърът, слънцето и дъждът гарантираха тяхната нетрайност, зачистваха писалищната плочка, за да е готова за следващото послание.

„А изглежда, имат много да си кажат напоследък.“

Дюйкър се размърда, за да се освободи от напрежението, стегнало врата и раменете му. Предупрежденията му към Върховното командване, изглежда, попадаха в глухи уши. В тези символи се забелязваше шаблон, а като че ли единствено той от всички малазанци проявяваше някакъв интерес да разгадае кода или поне да признае рисковете за външните от това упорито безразличие.

Придърпа качулката над главата си, за да опази колкото може лицето си сухо, и дъждовната вода се застича през широките ръкави на наметалото му. И последната следа от отпечатъка се беше отмила. Той изсумтя и тръгна.

Водата се стичаше на дълбоки до глезените му вади по покритите с каменни плочи склонове под дворцовите стени и се изливаше в плитките канавки, пресичащи всяка уличка и кръстовище из града. Стрехите надвисваха в мрачно униние над малките дюкянчета. От хладните сенки на дупките, които трябваше да минат за фасади на дюкяните, търговците навъсено проследяваха Дюйкър с очи.

Освен окаяните магарета и рядко по някое подгизнало и подвило опашка улично псе, улиците общо взето бяха празни. Дори с рядкото странично течение от Саулско море Хисар си беше град, възникнал от сухите степи и пустини на континента. Макар и пристанищен, а сега — главна десантна база на Империята, градът, както и жителите му, преживяваха, обърнали духовно гръб на морето.

Дюйкър остави зад гърба си малкия плътен кръг древни постройки и тесните улички, обкръжаващи дворцовата стена, и излезе на Колонадата на Дрижна, изпънала се като копие през самата сърцевина на Хисар. Дърветата гулдинда от двете страни на платното за впрягове на Колонадата се полюшваха, дъждът плющеше по широките им охрени листа. От двете страни се простираха градини на заможни имения, повечето неоградени и открити за възхищението на градските тълпи. Поройният дъжд беше смъкнал цветята от храстите, беше привел дребните дръвчета и бе оцапал каменните алеи с петна от бяло, червено и розово.

Историкът се присви, понеже усилилият се вятър притисна наметалото му плътно от дясната му страна. Водата на устните му беше с вкус на сол — единственият признак за разбушувалото се море на хиляда крачки вдясно. Там, където улицата, наречена „Бурята на Апокалипсиса“, се стесни изведнъж, платното за впрягове се превърна

в разкалян коловоз от потрошени плочи и строшени парчета грънци, а високите царствени орехи отстъпиха място на пустинни трънаци. Промяната бе толкова рязка, че Дюйкър ненадейно се озова нагазил до прасците в мръсната вода, преди да е усетил, че е стигнал до границата на града. Примижа срещу дъжда и погледна нагоре.

Вляво от него, замъглена зад водната пелена, се изпъваше каменната стена на Имперския щаб. Иззад високата укрепена стена към небето лениво се вдигаха струи сив дим. Вдясно и много по-близо безразборно бяха струпани кожени шатри, коне, камили и коли — лагер на търговски керван, наскоро пристигнал от Сиалк Одан.

Дюйкър придърпа наметалото още по-плътно заради вятъра и свърна към лагера. Дъждът бе толкова силен, че прикри шума от стъпките му за керванските кучета, щом навлезе в тясната кална пътека между опънатите шатри. На една от пресечките Дюйкър спря. Платното на голямата, боядисана в меден цвят шатра точно срещу него беше обилно покрито с изрисувани символи. От процепа на входа струеше дим. Той се поколеба само за миг, преди да отметне платнището и да влезе.

Спря да изтръска наметалото си. Блъсна го рев от звуци, понесли се на тежки вълни в знойния спарен въздух. Викове, ругатни и гръмки смехове от всички страни, въздух, изпълнен с миризмата на дъранг и тамян, на печени меса, вкиснало вино и сладникав ейл — всичко това обгърна Дюйкър, докато очите му се мъчеха да поемат цялата гледка. Вляво от него, където се бяха струпали десетина комарджии, в глинените чаши дрънчаха монети; точно пред него един тапу газеше ловко през тълпата, понесъл в двете си ръце дълги четири стъпки железни шишове с печени мръвки и плодове. Дюйкър извика на тапуто и вдигна ръка, за да привлече погледа му. Продавачът бързо се приближи.

— Ярешко е, кълна се! — викна тапуто на крайбрежния език на Дебрал. — Яре е, не е куче, доусий! Сам го помириши! И да платиш само един отрязък за толкова вкусна стока! Щеше ли да платиш толкова малко в Доусин Пали?

Дюйкър беше роден в равнините на Дал Хон и тъмната му кожа беше също като на местен дебрали; носеше морското наметало телаба на презморски търговец от островния град Доусин Пали и говореше

езика без никакъв акцент. Като чу разпаленото твърдение на тапу, Дюйкър се ухили.

— Като за кучешко, толкова щеше да е, тапухарал. — Измъкна от кесията си два местни полумесеца — равностойността на един „отрязък“ от имперската джаката. — А ако си въобразяваш, че мезла си пилеят щедро сребърниците на острова, значи си голям глупак!

Тапуто го погледна притеснено, смъкна от единия шиш сочна мръвка и две меки кехлибарени клъбца плод и ги уви с листа.

— Пази се от шпионите на мезла, доусий — промърмори той. — Думите могат да се кривят.

— Думите са им единственият език — отвърна презрително Дюйкър и прие храната. — Вярно ли е, че някакъв нашарен с белези варварин командва сега армията на мезла?

— Човек с демонско лице, доусий. — Тапуто поклати глава. — Даже мезла се боят от него. — Прибра в джоба си двата полумесеца и го остави, вдигнал отново шишовете над главата си. — Ярешко е, не е куче!

Дюйкър си намери едно кътче до стената на шатрата, където да подпре гръб, и загледа човешкото гъмжило, докато ядеше храната си по местния обичай — бързо и немарливо. „Всяко ядене е последното ти“ — тази фраза включваше цялата житейска философия на Седемте града. Мазнина оцапа лицето му и закапа от пръстите му. Историкът пусна листата на калния под и докосна ритуално челото си в забранения вече жест на благодарност към Фалах’д, чиито кокали гниеха в мръсната тиня на залива Хисар. Очите му се спряха на един кръг старци оттатък комарджиите и той се приближи до тях, като бършеше длани в бедрата си.

Събирането означаваше Кръг на сезоните, в който двама прорицатели, седнали един срещу друг, говореха на символичния език на откровението със сложния танц на жестовете. След като си намери място в кръга зрители, Дюйкър видя прорицателите в кръга. Единият беше престарял шаман — сбръчканото, обрасло със сребриста брада лице го издаваше, че е от племето семк. Срещу него седеше момче на около петнайсет години. На мястото на очите на момчето се виждаха две тъмни дупки с незаздравяла още тъкан. Тънките му крайници и издутият корем издаваха напреднал стадий на недохранване. Дюйкър инстинктивно осъзна, че момчето сигурно е изгубило семейството си

по време на завоеванието на Малазан и сега живее някъде по задните улички на Хисар. Организаторите на Кръга го бяха намерили, защото беше добре известно, че духовете често проговарят чрез такива изстрадали души.

Напрегнатата тишина, възцарила се между зрителите, подсказа на историка, че в това пророкуване има сила. Макар и сляпо, момчето се движеше така, че винаги да остава с лице срещу прорицателя семк, който на свой ред бавно танцуваше по покрития с бял пясък кръг в абсолютно мълчание. Двамата вдигаха длани един срещу друг и описваха шарки във въздуха.

Дюйкър сръга мъжа до себе си и прошепна:

— Какво предсказаха?

Местният, нисък и набит, с белезите на стар хисарски ветеран, зле прикрити под опърлената кожа, му изсъска предупредително:

— Духа на самата Дрижна, ни повече, ни по-малко. Ръцете им очертаха тялото му — дух, който всички тука видяха, призрачно обещание за огън.

Дюйкър въздъхна.

— Жалко, че го изтървах.

— Ще го… Гледай! Пак почва.

Историкът загледа как виещите се ръце на двамата прорицатели сякаш се стегнаха около някаква невидима фигура, като оставяха след себе си смътна червена светлина. Сиянието напомняше за човешко тяло и това тяло бавно започна да се откроява, да става все по-плътно. Жена, чиято плът беше огън. Тя вдигна ръце нагоре и нещо подобно на желязо блесна на китките й, и танцьорите станаха трима, щом тя се завъртя и се закърши между двамата прорицатели.

Момчето изведнъж отметна глава назад и думите заизлизаха от широко отворената му уста като стържене на камък.

— Два гейзера кипнала кръв! Един срещу друг. Кръвта е същата, двамата са същите, и солени вълни ще умият брегове те на Рараку. Свещената пустиня помни миналото си!

Жената привидение изчезна. Момчето залитна и рухна напред, тупна като дъска на пясъка. Семкският прорицател коленичи до него и сложи ръка на главата му.

— Върна се при семейството си — промълви старият шаман сред възцарилата се в кръга пълна тишина. — Милостта на Дрижна, най-

редкият от даровете, беше даден на това дете.

Коравите туземци се разплакаха, някои се смъкнаха на колене. Потресен, Дюйкър се отдръпна, а кръгът бавно се сви. Той примига да махне потта от очите си и усети, че някой го наблюдава. Срещу него, в другия край на шатрата, стоеше непознат, загърнат в черна кожа, с нахлузена на главата качулка с козя глава, която скриваше лицето му в сянка. След миг непознатият се извърна настрани. Дюйкър бързо тръгна да излезе.

Седемте града бяха хилядолетна цивилизация, напоена с мощта на древността, в която някога асценденти бяха стъпвали по всяка диря на търговските кервани, по всяка пътечка, по всеки път, изгубен сред забравените от векове старини. Разправяха, че пясъците навяват мощ с шепота на теченията си, че всеки камък тук е пропит с магия като кръв и че под всеки град лежат руините на безчет други градове, по-стари градове, градове, датиращи чак от Първата империя. Разправяха, че всеки град се е въздигал върху гърбовете на призраци, че субстанцията на духове се е утаила на дебели пластове от потрошени кости; че всеки от тези градове вечно ридае под улиците, вечно се тресе от смях, вика, продава и разменя стока, и вдишва първия дъх, който носи живот, и последния, предшестващ смъртта. Сънища витаеха под улиците, мъдрост и глупост, страхове и гняв, скръб, страст, любов и люта омраза.

Историкът излезе под дъжда, напълни дробовете си с чистия студен въздух и се загърна в наметалото си.

Завоеватели можеха да съкрушат крепостните стени на един такъв град, можеха да избият всяка жива душа вътре, да запълнят всяко имение и всяка къща, и всеки дюкян със свои хора, и въпреки това да наложат господството си само над най-тънката повърхност на града, кожата на настоящето, и все някога щяха да бъдат съборени от духовете, обитаващи дълбините му, докато те самите не се превърнат в поредния мигновен пласт, един от многото. „Този враг никога няма да можем да надвием — помисли Дюйкър. — И все пак историята разказва за онези, които са готови да се опълчат срещу този враг, отново и отново. Победата навярно се постига не в надделяването над врага, а в сливането с него, в превръщането в едно цяло.“

„Императрицата е изпратила поредния Юмрук, за да съкруши неумолимите векове на тази земя. Дали е изоставила Колтейн, както

подхвърлих на Малик Рел? Или го е задържала в тила, за да е в готовност, като оръжие, изковано и наточено за някоя конкретна задача?“

Дюйкър излезе от лагера, присвит под поройния дъжд. Пред очите му се извисиха портите на Имперския щаб. През следващия час спокойно можеше да подири отговори на някои от въпросите си, като се срещне лице в лице с Колтейн от клана на Враната.

Нагази в разровения път — ботушите му зажвакаха в калните локви и изровените от коне и фургони коловози — и се изкачи по калния склон към караулката пред портата.

— Никакви петиции днес, доусий — спря го един от малазанските войници. — Пробвай утре.

Дюйкър разкопча наметалото си и го разтвори, за да покаже имперската диадема, закачена на туниката му.

— Юмрукът е свикал съвет, нали?

Двамата войници отдадоха чест и отстъпиха. Този, който беше заговорил, се усмихна извинително.

— Не знаехме, че сте с другия.

— Кой е другият?

— Дойде преди няколко минути, историко.

— А, да.

Дюйкър кимна на двамата мъже и влезе. Каменният под на прохода между стените още пазеше калните следи на два крака. Намръщен, той продължи и влезе в двора. Покритата пътека продължаваше наляво покрай стената, за да стигне до страничната врата на ниската и невзрачна сграда на щаба. Вече достатъчно мокър, Дюйкър я заряза и предпочете да прекоси каменния двор направо към главния вход. Мимоходом забеляза, че мъжът, дошъл преди него, е направил същото. Следите издаваха кривокрака походка. Историкът се намръщи още повече.

Стигна до входа, където друг пазач го упъти към съвещателната зала. Когато приближи двукрилата врата, Дюйкър огледа пода за следи от човека пред себе си, но не видя. Явно онзи беше отишъл в някое друго помещение. Дюйкър сви рамене и отвори вратата.

Съвещателната зала беше с нисък таван, с неизмазани, но боядисани с бяла боя каменни стени. В средата й имаше дълга мраморна маса — изглеждаше странно непълна поради липсата на

столове. Тук вече се бяха събрали Малик Рел, Кълп, Колтейн и още един уикски офицер. При влизането на историка всички се обърнаха и Рел вдигна вежди, леко изненадан. Явно не знаеше, че Колтейн е изпратил покана на Дюйкър. Дали пък намерението на новия Юмрук не беше да извади по този начин от равновесие влиятелния жрец, да му демонстрира съзнателно пренебрежението си? След миг историкът изхвърли от ума си тази мисъл. Това по-вероятно беше резултат от все още неорганизираното ново командване.

Столовете бяха махнати специално за това съвещание, както се виждаше от следите от краката им в бялата прах, слегнала се на пода. Неудобството да не знаеш как точно и къде да застанеш личеше както у Малик Рел, така и у Кълп. Джисталският жрец на Маел пристъпваше нервно от крак на крак, капчиците пот по челото му лъщяха на резкия блясък на фенерите, поставени на масата, и той криеше ръце в широките си ръкави. Кълп като че ли имаше нужда от стена, на която да подпре гръб, но явно не беше много сигурен как ще приемат уикците една такава небрежна поза.

Дюйкър се усмихна вътрешно, свали подгизналото си наметало и го окачи на една стара скоба за факла до вратата. После се обърна, за да се представи на новия Юмрук и на офицера, който стоеше от лявата му страна — навъсен ветеран с широко плоско лице, сякаш огънато навътре от белега, минаващ диагонално от лявата страна на челюстта му до дясната страна на челото.

— Аз съм Дюйкър — заговори историкът. — Имперски историк. — Довърши представянето с полупоклон. — Добре сте дошъл в Хисар, Юмрук. — От толкова близо се виждаше съвсем ясно колко загрубял е бойният главатар на клана на Враната след четиридесетте години из севера на Уикските равнини на Кюон Тали. Дългото му безизразно лице беше покрито с бръчки: дълбоки резки се спускаха около тънката широка уста, имаше и следи от често примижаване в ъгълчетата на тъмните му хлътнали очи. Мазните дълги плитки се спускаха по раменете му, отрупани с фетиши и пера от врани. Беше висок, облечен в очукана плетена ризница върху кожената риза, с наметало от пера на врани, провиснало от широките му рамене отзад до сгъвките на коленете. Носеше конически гамаши, стегнати със сухи черва отвън по бедрата. Изпод лявата му мишница стърчеше роговата дръжка на дълъг нож.

В отговор на думите на Дюйкър той леко килна глава на една страна.

— Когато те видях последния път — заговори главатарят с дрезгав уикски акцент, — лежеше трескав на нара на самия император и се канеше да се вдигнеш и да минеш през Портите на Качулатия. — Замълча. — Бълт беше младият воин, чиято пика те разпра, и за това му усилие един войник, Дужек, целуна лицето му с меча си. — Колтейн бавно се извърна и се усмихна на белязания с грозния белег уикски воин.

Все така навъсен, прошареният конник изгледа ядосано Дюйкър, после поклати глава и изду гърди.

— Помня един невъоръжен мъж. Липсата на оръжия в ръцете му обърна пиката ми едва в последния миг. Помня меча на Дужек, който отне красотата ми още докато конят ми захапваше ръката му и скърши костта. Помня, че Дужек изгуби ръката си под сатъра на резача, защото се беше усмърдяла от дъха на коня ми. Между нас казано, аз загубих в свадата, понеже загубата на една ръка с нищо не увреди славната кариера на Дужек, докато загубата на красотата ми ме остави с единствената жена, която вече си имах.

— И не беше ли сестра ти, Бълт?

— Беше, Колтейн. И сляпа при това.

Двамата уикци замълчаха, единият начумерен, другият — навъсен.

От другата страна Кълп изсумтя, някак приглушено. Дюйкър повдигна вежда.

— Съжалявам, Бълт. Макар да бях в битката, така и не видях Колтейн, нито теб. Все едно, не забелязвам да си изгубил много от красотата си.

Ветеранът кимна.

— Човек трябва да гледа внимателно, вярно е.

— Може би — намеси се Малик Рел — е време да прекратим с учтивостите, колкото и да са забавни, и да започнем съвета.

— Когато стана готов — отвърна небрежно Колтейн, без да откъсва погледа си от Дюйкър.

Бълт изсумтя.

— Кажи ми, историко, какво те вдъхнови тогава да влезеш в битката без оръжия?

— Може да съм ги изтървал в суматохата.

— Но не си. Не носеше нито колан, нито ножница, даже щит не носеше.

Дюйкър сви рамене.

— Щом трябва да записвам делата на Империята, трябва да съм в центъра на събитията, нали така?

— Ще проявиш ли същата безразсъдна ревност и докато записваш делата под командата на Колтейн?

— Ревност? О, да. Колкото до безразсъдството — въздъхна той, — уви, куражът ми не е като някога. Напоследък си обличам броня, когато присъствам на сражение, и къс меч си взимам, и щит. И шлем. Обкръжен съм от телохранители и стоя поне на една левга от центъра на битката.

— Годините са ти донесли мъдрост — каза Бълт.

— Боя се, че недостатъчно — отвърна бавно Дюйкър. — В някои неща. — Обърна се към Колтейн. — Би било твърде дръзко от моя страна, Юмрук, да ви давам съвети на това съвещание.

Погледът на Колтейн се плъзна към Малик Рел.

— И се боиш, че ще кажеш неща, които няма да ми харесат. Може би, че като чуя такива неща, ще заповядам на Бълт да довърши задачата с убийството ти. Това ми говори много за положението в Ейрън.

— Малко знам за това — каза Дюйкър и усети как потта се стича по гърба му под туниката. — Но за вас още по-малко, Юмрук.

Лицето на Колтейн остана все така безизразно. Дюйкър неволно си помисли за кобра, която бавно се надига пред него, немигаща и студена.

— Един въпрос — намеси се Малик Рел. — Съветът започна ли?

— Още не — бавно отвърна Колтейн. — Чакам да дойде магьосникът ми.

Дюйкър усети, че гърлото му е пресъхнало. Окашля се и рече:

— Не беше ли заповядала императрицата — още в първата си година на трона — уикските магьосници да бъдат, ъъ, изкоренени? Не последва ли веднага след това масова екзекуция? Имам някакъв спомен с външните стени на Унта, покрити с…

— Много дни изтекоха, докато умрат — каза Бълт. — Увиснали на железните шипове, докато враните дойдат да приберат душите им.

Водехме децата си до градските стени да видят племенните ни старейшини, чийто живот ни беше отнет по заповед на жената с късата коса. Оставихме белези в паметта им, за да се запази истината жива.

— Императрица — промълви Дюйкър, вгледан в лицето на Колтейн, — на която сега служите.

— Късокосата жена нищо не знае за уикските обичаи — каза Бълт. — Враните, които отнесоха със себе си най-великите души на старите ни магьосници, се върнаха при народа ни, за да изчакат всяко ново раждане, и така силата на старейшините ни се върна при нас.

Един страничен вход, който Дюйкър не беше забелязал досега, се открехна. В стаята пристъпи висока кривокрака фигура, с лице, скрито в сянката на гугла с козя глава, която сега падна назад и разкри гладкия лик на момче, не повече от десетгодишно. Тъмните млади очи срещнаха погледа на историка.

— Това е Сормо Е’нат — каза Колтейн.

— Сормо Е’нат беше стар и беше екзекутиран в Унта — сопна се Кълп. — Беше най-могъщият от магьосниците ви. Императрицата лично се погрижи да го убият. Казват, че издъхнал на стената чак след единадесет дни. Тоя тук не е Сормо Е’нат. Това е момче.

— Единадесет дни — изръмжа Бълт. — Нито една врана не можеше сама да побере душата му. Всеки ден идваше друга, докато той не си отиде съвсем. Единадесет дни, единадесет врани. Такава беше мощта на Сормо, жизнената му воля, и такава беше честта, оказана му от чернокрилите духове. Единадесет дойдоха при него. Единадесет.

— Древно чародейство — прошепна Малик Рел. — Най-древните ръкописи намекват за такива неща. Това момче е наречено Сормо Е’нат. Наистина ли е прероден магьосник?

— Ривите на Дженабакъз имат подобни вярвания — каза Дюйкър. — Едно новородено дете може да се превърне в съсъда на душа, която не е преминала през портите на Гуглата.

Момчето заговори, с треперлив, но леко дрезгав като в началото на юношеството глас.

— Аз съм Сормо Е’нат, който носи в гърдите си спомена за един железен шип. Единадесет врани бабуваха при раждането ми. — Отметна наметалото зад раменете си. — Днес се натъкнах на ритуал на пророкуване и срещнах там историка Дюйкър. Заедно станахме

свидетели на видение, изпратено от дух с огромна сила, дух, чийто лик е един сред многото. Духът обеща армагедон.

— Видях го — каза Дюйкър. — Един търговски керван се беше спрял край града.

— И не са разбрали, че си малазанец? — попита Малик.

— Той говори добре племенния език — каза Сормо. — И прави жестове, намекващи за омраза към Империята. И на външност, и с действията си лесно може да измами туземците. Кажи ми, историко, виждал ли си подобни предсказания преди?

— Не толкова… явни — призна Дюйкър. — Но съм виждал достатъчно признаци, за да мога да усетя нарастващата инерция. Новата година ще донесе въстание.

— Смело твърдение — каза Малик Рел. И въздъхна — явно от неудобство, че трябва да стои прав. — Новият Юмрук ще постъпи добре, ако се отнася с предпазливост към подобни твърдения. Много са пророчествата на тази земя, както са много народите, които я населяват. Такова множество смалява достоверността на всяко. Въстание беше предричано всяка година в Седемте града след завоеванието на Малазан. Е, и какво стана с тях? Нищо.

— Жрецът си има скрити мотиви — подхвърли Сормо.

Дюйкър усети, че е затаил дъх.

Закръгленото, лъснало от пот лице на Малик Рел пребледня.

— Всички си имат скрити мотиви — заяви Колтейн, пренебрегнал привидно бележката на магьосника си. — Чух един съвет предупреждение и един — за предпазливост. Балансът е добър. Ето моите думи. Магът, който копнее да подпре гръб на каменна стена, вижда в мен усойница, изпълзяла в постелята му. Страхът му от мен говори за всеки войник в Седма армия. — Юмрукът се изплю на пода, изкривил лице в гримаса. — Чувствата им изобщо не ме интересуват. Ако се подчиняват на заповедите ми, аз в замяна ще им служа. Ако не, сърцата им ще изтръгна. Чу ли думите ми, кадрови маг?

Кълп се навъси.

— Чух ги.

— Аз съм тук — изтъня почти до писък гласът на Рел, — за да предам заповедите на Върховен юмрук Пормквал…

— Преди или след официалните поздравления на Върховния юмрук? — Още докато го изричаше, Дюйкър съжали за думите си,

въпреки горчивия смях на Бълт.

В отговор Малик Рел изправи гръб.

— Върховен юмрук Пормквал приветства Юмрук Колтейн в Седемте града и му желае успех в новото назначение. Седма армия си остава една от първоначалните армии на империята Малазан и Върховният юмрук е убеден, че Юмрук Колтейн ще зачете тяхната славна история.

— Славата им не ме интересува — прекъсна го Колтейн. — Ще ги преценявам по действията им. Продължете.

Разтреперан, Рел продължи:

— Върховен юмрук Пормквал ме помоли да предам заповедите му на Юмрук Колтейн. Адмирал Нок да напусне залива на Хисар и да отплава за Ейрън веднага щом корабите му бъдат натоварени с провизии. Юмрук Колтейн да започне подготовка за сухопътен марш на Седма… към Ейрън. Желанието на Върховния юмрук е да направи преглед на Седма преди окончателното й базиране. — Жрецът извади от халата си запечатан свитък и го сложи на масата. — Това са заповедите на Върховния юмрук.

Лицето на Колтейн посивя от отвращение. Той скръсти ръце и демонстративно обърна гръб на Малик Рел.

Бълт се изсмя горчиво.

— Върховният юмрук желае да прегледа армията. Вероятно Върховният юмрук си има за помощник някой Върховен маг, а защо не и Ръка на Нокътя? Ако държи да прегледа бойците на Колтейн, може да дойде тук по Лабиринт. Юмрукът няма намерение да подготвя тази армия за марш на четиристотин левги само за да може Пормквал да огледа свъсено праха по ботушите им. Такъв ход ще остави източните провинции на Седемте града без окупационна армия. В тези неспокойни времена това ще се възприеме като оттегляне, особено след като ще бъде съпроводено с оттеглянето на Саулската флота. Тази страна не може да бъде управлявана иззад стените на Ейрън.

— Отхвърляте заповедите на Върховния юмрук? — прошепна смаяно Рел и очите му лъснаха като кървави диаманти, взрени в широкия гръб на Колтейн.

Юмрукът се обърна вбесен.

— Обсъждам промяна на тези заповеди и сега чакам отговор.

— Отговорът ще ви го дам аз! — изхриптя жрецът.

Колтейн изръмжа.

— Вие? — каза Бълт. — Вие сте жрец, не сте войник, нито цивилен управител. Вие дори не сте припознат за член на Върховното командване.

Гневният поглед на Рел пробяга от Юмрука към ветерана.

— Нима? Виж ти…

— Не и от императрица Ласийн — отсече Бълт. — Тя нищо не знае за вас, жрецо, освен донесенията на Върховния юмрук. Разберете, че императрицата не поверява власт на хора, които не познава. Върховен юмрук Пормквал ви е нает само като свой пратеник и точно като такъв ще ви приеме Юмрукът. Вие не командвате нищо и никого. Нито Колтейн, нито мен, нито дори последния мърляв готвач в Седма.

— Ще предам тези думи и чувства на Върховния юмрук.

— Несъмнено. Можете да тръгнете веднага.

Рел зяпна.

— Да си тръгвам?

— С вас приключихме. Напуснете.

Изгледаха мълчаливо напускащия жрец. Веднага щом вратите се затвориха, Дюйкър се обърна към Колтейн.

— Това може би не беше разумно, Юмрук.

Колтейн го изгледа сънено.

— Бълт го каза, не аз.

Дюйкър погледна ветерана. Обезобразеният уикски воин се беше ухилил.

— Кажете ми за Пормквал — заговори го Колтейн. — Срещал ли сте се с него?

Историкът се извърна към Юмрука.

— Да.

— Добре ли управлява?

— Доколкото мога да преценя — заговори Дюйкър, — той изобщо не управлява. Повечето едикти се издават от човека, когото вие — тоест Бълт — току-що изгонихте от този съвет. Зад кулисите има още цяла орда други, най-вече знатни и богати търговци. Те са отговорни поначало за орязването на налозите върху вносните стоки и съответното увеличаване на местните производствени данъци и износ — с изключение, разбира се, на износа, в който са намесени те самите. Имперската окупация се ръководи от малазански търговци и това

положение е непроменено, откакто Пормквал получи титлата Върховен юмрук преди четири години.

— Кой беше Върховен юмрук преди него? — попита Бълт.

— Картерон Кръст, който се удави една нощ в залива Ейрън.

Кълп изсумтя.

— Кръст можеше да плува пиян през ураган, но ето, че се удави също като брат си Урко. И двете тела не бяха намерени, естествено.

— Тоест?

Кълп се ухили на Бълт, но си замълча.

— И Кръст, и Урко бяха от хората на императора — обясни Дюйкър. — Изглежда, ги сполетя същата участ като повечето съратници на Келанвед, в това число Ток-старши и Амерон. Техните тела също не бяха намерени. — Историкът сви рамене. — Стара история. И забранена, между другото.

— Допускате, че са били убити по заповед на Ласийн — каза Бълт, оголил проядените си зъби. — Но представете си обстоятелство, при което най-способните командири на Ласийн просто… изчезват. И я оставят изолирана, в отчаяна нужда от способни хора. Забравяте, историко, че преди Ласийн да стане императрица, тя беше близка приятелка с Кръст, Урко, Амерон, Дасем и другите. Представете си как е сама сега и още усеща раните от това изоставяне.

— А не можеше ли да допусне, че убийството на другите й близки приятели — Келанвед и Танцьора — ще повлияе на приятелството й с тези командири? — Дюйкър поклати глава, усетил горчивината в гласа си. „Бяха и мои приятели.“

— Някои грешки в преценките никога не могат да бъдат поправени — отвърна Бълт. — Императорът и Танцьора бяха способни завоеватели, но бяха ли способни владетели?

— Никога няма да го разберем — отсече Дюйкър.

Уикският воин въздъхна.

— Няма, но ако е имало някой близък до трона, способен да предвиди какво предстои, то това е била Ласийн.

Колтейн отново се изплю на пода.

— Това е всичко, което може да се каже по въпроса, историко. Запишете думите, които се изрекоха тук, стига да не ви се сторят прекалено горчиви. — Извърна се към смълчалия се Сормо Е’нат и го изгледа намръщено.

— Дори да се задавя с тях — отвърна Дюйкър, — все едно ще ги запиша точно. Иначе не бих могъл да се наричам историк.

— Ваша работа. — Погледът на Юмрука си остана прикован в Сормо Е’нат. — Кажете ми, историко, с какво толкова държи този Малик Рел Пормквал в ръцете си?

— Съжалявам, но не знам, Юмрук.

— Разберете го.

— Искате да стана шпионин?

Колтейн се обърна към него с тънка усмивка.

— А какъв бяхте в онази шатра на търговците, Дюйкър?

Дюйкър се намръщи.

— Това означава да отида в Ейрън. Не мисля, че Малик Рел ще приеме радушно присъствието ми на вътрешните съвети. Не и след като станах свидетел на унижението му тук. Всъщност сигурен съм, че вече ме е белязал за свой враг, а неговите врагове имат навика да изчезват.

— Аз няма да изчезна — заяви Колтейн. Пристъпи към него, протегна ръка и стисна рамото на историка. — Тогава ще пренебрегнем Малик Рел. Ще бъдете включен в личния ми състав.

— Както заповядате, Юмрук — отвърна Дюйкър.

— Съветът приключи. — Колтейн се извърна към магьосника си. — Сормо, ти ще ми опишеш това ваше сутрешно приключение… по-късно.

Магьосникът се поклони.

Дюйкър взе наметалото си и напусна залата, последван от Кълп. Щом вратите зад тях се затвориха, историкът дръпна кадровия маг за ръкава.

— Трябва да поговорим. Насаме.

— Повторихте ми мисълта — отвърна Кълп.

Намериха някаква стая, задръстена с потрошени мебели. Кълп затръшна вратата, заключи, обърна се към Дюйкър и го изгледа вбесено.

— Тоя изобщо не е човек — животно е и гледа на всичко като животно. А Бълт — Бълт само чете зъбенето и вдигнатите вежди на началника си и ги облича в думи — никога не бях чувал толкова речовит уикец като тоя грозник.

— Явно Колтейн има много неща за казване — отвърна сухо Дюйкър.

— Подозирам, че жрецът на Маел вече замисля как да си отмъсти.

— Да. Но това, което ме потресе, беше защитата на императрицата от Бълт.

— Приемаш ли аргумента му?

Дюйкър въздъхна.

— Това, че съжалява за действията си и че вече чувства изцяло самотата на властта? Възможно е. Интересно, макар че отдавна е без значение.

— Как мислиш, Ласийн вярва ли на тези уикски диваци?

— Колтейн беше поканен на аудиенция при императрицата и допускам, че Бълт е бил пришит като кръпка до господаря си — но какво е станало между тях в личните покои на Ласийн си остава неизвестно. — Историкът сви рамене. — Бяха подготвени за Малик Рел, това поне е ясно. А ти, Кълп, какво мислиш за този млад чародей?

— Млад ли? — Кадровият маг се смръщи. — Това момченце има аурата на столетник. Успях да надуша в него ритуалното изпиване на кобилешка кръв, а този ритуал издава Желязното време на един магьосник — последните няколко години от живота му, най-голямото избуяване на силата му. Не го ли видя? Метна стреличка по жреца и си замълча, за да изчака ефекта.

— Но ти заяви, че всичко е лъжа.

— Не е нужно Сормо да знае колко е чувствително обонянието ми и ще продължа да се отнасям с него като с момче, натрапник. Ако имам късмет, няма да ми обърне внимание.

Дюйкър се поколеба. Вдиша дълбоко — въздухът беше застоял и вкиснал, с вкус на прах — и накрая промълви:

— Кълп?

— Да, историк? Какво искаш от мен?

— Няма нищо общо с Колтейн, нито с Малик Рел или Сормо Е’нат. Трябва ми съдействието ти.

— За какво?

— Искам да освободя един затворник.

Веждите на мага се вдигнаха.

— От тъмницата на Хисар? Нямам вземане-даване с хисарската стража, историко.

— Не, не е в градската тъмница. Става дума за имперски затворник.

— Къде го държат този затворник?

— Продаден е в робство, Кълп. В миите на Отатарал.

Кадровият маг зяпна.

— В името на духа на Гуглата, Дюйкър, и искаш помощта на маг? Допускаш, че доброволно ще се приближа до тези мини? Отатарал унищожава магията, побърква маговете…

— Ще си на една рибарска лодка край брега на острова — прекъсна го Дюйкър. — Обещавам ти, Кълп.

— Да взема затворника и после какво, да греба като луд, подгонен от някоя доусийска галера?

Дюйкър се ухили.

— Нещо такова.

Кълп хвърли поглед към заключената врата, после огледа потрошените вещи из стаята все едно, че ги виждаше за първи път.

— Коя стая беше това?

— Кабинетът на Юмрук Торлом — отвърна Дюйкър. — Където я намери убиецът на Дрижна онази нощ.

Кълп кимна умислено.

— А нашият избор случаен ли беше?

— Определено се надявам.

— Аз също, историко.

— Е, ще ми помогнеш ли?

— Този затворник… кой е?

— Хеборик Леката ръка.

Кълп кимна отново.

— Нека да помисля, Дюйкър.

— Може ли да попитам какво те кара да се колебаеш?

Кълп се навъси.

— Мисълта за още един предател историк, скитащ на воля по широкия свят, какво друго?

Свещеният град Ерлитан беше град, изграден от бял камък. Издигаше се от залива и обкръжаваше огромния хълм с плоско било, известен с името Джен’раб. Имаше поверие, че един от първите градове на света е заровен под Джен’раб и че сред заровените му отломки се крие Тронът на Седемте закрилници, който според легендата не бил никакъв трон, а стая с кръг от седем каменни подиума, всеки посветен на един от асцендентите, основали Седемте града. Ерлитан беше град на хиляда години, но се вярваше, че древният град Джен’раб, днес превърнал се в хълм от порутени камъни, е девет пъти по-стар.

Някакъв ранен Фалах’д на Ерлитан предприел мащабно и амбициозно строителство на плоското било на Джен’раб, за да почете заровения под улиците древен град. Кариерите по северното крайбрежие били изтърбушени, цели склонове били изсечени, десеттонни бели мраморни блокове, издялани и изваяни от изкусни каменоделци, били превозени с кораби в залива на Ерлитан, а сетне издърпани през долните квартали до рампите, водещи към върха на хълма. Храмове, имения, градини, куполи, кули и палатът на самия Фалах’д се издигнали като скъпоценни камъни в девствената корона на Джен’раб.

Три години след като последният мраморен блок бил поставен на мястото му, древният заровен град… помръднал. Подземните проходи се сринали под огромния натиск на „Короната на Фалах’д“, заогъвали се стени, темели се плъзнали навътре в улиците от здраво отъпкана пръст. Улегналата прах започнала да се държи като вода, потекла по улици и улички, в зейналите входове, под подовете — всичко това останало невидимо в неспокойния мрак на Джен’раб. На повърхността, в едно светло утро, в кръглата годишнина от управлението на Фалах’д, Короната хлътнала, срутили се кули, куполи се сринали сред облаци бяла мраморна прах, а дворецът рухнал неравно, на някои места не повече от няколко стъпки, другаде — на над двайсет разтега навътре в потеклите реки от прах.

Наблюдатели от Долния град описали събитието. Все едно че някаква невидима великанска ръка посегнала към Короната, стиснала всички сгради и ги прекършила, натикала ги надолу в хълма. За много дни вдигналият се облак прах превърнал слънцето в меден диск.

В този ден загинали над трийсет хиляди души, сред които и самият Фалах’д, а от трите хиляди, които обитавали двореца му, оцелял само един: някакъв млад помощник-готвач, който бил убеден, че стъкленицата, която изтървал миг преди земетръса, е виновна за цялата катастрофа. Полудял от чувство за вина, той се наръгал в сърцето, докато стоял на площада Мерикра в Долния град, и кръвта му потекла и намокрила каменните плочи точно там, където стоеше сега Фидлър.

Присвил сините си очи, сапьорът гледаше ескадрона Червени мечове, който яздеше през рехавата тълпа в другия край на Площада.

Загърнат в избелелия си ленен халат, със спусната качулка по обичая на туземците грал, той стоеше неподвижно върху свещените каменни плочи с избледнелите вече по тях следи от паметното събитие и се чудеше дали бесният туптеж на сърцето му е толкова силен, че да го чуят тълпите, движещи се боязливо край него. Изруга се наум, че е тръгнал да обикаля така рисковано из древния град, веднага след което изруга и Калам, че забави заминаването им, докато успее да се свърже с един от старите си агенти в града.

— Мезла’ибдин! — изсъска до него нечий глас.

„Малазански палета“ беше възможно най-точният превод. Червените мечове бяха родом от Седемте града, но полагаха клетва за безпрекословна вярност на императрицата. Редки — в момента нежелани — прагматици в земя на фанатични мечтатели, Червените мечове тъкмо бяха започнали без външна повеля да громят последователите на Дрижна по типичния си начин: с острието на меча и пиката.

Няколко жертви лежаха вкочанени по огладените камъни на Площада сред пръснати кошове, вързопи дрехи и храна. Две момиченца клечаха до тялото на някаква жена близо до пресъхналия фонтан. Пръски кръв красяха околните стени. Няколко улици по-натам кънтяха камбаните на ерлитанската стража, градският Юмрук току-що бе уведомен, че Червените мечове отново са предизвикали безпомощната му власт.

Побеснелите конници продължиха безразборната си сеч по един от главните булеварди, извеждащ от Площада, и скоро се скриха от поглед. Просяци и крадци налетяха върху падналите тела, докато

въздухът се изпълваше с ридания. Някакъв прегърбен стар сводник подбра двете момиченца и закуцука с тях по страничната уличка.

Само преди минути черепът на Фидлър за малко щеше да бъде разцепен — когато влезе на Площада, той се озова на пътя на един връхлитащ Червен меч. Войнишкият му опит го отпрати през пътя на коня и принуди воина да замахне с оръжието си наляво, а последвалото залягане под изсвистелия меч изкара сапьора извън обсега му. Червеният меч не си направи труда да го подгони, а се задоволи с обезглавяването на поредната нещастна жертва — жена, която отчаяно се опитваше да измъкне двете си деца от пътя на коня.

Фидлър тръсна глава и изруга под нос. Запровира се с лакти през бутащата се тълпа и се отправи към уличката, в която се беше скрил сводникът. Високите, надвиснали от двете страни сгради загръщаха в сянка тесния проход. Гнила храна и някаква мърша изпълваха въздуха със задушлива сладникава воня. Наоколо не се мяркаше никой и Фидлър предпазливо тръгна навътре. Стигна до пътечка между две високи стени, широка едва колкото да може по нея да мине муле и покрита до глезените със сухи палмови листа. Зад всяка от високите стени имаше градина и клоните на дърветата се сплитаха в покрив на двайсет стъпки отгоре. Трийсет крачки навътре проходът свършваше и точно там се беше присвил сводникът, затиснал с коляно по-малкото момиченце, като в същото време беше опрял другото в стената и бъркаше в гамашите си.

Щом чу стъпките на газещия през сухите листа Фидлър, сводникът извърна глава. Имаше бялата кожа на скрий и оголи почернелите си зъби във веща усмивка.

— Грал, твоя е за половин джакат, само да й скъсам първо ципичката. Другата ще ти струва повече, щото е по-малка.

Фидлър пристъпи до него.

— Купувам. Правя ги мои жени. Два джаката.

Сводникът изсумтя.

— Само за седмица ще изкарам два пъти повече. Шестнайсет джаката.

Фидлър извади дългия гралски нож, която си беше купил само преди час, и опря острието му в гърлото на сводника.

— Два джаката и милостта ми, симхарал.

— Готово, грал — изхриптя сводникът, облещил очи. — Готово, кълна се в Качулатия!

Фидлър измъкна две монети от широкия си колан и ги хвърли върху килима от листа. После отстъпи назад.

— Взимам ги веднага.

Симхаралът се смъкна на колене и задрапа през сухата шума.

— Вземи ги, грал, вземи ги.

Фидлър изпръхтя, прибра ножа и награби децата под мишниците си. Обърна гръб на сводника и закрачи към изхода. Вероятността мъжът зад него да се опита да го измами беше буквално нищожна. Гралските туземци често сами си търсеха оскърбленията, само за да получат повод да се заемат с любимата си дейност: гонението на мъст. А и се знаеше, че е невъзможно да ги издебнеш откъм гърба, така че никой не смееше да се опита. При все това Фидлър беше благодарен за дебелия килим от листа между него и сводника.

Излезе на улицата. Момичетата висяха от ръцете му като големи кукли, все още изтръпнали и онемели от ужас. Той погледна по-голямото. Девет, може би десетгодишно; зяпаше го с ококорените си черни очи.

— Вече сте в безопасност. Ако те пусна, можеш ли да вървиш? Можеш ли да ми покажеш къде живеете?

След дълго мълчание детето кимна.

Бяха стигнали един от кривите проходи, които минаваха за улици в Долния град. Фидлър пусна момичето и сгуши по-малкото в прегръдката си — то като че ли беше заспало. По-голямото дете веднага се хвана за халата му, за да не бъде избутано от блъскащата се тълпа, след което започна да го дърпа напред.

— У дома ли? — попита Фидлър.

— У дома.

След десетина минути подминаха пазарния квартал и навлязоха в по-спокоен жилищен район, със скромни, но чисти жилища. Момичето го поведе към една уличка. Щом стигнаха до нея, се появиха деца, завикаха и се втурнаха да ги посрещнат. След малко трима въоръжени стражи изскочиха от градинската порта. Изправиха се срещу Фидлър с вдигнати ятагани, а децата се пръснаха и изведнъж замлъкнаха, настръхнали.

— Наал грал — изръмжа Фидлър. — Жената падна под Червен меч. Един симхарал взе тия двете. Аз ги откупих. Цели-целенички. Три джаката.

— Два — поправи го един от мъжете и се изплю на калдъръма пред краката на Фидлър. — Симхарала го хванахме.

— Два за откупа. Един, че ги доведох. Непокътнати. Три. — Фидлър се ухили. — Добра цена. Евтино, за честта на грал. Евтино за защита на грал.

Зад гърба на Фидлър заговори четвърти.

— Платете на грала, глупци. И сто златни джаката няма да са много. Сестрата и децата бяха под ваша защита, но избягахте, когато дойдоха Червените мечове. Ако тоя грал не беше намерил и откупил децата, сега щяха да са озлочестени. Платете парите и благословете този грал с милостта на Кралицата на сънищата, благословете и него, и семейството му за вечни времена.

Мъжът бавно го заобиколи. Носеше доспехите на частната гвардия, с капитански отличия. Мършавото му лице беше белязано с жигосания символ на ветеран на Ю’гатан, а на ръцете му личаха белези от изгоряло. Твърдият му поглед се прикова в очите на Фидлър.

— Моля да ми кажеш прозвището си, грал, за да можем да те зачетем в молитвите си.

Фидлър се поколеба, след което каза на капитана истинското си име, онова, с което се беше родил преди толкова време.

Като го чу, белокосият ветеран се понамръщи, но си замълча.

Един от стражите се приближи с няколко монети в шепата си. Фидлър подаде спящото дете на капитана.

— Не е добре, че спи.

Мъжът пое детето с голяма нежност.

— Ще накараме Лечителя на дома да се погрижи за нея.

Фидлър се огледа. Децата явно бяха от богато, знатно семейство, но все пак сградите наоколо изглеждаха сравнително малки, домове на дребни търговци и занаятчии.

— Ще хапнеш ли с нас, грал? — покани го капитанът. — Дядото на децата ще иска да те види.

Обзет от любопитство, Фидлър кимна. Капитанът го поведе към ниската задна порта в градинската стена. Тримата стражи тръгнаха напред да я отворят. Първо влезе по-голямото момиче.

Портата се отваряше към удивително просторна градина, с прохладен и влажен въздух от дъха на невидим поток, ромонящ под гъстите треви. Стари плодни дървета и орехи обграждаха настланата с камък пътека. От другата страна се издигаше висока стена, изградена изцяло от мъгливо стъкло. Цветовете на дъгата проблясваха по широките стъкла, покрити с капчици влага и зацапани с пъстри петънца. Фидлър никога не беше виждал толкова много стъкло на едно място. В стената имаше само една врата, направена от избелял лен, изпънат на тънка желязна рамка. Пред нея стоеше старец в омачкан халат с портокалов цвят. Тъмната охра на кожата му изпъкваше под ослепително бялата коса. Момичето се втурна да го прегърне. Кехлибарените очи на стареца се приковаха във Фидлър.

Сапьорът падна на колене.

— Моля за вашата благословия, Броднико на духа — промълви той с най-дрезгавия си гралски акцент.

Смехът на жреца на Танно бе като понесен от вятъра пясък.

— Не мога да благословя това, което не сте, господине — кротко отвърна той. — Но моля, заповядайте с мен и капитан Турка на скромна трапеза. Вярвам, че стражите ще проявят жар да възвърнат куража си в грижата за децата поне тук, между стените на градината. — Опря набръчканата си длан на челото на спящото момиче. — Селал сама се пази, по свой начин. Капитане, кажете на Лечителя, че трябва да бъде върната на този свят, но полека.

Капитанът връчи детето на един от стражите.

— Чу какво каза господарят. Хайде, бързо.

Двете деца бяха отведени през ленената врата. Бродникът на духа на Танно махна с ръка и поведе със спокойна крачка Фидлър и Турка към същата врата.

Насред стаята със стъклената стена имаше ниска желязна маса и високи до прасците железни столчета със седалки от плетена кожа. На масата имаше купи с плодове и зачервени от подправки студени меса. По средата беше поставена кристална гарафа с бледожълто вино — да подиша. На дъното ѝ имаше два пръста дебела утайка: пъпки от пустинни цветчета и телца на пчели. Прохладно сладкият аромат на виното се носеше в стаята.

Вътрешната врата беше от дебело дърво, с мраморна каса. В малки ниши по стената примигваха свещи с пъстри пламъчета.

Отраженията им танцуваха хипнотично по стъклото отсреща.

Жрецът седна и посочи другите две столчета.

— Моля, разполагайте се. Изненадан съм, че един малазански шпионин рискува да разкрие прикритието си, като спасява живота на две деца на Ерлий. Да не би целта ви да е била да получите ценни сведения от едно семейство, завладяно от чувството на благодарност?

Фидлър смъкна с въздишка качулката от главата си.

— Малазанец съм — призна той. — Но шпионин не съм. Предрешил съм се, за да не ме открият… малазанците.

Старият жрец наля вино и подаде бокал на сапьора.

— Войник сте.

— Да.

— Дезертьор?

Фидлър примижа.

— Не по свой избор. Императрицата реши за най-уместно да обяви частта ми извън закона. — Отпи от сладкото ароматно вино.

Капитан Турка изсъска.

— Подпалвач на мостове. От Войнството на Едноръкия.

— Доста добре сте информиран.

Бродникът на духа посочи купите.

— Заповядайте. Ако след толкова години война търсите някое мирно място, сте направили огромна грешка, че сте дошли точно в Седемте града.

— Това и аз го разбрах — отвърна Фидлър, взе един плод и отхапа. — Тъкмо затова се надявам да си откупя превоз за Кюон Тали колкото се може по-скоро.

— Флотата на Кансу напусна Ерлитан — каза капитанът. — Малко са напоследък търговските кораби, отправящи се на път през океана. Високите налози…

— И очакваните печалби при една гражданска война — добави Фидлър. — Значи трябва да е по сушата, поне до Ейрън.

— Неразумно — каза старият жрец.

— Знам.

Бродникът на духа поклати глава.

— Не само заради предстоящата война. За да стигнете до Ейрън, трябва да прекосите Пан’поцун Одан, да минете през Свещената

пустиня Рараку. А от Рараку ще дойде вихрушката на Апокалипсиса. И нещо повече, ще има сливане.

Фидлър присви очи. „Соултейкън денрабъ.“

— Като при събиране на асцендентни сили?

— Точно така.

— Какво ще ги привлече?

— Портал. Пророчеството за Пътя на Ръцете. Соултейкън и д’айвърси. Портал, обещаващ… нещо. Привлича ги като свещ нощни пеперуди.

— Че защо превъплъщенци изобщо ще проявяват интерес към портал на Лабиринт? Едва ли са някакво братство, нито използват магьосничество в някакъв по-сложен смисъл.

— Забележително дълбоко познание за един войник.

Фидлър се намръщи.

— Войниците винаги ги подценяват. Не съм преживял тези петнадесет години в имперски войни със затворени очи. Императорът се сблъска и с Трийч, и с Риландарас пред стените на Ли Хенг. Бях там.

Бродникът на духа на Танно сведе извинително глава.

— Нямам отговори на въпросите ви — промълви той. — Всъщност не мисля, че дори соултейкън и д’айвърс са съвсем наясно към какво се стремят. Като сьомгите, които се връщат във водите, където са родени, те действат по инстинкт, по вътрешен подтик и само смътно усещане за нещо обещано. — Сплете пръсти пред себе си. — Между превъплъщенците не съществува никаква цялост. Всеки е сам за себе си. Пътят на Ръцете… — поколеба се, преди да продължи — е може би средство към асцендентство, извисяване към върховната власт… за победителя.

Фидлър вдиша — бавно и треперливо.

— Асцендентството означава власт. Властта означава контрол. — Вгледа се в светлокафявите очи на жреца. — Ако някой превъплъщенец постигне асцендентство…

— Господство над собствения му вид, да. Такова събитие би имало… тежки последствия. Във всеки случай, приятелю, пустинните земи изобщо не могат да се нарекат безопасно място, но през следващите месеци Одан ще се превърне в място на див ужас, това поне го знам със сигурност.

— Благодаря ви за предупреждението.

— Но то все пак няма да ви разколебае.

— Боя се, че не.

— В такъв случай на мен се пада честта да ви предложа някаква защита в предстоящото ви пътуване. Капитане, ще бъдете ли така добър?

Ветеранът стана и излезе.

— Един осъден на смърт войник — заговори след малко старият жрец, — който рискува живота си, за да се върне в сърцето на Империята, която го е осъдила на смърт. Необходимостта трябва да е голяма.

Фидлър само сви рамене.

— Подпалвачите на мостове се помнят тук, в Седемте града. Прокълнато име, но въпреки това буди възхищение. Вие бяхте войници на честта, сражаващи се в една безчестна война. Казват, че полкът ви е бил закален сред зноя и опърлените камънаци на Свещената пустиня Рараку, в преследване на ротата магьосници на Фалах’д. Там сте изгорили мостовете към миналото си. Това е история, която бих искал да чуя някой ден, за да може да се пресътвори в песен.

Фидлър се ококори. Заклинанията на един Бродник на духа се изпяваха, без да е нужен никакъв друг ритуал. Казваха, че силата на една песен на жрец на Танно е неизмерима. Сапьорът се зачуди какво ли ще донесе на Мостоваците едно такова творение.

Бродникът на духа на Танно като че ли разбра премълчания въпрос, защото се усмихна.

— Никой досега не се е опитвал да сътвори такава песен. В една песен на Танно се съдържа потенциал за асцендентство, но възможно ли е да се възвиси цял полк? Наистина въпрос, който заслужава отговор.

Фидлър въздъхна.

— Да имах време, щях да ви разкажа цялата история.

— Би ни отнело само един миг.

— Какво означава това?

Старият жрец вдигна дългопръстата си сбръчкана ръка.

— Ако ми позволите да ви докосна, ще науча историята ви.

Сапьорът се стегна.

— А — въздъхна Бродникът на духа, — боите се, че ще проявя немарливост към личните ви тайни.

— Боя се, че притежанието им ще застраши живота ви. Не всички мои спомени са толкова благородни.

Старецът килна глава и се засмя.

— Ако всички бяха благородни, приятелю, щяхте да заслужавате този халат повече от мен. Е, простете ми за дръзката молба.

Капитан Турка се върна с малко ковчеже от олющено дърво с пясъчен цвят. Сложи го на масата пред господаря си, а той вдигна капака и бръкна вътре.

— Някога Рараку е била море — заговори жрецът на Танно. Извади една избеляла раковина. — Такива останки могат да се намерят в Свещената пустиня, стига да знаете местоположението на древните брегове. Освен съхранената в нея песен на спомените, вътре са вложени и други песни. — Вдигна глава и погледна Фидлър в очите. — Моите песни на чародейната сила. Моля ви, приемете този дар, като благодарност, че спасихте живота и честта на моите внучки.

Старият жрец положи раковината в ръцете му и Фидлър се поклони.

— Благодаря ви, Броднико на духа на Танно. Значи вашият дар предлага защита?

— Донякъде — отвърна с усмивка жрецът. И стана от столчето си. — Няма да ви задържаме повече, Подпалвачо на мостове.

Фидлър бързо се надигна.

— Капитан Турка ще ви изпрати до изхода. — Старецът пристъпи и сложи ръка на рамото на Фидлър. — Бродникът на духа Кимлок ти благодари.

Навън, в градината, прохладният влажен въздух се лепна по капките пот, избили по челото на Фидлър.

— Кимлок — промърмори той под нос.

— Първият му гост от единадесет години — изсумтя Турка. — Даваш ли си сметка каква чест ти беше оказана, Подпалвачо на мостове?

— Очевидно — отвърна сухо Фидлър — цени своите внучки. Единадесет години, казваш? Значи последният му гост трябва да е бил…

— Върховен юмрук Дужек Едноръкия, от империята Малазан.

— В преговори за мирната капитулация на Каракаранг, Свещения град на култа на Танно. Кимлок твърдеше, че може да унищожи

малазанските армии. До крак. Но ето, че капитулира и сега името му е станало легендарно покрай празните закани.

— Той отвори портите на града, защото цени живота над всичко друго — изсумтя Турка. — Прецени вашата империя и разбра, че смъртта на хиляди души не означава нищо за нея. Малазан трябваше да получи каквото иска, а той искаше Каракаранг.

Фидлър отвърна с горчива гримаса.

— И ако това означаваше да хвърлим Т’лан Имасс срещу Свещения град — за да направят онова, което направиха в Ейрън — щяхме да направим точно това. Съмнявам се, че дори чародейството на Кимлок щеше да може да спре Т’лан Имасс.

Застанаха пред портата. Турка я отвори. В тъмните му очи се четеше стара болка.

— Както направи Кимлок. Касапницата при Ейрън разкри безумието на Империята…

— Това, което се случи при въстанието на Ейрън, беше грешка — сопна се Фидлър. — Никой не е издавал заповед на Логрос Т’лан Имасс.

Единственият отговор на Турка беше горчивата усмивка. После той посочи улицата.

— Върви си в мир, Подпалвачо на мостове.

Фидлър си тръгна вбесен.

Моби изцвърча от възторг, хвръкна през стаята и тупна в гърдите на Фидлър след дивашко пърхане на крилца и лапички. Сапьорът изруга, избута маймунката, която се мъчеше да му смачка гърлото със задушаващата си прегръдка, прекрачи прага и затвори вратата.

— Тъкмо почвах да се безпокоя — избоботи Калам от сянката, затулила другия край на стаята.

— Забавих се.

— Неприятности ли?

Фидлър сви рамене, смъкна наметалото си и остана по кожената ризница отдолу.

— Другите къде са?

— В градината — отвърна кисело Калам.

Фидлър отвори пътната си торба и прибра вътре раковината на Танно — тикна я между диплите на резервната долна риза.

Калам му наля чаша разредено вино и допълни и своята.

— Е?

— Мъти се нещо. — Фидлър отпи, преди да продължи. — Стените са оклепани със знаци. Мене ако питаш, не повече от седмица и улиците ще почервенеят.

— Имаме си коне, мулета и провизии. Дотогава трябва да сме стигнали Одан. Извън града ще е по-безопасно.

Фидлър изгледа замислено приятеля си. Тъмното мечешко лице на Калам лъщеше на бледата светлина, струяща от покрития с платно прозорец. На очуканата маса пред убиеца лежаха два ножа, с бруса до тях.

— Може би. А може би не.

— Ръцете по стените ли?

Фидлър изпъшка.

— И ти си ги видял значи.

— Символи за бунт колкото щеш, обяви за места за събиране, съобщения за ритуали на Дрижна — разчитам ги не по-зле всеки тукашен. Това как да е, но тия зловещи отпечатъци на ръце са нещо съвсем друго. — Калам се наведе над масата, взе ножовете и кръстоса разсеяно сините им стоманени остриета. — Като че ли сочат посока. Юг.

— Пан’поцун Одан. — Фидлър кимна. — Сливане.

Убиецът се вцепени и тъмните му очи също се кръстосаха над двата ножа пред него.

— Виж, тоя слух не бях го чувал.

— Така смята Кимлок.

— Кимлок! — Калам изруга. — Той е в града?

— Така разправят. — Фидлър отново отпи от виното. Ако разкажеше на убиеца за днешното си приключение — и за срещата си с Бродника на духа, — това моментално щеше да отпрати Калам към вратата. „А Кимлок — към Портите на Гуглата. Кимлок, семейството му, стражата. Всички.“ Мъжът, който седеше срещу него, нямаше да рискува. „Още един дар за теб, Кимлок… мълчанието ми.“

Откъм задния коридор се чуха стъпки и миг след това се появи Крокъс.

— Ама тука е тъмно като в пещера — оплака се младокът.

— Апсалар къде е? — попита намръщено Фидлър.

— В градината — къде другаде ще е? — сопна му се крадецът дару.

Сапьорът се умълча. Утайката от предишното му безпокойство все още не оставяше мислите му. „Докато не беше пред очите ни, все ставаше някаква неприятност. Докато не я виждахме, все се пазехме откъм гърба.“ Все още му беше трудно да приеме, че момичето вече не е онова, което беше. „Освен това, ако Покровителят на убийците реши да я обсеби отново, първото предупреждение, което ще получим, е някой нож през гръцмуля.“ Разтри схванатия си врат и въздъхна.

Крокъс придърпа един стол до масата, тръшна се на него, посегна да си сипе от виното и изсумтя:

— Омръзна ми да чакаме. Като трябва да я преминаваме тая проклета суша, да тръгваме най-после. Зад градинската стена има една купчина смет, запушила е канавката. Гъмжи от плъхове. Въздухът е горещ и е толкова пълен с мухи, че едва се диша. Ще хванем някоя болест, ако се задържим повече тука.

— Дано да е син език поне — рече Калам.

— Това какво е?

— Езикът ти се подува и посинява — обясни Фидлър.

— Че какво му е хубавото?

— Не можеш да говориш.

Звездите искряха в небето. Луната още не беше изгряла. Калам вървеше към Джен’раб. Старите рампи се изкачваха към върха на хълма като гигантски стълбища, зейнали тук-там, където дяланите камъни бяха извадени, за да се вградят из други квартали на Ерлитан. Усукани храсталаци запълваха дупките, впили жилавите си корени дълбоко в пръстта.

Убиецът се катереше ловко през руините, ниско приведен, за да не изпъква много на фона на вечерното небе в случай, че някой погледне от улиците долу. Градът се беше смълчал и тази тишина бе някак неестествена. Малкото патрули малазански войници се чувстваха буквално сами, все едно че са им възложили да пазят гробище, обиталище на призраци и нищо друго. Притеснението им ги

караше да вдигат шум, докато обикаляха по уличките, и Калам беше успял да ги избегне без голямо усилие.

Добра се до върха и се шмугна между два грамадни блока варовик, оформяли някога част от външната стена. Спря, вдиша дълбоко прашния нощен въздух и погледна надолу към улиците на Ерлитан. Цитаделата на Юмрука, приютявала навремето Светия Фалах’д на града, се издигаше мрачна и злокобна над добре осветения двор, като стисната ръка, щръкнала над разгорена жарава. И все пак зад каменните стени на зданието се свиваше страхливо военният губернатор на империята Малазан, запушил уши за разпалените предупреждения на Червените мечове и малкото малазански шпиони и привърженици, които все още не бяха прогонени или избити. Целият окупационен полк се беше сврял в казармените съборетини на Цитаделата, след като го бяха привикали вътре в града от укрепленията на външния гарнизон, разположени стратегически по периферията на Ерлитан. Цитаделата не можеше да приюти толкова много хора — кладенецът вече бе замърсен, и част от войниците спяха върху плочите на вътрешния двор, под звездите. Две стари фаларски триреми стояха привързани на малазанския кей и само една оредяла рота морски пехотинци държеше Имперското пристанище. Малазанците вече се чувстваха под обсада, без все още да се е вдигнала ръка срещу тях.

Калам бе раздвоен на коя от двете страни да остане верен. По рождение беше от окупираните, но по свой избор се беше сражавал под знамената на Империята. Сражавал се беше за император Келанвед. „И за Дасем Ълтър и Уискиджак, и за Дужек Едноръкия. Но не и за Ласийн.“ Измяната отдавна бе прекъснала тези връзки. Императорът щеше да изтръгне сърцето на този бунт още с първия си удар. Кратка, но безжалостна кървава баня, последвана от дълъг мир. Но Ласийн беше оставила старите рани да гноясат, а това, което предстоеше, щеше да накара и Гуглата да онемее.

Калам се огледа. Пейзажът пред него представляваше лабиринт от порутени камъни и тухли, помийни ями и трънливи храсти. Рояци насекоми жужаха над мръсните черни локви и прилепи и ризани ги гонеха.

Близо до центъра се издигаха първите три етажа на някаква кула, килната на една страна — корени на изкривено от сушата дърво,

израснало на върха й, стърчаха от нея. В основата й се виждаше тъмната паст на входа.

Калам го гледа дълго, после тръгна към него. Беше на десетина крачки, когато привикналите му с тъмнината очи зърнаха вътре мигаща светлина. Убиецът извади един от ножовете си, почука два пъти с дръжката по каменния блок и пристъпи през прага. От мрака вътре го спря глас.

— Дотук, Калам Мекхар.

Калам се изплю на земята и изръмжа.

— Мебра, мислиш ли, че не познавам гласа ти? Отровен ризан като тебе никога не отива далече от гнездото си, така че не ми беше трудно да те намеря, а да те проследя беше още по-лесно.

— Имам важна работа тук — изръмжа Мебра. — Защо си се върнал? Какво искаш от мен? Дългът ми е към Подпалвачите на мостове, но тях вече ги няма.

— Дългът ти е към мен — каза Калам.

— И когато следващото малазанско псе със знака с горящия мост ме намери, може да каже, че и на него съм длъжен? И следващият, и по-следващият? О, не, Кал…

Убиецът скочи на прага преди Мебра да го е усетил, хвърли се в тъмното, едната му ръка безпогрешно се стрелна напред и стисна шпионина за гърлото. Мъжът изхриптя, краката му се подгънаха, а Калам го надигна и го блъсна в стената. Задържа го там, с върха на ножа, притиснат под гръдната кост. Нещо падна от стиснатия юмрук на шпионина, плъзна се между двамата и тупна в краката им. Калам не погледна надолу — очите му останаха приковани в Мебра.

— Дългът — изсъска той.

— Аз съм човек на честта — изпъшка шпионинът. — Плащам си дълговете! Плащам и твоя!

Калам се ухили.

— Ръката, която току-що хвана камата на колана ти, по-добре да си остане там, Мебра. Виждам всичко, което се каниш да направиш. Тук, в очите ти. Сега погледни в моите. Какво виждаш?

Дъхът на Мебра се учести. Пот закапа от челото му.

— Милост.

Калам повдигна вежди.

— Грешиш фатално…

— Не, не! Аз помолих за милост, Калам! В очите ти виждам само смърт! Моята смърт! Ще изплатя дълга си, приятелю. Знам много — всичко, което трябва да знае Юмрукът! Мога да поднеса Ерлитан в ръцете му…

— Не се съмнявам — каза Калам, отпусна гърлото му и отстъпи. Мебра се свлече по стената и се сви на пода. — Но Юмрука го остави на собствената му съдба.

Шпионинът вдигна глава и очите му блеснаха лукаво.

— Ти си осъден. Не искаш да се върнеш в прегръдката на Малазан. Отново си наш, от Седемте града, Калам, Седемте да те благословят дано!

— Трябват ми знаците, Мебра. Да мина безопасно през Одан.

— Та ти ги знаеш…

— Символите са се наплодили. Знам старите, а с тях първото племе, което ме намери, ще ме убие.

— Ще минеш здрав и читав само с един символ, Калам. През цялата шир на Седемте града, кълна ти се.

Убиецът отстъпи назад.

— Какъв е той?

— Ти си чедо на Дрижна, воин на Апокалипсиса. Направи жеста на Вихъра — помниш ли го?

Калам кимна колебливо.

— Все пак видях много повече. Много нови символи. За тях какво ще ми кажеш?

— Сред облака от скакалци има само един — отвърна Мебра. — Как можехме иначе да държим слепи Червените мечове? Моля те, Калам, трябва да си вървиш. Дългът ти е изплатен…

— Ако си ме измамил, Адефон Бен Делат ще го разбере. Кажи ми, можеш ли да се спасиш от Бързия Бен, ако разтвори Лабиринтите си?

Онемял и с пребледняло като лунната светлина лице, Мебра поклати глава.

— Значи Вихърът?

— Да. Кълна се в Седемте.

— Стой на място — заповяда Калам, пристъпи напред, наведе се и взе предмета, изпуснат преди малко от Мебра. Усети как шпионинът затаи дъх и се усмихна.

— Може би ще взема това с мен, като залог.

— Моля те, Калам…

— Млъкни. — Държеше увита в муселин книга. Смъкна мръсната дрипа. — В името на дъха на Гуглата! — прошепна Калам. — От складовете на Върховния юмрук в Ейрън… в ръцете на един шпионин ерлий. — Погледа Мебра в очите. — Знае ли Пормквал за кражбата на това, което ще отприщи Апокалипсиса?

Дребният мъж се ухили и острите му, покрити със сребро зъби лъснаха в тъмното.

— На тоя глупак можеш да му измъкнеш копринената възглавница изпод главата и пак няма да разбере. Виж, Калам, ако вземеш това като залог, всеки воин на Апокалипсиса ще те подгони. Святата книга на Дрижна е освободена и трябва да се върне в Рараку, където Пророчицата…

— Ще вдигне Вихъра — довърши Калам. Древният том тежеше в ръцете му като гранит. Подвързията му от кожа на бедерин беше оцапана и олющена, страниците от овча кожа между дебелите корици миришеха на лой и мастило от кръв. А по тези страници бяха изписани… безумни слова. А в Свещената пустиня чакаше Ша’ик, Пророчицата, обещаната водачка на бунта… — Ще ми кажеш последната тайна, Мебра, онази, която носачът на тази книга трябва да знае.

Очите на шпионина се разшириха тревожно.

— Това не може да е твоят залог, Калам! Мен вземи вместо книгата, моля те!

— Аз ще я занеса в Свещената пустиня Рараку — заяви Калам. — Лично ще я връча в ръцете на Ша’ик и това ще плати преминаването ми, Мебра. И ако забележа каквато и да било измяна, ако видя само един войник на Апокалипсиса по дирите ми, Книгата е унищожена. Разбра ли ме?

Мебра примига и кимна вдървено.

— Трябва да яздиш жребец с цвета на пясъка, кръвта ви да е слята. Трябва да носиш червена телаба. Всяка нощ трябва да заставаш с лице по пътя си, на колене, и да развиеш Книгата, и да призовеш Дрижна — това и нищо повече, нито дума повече, защото богинята на Вихъра ще чуе и всички следи от пътя ти ще се заличат. Трябва да изчакаш един час в мълчание, а после — отново да увиеш книгата.

Никога не трябва да я излагаш на слънчева светлина, защото часът на пробуждането на Книгата е даден на Ша’ик. Сега ще ти повторя тези указания…

— Няма нужда — изръмжа Калам.

— Ти наистина ли си осъден?

— Това, което направих, не е ли достатъчно доказателство?

— Предай Книгата на Дрижна в ръцете на Ша’ик и името ти ще се възпява в небесата вовеки, Калам. Предадеш ли каузата, името ти ще се носи като храчка от вятъра.

Убиецът загърна Книгата в муселиновия плат и я пъхна под ризата си.

— Казахме си каквото трябваше.

— Седемте да те благословят, Калам.

Калам изсумтя в отговор, пристъпи към изхода и огледа навън. Не видя никого под лунната светлина и предпазливо се шмугна през отвора.

Все така свит до стената, Мебра го гледаше, докато не се скри от погледа му. Напрегна се, за да чуе стъпките на Калам по камъни, тухли и срутена зидария, но не чу нищо. Шпионинът изтри потта от челото си, отпусна отново глава на студения камък и затвори очи.

След няколко минути чу стържене на броня при входа на кулата.

— Видя ли го? — попита Мебра, без да отваря очи.

Един нисък глас избоботи:

— Лостара го следи. Книгата у него ли е?

Тънките устни на Мебра се извиха в усмивка.

— Не беше гостът, когото очаквах. По-неочакван гост не бих могъл и да си представя. Това беше Калам Мекхар.

— Подпалвачът на мостове? Гуглата да те целуне дано, Мебра — ако знаех, щяхме да го съсечем преди да е направил и една стъпка извън тая кула.

— Ако се бяхте опитали — отвърна Мебра, — сега ти, Аралт и Лостара щяхте да поите с кръвта си жадните корени на Джен’раб.

Едрият воин се изсмя и пристъпи вътре. Зад него, както бе предположил шпионинът, се извиси туловището на Аралт Арпат, останал да пази на входа — толкова висок и широк, че затули лунната светлина.

Тене Баралта отпусна облечените си в железни ръкавици ръце на мечовете на двете си бедра.

— А първият, към когото се обърна?

Мебра въздъхна.

— Както ви казах, сигурно щяха да ни трябват дванайсет нощи като тая. Уплаши се и сигурно вече е минал половината път до Г’данисбан. Той… премисли, както би постъпил всеки благоразумен човек. — Шпионинът се надигна и изтупа прахта от телабата си. — Още не мога да повярвам на късмета ни, Баралта…

Брониpаната ръка на Тене Баралта изсвистя и удари Мебра; острите брънки оставиха дълбоки бразди по бузата му. Кръв плисна по стената. Шпионинът залитна, закрил с длани раздраното си лице.

— Твърде познати сте — каза кротко Баралта. — Подготвил си го Калам, доколкото разбирам? Подходящите… указания?

Мебра изплю кръв и кимна.

— Ще можете да го проследите безпогрешно, командире.

— Чак до лагера на Ша’ик?

— Да. Но ви моля, бъдете предпазлив. Ако Калам ви усети, ще унищожи книгата. Стойте на един ден след него, даже и повече.

Тене Баралта извади от кесийката на колана си парче кожа от бедерин.

— Теленцето копнее за майка си.

— И я намира безгрешно — довърши Мебра. — За да убиете Ша’ик, ще ви трябва войска, командире.

Червеният меч се усмихна.

— Това си е наша грижа, Мебра.

Мебра вдиша дълбоко, поколеба се, после каза:

— Искам само едно.

— Искаш?

— Моля ви, командире.

— И какво е то?

— Калам да остане жив.

— Раните ти не са симетрични, Мебра. Дай да те погаля и по другата буза.

— Изслушайте ме, командире! Подпалвачът на мостове се е върнал в Седемте града. Твърди, че е войник на Апокалипсиса. Но

дали Калам ще се присъедини към лагера на Ша’ик? Може ли един мъж, роден за водач, да се примири да бъде следовник?

— Какво намекваш?

— Калам е тук по друга причина, командире. Той потърси само безопасно преминаване през Пан’поцун Одан. Взе Книгата, защото така ще си осигури безопасно преминаване. Убиецът се е запътил на юг. Защо? Мисля, че това е нещо, което Червените мечове — и Империята — трябва да разберат. А това може да се научи само докато той диша.

— Имаш някакви подозрения?

— Ейрън.

Тене Баралта изсумтя.

— Та някой да наръга в ребрата Пормквал? Всички бихме благословили това, Мебра.

— Калам изобщо не се интересува от Върховния юмрук.

— Тогава какво ще търси в Ейрън?

— Мога да се сетя само за едно, командире. За кораб, идващ от Малаз. — Присвит и с парещо от болка лице, Мебра изгледа с присвити очи как думите му бавно се вкорениха в ума на командира на Червените мечове.

След много дълга пауза Тене Баралта попита тихо:

— Какво си намислил?

Колкото и да му струваше, Мебра се усмихна.

Скалите се издигаха от дъното на пустинята на височина четиристотин разтега като грамадни варовикови плочи, струпани безразборно една връз друга. По стръмната стена се виждаха дълбоки изровени процепи, а в най-широкия от тях, на сто и петдесет разтега над пясъците, беше затъкната кула. Единственият й прозорец — черен — изпъкваше на фона на червените тухли.

Маппо въздъхна треперливо.

— Пътека не виждам, но все някакъв подстъп трябва да има. — Изгледа накриво спътника си. — Смяташ, че е обитавана.

Икариум отърка засъхналата кръв от челото си и кимна. Измъкна меча наполовина от ножницата и изгледа навъсено късчетата плът, все още залепнали по очуканото острие.

Д’айвърсът ги беше изненадал — дузина леопарди с цвета на пясъка, изсипали се от дерето на по-малко от десет крачки вдясно от тях, докато двамата подготвяха бивака си. Един от зверовете бе скочил на гърба на Маппо — челюстите се затвориха под тила му, ноктите се впиха в коравата кожа на трелла. Беше го нападнал все едно, че е антилопа, и се опита да прегризе гръкляна му, докато го свличаше долу, но Маппо не беше антилопа. Колкото и дълбоко да се впиваха кучешките зъби, срещаха само корави мускули. Вбесен, треллът се пресегна над главата си, смъкна животното от раменете си, стисна го за кожата на врата и за единия заден крак, шибна го с все сила в канарата и му пръсна черепа.

Другите единадесет бяха обкръжили Икариум. Още докато Маппо смъкваше тялото на нападателя си от гърлото си и се извърташе, видя, че четири звяра вече лежат неподвижно около джага. Погледът на трелла се спря на Икариум и страхът изведнъж го стисна за гърлото. „Колко още? Докъде е стигнал джагът? Благослови ни, Беру, моля те.“

Един от зверовете беше впил челюсти в лявото бедро на Икариум и Маппо видя как древният меч на воина блесна надолу и обезглави леопарда. В един смразяващ миг главата се задържа — щръкнала от крака на воина буца, от която швиртеше кръв.

Живите още диви котки закръжиха.

Маппо се хвърли напред и ръцете му докопаха една плющяща в прашния въздух опашка. Изрева и метна из въздуха врещящата твар. Гърчейки се, леопардът прелетя седем-осем разкрача, удари се в стръмната скала и гръбнакът му се прекърши.

За д’айвърса вече бе твърде късно. Разбрало грешката си, съществото се опита да отстъпи, но Икариум беше неумолим. Джагът нададе пронизителен вой и се хвърли към петте оцелели леопарда. Те се пръснаха, но не достатъчно бързо. Зашвиртя кръв и разкъсана плът затупа тежко по пясъка. След няколко мига още пет трупа лежаха на земята.

Икариум се завъртя вихрено — търсеше още жертви на беса си.

Треллът колебливо пристъпи към него. След миг пронизителният вой заглъхна и студеният поглед на джагъта се спря върху трелла.

Маппо видя капките кръв по челото му. Зловещият звук беше секнал. „Съвсем за малко. Живи сме. Богове долни, този път… глупак

съм, че тръгнах с него. Съвсем, съвсем за малко. На косъм.“

Мирисът на кръвта на д’айвърс, тъй щедро пролята, щеше да привлече други. Двамата бързо прибраха вещите си и тръгнаха. Преди да тръгнат обаче Икариум извади една стрела от колчана си и я заби в пясъка така, че да се вижда отдалече.

Тичаха цяла нощ. Не страхът от това, че ще умрат, ги тласкаше — и за двамата по-страшната заплаха беше убийството. Маппо се молеше дано стрелата на Икариум се окаже достатъчно предупреждение.

Утрото ги завари при източните скали. Отвъд стръмните канари се издигаха проядените зъбери на планините, разделящи Рараку от Пан’поцун Одан.

Нещо бе пренебрегнало оставената стрела и ги преследваше, може би само на левга зад тях. Треллът го беше усетил преди час — соултейкън. Формата, в която се бе превъплътил, беше огромна.

— Намери ни път за нагоре — каза Икариум и изпъна лъка. Подреди пред себе си останалите стрели и се обърна към посоката, от която бяха дошли. На стотина крачки омарата, вдигнала се като треперлива пелена над пясъците, скриваше всичко. Ако соултейкън се появеше и нападнеше, джагът щеше да има време да запрати срещу него няколко стрели. Лабиринтите, всечени в дръжките им, можеха да свалят и дракон, но физиономията на Икариум даваше ясно да се разбере, че от тая мисъл му прилошава.

Маппо опипа драскотините по тила си. Разкъсаната плът вече пареше — загнояваше и беше покрита с мухи. Мускулите под кожата пулсираха с тъпа болка. Той извади от пътната си торба лист от кактуса джегура и изстиска сока върху раните. Гърбът му се вкочани и му позволи да раздвижи ръката си, без онази пронизваща болка, която го караше да се облива в пот последните няколко часа. Треллът потръпна от внезапния студ. Сокът на кактуса беше толкова силен, че можеше да се използва само веднъж на ден, за да не стигне изтръпването до сърцето и дробовете. А и щеше да направи мухите още по-жадни.

Приближи се до цепнатината в стръмните скали. Треллите бяха обитатели на равнини, така че Маппо не беше кой знае колко ловък в катеренето и задачата, която му предстоеше да изпълни, не го блазнеше особено. Цепнатината се оказа толкова дълбока, че поглъщаше светлината на утринното слънце — и тясна в основата си

дотолкова, че той едва можа да се провре. Пропълзя вътре и студеният влажен въздух го накара да потръпне отново. Очите му бързо се приспособиха и той видя задната стена на цепнатината на шест крачки пред себе си. Стъпала нямаше, нито вдлъбнатини за захващане. Нагоре пукнатината се уширяваше, но оставаше недостъпна до онова, което според него трябваше да е основата на кулата. Дори нещо толкова простичко като едно поклащащо се вече с дебели възли нямаше. Маппо изръмжа отчаяно и изпълзя отново на слънце.

Икариум стоеше с гръб към него, изпънал лъка. На трийсетина крачки от тях беше застанал грамаден кафяв мечок, здраво стъпил на четирите си крака — поклащаше се, вдигнал муцуна, и душеше вятъра. Соултейкън беше дошъл.

Маппо пристъпи до спътника си и тихо каза:

— Този ми е познат.

Джагът сниши лъка.

— Превръща се.

Мечокът залитна напред.

Всичко изведнъж се замъгли и Маппо примига. Усети вкус на песъчинки на езика си, ноздрите го засърбяха от лютивата миризма, съпровождаща преобразяването. Усети как го обля инстинктивната вълна на страха и онази позната прашна сухота, от която бе трудно да преглътнеш. След миг превръщането приключи и сега към тях крачеше мъж, гол и светлокож под жаркото слънце.

Маппо бавно поклати глава. В лъжливата си форма соултейкън изглеждаше огромен, цяла грамада от мускули — но сега, в човешката си форма, Мессремб беше не повече от пет стъпки висок, почти плешив и толкова слаб, че чак мършав, с тясно лице и редки зъби. Малките му очички с гранатов цвят блещукаха в насмешливите мрежи от бръчици, устата му се бе изкривила в усмивка.

— Маппо треллът, носът ми подсказа, че си ти!

— Отдавна не сме се срещали, Мессремб.

Соултейкън току поглеждаше с едно око към джага.

— Тъй де. Северно от Нимил беше май.

— Ония гъсти борови гори повече ти подхождаха — рече Маппо, унесен за миг в спомените си за онова време, за ония волни дни на огромните треллски кервани и далечните пътешествия.

Усмивката на мъжа пред тях повехна.

— Тъй е. А вие, господине, ще да сте Икариум, изобретателят на механизми, а днес — проклятието за д’айвърс и соултейкън. Да знаете, голямо облекчение изпитах, когато снишихте лъка си — само като видях как се прицелихте, сърцето ми затупа като полудяло.

Икариум го изгледа навъсено.

— Нямаше да съм проклятие за никого, ако зависеше от мене. Нападнаха ни без предупреждение — добави той, но думите му прозвучаха някак неубедително.

— Ще рече, не сте имали време да предупредите нещастното същество. Горките късчета на душицата му. Аз обаче съм всичко друго, но не и прибързан. Прокълнат съм с любопитен нос. Що за миризма е тръгнала с трелла, зачудих се, толкова близка до кръвта на един джаг, но и различна? Е, след като очите ми вече дадоха отговора, мога да си продължа по Пътя.

— Знаеш ли къде ще те отведе? — попита Маппо.

Мессремб се вцепени.

— Видели сте портите?

— Не сме. Какво очакваш да намериш там?

— Отговори, стари приятелю. А сега ще ви спестя вкуса на превъплъщенията си, като поудължа разстоянието между нас. Ще ми пожелаеш ли всичко най-добро, Маппо?

— Да, Мессремб. И ще добавя едно предупреждение: преди четири нощи пътят ни се кръстоса с пътя на Риландарас. Пази се.

В очите на соултейкън проблесна нещо от дивия мечок.

— Ще си отварям очите.

Маппо и Икариум го гледаха, докато не изчезна от погледа им зад една канара.

— Лудост се е затаила в него — рече Икариум.

Треллът потръпна.

— Да беше само у него. У всички тях — въздъхна той. — Между другото, така и не намерих път нагоре. Нищо не се вижда.

До ушите им стигна бавно чаткане на подковани копита. По ръба на урвата към тях се приближаваше някакъв мъж, яхнал черно муле. Седеше кръстато на високото дървено седло, загърнат в дрипава прашна телаба. Ръцете му, отпуснати на резбования лък на седлото, бяха ръждиви на цвят. Лицето му се криеше под гуглата. Колкото до мулето, животното беше странно на вид, с черна муцуна, черна кожа и

уши, а и очи също така. Ни едно светло петънце не се мяркаше по абаносовото му тяло, освен праха и нещо, което можеше да са петна от засъхнала кръв.

Мъжът се полюшна на седлото и изсъска:

— Няма път за навътре. Само за навън. Още не е дошъл часът. Живот даден за живот взет, запомнете тия думи, запомнете ги. Пострадали сте? Лъснали сте от гной. Слугата ми ще се погрижи за вас. Грижлив човек, с леки ръчички, едната бръчкавка, едната розовка — схващате ли смисъла? Още не. Още не. Толкоз малко… гости. Но ви очаквах, да.

Мулето спря точно срещу процепа и погледна скръбно двамата пътници, докато ездачът му се мъчеше да разгъне скръстените си крака. Охкания и пъшкания придружиха усилията му, после той изгуби равновесие и с отчаян вопъл се прекатури и тупна в прахта.

Маппо видя избилите през телабата му кървави петна и пристъпи напред.

— Но вие също сте ранен!

Човекът се замята като обърната по гръб костенурка. Гуглата падна и откри голям клюнест нос, рунтава сива брада, татуирано плешиво теме и лице с кожа на потъмнял мед. Между кривнатите устни лъснаха два реда бели зъби.

Маппо клекна до него да намери раната, от която се беше изляла толкова много кръв, и кисела миризма на желязо го удари в носа. Той бръкна под наметалото на мъжа и измъкна един отпушен мехур. Изсумтя и се озърна към Икариум.

— Не е кръв. Боя е. Червена охра.

— Помогни ми, тъпак такъв! — сопна се мъжът. — Краката ми!

Объркан, Маппо му помогна да си разплете краката, което бе съпроводено от окаяни стонове. Щом се освободи, странният човек надигна гръб и почна да се пляска по бедрата.

— Слуга! Вино! Вино, скапана тиква такава!

— Не съм ви слуга — каза хладно Маппо и отстъпи назад. — А и не нося вино, когато минавам през пустиня.

— Не ти, варварино! — Мъжът се огледа сърдито. — Къде е той?

— Кой?

— Слугата, кой. Мисли си, че да ме носи, е единственото му задължение… а, ей го!

Треллът проследи погледа му и се намръщи.

— Но това е муле, господине. Съмнявам се, че ще може да хване някой винен мях с копитата си, та да ви напълни чашата. — Ухили се на Икариум, но джагът бе престанал да обръща внимание на ставащото. Беше свалил тетивата на лъка, седеше на един камък и чистеше меча си.

Както седеше на земята, непознатият награби шепа пясък и я хвърли по мулето. Стреснато, животното изрева, затича към процепа и се скри в пещерата. Странният човек с клюнестия нос запъшка, надигна се, олюля се, вдигна ръце, стисна ги пред себе си в нервен тик и заговори с вяла усмивка:

— Преоскърбително посрещане на гости. М-м, да. Преоскърбително посрещане, казвам ви. Безцелни извинения и любезни жестове, важни са много, м-да. Безкрайно съжалявам за този временен провал в етикета. О, да. Щях да имам повече опит, ако не бях господарят на този храм. Виж, един служител е длъжен да ласкае и да угодничи, м-да. Пък после да мрънка и да мърмори с приятелите си по участ. А, ето го и Слуга.

От входа на пещерата се появи кривокрак мъж с черен халат — носеше поднос с кана и глинени чаши. Беше забулил лицето си със слугински воал, само с два тънки процепа за очите — тъмнокафяви.

— Мързелив глупак! Паяжини видя ли да има?

Говорът на Слуга изненада Маппо. Беше малазански.

— Не, Искарал.

— По титла ме наричай!

— Върховен жрец…

— Сбърка!

— Върховен жрец Искарал Пъст на храма Тесем на Сянка…

— Идиот! Ти си Слуга! Значи аз съм…

— Господар.

— Точно тъй. Рядко си говорим — обясни Искарал на Маппо.

Икариум се приближи до тях.

— Значи това е Тесем. Бях склонен да вярвам, че е обител, посветена на Кралицата на сънищата…

— Отидоха си — сопна се Искарал. — Взеха си фенерите и оставиха само…

— Сенки.

— Умен джаг. Ама аз бях предупреден за това, о, да. И двамата сте повехнали като недопечени прасета. Слуга ви е приготвил стаи. И отвари с целебни треви, корени, лекове и еликсири. Бял паралт, емълър, тралб…

— Ама това са отрови — изтъкна Маппо.

— Тъй ли? Затуй умря свинята значи. Е, почти е време. Дали да се приготвяме за качването, що ли?

— Водете — подкани го Икариум.

— Живот даден за живот взет. След мене. Никой не може да надхитри Искарал Пъст. — Върховният жрец се обърна към пукнатината в скалите и примижа свирепо.

Зачакаха, но какво точно — Маппо представа си нямаше. След няколко минути треллът се окашля.

— Служителите ви ще пуснат ли стълба?

— Служители ли? Няма служители. Няма на кой да си наложиш тиранията. Колко жалко — няма кой да ти мърмори и ръмжи зад гърба, а това е лошо за един Върховен жрец. Ако не беше шепненето на моя бог, щеше да ми е все тая, уверявам ви, и вярвам, че ще го вземете предвид заради всичко, което съм сторил и предстои да сторя.

— Виждам някакво движение в цепнатината. — Икариум примижа.

— Бок’арала. Гнездят от тая страна на ската — изсумтя Искарал. — Мръсни скимтящи твари, все се месят, душат навсякъде, опикават олтара, серат ми на възглавницата. Те са ми наказанието — и защо? Едно от тях не съм одрал, да не говорим да му сваря мозъка за прилична трапеза — не. Нито клопки, нито капани, нито отрови, но на — преследват ме. Няма отговор за това. Отчаян съм, казвам ви.

След като попритъмня, бок’арала станаха още по-дръзки: заподскачаха по скалната стена, хващаха се с лапи за тесните пукнатини по камъка и търсеха да спипат някой ризан, щом малките крилати гущерчета взеха да излизат за нощния си лов. Дребни и с маймунски телца, бок’арала бяха крилати като прилепи, без опашки и с кафява козина. Като се оставеха настрана острите им зъбки, лицата им поразително приличаха на човешки.

От единствения прозорец на кулата се спусна вече с десетки вързани възли, показа се и една малка кръгла глава.

— Някои от тях са полезни, разбира се — добави Искарал.

Маппо въздъхна. Беше се надявал, че ще се появи някакво магическо средство за изкачване, нещо подобаващо за Върховния жрец на Сянка.

— Значи ще се катерим.

— В никакъв случай — отвърна възмутено Искарал. — Слуга ще се качи, после ще ни издърпа.

— Доста сила ще му трябва, за да се оправи с мен — каза треллът. — А и с Икариум.

Слуга остави подноса, плю си на ръцете и закрачи към въжето. Заиздига се нагоре със смайваща ловкост. Искарал клекна до подноса и наля вино в трите чаши.

— Слуга е наполовина бок’арал. Има доста дълги ръце. И мускули като желязо. Сприятелил се е с тях, сигурно заради него търпя всичките им злини. — Взе си чаша, подкани ги с жест и се надигна. — Цяло щастие е за Слуга, че съм толкова добър и търпелив господар. — Обърна се да види докъде се е изкатерил мъжът. — По-бързо, псе проскубано такова!

Слуга бе стигнал прозореца и вече се прехвърляше вътре.

— Слуга ми е дар от Амманас. Живот даден за живот взет. Една стара ръка, една нова. Истински повод за разкаяние. Ще видите.

Въжето се разклати. Върховният жрец изгълта последните капки от виното си, хвърли чашата и се затътри към въжето.

— Много дълго съм навън! Уязвим съм. Хайде, бързо! — Хвана се за един от възлите и сплете крака около въжето. — Тегли! Глух ли си? Тегли!

И полетя нагоре.

— Скрипци — каза Икариум. — Твърде бързо е, за да е нещо друго.

Маппо потръпна от болката, върнала се в раменете му, и отвърна:

— Не е това, което очакваше, както разбирам.

— Тесем — промърмори Икариум, докато гледаше как жрецът се промушва през прозореца. — Място за лечение. Самотен размисъл, депозиторий със свитъци и томове, ненаситни калугерки…

— Ненаситни?

Джагът погледна приятеля си и вдигна вежда.

— И още как.

— Колко тъжно наследство!

— Много.

— В този случай — каза Маппо, докато въжето се развиваше отново надолу, — мисля, че самотният размисъл е поразмътил нечий мозък. Надхитрянията с бок’арала и шепотът на един бог могат да побъркат мнозина…

— Все пак тук има сила, Маппо — промълви Икариум.

— Да — съгласи се треллът, докато пристъпваше към въжето. — Когато мулето влезе, в пещерата се отвори Лабиринт.

— Тогава защо жрецът не го използва?

— Съмнявам се, че при този Искарал Пъст ще намерим лесни отговори, приятелю.

— Гледай да се държиш здраво, Маппо.

— Добре.

Изведнъж Икариум се пресегна и сложи ръка на рамото на Маппо.

— Приятелю.

— Да?

Джагът се беше навъсил.

— Липсва ми една стрела, Маппо. Отгоре на всичко по меча ми има кръв, а по тебе виждам ужасни рани. Я ми кажи, бихме ли се? Не помня… нищо.

Треллът помълча, след което отвърна:

— Нападна ме един леопард, докато ти спеше, Икариум. Използвах оръжията ти, не си струва да го споменавам.

Икариум се намръщи още повече.

— Пак ми се губи време.

— Нищо сериозно, приятелю.

— Щеше ли да ми кажеш, ако не беше така? — В сивите очи на джага се четеше отчаяна молба.

— Че защо да не ти кажа, Икариум?

3.

По това време Червените мечове бяха най-прочутата от онези промалазански организации, които възникваха в окупираните територии. Възприемайки себе си като прогресивен с подкрепата на ценностите на имперското единство, този полувоенен култ се беше сдобил с мрачна слава заради своя брутален прагматизъм в справянето с недоволстващите…

„Животът на покорените“
Илем Траут

Фелисин лежеше неподвижно под Бенет, докато той не свърши с последния тласък. После се надигна и сграбчи косата й в шепата си. Мръсното му лице се беше зачервило, очите му блестяха на светлината на лампата.

— Ще се научиш да ти харесва, момиченце.

Нещо дивашко у него винаги изплуваше на повърхността всеки път, щом легнеше с нея. Тя знаеше, че ще мине.

— Ще се науча. Той ще получи ли един ден почивка?

За миг Бенет стисна още по-силно, после я пусна.

— Ще получи, да. — Стана и започна да си връзва гащите. — Макар че не разбирам много какъв е смисълът. Старецът няма да изтрае повече от месец. — Помълча; дишаше хрипливо и я гледаше. — Кълна се в Гуглата, момиче, ама си хубава. Покажи ми малко живинка другия път. Ще се грижа добре за тебе. Ще ти намеря сапун, нов гребен, отрова за въшки. Ще работиш тука, в Кривините, обещавам ти го. Покажи малко удоволствие бе, момиче, само това искам от теб.

— Скоро — отвърна тя. — Като спре да боли.

Беше прокънтяла единадесетата дневна камбана. Намираха се в третия отсек на Крайния забой на Кривините. Отсекът беше изровен от Гнилите крака и беше висок едва колкото да пропълзиш през

дължината му от четвърт миля. Въздухът беше задушен и лепкав от отатаралската прах и потната скала.

Буквално всички останали трябваше вече да са стигнали Почти светлото, но Бенет беше под покровителството на капитан Саварк и можеше да прави каквото си ще. Беше обявил изоставения отсек за свой. Това бе третото идване на Фелисин. Първия път беше най-тежко. Бенет си я беше избрал няколко часа след пристигането й в Чашата на черепа, миньорския лагер в Ямата на Доусин. Беше едър, по-едър от Баудин, и макар самият той да беше роб, бе нещо като господар на всички останали роби, вътрешният човек на охраната, жесток и опасен. И освен това беше смайващо красив.

На робския кораб Фелисин се беше учила бързо. Нямаше какво друго да продава освен тялото си, но то пък се оказа ценна стока. Предлагаше се на корабната охрана и това й носеше повече храна — за нея, за Хеборик и за Баудин. Като разтваряше краката си под подходящите мъже, беше успяла да спечели за себе си и двамата си приятели да ги оковат на рампата на кила вместо в пълната с нечистотии вода, която жвакаше до хълбока под пасажа на трюма. Мнозина бяха измрели в тази вода. Някои се давеха, след като гладът и гаденето ги омаломощаваха толкова, че не можеха вече да се задържат над нея.

Отначало й беше трудно да пренебрегне мъката и гнева на Хеборик за цената, която плащаше, и се срамуваше. Ала точно това бе откупило живота и на тримата и тази истина трудно можеше да се оспори. Единствената реакция на Баудин беше — и продължаваше да е — безизразният му поглед. Гледаше на нея като на някоя непозната, без да може да реши коя е или какво е.

Но все пак беше останал на нейна страна, а напоследък — и близо до Бенет. Някакво споразумение като че ли бяха сключили двамата. Когато Бенет го нямаше да я пази, пазеше я Баудин.

На кораба беше изучила добре вкусовете на мъжете, както и на малкото жени от охраната, които я взимаха в каютите си. Беше сметнала, че е подготвена за Бенет, и в много отношения се оказа права. „Всичко освен големината му.“

Фелисин потръпна и навлече робската си риза.

Бенет я гледаше — скулите му бяха високи и изпъкнали, къдравата му черна коса лъщеше от китовата мас.

— Ще му дам на стария Дълбоката пръст, щом искаш.

— Ще го направиш ли?

Той кимна.

— Заради теб ще променя някои неща. Няма да си взимам други жени. Аз съм кралят на Чашата на черепа, ти ще си ми кралицата. Баудин ще е личният ти охранител — на него му вярвам.

— А на Хеборик?

Бенет сви рамене.

— На него много не му вярвам. Пък и няма голяма полза от него. Май освен да дърпа количките, за друго не го бива. Количките или някое рало в Дълбоката пръст. — Той я огледа. — Ама нали ти е приятел, ще уредя нещо за него.

Фелисин заоправя косата си с пръсти.

— Точно количките го убиват. Ако го пратиш в Дълбоката пръст само за да дърпа рало, не е кой знае какво благодеяние.

Навъсеният му поглед я накара да се замисли дали не прекалява.

— Ти май никога не си дърпала количка, пълна с камъни, момиче. Да я издърпаш през половин левга дългия тунел, после да се върнеш за още една, три, четири пъти на ден. Можеш ли да го сравниш с влаченето на рало през меката, рохкава пръст? Проклятие, момиче, ако ще го махам тоя дъртак от количките, трябва да имам предлог. Всички в Чашата на черепа работят.

— Но това не е всичко, нали?

В отговор Бенет й обърна гръб и запълзя нагоре.

— Заделил съм за двама ни малко канийско винце, пресен хляб и сирене. Була е сготвила яхния за пазачите, има по паница и за нас.

Фелисин тръгна след него. Мисълта за храната напълни устата й със слюнка. Ако сиренето и хлябът се окажеха достатъчно, щеше да може да задели малко за Хеборик, макар той да твърдеше, че му липсвали плодове и месо. Но цената им тук, в Чашата на черепа, беше като на злато и бяха също толкова редки. Тя знаеше, че ще е достатъчно благодарен и за това, което му донесе.

Ясно беше, че Саварк е получил заповед да се погрижи историкът да умре. Само да не е открито убийство — политическите рискове от това щяха да са твърде големи — по-скоро бавна, изтощителна смърт от недояждане и претоварване. Това, че нямаше ръце, бе дало на капитана на Ямата достатъчно основание да го

зачисли при количките. Всеки ден го връзваха в хомота и той се напъваше и влачеше натрошените камъни нагоре по Дълбокия забой до шахтата на Почти светлото. Във всички други хомоти теглеха волове. Всяко животно дърпаше по три колички, а Хеборик само една — единствената отстъпка, която пазачите му правеха затова, че е човек.

Бенет си даваше сметка за нареждания, получени от Саварк, Фелисин беше сигурна в това. Все пак властта на „краля“ на Чашата на черепа си имаше граници, колкото и той да го отричаше.

Стигнаха до главната шахта. Оставаха им още четиристотин крачки до Почти светлото на Кривините. За разлика от Дълбокия забой с неговата дебела, богата и права жила отатарал, минаваща дълбоко под хълмовете, Кривините следваха една огъната жила, която се издигаше и пропадаше, изгърбваше се и извиваше през варовика.

За разлика от железните рудници на континента, отатарал никога не стигаше до истински, основен пласт. Намираше се само във варовик и жилите бяха плитки и дълги, като реки от прах под вкамененото някогашно морско дъно, запълнено с изкопаеми растения и раковини.

„Варовикът е само костите на някога живели същества“, беше й обяснил Хеборик на втората им нощ в коптора, който им бяха дали край улица Лопатите — преди Бенет да ги премести в малко по-уредения участък зад Ханчето на Була. „Чела съм за тази теория преди, а сега вече се убедих сама. Тъй че съм склонна да вярвам, че отатарал не е естествена руда.“

„Това важно ли е?“, попита я Баудин.

„Ако не е естествена, какво е тогава? — ухили се Хеборик. — Отатарал, проклятието за магията, е създаден от магия. Ако не бях толкова добросъвестен учен, щях да напиша трактат за това.“

„Какво искаш да кажеш?“, попита Фелисин.

„Иска да каже — намеси се Баудин, — че подканва алхимиците и маговете да правят опити сами да създадат отатарал.“

„Това проблем ли е?“

„Тези жили, които копаем — обясни Хеборик, — са като пласт стопена някога тлъстина, дълбока река, затисната между пластове варовик. Целият този остров трябва да се е стопил, за да образува тези жили. Каквато и сила да е създала отатарал, оказала се е безконтролна.

Не бих искал да се окажа виновен за развихрянето на такава сила отново.“

При портата на Почти светлото чакаше един малазански пазач. Зад гърба му се изпъваше пътят за миньорското селище. Слънцето отсреща тъкмо залязваше и Чашата на черепа тънеше в сянка — сумрачна падина, предлагаща благословен хлад след целодневната жега.

Пазачът — още младеж — беше отпуснал ръце на пречките на острието на пиката.

Бенет изпръхтя:

— Къде ти е ешът, Пелла?

— Тая доусийска свиня се изниза, Бенет. Можеш да го подшушнеш на Саварк — Гуглата знае, че нас той не ни слуша. Доусийските редници нямат никаква дисциплина. Напускат постовете, когато си щат, по цял ден играят комар при Була. Ние сме седемдесет и пет, а те са над двеста, Бенет, и всички тия приказки за бунтове… Що не обясниш на Саварк…

— Не си знаеш историята — каза Бенет. — Доусийците са на колене вече от триста години. Друг начин на живот не познават. Първо са ги газили от континента, после колонистите от Фалар, сега и вие, малазанците. Успокой се, не се излагай.

— Историята утешава само глупците — отвърна младият малазанец.

Бенет се изсмя гъгниво и посегна към портата.

— Тия думи пък чии ще да са, а, Пелла? Не са твои май.

Пазачът вдигна вежди, после сви рамене.

— Понякога забравям, че си корелец, Бенет. Тия думи ли? На император Келанвед. — Леко присвитите очи на Пелла се спряха на Фелисин. — Дюйкър, „Имперските кампании“, първи том. Ти си малазанка, Фелисин, спомняш ли си какво става след това?

Тя поклати глава, развеселена от прикритата напрегнатост на погледа му. „Научила съм се да разгадавам лицата — Бенет нищо не забеляза.“

— Не съм толкова запозната с трудовете на Дюйкър, Пелла.

— Струва си да се учат — отвърна с усмивка пазачът.

Усетила засилващото се нетърпение на Бенет, Фелисин пристъпи покрай него.

— Съмнявам се, че в Черепа ще се намери и един свитък.

— Може пък да намериш някой, през чиято памет си струва да повлечеш трала.

Фелисин го погледна намръщено през рамо.

— Момчето флиртува с тебе, а? — попита я Бенет от рампата. — Внимавай, момиче.

— Ще помисля за това — отвърна тихо Фелисин на Пелла и продължи към портата на Кривините. Закрачи с Бенет по стръмния път и му се усмихна. — Не си падам по нервните типчета.

Той се засмя.

— Това ме успокоява.

„Дано да е така, благословена Кралице на сънищата.“

Стръмният път беше ограден от двете страни с ровове, запълнени с камънак, докато не се слееше с други другите два пътя при кръстовището „Трите съдби“ — широка вилка, обкръжена от двете страни от две схлупени доусийски караулки. На север от пътя за Кривините и вдясно от тях се проточваше пътят за Дълбокия рудник; на юг и вдясно минаваше пътят за Шахтата, водещ към един изоставен забой, където всяка привечер хвърляха умрелите.

Фургонът за труповете не се виждаше, което означаваше, че обикаля из рудничарското село и че телата, които изнасят, за да ги хвърлят в него, днес са повече от обичайното.

Минаха кръстопътя и продължиха по Работния път. Оттатък северната доусийска караулка се проточваше Блатясалото езеро — дълбоко тресавище с тъмнозелена вода, стигащо чак до северния скат на хлътнатината. Разправяха, че водата му била прокълната и гмурнеш ли се в нея, изчезваш завинаги. Някои вярваха, че в дълбините му живее демон. Хеборик твърдеше, че невъзможността да се задържаш на повърхността на водата било свойство на самата вода, заради многото разтворен варовик. Тъй или иначе, малко роби се осмеляваха да се опитват да бягат в тази посока, защото скатът от северната страна беше също толкова стръмен, колкото навсякъде, и водата по него се цедеше непрестанно върху варовиковата утайка, лъснала отдолу като мокри кости.

Все пак Хеборик беше помолил Фелисин да хвърля по едно око на нивото на водата на Блатясалото езеро, след като вече беше настъпил сухият сезон, и сега, докато вървяха по Работния път, тя се

взираше към отсрещния му бряг, доколкото можеше да го види на смътната светлина. На една длан над водната повърхност се виждаше ивица бяла кора. Новината щеше да го зарадва, макар че тя представа си нямаше защо. Мисълта за бягство беше нелепа. Отвъд хлътнатината имаше само мъртва пустиня и камънаци, без питейна вода в която и да било посока, в продължение на дни. Робите, които успяваха да се доберат до билото и след това да избегнат патрулите по Пътя на бръмбара, обкръжаващ хлътнатината, оставяха костите си сред червените пустинни пясъци. Малцина обаче стигаха толкова далече и железните шипове, наречени „Спасението“, на стръмната стена на Кулата при Ръждива рампа показваха провала им нагледно. Не минаваше седмица, без на стената на Кулата да се появи нова жертва. Повечето издъхваха, преди да е изтекъл и първият ден, но някои се задържаха и по-дълго.

Изтърканите камъни на Работния път минаваха покрай хана на Була вдясно и дългата редица бордеи отляво, преди пътят да свърши на площада „Дупката на плъха“. В центъра на кръглия площад се издигаше цитаделата на Саварк, шестоъгълна кула, съградена от дялан варовик, на три етажа. От всички роби само Бенет беше влизал вътре.

Дванайсет хиляди роби живееха в Чашата на черепа, най-голямата миньорска яма, на трийсет левги северно от единствения град на южното крайбрежие на остров Доусин Пали. Освен тях и тристате пазачи имаше и местни: проститутки за бардаците, слуги и слугини за хана на Була и комарджийските дупки, каста от прислужници, свързали живота си и този на семействата си с малазанската военщина, продавачи и амбуланти за шумното пазарище, изпълващо Дупката на плъха в Деня за отдих, както и цяла сган окаяни бездомници, предпочели миньорското село пред пълните с боклук задни улички на Доусин Пали.

— Яхнията ще е изстинала — измърмори Бенет, щом наближиха вратата на хана на Була.

Фелисин изтри потта от челото си.

— Толкова по-добре.

— Не си свикнала още с жегата. До месец-два ще почнеш да усещаш нощния хлад като всеки друг.

— Тия ранни часове още помнят деня, Бенет. Студа го усещам, но чак след полунощ.

— Ела с мене, момиче. Ще те топля колкото щеш.

Пак го хващаше един от пристъпите му на мрачно настроение. Тя си замълча, с надеждата, че ще му мине.

— Внимавай какво отказваш — изръмжа Бенет.

— Була може да ме вземе в леглото си — каза тя. — Ти можеш да погледаш, пък ако искаш, можеш и да легнеш с нас. Тя и паниците ще ни затопли. Пък може и да ни досипе нещичко отгоре.

— Тя е толкова стара, че може да ти бъде майка — измърмори Бенет.

„Както и ти да ми бъдеш баща.“ Но чу как дъхът му се учести.

— Тя е мека и топла, Бенет. Помисли за това.

Знаеше, че ще го направи и ще престане да я подканя да иде с него. „Поне за тази нощ. Хеборик греши. Няма смисъл човек да мисли за утре. Само за следващия час. Час по час. Стой жива, Фелисин, и гледай да живееш колкото може по-добре. Все някой ден ще се окажеш лице в лице срещу сестра си и цял океан от кръв, изляла се от жилите на Тавори, няма да те насити, макар че всичко, което има в тях, ще стигне. Стой жива, само това трябва да правиш. Оцелявай всеки час. Час по час.“

Пъхна ръка в широката длан на Бенет и усети в нея потта, избила от образите, с които бе подпалила ума му.

„Някой ден. Лице в лице. Сестро.“

Хеборик все още беше буден, загърнат в одеялата и свит до огнището. Вдигна глава, щом Фелисин се качи в стаичката и затвори капака на пода. Тя взе овчата кожа от скрина и я загърна около раменете си.

— Нима ще ме накараш да повярвам, че животът, който си избрала, започва да ти харесва, момиче? И то в нощи като тая? Чудна работа.

— Мислех, че вече ще ти е омръзнало да ме съдиш, Хеборик — отвърна Фелисин, смъкна меха с вино от куката на стената и порови из купчината кратуни да си намери някоя по-чиста. — Виждам, че Баудин го няма още. Едни чаши не може да почисти. — Намери си една, която можеше да мине за чиста, стига да не я оглеждаш много, и си наля вино.

— Това ще те съсухри — отбеляза Хеборик. — Пък и бас държа, че не ти е първото за тая нощ.

— Не се дръж с мен като баща, старче.

Татуираният мъж въздъхна.

— Все едно, Гуглата да я вземе тая твоя сестра — измърмори той. — Не й стигна да те види умряла. Не, поиска да направи от четиринайсетгодишната си сестричка курва. Ако Финир е чул молитвите ми, Тавори ще си изпати повече, отколкото са греховете й.

Фелисин пресуши половината кратунка и го погледна с премрежени очи.

— Миналия месец почнах петнайсет.

Очите му срещнаха нейните и за миг изведнъж се състариха много, преди да ги извърне отново към огъня.

Фелисин допълни чашата си и отиде при Хеборик до квадратното, издигнато над пода огнище. Горящата в каменното корито тор почти не пушеше. Пиедесталът, на който бе поставено коритото, беше гледжосан и напълнен с вода. Сгорещена от огъня, водата се използваше за миене и къпане, а цокълът излъчваше достатъчно топлина, за да убива нощния мраз в стаичката. По дъските на пода бяха настлани доусийски черги и тръстикови рогозки. Цялата колиба беше вдигната на колове, на пет стъпки над пясъците.

Фелисин приседна на едно от ниските дървени столчета и придърпа премръзналите си стъпала към цокъла.

— Днес те видях при количките — заговори малко завалено. — Гънип вървеше до тебе с един камшик.

Хеборик изсумтя.

— Това ги разсмиваше целия ден. Гънип им разправяше, че трепел мухите.

— Скъса ли ти кожа?

— Да, но белезите на Финир ме лекуват, знаеш го.

— Раните — да, но едва ли и болката. Виждам го, Хеборик.

Той я изгледа кисело.

— Изненадвам се, че изобщо можеш да видиш каквото и да било, момиче. Това, дето го надушвам, дранг ли е? Внимавай, пушекът му ще те натика в по-дълбока и тъмна шахта, отколкото може да стигне и Дълбокият забой.

Фелисин му подаде едно черно топче.

— Аз ще се оправям с моите болки, ти — с твоите.

Той поклати глава.

— Оценявам жеста ти, но тоя път не. Това в ръката ти струва колкото месечната заплата на един доусийски пазач. Бих те посъветвал да го продадеш.

Тя сви рамене и прибра дъранга в кесийката на колана си.

— Не ми трябва нищо, което Бенет да не може да ми даде. Достатъчно е само да му го поискам.

— И си въобразяваш, че ти го дава безплатно.

Тя отпи.

— Почти. Преместиха те, Хеборик. В Дълбоката пръст. От утре. Край с Гънип и с бича му.

Той притвори очи.

— Защо думичката „благодаря“ толкова горчи в устата ми?

— Помътнелият ми от виното ум нашепва „лицемерие“.

Видя как лицето му пребледня. „О, Фелисин, прекали с дъранга, и с виното прекали. Нима правя добрини за Хеборик само за да мога да сипя още сол в раните му? Не искам да съм жестока.“ Извади храната, която беше заделила за него, наведе се и остави вързопчето в скута му.

— Езерото на удавника се е смъкнало с още една педя.

Той не отвърна нищо, свел очи към чуканчетата на китките си.

Фелисин се намръщи. Искаше да му каже още нещо, но паметта й изневери. Допи виното, изправи се и оправи косата си с ръце. Темето й беше изтръпнало. Спря се, забелязала как Хеборик се озърна крадешком към гърдите й, кръгли и пълни под изпънатата риза. Остана така малко повече от нужното, след което бавно смъкна ръцете си.

— Була си фантазира за теб — провлече тя. — Това, което я интригува, са… възможностите. Би могло да ти помогне, Хеборик.

Той се извърна рязко и недокоснатият вързоп с храната падна на пода.

— В името на дъха на Гуглата, момиче!

Тя се изсмя и го изгледа как се скри зад чергилото, отделящо нара му от останалата част на стаичката. Смехът й секна. „Исках само да те накарам да се усмихнеш, Хеборик. И не исках смехът ми да прозвучи толкова… грубо. Не съм това, което си мислиш.“

„Дали?“

Тя взе вързопчето и го сложи на лавицата над коритото.

След час, докато Фелисин все още лежеше будна на нара си, а Хеборик — на своя, се върна Баудин. Разрови жарта в огнището, без да вдига шум. Не беше пиян. Тя се зачуди къде ли е бил. Зачуди се къде ли ходи всяка нощ. Но едва ли си струваше да го пита. Малко думи имаше Баудин за всекиго, още по-малко — за нея.

След малко премисли, като чу как едрият мъж отмести лекичко чергилото, отделящо Хеборик. Той веднага му каза нещо — толкова тихо, че тя не можа да чуе какво, а Баудин също му прошепна нещо. Разговорът им продължи още около минута, после Баудин изпръхтя — онова, което при него минаваше за смях — и отиде до постелята си.

Двамата замисляха нещо, но не това я потресе толкова, колкото, че я изключват. Обзе я гняв. „А аз ги опазих живи! Направих живота им по-лек — още от транспортния кораб! Була е права — всеки мъж е кучи син, става само да го използваш. Е, добре, сами ще разберете какво е Черепа за всички останали. Приключих с услугите. Пак ще те върна при количките, дъртак, заклевам се!“ Усети, че се бори със сълзите, и разбра, че не може да направи такова нещо. Да, Бенет й беше нужен и си беше платила, за да го задържи. Но Хеборик и Баудин също й бяха нужни и отчасти се беше вкопчила в тях като малко дете в родителите си, за да надмогне трудностите, с които беше изпълнен целият свят. Да изгуби това — тях да изгуби — беше все едно да изгуби… всичко.

Явно бяха сметнали, че ще продаде доверието им толкова лесно, колкото беше продала тялото си, ала не беше истина. „Не е истина, кълна се.“

Сълзите потекоха от очите й. „Сама съм. Само Бенет ми остана. Бенет и виното му, и неговият дъранг, и тялото му.“ Още я болеше между краката, откакто Бенет най-накрая легна с нея и Була в грамадното легло на ханджийката.

И си каза, че е въпрос само на воля да превърне болката в удоволствие.

„Оцелявай всеки час.“

Пристанищният пазар беше започнал да притегля сутрешните тълпи, подсилвайки илюзията, че и този ден с нищо не е по-различен от всеки друг. Смразен от страх, който дори изгряващото слънце не

можеше да надвие, Дюйкър седеше кръстосал крака на стената на вълнолома. Погледът му се рееше над залива към Саулско море — искаше му се да види как се връща флотата на адмирал Нок.

Ала това бяха заповеди, които дори Колтейн не можеше да отмени. Уикецът нямаше никаква власт над бойните кораби на Малазан, а в заповедта си Пормквал бе настоял Саулският флот да отплава от залива на Хисар същата тази утрин за едномесечното си пътуване до Ейрън.

Въпреки преструвките, че всичко си е както обикновено, отплаването му не остана незабелязано за гражданите на Хисар и сутрешният пазар все повече се огласяше от смях и възбудени гласове. Потиснатите бяха спечелили първата си победа и единственото, което щеше да я отличи от следващите, щеше да е нейната безкръвност. Такова поне беше преобладаващото чувство.

Единственото утешение, което Дюйкър можеше да измисли, беше това, че Върховният жрец на Джистал Малик Рел беше заминал с флотата. Не му беше трудно да си представи обаче доклада, който жрецът щеше да приготви за Пормквал.

Някакво платно в пролива привлече погледа му — малазански кораб, влизащ от североизток. „От Доусин Пали ще да е, на острова, или някъде от по-далече по крайбрежието.“ Пристигането му бе непредвидено и затова предизвика любопитството на Дюйкър.

Чу стъпки, обърна се и видя Кълп — той се покатери на ниската широка стена и провеси крака над мътната вода на десетина крачки надолу.

— Свърши се — рече той все едно, че думите съдържаха признание за гнусно убийство. — Пратих съобщението. Ако приятелят ти все още е жив, ще получи указанията.

— Благодаря, Кълп.

Магът помръдна неспокойно, отри лице и примижа към навлизащия в пристанището кораб. Към него се приближи лоцманската лодка. Екипажът вече смъкваше единственото платно. На палубата стояха двама мъже с лъскави брони и следяха с очи приближаващата се лодка.

Единият от мъжете се наведе и подвикна нещо на пристанищния лоцман. След малко гребците на лодката започнаха с явна припряност да завиват покрай кораба.

— Видя ли? — изсумтя Дюйкър.

— Да — изръмжа Кълп.

Корабът се плъзна право към Имперския кей, подкаран от долния ред гребла, показали се почти над ватерлинията. След малко редицата гребла откъм кея се прибра. Пристанищни работници се разтичаха да хванат хвърлените въжета. Запригответяха за спускане широкия трап, а на палубата се появиха и коне.

— Червени мечове — промълви Дюйкър, щом на палубата излязоха още въоръжени мъже и почнаха да се редят до конете си.

— От Доусин Пали — потвърди Кълп. — Първите двама ги познах: Бария Сетрал и брат му Мескер. Имат още един брат, Орто. Командва частта им в Ейрън.

— Червени мечове — повтори замислено историкът. — Никакви илюзии не хранят за положението на нещата. Чух, че се опитват да наложат ред в други градове, а тук в Хисар май ще удвоят присъствието си.

— Интересно дали Колтейн го знае.

Пазарът се беше смълчал; глави и очи се извърнаха към Бария и Мескер, които поведоха бойците си по кея. Червените мечове бяха снаряжени като за битка. Настръхнали, с извадени оръжия, с плетените ризници, падащи до глезените, и със смъкнати забрала на шлемовете. Изпъваха се лъкове, стрели се охлабваха в колчаните. Дългите мечове бяха извадени от ножниците и бляскаха до хълбоците на конете им.

Кълп се изплю ядосано и измърмори:

— Не ми харесва тая гледка.

— Все едно, че…

— Канят се да щурмуват пазара — каза Кълп. — Това не е само за показ, Дюйкър. Копитото на Финир да ме ритне дано!

Историкът преглътна и погледна мага.

— Разтворил си Лабиринта си!

Без да отвръща, магът се смъкна от стената на вълнолома; погледът му беше прикован в Червените мечове, които се трупаха и строяваха в края на кея срещу около петстотинте граждани, вече смълчани и отстъпващи заднешком в тесните пролуки между коли и навеси. Свиването на тълпата щеше да предизвика паника, а точно това беше намерението на Червените мечове.

С провиснали от кожените каишки на китките пики, Червените мечове започнаха да зареждат стрели; конете под тях тръпнеха, но стояха на място.

Тълпата на няколко места като че ли се размърда все едно, че земята отдолу се бе разтърсила. Дюйкър забеляза, че няколко фигури се движат, но не назад, а към предната линия.

Фигурите стигнаха до челния ред на сбитата тълпа, смъкнаха наметалата телаба и качулките и под тях се откриха кожени ризници, покрити с черна пластинчата желязна броня. В облечените в ръкавици ръце блеснаха дълги ножове. Тъмните очи по загорелите татуирани лица на уикците загледаха хладно и твърдо Бария, Мескер и техните воини.

Срещу четиридесетте войници вече се бяха изправили десетима воини на Уик. Множеството зад тях се бе смълчало, всички се бяха вкаменили като статуи.

— Махайте се! — изрева Бария с потъмняло от гняв лице. — Или умрете!

Уикците се изсмяха дръзко и предизвикателно.

Дюйкър се вдигна от мястото си и тръгна след Кълп, който вече крачеше припряно към Червените мечове.

— Не ставай глупак, Бария! — изсъска магът.

Командирът присви очи.

— Само да си хвърлил магия срещу мен, ще те посека на място.

Вече бяха близо до тях и Дюйкър забеляза отатаралските брънки, вплетени в ризницата на Бария.

— Ще посечем тази шепа варвари — изръмжа Мескер, — след което ще възвестим пристигането си в Хисар както подобава… с кръвта на предателите.

— И пет хиляди уикци ще отмъстят за смъртта на своите родственици — рече Кълп. — И не с бързия удар на меча. Не, ще висите живи от шиповете на стената на вълнолома. Играчка за чайките. Колтейн вече не е вашият враг, Бария. Приберете си оръжията и се представете на новия Юмрук, командире. Всичко друго означава да пожертвате живота си и живота на войниците си.

— Пренебрегваш ме — изръмжа Мескер. — Бария не ми е настойник, магьоснико.

Кълп се озъби.

— Млъкни, пале такова. Където води Бария, Мескер го следва. Или сега ще кръстосвате мечове с брат си?

— Престани, Мескер — изборботи Бария.

Тълварът на брат му изсвистя от ножницата.

— Смееш да ме командваш!?

Уикците заподвикваха окуражително. Няколко поокопитили се души в тълпата зад тях се изсмяха.

Лицето на Мескер бе прежълтяло от яд.

Бария въздъхна.

— Братко, не му е сега времето.

Над главите на множеството се появи конник от Хисарската гвардия и си запробива път към челото по проходите между пазарните сергии. Хор от оживени викове изригна вляво от тях, Дюйкър се обърна натам и видя три отряда уикски стрелци, със заредени стрели и лъкове, насочени към Червените мечове.

Бария бавно вдигна лявата си ръка и я завъртя отсечено. Воините му снишиха оръжията си.

Мескер изръмжа от безсилен яд и тикна извития си меч в дървената ножница.

— Ескортът ви дойде — подхвърли сухо Кълп. — Изглежда, Юмрукът ви е очаквал.

Застанал до мага, Дюйкър загледа как Бария поведе частта си напред, за да посрещнат хисарския страж, и поклати глава.

— Кълна се в дъха на Гуглата, Кълп. Това мятане на кокалчетата беше повече, от рисковано.

— Винаги може да разчиташ на Мескер Сетрал — изсумтя Кълп. — Безмозъчен като котка и също толкова лесно можеш да го подведеш. За миг се надявах, че Бария ще приеме предизвикателството — какъвто и да беше изходът, щеше да остане един Сетрал по-малко, а това си е пропусната възможност.

— Тези предрешени уикци — каза Дюйкър — не бяха от официалната свита по посрещането. Колтейн ги е внедрил на пазара.

— Хитро псе е нашият Колтейн.

Дюйкър поклати глава.

— Само че вече се разкриха.

— Е, да. И показаха, че са готови да дадат живота си, за да защитят гражданите на Хисар.

— Ако Колтейн беше тук, съмнявам се, че щеше да им нареди да излязат напред, Кълп. Те просто горят от желание да влязат в бой. Защитата на тълпата няма нищо общо с това.

Магът потърка чело.

— Дано хисарците да са повярвали в обратното.

— Хайде — подкани го Дюйкър. — Да му ударим по някое вино. Знам едно добро място на Имперския площад, а пътьом ще ми кажеш колко топло прие Седма новия си Юмрук.

Тръгнаха. Кълп се засмя.

— С респект — може би, но чак топло не бих казал. Той изцяло промени ученията им. Откакто е дошъл, сме упражнили само веднъж боен строй, а той пое командването още същия ден.

Дюйкър се намръщи.

— Чух, че изтощава войниците до смърт, че дори не му е нужно да налага вечерния режим, защото всички били толкова капнали за сън, че до осмата камбана войнишките бараки ставали тихи като гробници. Но ако не упражнявате колела, костенурки и стени с щитове, какво тогава?

— Онзи порутен манастир на хълма южно от града, нали го знаеш? Останали са само основите, освен централния храм, но цялото му било е покрито с високи до гърдите стени, като малък град. Сапьорите ги вдигнаха, сложиха покриви на някои. То поначало си беше гмеж от криви улички и проходи, но Колтейн накара сапьорите да го превърнат в кошмар. Готов съм да се обзаложа, че още има войници, които се въртят из тях, напълно изгубени. Уикецът ни изкарва там всеки следобед — имитация на улични боеве, налагане на контрол, нападения на сгради, пробивна тактика, извличане на ранени. Войниците на Колтейн играят ролята на бунтуващите се тълпи и мародерите и, казвам ти, историко, направо са родени за това. — Замълча, колкото да си поеме дъх. — Всеки ден… се печем на слънцето, пръснати по отделения, и всяко отделение получава неизпълними задачи. — Намръщи се. — При този нов Юмрук всеки войник на Седма е умирал поне десетина пъти, ако не и повече, в играта на уличен бой. Дотук ефрейтор Лист го убиват на всяко учение, побърка се горкото момче, а през цялото време уикците се смеят дивашки и реват.

Дюйкър не каза нищо. Продължиха към Имперския площад. Чак когато навлязоха в Малазанския квартал, историкът заговори:

— Е, а някакво съперничество между войската на Седма и уикския полк има ли?

— И още как. Тактиката му е ясна, но прекалява според мен. Ще видим след няколко дни, когато се включат и уикските пиконосци. Ще има свади, помни ми думата.

Излязоха на площада.

— А ти? — попита Дюйкър. — Каква задача е възложил Колтейн на кадровия маг на Седма?

— Шашми. По цял ден правя илюзии. Черепът ми направо ще се пръсне.

— Илюзии? В играта на боеве?

— Да, и това прави задачите неизпълними. Повярвай ми, доста ругатни се изсипват по мой адрес, Дюйкър. Не са една и две.

— И какво правиш с магиите си, дракони?

— Де да бяха дракони. Създавам малазански бежанци, историко. Стотици. И понеже на Колтейн не му стига войниците да мъкнат хиляда тежки плашила, тия, дето ги правя аз, бягат не накъдето трябва или отказват да напуснат домовете си, или мъкнат мебели и друга покъщнина. Заповедта на Колтейн: моите бежанци да създават суматоха и така да причиняват повече загуби от всеки друг вражески елемент в упражненията. Не съм популярен напоследък, Дюйкър.

— А със Сормо Е’нат какво става? — попита историкът и устата му внезапно пресъхна.

— С чародея ли? Няма го никакъв.

Дюйкър кимна замислено. Вече бе предположил какъв ще е отговорът. „Ти си броиш камъните из пясъка, Сормо. Докато Колтейн кове Седмата за стража на малазанските бежанци.“

— Маг?

— Е?

— Да умреш десет пъти в игра на битка не е нищо. Когато е истинско, умираш веднъж. Сръгай я Седмата, Кълп. По всякакъв възможен начин. Покажете на Колтейн на какво е способна Седма — поговори с всеки командир на отделение. Още тази вечер. От утре почнете да си изпълнявате задачите си, а аз ще поговоря с Колтейн за един ден почивка. Покажете му какво можете и той ще ви я даде.

— Откъде си толкова сигурен?

„Защото времето изтича, а вие сте му нужни. Страшно му трябвате.“

— Изпълнете си задачите. Юмрука го остави на мен.

— Добре. Ще видя какво мога да направя.

Ефрейтор Лист „загина“ още в първите минути на сражението-игра. Бълт, който командваше развилнялата се тълпа уикци по най-широката улица на „града“ от руини, лично цапардоса нещастния малазанец в слепоочието толкова силно, че момчето се просна в несвяст в прахта. След това воинът ветеран метна Лист на рамо и го изнесе от полето на битката.

Ухилен, Бълт дотича по черния път до възвишението, от което новият Юмрук и неколцина негови офицери наблюдаваха ученията, и хвърли ефрейторчето в прахта в краката на Колтейн. Дюйкър въздъхна.

Колтейн се огледа.

— Лечител! Погрижи се за момчето!

Един от касапите на Седма коленичи до ефрейтора.

Присвитите очи на Колтейн се спряха на Дюйкър.

— Не забелязвам някаква промяна в днешните действия, историко.

— Още е рано, Юмрук.

Уикецът изсумтя и отново насочи вниманието си към изпълнените с прахоляк развалини. От хаоса се появяваха войници, бойци от Седма, както и уикци, и се тътреха нагоре с по-дребни рани или с по някой счупен крак или ръка.

Бълт стисна кривака си и се намръщи.

— Прибързано се изказа, Колтейн. Това май е по-различно.

Дюйкър се загледа и скоро сам се увери, че между жертвите има повече уикци, отколкото войници от Седма — и това съотношение се усилваше с всяка минута. Някъде сред хаотичните облаци прах приливът се беше обърнал.

Колтейн повика да доведат коня му, метна се на седлото и погледна сърдито Бълт.

— Ти остани тук, чичо. Къде са пиконосците ми? — Изчака нетърпеливо, докато четиридесетимата конници се изкачат по склона.

Пиките им бяха затъпени с увити около остриетата им кожени ивици. При все това, знаеше Дюйкър, всичко по-силно от плъзгащ страничен удар можеше да счупи кости.

Колтейн ги поведе в тръс към развалините.

Бълт изплю прахта от устата си.

— Крайно време беше.

— За кое?

— Седма най-после си спечели включването на пиконосците. От седмица го чакахме, историко. Колтейн все очакваше да се стегнат, но те се спаружваха още повече. Откъде тогава намериха изведнъж кураж? От теб ли? Внимавай, да не те направи Колтейн капитан.

— Колкото и да бих искал да получа такава похвала, не съм аз. Това е работа на Кълп и отдельонните.

— Кълп улеснява нещата значи? Нищо чудно, че са обърнали битката.

Историкът поклати глава.

— Кълп изпълнява точно заповедите на Колтейн, Бълт. Ако търсиш причина, с която да обясниш поражението на уикците, трябва да я потърсиш другаде. За начало в това, че Седма започва май да показва истинския си дух.

— Ще видим — отрони ветеранът и малките му тъмни очи блеснаха.

— Юмрукът те нарече „чичо“.

— М-да.

— Е? Такъв ли си?

— Какъв?

Дюйкър се предаде. Беше започнал да схваща уикското чувство за хумор. Сигурно щяха да последват пет-шест такива резки реплики, преди Бълт да отстъпи най-сетне с отговор. „Мога да го отиграя. Или да оставя кучия син да чака… всъщност да чака вечно.“

От облаците прахоляк се появи тълпа „бежанци“. Трепереха странно, като в мъгла, докато вървяха, изгърбени под тежестта на невероятни вещи — гардероби, скринове, шкафове, стари оръжия и броня. Във фланг от двете страни ги придружаваха и пазеха бойците на Седма — мъжете се смееха, викаха, удряха с мечовете по щитовете си и продължаваха изтеглянето.

Бълт се изсмя.

— Предай поздравите ми на Кълп, като го видиш, историко.

— Седма си заслужи един ден почивка — подхвърли Дюйкър.

Уикецът го изгледа изненадано.

— Само заради една победа?

— Трябва да й се понасладят, командире. Освен това лечителите ще имат доста работа, докато оправят строшените кокали — не искате да са изтощили Лабиринтите си в неподходящия момент, нали?

— А неподходящият момент наближава, викаш.

— Сигурен съм — отрони Дюйкър. — Сормо Е'нат щеше да се съгласи с мен.

Бълт отново се изплю на земята.

— Племенникът ми се връща.

Колтейн и пиконосците му се бяха появили, осигурили прикритие за оттеглящите се войници, много от които влачеха или мъкнеха на гръб тежките „бежанци" — плашила. Дори само от броя им се виждаше, че победата на Седма е неоспорима.

— Дали не зърнах усмивка на лицето на Колтейн? — попита Дюйкър. — Само за миг. Стори ми се, че…

— В грешка си, несъмнено — изръмжа Бълт, но Дюйкър беше започнал да опознава уикците и бе доловил нотката на хумор в гласа на ветерана. След малко Бълт продължи: — Предай на Седма, историко. Спечелиха си деня.

Фидлър седеше в тъмното. Занемарената градина беше обрасла гъсто около кладенеца и каменната скамейка с форма на полукръг до него. Над главата на сапьора се виждаше само малка кръпка огряно от звезди небе. Луна нямаше. След малко той килна глава на една страна.

— Тихо стъпваш, момче. Признавам ти го.

Крокъс се поколеба, после седна до него на скамейката.

— Май не беше очаквал да злоупотреби така с ранга си — каза младежът.

— Това ли беше според теб?

— Така поне изглеждаше.

Фидлър замълча. През малката морава току прелиташе по някой ризан, подгонил нощните мушици, пърхащи над кладенеца. Хладният

нощен въздух миришеше на гнила смет, струпана оттатък задната стена.

— Уплашена е — промълви Крокъс.

Сапьорът поклати глава. Уплашена.

— Това беше само спор. Ние не сме изтезавали пленници.

— Апсалар не си спомня нищо такова.

— Но аз го помня, момче, а такива спомени трудно можеш да заличиш.

— Тя е най-обикновено рибарско момиче.

— През повечето време. Но понякога… — Поклати отново глава.

Крокъс въздъхна и реши да смени темата.

— Значи не беше част от плана Калам да тръгне сам?

— Старата кръв зове, момче. Калам е роден и израснал в Седемте града. Освен това иска да се срещне с тази Ша’ик, тая пустинна вещица, Ръката на Дрижна.

— Ето, че сега взимаш неговата страна — въздъхна Крокъс малко раздразнено. — Само преди десет минути едва не го обвини в предателство…

— Времената са объркващи за всички ни — отвърна с гримаса Фидлър. — Ласийн ни обяви извън закона, но това не ни прави по-малко войници на Империята, нали? Малазан не е императрицата и императрицата не е Малаз…

— Спорна разлика, бих казал.

— Така ли? Питай момичето, може би тя ще ти го обясни.

— Но вие очаквате въстанието. Всъщност разчитате на него…

— Което не значи, че трябва точно ние да започнем Вихъра, нали? Калам обаче иска да е в ядрото на събитията. Винаги е било така. Този път шансът буквално падна в скута му. Книгата на Дрижна съдържа същността на Богинята на Вихъра — за да започне Апокалипсисът, тя трябва да бъде отворена, от Пророчицата и от никой друг. Калам знае, че това може да се окаже самоубийствено, но ще занесе тая проклета от Гуглата книга в ръцете на Ша’ик и така ще добави още една пукнатина в рухващата власт на Ласийн. Признай му, че настоя поне да опази нас извън тая история.

— Ето, че пак го защитаваш. Планът беше да се убие Ласийн, а не да се въвличаме в това въстание. И все още не обяснява защо трябваше да дойдем на този континент…

Фидлър се изправи и погледна нагоре към проблясващите звезди. Пустинни звезди, като остри диаманти, зажаднели да пускат кръв.

— Не един път води към Унта, момче. Тук сме, за да потърсим един от тях, който може би не е използван никога и може изобщо да не се окаже верният, но все едно, ще го потърсим, с Калам или без него. Гуглата ми е свидетел, може пък Калам да е хванал по-умния път, през сушата и до Ейрън, после на някой обикновен кораб и обратно в Кюон Тали. Може би това, че хванахме по различни пътища, ще се окаже най-разумното решение, ще усили шансовете поне един от нас да успее.

— Как не — тросна се Крокъс. — А ако Калам не успее? Ти ли ще тръгнеш да убиваш Ласийн? Славният копач на улични шахти, и одъртял при това? Не вдъхваш много доверие, Фидлър. Все пак трябва да върнем Апсалар у дома.

Фидлър отвърна хладно.

— Не ме ядосвай, момче. Няколко години кражби на кесии по улиците на Даруджистан все още не ти дават право да преценяваш за какво ме бива и за какво — не.

В дървото срещу тях изпращяха клони и се появи Моби, увиснал на една ръка; в челюстите му се гърчеше ризан. Кокалчетата пращяха между зъбите на маймунката.

— Като се върнем в Кюон Тали, ще намерим повече поддръжници, отколкото можеш да си представиш — изсумтя Фидлър. — Никой не е незаменим, но и никой не трябва да се отхвърля като безполезен. Може да не ти харесва, момко, но има още да растеш.

— Мислиш ме за глупав, ама не съм. Смяташ, че не разбирам какво си мислиш — бутнаха ми още един ашик в дупката, и нямам предвид Бързия Бен. Калам е професионален убиец, почти достатъчно добър, за да се надява, че ще се добере до Ласийн. Но ако не успее, остава още едно лице, което може би притежава уменията на божество — и то на Покровителя на убийците, оня, когото наричате „Възжето“. Затова все я насъскваш — водиш я към дома, защото вече не е каквото беше, но истината е, че искаш старата да се върне.

Фидлър помълча дълго, загледан как Моби си дояжда ризана. Когато маймунката най-сетне глътна последния къс от крилатото гущерче, сапьорът се окашля.

— Не мисля чак толкова надълбоко. Разчитам на инстинкта.

— Искаш да ми кажеш, че не ти е хрумвало да използваш Апсалар?

— На мен — не, но…

— Но Калам?

Фидлър замълча, после сви рамене.

— Ако той не се беше сетил, щеше да го направи Бързия Бен.

Крокъс изсъска победоносно.

— Знаех си аз! Не съм глупак…

— О, Дъх на Гуглата, момче, кой е казвал, че си!

— Няма да го позволя, Фидлър.

— Този бок’арал, на чичо ти — рече сапьорът и кимна към Моби, — той наистина ли е „познайник“, слуга на магьосник? Но щом Мамът е умрял, какво прави той още с нас? Не съм маг, но мислех, че такива познайници са магически… сраснати с господарите си.

— Не знам — призна Крокъс, но тонът му подсказваше, че е съвсем наясно накъде бие Фидлър. — Може да е просто домашен любимец. Моли се да е само това. Казах, че няма да ви позволя да използвате Апсалар. Ако Моби наистина се окаже познайник, няма да трябва да се оправяш само с мен.

— Нищо няма да опитвам, Крокъс — отвърна Фидлър. — Но пак ти казвам, има още да растеш. Рано или късно ще вденеш, че не можеш да говориш от името на Апсалар. Тя ще направи каквото сама реши, все едно дали ти харесва, или не. Обсебването може да е свършило, но божествените способности все още са останали в кокалите й. — Извърна бавно глава към момчето. — А ако тя самата реши да вложи тези умения в действие?

— Няма да го реши — отвърна Крокъс, но гласът му прозвуча колебливо. Махна с ръка и Моби прелетя тромаво и кацна на рамото му. — Как го нарече, бока…?

— Бок’арал. Въдят се по тази земя.

— О!

— Иди да поспиш, момче. Утре тръгваме.

— Калам също.

— Да, но няма да сме заедно. Ще я караме успоредно на юг, поне в началото. Ние ще подминем Рараку, докато Калам ще хване право към нея. Радвай се, че няма да е обратното.

Загледа се след прибиращия се вътре хлапак, с Моби, впил се в рамото му като малко дете. „Гуглата да ме вземе, ако горя от нетърпение да хвана по тоя път.“

На стотина крачки след като влезеш, през Керванската порта имаше един площад, на който се събираха сухопътните търговски кервани, преди да напуснат Ерлитан. Повечето щяха да поемат на юг по горния крайбрежен път, следващ очертанията на залива. По този маршрут се срещаха многобройни села и пътни станции, а самият път, построен от малазанците и покрит с насипан чакъл, беше добре охраняван от патрули, или поне щеше да е така, ако градският Юмрук не беше прибрал гарнизоните.

Доколкото Фидлър успя да научи от разговорите си с различни търговци и охранници на кервани, все още малко разбойници щяха да се осмелят да се възползват от изтеглянето на войската, но ако се съдеше по раздутата бройка на наетите охранници, които придружаваха всеки керван, за сапьора ставаше ясно, че търговците не са склонни да рискуват.

Щеше да е без полза тримата малазанци да се опитват да се представят за търговци в пътя си на юг; нито щяха да им стигнат пари, нито имаха дрехи, за да поддържат такъв маскарад. И след като пътуването от град на град беше толкова рисковано, бяха предпочели да пътуват предрешени като поклонници. За най-набожните Пътят на седемте — поклонничеството във всеки от Седемте града — означаваше вдъхващ почит израз на благочестивост. Поклонничеството беше в сърцевината на местната традиция, неподвластно нито на заплахата от разбойници, нито от война.

Фидлър си запази гралското облекло, приел ролята на закрилник и водач на Крокъс и Апсалар — двете млади, наскоро оженени набожни същества, поели на път, който щеше да благослови съюза им под Седемте небеса. Всеки щеше да язди, Фидлър — на пони от гледаната в Грал порода, което се отнасяше с пренебрежение към хитрините на сапьора и имаше зъл и опърничав нрав, Крокъс и Апсалар — на два добре поддържани коня, закупени от една от по-добрите конюшни извън Ерлитан. Три резервни коня и четири мулета допълваха групата им.

Калам беше тръгнал още призори, след като се сбогува много сдържано с Фидлър и останалите. Думите, които си бяха разменили предната вечер, бяха помрачили мига на раздялата. Сапьорът разбираше желанието на Калам да уязви Ласийн с кръвта, която бунтът щеше да пролее, но възможните щети, които щеше да понесе империята — който и да наследеше трона след падането на Ласийн — според Фидлър бяха твърде тежки, за да се поема такъв риск. След което се бяха счепкали здраво и на Фидлър му беше останало усещането, че му му е тъпо и кисело след този разговор.

Имаше и патос в тази раздяла, осъзна впоследствие Фидлър, защото като че ли чувството за дълг, което бе свързвало дотогава него и Калам, към една кауза, която съдържаше повече от всичко приятелството, се беше разтрогнало. И засега най-малкото нямаше какво да го замести в сърцето на Фидлър. Той се чувстваше изгубен, по-самотен от когато и да било от години.

Щяха да напуснат града през Керванската порта с някой от последните кервани. Фидлър тъкмо проверяваше за пореден път дали са стегнати добре такъмите на мулетата, когато тропот на препускащи в галоп коне привлече вниманието му.

Беше отряд от шестима Червени мечове. Щом излязоха на площада, те забавиха хода на конете си. Фидлър хвърли поглед към Крокъс и Апсалар, които стояха до конете си, направи знак на момчето да мълчи и продължи с наместването на сбруята на мулето.

Войниците търсеха някого. Отрядът се пръсна и всеки от конниците тръгна към някоя от групите. Фидлър чу тропота на копитата по каменните плочи зад себе си и се насили да запази спокойствие.

— Грал!

Фидлър се спря, колкото да се изплюе, както се полагаше за един туземец, който ще говори с презряно малазанско пале, след това бавно се обърна.

Под ръба на шлема, тъмното лице на Червения меч се беше стегнало от яд.

— Някой ден — закани се той и оголи тъмносивите си зъби — Червените мечове ще прочистят хълмовете на Грал.

В отговор Фидлър изсумтя:

— Ако имаш нещо за казване, Червен меч, давай. Сенките ни вече са много къси за пътя, който трябва да изминем днес.

— Знак, че живееш в невежество, грал. Само едно имам да те питам. Отговори ми вярно, защото ще разбера, ако лъжеш. Искаме да знаем дали един мъж на кафяв жребец е минал сам тая заран през Керванската порта.

— Не съм видял такъв мъж — отвърна Фидлър, — но му желая доброто. Дано Седемте духа го закрилят до края на дните му.

Червеният меч изръмжа.

— Предупреждавам те, кръвта ти не е броня срещу мен, грал. Тук ли беше призори?

Фидлър се върна на мулетата.

— Само един въпрос. За повече се плаща, Червен меч.

Войникът се изплю в краката му, обърна главата на коня и подкара към отряда си.

Фидлър се усмихна под пустинното си було. Крокъс дойде до него и изсъска:

— За какво те пита?

Сапьорът сви рамене.

— Червените мечове търсят някого. Няма нищо общо с нас. Върни се при коня си, момче. Тръгваме.

— Калам ли?

Отпуснал ръце на гърба на мулето, Фидлър се поколеба, примижал от блясъка на утринната светлина, отскачащ от гладките плочи.

— Може до ушите им да е стигнало, че свещеният том вече не е в Ейрън. И че някой е тръгнал да го отнесе на Ша’ик. Никой не знае, че Калам е тук.

Крокъс не изглеждаше убеден.

— Той се срещна снощи с някого, Фидлър.

— Стара връзка. Длъжник му е.

— Което може да е повод да предаде Калам. Никой не обича да му напомнят за дългове.

Фидлър не отвърна нищо. Потупа мулето по гърба — вдигна се облаче прах — и отиде при кончето си. Посегна за юздите и то му се озъби. Той стисна оглавника под брадичката му, здраво го задържа и се наведе към ухото му.

— Дръж се по-възпитано, копеле гадно такова, или ще те накарам да съжаляваш. — Сбра юздите в ръка и се качи на седлото.

Отвъд Керванската порта крайбрежният път се изпъваше на юг равен въпреки леките изкачвания и спускания по скалите от пясъчник от западната страна на залива. Вляво от тях и на една левга навътре в сушата се проточваха хълмовете Арифал — назъбените им ридове щяха да ги съпровождат чак до река Иб, трийсет и шест левги на юг. В хълмовете живееха полуцивилизовани племена, най-многобройни сред които бяха гралите. Най-голямото безпокойство на Фидлър беше да не се срещне с истински грал. Поради сезона опасността от такава среща донякъде намаляваше, защото по това време на годината гралите бяха с козите си стада дълбоко навътре в сушата, където можеше да се намери и сянка, и вода.

Подкараха животните в лек тръс и започнаха да подминават търговския керван, колкото да избегнат вдигащия се прахоляк, след което Фидлър ги накара да продължат в раван. Дневният пек вече се усилваше. Първата им цел беше едно малко селце, Салик, на разстояние малко над осем левги, където щяха да спрат, за да хапнат обедната си храна и да отдъхнат в най-горещите часове, след което да продължат към река Троб.

Ако всичко минеше добре, до седмица щяха да стигнат в Г’данисбан. Фидлър очакваше, че Калам дотогава ще е на два, може би на три дни път пред тях. След Г’данисбан идваше Пан’поцун Одан, оскъдно заселена пустош с голи хълмове, стърчащи като скелети развалини на отдавна мъртви градове, отровни змии, хапещи мухи и — спомняше си той добре думите на Бродника на духа Кимлок — възможната опасност да срещнат нещо още по-гибелно. „Сливане. Кълна се в ходилата на Тогг, тая мисъл хич не ми харесва.“ Сети се за раковината, скътана в коженета му торба. Никога не беше смятал за благоразумно да носи със себе си вещ на силата. „Най-много да ти донесе повече беля, отколкото полза. Ами ако я надуши някой соултейкън и реши, че му трябва за сбирката му?“ Фидлър се навъси. „Сбирка, която лесно би се попълнила с една раковина и три лъснати черепа.“

Колкото повече си мислеше за това, толкова по-неспокоен ставаше. „Май ще е по-добре да я продам на някой търговец в Г’данисбан. Малко парици сигурно ще са повече от полза.“ Тази мисъл

го поуспокои. Щеше да продаде раковината и да се отърве от нея. Макар и да не можеше да отрече силата на Бродника на духа, сигурно щеше да е опасно да разчита прекалено на нея. Жреците на Танно отдаваха живота си в името на мира. „Или по-лошо. Кимлок жертва честта си. По-добре ще е да разчитам на морантските взривове в торбата ми, отколкото на някаква си тайнствена раковина. Една палячка ще изпърли соултейкън толкова лесно, колкото и всеки друг.“

Крокъс пришпори коня си и догони сапьора.

— За какво си се умислил, Фидлър?

— А, нищо. Къде ти е бок’аралът?

Младежът се намръщи.

— Не знам. Май ще излезе най-обикновен домашен любимец в края на краищата. Снощи изчезна и не се върна. — Отри лицето си с опакото на ръката си и Фидлър забеляза размазаните сълзи по бузите му. — С Моби имах чувството, че Мамът е с мен.

— Добър човек ли беше чичо ти, преди да го вземе Джагътския тиран?

Крокъс кимна.

Фидлър изсумтя.

— Е, тогава може и да е с теб. Моби сигурно е надушил родството във въздуха. Много благородници в града държат бок’арали за домашни любимци. Това ще да е.

— Сигурно си прав. Цял живот си бях мислил, че Мамът е най-обикновен учен, старец, който все драска по разни свитъци. Чичо ми. Но после разбрах, че е маг, Върховен жрец. Важен при това, с могъщи приятели, като Барук. Но докато го преглътна това, и той взе, че умря. Уби го вашият взвод…

— Чакай малко, момче. Онова, което убихме, не беше чичо ти. Вече беше нещо съвсем друго.

— Знам. Като го убихте, вие спасихте Даруджистан. Знам, Фидлър…

— Било каквото било, Крокъс. И е време да разбереш — чичото, който се е грижил за теб и те е обичал, е нещо по-важно, отколкото това, че е бил Върховен жрец. И мисля, че ако можеше, той самият щеше да ти каже същото.

— Но не разбираш ли? Имал е сила, Фидлър, а нищичко не е направил с нея! Само се криеше в стаичката си в оная порутена сграда!

Можеше имение да си изкара, да заседава в Съвета, да е на почит…

Фидлър не беше готов за такъв спор. Пък и в даването на съвети изобщо го нямаше. „То и какъв съвет да му дадеш?“

— Тя ли те срита затова, че си толкова оклюмал, момче?

Лицето на Крокъс потъмня, после той пришпори коня си и продължи най-отпред.

Фидлър въздъхна, извърна се в седлото и хвърли око на Апсалар, която яздеше няколко крачки по-назад.

— Любовниците се сдърлиха, а?

Тя само примига сънено като бухал.

— Мъде на Гуглата! — изруга тихо Фидлър, обърна се отново напред и се намести в седлото.

Искарал Пъст бръкна с метлата в комина и застърга припряно. Облак сажди се посипа върху огнището и полепна по сивия халат на Върховния жрец.

— Имаш ли дърво? — попита Маппо от високия каменен плот, който бе използвал за легло, а сега седеше на него.

Искарал се обърна и го погледна.

— Дърво ли? Че по ли е добро дървото от метлата?

— За огън — каза треллът. — Да отнеме студа на тая килия.

— Дърво? Не, откъде дърво. Но тор, о, да, тор колкото щеш. Огън! Чудесно. На пръжки да ги изпече! Че откога треллите са толкова умни? Щото не помня такова нещо, от редките споменавания за тоя трелл, за оня трелл. Много е трудно да намериш писания за неграмотен народ. Хм.

— Трелл са доста грамотни — каза Маппо. — От доста време вече. От седем-осем века всъщност.

— Трябва да си попълня библиотеката тогава. Тежка работа. Вдигаш сенки, плячкосваш великите библиотеки по света. — Клекна до огнището и оклепаното му със сажди лице се намръщи.

Маппо се окашля.

— Какво да изпече на пръжки, Върховни жрецо?

— Паяците, какво. Тоя храм гъмжи от паяци. Видиш ли ги, трепи ги, трелл. С тия дебели подметки, с тия твои мазолести длани. Трепи ги до крак, разбра ли ме?

Маппо кимна, загърна се плътно в кожената завивка и леко примижа, когато тя докосна раните по тила му. Треската беше затихнала, надвита колкото от собствените му сили, толкова и от съмнителните церове, с които го беше наложил мълчаливият слуга на Искарал. Зъбите и ноктите на д’айвърс и соултейкън причиняваха една особено опасна болест, често пъти стигаща до халюцинации, зверски бяс и накрая смърт. За повечето, които я преживяваха, лудостта си оставаше, повтаряше се периодично в продължение на една-две нощи девет-десет пъти в годината. Беше лудост, която често се изразяваше в жажда за убийство.

Искарал Пъст вярваше, че Маппо се е спасил от такава съдба, но треллът нямаше да се убеди, докато не минеха поне два лунни цикъла, без да се прояви някой от признаците на болестта. Не искаше и да помисли на какво ще е способен, ако го обладае такъв убийствен гняв. Преди много години в една бойна чета, безчинстваща из Джаг Одан, Маппо сам се беше довел до такова състояние, както често правят воините, и споменът за смъртта, която бе посял, беше останал в паметта му и никога нямаше да се заличи.

Ако се окажеше, че отровата на соултейкън е останала жива в него, Маппо беше готов по-скоро да се самоубие, отколкото да й позволи да се развихри.

Искарал Пъст бръсна с метлата по ъглите на малката монашеска килийка, станала обиталище за трелла, после направи същото и с таванските ъгли.

— Хапе ли, трепи, жили ли, трепи, тая свята обител на Сянка трябва да е чиста! Трепи всичко, що пълзи и шумоли. Прегледаха ви за паразити, и двамата, о, да. Нежелани гости не се пускат. Баня с луга ще е добре, ама няма. Оставам си подозрителен, разбира се.

— От отдавна ли обитавате тук, Върховни жрецо?

— Представа нямам. Не е важно. Делото е важно, целите постигнати. Времето е подготовка, нищо друго. Подготвяш се толкова, колкото трябва. А за да го сториш, приеми, че подготовката почва от раждането. Родят те и ей на, тикнат те в сянката, повият те в пеленките на святата двойственост, да сучеш там сладката храница, да растеш. Живея, за да се подготвя, трелл, а подготовката вече свършва.

— Къде е Икариум?

— Живот даден за живот взет, това му речи. В библиотеката е. Сестриците оставиха малко книги. Томове, предназначени да си доставят удоволствие. Най-добре се четат в постелята, мене ако питаш. Другото е мое, малка сбирчица, оскъдна. Отчаян съм. Гладен ли си?

Маппо тръсна глава да се поразбуди. Дърдоренето на Върховния жрец му действаше хипнотично. На всеки въпрос, който зададеше треллът, отвръщаше със странен гъгнив монолог, който сякаш изцеждаше желанието му да зададе нов въпрос. Верен на твърденията си, Искарал Пъст умееше да придаде безсмислие на изтичащото време.

— Гладен ли? Да.

— Слуга приготвя храната.

— Може ли да я донесе в библиотеката?

Върховният жрец се намръщи.

— Провал в етикета. Но ако настояваш…

Треллът се надигна.

— Къде е библиотеката?

— Завиваш надясно, вървиш трийсет и четири крачки, пак надясно, дванайсет крачки, после през вратата отдясно, трийсет и пет крачки, през свода отдясно още единайсет крачки, завиваш още веднъж надясно, петнайсет крачки, влизаш през дясната врата.

Маппо го зяпна.

Върховният жрец помръдна нервно.

— Или — присви очи треллът — завивам наляво, единайсет крачки.

— Да де — измърмори Искарал.

Маппо закрачи към вратата.

— Тогава ще хвана краткия път.

— Щом трябва — измърмори Върховният жрец и се наведе да огледа проскубаната метла.

„Провалът в етикета“ получи обяснението си, когато, след като влезе в библиотеката, Маппо видя, че схлупената килия служи също така и за кухня. Икариум седеше до една груба маса, оцапана с черни петна, а Слуга се беше изгърбил над един котел, окачен на верига над огнището на крачка вляво от Маппо. Главата на Слуга почти не се виждаше сред облака пара, водните капки се сбираха по лицето му и

капеха в котела, докато той бавно разбъркваше с широката дървена лъжица.

— Супата мисля да я пропусна — каза му Маппо.

— Тези книги гният — въздъхна Икариум, отпусна се в стола си и погледна накриво към Маппо. — Ти си се съвзел?

— Така изглежда.

Загледан в него, Икариум се намръщи.

— Супа ли? А. — Лицето му се проясни. — Не е супа. Пране е. Ще намериш по-вкусна храна на масата за рязане. — Махна към стената зад Слуга и очите му отново се върнаха на разтворената пред него древна книга с мухлясали страници. — Това е удивително, Маппо.

— Като знаем колко самотни са били тия монахини — отвърна Маппо, докато крачеше към масата за рязане, — съм изненадан, че се удивляваш.

— Не говоря за ония книги, приятелю. Имам предвид сбирката на Искарал. Трудове, за които до мен са стигали само смътни слухове. А за някои — като тая — изобщо не бях чувал. „Трактат по иригационно планиране в Пето хилядолетие на Араркал“ от, представи си, не по-малко от четирима автори.

Маппо се върна при библиотечната маса с калаена чиния, пълна с хляб и сирене, наведе се над рамото на приятеля си и погледна намръщено пергаментовите страници на книгата, после огледа странното заплетено писмо по тях.

— Че какво й е толкова удивителното?

Икариум се отпусна назад.

— Самото им лекомислие, Маппо. Само материалите за този том струват колкото годишния доход на един занаятчия. Никой благоразумен схолар няма да хаби средствата си — да не говорим за времето си — за такава безсмислена, дребна тема. И това не е единственият пример. Виж, „Шаблон на семенното разпространение на цветето пурил на Белязания архипелаг“. Или тук, „Заболявания у белоръбите миди в залива Лекоор“. И съм убеден, че тези книги са на хиляди години. Хиляди.

„И на език, за който така и не знаех досега, че би могъл да разпознаеш, камо ли да разбереш.“ Маппо си спомни кога за първи път беше видял подобен ръкопис — под един кожен навес на хълм,

бележещ най-северната граница на племето му. Беше един от шепата мъже за охрана, придружили старейшините на племето на едно призоваване, което щеше да се окаже съдбовно.

Есенният дъжд барабанеше отгоре, бяха се струпали в полукръг, с лица, обърнати на север, и гледаха към приближаващите се седем закачулени фигури. Всяка от тях стискаше в десницата си тояга и щом влязоха под навеса и застанаха мълчаливо пред старейшините, Маппо с трепет видя как тези тояги сякаш се загърчиха пред очите му, виеха се като змии или може би като някое от онези паразитни дървета, които се увиват около стволовете на други, изсмуквайки жизнената им сила. След това осъзна, че всъщност тоягите са покрити с руни, които се меняха непрестанно, все едно че невидими ръце непрекъснато ваят нови и нови слова с всеки дъх.

После един от дошлите смъкна гуглата си и така започна онзи миг, който щеше да промени изцяло бъдещия път на Маппо. Мисълта му боязливо се отдръпна от този спомен.

Разтреперан, треллът седна и зачисти място на масата за чинията си.

— Толкова ли е важно, Икариум?

— Важно е, Маппо. Цивилизацията, сътворила тези трудове, трябва да е била смайващо богата. Езикът явно е свързан със съвременните диалекти на Седемте града, въпреки че е някак по-усложнен. А виждаш ли този символ, тук на гръбчето на всеки том? Извитата тояга. Виждал съм някъде този символ, приятелю. Сигурен съм.

— Богата, викаш? — Треллът се помъчи да отвлече разговора по-настрана от онова, за което знаеше, че ще се окаже бездънна пропаст. — По-скоро затънала в дребни подробности. Вероятно това обяснява защо сега е само прах и пепелища. Разсъждавала е над семенцата, разнасяни от вятъра, докато варварите са разбивали портите й. Леността приема много форми, ала спохожда всяка цивилизация, надживяла собствената си воля. Знаеш го не по-зле от мен. В този случай е било леност, изразяваща се в търсене на знание, трескаво търсене на отговори за всичко, каквато и да е била стойността на тези отговори. Една цивилизация може да се удави в това, което знае, точно толкова лесно, колкото и в онова, което не знае. Помисли само — продължи той — за „Безумието на Готос“. Проклятието на Готос е

било в това, че е бил твърде наясно — за всичко. Всеки обрат, всяка потенциална възможност. Достатъчно, за да отрови всеки поглед, който е хвърлял над света. Нищо не му е донесло. Нещо повече, сам си е давал сметка за това.

— Явно се чувстваш по-добре — отвърна му кисело Икариум. — Песимизмът ти се е съживил. Все едно, тези трудове подкрепят убеждението ми, че многобройните руини в Рараку и Пан’поцун Одан са доказателство, че тук някога е съществувала процъфтяваща цивилизация. Всъщност — може би първата истинска човешка цивилизация, от която сме се родили всички ние.

„Остави тази нишка на мисълта, Икариум. Остави я, поне засега.“

— И с какво ни помага това знание в сегашното ни състояние?

Лицето на Икариум леко помръкна.

— Натрапчивата ми идея за времето, разбира се. Виждаш ли, писането замества паметта, а поради това се променя самият език. Помисли за моите механизми, с които се постарах да измеря отминаването на часове, дни и години. Такива измервания по природа са циклични, повтарящи се. Думите и изреченията някога са притежавали същата ритмичност и по този начин е можело да се съхранят в нечий ум и по-късно да бъдат призовани с абсолютна точност. Може би — разсъди след малко той, — ако бях неграмотен, нямаше да съм толкова милостив. — Въздъхна и се усмихна насилено. — А освен това просто си убивах времето, Маппо.

Треллът потупа с пръст разтворената книга.

— Допускам, че авторите на това са защитавали усилията си със същите думи, приятелю. В момента си имам по-неотложна грижа.

Изражението на джага беше хладно, без да скрива напълно насмешката му.

— И тя е?

Маппо махна с ръка.

— Това място. Сянка не влиза в списъка на най-любимите ми култове. Мрежа на убийци и какво ли още не. Илюзия, измама и предателство. Искарал Пъст си придава безвредна външност, но не може да ме подведе. Той явно ни очакваше и предвижда включването ни в някакви свои кроежи. Много рискуваме, че се задържаме тук.

— Но, Маппо — бавно промълви Икариум, — тъкмо тук, на това място, ще бъде постигната моята цел.

Треллът потръпна.

— Опасявах се, че ще кажеш точно това. Сега ще трябва да ми го обясниш.

— Не мога, приятелю. Все още не. Имам само подозрения, нищо повече. Когато ги потвърдя, ще съм достатъчно убеден, за да ти го обясня. Би ли проявил малко търпение към мен?

И в ума си той видя друго едно лице, човешко, тънко и бледо, с дъждовни капки, стичащи се на вадички по сбръчканите бузи. Плоски сиви очи, които се вдигнаха и се спряха на Маппо зад редицата от старейшини.

— Знаете ли кои сме? — изхриптя гласът като суха кожа.

Един от стареите кимна.

— Знаем ви като Безименните.

— Така е добре — отвърна мъжът, без да откъсва очите си от лицето на Маппо. — Безименните, които мислят не с години, а със столетия. А ти, избран воине — продължи той, като се обърна към Маппо, — какво можеш да научиш от търпението?

Като врани, разлетели се от шубраците, спомените се разбягаха. Взрян в Икариум, Маппо се усмихна и кучешките му зъби блеснаха.

— Търпение? Какво друго мога да проявя към теб. Все едно, не вярвам на Искарал Пъст.

Слуга започна да вади мокри дрехи и постелки от котела и да изстисква от тях с голи ръце горещата пенлива вода. Треллът го загледа намръщено. Едната от ръцете на Слуга беше странно розова и гладка, почти младежка. Другата повече отиваше на явната му възраст — стегната и мускулеста, космата и загоряла.

— Слуга?

Мъжът не вдигна очи.

— Можеш ли да говориш? — продължи Маппо.

— Изглежда — каза Икариум, след като Слуга отново не отвърна, — че е оглушал за нас по заповед на Господаря си. Дали да не проучим този храм, Маппо? Без да забравяме, че всяка сянка тук ще повтори думите ни като шепот в ушите на Върховния жрец.

— Какво пък — изръмжа треллът и се надигна. — Това, че Искарал ще научи за недоверието ми, изобщо не ме притеснява.

— Той със сигурност знае за нас много повече, отколкото ние за него — рече Икариум и също се надигна.

Докато излизаха, Слуга все така изстискваше горещата вода от прането с някаква дивашка наслада; жилите по яките му ръце бяха изпъкнали.

4.

В земя, в която Седем града блестели са в позлата, дори прахът има очи.

Поговорка от Дебрал

Тълпа прашни, плувнали в пот мъже се беше струпала, докато вадеха последното тяло. Прашният облак висеше неподвижно над входа на мината, както през по-голямата част от предобеда, след срутването на изкопа в другия край на Дълбокия забой. По заповед на Бенет робите се бяха трудили със стръв, докато измъкнат труповете на трийсетината си събратя по участ.

Никой не беше оцелял. С безизразно лице Фелисин гледаше всичко заедно с десетината останали роби от рампата за отдих при устието на Кривините. Чакаха да пристигнат буретата с вода. Горещината бе превърнала дори най-дълбоките изкопи на мините в нажежени пещи. С всеки час робите капеха на гроздове под напечената земя.

В другия край на падината Хеборик ореше буцестата земя на Дълбоката пръст. Беше втората му седмица там и по-чистият въздух, както и смъкналият се от гърба му товар да тегли пълните с камъни колички бяха подобрили здравето му. Товарът с вар, която да разрони пръстта, докаран по нареждане на Бенет, също беше помогнал.

Ако не беше уредила прехвърлянето му, Хеборик щеше вече да е мъртъв, тялото му — смачкано под тоновете камъни. Дължеше й живота си.

Осъзнаването на това не донесе на Фелисин никакво удовлетворение. Двамата вече рядко си говореха. Със замъглена от пушека на дъранг глава Фелисин единствено можеше да се довлече до вкъщи всяка вечер след като престоеше в хана на Була. Следваха дълги часове сън, който не й носеше отдих. Работните дни в Кривините

минаваха в дълго вцепенение, като в мъгла. Дори Бенет се беше оплакал, че е започнала да прави любов някак… вяло.

Тропането и пухтенето на водоноските по отъпкания път се усилиха, но Фелисин не можеше да откъсне замаяния си поглед от спасителите, подреждащи обезобразените трупове, за да дочакат да ги натоварят на фургона. Смътна утайка на скръб бе полепнала по онова, което можеше да види от цялата сцена, но дори жалостта й струваше усилие.

Колкото и затъпели да бяха станали сетивата й, тя ходеше при Бенет, искаше да бъде използвана, все повече и все по-често. Намираше го, когато беше пиян, залитащ и щедър, когато я предлагаше на приятелите си, на Була и на други жени.

„Затъпяла си, момиче — беше й казал Хеборик в един от редките случаи, когато я бе заговорил. — Но жаждата ти да чувстваш расте, докато не започне и болката да ти стига. Но го търсиш не където трябва.“

Не където трябва. Какво знаеше той къде трябва и къде — не? Другият край на Дълбокия забой беше „не където трябва“. Шахтата, където щяха да хвърлят труповете, там беше „не където трябва“. „Навсякъде другаде е поне малко по-добре.“

Готова беше да се премести при Бенет и така да сложи точка на избора, който беше направила. След няколко дни, може би. След седмица. Скоро. По този начин досега беше изтъквала независимостта си, но целта се бе оказала не чак толкова голяма, че да не се предаде, в края на краищата.

— Момиче.

Фелисин примигна и вдигна очи. Беше младият малазански пазач, онзи, който бе накарал веднъж Бенет да се наежи… „така отдавна“.

Войникът се усмихна широко.

— Е, намери ли цитата?

— Какво?

— От писанията за Келанвед. — Младежът вече се беше намръщил. — Посъветвах те да намериш някой, който знае останалата част от пасажа, който ти цитирах.

— Не разбирам за какво говориш.

Той се пресегна и мазолите, покриващи палеца и показалеца на дясната му ръка, погалиха брадичката и скулата й, щом вдигна лицето й. Отметна назад косата й и тя примижа на ярката светлина.

— Дъранг — прошепна той. — Кълна се в сърцето на Кралицата, момиче, изглеждаш десет години по-стара от последния път, когато те видях, а кога беше това? Само преди две седмици.

— Питай Бенет — изломоти тя и дръпна главата си от ръката му.

— Какво да го питам?

— За мен. В леглото ти. Той ще позволи, но само ако е пиян. Тази нощ ще е пиян. Скърби за мъртвите с кана вино. Или две. Тогава ме пипай.

Мъжът се изправи.

— Къде е Хеборик?

— Хеборик? В Дълбоката пръст. — Хрумна й да го попита защо иска него, а не нея, но въпросът се отвя от ума й. Тази нощ можеше да я пипа. Свикнала беше на мазоли.

Бенет се канеше да навести капитан Саварк и беше решил да я вземе със себе си. Канеше се да сключи някаква сделка с него, разбра по-късно Фелисин, и за отплата щеше да я предложи на капитана.

Тръгнаха за Дупката на плъха по Работния път, като подминаха хана на Була — пред вратата се бяха изтегнали неколцина свободни от служба доусийски пазачи.

— Недей да ми залиташ, момиче — изръмжа й Бенет и я стисна под мишницата. — И престани да си влачиш краката. Нали искаш точно това? Все повече и повече.

Когато й заговореше, в тона му вече се прокрадваше погнуса. Беше престанал да й обещава разни неща. „Ще те направя моя, момиче. Премести се при мен. Няма да ти трябва никой друг.“ Тези уверения, поднасяни с хриплив шепот, бяха изчезнали. Фелисин го осъзнаваше, но й беше все едно. Бездруго никога не беше вярвала на Бенет.

Цитаделата на Саварк се издигаше тромава в центъра на Дупката на плъха, с грамадните си, грубо одялани каменни блокове, зацапани от мазния дим, който никога не напускаше Чашата на черепа. Пред входа стоеше пазач, стиснал вяло пиката си.

— Лош късмет — измърмори той, след като се приближиха.

— Какво е станало? — попита Бенет.

Войникът сви рамене.

— Срутването тая заран, какво друго?

— Можехме да спасим някой — каза Бенет, — ако Саварк ни беше пратил малко помощ.

— Да спасите? Че за какво? Саварк не е в настроение, ако си дошъл да се оплакваш. — Плоските му очи пробягаха към Фелисин. — Виж, ако си дошъл с подарък, друга работа. — Пазачът открехна тежката врата. — В кабинета е.

Бенет изсумтя, дръпна Фелисин за ръката и я повлече навътре. Приземният етаж представляваше оръжейна, с подредени в заключени рафтове оръжия. В единия край имаше маса с три стола, с остатъците от закуската на пазачите. От средата на помещението нагоре се издигаше желязно стълбище.

Изкачиха един етаж до кабинета на Саварк. Капитанът седеше зад бюро, скърпено сякаш от плавеи. Столът му беше тапициран, с висок гръб. Пред него лежеше разтворен голям, подвързан с кожа тефтер. Саварк остави перото и отпусна гръб на стола.

Фелисин дори не можеше да си спомни дали вече е виждала капитана. Той се стараеше да стои настрана от робската гмеж, усамотен тук в кулата си. Беше слаб, без никакви тлъстини, мускулите по голите му до лактите ръце приличаха на усукани въжета под бялата кожа. Въпреки сегашната мода беше брадат — рунтавите черни къдрици на брадата му бяха намазани с благовония. Косата му беше подстригана късо. Воднистозелените му очи блестяха неизменно примижали над високите скули. Той изгледа твърдо Бенет, без да обръща внимание на Фелисин, все едно че тя не съществуваше.

Бенет я накара да седне на един стол до стената, вляво от Саварк, а самият той се настани в единствения стол точно пред капитана.

— Гадни слухове, Саварк. Искаш ли да ги чуеш?

Гласът на капитана беше тих.

— Какво ще ми струва това?

— Нищо. Безплатни са.

— Продължавай тогава.

— Доусийците са се раздрънкали на висок глас в хана на Була. Заканват се с Вихъра.

Саварк се намръщи.

— Пак тая глупост. Нищо чудно, че ми поднасяш тази новина безплатно, Бенет, тя не струва и пет пари.

— И аз така мислех в началото, но…

— Какво друго имаш да ми кажеш?

Очите на Бенет се спряха на тефтера на бюрото.

— Описал си мъртвите от тая заран. Намери ли името, което търсиш?

— Не съм търсил определено име, Бенет. Смяташ, че нещо си се досетил, но тук няма нищо. Губя търпение.

— Имаше четирима магове между мъртъвците…

— Стига! Защо си тук?

Бенет сви рамене, уж че отхвърля подозренията, които са го обзели.

— Подарък ти водя. — Той махна към Фелисин. — Много млада. Кротка, но и доста страстна. Няма дух да се съпротивлява — прави й каквото искаш, Саварк.

Капитанът се навъси още повече.

— В замяна — продължи Бенет — искам отговор на един въпрос. Робът Баудин беше арестуван тази заран. Защо?

Фелисин примигна. Баудин? Поклати глава, за да я прочисти от мъглата, запълваща будните й часове. Важно ли беше това?

— Арестували са го след комендантския час на улица „Камшика“. Избягал е, но един от стражите ми го е познал и арестът е изпълнен тази сутрин. — Воднистите очи на Саварк най-сетне се извърнаха към Фелисин. — Много млада, викаш? Колко — осемнайсет, деветнайсет? Започваш да остаряваш, Бенет, ако това го наричаш „млада“.

Усети как очите му я опипват като призрачни ръце. Този път усещането беше всичко друго, но не и приятно. Едва се сдържа да не потръпне.

— На петнайсет е, Саварк. Но с опит. Пристигна тук преди два транспорта.

Очите на капитана се приковаха в нея и тя учудено загледа как всичката кръв се изцеди от лицето му.

Бенет стана.

— Ще ти пратя други. Две момиченца от последния транспорт. — Приближи се до Фелисин и я дръпна да стане. — Удоволствието ти го гарантирам, капитане. До час ще са тук…

— Бенет — тихо каза Саварк. — Баудин работи за теб, нали?

— Само познат, Саварк. Не е от доверениците ми. Попитах, защото е от групата ми в забоя. Един силен мъж по-малко ще ни забави, ако го задържиш и утре.

— Преживей го, Бенет.

„Никой от двамата не вярва на другия.“ Мисълта дойде като проблясък на отдавна забравената будност у Фелисин. Тя вдиша дълбоко. „Става нещо. Трябва да помисля за това. Трябва да слушам. Да слушам, точно сега.“

В отговор на съвета на Саварк Бенет въздъхна тежко.

— Е, точно това май ще трябва да направя. До скоро, капитане.

Фелисин не се възпротиви, когато Бенет я подкара към стълбите. След това я издърпа през площада, без да отвръща на пазача при входа, който изръмжа нещо след тях. Тежко задъхан, Бенет я дръпна в сенките на близката уличка и рязко я извърна към себе си.

Гласът му захриптя дрезгаво.

— Коя си ти, момиченце? Отдавна изгубената му дъщеря? Дъх на Гуглата! Прочисти си го тоя ум! Кажи ми какво стана току-що в оня кабинет? Баудин? Какъв ти е Баудин на тебе? Отговаряй!

— Той… не ми е никакъв…

Опакото на дланта му, когато я зашлеви през лицето, беше като торба с камъни. Зад очите й избухна светлина и тя падна в гниещата смет. Остана да лежи неподвижно. Кръв потече от носа й и се сбра на червена локва в прахта.

Бенет я сграбчи за косата, надигна я и я блъсна в дървената стена.

— Именцето ти, момиче. Кажи ми го!

— Фелисин — изломоти тя. — Само това…

Той се озъби и отново вдигна ръка.

Тя зяпна белезите, които зъбите й току-що бяха оставили по кокалчетата му.

— Не! Заклевам се! Била съм намерениче…

Изгледа я свирепо и невярващо.

— Била си… какво?

— Подхвърлено дете. Намерили са ме пред манастира на Финир на остров Малаз… императрицата обвинила… поклонниците на Финир. Хеборик…

— Корабът ви дойде от Унта, момиче. За какъв ме взимаш. Ти си благородничка…

— Не! Просто се грижеха добре за мен. Моля те, Бенет, не лъжа. Не разбирам Саварк. Може Баудин да е заплел някоя приказка, лъжа някоя, да си спаси кожата…

— Корабът ви дойде от Унта. Изобщо не си била на остров Малаз. Тоя манастир до кой град е?

— Джаката. На острова има само два града. Другият е град Малаз, пращаха ме там през лятото. Да уча. Обучаваха ме за жрица. Попитай Хеборик, Бенет. Моля те.

— Кажи ми името на най-бедния квартал на град Малаз.

— Най-бедния?

— Кажи го!

— Не знам! Храмът на Финир е в Пристанищния! Той ли е най-бедният? Извън града има бордеи, покрай пътя за Джаката. Бях там само един сезон, Бенет! И почти нищо не видях от Джаката — не ни пускаха! Моля те, Бенет, нищичко не разбирам! Защо ме биеш? Правила съм всичко, което искаш от мен, спах с приятелите ти, оставих се да търгуваш с мен, станах…

Той я удари отново. Вече се беше отказал да търси отговори, както и изход някакъв между лъжите, които бе изсипала, обезумяла от страх. Нов повод за гняв се бе появил и блестеше в очите му. Биеше я методично, с мълчалива и хладна ярост. След първите няколко удара Фелисин се сви и се загърна плътно в болката, потъналата в сянка пръст на уличката й се струваше мека постеля. Помъчи се да се съсредоточи само върху дишането, да възложи на всичките си сетива само тази задача: да вдиша, да надмогне вълните на ужасната болка, заливащи я с всяко ново усилие, а сетне да издиша бавно и дъхът да я отнесе.

В един момент осъзна, че Бенет е спрял, че я е ударил може би само няколко пъти и си е отишъл. Беше сама в уличката и тънката ивица небе отгоре вече потъмняваше. Чу откъм голямата улица гласове, ала никой не се приближи към тесния проход, където лежеше присвита.

Събуди се отново, доста по-късно. Явно беше изпаднала в несвяст, докато бе пълзяла към изхода на сляпата уличка. Осветеният от факли работен път беше на десетина крачки. В полезрението й пробягаха смътни фигури. Ушите й не преставаха да кънтят, но чу викове и писъци. Миришеше на пушек. Помисли да изпълзи дотам, но съзнанието й отново се замъгли.

Студен парцал отърка челото й. Фелисин отвори очи.

Хеборик се беше надвесил над нея и като че ли оглеждаше зениците й, една по една.

— Съвзе ли се, момиче?

Челюстта я болеше, устните й бяха покрити със струпеи. Тя кимна и чак сега осъзна, че лежи в леглото си.

— Ще намажа устните ти с малко масло, да видим дали можем да ги отворим, без да те заболи много. Трябва да пийнеш вода.

Тя кимна отново и се стегна, за да изтърпи болката, докато той мажеше устата й с натопен в масло парцал, увит около чуканчето на лявата му китка.

— Много събития имаше тази нощ, за всички ни — заговори Хеборик. — Баудин е избягал от тъмницата, подпали няколко сгради, за да отвлече преследвачите. Крие се някъде тук, из Черепа. Никой не се е опитал да избяга по стръмнините или откъм Езерото на удавника — пазачите по Пътя на бръмбара горе са съобщили, че няма никакъв опит за пробив на кордона. Саварк обяви награда — иска го жив кучия син, най-малкото защото Баудин е убил трима от хората му. Подозирам, че тук има и нещо повече. Ти как смяташ? После Бенет съобщава, че те нямало на сутрешната проверка при работниците в Кривините, и аз почвам да се чудя. Отивам да говоря с него днес по обед — каза, че те видял последно в хана на Була, снощи, зарязал те, понеже вече си била свършила, смучела си в дробовете си повече пушилка, отколкото въздух, сякаш не е той виновен за това. Само че през цялото време, докато ми ги говореше, гледах кокалчетата му. Видях, че предната нощ се е бил с някой и че единствената рана, която е понесъл, е от нечии зъби. Е, орането и сеенето свърши, никой не държи под око стария Хеборик, и значи тръгнах следобеда да търся, да надничам във всички улички — и очаквах най-лошото, да ти призная…

Фелисин избута ръката му, отвори бавно уста, примижа от болката и усети студеното боцкане от разтворилите се отново ранички.

— Бенет — изхриптя тя. Гърдите я режеха с всяко вдишване.

Хеборик я изгледа твърдо.

— Какво Бенет?

— Кажи му… от мен… кажи му, че… съжалявам.

Старецът бавно се отдръпна.

— Искам… искам да си ме вземе пак. Кажи му. Моля те. Хеборик стана и й каза със странно спокоен тон:

— Отдъхни малко.

— Вода.

— Ей сега. После ще поспиш.

— Не мога.

Той я гледаше втренчено.

— Дробовете ти са пострадали. Имаш няколко спукани ребра. Какво ще кажеш за малко чай? С дъранг.

— Направи го силен.

Чу го как напълни чаша от бурето и притвори очи.

— Умно си го измислила, момиче — изхъмка Хеборик. — Намерениче. Късмет извади, че побързах. Бенет като нищо може вече да ти е повярвал.

— Защо? Защо ми казваш това?

— Да те поуспокоя малко. Исках да кажа… — Той се приближи, държеше чашата между двете си чуканчета. — Като нищо може да те прибере пак, момиче.

— О… Не те разбирам, Хеборик.

Той я изгледа, докато тя бавно вдигаше чашата към устните си.

— Да. Не ме разбираш.

Пясъчната буря се спусна по западния склон на хълмовете на Истрал като огромна стена и доближи крайбрежния път с гибелния си стон. Макар такива бури да бяха рядкост на полуострова, Калам се беше сблъсквал със свирепата им ярост. Преди всичко трябваше да изостави пътя. Минаваше на места близо покрай крайбрежните канари, а тези канари често пъти се свличаха при такава буря.

Подкара жребеца надолу по крайпътния сипей и той се възпротиви. За такова здраво и мускулесто животно, твърде разглезено беше с хубави пътища. Пясъците бяха горещи и коварни със скритите

под повърхността дупки. Жребецът замята глава и задърпа шия, но Калам стегна здраво юздите и го подкара надолу и в падината, след което го пришпори в тръс.

На левга и половина по-нататък се намираше пристанът Ладро, а след него, на брега на пресъхващата лете река — кулата Ладро. Калам смяташе да не спира там, стига да можеше да го избегне. Командирът на укреплението беше малазанец, както и стражите му. Стига да можеше, убиецът смяташе да изпревари бурята с надеждата да излезе отново на крайбрежния път оттатък Кулата, а после да продължи на юг към село Интезарм.

С писък, стената от охра придърпа хоризонта вляво от Калам още по-близо. Хълмовете се бяха затулили. Небето се беше издуло и помръкнало. Ята подплашени ризани заплющяха около него. Убиецът изсъска проклятие и подгони жребеца в галоп.

Колкото и да не понасяше конете, животното се оказа великолепно, щом се понесе напред с все сили. Все едно летеше над земята, простило на Калам жалките му умения на ездач. Оставаше само и да си признае, че започва да обича проклетия жребец.

Хвърли поглед през рамо и видя фронта на приближаващата буря само на стотина крачки назад. Нямаше да може да я надбяга. Там, където вятърът помиташе земята, се вдигаше пясъчна вихрушка. Калам зърна сред пясъчната вълна и хвърчащи камъни, големи колкото юмрук. Стената щеше да се стовари отгоре му само след минута. Грохотът й изпълваше въздуха.

Малко по-напред и в посока, която щеше да ги прихване, сред облака с цвят на охра Калам зърна сиво петно. Той се изпъна назад в седлото и рязко дръпна юздите. Жребецът изцвили, заора с копита и спря.

— Щеше да ми благодариш, ако имаше капка мозък — изръмжа Калам. Сивото петно беше рояк кръвожадни пустинни бълхи. Ненаситните твари изчакваха бури като тази и яхваха вятъра, за да налетят на плячка. Най-лошото беше, че човек не можеше да ги види направо: виждаха се само отстрани.

Щом роякът профуча покрай тях и ги подмина, бурята връхлетя.

Пясъчната стена се стовари с грохот върху тях и жребецът се олюля. Светът се скри сред пищящата, вихрена мъгла от охра. Камъни и чакъл ги заудряха, животното затрепери, а Калам запъшка от болка.

Сниши закачулената си глава и се присви под устрема на вятъра. Примижа, взря се през тесния прорез на шала телаба и подкара животното ходом. Наведе се над шията на коня, пресегна се с облечената си в кожена ръкавица ръка и прикри лявото му око, за да го предпази от хвърчащите камъни и пясък. Поне това му дължеше за това, че е с него сега.

Продължиха така още десетина минути, без да виждат нищо през гъстата пелена от пясък. Жребецът изцвили и се вдигна на задните си крака. От всички страни под тях пращеше и пукаше. Калам присви очи надолу. Кости, отвсякъде. Бурята беше издухала и оголила цяло гробище — съвсем обичайно по тези земи. Убиецът овладя жребеца и се опита да погледне през охрения сумрак. Пристанът Ладро беше наблизо, но не се виждаше нищо. Той смуши жребеца и животното запристъпва колебливо напред между купищата скелети.

Накрая видя пред себе си крайбрежния път с караулките от двете страни на нещо, което трябваше да е мост. Селото трябваше да е отдясно… „Стига да не го е издухала проклетата буря.“ Значи оттатък моста щеше да е кулата Ладро.

Караулките зееха празни като очните кухини на грамаден череп.

След като прибра коня в конюшнята, Калам прекоси двора, присвит срещу вятъра и примижал от болката в краката, докато приближаваше стражевата постройка при портата на укреплението. Наведе се под нишата и за първи път от няколко часа се оказа защитен от воя на бурята. В ъглите на караулката се трупаха преспи ситен пясък, но иначе запрашеният въздух беше спокоен. Стражи нямаше — единствената каменна пейка беше празна.

Калам хвана тежката желязна халка на портата и удари силно. Зачака. След малко чу как от другата страна махат резетата. Вратата се открехна с тежко скърцане и един стар кухненски слуга го изгледа с единственото си око и изръмжа:

— Е, влизай. Влизай при другите.

Калам се шмугна покрай стареца и се озова в просторна гостна. Към него се извърнаха няколко лица. В другия край на голямата маса, минаваща по дължината на правоъгълното помещение, седяха четирима от пазачите на укреплението. Малазанци, навъсени и

вкиснати. Три тумбести кани клечаха на масата сред петната от вино. От едната страна на масата седеше жилава жена с хлътнали очи и лице, начервено и напудрено като на мома на панаир. Ерлийският търговец до нея сигурно беше съпругът й.

Калам се поклони на всички и пристъпи към масата. Друг слуга, по-млад от вратаря сигурно само с няколко години, се появи с нова кана и бокал и изчака, докато убиецът реши къде да седне — срещу двойката пътуващи търговци. Постави бокала пред него, наля го до половината и се отдръпна.

Търговецът оголи потъмнелите си от дъранг зъби в добродушна усмивка.

— От севера сме, а?

Виното се оказа някакъв билков буламач, твърде подсладено и гъсто за този климат, и Калам остави намръщен бокала.

— Бира няма ли в това укрепление?

Търговецът закима.

— Има, и изстудена при това. Уви, само виното е безплатно, по милостта на домакина ни.

— Не се учудвам, че е безплатно — измърмори Калам и махна на слугата. — Половница бира, моля.

— Струва един сребърник.

— Пътно разбойничество, но жаждата ми днес е господар. — Намери в кесията си един очукан джакат и го сложи на масата.

— Е, а селото пропадна ли в морето? — подкачи го отново търговецът. — Мостът по пътя ви насам от Ерлитан държи ли се?

Калам видя пред жената на търговеца малка кадифена торба. Вдигна бавно поглед нагоре и срещна хлътналите й очи. Жената му смигна мръснишки.

— От тоя няма да измъкнеш още някоя клюка, Баркру, миличък. Поредният странник, спрян от бурята. Нищо друго няма да научиш от него.

Един от стражите вдигна глава.

— Имаш нещо да криеш, а? Не си охранник на керван, сам пътуваш. Дезертьор от стражата на Ерлитан — или пък си тръгнал да разнасяш вестта за Дрижна, или и двете. А сега си ми дошъл тук, подслон да търсиш от господаря — чистокръвния малазанец.

Калам ги изгледа накриво. Четири войнствени лица. Опиташе ли да отхвърли обвиненията на сержанта, нямаше да му повярват. Стражите бяха решили, че мястото му е в тъмницата поне за тази нощ, да си поразсеят малко скуката. Но нямаше и интерес от проливане на кръв. Затова отпусна ръцете си на масата и бавно се надигна.

— Една дума с вас, сержант. Насаме.

Тъмното лице на сержанта се намръщи грозно.

— Че да можеш да ми резнеш гърлото, а?

— Вярвате ли, че съм способен на това? — попита учудено Калам. — Облякъл сте ризница, носите меч на кръста. Имате си трима приятели, които несъмнено ще стоят наблизо — макар и само да подслушат какво ще си кажем.

Сержантът стана.

— Мога и сам да се оправя. — И закрачи към стената в дъното.

Калам го последва. Извади малък медальон изпод телабата си, вдигна го пред очите му и го попита тихо:

— Знаете ли какво е това, сержант?

Сержантът се наведе предпазливо, за да огледа знака, изсечен на плоската повърхност на медальона. Щом го разпозна, лицето му пребледня и той промълви неволно:

— Старши Нокът.

— Край на въпросите и обвиненията, сержант. И не разкривайте какво сте разбрал на хората си — поне докато не си тръгна. Ясно?

Сержантът кимна и прошепна:

— Моля за извинение, сър.

Калам отвърна с полуусмивка:

— Притеснението ви е оправдано. Скоро Гуглата ще закрачи по тая проклета земя и двамата с вас го знаем. Днес сгрешихте, но останете все така недоверчив към непознати. Командирът на укреплението разбира ли положението извън тези стени?

— Да, сър.

Убиецът въздъхна.

— Значи вие и взводът ви имате късмет, сержант.

— Да.

— Е, дали да не се върнем на масата?

Сержантът само поклати глава на питащите погледи на войниците.

Щом Калам се върна при бирата си, жената на търговеца придърпа кадифената торбичка.

— Войниците помолиха да им гледам бъдещето — рече тя и извади Драконова колода. Задържа я в ръцете си и го изгледа с немигащи очи. — А ти? Искаш ли да научиш за бъдещето си, страннико? Кои богове ти се усмихват, кои ти се мръщят…

— Боговете нямат нито време, нито склонност да ни обръщат внимание — рече презрително Калам. — Не ме бъркай в игрите си, жено.

— Сплаши сержанта — отвърна му тя с усмивка, — а сега искаш да сплашиш и мен. Виждаш ли страха, който думите ти всяха в мен? Треса се от страх.

Калам изсумтя с погнуса и извърна глава. Някой заблъска по предната врата.

— Нови загадъчни пътници! — изкикоти се жената.

Вратарят се появи от страничната стаичка и заситни към вратата. Всички в гостната извърнаха глави натам. Този, който чакаше отвън, беше доста нетърпелив — ударите на желязната халка не спираха да кънтят настойчиво, докато вратарят посягаше да дръпне резето.

Щом то излезе от скобите, отвън натиснаха. Влязоха двама души — мъж и жена. Жената закрачи през гостната, ботушите й тропаха, желязото по нея скърцаше. Спря по средата, изгледа равнодушно стражите и гостите, спирайки се за миг на всеки един, преди да продължи. Калам не забеляза да му отделя по-особено внимание.

Личеше й, че някога е била с офицерски ранг — и може би все още беше, макар че нито отличителни знаци, нито цветове показваха сегашното й звание; мъжът зад нея също не носеше нещо, което можеше да се нарече униформа.

Калам забеляза ситните белези по лицата им и се усмихна наум. Бяха се набутали в рояка червени бълхи и никой от двамата не изглеждаше особено доволен от това. Мъжът трепна, ухапан от някоя от гадините под ризницата, изруга и заразвързва каишките на бронята си.

— Не! — сряза го жената.

Той спря.

Жената беше парду, племе от източните равнини; спътникът й имаше северняшки вид — вероятно бе ерлиец. Мургавата му кожа

беше малко по-светла, отколкото на жената, и без племенни татуировки.

— Дъх на Гуглата! — изръмжа сержантът на жената. — Една стъпка да не сте направили повече! И двамата са ви полазили бълхи. Някой от слугите ще ви приготвя баня с кедрови трески — макар че ще ви струва доста.

В първия миг жената като че ли се канеше да възрази, но после махна към свободния край на масата с облечената си в ръкавица ръка и спътникът й издърпа два стола, след което седна сковано на единия. Жената зае другия.

— Кана бира — разпореди се новодошлата.

— Старшият взима пари за това — обади се Калам и й се усмихна криво.

— Седем орисници! Копеле стиснато… Слуга! Дай една половница и ще реша дали си струва парите. Бързо!

— Тая си мисли, че тук е кръчма — рече един от стражите.

— Тук сте по милостта на командира на тази цитадела — каза сержантът. — Плащате бирата, плащате банята и плащате за това, че ще спите на неговия под.

— И на това му викаш „милост“?

Сержантът се навъси. Беше малазанец и при това — в присъствие на Старши Нокът.

— Четирите стени, таванът, камината и конюшнята са безплатни, жено. Оплакваш се като някоя девствена принцеса. Приемай гостоприемството или да те няма.

Жената присви очи, после извади няколко джаката от кесията на колана си и ги плесна на масата.

— Разбирам — гладко заговори тя, — че щедрият ви господар иска дори от вас да си плащате бирата, сержант. Тъй да бъде, нямам друг избор, освен да черпя всички тук с по една половница.

— Щедро — кимна вдървено сержантът.

— Ей сега ще го развържем бъдещето — рече жената на търговеца и заразбърква картите.

Калам забеляза, че парду потръпна, като видя картите.

— Я ни го спести — намеси се той. — Нищо не печели човек, като види какво му предстои… ако изобщо имаш някакъв талант, в

което се съмнявам. Спести на всички ни неудобството от глупавото ти представление.

Без да му обръща внимание, жената се извърна към четиримата стражи.

— Съдбата на всички ви зависи от… ей това! — И постави на масата първата карта.

Калам се изсмя.

— Коя беше? — попита мрачно един от стражите.

— Обелискът — каза Калам. — Тая тук е шарлатанка. Всеки гледач с талант щеше да знае, че тая карта не действа в Седемте града.

— Експерт във врачуването си ми, тъй ли? — сопна се жената.

— Винаги преди да тръгна на дълъг път посещавам добър врач — отвърна Калам. — Щеше да е глупаво да не го правя. Знам Колодата и съм виждал, когато гледането е вярно, когато силата се покаже в ръката. Искаше да им вземеш пари на стражите, като свърши гледането, като им надрънкаш колко ще забогатеят, как ще живеят в охолство до дълбоки старини и ще наплодят цяла сюрия герои…

Изразът й показа, че играта е свършила. Напудрената вещица изпищя от гняв и хвърли Колодата по Калам. Дървените карти го удариха в гърдите, пръснаха се дивашки по масата… и се подредиха във фигура.

Дъхът на жената парду излезе от устата й със съсък — единственият звук, който се чу в гостната.

Калам погледна картите и на челото му изби пот. Шест карти обкръжаваха в кръг една, а тази една — знаеше го със сигурност — беше неговата: Въжето, Убиеца на Сянка. Шестте карти около кръга бяха все от един Дом — Крал, Херолд, Зидар, Вретенар, Рицар, Кралица… Върховен дом Смърт, Домът на Гуглата, всички подредени около… този, който носи Свещената книга на Дрижна.

— Е, добре — въздъхна Калам и погледна за миг жената парду. — Мисля да си лягам.

Капитан Лостара Юил от Червените мечове и придружаващият я войник напуснаха кулата Ладро последни, повече от час след като техният обект беше поел с жребеца си на юг, през прашната диря на бурята.

Това, че се оказаха в принудителна близост с Калам, бе неизбежно, но Лостара беше точно толкова опитна в заблуждаването, колкото и той. Наглостта можеше да е маска, арогантността можеше да прикрие още по-гибелната самоувереност.

Ненадейното подреждане на Драконовата колода беше разкрило много неща на Лостара, не само за Калам и целта му. Сержантът на цитаделата се беше издал с изражението си, че е негов съучастник — поредният малазански войник, готов да предаде императрицата си. Очевидно отбиването на Калам в Кулата не беше случайно, както изглеждаше на пръв поглед.

Лостара проверяваше такъмите на конете и се обърна, когато спътникът й излезе от цитаделата. Червеният меч й се усмихна широко.

— Бяхте съвършена, както винаги. С командира обаче си поиграхме хубаво на гоненица. Спипах го накрая в криптата, мъчеше се да се набута в някаква петдесетгодишна броня. Явно е бил по-слаб на младини.

Лостара се метна на седлото.

— Живи няма, нали? Сигурен ли си, че си ги проверил всички? А слугите в задния коридор? Може би бях малко припряна с тях.

— Не сте оставила нито едно сърце да тупти, капитане.

— Добре. Яхвай коня. Жребецът на убиеца ще вземе душата на тия — ще трябва да ги подменим в Интезарм.

— Стига Баралта да е стигнал там и да ги е подготвил.

Лостара изгледа спътника си.

— Не се съмнявай в Баралта. И се радвай, че — този път — няма да докладвам за съмненията ти.

Мъжът кимна, присвил устни.

— Благодаря, капитане.

Излязоха от цитаделата и препуснаха на юг по крайбрежния път.

Целият приземен етаж на манастира обикаляше в кръг около едно помещение, заето от кръгло каменно стълбище, което водеше надолу в тъмното.

— Това според мен трябва да води долу, в криптата — каза Маппо.

— Ако си спомням добре — рече Икариум от мястото си при входа на помещението, — когато монахините на Кралицата на сънищата умират, телата им само ги увиват в лен и ги поставят в каменните ниши в стените на криптата. Да не би да изпитваш интерес да разглеждаш трупове?

— Общо взето — не — изсумтя треллът. — Просто камъкът се променя веднага щом слезе под нивото на пода.

Икариум вдигна вежда.

— Нима?

— Нивото, на което сме, е изсечено в скалата — варовика на стръмнината. Доста е мек. Но под него има дялани гранитни блокове. Убеден съм, че криптата под нас е по-стар градеж. Или е така, или монахините и култът им държат стените на криптата и входът към нея да са облицовани, а килиите за живеене — не.

Джагът поклати глава и се приближи.

— Бих се изненадал. Кралицата на сънищата е свързана с Живот. Е, ще разглеждаме ли?

Маппо слезе първи. Никой от двамата нямаше нужда от светлина, тъмнината не ги затрудняваше. Спиралните стъпала надолу пазеха следи от мраморна облицовка, но стъпването на много крака в дълбоката древност беше изтрила повечето от нея. Гранитът отдолу обаче бе устоял на ерозията на времето.

Стълбището продължаваше все по-надолу и по-надолу. На седемдесетото стъпало се озоваха в центъра на осмоъгълна скална камера. Всяка стена беше украсена с фризове, чиито цветове бяха потъмнели до многобройни отсенки на сивото. Подът беше прорязан като пчелна пита на правоъгълни ями, вкопани в плочите; мраморните блокове отдолу бяха махнати и сега бяха струпани пред нещо, което явно приличаше на портален вход. Във всяка от правоъгълните дупки имаше по едно загърнато в плащаница тяло.

Въздухът беше сух и без мирис.

— Тези рисунки не са свързани с култа на Кралицата — заяви Маппо очевидното, тъй като сцените по стените описваха мрачен мит. Дебели ели издигаха черни, покрити с мъх стволове от всички страни. Създаваше се впечатление, че човек стои в средата на малка поляна в недрата на древен лес. Тук-там между стволовете се мяркаха силуети

на изгърбени четирикраки зверове, чиито очи блестяха, отразили сякаш лунната светлина.

Икариум се наведе и прокара длан по останалите плочи.

— Този под е съдържал някаква схема — рече той, — преди работниците на сестрите да изровят гробове в него. Жалко.

Маппо погледна прегражденията с блоковете вход.

— Ако тук се крие някакъв отговор на загадките, той е зад тази преграда.

— Възстановиха ли ти се силите, приятелю?

— Достатъчно. — Треллът отиде до преградата и засмъква най-високия блок. След като го прихвана, се олюля и изпъшка. Икариум притича да му помогне да свалят гранитната грамада на пода. — Дъх на Гуглата! По-тежък е, отколкото очаквах.

— Разбрах го. Дали да не продължим заедно?

След двайсет минути бяха разчистили достатъчно блокове, за да могат да минат оттатък. През последните пет минути си имаха и публика — на стълбището се бе появила цяла орда бок’арала — наблюдаваха мълчаливо усилията им, нависнали по перилата. Ала когато първо Маппо, а после и Икариум се вмъкнаха през отверстието, бок’арала не ги последваха.

Коридорът се изпъна пред тях — широка колонада от еднакви дебели кедрови стволове. Всеки беше с диаметър цял разтег. Мъхнатата, прорязана с жлебове кора още стоеше, макар че на много места се беше олющила и се въргаляше по пода.

Маппо прокара длан по един от дървените стълбове.

— Представи си какво усилие е било да ги смъкнат тук долу.

— Лабиринт — отвърна Икариум и подуши. — Останала е утайката, макар и след всички тези столетия.

— След столетия? Можеш ли да надушиш кой Лабиринт, Икариум?

— Куралд Галайн. Древен. Лабиринтът на Мрак.

— Тайст Андий? Във всички истории на Седемте града, които знам, изобщо не съм чувал да се споменава за присъствие на Тайст Андий на този континент. Нито в родния ми край, от другата страна на Джаг Одан. Сигурен ли си? Звучи нелепо.

— Не съм сигурен, Маппо. Усещането е като за Куралд Галайн, нищо повече. Усещането за Мрак. Не е нито Омтоуз Феллак, нито

Телланн. Нито Старвалд Демелайн. Други древни Лабиринти не знам.

— Аз също.

Продължиха мълчаливо.

Когато коридорът свърши, Маппо беше отброил сто и трийсет крачки. Отваряше се в друга осмоъгълна камера, този път с под, издигнат с една педя по-високо от пода на коридора. Всяка плоча по него също беше осмоъгълна и на всяка личаха остатъци от образи, заличени с жлебове и изстъргване като при някакво съвсем прибързано и хаотично усилие да бъдат унищожени.

Щом застана на прага, треллът настръхна. Икариум спря до него и промълви:

— Аз лично не държа да влизаме в тази камера.

Маппо изпръхтя в съгласие. Въздухът миришеше на магия — стара, застояла, лепкава и натежала от сила. Като вълни от знойна мараня, магията струеше от каменните плочи, от образите, всечени по тях, и от раните, с които бяха прорязани повечето от тези образи.

Икариум клатеше глава.

— Ако това е Куралд Галайн, то мирисът му ми е непознат. Сякаш е… загнил.

— От оскверняването ли?

— Вероятно. И все пак вонята от тези следи от нокти се различава от това, което се вдига от самите плочи. Познато ли ти е? Кълна се в смъртните сълзи на Десемврий, трябва да ти е познато, Маппо.

Треллът примижа към най-близката нашарена с белези плоча и ноздрите му се разшириха.

— Соултейкън. Д’айвърс. Миризмата на превъплъщенците. Разбира се. — Изсмя се дивашки и смехът му отекна от стените на камерата. — Пътят на Ръцете, Икариум. Портата… тя е тук.

— Не е само порта, струва ми се — каза Икариум. — Погледни неповредените резби — за какво ти напомнят?

Маппо веднага го разбра. Огледа реда с усилваща се увереност, но разпознаването не донесе отговори, а само още повече въпроси.

— Приликата я виждам, но има и… разлика. Още по-дразнещото, Икариум, е, че не мога да измисля никаква възможна връзка…

— Такива отговори тук няма да получим — рече Икариум. — Трябва да отидем на мястото, което смятахме да намерим най-напред, Маппо. Доближаваме се до разбирането — сигурен съм в това.

— Икариум, мислиш ли, че Искарал Пъст се подготвя за нови гости? Соултейкън и д’айвърс, предстоящото разтваряне на портата. Да не би той — и следователно Селението на Сянка — да се окажат самият център на това сливане?

— Не знам. Я да идем да го питаме.

Отдръпнаха се от прага.

„Доближаваме се до разбирането.“ Четири думи, които будеха ужас у Маппо. Чувстваше се като заек, озовал се пред ловец. Всяка посока за бягство изглеждаше толкова безнадеждна, колкото ако замръзнеше на място. Стоеше на ръба на сили, чиято мощ зашеметяваше ума му, сили древни и сили сегашни. „Безименните, с техните упреци, намеци и проникновения, с техните потайни намерения и забулени желания. Отчайващо древни същества, стига треллските легенди да съдържат поне зрънце истина. О, Икариум, скъпи ми приятелю, нищо не мога да ти кажа. Проклятието ми е мълчание на всеки твой въпрос, а ръката, която ти предлагам като брат, ще те отведе към заблуда. В името на обичта го правя това и сам плащам цената… И то каква цена.“

Бок’арала ги чакаха при стълбите и ги последваха на дискретно разстояние до приземния етаж.

Намериха Върховния жрец в трема, който бе пригодил за своя спална килия. Искарал Пъст мърмореше под нос и пълнеше плетения кош за боклук с гнили плодове, умрели прилепи и смачкани ризани. Изгледа навъсено през рамо Маппо и Икариум, щом застанаха на прага.

— Ако тия проклети маймуни тръгнат с вас, нека се пазят от гнева ми — изсъска Искарал. — Която и килия да избереш, държат точно нея да използват за склад на мръсните си останки. Търпение нямам вече! Подиграват се с Върховния жрец на Сянка и ще си патят!

— Намерихме портата — каза Маппо.

Искарал не прекъсна чистенето.

— О, намерихте я, тъй ли? Глупци! Нищо не е каквото изглежда. Живот даден за живот взет. Всяко кътче и ъгълче огледахте, а? Идиоти! Такава самонадеяна наглост се нарича невежество. Размахвате ми го под носа и очаквате да се разтреперя? Ха. Свои тайни си имам аз, свои планове, свои кроежи. Гениалният хаос на Искарал Пъст не може да се оправи от такива като вас. Я се вижте само. Двама древни скитници на тая смъртна земя. Що не сте се възнесли като другите? Аз ще ви кажа защо. Дълголетието не носи мъдрост от само себе си. О, не, съвсем не. Вярвам, че убивате всеки паяк, който зърнете. И дано да го правите, защото това е пътят към мъдростта. О, да. Това е пътят!

— Бок’арала имат малки мозъци — продължи той. — Малки мозъчета в малките си кръгли черепчета. Коварни са като плъхове, очичките им лъщят като черни камъчета. Веднъж цели четири часа се взирах в очичките на едного от тях, а той — в моите. Без веднъж да отместя поглед, о, да, надпревара беше, и то такава, че не смятах да я губя. Четири часа, лице в лице, толкова близо, че надушвах гнусния му дъх и той моя. Кой ще победи? Всичко беше в скута на боговете.

Маппо погледна Икариум и се окашля.

— И кой, Искарал Пъст, спечели накрая тази… битка на умове?

Искарал Пъст го изгледа многозначително.

— Виж тогова, който не се отклонява от каузата си, колкото и безсмислена и нелепа да е тя, и в него ще намериш смисъла на тъпоумието. Бок’аралът можеше да ме зяпа така в очите цяла вечност, защото зад тях нямаше разум. Зад неговите, имам предвид. Тъкмо за да докажа превъзходството си, накрая се разсеях настрани.

— Смяташ ли да отведеш д’айвърсите и соултейкън при портата долу, Искарал Пъст?

— Непреклонни сте треллите, решителни в стремглавото препъване и стремглави в препъващата решителност. Както казах. Нищо не знаете за намесените тук мистерии, за плановете на Сенкотрон, за многото тайни на Сивата цитадела, Забуления дом, където стои Тронът на Сянка. А аз знам. На мен, единствен между всички смъртни, бе показана истината, подредена пред мен. Бок’арала ми откраднаха метлата и ето на това изпитание ви подлагам вас, двамата ми гости. Икариум и Маппо, славни скитници по широкия свят, този гибелен подвиг ви възлагам аз — намерете ми метлата.

Щом излязоха в коридора, Маппо въздъхна.

— Е, това вече беше безполезно. Сега какво ще правим, приятелю?

Икариум изглеждаше изненадан.

— Би трябвало да е очевидно, Маппо. Трябва да се заловим с този гибелен подвиг. Трябва да намерим метлата на Искарал Пъст.

— Но ние проучихме целия манастир, Икариум — отвърна уморено треллът. — Не забелязах никаква метла.

Икариум се поусмихна.

— Проучили? Всеки ъгъл и всяко кътче? Не мисля. Първата ни задача обаче е в кухнята. Трябва добре да се подкрепим за предстоящите ни проучвания.

— Сериозно ли говориш?

— Напълно.

Мухите хапеха в жегата, зли като всичко останало под жаркото слънце. Тълпи изпълваха фонтаните на Хисар чак до обед, бутаха се в хладните им тъмни води и се връщаха под още по-хладната сянка на домовете си. Не беше ден за излизане навън и Дюйкър неволно се навъси, докато навличаше широката, тънко тъкана телаба. Бълт чакаше при вратата.

— И защо да не е под луната? — замърмори историкът. — Хладен нощен въздух, звездици обсипали небето и всички духове те гледат отгоре. Виж, това щеше да ни осигури успех!

Сардоничната усмивка на Бълт не помогна с нищо. Дюйкър върза въжето на кръста си и се обърна към побелелия командир.

— Е, добре. Води, чичо.

Уикецът се ухили още повече. С белега на лицето си все едно, че имаше две усмивки.

Кълп чакаше с конете, яхнал малкото си яко и жилаво конче. Странно защо, но мрачното изражение на кадровия маг допадна на Дюйкър.

Подкараха през почти пусти улици. Беше маррок: ранният следобед, в който повечето здравомислещи хора си оставаха вкъщи, за

да изчакат да мине най-големия летен зной. Историкът беше свикнал да подремва по време на маррок; беше му кисело и се чувстваше прекалено неразположен, за да присъства на ритуала на Сормо. Магьосниците бяха прословути със своята нетактичност, със съзнателната гавра със здравия разум. „Поне заради приличието, императрицата трябва да бъде оправдана за екзекуциите им.“ Такова мнение явно не можеше да се изрече на глас в присъствието на уикци.

Стигнаха северния край на града и поеха по черен крайбрежен път. След половин левга свърнаха навътре в сушата, в пустинята на Одан. Оазисът, до който стигнаха след час, беше мъртъв, изворът му — отдавна пресъхнал. От някогашната тучна градина сред пясъците бяха останали само криви чворести кедри.

По много от дърветата още отдалече се виждаха някакви странни стърчащи неща и те привлякоха вниманието на Дюйкър, когато подкараха конете си натам.

— Това в дърветата рогове ли са? — попита Кълп.

— Мисля, че са от бедерини — каза историкът. — Заклещвали са се, после е обраствало около тях и са оставали забити дълбоко в дървото. Тия дървета сигурно са от хиляда години преди да пресъхне водата.

Магът изсумтя.

— Защо не са ги отсекли досега, като са толкова близо до Хисар?

— Роговете са предупреждение — каза Бълт. — Това е свята земя. Поне е била — много отдавна. Спомените остават.

— И би трябвало — промърмори Дюйкър. — Сормо би трябвало да избягва свети пясъци, а не да ги търси нарочно. Ако това място е осветено, сигурно ще е враждебно към един уикски магьосник.

— Отдавна съм се научил да се доверявам на преценката на Сормо Е’нат, историко. Няма да е зле и ти да се научиш.

— Само лошият схолар се доверява на преценката на когото и да било — отвърна Дюйкър. — Дори, и може би особено, на собствената си.

— Стъпваш по подвижни пясъци — въздъхна Бълт и се усмихна. — Както биха казали местните.

— А уикците какво биха казали?

Очите на Бълт блеснаха хитро.

— Нищо. Мъдрите думи са като стрели, нацелени в челото ти. Какво правиш? Ами, залягаш, разбира се. Тази истина един уикец я научава още когато почне да се учи да язди — много преди да се научи да ходи.

Намериха магьосника на едно празно място — някогашна поляна — сред сухите дървета. Наносите пясък бяха пометени и отдолу се беше открил огънат напукан тухлен под — единственото, останало от някаква древна постройка. Във фугите между тухлите проблясваха късчета обсидиан.

Кълп се смъкна от седлото, изгледа накриво Сормо, който бе застанал в центъра, скрил ръце в тежките ръкави на халата си, хвана една муха, забръмчала пред лицето му, и я смачка.

— Е, какво е това? Някой стар забравен храм ли?

Младият уикец примига умислено.

— Помощниците ми заключиха, че е било конюшня. После си отидоха, без повече подробности.

Кълп се обърна към Дюйкър.

— Ненавиждам уикския хумор.

Сормо им махна да приближат.

— Намерението ми е да отворя святата страна на този керор, както уикците наричаме свещените места под открито небе…

— Да не си луд? — Кълп пребледня. — Тия духове гърлото ще ти разкъсат, детенце. Това са Седемте…

— Не са — прекъсна го младият магьосник. — Духовете в този керор са били отгледани много преди Седемте. Принадлежат на самата земя и ако трябва да ги оприличиш на някой познат аспект, то той трябва да е Телланн.

— Гуглата да е милостив дано — простена Дюйкър. — Ако наистина е Телланн, ще си имаш работа с Т’лан Имасс, Сормо. Немрящите воини обърнаха гръб на императрицата и на всичко, което е Империята, още след убийството на императора.

Очите на магьосника блеснаха.

— А питал ли си се защо?

Историкът затвори уста. Имаше си теории по този въпрос, но да ги изкаже на глас — пред когото и да било — беше равносилно на измяна.

Сухият въпрос на Кълп към Сормо прекъсна мислите на Дюйкър.

— А императрица Ласийн възлагала ли ти е такава задача? За какво си тук — да потърсиш знаци за бъдещи събития или е само маневра?

Бълт, на няколко крачки зад тях, изръмжа:

— Не ни трябва прорицател, за да го предположим, маг.

Магьосникът вдигна ръце настрани и каза на Кълп:

— Стой до мен. — После погледът му се плъзна към историка. — А ти си отваряй очите и запомни всичко, което ще видиш тук.

— Готов съм за това, магьоснико.

Сормо кимна и притвори очи.

Силата му се разпростря като смътна подмолна вълна и заля Дюйкър и останалите. Дневната светлина изведнъж помръкна, заменена от лек сумрак, а сухият въздух мигом стана влажен и с дъх на блато.

Поляната бе обкръжена от стройни зелени кипариси. Мъх висеше от клоните на дебели парцали и скриваше всичко в непроницаемата си сянка.

Дюйкър усещаше магията на Сормо Е’нат като плащ от топлина; никога не беше изпитвал около себе си сила като тази. Спокойна и закриляща, властна и покоряваща. Замисли се каква загуба бе претърпяла Империята с премахването на тези магьосници. „Грешка, която явно е поправила, макар че може би е твърде късно. Колко ли уикски магьосници са останали всъщност?“

Сормо нададе пронизителен вик, който отекна все едно, че бяха застанали в огромна пещера.

В следващия миг въздухът оживя от ледени ветрове, връхлитащи на яростни пориви. Сормо се олюля, очите му се отвориха и се разшириха тревожно. Той вдиша дълбоко, след което видимо се присви от отврата и Дюйкър не можеше да го вини. Зверска воня се носеше с ветровете и ставаше все по-гнусна с всеки миг.

Поляната се изпълни с неудържима ярост, сигурна закана, възвестена с рязкото разтърсване на отрупаните с мъх клонаци. Историкът видя зад Бълт приближаващия се тъмнозлатист бръмчащ рояк и извика предупредително. Уикецът вихрено се извърна, с два дълги ножа в ръцете. И изкрещя, ужилен от първите оси.

— Д’айвърс! — изрева Кълп, сграбчи с една ръка телабата на Дюйкър и го привлече по-близо до стоящия като замаян Сормо.

Плъхове се разтичаха по меката земя, запищяха пронизително и нападнаха гърчещото се змийско кълбо.

Историкът усети парене по краката си и погледна надолу. Хищни огненочервени мравоци го бяха налазили до бедрата. Паренето стана непоносимо и той изкрещя.

Кълп изруга и отприщи Лабиринта си с пулса на силата. Съсухрените мравки се изсипаха от краката на Дюйкър като прах. Връхлитащият рояк се дръпна назад — д’айвърс отстъпи.

Плъховете бяха надвили змиите и сега обкръжаваха Сормо. Уикецът ги изгледа намръщено.

Бълт се беше присвил и махаше с ръце срещу жилещите оси; изригна огън и гъстите му пламъци обгърнаха ветерана.

Дюйкър проследи с очи източника на огъня и видя, че сред поляната се е появил огромен демон. С кожа, тъмна като нощен мрак и два пъти по-високо от човешки бой, съществото нададе яростен вой и се хвърли в дивашка атака срещу някаква мечка с бяла козина — поляната бе оживяла от д’айвърс и соултейкън, въздухът се бе изпълнил с врясъци и ръмжене. Демонът връхлетя върху мечката, събори я на земята с пукот и трясък на кости, остави я да се гърчи на тревата, отскочи настрана и изрева отново — и този път Дюйкър чу смисъл в рева му.

— Предупреждава ни! — извика той на Кълп.

Появата на демона беше привлякла д’айвърс и соултейкън като магнит. Те се боричкаха помежду си в отчаяния си порив да нападнат съществото.

— Трябва да се махаме оттук! — каза задъхан Дюйкър. — Измъкни ни оттук, Кълп… веднага!

Магът изсъска гневно:

— Как? Това е ритуал на Сормо, гнидо книжна проклета!

Демонът се скри от очите им под гмеж от твари, д’айвърс и соултейкън се трупаха сякаш върху грамаден каменен стълб. Появиха се две черни ръце и захвърляха настрана мъртви и издъхващи същества. Но демонът нямаше да издържи дълго.

— Гуглата да те вземе дано, Кълп! Измисли нещо!

Лицето на мага се вкочани.

— Издърпай Бълт при Сормо. Бързо! Остави магьосника на мен.

И Кълп затича към Сормо, крещеше, за да пробуди младия чародей от злата магия, която го държеше. Дюйкър се обърна към Бълт, свит на земята само на пет крачки от него. Краката му тежаха неимоверно под парещата болка от хапещите мравки, докато се тътреше към уикеца.

Ветеранът беше нажилен жестоко на десетки места, плътта му се бе превърнала в безформена маса от подутини и гной. Беше изгубил съзнание, а може би беше издъхнал. Дюйкър го сграбчи за бронята и го повлече към мястото, където Кълп продължаваше с отчаяните си усилия да вразуми Сормо Е'нат.

Щом историкът се добра до двамата, демонът нададе последен, отчаян вой и рухна под грамадата от нападатели. И тогава д'айвърс и соултейкън запълзяха към четиримата мъже.

Сормо Е'нат беше изпаднал в забрава; беше оцъклил очи и не чуваше виковете на мага, който се мъчеше да върне разсъдъка му.

— Събуди го или сме мъртви — изпъшка Дюйкър и застана над Бълт, за да спре връхлитащите зверове, макар да нямаше нищо освен малкото си джобно ножче.

Оръжие, което едва ли щеше да му помогне срещу жужащия облак стършели, който бързо се приближаваше.

Всичко изведнъж се разтърси и Дюйкър видя, че отново стоят сред мъртвия оазис. Д'айвърс и соултейкън бяха изчезнали. Историкът се обърна към Кълп.

— Успя! Как?

Магът погледна просналия се в краката му стенещ Сормо Е'нат.

— Ще си платя за това — промърмори той и срещна погледа на Дюйкър. — Фраснах го с юмрук момчето. За малко да си счупя ръката. Кошмарът все пак беше негов, нали?

Историкът примигна, после се съвзе и се наведе над Бълт.

— Тази отрова ще го убие много преди да получим помощ…

Кълп клекна и прокара длан по издутото от мехури лице на ветерана.

— Не е отрова. Заразен Лабиринт. С това мога да се оправя, Дюйкър. Както и с краката ти. — Магът затвори очи и се съсредоточи.

Сормо Е'нат бавно се надигна и седна. Огледа се, после опипа челюстта си, където на избилата червенина изпъкваха отпечатъците от

кокалчетата на Кълп.

— Нямаше друг избор — каза му Дюйкър.

Магьосникът кимна.

— Можеш ли да говориш? Счупени зъби?

— Някъде — проговори съвсем ясно момъкът — врана пляска с прекършени криле по земята. Останали са само десет.

— Какво стана там, магьоснико?

Очите на Сормо примигаха боязливо.

— Нещо неочаквано, историко. В ход е сливане. Пътят на Ръцете. Портата на соултейкън и на д’айвърс. Нещастно съвпадение.

Дюйкър се намръщи.

— Ти спомена за Телланн…

— И така беше — прекъсна го магьосникът. — Дали има смесване на превъплъщенство и Древен Телланн? Неизвестно. Навярно д’айвърс и соултейкън просто преминават през Лабиринта — въобразили са си, че не е зает от Т’лан Имасс и поради това е по-безопасен. Че няма Т’лан Имасс, които да се обидят от това кощунство, и че ще ги оставят се бият само помежду си.

— Да се избиват колкото си щат тогава — изръмжа историкът и седна на земята.

— Ей сега ще помогна и на теб — успокои го Кълп.

Дюйкър кимна и неволно се загледа в един торен бръмбар, който геройски се мъчеше да прекатури късче палмова кора. Стори му се, че в тази гледка му се подсказва нещо дълбоко и мъдро, но беше твърде уморен, за да го проследи.

5.

Бок’арала, изглежда, са се появили първоначално в пустините Рараку. Преди много време тези общителни същества са се разпръснали от първоначалната си родина и скоро започнали да се срещат из Седемте града. Оказали се ефикасни срещу плъховете в населените места и хората започнали не само да търпят бок’арала, но и да подпомагат развъждането им. Не след дълго оживената търговия на опитомени животинчета се превърнала в основно перо на износа…

Използването и настървените вложения в този животински вид от страна на магове и алхимици е предмет на обсъждане в трактати с по-специфично съдържание от този. Триста двайсет и първи трактат на Барук предлага сбит анализ за заинтересованите схолари…

„Обитателите на Рараку“
Имриджин Таллобант

С изключение на пясъчната буря — чието отшумяване бяха изчакали в Троб — и тревожната вест за кръвопролитието в кулата Ладро, съобщена им от един ездач от силната охрана на керван, тръгнал за Ерлитан, пътуването до Г’данисбан мина безметежно за Фидлър, Крокъс и Апсалар.

Макар Фидлър да знаеше, че рисковете, които ги очакват по пътя на юг от малкото градче в Пан’поцун Одан, са достатъчно големи, за да изровят дупки в стомаха му, беше очаквал затишие в последния етап на пътя им до Г’данисбан. Но не беше очаквал, че ще завари разбитата дезертираща армия на стан извън градските стени.

Основните сили на армията се бяха разположили по протежение на пътя, защитени от северната страна от тънка верига хълмове.

Врязаният под хълмовете път ги вкара неподготвени в лагера, без нищо да ги предупреди.

Рота пехотинци патрулираше по двата странични хълма и подлагаше на разпит всеки, тръгнал да влиза в града. Ротата се поддържаше и от отделение конни воини от Ейрак, на които явно бе поверено да догонят всеки пътник, опитал се да избегне вдигнатата с подръчни средства барикада.

Налагаше се Фидлър и подопечните му да преминат, разчитайки на маскировката си. Сапьорът съвсем не се чувстваше уверен, макар че от това тясното му лице се намръщи съвсем по гралски, което на свой ред събуди бдителността на двама от тримата пазачи, излезли да ги спрат при барикадата.

— Градът е затворен — каза му с привидно безразличие този най-отпред и за да подчертае думите си, се изплю точно между копитата на коня му.

След това щеше да се разправя, че и гралският кон разбира от обиди. Преди Фидлър да успее да реагира, животното изпъна глава напред, издърпа юздите от ръцете на сапьора и захапа пазача по лицето. Извъртя главата си така, че челюстите му се стегнаха около скулите на мъжа и отпраха бузите, горната устна и носа. Рукна кръв. Пазачът се свлече на земята като чувал с камъни и от гърлото му се изтръгна пронизителен писък.

Като нямаше какво друго да награби, Фидлър спипа коня за ушите, дръпна ги здраво назад и принуди побеснялото животно да отстъпи, преди да е стъпкало тялото на рухналия в краката му пазач. Скрил уплахата си зад още по-навъсеното си лице, сапьорът отприщи порой от гралски ругатни към другите двама мъже, които бяха отстъпили панически и бяха насочили пиките си напред:

— Псета лигави побеснели! Задници козешки насрани! Жалка гледка за тия двама младоженци! Да прокълнете сватбата им свята ли искате, само две седмици след благословения ден? Или да пусна бълхите от главата си да изръфат жалката плът от меките ви кокали?

Докато Фидлър ревеше всички презрителни гралски възклицания, за които можеше да се сети, в усилието си да не даде възможност на пазачите да се окопитят, към тях дивашки препуснаха неколцина ейракски конници и завикаха:

— Грал! Десет джаката за коня ти!

— Дванайсет, грал! За мене!

— Петнайсет ти давам, и най-малката си щерка!

— Пет джаката и три конски косъма!

Фидлър се намръщи свирепо на ездачите.

— Никой от вас не е годен и пръднята на коня ми да помирише! — Но веднага се ухили, развърза пълния с бира мях от дисагите и го хвърли на най-близкия ейрак. — Но ако останем да преспим тая нощ в стана ви, боецо, всеки може да пробва топлината й с ръка. Но само по веднъж! За повече трябва да платите!

С дивашки усмивки, ейракците си заподаваха меха и всеки отпи по една дълбока глътка да подкрепи ритуалната размяна. Като споделяше с тях бирата си, Фидлър им признаваше равенство и този жест извади жилото на обидата, която бе запокитил в краката им.

Той се озърна през рамо към Крокъс и Апсалар. Изглеждаха съвсем стъписани. Фидлър преглътна гаденето си и се насили да им намигне.

Пазачите вече се бяха съвзели, но преди да са успели да ги обкръжат, диваците ги спряха с конете си.

— Тръгвайте с нас! — извика един от ейракците на Фидлър. И като един, групата им подкара покрай барикадата. Докопал се отново до юздите, Фидлър пришпори коня след тях и въздъхна, като чу, че „младоженците“ го следват.

До лагера на ейракците щеше да е надпревара и верен на ненадейно придобитата си легендарна слава, гралският кон бе решил да изпъне всеки мускул по тялото си, за да победи. Фидлър никога не беше яздил толкова силен звяр и неволно се ухили, въпреки че гледката с разпраното лице на пазача си оставаше като ледена буца, заседнала в стомаха му.

Ейракските юрти бяха разпънати по ветровитото било на близкия хълм, на голямо разстояние една от друга, за да не може сянката на съседа да оскърбява. Жени и деца се струпаха по билото да погледат надпреварата и закрещяха, щом конят на Фидлър профуча през първата редица, като избута най-бързия си противник. Изместеният кон се олюля и за малко да изхвърли ездача си от седлото от дърво и плъст, но после се изправи и изцвили с яд, че е отхвърлен от състезанието.

Вече без никакви препятствия пред себе си, Фидлър се приведе над коня си и се понесе по тревистия склон. Редицата зрители се разтвори, когато стигна билото и спря между юртите.

По обичая на всяко степно племе ейракците предпочитаха за становете си хълмистите била вместо дъното на някоя долина. Тук вятърът отвяваше хапещите насекоми — грамадни камъни държаха краищата на кожените юрти, за да не отвее и тях — а освен това можеше да се гледа и изгревът, и залезът на слънцето в часовете на ритуалните приношения.

Разположението на стана беше познато на Фидлър от ездата му с уикските съгледвачи по тези земи, по време на кампаниите на императора. В центъра на кръга юрти имаше голямо огнище с каменна подложка. Четири дървени стълба от едната страна между юртите, свързани с конопено въже, осигуряваха коневръза. Наблизо съхнеха навити на рола бали плъст, на триноги бяха разпънати сурови кожи и бяха накачени късове месо.

Десетина лагерни псета обкръжиха зъбещия се кон, щом Фидлър спря, за да се съвземе от препускането. Проскубаните джавкащи кучета можеха да създадат проблем, но той се надяваше, че подозрителността им е свързана с всеки дошъл в стана непознат, в това число и грали. Ако не, то с маскировката им беше приключило.

Отрядът конници също пристигна, воините викаха и се смееха, след което спираха край него и скачаха от седлата си. Най-накрая на билото се появиха Крокъс и Апсалар. И двамата като че ли не се бяха заразили от веселото настроение.

Лицата им напомниха на Фидлър за нахапания пазач. Той се намръщи отново, смъкна се от седлото и извика:

— Затворен ли е градът? Поредното мезлашко безумие!

Ейракският ездач, който го беше заговорил преди, се приближи, със свирепа усмивка.

— Не са мезла! Г’данисбан е освободен! Южняшките зайци се разбягаха пред заканата на Вихъра.

— Защо тогава градът е затворен за нас? Да не сме мезла?

— Чистка, грал! Градът гъмжи от мезлашки търговци и благородници. Вчера ги изловиха и днес ги екзекутират. Утре заран ще можеш да заведеш благословената си двойка в свободен град. Хайде, тая нощ ще празнуваме!

Фидлър клекна по гралския обичай.

— Значи Ша’ик е вдигнала Вихъра, а? — Погледна към Крокъс и Апсалар, сякаш изведнъж съжалил, че е поел отговорността за тях. — Започна ли войната, ейрак?

— Скоро. Прокълнати сме с нетърпение — добави мъжът с усмивка.

Крокъс и Апсалар приближиха. Ейракът отиде да се включи в приготовленията за нощното празненство. Около коня на Фидлър се трупаха хора, хвърляха монети в краката му и посягаха боязливо да го погалят по шията и хълбоците. Тримата останаха за малко сами.

— Тая гледка няма да я забравя никога — каза Крокъс, — макар да ми се иска, Гуглата да ме вземе дано. Дали ще оживее горкичкият?

Фидлър сви рамене.

— Да, ако поиска.

— Тук ли оставаме за през нощта? — попита Апсалар и се огледа.

— Освен ако не искаме да обидим ейракците и да ни разпорят коремите.

— Няма да можем да ги лъжем дълго — каза Апсалар. — Крокъс дума не знае от езика на тая страна, а моят говор е малазански.

— Онова войниче беше на годините ми — промълви крадецът дару.

Сапьорът се намръщи.

— Единствената ни друга възможност е да влезем в Г’данисбан, за да можем да погледаме възмездието на Вихъра.

— Поредното празнуване на онова, което предстои ли? — попита Крокъс. — Тоя проклет Апокалипсис, за който все говориш? Имам чувството, че в тази страна хората не правят нищо, освен да приказват.

Фидлър се окашля.

— Днешното „празнуване“ в Г’данисбан ще се изрази в одирането на живо на кожите на няколкостотин малазанци, Крокъс. Ако покажем нетърпение да видим това забележително събитие, тия ейракци може и да не се оскърбят, че ще си тръгнем рано.

Апсалар се извърна и погледна приближаващите се към тях неколцина диваци.

— Опитай, Фидлър.

Сапьорът изсъска ядосано:

— Ти заповядваш ли ми, новобранец?

Апсалар примигна.

— Мисля, че съм заповядвала… когато още си държал пешовете на полата на майка си, Фидлър. Знам го… това е онзи, дето ме беше обсебил. Неговите инстинкти екнат сега като стомана в камък. Направи каквото ти казах.

Не можа да й отговори — ейракците вече бяха дошли при тях.

— Благословени да сте, грал! — заговори единият. — Един гралски клан иде насам, за да се включи в Апокалипсиса! Дано и те да носят от бирата ви!

Фидлър отвърна с жеста на родство, поклати тъжно глава и отрони:

— Не става. Прокуден съм. Пък и тези младоженци държат да влезем в града… да видят екзекуциите и така да получат още по-голяма благословия за съюза си. Придружител съм им, трябва да изпълнявам желанията им.

Апсалар пристъпи напред и се поклони.

— Моля, не го приемайте за обида.

Не вървеше на добре. Ейракските лица пред тях бяха помръкнали.

— Прокуден? Нямаш род, който да благослови с честта си пътя ти ли, грал? Май ще трябва да те задържим за мъстта на братята ти, а те в замяна да ни оставят коня ти.

С изящно съвършенство Апсалар тропна с крак да изрази гнева на глезена щерка и невяста.

— Аз съм с дете! Откажете ли ми, ще ви прокълна! Отиваме в града! Веднага!

— Наеми някой от нас да ви придружи по пътя, благословена невясто! Но остави тоя низвергнат грал! Той не е достоен да ви служи!

Разтреперана, Апсалар посегна да вдигне воала си, възвестявайки с този жест намерението си да изрече проклятието. Ейракците се отдръпнаха боязливо.

— За коня ламтите! От алчност! Сега ще прокълна всички ви…

— Прости ни!

— Кланяме ти се ничком, невясто!

— Не пипай булото!

— Хайде, тръгвайте!

— Към града!

— Тръгвайте!

Апсалар се поколеба. За миг Фидлър си помисли, че все едно ще им тръсне проклятието си. Но тя изведнъж се обърна.

— Придружи ни и този път, грал!

Обградени от разтревожени, изплашени лица, тримата яхнаха конете си.

Ейракът, проговорил преди малко, сега пристъпи до сапьора.

— Остани само за нощта и после бягай с все сили, грал. Родът ти ще те подгони.

— Кажи им — отвърна му Фидлър, — че съм си спечелил коня в честен бой. Това им кажи.

Ейракът се намръщи.

— Те ще знаят ли за случката?

— Кой е кланът?

— Себарк.

Сапьорът поклати глава.

— Значи ще слязат само заради забавлението. Но все едно, ще им предам думите ти. Е, наистина конят си струва да убиеш човек за него.

Фидлър си спомни за пияния грал, от когото бе купил коня в Ерлитан. Диваците губеха много, влезеха ли в градовете.

— Ще изпиете ли бирата ми тая нощ, ейрак?

— Щем. Преди да са дошли гралите. Хайде, да ви няма.

Щом излязоха на пътя и наближиха северната порта на Г’данисбан, Апсалар каза:

— Сега вече сме в беда, нали?

— Това ли ти подсказва инстинктът, момиче?

Отвърна му само с гримаса.

— Е, да — въздъхна Фидлър. — В беда сме. Сбърках с тази история, че са ме прокудили. Сега като се сетя какво представление им изиграх, май твоята заплаха с клетвата стигаше.

— Сигурно.

Крокъс се окашля.

— Наистина ли ще ги гледаме тези екзекуции, Фид?

Сапьорът поклати глава.

— Няма начин. Само минаваме и заминаваме, стига да можем. — Хвърли поглед към Апсалар. — А ти си обуздай малко храбростта, момиче. Още едно такова избухване и гражданите ще те отпратят през южната порта по килим от злато.

Тя му благодари с лукава усмивка.

„Не се влюбвай в тази жена, Фид, приятелю, че ще забравиш да пазиш живота на момчето и ще го наречеш игра на сляпата съдба…“

Изтърканите каменни плочи под сводестата северна порта бяха оплескани с петна от кръв, а от двете страни на пътя се въргаляха потрошени дървени кукли. Някъде отблизо се чуваха писъците на умиращо дете.

— Няма да можем да го направим — промълви Крокъс, лицето му беше пребледняло. Яздеше до Фидлър, а Апсалар сдържаше коня си малко зад двамата. По-напред по улицата се мяркаха мъже в доспехи, но пътят им навътре в града изглеждаше странно открит. Над всичко бе надвиснала димна мъгла и обгорелите коруби на търговски дюкяни и жилища зееха пусти.

Караха през купища овъглени вещи, потрошени грънци и трупове, сгърчени в ужасна смърт. За щастие писъците на умиращи деца някъде вдясно от тях бяха секнали, но откъм центъра на Г’данисбан отекваха други — също така зловещи.

Стресна ги дете, което пресече тичешком пътя им — малко момиченце, голо и покрито с рани и отоци. Притича все едно, че не ги вижда, и се сви зад някаква кола със счупени колелета няма и на петнайсет крачки от Фидлър и спътниците му. Те спряха.

От една от страничните улици се появиха шестима въоръжени мъже. Оръжията им бяха събрани безразборно и никой от тях нямаше доспехи. Черни петна засъхнала кръв покриваха опърпаните им телаби. Единият подвикна:

— Грал! Видяхте ли едно момиче? Не сме свършили с него.

Още докато го казваше, друг се ухили и посочи към обърнатата кола. Коленцата и стъпалата на детето се виждаха съвсем ясно.

— Мезла ли е? — попита Фидлър.

Водачът на групата сви рамене.

— И още как. Не бой се, грал, ще делим.

Сапьорът чу как Апсалар зад него вдиша — бавно и дълбоко.

Групата мъже се разцепи пред Фидлър, Крокъс и Апсалар. Сапьорът се наведе небрежно зад най-близкия и заби върха на дългия си нож в тила му под черепа. Гралският кон под него се извъртя, изрита със задните си копита, пръсна гръдния кош на друг от мъжете и го просна върху калдъръма.

Фидлър дръпна юздите на коня и го смуши. Понесоха се вихрено напред и събориха щедрия водач. Под копитата на коня се чу пукане на кости и болезненият трясък на строшен череп. Фидлър се извърна през рамо да види какво става с другите трима.

Двама от тях се гърчеха на каменните плочи близо до Апсалар, която седеше невъзмутимо в седлото си с по един нож кетра с широко острие във всяка ръка.

Крокъс беше слязъл и се беше навел над последния труп — изваждаше ножа за мятане от окървавеното му гърло.

Тримата се обърнаха, като чуха стърженето на грънци в камъните, и видяха как момичето изпълзя изпод колата, надигна се и хукна в сянката на близката уличка.

Откъм северната порта до ушите им стигна тропот на приближаващи конници.

— Да тръгваме! — подвикна Фидлър.

Крокъс скочи на гърба на коня си. Апсалар прибра ножовете в каниите, кимна на сапьора и стегна юздите.

— В галоп — до южната порта! — нареди той.

Изчака ги да се отдалечат, смъкна се на земята и пристъпи към двамата мъже, ранени от Апсалар. Въздъхна, като видя разпраните им чатали. „Познавах те точно такава.“

Групата конници се приближи. Всички носеха платнени колани с мътно червен цвят, вързани диагонално над ризниците. Командирът им отвори уста да заговори, но Фидлър го изпревари.

— Ничия щерка ли не е в безопасност в този прокълнат от Седемте град? Детето не беше мезла, кълна се в предците си! Това ли ви е Апокалипсисът? Моля се тогаз змийската яма да ви дочака в Седемте ада!

Командирът се мръщеше.

— Грал, казваш ми, че тия хора са били изнасилвачи?

— Една кучка мезла получава каквото й се пада, но онова момиче не беше мезла.

— И затова ги уби тия? И шестимата?

— Ами да.

— Кои бяха другите двама конници с теб?

— Двама поклонници. Заклел съм се да ги пазя.

— Но продължиха към центъра на града… без да си с тях.

Фидлър се намръщи.

Командирът огледа жертвите.

— Двама дишат още.

— Сто хиляди дъха да вземат още дано, преди Гуглата да ги вземе.

Командирът помълча малко, после каза.

— Догони си поклонниците, грал. Службата ти ще им е нужна.

Фидлър се качи на коня си и изръмжа:

— Кой управлява сега в Г’данисбан?

— Никой. Войската на Апокалипсиса държи само два квартала. До утре ще вземем и останалите.

Фидлър обърна коня и го подкара в тръс. Войниците не го последваха. Сапьорът изруга под нос — командирът беше прав, не биваше да отпраща Крокъс и Апсалар напред. Знаеше, че щяха да приемат поведението му за типично за грал — възможност да се заяде с конниците с червените пояси, да избълва няколко люти ругатни, показвайки племенната си наглост — но така рискуваше да покаже пренебрежение към клетвата си да пази подопечните си. Беше уловил лекото презрение в очите на командира. Общо взето, май се престараваше в ролята си на конен воин грал. А и ако не беше ужасяващата дарба на Апсалар, двамата наистина можеше да изпаднат в сериозна беда.

Подкара още по-силно и чак сега забеляза, че конят му откликва на всеки допир. Конят знаеше, че не е грал, но явно беше решил, че се държи както трябва, поне достатъчно добре, за да прояви към него известно уважение. Това май беше единствената му победа за този ден.

Централният площад на Г’данисбан се оказа място на ужасна касапница. Фидлър настигна спътниците си тъкмо когато излизаха с

конете си на него. И двамата се извърнаха, щом чуха тропота на копита, и Фидлър успя само да им кимне, забелязал облекчението на лицата им, когато видяха, че е той.

Дори гралският кон се поколеба, когато пристъпи в края на площада. Труповете, покриващи калдъръма, бяха няколкостотин. Най-вече старци, старици и деца. Всички бяха съсечени дивашки на късове, а на някои места — живи изгорени. Вонята на затопленатa от слънцето пролята кръв, на жлъчка и гниеща вече плът беше надвиснала тежко над площада.

Фидлър преглътна погнусата си и се окашля.

— След тоя площад — край на всякакъв ред.

Крокъс махна с разтреперана ръка.

— Това малазанци ли са?

— Да, момко.

— По време на завоеванието малазанските армии същото ли са правили с местните хора?

— Искаш да кажеш, дали това е възмездие?

Апсалар заговори с жар, сякаш това я засягаше лично:

— Императорът воюваше срещу армии, не срещу цивилни граждани…

— Освен в Ейрън — прекъсна я язвително Фидлър, спомнил си разговора с Бродника на духа на Танно. — Когато в града се развихриха Т’лан Имасс…

— Но не по заповед на Келанвед! — възрази тя. — Кой заповяда Т’лан Имасс да влязат в Ейрън? Ще ти кажа. Въслата, командирката на Нокътя, жената, която взе ново име…

— Ласийн. — Фидлър я изгледа озадачено. — Никога не бях чувал това твърдение, Апсалар. Писмени заповеди нямаше… поне не са намерени досега…

— Трябваше да я убиете още там — измърмори Апсалар.

Слисан, Фидлър хвърли поглед към Крокъс. Даруджистанецът само поклати глава.

— Апсалар — бавно заговори той, — ти си била дете, когато Ейрън въстана и падна в ръцете на Т’лан Имасс.

— Знам — отвърна тя. — Но тези спомени… толкова са ясни. Аз бях… изпратена в Ейрън… да видя клането. Да разбера какво е

станало. И… Аз спорих с Въслата. В стаята нямаше никой друг. Само Въслата… и аз.

Стигнаха края на площада. Фидлър дръпна юздите и я изгледа продължително.

— Теб те беше обсебил Възето — каза Крокъс. — Покровителят на убийците. Но тези спомени са на…

— На Танцьора. — И още докато го изричаше, Фидлър разбра, че е истина. — Възето има друго име. Котильон. Дъхът на Гуглата да ме стигне, толкова е очевидно! Никой не се усъмни в убийствата. И Танцьора, както и императорът… убити от Ласийн и избраните от нея старши офицери от Нокътя. Но какво е направила Ласийн с телата? Никой не знае.

— Значи Танцьора е оживял — каза намръщено Крокъс. — И се е възнесъл. Превърнал се е в бог — покровител в Лабиринта на Сянка.

Апсалар не отвърна нищо. Само гледаше и слушаше с добре сдържана безизразност.

Фидлър се изруга наум, че е бил пълен идиот.

— Кой Дом се появи в Драконовата колода скоро след това? Сянка. Двама нови асценденти. Котильон… и Сенкотрон…

Крокъс се ококори.

— Сенкотрон е Келанвед. Не са били убити… нито един от двамата. Спасили са се с възнесение.

— В селението на Сянката. — Фидлър се усмихна кисело. — За да изпълнят желанието си за мъст, а това в един момент е довело до обсебването на едно рибарско момиче в Итко Кан от Котильон, началото на дългия, коварен път към Ласийн. Който се провали. Апсалар?

— Думите ви са верни — каза тя, без да трепне.

— Тогава защо — сърдито попита сапьорът — Котильон не се разкри пред нас? Пред Уискиджак, пред Калам? Пред Дужек? Проклятие, Танцьора ни познаваше всички — и ако този кучи син изобщо е имал понятие какво означава приятелството, то тогава хората, които току-що споменах, бяха негови приятели…

Апсалар изведнъж се изсмя и стъписа и двамата.

— Бих могла да излъжа и да кажа, че е искал да опази всички ви. Наистина ли държиш да научиш истината, Подпалвачо на мостове?

Фидлър почервеня и изръмжа:

— Държа.

— Танцьора вярваше само на двама души. Единият беше Келанвед. Другият беше Дасем Ълтър, Първия меч. Дасем е мъртъв. Съжалявам, ако това те обижда, Фидлър. Но като помисля, бих допуснала, че Котильон не вярва на никого. Дори и на Сенкотрон. Император Келанвед… е, добре. Асцендент Келанвед — Сенкотрон — о, това е нещо съвсем различно.

— Той беше глупак — заяви Фидлър и стисна юздите.

Апсалар му отвърна със странно тъжна усмивка.

— Стига приказки — каза Крокъс. — Да се махаме от тоя проклет град.

Въпреки предупреждението на командира краткият път от площада до южната порта се оказа изненадващо лишен от премеждия. Сумракът загръщаше улиците, а пушеците от горящото каре жилищни сгради хвърляше кисела мъгла и превръщаше дишането в същински ад. Яздеха през обгърнатите в мълчание последствия от жестокото клане, след като яростта е отшумяла и се връща разумът, с потрес и срам.

Беше само първият дъх на нещо, за което Фидлър бе сигурен, че ще продължи като бесен пожар. Ако малазанските легиони не се бяха оттеглили от околностите на Пан’поцун, щеше да е останала възможност да се потуши първата искра с жестокост, подобаваща за отстъпниците. Върнеш ли със същото жестоко клане на извършителите, жаждата за кръв се уталожва бързо.

Императорът щеше да действа бързо и решително. „Кълна се в дъха на Гуглата, той изобщо нямаше да позволи да се стигне толкова далече.“

Десетина минути след като напуснаха площада, тримата преминаха под опушения свод на непазената южна порта. Отвъд се простираше Пан’поцун Одан, ограничен на запад от планинската верига, отделяща Одан от Свещената пустиня Рараку. Първите нощни звезди замигаха над главите им.

Фидлър наруши тягостно проточилата се тишина.

— Има едно село, на малко повече от две левги на юг. С малко късмет ще е фасулска работа. Но белята още не ни е отминала.

Крокъс се окашля.

— Фидлър, ако Калам знаеше… за Танцьора, искам да кажа за Котильон…

Сапьорът направи гримаса и погледна към Апсалар.

— Сега щеше да е с него.

Крокъс се накани да му отвърне нещо, но бе прекъснат от писъка на пляскащото във въздуха телце, което се изтърси от тъмното и се блъсна в гърба му. Крокъс извика уплашено, а съществото се вкопчи в косата му и се покатери на главата му.

— Това е Моби — рече Фидлър, отърси се от паниката, предизвикана от появата на познайника, и примижа. — Май се е бил с някого.

Крокъс смъкна Моби и го взе в скута си.

— Целият е в кръв.

— Нищо сериозно, предполагам.

— Откъде си сигурен?

Сапьорът се ухили.

— Виждал ли си някога съешаване на бок’арала?

— Фидлър — промълви стегнато Апсалар. — Преследват ни.

Фидлър дръпна юздите, изправи се на стремената и погледна назад. В далечината от сумрака се приближаваше облак прах.

— Кланът на грал — изсъска той.

— Конете ни са уморени — каза Апсалар.

— Да. Дано Кралицата да даде да намерим свежи коне в Нови Велар.

Преди трите събиращи се пролома Калам изостави лъжливия път и предпазливо подкара коня си през сухия крайпътен канал. Старите спомени за нравите в Рараку тежаха в кокалите му. „Всичко се е изменило и всичко си е същото.“

От многобройните пътища, пресичащи хълмовете, само няколко не водеха до сигурна смърт. Лъжливите пътища бяха прокарани хитро по-далече от малкото водни ями и извори. А без вода слънцето на Рараку беше безмилостен спътник. Калам познаваше Свещената пустиня, пазеше картата й в главата си — отпреди десетилетия — и

сега тя отново беше нашарена с всеки нов познат му ориентир. „Отново си дете на пустинята. Отново си слуга на святата й нужда.“

Също както вятърът и слънцето правеха с пясъка и камъка, Рараку оформяше всеки, който я бе опознал. Преминаването през нея бе закалило душите на трите роти, които щяха да получат названието „Подпалвачите на мостове“. „Не можехме и да си представим друго име. Изгорените мостове. Рараку изпепели миналото ни, всичко преди това обърна на пепел.“

Свърна коня по сипея, камъни и пясък се затъркаляха под усилния напор на животното нагоре по склона, и отново хвана истинския път по хребета, който бавно щеше да се спусне на запад към низината на Рараку.

Звездите в небето заблестяха като остриета на ножове. Белите варовикови скали лъщяха сребристи под смътната лунна светлина, отразили сякаш черните спомени за отминалия ден.

Убиецът преведе коня си между рухналите основи на две наблюдателници. Под копитата на животното застъргаха парчета глина и тухли. Ризани пресякоха пътя му, като тихо приплясваха с крилца. Чувстваше, че се е върнал в родния си дом.

— Дотук — предупреди го хриплив глас.

Калам се усмихна и спря.

— Дързък показ — продължи гласът. — Жребец с цвета на пясъка, червена телаба…

— Не крия кой съм — отвърна спокойно Калам. — Беше засякъл източника на гласа — в дълбоката сянка на падината малко зад лявата наблюдателница. Към убиеца беше насочен арбалет, но Калам знаеше, че може да избегне стрелата, като се превърти от седлото и жребецът остане между него и непознатия. Добре метнатите ножове в тъмната фигура сред сенките щяха да сложат точка на разговора. Нямаше причини да се безпокои.

— Обезоръжи го — провлече гласът.

Две яки ръце изведнъж го стиснаха за китките и дивашки го дръпнаха назад, смъкнаха го сред порой от гневни ругатни през задницата на коня. После го блъснаха по очи върху каменистата земя. Останал без въздух, Калам беше безпомощен.

Чу, че онзи, който го беше заговорил, се надигна от скривалището си и се приближи. Жребецът се озъби, но кроткият глас

на непознатия бързо го усмири. Убиецът се вслуша и разбра, че свалят дисагите му и ги слагат на земята. После ги отвориха.

— Аха, той е значи.

Ръцете пуснаха Калам. Убиецът изпъшка и се превъртя. Над него стоеше мъж с гигантско телосложение, с татуирано като натрошено стъкло лице. От лявата страна на гърдите му висеше дълъг перчем. Беше с наметало от кожа на бедерин, върху къса ризница, направена сякаш от раковини. Дървената дръжка с каменен ефес на широкото, подобно на меч оръжие стърчеше под лявата му мишница. Широкият пояс над препаската му бе странно отрупан с нещо, което Калам взе за сушени гъби с различна големина. Беше висок над седем стъпки, но достатъчно мускулест, за да не изглежда дебел, а плоското му широко лице го гледаше безизразно.

Той си пое дъх, седна и промърмори почти на себе си:

— С магия ме спипа, да не го усетя.

Мъжът, който вече бе извадил Книгата на Апокалипсиса, чу мърморенето и изсумтя.

— Въобразяваш си, че никой смъртен не може да те приближи, без да го чуеш. Казваш си, че тук трябва да има намесена магия. Грешиш. Спътникът ми е тоблакай, избягал роб от платото Ледерон на Дженабакъз. Видял е седемнайсет лета, а е убил вече четиридесет и един врагове. Това на колана са ушите им. — Стана и подаде ръка на Калам. — Добре си дошъл в Рараку, Носителю. Дългото ни бдение свърши.

Калам се намръщи, но прие ръката му и го дръпнаха на крака без усилие. Убиецът отупа прахта от дрехите си.

— Не сте разбойници значи.

Непознатият се изсмя.

— Не сме. Аз съм Леоман, главатарят на личната охрана на Ша’ик. Приятелят ми не иска да казва името си на непознати и ще го оставим така. Ние сме двамата, които тя избра.

— Трябва да предам Книгата лично в ръцете на Ша’ик — каза Калам. — Не на теб, Леоман.

Набитият воин — дете на пустинята, ако можеше да се съди по цвета на облеклото му — му подаде Книгата.

— Разбира се.

Зад гърба на убиеца заговори женски глас.

— Сега можеш да ми я предадеш, Носителю.

Калам бавно притвори очи, мъчейки се да отпусне изопнатите си нерви. После се обърна.

Нямаше място за съмнение. Дребната мургава жена, стояща пред него, излъчваше сила на вълни, ветрове плющяха от нея, с мириса на прах и пясъци, с вкуса на сол и на кръв. Простоватото ѝ лице беше нарязано с дълбоки бръчки и тя изглеждаше четиридесетинагодишна, макар Калам да подозираше, че е по-млада — суров дом беше Рараку.

Той неволно се смъкна на коляно. И протегна книгата.

— Връчвам ти, Ша’ик, Апокалипсиса. — „А с него — море от кръв… колко много разбити невинни съдби, за да бъде свалена Ласийн? Гуглата да ме вземе дано, какво направих?“

Тя я прие и на ръцете му олекна.

— Повредена е.

Убиецът я изгледа отдолу и бавно се надигна. Ша’ик се мръщеше. Пръстът ѝ обхождаше откъснатото ъгълче на кожената подвързия.

— Какво пък, не е толкова чудно, след като е на хиляда години. Благодаря ти, Носителю. А сега ще останеш ли с моите воини? Усещам големи дарби у теб.

Калам се поклони.

— Не мога. Отредено ми е да бъда другаде. — „Бягай, Калам, преди да си изпитал дарбите на охранителите ѝ. Бягай, преди колебанието да те е убило.“

Тъмните ѝ очи се присвиха и го изгледаха изпитателно, след което се ококориха.

— Усещам нещо в желанието ти, макар да го прикриваш добре. Пътувай тогава. Пътят ти на юг е открит. Нещо повече, ще получиш ескорт…

— Не ми трябва ескорт, Пророчице…

— Но все едно ще получиш. — Тя махна с ръка и от сумрака се появи едро грозно туловище.

— Свята… — изсъска предупредително Леоман.

— Оспорваш думите ми? — сряза го Ша’ик.

— Тоблакаят е цяла армия, а и на мен не ми липсват дарби, Свята, но все пак…

— Още от дете — прекъсна го Ша’ик с обида в гласа — едно видение ме е обсебвало повече от всичко друго. Виждала съм този миг, Леоман, хиляда пъти. На съмване ще разтворя Книгата и Вихърът ще се надигне, и аз ще възляза от него… преродена. „Ножове в ръце и мъдрост безръка“, такива са словата на вятъра. Младост и старост. Един цял живот и един непълен. Видях го, Леоман! — Спря и вдиша дълбоко. — Никакво друго бъдеще не виждам освен това. В безопасност сме. — Ша’ик отново се обърна към Калам. — Наскоро се сдобих с… питомец, който сега ще пратя с теб, защото усещам… възможности у теб, Носителю. — И отново махна с ръка.

Грамадното грозно туловище се приближи и Калам неволно отстъпи назад. Жребецът му тихо изцвили и затрепери.

Леоман заговори.

— Апториан, Носителю, от селението на Сянка. Пратен в Рараку от Сенкотрон… да шпионира. Сега е на Ша’ик.

Звярът беше истински кошмар: близо девет стъпки висок, приклекнал на двата си задни крайника. С един преден крак, дълъг и многоставен, изпънат надолу от раздвоения му гръден кош. Змиевидният врат на демона се издигаше от изгърбените рамене до плоска издължена глава. От полуразтворената челюст стърчаха остри като игли зъби, а самата челюст беше извита, ухилена като на делфин. Главата, шията и крайниците бяха черни, а торсът мътносив. Единственото плоско черно око гледаше Калам с ужасяваща разумност.

Убиецът забеляза незарасналите белези по тялото на демона.

— Било ли се е с нещо?

Ша’ик се намръщи.

— С д’айвърс. Пустинни вълци. Прогони ги…

— По-скоро тактическо отстъпление — добави сухо Леоман. — Звярът нито яде, нито пие, доколкото забелязахме. И макар Святата да е убедена в обратното, като че ли е съвсем безмозъчен — този поглед в окото му, изглежда, е маска, която не крие почти нищо.

— Леоман непрекъснато ме изтезава със съмненията си — каза Ша’ик. — Нарочно си е избрал тази задача и започва да ми досажда.

— Съмненията са здравословни — изтърси Калам и набързо затвори уста.

Святата само се усмихна.

— Долових, че между двама ви има нещо общо. Е, остави ни тогава. Седемте свети са ми свидетели, Леоман ми стига.

Убиецът погледна за последен път към тоблакая, метна се на седлото и пое в бавен тръс на юг.

Апторианът явно предпочиташе да спазва известно разстояние между двамата; движеше се успоредно с Калам, но на двайсетина крачки встрани, като още по-тъмно петно в тъмната нощ; крачеше тромаво, но съвсем безшумно на трите си кокалести крака.

След десетина мили яздене в тръс убиецът забави жребеца си до ходом. Беше донесъл Книгата, лично се бе погрижил да се вдигне Вихърът. Откликнал бе на зова на кръвта, колкото и нечист да беше мотивът.

Очакваха го задълженията на другия му живот. Трябваше да убие императрицата и да спаси Империята. Ако успееше, бунтът на Ша’ик щеше да е обречен. Контролът щеше да се възстанови. „А ако се проваля, ще си пускат кръв една на друга, докато се изтощят. Ша’ик и Ласийн, две жени, сшити от една и съща тъкан — Гуглата да ме вземе дано, та те дори си приличат.“ И не беше трудно за Калам да види в сянката си стотици хиляди смърти. Замисли се дали сега из Седемте града гледачите на Драконовата колода не държат новосъбудилия се Вестител на Смърт в треперещите си ръце.

„Кралицата на сънищата да е благословена дано. Свърши се.“

Минути преди разсъмване Ша’ик седна кръстато пред Книгата на Апокалипсиса. Двамата й телохранители стояха от двете й страни, всеки сред руините на една от двете наблюдателници. Младият тоблакай се беше облегнал на двуръчния си меч от желязно дърво. На главата му имаше бронзов шлем без набузници, а очите му бяха скрити зад сянката на спуснатото забрало. Приятелят му беше отпуснал арбалета си до крака си. Два боздугана бяха затъкнати в широкия му кожен колан. Над островърхия си железен шлем носеше безцветен шал телаба. Под него се показваше лицето, прорязано от трийсетте години слънце и вятър. Светлосините му очи шареха неспокойно.

Първите лъчи на изгрева огряха Ша’ик. Святата посегна и разтвори Книгата.

Стрелата порази челото й на два пръста над лявото й око, желязното острие разби костта и се плъзна навътре миг преди задействаните от пружинките шипчета да се разтворят в мозъка й като смъртоносно цвете. Черепът й се пръсна.

Ша’ик рухна.

Тене Баралта изрева и загледа доволен как Аралт Арпат и Лостара Юил поведоха дванадесетте Червени мечове в щурм срещу двамата жалки телохранители.

Пустинният воин се бе снишил и се превъртя миг след смъртта на Ша’ик. Арбалетът в ръцете му изсвистя. Гръдният кош на Аралт Арпат видимо хлътна, щом желязната стрела прониза костите. Високият сержант залитна назад и се просна в прахта.

Командирът изрева гневно, извади двата си криви тълвара и се включи в щурма.

Хората на Лостара замятаха пиките си по тоблакая.

Очите на Тене Баралта се оцъклиха смаяно, след като нито една от шестте пики не можа да улучи. Невероятно подвижен за такова грамадно туловище, тоблакаят сякаш само пристъпваше между тях, изместваше тежестта си или свиваше рамо, преди да скочи в отбрана, а древният му дървен меч замахна назад и се стовари в коленете на първия Червен меч. Мъжът се срина сред облак прах със скършени нозе.

И тоблакаят се озова сред отделението пиконосци. Докато Тене Баралта тичаше към тях, видя как Лостара Юил залитна, от главата й пръсна кръв, шлемът й изхвърча и се затъркаля по покритата с раковини земя. Рухна и втори войник, с прекършено от дървения меч гърло.

Отделението на Арпат връхлетя срещу пустинния воин. Издрънчаха вериги, боздуганите се завъртяха и заудряха с безмилостна точност. Нямаше по-трудно оръжие за париране от боздугана с верига — увиваше се около всеки блок с меча и желязната топка попадаше в целта, без нищо да я спре. Най-големият му недостатък бе в това, че трудно се прибираше, но в краткия миг, в който Тене Баралта спря, за да прецени хода на битката, видя, че пустинният воин се бие еднакво добре с двете ръце и нанася ударите си в несекваща последователност така, че войниците срещу него не можеха да пробият. И още в този

мигновен отрязък от време един от шлемовете се смачка от удара на желязната топка пред очите му.

Тогава Тене Баралта моментално смени тактиката. Ша’ик беше мъртва. Мисията му бе завършила с успех — Вихър нямаше да има. Беше безсмислено да жертва живота на войниците си срещу тези двама безмилостни екзекутори — които в края на краищата не бяха успели да опазят живота на Ша’ик и сега не търсеха нищо друго освен сляпа мъст. Затова той изрева да отстъпват и загледа как войниците му се забориха яростно, за да се измъкнат от двамата мъже. Усилието не мина безнаказано, защото паднаха още трима, преди останалите бойци да освободят пространство, в което да се обърнат и да побегнат.

Двама от бойците на Лостара Юил се оказаха достатъчно верни, за да повлекат със себе си замаяния сержант.

Настръхнал от гледката с обърнатите в бяг Червени мечове, Тене Баралта едва преглътна пороя горчиви проклятия. Изпънал напред двата тълвара, той заслони оттеглянето на бойците си — нервите му бяха изпънати от мисълта, че някой от двамата телохранители може да приеме предизвикателството му.

Но двамата мъже не се втурнаха да ги догонят, а останаха на позициите си пред двете наблюдателници. Пустинният воин се приведе да зареди арбалета си.

Изпънатото за стрелба оръжие беше последното, което Тене Баралта видя от двамата воини, преди да се сниши и да притича с бойците си назад в малкото дере, където бяха вързани конете им.

В стръмното сухо дере Червените мечове поставиха единствения си останал жив стрелец на обърнатата на юг скала и спряха, за да превържат раните си и да си поемат дъх. Зад тях конете зацвилиха от миризмата на кръв. Един войник плисна шепа вода върху окървавеното лице на Лостара. Тя примига и очите й бавно се пробудиха.

Тене Баралта я изгледа навъсено и изръмжа:

— Съвземи се, сержант. Трябва отново да хванеш дирята на Калам… на безопасно разстояние.

Тя кимна и опипа раната на челото си.

— Но тоя меч беше дървен.

— М-да. Но твърд като стомана. Гуглата да го вземе тоя тоблакай — и другия. Ще ги оставим да живеят.

На лицето й се изписа кисела физиономия и Лостара Юил кимна вяло.

Тене посегна с облечената си в ръкавица ръка и вдигна сержанта.

— Чудесен изстрел, Лостара Юил. Ти уби проклетата вещица и всичко, което беше свързано с нея. Императрицата ще е доволна. Повече от доволна.

Лостара махна вяло с ръка, отиде при коня си и се покатери на седлото.

— Продължаваме за Пан’поцун — каза Тене Баралта. — Да разнесем вестта — добави той с мрачна усмивка. — И не изпускай Калам, сержант.

— Още не съм се проваляла — отвърна тя.

„Знаеш, че всеки такъв провал ще го припиша на теб, нали? Много си умна, момиче.“

Изчака, докато тя се отдалечи, и се обърна навъсен към останалите си войници.

— Страхливци. Късмет извадихте, че прикрих оттеглянето ви. По конете.

Леоман разстла одеялото върху плоската земя между основите на двете наблюдателни кули и уви в него загърнатото в лен тяло на Ша’ик. Коленичи за миг пред него неподвижен, след това отри мръсната пот от челото си.

Тоблакаят стоеше наблизо.

— Тя е мъртва — промълви той.

— Това го виждам и сам — рече сухо Леоман и посегна да вземе оцапаната с кръв Книга, след което я уви грижливо в парче плат.

— Какво ще правим сега?

— Тя отвори Книгата. Беше на съмване.

— Нищо не се случи. Освен стрелата, дето прониза главата й.

— Проклет да си, знам!

Тоблакаят скръсти яките си ръце и замълча.

— Пророчеството беше ясно — каза след малко Леоман. Надигна се и примижа от болка в напрегналите се от битката мускули.

— Какво ще правим? — отново попита младежът.

— Тя каза, че ще се… възроди… — Въздъхна и погледна Книгата в ръцете си. — Ще чакаме.

Тоблакаят вдигна глава и подуши във въздуха.

— Идва буря.

ВТОРА КНИГА
ВИХЪР

В стари пътища газих
в деня.
Призрачни станаха те
в нощта.
Скриха се от очите ми
в утрото.
Така изминах
левги през вековете,
докато мигне слънцето.

Епитафия от Парду

6.

В началото на царуването на Келанвед сред имперските армии се разпространяваха култове, особено сред морската пехота. Не бива да се забравя, че това бе също така времето на Дасем Ълтър, Първия меч на Главнокомандващия на малазанските сили… човек, заклел се в Гуглата…

„Малазански кампании“ II т.
Дюйкър

Бенет седеше на масата си в хана на Була и чистеше ноктите си с кама. Бяха безукорно чисти, което превръщаше навика му в превземка. Фелисин вече бе свикнала с позите му и с настроението, което издаваха. Мъжът беше изпаднал в гняв, съсипан беше от страх. Несигурностите напоследък съсипваха живота му — като ларви на кръвничета пълзяха под кожата му, растяха и дъвчеха плътта му.

Лицето, челото и широките му, нашарени с белези китки лъщяха от пот. Калаената чаша с изстуденото салтоанско вино стоеше непипната върху очуканата маса и низ мухи лазеше неуморно по ръба й.

Фелисин зяпна малките черни насекоми и ужасният спомен се върна в ума й. Служителят на Гуглата, който го нямаше. Оформен като човек рояк от зли духове на Смърт, бръмченето на крилата им, оформящо думи…

— Пак има светлина в очите ти, момиченце — каза Бенет. — Подсеща ме, че разбираш в какво си се превърнала. Мръсна светлина. — Бутна коженатa кесийка по масата, докато тя спря пред нея. — Убий я.

Тя посегна с трепереща ръка към кесията, развърза я и извади топче дъранг.

Той я загледа как натроши влажния прашец в чашката на лулата си.

Шест дни, а Баудин още го нямаше. Капитан Саварк беше викал Бенет неведнъж. Селцето в Черепа беше почти съборено по време на издирването, патрулите горе на Пътя на бръмбара бяха удвоени, обикаляха непрекъснато, а Езерото на удавника беше пресушено. Все едно че просто се беше изпарил.

Бенет го прие лично. Властта му в Чашата на черепа беше компрометирана. Беше я привикал отново при себе си — и не от съчувствие, а защото вече не й вярваше. Тя знаеше нещо — нещо за Баудин — и още по-лошо, той вече разбираше, че Фелисин е нещо повече от онова, за което се представя.

„Бенет и Саварк са си говорили“, каза й Хеборик в деня, в който си тръгна — след като грижите му бяха направили достатъчно, за да й позволят да се престори, че е оздравяла, колкото да оправдае заминаването си. „Пази се, момиче. Бенет те връща при себе си, но само за да се погрижи лично за унищожението ти. Онова, което преди ставаше случайно, сега е съзнателно, преднамерено. Дали са му насоки.“

„Откъде знаеш?“

„Вярно, само предполагам. Но бягството на Баудин даде на Бенет предимства над Саварк и той вероятно ги е използвал, за да подълбае в биографията ти. Саварк му даде още повече власт и втори Баудин няма да има — никой от двамата не може да си го позволи. Саварк няма друг избор, освен да отстъпи на Бенет повече власт… да му позволи да знае повече…“

Чаят с дъранг я беше облекчил от болката от спуканите ребра и издутата челюст, но не беше чак толкова силен, че да затъпи мислите й. Минута след минута усещаше как умът й я тегли все по-близо до отчаянието. Изоставянето на Хеборик си беше бягство, връщането й при Бенет — паническа необходимост.

Той й се усмихна и поднесе пламъка към лулата й.

— Баудин не беше просто пристанищен главорез, нали?

Тя го изгледа намръщено през мъглата от дим.

Бенет остави камата на масата и я завъртя. Двамата загледаха въртящото се острие. Когато спря, върхът сочеше към Бенет. Той се намръщи и я завъртя още веднъж. Когато върхът се забави и остана

отново срещу него, взе камата, прибра я в канията на колана си и посегна за калаената чаша.

Поднесе я към устните си и мухите се пръснаха.

— Нищо не знам за Баудин — каза Фелисин.

Хлътналите му очи я изгледаха продължително.

— Нищо не знаеш за нищо, а? Излиза, че или си тъпа, или… нарочно не искаш да знаеш.

Тя не отвърна нищо. Умът й започна да се вцепенява.

— Заради мене ли, момиче? Толкова ли трябваше да отстъпиш, за да станеш моя? Аз те исках, Фелисин. Беше красива. Умна — виждах го в очите ти. Аз ли съм виновен заради теб сега?

Видя я, че погледна към кесийката на масата, и се усмихна кисело.

— Заповедите са си заповеди. Освен това можеше да откажеш.

— По всяко време — отвърна тя и извърна очи.

— Значи вината не е моя.

— Не е. За всичко съм си виновна аз, Бенет.

Изведнъж той стана.

— Въздухът тая нощ няма да е приятен. Задуха Ши’гаи — горещият вятър. Всичките ти мъки досега са само предисловие, момиче. Лятото започва с Ши’гаи. Но тази нощ… — Погледна я, но не довърши думите си, а просто я хвана за ръката и я вдигна. — Я да се поразходим.

Бяха му разрешили да създаде опълчение, включващо избрани от него роби, всички въоръжени със сопи. Нощем те патрулираха по „улиците“ на Черепа. Ограниченията на комендантския час вече се придружаваха с бой, след който следваше екзекуция за всеки, хванат на открито след стъмване. Екзекуциите ги извършваха пазачите — опълчението на Бенет си доставяше удоволствие само от боя.

Двамата с Бенет тръгнаха с едно от патрулиращите отделения, шестима мъже, които тя познаваше добре, тъй като Бенет беше откупил верността им с тялото й.

— Ако нощта е спокойна — обеща им той, — като съмне, ще се позабавляваме. — Мъжете се ухилиха.

Вървяха по насипаните с пясък проходи бдително, но никой не се мяркаше. Щом се озоваха срещу комарджийската съборетина, наречена „При Сурук“, видяха отпред тълпа доусийски пазачи. Капитанът им

Гънип беше с тях. Проблясващите им в нощния мрак очи проследиха патрула, докато ги подминаваше.

Бенет се поколеба, сякаш се канеше да заговори Гънип, после издиша силно през ноздри и продължи напред. Едната му ръка се отпусна на дръжката на ножа.

Фелисин смътно усети, че нещо става, сякаш горещият вятър навяваше някаква нова заплаха в нощния въздух. Забеляза, че пазачите са млъкнали и явно са изнервени. Извади още едно топче дъранг и го лапна — то остана да лежи прохладно и сладко под небцето й.

— Като те гледам да правиш това — измърмори Бенет до нея, — ми напомняш за Саварк.

Тя примигна.

— За Саварк ли?

— Аха. Колкото по-лошо става, толкова повече си затваря очите.

Думите излязоха от устата й размазано.

— Кое става по-лошо?

Зад тях откъм „При Сурук“ се чу рязък вик, последван от смехове. Бенет спря хората си с махване на ръката и се върна до кръстовището, което току-що бяха подминали. Оттам можеше да види бардака на Сурук, както и войниците на Гънип.

Като призрак, който се надигна и се прокрадна през Бенет, напрежението бавно изпълни стойката му. И докато Фелисин го гледаше, в главата й смътно отекна тревожна камбана. Тя се поколеба за миг, после се обърна към пазачите.

— Нещо става там. Идете при него.

Те само гледаха.

Единият се намръщи и ръката му боязливо пропълзя към тоягата, затъкната в колана му.

— Не ни е заповядал — изръмжа той. Останалите кимнаха и се разшаваха неспокойно в тъмното.

— Но той е сам — каза тя. — На открито. Мисля, че има насочена стрела в него…

— Я млъкни — скастри я водачът на патрула. — Няма да идем.

Бенет сякаш направи стъпка назад, после видимо се вкочани.

— Приближават се към него — изсъска Фелисин.

Гънип и доусийските му войници застанаха в полукръг пред Бенет. Заредените им арбалети, опрени на лактите, бяха насочени в

него.

— Помогнете му, проклети да сте! — обърна се Фелисин към патрула.

— Гуглата да те вземе дано! — тросна й се един от мъжете. Патрулът се пръскаше в сенките на близките улички.

— Сама ли си, момиче? — извика й капитан Гънип. Войниците му се разсмяха. — Ела тука при твоя Бенет. Само му казвах едни работи, нищо друго. Не се бой.

Бенет се обърна да й заговори. Един от доусийските стражи пристъпи към него и го перна през лицето с облечената си в метална ръкавица ръка. Бенет се олюля, изруга и хвана с ръце счупения си нос.

Фелисин залитна назад, обърна се и побягна. Хвърли се в една уличка. От двете й страни профучаха стрели. Зад гърба й отекна смях.

Продължи да тича. Уличката се оказа успоредна на Ръждива рампа. На сто крачки напред бяха войнишките бараки. Беше останала без дъх, когато излезе на открито между двете малазански постройки. Сърцето й блъскаше в гърдите, все едно че беше на петдесет, а не на четиринадесет години. Стъписването от това, че видя как удариха Бенет, бавно я сковаваше.

Иззад бараките се чуха гласове. Забиха конски копита. Появи се тълпа роби, гонени от петдесетина доусийски войници. Пиките им пронизваха някои от бягащите в гръб и ги просваха в прахта. Робите се опитваха да избягат, но доусийците вече ги бяха обкръжили от всички страни. Едва сега Фелисин осъзна, че и за нея няма път за бягство.

„Видях как на Бенет му потече кръв.“ От тази мисъл последва друга: „Сега всички ще умрем.“

Доусийските коне затъпкаха мъже и жени. Засвистяха тълвари. Робите издъхваха в безпомощно мълчание. Двама конници тръгнаха към нея. Тя ги загледа вцепенено, чудеше се кой ще я стигне пръв. Единият стискаше пика, насочена надолу, за да я порази в гърдите. Другият държеше високо меча си, готов да я посече отгоре. Видя лицата им, светнали от радост, и се удиви колко нечовешки изглеждат.

Когато се озоваха само на няколко мига пред нея, две стрели ги шибнаха в гърдите и мъжете залитнаха назад и паднаха от седлата. Фелисин се обърна и видя отряд малазански стрелци — пристъпваха напред в строй; предната редица коленичи да зареди арбалетите, а

втората пристъпи няколко крачки напред, бойците се прицелиха и пуснаха стрелите срещу гмежта от доусийски конници.

Третият залп спря напора на доусийците и ги накара да се пръснат в тъмното зад казармените бараки.

Шепа роби все още бяха останали живи. Някакъв сержант излая заповед и десетина войници притичаха да огледат телата, нападали в безпорядък наоколо, след което забутаха оцелелите към позицията на отряда.

— Ела с мен — изсъска нечий глас зад Фелисин.

Тя примига и се обърна. Беше Пелла.

— Какво?

— Прибираме робите в конюшните… но не и теб. — Хвана я нежно за ръката. — Много повече са от нас. Боя се, че защитата на робите вече не е първата ни задача. Саварк иска да смажем метежа. Още тази нощ.

Тя се взря в лицето му.

— За какво говориш?

Сержантът беше изтеглил взвода си на по-удобна за отбрана позиция в началото на уличката. Десетина войници заизтласкваха робите по страничната улица, водеща към конюшните. Пелла поведе Фелисин в същата посока и щом се озоваха извън полезрението на сержанта, се обърна към другите войници.

— Трима от вас, с мен.

— Опонн ли ти е размътил мозъка, Пелла? — отвърна му един от тях. — Аз и така не се чувствам в безопасност, искаш отделението ли да разцепим?

— Това е жената на Бенет — каза Пелла.

— Не мисля, че Бенет е жив — отвърна вяло Фелисин.

— Допреди пет минути беше жив, момиче — отвърна намръщено Пелла. — Малко понабит, но нищо повече. В момента вдига на крак опълчението си. — Обърна се към другите. — Бенет ще ни трябва, Реборид, майната му на Саварк и ревовете му. Хайде, близо е.

Реборид се намръщи и махна на другите двама.

В западния край на Чашата на черепа беше започнал пожар — някъде при Дълбокия забой. Нямаше кой да го спре и той се разпространяваше бързо, огрял със зловещия си оранжев блясък надигащите се отдолу кълба пушеци.

Пелла дърпаше Фелисин, а Реборид не спираше да мърмори:

— Къде в името на Гуглата е гарнизонът на Бе’тра? Мислиш, че не могат да видят пламъците ли? Нали по Пътя на бръмбара патрулираха малазански отделения — конник можеха да пратят. Войската трябваше да е тук вече, по дяволите!

По улиците се въргаляха трупове — сгърчени, неподвижни тела. Малката група ги заобикаляше, без да се спира.

— Гуглата знае какво е намислил Гънип — продължи войникът. — Саварк ще се погрижи всеки проклет доусиец на петдесет левги околовръст да бъде изкормен и да изгние под слънцето.

— Тук е — каза Пелла и спря Фелисин. — Застанете в отбрана — нареди на останалите. — Няма да се бавя.

Бяха спрели пред къщата на Хеборик. От кепенците не се виждаше никаква светлина. Вратата беше заключена. Пелла изсумтя ядосано и изрита хлабавото мандало. Бутна Фелисин в тъмното и прекрачи след нея.

— Тук няма никой — каза тя.

Пелла не й отговори, а продължи мълчаливо напред, докато не стигнаха до платнената завеса, зад която беше спалнята на бившия жрец.

— Дръпни я, Фелисин.

Тя го послуша и пристъпи в стаичката. Пелла я последва.

Хеборик се надигна на нара си и ги зяпна мълчаливо.

— Не бях сигурен — промълви тихо Пелла — дали още искате да тръгне с вас.

Бившият жрец изпъшка.

— А ти, Пелла? Можем да уредим…

— Не — прекъсна го войникът. — Вземете нея. Аз трябва да се върна при капитана — ще го смажем този метеж, — но моментът за вас е идеален…

Хеборик въздъхна.

— Да. Кълна се в пръхтенето на Финир, Баудин, излез най-сетне. Момчето не е опасно за нас.

Грамадна сянка се отдели от завесата и Пелла зяпна. Присвитите очи на Баудин проблеснаха в тъмното. Гигантът не каза нищо.

Пелла тръсна глава, отстъпи към изхода и стисна с ръка мръсния парцал на завесата.

— Финир да ви пази дано, Хеборик.

— Благодаря ти, синко. За всичко.

Фелисин изгледа намръщено Баудин и каза:

— Мокър си.

Хеборик стана и попита Баудин:

— Всичко готово ли е?

Едрият мъж кимна.

— Бягаме ли? — попита Фелисин.

— Да.

— Как?

Хеборик се намръщи.

— Скоро ще разбереш.

Баудин вдигна две кожени торби зад себе си и ги подаде на Хеборик, който ловко ги пъхна под мишниците си. Звукът, който издадоха, щом бившият жрец ги подхвана, помогна на Фелисин да разбере, че всъщност са надути засмолени мехури.

— Ще преплуваме Езерото на удавника — промълви тя. — Защо? От другата страна има само непроходима стръмнина.

— Има пещери — отвърна Хеборик. — Може да се стигне до тях, когато нивото на водата е ниско… Питай Баудин, той се кри там цяла седмица.

— Трябва да вземем и Бенет — заяви Фелисин.

— Виж, момиче…

— Не! Дължите ми го — и двамата! Нямаше дори да сте живи, Хеборик, ако не бях аз. И Бенет. Ще го намеря, после ще ви срещна при езерото.

— Няма. Аз ще го намеря — каза Баудин. И й подаде мехура.

Видя го как се измъкна през задната врата, за която не беше и знаела, че съществува, и бавно се обърна към Хеборик. Беше се навел и преглеждаше хлабавата мрежа, увита около торбите с багаж.

— Не влизах в плана ви за бягство, нали, Хеборик?

Той я погледна, вдигнал вежди.

— До тази вечер ти като че ли бе превърнала Черепа в своя рай. Не мислех, че бягството ще те интересува.

— В рай? — Думата сякаш я стъписа. Тя седна на нара до него.

Старецът я изгледа и сви рамене.

— Осигурен от Бенет.

Тя го гледа в очите, докато най-накрая той не извърна глава и не надигна с пъшкане багажа.

— Трябва да тръгваме.

— Вече нищо не означавам за теб, нали, Хеборик? А означавала ли съм изобщо? — „Фелисин, Дома Паран, чиято сестра беше адюнкта Тавори, чийто брат пътуваше с адюнкта Лорн. Момиче от знатен род, малко и покварено. Курва.“

Той не й отговори нищо. Затътри се към отвора в задната стена.

Западната половина на Чашата на черепа беше в пламъци. Осветяваха цялата купа с треперливата си червена светлина. Докато бързаха по Работния път към езерото, Хеборик и Фелисин срещаха следи от сблъсъците — нападали коне, мъртви малазански и доусийски стражи. Ханът на Була беше барикадиран, след това барикадите бяха разбити. Отвътре се чуваха смътни стонове.

Фелисин се поколеба, но Хеборик пъхна сакатата си ръка под мишницата й и я задърпа.

— Не ти трябва да влизаш, момиче. Хората на Гънип удариха тук жестоко.

След окрайнините на селото Работният път се простираше пуст и тъмен чак до кръстовището Трите съдби. Зад тръстиките вляво от тях проблясваше гладката повърхност на езерото.

Бившият жрец я поведе навътре в ракитака, накара я да клекне и се приведе до нея.

— Ще изчакаме тук — каза старецът и отри потта от татуираното си чело.

Калта под коленете й беше лепкава и приятно прохладна.

— Значи ще преплуваме до пещерата… после какво?

— Има един стар забой, извежда чак отвъд скалите, много зад Пътя на бръмбара. В другия край ще има оставена за нас храна. Оттам пътят ни е през пустинята.

— Доусин Пали?

Той поклати глава.

— Право на запад, към вътрешното крайбрежие. Девет, десет дни. Има скрити извори, Баудин е запомнил мястото им. Ще ни вземат на лодка и ще ни превозят до континента.

— Как? Кой?

Бившият жрец отвърна с гримаса.

— Един стар приятел. С толкова чувство за вярност, че може да си изпати. Гуглата ми е свидетел, не се оплаквам.

— А Пелла беше свръзката?

— Да, някаква мътна връзка, приятели или татковци и чичовци и приятели на приятели, или нещо такова. Най-напред се обърна към теб, нали, ама ти не прихвана. Затова потърси мен.

— Нищо такова не си спомням.

— Цитат, приписван на Келанвед и записан от човека, който урежда бягството ни — Дюйкър.

— Името ми е познато…

— Имперският историк. Изказа се в моя полза пред съда. След това уреди да бъде пратен в Хисар по Лабиринт. — Замълча и заклати бавно глава. — За да спаси заядливия старец, който неведнъж е обявявал писаните от него истории за нагли лъжи. Ако оживея да се изправя пред Дюйкър, мисля, че му дължа едно извинение.

До ушите им стигна настървено бръмчене — идваше откъм пушеците над селото. Звукът се усили. Гладката повърхност на Езерото на удавника сякаш кипна под порива на градушка.

Фелисин се присви от страх.

— Какво е това? Какво става?

Хеборик изсъска:

— Кръвничета! Привлечени и после понесени от огньовете. Бързо, момиче, намажи се с кал. А после и мен. Побързай!

Лъскавите рояци се носеха към тях като подгонени от вятъра облаци мъгла.

Фелисин загреба припряно с шепи от студената кал между ракитите и замаца по шията и врата, по ръцете и лицето си. Седна във водата и се обърна към Хеборик.

— Ела по-насам.

Той допълзя до нея.

— Те се гмуркат във водата, момиче — намажи и краката си с кал!

— Първо да свърша с теб.

Но беше късно. Облакът ги погълна и въздухът изведнъж стана труден за дишане. Кръвничетата налитаха през водата като стрели. Болка прониза бедрата й.

Хеборик избута ръцете й и залегна в тинята.

— За себе си се погрижи, дете!

Заповедта не беше нужна — още с първото свирепо ухапване всякаква мисъл да помогне на Хеборик я бе изоставила. Фелисин изскочи от водата, загреба шепи тиня и я плесна по ужилените си от кръвничетата бедра. Бързо наплеска с още тиня прасците, глезените и стъпалата. Твари пълзяха в косата й. Хлипайки, тя ги измъкна с погнуса, а после покри и главата си с кал. Кръвничетата напираха през дъха й, в устата, хапеха, а тя се задавяше и плюеше. Сдъвка няколко и горчивият им сок я опари като киселина. Бяха навсякъде, заслепяваха я, трупаха се на бръмчащи гроздове по очите й. Тя запищя, започна да ги маха, после загреба още кал. Мракът беше утеха, но писъкът й не спря, не можеше да спре. Насекомите бяха в ушите й. Тя ги напълни с тиня. Тишина.

Две ръце без длани я стегнаха, а гласът на Хеборик стигна до нея някъде от много далече.

— Всичко е наред, момиче… всичко е наред. Можеш да спреш да пищиш, Фелисин. Можеш.

Беше се свила на топка сред тръстиките. Болката от ухапванията беше преминала в изтръпналост — по краката, около очите и ушите, и в устата й. Прохладна, лека изтръпналост. Усети, че е замълчала.

— Роякът отмина — каза Хеборик. — Доста свирепа беше благословията на Финир. Нищо ни няма, дете. Изчисти си очите. Погрижи се за себе си.

Тя не помръдна. Толкова лесно беше да лежи неподвижно, в тази сладка вцепененост, която я беше обзела цялата.

— Събуди се! — сопна се Хеборик. — Във всяко ухапване има по едно яйце, всеки секрет е смъртна отрова, ще направи плътта ти на желе. И мъртва. Храна за ларвите има в тези яйца. Разбираш ли ме, момичето ми? Трябва да убием тези яйца — имам тинктура в кесията

на колана — но ще трябва сама да си я поставиш, нали? Един старец без ръце не може да го направи вместо теб…

Тя простена.

— Събуди се, проклета да си!

Удари я, после я изрита. Фелисин изруга и се надигна.

— Престани, будна съм! — Думите й се провлякоха от изтръпналата й уста. — Къде е тази кесия?

— Тук. Отвори си очите.

Тя почти не виждаше през подутите си очи, но странното синкаво сияние от татуировката на Хеборик осветяваше гледката й. Не беше нахапан. „Доста свирепа беше благословията на Финир.“

Той посочи кесията на колана си.

— Побързай, тия яйца ще започнат да се люпят, после ларвите ще почнат да те ядат, отвътре навън. Отвори кесията… ето, черното шишенце, малкото. Отвори го!

Тя махна тапата. Горчивата миризма я отврати.

— Една капка, на върха на пръста, после втриваш капката във всяка рана, натриваш силно. После следващата и следващата…

— Не… не ги усещам тези около очите…

— Аз ще ти показвам. Побързай.

Ужасът не свърши. Тинктурата — гнусен тъмнокафяв сок, от който кожата й ставаше жълта, не убиваше излюпващите се ларви, но ги изкарваше навън. Хеборик насочваше ръцете й към тези около очите и ушите, и всяка се измъкваше мудно, щом я издърпаше от дупката, изровена от ухапванията им, всяка ларва бе дълга два-три милиметра и натежала от приспивното действие на лекарството. Ухапванията, които можеше да види, показваха какво е станало около очите и ушите й. В устата й горчивината на тинктурата надви отровата на кръвничетата, главата й се замая, а сърцето й запулсира опасно бързо. Ларвите нападаха като оризови зърна по езика й. Изплю ги.

— Съжалявам, Фелисин — каза Хеборик, след като приключиха. Оглеждаше раните около очите и ушите й, лицето му се беше сгърчило от състрадание.

Прониза я мраз.

— Какво става? Ще ослепея ли? Ще оглушея? Какво има, Хеборик?

Той поклати глава и бавно се отдръпна.

— Ухапванията на кръвничетата… отровата им убива плътта. Ще се изцериш, но ще останат струпеи. Толкова съжалявам, дете. Лошо е около очите ти. Лошо…

Тя едва не се засмя. Виеше й се свят. Потръпна отново и се сви.

— Виждала съм ги. Тукашните. Робите. Тук-там…

— Да. Обикновено кръвничетата не налитат на рояк. Сигурно беше заради пламъците. Виж сега, някой много добър лечител — някой с Висш Денъл — може да премахне белезите. Ще ти намеря такъв лечител, Фелисин. Кълна се в бивните на Финир, ще намеря.

— Лошо ми е.

— От тинктурата е. Усилен пулс, ледени тръпки, замайване. Сокът е от едно растение, вирее в Седемте града. Ако изпиеш онова, дето остана в шишенцето, за няколко минути и си мъртва.

Този път тя се засмя, треперливо и плахо.

— Може и да ми се прище да видя Портите на Гуглата, Хеборик. — Примижа. Синьото сияние около лицето му загасваше. — Финир трябва да е много милостив.

При тези думи старецът се намръщи.

— Не схващам смисъла, честно казано. Мога да се сетя за не един Върховен жрец на Финир, който ще се задави, ако чуе, че богът глиган бил… милостив. — Въздъхна. — Но изглежда, си права.

— Може да поискаш да му благодариш. Жертвоприношение.

— Мога — изръмжа той и извърна глава.

— Сигурно някое голямо оскърбление те е прогонило от твоя бог, Хеборик.

Той не й отговори. След малко се надигна и загледа към развилнелия се в селището пожар.

— Идат конници.

Все още й се виеше свят и тя не можеше да стане.

— Бенет ли е?

Той поклати глава.

След малко по пътя се появи отделение малазански войници. Спряха точно срещу Хеборик и Фелисин. Водеше ги капитан Саварк. Доусийско острие беше разпрало едната му буза. Униформата му беше мокра и потъмняла от кръв. Студените му гущерски очи се спряха върху нея и Фелисин неволно се сви.

Най-сетне той проговори.

— Като минете хребета… гледайте на юг.

Хеборик тихо изруга от изненада.

— Пускате ни? Благодаря, капитане.

Лицето му помръкна.

— Не е зарад теб, старче. Точно заради такива бунтовни кучи синове става всичко това. По-скоро бих те набучил на някое копие, още сега. — Като че ли се канеше да каже още нещо, очите му отново се спряха на Фелисин, но накрая само обърна коня си.

Двамата бегълци изгледаха как войниците поемат обратно към Чашата на черепа. Отиваха да се бият. Фелисин го разбра инстинктивно. Отново онази с нищо необяснима увереност й нашепна, че всички ще да умрат. Капитан Саварк. Пелла. Всеки малазанец. Погледна към Хеборик. Той гледаше умислено бойците, които бяха стигнали края на селището и потънаха в пушеците.

След малко от тръстиките наблизо се изправи Баудин.

Фелисин се надигна и пристъпи към него.

— Къде е Бенет?

— Мъртъв е, момиче.

— Ти… ти си… — Думите й заглъхнаха от болката, която я обзе, болка и мъка, по-дълбока от всичко, което беше понесла. Олюля се.

Малките равнодушни очи на Баудин не се откъснаха от нея.

Хеборик се окашля.

— По-добре да побързаме. Утрото не е далече и макар да се съмнявам, че ще забележат преминаването ни през езерото, няма нужда да разкриваме намеренията си. Все пак сме малазанци. — Той посочи мехурите. — Планът е да изчакаме през деня от другата страна и да тръгнем по залез. Така вероятността да ни видят доусийски банди ще е по-малка.

Баудин окачи единия мехур на гърдите на Хеборик. Фелисин разбра, че ще трябва да използва другия с него. Изгледа накриво едрия мъж, който провери мрежата за последен път.

„Бенет е мъртъв. Така твърди той. Сигурно изобщо не го е търсил. Бенет е жив. Трябва да е жив. Само малко кръв по лицето. Баудин лъже.“

Водата на Езерото на удавника отми останалата кал и тинктура от кожата й. Още не беше свършило.

Хрипливият им дъх отекваше от стръмните скали. Премръзнала и обзета от чувството, че водата се мъчи да я издърпа надолу, Фелисин стисна мрежата още по-здраво и изпъшка:

— Не виждам никаква пещера.

— Изненадан съм, че изобщо виждаш нещо — изсумтя Баудин.

Тя не му отвърна. Плътта около очите й се беше подула толкова, че бяха останали само две цепки. Ушите й бяха провиснали като парчета месо, тежки и огромни, а устните й направо притискаха зъбите. Дишаше с усилие, все кашляше, но без никаква полза.

„Важното е само да преживееш всичко това. Нека Тавори да види всички белези, които ми е причинила, в деня, в който се изправим една срещу друга. Няма да има нужда нищо да казвам тогава, за да оправдая мъстта си.“

— Отворът е под повърхността — каза Хеборик. — Трябва да пукнем мехурите и да се гмурнем. Баудин ще тръгне първи, с въже, вързано на кръста. Дръж се за това въже, момиче, иначе ще те повлече на дъното.

Баудин й подаде една кама, след това сложи въжето върху полюшващия се над водата мехур. След миг се хвърли към скалния риф и се скри под водата.

Фелисин хвана края на въжето, стисна го здраво и загледа изпъващите се намотки.

— Колко надолу?

— Седем-осем стъпки — каза Хеборик. — После около петнайсет стъпки през пещерата, докато вдишаш отново. Можеш ли да се справиш, дете?

„Ще трябва.“

Над езерото се чуха далечни писъци. Последните жални викове на горящото село. Всичко беше станало толкова бързо и почти тихо — само за една нощ Чашата на черепа се беше напълнила с кръв — и всичко свърши. Изглеждаше нереално.

Усети дръпване по въжето.

— Твой ред е — каза Хеборик. — Спукай мехура, нека да потъне под теб, после върви по въжето.

Тя стисна камата и я заби. Въздухът излезе със съсък и мехурът се сви и потъна. Водата я задърпа надолу като ръце. Фелисин си пое

отчаяно дъх и се гмурна надолу. След малко въжето вече водеше не надолу, а нагоре. Опря се в хлъзгавата повърхност на скалата. Камата изпадна от ръката й и тя се хвана с две ръце и се задърпа по въжето.

Устието на пещерата беше тъмно като катран, водата — леденостудена. Дробовете й вече пищяха за въздух. Усети, че ще изгуби съзнание, но заглуши уплахата си с ярост. Отпред в тъмното се появи отразена светлина. Устата й се напълни с вода, но тя изрита и запълзя към светлината.

Две ръце я хванаха за яката на ризата и без усилие я издърпаха на въздух и светлина. Тя легна на студения твърд камък и закашля хрипливо. До главата й светеше фенер. Зад него на стената бяха опрени два вързопа в дървени рамки, с издути от водата мехури.

— Изтърва проклетия ми нож, нали?

— Гуглата да те вземе, Баудин.

Той се изсмя и задърпа въжето. След малко от черната повърхност се появи ръката на Хеборик и Баудин измъкна бившия жрец на скалната издатина.

— Горе сигурно е станала беля — каза едрият мъж. — Продоволствието ни е донесено тук.

— Виждам. — Хеборик се надигна и задиша тежко.

— Най-добре е двамата да останете тук, аз ще огледам — каза Баудин.

— Добре.

След като Баудин тръгна, Фелисин се надигна и попита:

— Каква беля?

Хеборик сви рамене и не отговори.

— Имаш някакви подозрения, Хеборик.

Той се смръщи.

— Саварк каза „гледайте на юг“.

— Е и?

— Е, нищо. Да изчакаме Баудин да се върне.

— Студено ми е.

— Нямаше място за дрехи. Храна и вода, малко оръжия, огниво. Има одеяла, но по-добре да ги пазим сухи.

— Ще изсъхнат бързо — сопна се тя и изпълзя до един от вързопите.

Баудин се върна след няколко минути и се наведе до Хеборик. Разтреперана под одеялото, Фелисин ги загледа.

— Не, Баудин — намеси се тя, когато той понечи да прошепне нещо на бившия жрец. — Високо, да чуем всички.

Едрият мъж погледна Хеборик, а той сви рамене.

— Доусин Пали е на трийсет левги оттук — каза Баудин. — Но блясъкът му се вижда.

Хеборик се намръщи.

— Дори пожар не може да се види от такова разстояние бе, човек.

— Така е, и не е пожар. Това е магьосничество, старче. Битка на магове.

— Дъх на Гуглата — измърмори Хеборик. — И то каква битка!

— Дошъл е — изръмжа Баудин.

— Кой е дошъл? — попита Фелисин.

— Седемте града са се вдигнали, дете. Дрижна. Вихърът е дошъл.

Лодката беше дълга само петнайсет стъпки. Дюйкър доста се поколеба, преди да се качи в нея. Цяла педя вода се плискаше под двете плоски дъски, служещи за седалки. Десетките по-малки пробойни по дъното бяха запушени с парцали, с различна степен на ефикасност. Миризмата на гнила риба беше почти смазваща.

Загърнат във военната си пелерина за дъжд, Кълп не беше помръднал от мястото си на кея.

— И какво — глухо попита той — плати за тая… лодка?

Историкът въздъхна и се озърна към мага.

— Не можеш ли да я оправиш? Я повтори какъв беше Лабиринтът ти, Кълп?

— Поправяне на лодки — отвърна му той.

— Е, добре — изсумтя Дюйкър и пак се качи на кея. — Разбирам те. За да минеш протока, ще ти трябва нещо по-пригодно за плаване от това. Човекът, който ми продаде тази лодка, изглежда, е преувеличил качествата й.

— Първата грижа на един харал. По-добре да беше наел някоя.

Дюйкър изсумтя.

— На кого бих могъл да се доверя?

— Сега какво?

Историкът сви рамене.

— Връщаме се в хана. Трябва ни нов план.

Минаха по паянтовия кей и тръгнаха по черния път, минаващ за главна улица на селото. Рибарските колиби от двете страни бяха схлупени и жалки — нещо обичайно за малките селца в сянката на голям град. Здрачът беше паднал и освен няколкото проскубани псета, които ровеха из разлагащите се купчини риба, не се мяркаше никой. Тежки завеси скриваха повечето светлина, идваща от входовете на съборетините. Въздухът беше горещ от вятъра откъм сушата.

Селският хан се издигаше на колове — ниска едноетажна постройка с избеляла дървена рамка и грубо зебло за стени, със сламен покрив. В пясъка под платформата пълзяха раци. Срещу хана беше каменната казарма на малазанското отделение на Крайбрежната охрана — четирима моряци от Коун и двама пехотинци, чиято външност не издаваше произхода им. За тях старите народностни връзки отдавна бяха престанали да имат значение. Новата имперска порода, разсъди Дюйкър, щом двамата с Кълп влязоха в хана и се запътиха отново към масата, на която бяха седели по-рано. Малазанските стражи се бяха струпали на друга, при задната стена, където зеблото беше издърпано и се откриваше спокоен пейзаж към повехнали треви, бял пясък и лъскаво море. Дюйкър завидя на войниците за свежия въздух, който несъмнено полъхваше до тях.

Още не ги бяха заговорили, но историкът знаеше, че е въпрос само на време. В това селце пътниците явно бяха голяма рядкост, а човек с войнишка пелерина — още по-голяма. До този момент обаче привеждането на любопитството в действие се бе оказало твърде тежко усилие.

Кълп махна на гостилничаря за халба ейл, след което се наведе към Дюйкър.

— Ще има въпроси. Скоро. Това е единият проблем. Нямаме лодка. Това е вторият. Като моряк хич ме няма. Това е третият…

— Добре, добре — изсъска му историкът. — В името на дъха на Гуглата, остави ме на мира да помисля малко!

Кълп се отдръпна. Физиономията му стана кисела.

Мушици прехвърчаха лениво между пращящите фенери из помещението. Селяни вътре нямаше и цялото внимание на гостилничаря беше сякаш обсебено от малазанските войници — тъмните му очи не се откъснаха от тях дори докато поставяше халбата с ейл пред Кълп.

Той го изчака да се отдалечи и изсумтя:

— Тази нощ тече някак странно, Дюйкър.

— Да бе. — „Къде са се дянали всички?“

Скърцането на стол ги накара да се обърнат към старшия малазанец, ефрейтор според знака на куртката му. Беше станал и се приближаваше към тях. Под сивия калаен знак имаше по-голямо петно, където боята на куртката не беше захабена — явно е бил сержант преди това.

Също като фигурата му, лицето му беше плоско и широко и издаваше канийска кръв някъде в потеклото му. Главата му беше бръсната, с белези от бръснача, някои все още покрити с корички спечена кръв. Погледът му се беше приковал в Кълп.

Магът заговори пръв.

— Дръж си езика зад зъбите, да не ми продължиш заднешката.

Войникът примига.

— Заднешката?

— Първо сержант, после ефрейтор — за редник ли ми се ерчиш пък сега? Предупредих те.

Изглежда, не му подейства.

— Никакъв ранг не виждам — изръмжа той.

— Само защото не знаеш къде да гледаш. Върни се на масата си, ефрейтор. Нашата работа я остави на нас.

— Ти си от Седма армия. — Явно нямаше намерение да се върне на масата си. — Дезертьор.

Рунтавите вежди на Кълп се вдигнаха.

— Ефрейтор, току-що се изправи лице в лице срещу целия кадър магове на Седма. А сега се разкарай от лицето ми, преди да съм сложил хриле и люспи на твоето.

Очите на ефрейтора пробягаха към Дюйкър, после отново се върнаха на Кълп.

— Сбърка — въздъхна магът. — Аз съм целият кадър. Този човек ми е гост.

— Хриле и люспи, а? — Ефрейторът опря грамадните си лапи на масата и се наведе към Кълп. — Само да подуша, че ми отваряш Лабиринт, ще се намериш с нож в гърлото. Това тука ми е постът, магьосниче, и всяка работа, която имате тук, е моя работа. Хайде, обяснявай се, преди да съм ти клъцнал тия големи уши и да ги сложа на колана си. Сър.

Дюйкър се окашля.

— Преди това да е стигнало по-далече…

— Затваряй си устата! — сряза го ефрейторът, без да откъсва погледа си от Кълп.

Прекъснаха ги викове отвън.

— Трут! — ревна ефрейторът. — Иди да видиш какво става.

Един млад коунски моряк скочи на крака, опипа дръжката на късия меч на хълбока си и тръгна към вратата.

— Тук сме — заговори Дюйкър на ефрейтора — да купим една лодка…

Зад вратата се чу ругатня, последвана от паническо скърцане на ботуши по паянтовия под на гостилницата. Трут нахлу вътре с пребледняло лице. От устата на младока се изля впечатляващ поток от коунски ругатни, които завършиха с:

— … въоръжена тълпа отвън, ефрейтор, и не им е до приказки. Разделиха се, десетина тръгнаха към „Рипат“.

Останалите моряци скочиха на крака. Един се обърна към ефрейтора.

— Ще я запалят, Геслер, и тогава ще си останем на тая скапана ивица плаж…

— На оръжие, в бойна формация — изръмжа Геслер и се обърна към другия пехотинец. — Предната врата, Сторми. Намери водача на тая група отвън и му забий една стрела между очите.

— Трябва да спасим гемията! — извика заговорилият моряк.

Геслер кимна.

— Ще го направим, Вереd.

Пехотинецът Сторми зае позиция при вратата, зареденият му щурмови арбалет се появи в ръцете му сякаш изневиделица. Виковете отвън бяха станали по-силни и по-близки. Тълпата се окуражаваше и искаше да нахлуе в хана. Младият Трут стоеше в средата на

помещението, късият меч трепереше в ръката му, а лицето му се бе зачервило от гняв.

— По-кротко, момче — каза му Геслер и погледът му се върна върху Кълп. — По-малко ще съм склонен да ви отрежа ушите, ако отворите Лабиринта си веднага, маг.

— Имате ли си врагове в това село, ефрейтор? — попита Дюйкър.

Мъжът се усмихна.

— Това се очакваше от доста време. „Рипат“ е пълна с провизии. Можем да ви откараме до Хисар… може би… но първо трябва да излезем оттук. Можеш ли да боравиш с арбалет?

Историкът въздъхна и кимна.

— Очаквайте стрели през стените — каза Сторми откъм вратата.

— Намери ли водача им?

— Да. Стои по-надалече.

— Не можем да чакаме. Към задната врата, всички!

Гостилничарят, който се беше свил зад малкия тезгях в другия край на помещението, излезе отпред, наведен като рак в очакване на залпа стрели през стената от зебло.

— Вересията, мезла — колко седмици минаха вече. Седемдесет и два джаката…

— Колко ти струва животът? — попита Геслер и махна на Трут да тръгне с другите войници през отвора в задната стена.

Гостилничарят се опули, после наведе глава.

— Седемдесет и два джаката, мезла?

— Горе-долу — кимна ефрейторът.

Хладен влажен въздух с мирис на мъх и мокър камък изпълни помещението. Дюйкър погледна Кълп, но той поклати мълчаливо глава. Историкът се надигна.

— Те имат маг, ефрейтор…

От улицата навън се надигна рев и удари предната стена на хана като вълна. Дървената рамка се огъна, стените от зебло се издуха. Кълп извика предупредително, скочи от стола си и се претъркаля по пода. Изпращя дърво, раздра се плат.

Подът се надигна от предните колове и отпрати всички към задната стена. Масите и столовете се прекатуриха. Гостилничарят изпищя изпод сриналия се тезгях.

Дюйкър се провря през процепа и скочи върху суха купчина водорасли. Кълп падна върху него и му изкара въздуха.

— Направи нещо, Кълп! — изпъшка Дюйкър.

Вместо отговор магът го дръпна да стане и го бутна с все сила.

— Бягай!

Магията, опустошила гостилницата, изведнъж секна. Все още държаща се на задните колци, постройката се килна обратно. Изпращяха греди и дървената й рамка се пръсна. Покривът се срина на пода сред облак от пясък и прах.

Сторми тичаше до Дюйкър по пясъка.

— Гуглата току-що плати на гостилничаря вересията му, а? — изпъшка войникът и махна с арбалета. — Тук съм, за да се погрижа за вас. Ефрейторът отиде напред — видиш ли бой, значи е до „Рипат“.

— Кълп къде е? — попита Дюйкър. Всичко беше станало толкова бързо, че му се виеше свят. — Беше до мене…

— Отишъл е да подуши оня заклинател според мен. Кой може да ги разбере маговете! Освен ако не е беглец. Гуглата ми е свидетел, дотук не показа кой знае какво, нали?

Стигнаха до брега. На трийсетина крачки вляво от тях Геслер и моряците настъпваха срещу тълпа от десетина местни, заели позиции пред тесния кей. На него беше вързана едномачтова гемия. Надясно пясъчната ивица продължаваше в лека извивка на юг, към далечния Хисар… град, лумнал в пламъци. Дюйкър залитна, спря и се загледа в ръждивочервеното небе над Хисар.

— Циците на Тогг да ме треснат дано! — изсъска Сторми, след като проследи погледа на историка. — Дрижна е дошъл. Май няма да ви караме до града в края на краищата, а?

— Грешиш — каза Дюйкър. — Трябва да се върна при Колтейн. Конят ми е в конюшнята — майната й на проклетата лодка.

— Бас слагам, че вече му глозгат ребрата. Тук хората яздят камили, конете ги ядат. Забрави. — Посегна да го хване, но историкът вече се беше отскубнал и драпаше нагоре по брега, надалече от „Рипат“ и започналия пред нея бой.

Сторми се поколеба, после изруга и затича след Дюйкър.

Блясък на магия подпали въздуха над предната улица, последван от болезнен писък.

„Кълп — помисли Дюйкър. — Или пердаши, или умира.“ Затича по плажа, минаващ успоредно на селото, докато не прецени, че се намира точно срещу конюшните, след което нагази през тръните. Сторми закрачи до него.

— Само да те видя, че си тръгнал по живо — по здраво, нали?

— Благодаря — прошепна Дюйкър.

— Кой си ти, между другото?

— Имперският историк. А ти кой си, Сторми?

Мъжът изсумтя.

— Никой. Съвсем никой.

Забавиха крачка и се шмугнаха между първия ред колиби, скрити в сенките. На няколко крачки от улицата въздухът пред тях се раздвижи и се появи Кълп. Пелерината му беше осаждена, а лицето — почервеняло от огнения блясък.

— Какво, в името на Гуглата, търсите тук вие двамата? — изсъска им той. — Тук обикаля Върховен маг — Гуглата само знае защо е тук. Проблемът е, че вече знае, че аз съм тук, така че не съм добър за компания — едва успях да хвърля последната…

— Оня писък, дето го чух, твоят ли беше? — попита Дюйкър.

— Да са те удряли с магия някой път? Кокалите ми едва не изхвърчаха от ставите. И гащите си насрах. Ама съм жив.

— Засега — ухили се Сторми.

— Голяма благодат — измърмори Кълп.

Дюйкър отвори уста:

— Трябва да…

Нощта около тях разцъфна в ослепителна огнена експлозия, която събори и тримата на земята. Болезненият крясък на историка се сля с виковете на другите двама мъже, щом чародейството сякаш се впи в плътта му, смразяващо студено около костите му, и непоносимата болка разтърси крайниците му. Крясъкът му се усили още повече, щом неумолимата болка стигна до мозъка му и скри околния свят в кървавочервена мъгла, кипнала сякаш зад очите му. Дюйкър се замята и се затъркаля по земята, но спасение нямаше. Магията го убиваше — ужасяващо жесток удар срещу самия него, нахлул във всяко кътче на съществото му.

И после свърши. Той лежеше вкочанен, опрял буза в хладната прашна земя, тялото му още потръпваше. Беше се подмокрил. Потта

му вонеше ужасно.

Една ръка го стисна за яката на телабата. Дъхът на Кълп лъхна горещ в ухото му и магът прошепна:

— Върнах му го. Достатъчно, за да го ужили. Трябва да стигнем до гемията на Геслер…

— Върви със Сторми — изпъшка Дюйкър. — Аз взимам конете…

— Луд ли си?

Историкът надмогна желанието отново да закрещи и се изправи с мъка. Тялото му се олюля от спомена за изтърпяното.

— Тръгвай със Сторми, проклет да си… тръгвай!

Кълп го изгледа с присвити очи.

— Аха. Ще яздиш като доусиец. Може и да мине…

Сторми, с мъртвешки пребледняло лице, го задърпа за ръкава.

— Геслер няма да ни чака вечно.

— Добре. — Магът кимна за последен път на Дюйкър и тръгна след пехотинеца. Затичаха надолу към брега.

Геслер и моряците му бяха в беда. По разровения пясък около кея се въргаляха тела — първите десетина от местните и двама моряци от Коун. Геслер, Трут и още един моряк се мъчеха да задържат на разстояние нова тълпа селяци — мъже и жени, — които налитаха срещу тях с безразсъдна ярост, размахвайки харпуни, чукове, сатъри, някои — с голи ръце. Другите двама моряци — ранени — бяха на борда на „Рипат“ и отчаяно се мъчеха да срежат въжетата.

Стигнаха на десетина крачки зад тълпата и пехотинецът се приведе, прицели се и пусна стрела в гмежта от тела. Някой изпищя. Сторми метна арбалета през рамо и извади късия си меч и камата си.

— Можеш ли да извадиш нещо от ръкава за тия тук, маг? — попита той рязко и без да дочака отговор, се хвърли и атакува тълпата във фланг. Тълпата се люшна; никой от селяните не беше убит, но газещият през тях войник им нанасяше ужасни рани — мъртвите не бяха препятствие, ранените — да.

Геслер вече държеше кея сам — Трут дърпаше ранения си приятел към гемията. Един от ранените моряци на борда на „Рипат“ се сгърчи за последно и умря.

Кълп се поколеба: разбираше, че каквато и магия да развихри, ще привлече Върховния маг. Не смяташе, че ще може да понесе още една

атака. Всичките му стави кървяха отвътре и плътта около тях се издуваше от кръв. До заранта нямаше да може да се движи. „Стига да преживея тази нощ.“ Все пак оставаха няколко по-прикрити хода.

Той вдигна ръце и нададе пронизителен писък. Пред него изригна огнена стена и се затъркаля с грохот към селяните. Те се разбягаха. Кълп отпрати вълната след тях нагоре по брега. Щом стигна до тревната ивица, стената от огън изчезна.

Сторми се обърна и викна:

— Като си могъл да направиш това…

— Нищо не беше — отвърна Кълп и тръгна към него.

— Стена от…

— Казах, нищо не беше! Мигване на Гуглата, най-обикновена илюзия, глупако! Хайде, да се разкарваме оттук!

Вереd го изгубиха на двайсет разтега от брега — харпун се заби в гърдите му и кръвта му рукна по хлъзгавата палуба. Геслер го изхвърли безцеремонно през борда. Освен ефрейтора, на крака все още оставаха Трут, Сторми и Кълп. Друг моряк вече губеше битката с прерязаната артерия на лявото си бедро и се намираше само на минути от Портите на Гуглата.

— Запазете пълна тишина — прошепна Кълп. — Никакви светлини — Върховният маг е на брега.

Затаиха дъх. Една безжалостна ръка затисна устата на издъхващия моряк, докато стоновете му не престанаха.

С полуизпънато платно „Рипат“ бавно се плъзна от плиткия залив и носът й зацепи водата с тихо приплясване.

Достатъчно силно, за да ги засекат, знаеше Кълп. Отвори Лабиринта си и замята звуци напосоки: тук приглушен човешки глас, там — пращене на дърво. Загърна водата наоколо в тъмна сянка. Сдържаше мощта на Лабиринта си и извличаше само по една тънка струйка, колкото да заблуди, но не и да предизвика.

На шейсетина разтега вляво от тях блесна магия, подмамена от хвърлен звук. Тъмата погълна чародейната светлина.

Нощта отново притихна. Геслер и останалите като че ли схванаха какво прави Кълп. Очите им се приковаха в него пълни с надежда и с едва удържан страх. Трут държеше руля вкочанен, без да смее да направи нищо, освен да държи гемията пред лекия бриз откъм брега.

На Кълп му се струваше, че пълзят едва-едва. От челото му закапа пот — вече беше подгизнал от усилието да заблуди сетивата на Върховния маг. Усещаше гибелно опасните магически лъчи, опипващи морската повърхност наоколо, чак сега осъзнал, че противникът му е жена, а не мъж.

Далече на юг пристанището на Хисар светеше — стена от огън и пушеци. Не се и опитаха да възвият натам, Кълп разбираше не по-зле от останалите, че за тях там няма да се намери убежище. Седемте града се бяха вдигнали на бунт.

„А ние сме в морето. Останал ли ни е безопасен пристан? Геслер каза, че тази гемия е заредена с провизии — дали ще стигнат да ни откара до Ейрън? През враждебни води при това…“ По-добра възможност щеше да е Фалар, но той пък се падаше на седемдесет левги южно от Доусин Пали.

После го споходи друга мисъл, още докато диренето на Върховния маг заглъхна и накрая изчезна. „Хеборик Леката ръка — нещастният кучи син е тръгнал за срещата, ако всичко е минало според плана. Да прекоси пустинята до един безлюден бряг.“

— Е, вече можете да дишате спокойно — каза магът. — Тя се отказа да ни търси.

— Извън обхвата ли сме? — попита Трут.

— Не, просто загуби интерес. Предполагам, че има да свърши по-важни работи, момче. Ефрейтор Геслер.

— Да?

— Трябва да прекосим пролива. До брега на Отатарал.

— За какво, в името на Гуглата?

— Съжалявам, но този път аз съм старшият. Направете каквото ви заповядах.

— А ако просто те хвърлим през борда? — попита кротко Геслер. — Тук гъмжи от денрабъ, хранят се по крайбрежието на Саул. Вкусна мръвка ще си…

Кълп въздъхна.

— Трябва да приберем един Върховен жрец на Финир, ефрейтор. Дайте ме за храна на денрабъ и никой няма да скърби за загубата. Но ядосате ли един Върховен жрец, сприхавият му бог като едното нищо може да насочи кървясалото си око към вас. Готови ли сте да поемете такъв риск?

Ефрейторът се облегна на парапета и се изсмя. Сторми и Трут също се ухилиха.

Кълп се навъси.

— Това ви струва смешно?

Сторми се наведе над планшира и се изплю във водата. После обърса уста с опакото на ръката си и каза:

— Изглежда, че Финир вече е насочил окото си към нас, магьоснико. Ние сме от Ротата на Глигана, от разформированата Първа армия. Тоест, преди Ласийн да премаже култа. Сега сме само морски пехотинци, прикрепени към жалката Крайбрежна стража.

— Но не можа да ни спре да почитаме Финир — добави Геслер. — Даже привличаме нови последователи на войнишкия култ. — И той кимна към Трут. — Тъй че само посочете пътя — брега на Отатарал, казвате. Насочи право на изток, момче, и го опънете това платно.

Кълп бавно ги огледа и попита:

— На някой друг да му се налага да си пере гащите?

Загърнат в телабата си, Дюйкър потегли от селото. От двете страни на крайбрежния път се мяркаха човешки фигури, безлики на бледата лунна светлина. Прохладният пустинен въздух като че ли носеше в себе си утайка от пясъчна буря, задушлива прашна мъгла, която лепнеше по гърлото. Щом стигна кръстовището, историкът дръпна юздите. На юг крайбрежният път продължаваше чак до Хисар. Керванджийски черен път водеше на запад, в сушата. На четвърт миля по този път беше спряла на стан войска.

Не се забелязваше никакъв ред. Хилядите шатри бяха изпънати безразборно около кръглото заграждение от коли в средата, загърнато от осветените от пламъци облаци прах. Над пясъците се носеха провлачени песни. По пътя, само на петдесетина крачки от мястото, където беше спрял Дюйкър, окаяно отделение малазански войници се гърчеше над така наречените от туземците „Хлъзгави легла“ — четири дълги копия, забити с остриетата нагоре с жертвата, набучена на тях, под раменете и в бутовете. Според тежестта на жертвата и волята й да остане неподвижна, нанизването и бавното хлъзгане надолу можеше да продължи с часове. По милостта на Гуглата, утринното слънце щеше

да ускори смъртта на нещастниците. Историкът усети как сърцето му се вкочани от леден гняв.

Знаеше, че с нищо не може да им помогне. Достатъчно предизвикателство беше, че все още е жив в опустошена от пожари и изпълнена с жажда за смърт земя. Но щеше да дойде и часът на възмездието. „Стига боговете да го поискат.“

Магически пламъци изригваха, огромни и — от толкова далече — безшумни над Хисар. Жив ли беше все още Колтейн? Бълт? Седма? Дали Сормо бе успял да съзре навреме какво предстои?

Дюйкър смуши коня и продължи по пътя. Появата на изменническата армия го беше стъписала. Беше се появила сякаш изневиделица и въпреки целия хаос в стана там имаше командири, изпълнени с жажда за кръв и способни да изпълнят намеренията си. Този бунт не беше хаотичен. „Кълп спомена за Върховен маг. Кой друг може да е там? Ша’ик разполагаше с години, за да изгради своята армия на Апокалипсиса, да изпрати навсякъде агентите си, да подготви тази нощ… и това, което предстои. Знаехме какво става. Ласийн отдавна трябваше да набучи главата на Пормквал и да предаде властта на Колтейн. Един способен Върховен юмрук можеше да съкруши това.“

— Доусий ким’арал!

От насипа откъм сушата се надигнаха три загърнати в гугли фигури.

— Нощ на славата! — отвърна както подобаваше Дюйкър и ги подмина, без да забавя.

— Почакай, доусий! Апокалипсисът иска да те прегърне! — извика единият и посочи към стана.

— Имам близки в пристанището на Хисар — отвърна историкът. — Отивам да споделя с тях благодатта на освобождението! — Изведнъж Дюйкър дръпна юздите и обърна коня. — Освен ако Седма не си е върнала града — това ли е вестта, която носите?

Заговорилият се изсмя.

— Те са съкрушени. Избити в постелите им, доусий! Хисар е освободен от проклятието на мезла!

— Тогава отивам! — Дюйкър отново срита коня и продължи напред. Затаи дъх, но туземците го оставиха на мира. „Седма е унищожена? Дали и Колтейн сега се люлее на хлъзгаво легло?“ Трудно

му беше да го повярва, но пък беше напълно възможно. Явно щурмът е бил внезапен, подкрепен от висше магьосничество… „А аз извлякох оттам Кълп, точно в тази нощ. Гуглата да ме прокълне в кокалите ми дано.“ Колкото и пъти да се беше прераждал, Сормо Е’нат все пак си беше момче, плътта му едва ли се беше закалила достатъчно за подобно предизвикателство. Сигурно беше успял да разкървави няколко носа между вражеските магове. Но да се очаква повече щеше да е несправедливо. Сигурно се бяха сражавали упорито.

Все едно, той трябваше да се погрижи за себе си. Друго имперският историк не можеше да си позволи. Нещо повече, можеше да пътува в тила на противника и това му предоставяше изключителни възможности. „Въпреки всички рискове.“ Щеше да събере цялата информация, която можеше, в очакване да се върнат наказателните сили на Малазан, и тогава знанията му щяха да се превърнат в смъртоносно оръжие. „С две думи — шпионин. Дотук с обективността, Дюйкър.“ Образът на малазанските войници покрай керванджийския път, които бавно издъхваха на „хлъзгавите легла“, беше достатъчен, за да заличи всякакво желание за безпристрастност.

В рибарското селце на половин миля зад него изтътна магическа мълния. Дюйкър се поколеба за миг и продължи. Кълп умееше да оцелява, а ако се съдеше по вида на онези от крайбрежната стража, имаше на своя страна ветерани. Магът се беше сблъсквал с могъщо чародейство и преди — това, което не можеше да надвие, можеше да избегне. Дюйкър отдавна бе преживял войнишките си дни, присъствието му щеше да е по-скоро пречка, отколкото помощ — по-добре щяха да се оправят без него.

Но какво ли щеше да предприеме тепърва Кълп? Ако от Седма все още имаше оцелели, то мястото на кадровия маг беше при тях. А съдбата на Хеборик? „Е, направих каквото можах за безръкия кучи син. Финир да те пази дано, старче.“

По пътя не се мяркаха бегълци. Изглежда, фанатичният призив на всеоръжие се бе оказал изпълнен — всички се бяха обявили за воини на Дрижна. Старици, рибарски жени, деца и благочестиви старци. Все пак Дюйкър очакваше да срещне поне малазанци или най-малкото следи от отчаяните им усилия да се спасят, завършили с грозна смърт. Но пътят се точеше напред гол и призрачен под сребристата лунна светлина.

На фона на огнения блясък от далечния Хисар се появиха пустинни нощни пеперуди. Въртяха се из въздуха и пърхаха като късчета пепел, с големина на разтворена длан, прелитаха около историка. Бяха месоядни твари и се отправяха, все повече и повече, натам, накъдето се беше запътил и той.

След няколко минути нощта оживя от мълчаливите многоцветни насекоми, вихрещи се покрай историка от всички страни. Дюйкър едва успя да потуши надигащия се в него смразяващ ужас. „Много и разнолики са предвестниците на смъртта.“ Той се намръщи, мъчейки се да си спомни къде беше чул тези думи. „Сигурно в някоя от безбройните траурни песни, пети в чест на Гуглата от жреците в Сезона на развалата в Унта.“

Първите съборетини в покрайнините на града се появиха в гаснещия сумрак — паянтови бараки и колиби, схлупени по скалистото плато над брега. Из въздуха се носеше задушлив дим, миришеше на изгоряло дърво и опърлен плат. Миризмата на един унищожен град, миризма на ярост и на сляпа омраза. Твърде познато бе всичко това за Дюйкър и го накара да се почувства стар.

През пътя притичаха две деца и се шмугнаха между бордеите. Едното нададе лудешки смях — лудост и разбиране, някак неуместно за толкова младо същество. Историкът отмина, но усети как кожата му настръхна и страхът, който го обзе, го изненада. „Страх от деца? Не ти е мястото тук, старче.“

Небето над пролива вляво от него започна да изсветлява. Хищните пеперуди се понесоха към града и се скриха сред кълбестите облаци пушек. Дюйкър спря. Тук крайбрежният път се раздвояваше, главното трасе продължаваше напред, за да се превърне в главната улица на града. Вторият път, надясно, заобикаляше града и водеше към малазанските казарми. Историкът се вторачи примижал натам. Над казармите се издигаха стълбове дим, пустинният вятър ги огъваше и ги тласкаше на юг.

„Изклани в леглата си?“ Тази възможност изведнъж му се стори някак прекалено реална. Подкара към казармите. Вдясно Хисар гореше. Поддаваха греди, рухваха стени, дялан камък хрущеше и се пръскаше под непоносимия зной. Пелени дим загръщаха гледката под смъртния си покров. От време на време откъм вътрешността на града отекваше далечен писък. Беше ясно, че разрушителният гняв на бунта

се е обърнал срещу самия себе си. Свободата бе извоювана с цената на всичко.

Стигна до отъпкания черен път, край който доскоро се намираше керванджийският стан — където двамата със Сормо бяха станали свидетели на пророчеството. Станът бе изоставен набързо, вероятно само преди няколко часа. Глутница безпризорни псета ровеха в оставената купчина смет.

От другата страна на пътя за Фаладан се издигаше укрепената стена на малазанския гарнизон. Дюйкър забави до ходом, после спря. Малкото останали здрави участъци напукан каменен зид бяха покрити със сажди. Магията, връхлетяла стената, беше пробила на четири места, доколкото можеше да види, всяко — нащърбен отвор в зида, достатъчно широк, за да мине наведнъж цяла фаланга. Проломите бяха задръстени от трупове, проснати между съборилите се каменни блокове. Малцина бяха облечени в броня, а оръжието беше повече древни пики и касапски сатъри.

Седма се беше сражавала здраво, срещнали бяха нападателите на всички проломи; срещу свирепата магия бяха посекли безчет нападатели. Никой не беше убит насън в леглото си. В мислите на историка потече струйка надежда.

Огледа надолу, където орехите обрамчваха настланата с каменни плочи улица. Там се бе разиграла някаква конна битка, близо до вътрешната порта на укреплението. Два конски трупа се въргаляха сред десетките тела на хисарци, но доколкото можеше да прецени, сред тях нямаше малазански пиконосци. Или бяха извадили голям късмет да не дадат нито една жертва, или им беше останало време да приберат убитите си и ранени другари. Тук беше пипала организираща ръка, силна при това. „Колтейн? Или Бълт?“

По улицата не се мяркаше жив човек. Дори да бе продължила, битката се беше изместила. Дюйкър слезе от седлото и се приближи до един от проломите в стената. Покатери се по нападалите камъни, като избягваше хлъзгавите от кръв. Повечето щурмуващи, както видя, бяха убити със стрели. Много от телата бяха нанизани като игленици от късите железни пръчки. Обхватът е бил убийствено къс, резултатът — смъртоносен. Яростният и хаотичен щурм на тълпа зле въоръжени хисарци не беше имал никакъв шанс срещу такъв съсредоточен огън. Дюйкър не видя трупове зад нападалите камъни.

Тренировъчният плац на казармата беше празен. Тук-там бяха издигнати барикади, за да се нанася от тях убийствен кръстосан огън в случай, че отбраната на проломите поддаде — но по нищо не личеше, че това се е случило.

Той слезе от камарата срутени камъни. Малазанският щаб и казармите бяха опожарени. Дюйкър се зачуди дали Седма не го е направила сама. „Като с това е заявила, че Колтейн няма намерение да се крие зад стените. Седма и уикците са тръгнали навън, в боен строй. Как ли са се справили?“

Върна се при коня си. Още пушеци се кълбяха тежко над квартала с малазанските имения. Утрото беше придало на въздуха странно спокойствие. Гледката на опустелия град му се струваше нереална, сякаш просналите се по улиците трупове бяха само плашила, оставени след празника на жътвата. Хищните пеперуди обаче ги бяха намерили, бяха ги накацали и големите им прилепови криле пърхаха, докато ядяха мъртвата плът.

Подкара коня си към малазанските имения. Отдалече дочу викове и писъци, лай на кучета и рев на мулета. Ревът на пламъците се надигаше и спадаше като вълни, разбиващи се в стръмни скали; носеха валма от зной по страничните улички, съскаха и пращяха по купищата улична смет.

На петдесетина крачки от имението се озова пред първата сцена на истинско безжалостно клане. Разбунтувалите се хисарци бяха ударили малазанския квартал с внезапна ярост, вероятно по същото време, когато друга тяхна сила се беше стоварила върху казармите на Седма. Търговците и благородниците бяха хвърлили личната си охрана в отчаяна отбрана, но се бяха оказали твърде малобройни и тъй като им беше липсвало единство, бяха избити безмилостно. След това тълпата се бе изляла по улиците, беше разбила вратите на имението и бе извлякла навън малазанските семейства.

И тогава, видя Дюйкър, докато конят му предпазливо газеше през труповете, бе настъпило същинското безумие. Виждаха се изкормени мъже, червата им бяха измъкнати и увити около жени — съпруги, майки, лели и сестри — изнасилени, преди да бъдат удушени с въжета от оплетени черва. Историкът видя деца с разбити черепи, бебета, набучени на шишове за тапу. Повечето млади дъщери обаче

бяха отведени от нападателите още по-навътре в квартала. Участта им сигурно щеше да е по-ужасна и от тази на близките им.

Дюйкър гледаше всичко това с нарастваща вцепененост. Ужасната агония, развихрила се тук, сякаш стягаше въздуха, настръхнала и готова да смаже разсъдъка му. И за да се опази, душата му се отдръпна все по-навътре и навътре. Способността му да наблюдава обаче се съхрани, вече напълно откъсната от каквито и да било чувства — освобождаването им щеше да дойде по-късно, знаеше той: разтреперените крайници, кошмарите, бавното разпадане на всичко, в което е вярвал.

Продължи напред към първия площад в квартала, като очакваше да види същото. Но това, което видя го порази. Хисарските бунтовници се бяха натъкнали на засада на площада и бяха изтребени до крак. Използваните стрели след това бяха прибирани, за да се използват отново, но някои счупени бяха останали по труповете. Историкът слезе и извади една. „Уикска.“ Смяташе, че вече може да сглоби това, което се беше случило.

Казарменият комплекс е бил обсаден. Онзи, който е предвождал хисарците, е смятал да попречи на Колтейн и силите му да нанесат удар в града и доколкото можеше да се съди по мощта на приложеното магьосничество, се беше опитал да унищожи напълно малазанската армия. В това отношение явно се бе провалил. Уикците бяха атакували, бяха пробили обкръжението и бяха препуснали направо към имения — там, където са знаели много добре, че клането вече е започнало. Вече закъснели да предотвратят първата атака при портите на квартала, бяха променили маршрута си, бяха заобиколили тълпата и бяха направили засада на площада. Хисарците, с тяхната жажда за още кръв, се бяха изсипали там, прекосявайки откритото пространство без съгледвачи пред себе си.

И тогава уикците ги бяха избили до крак. Не беше имало никакъв риск да си прибират стрелите. Избиването е било пълно, всеки път за бягство е бил затворен и бе последвало безжалостно изтребление.

Дюйкър чу приближаващи се стъпки и се обърна. Зад него се приближаваше отряд бунтовници. Бяха добре снаряжени, с пики в ръцете и тълвари на бедрата. Плетените ризници лъщяха под червените им телаби. На главите си носеха острите шлемове на Градската стража.

— Ужасно клане! — проплака Дюйкър провлечено на доусийския говор. — Трябва да бъде отмъстено!

Сержантът, който водеше отряда, го изгледа нащрек.

— Покрит си с пустинна прах.

— Да. Идвам от силите на Върховния маг на север. Племенник имам, живееше в пристанищния квартал. Искам да го намеря…

— Ако още е жив, старче, сигурно е тръгнал с армията на Релой.

— Прогонихме мезла от града — намеси се друг от войниците. — Превъзхождаме ги многократно по чет, пострадали са жестоко и са претоварени с десетките хиляди бежанци…

— Млъкни, Джебура! — сряза го сержантът и присви очи към Дюйкър. — Сега отиваме при Релой. Ела с нас. Всички хисарци ще бъдат благословени, ако се включат в последното клане на мезла.

„Задължителна повинност. Нищо чудно, че наоколо няма никой. Всички са в свещената армия, все едно дали искат, или не.“ Историкът кимна.

— Ще дойда. Заклел съм се да опазя живота на племенника си, нали разбираш…

— Клетвата да изстържем покварата на мезла от Седемте града е по-силна — изръмжа войникът. — Дрижна иска душата ти, доусий. Апокалипсисът дойде — войски се сбират по цялата земя и всички трябва да се притекат на призива.

— Снощи проливах кръвта на крайбрежната стража на мезла — душата ми се отзова тогава, хисари. — Тонът на Дюйкър съдържаше предупреждение. „Почитай волята на по-старите от теб, дете.“

Младежът кимна с признателност.

Дюйкър поведе коня си за юздите с отделението през имения. Армията на Камъст Релой, както му обясни сержантът, била завладяла равнината на югозапад от града. Трите племена одан тормозели омразните малазанци, нападали непрестанно колоната бежанци и малобройните войници, мъчещи се да ги опазят. Мезла се стремели да стигнат до Сиалк, друг крайбрежен град, на двайсет левги от Хисар. Това, което глупците не знаели, добави с мрачна усмивка сержантът, е, че Сиалк също бил паднал и в този момент хиляди благородници мезла с техните семейства били подгонени по северния път. Скоро командирът на мезла щял да се окаже с два пъти повече граждани, които се е заклел да брани.

След това Камъст Релой щял да обкръжи врага със сили, превъзхождащи го седем към едно, и да довърши клането. Очаквало се сражението да е след три дни.

През цялото това време Дюйкър пръхтеше одобрително, но умът му работеше бясно. Камъст Релой беше Върховен маг, за когото се смяташе, че е бил убит в Рараку преди десет години, при сблъсък с Ша’ик за това кой е предопределен да води Апокалипсиса. Но сега се оказваше, че вместо да убие съперника си, Ша’ик бе спечелила верността му. Намеците за гибелно съперничество, за вътрешни вражди и лични сблъсъци бе послужило на Ша’ик да създаде сред малазанците впечатлението за вътрешна слабост, обременяваща каузата й. „Всичко е било лъжа. Били сме подведени и сега си плащаме.“

— Войската на мезла е като огромен звяр — каза сержантът, когато наближиха покрайнините на града, — ранен от безбройните удари, с окървавени флангове. Звярът все още залита напред, заслепен от болка. След три дни, доусий, звярът ще бъде сломен.

Историкът кимна замислено, спомнил си за сезонните ловни хайки за глигани в лесовете на северен Кюон Тали. Един следотърсач му беше разправял, че между ловците, които биват убити в такива хайки, повечето срещали участта си, след като глиганът е получил фаталната си рана. Неочакван, последен замах, убийствен скок напред, отричащ хватката на Гуглата над звяра. Стремежът към бърза победа лишаваше ловците от предпазливост. Дюйкър долови нещо от тази свръхсамоувереност в думите на бунтовника. От звяра течеше кръв, но той все още не беше убит.

Когато поеха на юг, слънцето се бе изкачило високо в небето.

Подът на камерата беше хлътнал в средата като купа и покрит с гъсти като плъст наноси прах. Беше почти на една трета левга в каменното ядро. Грубо изсечените стени се бяха напукали като стъкло и пукнатините се проточваха надолу от сводестия покрив. В центъра на помещението имаше рибарска лодка, полегнала на една страна; несваленото платно на мачтата й висеше като стара паяжина. Сухият горещ въздух беше избутал клиновете от свръзките и дъските се бяха изкорубили.

— Изобщо не съм изненадан — заяви Маппо.

Устните на Икариум леко се извиха, после той пристъпи покрай трелла и се приближи до лодката.

— Пет години. Не повече. Все още надушвам солта. Моделът познат ли ти е?

— Проклинам се, че не съм проявявал досега интерес към подобни неща — въздъхна Маппо. — Честно казано, трябваше да предвидя подобни моменти… та за какво мислех?

— Убеден съм — отрони замислено Икариум, отпуснал ръка на носа на лодката, — че Искарал Пъст искаше да намерим точно това.

— Струва ми се, че ни изпрати за метла — измърмори треллът.

— Метлата му несъмнено ще се появи от само себе си. Трябвало е да оценим не целта на търсенето, а пътя.

Маппо присви недоверчиво очи към приятеля си, после се озъби одобрително.

— Винаги става така, нали? — Пристъпи след джага в помещението и подуши. — Не надушвам никаква сол.

— Може да съм преувеличил.

— Ще ти призная, че не изглежда като да е стояла тук от столетия. Как да го разбираме това, Икариум? Рибарска лодка, намерена дълбоко в една скала, насред пустиня, на трийсет левги от всичко, което да е по-голямо от изворче. Върховният жрец ни изправя пред загадка.

— Наистина.

— Все пак познат ли ти е моделът?

— Уви, във водния занаят и други морски неща съм толкова невежа, колкото си и ти, Маппо. Боя се, че не оправдахме очакванията на Искарал Пъст.

Треллът изсумтя, а Икариум започна да оглежда лодката.

— Тук има някакви мрежи, изплетени са майсторски. Някакви гърчави неща, може да е било риба някога… аха! — Джагът бръкна вътре. Изтропа дърво. Изправи се и се обърна към Маппо с метлата на Върховния жрец в ръка.

— Сега ще метем ли?

— Мисля, че задачата ни е да върнем това на законния му собственик.

— Лодката или метлата?

Икариум вдигна вежда.

— Виж, това е интересен въпрос, приятелю.

Маппо се намръщи, после сви рамене. И да имаше нещо умно във въпроса му, беше си чиста случайност. Чувстваше се обезсърчен. Толкова време под земята, толкова време в бездействие и подчинен на прищевките на един луд. Струваше му огромно усилие да подчини ума си на тази загадка и честно казано, допускането, че изобщо си струва, го възмущаваше. След дълга пауза той въздъхна.

— Сянка е забърсал тази лодка заедно с хората на нея, отмъкнал ги е отнякъде и ги е тикнал тук. Дали лодката не е била на самия Пъст? Не ми прилича много да е с рибарско потекло. Не съм чул нито една пристанищна ругатня да се изтърси от устните му, никакви солени метафори и язвителни подмятания.

— Следователно тази лодка не е на Искарал Пъст.

— Не е. При което остава…

— Да. Или е на мулето, или е на Слуга.

Маппо кимна и потърка наболата си четина.

— Признавам ти, че едно муле в лодка може да е достатъчно интересна гледка, за да подхрани любопитството на един бог дотолкова, че да реши да съхрани и двете за бъдещето.

— О, да, но каква полза, ако няма езеро или локвичка, която да допълни картината? Не, мисля, че мулето трябва да го изключим. Този съд е на Слуга. Спомни си пъргавината, с която се катереше…

— Спомни си ужасната чорба…

— Не беше чорба, а пране, Маппо.

— Точно това имах предвид, Икариум. Ти си прав. Слуга някога е порил морската шир в тази лодка.

— Значи сме съгласни.

— М-да. Не бих казал, че се е издигнал много, горкичкият.

Икариум тръсна глава, после вдигна метлата пред себе си като хоругва.

— Нови въпроси за Искарал Пъст. Дали не е време да се връщаме, Маппо?

След три часа двамата — уморени — завариха Върховния жрец на Сянка седнал на масата в библиотеката. Искарал Пъст се беше навел

над Драконовата колода.

— Закъсняхте! — сопна им се той, без да вдига глава. — Колодата скимти на умряло, напращяла с енергия. Светът навън кипи — любовта ви към невежеството е недостойна в тези размирни времена. Елате и вижте полето, странници, или си останете невежи, на свой риск.

Маппо изсумтя отвратено и отиде до рафта с каните вино. Изглежда, дори Икариум се стъписа от думите на Върховния жрец, защото изтърва метлата, дръпна един стол и се тръшна на него срещу Искарал Пъст. Безсилието, което се излъчваше от джага, не предполагаше кротка следобедна беседа. Маппо напълни две чаши и също отиде до масата.

Върховният жрец вдигна Колодата в двете си ръце и измърмори тиха молитва към Сенкотрон. Започна да реди спирално поле, като постави първо средната карта.

— Обелиск! — жално изскимтя Икариум и помръдна нервно на стола. — Знаех си! Минало, бъдеще и сегашно, тук и сега, тогава и когато…

— Дъх на Гуглата! — изпъшка Маппо.

Падна втората карта, горният й ляв ъгъл затисна долния десен на Обелиск.

— Въжето — Покровителят на убийците на Сянка, ха! — Следващите карти западаха в бърза последователност, а Искарал Пъст обявяваше значението им все едно, че публиката му е или невежа, или сляпа. — Опонн, с мъжкия Близнак отгоре, късметът, който бута, лош късмет, ужасно нещастие, грешна преценка, лоши обстоятелства… Скиптър… Трон… Кралицата на Върховен дом Живот… Вретенарят на Върховен дом Смърт… Войник на Върховен дом Светлина… Рицар на Живот, Зидар на Мрак… — Последваха още десетина карти, след което Върховният жрец се отпусна назад, присвил очи и със зяпнала уста. — Обновление, възкресение без преминаване през Портите на Гуглата. Прераждане… — Вдигна глава и срещна погледа на Икариум. — Трябва да тръгнете на път. Скоро.

— Ново изпитание ли? — попита джагът толкова кротко, че Маппо настръхна от тревога.

— Да! Не виждаш ли, глупако?

— Какво да виждам? — прошепна Икариум.

Явно без да разбира, че животът му виси на косъм, Искарал Пъст се надигна и бясно замаха с ръка към картите.

— Пред очите ти е, идиот! Толкова ясно е, колкото моят Господар на Сянка може да го покаже! Как си оживял толкова дълго? — В беса си Върховният жрец награби малкото останали туфи по темето си, заскуба ги и заподскача. — Обелиск! Нима не виждаш? Зидар, Вретенар, Скиптър, Кралици и Рицари, Крале и шутове!

Ръцете на Икариум се стрелнаха светкавично над масата, стиснаха жреца за яката, вдигнаха го и го тръшнаха на масата. Искарал Пъст изхъхри, облещи очи и зарита немощно.

— Приятелю — намеси се Маппо, изтръпнал от страх, че ще трябва да се намеси и да свали ръцете на Икариум от врата на жертвата му, преди да е станала непоправимата беля.

Джагът го пусна, стъписан от собствения си изблик на гняв, и вдиша дълбоко.

— Изразете се по-ясно, жрецо — каза той кротко.

Искарал Пъст порита още малко върху масата, като пръскаше по пода дървените карти, след което се укроти. Погледна Икариум с облещени, пълни със сълзи очи.

— Трябва да навлезете — изхриптя той — в Свещената пустиня.

— Защо?

— Защо? Ха! Защо! Ша’ик е мъртва.

— Длъжни сме да приемем — замислено промълви Маппо, — че характеристиката никога да не отговаря пряко е дълбоко вродена у този човек. За него това е толкова естествено, колкото дишането.

Седяха във вестибюла, отстъпен на трелла за квартира. Искарал Пъст се беше покрил вдън земя, след като изрече изречението си, а от Слуга и помен нямаше, откакто се бяха върнали от пещерата с рибарската лодка.

Икариум кимна.

— Той спомена за възкресение. Това трябва да се обмисли, защото внезапната смърт на Ша’ик като че ли отрича всякакво пророчество, освен ако всъщност „обновление“ не означава завръщане от Портите на Гуглата.

— А Искарал Пъст очаква от нас да присъстваме на това прераждане? Колко лесничко ни е оплел в безумната си паяжина. Мен ако питаш, радвам се, че вещицата е мъртва, и се надявам да си остане така. Едно въстание винаги е кърваво. Ако смъртта й отдръпне тази страна от пропастта на бунта, то намесата би ни поставила пред смъртен риск.

— Боиш се от гнева на боговете?

— Боя се да не би да позволя глупаво да бъда използван от тях или от слугите им, Икариум. Кръвта и хаосът са виното и месото за боговете — за повечето от тях, във всеки случай. Особено за онези, които горят от жажда да се месят в делата на смъртните. Няма да им помагам да постигнат желанието си.

— Аз също, приятелю — каза джагът, въздъхна и стана от стола си. — И все пак бих присъствал на едно такова възкресение. Що за коварство би могло да изтръгне една душа от хватката на Гуглата? Всеки изпробван ритуал на възкресение, за който съм чувал, неизбежно е стигал до неизмеримо висока цена. Дори когато пуска една душа, Гуглата се старае да спечели от сделката.

Маппо притвори очи и разтърка широкото си, покрито с белези чело. „Приятелю мой, какво търсим тук с теб? Разбирам отчаянието ти, разбирам стремежа ти да намериш всеки възможен път към просветлението. Ако можех да ти говоря открито, щях да те предпазя от истината.“

— Това е древна земя — тихо заговори той. — Не можем и да предполагаме що за сили са вложени в камъка, пясъка и пръстта й. Поколение след поколение. — Вдигна уморения си поглед. — Когато обикаляхме по края на Рараку, Икариум, все изпитвах чувството, че навлизаме в една много тясна ивица, в паяжина, простираща се от хоризонт до хоризонт. Древният свят само дреме и усещам неспокойното му помръдване — сега повече от всякога. — „Не пробуждай това място, приятелю, за да не пробуди то теб.“

— Добре — замислено отрони Икариум след дълга пауза. — Все пак ще навляза в пустинята. Ти ще ме придружиш ли?

Свел очи към изкорубените каменни плочи на пода, Маппо бавно кимна.

Пясъчната стена се издигаше гладка към ръждивочервения небесен купол. Някъде сред тази свирепа, вихреща се ярост се намираше Свещената пустиня Рараку. Фидлър, Крокъс и Апсалар седяха на плувналите в пяна коне в най-високата част на пътя, отвеждащ надолу и навътре в пустинните простори. Хиляда крачки навътре в Рараку и животът просто изчезваше.

До ушите им стигаше далечен шипящ тътен.

— Не е обичайна буря, за които ни разправяше, доколкото разбирам — обади се Крокъс.

Фидлър поклати глава.

— Когато чух да споменават за Вихъра — продължи след малко крадецът дару, — реших, че е нещо… ами… някакво състояние на живот, образно казано. Тъй че кажи ми, сега истинския Вихър ли гледаме? Гнева на една богиня?

— Как може едно въстание да се породи сред това нещо? — възкликна Апсалар. — В тази буря е предизвикателство дори да си отвориш очите, камо ли да организираш въстание на цял континент. Освен, разбира се, ако не е някаква преграда, а отвъд нея да е спокойно.

— Вероятно е така — съгласи се Крокъс.

Фидлър изсумтя.

— Нямаме избор. Ще минем през нея.

Гралските им преследвачи бяха на по-малко от десет минути зад тях и яздеха също толкова изтощени коне. Бяха поне двайсетина и дори да отчетеше човек даденитe от бога умения на Апсалар, както и богатата сбирка морантски муниции в торбата на Фидлър, възможността да се изправят срещу толкова войници не изглеждаше никак въодушевяваща.

Сапьорът погледна спътниците си. Слънцето и вятърът бяха обгорили лицата им, бели резчици им бяха останали само около очите. Изпръхналите им напукани устни се бяха свили в права черта, обградени с по-дълбоки черти. Гладни, жадни, залитащи на седлата от умора — и той самият не беше в по-добра форма, знаеше го. По-лошо, липсваха му резервите на младостта, от които да извлича. „Не забравяй, Рараку веднъж те е виждала. Отдавна. Знаеш какво ни чака там.“

Двамата младежи сякаш инстинктивно разбраха колебанието му и изчакаха с нещо като уважение, чак докато тътенът на конски копита не доехтя зад гърба им.

Най-сетне Апсалар проговори.

— Бих искала да науча повече… за тази пустиня. За силата й…

— Ще научиш — изръмжа Фидлър. — Увийте си лицата. Отиваме да поздравим Вихъра.

Бурята ги връхлетя от всички страни и ги помете в прегръдката си. Сякаш някакъв бесен разум бе яхнал вихрещия се пясък и дърпаше безмилостно телабите им, сякаш хиляди грапави пръсти оставяха драскулки като от нокти по кожите им. Ревът изпълваше въздуха, изпълваше черепите им.

Рараку се беше пробудила. Всичко, което Фидлър беше доловил последния път, когато бе минал през тази пустош, което бе усетил като подмолна тревога, ужасната закана за влудяващи кошмари, стаена под повърхността, сега се беше отприщило и беснееше на воля.

Свели глави, конете вървяха напред и залитаха от насрещните пориви на пълния с пясък въздух. Земята беше спечена глина и камънак — доскорошната дебела пелена от ситен бял пясък се беше вдигнала от повърхността и сега пееше във въздуха, а с нея се бяха оголили и търпеливите, покриващи всичко столетия.

Слязоха от седлата, загърнаха с чулове главите на животните и ги поведоха.

Под краката им се появиха кости. Ръждясали камари броня, колела от колесници, останки от такъми на коне и камили, парчета щавена кожа, изкорубени основи на каменни стени — онова, което доскоро изглеждаше безлика пустош, сега разкриваше костите си, а те покриваха цялата равнина с такова изобилие, че Фидлър се смая. Една стъпка не можеше да направи, без нещо да изпука под краката му.

Изведнъж пътят им бе преграден от бряг с каменна основа. Беше наклонен и се издигаше високо над главите им. Фидлър го огледа внимателно, после ги поведе нагоре. След безумно драпане по стръмния склон най-сетне се озоваха на път.

Камъните на настилката му бяха издялани равно и точно, цепнатините между тях бяха съвсем тънки. Озадачен, Фидлър

коленичи и се помъчи да съсредоточи погледа си върху платното — доста трудна задача заради носения от вятъра фучащ по камъните пясък. Трудно беше да се определи възрастта на пътя. Смяташе, че макар да е бил заровен под пясъците, все трябва да има някакви следи от изтъркване, но не можа да забележи никакви. Нещо повече, майсторството, с което беше построен пътят, надминаваше всичко, което бе виждал из Седемте града.

Пътят се изпъваше вдясно и вляво от него прав като копие, докъдето му стигаха очите. Беше като могъща вълноломна стена, която дори тази предизвикана от магия буря не можеше да съкруши.

Крокъс се наведе до ухото му и извика, за да надмогне пискливия вой на бурята:

— Мислех, че в Рараку няма пътища!

Сапьорът само поклати глава.

— По него ли ще тръгнем? — попита Крокъс. — Тук горе вятърът по се търпи…

Доколкото Фидлър можеше да прецени, пътят водеше на югозапад, дълбоко в недрата на Рараку. На североизток щеше да стига до хълмовете на Пан’поцун, на десетина левги — в тази посока щяха да стигнат до хълмовете може би на пет левги южно от мястото, където бяха излезли от тях. Не си струваше. Загледа се надясно. „Сърцето на Рараку. Казват, че там имало оазис. Където е на стан Ша’ик с ренегатите си. Колко ли път има до този оазис? И дали ще намерим вода?“ Със сигурност един път през пустинята щеше да е изграден така, че да минава през водоизточници. Щеше да е лудост да се мисли друго, а строителите на този път явно бяха твърде големи майстори, за да са глупци. „Треморлор… Ако го пожелаят боговете, този път ще ни отведе до тази легендарна порта. Рараку си има сърце, така каза Бързия Бен. Треморлор, Домът на Азат.“

Фидлър яхна гралския си кон и изрева на спътниците си:

— Тръгваме по пътя! — посочи на югозапад.

Те не възразиха и се качиха на седлата. Фидлър си даде сметка, че се подчиняват на заповедите му, защото и двамата се чувстват съвсем изгубени в тази непозната земя. Разчитаха изцяло на него. „Гуглата да ме лъхне дано, мислят си, че знам какво правя. Дали да им кажа, че планът да намерим Треморлор се основава изцяло на вярата, че това приказно място наистина съществува? И че предположенията

на Бързия Бен са точни въпреки нежеланието му да обясни източника на своята увереност? Дали да им кажа, че тук е много по-вероятно да умрем, било от жажда или от ръцете на фанатичните следовници на Ша’ик?“

— Фид! — извика Крокъс и посочи назад. Фидлър се обърна и видя катерещите се по склона гралски воини, на по-малко от петдесет крачки зад тях. Бяха се разделили на по-малки групи, също толкова безразлични към магьосническата буря, колкото и групата на Фидлър. След миг гралите видяха плячката си, нададоха бойни викове, почти заглушени от воя на пясъка, и задърпаха конете си нагоре.

— Бягаме ли? — попита Апсалар.

Гралите вече бяха яхнали конете и откачаха пиките си.

— Изглежда, не са настроени за разговор — измърмори сапьорът. — Оставете ги на мен. Вие двамата продължете напред!

— Какво? Пак ли? — Крокъс се смъкна от седлото. — Какъв е смисълът?

Апсалар също слезе от коня си, пристъпи към Фидлър и го погледна в очите.

— Ако умреш, какъв ще е шансът ни да оцелеем в тази пустиня?

„Почти толкова нищожен, колкото и ако ви водя.“ Надви изкушението да изкаже на глас тази мисъл и вместо отговор само сви рамене и смъкна арбалета от рамото си.

— Смятам тази среща да е кратка — заяви той и зареди една стрела с „проклетия“ в жлеба на оръжието.

Гралите, вече заели позиция на пътя, наведоха дългите пики и смушиха конете напред.

Сърцето на Фидлър се сви от мъка за тези гралски коне, но той се прицели и стреля. Металната стрела се удари в пътя на три крачки пред нападащите туземци. Взривът беше оглушителен, огънят, който изригна, помете пясъка и отхвърли нападателите и конете им като божия ръка. След миг вятърът отнесе пламъците и дима и остави зад себе си потръпващи тела.

„Безсмислена гонитба и сега — безсмислена смърт. Не съм грал. Нима грехът с превъплъщението предизвика това безмилостно преследване? Жалко, че не можах да ви попитам, воини.“

— Вярно, че ни спасиха на два пъти — промълви Крокъс, — но тези твои морантски муниции са нещо ужасно, Фидлър.

Смълчан, сапьорът зареди нова стрела, пъхна една кожена каишка в спусъка да го заключи и метна тежкото оръжие през рамо. Качи се на седлото, стисна юздите в една ръка и погледна спътниците си.

— Отваряйте си очите. Можем да се натъкнем на друга група без предупреждение. Ако се случи, опитайте се да пробиете през тях.

Тръгнаха напред.

Вятърът се изсмя в ушите им, сякаш напрегнат от възторг заради безсмислената жестокост. Сякаш жадуваше за още. „Вихърът се е пробудил — тази богиня е обезумяла, напращяла е от лудост — кой би могъл да я спре?“ Присвитите очи на Фидлър се взряха напред, в безликия марш на камъните, отвеждащ все по-дълбоко в завихрилата се охрена паст. В нищото.

Фидлър изръмжа проклятие и изтласка от ума си отчаянието, впило се в мислите му. Трябваше да намерят Треморлор, преди Вихърът да ги погълне.

Апторианът — тъмна сянка на трийсет крачки от Калам — газеше с неуморна лекота в пясъка, без да обръща внимание на вятъра. Убиецът неволно изпита благодарност към бурята — всеки път, щом видеше ясно нежелания си спътник, нервите му се изпъваха до скъсване. Беше се натъквал и преди на демони — на бойното поле, както и по раздирани от боеве градски улици. Често пъти тези, които ги хвърляха в гмежта на битката, бяха малазански магове и поради това те се падаха един вид съюзници, въпреки че изпълняваха волята на господарите си с явно безразличие към всички останали. В по-редки, за щастие, случаи се беше изправял срещу демон, хвърлен в боя от противник. В такива случаи оцеляването беше единствената му грижа, а оцеляването означаваше бягство. Демоните си бяха от плът и кръв, разбира се — веднъж беше видял достатъчно вътрешности на един, след като го пръсна една стрела „проклетия“ на Хедж — но само глупаци биха се опитвали да застанат срещу хладния и целеустремен гняв на един демон.

„Само два вида хора загиват в битка — бе казал веднъж Фидлър, — глупаците и окаяниците.“ Да си разменяш удари с демон беше колкото окаяна, толкова и глупава работа.

При все това апторианът стържеше странно в очите на Калам, като желязно острие, мъчещо се да среже гранит. Дори съсредоточаването му за по-дълго върху звяра водеше до нов пристъп на гадене.

Нищо добро нямаше в подаръка на Ша’ик. „Подарък… или шпионин. Развихрила е Вихъра и сега богинята я е яхнала, обсебила я е. Това доста ще подреже фитилчето на благодарността. Освен това дори Дрижна не би могъл току-така да хаби цял демон апториан за нещо толкова дребно като придружител. Така че, приятелю Апт, не мога да ти вярвам.“

През последните няколко дни се беше опитвал да се отърве от звяра, като се измъкваше от бивака тихо, час преди съмване, и се гмурваше в най-силната стихия на пустинната вихрушка. Но да избяга от съществото се бе оказало безнадеждна работа — въпреки всичките му усилия Апт вървеше по петите му като вярно куче, макар да проявяваше милостта да се държи на разстояние.

Вятърът метеше осеяните с камъни хълмове с ненаситна ярост, провираше се в пукнатини и цепнатини, сякаш се лакомеше да изтръгне и последната песъчинка. Гладките куполи на белия варовик, ограждащ от двете страни бреговете на плитката долина, сякаш се състаряваха пред очите на Калам, оголвайки безбройни бръчки и белези.

Беше оставил хълмовете на Пан’поцун зад гърба си преди шест дни — бе прехвърлил неусетно границата им и бе навлязъл в друга верига хребети, носеща името Анибай. Територията толкова на юг от Рараку му беше по-малко позната. Веднъж бе стигал близо до тях по добре отъпкания керванджийски път, заобикалящ хълмистата верига. В Анибай не живееха племена, макар да разправяха, че там имало скрити манастири.

Вихърът се беше надигнал от Рараку предната нощ — затулваща звездите приливна вълна от чародейство, която бе разтърсила Калам, въпреки че бе очаквал неизбежната й поява. Дрижна се бе пробудил с толкова свирепа алчност, че бе стъписал убиеца. Той се опасяваше, че скоро ще съжали за ролята, която бе изиграл, а всяко поглеждане към Апт само усилваше този страх.

Анибай изглеждаха безжизнени. Дотук Калам не бе зърнал никаква следа от обитаване, нито скрито, нито открито. Редките

останки от укрепления намекваха за по-оживено минало, но това бе всичко. Дори из тези пущинаци да се криеха аскетични монаси и монахини, то благословията на божествата им ги пазеше от хорски очи.

И въпреки това, докато яздеше прегърбен и вятърът го блъскаше в гърба, Калам не можеше да се отърве от чувството, че нещо го следи. Това усещане се бе появило от няколко часа. Нечие присъствие витаеше тук — на човек или на звяр, — отвъд полезрението му, следваше го и понякога се вкопчваше в дирите му. Той знаеше, че миризмата му, както и тази на коня му, може само да ги предшества, а не и да остава след тях, вятърът я тласкаше на юг и тя несъмнено бързо се разсейваше, преди да го е изпреварила и на десет крачки. Нито пък можеха да останат следи от конските копита за повече от няколко секунди. Освен ако зрението на преследвача му не бе по-силно от неговото — а той не можеше да го допусне, — така че да може да остава извън полезрението на Калам, единственото обяснение, което му оставаше, бе… „Наплодено от Гуглата чародейство. Само това ми трябваше.“

Отново погледна сърдито наляво и успя да различи грамадното туловище на Апт — със странно механична плавност демонът крачеше успоредно на него, без да показва някакви признаци на тревога — „Между другото как може да разбере човек?“ — но вместо това да го успокои, безпокойството му само се усили от подозрението, че ролята на демона вече не включва защитата му.

Вятърът внезапно стихна и ревът му премина в съсък от улягащия по земята пясък. Калам изсумтя изненадано, дръпна юздите и погледна назад. Фронтът на бурята рухваше като замръзнала стена на пет крачки зад него. Пясъкът се изсипваше от нея и оформяше безкрайни дюни, чак до хоризонта на изток и на запад. Небето бе изсветляло до леко патинирана мед. Слънцето, увиснало на час път до хоризонта на запад, беше с цвета на ковано злато.

Убиецът подкара коня си ходом още десетина крачки, след което отново спря. Апт не се беше появил от бурята. Обзе го тревога и той посегна да извади арбалета от стегите на седлото.

Изведнъж конят му скочи като пощръклял на една страна, вдигнал глава и с изпънати уши. Въздухът се изпълни със силна неприятна миризма. Калам се хвърли от седлото в мига, в който нещо

профуча във въздуха към него, и стисна дръжките на двата си дълги ножа, докато падаше на мекия пясък. Инерцията го превъртя, той скочи на крака и приклекна. Нападателят му — пустинен вълк със смайваща големина — не беше успял да избегне отстъпилия встрани кон и сега се мъчеше да се смъкне от седлото, приковал в Калам кехлибарените си очи.

Убиецът се хвърли напред, протегнал ножа в дясната си ръка. Друг вълк му скочи отляво, гърчеща се грамада от мускули и озъбени челюсти, повали го на земята и затисна лявата му ръка. Дългите кучешки зъби се забиха в ризницата, точно на рамото му. Брънките изпукаха и се разкъсаха.

Калам замахна с другата ръка и заби дългия нож в хълбока на животното; острието се хлъзна покрай гръбнака към задния крак. Стегналите го челюсти се разтвориха и пуснаха рамото му; звярът се изви и изрита, за да се отскубне от него. Убиецът дръпна ножа и усети, че се е забил в костта. Ейрънската стомана изпука и се прекърши.

Вълкът нададе болезнен вой, отскочи изгърбен и се завъртя — гонеше опашката си в усилието да захапе подаващото се желязно парче.

Калам изплю пясъка от устата си и скочи на крака. Първият вълк вече беше изхвърлен от седлото от яростните подскоци на коня. Беше получил як ритник в слепоочието и стоеше зашеметен. От муцуната му капеше кръв.

Имаше още, някъде зад стената на бурята, вятърът заглушаваше ръмженето и скимтенето им. Явно се биеха с нещо. Калам си спомни, че Ша’ик бе споменала за д’айвърс, нападнал апториана — неуспешно — преди няколко седмици. Изглежда, превъплъщенецът се опитваше отново.

Конят побягна по пътя на юг. Калам се извърна бясно към двата вълка, но видя, че вече ги няма — само две кървави дири отвеждаха назад в бурята. Всички звуци на битка от недрата на Вихъра бяха секнали.

Миг след това Апт изникна пред очите му. От хълбоците му струеше тъмна кръв, капеше и от острите му като игли зъби, от което разкривената му в подобие на усмивка челюст изглеждаше още по-грозна. Съществото изви издължената си глава и погледна Калам с черното си, разбиращо око.

Калам се намръщи.

— Достатъчно рискувам и без проклетите ти кръвни вражди, Апт.

Демонът щракна челюсти, змийският му език се стрелна да оближе кръвта по зъбите му. Калам забеляза, че трепери — някои от раните по врата му изглеждаха дълбоки.

Убиецът въздъхна.

— Лечението ти ще трябва да почака, докато си намеря коня. — Смъкна манерката си от колана. — Но мога поне да ти почистя раните. — И пристъпи към него.

Демонът се дръпна уплашено и сведе механично глава.

Калам спря.

— Е, добре, нямаш нужда май. — Намръщи се. Нещо шантаво имаше в този демон, застанал така на ниската избеляла скала, с извърната на една страна глава и разширени ноздри, за да подуши въздуха. Убиецът се намръщи още повече. „Нещо…“ След дълга пауза въздъхна и погледна счупения нож, който все още стискаше в дясната си ръка. Беше носил двете еднакви оръжия почти през целия си зрял живот, като огледало на двойната вярност, която изпитваше. „Коя от двете изгубих сега?“

Отупа прахта от телабата си, прибра си арбалета, метна го през рамо и закрачи на юг. Апт тръгна с него, вече по-близо, смъкнал ниско глава. Единственият му преден крайник вдигаше облачета прах, които засияваха розови на гаснещата светлина на слънцето.

7.

Смъртта ще бъде моят мост.

Поговорка на тоблакай

Изгорели фургони, трупове на коне, волове, мулета, на мъже, жени и деца, парчета потрошени мебели, дрехи и всякакви други домакински вещи се въргаляха пръснати из равнината на юг от Хисар, докъдето стигаха очите на Дюйкър. Тук-там се издигаха грамади трупове като непокрити с пръст могили — там, където воините се бяха укрепявали за последна, отчаяна бран. В избиванията не бе имало милост, пленници не бяха взимани.

Сержантът стоеше на няколко крачки пред историка, мълчалив като хората си, и оглеждаше падината Вън’тъл и полето на битката, която щеше да се запомни по името на селото едва на миля оттук — Бат’рол.

Дюйкър се наведе от седлото си и се изплю.

— Раненият звяр е имал нокти — каза той кисело. „О, добре си я свършил, Колтейн. Хубаво ще си помислят, преди да ти налетят отново.“ Труповете бяха хисарски — дори деца бяха хвърляли в битката. Черни, опърлени белези пресичаха бойното поле, сякаш ноктите на някой бог бяха раздрали отгоре, за да се включат в битката. Късове изгоряло месо бяха задръстили огнените дири — човешки или животински, не можеше да се разбере. Нощни пеперуди като смълчана лудост прелитаха над сцената. Въздухът вонеше на магия, сблъсъкът на Лабиринти бе засипал всичко с мазна пепел. Историкът беше надмогнал ужаса: сърцето му се бе вкочанило толкова, че изпитваше само облекчение.

Някъде на югозапад се намираше Седма, с остатъци от верните хисарски помощни части и уикците. „И десетки хиляди малазански бежанци, лишени от всякакво имущество… но живи.“ Опасността си оставаше. Армията на Апокалипсиса вече започваше да се прегрупира

— пръснати останки се стичаха поединично и на малки групи към оазиса Мейла, където ги очакваха подкрепленията на Сиалк и късно дошлите пустинни племена. Когато подновяха преследването си, все още щяха многократно да превъзхождат по численост разбитата армия на Колтейн.

Един от хората на сержанта се върна от разузнаването си на запад и докладва:

— Камъст Релой е жив. Още един Върховен маг води нова армия от север. Следващия път грешка няма да има.

Думите му не прозвучаха толкова убедително за останалите, колкото щеше да е преди ден. Сержантът кимна, присвил устни.

— Тогава отиваме при останалите, в Мейла.

— Без мен — изръмжа Дюйкър.

Изгледаха го с присвити очи.

— По-късно — добави той и огледа бойното поле. — Сърцето ми подсказва, че ще намеря тялото на племенника ми… тук някъде.

— Потърси го първо при оцелелите — каза един от войниците.

— Не. Сърцето ми не изпитва страх. Само увереност. Вие продължете. Ще ви настигна до залез-слънце. — И изгледа твърдо сержанта.

Той само махна мълчаливо с ръка.

Дюйкър ги изчака, докато се отдалечат на запад. Знаеше, че ако ги види отново, ще е откъм редиците на малазанската армия. И тогава щяха да са някак по-малко хора. „Играта, която умът трябва да изиграе, за да нанася унищожение.“ Беше стоял сред бойните редици неведнъж, беше усещал как войниците около него търсят и намират онова място в ума, студеното и мълчаливо място, където съпрузи, бащи, жени и майки се превръщат в убийци. А практиката го правеше все по-лесно, всеки следващ път. „Докато накрая не се превърне в място, което не напускаш никога.“

Подкара коня през бойното поле, обзет от отчаяното желание час по-скоро да догони войската. Не му беше времето да е сам сред тази жестока касапница, където всяка потрошена вещ или изгоряла и разкъсана плът сякаш крещеше в безмълвна ярост. Бойните полета съдържаха в себе си някаква лудост, все едно че кръвта, попила в земята, е запаметила болката и ужаса и таи в себе си ехото на писъци и предсмъртни стонове.

Мародери нямаше, нямаше нищо освен мухи, хищни пеперуди, ризани и оси — безчетните духове на Гуглата, разперили криле и бръмчащи из въздуха около него. На половин миля нагоре по южния хребет на запад препускаха двама конници. Побеснелият вятър плющеше в издутите зад тях телаби.

Когато Дюйкър наближи ниската верига хълмове, двамата вече се бяха скрили от погледа му. Земята пред него беше разровена. Колоната, оставила бойното поле, бе потеглила в пълен ред, макар ширината й да предполагаше, че керванът е бил огромен. „По деветдесет фургона в редица. Добитък. Резервни коне… Кралице на сънищата! Как може Колтейн да се надява, че ще опази всичко това? Четиридесет хиляди бежанци, може би и повече, и за всички тях е нужна стена от войници, които да защитават драгоценния им живот — дори Дасем Ълтър щеше да се затрудни с това.“

Далече на югоизток небето бе станало ръждивокафяво. Също като Хисар, и Сиалк гореше в пламъци. Но в този град имаше само един малък гарнизон на морската пехота, укрепление и казарма до пристанището, със свой пристан и три патрулни съда. С късмета на Опонн, сигурно бяха успели да се оттеглят, макар Дюйкър да не се надяваше много на това. По-вероятно се бяха опитали да защитят малазанските граждани — „жертвайки телата си в клането“.

Беше съвсем лесно да се проследи дирята, оставена от войската на Колтейн и бежанците — на югозапад, навътре в сушата, към сиалкския Одан. Най-близкият град, в който можеха да намерят убежище, Кейрон Тепаси, се намираше на шейсет левги оттук, като околните степи се обитаваха от враждебните кланове на тайтан. „А отзад се приближава Камъст Релой.“ Дюйкър си даваше ясна сметка, че може би ще се присъедини към войската само за да загине с нея.

Все пак възможно беше въстанието да е потушено по другите места. В Кейрон Тепаси имаше Юмрук, също и в Гуран. Ако един от тях или и двамата бяха успели да смажат бунта в градовете си, това щеше да е приемлива цел за Колтейн. Такова едно пътуване през Одан обаче щеше да отнеме месеци. Макар да имаше достатъчно трева за добитъка, водоизточниците бяха оскъдни, а сухият сезон тепърва започваше. „Не, дори да се помисли за такова пътуване би било повече от отчаяние. Би било лудост.“

При което оставаше… контраатака. Бърз, смъртоносен удар и възвръщане на Хисар. Или Сиалк. Един унищожен град предлагаше по-добра възможност за отбрана от степта. Нещо повече, малазанският флот можеше да им се притече на помощ. „Пормквал може да е глупак, но адмирал Нок не е.“ Седма армия не можеше просто да бъде изоставена, защото без нея всяка надежда за бързо потушаване на въстанието беше изгубена.

Засега обаче беше ясно, че Колтейн е повел колоната си към извора Дриж и въпреки преднината им Дюйкър очакваше да ги настигне много преди това. Главната нужда за малазанците сега беше водата. Камъст Релой също сигурно го знаеше. Беше вкарал Колтейн в капана на предсказуемостта, положение, което не се нравеше на никой пълководец. С колкото по-малко възможности разполагаше Юмрукът, толкова по-бедствено беше положението.

Той продължи напред. Слънцето бавно се смъкваше на запад. Безумната пустота на посипания с чакъл път караше Дюйкър да се чувства дребен и незначителен, да мисли, че надеждите и страховете му са безсмислени. Тук-там покрай пътя лежеше тялото на бежанец или войник, умрял от раните си, захвърлен безцеремонно. Слънцето беше подуло труповете, кожата им се беше спекла, червена и мръсно черна. Бяха бързали толкова, че бяха оставили телата непогребани. Дюйкър вече усещаше в себе си отчаянието, обзело обкръжената войска.

Час преди да се стъмни, на половин левга навътре в пустинята се появи прашен облак. Конни воини на тайтан, предположи историкът — яздеха с все сила към извора Дриж. Нямаше да има покой за Колтейн и хората му. Мълниеносните конни набези щяха да изтощават лагерните патрули: внезапни нахлувания, за да отмъкнат добитък, запалени стрели, запратени към фургоните на бежанците… нощи, изпълнени с непрестанен ужас.

Загледа тайтанците и си помисли дали да не подкара коня си в галоп. Но те несъмнено разполагаха с резервни коне, а той щеше да убие животното си в усилието да стигне Колтейн преди тях. При което не можеше да направи нищо, освен да предупреди за неизбежното. „Освен това Колтейн би трябвало да знае какво предстои. Знае, защото някога е яздил като главатар на бунтовническа банда, самият той

някога е измъчвал с набезите си оттегляща се имперска армия из равнините на Уик.“

Продължи в тръс: мислеше за предизвикателствата, които го очакваха в предстоящата нощ — ездата през вражеските редици, след това непредизвестеното приближаване към изнервените патрули на Седма. Колкото повече мислеше за това, толкова по-нищожна му се струваше вероятността да дочака жив утрото.

Червеното небе помръкна с пустинната внезапност, нагнетила въздуха с цвета на съхнеща кръв. Няколко мига, преди да изтлее и последната светлина, Дюйкър се озърна през рамо. Видя зад себе си облак, който видимо се уширяваше и се понасяше на юг. Сякаш проблясваше със стотици хиляди бледи отражения, като вятър, подгонил брезовите листа в края на огромен лес. Нощни пеперуди, милионен рояк, напуснали Хисар и полетели след миризмата на кръв.

Каза си, че сигурно ги е привлякъл безумен глад. Каза си, че петната, струпеите и раните в този издуващ се, изпълващ вечерното небе облак просто случайно добиват очертанията на лице. Гуглата в края на краищата нямаше нужда да демонстрира присъствието си. Не беше известен като мелодраматичен бог — за Господаря на Смъртта иронично се подмяташе, че е твърде скромен. Въображението му беше плод на страха, на твърде човешката нужда да се придава символичен смисъл и на най-безсмислени събития. „Нищо повече.“

Пришпори коня в галоп, приковал очи в сгъстяващата се тъма напред.

От билото на ниското възвишение Фелисин гледаше кипналото дъно на падината. Все едно безумна сила се бе изсипала от градовете и от умовете на мъже и жени, за да зацапа естествения свят. С наближаването на вечерта, докато се подготвяха да напуснат бивака за нощния преход, пясъкът в падината бе започнал да тръпне като при ромолене на дъжд по повърхността на езеро. Появиха се бръмбари, черни и големи колкото палеца на Баудин, допълзяха на лъскав прилив, който скоро покри цялата пустиня пред очите им. Хиляди, а сетне десетки хиляди, и се движеха като един, с една-едничка цел. Хеборик, непоправим учен, беше отишъл да определи посоката им. Видя го как

притича до края на армията насекоми, след това се скри зад другия рид.

Оттогава бяха изтекли двайсет минути.

До нея беше приклекнал Баудин, отпуснал ръце на големия вързоп и примижал, за да пронижe погледът му сгъстяващия се сумрак. Тя долавяше нарастващото му безпокойство, но беше решила, че няма първа да изрече на глас общата им тревога. Имаше моменти, в които се удивляваше как Хеборик успява да схване кое е важно и кое — не. Чудеше се дали в края на краищата на стареца може да се разчита.

Отоците бяха спаднали достатъчно, за да може да вижда и чува, но беше останала една по-дълбока болка, сякаш ларвите на кръвничетата бяха оставили след себе си нещо под плътта й, някакво гниене, което не само я обезобразяваше, но оставяше покварата си и върху душата й. Отрова се беше настанила в нея. Сънищата й бяха изпълнени с видения за кръв, несекваща пурпурна река, която я понасяше като плавей от изгрев до залез. Шест дни, откакто бяха избягали от Черепа, а част от нея копнееше за следващия сън.

Баудин изсумтя.

Хеборик се бе появил и подтичваше пъргаво по ръба на падината към тях. Трътлест и гърбав, той приличаше на огре, изтътрил се от някоя детска приказка. Чуканите му сякаш всеки момент щяха да се вдигнат и да разтворят зъбати усти. „Приказки, с които се плашат децата. И аз мога да напиша такива. Въображение не ми трябва, само това, което виждам около себе си. Хеборик, моят татуиран като глиган огре. Баудин, с червения белег на мястото на ухото, с четината, порасла като на животно от нацепената кожа. Двойка, която може да те смрази от ужас.“

Старецът стигна при тях, коленичи, напъха сакатите си ръце в презрамките на вързопа си и изломоти:

— Удивително!

Баудин отново изсумтя, после попита:

— Но можем ли да ги заобиколим? Не ща да газя в тях, Хеборик.

— О, да. Много лесно. Просто мигрират към следващата падина.

— И какво му е удивителното? — попита Фелисин.

— Наистина е удивително — отвърна той, докато Баудин затягаше презрамките на вързопа. — Утре вечер ще тръгнат към

следващото петно дълбок пясък. Разбираш ли? Запътили са се като нас на запад, и като нас ще стигнат до морето.

— И после? — попита Баудин. — Ще плуват ли?

— Нямам представа. По-вероятно е да завият и да тръгнат на изток, към другия бряг.

Баудин затегна своя вързоп и се изправи.

— Като буболечка, пълзяща по ръба на чаша.

Фелисин го стрелна с очи — спомни си за последната си вечер с Бенет. Той седеше в гостилницата на Була и гледаше как мухите обикалят по ръба на чашата му. Един от малкото спомени, които можеше да възстанови. „Бенет, любовникът ми, Кралят на мухите, кръжащ около Чашата на черепа. Баудин го остави да изгние там, затова не смее да ме погледне. Главорезите не могат да лъжат добре. Ще си плати за това някой ден.“

— Хайде — каза Хеборик, тръгна и краката му затънаха в пясъка все едно, че вървеше на чукани също като тези на ръцете му. Винаги тръгваше свеж и показваше енергичност, което според Фелисин правеше съзнателно, сякаш искаше да опровергае, че е стар и че е най-слабият от тях. В последната третина на нощта щеше да е на четвърт миля зад тях, навел глава, краката му щяха да се влачат и щеше да залита под тежестта на товара си.

Баудин сякаш имаше карта в главата си. Източникът им на информация се бе оказал точен и подробен. Макар пустинята да изглеждаше безжизнена — левга след левга мъртвешка пустош, — вода все пак можеше да се намери. Подхранвани от извори локви под скални издатини, разкаляни дупки, заобиколени от следи на животни, които така и не виждаха, където човек можеше да изкопае надолу около разтег, понякога и по-малко, и да намери животворна вода.

Бяха тръгнали с достатъчно храна за дванадесет дни, с два повече, отколкото беше необходимо за прехода им до крайбрежието. Запасите им не бяха големи, но трябваше да стигнат. Въпреки това обаче се изтощаваха. Всяка нощ успяваха да преодолеят по-малко разстояние в часовете между заника на слънцето и изгрева му. Възвишенията при Черепа и минаването през високите проходи, където въздухът не достигаше, бяха изчерпали най-съществените им вътрешни резерви.

Осъзнаваха го ясно, но никой не искаше да го каже на глас. Времето — най-търпеливият слуга на Гуглата — вече ги дебнеше и всяка нощ те изоставаха все повече, все по-близо до онова място, където волята за живот отстъпва пред вечния покой. „Сладко обещание има в това да се предадеш, но за да го разбереш, е нужно пътуване. Пътуване на духа. Не можеш да отидеш до Портата на Гуглата, можеш да я намериш пред себе си, когато мъглата се разсее.“

— За какво се замисли, момиче? — попита я Хеборик. Бяха прехвърлили хребетите и се спускаха в попарената от зной низина. Звездите бяха като железни шипове в небето, луната още не беше изгряла.

— Живеем в облак — отвърна тя. — През целия си живот.

Баудин изпръхтя.

— Това мислене е от дъранга.

— Не знаех, че си такъв смешник — каза му Хеборик.

Баудин си замълча. Фелисин се усмихна вътрешно. Главорезът едва ли щеше да проговори повече през остатъка от нощта. Не понасяше да му се подиграват. „Трябва да запомня това за следващия път, когато се наложи да го отрежа.“

— Моля да ме извиниш, Баудин — промълви след малко Хеборик. — Подразних се от това, което каза Фелисин, и си го изкарах на теб. Нещо повече, шегата ти ми хареса, макар и да беше непреднамерена.

— Откажи се — въздъхна Фелисин. — Едно муле рано или късно престава да се сърди, но насила не можеш да го накараш.

— Значи — каза Хеборик — отокът ти на езика е спаднал, но отровата му си остава.

Тя трепна. „Ако знаеше само колко е вярно!“

Над напуканата повърхност на равната като тепсия земя прелитаха ризани, единствените им спътници, след като бяха оставили безумния наплив на бръмбарите зад себе си. Не бяха видели жива душа, откакто преминаха Езерото на удавника в нощта на метежа на доусийците. Вместо сигнали за тревога и бясно преследване, бягството им не бе предизвикало нищо. За Фелисин това правеше драмата им от онази нощ само по-жалка. При цялата значимост, която си придаваха, бяха само като пясъчни зрънца, понесени от буря с невъобразима мощ. Тази мисъл й допадна.

Все пак имаше и основания за тревога. Ако това въстание се беше разпростряло по целия континент, навярно щяха да стигнат до морския бряг, само за да загинат, докато чакат някакъв кораб, който така и нямаше да дойде.

Стигнаха до един нисък назъбен скален хребет, сребрист на звездната светлина и наподобяващ прешлените на гигантско влечуго. Отвъд него се простираха подобни на застинали морски вълни пясъци. Нещо се издигаше от пясъчните дюни на около петдесет крачки напред, килнато на една страна като съборено дърво или мраморна колона, макар че щом го наближиха, видяха, че е с тъп връх и извито.

Вятърът леко шумеше и се извиваше сред пясъците, тръгнал сякаш по дирите на ухапан от паяк танцьор. Крачеха напред и пелени от пясък галеха прасците им. Извитият стълб или каквото там представляваше, се оказа много по-далече, отколкото си бе помислила отначало Фелисин. Щом в главата й се оформи новото чувство за мащаб, дъхът й изсъска между зъбите.

— М-да — прошепна в отговор Хеборик.

Никакви петдесет крачки. По-скоро към петстотин. Замъгляната от вятъра повърхност я бе заблудила. Падината представляваше не равна плоскост, а огромен нисък скат, издигащ се отново около онзи обект — когато го разбра, главата й се замая.

Когато стигнаха до монолита, луннният сърп се бе издигнал високо над хоризонта на юг. По мълчаливо съгласие Баудин и Хеборик смъкнаха вързопите си, главорезът седна и се облегна на своя, вече безразличен към мълчаливо издигащото се над тях творение.

Хеборик извади фенера и кутията за огън от вързопа си. Раздуха въгленчетата и запали свещ, с която подпали дебелия фитил на фенера. Фелисин не направи усилие да му помогне, загледана с интерес как ловко се справя със задачата въпреки привидната тромавост на нашарените си с белези чуканчета на китките.

Той пъхна ръка под дръжката на фенера, стана и пристъпи към тъмния монолит.

Петдесет души, хванати за ръце, нямаше да могат да обкръжат основата му. Извивката започваше на осем човешки боя нагоре, на около три пети от цялата височина. Камъкът приличаше едновременно на нащърбен и излъскан, тъмносив под безцветната лунна светлина.

Блясъкът на фенера показа, че камъкът е зелен. Фелисин видя как старецът отметна глава назад и започна да го оглежда нагоре. След това пристъпи и опря сакатата си ръка в повърхността. След миг се отдръпна.

Тя чу зад себе си плясък на вода — Баудин пиеше от меха си. Фелисин посегна и след малко той й го подаде. Пясъкът изшепна до тях — Хеборик се беше върнал. Бившият жрец клекна.

Фелисин му подаде меха, но старецът поклати глава. Жабешкото му лице се беше намръщило угрижено.

— Това ли е най-високият стълб, който си виждал, Хеборик? — попита Фелисин. — В Ейрън има една колона… поне така съм чувала… висока двайсет човешки боя и изваяна на спирала. Бенет ми я описа веднъж.

— Виждал съм я — изръмжа Баудин. — Не е толкова широка, но май е по-висока. Жрец, тая от какво е направена?

— От нефрит.

Баудин изсумтя, но тя забеляза, че очите му се разшириха.

— К’во пък, виждал съм по-високи. Виждал съм и по-широки…

— Млъкни, Баудин — сряза го Хеборик и сърдито го изгледа изпод гъстите си вежди. — Това не е колона. Това е пръст.

Утрото запълзя в небето и замята сенки над околността. Детайлите на изваяния от нефрит човешки пръст бавно започнаха да се открояват в сумрака. Издатини и сгъвки на кожа, кръговете на пръстовия отпечатък, всичко стана видимо. Както и каменната издутина в пясъка точно под него — друг пръст.

„Пръсти, към длан. Длан към ръка, ръка към тяло…“ Въпреки цялата логика на това продължение, беше невъзможно, реши Фелисин. Такова нещо не можеше да бъде създадено, такова нещо не можеше да стои изправено, нито да се запази толкова дълго в едно цяло. Длан, но не и ръка, нито тяло.

Хеборик не каза нищо, седеше присвит и неподвижен в стапящата се нощна тъма. Беше пъхнал под мишница китката, с която бе докоснал монолита, сякаш споменът за този контакт му причиняваше болка. Фелисин го зяпаше и отново бе поразена от

татуировката му. Чертите като че ли бяха станали някак по-дълбоки и по-изпъкващи.

Най-сетне Баудин стана и започна да разпъва двете малки шатри близо до основата на пръста, където сенките щяха да се задържат най-дълго. Не обръщаше внимание на извисяващия се монолит, все едно че не беше нищо повече от дървесен ствол — започна да набива дълбоко в пясъка дългите тънки шипове през обкованите с месинг ъгли на първата шатра.

Щом слънцето се изкатери по-нависоко, въздухът се изпълни с оранжево. Макар Фелисин да беше виждала и преди този цвят на небето, никога не го беше виждала толкова наситен. Можеше едва ли не да го вкуси, горчив като желязо.

Когато Баудин се зае с втората шатра, Хеборик най-после се изправи, подуши въздуха, примижа към небето и изръмжа:

— Дъх на Гуглата! Не ни ли стигаше?

— Какво има? — попита Фелисин. — Какво става?

— Имало е буря — отвърна бившият жрец. — Това е отатаралска прах.

Баудин се обърна и го изгледа. Обърса рамото си с длан и я погледна намръщено.

— Това нещо уляга.

— По-добре да се скрием…

— С какво ще помогне това? — изсумтя Фелисин. — Тая гадост я копахме, ако сте забравили. Ако ни е навредила нещо, вече е станало отдавна.

— При Черепа можехме поне да се умиваме в края на работния ден — каза Хеборик, пъхна ръка в каишката на вързопа с храна и го повлече към шатрите.

Тя забеляза, че все още държи другото си чуканче — онова, с което беше пипнал паметника — под мишницата си.

— И смяташ, че има някаква разлика ли? — попита го. — Ако е така, защо всеки маг, който работи там, умира или полудява? Не мислиш трезво, Хеборик…

— Стой си отвън тогава — сопна й се старецът, шмугна се в първата шатра и пусна платнището зад себе си.

Фелисин погледна Баудин. Главорезът сви рамене и продължи с опъването на втората шатра, без много да бърза.

Тя въздъхна. Беше уморена, но не й се спеше. Ако влезеше в шатрата, сигурно щеше само да лежи с отворени очи и да гледа платнището над лицето си.

— По-добре влез — каза Баудин.

— Не ми се спи.

Той пристъпи към нея, плавно като котка.

— Пука ми дали ти се спи, или не. Седенето под слънцето само ще те изсуши, което значи, че ще пиеш повече вода, което значи по-малко за нас, което значи — влизай в тая проклета шатра, момиче, преди да съм те напляскал по задника.

— Ако Бенет беше тук, нямаше да смееш да…

— Тоя мръсник е мъртъв! — озъби се той. — И Гуглата дано да натика гнилата му душа в най-дълбоката яма!

— Смел си, ама сега — нямаше да посмееш да му излезеш насреща — изръмжа му тя.

Той я изгледа като кръвниче, попаднало в паяжина.

— Може пък и да съм посмял — отвърна той и на устата му се появи хитра усмивка. После й обърна гръб.

Изведнъж изстинала, Фелисин го изгледа как отива до другата шатра, навежда се и се вмъква вътре. „Не можеш да ме заблудиш, Баудин. Бил си само помияр, спотайващ се по мръсните улици, и единственото, което се е променило, е, че си ги оставил зад гърба си. Щеше да квичиш в пясъка в краката на Бенет, ако той беше тук.“

Влезе, разви си постелката и легна. Нетърпението да заспи й пречеше да го направи. Зяпна в несъвършенствата на тъканта на грубото платно и съжали, че си няма дъранг или вино. Пурпурната река на сънищата й се бе превърнала в прегръдка, грижовна и милостива. Извлече от паметта си ехо на този образ и на чувствата, които го съпровождаха. Реката течеше с определена цел и неумолимо; озовеше ли се в топлите й течения, тя почти разбираше целта. Знаеше, че скоро ще я открие и че с това откритие светът й ще се промени — щеше да стане нещо много повече от това, което беше сега. Не просто едно момиче, пълничко и вече безформено и похабено, с представа за бъдещето, сведена до дни, след като бъдещето трябваше да се измерва с десетилетия — момиче, което можеше да се нарече „младо“ само на подигравка.

Каквото и да обещаваше сънят й, в самопрезрението също имаше нещо ценно, контрапункт между будните й часове и часовете на сън, между това, което беше, и това, което можеше да е. Напрежение между реалното и въображаемото, или така поне щеше да го определи Хеборик с критичния си, язвителен поглед. Схолар на човешката природа като него не можеше да има високо мнение за хората. Щеше да се подиграе с представата й за предопределеност, а вярата й, че този сън предлага нещо осезаемо, щеше да го накара да изкаже презрението си. „Не че на него му е нужна кауза. Аз мразя себе си, но той мрази всички. Кой от нас е изгубил повече?“

Събуди се изнемощяла, с напукани устни и с вкус на ръжда в устата. Въздухът беше песъчлив и през платното се процеждаше сивкава светлина. Чу отвън шумолене — прибираха багажа. Хеборик промърмори нещо, Баудин му отвърна със сумтене. Фелисин притвори очи и се опита да върне течащата река, която да я понесе в съня, но вече я нямаше.

Надигна се и потръпна, всяка става по тялото й простена. Знаеше, че и двамата мъже изпитват същото. Хранителна недостатъчност, предполагаше Хеборик, въпреки че и той не знаеше със сигурност от какво може да е. Имаха сухи плодове, парчета пушено мулешко и някакъв доусийски хляб, корав като тухла и черен.

Тя изпълзя от шатрата. Двамата мъже се хранеха, разтворили вързопите с храна пред себе си. Почти нищо не беше останало освен хляба, който беше солен и ужасно усилваше жаждата им. Хеборик се беше опитал да ги убеди да изядат първо хляба — през първите няколко дни, — докато все още са силни, не са се обезводнили, но нито тя, нито Баудин го послушаха и по някаква причина още на следващото ядене той заряза идеята си. Фелисин си спомни, че му се беше подиграла за това. „Не искаш да изпълниш собствения си съвет, а, старче?“ Но ето, че съветът му се бе оказал добър. Сега щяха да стигнат до соления смъртоносен бряг без нищо освен още по-соления хляб и малко вода, с която да утолят жаждата си.

„Може би не се вслушахме, защото никой от нас не вярваше, че изобщо ще стигнем до брега. Може би Хеборик реши същото след първото ядене. Само че аз не мислех толкова напред, нали? Никакво

мъдро примирение с безполезността на всичко това.“ Колкото до Баудин, какво пък, толкова умен престъпник беше рядкост, а той не изглеждаше чак такава рядкост.

Тя се включи в храненето, без да обръща внимание на физиономиите им, когато отпи една глътка повече от топлата вода от меха, за да прокара спеченото осолено месо.

Накрая Баудин прибра храната.

— Каква тройка сме само! — въздъхна Хеборик.

— Имаш предвид неприязънта ни един към друг, нали? — попита Фелисин. — Не би трябвало да се изненадваш, старче. Ако случайно не си забелязал, всички по някакъв начин сме прекършени. Нали? Боговете са ми свидетели колко често си ми изтъквал, че съм пропаднала. А Баудин е най-обикновен убиец — лишен е от всякакво чувство за братство и освен това е грубиян, което значи, че в сърцето си е страхливец… — Обърна се да го погледне, той я гледаше равнодушно, присвит над вързопите. Усмихна му се мило. — Нали, Баудин?

Гигантът не й отвърна нищо, само я изгледа намръщено.

Фелисин отново се обърна към Хеборик.

— Колкото до твоите слабости, те са съвсем явни — едва ли си струва да ги споменавам…

— Спести си думите, момиченце — измърмори бившият жрец. — Нямам нужда едно петнайсетгодишно дете да ми казва какви са ми слабостите.

— Защо все пак си изоставил жречеството, Хеборик? Обрал си ковчежетата с даренията на поклонниците, предполагам. Затова са ти отрязали ръцете, а после са те хвърлили на сметището зад храма, нали? Толкова е сигурно, че мога история да напиша.

— Време е да тръгваме — каза Баудин.

— Но той не отговори на въпроса ми…

— Според мен ти отговори. Хайде млъквай. Днес ти ще носиш другия вързоп, не старецът.

— Предложението е разумно, но не, благодаря.

Лицето на Баудин потъмня и той се надигна.

— Остави — каза Хеборик и напъха сакатите си ръце в презрамките на вързопа. В сумрака Фелисин успя да види, че чуканчето, с което беше докоснал нефритения пръст, се е подуло и

почервеняло — набръчканата кожа по него се беше изпънала. Краят му беше покрит с черти от татуировката и това го правеше почти черно. Осъзна също така, че сините резки по цялото тяло на бившия жрец са станали по-дълбоки и издути като лози.

— Какво ти е?

Той я погледна през рамо.

— Де да знаех.

— Изгорил си си китката в онази статуя.

— Не е изгорена — отвърна старецът. — Но боли като целувка на Гуглата. Възможно ли е магия, заровена в отатаралския пясък, да избуи? Възможно ли е Отатарал да роди магия? Нямам отговор на нито един от тези въпроси, момиче.

— Ами… — промърмори тя — беше глупаво да го пипаш това проклето нещо. Така ти се пада.

Баудин тръгна мълчаливо. Фелисин заряза Хеборик, догони го и попита:

— Има ли дупка с вода пред нас?

— Трябваше да попиташ преди да изгълташ повече от порцията си — изсумтя той.

— Да, ама не попитах. Е, има ли?

— Вчера изгубихме половин нощ.

— Тоест?

— Тоест никаква вода до утре вечер. — Погледна я през рамо, без да спира. — Ще съжалиш, че не спести оная глътка.

Тя си замълча. Нямаше намерение да се държи почтено, когато дойдеше време за следващото пиене. „Почтеността е за глупците. Честта е фатален недостатък. Няма да умра заради едната чест, Баудин. Хеборик вероятно бездруго ще умре. Да се хаби за него ще е чиста загуба.“

Бившият жрец се тътреше зад тях. Звукът от стъпките му заглъхваше и с отминаващите часове той изоставаше все по-назад. Най-накрая, заключи тя, щяха да са само тя и Баудин, само двамата, застанали срещу морската шир в западния край на този прокълнат от Кралицата остров. Слабите винаги падат край пътя. Така гласеше първият закон в Чашата на черепа; всъщност това бе първият урок, който бе научила — по улиците на Унта, по пътя към робските кораби.

Тогава, в своята наивност, тя бе осъдила убийството лейди Гейсен. Ако той направеше същото днес — „да сложи край на мъките му“, — окото й нямаше да мигне. „Дълго пътуване се оказа това. Дали изобщо ще свърши?“ Помисли си за реката от кръв и мисълта за нея я стопли.

Точно според предсказанието на Баудин този път нямаше дупка с вода, която да отбележи края на нощния им преход. За място на бивака им той избра едно пясъчно корито, заобиколено от изваян от вятъра варовик. Дъното беше покрито с избелели човешки кости, но Баудин просто ги разхвърли настрани, докато вдигаше шатрите.

Фелисин седна с гръб към скалата и зачака да види дали Хеборик изобщо ще се появи в края на плоската низина, която бяха прекосили. Досега не беше изоставал толкова много — низината беше широка повече от миля — и когато розовината на утрото освети хоризонта, тя започна да се чуди дали безжизненото му тяло не лежи вече някъде там.

Баудин приклекна до нея и изръмжа:

— Казах ти да носиш вързопа с храната. — И примижа на изток.

„Не е било от съчувствие към стареца значи.“

— Ще трябва просто да го намериш, нали?

Баудин се изправи и се загледа продължително на изток. Около него бръмчаха мухи.

Тя го загледа как се връща по стъпките им, леко задъхан; затича на широки крачки, след като прехвърли скалите. За първи път се почувства наистина изплашена от Баудин. „Крие храна… има скрит мях с вода… иначе не е възможно да е запазил толкова сили.“ Надигна се и затича да провери другия вързоп.

Шатрите бяха вдигнати, постелките в тях — опънати. Смален, вързопът лежеше до тях. В лявата му част имаше здраво стегната торбичка с принадлежности за първа помощ, очукан кремък и кутийка с прахан, които не беше виждала досега — „негови са си“, — а под плата, пришит към дъното — друг плосък вързоп от сърнешка кожа.

Никакъв мях с вода, никакви скрити джобове с храна. Странно защо страхът й от Баудин се усили.

Фелисин седна на мекия пясък. След малко развърза и разгъна малкия вързоп и видя комплект фино изработени сечива на крадец — всевъзможни шила, триончета, пили, бучки восък, торбичка с фино стрит прах и два стилета, чиито остри като игли върхове бяха тъмносини и издаваха горчива, люта миризма; костените им дръжки бяха излъскани и с тъмни петна, с кръстообразни предпазители, с жлебове и железни ефеси, увити в оловни жици за противотежест. „Оръжия за мятане. Оръжия на професионален убиец.“ Последният предмет във вързопчето беше увит в кожа: нокът от някаква едра котка, с цвят на кехлибар и гладък. Зачуди се дали няма отрова по него, намазана по повърхността. Изглеждаше зловещ и загадъчен.

Фелисин стегна отново пакета и го нагласи на мястото му. Чу да се приближават тежки стъпки и се изправи.

Баудин се появи — с вързопа на рамене и с Хеборик в ръцете му. Главорезът дори не се беше задъхал.

— Трябва му вода — каза Баудин, след като влезе в бивака и сложи изпадналия в несвяст старец на мекия пясък. — В тоя вързоп, момиче. Бързо…

Фелисин не помръдна.

— Защо? На нас ни трябва повече, Баудин.

Той я изгледа за миг, после смъкна вързопа и го развърза.

— Щеше ли да ти хареса, ако той кажеше същото, ако ти лежеше сега тук вместо него? Щом се измъкнем от този остров, всеки може да си тръгне сам по пътя, момиче. Но засега имаме нужда един от друг.

— Той издъхва. Признай го.

— Всички издъхваме. — Баудин отпуши меха и го наведе над напуканите устни на Хеборик. — Пий, старче. Пий.

— Това, дето му го даваш, са твоите порции — каза Фелисин. — Не са моите.

— Какво пък — отвърна й той с хладна усмивка, — никой не би и помислил, че си нещо друго освен благородничка. Между другото, това, че си отваряше краката за кого ли не в Черепа, беше достатъчно доказателство.

— Това ни опази живи и тримата, мръсник такъв.

— Теб те опази, дебела и мързелива, искаш да кажеш. Повечето от онова, което ядяхме с Хеборик, идваше от услугите, които правех на доусийските пазачи. Бенет ти даваше трохи, за да се държиш мило с

него. Знаеше, че няма да ти го кажем. Често се подиграваше с „благородната“ ти кауза.

— Лъжеш.

— Както кажеш — отвърна й ухилено той.

Хеборик се закашля, отвори очи и примига под утринната светлина.

— Да можеш да се видиш само — каза му Баудин. — От пет стъпки приличаш на татуирано дърво, тъмно като магьосник на Дал Хон. А от толкова близо виждам всяка черта — всеки косъм от четината на Глигана. Чак чукана ти е покрила — не тоя, подутия, а другия. Хайде, пийни още.

— Кучи син! — изръмжа Фелисин. Пред очите й в устата на стареца изкапаха и последните глътки вода. „Той остави Бенет да умре. Сега се опитва да отрови и спомена за него. Няма да стане. Правех каквото правех, за да ги опазя живи, и те ме ненавиждат заради това — и двамата. Отвътре ги яде, гузни са заради цената, която платих. И точно това се опитва да отрече сега Баудин. Гледа да се отърве от съвестта си, та като ме пронижеше с един от ножовете си, да не изпита нищо. Просто още една мъртва благородничка. Поредната лейди Гейсен.“

Заговори високо, загледана в очите на Хеборик.

— Всяка нощ сънувам река от кръв. Нося се по нея. И вие двамата сте там, отначало, но само отначало, защото и двамата се удавяте в тази река. Вярвайте каквото си искате. Аз съм тази, която ще преживее всичко това. Аз. Само аз.

Остави ги зяпнали и се прибра в шатрата си.

Следващата вечер намериха извора час преди да изгрее луната. Разкри им се в основата на каменна падина — водата му идваше от някаква невидима пукнатина. Повърхността приличаше на сива кал. Баудин слезе и се доближи до ръба му, но не посегна да изрови дупка и да изпие водата, която щеше да се събере в нея. След малко, със замаяна от умора глава, Фелисин смъкна от раменете си вързопа с храна и се свлече на колене до него.

Сивото леко блещукаше. Бяха пустинни пеперуди, с разперени криле и накацали една върху друга така, че покриваха цялата

повърхност. Фелисин посегна да избута пърхащия килим, но ръката на Баудин я стисна за китките.

— Замърсена е — каза той. — Пълна е с ларви на пеперуди. Хранят се с телата на родителите си.

„Гуглата да ме вземе дано, не искам повече ларви!“

— Да прецедим водата през парцал — предложи Фелисин.

Той поклати глава.

— Ларвите пикаят отрова, пълнят водата с нея. Така отстраняват всичко, което може да им я вземе. Ще мине цял месец, преди отново да стане годна за пиене.

— Но тя ни трябва, Баудин.

— Ще те убие.

Тя се взря в мътносивата локва с отчаяна жажда, с убийствен огън в гърлото и в ума. „Не може да бъде. Без нея ще умрем.“

Баудин се извърна. Хеборик се тътреше надолу по каменистия склон. Кожата му беше черна като нощта и в същото време проблясваше сребристо, щом татуираните косми на глиганската четина отразяха звездите. Покварата, поразила чукана на дясната му ръка, като че ли беше започнала да заглъхва — бе оставила след себе си само напукана паяжина от разцепена кожа. Старецът излъчваше странна миризма на стрит на прах камък.

Беше привидение и в отговор на кошмарната му поява Фелисин се разсмя, на ръба на истерията.

— Помниш ли онзи площад, Хеборик? В Унта? Онзи служител на Гуглата, дето беше покрит с мухи… дето го нямаше, бяха само мухите. Носеше послание за теб. А какво виждам сега? Пред очите ми залита човек-рояк — не от мухи, а от татуировки. Различни богове, но посланието е същото, това виждам. Хайде, нека Финир проговори през тия напукани устни, старче. Ще повторят ли думите на твоя бог онези на Гуглата? Дали този свят наистина е място на равновесия, безкрайно рушене на съдби? Глигане на Лятото, Сеячо озъбен на вражди, какво ще кажеш?

Старецът отвори уста, но от нея не излезе и дума.

— Какво беше това? — Фелисин сложи длан на ухото си. — Бръмчене на крилца? Едва ли.

— Глупачка — измърмори Баудин. — Хайде да намерим място за бивак. Не тук.

— Лоши поличби ли, убиецо? Така и не знаех, че те означават нещо за теб.

— Спести си приказките, момиче — отвърна Баудин.

— Все едно е — продължи тя. — Вече е без значение. Още танцуваме в окото на някой бог, но това е само за показ. Мъртви сме, колкото и да ритаме. Кой е символът на Гуглата в Седемте града? Тук го наричат Закачуления, нали? Хайде, изплюй го, Баудин, какво е изрязано в храма на Господаря на смъртта в Ейрън?

— Мисля, че вече знаеш — каза Баудин.

— Черни пеперуди. Предвестниците. Ядачите на гниеща плът. За тях развалата е нектар, надигат се подпухнали под слънцето. Гуглата ни обеща нещо на онзи площад в Унта и обещанието му вече се изпълни.

Баудин се изкачи до ръба на падината и там, обагрен в оранжево от изгряващото слънце, се обърна и я погледна.

— Толкова с твоята река от кръв — отвърна й с тиха насмешка.

Зави й се свят. Краката й се подкосиха и тя тупна болезнено на твърдия камък. Огледа се и видя легналия, присвит Хеборик на ръка разстояние. Подметките му се бяха изтъркали и се виждаше раздрана, лъскава от гнойта плът. Умрял ли беше? „Почти.“

— Направи нещо, Баудин.

Той не й отвърна нищо.

— Колко още има до брега?

— Съмнявам се, че има значение — промълви той след малко. — Лодката уж трябваше да чака около три нощи, не повече. Ние сме поне на четири дни от брега, а с всеки час ставаме все по-слаби.

— А следващата вода?

— След около седем часа вървене. По-скоро четиринайсет, на какъвто хал сме.

— Снощи изглеждаше доста чевръст! — сопна се тя. — Тичкаше да прибереш Хеборик. А и сега не изглеждаш толкова скапан като нас…

— Пия пикнята си.

— Какво?!

— Чу ме много добре — изсумтя той.

— Само че отговорът ти не беше точен — реши тя, след като помисли малко. — И не ми казвай, че си ядеш и говната освен това.

Това все още не обяснява нещата. Да не би да си се спазарил с някой бог, Баудин?

— Да не мислиш, че това е проста работа? Ей, Кралице на сънищата, спаси ме и ще ти служа. Я ми кажи, на колко твои молитви е отвръщано? Освен това не вярвам на нищо и никого освен на себе си.

— Значи още не си се предал?

Смяташе, че няма да й отговори, но след дълго мълчание, в което тя беше започнала да се унася, той я сепна и я събуди с глухото:

— Не съм.

Смъкна вързопа си и заслиза по склона. Нещо в пестеливите му движения я изпълни с внезапен страх. „Нарича ме дебеличка, гледа ме като мръвка, като храна.“ С разтуптяно сърце тя се взря да види първото, което щеше да го издаде — гладния блясък в малките му животински очи.

Но той само клекна до Хеборик и обърна изпадналия в несвяст старец по гръб. Наведе се да чуе дъха му, после седна отпуснато на камъка и въздъхна.

— Умрял ли е? — попита Фелисин. — Ще му одереш кожата — няма да ям татуирана кожа, колкото и да съм гладна.

Баудин я изгледа за миг, не каза нищо и отново започна да преглежда бившия жрец.

— Какво правиш? — най-сетне промълви тя.

— Жив е, а само това може да ни спаси. — Помълча. — Колко ниско си паднала, момиче, не ме интересува. Само си пази мислите за себе си.

Засмъква бавно прогнилите дрипи по тялото на Хеборик и разкри смайващите сплитове на татуировката отдолу. След това се измести така, че сянката да остане зад гърба му, и се наведе, за да огледа тъмните шарки по гърдите на бившия жрец. Търсеше нещо.

— Наведен врат — глухо каза тя. — Нарисуван почти като кръг. И обкръжава бивни.

Той я изгледа с присвити очи.

— Знакът на самия Финир, свещения. Това търсиш, нали? Отлъчен е, но все пак Финир остава в него. Това поне е очевидно от тези живи татуировки.

— А знакът? — попита я той хладно. — Откъде си научила такива неща?

— Покрай лъжата, която извъртях на Бенет — заобяснява тя, след като той започна отново да оглежда гъсто нашарените гърди на бившия жрец. — Хеборик ми трябваше, за да я поддържам. Трябваха ми подробности за култа. Той ми го каза. Решил си да призовеш бога му.

— Намерих го — каза той.

— Сега какво? Как ще се добереш до чужд бог, Баудин? В този знак няма никаква ключалка, никакъв свещен ключ, който да завъртиш.

Той се дръпна рязко и блесналите му очи я пронизаха. Тя го изгледа равнодушно.

— Как според теб си е загубил ръцете? — попита невинно Фелисин.

— Бил е крадец някога.

— Да. Но са му ги отсекли при отлъчването. Виждаш ли, имало е ключ. Лабиринтът на Върховния жрец към неговия бог. Татуиран на дланта на дясната му ръка. Опряна до свещения знак — дланта до гърдите, толкова просто, като най-обикновен поздрав. Няколко дни лежах да се изцеря след побоя на Бенет и Хеборик ми говореше. Каза ми много неща — трябваше да съм забравила всичко това, знаеш ли. Изпих галони чай с дъранг, но питието разтваряше само повърхността, като филтър, който решава кое е важно и кое не е. Думите му се изливаха в мен, без нищо да ги спре, и оставаха. Не можеш да го направиш, Баудин.

Той хвана дясната ръка на Хеборик под лакътя, вдигна я и огледа лъскавия зачервен чукан на усилващата се светлина на слънцето.

— Няма да стане — рече тя. — Жречеството се е погрижило за това. Той не е каквото е бил, и толкова.

Озъбен, Баудин извърна ръката и натисна чуканчето в свещения знак.

Въздухът запищя. Звукът ги удари, блъсна ги и двамата долу и те задращиха, впиха обезумели нокти в камъка… далече… далече от болката. Далече! Толкова страдание имаше в този писък, той се спусна отгоре им като огън и небето помръкна, разпростря тънки като косъм цепнатини по скалата, пукнатините се разпръснаха като кървави струи под вцепенения тяло на Хеборик.

С кръв, швирнала от ушите й, Фелисин се помъчи да изпълзи, нагоре по тресящия се склон. Цепнатините — татуировките на

Хеборик — бяха разцъфтели от тялото му, изригваха и прескачаха невъобразимото разстояние от кожата до камъка — потекоха под нея, превърнаха камъка в нещо хлъзгаво и мазно под дланите й.

Всичко се тресеше. Дори небето сякаш се заогъва, навряно навътре в себе си, все едно че десетки ръце се бяха протегнали през невидими портали, сграбчили тъканта на света с хладна, унищожителна ярост.

Писъкът беше несекващ. Гняв и непоносима болка се сплитаха като нишки на все по-неумолимо затягащо се въже. То се затягаше в клуп около шията й, звукът запушваше околния свят — въздуха му, светлината му.

Нещо удари земята, скалното корито под нея се разтресе и я отхвърли нагоре. Тя падна на лакът и костите на ръката й затрепериха като острие на отбит меч. Блясъкът на слънцето заглъхна и Фелисин се напрегна да вдиша. Оцъклените й очи успяха да зърнат нещо, отвъд ръба на падината — надигна се тромаво над низината сред облак прах. Двупръсто, обрасло с четина копито, толкова голямо, че погледът й не можа да го обхване… помръдна и се издигна към небето сред нощната тъма.

Татуировката беше скочила от камъка към въздуха, издраскана с мастило от сърпица паяжина, която се издуваше на побеснели, трепереща буци и се пръскаше във всички посоки.

Не можеше да вдиша. Дробовете й горяха. Умираше, всмукана без глътка въздух в пустотата на божия писък.

Внезапна тишина, далече някъде отвъд кънтящото ехо в черепа й. Въздухът я изпълни, студен и горчив, ала по-сладък от всичко, което бе познавала. Закашляна и плюеща жлъч, Фелисин се надигна на четири крака и вдигна разтреперано глава.

Копитото го нямаше. Като утаен в очите блясък, татуировката бе провиснала през цялото небе и бавно се стапяше пред очите й. Някакво движение привлече погледа й — беше Баудин. Той стоеше на колене, стиснал с ръце слепоочията си. После бавно се изправи и кървавите сълзи изпълниха бръчките на лицето му.

Фелисин също се надигна. Земната твърд бе станала странно податлива. Погледна надолу и примига замаяно, взряна в мозайката по камъка. Завихрените четинести черти на татуировката продължаваха да трептят, огъваха се на вълни под краката й. „Пукнатините, сините

резки… спускат се надолу и надолу, все надолу. Все едно че стоя върху килим от дълбоки цяла миля пирони и всеки пирон се крепи прав само от околните. От Бездната ли излезе, Финир? Казват, че посветеният ти Лабиринт граничи със самия Хаос. Финир? Сред нас ли си сега?“ Обърна се и срещна очите на Баудин. Бяха замъглени от потреса, но тя долови и първите проблясъци на страх.

— Искахме да привлечем вниманието на бога — рече тя. — Но не самия бог. — Разтрепери се и с усилие продължи: — А той не искаше да дойде!

Баудин потръпна за миг, после сви рамене с привидно безразличие.

— Отиде си, нали?

— Сигурен ли си в това?

Той не й отговори, а погледна Хеборик. След малко каза:

— Вече диша по-добре. Не толкова накъсано и хрипливо. Нещо е станало с него.

— Наградата за това, че не го стъпкаха на косъм — изръмжа тя.

Изведнъж Баудин насочи вниманието си в друга посока и изръмжа.

Тя проследи погледа му. Локвата я нямаше, беше попила в земята и на мястото й бе останал само килим от мъртви пеперуди. Фелисин се изсмя горчиво.

— Голямо спасение получихме, няма що.

Хеборик бавно се надигна, присви се и прошепна:

— Той е тук.

— Знаем — каза Баудин.

— В царството на смъртните… — продължи след малко бившият жрец. — Уязвим.

— Грешиш — каза Фелисин. — Богът, когото вече не почиташ, взе ръцете ти. Сега ти го смъкна долу. Не се меси в работите на смъртните.

Дали от хладния й тон, или от жестоките й думи, но Хеборик за миг се вцепени, после й отвърна с усмивка, в която нямаше капка хумор:

— Казано от устата на дете.

— Значи е тук — изпъшка Баудин и се огледа. — Но как може един бог да се скрие?

Хеборик се надигна.

— Бих дал остатъка от едната си ръка, за да разгледам точно сега Колодата. Представи си вртопа между асцендентите. Това не ти е пришествие на рояк мухи, нито скубнати оттук-оттам струйки сила. — Вдигна ръце пред очите си и огледа намръщено чуканчетата си. — Толкова време, а призраците отново са тук.

— Призраци ли?

— Отсечените ми ръце — обясни Хеборик. — Ехото от тях. Достатъчно е, за да подлуди човек. — Тръсна глава и примижа към слънцето. — Чувствам се по-добре.

— И изглеждаш по-добре — каза Баудин.

Зноят се усилваше. След час земята щеше да заври.

Фелисин се намръщи.

— Изцерен от бога, когото е отхвърлил. Все едно. Ако останем днес в шатрите, ще сме толкова отслабнали, че вечерта няма да можем да направим нищо. Трябва да тръгнем веднага. До следващата водна яма. Ако не го направим, сме мъртви. — „Но аз ще те надживея, Баудин. Достатъчно, за да забия камата.“

Баудин нарами вързопа си. Ухилен, Хеборик напъха ръце в презрамките на вързопа, който беше носила Фелисин, и се надигна с лекота, макар че позалитна, след като се изправи.

Баудин поведе. Фелисин закрачи след него. „Богът се прокрадва в царството на смъртните, но е уплашен. Притежава невъобразима сила, но се крие.“ А Хеборик странно как беше намерил сили да устои на всичко, което ги сполетя. „И на това, че е виновен. Дори само то би трябвало да го съкруши, да разбие душата му. Но той се огъна и оцеля.“ Възможно ли бе неговата стена от цинизъм да устои толкова дълго на този натиск? Какво всъщност беше направил, та да изгуби ръцете си?

Трябваше да се справи със собственото си вълнение. Мислите й изпълваха всяко кътче на ума й. Продължаваше да си представя убийството, но я заливаше също така и някаква присмехулна вълна на чувство за приятелство към двамата й спътници. Искаше й се да избяга от тях, чувстваше присъствието им като вртоп, който я повлича към лудост и смърт, ала в същото време съзнаваше, че е зависима от тях.

Хеборик зад нея заговори.

— Ще стигнем до брега. Надушвам вода. Близо е. А стигнем ли, Фелисин, ще видиш, че нищо не се е променило. Нищичко. Разбираш ли за какво ти говоря?

Долавяше хиляда смисъла в думите му, но не разбираше нито един от тях.

Пред тях Баудин се спря и извика изненадано.

Мислите на Маппо блуждаеха на запад, на близо осемстотин левги оттук, към един вечерен сумрак също като този, но отпреди две столетия. Виждаше се как върви през равнина с висока до гърдите му трева, но тревата беше сплъстена, натежала бе от нещо като лой, и докато той вървеше, самата земя под ботушите му тръпнеше и се огъваше. Столетия вече бе преживял в брачен съюз с една война, превърнала се в непрестанно въртящ се кръг от набези, кръвни вражди и жертвоприношения пред бога на честта. Игра на младостта — отдавна му бе омръзнала. Все пак устояваше, прикован към едно самотно дърво, ала само защото бе привикнал с пейзажа наоколо. Стигнал беше до точката, от която всичко странно и непознато се превръщаше в повод за страх. Но за разлика от братята и сестрите си, Маппо не можеше да яхне този страх и да се понесе на него до края на дните си. При все това тъкмо ужасът, който го обземаше сега, го беше откъснал от дървото.

Млад беше, когато напусна тържището, в което се бе родил. Изритал беше с ярост — като толкова много негови връстници по онова време — от себе си покваряващата безметежност на треллските села, както и по-старите воини, които се бяха превърнали в търговци на бедерини, кози и овце и преживяваха бойния си път по кръчми и ханове. Вместо това беше прегърнал древното скиталчество, като се бе подложил драговолно на изтезанията на посвещаването в един от затънтените кланове, съхранил старите нрави.

Веригите на убежденията му, удържани непокътнати стотици години, най-сетне се бяха разкъсали по начин, който не бе могъл да предвиди.

Спомените му си оставаха ясни и в ума си той продължаваше да броди през равнината. Руините на родното му тържище вече се откроиха. Един месец беше изтекъл след разрушаването му. Труповете

на петнадесетте хиляди посечени — онези, които бяха останали непогребани от разбушувалия се пожар — отдавна бяха разчистени от лешоядите в равнината. Връщаше се у дома, за да го срещнат само побелели кости, дрипи и натрошени от горещината тухли.

Стариците от клана, който го бе осиновил, бяха предрекли това по агнешките лопатки, които изгаряха в огньовете, тъй както Безименните го бяха предрекли месеци по-рано. Макар живеещите уседнало трелл да бяха чужди за всички тях, все пак им бяха роднини. Задачата, която остана пред него обаче не беше възмездие. Възвестяването й бе накарало многото приятели, които също като Маппо се бяха родили в това село, да се смълчат. Да, всякаква мисъл за мъст трябваше да бъде изкоренена у оногова, който бе избран за предстоящата задача. Такива бяха словата на Безименните, които провидяха този миг.

Маппо все още продължаваше да не разбира защо беше избран тъкмо той. С нищо не беше по-различен от съратниците си воини. Мъстта беше живителна. Повече от храната и водата. Тъкмо тя бе причината да ядеш и да пиеш. Ритуалът, който трябваше да го прочисти, щеше да унищожи всичко, което бе дотогава. „Ще се превърнеш в невапцана кожа, Маппо. Бъдещето ще изпише върху теб своето писмо, ще сътвори и оформи историята ти наново. Това, което бе причинено на селото на нашите близки, не бива никога повече да се случва. Разбираш ли?“

Слова, изпълнени с ужасна неизбежност. И все пак, ако не беше унищожаването на родното му село, Маппо щеше да ги отхвърли. Беше закрачил по запустялата улица, обрасла с трънаци и коренища, и бе видял лъскавината на избелелите от слънцето кости в краката си.

Близо до пазарния площад бе разбрал, че го очаква една от Безименните. Застанала бе в средата на тръснясалата поляна, избелелият сив халат пърхаше на прерийния вятър, гуглата беше смъкната, за да открие сурово женско лице. Щом се приближи, го посрещнаха две светли очи. Тоягата, която Безименната държеше в едната си ръка, сякаш се гърчеше.

— Не се взираме в годините — изсъска тя.

— А във вековете — отвърна Маппо.

— И е добре. А ти, воине, трябва да се научиш да правиш същото. Стареите ти ще постановят така.

Треллът примижа към развалините.

— Прилича по-скоро на войска щурмоваци — казват, че такива сили има на юг от Нимил…

Ръмженето й го изненада с неприкритото си презрение.

— Един ден той ще се върне в родния си дом, както ти го стори, тук и сега. Но дотогава ще трябва да служиш…

— Защо точно аз, проклета да си!

Вместо отговор тя сви рамене.

— А ако ти се възпротивя?

— Дори това, воине, ще иска голямо търпение. — Тя вдигна тоягата си и жестът привлече погледа му. Чворестото дърво сякаш се протегна алчно към трелла, порасна и изпълни света.

— Странно как една земя, по която кракът ти не е стъпвал, може да изглежда толкова позната.

Маппо примига и спомените се пръснаха от звука на този толкова познат тих глас. Той вдигна очи към Икариум.

— Още по-странно е как вътрешното ти око може да отпътува толкова далече и толкова бързо, и все пак да се върне за миг.

Джагът се усмихна.

— С това око можеш да изучиш целия свят.

— С това око можеш да го избегнеш.

Икариум присви очи и огледа покритата с трошляк пустиня под себе си. Изкачили се бяха на една могила, за да видят по-добре пътя напред.

— Спомените ти винаги ме очароват, защото моите, изглежда, са доста оскъдни, и още повече, защото ги споделяш с такава неохота.

— Спомнях си за моя клан — сви рамене Маппо. — Смайващо е как толкова дребни неща започват да му липсват на човек. Сезонът на раждания в стадата, как отсявахме слабите в мълчаливо съгласие с прерийните вълци. — Усмихна се. — Славата, която си спечелих, когато се промъкнах в стана на една банда щурмоваци и счупих върховете на ножовете на всички воини, а после се измъкнах, без никой да се събуди. — Въздъхна. — Години носих тези върхове в една кесия, вързана на бойния ми колан.

— И какво стана с тях?

— Отмъкна ми ги една по-хитра щурмовачка. — Маппо се ухили широко. — Представи си тя каква слава си спечели!

— Само това ли ти отмъкна?

— Ех, приятелю. Лични неща са това, нека си ги затая. — Треллът се надигна и отупа пясъка и прахта от крачолите си. — Между другото, тази пясъчна буря май се усили, откакто спряхме.

Икариум огледа тъмната стена, разполовила равнината, и каза:

— Освен това съм убеден, че идва насам. Родена от магия, може би от самия дъх на някоя богиня. Силата ѝ продължава да расте. Усещам, че иде към нас.

— М-да. — Маппо кимна, потиснал трепета си. — Изненадващо, ако Ша’ик наистина е мъртва.

— Смъртта ѝ може би се е оказала необходима — каза Икариум. — В края на краищата може ли една тленна плът да властва над тази сила? Може ли едно живо същество да остане живо, превръщайки се в портал между Дрижна и този свят?

— Смяташ, че се е превърнала в асцендент? И така е оставила плътта и костите си?

— Възможно е.

Маппо замълча. Възможностите се умножаваха всеки път, когато започнеха да обсъждат Ша’ик, Вихъра и пророчествата. Заедно двамата с Икариум само усилваха собственото си объркване. „А на кого ли би могло да служи това?“ Ухилената физиономия на Искарал Пъст се появи в ума му и дъхът излезе със съсък между зъбите му.

— Някой си играе с нас — изръмжа той. — Чувствам го. Надушвам го.

— Забелязах как настръхна — мрачно се усмихна Икариум. — Колкото до мен, изтръпнал съм за подобни усещания — цял живот са си играли с мен.

Треллът разкърши рамене, за да прикрие трепета си, и каза тихо:

— И кой ли би могъл да го прави?

Джагът сви рамене и го изгледа с вдигнати вежди.

— Отдавна съм престанал да си задавам този въпрос, приятелю. Дали да не похапнем? Поуката тук е, че овнешката яхния все пак е мъничко по-вкусна от сладкото любопитство.

Маппо изгледа гърба на Икариум, щом воинът закрачи надолу към бивака им. „А какво би казал за сладката мъст, приятелю?“

Яздеха по древния път, тласкани от жалния вой на пясъка, пришпорен от вятъра. Дори гралският кон залиташе от изтощение, но Фидлър нямаше избор. Нямаше отговор на това, което ставаше.

Някъде в непроницаемите повеи на пясъка вдясно от тях тътнеше битка. Беше близо — звучеше близо, но от сражаващите се не се виждаше нищо, нито пък Фидлър бе склонен да подкара натам, за да разбере какви са и кои са. В страха и умората си бе стигнал до трескавото, паническо заключение, че оставането им на пътя е единственото, което все още ги пази живи. Отбиеха ли се от него, щяха да бъдат разкъсани.

Звуците на битката не бяха кънтеж на стомана, нито смъртни викове на хора — бяха ревове, ръмжене и вой, пронизващи ушите песни на ужас и болка, и дива ярост. Нищо човешко. Вълци можеше да има в тази невидима борба, ала и някакви други, съвсем различни гърла прогласяха трескавото си участие в нея. Носовият рев на мечки, съсъкът на едри котки, а и още звукове — змийски, птичи, маймунски. „И демонски. Да не забравяме и онзи демонски лай — дори кошмарите на Гуглата едва ли са по-лоши.“

Яздеше без юзди, стиснал с две ръце приклада на арбалета. Беше зареден със запалителна стрела и си стоеше така, откакто бе започнала врявата, преди десет часа. Фидлър знаеше много добре, че тетивата от сухо черво вече се е отпуснала. Това, че стоманените ребра се бяха разтегнали повече от обичайното, му го подсказваше. Стрелата нямаше да излети надалече и полетът й щеше да е бавен. Но не му бяха нужни нито точност, нито дълъг обхват, за да задейства подпалвачката. Знанието, че ако изтърве оръжието, ще бъде погълнат заедно с коня си от разбушувалия се огън, му напомняше за нейната ефикасност всеки път, щом премалелите му потни длани пуснеха приклада да се хлъзне леко от хватката им.

Нямаше да може да продължи така още дълго. Погледна през рамо и се увери, че Апсалар и Крокъс все още са с него — конете им отдавна се бяха изтощили и сега препускаха със сетни сили. После щяха да паднат и да издъхнат. И този момент не беше далече.

Гралският кон изцвили и се обърна настрани. По Фидлър плисна някаква топла течност. Той примига, изруга и я избърса от очите си. „Кръв. Донесен от Финир, от Гуглата проклет рукнал фонтан от кръв.“ Беше изхвърчал от непроницаемия изпълнил въздуха пясък. „Нещо е

дошло насам. Нещо друго го е спряло да не дойде още по-близо. Кралице мила, какво в името на Бездната става там?“

Крокъс извика и Фидлър се обърна в мига, в който момчето скочи от рухващия кон. Предните крака на животното се бяха подгънали. Брадичката на коня се удари силно в каменните плочи и остави петно от кръв и пяна. Животното вдигна глава в последно усилие да се съвземе, след което падна настрани и изрита във въздуха, преди да се отпусне.

Сапьорът стисна арбалета с една ръка, сграбчи юздите с другата и обърна залитащия си кон.

— Хвърляй шатрите! — изрева той на Крокъс, който вече се бе изправил. — Това е най-свежият от резервните коне! Бързо, проклет да си!

— Няма смисъл — промълви Апсалар с напуканите си устни. — Трябва да спрем.

Озъбен, Фидлър кръвнишки погледна хапещите навеи пясък. Битката се беше приближила. Онова, което задържаше зверовете, беше отстъпило. Появи се някакво огромно туловище и също толкова бързо изчезна. Два леопарда като че ли бяха яхнали раменете му. Отстрани изникнаха четири тромави фигури, ниско доземи — търкаляха се напред, черни и безмълвни.

Фидлър извъртя арбалета и стреля. Лумналите пламъци окъпаха черните твари и те заврещяха.

Без да губи време за гледане, той издърпа напосоки нова стрела от колчана, привързан за седлото. В началото разполагаше само с дванайсет морантски муниции, закрепени към стрели. Сега му бяха останали само девет, от които само една „проклетия“. Погледна за миг стрелата, докато я зареждаше — пак подпалвачка, — и продължи да се взира в стената от издуващ се пясък, оставил ръцете си да действат по памет.

Заизникваха още и още фигури, проблясваха като пясъчни призраци. Десетина големи колкото кучета влечуги запърхаха на двайсет стъпки във въздуха, заиздигаха се по въздушен стълб. „Есантан’ел… Дъх на Гуглата, това са д’айвърс и соултейкън!“ Над есантан’ел се понесе огромна пелерина и ги погълна.

Крокъс ровеше трескаво в един от вързопите за късия меч, който си беше купил в Ерлитан. Апсалар приклекна до него с две бляскави

ками в ръцете.

Фидлър тъкмо се канеше да й изреве, че врагът е вляво от нея, когато видя онова, което гледаше тя. Трима гралски ловци препускаха към тях рамо до рамо в бесен галоп. Бяха снишили пиките си.

Обхватът бе твърде къс за безопасен изстрел. Нищо не му оставаше, освен да гледа приближаващите се воини. Времето сякаш запълзя пред очите му — той бе неспособен да се намеси, беше безпомощен. Встрани от пътя се появи и скочи напред грамадна мечка, и се блъсна в най-левия гралски конник. Соултейкън беше голям колкото коня, който събори. Челюстите му щракнаха около кръста на воина, между ребрата и бедрата, и го прехапаха сякаш без никакво усилие. Жлъчка и кръв швирнаха от устата на грала.

Апсалар скочи към другите двама, шмугна се като мълния под върховете на пиките. Никой от двамата грали не успя да парира. Като в огледално отражение, ножовете й блеснаха нагоре и се забиха под гръдните им кошове — левият в сърцето, десният — в белия дроб.

След което тя продължи напред, като заряза ножовете. Залягането и превъртането през рамо й помогна да избегне пиката на четвъртия ездач, когото Фидлър не беше видял досега. С плавно движение Апсалар стъпи отново на крака, скочи нагоре с изненадващ прилив на сила и изведнъж се озова на конския гръб зад грала; дясната й ръка стисна гърлото му, а лявата се стрелна и два пръста се забиха дълбоко в очите му, след което рязко се дръпнаха. В дясната й ръка изведнъж се появи малък нож, който се хлъзна и разпра гърлото на воина.

Фидлър беше онемял от възхита, но унесът му изведнъж бе прекъснат от нещо огромно и люспесто, което го шибна в лицето, събори го от седлото и арбалетът изхвърча от ръцете му. Той се удари в камъните и тялото му се взриви от болка. Изпращяха ребра, счупените им краища се забиха в плътта и той се превъртя по корем. Всякакви мисли да се опита да се изправи набързо бяха убити от жестоката битка, която се разигра точно над него. Скрил главата си с ръце, Фидлър се сви на кълбо, за да стане колкото се може по-малък. Заудряха го копита, ноктести лапи задращиха по ризницата му и закъсаха бедрата му. Нещо стъпи на левия му глезен и го премаза, после го извъртя.

Той чу как конят му изцвили, не от болка, а от ужас и гняв. Звукът от копитата, биещи в нещо твърдо, за миг му донесе удовлетворение, преди приливът на болката отново да залее ума му.

Нечие грамадно тяло се срина на земята до него, превъртя се и люспестият хълбок се притисна в него. Яките мускули отдолу потръпнаха и събудиха съчувствен трепет в собствените му пребити телеса.

Звуците на битката бяха секнали. Останал бе само воят на вятъра и съсъкът на пясъка. Той се опита да седне, но се оказа, че едва може да вдигне главата си. Истинска касапница. Точно пред него, на ръка разстояние, стояха четирите трепереща крака на коня му. Зад тях лежеше гралът с раздрания дроб и хрaчеше кръв. Над него стоеше умислената Апсалар, отпуснала ножа за рязане на гърла. На десетина крачки зад нея се виждаше тромавото черно туловище на мечката соултейкън — дереше от месото на падналия кон. Появи се Крокъс — беше намерил най-после късия си меч, но не бе успял да го извади от ножницата. Вълна на съчувствие обля Фидлър, щом видя физиономията на момъка.

Сапьорът изпружи ръка назад и простена от болка. Пръстите му напипаха люспестата кожа — тя вече не потръпваше.

Изведнъж мечокът изрева от ужас. Фидлър се обърна и видя как звярът побягна. „О, Гуглата да ме вземе дано, щом и той бяга…“

Краката на коня се разтрепериха още повече и почти се замъглиха в очите на Фидлър, но животното не побягна, само пристъпи и застана между сапьора и онова, което се приближаваше. Това вече разби сърцето му.

— По дяволите, животно тъпо! — изхриптя той. — Разкарай си задника оттам!

Апсалар отстъпваше към него. Крокъс стоеше като вкаменен, мечът увисна в ръката му.

Фидлър най-после успя да види приближаващия се. „Приближаващите се.“ Като гъмжащ, издут на гроздове черен килим, д’айвърсите пъплеха по плочите. „Плъхове, стотици плъхове. Стотици ли? Хиляди. О, Гуглата да ме лъхне дано, тоя го знам.“

— Апсалар!

Тя го погледна безизразно.

— В дисагите ми — рече сапьорът. — Проклетията…

— Няма да стигне — хладно отвърна тя. — Все едно, много е късно.

— Не за тях. За нас.

Тя примигна бавно и пристъпи към коня.

А над воя на вятъра изкънтя непознат глас:

— Грилън!

„Да, точно това беше името на д’айвърса. Грилън, известен като Прилива на безумието. Изригнал в огъня на Ю’гатан. О, ето го че иде, не е честно!“

— Грилън — изрева отново гласът. — Марш оттука, д’айвърс!

Пред очите му изникнаха увити в козина крака. Фидлър погледна нагоре и видя необичайно висок мъж, мършав и облечен в избеляла телаба на Танно. Кожата му беше някъде между сива и зелена, а в дългопръстите си ръце стискаше извит лък и изписана с руни стрела. В дългата му сива коса имаше кичури, боядисани в черно, от което тя изглеждаше някак петниста. Сапьорът забеляза и щърбавите върхове на бивни, щръкнали под тънката му долна устна. „Джаг. Не знаех, че идват чак толкова далече на изток. Но какво значение има това, в името на Гуглата! Не знам.“

Джагът отново пристъпи към надигащата се грамада от плъхове, които вече бяха покрили останките от убитите от мечката кон и ездач, и сложи ръка на врата на гралския кон. Той мигом спря да трепери. Апсалар отстъпи една крачка и изгледа настръхнала непознатия.

Грилън се разколеба — Фидлър не можеше да повярва на очите си. Отново се обърна към джага. До високия стрелец се появи още една фигура. Ниска и широка като обсадна машина, с тъмна топло кафява кожа, с черна коса, прибрана на плитка и отрупана с фетиши. Кучешките зъби на непознатия бяха по-големи от тези на спътника му и изглеждаха много по-остри. „Трелл. Един джаг и един трелл. Цяла камбанария кънти в главата ми от това, стига да можех да я затисна тая болка и да помисля малко.“

— Плячката ти избяга — каза джагът на Грилън. — Тези хора тук не са тръгнали по Пътя на Ръцете. Нещо повече, сега те са под моя закрила.

Плъховете засъскаха и зацвърчаха оглушително, прашливо-сиви очички лъснаха в кипналата черна гмеж.

— Не изпитвай търпението ми — процеди през зъби джагът.

Хилядите телца потръпнаха. Приливът се отдръпна — вълна от мазна козина. След миг плъховете вече ги нямаше.

Треллът клекна до Фидлър.

— Ще живеем ли, войниче?

— Май се налага — отвърна сапьорът, — макар и само за да мога да осмисля това, което стана току-що. Би трябвало да ви познавам вас двамата, нали?

Треллът сви рамене.

— Можеш ли да станеш?

— Чакай да пробвам.

Той опита да се надигне… и повече не помнеше нищо.

8.

Казват, че в нощта на Завръщането на Келанвед и Танцьора град Малаз се превърнал във вртоп от магия и злокобни привидения. Никак не е трудно да се намерят индивиди, придържащи се към твърдото убеждение, че убийствата са били кървави и хаотични и че успехът или провалът са преценки, зависещи единствено от гледната точка…

„Заговорите в Империума“
Хеборик

Колтейн бе изненадал всички. Беше оставил пехотинците да охраняват попълването на водните запаси при извора Дриж и беше повел уикците към Одан. Два часа след залез-слънце племенните воини на тайтан, оставили конете си да отпочинат в бавен ход на малко повече от левга от оазиса, изведнъж се озоваха в центъра на вихрена атака с форма на конска подкова. Малцина от тях успяха да се метнат отново на седлата, камо ли да обърнат в боен строй, за да отбият атаката. Макар да превъзхождаха числено уикците в съотношение седем към едно, отбраната им бе съкрушена и измряха по сто души срещу всеки паднал воин от клана на Колтейн. След два часа касапницата беше свършила.

Дюйкър, който яздеше по южния път към оазиса, видя огнения блясък от подпалените тайтански фургони далече вдясно. Мина дълго време, преди умът му да осмисли видяното. Да препусне към пожара и дума не можеше да става. Уикците се бяха опиянили от кръвта на клането — нямаше дори да спрат и да помислят, преди да го съсекат. Затова той пое на северозапад в галоп, докато не се натъкна на първия от разбягалите се тайтанци, който му разказа за случилото се.

Уикците били демони. Дишали огън. Стрелите им се умножавали във въздуха по магия. Конете им се сражавали с неестествен разум.

Асцендент на Мезла бил призован и пратен в Седемте града, и се възправил срещу богинята на Вихъра. Уикците били несъкрушими. Слънцето никога вече нямало да изгрее.

Дюйкър остави нещастника на съдбата, която го чакаше, и отново свърна към пътя, за да продължи към оазиса. Беше изгубил два часа, но бе изтръгнал безценна информация от изпълненото с ужас дърдорене на дезертьора.

Това, даде си сметка историкът, бе нещо много повече от отчаяния замах на един наранен и изтерзан звяр. Колтейн явно не гледаше на положението си по този начин. Навярно изобщо не беше гледал така. Юмрукът водеше кампания. Военна кампания, а не предизвикано от паника бягство. „Водачите на Апокалипсиса явно ще трябва да попремислят, ако искат да се надяват, че ще могат да извадят зъбите на тази змия. Нещо повече, ще трябва много скоро да убият явно ширещата се вече представа, че уикците са нещо повече от простосмъртни, а това е по-лесно да се каже, отколкото да се направи.“

Камъст Релой все още можеше да разчита на числено превъзходство, но качеството на войските бе започнало да си казва думата — уикците на Колтейн бяха дисциплинирани в привидното си безредие, а Седма беше сила, съставена от ветерани, които Юмрукът се бе потрудил да подготви за този вид война. Все още изглеждаше възможно малазанските сили да бъдат унищожени — ако нещата се окажеха толкова зле навсякъде, щеше да остане нищожна надежда за изоставената армия и лепналите се към нея хиляди бежанци. „Всички тези дребни победи не могат да спечелят войната. Релой все още има възможност да събере стотици хиляди — стига Ша’ик да осъзнае заплахата, която представлява Колтейн, и да ги изпрати, за да унищожат Върховния юмрук.“

Наближи малкия оазис, обкръжаващ извора Дриж, и се стъписа, щом видя, че почти всички палми са отсечени. Нямаше ги горичките, останали бяха само пънове и ниска растителност. Над околността се носеше дим, призрачен под изсветляващото небе. Дюйкър се надигна на стремената и заоглежда за лагерни огньове, коневръзи и постове. „Нищо… Може би оттатък извора…“

Когато навлезе в оазиса, пушекът се сгъсти; конят му запристъпва предпазливо около пъновете. Следи се виждаха навсякъде — най-напред ямите, изровени в пясъка от най-външните постове, след

това дълбоките коловози, където бяха подредени в отбранителна позиция фургоните. В огнищата беше останала само тлееща пепел.

Озадачен и изведнъж обзет от умора, Дюйкър остави коня си да обиколи изоставения стан. Дълбоката яма по-натам беше изворът — беше буквално опразнен и едва тепърва започваше отново да се пълни: малка кафеникава локва, около която имаше купища олющена кора от палми и гниещи клони.

Докато уикците бяха изпратени в засада срещу тайтанците, Седма и бежанците вече бяха напуснали оазиса. Историкът се помъчи да си представи картината. Залитащите, със зачервени от безсънието очи бегълци, децата, струпани по фургоните, стъписаните погледи на ветераните, охраняващи оттеглянето. Колтейн не им беше оставил никакво време за отдих, никаква пауза, в която да осмислят потреса си, да се примирят с онова, което се беше случило и което ставаше. Бяха пристигнали тук, изгребали бяха водата на оазиса и всичко останало, което можеше да е от полза, и бяха продължили.

„Но накъде?“

Дюйкър стигна до югозападния край на оазиса и погледът му проследи широката диря, оставена от фургоните, добитъка и конете. На югоизток се извисяваше обрулената от ветрове верига на хълмовете Ладор. На запад се простираха степите на Тайтан. „Нищо няма в тази посока чак до река Секала — твърде далече е, за да реши Колтейн, че ще стигне до нея. Ако е на северозапад, натам е селото Манот, а отвъд него е Кейрон Тепаси, на брега на Кейраското море. Почти толкова далече, колкото и Секала.“ Но дирята водеше право на запад, навътре в степите. „Дъх на Гуглата, там няма нищо!“

Изглеждаше безсмислено да се опитва да разгадае намеренията на уикския Юмрук. Историкът свърна обратно към извора, смъкна се сковано от седлото и примижа от болката в бедрата, в хълбоците и кръста. Не можеше да продължи. Конят също. Трябваше да отдъхнат — имаха нужда и от разкаляната вода на дъното на извора.

Смъкна походното си одеяло от седлото и го хвърли върху осеяния с палмови листа пясък. Разседла запотения кон, хвана юздите и го поведе към извора.

Изворът се оказа затрупан с камъни, което обясняваше бавното струене. Дюйкър свали шала си и прецеди водата през плата в шлема

си. Даде на коня да пие пръв, след което прецеди още и чак тогава утоли жаждата си и напълни манерката.

Нахрани коня със зоб от дисагите, после го избърса и чак тогава се зае с импровизирания си бивак. Зачуди се дали изобщо някога ще успее да настигне армията на Колтейн. Дали неволно не беше попаднал в някаква кошмарна гонитба на призраци? „Може пък наистина да са демони в края на краищата.“ Умората го беше налегнала.

Разстла одеялото си, след което си направи навес с помощта на телабата. Без дърветата слънцето щеше да изпепели този оазис — щяха да минат години, докато се възстанови, ако изобщо се възстановеше. Преди да го завладее сънят, мисли дълго за предстоящата война. В тази земя градовете бяха нещо много по-маловажно от водоизточниците. На армиите щеше да се наложи да окупират оазисите и те щяха да станат важни като островите в едно голямо море. Колтейн щеше непрекъснато да е в неизгодно положение — всяка избрана от него посока щеше да е известна, за всяко негово приближаване щяха да са подготвени… „Стига Камъст Релой да може да се добере до тях пръв, а какво би му попречило? Той няма хиляди бежанци, които да пази.“ Въпреки цялата си хитрост Колтейн беше тактически ограничен.

Въпросът, който историкът си зададе малко преди да заспи, съдържаше сурова присъда: „Колко би могъл Колтейн да отлага неизбежното?“

Събуди се по здрач, а след двайсет минути вече беше по дирята — самотен ездач под покрова на нощни пеперуди, толкова нагъсто, че затулваха звездите.

Вълните се разбиваха с грохот в скалния риф на четвърт миля навътре — бляскава ивица под изпълненото с облаци небе. До изгрева на слънцето оставаше още час. Фелисин стоеше на тревистото плато над просторния, покрит с бял пясък залив, замаяна и леко залитаща, а минутите течаха.

Никакъв кораб не се виждаше, нито някакъв признак, че на пясъчната ивица изобщо е стъпвал човешки крак. Плавеи и купища

сухи водорасли очертаваха линията на прилива. Пясъчни раци пълзяха навсякъде, където погледнеха очите й.

— Е — каза Хеборик, — поне ще можем да се нахраним. Стига тия да са ядливи де, а има само един начин да го разберем.

После извади една платнена торба от вързопа и тръгна надолу към пясъка.

— Внимавай с тия щипалки — извика тя след него. — Няма да е добре да изгубим някой пръст, нали?

Бившият жрец се засмя и продължи. Можеше да го вижда само заради дрехите. Кожата му вече бе станала съвсем черна и чертите едва се забелязваха, дори отблизо и на дневна светлина. Видимите промени бяха съпроводени и от други, по-скрити.

— Вече не можеш да го уязвиш — рече Баудин, който клечеше до другия вързоп. — Каквото и да му кажеш.

— Значи няма причина да си мълча — отвърна тя.

Имаха вода за още един ден, най-много за два. Облаците над проливите обещаваха дъжд, но Фелисин знаеше, че всяко обещание е лъжа — спасението беше за други, не за тях. Огледа се отново. „Тук ще почиват костите ни, купчини и гънки в пясъка. А после дори тези следи ще изчезнат. Стигнахме брега, където ни чака Гуглата и никой друг. Пътуване по-скоро на духа, отколкото на плътта. Приветствам ги и двете.“

Баудин разпъна шатрите и почна да събира дърва за огъня. Хеборик се върна с торбата, стисната между сакатите му ръце. Тя цялата мърдаше.

— Тия или ще ни убият, или ще ни направят още по-жадни — не знам кое от двете е по-лошото.

Последната прясна вода беше на единайсет часа зад тях, влажно петно в една плитка падина. Беше се наложило да прокопаят цял разтег, докато я намерят, и водата се бе оказала черна, с метален вкус, и беше трудно да я задържиш в стомаха си, без да повърнеш.

— Ти още ли вярваш, че Дюйкър плува наоколо… колко, вече от пет дни?

Хеборик клекна и остави торбата на земята.

— Нищо не е публикувал от години… Какво друго да прави при толкова свободно време?

— Смяташ ли, че глупавото лекомислие е най-подходящият начин да се посрещне Гуглата?

— Не знаех, че изобщо съществува подходящ начин, момиче. Дори да бях убеден, че смъртта наближава — в което не съм, поне в обозримо бъдеще — какво пък, всеки от нас трябва да отговори по своя си начин. В края на краищата дори жреците на Гуглата спорят кой е най-предпочитаният начин, по който човек да срещне накрая техния бог.

— Ако знаех, че предстои цяла лекция, щях да си държа устата затворена.

— Споразумяваш се с живота като възрастна, нали?

Въсенето й го накара да се засмее от радост.

„Любимите шеги на Хеборик са непреднамерените. Подигравката е само патина на омразата и всеки смях е злобен.“ Нямаше сила да продължи с ударите. „Не ти ще се смееш последен, Хеборик. Много скоро ще го разбереш. И ти, и Баудин.“

Изпекоха раците върху въглени — избутваха с пръчки животинките в жарта, докато не се откажат от борбата си. Бялото месо се оказа вкусно, но солено. Обилно пиршество и неизчерпаем запас, който можеше да се окаже фатален.

Баудин събра още сухи дърва, донесени от вълните на прилива, с намерението да вдигне огнен маяк за следващата нощ. После, докато слънцето се издигаше над хоризонта, насипа куп влажни водорасли върху огъня и доволно загледа пушливия стълб, който се издигна във въздуха.

— Цял ден ли смяташ да го правиш това? — попита Фелисин. „Ами спането? Трябваш ми заспал, Баудин.“

— От време на време — отвърна той.

— При тези прииждащи облаци не виждам много смисъл.

— Още не са дошли, нали?

Загледа го как ровичка огъня. Забеляза, че пестеливостта в движенията му се е изгубила; сега в тях личеше някаква непохватност, издаваща умората му, слабост, дошла може би с достигането на брега. Бяха изгубили всякаква власт над съдбите си. „Баудин вярваше в Баудин и в никой друг. Сега и той като нас зависи от някой друг. А може би всичко беше безсмислено. Може би не трябваше да рискуваме и да тръгнем за Доусин Пали.“

Храната с раци си казваше своето. Заливаха я вълни на отчайваща жажда, следвани от острите спазми в стомаха, разбунтувал се от това, че е пълен.

Хеборик се скри в шатрата си — явно изпитваше същото.

През следващите двайсетина минути Фелисин не направи почти нищо — мъчеше се само да изпълзи от болката, гледаше Баудин и тайно му желаеше да го сполети същата злочестина. Но и да страдаше, той не го показваше с нищо. Страхът й от него се усили.

Спазмите заглъхнаха, въпреки че жаждата си остана. Облаците над проливите се отдръпнаха и слънцето напече още по-жестоко.

Баудин хвърли още един куп водорасли в огъня и се приготви да се прибира.

— Влез в моята — каза Фелисин.

Той извърна рязко глава и присви очи.

— Ей сега ще дойда.

Гледаше я зяпнал.

— Защо не? — сопна се тя. — Освен ако не си се заклел…

Той трепна едва доловимо.

Фелисин продължи:

— … на някой мразещ чукането асцендент. Кой ли може да е той? Гуглата? Е, това би било изненада! Макар че в правенето на любов винаги има малко смърт…

— Така ли му викаш? — измърмори Баудин. — Правене на любов?

Тя сви рамене.

— Не съм се заклел на никой бог.

— Това вече го каза. Но никога не си ми посягал, Баудин. Да не би да предпочиташ мъже? Момчета? Хвърли ме по корем и няма да разбереш разликата.

Той се изправи, все така зяпнал. С неразгадаема физиономия. И влезе в шатрата. Шатрата на Фелисин.

Тя се усмихна, изчака около минута и тръгна натам.

Ръцете му се движеха непохватно по нея, сякаш искаше да е нежен, ала не знаеше как. Дрипите им се смъкнаха много бързо. Баудин я сложи да легне по гръб и тя се взря в широкото му, безизразно брадато лице, с очи все така хладни и неразгадаеми;

широките му длани обхванаха гърдите й и ги притиснаха една към друга.

Веднага щом проникна в нея, задръжките му изчезнаха. Превърна се в нещо, което не приличаше на човек, сведе се до животно. Беше груб, но не толкова груб като Бенет или като повечето приятели на Бенет.

Свърши бързо, отпуснал тежкото си тяло върху нея, дъхът му заизлиза хриплив и тежък в ухото й. Тя не го отмести; всяко нейно сетиво се беше настроило към дъха му, към потръпването на мускулите, докато сънят се прокрадваше в него. Не беше очаквала, че ще се предаде толкова лесно, не беше предвидила тази негова безпомощност.

Ръката на Фелисин се шмугна в пясъка до постелката и зарови, докато не напипа дръжката на камата. Силом укроти дъха си, макар че нищо не можеше да направи, за да забави разтуптялото си сърце. Той спеше. Не помръдваше.

Измъкна оръжието и го намести в юмрука си така, че да е с върха навътре. Вдиша дълбоко и затаи дъх.

Ръката му стисна китката й в мига, в който понечи да забие камата. Той се надигна плавно, изви ръката й и я обърна, докато тя не се превъртя по корем под него. Тежестта му я прикова.

Баудин изви китката й и тя пусна камата.

— Мислиш, че не проверявам такъмите си ли, момиче? Мислиш, че си някаква загадка за мен? Кой друг ще ми отмъкне един от забивачите ми за гърла?

— Ти остави Бенет да умре. — Не можеше да види лицето му, но почти се зарадва, когато чу гласа му.

— Не, момиченце. Аз лично го убих, кучия син. Прекърших му врата като клечка. Заслужаваше повече болка, нещо по-бавно, но нямаше време за това. Не заслужаваше тази милост, но я получи.

— Кой си ти?

— Никога не съм го правил с мъж или момче. Но ще се преспоря. В преструвките ме бива.

— Ще изпищя…

— Хеборик така спи, че нищо не може да го събуди. Сънува. Мята се насън. Шамари съм му бил и не мръдва. Тъй че пищи. Какво

са писъците, впрочем? Ще изразиш гнева си… не мислех, че вече си способна на гняв, Фелисин.

Тя усети как безнадеждността се вля в тялото й. „Все същото. Мога да го преживея, може да ми хареса дори. Стига да опитам.“

Баудин я пусна и стана. Тя се извърна рязко и го зяпна. Беше прибрал камата си и се отдръпваше към изхода. Усмихна се.

— Съжалявам, че те разочаровах, но не бях в настроение.

— Тогава защо…

— За да видя дали още си това, което беше. — Не беше нужно да изказва заключението си. — Сега поспи малко, момиче.

Останала сама, Фелисин се сви в постелката, цялата изтръпнала. „За да видя дали още… да, все още си. Баудин вече го знаеше. Искаше само да ти го покаже на теб, момиче. Мислеше си, че го използваш, но той те използваше. Знаеше какво си намислила. Помисли за това. Хубаво помисли за това.“

Гуглата излезе газейки от вълните — жътварят на покосени души. Беше чакал достатъчно дълго, веселието му от тяхното страдание бе изгубило аромата си. Дошло бе времето за Дверите.

Избеляла и сгърчена като мъртвия плавей наоколо, Фелисин седеше и гледаше протоците. Облаци пробягваха над водата, мълнии играеха под грохота на гърма. Гневна пяна се надигаше по линията на рифа и мяташе синкавобели взривове в мрака.

Преди час Хеборик и Баудин се бяха върнали от обиколката си по пясъчната ивица, помъкнали носа на разбита лодка. Беше стара, но си говореха как щели да направят от нея сал. Разговорът звучеше безсмислено — никой нямаше сила за подобно начинание. Щяха да започнат да мрат още на заранта, и всички го знаеха.

Фелисин съзнаваше, че Баудин ще издъхне последен. Освен ако богът на Хеборик не се върнеше, за да загребе захвърленото си чедо. Най-сетне Фелисин беше започнала да вярва, че тя ще е първата. Без да е постигнала мъст. Нито над Баудин, нито над сестра си Тавори, нито над цялата прокълната от Гуглата империя Малазан.

Отвъд разбиващите се вълни изригна странна вълна от мълнии и се стовари върху скалите. Затъркаля се с грохот и се разпъна, увита сякаш около невидим дънер с дължина от няколко мили и с трийсет стъпки дебелина. Назъбените й стрели заудряха в пелените от пяна с разкъсващ ушите съсък. Тътенът й разтърси плажната ивица с такава сила, че пясъкът затрепери. Мълнията продължи да се търкаля напред, право към тях.

Хеборик изведнъж се озова до нея, жабешкото му лице се беше сгърчило в гримаса на страх.

— Това е магия, дете! Бягай!

Смехът й беше рязък и горчив. Тя не помръдна.

— Поне ще е бързо, старче!

Вятърът виеше.

Хеборик се обърна към приближаващата се вълна. Изръмжа проклятие, което бе заглушено от усилващия се рев, и застана между Фелисин и магията. Баудин приклекна до нея, с лице, озарено от синкаво сияние, което се усили, щом мълнията достигна брега и се затъркаля към тях.

Разби се около Хеборик, все едно че той беше непоклатима стена. Старецът се олюля, чертите на татуировката му лумнаха огнено ярки и след миг угаснаха.

Магията си бе отишла. Въпреки цялата си страховитост бързо бе заглъхнала навътре в сушата.

Хеборик се смъкна на колене в пясъка.

— Не бях аз — промълви той във внезапно възцарилата се тишина. — Отатарал. Разбира се. Няма от какво да се боим.

— Вижте! — извика Баудин.

Една гемия беше успяла някак да подмине рифа и сега се носеше устремно към тях с обхванато от пламъци платно. Магическа сила налиташе към нея от всички страни като огнени змии, после, щом гемията се приближи до брега, се отдръпна. След малко килът й застърга в дъното, гемията се хлъзна, спря и се наклони на една страна. Двама души се хвърлиха към въжетата и срязаха горящото платно. То се смъкна като огнено крило и потъна, щом докосна водата. Други двама мъже скочиха и нагазиха в пясъка.

— Кой от тях е Дюйкър? — попита Фелисин.

Хеборик поклати глава.

— Никой. Но онзи вляво е маг.

— Как разбра?

Той не й отвърна.

Двамата мъже бързо се приближиха, залитаха от умора. Магът — дребен червенолик мъж с опърлена пелерина, заговори пръв — на малазански.

— Слава на боговете! Трябва да ни помогнете.

Някъде отвъд рифа се бе затаил неизвестен маг — човек несвързан с бунта, непознат, заклещен в капана на собствения си кошмар. Като въртопа на бесен щорм, беше се издигнал от глъбините още на втория ден. Кълп никога не бе изпитвал върху себе си такава несдържана сила. Тъкмо тази нейна свирепост беше единственото, което ги спаси, тъй като безумието, обзело чародея, разкъсваше и раздираше Лабиринта му. Тук нямаше власт и контрол, раните на Лабиринта бликаха и ветровете виеха с врясъците на самия маг.

„Рипат“ се мяташе по морските вълни като парче кора в буен планински поток. Отначало Кълп отвърна с илюзии — убеден, че тъкмо той и спътниците му са обектът на гнева на мага — но скоро стана ясно, че владетелят на силата не знае за тях и води някаква съвсем друга, своя война. Кълп сви своя Лабиринт в защитен пашкул около „Рипат“, след което, докато Геслер и екипажът му се мъчеха да опазят гемията, се смъкна долу, за да устои на напора.

Развихреното чародейство ги връхлиташе инстинктивно и никаква илюзия не можеше да заблуди нещо толкова обезумяло. Бяха се превърнали в магнит за него, атаките бяха несекващи и кипнали от сила, биеха безпощадно по Кълп в продължение на два дни и две нощи.

Бяха изтласкани на запад, към брегове на Отатарал. Силата на неведомия маг връхлиташе към този бряг без никакъв резултат и Кълп най-сетне беше започнал да осмисля ставащото — умът на мага, изглежда, бе унищожен от отатарал. Навярно бе някой избягал миньор, военнопленник, прокопал стените, само за да открие, че е понесъл затвора със себе си. Изгубил контрол над своя Лабиринт, след което самият Лабиринт го е завладял. Кипеше от сила, далеч надвишаваща всичко, което самият той някога беше владял.

Това осъзнаване бе изпълнило Кълп с ужас. Щормът заплашваше да ги разбие в брега. Дали същата участ очакваше и него?

Геслер и уменията на екипажа му бяха единственото, което опазваше „Рипат“ да не се удари в скалите. Цели единайсет часа успяваха да плават успоредно на острите като бръснач скали в бушуващите вълни.

На третата нощ Кълп долови промяна. Крайбрежната ивица вдясно от тях — която той бе почувствал като непроницаема стена на отхвърляне, безкръвното присъствие на отатарал — изведнъж… омекна. Там имаше някаква сила, която уязвяваше волята на убиващата магията руда, изтласкваше я от себе си във всички посоки.

В скалния риф имаше разлом. Той им предлагаше, реши Кълп, единствения шанс. Магът повика Геслер. Ефрейторът го разбра мигновено, с отчаяна надежда. Вече отстъпваха в битката си с умората, със смазващия духа потрес от връхлитащата срещу тях магия, макар и отдръпваща се пред защитните заклинания на Кълп — защита, която усещаха, че отслабва с всеки пореден напор.

Последва нова атака, докато се плъзгаха през тесния отвор в разядените скали, и този път тя разкъса съпротивата на Кълп. Пламъци облизаха кливера, въжетата и платното. Ако някой от тях в този момент все още беше сух, щеше да пламне като факел. Но така чародейството ги заля с вълна от съскаща пара и ги подмина, удари в брега, затъркаля се нагоре по ивицата на залива и се стопи.

Кълп почти допускаше, че леко притъпяващият ефект в тази част на брега по някакъв начин е свързан с човека, когото бяха пратили да намери, и не се изненада, когато видя трите фигури, появили се на брега. Колкото и да беше уморен, нещо в начина, по който тримата стояха един спрямо друг, удари тревожна камбана в главата му. Обстоятелствата ги бяха принудили да са заедно, а целесъобразността не се грижи много за приятелските връзки. Но имаше и още нещо.

Неподвижната твърд под краката му го беше замаяла. Когато умореният му поглед се спря на безръкия жрец, го обля вълна на облекчение и в призива му за помощ нямаше и капка насмешка.

Бившият жрец му отговори със сух смях.

— Донесете им вода — каза магът на Геслер. Ефрейторът откъсна погледа си от Хеборик с голямо усилие, кимна и се обърна. Трут се беше навел, за да огледа „Рипат“ за пробойни, а Сторми

седеше на носа, с арбалета в ръце. Ефрейторът подвикна да донесат едно от буретата с вода и Трут се качи в гемията да го избута.

— Къде е Дюйкър? — попита Хеборик.

Кълп се намръщи.

— Не съм сигурен. Пътищата ни се разделиха в едно село на север от Хисар. Апокалипсисът…

— Знаем. Доусин Пали пламна в нощта, когато избягахме от ямата.

— Аха. — Кълп огледа другите двама. Едрият мъж без едно ухо срещна хладно погледа му. Въпреки следите от лишенията, които си личаха в поведението му, у него се долавяше и самоконтрол, което попритесни мага. Очевидно бе нещо повече от уличния главорез, за когото го беше взел първоначално.

Младото момиче не беше по-малък повод за притеснение, макар и по начин, който Кълп не можеше да определи. Той въздъхна. „За това ще се тревожиш по-късно. Всички тревоги ги остави за по-късно.“

Трут дотъркаля бурето, Геслер бе на стъпка зад него. Тримата бегълци се струпаха около младия пехотинец, който изби чепа на бурето и наля вода в едно тенекиено канче.

— И да пиете бавно — каза Кълп. — Само отпивате, никакви големи глътки.

Докато ги гледаше как пият, потърси Лабиринта си. Беше някак хлъзгав и изплъзващ се, но все пак можа да го задържи и да извлече сила, колкото да изостри сетивата му. Когато отново погледна към Хеборик, едва не извика от изненада. Татуировките на бившия жрец гъмжаха от живот; блещукащи вълни на сила се гонеха по тялото му и заплитаха дълго една длан протежение пред чукана на лявата му китка. Тази призрачна длан посягаше към Лабиринт и го беше стиснала като въже на повод. Съвсем друга сила пулсираше около десния чукан и изригваше от него с жили от зелено и отатаралско червено, сякаш две змии се гърчеха в смъртоносна схватка. Притъпяващият ефект се пораждаше изключително от червените нишки и се излъчваше навън с нещо, наподобяващо съзнателна воля. Смайващо беше, че мощта й бе достатъчна, за да потуши въздействието на отатарал.

Лечителите на Денъл често описваха болестите като сражение, в което плътта е бойното поле и Лабиринтът им осигурява възможността да го видят. Кълп се зачуди дали сега не вижда нещо подобно. „Но не е

болест. Битка на Лабиринти — на самия Финир, свързан с една призрачна длан, а другият — окован от отатарал, но въпреки това бушуващ и неподвластен — Лабиринт, който ми е съвсем непознат, сила, чужда на всичките ми сетива.“ Той примига. Хеборик го гледаше с плаха усмивка.

— Какво, в името на Гуглата е станало с теб? — попита навъсено Кълп.

— Де да знаех — сви рамене бившият жрец.

Тримата морски пехотинци се бяха приближили.

— Аз съм Геслер — представи се ефрейторът с грубовата почтителност. — Ние сме всичко, което остана от култа на Глигана.

Усмивката на стареца повехна.

— Което значи трима в излишък. — Обърна се и закрачи към двата вързопа.

Геслер го изгледа безизразно.

„Този старец се възстановява адски бързо.“ Младият Трут беше зяпнал, чул грубите думи на човек, когото бе взел за жрец на своя бог. Кълп забеляза как нещо се срина в развалини зад светлосините очи на младежа. Сторми бе заприличал на тъмен облак, но сложи ръка на рамото на Трут, преди да се обърне към едноухия мъж.

— Ръцете ти все посягат към тия два скрити ножа и почвам да се изнервям — изръмжа той и намести арбалета в ръцете си.

— Това е Баудин — каза младата жена. — Убива хора. Старци, съперници. Споменеш му ги и ръцете му се оклепват с кръвта им. Не е ли така, Баудин? — Продължи, без да дочака отговор: — Аз съм Фелисин, от дома Паран. Последната от родословната линия. Но това не бива да ви заблуждава.

Повече не обясни.

Хеборик се върна с два вързопа, окачени на осакатените му ръце. Седна и се обърна към Кълп.

— Не сме в състояние да ви помогнем, но след като прекосихме тая проклета пустиня, мисълта за смърт от удавяне е странно съблазнителна. — Загледа се в разбиващите се вълни. — Какво е онова там?

— Представи си дете, хванало каишка, а в другия й край е Хрътка на Сянка. Детето е магът, Хрътката е неговият Лабиринт. Дълго

се е задържал в мините, преди да избяга, според мен. Трябва да отпочинем, преди да опитаме да надгоним отново неговия щорм.

— Зле ли вървят нещата на континента?

Кълп сви рамене.

— Не знам. Видяхме Хисар в пламъци. Дюйкър замина, за да се присъедини към Колтейн и Седма — у тоя старец има някаква жилка на оптимизъм, която ще го набучи на „хлъзгавото легло“. Според мен Седма вече е история, както и Колтейн с неговите уикци.

— А, онзи Колтейн. Когато ми сложиха прангите в дъното на котловината зад двореца на Ласийн, почти очаквах да го видя до себе си. Гуглата ми е свидетел, доста изтъкнати особи си имах за компания. — След малко поклати глава. — Колтейн е жив. Мъже като него не се убиват лесно.

— Ако е така, длъжен съм да се присъединя към него.

Хеборик кимна.

— Отлъчили са го — каза високо Фелисин.

Двамата се обърнаха и видяха Геслер — стоеше срещу момичето. Тя продължи.

— Нещо повече, той е проклятието на собствения си бог. Или на вашия, по-скоро. Пазете се от отлъчени жреци. Ще трябва да отправяте сами молитвите си към Финир, момчета, а бих ви посъветвала да се молите. Много.

Бившият жрец въздъхна и отново извърна глава към Кълп.

— Ти си отвори Лабиринта, за да ме видиш. Какво видя?

Кълп се намръщи.

— Сетих се за предишните ти думи. — Помълча. — Видях — продължи след малко — дете, което влачи след себе си Хрътка, голяма колкото проклета от Гуглата планина. С едната си ръка.

Лицето на Хеборик се стегна.

— А в другата какво имаше?

— Извинявай — рече Кълп. — Тук отговорът не е лесен.

— Няма да питам повече…

— Ако можеш.

Хеборик кимна.

Кълп му прошепна:

— Геслер ако разбере…

— Ще ме накълца.

— Жестоко.

— Мисля, че се разбрахме — каза с плаха усмивка Хеборик.

— Не съвсем, но ще го оставя да отлежи засега.

Бившият жрец му благодари с мълчаливо кимване.

— Ти ли си избра тая компания тук, Хеборик? — попита Кълп, като посочи с поглед Баудин и Фелисин.

— Да. Повече или по-малко. Трудно е да се повярва, нали?

— Ела да се поразходим по брега — каза магът и закрачи. Татуираният го последва. — Разкажи ми за тях — каза Кълп, след като се поотдалечиха.

Хеборик въздъхна.

— За да оцелееш в рудниците, трябва да правиш компромиси. А онова, което един смята за най-ценно, за друг е първото, което ще продаде. Евтино. Е, това са те засега. Което бяха… — Сви рамене.

— Вярваш ли им?

Хеборик се усмихна.

— А ти вярваш ли на мен, Кълп? Знам, твърде рано е, за да се отговори на това. Въпросът ти не е лесен. Вярвам, че Баудин ще работи за нас, докато има интерес да го прави.

— А момичето?

Старецът помисли дълго, преди да отвърне.

— Не.

„Не го очаквах. Това уж трябваше да е по-леката част.“

— Ясно.

— А твоите спътници? Тези глупави мъже с глупавия им култ?

— Твърде резки думи за един жрец на Финир.

— Отлъчен жрец. Момичето каза истината. Душата ми си е моя, не е на Финир. Върнах си я.

— Не знаех, че е възможно.

— Може и да не е. Моля те, повече не мога да вървя. Пътуването ни беше… трудно.

„Не си само ти, старче.“

Докато се връщаха при останалите, не си проговориха повече. Покрай целия хаос около пътуването Кълп беше очаквал, че поне тази част от плана ще се окаже сравнително проста. Щяха да стигнат до брега. Щяха да заварят приятеля на Дюйкър да ги чака… или пък не. Щеше да надвие лошите си предчувствия веднага щом историкът

дойдеше при него и го помолеше за помощ. „Идиот!“ Е, щеше да ги отведе от този проклет остров, да ги остави на континента и толкова. Това бе всичко, за което го бяха помолили.

Слънцето се издигаше, магическият щорм над морето се отдръпваше от брега, за да закипи отново черен и раздран сред проливите.

От „Рипат“ бяха донесли храна. Хеборик седна при двамата си спътници и тримата започнаха да се хранят мълчаливо. Кълп отиде при Геслер, който пазеше двамата си заспали войници — и тримата бяха под опънатото на четири кола моряшко платно.

Нашареното с белези лице на ефрейтора се кривна в насмешлива усмивка.

— Шега на Финир беше това.

Кълп седна до ефрейтора.

— Радвам се, че ти е весело.

— Хуморът на бога Глиган не е никак смешен, магьоснико. Странно обаче, бих могъл да се закълна, че Господарят на лятото е бил… тук. Като врана, кацнала на рамото на оня жрец.

— Усещал ли си преди докосването на Финир, Геслер?

Мъжът поклати глава.

— Такива дарове мене не ме спохождат. Никога. Просто чувство, нищо повече.

— Още ли го имаш?

— Не мисля. Не знам. Все едно.

— Как е Трут?

— Тежко го прие. Да срещнеш жрец на Финир, който ти отрича всичко. Ще се оправи той — двамата със Сторми се грижим за него. Сега е твой ред да отговориш на няколко въпроса. Как ще се доберем обратно до континента? Оня проклет вещер още е там, нали?

— Жрецът ще ни преведе.

— Как?

— Трябва да ти го обяснявам дълго, ефрейторе, а в момента за нищо друго не мога да помисля, освен за сън. Ще поема следващата смяна. — Стана и отиде да потърси малко сянка и за себе си.

Фелисин гледаше как магът си опъна навес, след което се шмугна под него да спи. После погледна войниците и я обля вълна на презрително тържество. „Поклонници на Финир! Смешно! Богът Глиган и нищо друго между двете уши. Ей, глупаци такива, Финир е тук някъде, свил се е в света на смъртните. Узрял за острото копие на някой ловец. Видяхме му копитото. Можете да благодарите на ей оня дъртак за това. Благодарете му, както намерите за добре.“

Баудин беше слязъл до водата да се измие. Сега се връщаше, от брадата му капеше вода.

— Уплаши ли се вече, Баудин? — подкачи го Фелисин. — Виж онзи войник там, оня, дето е буден. Доста по-як е от теб. А онзи с арбалета — не му трябваше много да те разбере що за стока си, нали? Корави мъже — по-корави от тебе…

— Какво, ти ляга ли вече с тях? — подсмихна се Баудин.

— Ти ме използва…

— Е, и какво? Ти сама превърна това да те използват в начин на живот.

— Гуглата да те вземе дано, кучи син такъв!

Той се изсмя, застанал над нея.

— Не можеш да ме уязвиш. Измъкваме се от този остров. Оцеляхме. Каквото и да ми кажеш, с нищо не можеш да ми развалиш настроението, момиче. С нищо.

— Какво означава онзи нокът, Баудин?

Лицето му стана безизразно.

— Знаеш за какво става дума — онзи, дето го криеш, с инструментите ти за крадене.

Мрачният му поглед пробяга над рамото й. Тя се обърна и видя Хеборик — стоеше на няколко крачки от тях. Очите на бившия жрец се бяха приковали в Баудин.

— Добре ли чух?

Едноухият не отвърна.

Фелисин видя как лицето на Хеборик се озари (беше разбрал нещо), забеляза как погледът му се плъзна към нея и отново се върна към Баудин. След малко той се усмихна.

— Добре се справяш. Засега.

— Наистина ли смяташ така? — попита Баудин и им обърна гръб.

— Какво става, Хеборик? — запита сърдито Фелисин.

— Трябвало е да обръщаш повече внимание на уроците си по история, момиче.

— Обясни ми.

— Гуглата да ме вземе, как пък не. — Той си тръгна.

Фелисин се загледа в протоците. „Живи сме. Мога отново да стана търпелива. Мога да чакам.“ Континентът беше пламнал от бунта срещу империята Малазан. Това я радваше. Този пожар може би щеше да срине всичко — Империята, императрицата… адюнктата. А без империята Малазан мирът щеше да се върне отново. „Край на потисничеството, край на заплахата, че ще ме спрат, когато се заема с отмъщението си. В деня, в който останеш без охраната си, сестрице Тавори, ще се появя аз. Заклевам се, заклевам се във всички богове и всички господари на демони, които са съществували някога.“ Междувременно трябваше да използва тези хора тук, трябваше да ги привлече на своя страна. Не Баудин и Хеборик — за тях беше твърде късно. Но другите. Мага, войниците…

Фелисин стана.

Ефрейторът я изгледа със сънени очи.

— Кога за последен път си лягал с жена? — попита го Фелисин.

Но този, който й отвърна не беше Геслер. Гласът на стрелеца — на Сторми — се изля от сянката под моряшкото платно:

— Май беше преди година и един ден, оная нощ, когато се предреших като канска блудница — такъв номер му свих на Геслер, че минаха няколко часа, докато се усети. Забележи, беше доста пиян. Забележи, аз също.

Ефрейторът изсумтя.

— Ей това ти е войнишкият живот. Толкова задръстен, че ти е все едно…

— И толкова пиян, че да не ти пука — довърши стрелецът.

— Печелиш, Сторми. — Сънените очи на Геслер се плъзнаха към Фелисин. — Играй си игричките другаде, момиче. Без да се обиждаш, толкова разгонване ни е минало през главите, че знаем кога едно предлагане крие капан. Пък и все едно, не можеш да купиш онова, което не е за продан.

— А аз ви казах за Хеборик. Не трябваше.

— Чу ли, Сторми? Рожбата ни съжалява.

— Той ще ви предаде. Той вече ви презира.

При тези думи Трут се надигна.

— Разкарай се — каза й Геслер. — Хората ми се мъчат да поспят.

Фелисин срещна смайващо сините очи на Трут, зад които не видя нищо освен невинност. Нацупи устни за целувчица и се изсмя, като видя как червенината заля лицето му.

— Внимавай с тия ушенца, да не пламнат — каза му.

— Дъх на Гуглата — измърмори Сторми. — Иди с нея, момче. Адски й се е дощяло. Опитай я.

— Не става — каза тя и се обърна. — Спя само с мъже.

— С глупаци, искаш да кажеш — изръмжа зад нея Геслер.

Фелисин слезе до брега и нагази, докато вълните обляха коленете й. Огледа „Рипат“. Мълниите бяха нашарили корпуса й на дебели черни резки. Предното перило на кабината лъщеше, сякаш дървото беше обсипано с градушка от кварц. Въжетата висяха разкъсани от срязалите ги ножове.

Отражението на слънцето във водата бе ослепително. Тя затвори очи и остави умът й да се отнесе, докато не остана нищо освен усещането за топлата вода, пляскаща в краката й. Изпита умора, много по-голяма от физическата. Не можеше да се спре да удря и всяко лице, което се извърнеше към нея, се превръщаше в огледало. „Трябва да има начин да отрази нещо по-друго от омраза и презрение.“

„Не. Не начин.“

„Причина.“

— Надеждата ми е, че заплетеният в теб отатарал ще е достатъчен, за да възпре онзи обезумял маг — каза Кълп. — Иначе ни чака тежък път. — Трут беше запалил един фенер и сега седеше присвит в тясната триъгълна каюта при носа и чакаше да поемат към рифа. Жълтеникавата светлина хвърляше отблясъци по татуировките на Хеборик.

Геслер седеше изгърбен над руля. Като всички, и той очакваше отговора на жреца.

Магическият щорм беснееше оттатък рифа, лудешките му мълнии огряваха нощта и разкриваха тътнещи черни облаци над кипналото море.

— Щом казваш — отрони най-сетне Хеборик.

— Не е достатъчно…

— Повече не мога да направя — каза старецът. Вдигна едната си отсечена ръка и я изпъна под носа на Кълп. — Ти виждаш онова, което аз не мога да усетя, маг!

Магът се извърна към Геслер.

— Е, ефрейтор?

Войникът сви рамене.

— Имаме ли избор?

— Не е толкова просто — рече Кълп; мъчеше се да запази спокойствие. — С Хеборик на борда дори не знам дали ще мога да отворя своя Лабиринт — по него има петна от поквара и не бих искал да се разпространят. А без Лабиринта си не мога да отклонявам онова магьосничество. Което означава, че…

— Че ще ни изпече — кимна Геслер. — Я живни малко, Трут. Потегляме!

— Вярата ти е неуместна, ефрейтор — каза Хеборик.

— Знаех, че ще кажеш това. А сега всички млъквайте — нас със Сторми и момчето ни чака работа.

Макар да седеше на ръка разстояние от татуирания старец, Кълп можеше без усилие да усети своя Лабиринт. Усещаше го готов — почти нетърпелив — да бъде освободен. Магът беше уплашен. Мийнас беше сдържан Лабиринт и всеки колега на Кълп, който го практикуваше, го описваше по един и същи начин: като хладен, отчужден и насмешлив разум. Играта на илюзии се играеше със светлина и мрак, с тъкан и сенки, с победоносно ликуване всеки път, щом успееше да заблуди нечие око, но дори този триумф беше някак лишен от чувство, задоволството беше безпристрастно. Домогването до Лабиринта винаги биваше съпроводено от чувството за някаква сила, заета с други неща. Все едно че оформянето на частица от тази сила бе отвличане, едва заслужаващо признание.

Кълп не можеше да се довери на тази нехарактерна напрегнатост на Лабиринта си. Сякаш гореше от желание да се включи в играта. Съзнаваше, че влиза в капана да мисли за Мийнас като за същество, като за някакъв безлик бог, където домогването означава почитане, а успехът е възнаграждение за вяра. Лабиринтите не бяха това. Един маг не беше жрец и магията не беше божествена намеса.

Магьосничеството можеше да се окаже стълба към Възвисяване — средство за постигане на цел, но нямаше смисъл да се почита самото средство.

Сторми беше опънал малко квадратно платно, достатъчно, за да осигури управление, но не толкова голямо, че да се рискува с разхлабената мачта. „Рипат“ се хлъзна пред лекия бриз откъм брега. Трут лежеше на бушприта и оглеждаше скалите напред. Оказа се, че трудно ще намерят прохода, през който бяха влезли. Геслер излая няколко команди и обърна гемията, за да продължи успоредно на рифа.

Кълп се обърна към Хеборик. Бившият жрец седеше, опрял лявото си рамо на мачтата и примижал. Магът гореше от желание да отвори Лабиринта си — да погледне отново призрачните длани на стареца, да прецени колко силна е змията на отатарал — но се въздържа, мнителен към собственото си любопитство.

— Ето го! — извика Трут и посочи.

— Виждам го! — изрева Геслер. — Бързо, Сторми!

„Рипат“ се полюшна на една страна, носът се завъртя срещу скалите… и към някакъв зев, който очите на Кълп едва успяха да различат. Вятърът се усили, платното се изпъна до краен предел.

Издутите облаци отвъд зева се усукаха и оформиха стесняваща се фуния. Мълния изригна от вълните и я очерта. „Рипат“ се хлъзна през рифа и се гмурна право в завихрилия се вртоп.

На Кълп дори не му остана време да изкрещи. Лабиринтът му се отвори и мигновено се вкопчи в битката със сила, демонична в своята ярост. Водни копия забиха от разгневените небеса и само за няколко мига раздраха платното. Заблъскаха по палубата като стрели на балиста и пробиха през гредите. Кълп видя как една от тези стрели прониза бедрото на Сторми, прикова го за палубата и той изкрещя. Други зашибаха по присвития гръб на Хеборик — беше се хвърлил върху момичето, Фелисин, за да я предпази от яростта на водната стихия. Татуировките му бушуваха с пламък с цвета на окаляно злато.

Баудин се беше хвърлил върху носовата каюта, едната му ръка бе изпъната напред и надолу. Трут не се виждаше никакъв.

Копията изчезнаха. Надигната от кипналата вълна, „Рипат“ се понесе напред. Небето над главите им бушуваше, раздрано и почервеняло от разцъфтялата сила. Кълп се взря нагоре и очите му се оцъклиха — някаква дребна фигура се носеше горе над бурята, махаше

с ръце и крака, късове от наметалото й плющяха като раздрано крило. Магия подмяташе фигурата насам-натам, все едно че не беше нищо повече от напълнена със слама кукла. Изригна кръв и вълната от мълнии погълна нещастното същество. Когато вълната я подмина, фигурата се превъртя и се затъркаля из въздуха след нея, а паяжините от кръв се проснаха зад нея като рибарска мрежа.

След което започна да пада.

Геслер се втурна към носа и избута Кълп.

— Хвани руля! — ревна му той, надмогвайки воя на вятъра.

Магът запълзя заднешком. „Да насоча? Накъде?“ Беше сигурен, че не водата ги носи. Бяха се гмурнали в Лабиринта на безумец. Стисна руля и усети как неговият Лабиринт се влива в дървото и го удържа. Тласъкът се усили. Кълп изпъшка. Не му остана време да се удиви. Ужасът бе приковал цялото му внимание.

Геслер се хвърли напред и стисна Баудин за глезените тъкмо когато едрият мъж започваше да се хлъзга през носа. Задърпа го и се видя, че Баудин държи с едната си ръка Трут — беше го стиснал за колана. От ръката му течеше кръв, а лицето му беше пребледняло от болка.

Невидимата вълна зад тях спадна. „Рипат“ продължи напред сред мъртва тишина.

Хеборик запълзя към Сторми. Морският пехотинец лежеше неподвижно на палубата и от пронизаното му бедро се лееше кръв. Но само след миг, пред очите на Кълп, потокът секна.

Хеборик направи единствено възможното, или поне така щеше да си спомня Кълп след време. В този миг обаче магът изкрещя да го спре — макар и твърде късно, — когато Хеборик натика призрачната си, оцапана сякаш с глина ръка в раната му.

Сторми се сгърчи и изкрещя от болка. Татуировките потекоха от китката на Хеборик и се пръснаха като бляскава шарка по бедрото на войника.

Когато старецът отдръпна ръката си, раната се беше затворила, татуировките се бяха заплели като шевове. Хеборик отстъпи назад, облещил очи.

От изкривените устни на Сторми се изтръгна съсък. Разтреперан и пребледнял като кост, той се надигна. Кълп примига. Видял бе, че от ръката на Хеборик в Сторми се беше вляло нещо повече от цяр. Не

знаеше как да го назове, но беше отровно и обагрено с лудост. „По-късно ще се тревожиш — Сторми все пак е жив, нали?“ Магът обърна очи към просналия се по очи Трут, с коленичилите от двете му страни Геслер и Баудин. Ефрейторът беше обърнал момчето по корем и го натискаше ритмично с две ръце, за да изкара водата, напълнила дробовете му. След малко Трут се закашля.

„Рипат“ стоеше на място, натежала и килната на една страна. Сивото небе бе надвиснало ниско и над тях леко сияеше. Всичко беше затихнало, чуваше се само шумът на водата, шуртяща някъде долу.

Геслер помогна на Трут да седне. Баудин, все още на колене, стискаше дясната си лапа в скута. Кълп видя, че всичките му пръсти са изтръгнати от ставите, кожата беше разкъсана и бликаше кръв.

— Хеборик — прошепна магът.

Главата на стареца рязко се извърна. Той дишаше рязко и хрипливо.

— Погрижи се за Баудин с онзи церителен допир — промълви тихо Кълп. „Няма да мислим за онова, което носи той.“ — Ако можеш…

— Не — изръмжа Баудин и изгледа напрегнато Хеборик. — Не искам твоят бог да ме пипа, старче.

— Ставите ти трябва да се наместят — каза Кълп.

— Геслер ще го направи. По трудния начин.

Ефрейторът вдигна глава и кимна.

— Къде сме? — обади се Фелисин.

— Не знам — сви рамене Кълп. — Обаче потъваме.

— Пробита е — каза Сторми. — На четири-пет места. — После зяпна татуировките, покрили бедрото му, и се намръщи.

Момичето се надигна с усилие и посегна да се опре на овъглената мачта. Гемията се накланяше още повече.

— Ще се преобърне — каза Сторми, без да откъсва очи от татуировките. — Всеки момент.

Лабиринтът на Кълп угасна и той смъкна рамене, изведнъж почувствал се смъртно уморен. Знаеше, че няма да издържи дълго във водата.

Геслер намести първия пръст на Баудин и той изпъшка. Ефрейторът посегна към следващия и заговори:

— Измъкни няколко бурета отдолу, Сторми. Стига да можеш да вървиш де. Фелисин, ти взимаш неприкосновените запаси — сандъка от тази страна на каютата. Взимаш всичко. — Намести следващия пръст и Баудин простена. — Трут, можеш ли да ми подадеш превръзки?

Младежът, чиито хрипове бяха спрели преди малко, запълзя към кърмата.

Кълп се обърна към Фелисин. Не беше помръднала след заповедта на Геслер и като че ли обмисляше с какви по-остри думи да му отвърне.

— Хайде, момиче — каза Кълп и се надигна. — Ще ти помогна.

Страховете на Сторми, че ще се обърнат, не се оправдаха: „Рипат“ се успокои и наклонът бавно намаля. Водата беше изпълнила трюма и вече преливаше през капака, гъста като супа и млечносиня.

— Дъх на Гуглата! — изруга Сторми. — Затъваме в козе мляко.

— С подкваса — добави Геслер. Приключи с ръката на Баудин и Трут му подаде превръзките.

— Няма да се наложи да ходим далече — каза Фелисин, зареяла поглед над щирборда. Кълп се обърна и видя в какво се е загледала: един голям кораб беше заседнал неподвижно в гъстата вода на по-малко от петдесет разтега от тях. Беше с две редици гребла, вяло отпуснати. Виждаше се рулят. Корабът имаше три мачти, задната и предната с разкъсани квадратни платна, а средната — с парцаливи останки от триъгълно. И никакви признаци на живот.

Баудин, чиято дясна ръка вече бе заприличала на буца, увита грубо в парцалите, също погледна натам, след като ефрейторът се отдръпна, и изръмжа:

— Това е кюонска галера. Предимперска.

— Знаеш си корабите, а? — каза Геслер и го изгледа рязко.

Баудин сви рамене.

— Работех в една затворническа чета, потапяхме републиканския флот в пристанището на Кюон. Беше преди двайсет години. Дасем ги използваше да тренира морските си пехотинци…

— Знам — прекъсна го Геслер. Тонът му показа, че го знае от първа ръка.

— Доста си млад за затворническа чета — обади се Сторми, клекнал между буретата с прясна вода. — На колко трябва да си бил —

на десет? Петнайсет?

— Нещо такова — отвърна Баудин. — А какво ме закара там не е твоя работа.

Последва дълга тишина, после Геслер тръсна глава.

— Е, Сторми, готов ли си?

— Да.

— Добре, да се махаме, преди „Рипат“ да се е понесла към дъното. Няма да е голяма файда, ако ни замъкне всички със себе си.

— Не ми харесва — рече Сторми и изгледа накриво галерата. — Тая галера е като някоя кръчмарска приказка, разказана посред нощ. Може да е Вестител на Гуглата, може да е прокълната, да е гъчкана с чума…

— Или да е единственото сухо място, на което можем да стъпим — каза Геслер. — Колкото до другото, помисли само каква приказка ще завъртиш в следващата кръчма, Сторми. Ще ги накараш да се попикаят в гащите и да тичат до най-близкия храм за благословия. Може да се уредиш аватарите да ти пуснат малко от кяра.

— На тебе мозъкът май не ти стига и да се уплашиш, а?

Ефрейторът се ухили.

— Хайде, да се понамокрим всички. Чувал съм, че благородничките плащат в злато за такава баня. Така ли е, момиче?

Фелисин не отвърна.

Кълп поклати глава.

— Ти май просто се радваш, че още си жив.

— Адски си прав.

Водата беше хладна, някак странно хлъзгава и не беше лесно да се плува в нея. „Рипат“ зад тях потъваше и палубата скоро се покри с вода. После мачтата се килна на една страна, спря се за миг, след което се смъкна до водата. След няколко секунди изчезна под повърхността.

Половин час по-късно се добраха до галерата, задъхани от умора. Трут се оказа единственият, който можа да се изкатери по руля. Прехвърли се през високото перило и след няколко мига им спусна дебела въжена стълба.

С доста усилия най-сетне всички се озоваха на борда, а накрая Геслер и Сторми издърпаха сандъка с храна и буретата с водата.

Кълп огледа палубата. Напускането й беше станало набързо. По дъските се търкаляха намотки въже и продоволствие, увито в тюленова

кожа, наред с части от брони, мечове и колани. Всичко беше покрито с гъста бяла мазна прах.

Другите застанаха до него и загледаха мълчаливо.

— Някой погледна ли за име на корпуса? — попита след малко Геслер. — Аз гледах, ама нищо не видях.

— „Силанда“ — каза Баудин.

Сторми изръмжа.

— Кълна се в циците на Тогг, човече, не е имало никаква…

— Не си длъжен да знаеш за тоя кораб — каза Баудин. — Товарът в трюма е от Дрифт Авалий. „Силанда“ беше единственият кораб с разрешение да търгува с Тайст Андий. Беше на път към острова, когато императорът завзе Кюон. Така и не се върна.

След думите му настъпи тишина. Наруши я тихият смях на Фелисин.

— Баудин главорезът! Да не би твоите затворнически чети и в библиотеки да са работили?

— Някой да забеляза ватерлинията? — попита Геслер. — Този кораб не се е движил от години. — Изгледа още веднъж пронизващо Баудин, след което слезе на главната палуба. — Все едно че е купчина камъни, нагазила до коленете в птичи тор — рече той и спря до един от вързопите от тюленова кожа. Наведе се да го развърже. След малко изсъска проклятие и отскочи като попарен. Краищата на вързопа се смъкнаха и разкриха съдържанието му: отсечена глава. Тя се търкулна по палубата и изтрополи до капака за трюма.

Кълп избута от пътя си вцепенения Хеборик и се приближи до главата. Вдигна Лабиринта си. И спря.

— Какво виждаш? — извика бившият жрец.

— Не ми харесва — отвърна магът. — Приближи се още и клекна. — Тайст Андий. — Обърна се към Геслер. — Това, което ще предложа, няма да е приятно, но…

Ефрейторът кимна. Беше пребледнял.

— Сторми — обърна се той към следващия вързоп. — Ела ми помогни.

— За какво?

— Да броим глави, за какво.

— Финир да ме опази дано! Геслер…

— Ще ти трябва доста хладнокръвие, за да извъртиш такъв разказ. Ела и си пооцапай малко ръцете, боец.

Вързопите бяха десетки. Всеки съдържаше по една глава, отсечена чисто, с един замах. Повечето бяха Тайст Андий, но имаше и човешки. Геслер започна да ги подрежда в зловеща пирамида около главната мачта. Ефрейторът се съвзе доста бързо от първоначалния си шок — явно беше виждал достатъчно ужасии като десантчик на Империята. Сторми преодоля погнусата почти също толкова бързо, макар че тя като че ли беше заменена от суеверен страх — той работеше с трескава бързина и скоро всички глави бяха подредени на ужасната пирамида.

Кълп насочи вниманието си към люка за гребния трюм. От него се издигаше смътно магическо сияние, видимо за докоснатите от Лабиринта му сетива като вълни, раздвижили горещия въздух. Поколеба се, преди да пристъпи към него.

Освен мага, Геслер и Сторми останалите не помръднаха от мястото си на кърмовия мостик — гледаха действията на тримата, стъписани от ужас.

Ефрейторът пристъпи към Кълп и каза:

— Готови ли сме да проверим долу?

— Съвсем не.

— Води тогава — подкани го Геслер със стегната усмивка и извади меча си от ножницата.

Кълп изгледа оръжието.

Ефрейторът сви рамене.

— Да, знам.

Кълп измърмори под нос и тръгна към люка. Липсата на светлина долу ни най-малко не скриваше онова, което видяха очите му. Бледожълта и смътно пулсираща магия очертаваше всичко. С две ръце на перилото, магът се спусна по прашните стъпала; Геслер беше плътно зад него.

— Можеш ли да видиш нещо? — попита ефрейторът.

— О, да.

— Каква е тази миризма?

— Ако търпението има миризма — отвърна Кълп, — значи я надушваш. — Хвърли вълна от светлина по дължината на централния

проход между двата реда скамейки, извърна я странично и я остави така.

— Е — промълви хрипливо Геслер, — има известна логика в това, нали?

Греблата се държаха от обезглавени трупове, по три на всяка пейка. Още торби от тюленова кожа са виждаха струпани по всяко свободно място. Друга обезглавена фигура седеше зад голям барабан, двете й ръце стискаха странни, приличащи на кратунки палки. Фигурата беше едра и мускулеста. По нито едно от телата не се забелязваха признаци на разлагане. Прерязаните вратове лъщяха с цвета на бяла кост и червена плът.

Дълго никой от двамата не проговори, после Геслер се окашля.

— Търпение ли каза, Кълп?

— М-да.

— Значи не ми се е причуло.

Кълп поклати глава.

— Някой е завзел кораба, обезглавил е всички… след което ги е вкарал в работа.

— В този ред.

— В този ред.

— Преди колко време?

— Години. Десетилетия. Намираме се в Лабиринт, ефрейтор. Няма как да се разбере как тече времето тук.

Геслер изсумтя.

— Какво ще кажеш да проверим капитанската каюта? Може да има дневник.

— И свирка „хващай греблата“.

— Да. Знаеш ли, ако скрием онзи барабанчик, мога да пратя тук Сторми да им отмерва такта.

— Отвратително чувство за хумор имаш, Геслер.

— Знам. Работата е, че Сторми разказва най-скучните морски истории на света. Ще направя услуга на всеки, когото срещне отсега нататък, като подсоля малко нещата.

— Не говориш сериозно, нали?

Ефрейторът въздъхна.

— Не. Не искам да побърквам никого, магьоснико.

Върнаха се на палубата. Другите ги зяпнаха. Геслер сви рамене.

— Точно каквото бихте очаквали. Стига да сте съвсем побъркани, разбира се.

— Какво пък — отвърна Фелисин, — компанията е съвсем подходяща.

Кълп закрачи към люка за капитанската каюта. Ефрейторът прибра меча си и го последва. Люкът водеше две стъпала надолу и след това — в камбуза. В средата на помещението имаше голяма дървена маса. Срещу тях имаше втори люк, водещ към тесен проход с нарове от двете страни. В отсрещния му край беше вратата на капитанската каюта.

Наровете бяха празни, но отрупани с дрехи и лични вещи — очакващи притежателите си, които вече нямаха нужда от тях.

Вратата на каютата се отвори със силно скърцане.

Въпреки всичко, което бяха видели досега, сцената вътре се оказа ужасяваща. Непосредствено зад входа се виждаха четири трупа, три от които се бяха сгърчили болезнено в пози на внезапна смърт. Онова, което ги беше убило, буквално ги беше прекършило, без да нарани кожата. Изключението седеше на капитанския стол на масата с картата, все едно че ръководеше сцена на Гуглата. От гърдите му стърчеше копие, забито чак през стола. В скута на тялото блестеше локва кръв — отдавна бе спряла да тече, но все още изглеждаше мокра.

— Тайст Андий? — попита шепнешком Геслер.

— Приличат — отвърна тихо Кълп, — но не съвсем. — Пристъпи в каютата. — Кожите им са сиви, а не черни. А и не изглеждат особено… изтънчени.

— За Тайст Андий от Дрифт Авалий разправят, че били големи варвари… не че някой жив е стъпвал на острова.

— Във всеки случай не се е връщал жив — съгласи се Кълп. — Но тези тук са облечени в кожи — почти необработени. Погледни и накитите им… — Четирите трупа бяха накичени с фетиши от кости, нокти, зъби от всевъзможни зверове и лъскави раковини. И следа нямаше от финитe изделия на Тайст Андий, каквито Кълп беше виждал много пъти. Нещо повече, и четиримата бяха с кафява коса, дълга, невчесана и сплъстена. Косата на Тайст Андий биваше или сребристобяла, или катраненочерна.

— Какво, в името на Гуглата, виждаме тук? — попита Геслер.

— Убийците на кюонските моряци и на Тайст Андий според мен — отвърна Кълп. — След това са навлезли в този Лабиринт, може би по свой избор, или неволно. И са се натъкнали на нещо по-гадно и от тях самите.

— Мислиш ли, че останалите от екипажа са се спасили?

Кълп сви рамене.

— Ако можеш с магия да командваш обезглавени тела, на кой ще му трябва по-голям екипаж от това, което виждаме тук?

— Все пак приличат на Тайст Андий — рече ефрейторът, докато оглеждаше мъжа в стола.

— Май трябва да доведем Хеборик — каза Кълп. — Може би той ще забележи нещо, което да хвърли светлина върху всичко това.

— Изчакай тук — каза Геслер.

Отгоре се чу скърцане — групата вече беше тръгнала да обикаля палубата. Кълп се вслуша в затихващите стъпки на ефрейтора. След това опря ръце на масата и погледът му обходи картите, развити по плота. Една показваше непозната за него земя: назъбена от фиорди крайбрежна линия, обрасла тук-там с борови горички. Навътре в сушата се виждаше бяла пустош, покрита с лед или със сняг. Беше очертан и курс, на изток от назъбеното крайбрежие и навътре в някакъв огромен океан. Империята Малазан твърдеше, че разполага с карти на света, но по тях изобщо не можеше да се види страната, която той виждаше сега. Изведнъж имперските претенции за световно господство му се сториха жалки.

Хеборик влезе в каютата. Без да откъсва очи от картата, Кълп каза:

— Разгледай ги добре.

Старецът пристъпи покрай него, наведе се и намръщено погледна лицето на капитана. Високите скули и скосените очни кухини напомняха за Тайст Андий, както и очевидно високият ръст. Хеборик посегна колебливо с ръка…

— Стой — изръмжа Кълп. — Внимавай какво пипаш. И с коя ръка пипаш.

Хеборик изсъска ядосано и дръпна ръката си. След малко се изправи.

— Хрумва ми само едно. Тайст Едур.

— Кои?

— „Безумството на Готос“. Има едно споменаване за три народа на Тайст, дошли тук от друго селение. Разбира се, единственият, който ни е познат, е този на Тайст Андий, а Готос само споменава за една от останалите групи — Тайст Едур. Със сиви кожи, а не черни. Деца на нежелания съюз на Майката Тъмнина със Светлината.

— Нежелани ли?

Хеборик отвърна с гримаса.

— Тайст Андий са го смятали за израждане на чистия Мрак и за източника на всичките им беди. Все едно, „Безумството на Готос“ е единственият том, в който ще намериш упоменаване за тях. И също така най-древният.

— Готос е бил джагът, нали?

— Да, и освен това е най-злобният автор, когото съм имал неудоволствието да чета. Кажи ми, Кълп, какво разкрива Лабиринтът ти?

— Нищо.

Хеборик го изгледа изненадано.

— Съвсем нищо?

— Нищичко.

— Но те като че ли са в стазис — тази кръв все още е мокра.

— Знам.

Хеборик посочи нещо, което висеше на шията на капитана.

— Ето ти я свирката. Ако наистина ще използваме онова, дето е под палубата.

— Ако не го направим, ще си седим тук, докато не умрем от глад. — Кълп се приближи до трупа на капитана. На кожената каишка висеше дълга костена свирка, отпусната до дръжката на копието. — От тази костена тръбичка също не усещам нищо. Може изобщо да не подейства.

Хеборик сви рамене.

— Връщам се при онова, което уж минава за свеж въздух. Между другото, това копие е баргастко.

— Прекалено голямо е, проклетото — възрази Кълп.

— Знам, но ми прилича на такова.

— Прекалено голямо е.

Хеборик не отвърна нищо и тръгна обратно по коридора. Кълп изгледа навъсено копието. „Прекалено голямо е.“ След малко посегна

и боязливо свали свирката от врата на капитана.

Когато излезе на палубата, отново погледна свирката. И изсумтя. Костената тръбичка беше оживяла от магия. „Дъхът на отатарал витаеше в онази каюта. Нищо чудно, че магьосничеството им не е могло да ги опази.“ Огледа се. Сторми беше заел позиция при носа, метнал на гърба си неизменния арбалет. Баудин стоеше до него, свил до гърдите си превързаната си ръка. Фелисин се беше отпуснала на парапета до главната мачта, скръстила ръце и ужасяващо равнодушна, въпреки че пирамидата отсечени глави беше почти в краката й. Хеборик не се виждаше никъде.

Геслер се приближи.

— Трут се качва на марса. Свирката взе ли?

Кълп му я подхвърли и попита:

— Курсът избран ли е вече?

— Трут ще види каквото ще види, и тогава ще решим.

Магът вдиша глава и очите му проследиха младока, който ловко се катереше по такелажа. След няколко мига Трут се прехвърли на марса и се скри от погледа му.

— Копито на Финир! — Ругатнята се отвя надолу и прикова вниманието на всички.

— Трут!

— Три отсечки ляво на борд! Щормовите платна!

Геслер и Кълп се втурнаха към левия такелаж. Тъмно петно бе зацапало безформения хоризонт и сред него святкаха мълнии.

— Онзи прокълнат от Гуглата чародей ни е проследил! — изсъска Кълп.

— Сторми! — викна ефрейторът. — Виж какво е останало от проклетите платна. — Лапна свирката и духна. Отекна хор от пронизителни гласове. Въздухът се смрази, воят на изтерзани души се усука, болката се превърна в звук и заглъхна неохотно, щом Геслер извади свирката от устата си.

Чу се тропот на дърво, греблата от двете страни се вдигнаха в готовност. Хеборик се изтътри от люка за трюма. Татуировките по тялото му светеха като фосфор, очите му се опулиха към Геслер.

— Имате си екипажа, ефрейтор.

— Събуден — промълви Фелисин и отстъпи от главната мачта.

Кълп видя в какво се беше приковал погледът й. Отсечените глави бяха отворили очите си и се извръщаха към Геслер, привлечени сякаш от някакъв страховит механизъм.

Ефрейторът потръпна, но бързо се овладя и измърмори през зъби:

— Е, това ако го имах, докато бях учебен сержант!

— Барабанчикът ти долу е готов — обади се Хеборик от люка, загледан надолу към трюма с гребците.

— За платната забрави — каза Сторми. — Изгнили са.

— Хвани руля — разпореди се Геслер. — Три румба ляво на борд — нищо не ни остава, освен да бягаме. — Надигна отново свирката и я наду рязко няколко пъти. Барабанът затътна в ритъм. Греблата се надигнаха, после се потопиха в гъстата като мляко мазна вода и задърпаха.

Корабът простена и дебелата кора, полепнала по корпуса, захрущя. „Силанда“ бавно изви, докато буреносният облак не се оказа точно зад кърмата. Греблата заудряха в хлъзгавата вода с неумолим ритъм.

Геслер окачи коженета връв на свирката на врата си.

— Е, Кълп, старият император щеше да се влюби в тази дъртофелница, а?

— От твоята възбуда ми прилошава, ефрейтор.

Геслер се изсмя горчиво.

Двата реда гребла тласнаха бясно напред „Силанда.“ Барабанът заби като разтуптяно сърце и заотеква в костите на Кълп с резонанс, изпъващ нервите му до болка. Не беше нужно да слиза в трюма, за да потвърдят очите му представата за мускулестия обезглавен труп, тупащ с кратуните по изпънатата кожа, неуморното изпъване и отпускане на мишците на обезглавените гребци, съсухрящата духа игра на обвързаната с Гуглата магия в душния въздух. Очите му се плъзнаха по палубата да потърсят Геслер и го намериха застанал при кърмовия мостик до Сторми. Оказаха се корави мъже, по-корави, отколкото можеше да си въобрази. Бяха понесли черния войнишки хумор повече, отколкото бе смятал за възможно, хладни като невидялата слънце сърцевина на ледник. „Жестока самоувереност… или фатализъм? Не знаех, че четината на Финир може да е толкова черна.“

Щормът, предизвикан от обезумелия чародей, продължаваше да ги настига, вече по-бавно, но все така таящ в себе си неоспорима заплаха. Магът пристъпи към Хеборик.

— Лабиринтът на твоя бог ли е това?

Старецът се намръщи.

— Не е моят бог. Нито е неговият Лабиринт. Гуглата само може да знае къде сме попаднали в проклетата Бездна и изглежда, че няма лесно да се пробудим от този кошмар.

— Ти вкара докоснатата от бога длан в раната на Сторми.

— Да. Чиста случайност. Спокойно можеше да е другата.

— Какво изпита?

Хеборик сви рамене.

— Нещо премина. Досетил си се за това, нали?

Кълп кимна.

— Дали е бил самият Финир? — попита Хеборик.

— Не знам. Не мисля. Не съм специалист по религиозни въпроси. Като че ли не е повлияло на Сторми… освен самото изцеряване. Не знаех, че Финир прави подобни благодеяния.

— Не прави — измърмори бившият жрец и погледна със замъглени очи към двамата морски пехотинци. — Във всеки случай не и без определена цена.

Фелисин стоеше отделена от другите, най-близката й компания беше пирамидата със зяпнали глави. Не я притесняваха особено, тъй като вниманието й беше насочено към Геслер, мъжа с костената свирка, издаваща звук на сирена, увиснала на гърдите му. Отново си спомни за площада в Унта, с онзи жрец от мухи. Тогава за пръв път в живота й я беше споходило магьосничество. Въпреки всички разкази за магия и за побеснели магьосници, за развихрило се чародейство, поглъщащо цели градове във войни по далечните краища на Империята, Фелисин никога дотогава не беше виждала с очите си действието на такива сили. Изобщо не беше толкова обичайно, колкото го описваха разказите. А гледането на действаща магия оставяше белези, оставяше у човек чувството за смазваща уязвимост пред лицето на нещо неудържимо. Превръщаше изведнъж света в нещо обречено, гибелно, плашещо и мрачно. Онзи ден в Унта бе променил

мястото й в този свят, или най-малкото усета й за него. И оттогава се чувстваше извадена от равновесие.

„Но може би не е това. Съвсем не е това. Може би е заради онова, което преживях, докато вървяхме към галерите, може би е заради онова море от лица, онази неистова буря от омраза и безумен гняв, от свободата и жаждата да се нанесе болка, така ясно изписана на всички онези иначе съвсем обикновени лица. Може би тъкмо хората замаяха разсъдъка ми.“

Тя пак погледна отсечените глави. Очите не мигаха. Засъхваха, напукваха се като яйца върху нагорещен камък. „Като моите. Твърде много неща видяха. Повече от поносимото.“ Дори демони да полетяха в този момент над водите около тях, нямаше да се стъписа, щеше само да се зачуди защо толкова са се забавили. „И не можете ли най-сетне да побързате, та да се свърши? Моля ви.“

Трут се спусна по такелажа като маймуна, скочи леко на палубата, спря се до нея и отърси прашасалите нишки от въжетата, полепнали по дрехите му. Беше с две години по-голям от нея, но в очите й изглеждаше много по-млад. „Гладко лице, без пъпчици. Едва набола брада, толкова ясни и невинни очи. Няма ги галоните вино, нито дима на дъранг, нито натежалите тела, редуващи се да проникнат вътре, в онова място, където всичко започна толкова болезнено, но скоро се оказа оградено от всичко истинско, от всичко важно. Само ги лъжех, че проникват в мен, в някакъв мъртъв джоб. Би ли могъл да разбереш за какво говоря, Трут?“

Той улови погледа й и й отвърна със свенлива усмивка.

— В облаците е — проговори момчето пред нея с дрезгавия глас на юношеството.

— Кой?

— Магьосникът. Като пуснато хвърчило. Рее се насам-натам, ръси след себе си нишки от кръв.

— Колко поетично, Трут. Стегни се и стани отново моряк.

Той се изчерви и й обърна гръб.

Баудин заговори зад нея.

— Момчето е прекалено добро за теб, и точно това те озлобява.

— Ти пък откъде знаеш? — озъби се тя, без да се обръща.

— Не мога да те разгадая съвсем, момиче — призна той. — Но успявам донякъде.

— Иска ти се да го вярваш. Кажи ми, когато тази ръка започне да гние — искам да гледам, когато ти я режат.

Греблата изпращяха в отговор на барабанния тътен. Вятърът догони галерата като въздишка на огромен звяр и магическият щорм ги помете.

Нещо дрипаво се отри в челото на Фидлър и го събуди. Той отвори очи под гъстата настръхнала четина, която изведнъж се надигна и го изгледа критично. Лицето приключи огледа с израз на отвращение.

— Паяци в брадата ти… ако не и по-лошо. Не ги виждам, но знам, че са там.

Сапьорът си пое дъх и примижа от пулсиращата болка в счупените си ребра.

— Разкарай се! — изръмжа той. Болката го прониза по бедрата и му напомни за ноктите, които ги бяха раздрали. Левият му глезен беше овързан здраво — изтръпналото стъпало го обезпокои.

— Тц — отвърна старческото лице над него. — Не става. Сделка е сключена тук, всичко е уговорено. Колодата го казва ясно. Живот даден за живот взет. Де да беше само това…

— Ти си от Дал Хон — промълви Фидлър. — Къде съм?

На лицето се изписа широка усмивка.

— В Сянката. Хи-хи.

Зад странния старец заговори друг глас.

— Събужда се, а ти го изтезаваш, Върховни жрецо. Я се дръпни. Войникът има нужда от въздух, не от подигравки.

— Въпрос на справедливост — отвърна му Върховният жрец, но все пак се отдръпна. — Кроткият ви спътник коленичи пред онзи олтар, нали? Тези подробности са жизненоважни за разбирателството. — Направи още една стъпка назад, щом едрото тяло на другия говорещ се появи в полезрението на Фидлър.

— Аха — въздъхна той. — Треллът. Паметта ми се връща. А вашият спътник… Джагът?

— Забавлява приятелите ти — отвърна треллът. — Без голям успех, ще призная. Въпреки почтената си възраст Икариум така и не е усвоил светските маниери, необходими за да предразположи другите.

— Икариум? Създателят на механизми, ловецът на време…

Треллът оголи предните си зъби в широка насмешлива усмивка.

— М-да, господарят на песъчинките… въпреки че тази поетична алюзия е непонятна за повечето, и нелепа при това.

— Маппо.

— М-да, пак позна. А твоите приятели те наричат Фидлър, с което свалят маската ти на гралски воин.

— В такъв случай едва ли е от значение, че се събудих извън ролята си — каза Фидлър.

— Пропускът не е наказуем, войнико. Жаден ли си? Гладен?

— Добре. Да, и да. Но най-напред, къде се намираме?

— В един храм, всечен в скалите. Извън Вихъра. Гости на Върховния жрец на Сянка — с когото току-що се запозна. Искарал Пъст.

— Пъст?

— Точно така.

Върховният жрец от Дал Хон отново се появи пред очите му, навъсен.

— Подиграваш се с името ми ли, войнико?

— Не и аз, Върховни жрецо.

Старецът изръмжа, намести дръжката на метлата в ръката си и се изниза от стаята.

Фидлър предпазливо се надигна. Движеше се като грохнал старец. Изкушаваше се да попита Маппо за неговата преценка за раните му, особено за глезена си, но реши да се въздържи и да чуе вероятно лошата новина малко по-късно.

— Каква е историята на този човек?

— Съмнявам се, че и той самият я знае.

— Когато се събудих, метеше главата ми.

— Не ме изненадва.

От поведението на трелла лъхаше спокойствие и това поотпусна Фидлър. Докато не си припомни името на воина. „Маппо, име винаги свързвано с друго име. И с толкова слухове, че са достатъчно да запълнят цял том. Дори една част от тях да са верни…“

— Репутацията му тежи.

— Заслужена ли е, Маппо?

Още докато задаваше въпроса, Фидлър разбра, че щеше да е по-добре да го преглътне.

Лицето на трелла трепна и той леко се отдръпна.

— Е, ще ти донеса храна и вода.

Маппо излезе от стаичката безшумно, въпреки огромното си туловище — съчетание, което го накара да си спомни за Калам. „Успя ли да надбягаш бурята, стари приятелю?“

Искарал Пъст отново нахълта в килията.

— Защо си тук ли? — прошепна му. — Знаеш ли защо? Не знаеш, но аз ще ти кажа. На теб и на никой друг. — Наведе се и прибра назад сплъстените си кичури с две ръце. — Треморлор!

Изсмя се на физиономията на Фидлър, завъртя се рязко, направи няколко скокливи крачки и пак се озова пред сапьора: лицето му бе само на половин педя от неговото.

— Мълвата за една пътечка, път към дома. Малко гърчещо се червейче от слух, дори и по-малко, ларвичка, по-тънка от косъм, плътно сбитата чвореста гмеж, увита около нещо, което може и да е истина. Или пък не. Хи-хи!

На Фидлър му писна. Сгърчил лице от болка, той сграбчи стареца за яката и го раздруса. На устата на Върховния жрец изби пяна, а очите му се завъртяха като зарове в чаша.

— Какво искаш бе? — успя да изломоти Искарал Пъст.

Фидлър го блъсна.

Старецът залитна, изправи се и забъбри отново, като се мъчеше да си придаде достолепие:

— Съгласувани реакции. Дълга липса на светски контакти и прочие. Трябва да преразгледам поведението си, а и характера, комай. — Килна глава и го изгледа. — Честен. Прям. Забавен. Вежливост и впечатляваща сдържаност. Е! Къде е проблемът тогаз? Войниците са груби. Недодялани и темерути. Свадливи. Знаеш ли Кучешката верига?

Фидлър се сепна и примига, изкаран сякаш от транс.

— Какво?

— Какво? Почна се, макар и да не знаеш. Анабар Ти’ленд. Кучешка верига, на малазанската реч. Войниците нямат въображение, сиреч податливи са на големи изненади. Има някои неща, които и Вихърът не може да помете.

Маппо се върна с поднос в ръцете.

— Пак ли тормозим госта, Искарал Пъст?

— Родени от Сянка пророчества — заломоти Върховният жрец, като поглеждаше Фидлър хладно и преценяващо. — Канавката, залята от пороя, вдигаща вълни по рукналата повърхност. Река от кръв, поток слова от скрито сърце. Всичко е разтрогнато. Паяци, във всяко кътче и ъгълче. — Обърна се вихрено и изхвърча от стаята.

Маппо зяпна след него.

— Да не му обръщам внимание, а?

Треллът се извърна рязко, рунтавите му вежди се вдигнаха.

— На тоя ли? Кълна се в Гуглата, напротив, обръщай му цялото дължимо внимание, Фидлър.

— Боях се, че точно това ще кажеш. Той спомена Треморлор. Знае.

— Знае дори това, което спътниците ти не знаят — каза Маппо и му нагласи подноса. — Търсите приказния дом на Азат някъде из пустинята.

„Да. И портала, за който Бързия Бен се кълне, че е там…“

— А вие? — попита Фидлър. — Вас какво ви доведе в Рараку?

— Аз вървя с Икариум — отвърна треллът. — Търсене без край.

— И си посветил живота си да му помогнеш в това търсене?

— Не. — Маппо въздъхна, след което прошепна, избягвайки погледа на Фидлър: — Стремя се да го поддържам безкрайно. Хайде, хапни. Два дни беше в безсъзнание. Приятелите ти са пълни с въпроси, горят от желание да говорят с теб.

— Май нямам избор… Сигурно ще трябва да отговоря на тези въпроси.

— Да. И след като се пооправиш, можем да започнем пътешествието си… — Събеседникът му се усмихна колебливо. — Да намерим Треморлор.

Фидлър се намръщи.

— Да се пооправя, викаш. Глезенът ми е счупен — почти нищо не усещам под коляното си. Изглежда, ще трябва да ми отрежеш стъпалото.

— Имам известен опит в знахарството — каза Маппо. — Този храм някога е бил специализиран за такива алхимии и монахините са оставили доста полезни неща. А колкото и странно да е, Искарал Пъст, изглежда, също притежава известен талант, макар че човек трябва да

го държи непрекъснато под око. Умът му понякога се разсейва и той бърка еликсири с отрови.

— Той е аватар на Сенкотрон — рече сапьорът, присвил очи. — Или на Въже, Котильон, покровителя на убийците — между двамата няма голяма разлика.

Треллът сви рамене.

— Изкуството на убийството изисква съпътстващи познания в знахарството. Две страни на една и съща алхимична монета. Във всеки случай той се зае с лечението на глезена ти. Не бой се, наблюдавах го. И признавам, доста научих. По същество, Върховният жрец възстанови глезена ти. С помощта на един мехлем залепи счупените парченца — такова нещо не бях виждал. Така че ще оздравееш, и то скоро.

— Две ръце, посветени на Сянка, са бъркали под кожата ми? О, дъх на Гуглата!

— Иначе щеше да си загубиш крака. Имаше и пробит бял дроб освен това — извън възможностите ми, но Върховният жрец успя да изцеди кръвта от дроба ти и те накара да дишаш някаква целебна пара. Дължиш живота си на Искарал Пъст.

— Точно това имах предвид — измърмори Фидлър.

Отвън се чуха гласове, а после на прага се появи Апсалар, с Крокъс зад нея. Двата дни извън съсухрящата буря ги бяха съживили. Крокъс притича, наведе се до леглото на Фидлър и изсъска:

— Трябва да се махаме оттук!

Сапьорът хвърли поглед към Маппо, забеляза хитрата му усмивка, докато той се отдръпваше, и каза:

— Успокой се, момче. Какъв е проблемът?

— Върховният жрец… той е от култа на Сянка, Фидлър. Не разбираш ли… Апсалар…

Нещо студено се плъзна по костите на сапьора.

— По дяволите — прошепна той. — Разбрах те. — Погледна младата жена, застанала до леглото, и заговори тихо. — Още ли си с ума си, момиче?

— Този дребосък се държи добре с нас — сви рамене тя.

— Какво? — изломоти Крокъс. — Като върналия се блуден син, искаш да кажеш! Какво би могло да спре Котильон да те обсеби отново?

— Трябва само да помолиш слугата му — чу се нов глас откъм вратата. Икариум се беше облегнал на рамката, скръстил ръце. Цепките на сивите му очи се бяха приковали в другия ъгъл на стаята.

В сумрака на сенките се очерта фигура. Искарал Пъст, седнал на някакъв странно изкован стол, се завъртя нервно и изгледа сърдито джага.

— Трябваше да остана невидим, тъпако! Каква полза от сенките, щом толкова ясно отгатваш какво крият те? Пфу! Разкрит съм!

Тънките устни на Икариум леко се кривнаха.

— Защо не им дадеш отговора, Искарал Пъст? Успокой ги.

— Успокой ги? — Думите, изглежда, се сториха на Върховния жрец трудни за произнасяне. — Какво ще да означава това? Да помисля. Спокойствие. Отпуснатост. Липса на задръжки. Нехайство. Да, разбира се! Великолепна идея. — Помълча, после махна с ръка към Фидлър.

Сапьорът забеляза усмивката, която се плъзна по сбръчканото му лице — мазна и театрално неискрена.

— Всичко е наред, приятели — измърка старецът. — Успокойте се. Котильон е приключил с властта си над момичето. Остава проклятието от заплахата на Аномандър Рейк. Та кой би искал онзи груб и невъзпитан, нецивилизован дивак, който само поразии носи, да се натресе през вратите на храма? Не и Сенкотрон. Не и Покровителят на убийците. Тя все още е под закрила. Извън което Котильон не вижда повече смисъл да я използва и всъщност утаените в нея таланти са повод за тайната му загриженост… — Лицето му се изкриви. — О, не, тази мисъл по-добре да не изричаме! — Усмихна се отново. — Цивилизованият маниер на разговор бе преоткрит и приложен с лукава елегантност. Погледни ги само, Искарал Пъст, те отново са спечелени и са твои изцяло.

Последва дълга тишина.

Маппо се окашля.

— Върховният жрец рядко има приятели.

Фидлър въздъхна, изведнъж обзет от умора. Отпусна се и притвори очи.

— Конят ми? Жив ли е?

— Да — рече Крокъс. — Погрижиха се за него, както и за останалите — поне за тия, за които Маппо намери време да се

погрижи. А и някакъв слуга има тук някъде. Още не сме го видели, но върши добра работа.

— Фидлър — проговори Апсалар. — Кажи ни за Треморлор.

Въздухът отново се изпълни с напрежение. Сапьорът го усети, докато сънят го притегляше, унасяйки го с обещанието за временно бягство. След малко се отърси от него с нова въздишка и отвори очи.

— Познанията на Бързия Бен за Свещената пустиня са, ъъ, огромни. Когато последния път яздихме през нея — измъквахме се, по-точно — той заговори за Изчезналите пътища. Като онзи, дето го намерихме — древен път, дремещ под пясъците, който се появява много рядко и случайно — сиреч при подходящи ветрове. Та един от тези пътища води към Треморлор…

— А това е… — прекъсна го Крокъс.

— Дом на Азат.

— Като онзи, дето изникна в Даруджистан?

— Да. Такива постройки съществуват — според мълвата — буквално на всеки континент. Никой не знае какво е предназначението им, макар че, както изглежда, са като магнит за силата. Има една стара история за императора и Танцьора… — „О, Гуглата да ме вземе дано, Келанвед и Танцьора, Амманас и Котильон, възможната връзка със Сянка… този храм…“ Фидлър стрелна с поглед Искарал Пъст. Върховният жрец му отвърна с алчна усмивка, с блеснали очи. — Ъъ, та според легендата Келанвед и Танцьора някога обитавали такава Къща, в град Малаз…

— Скръбния дом — промълви Икариум от вратата. — Легендата е вярна.

— М-да — промърмори Фидлър и тръсна глава. — Е, добре. Тъй или иначе, Бързия Бен е убеден, че всички такива Къщи са свързани една с друга, с нещо като портали. И че пътуването между тях е възможно… буквално мигновено пътуване…

— Моля да ме извините — рече Икариум и пристъпи в стаята с някак непривична вежливост. — Не съм чувал името Бързия Бен. Кой е този човек, дето претендира, че притежава такова древно знание за Азат?

Сапьорът помръдна притеснен от напрегнатия поглед на джага, после се навъси на глупавата си реакция и се понадигна.

— Взводен маг — отвърна с тон, даващ ясно да се разбере, че не смята да навлиза в подробности.

Погледът на Икариум странно натежа.

— Струва ми се, че придавате твърде много тежест на мнението на един взводен маг.

— Да. И още как.

— Искаш да кажеш, да намерим този Треморлор, за да използваме портала там и той да ни отведе до град Малаз? — обади се Крокъс. — До този Скръбен дом. При което ще ни остане…

— Половин ден плаване до брега на Итко Кан — каза Фидлър и погледна Апсалар. — И у вас, при баща ти.

— Баща? — попита намръщен Маппо. — Е, сега вече съвсем ме объркахте.

— Връщаме Апсалар у тях — обясни Крокъс. — При семейството й. Тя е била обсебена от Котильон, отвлечена от баща си, от живота си…

— Живот като каква? — попита Маппо.

— Дъщеря на рибар.

Треллът си замълча, но Фидлър реши, че се досеща каква е неизказаната мисъл на Маппо. „След всичко, което е преживяла, дали ще се примири цял живот да дърпа рибарски мрежи?“

Самата Апсалар също си замълча.

— Живот даден за живот взет! — изрева Искарал Пъст, скочи от стола си и взе да се върти на място и да скубе косата си. — Такова търпение е в състояние да побърка човек! Но не и мен! Закотвен към течения на камъка ронлив, как сипят се прашинките на пясъка на слънцето под блясъка! Разтяга се разтегленото време, играчите безсмъртни в безвременна игра. Поезия има в притеглянето на елементите, знаете ли. Джагът разбира. Джагът търси тайните — той е камък, а камъкът забравя, камъкът е вечното сега, и в това се крие истината за Азат — ала почакай! Улисах се в потайни мисли и не чух нищо от казаното! — Изведнъж млъкна и се сви отново на стола си.

Погледът, който Икариум хвърли на Върховния жрец, спокойно можеше да е изсечен на въпросния камък. Фидлър вече не знаеше накъде по-напред да гледа. Мисълта за спане отдавна го беше оставила.

— Не съм сигурен в подробностите — бавно заговори той, привличайки вниманието на всички, — но имам смътното усещане, че съм марионетка, включена в някакъв огромен и сложен танц. Какви са стъпките? Кой дърпа конците?

Очите на всички се извърнаха към Искарал Пъст. Върховният жрец за миг запази съсредоточеното си мълчание, след което примига.

— Въпрос, зададен към персоната ми скромна? Увъртания и извинения, несъмнено неискрени. Огромният и сложен ум улисва се понякога. О, питането ви? — Наведе глава и се усмихна. — Нима подведени са те? Подмолни истини и смътни намеци, случаен избор на слова сред ехото безумно? Не знаят. В благоговеен трепет томят се, с ококорена невинност, о, това е прелест!

— Отговори ни красноречиво — каза Маппо на Върховния жрец.

— Нима? Не е добре. По-скоро — колко мило от моя страна. Моля, за нищо. Ще заповядам на Слуга да ви подготви групата, тогаз. За път към приказния Треморлор, където ще се слеят всички истини, с на мечовете яснотата, извадени от ножниците мечове, а и на ноктите оголени, Икариум където ще намери свойто минало изгубено, обсебеното нявга момиченце рибарско, където ще открие онуй, що то още не знае, че търси, където момъкът ще разбере цената на това да станеш мъж, или пък не, окаяният трелл, където ще, да стори онова, което длъжен е, където уморен сапьор най-малкото ще бъде награден с благословията на своя император, о, да. Освен, разбира се — добави той с пръст на устните си, — ако Треморлор не се окаже само мит, а всички тези подвизи — суетно начинание.

Върховният жрец — все тъй с пръст на устните — потъна в странния си стол. Сенките го загърнаха. След миг и той, и столът му изчезнаха.

Фидлър усети, че погледът му се е зареял като в смътен транс. Тръсна глава, потърка чело и погледна към останалите. И те бяха реагирали по подобен начин — сякаш всички бяха потопени в някаква неуловима, увличаща магия. Фидлър издиша треперливо.

— Възможно ли е в някакви голи думи да се съдържа магия? — запита се той на глас.

Отвърна му Икариум.

— Толкова могъща магия, че може богове да накара да паднат на колене, войнико.

— Трябва да се махаме оттук — промърмори Крокъс.
Този път всички се съгласиха.

9.

Малазанските инженерни части са уникална порода. Заядливи, с мръсни усти, презрителни към всякакъв авторитет, потайни и дебелоглави. Те са темелът на Малазанската армия…

„Имперската военщина“
Сенжали

След като се спусна в Ордала Одан, Калам се натъкна на първите следи от въстанието. Един керван с малазански бежанци беше нападнат от засада, докато преминавал по пресъхнало речно корито. Нападателите бяха връхлетели от високите треви около двата бряга, първо със залп от огнени стрели, а след това бяха ударили с щурм окаяните малазанци.

Бяха подпалени три фургона. Убиецът седеше вкочанен на коня си и оглеждаше димящите купища овъглено дърво, пепел и кости. От вещите на жертвите беше останала само една детска дрешка — малко цветно петно на десетина крачки от димящите останки.

След като се огледа за Апт — демонът не се виждаше никакъв, макар той да знаеше, че е наблизо — Калам слезе от коня. Дирите показваха, че впрегатните животни на кервана са били отведени от нападателите. Единствените трупове бяха на онези, които бяха изгорели във фургоните. Огледът му показа, че е имало оцелели, малка група, напуснала полесражението и побягнала на юг, през Одан. Не личеше да са били преследвани, но Калам много добре знаеше, че шансът им да оцелеят в тревистата равнина е нищожен. Градчето Орбал се намираше на пет-шест дни пеши преход, а и сигурно вече се намираше в ръцете на бунтовниците, тъй като малазанската част там открай време беше с недостатъчен състав.

Калам се зачуди откъде ли са дошли бежанците. Малко населени места можеше да се намерят на левги околовръст.

Скоро Апт се появи от сухото корито — стъпките му по пясъка звучаха като удари по барабан. Раните на звяра бяха почти заздравели, виждаха се напукани белези по черната кожа. Пет дни бяха изтекли след нападението на д’айвърс. По нищо не личеше, че превъплъщенецът е проследил дирите им, и Калам се надяваше, че е пострадал достатъчно, за да се откаже от по-нататъшна гонитба.

И все пак някой ги следеше. Убиецът го усещаше с костите си. Изкушаваше се самият той да направи засада, но беше съвсем сам, а преследвачите му можеше да са много. Нещо повече, не беше сигурен дали Апт ще му помогне — подозираше, че няма. Единственото му предимство бе в това да продължи бързо. Беше намерил коня си без голямо усилие след битката и животното добре издържаше трудностите на пътя. Започнал бе да подозира, че между жребеца и демона е възникнал мълчалив спор за чест — бягството на коня му от битката сигурно го беше уязвило и конят като че ли беше решил да опровергае лъжливото чувство на превъзходство у Апт.

Калам отново се качи на седлото. Апт беше намерил следата, оставена от избягалите оцелели, и душеше във въздуха, като поклащаше плоската си глава.

— Не е наш проблем — каза му Калам и разхлаби единствения му останал дълъг нож в канията. — Имаме си достатъчно неприятности, Апт. — Смуши коня и го подкара в посока, която щеше да го отведе доста встрани от следата.

Сгъстяващият се вечерен сумрак го завари сред равнината. Въпреки огромния си ръст демонът сякаш се стопи в здрача. „Демон, роден в селението на Сянка — не би трябвало да се изненадвам.“

Степта пред него започна да се снишава — поредното корито на древна пресъхнала река. Щом наближи, от укритието си на отсамния бряг се надигнаха сенки. Калам изруга наум, забави коня си и вдигна ръце с дланите навън.

— Мекрал, обарий! — извика им. — Яздя Вихъра!

— Приближи се тогава — отвърнаха му.

С вдигнати ръце, Калам подкара напред коня с пети и колене.

— Мекрал — повтори одобрително същият глас. От високата трева пристъпи мъж с тълвар в едната ръка. — Ела да споделиш пира ни, ездачо. Носиш ли вести от север?

Успокоен, Калам скочи от коня.

— Стари са, от няколко месеца, обарий. На глас не съм говорил от седмици. Вие какво можете да ми разкажете?

Заговорилият го се оказа просто поредният разбойник, мародерстващ зад благородната маска на въстанието. Оголи зъбите си в широка усмивка.

— Мъст над мезла, мекрал. Сладка като пролетна вода е такава мъст.

— Вихърът не е видял поражение, а? Армиите на мезла нищо ли не са направили?

Калам закрачи с разбойниците към стана им. Беше вдигнат немарливо и показваше, че водачът им не е от най-умните. Скоро щяха да запалят толкова голям огън, че щеше да се вижда през половината Одан. В набързо стъкмената ограда беше навързано малко стадо волове — откъм подветрената страна на бивака.

— Армиите на мезла не правят нищо, освен да мрат — заговори му ухилен главатарят на бандата. — Чухме, че е останала само една, далече на югоизток. Водена от някакъв уикец със сърце от черен безкръвен камък.

Калам изсумтя. Мъжът му подаде мях с вино, той кимна благодарно и отпи дълбоко. Салтоанско, плячка от мезла. — „Сигурно е от фургона, дето видях преди малко. Както и воловете.“

— Югоизток, викаш? Някой от крайбрежните градове?

— Да, Хисар. Но Хисар вече е в ръцете на Камъст Релой. Както и всички градове освен Ейрън, но в Ейрън са джистал. Уикецът бяга през сушата, обременен с хиляди бежанци — молят го за закрила, макар че му смучат кръвчицата.

— Не му е толкова черно сърцето тогава — промърмори Калам.

— Вярно. Трябваше да ги остави на армиите на Релой, но се бои от гнева на изнежените глупци в Ейрън, не че ще дишат още дълго.

— Как се казва тоя уикец?

— Колтейн. Разправят, че бил крилат като гарван и все намира за какво да се смее посред сечта. Дълга, бавна смърт го чака него, това поне Камъст Релой го е обещал.

— Вихърът дано пожъне всяка награда, която е заслужил — каза убиецът и отново отпи.

— Красив кон си имаш, мекрал.

— И верен. Да му мисли странникът, който би се опитал да го яхне. — Надяваше се, че намекът няма да прозвучи прекалено тънко за събеседника му.

Водачът на бандата сви рамене.

— Всяко нещо може да се опитоми.

Убиецът въздъхна и остави меха на земята.

— Вие да не сте изменници на Вихъра?

Всички около него се спряха. Едно сухо като кост дърво запращя в огъня.

Водачът разпери ръце и направи обидена физиономия.

— Най-обикновена похвала, мекрал! С какво толкова сме заслужили такова подозрение? Нито сме крадци, нито убийци, приятелю. Вярващи сме! Хубавият ти кон си е твой, разбира се, макар че имам злато…

— Не е за продан, обарий.

— Още не си чул предложението ми!

— Дори всичките Седем свещени съкровища не биха ме склонили — изръмжа Калам.

— Тогава няма да говорим повече за това. — Мъжът вдигна меха с вино и го подаде на Калам.

Той го прие, но този път само намокри устните си.

— Тъжни времена — продължи главатарят на разбойниците. — Виж как воюваме уж на една страна, а капка доверие си нямаме. Всички яздим Вихъра, в края на краищата. Имаме си общ омразен враг. Нощи като тая, при този мир под звездите насред тази свещена война са повод за празненство и за братство, приятелю.

— Словата ти са изпълнени с прелестта на свещения ни поход — отвърна на свой ред Калам. „Думите толкова лесно се плъзгат над разруха и ужас, че нищо чудно, че доверието изобщо го няма.“

— Е, значи ще ми дадеш вече коня си и това хубаво оръжие на колана ти.

Смехът на убиеца беше съвсем тих.

— Виждам, че сте шестима. Трима пред мен и трима ми се мотаят отзад. — Замълча и срещна с усмивка лъсналия от алчност поглед на главатаря. — Трудна работа, но тебе със сигурност ще те претрепя пръв, приятелю.

Мъжът се поколеба, след което му отвърна също с усмивка.

— Никакво чувство за хумор нямаш. Сигурно от толкова много път самичък си забравил игрите, които си играят старите войници. Ял ли си? Срещнахме една група мезла тая заран и бяха много щедри с храната и вещите си. Ще ги навестим отново, призори. Има и жени между тях.

Калам се навъси.

— Е, и това ли е войната ви срещу мезла? Вие сте снаряжени, коне имате — защо не сте се присъединили към армиите на Апокалипсиса? Камъст Релой има нужда от воини като вас. Аз заминавам на юг да се включа в обсадата на Ейрън, която трябва скоро да почне.

— И ние също — да минем през зейналите порти на Ейрън! — отвърна с жар събеседникът му. — Че и освен това караме добитък с нас, да нахраним братята си в армията! Да не би да предлагаш да оставим богатите мезла, които срещаме по пътя си?

— Одан ще ги избие всички и без вашата помощ — рече убиецът. — Взели сте им добитъка. — „Зейналите порти на Ейрън… Какво ли значи това?“

Лицето на мъжа срещу него беше помръкнало в отговор на думите му.

— Нападаме ги призори. Идваш ли с нас, мекрал?

— На юг са оттук, викаш.

— Да. На по-малко от час езда.

— Значи е в посоката, в която бездруго съм тръгнал, тъй че ще дойда.

— Чудесно.

— Но в изнасилването няма нищо свято — провлече Калам.

— Вярно, няма. — Мъжът се ухили. — Но е справедливо.

Яздеха в нощта, под огромния покров на звездното небе. Един от разбойниците беше останал назад с добитъка и другата плячка, при което за Калам оставаха петима. Всички носеха къси извити лъкове, макар че запасите им със стрели бяха оскъдни — нямаше колчан с повече от три и всички те бяха с раздърпани пера. Щяха да са ефективни само от близко разстояние.

Борду, така се казваше главатарят им, му каза, че малазанските бежанци включвали двама мъже — единият от които малазански войник, — жените им и две момчета. Беше сигурен, че войникът е ранен при първата засада, и не очакваше кой знае каква битка. Щяха първо да се оправят с мъжете.

— После можем да се позабавляваме с жените и момченцата — а ти може и да премислиш, мекрал.

Калам изсумтя. Познаваше породата им. Куражът им стигаше само докато превъзхождат жертвите си по брой, кухата слава, за която жадуваха, се изразяваше в това да смажат и тероризират беззащитни хора. Същества като тях бяха нещо обичайно за света и една земя, пламнала във война, им даваше възможност да се развихрят на воля, бруталната истина зад всяка една справедлива кауза. Дори име съществуваше за тях на езика на ерлий: е’птар ле’джебран, „лешоядите на яростта“.

Съсухрената кожа на преията пред тях взе да се накъсва. Тук-там над тревата се виждаха изгърбени грамади гранит, осеяли склоновете на ниските хълмове. Зад една такава грамада въздухът се бе зачервил от смътната светлина на огън. Калам поклати глава. Твърде нехайно в толкова враждебна земя — войникът би трябвало да прояви повечко благоразумие.

Борду вдигна ръка и ги накара да спрат на около петдесет крачки от монолитната скала.

— Не поглеждайте към огъня — зашепна той на хората си. — Нека ония глупци бъдат прокълнати със слепота, а не ние. Хайде, пръснете се. Двамата с мекрала ще ги заобиколим от другата страна. Оставете ни петдесет дъха и нападате.

Очите на Калам се присвиха към главатаря. Минеше ли от другата страна на стана, явно рискуваше да получи две-три стрели от нападателите по време на схватката. „Пак войнишкият хумор, доколкото схващам.“ Но си замълча, обърна коня си след Борду и подкара до него по кривината, която щеше да заобиколи бивака на бежанците.

— Добри ли са ти хората с лъковете? — попита след малко убиецът.

— Като змии са, мекрал.

— И горе-долу със същия обхват — измърмори Калам.

— Няма да пропуснат.

— Не се съмнявам.

— Боиш ли се, мекрал? Ти, толкова едър и опасен мъж? Воин при това, без съмнение. Изненадан съм.

— Имам по-голяма изненада за теб — отвърна Калам и острието на ножа му се хлъзна през гърлото на Борду.

Плисна кръв. Главатарят на разбойниците изхъхри и главата му увисна на прерязания врат.

Убиецът прибра камата, подхвана го и го изправи на седлото с ръка на гърба му.

— Поязди още малко с мен — каза Калам, — и Седемте свети дано ти съдерат измамната душица. — „Както ще направят и с моята, като му дойде времето.“

Отпред заблещука светлината на огъня. Викове издадоха, че атаката на разбойниците е започнала. По твърдата земя затопуркаха конски копита. Калам подкара напред двата коня. Тялото на разбойника се поклащаше, главата му се бе килнала така, че ухото бе опряно на рамото.

Стигнаха склона на хълма, който от тази страна беше по-полегат и почти без препятствия. Нападателите вече се виждаха в очертанията на светлината на огъня, стрелите им звънваха и изтупваха в загърнатите с одеяла фигури, които седяха или лежаха около огнището.

По звука на стрелите Калам моментално разбра, че под одеялата няма човешки тела. Войникът беше доказал, че го бива — заложил беше капан. Убиецът се усмихна, бутна Борду към врата на коня и плесна животното по задницата. То препусна нагоре и излезе на светло.

Убиецът бързо дръпна юздите на своя кон и свърна встрани леко и безшумно.

Чу се резкият съсък от стрелба на арбалет. Един от разбойниците залитна в седлото си и се прекатури на земята. Другите спряха, явно объркани. Някаква малка торба прехвърча, падна в огъня и пръсна искри. Миг след това нощта се освети от лумналия буен пламък и разбойниците се откроиха съвсем ясно. Арбалетът изсвистя отново. Един от нападателите изкрещя и изви ръка, за да докопа металната стрела, забита в гърба му. После изстена и клюмна в седлото, а конят му застъпва объркано в кръг.

Калам успя да остане скрит, но лумналата светлина го заслепи. Той изруга под нос и се запромъква напред, с дългия нож в дясната си ръка и двуострата кама в лявата.

Чу встрани от себе си тропота от друг връхлитащ ездач. Двамата разбойници бързо извърнаха конете си да посрещнат атаката. Конят се появи и забави ход, спрян като че ли от полетялата към него стрела. На седлото нямаше никой.

Блясъкът от огнището беше намалял.

С изпънати нерви, Калам спря и се присви. Загледа как конят без ездач продължи в безцелен тръс, приближавайки се към разбойника отдясно, докато не се изравни с двамата нападатели. С плавно и изящно движение ездачът му изведнъж се появи в полезрението — жена, беше се свила встрани на стремето — и замахна към най-близкия разбойник с касапски сатър. Тежкото оръжие го улучи във врата и спря чак в прешлените.

Междувременно жената беше стъпила на седлото. Още докато разбойникът падаше, тя скочи на неговия кон, измъкна пиката от държача на седлото и мушна с нея към втория разбойник.

Той изруга и реагира на атаката й като добре обучен войник — вместо да се дръпне назад в безнадеждно усилие да избегне връхлитащото към гърдите му желязно острие, смуши коня си и се наведе настрана, та пиката да го подмине. Конят му се блъсна в другия, с гърди в хълбока. Жената ахна изненадано, загуби равновесие и падна тежко на земята.

Разбойникът скочи от седлото, като вадеше в движение тълвара.

Камата на Калам го улучи в гърлото, на три крачки от зашеметената жена. Стиснал шията си, разбойникът се смъкна на колене. Калам се приближи и нанесе убийствения удар.

— Не мърдай! — отсече рязко нечий глас зад него. — Нацелил съм те в главата. И пусни този резач на гущери. Веднага!

Убиецът сви рамене и пусна оръжието.

— От Втора армия съм. Войската на Едноръкия…

— … е на четири хиляди мили оттук.

Жената се беше съвзела. Надигна се на ръце и колене и дългата й черна коса провисна пред лицето й.

Последният разбойник издъхна с тихо изхъркване.

— От Седемте града си — каза гласът зад Калам.

— Да, но съм войник на Империята. Слушай, помисли малко. Идвах от другата страна, с главатаря им. Той умря преди конят му да го докара в лагера ви.

— Защо тогава един войник носи телаба, а не униформа, и язди сам? Дезертьорство, а наказанието за това е смърт.

Калам изсъска ядосано:

— Както и вашия избор да защитите семейството си, вместо ротата, в която сте зачислен. Според Имперския военен закон това се смята за дезертьорство. — Докато говореше, малазанецът пристъпи встрани: арбалетът все още беше насочен към Калам.

Калам видя пред себе си едва крепящ се на крака полумъртвец. Нисък и набит, той беше облечен в дрипавите останки на униформа на съгледвач — светлосив кожен елек и тъмносиво палто. Лицето му беше покрито с паяжина от драскотини, както и ръцете му до лактите. Четинестата му брадичка беше разцепена от дълбока рана, а шлемът, закриващ очите му, беше очукан. Знакът на униформеното му палто показваше, че е капитан.

Очите на убиеца се ококориха, щом го видя.

— Макар че един дезертирал капитан е рядкост…

— Не е дезертирал — каза жената, която вече се беше изправила и събираше оръжията на избитите разбойници. Намери между тях лек тълвар и пробва баланса му с няколко замаха. На светлината на огъня Калам успя да забележи, че е привлекателна, с крехка фигура и леко прошарена коса. Очите й бяха смайващо светлосиви. Взе от трофеите един колан за меч и го препаса.

— Тръгнахме от Орбал — заговори капитанът, с болка в гласа. — Цяла рота, придружавахме бежанците ни — семействата си. Натресохме се на една проклета от Гуглата армия, докато вървяхме на юг.

— Само това останахме — каза жената и махна в тъмното. Друга жена, по-младо и нежно подобие на първата — и две деца пристъпиха боязливо на светлото, след което притичаха към капитана.

Мъжът продължаваше да държи трепереща арбалет насочен към Калам.

— Това е Селв, жена ми — рече той и махна към жената, вече застанала до него. — Това са ни децата. И сестрата на Селв, Майнала. Е, сега да чуем твоята история.

— Ефрейтор Калам, Девети взвод… Подпалвачите на мостове. Вече знаете защо не съм в униформа, сър.

Мъжът се усмихна широко.

— Обявени сте извън закона. Добре, но защо не си с Дужек? Освен ако не си се върнал в родината си, за да се включиш във Вихъра.

— Това вашият кон ли е? — попита Майнала.

Убиецът се обърна и видя безгрижно пристъпващото в бивака животно.

— Моят е.

— Разбирате от коне.

— Струваше ми откупа за една девица. Смятам, че щом нещо е скъпо, вероятно е добро, дотолкова разбирам от коне.

— Все още не си обяснил защо си тук — измърмори капитанът, но Калам забеляза, че вече се е поотпуснал.

— Надуших въстанието във въздуха — отвърна той. — Империята донесе мир на Седемте града. Ша’ик иска да върне старото време — тирани, гранични войни и кланета. Тръгнал съм за Ейрън. Там ще дебаркират наказателните части — и ако извадя малко късмет, ще се включа към тях, може би като водач.

— Тогава ще продължите с нас, ефрейтор — каза капитанът. — Ако наистина сте Мостовак, значи разбирате от войниклък и ако ми го покажете по пътя ни до Ейрън, ще се погрижа да ви включат отново в имперските рангове без много приказки.

Калам кимна.

— Мога ли вече да си прибера оръжието, капитане?

— Давайте.

Убиецът се наведе, посегна към дългия нож, но спря.

— А, още нещо, капитане…

Капитанът се беше отпуснал изнемощял на рамото на жена си. Извърна замъглените си очи към Калам.

— Какво?

— По-добре ще е да променим името ми… Искам да кажа, официално. Не бих искал да се видя на бесилката, ако ме мернат в Ейрън. Вярно, Калам е често срещано име, но винаги има опасност да те познаят и…

— Ти да не си онзи Калам? Каза, че си от Девети, нали? Дъх на Гуглата!

Коленете му се огънаха и така и не се разбра дали се канеше да каже нещо повече. Жена му изхлипа тихо и го положи на земята, след което погледна уплашено първо сестра си, а после — Калам.

— Спокойно, момиче — каза убиецът, надигна се и се усмихна широко. — Вече се върнах в армията.

Двете момчета, едното на около седем, а другото — четиригодишно, пристъпиха с малко прекалена боязливост към изпадналия в несвяст мъж. Жената разтвори обятията си, децата притичаха и тя ги прегърна.

— Беше премазан — каза Майнала. — Един от разбойниците го влачи вързан за коня му. Шейсет крачки, докато успее да пререже въжето и да се освободи.

Жените, живеещи с гарнизоните, бяха или блудници, или съпруги — за него нямаше съмнение кое от двете е била Майнала.

— Вашият мъж също ли беше в ротата?

— Командваше я. Но загина.

В тона й имаше толкова чувство, колкото ако говореше за времето, и Калам усети хладното й безразличие.

— А капитанът ви е зет?

— Казва се Кенеб. Със сестра ми Селв вече се запознахте. По-голямото момче е Кесен, а по-малкото — Ванеб.

— От Кюон ли сте?

— Беше то.

„Не е от приказливите.“ Убиецът кимна към Кенеб и попита:

— Ще живее ли?

— Не знам. Бълнува насън. Припада.

— Посърнало лице, размазани думи?

— Не.

Калам отиде при коня си и хвана юздите.

— Къде отивате? — попита Майнала.

— Един от разбойниците остана да пази храната, водата и конете. Ще ни трябват и трите.

— Отиваме всички.

Калам понечи да възрази, но Майнала вдигна ръка да го спре.

— Помислете, ефрейтор. Разполагаме с конете им. Можем да яздим всички. Момчетата са се качили на седло още преди да се научат да ходят. А кой ще ни пази, докато ви няма? Какво ще стане, ако ви

ранят, докато се биете с последния разбойник? — Обърна се рязко към сестра си. — Ще вдигнем Кенеб на седлото, Селв. Нали?

Тя кимна.

Убиецът въздъхна.

— Добре. Но пазача го оставете на мен.

— Разбрано. Изглежда, имате репутация, ако се съди по реакцията на Кенеб.

— Слава или известност?

— Очаквам да каже повече, като се съвземе.

„Дано да не каже. Колкото по-малко знаят за мен, толкова по-добре.“

Все още оставаше един час до изгрев-слънце, когато Калам вдигна ръка, за да спре групата си.

— Онова корито на пресъхналата река — изсъска той и посочи на хиляда крачки напред. — Стоите и чакате там. Няма да се бавя.

Измъкна от калъфа на седлото най-добрия от прибраните разбойнически лъкове и избра две от по-малко разнебитените стрели в колчана, след което се обърна към Майнала.

— Зареди го този арбалет. В случай, че нещо се обърка.

— Как ще разбера?

Убиецът сви рамене.

— С червата си. — Погледна към Кенеб. Капитанът беше преметнат през седлото, все още в безсъзнание. Лошо. Раните по главата често пъти се оказваха непредсказуеми.

— Още диша — промълви Майнала.

Калам изсумтя и подкара в тръс през равнината.

Видя блясъка на лагерния огън много преди да навлезе във високата трева покрай сухото корито. Все така немарливо. Добър знак. Гласовете, които чу обаче, не бяха добър знак. Смъкна се от коня и запълзя по корем през мократа от росата трева.

Беше пристигнала още една банда разбойници. С дарове. Калам успя да зърне неподвижните проснати тела на пет жени из стана. Всички бяха изнасилени и след това — убити. Освен пазача на Борду имаше още седем мъже, насядали около огъня. Всички въоръжени добре и с броня от щавена кожа.

Пазачът, оставен от Борду, бълваше по няколко думи на един дъх.

— … няма да морим конете. Тъй че пленниците ще вървят пеш. Две жени. Две момчета. Както казах. Борду ги мисли тия неща. И един кон, като за принц. Още малко и ще видите…

— Борду ще подари коня — изръмжи единия от новодошлите. Не беше въпрос.

— Ще го подари ами как. И едно момче отгоре. Борду е щедър командир, сър. Много щедър.

„Сър.“ Е, истински воини на Вихъра значи.

Калам заотстъпва, но след миг спря. Очите му отново се спряха на избитите жени и той изруга наум.

Нещо встрани от него изпука, почти до рамото му. Убиецът се вкочани, после бавно извърна глава. Апт се беше снишил до него, свил глава към земята, с провиснала от челюстите му слюнка. Съществото примига разбиращо.

— Най-после значи? — прошепна Калам. — Или си дошъл само да погледаш?

Демонът не му отговори. Естествено.

Убиецът зареди по-добрата от двете стрели, облиза пръсти и заглади перцата. Нямаше смисъл да обмисля нещата в подробности. Имаше да убие осем души.

Все още прикрит от високата трева, се надигна, насочи лъка и си пое дълбоко дъх. Задържа дълго и двете.

Беше точно изстрелът, който му трябваше. Стрелата прониза лявото око на командира и се заби чак до тила на черепа му, железният връх изпращя, щом се удари в костта. Главата се люшна рязко назад и късият шлем отхвърча от нея.

Калам вече се целеше за втория си изстрел, още докато тялото залиташе към земята, прегънато на две в кръста. Избра си онзи, който реагира най-бързо, едър воин с гръб към него.

Стрелата излетя малко криво, заби се в дясното рамо на воина, отклони се от плешката и продължи нагоре под ръба на шлема. Късметът на Калам отново не го подведе — мъжът залитна, срина се в огъня и издъхна веднага. Вдигна се облак искри и тялото загаси пламъците. Нощният мрак загърна сцената като черен плащ.

Убиецът пусна лъка и бързо пристъпи към викащите уплашени мъже, стиснал два ножа. Бързо избра целите си. Лявата му ръка

замахна вихрено и метна първия нож. Един от воините изкрещя. Друг успя да го види, но падна още преди да е изревал.

Тримата останали воини и човекът на Борду се подготвяха за боя, отстъпвайки назад за позиция. Реакцията им даваше да се разбере, че според представата им ги е нападнало цяло отделение. Калам се възползва от паниката им, за да довърши оня, когото беше клъцнал по лицето.

— Пръснете се! — изсъска един от воините. — Джелем, Ханор, вземете арбалетите…

Изчакването щеше да е самоубийство. Най-напред Калам атакува онзи, който беше поел командата. Противникът му заотстъпва отчаяно, размахвайки дивашки тълвара, но убиецът го прободе в китката с върха на камата, воинът изкрещя от болка и оръжието изхвърча от сгърчената в спазъм ръка.

Калам заби дългия нож в гърдите му, веднага след което се сниши и бързо се извъртя, избягвайки удара на пазача, оставен от Борду. Ходът беше изненадващ, защото не бе очаквал от него такъв прилив на кураж. В този момент за малко щеше да умре. Единственото, което го спаси, беше изправянето му в обхвата на часовия. Камата на Калам се заби ниско, малко под бойния колан, и по ръката му плисна кръв. Мъжът изкрещя и се преви на две, затискайки и ножа, и държащата го ръка.

Убиецът пусна оръжието и отстъпи встрани.

Последните двама воини се бяха присвили ниско и се мъчеха да заредят арбалетите. Оръжията бяха малазански и двамата се оказаха фатално невежи в боравенето със зареждащите механизми. Самият Калам можеше да зареди такова оръжие за четири секунди.

Не им остави дори и толкова, влезе им светкавично. Единият все още се мъчеше да затвори напречното лостче, но паническият страх провали усилията му и стрелата отскочи от жлеба и падна на земята. Другият изръмжа, хвърли арбалета и измъкна тълвара от ножницата, за да посрещне атаката на Калам. Имаше предимство както в обхвата, така и в тежестта на оръжието, ала и двете не му помогнаха, след като куражът изведнъж го остави и го накара да замръзне на място.

— Моля те…

Думата отнесе и последното му издихание, след като Калам отби тълвара встрани, замахна с острия като бръснач ръб на дългия нож и

разпра гърлото му. Замахът продължи до пълен кръг, при който с едно странично забиване ножът разпра гърдите на другия — кожената броня, ребрата и дробовете. Задавен, воинът рухна на земята. Убиецът го довърши с последния си замах.

Освен стоновете на пазача на Борду цареше тишина. От горичката с ниски дървета на трийсет крачки по коритото на пресъхналата река се чуха първите чуруликания на птици, събудили се да посрещнат утрото. Калам се смъкна на коляно и всмука жадно сладкия прохладен въздух.

Чу стъпки на кон, спускащ се по южния бряг, обърна се и видя Майнала. Арбалетът в ръцете й сочеше от един труп към друг, докато оглеждаше поляната, след което погледна ококорена Калам.

— Преброих осем.

Все още задъхан, убиецът кимна. Изтри острието на дългия нож в телабата на последната си жертва, след което огледа ръба, преди да го прибере в канията.

Пазачът на Борду най-сетне притихна.

— Осем!

— Капитанът как е?

— Буден е. Май има треска.

— На около четиридесет крачки на изток оттук има друга поляна — рече Калам. — Предлагам през деня да лагеруваме там. Трябва да поспя.

— Да.

— Този бивак трябва да го разчистим… труповете…

— Това го остави на Селв и мен. Вече не се стъписваме от такива неща.

Убиецът изпъшка, изправи се и тръгна да си прибира оръжията. Майнала го гледаше. После каза:

— Имаше още двама.

Калам се спря над едно от телата и я погледна.

— Какво?

— Пазели са конете. Изглеждат все едно… — Замълча, след което продължи мрачно: — Разкъсани са на парчета. Едри късове… липсват. Следи от хапане.

Убиецът отново изпъшка и измърмори:

— Нямах много за ядене напоследък…

— Може да е някоя степна мечка, от кафявите стръвници. Възползвала се е от бъркотията, за да ги нападне. Чу ли цвилене на коне?

— Може. Не помня. — Вгледа се в лицето й, зачуден какво ли става зад тези почти сребристи очи.

— Имаше много писъци, но пък звукът се обърква от тези брегове. Все едно, ще трябва да мине за обяснение, не мислиш ли?

— Би могло.

— Добре. Сега ще се върна при другите. Няма да се бавим.

Обърна коня, без да използва юздите, тъй като все още държеше арбалета. Калам така и не разбра как го прави. Спомни си как се беше навела на едното стреме преди няколко часа, а и танца й по седлата. „Тази си я бива в ездата.“

Огледа осеяния с трупове и кръв бивак и изпъшка:

— Гуглата ми е свидетел, трябва да си почина.

— Калам, който яздеше с Уискиджак през Рараку… — Капитан Кенеб поклати глава и отново разбърка огъня.

Беше се стъмнило. Убиецът тъкмо се беше събудил след дългия и дълбок сън. Първият му час след такъв сън никога не беше приятен. Болежки в ставите, стари рани — годините му винаги си казваха думата, когато поспеше. Селв беше сварила силен чай. Наля му една чаша и сега Калам мълчеше и отпиваше, загледан в гаснещите пламъци.

— Още не мога да повярвам, че един човек може да избие осем противници, и то само за броени минути — промълви Майнала.

— Калам е бил нает в Нокътя — обясни Кенеб. — Това е рядкост. Обикновено ги взимат от деца, обучават ги…

— Обучаване? — Калам изсумтя. — Надъхване. — Вдигна очи към Майнала. — Нападането на група воини не е чак толкова невъзможно, колкото ти се струва. Когато нападателят е сам, няма кой друг да направи първия ход. Осем, десет души… е, те си представят, че трябва просто да ме обкръжат и да ме посекат. Само че кой ще тръгне пръв? Всички се колебаят, чакат да се откриеш. Моята работа е да не спирам да се движа, да затварям всяко откриване, преди да успеят да

реагират. Между другото, едно отделение ветерани знае как да действа съгласувано…

— Значи извади късмет, че не бяха ветерани.

— Да, късмет си беше.

По-голямото момче, Кесен, се обади:

— Можете ли да ме научите да се бия така, сър?

Калам изпъшка.

— Предполагам, че на баща ти му се иска да ти предложи по-добър живот, момче. Боят е за хора, които са се провалили във всичко друго.

— Но боят и войниклъкът не са едно и също — каза Кенеб.

— Така е — съгласи се убиецът, усетил, че е засегнал по някакъв начин гордостта на капитана. — Войниците заслужават уважение и е вярно, че понякога се налага да се бият. Воюването означава да останеш твърд, когато дойде такъв момент. Тъй че, момко, ако искаш да се научиш да се биеш, първо се научи на войниклък.

— С други думи, слушай татко си — каза Майнала и отвърна с бърза шеговита усмивка на Калам.

След някакъв жест или поглед, който той не успя да улови, Селв стана и отведе момчетата да довършат работата по вдигането на бивака. След като се отдалечиха достатъчно, Кенеб рече:

— Ейрън е на колко, три месеца път оттук? Гуглата да ме вземе, все трябва да има някой град в ръцете на Малазан, или укрепление, което да е по-близо, ефрейтор.

— Всички вести, които чух, са лоши — отвърна Калам. — Всичко на юг оттук са племенни територии, чак до река Ватар. Убарид е близо до реката, но предполагам, че вече е завзет от Апокалипсиса на Ша’ик — твърде важно пристанище е, за да не си го подсигурят. Второ, според мен повечето племена оттук до Ейрън са тръгнали да се присъединят към Камъст Релой.

Кенеб го погледна изненадано.

— Релой?

Калам се намръщи.

— Разбойниците говореха, че е на югоизток оттук…

— По-скоро на изток, отколкото на юг. Релой преследва Юмрук Колтейн и Седма армия. Сигурно ги е помел вече, но и така да е,

силите му са на изток от река Секала и му е възложено да държи точно тази територия.

— Знаете за тези неща повече от мен.

— Имахме слуги от тайтан — обясни Майнала. — Бяха верни.

— За което платиха с живота си — добави капитанът.

— В такъв случай, има ли на юг от тук армия на Апокалипсиса?

Кенеб кимна.

— Да, подготвя се за поход към Ейрън.

Убиецът се намръщи.

— Кажете ми, капитане, да сте чували някога думата „джистал“?

— Не, не е от Седемте града. Защо?

— Разбойниците говореха за „джистал в Ейрън“. Като за ашик в дупката. — Помълча малко, след което въздъхна. — Кой командва тази армия?

— Онзи кучи син Корболо Дом.

Калам присви очи.

— Но той е Юмрук…

— Беше, докато не се ожени за една местна жена, която се оказа дъщерята на последния Свещен бранител на Халаф. Стана ренегат, наложи му се да избие половината си легион — отказваха да изменят на Империята. Останалите смъкнаха имперската униформа, обявиха се за наемнически отряд и сключиха договор с Корболо. Точно този отряд ни удари в Орбал. Наричат се Легиона на Вихъра или нещо такова. — Кенеб стана, разрита огъня и разпръсна последните догарящи въглени. — Влязоха като съюзници. Не подозирахме нищо.

В тази история се криеха и други неща, усети убиецът.

— Корболо го помня — промълви Калам.

— Помислих си го. Беше заместил Уискиджак, нали?

— За известно време. След Рараку. Превъзходен тактик, но малко прекалено кръвожаден за моя вкус. За Ласийн също — точно затова го набута в Халаф.

— И вместо него издигна Дужек. — Капитанът се изсмя. — Който пък сега е обявен за изменник.

— Виж, това беше голяма несправедливост. Ще ви разправя някой ден — каза Калам и се надигна. — Трябва да тръгваме. Онези разбойници може да си имат приятели наблизо.

Усети погледа на Майнала върху себе си, докато подготвяше коня за път, и това доста го обезпокои. Мъжът починал едва преди двайсет и четири часа. Срязана котва. Калам беше непознат, взел нещата почти в свои ръце, въпреки че зет й беше по-старши по чин. За първи път от много време трябваше да си е помислила, че с него имат шанс да оцелеят. Отговорност, която никак не му харесваше. „Все пак винаги съм ценял способните жени. Само че един такъв интерес, толкова скоро след смъртта на мъжа й, е като цвете на мъртво стебло. Привлекателно, но не задълго.“ Беше способна, но ако я оставеше да продължи така, нуждите й щяха да подкопаят тази способност. „Не е добре за нея. И освен това, ако го позволя, преди всичко ще престане да е привлекателна за мен. По-добре да си остана сам. По-настрана.“

— Ефрейтор Калам — каза зад него Майнала.

Той се обърна.

— Какво?

— Онези жени. Мисля, че трябва да ги погребем.

Калам се поколеба, след това продължи да оглежда сбруята на коня.

— Нямаме време. Грижи се за живите, не за умрелите.

Гласът й се втвърди.

— Това правя. С нас има две момчета, на които трябва да им се напомня за почитта.

— Не сега. — Отново я погледна. — Почитта няма да им помогне, ако загинат. Виж дали всичко е готово за тръгване и се качвай на коня.

— Тук капитанът заповядва — отвърна тя пребледняла.

— На него главата му е разнебитена и продължава да си мисли, че това е разходка. Наблюдавай го, когато е с ума си — очите му се изпълват със страх. А ти искаш да го натовариш с още едно бреме. Още едно малко натоварване може да го накара да се отдръпне завинаги в главата си и тогава каква полза ще има от него? За когото и да е?

— Добре. — Тя стисна устни и му обърна гръб.

Изгледа я, докато се отдалечаваше. Селв и Кенеб стояха до конете си, достатъчно далече, за да са чули нещо, но достатъчно близо, за да разберат, че между Майнала и него се е надигнала тъмна вода. След малко се появиха и двете деца, яхнали на един кон,

седемгодишното момче седеше с изправен гръб отпред, а по-малкото му братче го беше прегърнало през кръста. И двамата изглеждаха по-големи от годините си.

„Почит към живота. Разбира се. Другият урок е колко евтин може да се окаже този живот. Може би първото произлиза от второто, в който случай ще ги получат и двата.“

— Готови сме — каза хладно Майнала.

Калам се метна в седлото. Очите му обходиха усилващия се мрак. „Стой наблизо, Апт. Наблизо, но не съвсем.“

Излязоха от сухото корито и поеха през тревистия Одан, с Калам в челото. За щастие, демонът беше свенлив.

Свирепата вълна ги връхлетя откъм левия борд — гъста лепкава стена, която прескочи през перилото и се разби в палубата като тинесто свлачище. За секунди водата се отцеди от тинята и Фелисин и другите на главната палуба останаха затънали до колене във вонящата гадост. Пирамидата от отрязани глави се бе превърнала в безформена могила.

Хеборик изпълзя до нея; лицето му бе оцапано с мръсножълта като охра кал.

— Тази тиня! — изпъшка той и изплю мазната каша, напълнила устата му. — Виж какво има в нея!

Отчаяна дотолкова, че почти неспособна да реагира, тя все пак се наведе и гребна шепа.

— Пълна е със семена. И гнили растения…

— Да! Тревни семена и гниеща трева… не разбираш ли, момиче? Това тук не е морско дъно. Това е степ. Наводнена. Този Лабиринт е наводнен. Наскоро.

Тя не пожела да сподели възбудата му и изсумтя:

— Това изненада ли е? Не можеш да караш кораб през степта, нали?

Той присви очи.

— Тук има нещо, Фелисин!

Тинята около прасците й изглеждаше странно — сякаш се влачеше насам-натам, пълзеше сякаш, изпълнена с живот. Тя остави бившия жрец и загази с мъка към кърмовия мостик. Вълната не беше

стигнала чак до там. Геслер и Сторми бяха на кърмата, нужни бяха и четирите им ръце, за да поддържат курса. Кълп беше близо до тях, готов да смени първия, чиито сили поддадат. А беше чакал достатъчно дълго, за да се разбере, че Геслер и Сторми водят надпревара за чест, никой от двамата не искаше да се предаде преди другия. Ухилените им лица го потвърждаваха. „Идиоти! Ще рухнат и двамата, и за магьосника ще остане сам да се оправя с руля.“

Небето над тях продължаваше да се гърчи и да мята мълнии във всички посоки. Морската повърхност упорстваше на виещия вятър, тежката като тиня вода се надигаше и издуваше, вълните сякаш не искаха да тръгнат наникъде. Обезглавените гребци продължаваха да гребат неуморно, въпреки че десетина гребла се бяха прекършили и само потрошените дръжки се надигаха и спускаха в ритъм с останалите. Барабанът продължаваше да бие, отвръщайки на небесните гръмове с отмерено и невъзмутимо търпение.

Тя стигна до стъпалата и се изкачи над калта, след което се спря изумена. Тинята се отля от кожата й като нещо живо, свлече се от краката й, за да се влее отново в мляскащата локва, покрила цялата палуба.

Присвит до главната мачта, Хеборик извика нещо, обзет от внезапна тревога, приковал поглед в калта, чието трептене се усилваше.

— В нея има нещо!

— Насам! — изрева му Трут откъм стъпалата на предния мостик и подаде ръка. Баудин го държеше здраво за другата. — Побързай! Нещо излиза!

Фелисин се качи още едно стъпало нагоре.

Калта се събираше, набъбваше и добиваше форма. Появиха се кремъчни остриета, някои сиви, други — с тъмночервения цвят на халцедон. По повърхността бавно се разстла раздърпана четина, обвила широки кокалести рамене. Костени шлемове заблестяха златни и кафяви — черепи на зверове, каквито Фелисин не можеше и да си представи, че съществуват някъде. Вече се мяркаха дълги кичури мръсна коса, черна и кафява. Калта не толкова се свличаше от всичко това, колкото се променяше. Тези същества бяха едно цяло с глината.

— Т’лан Имасс! — извика Кълп от средната мачта. „Силанда“ се тресеше като обезумяла. — Логрос Т’лан!

Бяха шестима. Всички бяха заметнати с животински кожи освен съществото, което беше по-малко от останалите и което се появи последно. То беше покрито с мазни опърпани пера на многоцветни птици, а дългата му коса беше стоманеносива, прошарена с червено. Раковини, еленови рога и костени накити висяха от прогнилата му кожена ризница, но като че ли не носеше оръжие.

Лицата бяха сгърчени и набръчкани, костите изпъкваха грубо под кожата. Очните кухини зееха като черни ями. По лицата им имаше твърда четина, освен на сивокосото същество, което се изправи точно срещу Кълп.

— Стой настрана, Слуга на Окования, дошли сме за своите родственици и за Тайст Едур. — Гласът бе женски, езикът — малазански.

Друг Т’лан Имасс се обърна към сивокосата. Беше много по-едър от останалите. Кожата, заметната на раменете му, като че ли беше от мечка, връхчетата на космите проблясваха сребърни.

— Смъртните поклонници са проклятие сами по себе си — проговори той отегчено. — Май трябва да избием и тях.

— Ще го сторим — каза другото същество. — Но първо плячката ни.

— Тук няма ваши родственици — заговори разтреперан Кълп. — А Тайст Едур са мъртви. Идете и се убедете сами. В капитанската каюта.

Женската Т’лан Имасс килна глава. Двама от спътниците й закрачиха към люка. След това тя се обърна рязко и изгледа Хеборик, застанал на перилото на предния мостик.

— Успокой мага, свързан с теб. Той е рана. И тя се разпростира. Това трябва да се спре. И кажи на своя бог, че такива игри го поставят в голяма опасност. Няма да позволим Лабиринтите да пострадат така!

Фелисин се изсмя, на ръба на истерията.

Т’лан Имасс се обърнаха като един към нея и я изгледаха.

Тя се присви неволно пред тези безжизнени погледи, после вдиша дълбоко и се изправи.

— Може да сте безсмъртни и достатъчно силни, за да заплашите бога глиган, но до този момент нищо не сте разбрали.

— Обясни — каза жената.

— Питай тоя, който го засяга — отвърна Фелисин, без да трепне пред бездънния й поглед и сама изненадана от себе си, че не се прекърши.

— Вече не съм жрец на Финир — каза Хеборик, вдигнал високо отсечените си ръце. — Ако богът глиган е тук сред нас, аз не го знам, нито ме интересува много. Магьосникът, яхнал тази буря, ни преследва, иска да ни унищожи. Не знам защо.

— Той е лудостта на отатарал — каза жената.

Двамата Имасс, пратени до капитанската каюта, се върнаха. Макар да не изрекоха нито дума, жената кимна.

— Е, значи са мъртви. А родствениците ни са си заминали. Трябва да продължим гонитбата. — Погледът й се върна на Хеборик. — Бих искала да те пипна.

Фелисин отново се изсмя.

— Млъкни, момиченце — изръмжа Кълп, избута я и слезе на палубата. — Не сме слуги на Окования. Дух на Гуглата, какво впрочем значи „Окования“? Все едно, дори не искам и да знам. Стъпихме на тоя кораб случайно, не го предвиждахме…

— Не допускахме, че този Лабиринт ще бъде наводнен — каза жената.

— Казват, че можете да преминавате океани — измърмори намръщено магът. Фелисин долови, че думите на Т’лан Имасс го затрудняват. Както и нея.

— Можем да прекосяваме водни масиви — призна жената. — Но телата си можем да намираме само на суша.

— Значи като нас се качихте на този кораб, за да стъпите на суха…

— И да довършим задачата си. Преследваме своите изменили родственици.

— И да са били тук, отдавна са се махнали — отвърна Кълп. — Много преди да дойдете. Ти си Заклинателка на кости.

Жената килна глава.

— Хентос Ълм, от Логрос Т’лан Имасс.

— А Логрос вече не служат на империята Малазан. Радвам се, че поне не сте останали без работа.

— Защо?

— Все едно. — Кълп вдигна очи към небето. — Отпуснал го е здравата.

— Усеща ни — каза Хентос Ълм. И отново се обърна към Хеборик. — Лявата ти ръка е в равновесие, така е. Отатарал и неведома за мен сила. Ако силата на мага в бурята продължи да нараства, отатарал ще надделее и ще познаеш лудостта му.

— Искам да се махне от мен — изръмжа Хеборик. — Моля те.

Хентос Ълм сви рамене и пристъпи към бившия жрец.

— Трябва да унищожим онзи, който е в небесата. След това трябва да затворим раната на Лабиринта.

— С други думи — каза Фелисин, — изглежда, не си струваш усилието, старче.

— Заклинателко на кости — попита Кълп. — Що за Лабиринт е това?

Хентос Ълм замълча, без да откъсва очи от Хеборик.

— Древен. Куралд Емурлан.

— Чувал съм за Куралд Галайн — Лабиринта на Тайст Андий.

— Това е Тайст Едур. Изненадваш ме, маг. Ти си Мийнас Рашан, което е разклонението на Куралд Емурлан, достъпно за смъртните хора. Лабиринтът, който ти използваш, е детето на това място.

Кълп се беше навъсил в гърба на Заклинателката на кости.

— Пълна глупост. Мийнас Рашан е Лабиринтът на Сянка. На Амманас и Котильон, и на Хрътките.

— Преди Сенкотрон и Котильон — отвърна му Хентос Ълм — имаше Тайст Едур. — Заклинателката на кости посегна към Хеборик. — Ще те пипна все пак.

— Добре си дошла.

Фелисин видя как тя опря сбръчканата си длан в гърдите на стареца. След миг отстъпи и му обърна гръб все едно, че не съществуваше повече за нея. Обърна се към загърнатия в меча кожа Т’лан Имасс, който й беше проговорил преди.

— Ти нямаш клан, Легана Брийд.

— Нямам клан — съгласи се той.

Жената посочи Кълп.

— Маг. Не се меси.

— Почакай! — каза Хеборик. — Какво усети в мен?

— Откъснат си от своя бог, макар че той продължава да те използва. Не виждам друг смисъл за съществуването ти.

Фелисин преглътна гадния си коментар. „Не и това.“ Раменете на Хеборик бавно се смъкнаха, сякаш бяха изтръгнали самата същина на живота му от гърдите, като парче плът, почерняло от кръв. Беше се вкопчил в нещо на живот и на смърт, а Заклинателката на кости току-що бе обявила, че това нещо е мъртво. „Свършиха ми всички неща, с които мога да го нараня. Може би това ще ме спре да се опитвам повече.“

Хентос Ълм отметна глава и започна да се разпада, прахта от съществото й се завихри в кръг. След малко се изви на спирала нагоре и бързо изчезна в ниските облаци, кипнали в небесата над тях.

Изпращя мълния — толкова близо, че ушите на Фелисин заглъхнаха от болка. Тя изкрещя и се свлече на колене. Другите бяха изпитали същото, без останалите Т’лан Имасс, които продължаваха да стоят, сковани и безразлични. „Силанда“ се разтресе. Оцапаната с кал пирамида от отсечени глави около мачтата рухна. Главите се затъркаляха и затопуркаха тежко по палубата.

При този звук Т’лан Имасс се извърнаха рязко, изведнъж извадили оръжията си.

Сред кипналите облаци изтътна гръм и въздухът отново потръпна.

Онзи, когото бяха нарекли Легана Брийд, се наведе и вдигна една от главите за дългата черна коса. Беше Тайст Андий, жена.

— Още е жива — промълви немрящият воин с нотка на изненада. — Куралд Емурлан, магията е оковала душите им в плътта.

От облаците отекна смътен крясък — звук, изпълнен с отчаяние и — в нелепо съчетание — с чувство за избавление. Облаците се разпръснаха във всички посоки, разкъсаха се на тънки снопчета. През тях лумна светлокехлибарено небе. Отишла си беше бурята, както и обезумелият чародей.

Фелисин се сниши, когато нещо прелетя покрай нея, оставяйки след себе си миризма на леш. Когато погледна нагоре, Хентос Ълм стоеше отново на палубата, с лице срещу Легана Брийд. Стояха неподвижно, въвлечени сякаш в безмълвен разговор.

— Дъх на Гуглата! — изпъшка Кълп до Фелисин. Взираше се към небето с пребледняло лице и тя проследи погледа му.

Огромна черна рана, обкръжена с огненочервено и голяма колкото пълна луна, беше зейнала в кехлибареното небе. Онова, което се процеждаше от разкъсаното в тъканта на света, сякаш се прокрадваше във Фелисин през очите й, сякаш самото гледане можеше да прехвърли някаква зараза, болест, която щеше да плъзне в плътта й. „Като отровата на кръвниче.“ От гърлото й се откъсна сподавен стон и тя в паника отмести поглед.

Но Кълп продължаваше да се взира и лицето му ставаше все по-бледо, устата му беше увиснала вяло. Фелисин го сръга с лакът.

— Кълп! — Той не реагира. Тя го удари.

Изведнъж Геслер се озова до тях и закри с длан очите му.

— По дяволите, маг, престани да го гледаш!

Кълп се възпротиви, след това сведе глава и кимна.

— Хайде, пусни го — каза тя на ефрейтора.

Щом Геслер го пусна, магът се обърна към Хентос Ълм. Гласът му беше хриплив и разтреперан.

— Това е раната, за която спомена, нали? Разширява се… усещам я, като рак…

— Душа трябва да я закърпи.

Легана Брийд беше закрачил по палубата. Очите на всички се извърнаха към него. Той стигна до кърмовия мостик, качи се и застана пред Сторми. Ветеранът не отстъпи, нито се сви от страх.

— Е — промърмори с бледа усмивка морският пехотинец. — Значи това било краят.

Т’лан Имасс вдигна сивия кремъчен меч.

— Задръж — изръмжа Геслер. — Ако ви трябва душа, която да запуши оная рана… моята вземи.

Легана Брийд извърна рязко глава.

Геслер стисна устни. И кимна.

— Недостатъчно — изрече Хентос Ълм.

Легана Брийд отново се обърна към Сторми.

— Аз съм последният от моя клан — избоботи той. — Л’ече Шаин ще свърши. Това оръжие е нашата памет. Носи го, смъртни. Познай тежестта му. Камъкът винаги жадува за кръв. — И поднесе на воина дългия четири стъпки меч.

С помръкнало лице, Сторми го пое. Фелисин видя как мускулите му се стегнаха да удържат тежестта.

— Хайде — промълви Хентос Ълм.

Легана Брийд отстъпи крачка назад и рухна сред прашен стълб. Въздухът около него се раздвижи, зафуча и засмука бялата прах на вихрушка. След миг вятърът заглъхна и Легана Брийд вече го нямаше. Останалите Т’лан Имасс вторачиха погледи към небесата.

Фелисин така и не разбра дали само си представи, че видя как Т’лан Имасс възвърна формата си, когато прашната вихрушка се заби в средата на небесната рана — малка и нищожна привидно разперена фигурка, бързо погълната от мастиления мрак. Миг след това краищата на раната сякаш потръпнаха и небето наоколо се закъдри на тънки вълни. И зейналото в небесната тъкан започна да се свива.

Хентос Ълм продължаваше да се взира нагоре. Накрая кимна.

— Достатъчно. Раната е закърпена.

Сторми бавно свали върха на кремъчния меч и го опря на палубата.

„Един пребит ветеран, съкрушен така цинично, поредният имперски несретник.“ Явно беше смазан. „Недостатъчно, каза тя. Как не!“

— Ще си тръгваме — каза Хентос Ълм.

Сторми се съвзе и вдигна глава.

— Заклинателко на кости!

Тя му отвърна с явно презрение:

— Легана Брийд поиска онова, което му се полагаше по право.

Войникът не отстъпи.

— Това „закърпване“… кажи ми, болезнено ли е?

Вместо отговор Хентос Ълм сви рамене и се чу съвсем доловимо стържене на кости.

— Сторми! — извика предупредително Геслер, но приятелят му тръсна глава и слезе на палубата. Щом пристъпи към Прорицателката, друг Т’лан Имасс застана пред него, за да го спре.

— Войник! — отсече Геслер. — Спри!

Но Сторми само отстъпи встрани и надигна меча от кремък.

Т’лан Имасс отново се озова пред него, бърз като мълния, ръката му се стрелна напред и стисна Сторми за шията.

Геслер изруга, избута Фелисин от пътя си — ръката му докопа дръжката на меча, — но спря, щом стана ясно, че Т’лан Имасс само държи Сторми. А и самият пехотинец се беше съвсем усмирил.

Двамата си прошепнаха нещо. После немрящият воин го пусна и отстъпи назад. Гневът на Сторми беше изчезнал и нещо в хлътналите му рамене напомни на Фелисин за Хеборик.

— Заклинателко на кости! — изрева Кълп.

Ала петимата Т’лан Имасс се разпадаха.

— Почакайте! — извика магът и се втурна към тях. — Как в името на Гуглата да се измъкнем оттук!?

Беше твърде късно. Съществата ги нямаше.

Геслер се обърна към Сторми, кипнал от гняв:

— Какво ти каза онзи кучи син?

Очите на войника бяха влажни — потресоха Фелисин.

— Сторми… — прошепна Геслер.

— Каза, че… съществува… голяма болка — промълви мъжът. — Попитах го: „Откога?“ Каза: „Вечна е“. Раната заздравява около него, разбираш ли? Не е могла да го спре, разбираш ли? Не и в такова нещо. Пожелал го е сам… — Мъжът се задави. Обърна се, затича по палубата и се скри.

— Без клан — рече Хеборик от мостика. — Ненужен никому. Съществувание без смисъл…

Геслер изрита една от отрязаните глави. Топуркането й отекна силно в заглъхналия въздух.

— Има ли все още някой, който иска да живее вечно? — изръмжа той и се изплю.

Трут заговори с разтреперан глас:

— Някой друг видя ли го? Прорицателката не го… сигурен съм, че не го…

— Какви ги пелтечиш, момче? — изрева Геслер.

— Онзи Т’лан Имасс. Върза я на колана си. За косата. Наметалото от мечка я скри.

— Какво?

— Той взе една от главите? Никой друг ли не го видя?

Хеборик реагира пръв. Ухилен дивашки, той скочи на палубата и затича към люка. Още докато се хвърляше към капака, Кълп вече се спускаше към първата палуба с гребци.

Минутите затекоха тягостно.

Геслер, все още намръщен, тръгна към Сторми и бившия жрец.

Кълп се върна.

— Един от тях е мъртъв като колец!

Фелисин помисли да попита какво означава всичко това, но я обзе внезапна умора и се отказа. Обърна се и видя Баудин. Беше при носа, с гръб към всичко… към всички. Удиви я безразличието му. Липса на въображение, заключи след малко, и тази мисъл я накара да се усмихне със злоба. Тръгна към него.

— Твърде много ти дойде, а, Баудин? — подкачи го, като се облегна до него на извитото перило.

— Т’лан Имасс винаги носят само неприятности — отвърна той. — Каквото и да правят, винаги има две страни, ако не и повече. Стотици може би.

— Уличен главорез с мнение.

— Всяко твое мнение е като изсечено в камък, момиче. Нищо чудно, че хората непрекъснато те изненадват.

— Изненадват? Нищо не може да ме изненада, главорезо. Замесени сме в нещо. Ще ни сполетят още по-лоши неща, тъй че престани да мислиш за изход. Изход няма.

Той изсумтя.

— Най-после нещо умно от устата ти.

— О, я не ми омеквай — отвърна Фелисин. — Просто съм твърде уморена, за да бъда жестока. Дай ми само няколко часа сън и отново ще съм си същата.

— И ще умуваш как да ме убиеш.

— Което ме забавлява.

Той помълча дълго, зареял поглед в безсмисления хоризонт, после се обърна към нея.

— Хрумвало ли ти е някога, че може би тъкмо това, което си, те е заклещило в капана, в който си се заклещила?

Тя примига. Малките му като на звяр очи проблясваха язвително.

— Не те разбирам, Баудин.

Той се усмихна.

— О, разбираш ме много добре, момиченце.

10.

Едно е да дадеш пример с десет войници зад гърба ти. Съвсем друго е с десет хиляди.

„Животът на Дасем Ълтър“
Дюйкър

Беше изтекла цяла седмица, откакто Дюйкър се натъкна на следата, оставена от бежанците от Кейрон Тепаси. Явно бяха изтласкани на юг, за да бъде подложен тътрещият се град на Колтейн на още по-голямо напрежение, прецени историкът. Нищо друго нямаше в тази безкрайна тревиста пустош. Сезонът на сушата се беше задържал, слънцето в пустото небе беше съсухрило тревата толкова, че стръковете приличаха на ръждясала тел.

Ден след ден се изтърколваха, а Дюйкър все не можеше да догони Юмрука и неговия керван. На няколко пъти беше видял пред себе си огромен облак прах, но тайтанските ездачи на Релой му бяха попречили да се приближи.

Колтейн успяваше някак да държи силите си в движение, в непрестанно движение, все по-близо и по-близо към река Секала. „А оттам накъде? Дали ще спре в отбрана при стария брод?“

И тъй, Дюйкър продължи да язди по дирята на окаяната колона. Оставеното от бежанците намаляваше, но картината ставаше все по-грозна: малки гробове, покрили като гърбици изоставените места за стан; пръснати по земята кости от коне и добитък; често преправян, но най-сетне изоставен ок на фургон, останалото от фургона сигурно бе разглобено и прибрано за части. Отходните изкопи воняха под облаци мухи.

Местата на дребните схватки обаче разкриваха друга история. Между голите непогребани тела на тайтанските конни воини лежаха потрошени уикски пики със свалени остриета. Всичко годно за използване беше смъкнато от тайтанските трупове: кожени каишки,

гамаши и колани, оръжия, даже плитки от косите им. Мъртвите коне също бяха прибрани и на тяхно място бяха останали само петна окървавена трева.

Тези гледки вече отдавна не изненадваха Дюйкър. Също като племенните воини на тайтан, с които от време на време се заговаряше, беше започнал да вярва, че Колтейн е всичко друго, но не и човек, и че е изваял своите войници и всички бежанци в неумолими въплъщения на невъзможното. Но въпреки това не можеше да има никаква надежда за победа. „Апокалипсисът“ на Камъст Релой включваше армиите на четири големи града и на още десетина по-малки селища, безчет племена, както и селяшка орда, голяма колкото цяло вътрешно море. И всичко това се приближаваше, доволно засега само да съпътства Колтейн до река Секала. Всички течения се изливаха натам. Предстоящата битка се очертаваше като пълно унищожение.

Дюйкър яздеше през деня — дрипав, измършавял от глад, обрулен от вятъра самотник, изостанал от селяшката армия, старец, решен на всяка цена да се включи в последната битка. Тайтанските конници вече го познаваха още щом го зърнеха отдалече и не му обръщаха много внимание, освен да му махнат за поздрав. На всеки два или три дни някой воин го догонваше, подаваха му вързопи с храна, вода и зоб за коня. В известен смисъл се беше превърнал в тяхна икона, пътуването му беше станало някак символично, обременено с непожелана значимост. Жегваше го понякога чувството за вина от това, но все пак приемаше даровете им с искрена благодарност — в края на краищата благодарение на тях и той, и конят му все още бяха живи.

Все пак верният му кон показваше признаци на изтощение. Всеки ден му се налагаше все повече да го води за юздите.

Беше на свечеряване. Прашният облак продължаваше напред, докато Дюйкър не се увери в един момент, че авангардът на Колтейн е стигнал до реката. Юмрукът сигурно щеше да настои целият керван през нощта да се събере за стануване в лагера, който авангардът щеше да подготви. Ако Дюйкър изобщо имаше шанс да ги настигне, то това щеше да е през тази нощ.

За брода знаеше само по карти, а и спомените му бяха отчайващо смътни. Река Секала беше средно около петстотин крачки на ширина и течеше на север, към морето Кейрас. В сгъвката между два хълма

трябваше да има някакво селце, на няколкостотин крачки южно от самия брод. Като че ли си спомняше и за някакъв „хомот“ — парче суша с форма на волски хомот, при един завой на реката.

Гаснещият ден разстла сенки по земята. Най-ярките нощни звезди огряха тъмната синева на небето. Нощни пеперуди се вдигнаха и запърхаха като късчета пепел.

Дюйкър отново яхна коня. На половин миля на север по билото на хълма яздеше малка група тайтански конници. Дюйкър прецени, че е все още поне на една левга от реката. Колкото повече се приближаваше, патрулите на конните воини щяха да се увеличават. А нямаше никакъв план как да се оправи с тях.

През по-голямата част от деня историкът беше вървял пеш, за да спести силите на животното за бързо препускане. Щеше да му е нужно всичко, което конят бе способен да даде от себе си, а се боеше, че няма да е достатъчно. Смуши го и го подкара в тръс.

Далечните тайтанци не му обърнаха внимание и скоро се скриха от погледа му. С разтуптяно сърце, Дюйкър подкара коня в лек галоп.

Лъхна го вятър в лицето и историкът изсъска благодарствена молитва заради милостта на неведомия бог. Надвисналият отпред облак прах започна да се сляга.

Небето помръкна.

На няколкостотин крачки вляво от него извика глас. Десетина конници, с кожени ивици, вързани за пиките им. Тайтанци. Дюйкър ги поздрави с вдигнат юмрук.

— Призори ще бъде, старче! — изрева един от тях. — Да атакуваме сега ще е самоубийство!

— Иди в стана на Релой! — ревна му друг. — На северозапад, старче — тръгнал си към вражеските редици!

В отговор Дюйкър замаха с ръце като обезумял. Надигна се леко в седлото, прошепна няколко думи в ухото на коня и леко го стисна с колене. Животното изпъна глава напред и крачките му се удължиха.

Щом стигна билото на ниския хълм, историкът най-сетне видя през какво му предстои да премине. Напред и вдясно от него се простираше станът на тайтанските пиконосци, около хиляда или повече шатри, със стотици готварски огньове. Конни патрули обикаляха в неспокойна редица отвъд шатрите, за да пазят от вражеските сили, окопали се при брода. Вляво от тайтанския стан се

бяха пръснали стотици хиляди скърпени от каквото падне шатри — селската орда. Над дрипавото, изникнало наскоро поселище като сиво-черен плащ беше надвиснал пушек. Печеше се месо. Външният защитен кордон се състоеше от окопи, отново срещу реката. Между двата лагера имаше коридор, с ширина не повече от два фургона, който минаваше по ската и свършваше пред земните укрепления на Колтейн.

Дюйкър подкара коня си по този коридор, пришпори го в пълен галоп. Тайтанският отряд го беше оставил, но воините, патрулиращи около лагера, вече го гледаха съсредоточено, макар и без явна тревога… засега.

Щом подмина вътрешния край на племенния стан, вдясно от него, а след това и морето от шатри на селяните вляво, той видя вдигнатите земни укрепления, редиците шатри и постовете — ордата си имаше допълнителна защита. Зърна и две знамена, на Сиалк и на Хисар — редовна пехота. Извърнаха се покрити с шлемове глави, погледите им бяха привлечени от тропота на копитата на коня му и вече от разтревожените викове на тайтански ездачи.

Конят напрягаше сетни сили. Постовете на Колтейн бяха на петстотин разкрача пред него, но сякаш не се приближаваха. Той чу тропота на преследващите го коне — усилваше се все по-близък. По малазанските насипи се появиха човешки фигури, заизпъваха лъкове. Историкът се замоли наум дано умовете на войниците, към които яздеше, да са достатъчно бързи. Изруга, щом видя как лъковете се надигнаха и изпънаха за стрелба.

— Не по мен, копелета такива! — изрева на малазански.

Лъковете изсвистяха. Стрелите полетяха невидими в здрача.

Конете зад него зацвилиха. Дюйкър се обърна рисковано през рамо и видя как тайтанците спират, за да обърнат и да излязат от обхвата на стрелите. По земята лежаха ритащи коне и няколко мъртви тела.

Забави коня до лек галоп, после — до тръс и приближи отбранителните насипи. Конят беше плувнал в пяна, главата му беше клюмнала.

Дюйкър бавно навлезе сред тълпа синекожи уикци — клана на Невестулката. Всички го гледаха смълчани. Огледа се и разбра, че е в подходяща компания — воините от североизточен Кюон Тали

приличаха на призраци, с изпити от глад и изтощение лица, също като неговото.

Оттатък лагера на клана на Невестулката бяха униформените войнишки палатки и се виждаха две знамена — гвардията на Хисар, които бяха останали верни, и някаква част, чийто флаг Дюйкър не можа да разпознае, освен стилизирания арбалет в средата, обозначаващ морската пехота на Малазан.

Няколко ръце се протегнаха да му помогнат да слезе от седлото. Няколко гласа замърмориха утешително. Грижите им бяха повече за коня. Един старец го стисна за рамото.

— Ще се погрижим за този храбър кон, странниче.

— Мисля, че е свършил — отвърна Дюйкър, обзет от жал. „Богове, колко съм уморен.“

Старецът поклати глава.

— Жените ни са опитни в тези неща. Ще препуска отново конят ти. А, ето че идва един офицер — върви.

Приближи се капитан от неизвестна на Дюйкър рота морски пехотинци. Беше фаларец, с дълга вълниста рижа коса и брада.

— В седлото яздеше като малазанец — рече той, — ама дрехите ти са на проклет доусиец. Обясни какъв си и що си, и то бързо.

— Дюйкър, Имперски историк. Опитвам се да ви догоня още от Хисар.

Очите на капитана се облещиха.

— Сто и шейсет левги… и очакваш да ти повярвам? Колтейн напусна Хисар преди близо три месеца.

— Знам. Къде е Бълт? Кълп върна ли се в Седма? И кой, в името на Гуглата, си ти?

— Лъл, капитан от морската пехота на Сиалк, крилото на Картерон, флотата на Саул. Колтейн е свикал съвещание — най-добре е да дойдете с мен, историк.

Тръгнаха през лагера и Дюйкър се ужаси от това, което видя. Зад окопите на пехотинците имаше широко, наклонено към реката поле, през което минаваше ограден с въжета път. Вдясно бяха стотиците фургони, натоварени догоре с ранени. Колелата на фургоните бяха затънали в подгизнала от кръв кал. В осветения от факлите въздух прелитаха птици и грачеха настървено — подушили бяха кръвта. Още по-надясно разораното поле беше покрито с огромна маса добитък:

животните бяха струпани плътно и потръпваха като кипнал прилив под мъглата от ризани — крилатите гущери пируваха с рояците мухи.

По-нататък полето се спускаше към блатна ивица, с дъсчен понтон през нея. Водата лъщеше червено. Отвъд блатото се виждаше широк изгърбен остров с форма на волски хомот, на който се беше струпал в пълна неразбория лагерът на бежанците — десетки хиляди дрипави шатри.

— Дъх на Гуглата! — изпъшка историкът. — През всичко това ли ще трябва да минем?

Капитанът поклати глава и посочи една голяма фермерска къща откъм страната на добитъка.

— Там е. Кланът на Враната на Колтейн пази южната страна по хълмовете, за да не може стоката да се разпръсне или местните да отмъкнат животни — от другата страна има едно село.

— Флотата на Саул ли казахте? Но защо не сте с адмирал Нок в Ейрън, капитане?

Червенокосият войник отвърна с гримаса.

— Де да бяхме с него. Оставихме флотата и се оттеглихме в Сиалк за ремонт — транспортният ни кораб беше от седемдесет години, започна да се пълни с вода на два часа път от Хисар. Бунтът избухна същата нощ, тъй че зарязахме кораба, събрахме каквото беше останало от тамошната рота морски пехотинци и тръгнахме с бежанската колона от Сиалк.

Самотната къща, която доближиха, се оказа тромава внушителна постройка. Обитателите й наскоро я бяха изоставили, бягайки от кервана на Колтейн. Основите й бяха от дялан камък, а стените от здрави греди, измазани с глина. Един войник от Седма стоеше на пост пред здравата дъбова врата. Кимна на капитан Лъл, но изгледа Дюйкър с присвити очи.

— Зарежи племенното му облекло — каза му Лъл, — тоя е наш. Кои са тук?

— Всички освен Юмрука, магьосниците и капитана на сапьорите, сър.

— Зарежи го капитана — рече Лъл. — Той не си прави труда да се явява на такива съвещания.

— Да, сър. — Войникът натисна с облечената в стоманена ръкавица ръка и отвори вратата.

Лъхна ги пушек. Дюйкър и капитанът пристъпиха вътре. Бълт и двама офицери от Седма се бяха навели около масивното каменно огнище в другия край на помещението и явно обсъждаха запушения комин.

Лъл откопча колана с меча си и го окачи на една от куките до вратата.

— За какво в името на Гуглата сте го наклали тоя огън? Не е ли достатъчно горещо и миризливо тука? — Замаха с ръка да разкара дима.

Един от офицерите на Седма се обърна и Дюйкър позна в него войника, който беше стоял до него при пристигането на Колтейн с уикците в Хисар. Погледите им се срещнаха.

— Кълна се в копитцата на Тогг, та това е историкът!

Бълт също се обърна. Белегът и устата му зейнаха в двойната усмивка.

— Сормо се оказа прав — надушил те беше по дирята ни още преди няколко седмици. Добре дошъл, Дюйкър!

Краката му бяха толкова изтощени, че заплашваха да поддадат, затова Дюйкър седна на един от столовете, избутани до стената.

— Радвам се, че те виждам жив и здрав, чичо — рече той, отпусна се и примижа от болката в схванатите мускули.

— Ще си сварим билков чай — каза уикецът; очите му бяха зачервени и сълзяха от лютивия дим. Старият ветеран се беше съсухрил, посивял беше от умора.

— Зарежете го тоя огън, в името на чистите ми дробове, живи да сте — изборботи Лъл. — Между другото, какво задържа Юмрука? Нямам търпение да чуя какъв безумен план е измислил тоя път.

— Дотук се оправяше — каза Дюйкър.

— Е, да, срещу една армия — отвърна Лъл. — Ама сега срещу нас са две…

Историкът вдигна глава.

— Две?

— Освободителите на Гуран — каза познатият на Дюйкър капитан. — Не помня дали се представихме тогава. Аз съм Ченед. Това е капитан Сълмър.

— И това ли е всичкият офицерски ранг на Седма?

Ченед се ухили.

— Боя се, че да.

Капитан Сълмър изсумтя.

— Не съвсем. Има и един, дето командва сапьорите на Седма.

— Тоя, дето никога не се явява на такива съвещания.

— М-да. — Сълмър изглеждаше кисел, но Дюйкър вече подозираше, че това просто е обичайната му физиономия. Беше мургав и нисък, като че ли имаше канийска и далхонска кръв в родословието си. Раменете му бяха смъкнати, сякаш цял живот беше носил непосилно бреме. — Макар че защо си мисли това копеле, че е над всички нас, така и не разбрах. Проклетите сапьори нищо друго не правят, освен да поправят фургони, да събират камъни и да се мотаят в краката на резачите.

— Бълт ни командва на бойното поле — каза капитан Ченед.

— Аз съм волята на Юмрука — избоботи уикският ветеран.

Отвън се чу тропот на коне и дрънчене на броня, после вратата рязко се отвори.

Колтейн изглеждаше непроменен — прав като копие, лицето му бе обрулено от вятъра, тъмно и набръчкано като щавена кожа; черната му пелерина от сшити гарванови пера се изду след него, когато закрачи към средата на голямата стая. След него влязоха Сормо Е’нат и неколцина уикски деца и юноши, които се пръснаха и се подредиха безразборно покрай стени и мебели. Напомниха на историка за глутница пристанищни плъхове от града Малаз, всеки от тях — господар на малкото късче пространство, което държи.

Сормо пристъпи към Дюйкър и протегна двете си ръце, за да го хване за китките. Погледите им се срещнаха.

— Търпението ни бе възнаградено. Поздравявам те, че успя, Дюйкър!

Момчето изглеждаше безкрайно състарено: няколко живота сякаш се бяха побрали в бръчките около хлътналите му очи.

— Ще почивате след това, историк — каза Колтейн и огледа всички присъстващи с бавен, преценяващ поглед. — Заповедта ми беше изрична — рече той, обръщайки се накрая към Бълт. — Къде е този капитан на инженерните?

Бълт сви рамене.

— Уведомен е. Труден е за намиране тоя човек.

Колтейн се навъси.

— Капитан Ченед, докладът ви.

— Трета и Пета роти се прехвърлиха през брода и се окопават. Дължината е около четиристотин и двайсет крачки, без да се смятат плитчините от двете страни, което добавя още около двайсет крачки. Средната дълбочина е около разтег и половина. Ширината е между четири и пет в по-голямата част, на няколко места по-тясно, на други — малко по-широко. Дъното е около два пръста кал върху здраво каменно корито.

— Кланът на Мармота ще се присъедини към вашите роти от другата страна — каза Колтейн. — Ако силите на Гуран се опитат да превземат онази страна на брода по време на прехвърлянето, вие ще ги спрете. — Юмрукът се обърна към капитан Лъл. — Вие и кланът на Невестулката ще пазите тази страна, докато се прехвърлят ранените и бежанците. Аз ще държа позиция на юг, блокирайки селския път, докато всички се прехвърлят.

Капитан Сълмър се закашля.

— За реда на прехвърлянето, Юмрук. Съветът на благородниците ще писне, че…

— Благородници ли? — попита Бълт. — Имаш предвид бежанците, разбира се.

— Именно…

Капитан Лъл се ухили злобно на Сълмър.

— Мъчим се да се подмажем и на двете страни, а? А аз си мислех, че сте войник на Седма.

Лицето на Сълмър помръкна.

— Разкъсването на този ред ще е самоубийствено — каза Ченед.

— Точно така — изръмжа Бълт и изгледа Сълмър все едно, че беше гранясала мръвка.

— Носим отговорност за… — заговори вбесен капитанът, но Колтейн го сряза с рязката си ругатня.

В стаята настъпи тишина. Отвън се чу скърцане на колелета на фургон.

— Не ни стига адвокатът им — изпъшка Бълт.

След миг вратата се отвори и влязоха двама души. Първият беше облечен в безукорно чисто палто от светлосин брокат. Мускулите по тялото му от младежките години бяха отстъпили място на тлъстината, а тази тлъстина беше повехнала от трите месеца отчаяно бягство. С

това лице, отпуснато като смачкана кожена торба, той все пак излъчваше самоувереност, смесена с негодуване като от понесена обида. Мъжът, който пристъпи след него, също беше облечен в хубави дрехи — макар и превърнали се от прахта и потта в безформени торби, увиснали по измършавялата му фигура. Беше плешив, кожата на черепа му — напукана и грапава, изгоряла под слънцето. Изгледа всички в стаята с насълзени очи и замига бързо.

Първият благородник заговори:

— Вестта за това събиране стигна до Съвета със закъснение…

— И освен това неофициално — прекъсна го сухо Бълт.

Благородникът продължи, почти без пауза:

— Подобни събития по принцип са свързани предимно с обсъждането на военни неща, а Небесата да не дават дано Съветът да се намесва в подобни теми. Но в качеството си на представители на близо трийсетте хиляди бежанци, събрани сега тук, ние сме съставили списък от… изисквания… който бихме искали да ви представим.

— Представляваш няколко хиляди благородници — каза капитан Лъл, — тоест само техните проклети от Гуглата интереси и нищо друго, Нетпара. А красноречието си го запази за нужниците.

Нетпара се направи, че не е чул забележката на капитана. Погледът му се спря на Колтейн, в очакване на отговора му.

Юмрукът обаче с нищо не показа, че се готви да му го предложи.

— Намери сапьорите, чичо — обърна се той към Бълт. — Фургоните трябва да започнат прехвърлянето след един час.

Уикският ветеран кимна бавно.

— Очаквахме да отдъхнем една нощ — каза намръщено Сълмър. — Всички едва се държат на краката си…

— Час — изръмжа Колтейн. — Първо фургоните с ранените. До съмване искам поне четиристотин от другата страна.

Нетпара пак заговори:

— Моля ви, Юмрук, премислете реда на прехвърлянето. Макар сърцето ми да се къса за ранените войници, главната ви отговорност е за бежанците. Нещо повече, мнозина в Съвета ще приемат като тежко оскърбление това, че добитъкът ще се прехвърли преди невъоръжените граждани на Империята.

— А ако загубим добитъка? — попита Лъл благородника. — Предполагам, че бихте могли да печете сирачета на огън.

Нетпара се усмихна примирено.

— Ах, да, въпросът с намалените дажби също е в списъка на нещата, които ни безпокоят. Разполагаме със сигурни сведения, че подобни намаления не се прилагат за войниците на Седма. Може би ще е възможно да се обмисли един по-балансиран метод на разпределение? Толкова тежко е да виждаш как децата линеят.

— По-малко месце по кокалите им, а? — Лицето на Лъл се беше зачервило от едва сдържания гняв. — Без войниците между вас и тайтанците, коремите ви ще се свлекат до коленете за нула време.

— Разкарайте ги оттук — нареди Колтейн.

Другият благородник се окашля.

— Макар че Нетпара говори тук от името на мнозинството в Съвета, възгледите му не се подкрепят единодушно. — Без да обръща внимание на мрачния поглед, с който го удостои спътникът му, старецът продължи. — Дойдох тук от любопитство, нищо повече. Например тези фургони, пълни с ранени — изглежда, ранените са много повече, отколкото си представях: фургоните наистина са препълнени, но все пак са близо триста и петдесет. Преди два дни возехме седемстотин войници, с може би около сто и седемдесет фургона. Оттогава имаше само две малки сражения, но ето, че сега се използват два пъти повече фургони за транспорт на ранените. Нещо повече, сапьорите все се врат около тях и едва ли не пречат на работата на резачите. Бих ли могъл да знам какво по-точно се замисля тук?

Последва тишина. Дюйкър забеляза как двамата капитани от Седма се спогледаха озадачено. Слисаната физиономия на Сълмър беше едва ли не комична, докато умът му се мъчеше да смели подробностите, изложени от стареца. Единствено уикците изглеждаха невъзмутими.

— Ранените сме ги разредили — каза Бълт. — Вдигнахме ритлите и…

— Ах, да — прекъсна го благородникът и замълча, за да избърше насълзените си очи с кърпата. — И аз тъй прецених отначало. Но защо тогава тези фургони затъват толкова надълбоко в калта?

— Наистина ли е необходимо, Тъмлит? — попита раздразнен Нетпара. — Техническите нюанси може и да те очароват, но Гуглата ми е свидетел, не и останалите около теб. Обсъждахме позицията на

Съвета по жизненоважни въпроси. Нищо не може да оправдае подобно отклонение от…

— Чичо — намеси се Колтейн.

Ухилен, Бълт награби двамата благородници под мишниците и ги поведе решително към вратата.

— Трябва да уточним прехвърлянето — заобяснява им в движение. — Отклоненията са нежелани.

— Но каменоделците и зидарите… — заопъва се Тъмлит.

— Вън и двамата! — забута ги Бълт. Нетпара се оказа достатъчно благоразумен да отвори вратата миг преди пълководецът да ги бутне за последен път към изхода.

Бълт кимна на часовия, войникът се пресегна и затръшна вратата зад гърба им.

Лъл размърда рамене под тежката плетена ризница.

— Има ли нещо, което трябва да знаем, Юмрук?

— Притеснява ме — заговори Ченед, след като се разбра, че Колтейн няма да отговори на въпроса на Лъл, — дълбочината на този брод. Прехвърлянето вероятно ще се окаже адски бавно — не че има кой знае какво течение, но с тази кал отдолу и четири-пет стъпки вода, никой не може да премине бързо. Дори на кон. — Погледна към Лъл. — Едно оттегляне с бой няма да е никак приятно.

— Всички знаете позициите и задачите си — каза Колтейн. — Извърна се към Сормо и изгледа с присвити очи магьосника, а после — и младежите, подредили се зад него. — Всеки от вас ще получи по един магьосник — каза на офицерите си. — Съобщенията ще се разменят само чрез тях. Свободни сте.

Дюйкър изчака, докато офицерите и децата напуснат, и останаха само Бълт, Сормо и Колтейн.

Магьосникът зашава с пръсти във въздуха, в ръката му се появи кана и той я подаде на Юмрука. Колтейн удари здрава глътка и на свой ред я подаде на Дюйкър. Очите на Юмрука бяха светнали.

— Е, историк, имате да ни разкажете интересни неща. Вие бяхте с мага на Седма, Кълп. Тръгнали сте с него само часове преди въстанието. Сормо не може да го намери този човек… никъде. Да не е умрял?

— Не знам — отвърна замислено Дюйкър. — Разделихме се. — Отпи от каната и я зяпна изненадан. „Изстудена бира. Откъде го

измъкна това Сормо?“ Погледна към магьосника. — Търсили сте Кълп през своя Лабиринт?

Младежът скръсти ръце.

— Няколко пъти. Не и напоследък. Лабиринтите са станали… трудни.

— За наш късмет — обади се Бълт.

— Не разбирам.

Сормо въздъхна.

— Помните ли онзи наш ритуал, историко? Нашествието на д’айвърс и соултейкън? Сега те са нахлули във всеки Лабиринт — поне на този континент. Всички търсят прословутия Път на Ръцете. Принуден бях да насоча усилията си към старите начини, земните магии, на духовете на живота и на зверовете тотеми. Нашият враг, Върховен маг Камъст Релой, не притежава такова древно знание. Затова и не смее да ни удари с магиите си. Вече от няколко седмици.

— Без това — намеси се Колтейн — Релой е само един компетентен пълководец. Но не и гений. Тактиката му е твърде опростена. Гледа огромната си армия и позволява на самоувереността да подцени силата и волята на неговите противници.

— А и не се учи от пораженията си — каза Бълт.

Дюйкър задържа погледа си върху Колтейн.

— Накъде водите тази колона, Юмрук?

— Към Убарид.

Историкът примига изненадано. „Поне на два месеца път оттук.“

— Значи все още държим този град?

Дълго мълчание.

— Не знаете — промълви Дюйкър.

— Не знаем — каза Бълт, взе каната от ръцете му и отпи.

— Е, Дюйкър — рече Колтейн, — разкажете ни сега историята си.

Историкът нямаше намерение да обяснява за усилията си, свързани с Хеборик Леката ръка. Затова сглоби един разказ, който обаче беше достатъчно близо до истината, за да прозвучи достоверно. Двамата с Кълп тръгнали към някакво крайбрежно село, за да се срещнат с някакви свои стари приятели в едно поделение на морската пехота. За лош късмет, точно нея нощ избухнало въстанието. Като му се отворила възможност да мине през вражеските редици предрешен и

така да може по пътя си да събира информация, Дюйкър предпочел да тръгне. Кълп се присъединил към морските, с намерение да отплават на юг към залива на Хисар. Докато говореше, отвън се чу как фургоните тръгват.

Шумът беше достатъчно силен, за да го чуят войниците на Камъст Релой и с основание да предположат, че прехвърлянето е започнало. Дюйкър се зачуди как ли ще реагира пълководецът на Вихъра.

Когато историкът започна да описва надълго и широко какво е забелязал сред враговете, Колтейн го прекъсна, като вдигна ръка и измърмори:

— Ако всичките ви разкази са толкова скучни, чудя се кой ги чете.

Дюйкър се усмихна, отпусна се в стола и притвори очи.

— Ех, Юмрук, проклятието на историята е в това, че онези, които трябва да я четат, изобщо не го правят. Освен това съм уморен.

— Чичо, намери за този старец една палатка и завивки — нареди Колтейн. — Дайте му два часа. Искам да се е събудил и да бъде свидетел на колкото може повече от прехвърлянето. Нека събитията от утрешния ден се запишат, за да не се изгуби този исторически урок за онези, които идват след нас.

— Два часа? — изломоти Дюйкър. — Не мога да гарантирам, че спомените ми няма да са смътни, и то ако оживея, за да ги разкажа.

Нечия ръка разтърси рамото му. Историкът отвори очи. Беше заспал в стола. Бяха го завили с одеяло — уикска вълна, миризлива и оцапана. Над него стоеше някакъв млад ефрейтор.

— Сър? Трябва вече да ставате.

Боляха го всички кости. Дюйкър се намръщи.

— Как се казваш, ефрейтор?

— Лист, сър. Пета рота, сър.

„О, да. Онзи, дето непрекъснато загиваше в учебните боеве.“ Едва сега шумотевицата отвън стигна до сетивата на историка. Той се изправи.

— Дъх на Гуглата! Това отвън бой ли е?

Ефрейтор Лист сви рамене.

— Все още не. Само пастирите и добитъкът. Преминават. Имаше някакви сблъсъци от другата страна — армията на Гуран дойде. Но се държим.

Дюйкър махна одеялото и стана. Лист му подаде очукано тенекиено канче.

— Внимателно, сър, горещо е.

Историкът зяпна тъмнокафявата течност.

— Какво е това?

— Не знам, сър. Нещо уикско.

Той отпи и потръпна от силно горчивия вкус.

— Къде е Колтейн? Забравих да му кажа нещо снощи.

— Тръгна с неговия клан на Враната.

— Колко е часът?

— Почти призори.

„Почти призори, а добитъкът едва сега започва да се прехвърля?“ Усети, че умът му е съвсем буден, и отново погледна течността в канчето.

— Това да не е от напитките на Сормо?

Нервите ми се изостриха.

— Някаква стара жена ми го даде, сър. Готов ли сте?

— Към мен ли си прикрепен, Лист?

— Да, сър.

— В такъв случай първата ти задача, ефрейтор, е да ме заведеш до нужника.

Излязоха навън, сред възцарилата се бъркотия. Островът с форма на хомот беше покрит с добитък, гръб до гръб, животните бавно се тътреха напред, съпроводени от виковете на пастирите. Отсрещната страна на Секала беше скрита в облаци прах, които започваха да се разнасят по течението на реката.

— Насам, сър — каза Лист и посочи един ров зад фермерската къща.

— Зарежи го това „сър“ — каза Дюйкър, докато отиваха към походния нужник. — И ми намери вестоносец. Онези войници от другата страна ги чака много голяма неприятност.

— Сър?

Дюйкър застана на ръба на изкопа. Надигна телабата си, но се спря.

— В рова има кръв.

— Да, сър. Какво беше това за от другата страна на реката, сър?

— Чух го от едни тайтански патрули — каза историкът, след като облекчи червата си. — Воините на семк са дошли от юг. Ще бъдат на страната на Гуран, предполагам. Това племе има заклинатели, а воините им всяват страх у тайтанците, тъй че очаквам да се окажат гадна пасмина. Канех се да го спомена снощи, но забравих.

Тъкмо в този момент пред къщата преминаваше отряд конници. Ефрейтор Лист затича да ги спре.

Дюйкър оправи телабата си и тръгна след адютанта. Позна веднага флага на бойния отряд. Лист предаваше задъхано съобщението за командващия. Историкът се отърси от колебанието си и приближи.

— Бария Сетрал.

Погледът на командира на Червените мечове пробяга към Дюйкър и изстина. До него брат му Мескер заръмжа.

— Виждам, че късметът не ви е изневерил — каза историкът.

— И твоят — избоботи Бария. — Но не и на онзи белокос маг. Колко лошо. Надявах се да окача кожата му на знамето ни. Това за семк — от тебе ли е?

— От тайтанците.

Мескер се изсмя горчиво и се ухили.

— Спал си в шатрите им по пътя, а? — Обърна се към брат си. — Лъжа.

Дюйкър въздъхна.

— Какъв смисъл би имало?

— Тръгнали сме да подкрепим авангарда на Седма — каза Бария. — Ще предадем предупреждението ти.

— Това е капан…

— Млъкни, братко — сряза го Бария, без да откъсва поглед от Дюйкър. — Предупреждението си е предупреждение, нищо повече. Нито е лъжа, нито капан. Ако семк се появят, ще сме подготвени. Ако не, значи приказката е била лъжлива. Нищо не губим.

— Благодаря, командире — каза Дюйкър. — Все пак сме на една и съща страна.

— По-добре късно, отколкото никога — изръмжа Бария. Под мазната му брада пробяга тънка усмивка. — Е, довиждане, историко. — Вдигна стоманения си юмрук и го отвори. При този жест бойците на

Червените мечове подкараха отново в лек галоп към брода и само Мескер хвърли пътьом мрачен поглед на Дюйкър.

Бледата светлина на утрото полека запълзя в долината. Един непроницаем прашен облак лъкатушеше от единия бряг на Секала към другия и обратно, подгонен от лекия вятър; спусна се над самия брод и се задържа там. Целият брод остана скрит под него.

— Това си го биваше — изсумтя Дюйкър.

— Сормо — каза ефрейтор Лист. — Казват, че е разбудил духовете на земята и въздуха. От столетния им сън, защото дори и племената отдавна са изоставили тези обичаи. Понякога човек може да ги… помирише.

Историкът се обърна към младежа.

— Да ги помирише?

— Както когато обърнеш някой голям камък. Миризмата, която лъха под него. Хладна, плесенясала. — Сви рамене. — Нещо такова.

В ума на Дюйкър пробяга образа на Лист като момче — само с две-три години по-малък, отколкото беше сега. Как обръща камъни. Цял свят отдолу. Мир и покой. Той се усмихна.

— Позната ми е тази миризма, Лист. Кажи ми, тези духове… колко са силни?

— Сормо казва, че се радват. Горят от желание да поиграят.

— Игра на духове в човешкия кошмар. Е, да се надяваме, че ще се отнесат сериозно към играта си.

Масата бежанци — забеляза Дюйкър, когато отново започна да наблюдава ставащото, за да може да прецени обстановката — беше изтласкана извън острова, към южния склон и блатясалото корито на стария канал. Бяха твърде много за ограниченото пространство, но предният край на колоната вече пълзеше по отвъдните хълмове.

— Кой отговаря за бежанците?

— Части на клана на Враната. Колтейн накара уикците си да ги надзирават — бежанците са наплашени от тях толкова, колкото и от Апокалипсиса.

„А и уикците няма да се подкупят.“

— Натам, сър! — Лист посочи на изток.

Вражеските позиции, между които Дюйкър беше преминал предната нощ, се раздвижваха. Пехотата на Сиалк и Хисар беше отдясно, хисарските пиконосци отляво, а тайтанските конници в

центъра. Двете конни сили подкараха напред към укрепленията на клана на Невестулката. Но напорът се оказа лъжлива маневра — хисарците и тайтанците възвиха на запад, преди да сплетат рога с противника. Командирите им обаче бяха заповядали маневрата в последния момент, така че се оказаха в обхвата на уикските стрелци. Захвърчаха стрели. Западаха ездачи и коне.

И тогава дойде редът на уикските пиконосци да се понесат напред във внезапен щурм, а противникът им да отстъпи от първоначалните си позиции. Дюйкър с изненада видя как пиконосците заслизаха от конете си под прикритието на своите стрелци. Ранените противници бяха посечени на място, взеха скалповете и снаряжението им. Появиха се въжета. След няколко минути уикците вече яздеха назад към укрепленията си, като теглеха след себе си конски трупове; водеха и няколко ранени коня, които бяха успели да вдигнат на крака.

— Уикците се изхранват сами — обясни Лист. — Ще използват и кожите. И кокалите, и опашките и гривата, и…

— Разбрах — прекъсна го Дюйкър.

Вражеската пехота продължаваше бавния си марш. Хисарските и тайтанските конници се бяха съвзели и сега настъпваха по-бавно и предпазливо.

— На острова има една стара стена — каза Лист. — Можем да се качим на нея и ще имаме по-добра гледка във всички посоки. Стига да нямате нищо против да повървим по гърбовете на добитъка. Не е толкова трудно, колкото звучи — трябва само да не спирате да стъпвате.

Дюйкър го изгледа озадачено.

— Честно, сър.

— Добре, ефрейтор. Води.

Тръгнаха по тесния път на запад към брода. Старият канал на оградения като с хомот остров беше покрит с дъски, укрепени с нова каменна опора, поставена от сапьорите на Седма. Мостът се поддържаше, за да минават по него конните вестоносци, но както навсякъде, и тук вече цареше хаос. Дюйкър се стараеше да не се отделя от Лист, докато ефрейторът си пробиваше с рамене и лакти път по моста. От другата страна се издигаше гърбицата на острова и хилядите глави добитък на него.

— Откъде е това стадо? — попита историкът, щом стигнаха до покрития с дъски брод.

— Изкупено е, повечето — отвърна Лист. — Колтейн и клановете му си бяха заделили земя извън Хисар, после започнаха да изкупуват добитък: коне, волове, мулета, кози — общо взето всичко, което ходи на четири крака.

— И кога започна всичко това?

— Почти от деня, в който пристигнаха — каза ефрейторът. — Когато избухна въстанието, кланът на Мармота вече беше със стадата — тайтанците искаха да отмъкнат от стоката, ама им разкървавиха носовете.

Щом наближиха точещата се върволица животни, шумът се усили до оглушителен рев, от виковете на водачите, от лая на кучетата-браничари — яки и мускулести полудиви зверове, родени и гледани по Уикските равнини — мученето на добитъка и несекващия тътен на десетките хиляди копита. Прашният облак, погълнал реката, беше непроницаем.

Дюйкър изгледа с присвити очи тръпнещата пред тях маса от животински гърбове.

— Не съм сигурен доколко идеята ти е уместна, ефрейтор. Тези животни ми се струват плашливи. Най-вероятно ще ни премажат за секунди.

Вик зад тях ги накара да се обърнат. Към тях яздеше младо уикско момиче.

— Недер — каза Лист.

Нещо в тона му стъписа Дюйкър. Лицето на момъка беше пребледняло под шлема.

Момичето, не повече от десетгодишно, спря коня си точно пред тях. Беше смугло, с бистри черни очи и късо подстригана щръкнала коса. Историкът си спомни, че го беше видял сред подчинените на Сормо.

— Искате да стигнете до стената за наблюдение ли? — каза то. — Ще ви отворя път.

Лист кимна.

— Видът на магията от другата страна е особен — заговори детето на Дюйкър. — Лабиринт на някой самотен бог, без д’айвърс, без соултейкън. Племенен бог.

— Семк — каза историкът. — Червените мечове отидоха да го съобщят. — Смълча се, осъзнал важността на думите й, значението на присъствието й на съвещанието. „Един от преродените магьосници. Сормо предвожда клан от деца, обременени с мощ, трупана цял човешки живот.“

— Отивам да им се опълча. Духът на земята е по-стар от всеки бог. — Момичето подкара коня си покрай двамата, след което нададе пронизителен вик. Започна да се отваря широка пътека — животните започнаха да се отдръпват и да мучат уплашено.

Недер подкара през този проход. Лист и Дюйкър я последваха — подтичваха, за да не изостават. Щом навлязоха в пътеката, усетиха как земята потръпва под ботушите им — не беше глухият тътен на животинските копита, а нещо по-напрегнато и мускулесто. „Все едно че стъпваме по гърба на огромно влечуго… разбудилата се земя, земята, зажадняла да покаже силата си.“

На петдесет крачки напред се появи порутена от времето обрасла с диви лози стена, явно останка от древно укрепление. Издигаше се малко над човешки ръст и встрани от пътя на добитъка. Пътят, който беше отворила Недер, мина покрай нея и продължи надолу към реката.

Момичето продължи, без да погледне назад. След няколко мига Лист и Дюйкър стигнаха до стената и се покатериха на нея.

— Погледнете на юг — каза Лист и посочи.

Над редицата хълмове отвъд напиращата маса от бежанци се вдигаше прах, като златиста мъгла.

— Колтейн и кланът на Враната са влезли в бой — каза Лист.

Дюйкър кимна.

— От другата страна на онези хълмове трябва да има село, нали?

— Да, сър. Л’енбарл се казва. Битката, изглежда, е на пътя, който го свързва с брода. Не сме видели конницата на Сиалк, тъй че Релой вероятно ги е пратил да заобиколят и да се опитат да ни ударят във фланг. Както казва винаги Колтейн, Релой е предсказуем.

Дюйкър се обърна на север. Другата страна на острова бе обрасла с блатна трева, изпълнила стария канал. На отсрещния бряг имаше тясна ивица изсъхнали дървета, след това — широк склон, водещ към хълм със стръмни страни. Правилната му форма подсказваше, че е древна селищна могила. Плоското й плато се държеше от войска, оръжията и бронite блестяха под утринното

слънце. Тежка пехота. Черни знамена се вееха над широки шатри зад двата предни легиона на тайтанските стрелци. Лъкометците бяха започнали да се придвижват надолу по склона.

— Това е Камъст Релой и неговият подбран елит — каза Лист. — Тепърва ще ги използва.

На изток продължаваха лъжливите маневри и краткотрайни набези между конните воини на клана на Невестулката и техните тайтански и хисарски противници. Пехотата на Сиалк и Хисар бавно и неумолимо се приближаваше към защитните укрепления на уикците. Зад тези легиони селската армия се вълнуваше неспокойно на място.

— Ако тази армия реши да атакува — каза Дюйкър, — нашите редици няма да удържат.

— Ще ударят — потвърди мрачно Лист. — Но ако извадим късмет, ще се забавят и ще ни оставят място да отстъпим.

— Наистина ли виждам контрол навсякъде, или това е само илюзия за контрол?

Челото на Лист леко се смръщи.

— Понякога двете са едно и също. По отношение на резултата, искам да кажа. Единствената разлика — или поне така твърди Колтейн — е, че когато истинското се окървави, поглъща щетите, докато другото се разбива.

Дюйкър поклати глава.

— Кой би помислил, че един уикски племенен вожд ще разсъждава с такива… алхимични термини? А ти, ефрейтор? Да не би да те е направил свое протеже?

Младежът го погледна кисело.

— Аз нали все умирах в учебните войни. Това ми даде възможност много пъти да го чувам.

Добитъкът вече се придвижваше по-бързо, навлизаше в застиналите облаци прах, прикриващи брода. Поне според Дюйкър вървяха твърде бързо.

— Четири и половина стъпки дълбочина, над четиристотин крачки… тези животни би трябвало да пълзят. Освен това как ще се задържат стадата в плитчините? Кучетата ще трябва да плуват, водачите ще бъдат изтласкани към дълбочините, а и при целия този прахоляк кой изобщо може да види нещо там?

Лист не отвърна.

Оттатък брода се чу тежък тътен, последван от бързи отчетливи удари. Изригнаха стълбове дим и въздухът изведнъж затрепери. „Магьосничество. Магьосниците-жреци на семк. И само едно дете срещу тях!“

— Много бавно върви всичко това — отсече Дюйкър. — Защо в името на Гуглата беше нужна цялата нощ само за да се прехвърлят фургоните? Ще се стъмни още преди бежанците да са тръгнали.

— Приближават — каза Лист. Лицето му се беше покрило с мръсна пот.

На изток пехотата на Сиалк и Хисар беше стигнала до външните укрепления. Във въздуха засвистяха стрели. Конниците на клана на Невестулката се сражаваха на две страни — срещу тайтанските пиконосци във фронт и пехотата с тежките копия на десния фланг. Мъчеха се да се оттеглят. Земните укрепления се държаха от морските пехотинци на капитан Лъл, уикски стрелци и помощни части. Отстъпваха първата редица насипи пред гъстата гмеж на пехотата. Ордата по отвъдните склонове беше започнала да кипи.

На север, двата легиона тайтански стрелци тичаха към прикритието на изсъхналите дървета. Оттам щяха да започнат да избиват добитъка. Нямаше кой да ги спре.

— И ето, че се разбива — промълви Дюйкър.

— Същият като Релой сте, сър.

— Какво искаш да кажеш?

— Твърде бързо ни отписвате. Това не е първото ни сражение.

Откъм ивицата дървета заотекваха писъци. Дюйкър примижа през прашната пелена. Тайтанските стрелци крещяха, тръшкаха се по земята, скриваха се от погледа му сред високите блатни треви под голите като скелети дървета.

— Какво става там, в името на Гуглата?

— Един стар и жаден дух, сър. Сормо му е обещал ден на топла кръв. Последен ден. Преди да умре или да престане да го има, каквото там става с оживелите духове.

Стрелците бягаха панически.

— Ето, че си отидоха и последните — промълви Лист.

В първия миг Дюйкър помисли, че ефрейторът говори за тайтанските стрелци, но след това изненадан осъзна, че добитъка вече

го няма. Обърна се рязко към брода и изруга към струпаните облаци прах.

— Твърде бързо!

Бежанците вече се бяха задвижили — човешки потоци, изливащи се през стария канал и на острова. Нямаше и най-смътно подобие на ред, нямаше как да бъдат удържани под контрол близо трийсетте хиляди изтощени и изпаднали в ужас хора. И всеки момент щяха да пометат стената, на която стояха Дюйкър и ефрейторът.

— Трябва да тръгваме — каза Лист.

— Накъде?

— Ъъ… на изток.

Където кланът на Невестулката вече прикриваше морската пехота и другите пешаци, докато изоставяха един след друг земните валове. Войниците отстъпваха толкова бързо, че след няколко минути щяха да са при дъсчения мост. „А после? Право срещу тълпата от пищящи бежанци. О, Гуглата да ме вземе дано. Сега какво?“ Лист сякаш прочете мислите му.

— Ще удържат моста — увери го той. — Длъжни са. Хайде!

Бягството ги понесе пред първата редица напиращи бежанци. Пробудената земя под тях трепереше, вдигаше пара с миризма на кална пот. Тук-там по източния край на острова пръстта започна да се издува и да се разтваря. Тичащият неудържимо Дюйкър се поколеба. От разкъсаната земя заизлизаха тела — костеливи и покрити с чудновати зеленясали бронзови доспехи, очукани шлемове с еленови рога и дълга ръждиво рижа коса, провиснала на сплъстени кичури до раменете. Звуците, които се изтръгваха от тях, смразиха душата му. „Смях! Радостен смях. Гугла проклет, нима вече се гърчиш в гневна обида?“

— Нил — изпъшка до него Лист. — Близнакът на Недер, онова момче ей там. Сормо каза, че това място е виждало битки преди… каза, че този остров не бил естествен… о, Кралице на Сънищата, поредният уикски кошмар!

Древните воини, изригнали смразяващия кръвта смях, вече се изтръгваха от земята по целия източен край на острова. Вдясно от Дюйкър и зад него бежанците пищяха от ужас и се спираха стъписани в безумния си бяг, щом страховитите същества започнаха да изникват между тях.

Кланът на Невестулката и пешаците се бяха свили в плътна редица от отсамната страна на моста и канала. Фронтът им започна да се разкъсва и отдръпва, щом вдигналите се от земята воини загазиха през строя им, надигнали над главите си мечове — остриетата бяха почти безформени заради полепналата по тях вкаменена утайка, — и настъпиха срещу връхлитащата маса на хисарската и сиалкска пехота. Смехът премина в песен — гърлен боен химн.

Дюйкър и Лист се озоваха сред разчистено поле, осеяно с димяща разровена пръст; бежанците зад тях се оттегляха и изсипваха към брода, ариергардът най-сетне можа да си поеме дъх, докато възкръсналите воини крачеха срещу врага.

Момчето — Нил, близнакът на Недер — яздеше грамаден петнист кон и размахваше над главата си някакъв увенчан с пера кривак. Възкръсналите воини, минаващи покрай него, ревяха и тресяха оръжията си за поздрав — или от благодарност. Момчето се смееше с цяло гърло, също като тях.

Пехотата на ветераните на Релой се разкъса преди да дочака сблъсъка и побягна назад към ордата, която вече усилваше настъплението си.

— Как е възможно това? — попита Дюйкър. — Лабиринт на Гуглата… това е некромантика, не е…

— Може би не са възкръснали — допусна Лист. — Може би духът на острова само ги използва…

Историкът поклати глава.

— Не съвсем. Чу ли го онзи смях — песента — езика им чуваш ли? Душите на тези воини се събудиха. Тези души трябва да са останали тук, задържани с духа, изобщо не са били отстъпвани на Гуглата. Ще си платим за това, ефрейтор. Всички.

От земята от всички страни изникваха още и още фигури: жени, деца, кучета. Много от кучетата бяха с кожени хамути, продължаваха да влачат останки от плетени шейни. Две жени държаха децата си до гърдите, стиснали костените дръжки на бронзовите ножове, забити в детските телца. Древна трагедия като в замръзнала картина, цяло едно племе, подложено на заколение от неведом враг. — „Преди колко ли хиляди години се е случило това, колко ли време са стояли тези души затворени в капана на този ужасяващ, късащ сърцето миг? А сега? Нима са обречени да повторят тази вечна болка?“

— Гуглата да ги благослови тези двете — промълви Дюйкър. — Да ги вземе дано. Да ги вземе веднага.

Жените бяха замръзнали в картината на този съдбовен край. Гледаше ги как забиват ножовете в телата на децата си, виждаше как се гърчат крехките телца, чуваше проплакването им, преди да издъхнат. Виждаше как жените падат под замаха на невидими оръжия — спомените, които само те можеха да видят… и да изпитат. Безмилостното заколение не секваше.

Нил беше спрял устремната си езда и бе подкарал петнистия си кон ходом към грозната сцена. Мургавата кожа на момчето бе посивяла болезнено и нещо изшепна в ума на Дюйкър, че младият магьосник вижда повече от всички други — поне от всички живи. Момчето въртеше глава и следеше призрачните убийци. Потръпваше при всеки смъртоносен замах.

Историкът се затътри към него — краката му се бяха вдървили и едва го държаха. Посегна и взе юздите от вкочанените му ръце.

— Нил — промълви той. — Какво виждаш?

Момчето примига, извърна бавно очи и го погледна.

— Какво?

— Ти виждаш. Кой ги убива?

— Кой ли? — Избърса челото си с разтрепераната си ръка. — Близки. Кланът се е разцепил, двама съперници за Рогатия стол. Близки, историко. Братовчеди, братя, чичовци…

Дюйкър усети как нещо в него се прекърши от думите на Нил. Някакви смътни очаквания, поддържани от отчаяна нужда, го бяха уверявали, че убийците трябва да са… Джагът, Форкрул Ассаил, К’Чаин Че’Малле… някой… някой друг.

— Не!

Очите на Нил, млади и толкова стари, задържаха неговите и магьосникът кимна.

— Близки. Това се е повтаряло. При уикците. Допреди едно поколение. Повтаряло се е.

Но вече не. „Моля ви, богове!“

— Вече не. — Нил се усмихна кисело. — Императорът, като наш враг, ни обедини. Надсмиваше се на дребнавите ни битки, на безсмислените ни кръвни вражди. Не просто се смееше, смееше ни се с подигравка. Засрамваше ни с презрението си, историко. Когато се

срещна с Колтейн, съюзът ни вече се разпадаше. Келанвед ни се подигра. Каза, че трябва само да си седи и да чака въстанието ни да свърши само. С думите си той жигосваше душите ни. С думите си и с предложението си за единство той ни дари с мъдрост. С думите си ни накара да коленичим пред него с благодарност, да приемем онова, което ни предложи, и да му отвърнем с вярност. Преди време попитахте как императорът е спечелил сърцата ни. Вече знаете.

Враговете възвърнаха решимостта си, щом потъмнелите оръжия на древните воини започнаха да се огъват и трошат в сблъсъка с новото желязо. Изсушените, приличащи на скелети оживели трупове се оказаха неравностойни. Разлетяха се късове плът и оръжия, възкръсналите започнаха да залитат и да падат, неспособни да се вдигнат отново.

— Нима за втори път трябва да преживеят поражението си? — попита Дюйкър.

Нил сви рамене.

— Дадоха ни само малко време да си поемем дъх, да се укрепим. Не забравяйте, историко, ако тези воини бяха победили първия път, щяха да причинят на враговете си същото, което те са причинили на семействата им. — Детето-магьосник поклати тъжно глава. — Малко добро има у хората. Малко.

Думите го жегнаха още повече от това, че ги каза толкова малко момче. „Гласът на някой старец излиза от това момче, не го забравяй.“

— И все пак може да се намери — възрази Дюйкър. — Толкова по-ценно е заради своята рядкост.

Нил взе юздите.

— Тук изобщо няма да го намерите, историко — отвърна му той с вкочанен глас. — Прословути сме със своето безумие — духът на острова ни го показва с това. Спомените, които се запазват, са само ужас, делата ни са толкова тъмни, че могат да раздерат самата земя. Отваряйте си очите — добави и извърна коня си към дъсчения мост, където битката продължаваше с подновена жар. — Още не сме свършили.

Колкото и да изглеждаше невъзможно за историка, пътят пред бежанците изведнъж се беше разчистил и те започнаха да преминават. Той погледна към небето. Слънцето се изкачваше към пладне. Имаше странното чувство, че е много по-късно. Погледна отново намръщено

към загърнатата в прашни облаци река — преминаването щеше да е нещо ужасно, дълбоката вода — гибелна и от двете страни, деца, старци и жени, всички слаби и немощни, които нямаше да могат да се справят, щяха да се подхлъзват и да попадат в течението, да изчезват под повърхността. Прах и ужас, и водните вртопи, поглъщащи всякакво ехо…

Конните воини от клана на Враната яздеха покрай трупащите се по пътя наплашени хиляди все едно, че караха поредното огромно стадо обезумели животни. С дългите си пръти с тъпи краища задържаха човешката гмеж да не се разпръсне, размахваха ги, удряха, мушкаха озверелите лица. Щом подходеха с конете си, тълпата се отдръпваше като вълна.

— Историко — каза Лист. — Трябва да си намерим коне.

Дюйкър поклати глава.

— Още не. Тази ариергардна защита сега е ядрото на битката. Трябва да го видя с очите си…

— Разбрано, сър. Но когато започнат да се оттеглят, ще бъдат взети от уикците, по още един войник на всеки кон. Колтейн и останалите от клана скоро ще се присъединят към тях. Ще държат тази страна на брода, за да може ариергардът да се прехвърли. Ако не държим да набучат главите ни на копия, сър, все пак трябва да си намерим коне.

Дюйкър кимна.

— Добре. Действай.

— Слушам, сър. — Младият ефрейтор тръгна да търси коне.

Отбранителната линия покрай стария канал се гърчеше като змия. Редовната пехота на противника, след като беше унищожила възкръсналите воини, вече напираше здраво. Окуражени от здравите нерви и ефикасността на морските пехотинци, помощните части продължаваха да изтласкват вражеската пехота. Конниците на клана на Невестулката се бяха разделили на малки групи, смесени със стрелците и пиконосците. Там, където изглеждаше, че фронтът им ще се разкъса, препускаха и оказваха подкрепа.

Командваше ги магьосникът Нил — заповедите, които крещеше, пронизваха грохота на битката. Сякаш беше способен да усеща къде частите ще поддадат още преди това да стане видимо. Магически

подсиленият му усет за време беше единственото, което удържаше отбранителната линия да не се разпадне.

На север Камъст Релой най-сетне бе започнал да придвижва елитната си сила. Със стрелците отпред, тежката пехота пристъпваше бавно в редици, заслонена от тайтанските стрели. Нямаше обаче да навлязат сред дърветата и блатната растителност, а бавно възвиваха на изток, за да заобиколят гибелния участък.

Селската армия вече напираше зад пехотата на Сиалк и Хисар, грамадата от десетки хиляди набъбваше като приливна вълна.

Дюйкър притеснено погледна на юг. Къде ли беше Колтейн? От хълмовете вече се вдигаше прах и пушеци. Село Л’енбарл гореше, а битката беше в разгара си — ако Колтейн с ядрото на клана на Враната не успееше да се измъкне скоро, щяха да се окажат заклещени от тази страна на реката. Историкът забеляза, че не е единственият, обзет от тази тревога. Главата на Нил непрестанно се извръщаше в същата посока. След което Дюйкър най-сетне осъзна, че момчето е във връзка с другите магьосници — тези, които бяха останали с Колтейн. „Контрол… и илюзия за контрол.“

Лист се появи, яхнал коня си и повел коня на Дюйкър. Без да слиза, ефрейторът му подаде юздите. Историкът се метна на познатото си изтъркано седло и благодари наум на уикските старици, които с толкова любов се бяха погрижили за коня. Животното беше отпочинало и изпълнено с живот. „Да можеха и с мен да направят така!“

Ариергардът започна отново да се огъва — изоставяше стария канал под безмилостния напор на противника. Тежката пехота на Камъст Релой беше само на няколко минути от линията на боя.

— Не изглежда никак добре — промълви Дюйкър.

Ефрейтор Лист затегна каишката на шлема си и не отвърна нищо, но историкът забеляза, че ръцете на момчето са се разтреперили.

От отбранителната линия вече прииждаха ездачи от клана на Невестулката, натоварени с ранени войници. Минаваха покрай позицията на Дюйкър като окървавени и покрити с прах духове, татуираните им лица и тела им придаваха демоничен вид. Историкът ги проследи с поглед, щом поеха към кипящата маса бежанци. Тя беше оредяла доста, откакто бе погледнал последния път натам. „Твърде

бързо. Сигурно са изпаднали в паника при брода. Хиляди давещи се в дълбоката вода! Погром.“

— Трябва вече да се оттегляме, сър.

Ариергардът се сриваше, потокът от ранени растеше, конете, тътнещи покрай него, носеха по двама, понякога — и по трима бойци. Фронтът се огъна, двата фланга започнаха да се отдръпват към центъра. След няколко минути щяха да се окажат обкръжени. „А после — изклани.“ Видя как капитан Лъл изрева команда да оформят каре. Войниците, които все още се държаха на крака, представляваха жалка гледка.

По една от загадъчните прищевки на всяка битка пехотата на Сиалк и на Хисар спря — на самия праг на пълната победа. Тежката пехота се струпа откъм едната страна — два правоъгълни блока от по петдесет войници в редица и двайсет в дълбочина, с групи стрелци между тях и по фланговете. За миг между двете сили като преграда се надигна тишина и покой.

Кланът на Невестулката продължаваше да отбива пехотинците. Карето на Лъл се разпадаше от едната страна, превръщаше се в кух тристранен пръстен.

— Последните бежанци вече са във водата — каза Лист малко по-задъхано отпреди. Ръцете му потръпваха, стиснали юздите. — Трябва да тръгваме…

— Къде, в името на Гуглата, е Колтейн? — попита ядосано Дюйкър.

Нил дръпна юздите на десет разкрача от тях, сред валмата прах.

— Повече няма да се чака! Заповед на Юмрука! Тръгвайте, историко!

Конниците насъбраха последните бойци на Лъл и в същия момент вражеските редици с грохот се понесоха напред. Между пехотата се разтвориха проходи и най-сетне през тях изригна гневът на настървената селяшка орда.

— Сър! — изрева умолително Лист.

Дюйкър изруга, обърна коня и заби пети в хълбоците му.

Селяшките пълчища се изсипаха по склона. Пехотата на Сиалк и Хисар остана назад, без да нарушава строя.

Уикските конници навлизаха в бесен галоп сред прашните облаци отпред. При тази скорост щяха всеки миг да налетят на

последните бежанци, които все още трябваше да са по средата на брода. А сетне, щом след тях удареше селяшката армия, реката щеше да почервенее. Дюйкър дръпна юздите и извика с цяло гърло на Лист. Ефрейторът го погледна през рамо, стъписан. Стегна юздите и конят му залитна по разкаляния склон.

— Историко!

— Продължаваме на север, по брега! — изрева Дюйкър. — Ще преплуваме с конете — отпред е хаос и смърт!

Лист клатеше упорито глава.

Без да дочака отговор, историкът обърна коня си наляво. Ако препуснеха бързо натам, щяха да успеят да се измъкнат от острова, преди ордата да стигне до брода.

— Историко!

— Тръгвай с мен или умри, проклет да си!

На стотина разкрача напред се виждаше хлътналото устие на стария дъгообразен канал — гъста зелена ивица тръстика, като по чудо незасегната от случващото се този ден. Отвъд нея се издигаха хълмовете, заслапящи Л’енбарл. „Ако Колтейн изобщо се измъкне, ще избере най-разумното — направо към реката. Дори течението да ги завлече до самия брод, ще получат преднина. Няколкостотин удавени е много по-добре от три хиляди изклани.“

Ала сякаш за да опровергаят разсъжденията му, конниците на Уик се появиха горе и се изсипаха по склона. Най-отпред препускаше Колтейн, пелерината му от черни гарванови пера се развяваше зад него като криле. Пиките по фланговете бяха снишени за бой, а в средата конните стрелци мятаха облаци стрели. Атаката се приближаваше право към Дюйкър.

Историкът спря да ги изчака и възкликна невярващо:

— Гуглата да ме вземе дано, ще се включа в този обречен щурм, каквото ще да става!

Видя, че Лист се готви да направи същото. Лицето на младежа бе станало смъртнобледо под прашния шлем.

Щяха да ударят селската армия по фланга, като харпун, забиващ се в кит. „И също толкова ефективно. Чисто самоубийство! Дори да се доберем до брода, ще загазим. Конете ще паднат във водата, мъжете ще започнат да се давят, а селяците ще ни настигнат и ще почне клане.“ Няколко мига преди сблъсъка видя, че конниците от клана на

Невестулката отново се появиха от прашните облаци над реката. „Контраатака? Нова лудост!“

Ездачите на Враната се понесоха от двете му страни, скоростта на щурма им стигна до своя връх. Дюйкър извърна глава, чул свирепия, изпълнен с безумна радост вик на Колтейн.

Покрай ушите му бръмнаха стрели. Флангът на селската орда се сви и потръпна. Уикците удариха в плътната човешка стена. Но в последния миг конниците на клана на Враната свърнаха към реката и продължиха в галоп покрай брега. „Не е забиване на нож. По-скоро страничен удар със сабя.“

Гинеха селяци. Други падаха в отчаяния си опит да се отдръпнат и настървените коне ги тъпчеха. Целият фланг се обля в червено под остриетата на уикските мечове, сечащи по протежението му.

Селяците, които държаха началото на брода, се огъваха под контраатаката на клана на Невестулката. След това първите конници на клана на Враната удариха северния фланг.

Селяшкият фронт сякаш се стопи пред очите на Дюйкър. Сега той яздеше с бойците на Враната. От вдигнатите остриета течеше кръв и го пръскаше по лицето и ръцете. Отпред конниците на Невестулката се раздвоиха, прикривайки устрема на своите събратя право към облаците прах.

„Сега започва истинската сеч!“ Въпреки целия блясък на щурма на Колтейн отпред се простираше реката. Ранени войници, бежанци и Гуглата знае още какво.

Миг преди да се гмурне в блесналия от слънцето прахоляк, историкът разбра, че това е последният му дъх.

Конят зацапа във водата, но той почти не усети забавяне. Пътят пред него се изпъна чист — кипнал и странно спокоен поток разкаляна вода. Напред едва се виждаха ездачи, препускащи в бесен галоп. Дюйкър усети под себе си твърда, неподдаваща под копитата на коня основа. Дълбочината под тях не беше четири и половина стъпки, а едва наполовина. И копитата биеха в камък, а не в кал. Той препускаше напред и не разбираше какво става.

Ефрейтор Лист се появи до него, а с него и едно напиращо в галоп отделение на конниците на Враната. Един от уикските воини се ухили.

— Пътят на Колтейн — воините му летят като призраци над реката!

И в главата на Дюйкър се върнаха думи от предната нощ. „Тъмлит — наблюденията на онзи благородник. Укрепени фургони, привидно натоварени до ритлите с ранени. Каменоделци и инженери. Фургоните, които първи преминават брода и им трябва цялата нощ, за да го направят. Ранените са били натоварени върху каменни блокове. Проклетите инженери са построили път!“

Изглеждаше невъзможно, но доказателството беше под него. От двете страни бяха вдигнати колове, стегнати с въжета от отрязаните коси на тайтанци, за да очертаят краищата. Малко над десет стъпки ширина — за сметка на ширината беше осигурена бързина на преминаването на над четиристотинте крачки до другия бряг. Дълбочината на брода вече не беше повече от две и третина стъпки и явно се беше оказала преодолима както за добитъка, така и за бежанците.

Прахта отпред изсветля и историкът разбра, че наближават западния бряг. И тогава до ушите му достигна тътенът на магия. „Тази битка съвсем не е свършила. Само временно сме изпреварили една войска, за да налетим с главата напред в друга. И всичко това само за да бъдем смлени между два воденични камъка.“

Стигнаха до плитчините и миг след това преодоляха двайсетте разкрача нагоре по склона, за да излязат от прашните пелени.

Дюйкър извика тревожно и заедно със спътниците си дръпна рязко юздите. Точно пред тях отделение войници — инженери — тичаха с все сила към началото на брода. После сапьорите се пръснаха между тях с мръсни ругатни, снишаваха се и заобикаляха бежешком подскачащите и пръхтящи коне. Един от тях — едър плещест мъж с опърлено от слънцето, гладко избръснато плоско лице, смъкна очукания шлем от главата си — лъсна плешивото му теме — и го запокити към най-близкия уикски конник.

— Разкарай се оттук, мамка ви скапани пълни с мухи търбуси тъпанарски! Работа ни чака!

— Да бе! — изрева друг; накуцваше, явно настъпен от конско копито. — Бегай да се биеш некъде! Чеп имаме да вадим!

Без да обръща внимание на отчаяните им викове, Дюйкър обърна коня си към брода. Магията, задържала до този момент прахта над

водата, беше изчезнала. Облаците вече се бяха разнесли на петдесет разтега надолу по течението. А „Пътят на Колтейн“ представляваше гмеж от размахващи яростно оръжия и крещящи селяци.

Вторият сапьор, който беше извикал за „ваденето на чеп“, се добра до някаква плитка яма над разкаляния бряг пред брода.

— Кътъл, задръж така! — изрева едрият, без да откъсва очи от напиращата многохилядна разярена тълпа. Първите редици на селската орда вече бяха стигнали до средата на брода. Мъжът сложи огромните си лапи на кръста си и присви очи, сякаш без да забелязва напрегнатото внимание, с което го следеше отделението му, както и Дюйкър, Лист и неколцината уикски конници. — Да се натресат колкото може повече! Уикските копелета не са единствените, които разбират от разчет на времето.

Авангардът на ордата, блеснал от размахваните остриета като паст на гигантско влечуго, вече беше преминал три четвърти от брода. Историкът вече можеше да различи отделни лица, израженията им на смъртен страх и напрегнатост, така присъщи пред лицето на битката. За миг погледна през рамо и видя стълбовете дим и магическите мълнии, съсредоточени по десния фланг на отбранителните позиции на Седма. От този фланг долиташе смътно и бойният вик на семк, като дращене на нокти в твърда кожа. При първите насипи се вихреше яростен бой.

— Кътъл! — ревна едрият мъж. — Дръпни я тая коса!

Дюйкър се обърна рязко и видя как сапьорът пред ямата хваща едното дълго черно въже, което се беше проточило навътре във водата. Омацаното с кал лице на Кътъл се изкриви в свирепа гримаса и той стисна очи. А после дръпна. Въжето се отпусна.

Не последва нищо.

Историкът извърна очи към едрия мъж. Беше затъкнал ушите си с пръсти, макар че очите му си оставаха отворени, вперени в реката. И в този миг Дюйкър осъзна какво предстои, още преди Лист да му извика предупредително:

— Сър!

Земята сякаш изведнъж пропадна на три пръста под тях. Водата по ширината на брода се надигна, изгърби се, замъгли се, а после гърбицата сякаш се затъркаля мълниеносно по хлътналата дължина на пътя. Селяците, нагазили в реката, просто изчезнаха. И се появиха

само миг по-късно — още докато взривът събаряше всички по брега с удар като от божи юмрук — в цветя от червено, розово и жълто, части от плът и от кост, крайници, коса, дрипи, и всичко това се надигаше все по-нагоре и нагоре, докато водата се взривяваше нагоре и навън — кална, страховита мъгла.

Конят на Дюйкър се дръпна и отметна глава. Грохотът беше оглушителен. Светът сякаш потръпна във всички посоки. Един от уикските конници беше рухнал на земята и се гърчеше, стиснал ушите си с ръце.

Реката започна да спада, ужасяващо кипнала от човешки тела и части от тела, пара, изтласкана към отвъдния бряг от внезапния порив на вятъра. Главата на гигантската змия я нямаше. Заличена заедно с една трета от дължината й — всички, които бяха навлезли във водата, бяха пометени.

Макар че едрият мъж стоеше вече близо до Дюйкър, думите му прозвучаха смътно и далечно в бръмналите му уши:

— Петдесет и пет „проклетии“ — Седма ги стискаше от години. Тоя брод вече е изкоп. Ха! — След което доволното му изражение повехна. — Пръстите на Гуглата да ме стъпчат дано! Пак ще трябва да копаем с лопати.

Нечия ръка го дръпна за ръкава. Лист се наведе към него и викна:

— Сега накъде, сър?

Историкът погледна надолу по течението, към въртопите, червени от кръв и пълни с човешки леш. В първия миг не можа да схване въпроса на ефрейтора. „Накъде? Няма спасение никъде. Няма място, където бягството от касапницата ще ти донесе нещо друго освен отчаяние.“

— Сър?

— Към мелето, ефрейтор! Да го видим с очите си.

Бързата поява на Колтейн и неговите конници, ударили западния фланг на тайтанските пиконосци от тази страна на реката, бяха обърнали посоката на битката. Още докато препускаха към насипите, Дюйкър и Лист видяха как тайтанците се огъват и излагат пешаците на семк на залповете на уикските конни стрелци. Облаците стрели бръмчаха и жилеха освирепелите космати бойци на семк.

В самия център стоеше непоклатимо ядрото на пехотата на Седма, задържащо яростния напор на семк, докато на стотина крачки

на север тежката пехота на Гуран стоеше и изчакваше сблъсъка с омразните малазанци. Пълководецът им явно беше премислил. Камъст Релой и армията му се бяха оказали заклещени — поне за тази битка — на другия бряг. Освен разбитите морски пехотинци от ариергарда и конниците на клана на Невестулката, силите на Колтейн бяха останали почти непокътнати.

На петстотин разкрача още по на запад, по просторната камениста равнина, кланът на Невестулката преследваше в галоп останките от конницата на Гуран.

Дюйкър зърна в самото ядро на битката сред отбранителната линия на Седма цветно петно, златно и червено — Бария Сетрал и неговите Червени мечове. Воините на семк, изглежда, се бяха настървили да се докопат до „галените псета“ на Малазан и плащаха с кръв за това си желание. Все пак бойците на Сетрал изглеждаха смалени наполовина — по-малко от двадесет души.

— Искам да се приближим — каза Дюйкър.

— Слушам, сър — отвърна Лист. И посочи. — Онова възвишение… но там ще се озовем в обхвата на стрелите, сър.

— Ще поема риска.

Препуснаха към позициите на Седма. Ротното знаме стоеше самотно и прашно на ниския хълм малко зад фронтовата линия. Пазеха го трима побелели ветерани — труповете на бойци на семк, осеяли склона, показваха, че хълмът е бил оспорван яростно в началото на деня. Ветераните се бяха сражавали и бяха покрити с леки рани.

Когато историкът и ефрейторът стигнаха до позицията им, Дюйкър видя, че тримата мъже са коленичили около един свой паднал другар. Сълзите бяха изровили тъмни вадички по прашните им лица. Спряха конете и историкът бавно се смъкна от седлото.

— Имате какво да разкажете, бойци — промълви той, надмогвайки грохота на желязото и виковете от битката едва на трийсет крачки на север от тях.

Един от ветераните вдигна очи и примижа.

— Историкът на стария император, кълна се в муцуната на Гуглата. Виждал съм ви във Фалар, а може би в равнините на Уик…

— И на двете. Виждам, че знамето е било атакувано. Загубили сте свой приятел, за да го опазите.

Мъжът примигна, а после очите му се спряха на знамето на Седма. Прътът се беше килнал на една страна, опърпаният плат поклащаше призрачните си цветове под слънцето.

— Дъх на Гуглата! — изръмжа мъжът. — Мислиш, че сме се били, за да опазим някаква си дрипа? — Посочи тялото, до което бяха коленичили приятелите му. — Нордо го удариха две стрели. Задържахме цял отряд бойци на семк, за да може да си умре сам. Проклетите туземци прибират ранените си врагове и ги държат живи, за да ги изтезават. Нордо не заслужаваше това.

— Така ли искате да бъде разказан подвигът ви?

Мъжът примижа отново и кимна.

— Точно така, историк. Ние не сме вече просто армия на Малазан. Вече сме хора на Колтейн.

— Но той е Юмрук.

— Студенокръвен гущер е той. — Мъжът се ухили. — Но е наш човек отвсякъде.

Усмихнат, Дюйкър огледа фронтовата линия. Някакъв духовен праг беше прекрачен. Войската на семк беше прекършена. Загиваха стотици, докато трите легиона на уж съюзниците им си стояха невъзмутимо по склоновете зад тях. Вложили бяха и последната стръв към святата си кауза — поне за това сражение. Дюйкър разбираше, че във вражеските станове тази нощ ще има люти ругатни и яростни обвинения. „Добре. Нека сами да започнат да се цепят.“

И този ден не свърши с победа на Вихъра.

Въпреки че вече притъмняваше, Колтейн не остави победоносната си армия да отдъхне. Вдигаха се нови укрепления, старите се възстановяваха. Копаеха се окопи, пускаха се патрули и се развеждаха караули. Бежанците бяха изведени в хълмистата низина западно от брода, шатрите им бяха подредени в карета с широки проходи между тях. Фургони, натоварени с ранени войници, се придвижваха през тези проходи и резачите и лечителите се залавяха за работа.

Добитъкът беше отведен на юг, към тревистите склонове на хълмовете Барл — ниска изгърбена верига, покрита с избелели камъни,

суха трева и клек. Водачите, с помощта на конниците от клана на Мармота, пазеха стадата.

Щом слънцето се смъкна зад хоризонта, Колтейн свика военен съвет.

Дюйкър, вече с неизменния ефрейтор Лист, застанал до рамото му, седеше на един походен стол и слушаше изтръпнал и отчаян докладите на командирите. Лъл беше загубил половината от морските си пехотинци, а подкрепилите го помощни части бяха пострадали още повече. Кланът на Невестулката беше премазан — сега главната им грижа беше недостигът на коне. Капитаните Ченед и Сълмър изреждаха сякаш безкраен поменик на ранени и загинали от Седма. Техните офицери и особено отдельонните им сержанти явно бяха понесли тежки щети. Натискът срещу отбранителната линия се бе оказал огромен, особено в началото на деня — преди да пристигне подкрепата на Червените мечове и клана на Мармота. Разказът за края на Бария Сетрал и неговия отряд предизвика много въздишки. Бяха се сражавали с демонична ярост, задържайки първите редици и изкупвайки с живота си съдбоносно време, през което пехотата да може да се прегрупира. Червените мечове бяха проявили такава доблест, че си заслужиха похвалата на самия Колтейн.

Сормо Е’нат беше загубил две от децата-магьосници срещу жреците на семк. Нил и Недер бяха оцелели.

— Имахме късмет — добави той, след като докладва за загиналите с хладен и безстрастен тон. — Богът на семк е жесток асцендент. Използва заклинателите, за да прелива през тях своя гняв, без да го е грижа за смъртната им плът. Онези, които не можеха да устоят на силата на бога, просто се разсипваха.

— Това е добре. Ще им намали бройката — изръмжа Лъл.

— Богът просто си избира други — отвърна Сормо. Все повече започваше да прилича на старец, даже в жестовете. — Трябва да се предприемат по-крайни мерки.

Всички се умълчаха. Накрая Ченед изрази колебанието на всички.

— Какво означава това, магьоснико?

Бълт се намеси:

— Думите, изречени на глас, могат да бъдат чути… от някой отмъстителен и параноичен бог. Щом няма друг избор, направи

каквото е нужно, Сормо.

Магьосникът кимна замислено.

Бълт шумно въздъхна и отпи от един мях, преди да заговори.

— Камъст Релой е тръгнал на север. Ще се прехвърли при речното устие — в градчето Секала има каменен мост. Но така ще изгуби десет, може би единадесет дни.

— Пехотата на Гуран ще остане при нас — каза Сълмър. — Както и войската на семк. Не е нужно да се настъпват по краката, за да ни нанесат щети. Умората скоро ще ни съсипе.

Бълт стисна широката си уста.

— Колтейн е обявил утре ден за почивка. Ще се заколи добитък, вражеските убити коне също ще се нарежат и ще се изпекат. Оръжието и снаряжението трябва да се поправят.

Дюйкър вдигна глава.

— Продължаваме ли похода към Убарид?

Никой не отговори.

Историкът огледа командирите един по един. Не видя по лицата им нищо обнадеждаващо.

— Градът е паднал.

— Така заяви един тайтански водач — каза Лъл. — Нямаше какво да губи, като ни го казва, защото и без това издъхваше. Според Недер е казал истината. Малазанската флота е избягала от Убарид. В момента десетки хиляди бежанци се придвижват на североизток.

— Още хленчещи благородници в скута на Колтейн! — изръмжа Ченед.

— Но това е невъзможно — промълви Дюйкър. — Щом не можем да влезем в Убарид, кой друг град ще е отворен за нас?

— Има само един — отвърна му Бълт. — Ейрън.

Дюйкър се вкочани.

— Но това е безумие! Шестстотин мили!

— Близо седемстотин — озъби се Лъл.

— А Пормквал? Прави ли контраатаки? Тръгнал ли е на север, за да ни срещне по средата? Въобще знае ли, че съществуваме?

Бълт го изгледа твърдо.

— Дали знае? Мисля, че да, историк. Дали ще тръгне в поход? Дали контраатакува? — Ветеранът сви рамене.

— На път за насам срещнах отделение инженери. Разревали са се като деца.

— Защо? — попита Ченед. — Да не би невидимият им командир да лежи на дъното на Секала, с уста, пълна с кал?

Лъл поклати глава.

— Свършили са им „проклетиите“. Останали са им само един-два сандъка с „шила“ и „запалки“. Човек би помислил, че майките им са хвърлили топа.

Най-сетне проговори и Колтейн.

— Справиха се добре.

Бълт кимна.

— Да. Съжалявам, че не можах да видя как издухаха пътя.

— Е, ние го видяхме — каза Дюйкър. — Победата е по-сладка, когато не те измъчват кошмарни спомени, Бълт. Наслади й се.

Дюйкър се събуди в палатката си от допира на една мека малка длан. Отвори очи в тъмното.

— Историко.

— Недер? Колко е часът? Колко съм спал?

— Към два през нощта — отвърна тя. — Колтейн заповяда да дойдете с мен. Веднага.

Дюйкър се надигна. Преди да си легне, беше твърде уморен за нещо повече, освен да разстеле походните си одеяла на пода. Завивките бяха плувнали в пот и капки кондензирана влага. Той потрепери от студ.

— Какво се е случило?

— Нищо. Все още. Хайде, побързайте. Нямаме много време.

Той излезе навън и в душата му отекна лагерният стон, тих и скръбен в този тъмен час на нощта. Хиляди гласове се сливаха в този траурен, вледеняващ сърцето звук. Раните, тревожещи уморения сън, тихите стонове на войниците, на които нито лечители, нито резачи можеха да помогнат, мученето на добитък, стъпките на безброй копита, пригласящи на тъжния хор с неспокойния си грохот. Някъде от равнината на север долиташе едва доловимо плачът на жени и майки, оплакващи своите мъртъвци.

Историкът тръгна уморено след пъргавата Недер по кривите пътеки на уикския стан. Бе обзет от тъжни мисли. Мъртвите бяха преминали през Портите на Гуглата. За живите бе останала болката от това преминаване. Като имперски историк, Дюйкър беше виждал много народи, но не помнеше и един, който да няма ритуал за скръбта. „Колкото и много, и различни да са боговете ни, Гуглата ни обгръща всички в хилядите си превъплъщения. Когато ни лъхне дъхът от дверите му, винаги вдигаме глас, за да прогоним онази вечна тишина. Тази нощ слушаме риданията на семк. И на тайтан. Едно и също. Кому са нужни храмове и жреци, за да оковат и насочат израза на отчаянието и на скръбта — след като всичко е свято?“

— Недер, защо уикците не скърбят тази нощ?

Тя го изгледа през рамо, без да спира.

— Колтейн забранява.

— Защо?

— Питайте него. Не сме оплаквали загиналите си от началото на този поход.

Дюйкър помълча дълго.

— И как го приемате това във вашите три клана, Недер?

— Колтейн заповядва. Ние се подчиняваме.

Стигнаха до края на уикския стан. Отвъд последната палатка се изпъваше плоската, с ширина двайсетина крачки мъртва полоса, а зад нея бяха изплетените от тръстика стени на предните постове, със стърчащите през тях дълги пръти, подострени и на височината на конски гърди. Там патрулираха конните воини от клана на Невестулката, вперили погледи в тъмната камениста равнина.

В мъртвата полоса се виждаха два силуета — единият висок, другият нисък, тънки и призрачни. Недер го поведе към тях.

Бяха Сормо и Нил.

— Само вие ли останахте? — попита историкът високия магьосник. — Вчера каза на Колтейн, че сте загубили само двама.

Сормо Е’нат кимна.

— Младата плът на останалите трябва да отпочине. Десетина конярки се грижат за конете, а няколко знахари превързват ранените бойци. Ние тримата сме най-силните, затова сме тук. — Магьосникът пристъпи напред. Някаква трескавост лъхаше от него, а в гласа му се долавяше молба за нещо, надвишаващо възможностите на историка. —

Дюйкър, ти, чийто поглед срещна моя през духовете на Вихъра в онзи керванси стан, чуй думите ми. Сега ще чуеш страха — ще чуеш ека на всяка камбана от тържествения му проглас. Този мрачен хор за теб не е непознат. Знай тогава, че в тази нощ съм имал съмнения.

— Магьоснико — промълви Дюйкър, след като Недер пристъпи напред и зае мястото си вдясно от Сормо, — какво става тук?

В отговор Сормо Е'нат вдигна ръце.

Сцената около тях се преобрази. И Дюйкър видя как зад тримата магьосници се издигнаха канари и стръмни склонове, а чернилката на тъмното небе запулсира отгоре. Земната твърд под кожените обуща на Дюйкър стана мокра и студена. Той погледна надолу и видя блесналите кори на трошливия лед, покрили локвите кална вода. Безумни шарки по леда отразяваха милиардите цветове на струящата неведомо откъде светлина.

Студеният полъх на вятъра го накара да се обърне. И от гърлото му се изтръгна изненадан стон. Цялото му същество се изпълни с ужас и той отстъпи назад. Мръсен, зацапан с кръв лед оформяше пукащата и пращяща стръмнина пред него, разядени ледени блокове се заоткъртваха и западаха в нозете му, само на няколко крачки пред него. Стръмнината се издигна, наклони се назад и прорязаното й с пукнатини лице се изгуби в мразовитите мъгли.

Ледът беше пълен с тела — човешки фигури, усукани и с разкъсана плът. В основата на ледената твърд се бяха изсипали органи и вътрешности, като от някоя гигантска кланица. Бавно разтапящите се буци от лед заоформяха езеро, от което стърчаха или се трупаха на острови, изгърбени и мазни, части от човешки тела.

Оголената плът бе започнала да гние и да се слива на грозни купове желе, сред които смътно се виждаха все още неразложени трупове.

Сормо проговори зад него.

— Той е там, вътре. Близо.

— Кой?

— Богът на семк. Асцендент от много отдавна. Неспособен да устои на магията, е бил погълнат с другите. Но не е умрял. Усещаш ли гнева му, историко?

— Мисля, че всякакъв усет ме е изоставил. Що за магия е това?

— Джагътска. За да възпират приливите на човешките нашественици, са издигали лед. Понякога бързо, понякога бавно, както повелявала стратегията им. На места ледът е поглъщал цели континенти и е заличил всичко, стояло някога по тях. Цивилизациите на Форкрул Ассаил, огромните съоръжения и постройки на К’Чаин Че’Малле, и, разбира се, жалките колиби на ония, които един ден щели да наследят света. Тези ритуали са най-висшите от Омтоуз Феллак и остават вечни, историко. Раждат се, заглъхват и се раждат отново. В този момент един от тях се ражда в далечна земя и тези реки от лед изпълват сънищата ми, защото са предопределени да причинят огромно бедствие и смъртта на невъобразим брой живи същества.

В думите на Сормо имаше нотка на древност, неумолимата студенина на вековете, напластявали се един върху друг непрестанно. В очите на Дюйкър всеки камък сякаш, всяка канара, всяка планинска вис започна да се движи в едно вечно движение — приличаха на безумни левиатани. Тръпки потекоха с кръвта в жилите му и той се разтрепери неудържимо.

— Помисли за всичко, което държи този лед — продължаваше гласът на Сормо. — Крадците на гробници намират в тях богатства, но умните ловци на сила търсят… лед.

Недер проговори:

— Започват да се събират.

Дюйкър най-сетне обърна гръб на раздраните и зацапани с гниеща плът ледове. От тъмата приижда безформени вихри и пулсиращи енергии, трупаха се и обкръжаваха тримата магьосници. Някои блестяха восъчнобели, други смътно разцъфтяваха с треперлив ритъм.

— Духовете на земята — промълви Сормо.

Нил, загърнат в халата си, сякаш едва устояваше на порива си да затанцува. На детското му лице се изписа мрачна усмивка.

— Плътта на един асцендент съдържа огромна сила. Всички те жадуват за късче от нея. С дара, който им носим, ги обвързваме за още служене.

— Историко. — Сормо пристъпи напред, протегна тънката си ръка и я положи на рамото на Дюйкър. — Колко тънко е това резенче на милостта? Целият този гняв… на който ще се сложи край. Разкъсан, и всяка частица — погълната. Не е смърт, а вид разпадане…

— А чародеите? Жреците на семк?

Магьосникът потръпна.

— Знание, съпроводено с огромна болка. Трябва да изтръгнем сърцето от жреците на семк. Ала това сърце е по-лошо от камък. Сега то използва смъртна плът… — Той поклати глава. — Колтейн заповядва.

— Ние се подчиняваме.

Сормо кимна.

Дюйкър въздъхна.

— Чух съмненията ти, магьоснико.

На лицето на Сормо се изписа страстно облекчение.

— Покрий очите си тогава, историко. Това ще е… кърваво.

Зад гърба на Дюйкър ледовете се взривиха с оглушителен грохот. Студен пурпурен дъжд го връхлетя като стена и той залитна. Чу зад себе си дивашки писък.

Духовете на земята се втурнаха напред, завихриха се и се затъркаляха покрай Дюйкър. Той рязко се обърна и видя силует — гнила черна плът, ръце дълги доземи като на горила — мъчеше се да се изтръгне от мръсната кипнала лапавица.

Духовете го връхлетяха. Съществото нададе още един последен оглушителен писък и беше разкъсано.

Когато отново се върнаха в мъртвата полоса, тънка червена ивица вече очертаваше източния хоризонт. Лагерът се пробуждаше, нуждите на съществуването за сетен път налагаха товара си върху окаяните, уморени човешки души. Палеха се огньовете на походните налбантници, стържеха се прясно одрани кожи, опъваха се на колове да съхнат или пък се слагаха в големите черни котли за щавене. Макар да бяха прекарали цял живот в градове, малазанските бежанци вече свикваха да носят града със себе си — поне онези жалки негови остатъци, жизненоважни за съществуването.

Дюйкър и тримата магьосници бяха подгизнали от стара кръв и покрити от глава до пети с полепнали късчета гнила плът. Самата им поява на равнината бе достатъчна, за да възвести успеха им, и уикските воини надигнаха вой, който бе подхванат от всеки клан в

лагера поред, звук колкото скръбен, толкова и триумфален, траурен химн, възвестяващ падането на един бог.

В далечните станове на семк на север ритуалите на оплакване на мъртъвците бяха заглъхнали, отстъпили място на злокобна тишина.

От земята се издигаше пара, кондензираше се в утринна роса и историкът усещаше — докато крачеше през мъртвата полоса към лагера на уикците — един по-мрачен ек в силата на земните духове. Щом стигнаха началото на лагера, тримата магьосници се разделиха с него.

Отекващата сила намери своя глас няколко мига по-късно, когато всички псета из лагера започнаха да вият. Воят им беше странно безжизнен и студен като желязо, изпълваше въздуха като закана.

Дюйкър забави крачка. „Закана. Век на всепоглъщащ лед…“

— Историко!

Вдигна очи и видя тримата приближаващи се мъже. Позна двама от тях — Нетпара и Тъмлит. Благородникът, който ги придружаваше, беше нисък и дебел, загърнат в дебело наметало от златен брокат, което щеше да изглежда внушително на мъж с два пъти по-висок ръст и на половината на ширината му. Но върху него ефектът изглеждаше по-скоро жалък.

Нетпара го заговори задъхано; дебелото му, цялото оплескано в кал тяло се затресе.

— Имперски историк Дюйкър, държим да поговорим с вас.

Безсънието — а и още цяла орда други неща — бяха изчерпали търпението на Дюйкър, но той се постара да отговори спокойно.

— Бих предложил в друг момент…

— Абсолютно невъзможно! — отсече третият благородник. — Съветът няма да позволи отново да го отхвърлят така безцеремонно. Колтейн стиска меча и може да си позволява да ни държи настрана с варварското си безразличие, но ние настояваме петицията ни да бъде представена така или иначе!

Дюйкър примига.

Тъмлит се окашля извинително и отри насълзените си очи.

— Историко, позволете да ви представя високопочитаемия Ленестро, доскорошен гражданин на Сиалк…

— Не какъв да е гражданин! — кресна Ленестро. — Единственият представител на канийската фамилия със същото име

във всичките Седем града. Фактор в най-голямото търговско предприятие за износ на най-фино щавената камилска кожа. Аз съм главен в гилдията, в Сиалк ми бе оказвана чест, равна на властта на Юмрук. Не един Юмрук ми се е кланял, но ето ме сега тук, унизен дотам, че да прося за аудиенция с някакъв си оплескан с мръсотия схолар…

— Ленестро, моля ви! — прекъсна го раздразнено Тъмлит. — Така с нищо не помагате на каузата ни!

— Ударен през лицето от един оплескан със свинска мас дивак, когото императрицата трябваше да набучи на шип на стената още преди години! Гарантирам ви, че тя ще съжали за милостта си, когато чуе вестите за този ужас!

— И за кой ужас по-точно става въпрос, Ленестро? — кротко попита Дюйкър.

Въпросът му накара Ленестро да зяпне, с разпенена уста. Вместо него реши да отговори Нетпара.

— Историко, Колтейн мобилизира слугите ни. Дори не беше молба. Неговите уикски псета просто дойдоха и ги събраха — всъщност, когато един от благородните ни колеги им възрази, те посегнаха на особата му и го събориха на земята. Но да са се върнали слугите ни? Не. Дали са живи поне? Какви ли самоубийствени постове са им възложили? Нямаме никакви отговори, историко.

— Загрижени сте за благополучието на слугите си? — попита Дюйкър.

— Кой ще ни готви? — настоя Ленестро. — Кой ще ни чисти и кърпи дрехите, кой ще ни вдига шатрите и ще затопля водата за баните ни? Това е гавра!

— За мен благополучието им е главната грижа — намеси се с тъжна усмивка Тъмлит.

Дюйкър му вярваше.

— Добре. Тогава ще попитам от ваше име.

— Разбира се, че ще попитате! — сопна се Ленестро. — Веднага!

— Когато можете — каза Тъмлит.

Дюйкър кимна и им обърна гръб.

— Още не сме приключили с вас! — изрева зад него Ленестро.

— Приключихме — чу Дюйкър гласа на Тъмлит.

— Някой трябва да усмири тия псета! Воят им няма край!

„По-добре да вият, отколкото да се зъбят.“ Той продължи. Желанието да се умие ставаше непреодолимо. Останките от кръв и плът вече засъхваха по дрехите и кожата му. Привличаше вниманието, докато се тътреше по тесните проходи между шатрите. Правеха след него жестове на възпиране на злото. Дюйкър се боеше, че неизбежно се е превърнал в предвестник и че съдбата, която предвещава, е също толкова смразяваща, колкото бездушния вой на лагерните псета.

Пред него утринният зрак кървеше по небето.

ТРЕТА КНИГА
КУЧЕШКАТА ВЕРИГА

Когато пясъците
заиграха слепешком,
тя от лика се вдигна
на разгневената богиня.

„Ша’ик“
Бидитал

11.

Ако търсиш разпилените кости
на Т’лан Имасс,
събери в шепа
пясъците на Рараку.

„Свещената
пустиня“
Анонимен

Кълп се чувстваше като плъх в голяма стая, обкръжен от огрета, затворен в клетка от сенки — всеки момент можеше да бъде смачкан под нечия пета. Никога досега, навлизайки в Лабиринта на Мийнас, не бе изпитвал такава непреодолима… тежест.

Тук витаеха странници, натрапници, сили толкова враждебни на селението, че самата атмосфера беше настръхнала. Самото му същество, приплъзнало се през тъканта, се беше свело до пълзящо, присвито от страх създание. И при все това единственото, което можеше да долови, беше низ от тъмни проходи, сплит от пътеки, бележещи пътя, поет от нежеланите. Сетивата му крещяха, че — поне засега — е съвсем сам, че мрачният пейзаж наоколо е напълно лишен от живот.

И въпреки това трепереше от ужас.

В ума си той протегна назад призрачна ръка и долови успокояващия досег на мястото, където съществуваше тялото му, усети напора и притока на кръвта в жилите си, тежестта на плът и кости. Седеше скръстил нозе в капитанската каюта на „Силанда“, наблюдаван от бдителния, изнервен Хеборик, докато другите изчакваха на палубата и оглеждаха равния, неумолимо плосък хоризонт във всички посоки.

Трябваше да намерят изход. Целият Древен Лабиринт, в който бяха попаднали, се беше оказал наводнен от гъсто плитко море.

Гребците щяха да тласкат „Силанда“ напред и напред още хиляда години, докато дървото не изгние в мъртвешките им ръце, веслата не се прекършат, докато корабът не започне да се разпада — а барабанът щеше да продължава да отмерва ритъма си и гърбовете им щяха да продължават да се превиват. „А дотогава ние отдавна ще сме мъртви, превърнати в буци пръст.“ За да се спасят, трябваше да намерят начин да сменят Лабиринтите.

Кълп се изруга наум заради ограниченията си. Ако беше практикувал със Серк или с Денъл, или Д’рисс, или с който и да е друг Лабиринт, достъпен за хора, щеше да намери онова, от което имаха нужда. „Но не и Мийнас. Не и морета, реки, нито тази проклета от Гуглата локва.“ Вътре в своя Лабиринт, Кълп се мъчеше да създаде проход към света на смъртните… а това се оказваше проблематично.

Обвързани бяха с някакви особени закони, с правила на природата, които сякаш си играеха с принципите на причина и следствие. Ако се бяха возили на фургон, преходът през Лабиринтите щеше безпогрешно да ги изведе на сух път. Първичните елементи гарантираха неподатлива на никаква промяна връзка през Лабиринтите. Земя към земя, въздух към въздух, вода към вода.

Кълп беше чувал за някои Върховни магове, които — според мълвата — намирали начин да измамят тези закони, а може би боговете и други асценденти също притежаваха такова знание. Но това бе толкова над възможностите на един нисш кадрови маг, колкото сечивата на един ковач огре за някой уплашен котарак.

Другата му грижа беше тежестта на самата задача. Да издърпа шепа приятели през своя Лабиринт беше трудно, но все пак възможно. „Но цял кораб!“ Беше се надявал, че ще намери вдъхновение, след като навлезе в самия Лабиринт на Мийнас, мълния някаква, носеща му просто и елегантно решение. „С цялото изящество на поезията. Не беше ли казал самият Фишър Кел’Тат веднъж, че поезията и магьосничеството са двете остриета на ножа, забит във всякое сърце? Къде се дянаха тогава магическите ми напеви?“

Кълп с горчивина си призна, че в Мийнас се чувства толкова глупаво, колкото и в капитанската каюта. „Изкуството на илюзията само по себе си е прелест. Все трябва да съществува начин… да се измъкнем с хитрина. Това, което е реално спрямо нереалното, е

синергията в смъртния ум. А по-могъщите сили? Възможно ли е самата реалност да бъде излъгана с утвърждаването на нереалност?“

Викът на сетивата му се изостри. Кълп вече не беше сам. Гъстият, подпухнал въздух на Лабиринта Мийнас — където сенките се бяха втъкали като вътък от стъклени нишки и да се приплъзнеш между тях означаваше да изпиташ тръпнещ екстаз — беше започнал да се издува, а сетне — да се огъва, сякаш се приближаваше нещо огромно и изтласкваше въздуха пред себе си. И каквото и да представляваше това нещо, идваше бързо.

Внезапна мисъл изпълни ума на мага. Нещо повече, мисълта притежаваше… елегантност. „Кълна се в пръстчетата на Тогг, дали бих могъл да го направя? Усилващ се натиск, тънка пукнатинка, малко течение, малко напор… Гуглата да ме вземе, не е вода, но почти.“

„Дано!“

Видя как Хеборик подскочи изненадано и удари главата си в ниската греда на каютата. Кълп отново се плъзна в тялото си и изпъшка хрипливо.

— Трябва да тръгваме, Хеборик. Кажи на всички да се приготвят!

Старецът се затърка по тила с чукана на ръката си.

— За какво да се приготвят?

— За всичко.

Кълп се измъкна отново и мислено се изкатери обратно до пристана си в Мийнас.

Нежеланото се приближаваше, сила с такава мощ, че караше въздуха да тръпне. Магът видя как сенките наоколо завибрираха и започнаха да се размиват. Усети ярост, сбираща се във въздуха и в глинестата земя под нозете му. Онова, което навлизаше в този Лабиринт, беше привлякло вниманието на „… нещо… Сенкотрон ли, Хрътките ли… или навярно Лабиринтите наистина са живи същества.“ Все едно, то продължаваше да се приближава с нагло презрение.

Изведнъж Кълп си спомни за ритуала на Сормо, който ги беше вкарал в Лабиринта на Т’лан Имасс край Хисар. „О, Гуглата да ме вземе дано, соултейкън или д’айвърс… но такава мощ! Кой, в името на Бездната, може да притежава такава мощ?“ Можеше да се сети само за двама: Аномандър Рейк, Сина на Тъмата, и Озрик. И двамата соултейкън, и двамата — изключително нагли. Сигурен беше, че ако

бяха други, приказките за делата им щяха да са стигнали до ушите му. „Воините говорят за герои. Маговете — за асценденти.“ Щеше да го е чул.

Рейк се намираше на Дженабакъз, а за Озрик разправяха, че е заминал на един континент далече на юг преди цяло столетие. „Какво пък, може да се е върнало копелето с ледения поглед.“ Тъй или иначе, щеше да го разбере.

Съществото се появи. Притиснат въображаемо по корем в меката земя, Кълп изви врат и се взря към небето.

Драконът се носеше ниско над земята. Външността му опровергаваше всякаква представа за драконско същество. „Нито е Рейк, нито е Озрик.“ С грамадни кокали, покрит със съсухрена кожа като на акула. Разтегът на крилете му надвишаваше многократно дори този на Сина на Тъмата… „в чиито жили тече кръвта на драконска богиня“, а в самите криле нямаше и помен от плавно и гъвкаво изящество; костните ребра по тях бяха с много стави, свързани в безумни съчетания, като премазано крило на прилеп; всяка възлеста става стърчеше изпъкнала под изпънатата напукана кожа. Главата на дракона бе колкото широка, толкова и дълга, като на пепелянка, очите — високо на черепа. Нямаше изпъкнало чело — черепът се скосяваше надолу към зъбчатата основа, почти заровена в мускулите на врата и долната челюст.

Грубо изваян дракон, същество, излъчващо аура на първична древност. И, както осъзна Кълп, докато сетивата му поглъщаха всичко, което излъчваше драконът, беше немрящ.

Магът усети, че съществото го забеляза, докато се рееше с тих шепот на крилете си двайсет стъпки над него. Внезапна напрегнатост, бързо заменена от безразличие.

По дирята на дракона запищя пронизващ вятър — и Кълп се превъртя по гръб и изсъска няколкото думи на Висшия Мийнас, които знаеше. Тъканта на Лабиринта се раздвои — дупка, стигаща едва колкото да премине кон през нея. Но откри зад себе си пустош, а виещият вятър премина в рев.

Все тъй увиснал между селенията, Кълп загледа с благоговеен трепет как очуканият, зацапан с кал нос на „Силанда“ заизпълва разлома. Тъканта се разтвори още по-широко и по-широко. Изведнъж

корабът му се стори ужасно широк. Благоговението на мага премина в страх, после — в ужас. „О, не… ето, че го направих!“

Гъста като мляко разпенена вода рукна около корпуса на кораба. Порталът се разтваряше все по-широко във всички посоки, неудържим, и цялата тежест на едно море се сгромоляса през него.

Водна стена заприижда към Кълп и след миг се стовари, помете и пристана, и духовното му присъствие. Той отново се озова в подскачащата и скърцаща капитанска каюта. Хеборик беше наполовина вътре, наполовина извън входа на каютата, махаше с ръце да се хване за нещо, докато „Силанда“ се издигаше на гребена на гигантската вълна.

Щом видя мага да се надига от пода, бившият жрец го изгледа кръвнишки.

— Кажи ми, че ти си го уредил това! Кажи ми, че го държиш под контрол!

— Естествено, идиот такъв! Не виждаш ли? — Запрепъва се в прекатурените мебели към коридора и се блъсна в Хеборик на излизане. — Дръж крепостта, старче, разчитаме на теб!

И тръгна залитайки към главната палуба. Хеборик изръмжа някаква ругатня зад гърба му.

Ако нахлуването на Нежелания се приемеше с търпеливо примирение и силите на самия Мийнас не се опълчеха пряко, то раздирането на Лабиринта можеше да заличи самата възможност да бъде обуздано. Щетата беше от космически мащаб, рана във вселената, която твърде вероятно можеше да остане непоправима.

„Възможно е току-що да съм унищожил собствения си Лабиринт. Ако реалността не може да бъде измамена. Разбира се, че може — нали го правя непрекъснато!“

Кълп се изкатери на палубата и забърза към кърмовия мостик. Геслер и Сторми бяха на руля, и двамата ухилени като малоумни тъпаци, и се мъчеха да удържат курса. Геслер посочи напред, Кълп се обърна и видя смътното като призрак видение на дракона, тясната му кокалеста опашка, полюшваща се насам-натам в ритъм като змия, виеща се по пясък. Докато гледаше, клинообразната глава на съществото се извърна и мъртво черните очни дупки зейнаха към тях.

Геслер му махна с ръка.

Отърсил се от изумлението си, Кълп направи с усилие стъпка срещу бесния напор на вятъра, добра се до кърмовото перило и го стисна с две ръце. Разломът вече се беше отдалечил — „Но все още се вижда, което означава, че… О, Гугла!“ Водата с яростно шуртене се вливаше в дирята, оставена от дракона соултейкън. Това, че не се разливаше във всички посоки, се дължеше изключително на масата на сенките, които се трупаха по краищата… и водната стихия ги поглъщаше. Но приииждаха още и още. Задачата да се запуши тази пробойна бе толкова непосилна, че отхвърляше самата възможност да се приближи до разлома, да запечата самата рана.

„Сенкотрон! И всяко друго асцендентстско копеле, което би ме чуло! Аз може и да не храня вяра в никой от вас, но вие гледайте да ми повярвате. И то бързо! Илюзия е моят дар, тук и сега. Повярвайте!“ Приковал очи в разлома, Кълп разтвори широко крака, после пусна перилото на кърмата и вдигна ръце нагоре…

„Ще се затвори… ще се изцери!“ Гледката пред него затрептя, разпраното започна да се затваря, краищата му — да се слепват и събират. Водата затече по-бавно. Той се напрегна още повече, напрегна волята си, за да превърне илюзията в реалност. Крайниците му се разтърсиха. Пот изби по кожата му, дрехите му прогизнаха.

Реалността отвърна на напора. Илюзията се разколеба. Крайниците му се заогъваха. Той сграбчи отново перилото, за да се удържи на крака. Проваляше се. „Нямам повече сили. Няма да успея. Умирам…“

Силата, която го връхлетя отзад, бе като дивашки удар в тила. В полезрението му в смъртна агония се загърчиха звезди. Някаква чужда сила потече през него, задърпа тялото му назад и го изправи. Широко разкрачен, той усети как стъпалата му напускат стръмно наклонената палуба. Силата го задържа, и той закръжи на място, изпълнен с воля, студена като лед и нахлула през всички пори на тялото му.

Силата беше немряща. Волята, която го обзе, беше драконова. Обагрена със злоба, изпълнена с неохота, тя все пак се впи в нелогичното магическо усилие на Кълп… и му даде всичката необходима мощ. И повече.

Той изкрещя. Болката го прониза като вледеняващ пламък.

Немрящите не се интересуваха от слабостите на смъртната плът — урок, който сега пареше в костите му.

Далечният процеп се затвори. Изведнъж други сили запреливаха през тялото му. Асценденти, уловили яростната воля на Кълп, започнаха да се вливат в нея, за да се включат в играта с мрачно ликуване. „Винаги е игра. Проклети да сте, всички и до един, кучи синове! Връщам си молитвите обратно! Чухте ли ме? Гуглата да ви вземе всички дано!“

Усети, че болката си е отишла — драконът соултейкън бе отклонил вниманието си при появата на другите сили, които да заемат мястото му. Остана обаче да виси във въздуха на няколко стъпки над палубата, крайниците му потръпваха от играта на силите, обсебили смъртното му тяло. Не с безразличието на немрящия, а със злоба. Кълп съжали за първото.

Падна и коленете му изпращяха върху калните дъски на палубата. „Като сечиво, употребено и после захвърлено…“

После Сторми беше до него, размахваше мях с вино пред лицето му. Кълп го награби и почна да пие. Беше стипчиво.

— Караме по драконовата диря — рече войникът. — Макар че вече не е вода. Оная дупка се е стегнала като сапьорски задник. Не знам какво направихте, но се получи.

— Още не е — измърмори Кълп, докато се мъчеше да усмири треперещите си ръце и крака. Загълта още вино.

— Тогава не прекалявайте с виното — ухили се Сторми. — Така ще ви удари в главата, че…

— Няма да забележа разликата — черепът ми вече е пълен с каша.

— Светехте със син пламък, магьоснико. Не бях виждал досега такова нещо. Адски добър разказ ще се получи за в някоя кръчма.

— Аха. Спечелих си безсмъртие значи. Какво ще кажеш, Гугло!

— Можете ли да се държите на крака?

Кълп не беше чак толкова горделив, че да откаже рамото на войника, докато се вдигаше.

— Дайте ми няколко минути да отдъхна. После ще се опитам да ни измъкна от Лабиринта… в нашия си свят.

— Пак ли ще е толкова грубо?

— Надявам се, че не.

Фелисин стоеше на фордека и гледаше как магът и Сторми си подават меха. Беше усетила присъствието на асцендентите — онова

хладно, безкръвно внимание, с което подръпваха и подбутваха кораба с всичко на борда му. Драконът бе най-лош от всички — леден и чужд. „Като бълхи по кожата му, това бяхме всички за него.“

Обърна се. Баудин гледаше съсредоточено грамадното крилато привидение, цепещо въздуха напред, опрял превързаната си ръка на парапета. Онова, над което се носеха, се обръщаше под тях, надигаше се и ги тласкаше напред с шепот. Греблата продължаваха да натискат с неумолимо търпение, макар да беше ясно, че „Силанда“ се движи по-бързо, отколкото можеха да постигнат мускули и кости — дори тези мускули и кости да са на възкръснали мъртъвци.

„Само да ни види човек. Шепа окаяници. Нищо не е в нашите ръце, нито дори следващата стъпка в това безумно, обречено пътуване. Магът поне си има магьосничеството си, войникът — каменния меч, а другите двама — тяхната вяра в бога с бивните. Хеборик… Хеборик нищо няма. А колкото до мен, имам пъпки и струпеи. Това си имам само.“

— Звярът се приготвя…

Тя погледна Баудин. „О, да, забравих го главореза. Той пък си има своите тайни, макар че едва ли струват нещо.“

— За какво се приготвя? Да не би да си специалист и по дракони?

— Нещо отпред се разтваря… небето се промени. Виждаш ли?

Виждаше. В неизменния сив покров пред тях се бе появило петно с цвета на месинг, ставаше все по-тъмно и се уширяваше. „На мага трябва да кажа може би…“

Но още докато се обръщаше, петното избухна. Някъде далече зад тях отекна вой, изпълнен със смразяваща ярост. Сенки плъзнаха по пътя им и започнаха да се трупат от двете страни, носът на „Силанда“ заора през тях. Драконът присви крилете си и изчезна в кипналия ад от бронзови пламъци.

Баудин се извърна вихрено, сграбчи я в огромните си ръце, събори я под себе си, а огнената стена помете кораба. Чу го как изсъска, щом пламъците ги погълнаха.

„Драконът е намерил Лабиринт… за да изгори бълхите от кожата си!“

Потръпна и се сви, щом пламъците заблизаха заслонилото я туловище на Баудин. Миризмата на изгоряло я удари в ноздрите —

гореше коженият му елек, гореше кожата на гърба му, косата му гореше. Тя задиша тежко и болката прониза дробовете й.

А после Баудин бягаше, понесъл я без никакво усилие в прегръдката си, на широки отскоци към главната палуба. Завикаха гласове. Фелисин зърна Хеборик — татуировките се виеха по тялото му, почернели от пушека. Той залитна, след това се хвърли през борда.

„Силанда“ гореше.

Баудин профуча покрай главната мачта. Кълп изскочи отнякъде, сграбчи го за ръцете и закрещя нещо, което ревящите пламъци заглушиха. Ала Баудин беше обезумял от болка. Ръката му отхвърча напред и магът залитна и падна в пламъците.

Баудин продължи с рев в сляпото си, безнадеждно бягство към кърмовия мостик. Морските пехотинци бяха изчезнали — или бяха изгорели, или издъхваха някъде под палубите. Фелисин не се съпротивляваше. Разбрала, че спасението е невъзможно, посрещаше почти с облекчение захапките на пламъците, все по-яростни и чести.

Само гледаше, широко отворила очи, докато Баудин я носеше към кърмовото перило.

След това започнаха да падат.

Дъхът й излезе от дробовете, щом се удариха в коравия пясък. Все така стиснати в прегръдка, двамата се затъркаляха по някакъв стръмен склон и спряха сред купчина огладени от водата камъчета. Бронзовите пламъци ги нямаше.

Прахта наоколо им улегна и тя се взря в ярката слънчева светлина. Някъде наблизо бръмчаха мухи и този звук бе толкова естествен, че я накара да потръпне — сякаш удържаните до този миг с отчаяние защитни стени вътре в нея се сринаха. „Върнахме се. У дома.“ Разбираше го с инстинктивна увереност.

Баудин изпъшка. Бавно я пусна и се отдръпна, камъчетата под него се хлъзнаха и изстъргаха.

Тя го погледна. Косата му я нямаше, на нейно място беше останало изгоряло като от мълния теме с цвета на потъмнял бронз. Кожата на гърба му бе по-тъмна, отколкото по главата, и на петна. Превръзките на ръката му също ги нямаше, виждаха се подутите пръсти и отеклите стави. Невероятно, кожата му не се беше пропукала, не се беше разцепила — по-скоро изглеждаше сякаш позлатен. „Закален.“

Баудин започна да се надига — бавно; всяко движение беше болезнено точно. Тя го видя как примига. Огледа тялото си с ококорени очи.

„Не е каквото си очаквал. Болката заглъхва — виждам го на лицето ти — вече е само спомен. Оцеля, но някак си… някак е друго. Усещаш го. Знам.“

„Нищо ли не може да те убие, Баудин?“

Той я погледна и се намръщи.

— Живи сме — промълви тя.

Той се изправи и тя го последва. Намираха се в някакво тясно дере, през което пороите бяха бушували с такава сила, че извивките бяха задръстени с грамади камъни, големи колкото черепи. Ровът беше по-малко от пет крачки широк, двата му бряга — високи два човешки боя и съставени от многоцветни пластове пясък.

Жегата беше непоносима. По гърба й течаха вадички пот.

— Можеш ли да видиш някое място, откъдето да се изкачим?

— А ти надушваш ли отатарал? — изръмжа Баудин.

Мраз прониза костите й. „Върнали сме се на острова…“

— Не. А ти?

Той поклати глава.

— Проклет да съм, ако изобщо подушвам нещо. Просто си помислих.

— Не беше най-приятната мисъл — сопна се тя. — Давай да се измъкнем оттук.

„Очакваш да ти благодаря, че ми спаси живота, нали? Очакваш една дума поне, само поглед дори, да ни се срещнат очите. Можеш да си чакаш вечно, главорез такъв.“

Тръгнаха по дъното на запушеното дере, заобиколени от рояци разгневени мухи и от собственото си ехо.

— Аз съм… по-тежък — каза след няколко минути Баудин.

Тя спря и го погледна през рамо.

— Какво?

Той сви рамене.

— По-тежък съм. — Сви ръката си с непострадалата длан. — По-корав. Не знам. Нещо се е променило.

„Нещо се е променило.“ Зяпна го и чувствата й закръжиха около неизречимите страхове.

— Мога да се закълна, че изгарях до кости — промълви той и се намръщи още повече.

— Аз не съм се променила — рече тя, обърна се и продължи. Чу го как след миг закрачи след нея.

Намериха странично дере, тесен процеп в пясъците, откъдето се бяха изсипвали водни потоци. Това корито бързо започна да става по-плитко и след двайсетина крачки се отвори. Излязоха на края на верига от плоски хълмове, с изглед над широка долина от напукана пръст. Други хълмове — по-остри и назъбени, се издигаха отвъд тях, замъглени зад вълните омара.

На петстотин крачки отвъд падината стоеше човек. В краката му лежеше отпуснато тяло.

— Хеборик — каза примижал Баудин. — Изправеният.

„А другият? Мъртъв ли е, или е жив? И кой е той?“

Тръгнаха към бившия жрец, който ги гледаше мълчаливо. Дрехите му също бяха изгорели, покриваха го само жалки дрипи. Но кожата му под гмежта от татуировки беше непокътната.

Щом приближиха, Хеборик пипна с ръка плешивото си теме и каза с кисела усмивка:

— Отива ти, Баудин.

— Какво? — сопна се жлъчно Фелисин. — Да не би да сте от едно братство вече?

Мъжът в краката на стареца беше Кълп. Погледът й се спря върху него.

— Умрял е.

— Не съвсем — каза Хеборик. — Ще живее. Но се е ударил в нещо, когато е скочил през борда.

— Ами събуди го тогава — рече Фелисин. — Не смятам да чакам в този пек, докато си поспи хубаво. Отново сме сред пустинята, старче, ако не си разбрал. А пустинята означава жажда, да не говорим, че нямаме нито храна, нито никакви запаси. И нямаме никаква представа и къде сме…

— На континента — прекъсна я Хеборик. — Седемте града.

— Откъде пък знаеш?

Бившият жрец сви рамене.

— Просто го знам.

Кълп изпъшка и се надигна. Ръката му боязливо опипа буцата над лявото око, после магът огледа наоколо и лицето му се вкисна.

— А пък Седма армия е нощувала ей там — каза Фелисин.

Още малко и щеше да й повярва. После се усмихна вяло.

— Много смешно. — Кълп стана и огледа хоризонта във всички посоки, след което обяви: — На континент сме.

— Тая бяла коса защо не е изгоряла? — попита го Фелисин. — Не си опърлен дори.

— Онзи драконов Лабиринт какво беше? — попита Хеборик.

— Проклет да съм, ако знам — измърмори Кълп и опипа косата си, сякаш да се увери, че още си е на мястото. — Хаос може би. Цял порой от хаос, между Лабиринтите. Не знам. Не бях виждал такова нещо досега, макар че това едва ли означава нещо. Не съм асцендент в края на краищата…

— Сама щях да се сетя — измърмори Фелисин.

Магът я изгледа и примижа.

— Пъпките по лицето ти спадат.

Този път изненадата беше тя.

Баудин се засмя и тя сърдито се обърна към него.

— Какво му е смешното?

— И аз го забелязах. Не че те прави по-хубава.

— Хайде стига — каза Хеборик. — Пладне е, ще стане още по-горещо, преди да захлади. Трябва да се подслоним някъде.

— Някаква следа от войниците?

— Умрели са — каза Фелисин. — Слязоха под палубата, само че корабът изгоря. Умрели са. По-малко гърла за хранене.

Замълчаха.

Кълп ги поведе, явно избрал за цел далечната верига хълмове. Тръгнаха мълчаливо след него.

След двайсетина минути Кълп спря.

— Май трябва да ускорим крачката. Надушвам буря.

Фелисин изсумтя.

— Аз пък надушвам само вкиснала пот — много близо вървиш до мен, Баудин. Иди по-настрана.

— Сигурен съм, че щеше да го направи, ако можеше — измърмори съчувствено Хеборик. И веднага вдигна глава стъписан,

сякаш не беше искал да каже на глас тази истина. Жабешкото му лице посърна.

Фелисин изчака да се успокои, след което се обърна рязко към главореза.

Малките му очи, като две изтъркани монети, не издаваха нищо.

— Телохранител — промълви замислено Кълп и кимна. Заговори хладно на Хеборик: — Казвай. Искам да знам кой е приятелят ни и на чия страна е. Преди го премълчах, заради Геслер и войниците. Но вече не. Това момиче си има телохранител — защо? Точно сега не виждам защо някой ще дава пет пари за това коравосърдечно същество, което значи, че верността му е купена. Коя е тя, Хеборик?

— Сестрата на Тавори — отвърна кисело бившият жрец.

Кълп примигна.

— На Тавори? Адюнктата? Какво тогава, в името на Гуглата, е търсила в онази рудничарска дупка?

— Тя ме прати там — каза Фелисин. — Прав си — няма вярност в тази работа. Просто бях поредната от чистката в Унта.

Явно потресен, магът се обърна към Баудин.

— Значи си Нокът, така ли? — Въздухът около него засвятка — Фелисин разбра, че е отворил Лабиринта си. Магът оголи зъби. — Въплътеното угризение на адюнктата.

— Не е Нокът — рече Хеборик.

— Тогава какво?

— Дълга история…

— Хайде, почвай.

— Старо съперничество — заговори бившият жрец. — Между Танцьора и Въслата. Танцьора създаде тайна армейска част за военни кампании. По подобие на имперския символ с демонската ръка, стиснала сфера, ги нарече своите Демонски нокти. Въслата използва този модел, за да създаде Нокътя. Демонските нокти действаха извън Империята — но Нокътят беше вътрешен, тайна полиция, мрежа от шпиони и убийци.

— Но Нокътят също се използва за тайни военни операции — прекъсна го Кълп.

— Сега — да. Когато Въслата стана регент, в отсъствието на Келанвед и Танцьора, тя прати Ноктите да избият Демонските нокти. Измяната започна прикрито — низ от мръсни тайни мисии, — но

някой се разприказвал и издал играта. Тогава камите заиграха и боят продължи до жестокия край.

— Ноктите са надвили.

Хеборик кимна.

— Въслата става Ласийн, Ласийн става императрица. Ноктите са кацнали върху грамада от черепи, като угоени врани. Демонските нокти си отидоха след Танцьора. Измрели окончателно… или както разсъждават неколцина от време на време, толкова дълбоко са се покрили, че все едно че ги няма. — Бившия жрец се ухили. — Като самия Танцьор може би.

Фелисин изгледа Баудин. „Демонски нокът. Какво общо има сестра ми с някаква тайна секта, вкопчена в спомена за императора и Танцьора? Защо не е използвала Нокът? Освен ако е искала да действа, без някой да разбере…“

— Поначало си е замислено твърде жестоко — продължи Хеборик. — Да оковеш по-малката си сестра като една от многото жертви. Пример, доказващ верността ти към императрицата…

— Не само нейната — намеси се Фелисин. — На дома Паран. Брат ни е изменник с онзи, Едноръкия, на Дженабакъз. Това ни направи… уязвими.

— Всичко се обърка — каза Хеборик и изгледа Баудин. — Тя не трябваше да остава дълго в Чашата на черепа, нали?

Баудин поклати глава.

— Не можеш измъкна човек, който не иска да се измъкне. — Сви рамене, сякаш тези думи бяха повече от достатъчни и няма намерение да каже нищо повече по въпроса.

— Тъй че Демонските нокти са останали — каза Хеборик. — Кой ви командва?

— Никой — отвърна Баудин. — Родил съм се между тях. Останала е сигурно шепа от старите, плетат крака тук-там, или са престарели, или им текат лигите, или и двете. Няколко първородни синове наследиха… тайната. Танцьора не е мъртъв. Възнесъл се е, заедно с Келанвед — баща ми го е видял с очите си в град Малаз, в нощта на Сенчестата луна.

Кълп изсумтя, но Хеборик закима умислено.

— Почти се бях досетил — рече бившият жрец. — Прекалено близо бях стигнал за Ласийн, както се оказа. Тя го подозира или

направо го знае, нали?

Баудин сви рамене.

— Ще я питам другия път, като седнем да си побъбрим.

— Нямам повече нужда от телохранител — каза Фелисин. — Махни се от очите ми, Баудин. Тая грижа на сестричката ми я прати през портите на Гуглата.

— Момиче…

— Млъкни, Хеборик. Ще продължавам да се опитвам да те убия, Баудин. При всяка възможност. Ще трябва да ме убиеш, за да си спасиш кожата. Махни се. Веднага.

Едрият мъж отново я изненада. Вместо да започне да ги умолява, просто обърна гръб и закрачи напряко на пътя, който бяха хванали.

„И толкова. Отива си. Маха се от живота ми, без дума да каже.“ Зяпна след него, изненадана защо така се е свило сърцето й.

— Проклета да си, Фелисин — изръмжа Хеборик. — Ние имаме нужда от него повече, отколкото той от нас.

— Мисля да тръгна с него и да те помъкна със себе си, Хеборик — каза Кълп. — Тая мръсна вещица да я оставим сама и Гуглата да я вземе с благословиите ми.

— Хайде, вървете — подкани ги ядосана Фелисин.

Магът не й обърна внимание.

— Поех отговорността да ти спася кожата, Хеборик, и няма да се отметна, защото Дюйкър ме помоли. Сега ти решаваш.

Старецът се сви.

— Дължа й живота си…

— Мислех, че си го забравил — изръмжа Фелисин.

Той поклати глава.

Кълп въздъхна.

— Добре. Все едно, подозирам, че Баудин ще се справи по-добре без нас. Да тръгваме, преди да съм се разтопил, и може би ще ми обясниш думите си, че Танцьора бил жив, а, Хеборик? Идеята е доста интригуваща…

Тръгнаха. Фелисин се затвори в себе си и престана да ги слуша. „Това нищо не променя, мила ми сестрице. Скъпоценният ти агент уби любовника ми, единствения в Черепа, на който му пукаше за мен. Била съм просто задача за Баудин, нищо повече, а на всичко отгоре той е един некадърен, смотан и твърдоглав глупак. Понесъл тайния знак на

баща си — колко трогателно! Ще те намеря, Тавори. Там, в моята река от кръв. Обещавам ти го…“

— … магия.

Думата я сепна. Вдигна глава и изгледа Кълп. Магът беше ускорил крачките си, лицето му бе пребледняло.

— Какво каза? — попита го тя.

— Казах, че бурята, дето ни застига, не е естествена, това казах.

Тя погледна назад. Бясна стена от пясък прорязваше долината по цялата й дължина и се носеше към тях като левиатан.

— Май е време да потичаме — изпъшка Хеборик. — Ако успеем да стигнем хълмовете.

— Разбрах къде сме! — изрева Кълп. — Рараку! Това е Вихърът!

На двеста крачки пред тях се издигаха назъбени, покрити с камънак хълмове. Дълбоки дерета се врязваха между гърбиците им, като отпечатъци от гигантски ребра.

Тримата затичаха, макар да знаеха, че няма да стигнат навреме. Вятърът ги удари в гърба като обезумял звяр. След миг пясъкът ги погълна.

— Истината е, че тръгнахме да издирим трупа на Ша’ик.

Фидлър изгледа намръщено седящия пред него трелл.

— Труп ли? Че тя мъртва ли е? Как? Кога? — „Твое дело ли е това, Калам? Не мога да го повярвам.“

— Искарал Пъст твърди, че е била убита от войник на Червените мечове от Ерлитан. Така поне му е прошепнала Колодата.

— Не знаех, че Драконовата колода може да е толкова точна.

— Доколкото знам, не може.

Седяха на каменните пейки в една погребална камера, поне на две нива под любимите свърталища на жреца на Сянка. Пейките бяха вградени в грубо изсечената стена, покрита някога с цветни плочки. Отпечатъците във варовика ясно показваха, че пейките всъщност са пиедестали, служили да се поставят върху тях мъртвците.

Фидлър сгъна крак, наведе се и натисна с кокалчетата на пръстите си подутата плът около изцерената кост. „Еликсири, мазила… все пак насиленото лекуване боли.“ Чувствата му бяха мрачни — вече от няколко дни Върховният жрец на Сянка намираше какви ли не

оправдания, за да ги задържи — последното беше уж че трябвало да им осигури още продоволствие. По някакъв странен начин Искарал Пъст напомняше на сапьора за Бързия Бен, взводния маг. Безкраен низ от планове, заплетени в други планове. Представи си как ги обелва един по един, чак до най-вътрешната ядка от схеми и схемички, оплетени в обърквaщи шарки. „Напълно възможно е самото му съществуване да е гмеж от предположения — ако това, то тогава. Кълна се в Бездната на Гуглата, може би всички ние сме точно това!“

Главата му се беше замаяла от Върховния жрец. „Също като Бързия Бен с неговия трън на Тогг, наречен Треморлор. Къща Азат, като Скръбния дом в град Малаз. Но какво представляват те все пак? Знае ли някой?“ Не съществуваше нищо друго освен слухове, мъгляви предупреждения, малко това, малко — онова. Повечето хора правеха всичко възможно да не обръщат внимание на съществуването на тези „къщи“ — жителите на град Малаз като че ли съзнателно се стараеха да не знаят нищо за тях. „Просто една изоставена къща, така казват. Нищо особено, освен може би няколко призрака из двора. Само дето има някакъв страх в очите им.“

Треморлор. Къщата на Азат. „Благоразумните хора не търсят такива места.“

— Нещо ви се върти в ума ли? — попита го кротко Маппо Рънт. — Толкова изражения гледам, че се изписват на лицето ви, че цяла стена в храма на Десемврий можеш да изрисуваш с тях.

„Десемврий. Култът на Дасем.“

— Изглежда, току-що казах нещо нежелано за ушите ви — продължи Маппо.

— Рано или късно човек стига до точка, от която нататък всеки спомен е нежелан — отвърна Фидлър, стиснал зъби. — Мисля, че съм стигнал до тази точка, трелл. Чувствам се стар, използван. Пъст си е наумил нещо — ние сме част от някакъв колосален план, който най-вероятно скоро ще ни убие. Свикнал бях да надушвам подобни неща. Имах нюх за неприятностите, може да се каже. Но ето че сега не мога да схвана — не и този път. Объркал ме е — това е повече от ясно.

— Мисля, че има нещо общо с Апсалар — каза след малко Маппо.

— Да. И точно това ме тревожи. Много. Тя не заслужава повече скръб.

— Икариум проучва въпроса — отвърна треллът и заби поглед в напуканите, изтъркани плочи на пода. Маслото във фенера бе на привършване и сумракът в камерата се сгъсти. — Признавам, че съм се чудил дали Върховният жрец не се кани насила да вкара Апсалар в ролята, за която сякаш е създадена…

— Роля ли? Каква?

— В пророчеството на Ша’ик се споменава за прераждане…

Сапьорът пребледня, после поклати енергично глава.

— Не. Тя не би могла да го направи. Тази страна не е нейната, богинята на Вихъра нищо не значи за нея. Пъст може колкото си иска да се опитва да я принуди, но тя ще му обърне гръб — помни ми думите. — Обзет от внезапно безпокойство, Фидлър стана и започна да крачи напред-назад. Стъпките му зашепнаха със смътно ехо из камерата. — Ако Ша’ик е мъртва, значи е мъртва, и толкова. Гуглата да ги вземе мътните й пророчества! Апокалипсисът ще пропадне, Вихърът ще си затъне обратно в земята и ще поспи още хиляда години, или колкото там трябва, докато дойде следващата Година на Дрижна…

— Но Пъст, изглежда, отдава голямо значение на това въстание — отвърна Маппо. — А то съвсем не е свършило. Или поне той така е убеден.

— Колко богове и асценденти играят в тази игра, трелл? — Фидлър се умълча, загледан в древния воин. — Тя прилича ли физически на Ша’ик?

Маппо помръдна грамадните си рамене.

— Пророчицата на Вихъра съм я видял само веднъж, и то отдалече. Светлокожа е за туземка от Седемте града. Тъмни очи, не особено висока или внушителна. Бих казал, че силата й е… беше… в очите. Тъмни и жестоки. — Отново сви рамене. — По-възрастна е от Апсалар. Може би два пъти по-голяма. Същата черна коса обаче. Във въпросите на вярата и съпътстващите ги пророчества подробностите са без значение, Фидлър. Навярно трябва да се прероди само ролята.

— Девойчето не се интересува от възмездие срещу империята Малазан — изръмжа сапьорът и закрачи отново.

— А онзи сенчест бог, дето я е обсебил?

— Това приключи — отсече Фидлър. — Нищо няма от него, освен спомени, и за щастие — малко.

— Но всеки ден се връщат нови. Нали?

Фидлър не отвърна нищо. Ако Крокъс беше тук сега, каменните стени щяха да закънтят от гнева му — момъкът страшно се ядосваше, станеше ли дума за Апсалар. Крокъс беше млад, жестокостта не му беше вродена, но сапьорът беше сигурен, че младежът щеше да скочи да убие Искарал Пъст без колебание, само ако чуеше, че е възможно Върховният жрец да иска да използва Апсалар. „А опитът да убие Пъст най-вероятно ще се окаже самоубийствен.“ Да скочиш срещу един жрец в собствената му бърлога съвсем не беше благоразумен ход.

А беше вярно, че момичето възвръщаше спомените си. „И да си го кажем направо, малцина — на този свят или на който и да е друг — биха обърнали гръб на обещанието за власт. Искарал Пъст със сигурност го знае, а това знание би могло да оформи всякое негово предложение. «Поеми тази роля, момиченце, и ще можеш да катурнеш всяка империя…» — това ще й каже.“

— Разбира се — въздъхна Маппо, отпуснал гръб на каменната стена, — възможно е и да сме на съвсем погрешна… — отново се изправи, свъсил вежди, — следа.

Фидлър го изгледа с присвити очи.

— Какво имаш предвид?

— Пътя на Ръцете. Събирането на соултейкън и д’айвърс… Пъст е намесен.

— Обясни.

Маппо посочи с грубия си пръст плочите под краката им.

— В най-долните нива на този храм има една камера. Подът й — от каменни плочи — изобразява многобройни фигури. Нещо като Драконова колода. Нито Икариум, нито аз сме виждали подобно нещо досега. Ако наистина е Колода, трябва да е някаква много древна версия. Не са Домове, а Владения. Силите са по-стихийни, по-сурови и първични.

— Това как се отнася към превъплъщенството?

— На миналото може да се гледа като на някаква мухлясала стара книга, която четеш отзад напред. Колкото повече се приближаваш към началото, толкова по-накъсани са страниците. Буквално се разпадат в ръцете ти и ти остават само шепа думи — повечето от които на език, който дори не разбираш. — Маппо притвори очи и замълча дълго, след което вдигна глава и рече: — А някъде между тези разпилени думи е описано сътворението на

превъплъщенците — силите, които са соултейкън и д’айвърс, са много стари, Фидлър. Били са стари още в най-древни времена. Никой от видовете не може да претендира за собственост над тях, а това включва четирите раси основателки: Джагът, Форкрул Ассаил, Имасс и К’Чаин Че’Малле.

— Никой превъплъщенец не може да обладае друг — при нормални обстоятелства — продължи той. — Има изключения, но не е нужно да навлизам в тях. И все пак сред всички тях съществува глад, стигащ дълбоко до костите, както и самата им зверска страст. Съблазънта за господство. Да властваш над всички други превъплъщенци, да изградиш армия от такива създания — всички да станат роби на твоето желание. От една армия — империя. Империя, по-жестока от всичко съществувало…

Фидлър изсумтя.

— Да не би да намекваш, че една империя на соултейкън и д’айвърс ще бъде по природа по-лоша — по-зла — от всяка друга? Изненадваш ме, трелл. Мръсотията расте като рак във всяка организация — човешка или друга, знаеш го много добре. И става все по-мръсна. Пуснеш ли едно зло на воля, то се превръща в нещо обичайно. Проблемът е, че е по-лесно да се свикне с него, отколкото да се изкорени.

Маппо отвърна със скръбна усмивка:

— Добре го каза, Фидлър. Под „жестокост“ имах предвид миазма от хаос. Но ще се съглася с теб, че злото процъфтява също толкова добре и в реда. — За трети път размърда рамене и разкърши схванатия си гръб. — Превъплъщенците се събират заради един обещан портал, през който биха могли да се домогнат до такова възвисяване или асцендентство. Да стане бог на соултейкън и д’айвърс — всеки превъплъщенец се стреми единствено към това и е готов да мине през всякакви препятствия. Фидлър, според нас порталът се намира долу и смятаме, че Искарал Пъст ще направи всичко, за да попречи на превъплъщенците да го намерят — дори за тази цел да се наложи да прокара лъжливи следи из пустинята, да изрисува фалшиви отпечатъци, водещи уж към мястото на портала.

— И Пъст си е наумил роля за теб и за Икариум?

— Вероятно — съгласи се Маппо. Лицето му изведнъж посивя. — Убеден съм, че той знае за нас — в смисъл, за Икариум. Знае той…

„Какво знае?“ Фидлър беше изкусен да попита, макар да съзнаваше, че треллът едва ли ще му отговори с охота. Името Икариум беше известно — не на всички, но все пак бе прочуто. Пътешественик с джагътска кръв в жилите, около когото се вихреха като тъмна диря слухове за бедствия, за ужасни убийства и масова гибел. Сапьорът тръсна глава. Пред този Икариум, когото бе започнал да опознава, всички подобни слухове изглеждаха нелепи. Джагът беше щедър, състрадателен. Ако по дирята му все още се нижеха ужасии, те трябваше да са древни — какво пък, младостта е време за крайности. Този Икариум беше твърде помъдрял, твърде много рани бе преживял, за да се гмурне отново в кървавата река на властта. Какво ли можеше да се надява Пъст, че ще бъде развихрено от тези двамата?

— Може пък вие с Икариум да сте последната отбранителна линия на Пъст — каза Фидлър. — Ако Пътят наистина се слее тук. — „Да, да се попречи на превъплъщенците да се доберат до портала е нещо добро, но усилието може да се окаже фатално… ако не и по-лошо.“

— Вероятно — съгласи се мрачно Маппо.

— Е, можете просто да си тръгнете.

Треллът вдигна глава и се усмихна кисело.

— Боя се, че Икариум търси своето приключение. Тъй че оставаме.

Фидлър присви очи.

— Двамата сте готови да предотвратите използването на портала, нали? Искарал Пъст знае това и точно на това разчита, нали? Използвал е чувството ви за дълг и чест срещу вас.

— Силен ход. И е толкова ефективен, че като нищо може да го използва още веднъж — и с тримата ни.

Фидлър се намръщи.

— Много ще му е трудно да намери у мен чак толкова вярност към каквото и да било. Вярно, войниклъкът залага на такива неща като дълг и чест, но все пак първата му грижа е да избие Гуглата и от двете. Колкото до Крокъс, той е верен на Апсалар. А колкото до нея…

— М-да. — Маппо протегна ръка и я сложи на рамото на сапьора. — Така че разбирам причината за мъката ти, Фидлър. И ти съчувствам.

— Казваш, че ще ни придружите до Треморлор.

— Ще ви придружим. Пътят ще е тежък. Икариум е решил да ви водим.

— Значи наистина съществува.

— Определено се надявам.

— Май е време да се върнем при другите.

— И да им споделим мислите си?

— Дъх на Гуглата, не!

Треллът кимна и се изправи.

Фидлър изсъска.

— Какво има? — попита го Маппо.

— Фенерът е изгаснал. От доста време. На тъмно сме, трелл.

Храмът беше потискащ. Тромавите циклопски стени в най-долните му нива се бяха наклонили и хлътнали, сплескани сякаш под тежестта на камъка отгоре. От широките фуги по тавана се сипеше прах като вода и се трупаше на пирамиди по пода. Фидлър закуцука след Маппо към витото стълбище, което щеше да ги отведе при другите.

Половин дузина бок’арали ги следваха като сенки; всички зверчета стискаха в лапите си листати клони, с които замитаха камъните. На сапьора щеше да му е по-смешно, ако същества не бяха постигнали такова съвършенство в подражанието си на Искарал Пъст и манията му към паяците — чак до свирепо съсредоточените им кръгли сбръчкани черни личица.

Маппо му беше обяснил, че същества почитали Върховния жрец. Не както куче господаря си, а по-скоро както храмови служители своето божество. Странните им ритуали гъмжаха от посветителни дарове, загадъчни символи и издялани с треперлива ръка икони. Много от тези ритуали, изглежда, включваха и телесни отпадъци. „Като не можеш да създадеш свещени книги, създаваш каквото можеш, нали.“ Същества докарваха Искарал Пъст до бяс. Кълнеше ги и беше започнал да носи камъни в една торба. Замерваше с тях бок’арала, когато му паднеше сгода.

Крилатите създания събираха тези „пратени от бога“ предмети и явно ги почитаха като святи — тази заран Върховният жрец беше

намерил торбата грижливо напълнена със събраните камъни. Беше се разпенил от гняв, щом го откри.

Маппо за малко щеше да се спъне в купчина факли по пътя си. Тъмнината беше проклятие за сенките, а Пъст държеше на ескорта от слуги на своя бог. Запалиха си по една, съзнавайки с ирония висшето им предназначение. Маппо можеше да вижда и без тяхна помощ, но Фидлър трябваше да се държи здраво за гръдната кожена сбруя на трелла.

Стигнаха до стълбището и спряха. Бок'арала останаха на десетина крачки назад в коридора и забърбориха, увлечени в някакъв странен спор.

— Икариум е минал оттук наскоро — рече Маппо.

— Да не би магията да усилва сетивата ти? — попита Фидлър.

— Не е точно това. По-скоро е от столетията приятелство…

— Онова, което те привързва към него, искаш да кажеш.

Треллът изпухтя.

— Не с една верига, а с хиляда, войниче.

— Толкова тежък товар ли е приятелството ви?

— Някои товари ги приемаш на драго сърце.

Фидлър помълча.

— Казват, че Икариум е обсебен от времето. Вярно ли е?

— Да.

— Прави разни странни съоръжения, които го измерват, поставя ги на най-различни места по света.

— Да, неговите „карти на времето".

— Чувства, че се приближава към някаква цел, нали? Че скоро ще намери своя отговор — онова, което ти полагаш всякакви усилия да предотвратиш. В това ли си се заклел, Маппо? Да държиш джага в невежество?

— В невежество за миналото, да. Неговото минало.

— Този възглед ме плаши, Маппо. Без история няма растеж…

— Да.

Сапьорът отново замълча. Нещата, които смееше да каже, се бяха изчерпали. „Толкова болка има у този гигантски воин. Толкова тъга. Нима Икариум изобщо не се е замислял? Никога не е поставял под въпрос това вековно приятелство? Какво ли всъщност представлява приятелството за джага? Без паметта то е само една илюзия,

споразумение, взето само на вяра. Как въобще се е породила от това щедростта на Икариум?“

Тръгнаха отново и се заизкачваха по изкорубените каменни стъпала. След кратка пауза, накъсана според изострения слух на Фидлър от разгорещен шепот, бок’арала се умълчаха и отново защапукаха след тях.

Щом излязоха на главното ниво, чуха дрезгаво отекващи гневни викове, отскачащи от стените на коридора, водещ към залата с олтара. Сапьорът се намръщи.

— Това май ще да е Крокъс.

— Не реди молитва, както ми се струва.

Завариха младия даруджистанец на ръба на търпението. Беше сграбчил Искарал Пъст за предницата на халата, беше го надигнал и притиснал в стената зад прашния каменен олтар. Ходилата на Пъст висяха на две педи над каменните плочи и леко подритваха. Отстрани стоеше Апсалар, скръстила ръце, и наблюдаваше сценката съвсем равнодушно.

Фидлър пристъпи напред и сложи ръка на рамото на момъка.

— Ще го удушиш, Крокъс…

— Точно това заслужава, Фидлър!

— Няма да споря, но ако случайно не си забелязал, сбират се сенки.

— Прав е — каза Апсалар. — Казах ти го, Крокъс. Само на няколко мига си от Портите на Гуглата.

Даруджистанецът се поколеба, изръмжа и запокити Пъст настрана. Върховния жрец се изхързули покрай стената задъхан, изправи се и почна да оправя халата си. И захъхри:

— Каква неразумна младеж! Напомня ми за собствените ми сърцераздирателни жестове, когато още щапуках из двора на леля Тула. Тормозех пилците, че не искаха сламените шапчици, които им плетях с часове. Как не можеха да оценят сложните ми плетчици. Толкова дълбоко бях обиден. — Килна глава и се ухили на Крокъс. — А колко добре ще й стои новата ми, подобрена сламена шапчица…

Крокъс скочи, но Фидлър го прихвана и се счепка с младежа. С помощта на Маппо успя да го дръпне назад, а Върховният жрец се измъкна с кикот.

Кикотът премина в пристъп на кашлица, от който Пъст взе да залита като сляп. Едната му ръка се докопа до стената и той се опря на нея като пиян. Кашлицата завърши с хрип, после той отърка очи и вдигна глава.

Крокъс изръмжа:

— Той иска Апсалар да…

— Знаем — прекъсна го Фидлър. — За толкова поне се сетихме, момче. Въпросът е, че си зависи от нея, нали?

Маппо го погледна изненадано. Сапьорът сви рамене. „Късно стигнах до тази мъдрост, но стигнах все пак.“

— Веднъж вече ме използва асцендент — каза Апсалар. — Няма да приема да ме използват отново.

— Няма да те използват! — изсъска Искарал Пъст и подхвана някакъв странен танц. — Ти ще водиш! Ще повеляваш! Волята си ще налагаш! Условия ще диктуваш! Свободна да проявиш всякой каприз, да налагаш всякое хрумване, да се държиш като глезено детенце и да те обожават за това! — Изведнъж се смъкна на пода, помълча, след което зашепна: — Ах, как възбуждат тез съблазни! Освободени са задръжките при кимването и зова на привилегии безмерни! Тя се колебае, огъва се — вижте го в очите й!

— Не е вярно — отвърна хладно Апсалар.

— Вярно е! Каква възприемчивост у това момиче — долавя всяка моя мисъл, сякаш чува ги на глас изречени! Сянката на Въжето си стои у нея, обвързването е неоспоримо! Богове, аз съм гениален!

Апсалар изсумтя презрително и излезе.

Искарал Пъст заситни след нея.

Фидлър спря даруджистанеца, който понечи да хукне след тях.

— Тя може да се справи с него — каза сапьорът. — Това поне би трябвало да е ясно — дори на теб.

— Тук се крият повече загадки, отколкото можеш да си представиш — промълви Маппо, загледан намръщено към Върховния жрец.

Чуха гласове в коридора и Икариум се появи на прага, загърнат в наметалото си от еленова кожа; беше целият покрит с пустинен прах. Забеляза въпроса в очите на Маппо и сви рамене.

— Напуснал е храма… проследих го чак до границата на бурята.

— За кого говорите? — попита Фидлър.

— За Слуга — отвърна му Маппо, още по-намръщен. Погледна към Крокъс. — Смятаме, че той е бащата на Апсалар.

Момъкът се ококори.

— Еднорък ли е?

— Не — отвърна Икариум. — Слугата на Искарал Пъст обаче е рибар. Всъщност барката му се намира в една от долните килии на този храм. Говори малазански…

— Баща й е загубил едната си ръка при обсадата на Ли Хенг — възрази Крокъс и поклати глава. — Бил е с бунтовниците, държали крепостните стени, и ръката му е изгоряла, когато имперската армия завзела отново града.

— Когато се намеси бог… — заговори Маппо и сви рамене. — Едната му ръка изглежда… млада… по-млада от другата, Крокъс. Слуга е бил пратен да се скрие, когато ви доведохме тук. Пъст го криеше от вас. Защо?

— Не беше ли Сенкотрон уредил обсебването? — заговори Икариум. — Когато Котильон я е обсебил, Сенкотрон като нищо може да е обсебил него. Няма смисъл да се опитваме да отгатнем мотивите — Господарят на света на Сянката е прословут със своята тайнственост. Все пак тази възможност ми се струва доста логична.

Крокъс беше пребледнял. Извърна рязко глава и погледът му се спря на пустия вход.

— Лост…

Фидлър го разбра моментално. Обърна се към Икариум.

— Каза, че следите на Слуга водят в бурята на Вихъра. Има ли определено място, където се очаква да стане прераждането на Ша’ик?

— Според Върховния жрец тялото й е останало там, където е паднало от ръцете на Червените мечове.

— Сред бурята?

Джагът кимна.

— В момента й го казва — изръмжа Крокъс, ръцете му се свиха в юмруци и кокалчетата на пръстите му побеляха. — „Прероди се и ще се събереш отново с баща си.“

— Живот даден за живот взет — промълви Маппо. И изгледа накриво сапьора. — Оправи ли се достатъчно за гонитба?

Фидлър кимна.

— Мога да яздя, да вървя… да пълзя, ако потрябва.

— Да се приготвяме за тръгване тогава.

В малкия килер, където беше багажът им. Маппо се наведе над торбата си. Зарови ръце из одеялата и палатката и накрая напипа твърдия, увит в кожа предмет, който търсеше. Издърпа го, смъкна намазаната с восък еленова кожа и откри увитата в нея кост, дълга колкото ръката му. Костеният прът блестеше с цвета на старо злато, излъскан от времето. При дръжката беше увит с кожена лента, широка колкото за двете му длани. Другият край бе обкръжен със също толкова излъскани остри като шипове зъби — всеки с големината на палеца му и обкован в железен пръстен.

Миризма на пелин удари ноздрите му. Магията, вложена в оръжието, все още беше силна. Трудът на седемте треллски вещици не беше нещо, което ще изтлее с времето. Дългата кост беше намерена в един планински поток. Богатата с минерали вода я беше направила корава като желязо и също толкова тежка. Други части от странния скелет на непознатия звяр също тъй бяха събрани, но бяха останали в клана като святи вещи, всяка от тях — заредена със сила.

Само веднъж беше видял Маппо всички тези фрагменти събрани и сглобени — звярът беше два пъти по-голям от прерийна мечка и от челюстите му стърчаха остри зъби. Бедрената кост — която сега държеше в ръцете си — беше като на птица, но невероятно голяма и здрава. Тук-там по нея се виждаха изпъкналости, към които са били свързани масивни мускули.

Ръцете му затрепериха от тежестта на оръжието.

Икариум заговори зад него:

— Не помня да си използвал някога това, приятелю.

Маппо притвори очи, без да се обръща към джага. „Да. Не помниш.“

— Непрекъснато ме смайваш — продължи Икариум, — колко неща успяваш да наместиш в тази опърпана торба.

„Друга хитринка на клановите вещици — този малък личен Лабиринт зад връзките. Кой е мислил изобщо, че ще се опази толкова дълго? Казаха месец, може би два. Но не и чак столетия.“ Погледът му се спря на оръжието в ръцете му. „В тези кости поначало имаше сила — вещиците само направиха някои подобрения, заклинания за

обвързване, за да не се разпадат частите и така нататък. Може би самата кост подхранва някак си Лабиринта в торбата… или няколкото подразнили ме души, които натиквах в нея, когато се ядосвах. Странно, къде ли са се дянали…“ Той въздъхна, уви отново оръжието, прибра го в торбата и стегна връзките. После се изправи, обърна се и се усмихна на Икариум.

Джагът беше надигнал оръжията си.

— Изглежда, че пътуването ни в търсене на Треморлор ще трябва да почака още малко — рече той и сви рамене. — Апсалар е тръгнала да търси татко си.

— И така ще бъде отведена до мястото, където чака тялото на Ша’ик.

— Трябва да тръгнем след нея — каза Икариум. — Може би ще успеем да осуетим намеренията на Искарал Пъст.

— Не само на Пъст, изглежда, а и на богинята на Вихъра… нищо чудно самата тя да е замислила всичко това от самото начало.

Джагът се намръщи.

Маппо въздъхна отново.

— Помисли малко, приятелю. Ша’ик бе помазана за Пророчица на Апокалипсиса почти веднага след раждането си. Над четиридесет години в Рараку, в подготовка за тази година… Рараку не е приятно място, а четири десетилетия ще те похабят дори да си избраник. Навярно Пророчицата е трябвало да постигне само подготовката — самата война се е нуждаела от нова кръв.

— Но не каза ли войникът, че освобождаването на момичето от Котильон му е било наложено от заплахата на Аномандър Рейк? Обсебването е трябвало да продължи много по-дълго, да приближава момичето все повече до самата императрица…

— Така предполагат всички — каза Маппо. — Искарал Пъст е Върховен жрец на Сянка. Според мен е най-добре да приемем, че колкото и коварен да е Пъст, Сенкотрон и Котильон са по-коварни от него. Много по-коварни. Една истински обсебена Апсалар никога не би могла да се доближи до Ласийн — Ноктите биха я надушили, да не говорим за адюнктата с отатаралския й меч. Но една Апсалар, която не е вече обсебена… ами… а Котильон се е постарал да направи така, че да не е вече просто рибарско момиче, нали?

— Коварство, заплетено в друго коварство. Обсъждал ли си го това с Фидлър?

Маппо поклати глава.

— Може и да греша. Може Владетелите на Сянка просто да са видели тук една възможност, начин да се възползват от сливането — камата е наточена, след това се мушка в разгара на най-голямата бъркотия. Чудех се защо спомените на Апсалар се връщат толкова бързо… и така безболезнено.

— А ние нямаме ли някаква роля в това?

— Виж, това не знам.

— Значи Апсалар се превръща в Ша’ик. Ша’ик разгромява малазанските армии, освобождава Седемте града. Ласийн, принудена лично да поеме командването, пристига с армия, за да покори отново размирните граждани на тази страна.

— Въоръжена с умението и знанието на Котильон, Ша’ик убива Ласийн. Край на Империята…

— Край? — Икариум повдигна вежда. — По-вероятно нов император или императрица, със Сянка за богове покровители…

— Неприятна мисъл — изсумтя Маппо.

— Защо?

Треллът се намръщи.

— За миг си представих Искарал Пъст като император… — Тръсна глава, вдигна торбата си и я метна през рамо. — Мисля, че засега ще е най-добре да не споделяме с другите този разговор, приятелю.

Икариум кимна, поколеба се и каза:

— Имам един въпрос, Маппо.

— Да?

— Чувствам се по-близо до разкритието… кой съм аз… отколкото когато и да било. За Треморлор казват, че е свързан с времето…

— Да, така разправят, макар че какво точно значи това — може само да се гадае.

— Отговори, навярно. За мен. За живота ми.

— Та какво питаше, Икариум?

— Ако преоткрия миналото си, Маппо, това дали ще ме промени?

— Мен ли питаш? Защо?

Икариум го изгледа с полуусмивка.

— Защото, приятелю, моите спомени пребивават в теб — а ти не си готов да ми ги разкриеш.

„Ето, че пак стигнахме до това.“

— Кой си ти, Икариум, не зависи от мен, нито от моите спомени. Каква полза би имало да се стремиш да се превърнеш в моята версия за теб? Аз те придружавам, приятелю, в търсенето ти. Ако истината — твоята истина — трябва да бъде открита, ще я намериш.

Икариум кимаше и далечното ехо от същия този разговор се връщаше в ума му… „Но нищо повече, кълна се в Древните. Нищо повече. Защо?“

— И все пак нещо ми подсказва, Маппо, че ти си част от тази скрита истина.

Сърцето на трелла се вледени. „Досега не е стигал чак толкова далече… дали близостта на Треморлор не открехва заключената порта?“

— Тогава, като му дойде времето, ще се изправиш пред необходимостта да решиш.

— Мисля, че да.

Вгледаха се един в друг и очите им затърсиха отражението пред себе си, едното — изтерзано от невинни въпроси, другото — прикриващо опустошително знание. „А между нас, крепящо се на косъм, едно приятелство, непонятно и за двама ни.“

Икариум протегна ръка и стисна Маппо за рамото.

— Май трябва да се връщаме при другите.

Фидлър изчакваше с останалите в подножието на стръмните скали. По каменната фасада на храма пъплеха бок’арала, квичаха, ръмжаха и се мъчеха с въжетата, спускащи товарите за мулетата. Едно от съществата беше оплело опашката си във въжето и жално пищеше, докато бавно се спускаше с товара. Искарал Пъст беше провиснал наполовина от прозореца на кулата и замерваше с камъни нещастните създания.

Погледът на сапьора мерна Маппо и Икариум и забеляза новото напрежение, появило се между двамата, макар да продължаваха

работата си заедно с познатата лекота. Фидлър подозираше, че напрежението е по-скоро от думи, неизречени между двамата. „Всички се променяме, изглежда.“ Погледна към Крокъс, който седеше сковано, с едва сдържано напрежение, на седлото на резервния кон, който беше получил. Преди малко беше заварил момъка увлечен в упражнение по близък бой с ножове. Няколкото пъти, в които сапьорът го беше виждал да използва ножове, някакво отчаяние сякаш разваляше техниката му. Крокъс притежаваше известно умение, ала му липсваше зрялост. Твърде много мислеше са собствената си особа, зад оръжията. Това се бе променило, осъзна Фидлър, докато го наблюдаваше. Понасянето на рани беше съществено, ако искаш сам да нанесеш смъртоносни удари. Сега Крокъс беше обзет от хладна решимост — сапьорът разбираше, че отсега нататък ще може да постигне повече от това само да се брани. А и нямаше да бърза толкова с мятането на ножовете, освен ако не разполага с много резервни, напъхани на лесни за достигане места под телабата. „Сега по-скоро аз бих рискувал.“

Беше късен следобед и небето беше добило цвета на мътна охра, изпълнено с неутаения пясък на Вихъра, все още бушуващ в недрата на Рараку, на по-малко от десетина левги от тях. Жегата под този задушлив покров бе още по-потискаща.

Маппо освободи оплелия се бок’арал и за благодарност получи злобно ухапване по китката. Съществото заситни, после подхвръкна нагоре по скалите с порой от гневни крясъци.

— Викам да тръгваме вече — подкани Фидлър трелла.

Маппо кимна и двамата с Икариум поведоха.

Само сапьорът дръзна да се озърне през рамо и видя стотиците бок’арала, увиснали по скалите и махащи за сбогом. И Искарал Пъст, който още малко и щеше да падне от прозореца в усилието си да забърше с метлата най-близките същества от каменната стена на храма.

Отстъпническата армия на Апокалипсиса на Корболо Дом се беше пръснала по гърбиците на обраслите с трева хълмове, очертаващи края на равнината. На всяко било се виждаха командни шатри и разветите знамена на всевъзможни племена и самопровъзгласили се батальони. Между малките поселища от шатри и фургони гъмжеше от стада добитък и коне.

Външните постове на стана се очертаваха от трите накъсани редици разпънати пленници. Гарги, ризани и хищни мухи налитаха на рояци върху всяка жертва.

Най-външната редица се издигаше над земните укрепления и окопи на по-малко от петдесет крачки от позицията на Калам. Той лежеше по корем сред високата прежълтяла трева, а горещината на напуканата земя се вдигаше наоколо с миризмата на прах и пелин. Лазеха го буболечки, крачетата им го гъделичкаха по дланите и лактите в безцелния си вървеж, но убиецът не им обръщаше внимание — беше приковал поглед в най-близката от разпънатите жертви.

Малазанско момче, не повече от дванайсет-тринайсетгодишно. Мухи пълзяха по ръцете му от раменете до китките и им придаваха вид на разперени криле. Ризани се трупаха на гъмжащи гроздове по дланите и ходилата му, където шиповете се бяха забили през кости и плът. Момчето беше останало без очи и без нос — лицето му бе разядена рана, — но все още беше живо.

Образът се врязваше в сърцето на Калам като киселина в бронз. Крайниците му бяха изстинали, сякаш собствената му воля за живот се беше отдръпнала от тях, прибрала се беше във вътрешностите му. „Не мога да го спася. Не мога дори да го убия в един бърз жест на милост. Нито това дете, нито никого от стотиците разпънати малазанци, обкръжаващи тази армия. Нищо не мога да направя.“ Осъзнаването на това беше влудяващо. Само едно нещо бе в състояние да го скове от ужас: безпомощността. Но не безпомощността в това да си пленник или да си подложен на изтезания — преживявал беше и двете и знаеше много добре, че мъчението може да сломи всекиго. „Но това…“ Калам се боеше от своята нищожност, плашеше го неспособността да направи каквото и да било, да наложи промяна на света извън собствената му плът.

Тъкмо с това разбиране гледката пред него изгаряше душата му. „Нищо не мога да направя. Нищо.“ Взираше се през петдесетте крачки в незрящите очни кухини на момчето, а разстоянието се смаляваше с всеки дъх, докато не му се стори, че е толкова близо, че да отрие устни в напуканото от слънцето чело на детето. И да зашепне лъжи… „Смъртта ти няма да бъде забравена, истината за драгоценния ти живот, който все още не искаш да предадеш, защото е единственото, което имаш. Ти не си сам, дете…“ Лъжи. Момчето беше само. Само

със своя гърчещ се, рухващ живот. И когато тялото му се превърнеше в труп, когато изгниеше и се сринеше с всички останали, обкръжили в кръг мястото, където е станувала някаква армия, щеше да бъде забравено. Един от непоносимото множество.

Империята щеше да наложи възмездието си — стига да можеше — и броят им щеше да нарасне. Имперската заплаха винаги гласеше това: „Унищожението, което нанасяте на нас и на ближните ни, ще ви се върне десетократно.“ Ако Калам успееше да убие Ласийн, то може би щеше да успее също така да постави на трона някой с достатъчно здрав гръбнак, за да избегне управлението от позицията на криза. Убиецът и Бързия Бен имаха едного наум. „Стига всичко да стане според плана.“ Но за тези тук беше късно. Твърде късно.

Той бавно въздъхна, едва сега осъзнал, че лежи върху мравуняк и че обитателите му недвусмислено го подканят да напусне. „Легнал съм с тежината на бог върху техния свят и на тези мравчици това никак не им харесва. Много повече си приличаме, отколкото би могъл да си помисли човек.“

Запълзя назад през тревите. „Не е първата сцена на ужас, която виждам, в края на краищата. Войникът се научава да носи всякаква броня и докато е в занаята, това му върши добра работа. Богове, не знам дали ще преживея един мир!“

С тази смразяваща мисъл, вляла се като умора в крайниците му, той се добра до задния склон и редиците с разпънатите пленници се скриха от погледа му. Огледа се дали няма да зърне някаква следа от присъствието на Апт, но демонът сякаш беше изчезнал. След малко се надигна полуприведен и заотстъпва към трепетликовата горичка, където го чакаха останалите.

Щом приближи ниските храсти, обкръжаващи сребролистните дървета, Майнала се надигна от прикритието си със зареден арбалет в ръце.

Калам само поклати глава. Двамата мълчаливо се шмугнаха между стволовете и се върнаха при групата.

Кенеб беше изпаднал в поредния пристъп на треска. Жена му, Селв, се беше навела над него, стиснала устни от страх, на ръба на паниката; държеше мокър парцал на челото на мятащия се Кенеб и шепнеше успокоително. Децата, Ванеб и Кесен, усърдно разчесваха конете.

— Много ли е зле? — попита Майнала, докато внимателно отпускаше тетивата на арбалета.

В първия миг Калам беше твърде зает с отърсването на полазилите го мравки, но после въздъхна.

— Няма да можем да ги заобиколим. Видях знамена от западните племена — тези лагери се разрастват, което значи, че Одан на запад няма да е празен. На изток ще се натъкнем на градчета и села, всичките заети от гарнизони. По целия хоризонт натам няма нищо освен пушеци.

— Ако беше сам, щеше да преминеш — каза Майнала и забърса с ръка черния кичур от челото си. Светлосивите й очи го пронизаха. — Един от многото войници на Апокалипсиса. Ще е съвсем просто да получиш пост в южния край и някоя нощ тихичко да се измъкнеш.

Калам изсумтя.

— Не е толкова просто, колкото си мислиш. В този лагер има магове. — „Пък и аз съм държал Книгата в ръцете си — едва ли ще остана анонимен…“

— Какво значение има това? — попита Майнала. — Може би си прочут, но чак асцендент не си.

Убиецът сви рамене, после зарови в пътната си торба.

— Не ми отговори, ефрейтор — продължи Майнала, без да откъсва очи от него. — Откъде е цялото това важничене? Не си от хората, които се самозалъгват, тъй че, изглежда, криеш нещо от нас. Някоя и друга… съществена подробност за себе си.

— Магьосничество — измърмори Калам докато измъкваше от торбата си малък предмет. — Не е мое. На Бързия Бен. — Вдигна предмета с кисела усмивка.

— Това е камък.

— Да. Признавам, щеше да изглежда много по-драматично, ако беше някоя многостенна гема или златна торква. Но никой маг на този свят не е толкова глупав, че да вложи сила в толкова ценен предмет. В края на краищата кой би откраднал камък?

— Слушала съм легенди, в които се разказва друго…

— О, намира се магия, вградена и в скъпоценни вещи — накити и други подобни. Магьосниците ги правят с десетки, всеки с някакво проклятие в тях. Повечето са нещо като магическо шпионско устройство — магьосникът може да ги проследява, понякога дори да

вижда през тях. Ноктите ги използват непрекъснато като средство за събиране на информация. — Подхвърли камъка, улови го и изведнъж отрезвя. — Трябваше да се използва като последен изход… — „В двореца в Унта всъщност.“

— Какво прави той?

Убиецът направи гримаса. „Представа си нямам. Бързия Бен не е от много подробните, кучият му син. Това ти е ашикът в дупката, Калам. С него можеш да влезеш направо в тронната зала. Гарантирам ти го.“ Огледа се и видя наблизо една ниска плоска скала.

— Кажи им да се приготвят за тръгване.

Приклекна пред плоската скала, сложи камъка върху нея и намери друг — валчест, голям колкото юмрука му. Вдигна го замислено, после удари с трясък омагьосаната каменна буца.

Стъписа се като видя как се размаза като мокра глина.

Обви ги тъмнина. Калам вдигна очи и бавно се изправи. „Проклятие! Трябваше да се сетя.“

— Къде сме? — попита стреснато Селв.

— Мамо!

Калам се извърна и видя двете деца, нагазили до коленете в пепелта. Пепел, пълна с овъглени кости. Конете цвилеха, мятаха глави и от копитата им като дим се вдигаше сивкава прах.

„Дъх на Гуглата, натикахме се в Имперския Лабиринт!“ Калам видя, че стои върху широк, плосък и издигнат кръг от сив базалт. Небето се сливаше със земята в безформена безцветна мъгла. „Врата ще ти извия, Бързак!“ Слушал беше, че е създаден такъв Лабиринт, и описанието съвпадаше, но приказките, до които се бе домогнал в Дженабакъз, предполагаха, че е едва роден, не стига по-далече от няколкостотин левги — „Доколкото левгите изобщо означават нещо тук“ — в пръстен около Унта. „Но ето, че е стигал чак до Седемте града. А Дженабакъз? Защо пък не? Бързи Бен, в този момент някой Нокът може да диша зад врата ти…“

Децата вече бяха успокоили конете си и ги бяха яхнали, далече от мръсната овъглена купчина. Майнала и Селв завързваха Кенеб за седлото.

Убиецът пристъпи към жребеца си. Животното изсумтя презрително, щом го яхна и хвана юздите.

— В Лабиринт сме, нали? — попита Майнала. — Винаги съм смятала, че всички тези приказки за други светове са само измислици на магьосници и жреци, за да оправдаят цялото това мърдане на пръсти.

Калам изсумтя. Беше тичал през толкова Лабиринти и се беше гмуркал в толкова хаотични вихрушки от магия, че ги приемаше за нещо съвсем обичайно. Майнала току-що му беше напомнила, че за повечето хора тази реалност бе нещо далечно — гледаха на нея със скептицизъм, ако изобщо я признаваха. „Дали това невежество носи утеха, или е извор на сляп страх?“

— Вярвам, че тук сме в безопасност от Корболо Дом, нали?

— Искрено се надявам — измърмори Калам.

— Но как ще изберем посока? Никакви ориентири няма, никакви следи…

— Бързия Бен твърди, че трябва да пътуваш с определена цел в ума си и Лабиринтът ще те отведе там.

— А ти коя цел си си наумил?

Калам се навъси и дълго мълча. После въздъхна.

— Ейрън.

— В безопасност ли сме?

„Безопасност? Ние току-що стъпихме в гнездо на стършели, жено.“

— Ще видим.

— О, голяма утеха, няма що — сопна се Майнала.

В мислите му отново изплува образът на издъхващото на кръста малазанско момче. Той погледна през рамо към децата на Кенеб и измърмори:

— По-добре този риск… от онова, което им бе гарантирано.

— Би ли ми обяснил последните си думи?

Калам поклати глава.

— Стига приказки. Трябва да си представя цял град…

Лостара Юил подкара бавно коня си към зейналия отвор, разбрала моментално, въпреки че никога досега не беше виждала такова нещо, че е портал към друг Лабиринт. Ръбовете му започваха да гаснат, като затваряща се рана.

Поколеба се. Убиецът беше избрал най-късия път, средство да се промъкне покрай изменническата армия между него и Ейрън. Тя знаеше, че няма друг избор, освен да го последва, тъй като следата щеше да се окаже съвсем изстинала, ако опиташе да хване дългия път за Ейрън. Дори преминаването й през силите на Корболо Дом сигурно щеше да се окаже невъзможно — като Червен меч несъмнено щяха да я разпознаят, дори да носеше снаряжение без отличителни знаци, каквото носеше сега.

И все пак Лостара Юил се поколеба.

Конят й отстъпи назад и зацвили, когато от портала залитна човешка фигура. Мъж, в сиво облекло, със сива кожа — косата му даже беше сива. Изправи се пред нея, огледа се със странно лъскавите си очи и се усмихна.

— Не е дупчицата, в която очаквах да падна — игриво затананика той на малазански. — Моите извинения, ако съм ви стреснал. — Направи дълбок поклон, при което от него се вдигнаха облаци прах. Сивото беше пепел, разбра Лостара. Тъмната кожа се появи на петна по мършавото му лице.

Огледа я вещо.

— Знакът, който носиш, е явен. Само че скрит.

— Какво? — Ръката й посегна към дръжката на меча.

Мъжът улови движението й и усмивката му се разшири.

— Червен меч си, даже офицер. Сиреч, наш съюзник.

Тя присви очи.

— Кой си ти?

— Наричай ме Перла. В короната. Е, струва ми се, че се каниш да влезеш в Имперския Лабиринт. Предлагам да го направим, преди да продължим разговора… преди порталът да се затвори.

— Не можеш ли да го задържиш отворен, Перла? В края на краищата ти пътуваш през него…

Мъжът се намръщи насмешливо.

— Уви, това е врата там, където всякаква врата е невъзможна. Признавам, на север оттук дори Имперският Лабиринт е гъчкан с… нежелани натрапници… но техните средства за проникване са много по-… примитивни, така да се изразим… по природа. Тъй че, след като порталът явно не е ваше творение, предлагам незабавно да се възползваме от присъствието му.

— Не преди да съм разбрала кой си ти, Перла. По-скоро какво си.

— Нокът съм, разбира се. На кой друг е дадена привилегията да пътува през Имперския Лабиринт?

Тя кимна към портала.

— Някой току-що си я даде сам.

Очите на Перла засвяткаха.

— А за това ще ми разкажеш ти, Червен меч.

Тя се смълча в седлото, замислена, после кимна.

— Да. Идеално. Ще те придружа.

Перла пристъпи назад и я подкани с ръка.

Лостара Юил смуши коня.

„Ашикът в дупката“ на Бързия Бен се затвори по-бавно, отколкото можеше да се очаква. Седем часа след като Червеният меч и Нокътят бяха изчезнали в Имперския Лабиринт, звездите блестяха в безлунното небе, а порталът все още зееше и обагрените му с червено ръбове гаснеха в тъмен пурпур.

Из поляната отекваха звуци, ехо на паника и тревога в стана на Корболо Дом. Конни отряди, понесли факли, препускаха във всички посоки. Магове рисковано посягаха към Лабиринтите си, търсейки дири през станалите напоследък опасни пътища на магията.

Хиляда и триста малазански деца бяха изчезнали, без конните патрули да забележат освобождението им. Дървените кръстове бяха голи, само петната от кръв, урина и нечистотии показваха, че допреди малко на тях са висели човешки същества в предсмъртна агония.

Апт закрачи тихо през поляната. Дългите й като ками зъби блестяха в естествената й усмивка. Потта лъщеше по черната й козина, гъстата четина на косата й блестеше мокра от росата. Застана права, единственият й преден крайник бе прегърнал отпуснатото тяло на едно малко момче. Кръв капеше от дланите и ходилата му, а лицето му беше жестоко нахапано и изкълвано, останало без очи и с една зейнала червена дупка на мястото на носа. Дъхът излизаше на пресекулки и се носеше тъжно на облачета бяла пара над поляната.

Демонът клекна на задницата си и зачака.

Струпаха се сенки, заизливаха се като гъста тъмна течност между дърветата и надвиснаха пред портала.

Апт килна глава и широката й уста се разтвори в подобие на кучешка прозявка.

Сред сенките се очерта смътна фигура. От двете й страни се появиха блестящите очи на охраната Хрътки.

— Мислех, че съм те загубил — зашепна Сенкотрон на демона. — Тъй дълго те задържаха в примката си Ша’ик и нейната обречена богиня. Но ето, че тази нощ се връщаш, при това не сама — о, съвсем не сама. Доста амбициозна си станала, откакто беше само конкубинка на Господаря на демоните. Кажи ми, скъпа, какво да правя сега с тези над хиляда дечица?

Очите на Хрътките гледаха Апт като вкусна мръвка.

— Аз резач ли съм? Знахар ли съм? — Гласът на Сенкотрон се извисяваше октава след октава. — Котильон добрият чичко ли е? Хрътките ми селски мастии и паленца за сирачета ли са? — Сянката, която беше бог, засвятка свирепо. — Да не би съвсем да си се побъркала?

Апт заговори с бърза поредица от цъкания и съскания.

— Разбира се, че Калам искаше да ги спаси! — закряска Сенкотрон. — Но той знаеше, че е невъзможно! Само възмездието беше възможно! Но сега! Сега трябва да изразходвам всичките си сили, за да изцеря хиляда осакатени деца! И за какво?

Апт заговори отново.

— Слуги ли? И колко точно голяма си въобразяваш, че е Цитаделата на Сянка, едноръка малоумнице?

Демонът не отвърна нищо, само сивото й многостенно око заблестя на звездната светлина.

Сенкотрон изведнъж се изгърби, присви се и сивият му, подобен на предутринна мъгла плащ прошумоля около него.

— Армия от слуги — прошепна той. — Слуги. Изоставени от Империята, оставени на собствената им съдба в ръцете на жадните за кръв разбойници на Ша’ик. Ще остане… двойственост… в наранените им, ковки души… — Богът вдигна очи към демона. — Съзирам дългосрочните предимства на този твой прибързан акт, демоне. Имаш късмет.

Апт изсъска и цъкна.

— Искаш онзи, дето е в прегръдката ти, да остане твой? И — ако наистина се каниш да продължиш с покровителстването на Мостовака

убиец — как точно ще съчетаеш тези две противоречащи си отговорности?

Демонът отвърна.

Сенкотрон запелтечи от яд.

— Каква наглост, глезена кучка такава! Нищо чудно, че Господарят на апторианите те лиши от благоволението си! — Замълча и след миг се понесе безшумно над тревата. — Насилственият цяр си иска цена — замърмори Сенкотрон. — Плътта се възстановява, ала умът остава да се гърчи от спомена за болката, тази безмилостна тояга на безпомощността. — Вдигна скритата си в дългия ръкав длан към челото на момчето. — Това дете, което ще те язди, ще е… непредсказуемо. — Изсмя се през зъби, щом раните започнаха да се затварят и по раздраното лице на момчето се появи нова плът. — Какъв вид очи искаш да има, миличка?

Апт отвърна.

Сенкотрон като че ли потрепери, а после отново се изсмя, този път — дрезгаво и хладно.

— „Очите са призмата на любовта“, нали? Нима ще ходите хванати за ръчица до рибарския дюкян в Пазарния ден, драга?

Главата на момчето отскочи рязко назад, костите започнаха да променят формата си, двете зейнали кухини се сляха в една, по-голяма, над носа, който се разклони от двете страни и оформи тънък извит ръб над кухината. И в нея се появи мътно демонско око.

Сенкотрон отстъпи крачка назад, за да огледа произведението си.

— Ай! — възкликна той. — Кой ли пък ме гледа сега през тази призма? Велика Бездна, не ми отговаряй! — Богът изведнъж се извърна и зяпна към портала. — Бързия, хитър Бен… познавам му ръката. Можеше далече да стигне под моя патронаж…

Малазанското момче се покатери и седна на тесните щръкнали рамене на Апт. Крехкото му телце се тресеше от травмата на насилственото изцерение и от това, че бе стояло цяла вечност разпънато на кръста, но уродливото лице се разцепи в тънка иронична усмивка, също като на демона.

Апт пристъпи към портала.

Сенкотрон махна с ръка.

— Е, тръгвай, тогава. Проследи онези, които следят Подпалвача на мостове. Войниците на Уискиджак винаги са ми били верни,

доколкото помня. Калам няма намерение да цунка Ласийн по бузките, щом я намери, в това съм сигурен.

Апт се поколеба, след което заговори за последен път.

Когато богът й отвърна, в тона му се долавяше недоволство.

— Онзи Върховен жрец тревожи и самия мен. Ако не успее да измами търсачите на Пътя на Ръцете, в драгоценното ми владение — което напоследък бездруго гъмжи от натрапници — наистина ще стане доста тясно… — Сенкотрон поклати глава. — Задачката беше проста, в края на краищата. — Започна да се отдалечава, Хрътките тръгнаха по петите му. — Чудно, може ли изобщо да се разчита на благонадеждна, компетентна помощ в тези времена…

След миг сенките се разсипаха и Апт остана сама.

Порталът бе започнал да отслабва; раната между световете бавно се затваряше. Демонът изхриптя утешително. Момчето кимна.

Шмугнаха се в Имперския Лабиринт.

12.

Векове смъкнаха булото
на пустинята свята.
Море от охра беше някога
Рараку.
Тя застана сред вятъра
на високата кула
и видя древни флоти —
кораби, съградени от кости,
платна от бели коси, поели
към билото, гдето водите
се изляха под пясъка
на пустинята бъдна.

„Святата пустиня“
Аноним

Бели диви кози стояха в права редица на билото на могилата Самон, очертани на фона на смайващо синьото небе. Като животински богове, изваяни от мрамор, гледаха огромния керван, който се виеше през долината, загърнат в гъст облак прах. Това, че наброяваха седем, беше поличба, която не убягна на Дюйкър, който яздеше с южния флангов патрул на уикците от клана на Мармота.

На деветстотин крачки зад историка крачеха в походен строй пет роти на Седма, малко под хиляда души, а на още толкова разстояние зад тях яздеше друг патрул от сто и петдесет уикци. Трите части съставяха южната охрана на вече около петдесетте хиляди бежанци, както и на стадата добитък, представляващи главната колона. Също толкова военна сила образуваше северния фланг. Вътрешният кръг от вярната хисарска пехота и морски пехотинци беше разпръснат по краищата на колоната — крачеха редом с окаяните цивилни.

Ариергард от хиляда уикци от всички кланове яздеше в прахоляка, вдиган от кервана на две трети левга източно от Дюйкър. Яздеха в отряди от по десетина души, задачата им бе почти невъзможна. Набезите на тайтан гризяха разбитата опашка на бежанската колона, въвличаха уикците в несекващи боеве. Краят на Колтейновия керван беше кървяща рана, на която никога нямаше да позволят да зарасте.

Авангардът на бежанската колона включваше оцелелите части на полутежката конница на Седма — малко над двеста души. Пред тях в своите впрягове и фургони се возеха малазанските благородници, защитени по двата фланга от десет роти на Седма пехота. В добавка близо хиляда войници на Седма — способните да се движат ранени — осигуряваха авангарда на самите благородници, а пред тях се тътреха фургоните с „резачите“ и по-тежко пострадалите им подопечни. Като острие на копие, пред цялата колона яздеше Колтейн с хиляда конници от клана на Враната.

Но бежанците бяха твърде много, а боеспособните войници твърде малко, и въпреки всички усилия на малазанците, щурмовите части на Камъст Релой хапеха като пепелянки в съвършено координирана касапница. В армията на Апокалипсиса на Релой беше дошъл нов пълководец, безименен тайтански боен главатар, комуто бе възложено денонощно да изтезава колоната, пълзяща в агония все на запад — окървавено и пребито влечуго, отказващо да умре — и този воин сега представляваше най-сериозната заплаха за Колтейн.

„Бавно, добре пресметнато клане. Играят си с нас.“ Нескончаемият прах беше издращил гърлото на историка и всяко преглъщане бе непоносимо болезнено. Запасите вода бяха на привършване, а споменът за река Секала се бе превърнал в изгаряща, неутолима жажда. Нощното клане на говеда, овце, прасета и кози се беше усилило — облекчени от страданието, животните биваха одирани и насичани на едри късове в големите котли, за да придадат малко вкус на яхнията от кръв, костен мозък и овес — единствената останала им храна. Всяка нощ лагерът се превръщаше в касапница от ревящи под ножа животни, а въздухът оживяваше от ризани и мухи, привлечени към местата за клане. Оглушителният рев и суматохата след заник бяха изпънали нервите на Дюйкър, а и не само неговите. Лудостта ги беше

обладала напоследък и ги гризеше също толкова безпощадно, колкото огромната армия на Камъст Релой.

Ефрейторът яздеше до историка вцепенен и смълчан, отпуснал глава и със смъкнати рамене. Сякаш се бе състарил пред очите на Дюйкър.

Светът им се беше смалил. „Кретаме по ръба между видимо и невидимо. Стъпкани, но непобедени. Изгубили сме смисъла на времето. Безкрайно движение, прекъсвано единствено от унилото му отсъствие — стъписаното спиране, роговете, провъзгласяващи края на дневното тътрене. Мигът, в който прахта се вихри напред и никой не се движи. Стоим вцепенени от неверие, че още един ден е отминал, а ето, все още сме живи.“

Цяла нощ беше обикалял из бежанския стан, скитал се беше между опърпаните редици шатри, навеси и фургони, а очите му поглъщаха всичко, което виждаше, с някакво извратено безпристрастие. „Нашият историк, вече свидетел, наврян в илюзията, че ще оцелее. Достатъчно дълго, за да изреди подробностите върху пергамента с крехката вяра, че истината е достойна кауза. Че разказът ще се превърне в урок, в който ще се вслушат. Крехка вяра ли? Откровена лъжа, заблуда от най-лошия вид. Урокът на историята е в това, че никой не се учи.“

Издъхваха деца. Беше се навел, с ръка на рамото на една майка, и гледаше с нея как се изцежда животът от невръстното телце в прегръдката ѝ. „Като светлината на маслен светилник, заглъхва, заглъхва и гасне. Мигът, в който борбата е вече изгубена и сърцето тупти все по-бавно, осъзнало поражението, а после секва в няма почуда. И повече не се пробужда.“ Тъкмо тогава болката изпълваше опустелите души на все още живите и помиташе всичко в своя гняв срещу несправедливостта.

Неспособен да утеши майчините сълзи, беше продължил. Обикаляше без посока, оцапан с прах, пот и кръв, превръщаше се в привидение, в самопровъзгласил се парий. Беше престанал да се явява на нощните съвети на Колтейн въпреки изричните заповеди. Придружаван само от Лист, яздеше с уикците, до фланговете и ариергарда, вървеше редом със Седма, с верните хисарци, с морската пехота, сапьорите, с благородниците и „кървясалата тиня“ — както бяха започнали да се наричат бежанците с незнатно потекло.

И през цялото това време не казваше почти нищо, присъствието му бе станало толкова обичайно, че позволяваше на хората да се отпуснат. Каквито и да бяха опустошенията, все се намираше достатъчно енергия, за да се изрази в мнения.

„Колтейн е истински демон, мрачната шега на Ласийн над всички нас. Той е в съюз с Камъст Релой и Ша’ик — този бунт не е нищо друго освен добре измислен фарс, откакто Гуглата дойде да обгърне света човешки. Проснали сме се ничком пред нашия покровител с лице-череп и в замяна на всичката тая пролята кръв Колтейн, Ша’ик и Ласийн ще се възвисят и ще застанат редом до Закачуления.“

„Гуглата се показва в полета на тия мухи — непрекъснато ни показва лика си, всеки здрач посреща с алчното си хилене в смрачаващото се небе.“

„Уикците са сключили пакт със земните духове. Тук сме да наторим почвата…“

„По грешен път сме тръгнали, приятел. Играчка сме за богинята на Вихъра, нищо друго. Урок сме, който дълго ще се разказва.“

„Съветът на благородниците яде деца.“

„Чакай. Къде го чу това?“

„Някой снощи се натъкнал на гнусен пир. Съветът отправял молитви към тъмните Древни богове, да останат тлъсти…“

„Да останат какво?“

„Тлъсти, рекох. Истина е. И сега нощем из стана скитат озверели духове, събират мъртви деца и почти умрели — никаква разлика няма, само дето вторите са по-сочни.“

„Побъркал си се…“

„Може пък и да има нещо тука, приятел! Аз самият си взех и дъвках кокали тая заран, цяла камара бяха — черепи нямаше, ама кокалите изглеждаха съвсем човешки, само дето бяха много дребни. К’во, не би ли хапнал някое печено бебенце, а? Вместо половин паница от тая кафява гнус, дето я гмуцаме напоследък?“

„Чух, че армията на Ейрън е само на няколко дни оттука, води я самият Пормквал. Цял легион демони имал със себе си, викат…“

„Ша’ик е мъртва — чу ги как виеха семк цяла нощ, нали? Пък сега са се намацали с оная мазна пепел, като втора кожа им е. Някой от Седма ми разправяше, че се озовал лице в лице с един от тях при

засадата снощи — боя при оная пресъхнала водна яма. Вика, че очите на семк били като черни дупки — като мътни камъни били. Даже когато войникът нанизал на меча си кучия му син, нищо не видял в тия очи. Казвам ти, Ша’ик е мъртва.“

„Освободили са Убарид. Сега ще завъртим на юг, след някой ден — ще видиш — единственото разумно нещо е това. На запад оттук няма нищо. Нищичко…“

„Нищичко…“

— Историк!

Викът с грубоватия фаларски акцент дойде от покрития с прах конник, свърнал коня си към Дюйкър. Капитан Лъл, Крилото на Картерон, с дългата му рижа коса, провиснала на мазни кичури под шлема. Историкът примигна.

Старият войник се ухили.

— Разправят, че си се изгубил, старче.

Дюйкър поклати глава.

— Вървя с кервана — отвърна вдървено и отри с длан пясъка, щипещ очите му.

— Пращат ни да спипаме един тайтански боен главатар — каза Лъл. — Сормо и Бълт предложиха няколко доброволци.

— Ще ги впиша грижливо в Списъка на падналите.

Капитанът изсъска през зъби.

— Кълна се в Адската бездна, старче, все още не са мъртви… все още не сме мъртви, по дяволите! Все едно, дойдох да ти предам, че си от доброволците. Тръгваме тая нощ, на десетата камбана. На деветата се събираме при огъня на Нил.

— Отклонявам поканата — заяви Дюйкър.

Лъл се ухили отново.

— Молбата ти се отхвърля. И трябва да остана до теб, да не би да се измъкнеш, ако ти се доще.

— Гуглата да те вземе дано, кучи сине!

— Тъй, тъй. Скоро ще е.

„Девет дни до река П’ата. Напъваме се, за да постигнем всяка нищожна цел, нещо гениално има в това. Колтейн ни предлага минимално възможното, за да ни излъже, че постигаме невъзможното. И така — чак до Ейрън. Но въпреки цялата му амбиция ще се провалим. Плътта и костите ще ни провалят.“

— Ще убием бойния главатар и на негово място ще дойде друг — каза след малко Дюйкър.

— Вероятно не толкова талантлив, нито достатъчно храбър за задачата. И винаги ще знае: ако действа посредствено, възможно е да го оставим жив. Ако прояви гениалност, ще го убием.

„О, това звучи съвсем в стила на Колтейн. Добре прицелените му стрели на страх и несигурност. Все още не е пропускал целта си. Докато не се провали, не би могъл да се провали. Денят, в който се подхлъзне, в който прояви несъвършенство, ще е денят, в който главите ни ще се изтъркалят. Девет дни до прясна вода. Убийте тайтанския главатар и ще стигнем до нея. Карайте ги да залитат с всяка победа, оставяйте ги да си поемат дъх с всяка загуба — Колтейн ги учи като зверове, а те дори не го съзнават.“

Капитан Лъл се наведе от седлото.

— Ефрейтор Лист, буден ли сте?

Главата на младежа се люшна нагоре и се завъртя замаяно.

— По дяволите, историк — изръмжа Лъл. — Момчето е изпаднало в треска от безводие.

Дюйкър се вгледа в ефрейтора и забеляза червения цвят под мръсните петна от пот и прах по лицето, а също и лъсналите му очи.

— Заранта не беше така…

— Преди единайсет часа!

„Единайсет?“

Капитанът обърна коня си и виковете му за знахар прорязаха тропота на конските копита, скрибуцането на колелетата и несекващите човешки стъпки, усилващи грохота на кервана.

„Единайсет?“

Конете им запристъпваха през облаците прах. Лъл се върна, повел със себе си Недер, момичето, което изглеждаше още по-дребно на гърба на грамадния мускулест дорчо. Капитанът хвана юздите на коня на Лист, подаде ги на детето и то го отведе напред.

— Изкушавам се да я накарам да се погрижи и за теб — каза Лъл. — Гуглата да те вземе, човече, кога за последен път си пил вода?

— Каква вода?

— Останали са ни бурета за войниците. Историк, ще взимаш по един мях всяка сутрин, горе при фургоните, дето карат ранените. Всяка вечер ще го връщаш.

— В яхнията има вода, нали?

— Мляко и кръв.

— Щом има бурета за войниците, защо няма и за останалите?

— Колкото са успели да вземат със себе си от Секала, толкова — отвърна Лъл. — Ще ги браним, да, но няма и майки да им ставаме. Чувам, че водата е станала много скъпа стока. Търгува се бясно.

— Умират деца.

Лъл кимна.

— Най-сбитото резюме за човечеството, бих казал. За какво са ни томове и томове история? „Умират деца.“ Всички несправедливости на света се крият в тези две думи. Цитирай ме, Дюйкър, и работата ти е свършена.

„Прав е кучият му син. Икономика, етика, игрите на боговете — всичко събрано в тази единствена, трагична фраза. Ще те цитирам, войнико. Бъди сигурен. Стар меч, очукан и затъпял, който реже чак до сърцето.“

— Унизявате ме, капитане.

Лъл изсумтя и му подаде меха с вода.

— Само две глътки. И не бързай, ще се задавиш.

Дюйкър се усмихна кисело.

— Вярвам — продължи капитанът, — че поддържаш тоя… Списък на падналите, за който спомена.

— Не. Боя се, че го… пообърках напоследък.

Лъл само кимна.

— Как вървят нещата, капитане?

— Мачкат ни. Тежко. По двайсетина убити на ден, два пъти повече ранени. Като пепелянки в прахта — появят се изведнъж, захвърчат стрели, загине някой войник. Пратим отряд уикци да ги подгони, те се натъкнат на засада. Пратим друг, оплетем се в по-голям бой, тоя или оня фланг ни остане открит. Колят бежанци, убият по някой и друг пастир, още няколко животни загубим — е, освен ако ония уикски псета не се навъртат наблизо — гадни зверове са. Между другото, и тяхната бройка намалява.

— С други думи, това не може да продължи дълго.

Оголените зъби на Лъл блеснаха под прошарената рижа брада.

— Точно затова отиваме за главата на онзи главатар. Стигнем ли река П’ата, пак ще има голямо сражение. Той не е поканен.

— Поредният оспорван брод?

— Не, реката е плитка до глезените и става още по-плитка в сухия сезон. По-скоро от другата страна — пътят минава през сурова земя. Виж, там ни чакат неприятности. Или си просичаме достатъчно пространство, за да можем да дишаме, или сме гнило месо под слънцето и е все едно.

Прокънтяха уикските рогове.

— А, ето че свърши за днес. Хайде малко да отдъхнем, старче — ще си намерим място в стана на Мармотите. След няколко часа ще те събудя за яденето.

— Води, капитане.

Глутницата уикски кучета-граничари, сборичкала се над нещо неразпознаваемо във високата трева, спря и загледа минаващите на двайсетина крачки покрай тях Дюйкър и Лъл. Историкът се намръщи от седлото си към рошавите окаляни зверове.

— По-добре не ги гледай в очите — каза Лъл. — Не си от уикците и те го знаят.

— Само се чудех какво ядат.

— По-добре да не знаеш.

— Чух да разправят за изровени детски гробове…

— Казах, по-добре да не знаеш, историко.

— Е, някои по-корави от „кървясалата тиня“ се хващат да пазят над тия гробове за някой залък в повече…

— Ако нямат уикска кръвчица в тинята, ще съжалят.

След като двамата мъже ги подминаха, псетата отново заръмжаха и се сборичкаха.

В стана пред тях заблещукаха огньове. Последната редица бранители патрулираше около кръглите кожени шатри, старци и младежи, напрегнати и със злобни погледи също като на граничарските псета.

— Имам чувството — измърмори Дюйкър, — че каузата със защитата на бежанците охладнява сред тези хора…

Капитанът се навъси, но не отвърна нищо.

Продължиха напред между редиците шатри. Пушекът от огньовете бе надвиснал тежко във въздуха, с миризмата на конска

пикня и варени кокали, люта и в същото време — странно сладникава. Дюйкър се поспря, когато минаха покрай една старица, заета с един осажден котел с врящи кокали. Това, което вреше вътре, не беше само вода. Жената сбираше с помощта на дървено гребло трупащата се по повърхността мас и костен мозък, тикаше я в черво, след което щеше да я навърже и да го сложи да се суши за наденица.

Бабата забеляза историка и надигна дървеното гребло — все едно го предлагаше на някой малчуган да го оближе. Между тлъстините се мяркаха листа от пелин — билка, която Дюйкър някога беше обичал, но напоследък беше започнал да ненавижда, тъй като беше една от малкото, срещащи се в Одан. Усмихна й се и поклати глава.

Настигна капитана и той му заговори:

— Известен си, старче. Разправят, че живееш в духовния свят. Старата конярка не би предложила храна на кого да е — не и на мен, това поне е сигурно.

„Духовният свят. Да, живях там. Някога. Никога повече.“

— Виждат там някакъв старец в опърпани дрипи…

— И решават, че е докоснат от боговете. М-да. Само че не се подигравай с това на глас — може да ти спаси кожицата някой ден.

Огнището на Нил се отличаваше от другите наоколо с това, че над него нямаше врящ котел, нито прътове за сушене на месо. Горящата тор в малкия каменен кръг беше почти бездимна и мяташе чисти синкави пламъци. Младият магьосник седеше от едната страна на огнището и ръцете му ловко заплитаха кожени ивици в нещо като камшик.

Недалече от него бяха наклякали четирима от морските пехотинци на Лъл, улисани в последната проверка на оръжието и снаряжението си. Тежките им арбалети бяха начернени току-що, а после наклепани с мазна прах, за да се скрие лъскавината.

Само един бегъл поглед беше достатъчен Дюйкър да се увери, че това са корави воини, ветерани. Движенията им бяха пестеливи, подготовката — професионална. Нито мъжът, нито трите жени изглеждаха на по-малко от трийсет, и никой не проговори, нито вдигна глава, когато капитанът спря при тях.

Нил кимна на Дюйкър, щом историкът седна срещу него, и каза:

— Нощта обещава да е хладна.

— Намери ли местоположението на този боен главатар?

— Не точно. Района, като цяло. Сигурно разполага с някои дребни прегради срещу засичане… но щом се приближим, няма да му помогнат.

— Как намираш лице, което се отличава само със своята компетентност, Нил?

Младият магьосник сви рамене.

— Оставил е и… други знаци. Ще го намерим, това е сигурно. А после зависи от тях. — Той кимна към пехотинците. Разбрах нещо, историко, през тези няколко месеца в тази равнина.

— И какво е то?

— Професионалният малазански войник е най-смъртоносното оръжие, което познавам. Ако Колтейн разполагаше с три армии, вместо с три пети от една, щеше да смаже това въстание преди да е свършила годината. И толкова категорично, че Седемте града никога повече да не се вдигнат. Бихме могли да разбием на пух и прах Камъст Релой и сега — ако не бяха бежанците, които сме се заклели да браним.

Дюйкър кимна. Доста истина имаше в това.

Приглушените лагерни звуци създаваха илюзия за нормалност — всеобхватна прегръдка, която го изпълваше с безпокойство. Смътно си даде сметка, че губи способността си да се отпусне. Вдигна една клонка и я хвърли към огъня.

Ръката на Нил изплющя във въздуха.

— Тази — не.

Дойде още един млад магьосник, тънките му костеливи ръце бяха покрити с нащърбени белези от китките до раменете. Клекна до Нил и се изплю в огъня. Плюнката не изсъска.

Нил изправи гръб, хвърли настрана кожената плетка и погледна Лъл и войниците му. Бяха готови.

— Време ли е? — попита Дюйкър.

— Да.

Нил и другият магьосник поведоха групата през лагера. Малцина от родния им клан поглеждаха към тях и едва след няколко минути Дюйкър осъзна, че привидното безразличие може би е съзнателна проява на предписван от нравите им израз на почит. „Или нещо съвсем друго. Всеки поглед е урочасване, в края на краищата.“

Стигнаха до северния край на стана. Над равнината отвъд оплетените от тръстика прегради се стелеха дрипи мъгла. Дюйкър се

намръщи.

— Ще разберат, че не е естествена.

Лъл изсумтя.

— Предвидили сме отвличащи ходове, разбира се. Три отделения сапьори в момента са отвън, с торби, пълни с игра…

Беше прекъснат от взрив на североизток, последван от тишина, изпълнена със смътни викове и плач в покрова на нощната тъма. А след това низ от експлозии раздра въздуха.

Мъглата погълна блясъците, но слухът на Дюйкър разпозна трясъка на пробивачките и тътнещия свисък на подпалвачките. Чуха се още писъци, последвани от бързия тропот на конски копита, стичащи се на североизток.

— Сега нещата ще се решат — промълви Лъл.

Отминаха минути, далечните крясъци заглъхнаха.

— Бълт успя ли най-сетне да издири онзи капитан на сапьорите? — попита по едно време историкът.

— Не сме му виждали лицето на нито една от сбирките, в които си чешем езиците, ако това имаш предвид. Но е тука някъде. Колтейн най-сетне прие, че е срамежлив.

— Срамежлив ли?

Лъл сви рамене.

— Шега, историк. Забрави ли какво е шега?

Нил най-после се обърна с лице към тях.

— Добре де — каза капитанът. — Край на приказките.

Няколко уикски пазачи издърпаха заострените колове, крепящи една от тръстиковите прегради, и бавно я спуснаха. Развиха над нея дебела кожа, за да приглуши неизбежното пращене от преминаването на групата.

Мъглата отпред се разсипваше на парцали. Един от тях се понесе към тях, загърна ги и пое със стъпките им през равнината.

Дюйкър съжали, че не беше задал повече въпроси. Колко далече е до постовете на вражеския лагер? Как смятаха да се промъкнат през тях незабелязано? Какъв беше редът за оттегляне в случай, че нещата се объркат? Ръката му хвана дръжката на късия меч на бедрото му; допирът му се стори някак странен и това го разтревожи — доста време беше изтекло, откакто за последен път бе използвал оръжие. „През всичките онези години наградата на императора бе в това да

стоя далече от фронтовата линия. Както и разните алхимии, с чиято помощ кретам все още след зрялата си възраст. Богове, дори белезите от последния ужас са се заличили!“ „Никой, който е отраснал сред ръкописи и книги, не може да пише за света — казал му бе Келанвед веднъж, — поради което те назначавам за Имперски историк, войнико.“

„Но аз не мога да чета, императоре.“

„Неразвратен ум. Добре. Стария Ток ще те учи следващите шест месеца — той е един от малкото войници с мозък. Но само шест месеца. Не повече.“

„Императоре, той като че ли ще се справи по-добре от мен…“

„За него имам нещо друго. Направи каквото казах или ще заповядам да те набучат на кол на градската стена.“

Чувството за хумор на Келанвед беше странно дори в най-добри времена. Дюйкър помнеше онези уроци: той, трийсет и няколко годишен войник, прекарал повече от половината от тези години във военни кампании, седнал до синчето на Ток, завързаняк, който като че ли непрекъснато страдаше от настинка — ръкавите на ризата му вечно бяха хванали кора от засъхналите сополи. Беше отнело повече от шест месеца, но по това време ученето вече се водеше от Ток-младши.

„Императорът обичаше уроците по унижение. Стига да не му се връща на него. Чудно, какво ли стана с Ток-старши? Изчезна след убийствата… винаги съм си мислил, че това ще да е работа на Ласийн… а Ток-младши… той отхвърли живота сред ръкописи и книги… сега е изгубен някъде в кампанията на Дженабакъз…“

Една стоманена ръка стисна силно историка за рамото. Дюйкър се вторачи в обруленото лице на Лъл и кимна. „Извинявай. Умът ми все още витае, изглежда.“

Бяха спрели. Отпред, сред облаците мъгла, смътно се издигаше настръхнал от остри колове вал от отъпкана пръст. Блясъкът на огньовете отвъд насипа шареше мъглата с оранжеви петна.

„Сега какво?“

Двамата магьосници бяха коленичили пет крачки напред. И двамата бяха съвсем неподвижни.

Зачакаха. Дюйкър долови приглушени гласове от другата страна на вала — бавно преминаваха от ляво на дясно и заглъхнаха по пътя на тайтанския патрул. Нил се извърна и махна с ръка.

Със заредени арбалети, морските пехотинци се плъзнаха напред. След миг историкът ги последва.

В пръстта пред двамата магьосници беше зейнало устие на тунел. Пръстта димеше, камъните и чакълът отскачаха нажежени. Отдолу изглеждаше, сякаш е изровен от нечии огромни ноктести ръце.

Дюйкър се намръщи. Мразеше тунелите. Не, те го ужасяваха. Нищо разумно нямаше в това… „Нова грешка. Тунелите се срутват. Хората остават заровени живи. Всичко това е съвсем ясно, възможно, вероятно, неизбежно.“

Нил поведе — запълзя навътре и се скри. Другият магьосник бързо го последва. Лъл се извърна към историка и му махна да тръгва.

Дюйкър поклати глава.

Капитанът го посочи, после посочи дупката и промълви безмълвно: „Веднага.“

Историкът изсъска проклятие и запристъпва напред. Щом се доближи, ръката на Лъл се стрелна, сграбчи го за прашната телаба и го натика в дупката.

Наложи се да напрегне цялата си воля, за да не изврещи. Запълзя и задраска отчаяно с нокти. Изрита и усети как петата му удари нещо. „Бас държа, че е ченето на Лъл. Пада ти се, кучи сине!“ Задоволството, което го обля, помогна. Той пропълзя покрай старите тинести наноси и се оказа обкръжен като в пашкул от здрава скална основа. „Едва ли ще се срути“, каза си наум и мисълта прозвуча в главата му куха и безсмислена. Тунелът продължаваше да слиза надолу, топлата скала стана хлъзгава, а след това — мокра. Кошмарните образи как се дави смениха страха от срутването.

Поколеба се, докато острият връх на меч не се опря в изтърканата му подметка — проби я и се заболе в ходилото му. Дюйкър изохка и продължи.

Тунелът се изравни. Пълнеше се с вода — капеше от всички страни. Историкът се провря още напред и загази в студения поток. Спря, гребна шепа и отпи. Метален и песъчлив вкус. „Но се пие.“

Равният участък продължаваше все напред и напред. Потокът ставаше все по-дълбок, с тревожеща бързина. Прогизнал до кости и ужасно натежал от мокрите дрехи, Дюйкър газеше с усилие, капнал от умора, мускулите го предаваха. Само кашлиците и храченето зад гърба му го караха да продължи. „Отзад вече се давят, аз съм следващият!“

Запровира се нагоре, дращеше с нокти в калта и ронещата се пръст. Отпред се появи грубо очертано кълбо от сивкава мъгла — беше стигнал до изхода.

Нечии ръце го сграбчиха под мишниците и го издърпаха навън, превъргаляха го и го пуснаха сред треви с остри, режещи стръкове. Той остана да лежи тихо, задъхан и зяпнал ниския таван от мъгла над себе си. Едва забеляза през непроницаемата сивота фигурите на морските пехотинци — измъкваха се от тунела и оформяха защитен кордон, дъхът им излизаше със съсък, а от оръжията им капеше разкаляна вода. „Тетивите на арбалетите ще се разхлабят, освен ако не са били накиснати в масло и намазани с восък. Разбира се, че са намазани — войниците не са идиоти. Предвидили са всяка възможност, дори че може да се наложи да плуват под една прашна равнина. Веднъж видях как един войник намери приложение на рибарски такъми насред пустинята. Какво прави един малазански войник толкова опасен? Разрешено им е да мислят.“

Дюйкър се надигна.

Лъл говореше с пехотинците с помощта на добре отмерени жестове. Те му отвърнаха по същия начин, след което се пръснаха в сивите пелени. Нил и другият магьосник запълзяха напред през тревата към блясъка на един от огньовете, смътно червен в мъглата.

Обкръжиха ги гласове, тихо мърморене на грубоватия тайтански език — залудуваха из мъглата така обезпокоително, че Дюйкър по някое време беше сигурен, че цяло отделение стои само на крачка зад гърба му и кротко обсъжда къде точно в гърба му да забучат копията си. Колкото и да си играеше мъглата със звука, той можеше да се закълне, че Нил и приятелят му усилват ефекта с магията си и че скоро ще заложат живота си на това объркване на слуха.

Лъл го потупа по рамото и махна с ръка напред, където се бяха стопили фигурите на магьосниците. Загърналата ги мъгла беше непроницаема — нищо не се виждаше на повече от една ръка разстояние. Намръщен, историкът се смъкна по корем, превъртя ножницата на късия си меч отзад на бедрото и запълзя като червей напред, където ги чакаше Нил.

Огънят беше голям, пламъците горяха с мъртвешка бледнина през булото на мъглата. Около него стояха или седяха шестима

тайтански воини, загърнати в козинявите си наметала. Дъхът им излизаше на бели кълбета.

Взрян в сцената до Нил, Дюйкър успя да различи тънката патина на скреж, покрил земята. Леденият въздух се полюшваше над тях, раздвижен от лекия нощен вятър.

Историкът сръга младия магьосник, кимна към скрежа и повдигна питащо вежди.

В отговор Нил съвсем леко сви рамене.

Воините чакаха някого, протегнали боядисаните си в червено длани към пламъците, за да ги стоплят. Сцената си остана неизменна още двайсетина дъха, а после насядалите и клечащите се надигнаха и заедно с останалите се обърнаха в една и съща посока — вляво от Дюйкър.

В светлината на огъня се появиха два силуета. Първият мъж беше едър като мечок и приликата се подсилваше от животинската кожа, загърнала широките му рамене. На двете му бедра стърчаха дръжките на едноостри метателни брадви. Връзките на кожената ризница не бяха стегнати от гръдната кост нагоре и се виждаха яките мускули и рунтавите сплъстени косми. Чертите пурпурна боя по лицето издаваха, че е боен вожд — всяка бе знак за наскоро спечелена битка. Множеството прясно изрисувани черти ясно показваха, че страданията на малазанците са причинени от неговите ръце.

А зад това внушително същество стоеше воин на семк.

„Още едно предположение зачеркнато.“ Явно прословутата омраза на племето семк към всички, които не са семк, бе оставена настрана, в подчинение на богинята на Вихъра. „Или по-точно, заради унищожението на Колтейн.“

Войнът на семк представляваше по-набит и по-страховит вариант на тайтанския боен главатар — беше толкова космат, че не му беше нужна меча кожа. Единственото му облекло беше кожената превръзка около слабините и няколкото колана, стегнали здраво корема му. Беше покрит с мазна пепел, рунтавата му черна коса висеше на гъсти кичури, брадата му беше накичена с костени фетиши. Презрително озъбената усмивка, изкривила лицето му, изглеждаше неизменна.

Последната подробност, която се разкри, щом воинът пристъпи към огнището, беше шевът от сушено черво, зашил устата му. „Дъх на

Гуглата, семк взимат клетвите си за мълчание съвсем на сериозно!“

Въздухът стана непоносимо леден. Смътна тревога прошепна в тила на Дюйкър и той посегна, за да сръга отново Нил.

Преди да е успял да докосне магьосника, изщракаха арбалети. Две метални стрели се забиха в гърдите на тайтанския главатар, а още двама от тайтанските воини изпъшкаха, преди да рухнат на земята. Пета стрела се заби дълбоко в рамото на телохранителя семк.

В същия миг земята под огнището изригна и към небето се разлетяха горящи въглени и цепеници. От земните недра се измъкна многокрак, покрит с катран звяр и нададе пронизващ костите крясък. Разбесня се сред останалите тайтанци и ноктите му задраха през броня и плът.

Бойният главатар се смъкна на колене, зяпнал тъпо в оребрените с кожа стрели, забити в гърдите му. Закашля се, от устата му бликна кръв, сгърчи се, после рухна по лице на прашната земя.

„Грешка… този не е…“

Войнът на семк беше изтръгнал стрелата от рамото си. Въздухът около него се завихри до бяло. Приковал черните си очи в земния дух, той скочи да го посрещне.

Нил се беше вкочанил до историка. Дюйкър се извърна рязко, за да го разтърси, и разбра, че младият магьосник е изпаднал в несвяст.

Другият уикски магьосник беше скочил — и залитна под невидимата магическа атака. От тялото му се разлетяха късове плът и кръв… само за няколко мига лицето му се оголи до кости и хрущял. Дюйкър видя как очите на момчето изхвръкнаха от орбитите и извърна глава.

От всички страни връхлитаха тайтанци. Историкът повлече Нил назад. Видя как Лъл и един от пехотинците му стреляха и как стрелите им се забиха почти в една точка в гърба на семка. В мрака профуча копие и отскочи от металната ризница на войника. Двамата хвърлиха арбалетите и извадиха дългите си ножове, за да посрещнат първите воини.

Земният дух вече врещеше, три от крайниците му вече бяха откъснати от тялото, въргаляха се и подритваха по земята. Семкът се бе превърнал в безмълвна машина за убиване — забравил за стрелите в гърба си, налиташе и налиташе, за да довърши земния дух. Студ на вълни се лееше от тялото му — студ, който Дюйкър позна: „Богът на

семк — част от него е оцеляла, част от него властва сега над избрания си воин…“

На юг отекнаха взривове. „Пробивачи“. Нощта се изпълни с писъци. Малазанските сапьори с шрапнели и огън прокопаваха отвор през тайтанските редици. „А аз бях решил, че нашата мисия е самоубийствена.“

Продължаваше да влачи Нил на юг, към взривовете, и се молеше дано сапьорите да не го вземат за враг.

Наблизо изтътнаха конски копита. Изкънтя желязо.

Изведнъж една от морските пехотинки се появи до него. Половината й лице беше покрито с кръв, но тя захвърли меча си, издърпа магьосника от ръцете на историка и без усилие го метна на рамо.

— Извади проклетия си меч и ме прикривай! — изръмжа жената и се втурна напред.

„Без щит? Гуглата да ни вземе дано, не можеш да се биеш с къс меч без щит!“ Но оръжието се озова в ръката му, сякаш само беше изхвръкнало от ножницата, та дръжката му да кацне в дланта му. Желязното острие изглеждаше окаяно късо, когато запристъпва заднешком след пехотинката, стиснал оръжието пред себе си.

Петите му се удариха в нещо меко, от устата му се изтръгна проклятие, той залитна и падна.

— Ставай, по дяволите! Някой идва!

Беше се спънал в тялото на тайтански копиеносец, повлечен от коня си, преди посечената му ръка най-сетне да изпусне юздите. Дълбоко във врата му стърчеше забита метателна звезда. Историкът примига — „оръжие на Нокът, звездата…“ — и се надигна. „Още едно невидимо подкрепление?“ Шумът на битката отекваше през мъглите все едно, че се беше развихрило пълномащабно сражение.

Дюйкър отново заотстъпва заднешком, прикривайки пехотинката, която носеше Нил на рамо.

След миг трима тайтански воини изскочиха от мъглата, размахали тълварите си.

Десетилетната подготовка като войник го спаси в първата им атака. Дюйкър се присви, пресрещна воина вдясно, изпъшка, щом облечената в кожа ръка на противника се стовари върху рамото му, а после изохка, когато тълварът изсъска — тайтанецът беше извил

китката си и посече дълбоко лявото му бедро. Още докато болката го пронизваше, беше вдигнал късия меч нагоре към гръдния кош на воина и прониза сърцето му.

С усилие издърпа забилото се острие и скочи надясно. Тялото падаше между него и двамата останали воини, и двамата възпрепятствани от това, че боравеха с дясната ръка. Посичащите тълвари изсъскаха на цял разтег от Дюйкър.

По-близкото оръжие беше замахнало толкова силно, че се заби в земята. Историкът натисна с все сила с крак тъпата страна на острието и изтръгна тълвара от ръката на тайтанеца. После с дивашки удар замахна между рамото и врата и острието съсече прешлените.

Без да чака, той се хвърли покрай залитащия назад воин, за да пресрещне третия тайтанец, но в същия миг видя как той рухна по очи на земята — сребърната дръжка на нож за мятане стърчеше между плешките му. „Етикетът на Нокът… бих го разпознал навсякъде!“

Историкът спря, огледа се с кървясали очи, но не видя никого. Мъглата се стелеше, гъста и миришеща на пепел. Пехотинката изсъска зад него и той се обърна. Беше се свила в края на изкопа и му махаше с ръка да я последва.

Плувнал в пот и разтреперан, Дюйкър се добра до нея.

Тя се ухили.

— Адски ме впечатли с играта с меча, старче, макар че не разбрах как оправи последния.

— Не видя ли никой друг?

— А?

Дюйкър вдиша с усилие и поклати глава. После погледна Нил, който лежеше неподвижно на насипа.

— Какво му е?

Пехотинката сви рамене. Светлосините й очи продължаваха да го гледат с възхищение.

— Можем да те използваме в редиците си.

— Това, което съм изгубил от скоростта, го компенсирам с опита, а опитът ми казва да не се бъркам в кланета като това. Това не е игра за старци, моето момиче.

Тя му отвърна с гримаса, но и с добро чувство.

— Нито пък за старици. Хайде, боклукът зави на изток. Би трябвало да можем да минем през този ров без проблеми. — Надигна

без усилие тялото на Нил на рамото си.

— Заковахте не когото трябва, знаеш ли…

— И аз го разбрах. Оня семк беше обсебен, нали?

Добраха се до другия бряг и се запромъкваха внимателно между набитите в пръстта колове. В тайтанския стан горяха шатри и мъглата се усилваше от пушеците. Крясъци и звън на оръжие все още кънтяха в далечината.

— Видя ли някой друг да се измъква? — попита Дюйкър.

Тя поклати мълчаливо глава.

Скоро се натъкнаха на десетина трупа — тайтански патрул, избит от шрапнели. Градушката от железни късове ги беше разкъсала ужасно. Диря от кръв показваше накъде са се оттеглили оцелелите.

Мъглата изтъня, щом наближиха уикския фронт. Няколко копиеносци на Мармота, патрул около преградите от плетена тръстика, ги забелязаха и препуснаха към тях.

Очите на всички се приковаха в Нил.

— Ще оживее — увери ги пехотинката. — Но побързайте да намерите Сормо.

Двама от конниците препуснаха бясно към лагера.

— Някаква вест за другите пехотинци? — обърна се Дюйкър към най-близкия конник.

Уикецът кимна.

— Капитанът и още един се измъкнаха.

От мъглите изскочи отряд сапьори — тичаха, но забавиха и продължиха ходом, щом видяха групата.

— Два разбивача — кисело заговори единият. — А онова копеле просто си стана, все едно бълха го ухапала.

Дюйкър пристъпи към него.

— Кой, войник?

— Оня космат семк…

— Вече не е космат — подхвърли друг от сапьорите.

— Мисията ни беше „прочистване“ — ухили се първият с разкървавената си уста. — Брадвата на Колтейн — вие бяхте острието, ние бяхме клинът. Зачукахме го онова огре, ама полза никаква…

— Сержа го удари стрела — каза другият сапьор. — Дробовете му кървят…

— Само единия, игла ме боцнала — поправи го сержантът и спря, за да се изхрачи. — Другият си е добре.

— Не можеш да дишаш кръв, серж…

— Спал съм в една палатка с тебе, момче — дишал съм и по-лошо.

Продължиха напред, увлечени в спор дали сержантът трябва да потърси знахар, или няма нужда. Пехотинката зяпна след тях и заклати глава. После се обърна към историка.

— Ще ви оставя, за да поговоря със Сормо, сър, ако нямате нищо против.

Дюйкър кимна.

— Двама от приятелите ти не са се върнали…

— Но един е успял. Следващия път, като реша да се поупражнявам с меча, ще ви потърся, сър.

— Ставите ми вече не държат, момиче. Ще трябва да ми дадеш аванс.

Тя внимателно сложи Нил на тревата и тръгна.

„Десет години по-млад да бях, сигурно щеше да ми стиска да й предложа… е, все едно. После само ще се дърлим край огнището…“

Двамата уикски конници се върнаха — водеха едно свирепо на вид куче, което влачеше носилка. Конско копито го беше ударило преди време по главата и костите бяха зараснали накриво, така че му придаваха безумна полуусмивка, която отиваше на жестокия блясък в очите му.

Конниците слязоха и грижливо положиха Нил върху носилката. Кучето хукна обратно към уикския стан.

— Ей на това му се вика грозно животно — рече капитан Лъл зад историка.

Дюйкър изсумтя.

— Доказателство, че черепите им са само кокал, без капка мозък.

— Още ли си объркан, историко?

Той се намръщи.

— Защо не казахте, че имаме тайна помощ, капитане? Кои бяха, хора на Пормквал ли?

— За какво ми говориш, в името на Гуглата?

— За Нокътя. Някой прикриваше оттеглянето ни. Използва звезди и ножове и се движи невидим като дъх на Гуглата! Колко още

подробности пази за себе си Колтейн?

— Няма начин Колтейн да знае за всичко това, Дюйкър — отвърна Лъл и поклати глава. — Ако си сигурен в това, което твърдиш — а аз смятам, че си — Юмрукът ще иска да го научи. Веднага.

За първи път, доколкото помнеше Дюйкър, Колтейн изглеждаше уплашен. Стоеше вцепенен, сякаш не беше сигурен, че някой няма да се промъкне зад гърба му, с невидими ножове, само на миг от смъртоносния удар.

Бълт изръмжа гърлено.

— Жегата сигурно е размътила ума ти, историко.

— Знам много добре какво видях, чичо. И знам какво почувствах.

Последва дълга тишина; въздухът в шатрата сякаш замръзна.

Влезе Сормо и спря на входа, след като Колтейн го прониза със свирепия си поглед. Раменете на магьосника бяха отпуснати, сякаш не можеха повече да понесат бремето, с което бе натоварен през всичките тези месеци. Тъмните торбички под очите му издаваха умора.

— Колтейн има няколко въпроса към теб — каза му Бълт. — По-късно.

Младежът сви рамене.

— Нил се съвзе. Имам отговори.

— Въпросите са други — рече нашареният с белези ветеран с мрачна усмивка.

— Обясни какво се случи, магьоснико — каза Колтейн.

— Богът на семк не е мъртъв — каза Дюйкър.

— Склонен съм да подкрепя това мнение — промърмори Лъл от мястото си на походния стол и намигна на историка.

— Не е точно така — поправи ги Сормо. Поколеба се, вдиша дълбоко и продължи: — Богът на семк всъщност е унищожен. Разкъсан е на късове и е изгълтан. Понякога едно парче плът може да съдържа такава злост, че да поквари онзи, който го е погълнал…

Дюйкър се наведе напред.

— Земен дух…

— Да, дух на земята. Скрита амбиция и внезапна сила. Другите духове… не подозираха.

Лицето на Бълт се изкриви от отвращение.

— Изгубихме седемнайсет бойци само за да убием шепа тайтански главатари и да разкрием един измамен дух?

Историкът потръпна. За пръв път чуваше точното упоменаване на жертвите. Първата слабост на Колтейн. „Дано Опонн да ни се усмихне и врагът да не разбере.“

— С това знание — обясни кротко Сормо — в бъдеще ще бъде спасен животът на много други. Духовете вече са стъписани — смутени бяха от това, че не могат да засекат набезите и засадите, а сега вече знаят защо. Не са помисляли да потърсят след ближните си. Сега ще въздадат своето правосъдие, щом им дойде времето…

— Тоест набезите ще продължат? — Ветеранът едва се сдържа да не се изхрачи. — Ще могат ли вашите духове съюзници да ни предупреждават поне — както го правеха преди време, толкова ефективно?

— Усилията на измамника ще бъдат осуетявани.

— Сормо — попита изведнъж Дюйкър, — защо онзи семк беше със зашита уста?

Магьосникът му отвърна с полуусмивка.

— Онова същество е зашито отвсякъде, историко. Да не се измъкне погълнатото.

— Странна магия. — Дюйкър поклати глава.

Сормо кимна.

— Древна. Магия на вътрешности и на кости. Мъчим се да си възвърнем знанието, което някога сме притежавали инстинктивно. — Въздъхна. — От времена преди Лабиринтите, когато магията се е намирала отвътре.

Допреди година Дюйкър щеше да настръхне от любопитство и възбуда при такива думи и щеше да започне неуморно и безкрайно да разпитва магьосника. Сега думите на Сормо глухо отекнаха в кухините на изтощената му душа. Нищо друго не искаше освен да поспи, а знаеше, че ще му бъде отказано за следващите дванайсет часа — лагерът вече се разбуждаше, макар до утрото да оставаше още час.

— Ако случаят е такъв — провлече Лъл, — защо оня семк не се пръсна като надут мехур, когато го набоцкахме?

— Погълнатото се е скрило дълбоко. Я ми кажете, коремът на този обсебен семк беше ли защитен?

Дюйкър изсумтя.

— С някакви колани. От дебела кожа.

— Само това?

— Какво стана с Нил?

— Бил е изненадан. Възползвал се е от онова, което успяхме да си припомним. Когато го е ударила магическата атака, се е отдръпнал навътре в себе си. Атаката го е последвала, но е останал неуловим, докато злокобната сила не се изтощи. Учим се.

В ума на Дюйкър се събуди образът с ужасната смърт на другия магьосник.

— На скъпа цена.

Сормо замълча, но болката се изписа в очите му.

— Вдигаме скоростта — обяви Колтейн. — Дневната дажба вода на всеки войник да се намали с по една глътка…

Дюйкър се надигна.

— Но вода имаме.

Всички погледи се извърнаха към него. Историкът се усмихна кисело на Сормо.

— Виждам, че докладът на Нил е бил доста… сух. Духовете ни изровиха тунел през скалата. Както може да потвърди капитанът, скалата сълзи и долу има вода.

Лъл се ухили.

— Гуглата да ме лъхне дано, старецът е прав!

Сормо го гледаше ококорен.

— Като не задаваме правилните въпроси, страдахме дълго… и ненужно.

Изпълнен с нова енергия, Колтейн оголи зъби и изръмжа на магьосника:

— Разполагаме с един час да облекчим сто хиляди гърла.

От скалата, разцепила прериятa с обрулени от вятъра издатини, капеха сладки сълзи. Изкопаха се дълбоки ями. Въздухът оживя от радостни песни и от благословеното мълчание на животните, заситили жаждата си и престанали да реват окаяно. А под всичко това се долавяше едно топло подмолно течение. За първи път духовете на земята поднасяха дар, недокоснат от смъртта. Радостта им бе съвсем

доловима за сетивата на Дюйкър, който стоеше недалече от края на лагера, загледан и заслушан.

Ефрейтор Лист стоеше до него — треската му беше минала.

— Процеждането нарочно е бавно, но не достатъчно бавно — някои стомаси ще се разбунтуват — по-безразсъдните могат да се самоубият…

— Да. Някои биха могли.

Дюйкър вдигна глава и бавно огледа северния бряг на долината. По протежението му се бяха подредили тайтански конници и наблюдаваха сцената долу, както си представяше историкът, със страх и удивление. Не се съмняваше, че армията на Камъст Релой страда от жажда въпреки предимството, с което разполагаше — да завладява и държи всички водоизточници на Одан.

Както ги гледаше, очите му засякоха бяло петно, което бързо се спусна по склона и се скри от погледа му. Дюйкър изсумтя.

— Казахте ли нещо, сър?

— Просто няколко диви кози — отвърна историкът. — Минават на другата страна…

Пясъчните повеи бяха изровили дупки по стръмните скатове на скалното плато — напор, започнал с извайването на кухини, след това — на пещери, после — на тунели и най-сетне — на проходи, които като едното нищо можеше да стигат чак до другата страна. Като ненаситни червеи, разяждащи старо дърво, ветровете поглъщаха скалното лице на урвата, изникваха дупка след дупка, стените между тях изтъняваха, някои рухваха, тунелите се уширяваха. Повърхността на платото обаче си оставаше — огромна каменна шапка, кацнала над непрестанно смаляващите се основи.

Кълп никога не беше виждал подобно нещо. „Все едно че Вихърът съзнателно ни е нападнал. Защо да подлага на обсада някаква си скала?“

Тунелите пищяха от вятъра, всеки със своя собствен пронизителен глас, и тези гласове се сливаха в страховит хор. Пясъкът, ситен като прах, се въртеше и завихряше по наносите в подножието на урвата. Кълп погледна през рамо към чакащите Хеборик и Фелисин — две смътни фигури, присвити доземи срещу яростта на бурята.

Вече от три дни Вихърът не им оставяше никакъв подслон, още от първия миг, в който се беше спуснал над тях. Вятърът връхлиташе от всички посоки. — „Сякаш безумната богиня ни е нарочила.“ Тази възможност не беше чак толкова невероятна, колкото изглеждаше на пръв поглед. Злокобната воля, стаена в бурята, бе нещо съвсем доловимо. „Ние сме натрапници в края на краищата. Омразата на Вихъра винаги е била насочена срещу външните. Горката Малазанска империя, да се набута в една толкова добре изпипана легенда за бунт…“

Магът пропълзя при другите. Наложи се да се наведе, за да го чуят в несекващия вой.

— Има пещери! Само че вятърът беснее през устията им — подозирам, че е прорязал целия хълм!

Хеборик трепереше, изпаднал от заранта в треска от изтощението. Гаснеше бързо. „Всички гаснем.“ Почти се беше стъмнило — неизменната охра над главите им заглъхваше — и магът прецени, че за последните дванайсет часа са изминали не повече от една левга.

Нямаха нито вода, нито храна. Гуглата идеше по петите им.

Фелисин сграбчи опърпаното наметало на Кълп и го дръпна към себе си. Устните й бяха напукани, в ъгълчетата им беше полепнал пясък.

— Все едно, ще се опитаме!

— Не знам. Целият хълм може да се срине…

— Пещерите! Влизаме в пещерите!

„Или ще умрем тук, вън, или ще умрем там, вътре. Пещерите поне ще осигурят гробница за телата ни.“ Той кимна.

Повлякоха Хеборик. Стръмнината им предлагаше десетки възможности с проядената си като кошер фасада. Не се и опитаха да избират, просто се напъхаха в устието на първата пещера, на която се натъкнаха — широк и странно плосък тунел, който сякаш продължаваше равно — поне първите няколко крачки.

Вятърът ги тласкаше в гърба като чудовищна длан, непоколебим в яростния си напор. Пристъпиха напред и мракът ги обгърна сред вртоп от писъци.

Подът беше неравен и затрудняваше вървенето им. След петнайсет крачки се натъкнаха на издутина от кварцит или друг

някакъв кристален минерал, устоял на ерозията на вятъра. Заобиколиха го и в завета му намериха първия си заслон срещу смазващата сила на Вихъра от повече от седемдесет часа.

Хеборик лежеше отпуснат в ръцете им. Сложиха го в дълбоката до глезените прах в подножието на скалната издатина.

— Ще огледам напред — изрева Кълп на Фелисин, за да го чуе.

Тя кимна и се смъкна на колене.

След още трийсетина крачки магът се озова в по-голяма кухина. Пространството беше изпълнено с кварцити, смътно отразяващи струящата от нещо подобно на таван от натрошено стъкло светлина на петстотин стъпки над тях. Кварцитът се издигаше на отвесни жили и блестящите стълбове оформяха галерия със смайваща красота въпреки бушуващия между тях, изпълнен с прахоляк вятър. Кълп закрачи напред. Оглушителният вой заглъхна и се изгуби в необятния простор на пещерата.

Близо до центъра й се издигаше камара от срутени камъни с твърде правилна форма, за да са естествени. Бляскавото вещество на тавана покриваше на места и тях — по една от почти правоъгълните им страни, както забеляза магът след беглия оглед. Той се наведе, погали с ръка една такава страна и се приведе още по-ниско. „Дъх на Гуглата, та това наистина е стъкло! Многоцветно, натрошено и претопено…“

Погледна нагоре. В тавана зееше широка дупка, чиито ръбове сияеха със същата странна хладна светлина. Кълп се поколеба, след което разтвори Лабиринта си. И изсумтя. „Нищо. Благословена да е Кралицата. Никаква магия — всичко е съвсем обикновено.“

Присвит срещу вятъра, магът тръгна обратно към другите. Завари ги и двамата заспали, или изпаднали в несвяст. Кълп ги огледа и от мъртвешката сдържаност на съсухрените им лица го побиха ледени тръпки. „Може би ще е по-милостиво изобщо да не ги събуждам.“

Усетила сякаш появата му, Фелисин отвори очи, изпълнени с внезапно предчувствие.

— Няма да ти е толкова лесно.

— Този хълм е погребан град, а ние сме под погребаното.

— Е, и?

— Вятърът е опразнил поне една от камерите. Издухал е пясъка.

— Нашата гробница.

— Може би.

— Добре. Да вървим.

— Има само един проблем — каза навъсено Кълп. — Входът е на около петнайсет стъпки над главите ни. Има една колона от кварцит, но катеренето няма да е никак лесно, не и в състоянието, в което сме.

— Направи си номера с Лабиринтчето.

— Какво?

— Отвори ни портал.

Той я зяпна.

— Не е толкова просто.

— Умирането е просто.

Кълп примига.

— Добре, дай да вдигнем стареца на крака.

Очите на Хеборик бяха подути, затворени и от ъгълчетата им капеха сълзи. Той се събуди, без никаква представа къде е. Широката му уста се разтвори в грозна усмивка.

— И тук са се опитали, нали? — попита, докато пристъпяше напред, подкрепян от двамата. — Опитали са се и са си платили, о, спомените за вода, толкова погребани съдби…

Добраха се до мястото с отвора в тавана. Фелисин опипа най-близката до дупката колона кварцит.

— Това май ще трябва да го изкатеря като доусийка кокосова палма.

— И как става това? — попита я Кълп.

— С нежелание — измърмори Хеборик, килнал глава, сякаш се вслушваше в някакви доловими само от него гласове.

Фелисин се обърна към мага и каза:

— Ще ми трябват каишките от колана ти.

Кълп изсумтя и започна да сваля кожените ремъци от кръста си.

— Адски неподходящ момент да искаш да ме видиш без гащи, момиче.

— Малко смях няма да ни дойде зле.

Той й подаде колана и я загледа как започна да стяга каишките около глезените си. Примижа като видя колко яростно затегна възлите.

— Сега ми дай каквото е останало от наметалото ти, моля.

— Че какво й е на ризата ти?

— Не пускам на никого да ми зяпа гърдите — не и безплатно. Освен това наметалото ти е по-дебело.

— Възмездие е имало — заговори Хеборик. — Методично, безстрастно прочистване на покварата.

Кълп го изгледа намръщено.

— Какви ги дрънкаш, Хеборик?

— Първата империя. Градът горе. Дошли са и са внесли ред. Безсмъртните пазители. Какъв разгром! Дори със затворени очи мога да видя ръцете си — опипват слепешком, опипват. Празни. — Смъкна се, покрусен от внезапно обзелата го скръб.

— Не му обръщай внимание — каза Фелисин и пристъпи към нащърбения кварцов стълб, сякаш искаше да го прегърне. — Дъртата жаба изгуби бога си и това му е съсипало ума.

Кълп замълча.

Фелисин обгърна колоната и сключи ръцете си от другата страна, като стисна краищата на наметалото и ги усука силно. Коланът между краката й се впи в отсамната страна на стълба.

— Аха — каза Кълп. — Разбирам. Умна доусийка.

Тя вдигна усуканото наметало колкото може по-нависоко от другата страна, после дръпна и се изкатери около половин педя — с изпънати нагоре колене, а коженият ремък изплющя в стълба. Възлите му се забиха в глезените й и той видя как я прониза болка.

— Изненадан съм, че доусийците изобщо имат крака.

— Май съм пропуснала някоя малка подробност — изохка тя.

Честно казано, магът не мислеше, че ще успее. Преди да е изкатерила шест стъпки — все още на цял човешки бой от тавана — от глезените й вече течеше кръв. Трепереше цялата и напрягаше неподозираните си, но бързо изчерпващи се запаси енергия. Но не спря. „Кораво, много кораво същество е. Надминава ни всички, всеки път.“ Тази мисъл му напомни за Баудин — прогонен, сега сигурно се мъчеше някъде отвън, в бурята. „И той е корав. Упорит и здрав. А ти, Демонски нокът?“

Фелисин най-сетне се добра на ръка разстояние до проядения ръб на отвора. И там се разколеба.

„Тъй, а сега какво?“

— Кълп! — Гласът й отекна зловещо и заглъхна сред воя на вятъра.

— Да?

— Колко близо са стъпалата ми до теб?

— Може би десет стъпки. Защо?

— Накарай Хеборик да се опре на стълба. Качи се на раменете му…

— В името на Гуглата, защо?

— Трябва да стигнеш до глезените ми, после да се изкатериш над мен — не мога да се пусна — нищо не ми остана!

„Богове, не съм толкова корав като тебе, момиче.“

— Мисля, че…

— Хайде! Нямаме избор, проклет да си!

Кълп изсъска и се обърна към Хеборик.

— Старче, можеш ли да ме разбереш? Хеборик!

Бившият жрец се надигна ухилен.

— Помниш ли каменната ръка? Пръста? Миналото е един чужд свят. Невъобразими сили. Да ги докоснеш значи да съживиш нечии чужди спомени, мисли и сетива толкова чужди за теб, че те влудяват.

„Каменната ръка? Бълнува нещо кучият му син.“

— Трябва да стъпя на раменете ти, Хеборик. Трябва да стоиш здраво — щом изпълзим горе, ще те издърпаме, разбра ли ме?

— На раменете ми. Планина от камък на раменете ми, всеки камък — изваян и оформен от живот, взет от Гуглата отдавна, отдавна. Колко копнежи, желания, тайни? Къде отива всичко това? Невидимата енергия на мисълта приживе е храна за боговете, знаеш ли това? Ето защо те трябва — трябва — да са капризни!

— Хайде де! — проплака отгоре Фелисин. — Хайде!

Кълп пристъпи зад бившия жрец и опря длани на раменете му.

— Сега стой здраво…

Но вместо да го послуша, старецът се обърна с лице към него. Събра китките си, с пространство между тях, където щяха да са липсващите длани.

— Стъпи. Ще те отпратя направо до нея.

— Хеборик… нямаш ръце да държиш стъпалото ми…

Старецът се ухили още по-широко.

— Разсмиваш ме.

Кълп се изуми, щом кракът му се намести в здраво стегнатото стреме на невидимите пръсти. Отново опря ръце на раменете на

стареца.

— Ще идеш право нагоре — рече Хеборик. — Сляп съм. Насочи ме.

— Една стъпка назад. Още. Така.

— Готов ли си?

— Да.

Но се оказа неподготвен за огромния порив на силата, която го надигна и с лекота го изхвърли нагоре. Инстинктивно посегна за Фелисин, не успя да я хване… за късмет, защото профуча покрай нея и през дупката на тавана. За малко да падне право надолу, но в паниката тялото му над кръста се изви и се стовари болезнено на ръба. Той простена и се отпусна.

Вкопчил пръсти в невидимите плочи, магът изпълзя на пода.

Гласът на Фелисин проплака отдолу.

— Кълп? Къде си?

Той усети почти истеричната усмивка, замръзнала на лицето му, и отвърна:

— Тук, горе. Ей сега ще те издърпам, момиче.

С помощта на невидимите си длани Хеборик бързо се изкатери по стъкменото от кожа и плат въже, което Кълп спусна след десет минути. Свита до отвора в малката мрачна кухина, Фелисин гледаше, обзета от неудържим страх.

Болката я изтезаваше. Усещането в ходилата й се беше върнало с мълчалива ярост. Бяла прах беше полепнала по кръвта на глезените й и по раздраните от кристалните ръбове на стълба китки. Тя трепереше неудържимо. „Този старец приличаше на умрял, излязъл от гроба. Умрял. Гореше в треска, но бълнуванията му не бяха само празни думи. Знание имаше в тях, неведомо знание. А ето че и призрачните му ръце станаха истински.“

Погледна Кълп. Магът намръщено гледаше разкъсаните дрипи от наметалото в ръцете си. После въздъхна и очите му мълчаливо се извърнаха към Хеборик, който сякаш отново затъваше в треската си.

Кълп бе сътворил смътна светлина, колкото да се открояят голите каменни стени. Покрай една от тях се издигаха вдлъбнати стъпала и водеха към масивна врата. В основата на отсрещната стена по пода се редяха кръгли издутини с големината на буренца. Окачени на вериги от тавана в другия край на помещението висяха покрити с ръжда куки.

Всичко изглеждаше замазано за очите на Фелисин — или всичко бе странно изхабено, или ефектът се дължеше на чародейната светлина на мага.

Тя поклати глава и се сгуши, за да спре да трепери.

— Това катерене си го биваше, момиче — промълви Кълп.

Тя изсумтя.

— И безсмислено, както се оказа. — „И сигурно ще ме довърши. За това катерене не стигаха само мускули и кокал. Чувствам се… празна, нищо не е останало у мен.“ Изсмя се.

— Какво?

— Намерихме мазе на гробница.

— Още не съм готов да умра.

— Блазе ти.

Загледа го как се надига с усилие.

— Тази стая някога е била наводнена. С течаща вода.

— Откъде и накъде?

Той сви рамене и закрета с усилие към стъпалата.

„Изглежда на сто години. Точно толкова, на колкото се чувствам и аз. Двамата заедно сме колкото Хеборик. Добре поне, че се уча да понасям иронията.“

След няколко минути Кълп най-сетне се изкачи до вратата. Опипа я.

— Бронзов обков — чак усещам ударите на чуковете, които са го сплескали. — Почука с пръст по тъмния метал. Отвърна му стържещ шепот. — Дървото под него е изгнило.

Дръжката се прекърши в ръката му. Магът изруга тихо, след което опря рамо във вратата и натисна.

Бронзът изпращя и поддаде. След миг вратата се срути и той падна сред облак прах.

— Преградите никога не са толкова здрави, колкото си мисли човек — заговори Хеборик, щом ехото от срутването заглъхна. Стоеше прав, вдигнал сакатите си ръце пред себе си. — Сега го разбирам. За един слепец цялото му тяло е призрак. Усеща го, но е невидимо. Ето, вдигам невидими ръце, движа невидими крака, невидимите ми гърди се вдигат и отпускат за невидимия въздух. Ето, изопвам пръсти, свивам ги в юмрук. Цял-целеничък съм, винаги съм бил такъв — ако не беше заблудата на собствените ми очи.

Фелисин изсумтя:

— Може би ако оглушея, ще изчезнеш.

Хеборик се изсмя.

Кълп стенеше горе на площадката, дъхът му беше странно хриплив и измъчен. Тя бавно се надигна и се олюля от болката, стегнала глезените й като с железни пранги. Стисна зъби и се затътри към стъпалата.

Бяха единадесет и я изцедиха съвсем. Тя падна на колене до мага и дълго стоя така, докато дъхът й се успокои.

— Добре ли си?

Кълп надигна глава.

— Мисля, че си счупих проклетия нос.

— Ако може да се съди по новия ти акцент, май си прав. Е, значи ще живееш.

— И още как. — Той се надигна на четири крака, от лицето му провиснаха нишки гъста, тъмна кръв. — Виждаш ли какво има напред? Така и не можах да погледна.

— Тъмно е. Въздухът мирише.

— На какво?

Тя сви рамене.

— Не знам. На вар като че ли.

— Не на гнили плодове? Изненадан съм.

Шумоленето по стъпалата издаде приближаването на Хеборик. Отпред се появи светлина, замята смътни отблясъци и те бавно очертаха гледка. Фелисин зяпна.

— Дъхът ти е учестен, момиче — каза Кълп, все още неспособен — а може би не искаше? — да вдигне глава. — Кажи ми какво виждаш?

Гласът на Хеборик отекна глухо някъде отзад, по средата на стълбището.

— Останки от ритуал, свършил зле, това вижда. Замръзнали спомени от древен патос.

— Статуи — промълви Фелисин. — Пръснати са по целия под — помещението е голямо. Много голямо — светлината не стига до другия му край…

— Чакай… Статуи ли каза? Що за статуи?

— Хора. Изваяни, все едно че са легнали да спят — отначало си помислих, че са истински…

— А защо не мислиш повече така?

— Ами… — Фелисин запълзя на четири крака напред. Най-близката статуя беше на десетина крачки, гола престаряла жена, лежаща на хълбок като мъртва или заспала. Камъкът, от който бе изваяна, беше сивкавобял, изрисуван и зацапан с пръст. Всяка бръчка по съсухреното й тяло беше изваяна грижливо, нито една подробност не бе пропусната. Фелисин се вгледа в кроткото старческо лице. „Лейди Гейсен — тази жена би могла да й е сестра.“ Посегна да я докосне.

— Не пипай нищо — спря я гласът на Кълп. — Още ми се въртят звезди пред очите, но целият съм настръхнал, което значи, че в тази зала има магия.

Фелисин дръпна ръката си и се отпусна на пода.

— Но те са само статуи…

— На пиедестали?

— Е, не, просто така, по пода.

Светлината изведнъж грейна по-ярко и изпълни помещението.

Фелисин се обърна през рамо и видя, че Кълп се е изправил, облегнат на рамката на съборената врата. Мигаше късогледо и оглеждаше сцената.

— Статуи, а? Статуи, друг път. Лабиринт е вървлувал тука.

— Някои врати не бива никога да се отварят — заговори Хеборик и пристъпи слепешком покрай мага. Закрачи уверено и спря до Фелисин, килна глава и се усмихна. — Дъщеря й избрала Пътя на соултейкън, тежък път е това. Едва ли е била сама, кривият път е бил повсеместна алтернатива на Възнесението. По-… земен, казвали. И по-древен, а древното се е ценяло високо в последните дни на Първата империя. — Бившият жрец замълча и внезапна скръб сгърчи лицето му. — Понятно е, че старите в онова време са искали да улеснят избрания от чедата им път. Опитали се да създадат нова версия на стария, изпълнен с рискове — защото той е бил порутен, похабен, гибелен бил. Твърде много младежи на Империята се били изгубили — да не говорим за войните на запад…

Кълп сложи ръка на рамото на Хеборик и това сякаш затвори клапан. Бившият жрец вдигна призрачната си длан пред лицето си и

въздъхна.

— Колко лесно е да се изгубиш…

— Трябва ни вода — прекъсна го магът. — Паметта й пази ли такова знание?

— Това е било град с извори, фонтани, бани и канали.

— Сигурно пясъкът е запълнил всичко — каза Фелисин.

— Може би не — каза Кълп и се огледа с кървясали очи. Беше счупил носа си лошо, подутото разкъсваше изсъхналата кожа от двете страни. — Това тук е опразнено съвсем наскоро — въздухът още потръпва.

Фелисин погледна старицата в краката си.

— Значи е била истинска някога. От плът.

— Да. Всички са били живи.

— Алхимии забавяли стареенето — каза Хеборик. — Шест, седем столетия за всеки гражданин. Ритуалът ги е убил, но алхимиите са останали силни…

— А след това водата е заляла града — промълви Кълп. — Богата на минерали.

— И е превърнала в камък не само костите, но и плътта. — Хеборик сви рамене. — Наводнението е било породено от далечни събития — безсмъртните пазители вече са били дошли и са си заминали.

— Какви безсмъртни пазители, старче?

— Все още може би е останал извор — каза в отговор бившият жрец. — Недалече.

— Води ни, слепецо — каза Фелисин.

— Имам още въпроси — подхвърли Кълп.

Хеборик се усмихна.

— По-късно. Предстоящото ни пътуване ще обясни много неща.

Всички минерализирани обитатели на залата бяха стари и наброяваха със стотици. Смъртта на всички като че ли бе дошла кротко, а това събуди у Фелисин смътно безпокойство. „Не всеки край е мъчителен. Гуглата е безразличен към средствата. Така поне твърдят жреците му. И все пак най-големите му жътви идат от войни, от болести и глад. Безбройните векове на избавление със сигурност са

белязали Върховния крал на Смърт. Безредието се тълпи през неговите порти и в това има някакъв вкус. Тихият мор сигурно бие съвсем други камбани.“

Вече усещаше Гуглата със себе си — през последните часове, както и след като се върнаха на този свят. Неволно усети, че мисли за него като за свой любовник, впит дълбоко в нея с постоянна и странно утешителна настойчивост.

„И вече се боя само от Хеборик и Кълп. Казват, че боговете се боят от хората повече, отколкото те едни от други. Дали това не е източникът на страха ми? Да не би да съм уловила в себе си ехо от Гуглата? Богът на смъртта със сигурност би трябвало да сънува реки от кръв. Навярно съм била негова през цялото време.“

„Значи съм благословена.“

Хеборик изведнъж се обърна и сякаш я изгледа с изгорелите си от слънцето, затворени под отоците очи.

„Да не би вече да можеш да четеш мислите ми, старче?“

Широката му уста се изкриви в усмивка. След миг той отново се обърна и продължи напред.

Гробната камера завършваше с портал, от който тръгваше нисък тунел. Древните порои бяха загладили и излъскали тежките камъни от всички страни. Кълп поддържаше смътната магическа светлина.

„Мъкнем се като оживели трупове, прокълнати в безкрайно пътуване — Фелисин се усмихна. — По Пътя на Гуглата.“

Излязоха на някогашна улица, тясна и крива, каменната ѝ настилка беше изгърбена и разкъртена. От двете страни се издигаха ниски постройки с покриви от плътно грапаво стъкло. По стените се нижеха тесни ивици еднородно вещество, като белези от различни водни нива, или пластове в пясъка, изпълвал някога цялото пространство.

По улицата лежаха още тела, но в изкривените им, измъчени фигури нямаше и следа от покоя на предишните. Хеборик спря и килна глава.

— Ах, ето че се натъкваме на съвсем различни спомени.

Кълп се наведе над едно от телата.

— Соултейкън. Замръзнал в акта на превъплъщението. В нещо… змийско.

— Соултейкън и д’айвърс — промълви бившият жрец. — Ритуалът е изригнал сили, които са побеснели. Като чума, превъплъщението е обзело хиляди — ненадейно, без посвещение — и мнозина са полудели. Смъртта е изпълнила града, всяка улица, всеки дом. Семейства са били разкъсвани от своите близки. — Тръсна глава и прошепна: — И всичко това — за няколко часа.

Кълп се взря в друга фигура, почти скрита сред купчината вкаменени трупове.

— Не само соултейкън и д’айвърс…

— Да — въздъхна Хеборик. — Не само.

Фелисин пристъпи към нещото, приковало вниманието на мага. Видя дебели ореховокафяви крайници — една ръка и един крак, все още свързани с разчленения торс. Съсухрена кожа покриваше дебелите кости. „Вече сме виждали това. На «Силанда». Т’лан Имасс.“

— Твоите безсмъртни пазители — каза Кълп.

— Да.

— Понесли са загуби тука.

— И още как — каза Хеборик. — Ужасни загуби. Има връзка между Т’лан Имасс и соултейкън и д’айвърс, загадъчно родство, неподозирано от обитателите на този град — макар да са си присвоили гордата титла на Първата империя. Това трябва да е подразнило Т’лан Имасс — доколкото такива същества са способни да изпитват раздразнение, — че толкова дръзко са посегнали към титла, която по право принадлежи на тях. Ала това, което ги е привлякло тук, е бил ритуалът, както и необходимостта да поправят нещата.

Кълп се беше намръщил.

— Все се отриваме в тия соултейкън и Имасс. Пак ли се започва, Хеборик?

— Не знам, маг. Връщане към онази древна порта? Ново изригване?

— Онзи дракон соултейкън, след който тръгнахме… бил е възкръснал.

— Онова беше Т’лан Имасс — поправи го бившият жрец. — Заклинател на кости. Навярно е пазител на старата порта, привлечен отново в отговор на предстоящото бедствие. Дали да продължим? Надушвам вода — изворът, който търсим, все още е жив.

Езерцето смътно проблясваше в центъра на градина. Излиняла трева покриваше като килим напуканите плочи по пътеката, бели и розови листа, като ивици плът, безцветни кълба от някакъв плод, надвиснали от лозниците, увили се около каменни колони и вкаменени дървесни стволове. Градина, загърната в мрак.

Безоки бели риби се стрелкаха из водата — затърсиха сенките, щом магическата светлина запулсира ярко над тях.

Фелисин се смъкна на колене, протегна треперещите си ръце и ги потопи в студената вода. Усещането я прониза с възбуда.

— Утайка от алхимии — промълви Хеборик зад нея.

Тя го погледна през рамо.

— Какво искаш да кажеш?

— Ще има… полза… като отпием от този нектар.

— Тоя плод става ли за ядене? — попита Кълп и вдигна едно от белите кълба.

— Ставал е, когато е бил зрял и червен. Преди девет хиляди години.

Гъстата пепел висеше неподвижно по дирята им, докъдето стигаше погледът на Калам, макар че разстоянието в Имперския Лабиринт не беше лесно да се прецени. Пътят им изглеждаше прав като копие. Той се намръщи.

— Наистина се загубихме — каза отпусналата се в седлото Майнала.

— По-добре загубени, отколкото мъртви — промърмори Кенеб, предлагайки с това поне трошица съчувствие на убиеца.

Свъсените сиви очи на Майнала се спряха върху него.

— Измъкнете ни от този прокълнат от Гуглата Лабиринт, ефрейтор. Гладни сме, жадни сме и не знаем къде сме. Измъкнете ни!

„Представих си Ейрън, избрах мястото — ненабиващо се на очи ъгълче в края на последната извивка на улица Безнадеждна, в Изметта, гетото за малазански пришълци недалече от речния бряг. Представих си го чак до каменната настилка. Защо тогава не можем да се озовем там? Какво ни пречи?“

— Все още не — проговори Калам. — Макар и по Лабиринт, до Ейрън е много далече. — „Звучи логично, нали? Откъде тогава е цялото това безпокойство?“

— Нещо не е наред — настоя Майнала. — Виждам го на лицето ти. Трябваше вече да сме стигнали.

Вкусът на пепел, миризмата й, допирът й се бяха превърнали в част от самия него и той знаеше, че същото важи и за останалите. Безжизненият прах сякаш петнеше дори мислите му. Калам подозираше от какво може да е тази пепел — купчината кости, на която се натъкнаха при влизането, не беше единствената — но той сякаш инстинктивно се боеше да признае тези подозрения. Възможността бе твърде грозна, твърде потискаща, за да си я помисли човек.

Кенеб изсумтя, после въздъхна.

— Е, ефрейтор, продължаваме ли?

Калам го погледна. Треската от раната на главата му беше минала, макар едва доловимата забавеност в движенията му да издаваше, че все още не се е изцерил напълно. Убиецът разбираше, че не може да разчита на него в бой. А след като явно беше загубил Апт, чувстваше гърба си незащитен. Неспособността на Майнала да му повярва зачеркваше всякаква възможност да разчита на нея: тя щеше да направи каквото трябва, за да защити сестра си и децата — това и нищо повече.

„По-добре да си бях останал сам.“ Смуши жребеца и го подкара напред. Останалите го последваха.

Имперският Лабиринт представляваше свят без ден и нощ, само вечен сумрак, със смътна магическа светлина — място без сенки. Изтичането на времето мереха с неизбежните и повтарящи се циклично нужди на тялото. Нуждата да се яде и пие, нуждата да се спи. Ала след като терзаещият глад и жажда ставаха постоянни и неутолими, а изтощението ги притискаше с всяка стъпка, представата за времето тънеше в безсмислие; всъщност проявяваше се като нещо породено от вяра, не от реалността.

„Времето ни прави вярващи. Безвремието ни прави неверници. Поредната пословица на Глупеца, поредният хитър цитат, изречен от мъдреците на отечеството ми. Най-често използван при отхвърляне на прецедент, с презрителна насмешка към уроците на историята.

Основното твърдение на мъдреците се изразява в това, че не трябва да вярваш в нищо. Нещо повече, това е основната догма за онези, които са избрали пътя на професионалния убиец.“

„Убийството доказва, че така нареченото постоянство е лъжа. Въпреки че самата вдигната кама е нещо постоянно, вашата свобода да избирате кого и кога е по-тъмното отрицание на постоянното. Убиецът е развихрил се хаос, ала помнете, ученици, вдигнатата кама може да потушава пожари толкова лесно, колкото и да ги подпалва…“

И точно там, съвсем ясно врязана в мислите му като с връх на кама, се изпъваше тънката права пътека, която щеше да го отведе до Ласийн. Всички необходими му основания неумолимо се тълпяха по тази цепнатина. „И все пак, макар тази пътека да цепи през Ейрън, сякаш нещо, което не знам, ме избутва от нея, оставя ме да се скитам безцелно сред тази равнина от пепел.“

— Виждам облаци пред нас — каза Майнала, която яздеше до него.

Ивици ниско надвиснала прах кръстосваха местността отпред. Очите на Калам се присвиха.

— Като отпечатъци в кал — промърмори той.

— Какво?

— Погледни назад — напускаме този път. Имаме си спътници в Имперския Лабиринт.

— Нежелани спътници?

— Да.

Когато наближиха първата бразда в пепелищата, безпокойството му само се усили. „Не е един. Следи от зверове. Не са оставени от слуги, заклети на императрицата…“

— Виж — посочи Майнала.

На трийсетина крачки напред се виждаше нещо подобно на яма — тъмно петно насред пътя. Смъкналата се пепел обграждаше ръба й в неподвижна полупрозрачна пелена.

— Само на мен ли ми се струва така — изръмжа зад тях Кенеб, — или в тоя прогнил от Гуглата въздух се появи нова миризма?

— Като на дърво — съгласи се Майнала.

Калам настръхна и бързо зареди арбалета. Усети изпитателния поглед на Майнала и думите й не го изненадаха:

— Точно тази миризма ти е позната, нали? И не е от съдрания топ плат на някой търговец. Какво да очакваме, ефрейтор?

— Всичко — промълви той и подкара коня напред.

Ямата беше с диаметър поне сто крачки, ръбовете й бяха затрупани на места с изровен пълнеж. От някои от купчините се показваха изгорели кости.

Жребецът на Калам спря на няколко разтега от ръба. Стиснал в ръка арбалета, убиецът се смъкна от седлото и стъпи в бухналия пепеляв облак.

— Вие по-добре останете тук — обърна се той към другите. — Не се знае колко са здрави стените.

— Тогава защо изобщо да се приближаваме? — попита Майнала.

Без да й отговаря, Калам запристъпва напред. Стигна на две крачки от ръба, достатъчно близо, за да може да види дъното на ямата, макар че отначало вниманието му бе привлечено от другия край. „Вече знам по какво вървим и това, че отказвах да го помисля, изобщо не помогна. Дъх на Гуглата!“ Пепелта се беше натрупала на плътни слоеве и разкриваше някогашните разлики в температурата и в яростта, с която пожарите бяха изпепелили тази земя… и всичко по нея. Пластовете бяха с различна дебелина. Един от най-дебелите беше дълбок колкото ръка и изглеждаше плътен, с отъпкани натрошени кости. Точно под него имаше по-тънък, червеникав пласт от нещо, приличащо на тухлена прах. В други пластове се виждаха само овъглени кости, с черни, обкръжени с бели ивици петна по тях. Малкото, които можеше да различи, изглеждаха човешки по големина — може би с малко по-дълги крайници. Нашарената на ивици стена срещу него беше поне четиридесет стъпки дълбока. „Газим по древна смърт, по останки от… милиони.“

Погледът му бавно се спусна към дъното на ямата. Беше отрупано с ръждясали механизми и всички си приличаха, макар да бяха разхвърляни безразборно. Всеки беше голям колкото фургон, виждаха се дори спиците на железни колела.

Калам ги гледа дълго, после се обърна и се върна при другите, като отпусна тетивата на арбалета.

— Е?

Убиецът сви рамене и се метна на седлото.

— Стари руини на дъното. Странни — единственото подобно нещо съм виждал в Даруджистан, в храма, приютил „Кръга на сезоните“ на Икариум, за който казват, че измервал отминаващото време.

Кенеб изсумтя и Калам го изгледа.

— Имаш нещо да ни кажеш ли, капитане?

— Слух. Нищо повече. Отпреди месеци.

— Какъв слух?

— О. Че са видели Икариум. — Кенеб изведнъж се намръщи. — Какво знаеш за Драконовата колода, ефрейтор?

— Достатъчно, за да стоя настрана от нея.

Кенеб кимна.

— По същото време мина един Гледач — няколко от момчетата се развикаха да им чете, ама накрая си взеха парите обратно, понеже Гледачът не можа да продължи след първата карта — той самият не беше изненадан, доколкото помня. Каза, че все така ставало от няколко седмици и не само с него, ами с всички Гледачи.

„Уви, де да бях и аз извадил тоя късмет, когато видях Колода за последен път!“

— Коя карта?

— Мисля, че беше от тия, необвързаните. Кои бяха те?

— Глобус, Трон, Скиптър, Обелиск…

— Обелиск! Точно тя. Гледачът твърдеше, че било работа на Икариум, че са го видели с неговия спътник, трелла, в Пан’поцун.

— Важно ли е всичко това? — попита Майнала.

„Обелиск… минало, настояще, бъдеще. Време, а времето няма съюзници…“

— Вероятно не — отвърна убиецът.

Продължиха напред, като заобиколиха ямата на безопасно разстояние. Пътят се пресичаше от нови и нови следи и много малко от тях приличаха на човешки. Макар да беше трудно да се разбере със сигурност, като че ли вървяха в посока обратна на избраната от Калам. „Ако наистина вървим на юг, значи всички соултейкън и д’айвърс са тръгнали на север. Това може да е успокоително, само че ако по пътя има още превъплъщенци, ще се натъкнем на тях.“

След хиляда крачки стигнаха до потънал в пепелищата път. Също като механизмите в ямата, той беше на дълбочина четиридесет стъпки. Бяла прах изпълваше въздуха и каменната настилка на пътя се виждаше едва-едва, но стръмните брегове не се бяха изронили. Калам слезе от коня, върза едно дълго тънко въже за седлото на жребеца и като го хвана за другия край, бавно заслиза надолу. За негова изненада, не затъна в брега. Ботушите му леко проскърцваха. Склонът по някакъв начин се бе отъпкал. А и не беше прекалено стръмен за конете.

Убиецът вдигна глава към спътниците си.

— Това може да ни отведе в посоката, към която сме се запътили, повече или по-малко. Ще наваксаме време.

— Ще вървим по-бързо за никъде — подметна Майнала.

Калам се ухили.

След като всички доведоха конете си, капитанът каза:

— Защо не останем тук на бивак за известно време? Никой няма да ни вижда, а и въздухът е малко по-чист.

— И е по-хладно — добави Селв, прегърнала двете съвсем смълчани деца.

— Добре — съгласи се убиецът.

Меховете с вода за конете бяха олекнали отчайващо — животните щяха да издържат още няколко дни, знаеше Калам, но щяха ужасно да страдат. „Времето ни изтича.“ Докато сваляше седлата, хранеше и поеше конете, Майнала и Кенеб разстлаха одеялата, след което събраха оскъдните дажби, които им се полагаха за ядене. Подготовката мина в мълчание.

— Не мога да кажа, че тук ми харесва особено — подхвърли Кенеб, докато се хранеха.

Калам изсумтя, оценил възвърналото се чувство за хумор на капитана, и отвърна:

— С малко метене — става.

— М-да. Е, и друг път съм виждал горски пожари, излезли от контрол…

— Аз приключих — обяви Майнала и стана. — Вие двамата можете да си обсъждате времето на спокойствие.

Изчакаха я да си отиде при постелята. Селв прибра останалото от храната и отведе децата да си лягат.

— Аз ще пазя — напомни Калам на капитана.

— Не съм уморен.

Убиецът се изсмя сухо.

— Е, добре, уморен съм. Всички сме уморени. Работата е, че от тая прах толкова силно хъркаме, че можем да заглушим и разгонени елени. Накрая ще взема само да полежа тука, зяпнал в онова горе, дето уж трябва да е небе, но прилича повече на плащаница. Гърлото ми пари, дробовете ми все едно са пълни с киша, очите ми са по-сухи от забравено камъче за късмет в джоба. Няма да можем да се наспим като хората, преди да се разкараме оттук.

— Да, трябва да се измъкнем.

Кенеб кимна, погледна към жените и децата, които вече хъркаха, и сниши глас.

— Някакви предвиждания кога може да стане това, ефрейтор?

— Не.

Капитанът помълча, а после въздъхна.

— Нещо май сте кръстосали ножовете с Майнала. Това напрежение не е много желано за малкото ни семейство, не мислиш ли?

Калам не отвърна нищо.

След малко Кенеб продължи:

— Полковник Трас искаше кротка, послушна жена, да му каца на ръката и да му гука…

— Не е бил много наблюдателен, нали?

— По-скоро инат. Всеки кон може да се прекърши, такава му беше философията. И точно това почна да прави.

— Хитър човек ли беше полковникът?

— Даже и умен не беше.

— Но Майнала е и двете — какво си мисли тя, в името на Гуглата?

Кенеб присви очи, сякаш изведнъж си беше дал сметка за нещо. После въздъхна.

— Обича сестра си.

Калам го погледна с мрачна усмивка.

— Животът в офицерския корпус е чудесен, няма що.

— Трас нямаше да се задържи дълго в нашия затънтен гарнизон. Плетеше си широка мрежа с помощта на пратениците си. Беше може

би на седмица от получаването на нова задача в ядрото на събитията.

— Ейрън.

— Да.

— Значи тогава ти си щял да получиш командването.

— И още десет империала месечно. Щяха да стигнат да наема добри възпитатели за Кесен и Ванеб вместо оня впиянчен жабок с трепереще ръце, назначен към гарнизона.

— Майнала не изглежда пречупена — каза Калам.

— О, пречупена е, и още как. Полковникът най залагаше на принудителното лечение. Едно е да я пребиеш до безсъзнание и да я оставиш да лежи месец или повече, докато се оправи, за да я почнеш отново. С един взводен знахар с дългове на комар към теб можеш да трошиш кокали преди закуска и да ти е готова за нов бой до другата заран.

— А ти през цялото това време си му отдавал изрядно чест…

Кенеб трепна.

— Не можеш да възразиш на нещо, което не знаеш, ефрейтор. Поне някакво подозрение да имах… — Той поклати глава. — Затворени врати. Селв го разбра от една перачка, дето работеше и за нас, и в домакинството на полковника. Кръв по чаршафите и други такива. Когато ми го каза, тръгнах да се разправям с него. — Лицето му се разкриви. — Въстанието ме прекъсна — по пътя попаднах на засада, а после единствената ми грижа беше да ни опазя всички живи.

— И как умря добрият полковник?

— Току-що стигна до затворена врата, ефрейтор.

Калам се усмихна.

— Ех, нищо. В такива времена виждам добре и през затворени врати.

— Тогава няма нужда да ти казвам повече.

— Като я гледам Майнала, никак не й личи — каза убиецът.

— Друг вид сила, предполагам. И защити. Свикнала е да е със Селв, с децата. Сега се е загърнала около тях като броня, също толкова студена и също толкова корава. Нейният проблем е с теб, Калам. Ти си се загърнал по същия начин, но около нея — и около всички нас.

„И тя се чувства претрупана? Може би точно така изглежда в очите на Кенеб.“

— Проблемът й с мен е в това, че тя не ми вярва, капитане.

— И защо, в името на Гуглата?

„Защото държа скрити ками. И тя го знае.“ Калам сви рамене.

— От това, което ми разказа, изглежда, че доверието не е нещо, с което би възнаградила лесно когото и да било.

Кенеб се замисли, после въздъхна и стана.

— Е, добре, стига. Трябва да поспим.

Капитанът се отдалечи бавно и легна до Селв. Калам вдиша дълбоко. „Надявам се, че смъртта ти е била бърза, полковник Трас. Хайде, прояви каприза си, скъпи Гугла, и го изплюй обратно. Ще го убия отново и Кралицата дано извърне очи — няма да бързам.“

Фидлър пълзеше по корем по каменистия склон, стиснал изпънатия арбалет пред себе си. „Онзи кучи син, Слуга, сигурно вече се разтваря в десетина стомаси. Освен ако главата му не е яхнала пика, без ушите, окачени на нечие бедро.“

Всички умения на Икариум и Маппо се бяха изпънали до предел, в единственото усилие да ги опазят живи. Вихърът, при цялата му свирепа ярост, вече не приличаше на сляпа пясъчна буря, стържеща по мъртвешка ръка. Дирите на Слуга ги бяха вкарали в нещо още по-бясно, но и по-целеустремено.

Още едно копие изхвърча откъм вихрещата се пясъчна стена с цвят на охра вляво от него и издрънча на десетина крачки от мястото, където бе залегнал. „Гневът на богинята ви прави също толкова слепи като нас, глупако!“

Бяха се озовали сред хълмове, гъмжащи от пустинните воини на Ша’ик. В това злокобно сливане на пътищата им имаше съвпадение, но като че ли и още нещо. „Сливане, и то какво. Следовниците са тръгнали да търсят жената, която са се заклели да следват. Колко лошо, че тук се сбират и други пътища.“

Далечни крясъци надвикаха гърления вой на вятъра. „Ето, хълмовете оживяха от зверове. И доста озлобени при това.“ Вече на три пъти през последния час Икариум беше успял да ги преведе покрай някой соултейкън или д’айвърс. В ход беше като че ли някакво негласно споразумение между тях — превъплъщенците не искаха да си имат никакво вземане-даване с джага. „Но фанатиците на Ша’ик… ах, сега те са добра плячка. Какъв късмет извадихме.“

Все пак според Фидлър вероятността Слуга все още да е жив изглеждаше нищожна. Безпокоеше се също така и за Апсалар и неволно се молеше — каква ирония! — божиите умения да се окажат на нужното ниво.

Пред него, долу, се появиха двама пустинни воини в кожени доспехи — тичаха в паника към дъното на каменистата клисура.

Фидлър изсъска проклятие. Държеше отсамния фланг на групата — ако минеха покрай него… Надигна арбалета.

Над двете бягащи фигури връхлетяха черни плащове. Двамата запищяха. Плащовете се изсипаха върху тях, от тях задращиха крака… Паяци, толкова големи, че се виждаха ясно дори от толкова далече. Фидлър настръхна. „Да бяхте си взели метли, приятелчета.“

Измъкна се от трапчината, в която се беше прикрил, и запълзя надясно по склона. „А ако не се върна скоро в обсега на влиянието на Икариум, май и аз ще съжаля, че не съм си взел една.“

Крясъците на пустинните воини заглъхнаха, било от разстоянието или заради бързия им край — дано да беше второто. Точно пред него се издигаше страната на хълмистия рид, по която — до този момент — все още личаха следите на Апсалар и баща й.

Вятърът го притискаше, докато се тътреше нагоре към върха. Почти веднага щом се добра там, видя другите — на не повече от десет крачки напред. Бяха се навели над някаква неподвижна фигура.

Фидлър изстина. „О, Гугла, защо не го направиш още по-шантаво…“

Беше си достатъчно шантаво. Млад мъж — гол и с твърде светла кожа, за да е от племенните воини на Ша’ик. Гърлото му беше прерязано, раната зееше отворена чак до прешлените. Кръв нямаше.

Фидлър бавно се наведе и Маппо се обърна към него.

— Соултейкън е според нас.

— Това е работа на Апсалар — каза той. — Виж как главата е издърпана напред и надолу, брадичката е повдигната, за да се забие острието — виждал съм го вече…

— Значи е жива — каза Крокъс.

— Както казах — изръмжа Икариум. — Баща й също.

„Дотук добре.“ Фидлър се надигна.

— Няма кръв. Кога е убит?

— Преди не повече от час — каза Маппо. — Колкото до липсата на кръв… — Той сви рамене. — Богинята на Вихъра е жадна.

Сапьорът кимна.

— Мисля отсега нататък да не се цепя от вас, ако нямате нищо против — според мен няма да си имаме повече неприятности от воините на Ша’ик — наречи го вътрешно чувство.

Маппо кимна и каза:

— Засега самите ние вървим по Пътя на Ръцете.

„И защо ли, интересно?“

Тръгнаха отново. Фидлър се замисли за няколкото пъти, когато бяха видели пустинни воини през последните дванадесет часа. Наистина отчаяни мъже и жени. Рараку беше центърът на Апокалипсиса и все пак бунтът беше обезглавен, и си оставаше така вече от доста време. Какво ли ставаше отвъд кръга от зъбери на Свещената пустиня?

„Анархия. Свирепо и стръвно клане. Вледенени сърца и милостта на хладната стомана. Дори да се поддържа илюзията, че Ша’ик е жива — а сега командват бунтовническите й пълководци, — тя не е извела армията си, за да я превърне в гръбнака на бунта. Нещо не е наред — да обявиш въстание, а после да не се появиш, за да го водиш…“

На Апсалар щеше да й се отвори доста работа, ако приемеше ролята. Уменията й на професионален убиец можеха да я опазят жива, но нямаха нищо общо с неустоимото привличане, нужно, за да предвожда армии. Командването на армии не беше кой знае колко трудно — традиционните структури го осигуряваха, както го доказваха полукомпетентните Юмруци на Малазанската империя — но да предвождаш беше нещо съвсем друго.

Фидлър можеше да се сети само за шепа хора, притежаващи това магнетично качество. Дасем Ълтър, принц К’азз Аворски на Пурпурната гвардия, Каладън Бруд и Дужек Едноръкия. „Татърсейл, ако имаше нужната амбиция. Самата Ша’ик, вероятно. И Уискиджак.“

Колкото и привлекателна да изглеждаше Апсалар, сапьорът не бе забелязал у нея толкова силно личностно присъствие. Компетентност — несъмнено. Спокойна увереност — също. Но тя определено предпочиташе да наблюдава отстрани, вместо да участва. — „Най-малкото докато не дойде мигът, в който да извади ножа. Убийците не

си правят труда да наточват силата си да убеждават — защо да го правят? Ще са й нужни подходящи хора…“

Фидлър се намръщи. Вече беше приел за даденост това, че момичето ще приеме ролята, ще се съгласи да бъде втъкана във вътъка на това тъкано от богиня пано. „И ето ни нас, тичаме през Вихъра… за да стигнем навреме и да видим предреченото прераждане.“

Присвил очи срещу навяващия пясък, сапьорът загледа Крокъс. Момъкът крачеше на няколко крачки пред него, на една стъпка зад Икариум. Беше се присвил под хапещия вятър, стойката му издаваше крехкост и безсилие да понесе бремето, което бе поел. „Не му е казала нищо, преди да тръгне — оставила го е с тревогите му също толкова лесно, колкото и всички нас. Пъст е предложил на баща й да подпише договора. Но първо е отпратил него. А това предполага, че старият е съзнателен играч в целия план, съучастник в заговора. Ако бях на мястото й, щях да задам няколко трудни въпроса на старото татенце…“

Воят на Вихъра сякаш му отвръщаше със смях от всички страни.

Раната в тъканта представляваше грубо очертана врата с височина два човешки боя. Перла тъпчеше пред нея и мърмореше под нос. Лостара Юил го гледаше отегчено.

Най-после той се обърна, сякаш изведнъж сетил се за присъствието й.

— Усложнения, скъпа… Раздвоен съм.

Тя погледна накриво портала.

— Е, напуснал ли е все пак убиецът Лабиринта? Тая тук не прилича на другата…

Нокътят изтри пепелта, полепнала по челото му.

— А, не… Това е… отклонение. В края на краищата аз съм последният оцелял оперативен. Императрицата толкова мрази нехайниците… — Усмихна й се кисело и сви рамене. — Уви, това не е единствената ми грижа. Проследени сме.

Думите му я смразиха.

— Значи трябва да се оттеглим. Да подготвим засада…

Перла се ухили и махна с ръка.

— Ами избери подходящо място тогава. Заповядай.

Тя се огледа. Плоски хоризонти във всички посоки.

— Онези гърбици, дето ги подминахме преди малко?

— Тях ги зарежи — отвърна Нокътят. — Първия път бяха на безопасно разстояние. Сега са още по-далече.

— Онази яма тогава…

— Механизми, измерващи безсилието. Едва ли, скъпа. Боя се, че засега трябва да пренебрегнем онова, което ни следи…

— Да не е Калам?

— Не е. Благодарение на теб него го държим под око. Умът му се е улисал, поради което и пътят му е объркан. Отчайваща липса на дисциплина за толкова солиден мъж. Признавам, разочарован съм от него. — Обърна се към портала. — Все едно, отклонили сме се на огромно разстояние. Необходимо е малко съдействие — няма да трае дълго, уверявам те. Императрицата е съгласна, че пътят на Калам предполага… личен риск за особата й, поради което той е с най-голям приоритет. И все пак…

Нокътят свали късото си наметало, сгъна го грижливо и го остави на земята. През гърдите му беше затегнат кожен ремък с окачени по него метателни звезди. Дръжките на два ножа се подаваха под лявата му мишница. Перла се залови с ритуала с преглеждането на всяко оръжие.

— Аз тук ли да изчакам?

— Както искаш. Макар да не мога да гарантирам безопасността ти, ако ме придружиш, лично аз съм за малка схватка.

— Врагът?

— Следовници на Вихъра.

Лостара Юил извади тълвара от ножницата.

Перла се ухили, сякаш бе знаел как ще й въздействат думите му.

— Когато се появим, ще е нощ. С гъста мъгла при това. Враговете ни са семк и тайтанци, а съюзниците ни…

— Съюзници? Значи битката вече е в ход?

— О, да. Уикци и морски пехотинци на Седма.

— Колтейн — изръмжа Лостара.

Перла се ухили още по-широко и надяна тънките кожени ръкавици на ръцете си.

— В идеалния случай — продължи той — би трябвало да останем невидими.

— Защо?

— Ако веднъж се появи помощ, ще се очаква да се появи отново. Рискуваме да затъпим хъса на Колтейн, а кълна се в Скритите богове, на уикците ще им трябва този хъс през следващите седмици.

— Готова съм.

— Още нещо — провлече Нокътят. — Там има и един демон на семк. Стой по-настрана от него, защото макар нищо да не знаем за силата му, това, което знаем засега, предполага ужасен… нрав.

— Ще стоя точно зад теб — каза Лостара.

— Хм, в такъв случай, като свърши всичко, дръпни наляво. Аз тръгвам надясно. Няма да е много елегантно, ако се спъна, в края на краищата.

Порталът припламна. Перла се хвърли напред като мълния и изчезна. Лостара заби пети в хълбоците на коня и той скочи през портала…

… Копитата изтътнаха в корава земя. Около нея се завихри дива мъгла, сред черния мрак, оживял от крясъци и взривове. Вече беше изгубила Перла от поглед, но бързо го забрави, щом пред очите й изникнаха четирима пеши тайтански воини.

Шрапнелите ги бяха разпердушинили и никой от четиримата не се оказа подготвен, когато Лостара връхлетя срещу тях с бляскащия в ръката й тълвар. Те се пръснаха, но раните им ги забавиха фатално. Първите двама паднаха под ударите й още при първата атака. Тя обърна коня си за втората.

От другите двама воини нямаше и помен, мъглата се трупаше наоколо като гъста пелена. Внезапен звук отляво я накара бясно да обърне коня и бягащият Перла изникна пред очите й. Извърна се в движение и звездата с блясък профуча назад.

Огромният като звяр мъж, който се носеше след него, беше вирнал глава и желязната звезда го прониза право в челото. Почти не го забави.

Лостара изръмжа, бързо пусна тълвара и той се залюля бясно на кожения клуп на китката й, докато зареждаше арбалета.

Стреля ниско — металната стрела се заби малко под гърдите на семка, над дебелите кожени колани, пазещи корема и кръста. Оказа се доста по-ефикасна от звездата на Перла. Грамадният мъж изпъшка, залитна напред и тя с ужас видя, че устата и ноздрите му са зашити. „Той не диша! Ето го и нашия демон!“

Семкът се изправи и вдигна ръце. Силата, която изригна от тях, беше невидима, но и тя, и конят й се завъртяха във въздуха. Конят изцвили в смъртна агония, щом рухна на земята.

Тя падна на дясната си страна и усети как костта на бедрото й издрънча като строшена камбана. Вълни болка стиснаха крака й в ноктести ръце. Не можа да се сдържи и между краката й рукна гореща влага.

До нея тупнаха два крака. Някой натика в десницата й дръжката на нож.

— Дръж се, щом свърши с мен! Ето, идва!

Стиснала зъби, Лостара Юил се извърна.

Демонът на семк беше само на десет крачки от нея, огромен и неусмирим. Перла се беше присвил между нея и него, стиснал два ножа, от които капеха червени пламъци. Лостара разбра, че вече се смята за мъртъв.

Съществото, което изведнъж се приближи откъм лявата страна на демона, беше като излязло от кошмар. Черно, трикрако, с щръкнали нагоре като капюшон раменни плешки, дълъг врат и глава, със зейнали челюсти, пълни с остри зъби, и с едно-единствено, лъснало от влага плоско черно око.

Още по-ужасяваща беше човекоподобната фигура, седнала зад острите рамене — лицето й бе отвратително подобие на звяра, който яздеше; с остри като ками зъби, дълги колкото пръстите на дете и също с едно блеснало в свирепа ярост око.

Привидението скочи върху демона на семк. Единственият преден крайник се стрелна и се заби дълбоко в корема на демона, после се измъкна сред фонтан от швирнала течност. Свито в хватката на този крайник се виждаше нещо, което излъчваше неудържима ярост. Въздухът се вледени.

Перла заотстъпва, докато почти не настъпи Лостара.

Тялото на семка сякаш се сви навътре в себе си и залитна назад. Привидението отстъпи, стиснало месестото капещо нещо.

Ездачът му посегна да го сграбчи, но съществото под него изсъска и се изви, за да не може да го достигне. И го запокити надалече, в непроницаемата мъгла.

Семкът се затътри след него.

Дългата глава на привидението се извърна към Лостара и Перла с грозната си усмивка.

— Благодаря ти — прошепна Перла.

Около тях избухна портал.

Лостара примигна към сивото, покрито с пепел небе. Никакъв звук нямаше, освен дъха им. „Спасени.“ След миг безсъзнанието я загърна с тъмната си плащаница.

13.

Изключително подходящо за пазене на добитък, уикското куче браничар е зла, непредсказуема порода, набито, но много силно, макар че най-забележителната му черта е упоритата воля.

„Животът на покорените“
Илем Траут

Дюйкър крачеше между шатрите. Внезапно наблизо изригна хор от викове. След миг се появи едно уикско псе — привело ниско глава, напор от стегнати мускули — и се устреми право срещу него.

Дюйкър в паника посегна към дръжката на меча, вече разбрал, че е късно. В последния миг животното ловко го заобиколи и историкът видя, че е стиснало в устата си паленце с черни, изпълнени с ужас очи.

Браничарят се шмугна между две шатри и се скри от погледа му.

По пътеката се появиха няколко души. Носеха камъни и — колкото и нелепо да изглеждаше — канийски слънчобрани. Всички бяха облечени и натруфени като за имперски прием, а лицата им бяха изкривени от гняв.

— Ей, ти! — властно му извика единият. — Старче! Да си видял преди малко едно побесняло псе?

— Видях един тичащ браничар, да — отвърна спокойно Дюйкър.

— С рядък хенджийски роуч в устата?

„Роуч? Куче, което яде хлебарки?“

— Рядък ли? Да, мисля, че го беше хванала рядката.

Благородниците се смълчаха и погледите им се приковаха в Дюйкър.

— Глупав момент си избрал за хумора си, дъртако — изръмжа заговорилият пръв. Беше по-млад от останалите, меденокафявата му кожа и големите очи издаваха кюонталийското му потекло. Беше строен, с фигура на опитен дуелист — което се потвърждаваше и от

рапирата на кръста му. А и в погледа му имаше нещо, което намекна на Дюйкър, че е човек, който убива с удоволствие. Мъжът се приближи, с леко полюшваща се походка.

— Извини се, селяко — макар да признавам, че това няма да ти спести боя, поне ще те остави да дишаш…

Зад Дюйкър в лек тръс се приближи конник и историкът видя, че очите на дуелиста пробягаха над рамото му.

Ефрейтор Лист дръпна юздите до Дюйкър, без да обръща внимание на благородниците.

— Моля за извинение, сър. Забавих се при ковачницата. Къде ви е конят?

— С главното стадо — отвърна Дюйкър. — Нека си почине още един ден горкото животно.

За младеж с нисък ранг, Лист успя да докара доста впечатляващо изражение, когато най-сетне благоволи да измери с хладен поглед благородника.

— Ако закъснеем, сър — каза той на Дюйкър, — Колтейн ще иска обяснение.

Дюйкър се обърна към благородника.

— Приключихме ли тук?

Мъжът кимна отсечено.

— Засега.

Придружен от ефрейтора, Дюйкър продължи през лагера на благородниците. След десетина крачки Лист се наведе от седлото.

— Алар изглеждаше готов да ви предизвика на дуел.

— Значи е известен? Алар?

— Пулик Алар…

— Толкова по-зле за него.

Лист се ухили.

Излязоха на широко открито пространство сред лагера и се натъкнаха на бой с камшик. Ниският едър мъж с кожения бич в месестата ръка им беше познат. Жертвата беше някакъв слуга. Други трима слуги стояха отстрани, свели очи. Наблизо стояха няколко благородници, струпани около една плачеща жена — мърмореха й утешително.

Наметалото на Ленестро от златист брокат беше изгубило донякъде блясъка си и с почервенялото си от злоба лице, докато

замахваше с бича, той приличаше на запенена маймуна, изпълняваща традиционния фарс „Кралското огледало“ на селски панаир.

— Както виждам, благородниците са много доволни от връщането на слугите им — сухо отбеляза Лист.

— Подозирам, че това има по-скоро нещо общо с едно отмъкнато пале — промърмори историкът. — Все едно, трябва да спре веднага.

Ефрейторът го погледна.

— Все едно, след това той пак ще почне, сър.

Дюйкър не отвърна нищо.

— Че кой ще отмъква някакво пале? — зачуди се Лист, докато се приближаваха към Ленестро.

— Кой не би го отмъкнал? Вече имаме вода, но все още сме гладни. Все едно, един от уикските граничари се сети, преди да му е хрумнало на някой от нас — за всеобщо разочарование.

— Само се отвличаме, сър.

Ленестро ги видя, престана да бие слугата и гърдите му се заиздигаха и заспускаха като ковашки мехове.

Без да го поглежда, Дюйкър се приближи до слугата. Беше старец, смъкнал се на земята на колене и лакти, прикриваше с ръце главата си. Кървави ивици покриваха пръстите му, врата, кокалестия гръб и по-надолу. Под разкъсаната от боя кожа се виждаха по-стари белези. В прахта до него се въргаляше отрупана със скъпоценни камъни каишка с разкъсан нашийник.

— Това не е твоя работа, историко — сопна се Ленестро.

— Тези слуги издържаха щурма на тайтанците при Секала — каза Дюйкър. — Тази защита опази главата ви на раменете, Ленестро.

— Колтейн откраднa собственост! — изквича благородникът. — Съветът отсъди така и глобата беше наложена!

— Наложена — изсумтя Лист. — Изпикаха се на „глобата“ ви, и с право.

Ленестро се обърна с гняв срещу ефрейтора и вдигна бича.

— Предупреждавам — каза Дюйкър и го изгледа строго. — Посягането на войник от Седма — както и на коня му — ще ви прати на бесилото.

Ленестро видимо положи усилие да надвие гнева си; бичът трепереше в ръцете му.

Насъбраха се и други, чувствата им явно бяха на страната на Ленестро. Все пак историкът не допускаше, че ще избухне насилие. Благородниците можеха да са обладани от нереалистични представи, но съвсем не бяха склонни към самоубийство.

Така че каза:

— Ефрейтор, този човек ще го откараме при лечителите на Седма.

— Слушам, сър — отвърна Лист и скочи енергично от коня.

Слугата беше припаднал. Двамата го отнесоха до коня и го нагласиха по корем на седлото.

— Като оздравее, веднага да ми се върне — каза Ленестро.

— За да го почнете пак? Грешите. Няма да се върне при вас. — „А ако това много ядосва теб и приятелчетата ти, почакайте само още час.“

— Всички такива действия, нарушаващи закона на Малазан, се отбелязват! — изрева благородникът. — Ще има възмездие, и то с лихвите.

На Дюйкър му писна. Той пристъпи напред, сграбчи за яката Ленестро и така го разтърси, че зъбите му изтракаха. Бичът падна на земята. Очите на благородника се бяха опулили от страх — също като на паленцето в устата на уикския пес.

— Сигурно си мислиш — зашепна Дюйкър, — че ще ти говоря за положението, в което сме всички. Но вече е съвсем очевидно, че няма смисъл. Ти си един безмозъчен побойник, Ленестро. Само да ме предизвикаш още веднъж, ще те накарам да ядеш свински говна и да ги харесваш. — Раздруса още веднъж тъпия благородник го пусна.

Ленестро рухна в краката му. Дюйкър го изгледа намръщено.

— Припадна, сър — каза Лист.

— Да, виждам. — „Един старец те уплаши, нали?“

— Това наистина ли беше необходимо? — чу се жалък хленч. Нетпара се измъкна от тълпата и закрачи към тях. — Сякаш непрекъснатите ни молби не са достатъчно претрупани, сега трябва да прибавим и лично оскърбление към жалбите си. Засрамете се, историк Дюй…

— Извинете, сър — прекъсна го Лист, — но може би няма да ви е излишно да знаете — преди да продължите да хокате историка, — че науката е дошла късно в живота на този човек. Името му ще намерите

сред Отличените на Почетната колона на Първа армия в Унта, а ако не бяхте малко позакъснели за тази сцена, щяхте да видите гнева на един стар войник. Всъщност достойно за възхищение беше, че историкът предпочете да вдигне двете си ръце, за да стисне Ленестро за яката, иначе щеше да използва една от тях, за да извади този свой доста захабен меч и да го набута в гърлото на тая жаба.

Нетпара примига да махне потта от очите си.

Дюйкър бавно се извърна към Лист.

Ефрейторът забеляза изумлението му и му отвърна с намигване.

— По-добре да продължим, сър.

Оставиха зад гърба си тълпата — тя наруши тишината чак след като навлязоха в следващата улица.

Лист вървеше до историка и водеше коня за юздите.

— Продължавам да се смайвам колко упорито са се впили в представата, че ще оцелеем в това пътуване.

Дюйкър го погледна изненадано.

— А ти не вярваш ли, ефрейтор?

— Изобщо няма да стигнем до Ейрън, сър. Но ето, че тия глупаци си пишат молби, събират си оплакванията… срещу същите хора, които ги пазят живи.

— Необходимостта да се поддържа илюзията за ред е огромна, Лист. За всички нас.

Младежът му отвърна с кисела гримаса.

— Преди малко избликът ви на съчувствие нещо ми убягна, сър.

— Очевидно.

Напуснаха благороднический стан и навлязоха сред хаоса от фургони, возещи ранените. Въздухът се огласяше от непрестанния хор на стоновете. Дюйкър се смрази. Дори подвижните лазарети бяха пропити с атмосферата на страх, със звуците на предизвикателство към смъртта и с тишината на смъртта. Всичко тук беше изложено на показ, като строшени кости, показали се през разкъсана плът, внезапно осъзнаване на смъртта, като оголена жила.

Това откровение сгъстяваше стаения нощен въздух по начин, за който жреците в храмовете си можеха само да мечтаят. „Страхът от боговете е страх от смъртта. Там, където загиват мъже и жени, боговете вече не стоят на стража в тънкия промеждутък между живот

и смърт. Утешителното им застъпничество е приключило. Отдръпнали са се зад своите порти и гледат нямо. Гледат и чакат.“

— Можехме да заобиколим — промърмори Лист.

— Дори без пострадалия човек на коня ти — каза Дюйкър, — пак щях да настоя да минем през всичко това, ефрейтор.

— Този урок вече го научих — отвърна със стиснато гърло Лист.

— Ако се съди по предишните ти думи, бих предположил, че урокът, който си научил, е различен от моя, момче.

— Това място ви вдъхва кураж, нали?

— Укрепва ме, ефрейтор, макар и по един смразяващ начин, признавам. Забрави за игрите на асцендентите. Ние сме ето това. Безкрайната борба, оголена и изложена на показ. Край на идилията, на заблудата за твоята собствена значимост, както и на лъжливото самоунижение с това, че си незначителен. И докато водим своите съвсем лични битки, ние сме единни. Тук земята е равна, ефрейтор. В това е урокът и се чудя дали е случайно, че онази заблудена тълпа, облечена в златни дрипи, трябва да върви точно по дирята на тези фургони.

— Все едно, малко от тези откровения са оцапали благородните им чувства.

— Нима? Там надуших отчаяние, ефрейтор.

Лист повика една от лечителките и остави пребития слуга в оплесканите й с кръв ръце.

Когато стигнаха до главния лагер на Седма, слънцето се беше спуснало ниско на хоризонта точно пред тях. Димът от огньовете бе надвиснал като златиста мъгла над изрядните редици на шатрите. Две отделения пехотинци играеха на топка с изплетен от кожа шлем. Беше се струпал кръг от подвикващи весело зяпачи — смехът им кънтеше във въздуха.

Дюйкър си спомни думите на един стар морски пехотинец от времето, когато беше войник. „Понякога трябва просто да се ухилиш и да заплюеш Гуглата в лицето.“ Играещите войници правеха точно това — събаряха се и се боричкаха, за да се надсмеят над собствената си умора; даваха си сметка също така, че отдалеко ги гледат тайтански очи.

Бяха на един ден път от река П’ата и неизбежното сражение бе надвиснало като закана в преднощния сумрак.

Двама пехотинци на Седма стояха на пост от двете страни на командната шатра на Колтейн и историкът веднага позна единия — жената.

Тя му кимна.

— Здравей, историко.

Погледът в светлите й очи сякаш опря невидима длан на гърдите му и Дюйкър се смълча, макар да успя да й отвърне с усмивка.

Щом минаха под свитите платнища, Лист промърмори:

— Много добре, историко.

— Престани, ефрейтор. — Но устоя на изкушението да се обърне и да погледне широката усмивка на младежа. „Човек стига до възраст, в която е достатъчно разумен, за да си бъбри за мъжки желания с приятел, три пъти по-млад от него. Твърде жалка е тази илюзия за съперничество. Освен това погледът й беше май по-скоро съжалителен, отколкото нещо друго, каквото и да нашепва сърцето ми. Сложи край на глупавите си мисли, старче.“

Колтейн стоеше до централния пилон, беше навъсен. Появата на Дюйкър и Лист беше прекъснала някакъв разговор. Бълт и капитан Лъл седяха на походни столове, посърнали. Сормо Е’нат стоеше, увит в кожата на антилопа, с гръб към отсрещната стена, очите му се криеха в сенките. Въздухът беше нажежен и напрегнат.

Бълт се окашля.

— Сормо ни обясняваше за онова семкско богче — каза той. — Духовете твърдят, че нещо го било ранило. Тежко. В нощта на набега… някакъв демон вървял по земята. Леко, доколкото разбирам — оставил е следа, която трудно се надушва. Все едно, създанието, изглежда, е разкъсало богчето и си е отишло. Вашият Нокът, историко, изглежда, си е имал компания.

— Имперски демон?

Бълт сви рамене и погледна към Сормо Е’нат. Магьосникът — приличаше на черен лешояд, кацнал на кол от жив плет — леко се размърда.

— Има прецедент — отрони той. — Но Нил смята, че е друго.

— Защо? — попита Дюйкър.

Последва дълга пауза. Накрая Сормо Е’нат каза:

— Когато Нил се скрил в себе си същата нощ… не, в смисъл, повярвал, че собственият му ум го е защитил от магическата атака…

— Личеше, че за самия магьосник е трудно да обясни. — За Бродниците на духа на Танно по тази земя се разправя, че могат да навлизат в скрит свят — не истински Лабиринт, но селение, в което душите се освобождават от плътта и костите. Изглежда, че Нил се е натъкнал неволно на такова място и се е озовал лице в лице с… някой друг. Отначало помислил, че е само някакъв аспект на собствената му личност, някакво чудовищно отражение…

— Чудовищно ли? — прекъсна го Дюйкър.

— Момче, на годините на самия Нил, но с демонско лице. Нил е убеден, че е било обвързано с привидението, което е нападнало семка. Имперските демони рядко притежават човешки познайници.

— Кой го е изпратил тогава?

— Може би никой.

„Нищо чудно, че черните пера на Колтейн са така настръхнали.“

След няколко минути тишина Бълт въздъхна шумно и изпружи кривите си крака.

— Камъст Релой ни е приготвил посрещане на другия бряг на П’ата. Не можем да си позволим да го заобикаляме. Следователно трябва да го прегазим.

— Вие тръгвате с морската пехота — обърна се Колтейн към Дюйкър.

Историкът погледна капитан Лъл, който се ухили и каза:

— Май си спечели мястото сред най-добрите, старче.

— Дъх на Гуглата! Няма да преживея и пет минути в бойния строй. Сърцето ми едва не се пръсна след снощния сблъсък, а той продължи не повече от минута-две…

— Няма да сме на първата линия — успокои го Лъл. — Останали сме твърде малко за това. Ако всичко мине според плана, няма дори да си нащърбим мечовете.

— Ох, добре. — Дюйкър се обърна към Колтейн. — Връщането на слугите на благородниците беше грешка. Знатните особи, изглежда, са решили, че няма да им ги взимате пак, ако са негодни да стоят прави.

— Тези слуги показаха голяма храброст при брода на Секала — намеси се Бълт. — Само държаха щитове, забележете, но ги държаха, и още как.

— Чичо, свитъкът с искането на компенсация още ли е у теб? — попита Колтейн.

— Да.

— И тази компенсация беше изчислена на базата на цената на всеки слуга, в пари?

Бълт кимна.

— Събери слугите и им плати пълните суми, в златни джакати.

— Добре. Макар че това доста ще обремени благородниците.

— По-добре тях, отколкото нас.

Лъл се окашля.

— Това е войнишката заплата, нали?

— Империята уважава дълговете си — изръмжа Колтейн.

Тези думи щяха силно да отекнат в близкото бъдеще и мигновено възцарилата се в шатрата тишина подсказа на Дюйкър, че не само той го съзнава.

Нощни пеперуди прелитаха пред лунния диск. Дюйкър седеше до тлеещата жарава на един от лагерните огньове. Нервната възбуда го беше вдигнала от постелята. Лагерът спеше — изтощен от умора град. Дори животните бяха потънали в сън.

Ризани прелитаха из топлия въздух над огнището и ловяха в полет пърхащите насекоми. Въздухът пращеше от непрестанното хрускане на крехки телца.

До Дюйкър се появи тъмна фигура и мълчаливо приклекна.

— Един Юмрук се нуждае от отдих — промълви след малко Дюйкър.

— А един историк? — изсумтя Колтейн.

— Никога не почива.

— Нуждите ни са отказани.

— Винаги е било така.

— Шегувате се като уикец, историко.

— Изследвал съм липсата на хумор у Бълт.

— Това поне е неоспорим факт.

Мълчаха дълго. Дюйкър не можеше да твърди, че познава човека до себе си. Дори да го измъчваха някакви съмнения, Юмрукът не го показваше, нито щеше да го покаже. Един командир не може да

разкрива слабостите си. При Колтейн обаче упорството бе продиктувано не само от високия ранг. Дори Бълт понякога мърмореше, че племенникът му е човек, изолирал се до нива, далеч надхвърлящи вродения уикски стоицизъм.

Колтейн никога не държеше речи пред войниците си и макар често да го виждаха сред тях, не го изтъкваше като мнозина други командири. И все пак тези войници вече се чувстваха негови, все едно че Юмрукът можеше да запълни всяко стаено място в душите им с физическа увереност, също толкова здрава, колкото стиснатата ръка.

„Какво ще стане, когато тази вяра рухне? А ако сме едва на няколко часа от този ден?“

— Врагът избива съгледвачите ни — промълви накрая Колтейн. — Не можем да разберем какво ни подготвят в тази долина.

— А съюзниците на Сормо?

— Духовете са твърде заети.

„Ах, да. Богчето на семк.“

— Кан’елд, дебрал, тайтан, семк, тепаси, халафан, убари, хисари, сиалк и гуран.

„Вече четири племена. Шест градски легиона. Дали не долавям съмнение?“

Юмрукът се изхрачи в жаравата.

— Армията, която ни чака, е една от двете, държащи юга.

„Откъде, в името на Гуглата, знае това?“

— Значи Ша’ик е излязла от Рараку?

— Не е. Грешка.

— Че какво я задържа? Да не би бунтът да е съкрушен на север?

— Съкрушен? Не. Колкото до Ша’ик… — Колтейн млъкна и намести плаща си от гарванови пера. — Навярно виденията й са я отвели в бъдещето. Навярно знае, че Вихърът ще се провали, че в този момент адюнктата на императрицата събира своите легиони — заливът на Унта е пълен с транспортни кораби. Успехите на Вихъра ще се окажат временни, дължат се само на имперската слабост. Ша’ик знае… драконът се е разбудил и вече се е раздвижил, бавно, но когато настъпи пълната ярост, тя ще помете тази земя от бряг до бряг…

— А тази друга армия тук, на юг… на какво разстояние е?

Колтейн се изправи.

— Смятам да стигна до Ватар два дни преди нея.

„Сигурно е научил, че Убарид е паднал, както и Дебрал и Асмар. Ватар — третата и последна река. Ако стигнем до Ватар, оттам — право на юг към Ейрън — през най-суровата пустош на този проклет от Гуглата континент.“

— Юмрук, река Ватар е все още на месеци път. Какво ще кажете за утре?

Колтейн откъсна погледа си от догарящата жарава и примижа към историка.

— Утре съкрушаваме армията на Камъст Релой, разбира се. Човек трябва да мисли далече напред, за да успее, историко. Би трябвало да сте разбрал това.

Юмрукът си тръгна, а Дюйкър се загледа в гаснещия огън с кисел вкус в устата. „Това е вкусът на страха, старче. Ти нямаш непроницаемата броня на Колтейн. Не можеш да видиш на повече от няколко часа напред и само очакваш утрото с вярата, че ще ти е последно, поради което си длъжен да го видиш. Колтейн очаква невъзможното, очаква да споделим неумолимата му увереност. Но да я споделиш е безумие.“

Един ризан кацна на ботуша му и прибра нежните си крилца. В устата на крилатото гущерче имаше черна пеперуда — пърхаше отчаяно, докато ризанът методично я поглъщаше.

Дюйкър изчака, докато съществото привърши с храната си, след което размърда крак и то отлетя. Историкът се надигна. Сред уикските станове се вдигаха първите шумове на утринната шетня. Той се запъти към най-близкия.

Конниците на клана на Мармота се бяха събрали, за да приготвят снаряжението си под блясъка на вързаните за колове факли. Дюйкър се приближи и видя нови брони, боядисани в тъмни кално червени и зелени оттенъци. Тежките доспехи на мъжете и конете бяха в непознат за него стил. По дебелата кожа бяха прогорени уикски руни. Броните изглеждаха стари и в същото време — съвсем неизползвани.

Дюйкър се приближи до най-близкия воин, кръглолик младеж, който енергично разтриваше мас по челния предпазител на коня си.

— Тежка броня за уикци — каза историкът. — Както и за уикски коне.

Младежът кимна навъсено, но не отвърна нищо.

— Превръщате се в тежка конница.

Младежът сви рамене.

Друг войник наблизо се обади:

— Бойният главатар го измисли това по време на бунта… после сключи мир с императора, преди да го използваме.

— И сте я носили с вас през цялото време?

— Да.

— Защо не използвахте тези брони при брода на Секала?

— Нямаше нужда.

— А сега?

Ухилен, ветеранът вдигна железния си шлем с добавените набузници.

— Ордата на Камъст Релой все още не се е сблъсквала с тежка конница, нали?

„Дебелата броня все още не ви прави тежка конница. Обучавали ли сте се изобщо за това, глупци такива? Можете ли да препускате с нея в галоп в плътен строй? Можете ли да завивате? Колко ще продължи битката, преди конете ви да окапят под тази допълнителна тежест?“

— Доста застрашително изглеждате — каза историкът.

Уикецът долови скептицизма му и се ухили още по-широко. Младежът остави конския предпазител и се зае с окачването на колана за меча. Измъкна оръжието от ножницата и показа дългото четири стъпки черно желязо, със закръглен и затъпен връх. Изглеждаше много тежко в почти юношеските му длани.

„Дъх на Гуглата, само един замах ще го изхвърли от седлото.“

— Я раздвижи малко ей там, Темул — каза ветеранът на младежа.

Темул се отдалечи на няколко крачки и се впусна в сложен танц: мечът засвистя в ръката му.

— Да не би да се каните да слезете от конете, щом наближите врага?

— Сънят май е размътил ума ти, старче.

„Разбрах те, кучи сине.“

Дюйкър бавно се отдалечи. Винаги беше мразил часовете преди битка. Нито един от ритуалите на подготовката не се получаваше при него. Проверката на оръжията и снаряжението рядко отнемаше на един опитен войник повече от десет минути. Историкът така и не беше

свикнал да повтаря тази проверка, без да мисли, отново и отново, като повечето войници. Ръцете ти са заети, докато умът ти бавно се гмурка в един свят на резки контури и наситени цветове, на болезнена яснота и на някакъв похотлив глад, обсебващ и тяло, и дух.

„Някои воини се подготвят да оживеят, други се подготвят да умрат, а в тези няколко часа, преди да се разгърне съдбата, е адски трудно да отличиш едното от другото. Танцът на онова момче Темул преди малко може би беше последният му. Онзи проклет меч може би никога вече няма да изскача от ножницата си и да пее в ръката му.“

Небето на изток изсветляваше, прохладният вятър започваше да се затопля. Огромният купол над тях беше безоблачен. Ято птици полетя високо на север — пърхащи тъмни петънца сред почти пълната неподвижност.

Дюйкър излезе от уикския лагер и тръгна сред полковите редици от шатри, отличаващи стана на Седма. При всяка подредба на лагера различните родове войска съхраняваха целостта си и историкът можеше лесно да различи всеки от тях. Полутежката пехота, която оформяше ядрото на армията, беше подредена поротно, всяка рота — разделена по взводове, а те на свой ред — по отделения. Щяха да влязат в боя с бронзови щитове в цял ръст, пики и къси мечове. Носеха бронзови плочести ризници, наколенници и метални ръкавици, а шлемовете им бяха подсилени с железни решетки. Черни наметки от плетени железни халки предпазваха вратовете и раменете им. Другите пешаци включваха морската пехота и сапьорите, първите — съчетание от лека пехота и ударни части — изобретение на стария император, все още уникално за Империята. Бяха въоръжени с арбалети и къси, както и дълги мечове. Облечени бяха в черни ризници под кожените сиви елеци. Всеки трети войник носеше на главата си голям кръгъл шлем от дебело меко дърво, който щеше да се накисне час преди битката. Тези шлемове служеха, за да улавят и задържат вражеските оръжия, вариращи от мечове до боздугани. След първите няколко минути бой щяха да бъдат свалени, обикновено отрупани със страховита гмеж от железни върхове и шипове. Тази странна тактика на Седма се беше оказала много ефективна срещу племето семк и техните хаотични удари. Морските пехотинци ги наричаха „изтръгващите зъби“.

Лагерът на сапьорите обикновено се разполагаше някъде встрани от останалите — колкото може по-далече, когато носеха

морантски муниции. Колкото и да се озърташе, Дюйкър не можа да види местоположението му, макар да знаеше какво щеше да намери. „Просто потърси най-безредната купчина шатри и гнусни изпарения, гъмжащи от ята комари и мушици, и ще намериш малазанските инженерни. И ще видиш войници, треперещи като листа, с белези от изгоряло, с опърлена коса и с мрачен, налудничав блясък в очите.“

Ефрейтор Лист стоеше с капитан Лъл в единия край на лагера на морската пехота, близо до частта на вярната хисарска гвардия — чиито войници подготвяха тълварите и кръглите си щитове в мрачно мълчание. Колтейн им имаше абсолютно доверие, а и местните воини от Седемте града се бяха доказали многократно с фанатичната си ярост — сякаш бяха приели срама и вината и можеха да облекчат гузната си съвест само като избият до крак всички свои вероломни събратя.

Историкът отиде при тях и капитан Лъл му се усмихна.

— Взе ли си парцал за лицето? Днес ще ядем прах, старче, и то много.

— Ще бъдем в задния край на клина, сър — каза Лист; не изглеждаше никак доволен.

— Предпочитам да погълтам прах, отколкото студено желязо — отвърна Дюйкър. — Знаем ли вече какво ни очаква, Лъл?

— За теб съм „капитане“.

— Престанете най-после да ме наричате „старче“ и ще започна да ви наричам по ранг.

— Пошегувах се, Дюйкър — каза Лъл. — Наричай ме както щеш, ако искаш и „мръсно копеле“, стига да ти харесва.

— Като нищо.

Лицето на Лъл се изкриви в гримаса.

— Тая нощ май не си спал, а? — Извърна се рязко към Лист. — Ако дъртият чешит вземе да клюма, имате разрешението ми да го халосате по очукания шлем, ефрейтор.

— Стига аз самият да не заспя, сър. Цялата тази радост взе да ме изморява.

Лъл се усмихна кисело на Дюйкър.

— Остроумие проявява момчето напоследък.

— Не е само той.

Слънцето грееше ярко над хоризонта. Белокрили птици прелитаха над хълмовете на север. Дюйкър погледна ботушите си.

Утринната роса се беше просмукала през изтърканата кожа. Тънки нишки паяжина се кръстосваха в блестящи шарки по носовете. Сториха му се неописуемо красиви. „Ефирни паяжини… заплетени клопки. Но безразсъдното ми минаване през тях остави нощната им работа недовършена. Дали паяците ще останат днес гладни заради това?“

— Няма какво да му се мисли за това, което бездруго предстои — промълви Лъл.

Дюйкър се усмихна и погледна към небето.

— Каква е заповедта?

— Морската пехота на Седма е върхът на копието. Конниците на Враната от двете страни са фланкиращите шипове. Мармотите — тежката конница — са зад морската пехота. След тях са ранените, защитени от всички страни от пехотата на Седма. В тила са верните хисарци, Червените мечове и конницата на Седма.

Дюйкър реагира бавно, примига и погледна капитана в очите. Лъл кимна.

— Бежанците са задържани отзад, със стадата, от тая страна на долината, но леко на юг, на един нисък участък земя, наречен на картите Плитчините, с верига от хълмове южно от него. Пази ги кланът на Невестулката. Така е най-безопасно — след Секала кланът е освирепял. Всички техни конници са си наточили зъбите, повярвай ми.

— Значи ще влезем в тази битка необременени.

— Ако не се смятат ранените — да.

Капитан Сълмър и Ченед се появиха от лагера на пехотата. Стойката, както и изражението на Сълмър излъчваха гняв, лицето на Ченед — насмешка, но и леко изумление.

— Кръв и скапани черва! — изсъска Сълмър и мазните му мустаци настръхнаха. — Тия проклети сапьори с онова изчадие на Гуглата, капитана им, тоя път го направиха!

Ченед срещна слисания поглед на Дюйкър и поклати глава.

— Колтейн пребледня, като го чу.

— Какво е чул?

— Сапьорите са духнали снощи! — изръмжа Сълмър. — Да изгният при Гуглата дано, страхливците му шугави! Полиел да ги благослови с чумата си дано, котилото им мръсно да опъпчиви с гноясалата си целувка! Тогг да изпотъпче на тоя капитан…

Ченед се смееше невярващо.

— Капитан Сълмър! Какво ще кажат приятелчетата ви в Съвета за тези мръсни проклятия?

— Бърн да те вземе и тебе, Ченед! Аз съм преди всичко войник, проклет да си. Първата струя от порой, това ни чака…

— Дезертьорства няма да има — прекъсна го Лъл и пръстите му бавно зашариха по брадата. — Сапьорите не са избягали. Бас слагам, че са наумили нещо. Трудно е да се спре човек при тая неумита, вмирисана компания, след като дори на капитана им не можеш да му хванеш дирите — но не допускам, че Колтейн ще повтори повече тази грешка.

— Няма да има възможност — промърмори Сълмър. — Докато свърши тоя ден, първите червеи вече ще залазят в ушите ни. Този бой е последен за всички ни, помнете ми думите.

Лъл повдигна вежда.

— Ако това е най-окуражителната реч, която можеш да измислиш, Сълмър, жалко за войниците ти.

— Жалко за победителите, Лъл.

Един самотен рог изви тъжно.

— Чакането приключи — с явно облекчение въздъхна Ченед. — Заделете ми някое парче трева като паднете, господа.

Двамата капитани на Седма се отдалечиха пред смаяния поглед на Дюйкър. От много време не беше ставал свидетел на такова отпращане.

— Бащата на Ченед е бил в Първия меч на Дасем — каза Лъл. — Поне така разправят — дори когато имената са заличени от официалните хроники, миналото показва лика си, а, историко?

Дюйкър нямаше настроение да понесе и двете насмешки и каза:

— Ще ида да проверя снаряжението си.

Окончателното подреждане приключи по обед. За малко щеше да избухне метеж, когато бежанците най-сетне разбраха, че ядрото на армията ще извърши прехвърлянето без тях. Изборът на Колтейн на клана на Невестулката за техен ескорт — конните воини наистина представляваха ужасяваща гледка с нашарената си с черна татуировка кожа и изпилени зъби — отново доказа прозорливостта му, въпреки че

конниците на Невестулката почти прекаляваха с издевателствата си към хората, чието опазване им беше поверено. Наложено бе временно спокойствие въпреки трескавите, подклаждани от страха усилия на Съвета на благородниците и неизтощимия им напор да поднесат протестите си и дългите си списъци с жалби.

След като главните сили най-сетне се строиха, Колтейн даде заповед да потеглят.

Денят беше убийствено горещ, от напукания терен се вдигнаха облаци прах. Предвиждането на Лъл за яденето на прах се оказа потискащо точно и Дюйкър за пореден път надигна тенекиената си манерка към устните.

Вляво от него вървеше ефрейтор Лист, със смъртнобледо лице и лъснало от пот чело под шлема. Вдясно от историка крачеше ветеранката от морската пехота — не й знаеше името, нито щеше да я попита. Страхът от предстоящото беше плъзнал по тялото му като зараза. Мислите му бяха трескави, въртяха се около необяснимия ужас от… „… от знанието. От подробностите, които ти напомнят за човечността. Имената, прибавени към лицата наоколо, са като виещи се змии, заплашващи да те захапят с най-злостната отрова. Никога повече няма да се върна към Списъка на падналите, защото вече разбирам, че безименният войник е дар божи. Войникът с име — мъртъв, стопен восък — очаква отклика на живите… отклик, какъвто никой не може да предложи. Имената не носят утеха, те са призив да отвърнеш на онова, което няма отговор. Защо умря тя, а не той? Защо оцелелите остават анонимни — като прокълнати, — докато мъртвите са почетени? Защо се впиваме в онова, което губим, забравяйки онова, което все още държим?“

„Не назовавай никого от падналите, защото те застават на нашето място и стоят там във всеки миг от живота ни. Нека смъртта ми не носи слава и нека загина забравен и незнаен. Нека никога да не се каже, че съм бил от мъртвите, обвиняващи живите.“

Река П’ата пресичаше коритото на пресъхнало езеро, на две хиляди крачки от изток на запад и на над четири хиляди крачки от север на юг. Когато авангардът стигна до източния й край и навлезе в коритото й, пред Дюйкър се откри панорамната гледка на предстоящото сражение.

Камъст Релой и армията му ги очакваха — с блясъка на желязото под яркото утринно слънце, с градските знамена и племенните пряпорци, унило увиснали над морето от островърхи шлемове. Войнишките редици се полюшваха, тласкани сякаш от невидими течения, броят им беше зашеметяващ.

Реката представляваше тънка, тясна ивица на шестстотин крачки напред, осеяна с едри камъни и с трънливи храсти по двата бряга. Черен кервански път бележеше традиционния брод, после завиваше на запад към някогашния полегат склон на отсрещната хълмиста верига — но сапьорите на Релой се бяха потрудили: бяха издигнали рампа от песъчлива пръст, естественият склон от двете й страни беше разчистен, за да се оформи висока стръмна урва. На юг от езерното корито теренът представляваше безразборна гмеж от дерета, камънаци, сипеи и остри скали; на север се издигаше накъсан хребет от хълмове, костеливо бели под слънцето. Камъст Релой се беше погрижил да остане само един изход на запад, а там на билото чакаха елитните му части.

— Дъх на Гуглата! — промърмори ефрейтор Лист. — Този кучи син е възстановил хребета на Гелор, и погледнете на юг, сър, онзи стълб пушек — там беше гарнизонът на Мелм.

Дюйкър примижа натам и забеляза още една особеност, по-наблизо. Най-горе на един остър връх, издигащ се над югоизточния край на езерното корито, се виждаше крепост.

— На кого ли е било онова? — зачуди се той на глас.

— Манастир — отвърна Лист. — Според единствената карта, на която го има.

— Кой е асцендентът?

Лист сви рамене.

— Сигурно някой от Седемте свети.

— Ако все още има хора там, доста хубава гледка ще им се отвори.

Камъст Релой беше разположил сили надолу по склона и от двете страни на елитните си части, блокирайки северния и южния край на долината. Над южния фланг се издигаха знамената на сиалк, халафан, дебрал и тайтан; на северния — това на убарид. Всяка от трите сили многократно превъзхождаше по численост войската на

Колтейн. Откъм армията на Апокалипсиса се надигна рев, придружен от ритмичното дрънчене на оръжия и щитове.

Седма не се поколеба. Морската пехота мълчаливо пое в стегнати редици към брода. Над тях като вълна се затъркаля рев на мъжки гърла и грохот на метал.

„Богове на Бездната, какъв ли ще е изходът от това?“

Река П’ата представляваше дълбок до глезените поток топла вода с ширина по-малко от десетина крачки. Чакълът и камъните по дъното бяха покрити с водорасли. По-големите, стърчащи над водата камънаци бяха отрупани с птичи тор. Във въздуха бръмчаха насекоми. Прохладният речен дъх изчезна веднага щом Дюйкър стъпи на другия бряг и зноят на пресъхналото езеро го загърна като плащ.

Ватираното облекло под плетената ризница подгизна от пот — стичаше се на мръсни вадички под ръкавиците и по дланите му. Той стисна по-здраво ремъка на щита, а другата му ръка се отпусна на дръжката на късия меч. Устата му изведнъж стана суха като кост в пясъка, но той устоя на подтика да отпие от манерката. Наоколо вонеше на пот и страх от хилядите войници, крачещи с него. Но и още нещо имаше, долавяше се някаква странна меланхолия, съпътстваща сякаш упоритията марш напред.

Дюйкър беше познавал това чувство, преди десетилетия. Не беше нито пораженчество, нито отчаяние. Тъгата се пораждаше от нещо, стоящо отвъд тези вътрешни реакции, беше някак сдържана и осъзната.

„Отиваме, за да вземем своя дял от смъртта. И тъкмо в тези моменти, преди оръжията да изсвистят от ножниците, преди кръвта да овлажни земята и писъците да изпълнят въздуха, обречеността ни загръща всички. Ако я нямаше бронята й, щяхме всички да плачем. Как иначе да отвърнеш на неумолимата закана за непрежалими загуби?“

— Мечовете ни хубаво ще се нащърбят днес — заговори с прегракнал и накъсан глас Лист до него. — Според вашия опит, сър, кое е по-лошото — прахта или калта?

Дюйкър изсумтя.

— Прахта те задавя. Прахта те заслепява. Но калта изсмуква света под краката ти. — „А скоро ще имаме предостатъчно кал, щом

земята прогизне от кръв, жлъч и пикня. Предостатъчно и от двете проклятия, момче.“ — Първата ти битка е значи?

Лист отвърна с гримаса.

— Прикрепиха ме към вас, сър. Все още не съм влизал в истински бой.

— Май съжаляваш.

Ефрейторът си замълча, но Дюйкър го разбираше много добре. Всичките му приятели бяха минали през първото си проливане на кръв и това беше праг, будещ едновременно и страх, и очакване. Въображението шепнеше лъжи, които само опитът щеше да разбие.

Все пак, ако зависеше от него, щеше да предпочете някое по-отдалечено място за наблюдение. Така, докато маршируваше в бойните редици, нямаше да може да види нищо извън гъстата човешка гмеж. „Защо Колтейн ме постави тук? Отне ми очите, проклет да е!“

Бяха на сто крачки от рампата. Пред фронта на вражеските сили в галоп препускаха конни воини. Кънтежът на щитове и гневните крясъци обещаваха кръв и тази ярост нямаше да се удържи дълго. „Тогава ще бъдем нападнати от трите страни, ще се опитат да ни откъснат от пехотата на Седма, докато те се сражават, за да опазят ранените. Ще обезглавят змията, стига да могат.“

Конните воини на Враната подготвяха лъковете и копията от двете страни, извърнали глави и без да откъсват поглед от вражеските позиции. Сигнал с рог възвести командата „приготви щитовете“, челната редица ги изправи в плътен ред, а центърът и тилът ги вдигнаха над главите си. Появиха се стрелци, катерещи се към върха на рампата.

Въздухът бе неподвижен и натежал, без вятър.

Може би само неверието задържа атаката на вражеските сили от двете страни. Колтейн не реагира изобщо на вражеските позиции, нито на числеността им превъзходство — Седма просто продължаваше марша си напред и щом стигна до рампата, започна изкачването, без да спира.

Склонът беше рохкав, камънаци и пясък, направен съзнателно така, че теренът под краката да е опасен и подвеждащ. Войниците започнаха да се препъват.

Изведнъж въздухът се изпълни със стрели, изсипали се отгоре като порой. Трясъкът над главата на Дюйкър беше оглушителен, дървените пръчки свистяха и се плъзгаха по металния обков на

вдигнатите щитове, някои проникваха и биеха в бронята и шлемовете, други се забиваха в жива плът. Под гърба на „костенурката“ мъжете запъшкаха, обутите в ботуши крака затъваха между камъните, но защитеният с корубата от щитове „клин“ продължаваше неуморно напред и нагоре.

Лактите на историка се огънаха, когато една стрела шибна с все сила право в щита му. Други три бързо издрънчаха една след друга, плъзнаха се и отхвърчаха над останалите щитове.

Въздухът под „костенурката“ се нагнети от пъшкане и пот, урина и усилващ се гняв. Атака, на която не можеш да отвърнеш, беше истински кошмар за войника. Решимостта да достигнат билото, където ги очакваха виещите семк и тежката пехота на Гуран, ги пареше като треска. Дюйкър съзнаваше, че морската пехота е на предела. Първият сблъсък щеше да е истински взрив.

Близо до билото изкуствената рампа беше със стръмни и високи брегове, върхът й беше подравнен и уширен. Воини от някакво непознато за Дюйкър племе — „Кан’елд?“ — започнаха да се трупат по ръба и да зареждат късите си рогови лъкове. „Ще започнат да ни обстрелват от двете страни, щом се сблъскаме със семк и гуранците. Анфилада.“

Бълт яздеше с конниците на клана на Враната и историкът съвсем ясно чу изреваната от ветерана команда. Сред облак от прах и блеснало желязо конниците възвиха и се понесоха към бреговете. Полетяха стрели. Воините на кан’елд — изненадани от бързата реакция на уикците — се пръснаха. Западаха тела и се затъркаляха надолу към рампата. Воините на Врана продължиха устремния си галоп успоредно на пътя, обсипвайки високия бряг с убийствената си стрелба. За няколко мига плоският връх бе разчистен от вражеските воини.

Втори вик накара конниците да спрат, когато най-предните ездачи бяха стигнали само на десетина крачки от настръхналия строй на семк и гуранците. Внезапното им спиране предизвика подивелите семк да се понесат напред. В пространството, разделящо двете противостоящи сили, из въздуха засвяткаха метателни брадви. В отговор изсвистя залп от стрели.

Щом морските пехотинци забелязаха безредието в предните редици на противника, върхът на бойния клин се понесе напред.

Конниците на Враната завъртяха конете си, изправени на стремената, за да не бъдат приковани между приближаващите се едни към други пешаци, и неизбежно забавиха инерцията на морската пехота. Измъкнаха се едва на няколко мига преди сблъсъка.

Клинът удари.

Дюйкър усети през щита си тътена на сблъсъка, ударната вълна го разтърси до кости. Почти нищо не можеше да види от позицията си, освен малкото петно синьо небе точно над главите на войниците, и в този въздух се премяташе счупеният връх на нечия пика и шлем, който може би все още стягаше в каишката си нечия брадата челюст, преди прахът да се надигне и да го загърне в непроницаемия си покров.

— Сър! — Някой го задърпа. — Обърнете се! Веднага!

„Да се обърна?“ Дюйкър зяпна сърдито адютанта си Лист.

Ефрейторът го завъртя.

— За да можете да виждате, сър…

Намираха се в предпоследната редица на клина. Между морските пехотинци и странно снаряжените конни воини на Мармота бе зейнало пространство от десетина крачки. Последните стояха на позицията си неподвижно, с оголените тежки мечове и отпуснатите на седлата арбалети. Зад тях се простираше пресъхналото езеро — мястото на Дюйкър, високо на земната рампа, предлагаше гледка над цялото полесражение.

На юг бяха стегнатите редици на тайтанските стрелци, поддържани от конницата на Дебрал. На изток — вдясно от тях — настъпваха спешените легиони на Халафан, а по средата беше позицията на тежката пехота на Сиалк. Още по на изток се виждаше друга конница и стрелци. „Едната челюст. А на север — другата. И сега се затварят неумолимо.“

Погледна на север. Легионите на Убарид — поне три — заедно с конницата на Сиалк и Тепаси, бяха на по-малко от петдесет крачки от сблъсъка с пехотата на Седма. Между знамената, стърчащи над войниците на Убарид, Дюйкър видя за миг развелите се ивици сиво и черно. „Местни, обучени в морската пехота. Това се казва ирония.“

На изток от реката вече се вихреше яростна битка, доколкото можеше да се съди по огромните облаци прах. Най-сетне кланът на Невестулката беше влязъл в бой и историкът се зачуди кои от частите на Камъст Релой са успели да ги обкръжат. „Удар за стадата,

придружен от изкушението да бъдат изклани много от бежанците. Дръжте се здраво, Невестулки, никаква помощ няма да можете да получите от нас.“

Блъскането на войниците наоколо отново привлече вниманието му към ставащото в непосредствена близост. Трясъкът на оръжия и крясъците откъм билото се усилваха, докато „клинът“ бавно затъпяваше пред наковалнята на стегнатата, дисциплинирана съпротива. Вълната на първия ответен удар разлюля гъстата войнишка гмеж.

„Трите бойни маски на Тогг! До края на този ден всеки от нас ще ги носи и трите. Ужас, гняв и болка. Няма да го вземем това било…“

Откъм коритото зад тях отекна още по-дълбок рев и историкът мигновено се обърна. „Челюстите“ се бяха затворили. Кухото каре на Седма около фургоните с ранените се огъваше, гърчеше се като червей, нападнат от мравки. Дюйкър зяпна, обзет от смъртен страх и с очакване да види всеки миг как карето ще се пръсне разкъсано от яростната атака.

Седма устоя, колкото и невъзможно да изглеждаше това за ума му. Врагът от всички страни започна да отстъпва, сякаш челюстите бяха захапали отровен трън и инстинктивно се бяха отдръпнали. Последва кратка пауза, смразяващ вътрешностите мраз, който задържа двете страни разделени — пространството между тях бе осеяно с тела на мъртви и издъхващи, — а после Седма извърши неочакваното. Сред пълно безмълвие, от което историкът настръхна, войниците се втурнаха напред, карето се изду, огъна се в овал, с насочени напред пики.

Вражеските редици заотстъпваха, започнаха да се стапят, изведнъж се разсипаха.

„Спрете! Стига! Изтъня съвсем! Спри!“

Овалът се изпъна, спря се, после леко се отдръпна с отмерена прецизност и почти злокобно — сякаш Седма се бе превърнала в някакъв механизъм. „И ще го направят отново. Следващия път няма да е толкова изненадващо, но ще е също толкова смъртоносно. Като дроб, който вдишва, ритмично и спокойно като в сън, отново и пак.“

Вниманието му внезапно бе привлечено от някакво движение сред клана на Мармота. От предната редица се бяха появили Нил и Недер, пеша, водеха уикска кобила. Животното бе вдигнало високо

главата си, с изпънати назад уши. Червените му хълбоци блестяха от пот.

Двамата магьосници спряха от двете страни на кобилата, Недер пусна юздите и сложи ръце върху животното.

Миг след това Дюйкър залитна, защото задните редици на клина се понесоха нагоре по рампата, засмукани сякаш от нечий дъх.

— Оръжията за бой! — изрева един от сержантите наблизо.

— Ето това е — промълви Лист с глас, натегнат като тетива на лък.

Нямаше време за отговор, за самата мисъл нямаше време, защото изведнъж се оказаха сред вражеските редици. Гледката пред очите на историка се накъса. Войник някакъв залиташе с проклятие на устата, шлемът се беше смъкнал над очите му. Меч изсвистя във въздуха. Крещящ вражески воин бе дръпнат за плитката, крясъкът му се удави във влажен хрип, щом върхът на меча изскочи изпод гърдите му, повлякъл след себе си оплетени черва. Една пехотинка залитна пред напора, урината й се плисна по ботушите. И навсякъде… Трите маски на Тогг, сред какофония от трясък и викове, нелепи за човешки гърла звуци, швиртяща кръв и издъхващи хора — издъхващи хора, навсякъде.

— Пази се отдясно!

Дюйкър позна гласа на безименната си приятелка пехотинка, обърна се в последния миг и успя да парира острието на насоченото копие, късият му меч се хлъзна по обшитата с тенекия дръжка. Пристъпи напред и заби меча си в лицето на жената семк. Тя рухна, цялата в кръв, но въздухът бе раздран от късащия душата, болезнен вик на историка. Той залитна назад и щеше да падне, ако не беше здравият щит, подпрял гърба му. Гласът на безименната жена изхриптя в ухото му:

— Тая нощ така ще те яхна, че ще молиш за милост, старче!

В объркаките кривини на човешкия ум Дюйкър вътрешно се загърна с тези думи — не от похот, а като удавник, впил се в спасителната дървена отломка. Вдиша със стон, изправи се от подпрелия го щит и пристъпи напред.

Отпред се сражаваше първият ред на морската пехота — ужасно изтънял и огъващ се стъпка след стъпка, докато тежката пехота на

Гуран натискаше надолу по склона. Клинът всеки момент щеше да се пръсне.

Воини на семк нахлуха между морската пехота в свиреп, дивашки наплив, и тъкмо заради тези покрити със сива пепел воини задните редици на формацията се бяха притекли на помощ.

Задачата бързо бе изпълнена, жестоката дисциплина лесно сломи сражаващите се поотделно и без строй врагове, лишени от странична подкрепа и нечуващи ничий глас, освен собствените си свирепи бойни викове.

Ала въпреки това внезапно облекчение пехотинците започнаха да се огъват.

Отекнаха три рога, в бърза последователност: имперският сигнал за раздвояване на формацията. Дюйкър зяпна, обърна се да потърси Лист… нямаше и помен от него. Видя пехотинката и олюлявайки се, тръгна към нея.

— Четирите са за отстъпление, имаше ли четвърти? Чух само…

— Три, старче — изръмжа му тя. — Раздвояваме се. С мен!

И заотстъпва. Объркан, Дюйкър я последва. Теренът по склона поддаваше — прогизнала от кръв и жлъч кал над разместващите се камъни и труповете. Затътриха се с останалите войници към южната страна — към високия бряг, и нагазиха до глезените в кръв в крайпътния ров.

Тежката пехота на Гуран се беше спряла, усетила капан — колкото и невъзможно да изглеждаше според развоя на събитията, — и започна да стяга редиците си, на четири крачки надолу от билото. Прозвуча рог и строят им се заотдръпва заднешком до самия ръб.

В този миг Дюйкър се обърна и видя, на седемдесет крачки надолу по насипа, как тежката конница на Мармота бавно пристъпва нагоре, покрай Нил и Недер, които продължаваха да стоят като вкаменени от двете страни на кобилата, притиснали с длани хълбоците на животното.

Жената до него изруга.

„Канят се да настъпят по тази рампа, с труповете и отломките, калта и камъните. По склон, толкова стръмен, че ще принуди ездачите да се превият върху вратовете на животните, с всичката тази тежест върху предните им крака. Колтейн иска да атакуват. Срещу тежката пехота…“

— Не!

От брега се изсипаха камъни и пясък. Покритите с шлемове глави около Дюйкър се заизвръщаха във внезапна тревога — някой се бе появил горе на брега. Отгоре се изсипаха още камъни и пръст.

— Сапьор е, Гуглата да го вземе дано! — изпъшка един от пехотинците.

Окаляното лице над тях се ухили.

— Какво правят костенурките зиме? — изрева им сапьорът и се скри от очите им.

Дюйкър се обърна назад към конниците на Мармота. Настъплението им беше спряло, сякаш разколебано. Уикците бяха вдигнали глави и приковали погледи горе по двата бряга.

Тежката пехота на Гуран и оцелелите семк също зяпнаха натам.

Дюйкър примижа към северния бряг през прахта, стелеща се по рампата. Горе кипеше — сапьори, с щитове на гърбовете, бяха започнали да настъпват, скачаха на рампата в осеяното с трупове пространство под билото.

Отново прозвуча рог и конниците на Мармота отново настъпиха, подкараха конете в тръс, след това — в галоп по стръмното. Но пътят им към билото бе преграден от ротата сапьори.

„Зиме костенурката се заравя. Кучите му синове са се промъкнали снощи по бреговете — под самия нос на Релой — и са се заровили. Но защо, в името на Гуглата?“

Сапьорите, с щитовете на гърбовете им, се скупчиха плътно и запригответяха оръжия и друго снаряжение. Един от тях пристъпи встрани и махна на конниците на Мармота да продължат напред.

Рампата се разтресе.

Облечените в броня коне се понесоха нагоре сред взрив от издути мускули, невъзможно бързо. Широките мечове се надигнаха към небето. В странното си, чудато снаряжение, уикците седяха в седлата като някакви демонски създания, над също толкова страховитите коне.

Сапьорите се втурнаха към фронта на Гуран. Във въздуха пред тях полетяха гранати, последвани от разкъсващи ушите експлозии и ужасни крясъци.

Всички муниции, които им бяха останали, започнаха да врязват пътека в гъстата гмеж на гуранската тежка пехота. Пробивачи,

подпалвачки, огнемети. Плътният фронт на елитната войска на Релой се разпадна.

Устремният галоп на конницата на Мармота стигна до сапьорите и те залегнаха по земята под копитата и отекващия им тропот, отмерващ злокобен ритъм, в който коне след коне газеха и връхлитаха напред през телата им.

И в тази изтърбушена, хаотична гмеж, която само допреди мигове бе представлявала непробиваема стена от тежки пехотинци, уикските конници се врязаха, изскочиха на билото и продължиха устрема си със святкащите за страховита сеч грамадни мечове.

Нов сигнал прозвуча, надмогнал оглушителната глъч.

Жената до Дюйкър притисна облечената си в стомана длан в гърдите на историка.

— Напред, старче!

Една крачка, и той спря. „Да, за войника е време да тръгне напред. Но аз съм историк — трябва да гледам, да бъда свидетел, и при Гуглата да върви пороят от стрели!“

— Този път не — отвърна Дюйкър, обърна се и запълзя нагоре по стръмния бряг.

— Ще се видим тая нощ! — извика тя след него, преди да тръгне в атака с останалите от морската пехота.

Дюйкър се добра до върха с цената на шепа песъчлива пръст, напълнила устата му. Закашлян и задавен, той се изправи и се огледа.

Брегът беше разровен като кошер от скосени изкопи. Виждаха се полузаровени пашкули от зебло за палатки в дупки с големина около човешки ръст. Историкът се вторачи в тях за миг, изпълнен с неверие, после отново насочи вниманието си към рампата.

Инерцията на морската пехота се беше позабавила заради изпотъпканите от конницата сапьори. Счупени кости имаше много, но щитовете — вече изпомачкани до неузнаваемост — както и шлемовете, в общи линии бяха предпазили безумците.

Оттатък горния ръб на рампата, по платото на запад, конниците на Мармота преследваха разбитите останки от елитната сила на Камъст Релой. Шатрата на самия пълководец, разположена на един нисък хълм на сто крачки от билото, потъваше в пламъци и дим. Дюйкър подозираше, че бунтовническият Върховен маг сам е подпалил пожара, за да унищожи всичко, което може да попадне в

ръцете на Колтейн, преди да побегне по пътеките, които Лабиринтът му щеше да му предложи.

Дюйкър се обърна и огледа пресъхналото езеро.

Битката долу все още кипеше. Защитният кръг на Седма около фургоните на ранените си стоеше, макар да се беше поогънал от съсредоточения, неуморен натиск на тежката пехота на Убарид откъм север. Самите фургони вече се движеха на юг. Конницата на Сиалк и Тепаси изтезаваше с жилещите си набези ариергарда, където верните от Хисар се държаха… и гинеха с десетки.

„Там все още можем да загубим.“

Двойният сигнал откъм билото даде команда на конницата на Мармота за отбой. Дюйкър най-после успя да види Колтейн, яхнал бойния си жребец, с посивялото от прахта черно наметало от гарванови пера. Видя жеста му към сигналистите и сигналът за отбой се повтори, в по-бърза последователност. „Трябвате ни. Веднага!“

„Но тези коне ще се изтощят. Те направиха невъзможното. Щурмуваха билото със скорост, която се усилваше все повече и повече, със скорост, каквато не съм виждал никога.“ Историкът се намръщи, после рязко се обърна.

Нил и Недер продължаваха да стоят от двете страни на самотната кобила. Лек ветрец развяваше гривата и опашката й, иначе си оставаше съвсем неподвижна. Вълна на тревога смрази Дюйкър. „Какво са направили?“

Далечен вой привлече вниманието му. Внушителна конна сила прекосяваше реката — знамената бяха твърде далече, за да може да ги различи. А миг след това Дюйкър забеляза малки пъстри тела, които тичаха пред ездачите. „Кучетата браничари на уикците. Това е кланът на Невестулката.“

Щом излязоха от речното корито, конните воини се впуснаха в галоп.

Конницата на Тепаси и Сиалк се оказа напълно изненадана, най-напред от вълната изпаднали в сляпа ярост псета, които, без да обръщат внимание на конете, се хвърляха върху ездачите — шейсет ръмжащи фунта зъби и мускули, които повличаха войниците от седлата, а после от самите уикци, които възвестиха появата си, хвърляйки във въздуха отсечени глави, преди да нададат зловещия си, смразяващ кръвта вик и да връхлетят по фланга на конницата.

Само след няколко мига конниците на Тепаси и Сиалк вече ги нямаше — избити, издъхващи или втурнали се в отчаян бяг. Конните воини на Невестулката се спряха съвсем за малко, колкото да се престроят, след което възвиха в галоп да се сразят с пехотата на Убарид; пъстрите псета тичаха редом с тях.

Противникът разкъса фронта си на две, сви се и заотстъпва отмерено, макар и без команда.

Ездачите на Мармота се изсипаха обратно по рампата, раздвоиха се около двамата магьосници и неподвижната кобила, след което завиха на юг, за да подгонят бягащите вече от полесражението пехотинци на Халафан и Сиалк и тайтанските стрелци.

Дюйкър се смъкна на колене, изведнъж премалял, чувствата му — кипнал казан от скръб, гняв и ужас. „Не говори за победа в този ден. Не казвай нищо.“

Някой се катереше задъхано към него по брега. Стъпките приближиха, после една стоманена ръкавица падна тежко върху рамото му. Беше му трудно да разпознае гласа, който заговори.

— Подиграват се с нашите благородници, знаеш ли това, старче? В Дебрал са ни лепнали едно име. Знаеш ли как се превежда? Кучешката верига. Кучешката верига на Колтейн. Той води, но и го водят, напъва напред, но го задържат, оголва зъби, но какво го дърпа назад, ако не онези, които се е заклел да брани? Ех, каква дълбочина има в такива имена, не мислиш ли?

Гласът беше на Лъл, но в същото време — променен. Дюйкър вдигна глава и се взря в лицето му. Само едно синьо око блестеше под жестоко разкъсаната плът. Боздуган го беше ударил, беше забил набузника в лицето, пръснал беше бузата му, изтръгнал беше едното му око и беше отпрал носа на капитана. Ужасяващата развалина, останала от лицето на Лъл, се изкриви в подобие на усмивка.

— Късмет извадих, историко. Виж, един зъб не ми е изкъртен, разклатени даже няма.

Списъкът на понесените щети звучеше като смразяващ поменик за безсмислието на войната. Според историка при толкова загуби само Гуглата можеше да се усмихне победоносно.

Кланът на Невестулката беше причакал пиконосците на тайтан и тяхното божество-пълководец. Засада на земните духове беше свалила бойния главатар на семк, разкъсвайки плътта му на късове, в глада си да погълнат останките от бога на семк. След това кланът на Невестулката беше пуснал в действие своя капан и той на свой ред беше посял ужас, тъй като бежанците бяха послужили за стръв и стотици от тях бяха избити или ранени.

Водачите на клана на Невестулката можеха да заявят, че са били превъзхождани четири към едно, че някои от онези, които са се заклели да опазят, са били пожертвани, за да се спасят останалите. Всичко това щеше да е вярно и щеше да предложи справедливо оправдание за стореното от тях. Но главатарите не казаха нищо и макар това мълчание да бе посрещнато с гнева на бежанците и особено на Съвета на благородниците, Дюйкър погледна на него в различна светлина. Племето уик гледаше с презрение на изречените гласно основания и извинения — не приемаха такива от останалите и се надсмиваха на всеки, който се опитваше да се оправдава. В замяна на което самите те не предлагаха такива, защото, подозираше историкът, се отнасяха към всички пожертвани, както и към своите близки, с почит, която нямаше да понесе нещо толкова дребнаво и егоистично като оправданието.

Бежанците обаче не бяха в състояние да разберат всичко това и за тях мълчанието на уикците бе само по себе си израз на презрение, на пренебрежение към изгубения живот.

Кланът на Невестулката обаче бе предложил друг вид почит към загиналите бежанци. С избиването на тайтанските стрелци, още един от бойните подвизи на клана Невестулката, цяло едно племе от равнината беше престанало да съществува. Възмездието бе абсолютно. Ала не бяха се спрели с това, тъй като се бяха натъкнали на селяшката армия на Камъст, дошла късно след битката откъм изток. Тамошното клане беше нагледна картина какво се бяха канили да причинят тайтанците на гражданите на Малазан. Ала и този урок беше убягнал на бежанците.

Колкото и да бяха писали учените още открай време, Дюйкър знаеше, че не може да съществува никакво обяснение за тъмните течения на човешката мисъл, затъркаляла се по дирите на едно кръвопролитие. Нужно беше да погледне само собствената си реакция,

когато се смъкна при още стоящите на рампата Нил и Недер, с полепналите им от пот и кръв длани на хълбоците на издъхналата кобила. Силите на живота бяха могъщи, почти необозрими за ума, и жертвоприношението на едно животно, за да се дарят хиляди други със смайваща сила и воля, изглеждаше на пръв поглед дело достойно и благородно.

„Ако не беше неразбирането на обреченото животно, унищожено под обичните ръце на две съкрушени деца.“

Хоризонтът на Имперския Лабиринт бе като сив покров във всички посоки. Подробностите се губеха в мъгла зад смътната пелена на неподвижния, натегнат въздух. Вятър не лъхваше, ала ехото на смърт и разруха си оставаше, надвиснало и сякаш оголено от самото време.

Калам седеше отпуснат в седлото си, вторачен в гледката пред него.

Пепел и прах бяха загърнали плочестия купол. На едно място се беше сринал, откривайки острите ръбове на бронзовите покривни плочи. Над зейналия отвор беше надвиснала сива мъгла. По извивката на купола можеше да се прецени, че над повърхността е по-малко от една трета.

Той слезе от коня. Спря, за да бръкне с шепа под парцала, покриващ носа и устата му, и да извади гъсто полепналата прах, погледна през рамо към другите и приближи до постройката.

Някъде долу, под краката им, се издигаше дворец или храм. Щом стигна до купола, той се наведе и отри пепелта от една от бронзовите плочи. Откри се дълбоко всечен в метала символ.

Разпознаването му го обля със студена вълна. За последен път беше виждал стилизираната корона на друг един континент, в една неочаквана война срещу съпротивата, вдигната от отчаяни врагове. „Каладън Бруд и Аномандър Рейк, ривите и Пурпурната гвардия. Струпването на разнородни противници, за да се опълчат на завоевателните планове на Малазанската империя. Свободните градове на Дженабакъз, дърлеща се, коварна сган. Алчните за злато владетели и крадци най-силно хленчеха пред заплахата за свободата им…“

Умът му се отнесе на хиляди левги оттук и той леко докосна всечения символ. „Черното псе… воювахме срещу комари и пиявици, срещу отровни змии и смучещи кръв гущери. Обозът отрязан, морантите се оттеглят точно когато имахме най-голяма нужда от тях… а този знак го помня, на едно дрипаво знаме, вдигнато над елитната рота на силите на Бруд.“

„Как се беше нарекъл кучият му син? Върховен крал. Каллор… Върховният крал без кралство. На хиляди години, стига легендите да казват истината, може би на десетки хиляди. Твърдеше, че някога е властвал над империи, всяка от които била толкова голяма, че пред нея Малазан бил жалка провинция. Твърдеше, че след това ги унищожавал със собствената си ръка, събарял ги до основи. Каллор се хвалеше, че е обезлюдявал цели светове…“

„И този човек сега е помощник-командирът на Каладън Бруд. А когато напуснах, Дужек, Подпалвачите на мостове и останалите от Пета армия се канеха да потърсят съюз с Бруд.“

„Уискиджак… Бързи Бен… внимавайте, приятели. Между вас има безумец…“

— Ако си се унесъл…

— Това, което най-много мразя в това място — отвърна Калам, — е как земята поглъща следите.

Смайващо сивите очи на Майнала се присвиха над шала, покрил долната половина на лицето й.

— Изглеждаш уплашен.

Калам се намръщи и се върна при другите. Заговори по-високо:

— След малко напускаме този Лабиринт.

— Какво? — изсумтя Майнала. — Не виждам никакъв портал!

„Няма. Но трябва да е тук. Достатъчно дълго разстояние покрихме, и изведнъж осъзнах, че силата на мисълта не е толкова в пътуването, колкото в пристигането.“ Затвори очи, за да изключи Майнала и всички останали и да накара ума си да потъне в пълна неподвижност. Изтръгна се само една, последна мисъл: „Дано да съм прав.“

Миг след това порталът се оформи, със звук като при раздиране на платно, и се ушири.

— Дебелоглав кучи син — възкликна Майнала, мигом осъзнала случилото се. — Ако си бяхме поприказвали, можехме да стигнем тук

малко по-рано — освен ако съзнателно не си ни забавял. Гуглата само знае какви си ги намислил, ефрейтор.

„Интересен подбор на думи. Предполагам, че знае.“

Калам отвори очи. Порталът представляваше непроницаемо тъмно петно на десет крачки от него. Лицето му се сгърчи. „Толкова просто. Калам, ти наистина си дебелоглав кучи син. Запомни, страхът може да съсредоточи и най-задрямалото същество.“

— Плътно след мен — нареди убиецът, извади дългия нож от канията, пристъпи към портала и влезе.

Кожените му обуща се хлъзнаха по песъчлива каменна настилка. Беше нощ, звезди грееха ярко по тесния процеп между високите тухлени постройки. Уличката криволичеше напред и Калам я позна веднага. Наоколо не се виждаше никой.

Убиецът се отдръпна към стената вляво. Майнала се появи, повела своя и неговия кон. Примигна и извърна глава.

— Калам? Къде…

— Тук съм — тихо отвърна убиецът.

Тя се сепна, после въздъхна:

— Три секунди в някакъв град, и вече се криеш.

— Навик.

— Не се съмнявам. — Тя отведе конете по-напред. След миг се появиха Кенеб и Селв, последвани от двете деца.

Капитанът се огледа навъсено и забеляза Калам.

— Ейрън ли е?

— Да.

— Адски тихо е.

— Улицата, на която сме, минава през гробище.

— Страшно приятно — подхвърли Майнала. После посочи сградите от двете им страни. — Но тия приличат на жилищни сгради.

— Такива са… само че за мъртвите. Бедните са си бедни и в Ейрън.

— Колко е до гарнизона? — попита Кенеб.

— Три хиляди крачки — отвърна Калам и смъкна шала от лицето си.

— Трябва да се умием — рече Майнала.

— Жаден съм — каза Ванеб.

— Аз пък съм гладен — добави Кесен.

Калам въздъхна и кимна.

— Надявам се, че разходката по мъртви улици не е лоша поличба — подхвърли Майнала.

— Гробището е обкръжено от кръчми за опечалените — промърмори убиецът. — Няма да вървим много.

Гостилница „Шквал“ претендираше, че е преживявала и по-добри времена, но Калам никак не беше сигурен в това. Подът на гостната беше хлътнал като огромна купа и всички стени се бяха килнали навътре, подпрени тук-там с греди, за да не се сринат. Гнили остатъци от храна и умрели плъхове бавно и търпеливо се бяха смъквали към центъра, трупайки се на миризлива купчина като в олтар за приношения на някое разплуло се в поквара божество.

Столовете и масите се крепяха върху изобретателно набитите си в пода крака в кръг около ямата със смет; само на една маса имаше посетител, все още ненатряскал се до безсъзнание. Една задна стаичка, не по-малко окаяна, предлагаше на по-привилегированите клиенти известна интимност и тъкмо там Калам беше разположил своите спътници да се нахранят, докато приготвяха корито с гореща вода в занемарената градина в двора. След това убиецът се беше довлякъл в гостната и седна на стола срещу самотния, сравнително трезвен все още посетител.

— Зарад храната, а? — каза прошареният напанец, след като убиецът се разположи.

— Най-добрата в града.

— Така поне гласува съветът на хлебарките.

Калам изгледа как синекожият мъж пред него надигна халбата си, изгледа как се размърда изпъкналата му адамова ябълка.

— Като гледам, май ще му удариш още една.

— Като нищо.

Убиецът леко се извърна в стола си, улови унилия поглед на старицата, подпряла се на една от крепящите греди до бурето с ейл, и вдигна два пръста. Бабичката въздъхна, надигна се, спря се да намести ножа за клане на плъхове, затъкнат в колана на мръсната й престилка, и се затътри да донесе още две халби.

— Ръката ще ти счупи, ако я щипнеш по задника — предупреди непознатият.

Калам се отпусна в стола и го изгледа. Можеше да е между трийсет и шейсет, според орисията му. Под острата четина на брадата се виждаше груба сбръчкана кожа. Тъмните очи шареха неуморно насам-натам, без да се спрат на събеседника му. Беше облечен в опърпани дрипи от груб плат.

— Принуди ме да попитам — отрони убиецът. — Кой си ти и каква ти е историята?

Мъжът изправи гръб.

— Да не мислиш, че я разправям на всеки?

Калам изчака.

— Е — продължи мъжът. — Не на всеки. Някои стават груби и престават да те слушат.

Гостът на една от близките маси, пиян-залян, се прекатури от стола си и главата му изтропа на пода. Калам, странникът и жената — току-що наляла две тенекиени халби — изгледаха как пияницата се плъзна по мръсното и повърна върху купчината смет.

Оказа се, че един от плъховете само се е преструвал на умрял — измъкна се и са изкатери по тялото на пияницата, като мърдаше носле.

Странникът срещу убиеца изсумтя.

— Всеки е философ тука.

Старицата донесе пиенето им, странното й ситнене по пода показа, че отдавна е навикнала с неудобствата. Изгледа накриво Калам и проговори на дебралски.

— Приятелите ти отзад поискаха супа.

— Да, предполагам.

— Нямаме супа.

— Току-що го разбрах.

Тя се разкара.

— Новодошли сте, разбирам — каза странникът. — През северната порта?

— М-да.

— Голямо катерене ще да е било, с конете при това.

— Значи северната е заключена.

— Запушена е, като всички останали. Може да сте дошли през залива.

— Може би.

— Заливът е затворен.

— Как го затваряте залива на Ейрън?

— Добре де. Не е затворен.

Калам отпи глътка от бирата, преглътна и се вкочани.

— Като удариш повече, става още по-лошо.

Убиецът остави халбата на масата. Помъчи се малко, докато си намери гласа.

— Разправяй, какви са новините.

— Че от къде на къде?

— Платих ти пиячката.

— И трябва да съм благодарен? Дъх на Гуглата, човече, нали я опита!

— Обикновено не съм толкова търпелив.

— Аха. Добре, що не ми го каза? — Довърши първата си халба, надигна новата. — За ваше здраве, сър. — Изгълта ейла наведнъж.

— Рязал съм и по-гадни гърла от твоето — рече убиецът.

Мъжът помълча, очите му пробягаха съвсем за кратко по лицето на Калам, после остави халбата.

— Жените на Корнобол снощи го оставили заключен навън — горкото копеле трябвало да се скита по улиците цяла нощ и един от патрулите на Върховния юмрук го спипал, че нарушава комендантския час. Взе да става обичайна практика. На жените из целия град взе да им просветва. Друго какво? Една свястна мръвка не можеш да получиш, без да платиш за нея с ръка или с крак — тълпите осакатени просяци по улиците са повече, отколкото по едновремешните пазарища. Една книга не можеш да си купиш, без да щръкне пред тебе Глашатаят на Гуглата — бе я ми кажи, мислиш ли, че е възможно Върховният юмрук да хвърля нечия друга сянка, както разправят? Тъй де, че кой може да хвърли сянка на някой, скрил се в дворцовия гардероб? Рибите не са единствените хлъзгави неща в тоя град напоследък, да ти кажа. Че то, мене ме задържаха има-няма четири пъти за последните два дни, все трябваше да им се идентифицирам, като им показвам имперската си грамота, няма да повярваш. Обаче извадих късмет, щото си намерих екипажа в един от ония зандани. Опонн ако ми се усмихнат, до утре ще ги измъкна оттам — палуба имат да търкат и повярвай ми, ония пияни тъпаци имат да търкат

докат’ Бездната погълне тоя скапан свят. По-лошото е, че на някои хора хич не им пука от тая грамота, искат от човек такива неща, че главата да го заболи, да предава съобщения, скрити зад най-прости думи, сякаш животът не е бездруго толкоз сложен — имаш ли си представа как стене трюмът, когато е пълен със злато? И сега ще ми речеш: „Добре де, капитане, аз пък тука най-случайно търся да си купя превоз обратно за Унта“, пък аз ще река: „Боговете ви се усмихват, сър! Аз пък най-случайно тръгвам за натам до два дни, с двайсет моряци, с ковчежника на Върховния юмрук и с половината богатства на Ейрън на борда — ама място имаме, сър, и още как. Добре дошли на борда!“

Калам замълча, отброи наум десетина изтупвания на сърцето, след което каза:

— Хм. Боговете наистина се усмихват.

Капитанът заклати глава.

— Подхилват се, гладко и изкусително, м-да.

— На кого да благодаря за това уреждане?

— Вика, че ти е приятел, макар никога да не сте се срещали — ама ще се качите на кораба ми, „Рагстопър“, след два дни.

— Как се казва?

— Салк Елан. Вика, че ви очаква.

— И как е разбрал, че ще дойда в тоя хан? Та аз само допреди час не знаех за съществуването му.

— Предположение, но не голо. Нещо свързано с това, че ще си първият, който ще влезе през портата в гробищата. Жалко, че не дойде снощи, приятел, беше даже още по-спокойно тука, поне докато дъртата не извади удавилия се плъх от онова буренце ей там. Жалко, че приятелите ти пропуснаха закуската заранта.

Калам тръшна кекавата врата зад себе си и спря, за да се съвземе. „Да е уредено от Бързия Бен? Едва ли. Всъщност невъзможно…“

— Какво става? — Майнала седеше на масата, с резен диня в ръката. Откъм двора се носеше глъч на родители, къпещи две непослушни деца.

Убиецът притвори очи, постоя дълго така, след което ги отвори с въздишка.

— Доведох ви в Ейрън. Сега пътищата ни трябва да се разделят. Кажи на Кенеб да обиколи навън, докато не намери някой патрул, или докато не го намерят него, да си представи доклада на командира на Градската стража — за мен изобщо да не споменава в тоя доклад…

— А как ще обясни появата ни в града?

— Докарал ви е някакъв рибар. Гледайте да е колкото може по-просто.

— И само това? Няма дори да се сбогуваш с Кенеб, със Селв или с децата? Няма дори да им позволиш да ти благодарят, че им спаси живота?

— Ако можеш, Майнала, изведи близките си от Ейрън — върнете се в Кюон Тали.

— Недей така, Калам.

— Така е най-безопасно. — Убиецът се поколеба, после добави: — Жалко, че не можа да стане… по-различно.

Резенът диня го удари по бузата. Той избърса лицето си, надигна дисагите и ги метна през рамо.

— Жребецът е за теб, Майнала.

В гостната Калам се върна при масата на капитана.

— Е, аз съм готов.

Нещо подобно на разочарование проблесна в очите на капитана, после той въздъхна и се надигна от стола си.

— Както кажеш. До пристана с „Рагстопър“ е трийсет минути пеша — с малко късмет, ще ми се наложи да си покажа грамотата не повече от десет пъти. Гуглата знае какво друго може да направи човек с една армия, разположила се в един град, а?

— Тая дрипава риза, дето си я навлякъл, няма да помогне много, капитане. Предполагам, че гориш от нетърпение да смениш маската.

— Каква маска? Тая риза си ми е късметът.

Лостара Юил се подпря на стената в стаичката, скръстила ръце, и загледа крачещия напред-назад до прозореца Перла.

— Подробностите — замърмори той. — Всичко е в подробностите. Не мигай, че може да ти убегне нещо.

— Трябва да докладвам на командира на Червените мечове — каза Лостара. — После ще се върна тук.

— Ортал Сетрал ще ти разреши ли, скъпа?

— Не изоставям това преследване… освен ако не ми забраниш.

— Боговете да не дават дано! Компанията ти ми допада.

— Много си духовит.

— Е, чак пък толкова. Но все пак дотук преживяхме доста интересно приключение, нали? Защо да го прекъсваме сега?

Лостара огледа униформата си. Лекотата й беше истинско облекчение — бронята, която беше носила предрешена, съвсем се беше разнебитила и тя с радост я беше зарязала, след като Нокътят изцери раните й.

Перла с нищо не й беше помогнал да повдигне булото на загадката с демона, появил се по време на нощната схватка в равнината, но за Червения меч беше ясно, че този инцидент все още го безпокои. „Както и мен, но това вече е минало. Все пак пристигнахме в Ейрън, все още сме по дирите на убиеца. Всичко е така, както трябва да е.“

— Ще ме изчакаш ли? — попита тя.

Отговори й с широка усмивка.

— До края на времето, скъпа.

— До утре заран е достатъчно.

Той се поклони.

— Ще отброявам ударите на сърцето си дотогава.

Тя излезе от стаята и тръшна вратата зад себе си. Коридорът на хана водеше към дървено стълбище, което я отведе в препълнената гостилница. Комендантският час беше задържал клиентелата, макар че настроението не изглеждаше никак празнично.

Лостара се шмугна под стълбите и мина през кухнята. Очите на готвачката и няколкото й помагачки я проследиха, докато вървеше към задната врата, оставена открехната, за да влиза въздух. Беше свикнала с тази реакция. Червените мечове будеха страх.

Отвори широко вратата и излезе на задната уличка. Речният дъх, смесен с миризмата на сол от залива, я лъхна в лицето. „Моля се никога повече да не ми се налага да пътувам през Имперския Лабиринт.“

Тръгна към главната улица и ботушите й закънтяха по калдъръма.

Десетина войници от армията на Върховния юмрук я спряха, щом стигна първата пресечка на път за гарнизонното укрепление. Сержантът, който ги командваше, я зяпна невярващо.

— Добър вечер, Червен меч.

Тя му кимна.

— Разбирам, че Върховният юмрук е наложил комендантски час. Кажете ми, Червените мечове също ли патрулират по улиците?

— Съвсем не — отвърна сержантът.

У войниците се долавяше някакво стаено очакване, което леко я обезпокои.

— Значи са им възложили други задачи, така ли?

Сержантът кимна бавно.

— Предполагам, че да. Ако се съди по думите ти и по… други неща, май отскоро си тук.

— Да.

— Как дойде?

— По Лабиринт. Имах си… придружител.

— Интересна история, несъмнено — каза сержантът. — Само че сега, ако обичаш, ми предай оръжията си.

— Моля?

— Искаш да се събереш с приятелите си, Червените мечове, нали? Да говориш с командира си, Орто Сетрал?

— Да.

— По заповед на Върховния юмрук от четири дни Червените мечове са под арест.

— Какво?!

— И очакват съд за измяна срещу Малазанската империя. Оръжията, моля.

Стъписана, Лостара Юил не оказа никаква съпротива на войниците, докато я обезоръжаваха. Само зяпаше сержанта.

— Значи… съмняват се във верността ни?

Той й кимна. В очите му нямаше злоба.

— Сигурен съм, че командирът ви ще може да ти разкаже повече за положението.

— Той замина.

— О!

Ченето на Кенеб увисна, а тя да почна опакова вещите си.

— Майнала, какво правиш?

Тя се обърна ядосано.

— Мислиш ли, че ще ми се измъкне току-така?

— Майнала…

— По-тихо, Кенеб! Ще събудиш децата.

— Аз не викам.

— Кажи на командира си всичко, разбра ли ме? Всичко… освен за Калам.

— Не съм глупак, каквото и да си мислиш за мен.

Погледът й поомекна.

— Знам. Извинявай.

— По-добре да кажеш това на сестра си. И на Кесен и Ванеб.

— Ще им кажа.

— Кажи ми, как ще проследиш един мъж, който не иска да го проследят?

По навъсеното й лице пробяга корава усмивка.

— Питаш за това една жена?

— О, Майнала…

Посегна и я погали по бузата.

— Няма нужда да плачем, Кенеб.

— Прощавай, тая моя сантиментална жилка — отвърна с уморена усмивка той. — Но знай, ще се надявам за теб. Хайде, иди се сбогувай със сестра си и с децата.

14.

Пое си Богинята дъх
и всичко притихна…

„Апокалипсисът“
Херулан

— Не можем да останем тук.

Фелисин изгледа мага с присвити очи.

— Че защо не? Бурята отвън ще ни убие. Срещу нея няма никакъв подслон — освен тук, където има и вода… и храна…

— Защото ни преследват — сопна се Кълп, стиснал глава между ръцете си.

Хеборик, опрял гръб на една от стените, се изсмя и вдигна невидимите си длани.

— Покажи ми един смъртен, който да не е преследван, и аз ще ти покажа труп. Всеки преследвач е плячка, всеки познал себе си ум си има преследвачи. Все гоним нещо или някого, и все ни гонят. Неведомото преследва невежия, истината напада всеки учен, достатъчно мъдър, за да разбере собственото си невежество, това е смисълът на неведомите истини.

Кълп вдигна глава и изгледа с натежали клепачи бившия жрец от мястото си на ниския парапет, обкръжаващ фонтана.

— Изразих се буквално. В тоя град витаят живи превъплъщенци — миризмата им се носи по всички ветрове и става все по-силна.

— Защо просто не им се предадем? — каза Фелисин.

— Говоря сериозно — изръмжа магът. — Та ние сме в Рараку, родината на Вихъра. Няма да намерим ни едно приятелско лице на сто левги оттук, не че имаме кой знае какъв шанс да стигнем толкова далече.

— А лицата, които са по-наблизо, дори не са човешки — добави Хеборик. — Всички маски са свалени и знаете ли, присъствието на д’айвърс и соултейкън най-вероятно не е предизвикано от Вихъра. Просто едно трагично съвпадение, тази Година на Дрижна и това нечестиво сливане…

— Глупак си, ако мислиш така — прекъсна го Кълп. — Съвпадането във времето е всичко друго, но не и случайност. Подозирам, че някой е подкарал тия превъплъщенци на това сливане и че този някой го е почнал точно заради въстанието. Или обратното — богинята на Вихъра е нагласила пророчеството тъй, че Годината на Дрижна да дойде точно сега, когато сливането е в ход, за да настъпи хаос между Лабиринтите…

— Интересно хрумване, маг — отвърна Хеборик и бавно закима. — Съвсем естествено, разбира се, щом идва от практикуващ Мийнас, където измамни твари си падат по бягащи отрепки и неизбежността диктува правилата на играта… но само когато е от полза.

Фелисин мълчеше и ги гледаше. „Един разговор тук, на повърхността, и още един — отдолу. Жрецът и магът си играят игри, заплитат подозрения със знание. Хеборик съзира някакъв шаблон, това, че е заграбил призрачен живот, му дава каквото му е нужно. И май подсказва на Кълп, че самият маг е по-близо до шаблона, отколкото би могъл да си представи: «Ето, владелецо на Мийнас, хвани невидимата ми ръка…»“

Реши, че вече й е писнало.

— Какво знаеш, Хеборик?

Слепецът сви рамене.

— Тебе какво те интересува, момиче? — изръмжа Кълп. — Ти предлагаш да се предадем: да се оставим превъплъщенците да ни вземат — така и така сме мъртви.

— Попитах защо да продължаваме да се борим? Защо да тръгваме оттук? Навън сред пустинята нямаме никакъв шанс.

— Стой тогава! — сопна се Кълп и се надигна. — Гуглата ми е свидетел, бездруго нямаш какво да предложиш.

— Чувала съм, че трябва само едно ухапване.

Той се вкочани, после бавно се извърна към нея.

— Грешно си чула. Това неведение е съвсем обичайно, предполагам. Едно ухапване може да те отрови, да ти причини

циклична треска и лудост, но не ставаш превъплъщенец.

— Тъй ли? А те тогава как са станали?

— Не са „станали“. Родили са се такива.

Хеборик се надигна.

— Ако ще вървим из този мъртъв град, да тръгваме веднага. Гласовете заглъхнаха и умът ми се проясни.

— Какво значение има това? — попита Фелисин.

— Мога да ви водя по най-бързия път, момиче. Иначе ще се скитаме изгубени, докато ония, дето ни дирят, най-сетне пристигнат.

Пиха за последен път от извора, а после събраха колкото можеха да носят от белите плодове. Фелисин трябваше да признае, че се чувства по-здрава (по-закърпена), от много време насам, все едно че спомените бяха престанали да кървят и нищо не бе останало от тях, освен зараснали белези. Но умът й си оставаше размътен. Надеждата й се беше изчерпала.

Хеборик бързо ги поведе по криволичещите улици и улички на древния град, през къщи и сгради, и навсякъде, където се озовяха, се натъкваха на купища и купища мъртви тела — човешки, на превъплъщенци и на Т’лан Имасс, древни сцени на жестока битка. Откраднатото от Хеборик знание бе заседнало в ума на Фелисин, трепет на древен ужас, от който всяка нова сцена на смърт, в която се спъваха, отекваше в душата й. Имаше чувството, че всеки момент ще осъзнае някаква дълбока истина, около която са кръжали всички човешки въжделения, от самото начало на съществуването. „Само пъплим по лицето на света, уязвими и отчаяни твари. Всички опустошителни драми на цивилизации, на народи с техните вярвания и подвизи не значат нищо, не засягат нищо. Животът си пълзи и пълзи, неизменно.“ Зачуди се дали дарбата на откровението — на откритието на смисъла на човешкото — не предлага нищо повече от опустошителното чувство за безсилие. „Само невежият си намира кауза и се впива в нея, защото тъкмо в това се крие илюзията за значимост. Вяра, крал, кралица или император… или възмездие… всичко това са бастионите на глупците.“

Вятърът стенеше в гърбовете им, вдигаше облачета прах под нозете им, стържеше като настървени езици по кожата им. И носеше

смътната миризма на подправка.

След около час Хеборик спря. Стояха пред внушителния вход на някакъв храм, чиито колони, тромави и дебели, бяха изваяни в подобие на дървесни стволове. Под хлътналата напукана покривна плоча обикаляше фриз — всеки панел по него представляваше образ, зловещо осветен от светлината, хвърлена от Лабиринта на Кълп.

Магът се беше вторачил в тези образи.

— Дъх на Гуглата! — изпъшка той.

Бившият жрец се усмихваше.

— Колода е — промълви Кълп.

„Поредната жалка претенция за ред.“

— Древната колода, да — кимна Хеборик. — Не са Домове, а Владения. Селения. Можеш ли да различиш Смърт от Живот? А Мрак от Светлина? Виждаш ли владението на Звяра? Кой седи на онзи увенчан с рога трон, Кълп?

— Празен е. Стига да гледам същото, което имаш предвид — по рамката се виждат всевъзможни същества. Тронът е заобиколен от Т’лан Имасс.

— Да, точно той е. Но на трона няма никой, казваш? Любопитно.

— Защо?

— Защото ехото на паметта ми шепне, че там трябваше да има някой.

Кълп изсумтя.

— Е, не е заличен — вижда се гърбът на трона и изглежда също толкова изтъркан от ветрове и пясък, колкото всичко останало.

— Би трябвало да се виждат Необвързаните… тях можеш ли да ги засечеш?

— Не. Може би са отстрани и отзад?

— Възможно е. Между тях ще намериш и Превъплъщенеца.

— Всичко това е възхитително — обади се недоволно Фелисин. — Доколкото разбирам, трябва да влезем тука — след като вятърът минава точно оттук.

Хеборик се усмихна.

— Да. Другият край ще ни предложи изход.

Вътрешността на храма не представляваше нищо повече от един тунел — стените, подът и таванът му бяха скрити зад струпаните пластове пясък. Колкото по-навътре пристъпваха, вятърът извисяваше

песента си. След четиридесет крачки видяха смътната охра на светлина пред себе си.

Тунелът се стесни, вятърът виеше и беше трудно да устоят да не се понесат презглава напред, тласкани от яростния му порив. Малко преди изхода се принудиха да се присвият и да залегнат.

Хеборик се задържа пред прага, за да пусне пред себе си Кълп, а след него и Фелисин. Магът пръв пристъпи навън, тя го последва.

Стояха на скална тераса, на входа на пещера високо на склона на стръмнината. Вятърът ги блъскаше, сякаш искаше да ги изхвърли, да ги запокити във въздуха — и да се пребият върху острите зъбери на дъното, на двеста и повече разтега дълбочина. Фелисин се отмести и впи ръце в една от издатините до гърлото на пещерата. Гледката бе секнала дъха й, коленете й се подкосиха.

Вихърът кипеше с цялата си ярост — не пред тях, а под тях, изпълваше необятната падина на Свещената пустиня. Тънка мъгла от ситен прах се стелеше над яростни жълти и оранжеви облаци. Слънцето беше като размазано кълбо червен пламък някъде на запад и ставаше все по-тъмно пурпурно пред погледите им.

След дълго мълчание Фелисин се изсмя горчиво.

— Е, сега само криле ни трябват.

— Пак ще има полза от мен — каза Хеборик и пристъпи ухилен до нея.

Кълп рязко извърна глава.

— Какво си намислил?

— Вържете се за гърба ми — и двамата. Този човек пред вас има ръце и може да ги използва. И този път поне слепотата ми ще се окаже спасителна.

Кълп надникна надолу в урвата.

— Да се спуснем по това? Старче, та тази скала се разтроши като стар хляб…

— Не и на местата, които ще докопат ръцете ми. Освен това имаме ли друг избор?

— О, направо изгарям от нетърпение — изсумтя Фелисин.

— Добре. Но ще трябва да разтворя Лабиринта си — рече Кълп. — Ще пропаднем пак толкова отвисоко, но приземяването поне ще е по-меко… не че разликата ще е кой знае каква, предполагам, но поне ни дава някакъв шанс.

— Вяра нямаш! — извика Хеборик и лицето му се сгърчи от пристъп на безумен хриплив смях.

— Благодаря ти за това — каза Фелисин. „Докъде повече трябва да стигнем? Ние не се плъзгаме към лудостта, нас ни дърпат, теглят ни, влачат ни към нея.“

Усети топъл, плътен натиск на рамото си. Обърна се. Хеборик беше положил едната си невидима ръка на нея — не можеше да я види, но тънката тъкан на ризата й беше притисната и бавно потъмняваше от пот. Усещаше тежестта. Той се приведе към нея.

— Рараку преобразява всичко, което се озове тук. Това е единствената истина, в която можеш да се вкопчиш. Онова, което си бил, отпада, онова, в което се превръщаш, е нещо съвсем различно. — Фелисин изсумтя презрително и той се усмихна още по-широко, и промълви съчувствено: — Даровете на Рараку са жестоки, вярно.

Кълп оглеждаше вървите.

— Няма да издържат.

— Тогава се дръжте здраво — засмя се Хеборик.

— Това е лудост.

„Моите думи.“

— Какво, д’айвърс и соултейкън ли да чакаме?

Магът се намръщи.

Тялото на Хеборик беше като от коренища. Фелисин се беше вкопчила в него с треперещи мускули, не можеше да се довери на изпъващите се кожени връзки. Погледът й бе прикован в китките на бившия жрец — самите невидими длани се бяха забили в скалната стена — а отдолу чуваше как стъпалата му неуморно стържат, за да намерят опора. Старецът понасяше тежестта и на тримата само с дланите и мишците си.

Очуканата скала беше окъпана от червения блясък на гаснещото слънце. „Все едно че се спускаме в огнен казан, в някакво селение на демони. И това пътуване е еднопосочно — Рараку ще ни поиска, ще ни погълне. Пясъците ще заровят всякаква мечта за възмездие, всякакво желание, всякаква надежда. Всички ние ще се удавим, тук, в пустинята.“

Вятърът ги блъскаше в скалите, след това ги дърпаше с хапещата вихрушка на понеслия се във въздуха пясък. Отново бяха навлезли в яростта на Вихъра. Кълп крещеше нещо, но викът му се губеше сред оглушителния рев. Самата Фелисин усети как нещо я издърпа и тялото й се надигна успоредно на дъното от разярения вятър. Едната й ръка се вкопчи здраво под мишницата на Хеборик.

Мускулите й започнаха да се тресат от напрежението, ставите й пареха като нагорещени въглени. Усещаше как се стягат кожените връзки и бавно, неизбежно се изпъваха, за да се скъсат. „Безнадеждно е. Боговете ни се подиграват на всяка стъпка.“

Хеборик продължаваше да се спуска надолу, към самия център на бурята.

Само от педя разстояние Фелисин видя как навяващият пясък започна да бели кожата на лакътя й. Усещането не беше нещо повече от докосване на котешки език, но кожата се белеше, изчезваше и оголваше костта.

Краката и тялото й бяха яхнали вятъра, отвсякъде усещаше ужасното стържене на езика на бурята. „Ще бъда само кости и жили, когато стигнем дъното, ще се търкалям безплътна, с безумна усмивка. Фелисин, разбулена в целия й блясък…“

Хеборик се пусна и тримата рухнаха накуп на ръбестото дъно. Фелисин изпищя, щом камъните и пясъкът я шибнаха с все сила по раздраната кожа на гърба. Озова се зяпнала нагоре към урвата, откриваща се на кръпки там, където вихрещият се пясък за миг изтъняваше. Стори й се, че забеляза някаква фигура на петдесетина разтега над тях, но след това тя отново изчезна, погълната от бурята.

В паника Кълп заотвързва кожените връзки. Тя се превъртя, освободи се и се изправи на четири крака. „Тук има нещо… дори и аз го усещам…“

— Ставай, момиче! — извика магът. — Бързо!

Тя се изправи, скимтейки от болка. Вятърът я зашлеви в гърба като бич. Две топли длани я стиснаха, надигнаха я и мускулести като въжета мишци я прегърнаха.

— Такъв е животът — промълви Хеборик. — Дръж се здраво.

Тичаха, приведени срещу побеснелия вятър. Тя стисна очи; болката от раздраната кожа я жилеше като мълнии зад клепачите. „Гуглата да го вземе това! Всичко!“

Залитнаха и спряха. Изведнъж всичко беше затихнало. Кълп изсъска изненадано.

Фелисин отвори очи и видя застинала във въздуха прашна мъгла, очертала някакво кълбо, посред самия Вихър. Огромно смътно кълбо се търкаляше към тях през мъглата. Въздухът беше наситен с аромат на лимон. Тя се задърпа, зарита и Хеборик я пусна.

Четирима светлокожи мъже, облечени в дрипи, носеха паланкин, на който седеше, под голям чадър, грамадно туловище, облечено в ярки разноцветни коприни. Присвитите очи надничаха изпод тлъстите запотени гънки плът. Мъжът вдигна тлъстата си ръка и носачите спряха.

— Гибел! — изпищя тънкият му глас. — При мен елате, странници, и от опасности се отървете — в пустинята, от зверове гъмжаща, с пренеприятен нрав. Убежище предлагам скромно чрез изкусно чародейство, то вложено е в този паланкин срещу цена огромна. Не сте ли гладни? Жадни? Ах, вижте само раните по туй девойче клето! Аз притежавам мазила целебни, ще се погрижа скоро тя пак да стане вкусна мръвчица, с кожа гладка и изпъната от съвършенството на младостта. Я ми кажете, да не би случайно да е робиня? Бих могъл да ви направя предложение?

— Не съм робиня! — изсъска Фелисин. „Не съм вече за продан.“

— От тази воня на лимон ми призлява — оплака се шепнешком Хеборик. — Долавям алчност, но не и злонамереност.

— Аз също — отвърна Кълп. — Само дето… носачите му са немрящи, да не говорим, че са някак странно… сдъвкани.

— Виждам, че се колебаете, а винаги съм адмирирал предпазливостта. О, да, слугите ми помнят и по-добри времена, но са безвредни, уверявам ви.

— Как е станало тъй — подвикна му Кълп, — че си се опълчил на Вихъра?

— О, не съм му се опълчил, сър! Дълбоко вярващ съм и препокорен. Богинята ми позволява милостиво да преминавам аз, затуй й правя значи жертвоприношения! Най-прост търговец съм, ала продавам аз подбрана стока — от чудодеен сорт сиреч. Завръщам се в Пан’поцун, нали разбирате, след препредоходно пътуване до стана на Ша’ик. — Дебелият мъж се усмихна. — М-да, разбирам, че сте малазанци и несъмнено — врагове на великата кауза. Ала жестокото

възмездие не хваща в почвата ми корени, уверявам ви. И честно казано, компанията ви ще ми е приятна, понеже тези мъртви слуги са обсебени от собствената си смърт и оплакванията им край нямат.

Махна с ръка и четиримата носачи поставиха стола носилка на земята. Двама веднага се заловиха да вадят лагерните принадлежности от сандъка зад седалката, движенията им бяха вяли и разсеяни; другите двама се заеха да изправят господаря си на крака.

— Разполагам с изключително силен мехлем — изхъхри мъжът. — В ей онова ковчеже… да! Що носи онзи, дето го нарекох Нън. Хей, Нън! Пусни го долу, пън такъв! Нън е пън, хи-хи! Стига си се пипкал с тази ключалка — такива щуротии съвсем ще ти стопят изгнилия мозък… Ай! Ама ти нямаш ръце! — Очите му се бяха спрели на Хеборик, сякаш го виждаше за първи път. — Грехота, да направят такова нещо! Уви, никой от церовете ми не може да се справи с такова сложно възстановяване.

— Моля ви — отвърна Хеборик, — не се чувствайте нещастен от това, което ми липсва, нито от това, което на вас самия ви липсва. Нямам нужда от нищо, въпреки че този подслон е добре дошъл.

— Историята на вашето прокуждане несъмнено е твърде трагична, нявгашен жрецо на Финир, тъй че няма да настоявам. А вие — мъжът се извърна към Кълп, — простете, Лабиринта на Мийнас може би?

— Не си само продавач на магически дрънкулки — изръмжа Кълп.

— Стара близост, прелюбезни — отвърна мъжът и сведе глава. — Нищо повече, уверявам ви. Посветил съм живота си на магията, да, но не я практикувам. Годините ме надариха с известен… усет, това е всичко. Моля за извинение, ако съм ви оскърбил. — Посегна и спипа за рамото един от слугите си. — Ти — какво име ти дадох?

Фелисин зяпна смаяна как оглозганите устни на оживелия труп се изпънаха в крива усмивка.

— Мълчан, макар че някога се знаех като Айрин Талар…

— О, я да мълчиш какво си знаел някога! Сега си Мълчан.

— Смъртта ми беше ужасна…

— Млък! — изпищя господарят му и лицето му изведнъж потъмня.

Слугата-възкресенец млъкна.

— А сега — изпъшка дебелият мъж, — марш да ни намериш онова фаларско вино — нека почетем един от най-цивилизованите дарове на Империята.

Слугата се затътри. Главата на най-близкия му другар се изви, за да го проследи с изсъхналите си очи.

— Твоята не беше толкова ужасна като моята…

— Седемте свети да ни опазят дано! — изсъска търговецът. — Моля ви, маг, едно заклинание за тишина около тези мои зле подбрани крачещи плашила! В имперски джакати ще ви платя, а плащам добре!

— Над възможностите ми е — промърмори Кълп.

Фелисин го изгледа с присвити очи. „Това трябва да е лъжа.“

— Е, добре — въздъхна домакинът им. — Богове подземни, та аз все още не съм ви се представил! Името ми е Навал Ебур, скромен търговец от Свещения град Пан’поцун. А с кои имена искате да ви знаят вас тримата?

„Странна формулировка.“

— Аз съм Кълп.

— Хеборик.

Фелисин си замълча.

— Девойчето ни е свенливо — каза Навал и пълните му устни се изкривиха в усмивка.

Кълп приклекна до дървеното ковчеже, дръпна резето и вдигна капака.

— Бялата глинена купа с восъчния печат — каза търговецът.

Вятърът стенеше някак далечен, охреният прах бавно се слягаше около тях. Хеборик, незагубил все още дарбата си на усет, заменила зрението му, седеше на един обрулен от пясъците балван. Широкото му чело бе леко сбръчкано, татуировките по тялото му бяха посивели под булото на прахта.

Кълп пристъпи до Фелисин с глинената купа в ръка.

— Целебен мехлем е — потвърди той. — И наистина е много силен.

— Защо вятърът не разкъса и твоята кожа? Ти нямаше защитата на Хеборик…

— Не знам, дете. Бях разтворил Лабиринта си… може би се е оказало достатъчно.

— А защо не разшири влиянието му и около мен?

— Мислех, че съм го направил — каза той и извърна очи.

Балсамът се оказа прохладен и сякаш попи болката. Тя видя как под безцветната му патина отново изникна кожа. Кълп я заразтрива там, където не можеше да стигне сама, и след половин купа и последните болезнени жегвания изчезнаха. Изведнъж усетила непреодолима умора, Фелисин седна на пясъка.

Пред лицето й се появи чаша с откършено столче. Навал й се усмихна.

— Това ще те съвземе, девойче. Плавното му течение ще понесе ума ти отвъд страданието, в най-благословения поток на живота. Вземи, отпий, миличко. Предълбоко съм загрижен за благополучието ти.

Тя пое чашата.

— Защо? Защо си загрижен предълбоко?

— Човек с богатство като моето може да ти предложи много, дете. Всичко, което ми дариш драговолно, ще е награда за мен. И знай, аз съм преобичлив.

Тя отпи глътка от стипчивото студено вино.

— Така ли?

Той й кимна строго, очите му лъснаха под гънките на тлъстата плът.

— Обещавам ти.

„Гуглата ми е свидетел, бих могла да свърша и по-зле. Богатства и лукс, безгрижие и угаждане на всякакви капризи. Дъранг и вино. Възглавници, на които ще лежа…“

— Долавям в теб благоразумие, миличко — каза Навал, — тъй че няма да настоявам. Не, ще те оставя сама да избереш вярната посока.

Разпънаха постели. Един от слугите възкресенци разпали лагерната печка, останките от единия му ръкав междувременно се подпалиха и задимяха — малка подробност, за която никой не спомена.

Вечерният мрак се спусна бързо. Навал се разпореди да запалят фенери и да ги поставят на коловете, в кръг около бивака. Един от оживелите трупове стоеше до Фелисин и допълваше чашата й след всяка глътка. Плътта на създанието изглеждаше оглозгана. По бледите му ръце зееха дълбоки сухи рани. Всичките му зъби бяха изпадали.

Фелисин го погледна отдолу и едва се сдържа да не потръпне от погнуса.

— А ти как умря? — попита тя сардонично.

— Ужасно.

— Но как?

— Забранено ми е да казвам повече. Издъхнах ужасно, смърт, неотстъпваща на кошмарите на самия Гугла. Беше дълго, ала бързо, цяла вечност, продължила миг. Бях изненадан, ала разбирах. Нищожна болка, ала непоносима, порой от мрак, ала ослепително…

— Добре, добре. Разбрах какво има предвид господарят ти.

— Ще разбереш, я.

— Спокойно, дете — каза Кълп. — Гледай да не полудяваш, дете.

— Че защо? Не ме е споходило все още, нали? — сопна се тя, пресуши чашата и я вдигна да я напълнят. Главата й се въртеше, крайниците й сякаш се рееха безтегловни. Слугата разля вино по ръката й.

Навал се беше върнал на широкия си, отрупан с възглавнички стол и наблюдаваше тримата си гости с доволна усмивка.

— Смъртна компания. Ех, колко по-различно е! — захъхри той. — Толкова съм доволен, толкова е хубаво да се потопи човек в светските нещица. Я ми кажете, накъде сте се запътили? Какво ви тласна в това толкова опасно пътуване? Бунтът? Наистина ли е толкова кървав, колкото чух да се мълви? Уви, подобна несправедливост винаги се възмездява изцяло. Боя се, че този урок е забравен.

— Никъде не отиваме — каза Фелисин.

— Дали бих могъл да ви убедя да преосмислите избраната си цел, тогаз?

— Предлагаш ни закрила? Колко може да се разчита на нея? Какво ще стане, ако срещнем разбойници или нещо по-лошо?

— Косъмче няма да падне от главите ви, скъпа. Човек, който се занимава с чародейство, разполага с много средства в защита на драгоценната си особа. Неведнъж в многото ми пътувания са ми досаждали нечестиви глупци. Спиран съм бил понякога, да, но всички се отказват, след като ги надаря с разум. Мила моя, но ти наистина спираш дъха — тази гладка, медена от слънцето кожица е балсам за очите ми.

— Какво ще каже жена ти? — промърмори Фелисин.

— Вдовец съм, уви. Прескъпата ми женица си отиде през Портите на Качулатия има-няма преди година. Животът й бе пълен и щастлив, мога да кажа, и това безкрайно ме утешава. Ах, де да можеше духът й да се вдигне, та да те утеши с благите си уверения, скъпа.

Шишчетата с мръвки тапу зацвърчаха върху печката.

— Маг — каза Навал, — отворил си Лабиринта си. Кажи ми какво виждаш? Дал ли съм някакъв повод за недоверие?

— Не, търговецо — отвърна Кълп. — И не виждам нищо опасно — но заклинанията, които ни обкръжават, са от Висша направа… впечатлен съм.

— Само най-доброто за самозащита, разбира се.

Изведнъж земята затрепери и нещо огромно натисна с кафявото си четинесто рамо сферата срещу Фелисин. Рамото на звяра бе на височина почти три разтега. След миг чудовището изръмжа и се отдръпна.

— Зверове! Същинска напаст са из тая пустош! Ала не бойте се, никой не ще надвие преградите ми. Призовавам към спокойствие.

„Спокойна съм, много съм спокойна. Най-сетне сме в безопасност. Нищо не може да стигне до нас…“

Дълги като пръсти нокти раздраха ивица по мъгливата стена на кълбото, изригна яростен рев и разтърси въздуха.

Навал скочи — невероятно бързо.

— Назад, проклет да си! Махай се! Едно по едно!

Тя примигна. „Едно по едно?“

Сферата засия и раздраното по нея се затвори. Привидението зад стените й отново изрева, този път в явно безсилие. Ноктите раздраха нова пролука, която зарасна веднага щом се появи. Някакво туловище се блъсна в преградата, отдръпна се, засили се отново.

— В безопасност сме! — извика Навал, лицето му беше потъмняло. — Няма да успее, колкото и да е упорито! Но все пак как ще спим при тази врява!

Кълп пристъпи към търговеца и той неволно се дръпна крачка назад. След това магът се извърна към обзетия от решимост натрапник.

— Това е соултейкън. Много силен…

От мястото, където седеше Фелисин, всичко, което последва, бе като плавен поток, като танц, почти граничещ с изящество. Веднага щом Кълп извърна гръб към търговеца, Навал сякаш се замъгли под

яркоцветните си копринени одежди, а кожата му потъмня до лъскава черна козина. Лъхна силна, лютива миризма, надмогнала лимоновото благоухание. И се изля порой от плъхове.

Хеборик изкрещя предупредително, но вече беше късно. Плъховете се закатериха по Кълп и го покриха напълно, като кипнало черно наметало, не десетки, а стотици.

Писъкът на мага отекна глухо. След миг грамадата уродливи твари сякаш се изду и тежестта й смъкна Кълп на земята.

Четиримата носачи се бяха скупчили в единия край и гледаха мълчаливо.

Хеборик се хвърли сред масата от плъхове и призрачните му ръце замятаха парцали от пламък, едната нефритовозелени, другата — ръждивочервени. Гадините изгаряха и се овъгляваха. Но гъмжилото беше безкрайно, още и още безмълвни твари се катереха едни връз други, разстилаха се на вълни по земята.

Разсипаха се от мястото, където беше паднал Кълп, и за миг Фелисин успя да зърне купчината влажни кокали и едно опърпано наметало. Не можа дори да го осъзнае.

Соултейкън отвъд преградите връхлиташе с ярост. Разкъсаните рани се затваряха все по-бавно. През една от тях загреба мечешка лапа, широка колкото кръста й.

А плъховете се надигнаха в кипяща грамада, за да се излеят върху Хеборик. Бившият жрец залитна назад, без да спира да крещи.

Една ръка стисна Фелисин за яката и я дръпна нагоре с все сила.

— Докопай го и бягай с него, момиче.

Замаяна, тя се извърна рязко и видя пред себе си обруленото от вятъра лице на Баудин. В другата си ръка държеше четири от горящите фенери.

— Бягай, проклета да си!

Блъсна я към бившия жрец, който продължаваше да залита назад, с кипящия пред него порой от черни гадини. Зад Хеборик два мечешки тона тресяха преградата.

Баудин скочи покрай Хеборик и тресна в земята един от фенерите. Маслото се разля и лумна в съскащи пламъци.

От плъховете изригна влудяващ писък.

Четиримата слуги се давеха от смях.

Кипящата черна купчина се свлече върху Баудин, но не можа да го събори като Кълп — той размахваше фенерите и ги трошеше. Огън изригваше около него. След миг самият той и стотици плъхове бяха погълнати от пламъците.

Фелисин се добра до Хеборик. Старецът беше плувнал в кръв от безбройните малки рани. Незрящите му очи сякаш се бяха съсредоточили върху някакъв вътрешен ужас, не по-малък от този пред очите й. Тя стисна ръката му и го задърпа.

Гласът на търговеца изпълни ума й. „Не се бой за себе си, скъпа моя. Богатство и мир, и всички твои прищевки и желания, а аз съм обичлив… към ония, които си избера, о, толкова съм обичлив…“

Тя се поколеба.

„Остави ми този дебелокож странник и стареца, а сетне ще се справя с Мессремб, онзи гнусен, преомразен соултейкън, който толкова не ме обича…“

Но и болка долови в думите му, болка на ръба на отчаянието. Соултейкън събаряше преградата, оглушителен бе екът на жадния му рев.

Баудин не се предаваше. Избиваше плъх след плъх, всичко бе загърнато в плащаницата на огъня, ала плъховете връхлитаха върху него все повече и повече, неустоима маса от черни тела, задушаваха горящото масло.

Фелисин погледна към соултейкън, за миг прецени страховитата му мощ и безстрашната му ярост и поклати глава.

— Не. Ти си в беда, д’айвърс. — Хвана отново Хеборик и го повлече към пукащата се преграда.

„Скъпа! Почакай! О, упорито смъртно същество, защо не искаш да умреш?“

Фелисин неволно се усмихна. „Няма да стане така… трябваше да се сетя.“

Вихърът беше подхванал щурма си срещу сферата. Понесеният от вятъра пясък я шибна през лицето.

— Почакай! — изпъшка Хеборик. — Кълп…

Студ я стисна за гърлото. „Той е мъртъв, о богове, мъртъв е! Погълнат. А аз гледах, пияна и безразлична, гледах и не виждах нищо… Кълп е мъртъв.“ Преглътна хлипа си, избута бившия жрец до, а после — и през преградата, която миг след това най-сетне се срина.

Соултейкън изрева, но тя не се обърна, за да види триумфа му над могилата от плъхове, не се обърна да види съдбата на Баудин. Повлече Хеборик и побягна с него в непрогледния сумрак на бурята.

Не стигнаха далече. Пясъчният щорм ги блъскаше с ярост, тласкаше ги напред и напред, най-сетне ги натика в крехкия заслон на една надвиснала канара. Рухнаха в основата й, един до друг, и зачакаха смъртта.

Алкохолът в стомаха я унесе в сън. Помисли да му се възпротиви, но се предаде, каза си, че ужасът все едно скоро ще ги намери, а да види собствената си смърт едва ли щеше да е голяма утеха. „Трябва вече да кажа на Хеборик единственото, което си струва да знае. Но не. Той ще го научи сам. Скоро. Съвсем скоро…“

Събуди се сред тишина. Не, не беше тишина. Някой близо до нея плачеше. Фелисин отвори очи. Поривът на Вихъра беше секнал. Небето отгоре бе като златен покров от утаяваща се прах. Нищо не можеше да види на повече от пет-шест крачки. Но въздухът беше замрял. „Богове, д’айвърс се връща…“ Но не, мир и покой цареха навсякъде.

Бавно се надигна; главата я болеше ужасно, устата й бе пресъхнала.

Хеборик бе коленичил на няколко крачки от нея — смътна сянка в златистата мъгла. Беше притиснал лицето си с невидимите си длани и те мачкаха плътта и кожата, сякаш носеше гротескна маска. Цялото му тяло се тресеше от скръб, поклащаше се унило напред и назад, безчувствено и неспирно.

Паметта я заля. „Кълп.“ Усети как собственото й лице се сгърчи.

— Трябваше да усети — изхриптя гласът й.

Главата на Хеборик се вдигна рязко, слепите му, зачервени и подути очи се приковаха в нея.

— Какво?

— Магът! — сопна се тя, сви се и се прегърна с ръце. — Оня мръсник беше д’айвърс. Трябва да го е разбрал!

— Богове, момиче! Де да имах твоята броня.

„И да кървях под нея, няма да видиш, старче. Никой няма да види. Никой няма да узнае.“

— Ако я имах — продължи след малко Хеборик, — щях да мога да остана до теб, да ти дам всичката закрила, която мога… макар да признавам, щях да се чудя защо ли го правя. И все пак щях да го сторя.

— Какви ги дрънкаш?

— В треска съм. Д’айвърс ме е отровил, дете. И сега се сражава с другите странници в душата ми — не знам дали ще преживея това, Фелисин.

Тя почти не го чу. Вниманието й бе привлечено от някакво шумолене. Някой се приближаваше — на пресекулки, стъпка по пясъка, стържене на камъчета. Фелисин се надигна и се обърна с лице към звука.

Хеборик се беше смълчал, килнал глава натам.

Фигурата, която се появи от червеникавата мъгла, впи нокти в разума й. Тя чу хленча, сам изтръгнал се от гърлото й.

Баудин беше изгорял, разкъсан и обезобразен, на места — оглозган до кокал. На места беше овъглен до кости, горещината беше издула корема му, издула го беше така, сякаш носеше дете, кожата и плътта се бяха разпукали. Нищо не беше останало от лицето му освен раздраните дупки на мястото на очите му, носа и устата. И все пак Фелисин го позна.

Той залитна още една крачка към нея, после бавно се свлече на земята.

— Какво става? — изсъска Хеборик. — Този път наистина съм сляп… кой е дошъл?

— Н… никой — отвърна след дълго мълчание Фелисин. Пристъпи бавно към жалката, още дишаща купчина плът, която доскоро беше Баудин. Смъкна се на топлия пясък и положи главата му на бедрата си.

Той я усети и вдигна костеливата си овъглена ръка. Тя увисна за миг до лакътя й и падна. После заговори. Всяка дума бе като стържене на въже по камък.

— Мислех… предпазен съм… огъня…

— Сгреши — прошепна тя. И един образ на броня, вътре някъде в нея, изведнъж започна да се разпуква, пукнатините — да се разстилат. А под нея, под тях… се надигаше нещо.

— Моята клетва.

— Твоята клетва.

— Сестра ти…

— Тавори.

— Тя…

— Недей. Недей, Баудин. Не говори нищо за нея.

Той вдиша хрипливо.

— Ти…

Фелисин зачака, с надеждата животът да напусне тази изгоряла коруба, да я напусне веднага, преди…

— Ти… не беше… каквото очаквах…

Бронята може да скрие под себе си всичко до мига, в който се разпадне. Дори дете. Особено дете.

Границата между небе и земя беше неотличима. Златен покой беше загърнал света. Фидлър изпълзя на билото и надолу по пътя се затъркаляха камъни, с ужасно шумен за ушите му тропот. „Поела си е дъх. И чака.“

Изтри с ръкав полепналата от потта прах от челото си. „Дъх на Гуглата, това вече предвещава зло.“

Маппо се появи от мъглата пред него. Умората на огромния трелл го караше да тътри нозе повече от обичайното. Очите му бяха почервенели, бръчките, обкръжаващи щръкналите му остри зъби, се бяха врязали още по-дълбоко в съсухрената кожа.

— Дирята продължава да лъкатуши все напред и напред — каза той, след като се наведе до сапьора. — Смятам, че вече е с баща си — вървят заедно. Фидлър… — поколеба се Маппо.

— Да, да. Богинята на Вихъра…

— Има някакво… очакване… във въздуха.

Фидлър изсумтя на тази сдържаност.

— Е… — въздъхна след малко Маппо. — Да се връщаме при другите.

Икариум беше намерил един неголям каменист участък, обграден от едри балвани. Крокъс седеше, опрял гръб на един от камъните, и гледаше как джагът подрежда в средата дажбите храна. Изражението на младия даруджистанец, когато се извърна към сапьора, сякаш принадлежеше на много по-възрастен човек.

— Не се връща — промълви Крокъс.

Фидлър не отвърна нищо, отпусна арбалета и го остави на земята.

Икариум се окашля и каза:

— Ела да хапнем, момче. Селенията се кръстосват и вече всичко е възможно… включително и невъзможното. Отчаянието пред онова, което все още не се е случило, не води до нищо. Междувременно тялото иска поддръжка, а и с нищо няма да ни е от полза, ако се окаже, че запасите ти от енергия са се изчерпали, когато дойде моментът да действаш.

— Вече е много късно — промърмори Крокъс, но все пак се надигна.

— Твърде много загадка се крие в тази диря, за да сме сигурни в каквото и да било — отвърна Икариум. — Два пъти минавахме през Лабиринти — какви им бяха аспектите, не мога да кажа. Сториха ми се древни и начупени, втъкани са в самата скала на Рараку. В един момент ми замириса на морето…

— И на мен — подхвърли Маппо и сви широките си рамене.

— Все повече и повече — каза Крокъс — пътят й поема посока, в която такива неща като прераждане стават по-вероятни. Прав съм за това, нали?

— Може би — отстъпи Икариум. — И все пак този изпълнен с тъга въздух намеква и за някаква несигурност, Крокъс. Не забравяй това.

— Апсалар не се стреми да ни избяга — каза Маппо. — Тя ни води. Какъв смисъл би трябвало да вложим в това? Със своите божествени дарове тя би могла лесно да прикрие дирята си — онази оставена от Сянка утайка, която според Икариум и мен самия е толкова явна и неприкрита, колкото имперски път.

— Но тук може да се крие и още нещо — промълви Фидлър. Всички се обърнаха към него. Той вдиша дълбоко и бавно издиша. — Момичето знае за намерението ни, Крокъс — това, което бяхме намислили с Калам и което — доколкото знам — все още е в ход. Може да й е хрумнало, че като приеме маската на Ша’ик, ще може… косвено… да подкрепи усилията ни. Съвсем по свой начин, а не на бога, който я беше обсебил.

Маппо се усмихна кисело.

— Доста неща си премълчал от мен и Икариум, войнико.

— Имперски въпрос — отвърна сапьорът, без да го поглежда в очите.

— Но такъв, който търси предимства в бунта на тази земя.

— Само за малко, Маппо.

— Превръщайки се в прероденатa Ша’ик, Апсалар няма просто да смени облеклото си, Фидлър. Каузата на богинята ще завладее ума на Апсалар, ще завладее душата й. Такива видения и навестявания ще я променят.

— Боя се, че може би не съзнава точно тази възможност.

— Тя не е глупачка — сопна се Крокъс.

— Не казвам, че е — отвърна Фидлър. — Все едно дали ти харесва, или не, Апсалар притежава отчасти наглостта на бог — свидетел бях на нейната пълна изява на Дженабакъз и мога да разбера, че покварата все още е останала у нея. Помисли само за сегашното й решение — да напусне храма на Искарал съвсем сама и да тръгне по дирята на баща си.

— С други думи — намеси се Маппо, — според теб тя може би си вярва, че е в състояние да устои на влиянието на богинята дори след като приеме ролята на пророчица и боен предводител.

Крокъс се намръщи.

— Умът ми се търкаля от едно нещо на друго. Ами ако богът-покровител на убийците си я е поискал отново? Какво ще означава, ако бунтът изведнъж се поведе от Котильон — и следователно от Амманас? Мъртвият император се връща, за да наложи възмездие.

Настъпи тягостна тишина. Фидлър беше глозгал тази възможност като подивяло псе още когато се бе появила преди няколко дни. Представата за един убит император, посягащ от сенките, за да си върне имперския трон, беше всичко друго, но не и успокоителна. Едно беше да убиеш Ласийн — все пак това си беше работа на смъртните. Властта на богове над една империя на смъртни, от друга страна, щеше да привлече други асценденти, а една такава борба можеше да унищожи цели цивилизации.

Довършиха обяда си, без никой да промълви дума.

Прахта, изпълнила въздуха, отказваше да се слегне; просто висеше неподвижно, гореща и безжизнена. Икариум грижливо прибра останалото от запасите им. Фидлър пристъпи към Крокъс.

— Никаква полза няма да се тормозиш, момко. Просто е намерила баща си, след всички тези години — а за това си струва да се каже добра дума, не мислиш ли?

Даруджистанецът му отвърна с вяла усмивка.

— О, мислил съм за това, Фид. Да, щастлив съм за нея, но в същото време съм недоверчив. Онова, което трябваше да бъде едно чудодейно събиране между баща и дъщеря, се оказа опорочено. От Искарал Пъст. От манипулациите на Сянка. Това вгорчи всичко…

— Както и да го приемаш, Крокъс, все пак всичко зависи от Апсалар.

Момъкът помълча, след това кимна.

Фидлър си взе арбалета и го метна през рамо.

— Най-малкото, поне си отдъхнахме от войниците на Ша’ик, от соултейкън и д’айвърс.

— Но накъде ни води тя, Фид?

Сапьорът сви рамене.

— Подозирам, че много скоро ще разберем.

Обруленият от вятъра мъж стоеше на изгърбената скала, с лице към Рараку. Покровът на тишината бе абсолютен; той чуваше туптежа на сърцето си, постоянния, безразличен ритъм в гърдите си. Беше започнал да го измъчва.

Зад гърба му се затъркаляха камъни и след малко тоблакаят се появи и хвърли на избелялата скала два дълги цял разтег гущера.

— Всичко е излязло да души наоколо — избоботи младият великан. — Добре поне, че месото става за ядене.

Тоблакаят беше измършавял. Гневните му пристъпи на нетърпение бяха приключили и Леоман беше благодарен за това, макар да знаеше много добре, че причината е в изтощените сили. „Чакаме Гуглата да дойде да ни вземе“, беше прошепнал грамадният варварин преди няколко дни, когато Вихърът забушува с подновена ярост.

Леоман нямаше отговор на това. Собствената му вяра се бе разкъсала на дрипи. Увитият труп на Ша’ик продължаваше да лежи между изваяните от вятъра каменни колони на портата. Беше се свил. Зеблото беше изгнило и несекващият вятър го беше продрал. Изсъхналите възли на ставите й се показваха през протрития вътък.

Косата й, продължила да расте седмици наред, плющеше непрестанно в бурята.

Но ето, че беше настъпила промяна. Вихърът бе затаил безсмъртния си дъх. Пустинята, изцяло надигната от каменните си кости, беше изпълнила въздуха и отказваше да се слегне.

Тоблакаят съзираше в това гибелта на Вихъра. Вярваше, че убийството на Ша’ик е предизвикало пристъпа на една победена богиня, развилняла се в своя безсилен гняв. Докато бунтът простираше кървавия си плащ над Седемте града, сърцето му беше мъртво. Армиите на Апокалипсиса бяха просто все още подритващите в агония крайници на един труп.

Леоман, изтерзан от породените от глада видения и трескаво бълнуване, бавно беше започнал да се тътри към същото убеждение.

„И все пак…“

— Това ядене — проговори тоблакаят — ще ни даде нужната сила, Леоман.

„За да си отидем. Но накъде да тръгнем? Към оазиса в центъра на Рараку, където все още чака армията на една мъртва жена? Или да ги изоставим? Да се отправим към Пан’поцун, а сетне към Ерлитан, да се впуснем в полет към безименното съществуване?“

Воинът се обърна. Погледът му запълзя по земята и се спря на Книгата на Дрижна, чакаща и незасегната от Вихъра, предпазена дори от проникващата във всичко прах. „Силата си стои. Непокътната. Всеки път щом погледна този том, разбирам, че не мога да си тръгна…“

„Ножове в ръце и мъдрост безръка. Младост и старост, един живот цял, друг — непълен — ще се появи тя, възобновена…“ Дали в тези слова все пак се таяха скрити истини? Дали въображението му — настървеният му копнеж — не го беше подвело?

Тоблакаят приклекна до мъртвите гущери, обърна единия по гръб и заби острието на ножа в корема му.

— Аз бих тръгнал на запад — рече той. — Към Джаг Одан…

Леоман го изгледа. „Джаг Одан, та да се срещне там с други великани. Самите джагъти. Трелли. Още диваци. В онази пустош момчето ще се чувства съвсем у дома си.“

— Това тук все още не е свършило — промълви воинът.

Тоблакаят се озъби, ръката му бръкна в процепа в корема на гущера и се измъкна с хлъзгавите вътрешности.

— Този е женски. Разправят, че яйцата им помагали при треска.

— Нямам треска.

Гигантът си замълча, но Леоман забеляза как се стегнаха раменете му. Тоблакаят беше взел решение.

— Изяж си улова сам — каза воинът. — Ще ти потрябва повече, отколкото на мен.

— Шегуваш се, Леоман. Не можеш да се видиш, както те виждам аз. Та ти си само кожа и кости. Мускулите ти са се стопили. Черепа ти виждам зад лицето, щом те погледна.

— Все пак разумът ми е бистър.

Тоблакаят изсумтя.

— Човек със здрав разум не би го казал толкова уверено. Не е ли това тайното откровение на Рараку? „Лудостта е просто състояние на ума.“

— „Поговорките на глупеца“ са наречени съвсем уместно — промърмори Леоман и гласът му заглъхна. Горещият неподвижен въздух се беше нагнетил. Воинът изведнъж усети как сърцето му затуптя по-бързо и по-силно.

Тоблакаят се изправи, ръцете му бяха окървавени.

Двамата бавно се извърнаха към древната порта. Черната коса, измъкнала се от загърнатия труп, се разлюля, кичурите леко се повдигнаха. Увисналата във въздуха ситна прах зад двата стълба се завихряше. Отвътре просветваха искри, като рубини, вшити в ръждивочервен плащ.

— Какво… — почна тоблакаят.

Леоман погледна към Свещената книга. Кожената й корица лъщеше, сякаш от капчици пот. Воинът пристъпи към портата.

Нещо се открояваше иззад облака прах. Приближаваше се. Двама души, един до друг, прегърнати, залитаха, крачеха с мъка точно към стълбовете… и към трупа, лежащ между избелелите каменни колони на портата.

„Ножове в ръка и мъдрост безръка…“

Единият беше старец. Другият — млада жена. Сърцето на Леоман заблъска в гърдите и погледът му се прикова в нея. „Съвсем същата. От нея се излива мрачна закана. Болка, а от болката — гняв.“

Нещо изтупа до воина, изскърцаха камъни. Той се обърна и видя, че тоблакаят се е смъкнал на колене, свел глава пред двете привидения.

Вдигнала глава, жената първо погледна увития труп на Ша’ик, после очите й се плъзнаха нагоре и се приковаха в Леоман и коленичилия до него великан. Тя спря, застанала почти над тялото, и черната й коса сякаш настръхна от напрежението.

„По-млада е… Но огънят вътре… е същият. Ах, вярата ми…“

Той също се смъкна на колене и прошепна:

— Ти си преродена.

А тя му отвърна с гърлен, победоносен смях.

— Ами да.

И още по-здраво прихвана стареца, чиято глава бе клюмнала и от чиито дрехи бяха останали само жалки дрипи.

— Я ми помогнете с него — нареди тя. — Но внимавайте с ръцете му.

ЧЕТВЪРТА КНИГА
ДВЕРИТЕ НА СКРЪБНИЯ ДОМ

Бавно и с грохот Колтейн
гази земята горяща.
Вятърът вие с омраза в костите
на ратта му немряща.
Плющи в ръката на Колтейн
кучешката верига.

Кърви юмрукът на Колтейн,
в реки от кръв подгизва пясък.
Вие керванът му в костите
с горчива ненавист.
Плющи в ръката на Колтейн
кучешката верига.

„Колтейн“
Походна песен на
Ловците на кости

15.

Бог, тръгнал по земя на смъртни, оставя кървава диря.

„Поговорки на Глупеца“
Денис Бюл

— Кучешката верига — изръмжа морякът с мрачен и натежал като въздуха в трюма глас. — Ей на това му се вика проклятие, каквото човек не би пожелал и на най-омразния си враг. Колко, трийсет хиляди бежанци? Четиридесет? А на всичко отгоре сред тях и ония лигави благородници, дето все хленчат и врещят за това и онова. Бас слагам, че пясъкът в стъкленицата на Колтейн скоро ще изтече.

Калам сви рамене в сумрака, без да спира да опипва влажните греди. „Наречи един кораб «Рагстопър»[1], и тревогите почват още преди да си вдигнал котвата.“

— Дотук оцеля.

Морякът, който трупаше балите с товара, спря.

— Глей ти! Три пети от трюма вече се натъпка, а храната и водата още не е дошла на борда. Корболо Дом, разправят, привикал Релой с армията му — добавил ги е към своите и стават… колко? Петдесет хиляди меча? Шейсет? Ще я спипа предателят оная верига при Ватар. И тогаз, с племената, дето идат от юг, аха, Беру да не дава дано, онова уикско псе речи го свършило. — Мъжът изпъшка, превит над поредната увита в зебло бала. — Тежко, да му се не… и не е празна мълва, да ти кажа. Онова леке от китова мас, дето се е нарекло Върховен юмрук, е надушило накъде духа вятърът — виж тук, печатът му е сложен на всичко. Червеят му с червей свива опашка с всичката си плячка. Че инак защо имперският ковчежник ще довтаса на борда, а? И двайсет морски пехотинци отгоре…

— Може и да си прав — разсеяно му отвърна убиецът. Още не беше напипал суха дъска.

— Та ти значи ще помагаш на нашия калафатар, а? Имаш ли си жена тука, в Ейрън? Бас слагам, че ти се ще да дойдеш с нас, а? Ама е вече много гъчкано, да ти кажа, с ковчежника и ония две пудри…

— Кои пудри?

— Бе, видях го единия да се качва на борда преди десет минути. Зализано едно като миша плюнка, префърцунено и лъха на благовония от десет крачки, ама колкото и цветен сок да му слагаш, гнилочът си е гнилоч, ако ме разбираш.

Калам се ухили в тъмното. „Не съвсем, дърт шомпол такъв, но горе-долу схващам.“

— А другият?

— Бас слагам, че е същият, само че не съм го видял още. Качил се с капитана, чух. Кълна се в кръвта на Седемте града, не е за вярване. Преди такованка, капитанът да ни измъкне от оная дупка на пристанището — дъх на Гуглата, като ти дойде едно отделение войници да ти иска „това било, онова било“, к’во му остава на човек, освен да ги шибнеш в търбусите, а? И десет крачки не бяхме слезли от кея — толкоз с отпуската на сухо.

— Предишната спирка коя беше?

— Фалар. Едни едри жени, с червена коса, гледат те изпод вежди и само мускул по тях, точно както най ги харесвам. Ех, добре си я изкарахме там.

— Товарът ви?

— Оръжия, пред флотата на Тавори. Цепехме вълните като плуг, да ти кажа — уж щеше да е същото чак до Унта. Ама тъпчи ги тия кълчища де, нали ти плащат!

Калам се изправи.

— Няма да стигне времето да се запуши добре навсякъде.

— То време не остава никога, но Беру да те благослови — направи, каквото можеш.

Убиецът се окашля.

— Прощавай, че трябва да ти го кажа, но май ме бъркаш с друг. Не съм от хората на калафатаря.

Морякът се спря с поредната бала.

— А?

Калам изтри ръце в наметалото си.

— Аз съм другата „пудра“.

От другия край на трюма му отвърна тишина, последвана от тихо мърморене и:

— Моля за извинение, сър.

— Няма нужда — отвърна убиецът. — Едва ли се случва често да завариш някой от пътниците да запушва тук дъските. Предпазлив човек обаче съм, пък и напоследък, уви, нервите ми са пообтегнати.

— Пропуска, вярно — каза морякът, — но капитанът държи трима души само на помпите. Щом дрънне камбаната, и си плюят на ръцете, сър. Капитанът, да знаете, си има една риза, дето му носи късмет.

— Видях я — отвърна Калам и прекрачи редицата сандъци, всички с печата на Върховния юмрук. Добра се до капака към палубата, хвана се за перилото на стълбата и спря. — Какво става с бунта в Саул?

— Става все по-горещо, сър. Благословени да са ония от морската пехота, че тоя път и шлеп няма да можем да надбягаме.

— Без ескорт?

— Пормквал е заповядал на флотата на Нок да държи това пристанище. Ще имаме прикритие поне докато не прекосим залива Ейрън и не излезем в морето Доджал Хейдинг.

Калам се намръщи, но си замълча. Качи се по стълбата на главната палуба.

„Рагстопър“ се поклащаше тежко, закотвен до имперската стоянка. Пристанищни хамали и хора от екипажа щъкаха по задачите си и му беше трудно да си намери място по-настрана от пътя им. Най-сетне зърна едно при кърмовия мостик, близо до руля, откъдето можеше да наблюдава какво става. От другата страна на широкия каменен кей стоеше привързан голям малазански транспортен кораб, високо над водата. Конете, които беше докарал от Кюон, бяха разтоварени преди около час, останали бяха само десетина пристанищни работници със задачата да приберат разфасованите останки от животните, непреживели дългия път. При такива загуби беше обичайно месото да се прибере и осоли, стига корабният касапин да го обяви за годно за ядене. Одраните кожи имаха безброй приложения на борда. За докерите оставаха главите и кокалите, а не липсваха и нетърпеливи купувачи, стълпили се от другата страна на имперската бариера.

Калам не беше виждал капитана от заранта, когато се качиха на борда, преди два дни. Бяха му показали малката каюта, платена от мистериозния Салк Елан за пътуването му, след което просто го оставиха да прави каквото намери за добре, докато капитанът се беше върнал, за да освободи тикнатия в дранголника си екипаж.

„Салк Елан… търпение нямам да се запозная с теб…“

Откъм трапа се чуха дрезгави гласове, Калам погледна натам и видя, че капитанът се качва на палубата. Придружаваше го някакъв висок изгърбен мъж на средна възраст с продълговато, болезнено мършаво лице, покрито с тъмносиня пудра според някаква отскорошна дворцова мода, и облечен в доста широко за тялото му напанско морско облекло. От двете му страни стоеше по един телохранител, и двамата — грамадни, със зачервени лица, полускрити зад рунтави черни бради и мустаци. Носеха шлемове с предпазител над носа, дълги плетени ризници и тълвари с широки остриета на кръста. Калам не можа да прецени произхода им. Телохранителите, както и господарят им, явно не се чувстваха много удобно върху леко поклащащата се палуба.

— Аха — чу се тих глас зад гърба му. — Това май трябва да е ковчежникът на Пормквал.

Сепнат, Калам се обърна и видя заговорилия го, небрежно облегнат на кърмовия парапет. „Като забиване с нож.“

Непознатият се усмихна.

— Много точно бяхте описан, признавам.

Убиецът го огледа. Беше строен, слаб, облечен в широка яркозелена копринена риза. Лицето му изглеждаше съвсем благонамерено, макар и с някак твърде резки черти, за да може да го нарече човек приятелско. По дългите му пръсти блестяха пръстени.

— От кого? — сряза го Калам, попритеснен от ненадейната му поява.

— От общия ни приятел в Ерлитан. Аз съм Салк Елан.

— Никакви приятели нямам в Ерлитан.

— Значи думата беше неподходящо избрана. Онзи, който ви беше задължен, и на когото аз самият на свой ред бях задължен, поради което ми беше възложена задачата да уредя заминаването ви от Ейрън, което и направих, освобождавайки се по този начин от задължението си — което се оказа съвсем навременно, бих добавил.

Калам не можа да забележи никакви скрити оръжия по него, а това му подсказа много.

— Игри — изръмжа той.

Салк Елан въздъхна.

— Мебра. Който повери Книгата в ръцете ви, а тя бе доставена надлежно на Ша’ик. Бяхте тръгнали за Ейрън, или така поне предположи Мебра. Освен това той подозираше, че с вашите, хм, таланти, сте решен да отнесете Святата кауза до самото сърце на Империята. Или, по-точно, през едно определено сърце. Наред с другите приготовления уредих при портала на Имперския Лабиринт да се постави нещо като скрита жичка, която, след като се задейства, да предизвика различни предварително уговорени събития. — Мъжът извърна глава и огледа градските покриви около залива. — Уви, както се оказа, дейностите ми в града бяха леко посъкратени напоследък, поради което така уредените вече неща е трудно да се поддържат. Още по-обезпокоителното е, че и плячка ми беше струпана на главата — всичко това е едно ужасно недоразумение, уверявам ви, макар че не храня много вяра в имперското правосъдие, особено когато е намесена Гвардията на самия Върховен юмрук. Поради което наех не една каюта, а две — каютата срещу вашата всъщност.

— Капитанът не ми направи впечатление на продажен — каза Калам. Мъчеше се да прикрие тревогата си. — „Ако Мебра е разбрал, че съм намислил да убия императрицата, кой още е могъл? А и този Салк Елан, който и да е той, явно не знае кога да млъкне… освен, разбира се, ако не опипва за реакция. Освен това тук може би се прилага класическа тактика. Нямаш време да провериш достоверността, когато отстъпваш…“

Пискливият глас на ковчежника се извиси над палубата зад него, с всевъзможни оплаквания, хвърлени в лицето на капитана, който отвръщаше с мърморене под нос, ако изобщо им отвръщаше.

— Не, не продажен — съгласи се Салк Елан. — Изобщо му липсва лоялност, да бъдем по-точни.

Калам изсумтя, едновременно разочарован от неуспялата маневра и доволен, че е чул потвърждение на преценката си за нрава на капитана. „Дъх на Гуглата, напоследък имперските грамоти не струват и пергамента, на който са написани…“

— Още един повод за сериозни опасения — продължи Елан — е в това, че умът му е доста над средното ниво и като че ли намира интелектуален стимул единствено в хитруването и объркването. Не се съмнявам, че е прекалил по време на тайнствената си среща с вас в странноприемницата.

Калам неволно се усмихна.

— Нищо чудно, че ми хареса още от пръв поглед.

Елан отвърна с тих, но изпълнен с разбиране смях.

— Така че не би трябвало да ви изненадва с какво нетърпение очаквам нашите вечери на масата му в това предстоящо пътуване.

Калам задържа усмивката на устните си и каза:

— Няма повече да допусна грешката да си оставя гърба незащитен за теб, Салк Елан.

— Бяхте разсеян, разбира се — отвърна без смущение мъжът. — Не очаквам да възникне отново такава потенциална възможност.

— Радвам се, че се разбрахме, защото твоето обяснение дотук има повече пробойни, отколкото този кораб.

— Радвате се? Какво подценяване, Калам Мекхар! Аз съм щастлив, че толкова ясно се разбрахме!

Калам се отдръпна и отново погледна през рамо към главната палуба. Имперският ковчежник продължаваше гневната си тирада към капитана. Моряците наоколо мълчаха, всички приковали очи в сцената.

Салк Елан цъкна с език.

— Ужасно нарушение на етикета, не мислите ли?

— На този кораб командва капитанът — отвърна убиецът. — Ако искаше, отдавна щеше да сложи край на това. Струва ми се, че просто е оставил този шквал да затихне сам.

— Все пак предлагам двамата да се намесим в събитията.

Калам поклати глава.

— Не е наша работа, пък и няма полза да го правим. Впрочем, мнението ми не ви ангажира.

— О, все пак е наша работа, Калам. Нима бихте допуснали всички пътници да бъдат овъргаляни в катрана от екипажа? Освен ако не държите готвачът да ви плюе в кашата, разбира се.

„Има право кучият му син.“

Изгледа как Салк Елан закрачи небрежно по палубата и тръгна след него.

— Благородни сър! — извика Елан.

Ковчежникът и двамата му телохранители се обърнаха.

— Вярвам, че напълно оценявате търпението на капитана — в движение продължи Елан. — На повечето кораби вие с двамата ви негодни за нищо слуги щяхте вече да сте полетели през борда и поне двама от вас щяха да са потънали на дъното като торби с баласт — щеше да е изключително приятна гледка.

Един от телохранителите изръмжа и помръдна напред, космата му ръка посегна към дръжката на тълвара.

Ковчежникът беше странно пребледнял под качулката от тюленова кожа; по лицето му не се виждаше нито капчица пот въпреки горещината и тежките дипли на напанското промазано против дъжд наметало.

— Безочливо жалко подобие на рачешко дупце! — писна благородникът. — Заври се обратно в дупката си, говно кървясало, преди да съм извикал пристанищния магистрат да те тикне в дранголника! — Вдигна бледата си дългопръста длан и го посочи. — Мегара, спукай я от бой тая отрепка!

Телохранителят с ръката на оръжието пристъпи напред.

— Я стой! — изрева капитанът. Няколко моряци пристъпиха от всички страни, застанаха между мустакатия охранител и Салк Елан и завъртяха небрежно канджи и ножове. Телохранителят се поколеба и отстъпи.

Капитанът се усмихна, с ръце на кръста, след което заговори с по-кротък и благоразумен тон:

— Сега аз и тъпкачът на пари ще продължим учтивата си беседа в моята каюта. Междувременно екипажът ми ще помогне на тези двама слуги да се отърват от тия проклети от Гуглата оръжия и да ги скътат някъде на безопасно. Въпросните слуги след това ще се окъпят и корабният лечител ще ги прегледа за паразити — каквито на борда на „Рагстопър“ не търпя, — а щом обезвъшляването приключи, могат да помогнат с товаренето на последните провизии на господаря им, без оная пейка от оловно дърво, която ще подарим на капитана на митницата, за да ни пусне по-лесно да отплаваме. И последно, всяка ругатня на този кораб оттук нататък — колкото и да е изобретателна — излиза само от моята уста и от ничия друга. Това е всичко, господа.

Ковчежникът сигурно се канеше да отвърне на предизвикателството, но внезапното му рухване на палубата го предотврати. Двамата телохранители рязко се обърнаха от тропота върху дъските, вкочаниха се и зяпнаха изпадналия си в несвяст господар.

След малко капитанът каза:

— Е, всичко не е, както изглежда. Отнесете долу тъпкача на пари и му свалете тези тюленови кожи. Корабният касапин си има друга работа, а не сме срязали въжетата още. — Обърна се към Салк Елан и Калам. — Вие, господа, можете да ме придружите до каютата.

Помещението не беше много по-голямо от това на убиеца и беше почти празно. Минаха няколко минути, докато капитанът успее да намери три халби и да ги напълни с киселия местен ейл от една глинена кана. Без да вдига наздравица, той изгълта наведнъж половината си халба и отри пяната с опакото на ръката си. Очите му шареха нервно, без да се спрат на никой от двамата пред него.

— Правилата — заговори им с кисела физиономия, — са прости. Стоите настрана от ковчежника. Положението е… объркано. След като адмиралът е под арест…

Калам се задави с ейла и едва успя да изхрипти:

— Какво? По чия заповед?

Капитанът гледаше намръщено обущата на Елан.

— На Върховния юмрук, чия друга. Виждате ли, няма друг начин да задържи флотата в залива.

— Императрицата…

— Вероятно не знае. В града не е имало Нокът от няколко месеца — никой не знае защо.

— А отсъствието им — каза Елан — придава неоспорим авторитет на решенията на Пормквал, доколкото схващам.

— Повече или по-малко — съгласи се капитанът с поглед, фиксиран в една от напречните греди. Довърши ейла си и си наля още. — Във всеки случай личният ковчежник на Върховния юмрук е дошъл с писмена заповед, даваща му команден статут в това пътуване, което значи, че има правото да ми отнеме властта, ако така предпочете. Значи, макар да разполагам с имперска грамота, нито аз, нито корабът

ми и екипажът всъщност не сме от имперския флот, което прави нещата, както вече казах, объркани.

Калам остави халбата си на масата.

— Точно срещу нас има един имперски транспортен кораб, готов е за тръгване също като нас. Защо, в името на Гуглата, Пормквал не е изпратил ковчежника си с товара му на него? По-голям е, пък и по-добре защитен е, в края на краищата…

— Така е. И всъщност е под командата на Върховния юмрук, и ще потегли за Унта скоро след нас, натоварен с домакинството на Пормквал и скъпоценните му расови жребци, което значи, че ще е претъпкан. По-лошото е, че е бавен, а Върховният юмрук иска да си прибере златото в мазетата на имението си в Унта колкото може по-скоро. „Рагстопър“ е бърз, когато потрябва. Е, това е всичко. Допивайте. Смятам да потеглим най-много до един час.

В коридора пред капитанската каюта Салк Елан поклати глава и измърмори:

— По-сериозен не можеше и да бъде.

Убиецът го изгледа.

— Какво имаш предвид?

— Този ейл беше ужасен. „Допивайте“, как пък не.

Калам се навъси.

— Нито един Нокът в града — интересно защо?

Спътникът му сви разсеяно рамене.

— Ейрън вече не е каквото беше, уви. Гъмжи от монаси, жреци и войници, тъмниците са пълни с невинни, докато фанатиците на Ша’ик — само най-умните от тях са останали живи, разбира се — сеят убийства и безредици. Разправят също, че и Лабиринтите вече не са каквото бяха, макар че, доколкото разбирам, ти знаеш за тях повече от мен. — Елан се усмихна.

— Това да не би да беше отговор на въпроса ми?

— А аз да не би да съм експерт по дейностите на Нокътя? Не само че никога не съм излизал на пътя на тези ужасни резачи на гърла, а и винаги съм се старал любопитството ми около тях да е грижливо подрязано. — Изведнъж лицето му светна. — Може пък ковчежникът да не преживее топлинния си припадък! Колко приятна мисъл!

Калам се обърна и тръгна към каютата си. Чу как Салк Елан въздъхна, след което продължи в обратната посока и се заизкачва по стълбата към палубата.

Убиецът притвори вратата зад себе си и се облегна на нея. „По-добре да влезеш в капан, който можеш да видиш, отколкото в невидим.“ Но и тази мисъл не го утешаваше много. Дори не беше сигурен, че изобщо има капан. Мрежата на Мебра беше голяма — знаел го беше винаги, а и самият той неведнъж се беше заплитал в нишките й. Нито имаше причина да мисли, че ерлитанският шпионин го е предал за доставката на Книгата на Дрижна — беше я предал в ръцете на самата Ша’ик, в края на краищата.

Салк Елан най-вероятно беше маг, а освен това създаваше впечатлението за човек, способен да се държи в бой. Не беше трепнал, когато телохранителят пристъпи срещу него с ръка на оръжието.

„И двете неща никак не ме успокояват.“

Убиецът въздъхна.

„А и познава лошия ейл, щом го опита…“

Когато изведоха породистите жребци на Върховния юмрук, се възцари суматоха. Изнервените коне блъскаха и събаряха коняри, докери, войници и пристанищни служители. Старшият на конюшните търчеше с крясъци насам-натам и се мъчеше да наложи някакъв ред, с което само усилваше бъркотията сред кипналата гмеж.

Жената, стиснала юздите на един великолепен жребец, се отличаваше само със зоркото си спокойствие и когато Старшият най-сетне успя да уреди товаренето, беше между първите, повела подопечното й животно по широката рампа на имперския транспортен съд. И макар Старшият да познаваше всички свои работници, както и всички поверени му коне, вниманието му беше дотолкова изопнато и разкъсано във всички посоки, че не можа дори да забележи, че жената и конят са му непознати.

Майнала беше видяла как „Рагстопър“ отплава два часа по-рано, след като на борда му се качиха двете отделения морски пехотинци в пълно снаряжение. Търговският кораб беше извлечен на буксир от вътрешното пристанище, преди да му разрешат да изпъне платна, придружен от две имперски галери, които щяха да му осигурят охрана,

докато прекоси залива Ейрън. Четири подобни бойни кораба чакаха имперския транспорт на четвърт левга извън пристанището.

Десантната част на борда на имперския транспорт беше внушителна — цели седем отделения. Явно беше, че морето Доджал Хейдинг никак не е безопасно.

Жребецът на Калам замята глава, щом стъпи на главната палуба. Масивният люк, отвеждащ към трюма, представляваше всъщност подвижна платформа, вдигаща и спускаща се сантиметър по сантиметър. Качиха първите четири коня на нея.

Един побелял коняр, който стоеше до Майнала, изгледа и нея, и коня й.

— От последните покупки на Юмрука ли е?

Тя кимна.

— Великолепно животно — каза мъжът. — Добро око има Върховният юмрук.

„И нищо друго за коментар. Кучият син подготвя предстоящото си бягство съвсем показно и когато най-сетне напусне самият той, ще разполага с цяла флота бойни кораби за ескорт, несъмнено. Ех, Кенеб, за това ли трябваше да те доведем тук?“

„Махайте се от Ейрън“, беше казал Калам. Тя се бе постарала да убеди Селв в същото, преди да се сбогуват, но Кенеб вече бе включен в армейския строй. Към градския гарнизон на Блистиг. Нямаше да заминат никъде.

Майнала подозираше, че никога вече няма да ги види.

„И всичко това само за да тръгна по петите на един мъж, когото не разбирам. Мъж, когото дори не съм сигурна, че харесвам. Ех, жено, вече си достатъчно голяма за такова безразсъдство…“

Хоризонтът на юг бе като тънка сиво-зелена жилка, потръпваща сред облаците зной, издигащи се от пътя. Земята, проснала се пред тях, беше гола, осеяна с камъни, освен по разораната от коловози, осеяна с чирепи пътека на търговския керван, отклоняващ се от Имперския път.

Бойците от авангарда седяха неподвижно на конете си при кръстопътя. На изток и югоизток се простираше морският бряг, със селцата, градчетата и Свещения град Убарид. Небето в тази посока беше зацапано от пушеци.

Свит в седлото си, Дюйкър слушаше с останалите капитан Сълмър.

— … и единодушието по този въпрос е абсолютно, Юмрук. Нямаме друг избор, освен да изслушаме Нетпара и Пулик. В края на краищата бежанците са тези, които ще изстрадат най-много.

Капитан Лъл изсумтя презрително.

Лицето на Сълмър беше пребледняло дори под прахта, но той продължи:

— Дажбите им вече бездруго са на ръба на гладната смърт — о, вода при Ватар ще има, но какво ще правим по-нататък, сред пустошта?

Бълт се почеса нервно по брадата.

— Магьосниците казват, че не усещат нищо, но все още сме далече — цяла гора и една широка река има между нас и сушавите земи. Може пък тамошните духове на земята да са се заровили дълбоко — Сормо поне така твърди.

Дюйкър погледна към магьосника, който седеше мълчаливо, загърнат в наметалото на един старей на коня си, с лице, скрито в сянката на качулката. Историкът виждаше съвсем ясно станалото вече постоянно треперене на ръцете му. Нил и Недер все още се съвземаха след тежкото си изпитание при хребета Гелор, нито веднъж не се бяха показали от покрития фургон, който ги караше, и Дюйкър беше започнал да се чуди дали изобщо са живи. „Нашите последни три мага, а двама от тях или са мъртви, или са толкова отслабнали, че не могат да вървят, докато третият се състарява с по десет години за всяка седмица от това прокълнато от Гуглата пътуване.“

— Тактическите предимства трябва да са ви ясни, Юмрук — продължи Сълмър. — Колкото и порутени да се окажат стените на Убарид, ще ни осигурят по-добра защита от една земя, в която няма дори хълмове…

— Капитане! — изръмжа Бълт.

Сълмър млъкна, стисна устни в тънка, безкръвна резка.

Дюйкър потръпна от студ, който нямаше нищо общо с бавното захлаждане в края на деня. „Такава голяма отстъпка, Сълмър, от гледна точка на един уикски пълководец, е в рамките на доброто поведение на човек с по-долен ранг. Що за тънка кожа носиш на гърба си, капитане?

Нищо чудно, че ти я смъкват толкова лесно, когато седнеш да си пиеш виното с Нетпара и Пулик Алар…“

Колтейн все едно не чуваше думите на Сълмър. Винаги правеше така. Посрещаше благородническото нахалство и дебелоочие по същия начин, по който се справяше с всичко останало — с хладно безразличие. Но колкото и добре да действаше това на уикците, Дюйкър виждаше как то прави Сълмър и други като него още по-дръзки.

А капитанът не беше приключил.

— Въпросът не е само военен, Юмрук. Гражданският елемент при тази ситуация…

— Повишете ме, командир Бълт — прекъсна го Лъл, — за да мога да напердаша с камшик това псе, докато от кожата му не остане само спомен. — И изръмжа на своя колега капитан: — Иначе ще си поприказваме някъде насаме, Сълмър…

Сълмър му отговори с мълчаливо озъбване.

— Никакъв граждански елемент няма — каза Колтейн. — Убарид ще се окаже фатален капан, ако си го върнем. Откъснати и от суша, и от море, изобщо няма да можем да го задържим. Обяснете това на Нетпара, капитане, и това е последната ви задача.

— Последната ми задача ли, сър?

Юмрукът не отвърна нищо.

— Последната — избоботи Бълт. — Значи точно това. Разжалван сте, с барабан пред строя.

— Моля за извинение, Юмрук, но вие не можете да направите това.

Колтейн леко извърна глава и Дюйкър се зачуди дали капитанът е успял най-после да жегне Юмрука.

Сълмър сви рамене.

— Имперският ми ранг е връчен от Върховен юмрук, сър. На това основание, в правото ми е да поискам присъда от висша инстанция. Юмрук Колтейн, силата на малазанската армия винаги е била в това, че принципът на обучението ни изисква да изразяваме свободно мнението си. Въпреки вашите заповеди — които ще изпълнявам съвестно и изцяло — имам право личната ми позиция да бъде надлежно записана така, както е изразена. Ако желаете, мога да

ви цитирам съответните членове в Устава, за да ви напомня за тези права, сър.

Последва мълчание, след което Бълт се извърна към Дюйкър.

— Историк, вие разбрахте ли нещо от това?

— Колкото и вие, чичо.

— Позицията му ще бъде ли записана надлежно?

— Да.

— И предполагам, че един такъв съд изисква присъствието на адвокати, да не говорим за Върховен юмрук?

Дюйкър кимна.

— Къде е най-близкият Върховен юмрук?

— В Ейрън.

Бълт кимна замислено.

— Тогава, за да решим час по-скоро въпроса за капитанския ранг, трябва да продължим на пълна скорост към Ейрън. — Обърна се към Сълмър. — Освен, разбира се, ако възгледите на Съвета на благородниците не са с предимство пред съдбата на военната ви кариера, капитане.

— Връщането на Убарид ще позволи флотата на адмирал Нок да ни се притече на помощ — заяви Сълмър. — По този път можем да стигнем бързо и безопасно до Ейрън.

— Флотата на адмирал Нок е в Ейрън — изтъкна Бълт.

— Да, сър. Но веднага щом вестта, че сме в Убарид, стигне до тях, посоката на действията им ще е очевидна.

— Искате да кажете, че ще хукнат презглава да ни спасяват? — Бълт се намръщи театрално. — Сега вече аз се обърках, капитане. Върховният юмрук държи армията си в Ейрън. Нещо повече, той държи също така целия флот на Седемте града. Нито армията, нито флотът са се раздвижвали от месеци. Имаше безброй възможности да ни изпрати на помощ една от двете сили. Кажете ми, капитане, виждали ли сте някога в ловните имения на семейството ви сърна, уловена от светлината на фенер? Как стои замръзнала, неспособна да предприеме каквото и да е. Върховният юмрук Пормквал е точно такава сърна. Колтейн би могъл да докара кервана ни на три мили от Ейрън и Пормквал няма да излезе да ни прибере. Наистина ли вярвате, че едно още по-тежко усилие, каквото си представяте за нас в Убарид,

ще засрами достатъчно Върховния юмрук, че да го накара да се задейства?

— Говорех по-скоро за адмирал Нок…

— Който или е мъртъв, или болен, или в тъмницата, капитане. Иначе отдавна щеше да е вдигнал платната. Един човек командва в Ейрън, и само един. Готов ли сте да оставите живота си в ръцете му, капитане?

Сълмър отвърна кисело:

— Изглежда, че така или иначе съм го оставил, командире. И също така изглежда, че вече не ми е позволено да изразявам мнението си…

— Позволено ви е — каза Колтейн. — Но вие също така сте войник на Седма.

Капитанът наведе глава.

— Моля за извинение, Юмрук, прекалих. Времената са доста напрегнати.

— Тъй ли? Не бях забелязал — ухили се Бълт.

Изведнъж Сълмър се обърна към Дюйкър.

— Историк, какво е вашето мнение за всичко това?

„Като обективен наблюдател…“

— Мнението ми за кое, капитане?

— Убарид, или река Ватар, с гората и пустите земи на юг? Като цивилен, който добре разбира мъките на бежанците, наистина ли вярвате, че те ще оцелеят след толкова тежък преход?

Историкът помълча, след което се окашля и сви рамене.

— Както винаги, по-голямата опасност е една дезертираща армия. Победата при хребета Гелор ни откупи време, за да оближем раните си…

— Едва ли — прекъсна го Сълмър. — Напротив, оттогава сме принудени да се движим още по-бързо.

— Да, и с пълно основание. Сега ни преследва Корболо Дом. Този човек е бил Юмрук навремето и е много способен командир и тактик. Камъст Релой е маг, а не пълководец — той погуби армията си, въобразявайки си, че може да разчита само на огромното числено превъзходство. Корболо няма да е толкова глупав. Ако врагът ни изпревари при река Ватар, с нас е свършено…

— Тъкмо затова би трябвало да го изненадаме и да си върнем Убарид!

— Краткотраен триумф — отвърна Дюйкър. — По този начин биха ни останали не повече от два дни за укрепване на градската защита до пристигането на Корболо. Както сам казахте, аз съм цивилен, не съм тактик. Но дори и аз мога да разбера, че взимането на Убарид би се оказало самоубийствено, капитане.

Бълт се намести в седлото и се огледа много театрално.

— Дайте да намерим някой браничар, че да чуем още едно мнение. Сормо, къде е онзи грозен звяр, дето те осинови? Онзи, дето морските го нарекоха Бент?

Магьосникът вдигна леко глава и изхриптя уморено:

— Наистина ли държиш да знаеш?

Бълт се намръщи.

— Ми да, що не?

— Крие се в тревата на седем крачки от теб, командире.

Всички неизбежно започнаха да се озъртат, в това число и Колтейн. Накрая Лъл посочи и след като примижа продължително, Дюйкър успя да различи едно петнисто туловище сред високата остра степна трева. „Дъх на Гуглата!“

— Боя се — рече Сормо, — че няма да предложи кой знае какво мнение, чичо. Бент върви натам, накъдето го водиш.

— Истински войник значи — изхъмка Бълт.

Дюйкър погледна към огромната колона, проточила се на север. Имперският път беше построен за бързия преход на войски. Беше широк и равен, каменните му плочи бяха скрепени с геометрична точност. Можеше да поеме войска от петнайсет конници в редица. Кучешката верига на Колтейн беше с дължина над една имперска левга, въпреки че трите уикски клана яздеха през тревата от двете страни на пътя.

— Обсъждането приключи — каза Колтейн.

— Съобщете на ротите си, капитани — каза Бълт. Не беше нужно да добавя „Тръгваме за река Ватар“. Щабното заседание беше откроило позиции, особено раздвоението на Сълмър, и освен ежедневните въпроси около разположението на частите, продоволствието и други подобни, нищо друго не подлежеше на дебат.

Дюйкър изпита вълна на съжаление към Сълмър, осъзнал натиска, на който със сигурност бе подложен от страна на Нетпара и Пулик Алар. Капитанът, в края на краищата, беше с благородно потекло и заплахата родът му да изпадне в немилост сигурно правеше положението му непоносимо.

„Армията на Малазан ще познава само едни правила — беше провъзгласил император Келанвед по време на първото «прочистване» и «преустройство» на военщината в началото на режима си. — Една група правила и един водач…“ Наложеното от него и от Дасем Ълтър правило за заслугата като единствено средство за издигане и напредък бе предизвикало борба за власт в йерархиите на командванията на армията и флота. „Кръв се проля по дворцовите стъпала и Нокътят на Ласийн се оказа инструментът за това здравословно изрязване на гнилата плът. Трябваше да се е научила от този случай. Имахме и втора чистка след това, но тя много закъсня.“

Капитан Лъл прекъсна мислите на Дюйкър.

— Трябва да се върнеш с мен, старче. Има нещо, което трябва да видиш.

— Сега пък какво?

Усмивката на Лъл върху обезобразеното му лице беше грозна.

— Търпение, моля.

— О, добре, търпение съм натрупал толкова, че ще ми остане в излишък, капитане. — „Да чакаш да умреш, и какво дълго чакане беше.“

Лъл явно разбра коментара му. Примижа с единственото си око над равнината, на северозапад, където трябваше да е армията на Корболо Дом, на по-малко от три дни път разстояние, и бързо ги настигаше.

— Поканата е официална, историко.

— Води ме тогава.

Колтейн, Бълт и Сормо Е’нат бяха подкарали по дирята на търговските кервани. От авангардните части на Седма се разнесоха викове и започна подготовката за оставянето на имперския път. Дюйкър зърна граничаря Бент, понесъл се на дълги отскоци пред тримата уикци. „Така ги следваме и ние. Наистина, нарекли са ни подходящо.“

— Как е ефрейторът? — попита го Лъл, щом подкараха през тесния коридор към ротата на Лъл.

Дюйкър се намръщи. При хребета Гелор Лист беше получил жестока рана.

— Оздравява. Срещаме трудности с лечителите — изтощават се, капитане.

— М-да.

— Толкова много извличат от Лабиринтите си, че силата започва да вреди на собствените им тела — видях как ръката на един лечител се откърши като сух клон, когато вдигна едно котле от огнището. Това ме изплаши повече от всичко, на което тепърва ми предстои да стана свидетел.

Капитанът опипа превръзката на окото си.

— Не си само ти, старче.

Дюйкър замълча. Лъл почти беше почти рухнал от гнойната инфекция. Беше измършавял, а белезите по лицето му му придаваха толкова изтерзано изражение, че онези, които не го познаваха, потръпваха, щом го видеха. „Дъх на Гуглата, не само онези, които не го познават. Ако Кучешката верига има лице, то това е лицето на Лъл.“

Яздеха между войнишките колони и се усмихваха на подвикванията и мрачните шеги, съпровождащи пътя им, макар че усмивката на Дюйкър беше напрегната. Добре беше, че духът е висок, че странната меланхолия, настъпваща след една победа, се разсейваше, но призракът на онова, което ги очакваше, все пак се надигаше с чудовищна увереност. Историкът беше усетил как собственият му дух потъва в тъга и скръб, защото отдавна бе изгубил способността си да се залъгва със сляпа вяра.

Капитанът заговори отново.

— Гората оттатък реката, какво знаеш за нея?

— Кедър — отвърна Дюйкър. — Източникът на славата на Убарид в корабостроенето. Някога е покривала двете страни на река Ватар, но сега е останала само южната страна, а и тя е оредяла близо до залива.

— Глупците не са си правили труда да засаждат?

— Имало е малки усилия, когато най-сетне са разбрали докъде ще се стигне, но пастирите вече били сложили ръка на оголената земя. Кози, капитане. Козите могат да превърнат един рай в пустиня за нула

време. Изяждат фиданките, белят кората на дърветата, убиват ги като пожар. Все пак нагоре по течението е останало доста гора. Ще вървим из нея поне една седмица, ако не и повече.

— И аз така чух. Е, сянката ще ми е добре дошла…

„Седмица, ако не и повече, как не. По-скоро вечност… как смята Колтейн да пази този огромен лъкатушещ керван в една гора, където засадите ще се появяват отвсякъде, където бойците няма да могат да обръщат и да отговарят на всяка заплаха с бързина и ред? Притесненията на Сълмър за сухите земи отвъд гората са дреболия. Интересно дали само аз мисля така?“

Яздеха между фургони, натоварени с ранени войници. Въздухът вонеше от гниеща плът — силовото лечение не бе успяло да надмогне и спре пълзежа на гнойта. Войници, изпаднали в треска, стенеха и бълнуваха, делириумът разтваряше дверите на изтерзаните им умове към безброй други селения. „От един кошмарен свят към безброй други. Само дарът на Гуглата ще им донесе покой…“

Вляво от тях стапящите се стада добитък и кози се тътреха сред пепеляви валма прах по равната тревиста земя. Уикските псета граничари ги пазеха по краищата, придружени от конниците от клана на Невестулката. Цялото стадо щеше да бъде изклано при река Ватар, защото земите оттатък леса нямаше да ги изхранят. „Защото там няма духове на земята.“

Историкът се умисли. Животните ги бяха следвали стъпка по стъпка в този гибелен за душите път. Месеци след месеци в страдание. „Проклятие, споделено от всинца ни — волята да живеем.“ Съдбите им бяха решени, макар за тяхно щастие те да не го разбираха. „Но дори и това ще се промени в последния момент. И най-глупавото животно като че ли е способно да усети предстоящата си смърт. Гуглата дарява всяко живо същество със съзнание в самия край. Що за милост е това?“

— Конската кръв изгоряла в жилите до черно — промълви изведнъж Лъл.

Дюйкър кимна. Нямаше нужда да пита за кой кон му говори капитанът. „Понесе ги всички, такава кипнала ярост за живот, разкъсваше я отвътре.“ Подобни мисли го отвеждаха отвъд думите, в място, съставено само от болка.

— Казват — продължи Лъл, — че ръцете им вече са оцапани в черно. Белязани са завинаги.

„Също като мен.“ Мислеше за Нил и Недер, две деца, свили се сега като зародиш под чергилото на фургона, там, сред смълчаните си родственици. „Уикците знаят, че дарът на силата никога не е безплатен. Знаят достатъчно, за да не завиждат на избраните между тях, защото силата никога не е игра, също както не са игра бляскавите знамена, вдигнати за слава и богатство. Те не прикриват нищо в бляскави одежди и така всички виждаме онова, което не бихме искали да видим — че силата е жестока, корава е като желязо и кост и жадува да сее гибел.“

— Заразява ме мълчанието ти, старче — обади се Лъл.

Дюйкър можа само да кимне отново.

— Усещам вече в себе си нетърпение за Корболо Дом. Да се свършва вече. Вече не мога да виждам онова, което вижда Колтейн, историко.

— Не можеш ли? — попита Дюйкър и го погледна. — Сигурен ли си, че това, което вижда той, е различно от това, което виждаш ти, Лъл?

Ужасът по обезобразеното лице бавно се утаи.

— Боя се — продължи Дюйкър, — че мълчанието на Юмрука вече не говори за победа.

— Също като твоето усилващо се мълчание значи.

Историкът сви рамене. „Цял континент ни преследва. Не трябваше да сме живи толкова дълго. А аз не мога да отведа мислите си по-надалече от това и съм се вкопчил в тази единствена истина. Всички истории, които съм чел… пълни с интелектуална обсебеност от войната, с безкрайно прерисуване на карти, героични щурмове и съкрушителни поражения. Не сме нищо повече от късчета страдание сред река от болка. Дъх на Гуглата, старче, думите ти изтощават самия теб — защо ги налагаш на другите?“

— Трябва да престанем да мислим — промълви Лъл. — Отдавна сме преминали тази граница. Сега просто съществуваме. Погледни животните ей там. Ние сме също като тях. Ти и аз, същите сме. Тътрим се под слънцето, ръчкат ни все натам, към мястото на заколението ни.

Дюйкър поклати глава.

— Нашето проклятие е в това, че не можем да познаем благодатта на това да си без ум, капитане. Боя се, че там, накъдето гледаш, няма да намериш спасение.

— Не търся спасение — изръмжа Лъл. — Само как да мога да продължа да вървя.

Приближиха се до ротата на капитана. Сред пехотата на Седма изпъкваше група безразборно въоръжени и снаряжени мъже и жени, може би петдесетина. Всички лица се извърнаха с очакване към Лъл и Дюйкър.

— Време е да бъда пак капитан — измърмори под нос Лъл, толкова обезсърчено, че тонът му жегна сърцето на историка.

Един сержант подаде отсечена команда и дрипавата войнишка сбирщина направи жалко усилие да застане мирно. Лъл изгледа всички и бавно слезе от коня.

— Преди половин година вие коленичехте пред чистокръвни — почна капитанът. — Свеждахте очи и вкусът на прахта по подовете бе на езиците ви. Излагахте гърбовете си на камшиците и светът ви беше високи стени и мръсни коптори, в които се любехте и раждахте деца, които ги чакаше същото бъдеще. Преди половин година нямаше да похарча и един калаен джакат за цялата ви сган. — Замълча и кимна на сержанта си.

Войници на Седма пристъпиха напред, всеки понесъл сгъната униформа. Униформите бяха избелели, зацапани и закърпени там, където оръжието беше разкъсало плата. Върху всеки вързоп лежеше железен войнишки знак. Дюйкър се наведе от седлото, за да огледа един от тях по-отблизо — беше кръгъл и в центъра имаше глава на псе браничар — не озъбено, просто гледащо напред изпод изпъкналото си чело.

Нещо се сгърчи вътре в него и той едва успя да му устои.

— Снощи — продължи капитан Лъл — при Колтейн дойдоха представители на Съвета на благородниците. Мъкнеха на гърбовете си сандък със злато и сребърни джакати. Знатните, изглежда, са се уморили да си готвят собствената си храна, да кърпят собствените си дрехи… да бичуват собствените си задници…

В друг момент такъв коментар щеше да предизвика мрачни погледи и ръмжене — поредната храчка в лицето към търпените цял

живот. Но доскорошните слуги се разсмяха. „Щуротиите от времето, когато са били деца. Вече не са деца.“

Лъл изчака, докато смехът заглъхне.

— Юмрукът не отговори нищо. Юмрукът им обърна гръб. Юмрукът знае как се цени доблестта… — Капитанът замълча, раздраното му лице бавно се намръщи. — Идва време, когато един живот не може вече да се купи с пари, и пресече ли се тази граница, връщане няма. Вие вече сте войници. Войници на Седма. Всеки от вас ще се включи в редовен взвод в моята пехота, за да застане редом до своите другари войници — и на никой от тях не му пука какви сте били преди. — Обърна се рязко към сержанта. — Зачислете тези войници, сержант.

Дюйкър изгледа ритуала в пълно мълчание — всяко връчване на униформа, щом поредният мъж или жена пристъпеше напред. Нямаше нищо преиграно, нищо пресилено. Изрядният професионализъм носеше своята собствена тежест и сцената беше загърната от дълбока тишина. Историкът виждаше четиридесетгодишни новобранци, но всичко си беше на мястото. Десетилетията тежък труд и чистката на двете битки бяха събрали най-упоритите в оцеляването.

„Ще стоят в строя. И ще стоят добре.“

— Като слуги — изръмжа му тихо Лъл, — може да са оцелявали, като са ги продавали на други семейства. Сега, с мечове в ръцете, ще умрат. Чуваш ли тази тишина, Дюйкър? Знаеш ли какво значи тя? Мисля, че знаеш много добре.

„На всичко, което вършим, Гуглата се усмихва.“

— Напиши за това, старче.

Дюйкър погледна капитана. Видя един прекършен човек.

При хълма Гелор ефрейтор Лист беше скочил в изкопа, за да избегне дъжда от стрели. Дясното му стъпало се беше нанизало на върха на копие, забило се в пръстта. Железният връх беше пробил подметката, а после и възглавничката зад палеца.

Малка рана, най-обикновен лош късмет, но от бойните рани най-голям страх предизвикваха пробивните, защото разнасяха треска, която водеше до болезнена смърт.

Уикските конегледачки имаха опит в лекуването на такива наранявания, но запасите им от прахове и билки отдавна бяха привършили и им оставаше само един цяр — изгаряне на раната, а изгарянето трябваше да е дълбоко. В часовете след битката при хребета Гелор въздухът вонеше на изгорели косми и ужасната, сладникаво замайваща миризма на печено месо.

Дюйкър завари Лист да куцука в кръг — на отслабналото му, покрито с пот лице бе изписана решимост. Щом историкът се приближи, младежът вдигна глава.

— Мога вече да яздя, сър, макар и не повече от час наведнъж. Кракът изтръпва и тогава инфекцията може да се върне — поне така ми казаха.

Преди четири дни историкът беше вървял до носилката на Лист — гледаше младия човек и бе сигурен, че ще умре. Някаква притеснена уикска конярка бързо беше прегледала ефрейтора още по време на прехода. Дюйкър беше забелязал мрачното изражение, утаило се в набръчканото й лице, докато пръстите й опипваха подутите жлези под рехаво наболата брада на Лист. После тя вдигна очи към историка.

Тогава Дюйкър я позна, и тя него. „Същата, която веднъж ми предложи храна.“

— Не е добре — й каза той.

Тя се подвоуми, после бръкна под гънките на коженото си наметало и извади голям колкото кокалче на пръст безформен предмет. Според него приличаше на бучка изсъхнал хляб.

— Шега на духовете, несъмнено — каза му тя на малазански. После се наведе, хвана нараненото стъпало на Лист — оставено непревързано и открито за горещия сух въздух, — притисна бучката в пробитото и превърза раната с ивица кожа.

„Шега, която да накара Гуглата да се намръщи.“

— Значи скоро ще си готов да се върнеш в строя — каза сега Дюйкър.

Лист кимна и бавно промълви:

— Трябва да ви кажа нещо, сър. Треската ми показа видения за онова, което ни чака…

— Случва се понякога.

— Една божия ръка се протегна от тъмното, сграбчи душата ми и я повлече напред, през дни, през седмици. Историко… — Лист

замълча и избърса потта от челото си, — земята на юг от Ватар… отиваме в място, където са съхранени древни истини.

Дюйкър присви очи.

— Древни истини? Какво означава това, Лист?

— Там се е случило нещо ужасно, сър. Много отдавна. Земята… земята е безжизнена…

„Нещо, което знаят само Сормо Е’нат и Върховното командване.“

— Тази божия ръка, ефрейтор… ти видя ли я?

— Не. Но я усетих. Пръстите бяха дълги, много дълги, с повече стави, отколкото на човек. Понякога това стискане се връща, като на призрак, и започвам да треперя от ледения допир.

— Помниш клането при брода на Секала, нали? Да не би сегашните ти видения да са ехо на тогавашните?

Лист се намръщи, после поклати глава.

— Не. Онова, което е пред нас, е много по-старо.

Разнесоха се викове и керванът се запригответя отново да потегли, изоставяйки имперския път.

Дюйкър погледна към каменистата равнина на юг.

— Ще повървя до носилката ти, ефрейтор, докато ми опишеш най-подробно тези свои видения.

— Може да са само халюцинации от треската…

— Но не го вярваш… аз също.

Погледът му си остана прикован към безбрежната равнина. „Ръка с много стави. Не е божия ръка, ефрейтор, макар да принадлежи на същество с такава мощ, че спокойно би могъл да го вземеш за божество. Бил си избран, момко, не знам по каква причина, да видиш Древно видение. От мрака се протяга студената ръка на Джагът.“

Фелисин седеше на един каменен блок от порутената зидария на древната порта, прегърнала се с ръце и свела поглед към земята, и се поклащаше бавно и ритмично. Движението й носеше покой, сякаш се беше превърнала в съсъд, пълен с вода.

Хеборик и воинът-великан продължаваха да спорят. За нея, за пророчествата и за лошия късмет, за отчаянието и за фанатизма. Между двамата се вихреше и кипеше взаимно презрение, което сякаш

се бе породило още в първия миг, в който се срещнаха, и ставаше все по-мрачно с всяка минута.

Другият воин, Леоман, седеше присвит наблизо, смълчан също като нея. Държеше пред себе си Книгата на Дрижна в очакване на нещо, което според него щеше да е неоспорим знак на признание от нейна страна, че наистина е преродената Ша’ик.

„Преродена. Възобновена. Сърцето на Апокалипсиса. Доведена от безръкия в стаеното дихание на богинята. Която все още изчаква. Изчаква, също като Леоман. Фелисин, центърът на света.“

Усмихна се.

Поклащаше се, вслушана в далечни викове, в старото ехо на внезапни, изтерзали душата й смърти — толкова отдалечени й се струваха вече. Кълп, погълнат под кипящата грамада плъхове. Оглозгани кости и кичур бяла коса, опръскана с червено. Баудин, изгорял в огъня, запален от него самия… „О, колко ирония имаше в това, живя по своите си правила и умря пак според тях, отричайки всякакви богове. Макар да отдаде живота си заради друг. Все пак каза, че е дал клетвата си по своя воля.“

„Пред някои неща можеш само да замълчиш.“

Смърти, които вече се бяха отдръпнали, някъде там по безкрайната и прашна диря, твърде далечни, за да бъде чуто или почувствано настойчивото им искане. „Скръбта насилва ума, а аз зная всичко за насилието. Въпрос на примирение. Така няма да изпитвам нищо. Няма насилие, няма и скръб.“

До нея изстъргаха камъчета. Хеборик. Познато й беше усещането за близостта му и нямаше нужда да вдига глава. Някогашният жрец на Финир си мърмореше нещо. После млъкна, сякаш се вцепени, за да посегне към нейното мълчание. „Насилието.“ След миг Хеборик заговори:

— Искат да тръгваме, момиче. Много са се отдалечили. Оазисът — станът на Ша’ик — е доста далече оттук. По пътя може да се намери вода, но храната ще е в оскъдица. Тоблакаят ще ловува, но дивечът е оредял доста — заради соултейкън и д’айвърс, предполагам. Все едно дали ще разтвориш Книгата, или не, ще трябва да тръгнем.

Тя не му отвърна нищо. Продължаваше да се поклаща.

Хеборик се окашля.

— Въпреки целия ми гняв срещу налудничавите им представи и въпреки настойчивия ми съвет да не ги приемаш… тези двамата ни трябват, както и оазисът. Те познават Рараку по-добре от всеки друг. Ако изобщо имаме някакъв шанс да оцелеем…

„Да оцелеем.“

— Признавам — продължи след малко Хеборик, — придобил съм… сетива… пред които слепотата ми не е чак толкова голям недостатък. А и тези мои ръце, преродени… И все пак, Фелисин, сам няма да мога да те опазя. А и няма никаква гаранция, че тези двамата ще ни позволят да се разделим с тях, ако разбираш какво имам предвид.

„Да оцелеем.“

— Хайде събуди се, момиче! Трябва да вземем някои решения.

— Ша’ик е извадила меча си срещу Империята — промълви тя, без да откъсва очи от земята.

— Доста глупав жест…

— Ша’ик е готова да се опълчи на императрицата, готова е да прати имперските армии в пълната с кръв Бездна.

— Историята изброява подобни въстания, момиче, и този неин разказ е едно безкрайно ехо. Доблестни идеали са придавали здравословен живец на избледнялата усмивка на Гуглата, но всичко това е само илюзорно очарование и праведност…

— Кой го интересува какво е праведно, старче? Императрицата ще трябва да отвърне на предизвикателството на Ша’ик.

— Е, да.

— И ще изпрати армия от Кюон Тали.

— Вероятно вече е на път.

— А кой — продължи Фелисин и усети как някакво хладно дихание докосна плътта й — ще командва тази армия?

Чу го как вдиша рязко и усети как се дръпна уплашено.

— Момиче…

Фелисин махна с ръка, сякаш да прогони оса, и се надигна. Обърна се и видя, че Леоман я е зяпнал. Внезапно я порази мисълта, че обгореното му от слънцето лице е лицето на самата Рараку. „По-кораво от това на Бенет, без неговите преструвки. По-рязко от това на Баудин, о, има ум в тези хладни тъмни очи.“

— Към стана на Ша’ик — каза Фелисин.

Той сведе очи към Книгата, после отново ги вдигна към нея.

Фелисин повдигна вежда.

— Или предпочитате да вървим в буря? Да оставим богинята да почака още малко, преди да се разгневи отново, Леоман.

Забеляза как отново я огледа преценяващо, с появилия се за миг в очите му блясък на колебание, но остана доволен. След миг сведе глава.

— Фелисин — изсъска до нея Хеборик, — имаш ли си представа…

— По-добре от теб, старче. Млъкни.

— Може би пътищата ни трябва вече да се разделят…

Тя рязко се извърна към него.

— Не. Мисля, че ще ми трябваш, Хеборик.

Отвърна й с горчива усмивка.

— Като въплътената ти съвест ли, дете? Лош избор.

„Да, лош. И толкова по-добре.“

Древната пътека пазеше следи от някогашен път, минаващ покрай хребет, който лъкатушеше като змийски гръбнак към далечно скалисто плато. Там, където вятърът беше изстъргал песъчливата земя, като кости се показваха каменни плочи. Пътеката беше осеяна с гледжосани в червено глинени чирепи, които пращяха под краката им.

Тоблакаят вървеше на петстотин крачки пред тях, за да разузнава, невидим сред ръждивочервената мъгла, а Леоман водеше с отмерена крачка Фелисин и Хеборик и рядко проговаряше. Беше ужасно измършавял и стъпваше толкова безшумно, че Фелисин беше започнала да си въобразява, че не е нищо повече от привидение. Макар и сляп, Хеборик зад нея също крачеше съвсем уверено, без да залита и да се препъва.

Погледна през рамо и видя, че се усмихва.

— Какво ти е толкова смешно?

— Пътят е претъпкан, момиче.

— Същите призраци като в погребания град?

Той поклати глава.

— Не толкова стари. Тези тук са спомени от епоха, последвала Първата империя.

При тези думи Леоман спря и се обърна.

Хеборик се усмихна широко.

— О, да. Рараку ми показва тайните си.

— Защо?

Бившият жрец сви рамене.

Фелисин изгледа пустинния воин.

— Това изнервя ли те, Леоман? — „Защото би трябвало.“

Очите му, черни и изпълнени с одобрение, се спряха на нея.

— Какъв ти е този човек?

„Не знам.“

— Моят спътник. Моят историк. Изключително ценен, след като Рараку ще бъде моят дом.

— Той не може да има тайните на Рараку. Той ги граби като някой чужд нашественик. Ако жадуваш за тайните на Рараку, вгледай се в себе си.

Тя за малко не отвърна със смях, ала осъзна, че горчивината му щеше да изплаши самата нея.

Продължиха напред. Утринната горещина се усили, небето се превърна в златист огън. Тоблакаят ги чакаше на едно място, където основата на пътя беше пропаднала и в земята зееха широки черни ями. От една от тях струеше вода.

— Акведукт, под пътя — каза Хеборик. — Някога е текъл като порой.

Фелисин забеляза как тоблакаят се намръщи.

Леоман събра меховете и се спусна в ямата.

Хеборик седна да отдъхне. След малко килна глава.

— Прощавай, че се наложи да ни изчакаш, тоблакай с тайното име, макар да ми се струва, че бездруго ти е трудно да извадиш главата си от гърлото на онази пещера.

Едрият дивак изръмжа и се озъби.

— Събирам амулети от хората, които убивам. Връзвам ги на колана си. Някой ден ще имам и твоя.

— Има предвид ушите ти, Хеборик — каза Фелисин.

— О, знам, момиче — въздъхна бившият жрец. — Изтерзани духове се гърчат в сянката на този кучи син — всеки мъж, всяка жена и дете, които е убил. Кажи ми, тоблакай, молиха ли те онези деца да ги оставиш да живеят? Плачеха ли, викаха ли майките си?

— Не повече от възрастните — отвърна великанът, но Фелисин забеляза, че е пребледнял, макар да долавяше, че го измъчват не убийствата на деца. Не, в думите на Хеборик се криеше нещо друго.

„Изтерзани духове. Измъчван е от призраците на онези, които е избил. Прости ми, тоблакай, но не мога да изпитам жал към теб.“

— Тази земя не ти е отечество, тоблакай — каза Хеборик. — Съблазънта за клане ли те повика тук? Откъде изпълзя, кучи сине?

— Казах ти всичко, което трябва да ти кажа. Следващия път, когато ти проговоря, ще бъде, когато те убия.

Леоман се появи от ямата, с полепнала по вързаната му на плитка коса паяжина и с издутите мехове на гърба.

— Никого няма да убиваш, докато аз не ти кажа — изръмжа той на тоблакая, след което погледна с яд Хеборик. — А все още не съм ти го казал.

Изражението на великана говореше за безкрайно търпение, съчетано с непоклатима увереност. Той се изправи, взе един от меховете от Леоман и тръгна по пътя.

Незрящите очи на Хеборик се вторачиха в гърба му.

— Дървото на това оръжие е подгизнало от кръв. Не вярвам, че може да спи спокойно нощем.

— Той почти не спи — промърмори Леоман. — А ти престани да му вадиш душата.

— Не си виждал призраците на децата, вкопчили се в петите му, Леоман — с гримаса отвърна бившият жрец. — Но ще се постарая да държа устата си затворена.

— Племето му не прави голяма разлика между деца и възрастни — отвърна Леоман. — Имаш род и всички извън него са врагът. Е, стига приказки.

След стотина крачки пътят изведнъж се разшири и ги изведе на платото. От двете му страни се точеха редици продълговати гърбици печена червеникава глина, всяка висока седем стъпки и три стъпки на ширина. Въпреки увисналата във въздуха прах Фелисин видя, че редиците, по няколко десетки в дълбочина, обкръжават цялото плато — плътен кръг около простиращите се пред тях руини на древен град.

Каменната настилка тук беше напълно оголена и образуваше широк булевард, продължаващ в права линия към някогашна

величествена порта, порутена от столетията вятър — както и целият град зад нея.

— Бавна смърт — прошепна Хеборик.

Тоблакаят вече минаваше през портата.

— Трябва да стигнем до другия край, до пристанището — каза Леоман. — Там ще намерим скрит бивак. И склад с провизии… ако не са вече плячкосани.

Главната градска улица беше покрита с мозайка от потрошена глина — гледжосани сиви, черни и кафяви чирепи.

— Ще се сетя за това — каза Фелисин — следващия път, когато, без да искам, счупя някое гърне.

Хеборик изсумтя.

— Познавам схолари, които твърдят, че могат да опишат цели мъртви култури, проучвайки боклук като този.

— Животът им сигурно е страшно възбуждащ — подкачи го Фелисин.

— Де да можех да заменя моя с техния.

— Шегуваш се, Хеборик.

— Нима? Кълна се в бивните на Финир, момиче, не си падам много по приключенията…

— В началото може би не, но тогава беше прекършен. Натрошен. Като тези грънци тука.

— Признавам, че сравнението ти е точно, Фелисин.

— Не може да бъдеш възстановен, ако първо не си пречупен.

— Забелязвам, че напоследък си се настроила много философски.

„Повече, отколкото забелязваш.“

— Кажи ми, че не си разбрал никакви истини, Хеборик.

Той изсумтя.

— О, да, разбрах една. Че истини няма. След години ще го разбереш сама, когато сянката на Гуглата се просне на пътя ти.

— Има истини — намеси се Леоман пред тях, без да се спира или обръща. — Рараку. Дрижна. Вихърът и Апокалипсисът. Оръжието в ръката ти, течащата кръв.

— Не ти причини пътуването ни, Леоман — изръмжа Хеборик.

— Вашето пътуване е прерождение — както каза тя — и затова е имало болка. Само глупци биха очаквали нещо друго.

Старецът не отвърна.

Вървяха през гробовната тишина на града. Основите и ниските зидове, останали от вътрешните стени, очертаваха плановете на постройките от двете им страни. В разположението на булевардите и уличките се забелязваше прецизно геометрично планиране — полукръгли концентрични дъги с плоската страна на самото пристанище. Отпред се виждаха останки от голяма дворцова сграда; масивните камъни в центъра бяха устояли в по-голяма степен на многовековната ерозия.

Фелисин се озърна към Хеборик.

— Още ли те измъчват духове?

— Чак измъчен не съм, момиче. Тук не се е развихряла голяма жестокост. Само тъга, а дори и тя е била само подмолна. Градовете умират; градовете подражават на цикъла, присъщ на всяко живо същество: раждане, бурна младост, зрялост, старост, а накрая… прах и чирепи. През последното столетие на този град морето вече се е отдръпвало, а в същото време се е появило някакво ново влияние, чуждо. Имало е период на възраждане — доказателството за него ще видим по-нататък, в пристанището — но той продължил много кратко. — Помълча десетина крачки. — Знаеш ли, Фелисин, започвам като че ли да разбирам нещо за живота на асцендентите. Да живееш стотици, а после — хиляди години. Да бъдеш свидетел на това процъфтяване и на целия му суетен блясък… ах, чудно ли е тогава, че сърцата им стават толкова корави и студени?

— Това пътешествие те доведе по-близо до твоя бог, Хеборик.

Думите й го стъписаха и той се умълча.

Щом излязоха на пристанището, Фелисин видя за какво беше намекнал Хеборик. Някогашният залив беше пресъхнал, покрит с утаена сол, но беше прорязан от четири циклопски канала, които се изпъваха напред и чезнеха в мъглите. Всеки канал беше широк колкото три градски улици и почти толкова дълбок.

— Последните кораби са отплавали по тези канали — заговори Хеборик до нея. — Най-тежките транспортни съдове са засядали в дъната на далечните устия и са можели да продължат само като изчакат върха на прилива. Останали са няколко хиляди граждани, докато не пресъхнали акведуктите. Това е една история на Рараку, но

уви, не единствената, а другите са много по-жестоки и кървави. И все пак се чудя, коя от тях е по-трагичната?

— Хабиш си мислите по минало… — намеси се Леоман, но бе прекъснат от вика на тоблакая. Гигантът се беше появил до входа на един от каналите. Пустинният воин млъкна и тръгна към приятеля си.

Фелисин понечи да го последва, но Хеборик хвана ръката й с щипеща, хладен допир на невидимата си длан. Изчака, докато Леоман се отдалечи достатъчно, за да не може да ги чуе, и каза:

— Имам страхове, момиче…

— Не съм изненадана — прекъсна го тя. — Тоблакаят иска да те убие.

— Не става дума за тоя глупак. Имам предвид Леоман.

— Той е бил телохранител на Ша’ик. Ако ще се превръщам в нея, нямам причини да се съмнявам във верността му, Хеборик. Единственото ми притеснение е, че двамата с тоблакая не са успели да опазят Ша’ик първия път.

— Леоман изобщо не е фанатик — каза бившият жрец. — О, той може много добре да издава подходящите звуци, за да те накара да повярваш в противното, но у него има някакво двуличие. И за миг не мога да повярвам, че мисли, че ти наистина си прероденатa Ша’ик. Простият факт е, че въстанието има нужда от фигурантка — млада, силна, а не онази изнемощяла старица, каквато трябва да е била Ша’ик — дъх на Гуглата, тя е била сила в тази пустиня преди двайсет и пет години. Човек спокойно може да допусне възможността тези двама телохранители да не са се потили много в усилието си да я опазят.

Тя го погледна. Завихрените шарки на татуировката почти се бяха втвърдили по обруленото му жабешко лице. Очите му бяха зачервени и обкръжени от засъхнала слуз, гледците им бяха покрити със сива патина.

— В такъв случай мога също така да заключа, че този път ще имат много повече основание да се стараят.

— Стига да играеш тяхната игра. Играта на Леоман, за да бъда по-точен. Той е този, който ще говори за теб пред войската и стана — ако има повод, ще намекне за съмнения и те ще те разкъсат…

— Не се боя от Леоман — прекъсна го Фелисин. — Разбирам от мъже като него, Хеборик.

Устните му се стиснаха в тънка усмивка. Тя издърпа ръката си от чудодейната хватка на невидимата длан и закрачи.

— В сравнение с Леоман Бенет беше невръстно дете — засъска зад нея Хеборик. — Той беше уличен главорез, негодяй, тиранин за шепа окаяници. Всеки може да се перчи с големи амбиции, колкото и жалко да е положението му, Фелисин. Ти не само си се вкопчила в спомена за Бенет — вкопчила си се в онова, което той излъчваше, а то не беше нищо повече от заблуда…

Тя се обърна с яд, разтреперана.

— Нищо не знаеш! Мислиш си, че се страхувам какво може да ми направи някой мъж? Който и да е? Въобразяваш си, че можеш да четеш мислите ми, да знаеш какво изпитвам? Ти си наистина нагъл кучи син, Хеборик…

Смехът му я зашлеви като шамар и тя млъкна стъписана.

— Мило дете. Искаш да ме държиш до себе си. Като какво? Украшение? Вдъхваща ужас любопитна вещ? Би ли изгорила езика ми, за да отива мълчанието на слепотата ми? Значи съм тук, за да те развеселявам, дори когато ме обвиняваш в наглост. О, колко мило, наистина…

— Млъкни, Хеборик — каза уморено Фелисин. — Ако някой ден започнем да се разбираме, то ще е без думи. На кого са му нужни мечове, щом двамата с теб си имаме езиците? Хайде да си ги приберем в ножниците и да приключим.

Той килна глава.

— Един последен въпрос тогава. Защо искаш да остана с теб, Фелисин?

Тя се поколеба, преди да му отвърне, зачудена как ли ще приеме точно тази истина. „Е, това все пак е нещо. Доскоро щеше да ми е все едно.“

— Защото за теб това означава да оцелееш, Хеборик. Предлагам ти го… заради Баудин.

Все така килнал глава, бившият жрец бавно отри потта от челото си със сакатата си ръка.

— Може би наистина тепърва ни предстои да се разберем.

Каналът започваше с редица широки каменни стъпала, над сто. В основата, на някогашното морско дъно, беше издигната по-нова каменна стена, над която можеше да се разпъва платнен навес. Каменен кръг обграждаше зацапаното с пепел огнище наблизо, а грамадата, покривала доскоро склада с провизии, беше съборена и изтърбушена.

Поводът за вика на тоблакая бяха седемте полуизядени трупа, разхвърляни из бивака, всички покрити с рояци тлъсти мухи. Кръвта по ситния бял пясък беше само отпреди няколко часа и все още лепнеше. Мъгливият въздух вонеше от изкормените, гниещи вътрешности.

Леоман се наведе на стъпалата, за да огледа следите от звяра, водещи нагоре към града. След дълго мълчание погледна тоблакая.

— Ако държиш да хванеш точно тоя, ще трябва да идеш сам.

Великанът се озъби.

— Бездруго не ща някой да ми се плете в краката — отвърна той, смъкна от гърба си меха с вода и походното одеяло и ги пусна на земята. Измъкна дървения меч от ножницата и го стисна в огромната си лапа.

Хеборик, облегнат на каменната стена, изсумтя.

— Решил си да убиеш тоя соултейкън? Ако всички от твоя род са толкова глупави, племето ти май е на привършване. Е, аз поне няма да скърбя за смъртта ти.

Тоблакаят спази клетвата си да не му проговаря, но се усмихна широко и се обърна към Леоман.

— Аз съм мъстта на Рараку срещу такива натрапници.

— Щом е така, отмъсти за ближните ми — отвърна пустинният воин.

Тоблакаят тръгна — взимаше по три стъпала наведнъж. Най-горе спря да огледа дирите, след което продължи и се скри от погледите им.

— Соултейкън ще го убие — каза Хеборик.

Леоман сви рамене.

— Може би. Ша’ик обаче видя далече напред в бъдещето му…

— И какво видя? — попита Фелисин.

— Не пожела да го каже. Но я беше… ужасило.

— Пророчицата на Апокалипсиса е била ужасена? — Фелисин погледна Хеборик. Лицето на бившия жрец се беше изопнало, сякаш

току-що беше чул потвърждение на нещо, което самият той беше съзрял в бъдещето. — Леоман, разкажи ми за други нейни видения.

Той беше започнал да влачи телата на съплеменниците си в единия край на бивака. Като чу въпроса й, спря и я погледна през рамо.

— Когато отвориш Свещената книга, те ще те навестят. Това е дар на Дрижна… наред с други.

— Очакваш да мина през този ритуал, преди да сме стигнали в стана.

— Длъжна си. Ритуалът е доказателството, че наистина си преродената Ша’ик.

Хеборик изсумтя.

— И какво по-точно означава това?

— Ако е лъжлива, ритуалът ще я унищожи.

Древният остров се издигаше в огромна гърбица с плоско било над сухата глинеста низина. Малко по-навътре от някогашната брегова ивица стърчаха посивели вкаменени издатини от подпорните стълбове на кейове, наред с купищата останки от обичайната смет, изхвърляна от корабите. Вдлъбнатините по тинестото някога дъно на залива лъщяха от утаените пластове рибешки люспи.

Присвит до Фидлър, Маппо гледаше катерещия се по порутената крайморска стена Икариум. Крокъс стоеше точно зад него, близо до вързаните коне. След последното им ядене младежът беше потънал в странно мълчание, в движенията му се долавяше известна пестеливост, сякаш сам се беше оковал в клетвата си за търпение. И като че ли несъзнателно, беше започнал да подражава на Икариум, в реч и в жестове. Когато за пръв път забеляза това, Маппо нито го досмеша, нито остана недоволен. Присъствието на джага винаги беше завладяващо, още повече че се държеше искрено, без никакви преструвки и превземки.

„Все пак по-добре щеше да е ако Крокъс се вглеждаше във Фидлър. Този войник посвоему е истинско чудо.“

— Икариум се катери така, сякаш знае къде отива — подхвърли сапьорът.

— И аз стигнах до това заключение — унило отвърна Маппо.

— Бил ли си тук преди?

— Не съм, Фидлър. Но Икариум… е, той е обикалял по тази земя преди много време.

— Като е било толкова отдавна, как е разбрал, че е бил тук?

Треллът поклати глава. Не би трябвало да е разбрал. „Никога досега не се беше случвало. Да не би да рухнаха онези благословени прегради? Кралице на сънищата, върни на Икариум блаженото незнание. Моля те…“

— Я да идем при него — каза Фидлър и бавно се надигна.

— Аз не бих…

— Както искаш — отвърна войникът и тръгна след джага, който вече се беше скрил сред обраслите с тръни руини на града отвъд крайморската стена. След малко Крокъс също закрачи след сапьора.

Треллът помръкна. „Изглежда, вече остарявам, щом се оставям така на страха.“ Въздъхна, надигна се и пое след двамата.

Склонът, натрупан в основата на стената, поддаваше под краката им — коварна грамада от потрошено дърво, парчета мазилка и чирепи. Някъде по средата Фидлър изсумтя, спря и измъкна къс посивяло дърво.

— Да помисля… Всичкото това дърво е станало на камък.

— Вкаменяване — каза Крокъс. — Чичо ми веднъж ми описа процеса. Но би трябвало да отнеме десетки хиляди години.

— Е, някой Върховен маг на Лабиринта на Д’рисс може да ти го направи, докато мигнеш.

Маппо се наведе и вдигна един чиреп. Не много по-дебел от яйчена черупка, небесносин и много твърд. На повърхността, със зелено очертание и запълнена с черно, се виждаше изрисувана фигура. Изображението беше грубо и стилизирано, но фигурата несъмнено беше човешка. Огледа го и го пусна.

— Този град е бил мъртъв, преди морето да изсъхне — заяви Фидлър и продължи да се катери.

— Как разбра? — подвикна му отдолу Крокъс.

— Защото всичко е отмито от водата, момче. Вълни са съборили тази морска стена. Век след век. Отраснал съм в пристанищен град все пак. Виждал съм какво може да направи водата. Императорът беше наредил да се пресуши Малазкият залив, преди да се построят имперските пристани — показаха се стари вълноломи и така нататък.

— Стигна горе и спря да си поеме дъх. — Всички видяха, че Малаз е по-стар, отколкото някой може да си представи.

— И че оттогава морското равнище се е вдигнало — подхвърли Маппо.

— Да.

Щом стигнаха горе, градът се разстла пред очите им. Макар руините да бяха почти заличени от времето, личеше, че е унищожен умишлено. Всяка постройка беше съборена почти до основи — дело на опустошителна сила и ярост. Трънливи храсти запълваха всяко останало открито пространство, а ниските чворести дървета се бяха впили в каменните отломки.

Късове от мраморни статуи лежаха пръснати навсякъде, все в онзи суров стил, който Маппо беше видял върху чирепа. Треллът започна да долавя нещо познато в начина, по който бяха изобразени тези човешки фигури.

„Легенда, разказвана на Джаг Одан… приказка, разправяна от старците в моето племе…“

Икариум не се виждаше никакъв.

— Сега накъде? — попита Фидлър.

Тънък вопъл прониза ума му и по тъмната му кожа изби пот. Маппо пристъпи напред.

— Надуши нещо, а?

Едва чу въпроса на сапьора.

От това, което беше останало, трудно можеше да се различи планът на града, но Маппо тръгна по картата, която беше в ума му, изписана от спомена за легендата, от ритъма й, от точното му отмерване, когато я редяха на грубоватата, кънтяща архаична реч на трелл. Народът, непритежаващ писмо, използваше устното слово с невероятно съвършенство. Думите се превръщаха в числа, числата — в кодове, кодовете — във формули. Думите съдържаха тайни карти, измерваха разстояния, описваха плана на смъртни умове, истории, градове, континенти и Лабиринти.

Племето, което Маппо беше приел за свое, през всичките онези столетия бе предпочело да се върне към древните обичаи, отхвърляйки промените, засегнали народа на трелл. Стареите бяха показали на Маппо и на останалите всичко, което бе застрашено да се забрави,

силата, съдържаща се в разказването на истории, ритуала на разгръщането на паметта.

Маппо знаеше къде е отишъл Икариум. Знаеше какво ще намери джагът. Сърцето му вече биеше лудо в гърдите му, крачките му се бяха ускорили, когато се изкачи върху грамадата отломки, през тръните храсти, издраскали дори и неговата корава кожа.

„Седем главни булеварда във всеки град на Първата империя. Небесните духове съзерцават отгоре свещеното число, седем опашки на скорпиони, седем жила срещу пясъчния кръг. За всеки, който би поднесъл жертвен дар на Седемте святи, погледни пясъчния кръг.“

Фидлър извика някъде зад него, но треллът не му отвърна. Беше намерил един от лъкатушещите булеварди и крачеше към центъра.

Седемте скорпионски трона някога се бяха извисявали над площада, всеки с височина от седемдесет и седем разтега. Всички бяха порутени… „От ударите на меч, от несъкрушимо оръжие, в ръце, заредени с неописуема ярост.“

Почти нищо не беше останало от даровете и приношенията, струпани някога върху пясъчния кръг, с едно изключение, пред което стоеше сега Икариум. Вкочанен, джагът беше вдигнал глава, за да обхване погледът му огромното, издигащо се пред него съоръжение.

По железните части не се виждаше и едно петънце от ръжда и те щяха да продължават да се движат в ритъм, неуловим за смъртни очи. Огромният диск над цялото съоръжение стоеше под ъгъл, мраморната му повърхност бе покрита с врязани символи. Извърнат беше към слънцето, въпреки че огненото му кълбо едва прозираше през златистата мъгла.

Маппо бавно закрачи към Икариум и спря на две крачки зад него.

Джагът усети появата му, защото заговори.

— Как е възможно това, приятелю?

Беше глас на объркано дете и се заби като жило в сърцето на трелла.

— Виждаш ли, това е мое — продължи джагът. — Мой… дар. Или така поне успявам да разчета на това древно писмо на Омтоуз. Нещо повече, отбелязал съм — много точно — сезона и годината на построяването му. И виж как се е извърнал дискът, тъй че да мога да

видя омтоузкото съответствие за тази година… което ми позволява да изчисля…

Гласът му заглъхна.

Маппо се сви в себе си, неспособен да проговори, неспособен да мисли дори. Болка и страх го изпълниха дотолкова, че и той също се почувства като дете, изправено пред кошмар.

— Кажи ми, Маппо — продължи след дълга пауза Икариум, — защо рушителите на този град не са разрушили и това нещо? Вярно, то е заредено с магия, а тя го прави несъкрушимо за разрухата на времето… но така е било и с тези седем трона… същото е било и с много други дарове в този кръг. Всички направени неща могат да се строшат, в края на краищата. Защо, Маппо?

Треллът се молеше дано приятелят му да не се обърне, дано да не види лицето му, очите му. „Най-ужасният детски страх, самото лице на кошмара — майка, баща, цялата любов е изтръгната и заменена с хладна съсредоточеност или със сляпо пренебрежение, със самата липса на обич… и детето се пробужда с писък…“

„Не се обръщай, Икариум, няма да понеса да видя лицето ти.“

— Сигурно съм сбъркал — каза Икариум все с този кротък, невинен тон. Маппо чу стъпките на Фидлър и Крокъс зад себе си. Нещо във въздуха ги накара да затихнат, спря ги. — Грешка в пресмятането, или съм се подвел нещо в разчитането. Езикът на Омтоуз е древен, съвсем смътно се е съхранил в паметта ми — навярно е бил смътен още тогава, когато съм го построил. Знанието, което сякаш съм съхранил, ми се струва… точно, но не съм съвършен, нали? Увереността ми може да е плод на самозаблуда.

„Да, Икариум. Не си съвършен.“

— Според изчисленията ми са изтекли деветдесет и четири хиляди години, откакто за последен път съм стоял тук, Маппо. Деветдесет и четири хиляди. Тук би трябвало да има някаква грешка. Нито една руина не би могла да оцелее толкова дълго, нали?

Маппо неволно сви рамене. „Откъде бихме могли да знаем може ли, или не?“

— Вложената магия навярно.

„Навярно.“

— Чудя се, кой ли е разрушил този град?

„Самият ти, Икариум. Но дори в сляпата си ярост част от теб разпозна онова, което сам си построил, и го остави непокътнато.“

— Които и да са били, притежавали са огромна сила — продължи джагът. — Т’лан Имасс са дошли тук, опитали са се да прогонят врага — стар съюз между жителите на този град и Мълчаливата орда. Пръснатите им кости лежат заровени в пясъка под нас. С хиляди. Що за сила е могла да постигне това, Маппо? Не са Джагът, дори при най-големия им възход, преди хиляда хилядолетия. А и К’Чаин Че’Малле са изчезнали още по-рано. Не го разбирам това, приятелю.

Една мазолеста ръка падна на рамото на Маппо, стисна го силно за миг, след което се отдръпна и Фидлър го подмина.

— За мен отговорът е съвсем ясен — промълви войникът, спрял се до джага. — Сила на асцендент. Гневът на бог или на богиня е развихрил това опустошение. Колко сказания си слушал за древни империи, стигнали твърде далеч в гордостта си? Кои са били Седемте святи преди всичко? Които и да са били, тук те са били почитани, в този град, а несъмнено и в градовете, негови побратими из цяла Рараку. Седем трона — виж гнева, който се и изсипал над всеки от тях. На мен ми изглежда… лично. Тук е изплющяла ръката на бог или на богиня, Икариум — но който и да е бил, след това се е отдръпнал от смъртните умове, защото аз поне не мога да се сетя за който и да е асцендент, способен да изсипе такава мощ, каквато виждаме тук…

— О, могли са — каза Икариум с подновена живост в гласа, — но оттогава са разбрали колко по-ценно е коварството в намесата в делата на смъртните — старият начин е бил твърде опасен във всяко отношение. Подозирам, че даде отговор на въпроса ми, Фидлър…

Сапьорът сви рамене.

Маппо усети как сърцето му се укроти. „Просто не мисли повече за този самотен оцелял артефакт, Икариум.“ Той потръпна и въздъхна дълбоко. Погледна Крокъс. Момъкът гледаше всичко с такова нехайно безразличие, че треллът се зачуди дали е добре с ума.

— Деветдесет и четири хиляди години… трябва да е някаква грешка — промълви Икариум. Обърна се и се усмихна вяло на трелла.

Очите на Маппо се навлажниха от сълзи. Той кимна и извърна глава, за да надмогне новия пристъп на жалост.

— Е — каза Фидлър, — дали да не продължим по дирите на Апсалар и баща й?

Икариум се съвзе и промълви:

— Да. Близо сме… до много неща, изглежда.

„Опасно пътуване, наистина.“

В нощта на сбогуването си, преди толкова столетия, в часовете, в които ритуално беше освободен от последните си клетви във вярност, Маппо бе коленичил пред най-старата жена на племето в тясната й опушена юрта.

— Трябва да знам повече — прошепна той. — Повече за тези Безименни, които толкова настоятелно искат това от мен. Вречени ли са в някой бог?

— Някога, но вече не — отвърна му старицата, извърнала очи. — Низвергнати, прокудени. По времето на Първата империя, която всъщност не била първата — защото Т’лан Имасс си присвоили тази титла много преди това. Били са лявата ръка, секта на дясната ръка — и двете водят, и трябва да плеснат. Но ето, че ония, що трябвало да останат Неназовани, навлизайки в загадки… — Старицата отсече с ръка, жест, който Маппо никога досега не беше виждал у стареите на племето. Джагътски жест, осъзна той стъписан. — Загадките на друг са ги отвлекли от пътя. Поклонили са се на друг господар. Това е всичко, което може да се каже.

— Кой е бил този нов господар?

Жената поклати глава и му обърна гръб.

— Чия сила е вложена в тоягите, които носят?

Не му отвърна.

С времето Маппо беше повярвал, че е намерил отговора на този въпрос. Но знанието не носеше утеха.

Бяха оставили далече зад гърба си древния остров и бяха навлезли дълбоко в глинестата низина. Слънцето бавно започна да гасне. Конете страдаха, имаха нужда от вода, каквато дори Икариум и Маппо с вещината си не можеха да намерят в пустинята. Треллът

нямаше никаква представа как се справят Апсалар и баща й, но ето, че продължаваха да са далече пред тях, ден след ден.

„Тази диря няма нищо общо с Ша’ик. Отведени сме далече от местата, където се вихрят тези неща, далече от мястото, където беше убита Ша’ик, далече от оазиса. Фидлър знае коя е крайната ни цел. Извлякъл е това знание от тайните, които крие в себе си. Всъщност всички го подозираме, макар че никой не го изрича на глас — може би само Крокъс не го осъзнава, но е твърде възможно да подценявам младежа. Потънал е в себе си… — Маппо хвърли поглед към Фидлър. — Вървим към мястото, което си търсил през цялото време, войнико.“

Мракът се сгъстяваше над голия пейзаж, но все пак имаше достатъчно светлина, за да се види смразяващото сливане на следи. Пълчища соултейкън и д’айвърс, броят им беше ужасяващ, всички се събираха и продължаваха по стъпките на Апсалар и баща й.

Водеха конете за юздите. Крокъс беше изостанал на десетина крачки. Маппо почти не забеляза тази малка подробност, докато викът на даруджистанеца не го накара да се обърне светкавично. Крокъс беше на земята и се боричкаше с някакъв човек в прашния сумрак. По напуканата глина пробягваха сенки. Момъкът успя да прикове към земята онзи, с когото се бореше, и го стисна за китките.

— Знаех си, че се промъкваш наоколо, пор такъв! — изръмжа Крокъс. — От часове наред, още преди да стигнем острова! Трябваше само да изчакам и ето, че те спипах!

Върховният жрец беше спрял да рита и да се мъчи да се освободи.

— Още само хиляда крачки! — изсъска той. — И измамата ще е пълна! Видяхте ли знаците на славния ми успех? Всички ли сте толкова затъпели? О, колко съм жесток в нечестивите си помисли! Ала вижте как отвръщам на обвиненията им с мъжествено мълчание, ха!

— Можеш да го пуснеш — каза Икариум на Крокъс. — Няма да избяга.

— Да го пусна? Какво ще кажеш да го обеся?

— На следващото дърво, което срещнем, момче — ухили се Фидлър. — Обещавам ти.

Даруджистанецът пусна Върховния жрец. Искарал се надигна, присвит като плъх, чудещ се накъде да побегне.

— Гибелно развитие! Смея ли да ги придружа? Дали да рискувам славата да видя със собствените си очи зрелите плодове на гениалните си усилия? Добре съм прикрит зад тази колебливост и няма да разберат нищо!

— Идваш с нас — изръмжа Крокъс, ръцете му бяха на дръжките на камите, затъкнати в колана му. — Каквото и да се случи.

— Че разбира се, момко! — Искарал закима. — Та аз просто бързах да ви догоня. — Наведе глава. — Той ми вярва, виждам го на лицето му. Глупакът му с глупак, жегата му е размекнала мозъка! Кой може да се мери с Искарал Пъст? Никой! Триумфирай, но кротко, много кротко. Ключът за разбирането е в неизвестната природа на Лабиринтите. Могат ли да бъдат разкъсани на парченца? О, да. О, да. Как не? И тъкмо в това е тайната на Рараку! Скитат се от свят на свят, без да знаят… а пред нас, ах, тътрещият се великан, който е сърцето! Истинското сърце, не трънливият оазис на Ша’ик, о, какви глупци! — Замълча и ги огледа един по един. — Защо сте ме зяпнали така? Трябва да вървим. Само хиляда крачици още до копнежа на сърцата ви, хи-хи!

— О, Гуглата да те вземе дано! — Крокъс стисна Върховния жрец за яката. — Я да тръгваме.

— Ах, колко ласкаво отношение от страна на добродушния младок! — промърмори Искарал. — Такива топли дружески жестове, ох, просто съм трогнат, нали?

Маппо погледна към Икариум и забеляза, че джагът също се е вторачил в него. Спогледаха се. „Разкъсан Лабиринт. Какво, в името на всички богове, се е случило на тази земя?“ Размениха си въпроса мълчаливо, макар че в ума на трелла се прокрадна и друга мисъл. „Легендите твърдят, че Икариум се е появил точно оттук, излязъл е от Рараку. Разкъсан Лабиринт — Рараку променя всичко, което стъпи върху изстрадалата й земя — богове, нима наистина сме стигнали там, където се е родил кошмарът на Икариум?“

Продължиха напред. Гаснещият бронз на небето потъмня в непроницаем мрак — беззвездна пустош, която сякаш бавно се утаяваше, снишаваше се около тях. Мърморенето на Искарал Пъст заглъхна, погълнато от нощта. Маппо забеляза затруднението на Фидлър и Крокъс, макар че и двамата продължаваха да вървят, протегнали напред ръце като слепци.

Икариум, който вървеше на десетина крачки пред останалите, изведнъж спря и се обърна.

Маппо килна глава да покаже, че и той е забелязал двете фигури, застанали на петдесетина крачки по-нататък. Апсалар и Слуга. „Единственото име, с което ми е познат. Простичка, но злокобна титла.“

Джагът направи няколко крачки и хвана една от протегнатите ръце на Крокъс.

— Намерихме ги. Изглежда, ни чакат. Пред някакъв праг.

— Праг ли? — сопна се Фидлър. — Бързия Бен не ми е споменавал за такова нещо. Праг към какво?

— Овързано, разпрано парче от Лабиринт — изсъска Искарал Пъст. — О, вижте как дирята води в него. Глупците са я последвали, до един! Върховният жрец на Сянка бе натоварен да нагласи лъжлива диря и вижте, о, вижте как се е справил, милият!

Крокъс се обърна към него.

— Но защо ни е довел тук баща й? За да се напъхаме и да ни избие цяла орда соултейкън и д’айвърс?

— Слуга се е запътил за дома си, загубеняко! — Върховният жрец отново заподскача на място. — Стига сливането първо да не го убие, разбира се! Хи-хи! И взима нея, и сапьора също, и теб — да, теб, момко. Теб! Джага питай какво ви чака в Лабиринта! Чака, като ръка, стиснала този къс от реалността!

Апсалар и баща й закрачиха към тях.

Маппо се беше чудил как ли щеше да изглежда тази среща, но нито едно от очакванията му не можеше да се сравни с реалността. Крокъс вадеше камите и се готвеше да скочи към гласа на Върховния жрец. Икариум стоеше зад даруджистанеца, готов всеки момент да го обезоръжи. Сцената беше почти комична, тъй като Крокъс не можеше да види нищо, а Искарал Пъст мяташе гласа си от десетина места наведнъж, като в същото време продължаваше шантавия си танц.

Фидлър изруга под нос — беше извадил от торбата си очукан фенер и ровеше за кремък.

— Смеете ли да стъпите на пътечката? — пропя Искарал. — Смеете ли? А?

Апсалар спря пред Маппо.

— Знаех, че ще успеете. — Обърна се към младежа. — Крокъс! Аз съм тук…

Той се извърна рязко, прибра ножовете и пристъпи към нея.

От мястото, където се беше присвил Фидлър, засвяткаха искри.

Треллът видя как Апсалар улови протегнатите ръце на момъка и го прегърна. „Ех, момче, не знаеш колко трогателна е тази твоя слепота…“

Аура, останала от божество, беше полепнала по нея, но вече си беше станала съвсем нейна. Това го обезпокои.

Икариум се приближи до Маппо и промълви:

— Треморлор.

— Да.

— Някои твърдят, че Азатите всъщност са добри, сила, която трябва да удържа силата, че възникват там, където и когато потрябва. Приятелю, започвам да съзирам много истина в тези твърдения.

Треллът кимна. „Толкова болка има в този разкъсан Лабиринт. Ако можеше да тръгне, да се понесе, щеше да сее ужас и хаос. Треморлор го удържа тук — Искарал Пъст говори истината — и все пак как е могла Рараку да го усуче така…“

— Усещам соултейкън и д’айвърс вътре — каза Икариум. — Пристъпват пипнешком, мъчат се да намерят Къщата…

— Защото вярват, че е порта.

Фенерът светна със смътна жълтеникава светлина, разсейваща мрака само на няколко крачки. Фидлър се надигна и погледна Маппо.

— Там наистина има порта, просто не е тази, която търсят превъплъщенците. Нито пък ще стигнат до нея — основите на Азат ще ги погълнат.

— Както могат да погълнат и всички нас — намеси се нов глас.

Обърнаха се към застаналия до тях баща на Апсалар.

— Ще съм ви много задължен, ако положите усилия да разубедите дъщеря ми да не пристъпва по-навътре — изхриптя той. — Не можем да пробваме през портата, защото е вътре в Къщата…

— Но все пак я доведе тук — прекъсна го Фидлър. — Признавам, бездруго търсехме Треморлор, но каквито и причини да си имал, били са свързани с Искарал Пъст, нали?

— Имаш ли си име, Слуга? — попита Маппо.

— Реллок — с гримаса отвърна старецът, обърна се към Фидлър и поклати глава. — Не мога да предполагам мотивите на Върховния жрец. Направих само това, което той ми нареди. Последна задача за Върховния жрец, за да изчистя дълга си, а аз винаги изчиствам дълговете си, дори и към богове.

— Те са ти върнали ръката, която си изгубил — каза сапьорът.

— И пощадиха живота ми и този на дъщеря ми, в деня, в който дойдоха Хрътките. Никой друг не оцеля…

Фидлър изсумтя.

— Хрътките бяха техни, Реллок.

— Да, но все пак… Виждаш ли, това е лъжливата диря, тази, която отвежда превъплъщенците настрани, води ги…

— Надалече от истинската порта — довърши вместо него Икариум. — Онази, която е под храма на Пъст.

Реллок кимна.

— Просто трябваше да довършим лъжливата диря. Аз и дъщеря ми. Като поставяме знаци, заблуждаващи следи и така нататък. Но с това се свърши. Скрихме се в сянката, докато превъплъщенците се изсипят вътре. Ако съм обречен да умра на легло в селцето си в Итко Кан, то тогава е все едно колко дълъг ще е пътят.

— Реллок иска да се върне към риболова, хи-хи! — запя Искарал Пъст. — Но мястото, което остави, не е това, в което ще се върнеш, о, не. От ден на ден, да не говорим за години. Реллок извърши дело, воден от ръцете на богове, но ето, че си мечтае да тегли мрежи, да го пече слънцето и да дърпа въжетата! Той е сърцето на Империята — Ласийн би трябвало да си го запише! Да си го запише!

Фидлър извади арбалета и го зареди.

— Всеки от вас може да реши каквото намери за добре. Аз обаче трябва да вляза. — Замълча и погледна през рамо към конете. — Ще се наложи и да оставим животните. — Приближи се до коня си и започна да го разседлава. Когато свърши, въздъхна и го потупа по врата. — Накара ме да се гордея, но ще е по-добре да се махнеш оттук — заведи и другите, приятелю. В стана на Ша’ик…

След миг останалите също закрачиха към конете си.

Икариум се обърна към трелла.

— Аз също трябва да ида.

Маппо притвори очи, за да спре вртопа в душата си. „Богове, какъв страхливец съм!“

— Приятелю?

Треллът кимна.

— О, всички ще влезете! — обади се Върховният жрец, без да спира танца си. — За да подирите отговори, и още отговори! Ала в стаените си мисли се изсмивам и ви предупреждавам всички с думи, които не ще чуете — пазете се от ловкост на ръката. Сравнят ли се с Азата, безсмъртните ми богове са като пипкави дечица!

---

[1] Парцалена запушалка — Бел.прев. ↑

16.

За Треморлор, за Пясъчния трон
говорят, че е сред Рараку.
Дом на Азата, сам стои
над изкорубена земя,
където всяка диря призрак е
и всеки призрак води
към портата на Треморлор.

„Шарки на Азата“
Безименните

Просналата се на запад и на изток кедрова гора беше пълна с пеперуди. Прашно зеленото на дърветата едва се виждаше под пърхащия им бледожълт саван. Покрай ровините на Ватар между голите като скелети клони растеше папрат и скриваше всичко освен керванския път.

Историкът беше изоставил колоната и беше спря коня си на върха на нисък хълм, издигащ се над гористата равнина. Кучешката верига се влачеше разтегната, умората изпъваше брънките й. Прахта се вдигаше над нея като призрачен плащ, стиснат от вятъра и подгонен на север.

Дюйкър отмести погледа си от далечината и огледа възвишението под нозете си. Под тревата като корона се подаваха ръбести каменни блокове, подредени в концентрични кръгове. Беше виждал някога такива, но не помнеше къде. Въздухът бе натежал от някаква смътна, пронизваща тревога.

От кервана се отдели в тръс някакъв конник и подкара към него. Това, че язди с усилие, си личеше. Дюйкър се намръщи. Ефрейтор Лист все още не беше се изцерил напълно. Рискуваше да окуцее

завинаги с тази своя преждевременна активност, но нямаше начин да го разубеди.

— Историко — извика Лист и дръпна юздите.

— Ефрейтор, ти си глупак.

— Да, сър. Пристигна вест, от западния фланг на ариергарда. Видели са предните части на Корболо Дом.

— На запад? Значи иска да стигне до реката преди нас, точно както предположи Колтейн.

Лист кимна и избърса потта от челото си.

— Да. Конница, най-малко трийсет ескадрона.

— Ако се наложи да си пробиваме път през трийсет ескадрона, за да стигнем до брода, ще ни забавят…

— И главните сили на Корболо Дом ще захапят опашката ни, да. Точно затова Юмрукът праща напред Мармотите. Моли ви да се присъедините към тях. Ездата ще е тежка, сър, но конят ви е здрав — поне в сравнение с повечето.

„Да де, в сравнение с повечето.“

— Шест левги?!

— По-скоро седем, сър.

„Лека следобедна езда, при нормални обстоятелства.“

— Сигурно тъкмо ще пристигнем и ще трябва да обръщаме конете, за да срещнем щурма.

— Те ще са също толкова уморени колкото нас, сър.

„Съвсем не, ефрейтор, и двамата го знаем. По-лошото е, че ще ни превъзхождат с повече от трима срещу един.“

— Е, поне ще е хубава езда.

Лист кимна и погледна към гората.

— Никога не съм виждал толкова пеперуди на едно място.

— Мигрират, като птиците.

— Казват, че реката била почти пресъхнала.

— Това е добре.

— Но бродът е тесен. По-голямата част от реката минава през клисура.

— Какво показват виденията ти за тази река?

Лицето на Лист светна.

— Тя е граница, сър. Отвъд нея се простира миналото.

— А каменните кръгове на този хълм?

Младежът сепнато погледна надолу и възкликна:

— Дъх на Гуглата!

Дюйкър се усмихна криво и хвана юздите.

— Виждам, че Мармотите са тръгнали. Няма да е добре да ги караме да чакат, нали?

Силен лай разцепи въздуха при авангарда и историкът, подкарал в тръс към събралите се там офицери, с изненада видя между песовете-браничари едно домашно пале, чиято доскоро грижливо вчесвана дълга козина се бе превърнала в мръсно и опърпано валмо от тръни, засъхнала кръв и кал.

— Мислех, че този плъх отдавна е минал през корема на някое от псетата — рече Дюйкър.

— Аз вече съжалявам, че не е — отвърна Лист. — От тоя лай ме заболяха ушите. Вижте го как се ерчи, все едно че то е водачът на глутницата.

— Може и да е. Подходът, ефрейтор, може да е много ефикасен и не бива да се подценява.

Колтейн обърна коня си към двамата и каза:

— Пак пратих да доведат капитана на инженерната рота. Започвам да вярвам, че просто не съществува. Кажете ми — да сте го виждали случайно?

Дюйкър поклати глава.

— Боя се, че не, макар да ме увериха, че си е жив и здрав, Юмрук.

— Кой ви увери?

Историкът се намръщи.

— Ами… всъщност не помня.

— Точно така. Имам чувството, че сапьорите нямат никакъв капитан, но не им се ще да им назначим.

— Би било доста сложна заблуда, за да я поддържат толкова дълго, Юмрук.

— Смятате, че не са способни ли?

— О, не, сър, ни най-малко.

Колтейн изчака, но историкът нямаше какво повече да каже по въпроса и след малко Юмрукът въздъхна.

— Ще тръгнете ли с Мармотите?

— Да, Юмрук. Но моля ефрейтор Лист да остане тук, с главната колона…

— Но, сър…

— От теб да не съм чул повече нито дума, ефрейтор — прекъсна го Дюйкър. — Юмрук, той изобщо не е оздравял.

Колтейн кимна.

Конят на Бълт профуча между Юмрука и историка. Пиката на ветерана излетя от ръката му и изсвистя като светкавица през високата трева покрай пътя. Джавкащото пале изврещя уплашено, отхвърча настрани от пътя й и заподскача като дрипаво кълбо от кал и слама.

— Проклятие на Гуглата! — изръмжа Бълт. — Пак не го улучих!

— Нищо чудно, че не млъква — подхвърли Колтейн, — като се опитваш да го убиеш по няколко пъти на ден.

— Чичо, едно пале ли те ядосва? — попита учуден Дюйкър.

— Гледай ти да не ме ядосаш, старче — изръмжа уикецът.

— Е, време е да тръгвате — рече Колтейн на Дюйкър и погледна над рамото му. Историкът се обърна и видя Недер. Беше пребледняла, посърнала и затворена в себе си. От тъмните й очи все още струеше болка, но тя седеше в седлото с изправен гръб. Ръцете й бяха почернели, дори плътта под ноктите, все едно че бяха топени в катран.

Скръб прониза душата му и той извърна очи.

Щом стигнаха гората, пеперудите се вдигнаха пред тях във вихрещ се облак. Конете се занадигаха на задните си крака, някои се заспъваха, ударени от идващите след тях, и доскорошната сцена на неземна красота отстъпи място на безпорядък. А после, докато конете скачаха, цвилеха, блъскаха се и мятаха глави, напред се втурна глутницата кучета-браничари. Гмурнаха се в блатясалата низина и от пътя им се разхвърчаха рояци насекоми.

Дюйкър изплю сдъвканите крилца на някаква пеперуда, пъхнала се в устата му, зърна за миг едно от тичащите псета и това, което видя, го накара да примигне и да поклати глава невярващо. „Не, не може да бъде. Абсурд!“ Беше кучето Бент и като че ли носеше в устата си четирикрако валмо козина.

Редът се възстанови, кучетата успяха да разчистят пътя и колоната отново подкара в тръс. Нямаше ги обичайните подвиквания, шеги и походни песни, които да придружат тътена на копитата и злокобния шепот на стотиците хиляди крилца на пеперуди, галещи въздуха над главите им.

Походът придоби някакво свръхестествено свойство, гмурна се в ритъм, който изглеждаше безкраен и извънвременен, все едно че плуваха в река от мълчание. Папратта и мъртвите дървета заотстъпваха пред групички от млад кедър, твърде малобройни от тази страна на реката, за да се нарекат гора. От старите дървета бяха останали само пънове. Горичките се превърнаха в смътен фон, пред който се вихреше бледожълтото и пърхането му изпълни периферното зрение на Дюйкър толкова, че главата го заболя.

Яздеха със скоростта на браничарите — а те се оказаха неуморни, много по-здрави и жизнени от конете и ездачите, които ги следваха.

Керванският път бе най-добрата възможност да стигнат първи до брода. Конницата на Корболо Дом щеше да мине през младите кедри и щеше да се забави — макар че онова, което най-много щеше да я забави, бяха пеперудите.

След около четири левги откъм запад отекна нов звук, някакво странно шумолене, което Дюйкър в началото едва засече, докато неестественото му, неравномерно прекъсване не го накара да се вслуша. Той догони Недер и я попита какво става.

Тя го погледна плахо и каза:

— С тях е тръгнал маг. Разчиства им пътя.

— Значи Лабиринтите отново са достъпни?

— Вече от няколко дни, историко.

— Как унищожава пеперудите този маг? С огън? С вятър?

— Не. Просто отваря Лабиринта си и те потъват в него. Забележи, времето между всяко усилие е все по-дълго. Той се изморява.

— Е, това е добре.

Момичето кимна.

— Ще стигнем ли брода преди тях?

— Мисля, че да.

Излязоха на втора оголена ивица. Отвъд нея от земята се издигаха скали — накъсана линия от изток на запад, под изпълненото с пеперуди небе. Пътят се спускаше към широка просека, под която се виждаше равен жълт килим от пеперуди, движещ се бавно на изток.

„Река Ватар. Погребалната процесия на измрелите насекоми към морето.“

Бродът беше маркиран с две редици колове, с вързана на всеки кол дрипа — като опърпани знамена на удавена армия. От източната страна по течението, оттатък коловете, стоеше на котва голям кораб.

Щом го видя, Недер ахна. Дюйкър потрепери.

Корабът беше обгорял, опърлен, съвсем почернял от пожара и нито една пеперуда не кацаше на него. Греблата — повечето строшени — стърчаха безразборно. Онези, които все още бяха здрави, бяха потопени във водата и мъртвите насекоми се трупаха по тях на плътни буци.

Край едно малко тлеещо все още огнище беше вдигнат на колове навес от корабно платно. Под тази набързо стъкмена шатра седяха трима мъже.

Браничарите ги бяха обкръжили в плътен кръг и ги гледаха настръхнали.

Пронизително джавкане и Дюйкър трепна. „Богове подземни, не съм си го въобразил.“

Историкът и Недер спряха малко зад обикалящите нервно кучета. Един от мъжете под навеса — лицето и ръцете му имаха странния цвят на патиниран бронз — се надигна от навитите въжета, на които седеше, и пристъпи отвън.

Палето налетя срещу него, но изведнъж спря, престана да джавка и махна вяло с проскубаната си опашка.

Мъжът се наведе, вдигна го и го почеса зад мръсните уши. После изгледа уикците изпод вежди.

— Е, кой претендира да е старши на тая страховита орда? — попита на малазански.

— Аз — отвърна Недер.

— Съвпада — промърмори мъжът.

Дюйкър се навъси. Нещо много познато имаше в тези хора.

— Какво означава това?

— Да кажем, че ми е дошло до гуша от надути властни момиченца. Аз съм капитан Геслер, а онова там е нашият кораб, „Силанда.“

— Малцина днес биха избрали това име — рече историкът.

— Не си търсим белята. Това наистина е „Силанда“. Качихме се на него… далече оттук. Е, вие ли сте това, което е останало от ония уикци, дето слязоха в Хисар?

Недер се намеси.

— Как стана така, че ни чакате?

— Не сме ви чакали, момиченце. Бяхме извън залива Убарид, само че градът вече беше паднал и срещнахме не един вражески кораб, тъй че се свряхме тук, канехме се да се измъкнем през нощта. Решихме да тръгнем за Ейрън…

— В името на духа на Гуглата! — възкликна Дюйкър. — Вие сте моряците от селото! В нощта на въстанието…

Геслер го изгледа намръщено.

— Вие бяхте с Кълп, нали?

— Той е, да — каза Сторми, надигна се и се приближи. — Кълна се в копитото на Финир, изобщо не мислех, че ще ви видя пак.

— Предполагам, че имате какво да разправяте — подхвърли Дюйкър.

— И още как — ухили се ветеранът.

— Колко е съставът ви? — попита Недер, вперила очи в „Силанда“.

— Трима.

— Корабният екипаж?

— Мъртви.

Ако не беше толкова уморен, историкът щеше да забележи известна сухота в този отговор.

Осемстотинте конници на клана на Мармота направиха тройно заграждение около центъра на поляната, след което започнаха да разполагат кръговата отбрана. През горичките на запад тръгнаха съгледвачи и се върнаха почти веднага с вестта, че предните отряди на Корболо Дом са пристигнали. Защитниците от външния кръг

запригответяха оръжията си, а останалите продължиха да копаят окопите.

Когато и Трут излезе от навеса и застана до Сторми и Геслер, Дюйкър забеляза, че и тримата са добили този бронзов тен. И тримата бяха без брада, а по лъсналите им темета беше набола рядка четина.

Въпреки пороя от въпроси, кипнал в мислите на историка, вниманието му беше привлечено от „Силанда“.

— Не са ви останали платна, ефрейтор. Да не би да намеквате, че само тримата сте се справили и с греблата, и с руля?

Геслер се обърна към Сторми и изръмжа:

— Пригответе се за бой — тези уикци вече са се скапали. Трут — при лодката. Може да се наложи да си разкараме бързо задниците оттук. — Обърна се рязко и изгледа историка. — „Силанда“ си върви сама, може да се каже — съмнявам се, че ще ни стигне време да ви обясним. Тая раздърпана уикска сган, като гледам, я чака последният бой — бихме могли да вземем стотина, стига да не се мръщите много на компанията…

— Ефрейтор — прекъсна го Дюйкър. — Тази „раздърпана сган“ е част от Седма. Вие сте морски пехотинци и…

— Крайбрежни. Нали? Официално не сме от Седма и не ми пука дори да сте отдавна изгубилият се брат на Кълп, ако ще ми държите такъв тон. По-добре започнете с обяснението как тъй трагично сте си изгубили униформата, и ако мине, може и да започна да ви наричам „сър“, а може и да не започна и да приключите с размазан нос.

Дюйкър примига — „Като че ли вече съм преживявал нещо подобно…“ — след което бавно продължи:

— Вие сте морски пехотинци и допускам, че Юмрук Колтейн ще се заинтересува от разказа ви, а аз, като имперски историк — също. Щабът на крайбрежните части е в Сиалк, което значи, че капитан Лъл е ваш командир. Несъмнено той също ще иска да чуе рапорта ви. Останалата част на Седма и още два уикски клана са на път за насам заедно с четиридесет и пет хиляди бежанци. Господа, откъдето и да сте дошли, вие вече сте тук, което значи, че се връщате в имперската армия.

Сторми го изгледа с присвити очи.

— Кълп ни е разправял много неща за вас, историко, макар да не си спомням нищо добро. — Поколеба се, после сгуши арбалета си в

едната ръка и протегна другата. — Все пак мечтая си да го срещна тоя кучи син, за да го обвиня за всичко, което претърпяхме, макар да съжалявам, че едно кисело старче не е вече с нас, за да го увия в лентички и да ти го натикам в гърлото.

— Казва ви го с най-добри чувства — обади се Геслер.

Дюйкър пренебрегна протегнатата ръка и след малко войникът си я прибра и сви рамене.

— Трябва да знам какво е станало с Кълп — каза Дюйкър.

— И ние не бихме имали нищо против да го научим — отвърна Сторми.

Двама от бойните главатари на клана се приближиха, за да поговорят с Недер. Тя ги изслуша намръщена.

— Какво става, Недер?

Момичето махна с ръка и главатарите се оттеглиха.

— Конницата се установява на лагер нагоре по течението, на по-малко от триста крачки оттук. Подготвят се за атака. Започват да секат дървета.

— Дървета? И двата бряга тук са стръмни.

Тя кимна.

„Освен ако просто не строят палисада, а не понтонен мост, което би било безсмислено — не могат да се надяват, че ще преградят клисурата, нали?“

— Можем да вземем лодката нагоре по течението, да поразгледаме отблизо — обади се Геслер.

Недер се обърна и го прикова с поглед.

— Какво му е на кораба ви?

Геслер сви рамене.

— Малко е поопърлен, но още е годен за морето.

Тя го гледаше мълчаливо, без да мигне.

Ефрейторът направи гримаса, бръкна под опърления си елек и измъкна костена свирка, вързана на каишка на врата му.

— Екипажът е мъртъв, но това хич не ги забавя.

— И главите им са клъцнати при това — добави Сторми и широката му усмивка стъписа историка. — Това не пречи на добрите моряци, винаги съм го казвал.

— Главно са Тайст Андий — каза Геслер. — Хората се броят на пръсти. И още някакви други, в каютата… Сторми, как ги нарече

Хеборик?

— Тайст Едур, сър.

Геслер кимна и отново се обърна към историка.

— Да, с Кълп прибрахме Хеборик от острова, точно както искахте. С още двама. Лошата новина е, че ги изгубихме в един шквал…

— Удавиха ли се? — В душата на Дюйкър кипна буря.

— Е, не можем да сме сигурни — отвърна Сторми. — Не знам дали паднаха във вода, когато скочиха през борда — пламнахме, а онова, което ни носеше, можеше да е вода, но можеше и да не е.

Част от Дюйкър проклинаше тази славна и така мъчителна войнишка страст към подценяването. Другата му част, потресена от това, което чуваше, го накара да седне зашеметен на калната, покрита с трупове на пеперуди земя.

— Историк, придружете тези морски в лодката — каза Недер, — но гледайте да ги задържите по-далече от брега. Магът им е изтощен, няма защо да се безпокоите от него. Трябва да разбера какво става.

„Всички сме съгласни с това, момиче.“

Геслер се наведе и го дръпна да стане.

— Хайде с нас, сър, Сторми ще ви разкаже всичко по пътя. Не че си пестим приказките, просто сме тъпи.

Сторми изсумтя.

— Пък като свърша, може да ни разкажете как с Колтейн сте успели да оцелеете толкова дълго. Виж, това със сигурност си струва да се чуе.

— От пеперудите е, нали разбирате — изпъшка Сторми и пак натисна греблата. — На цяла стъпка дълбочина са, движат се по-бавно от течението отдолу.

— Гребали сме и в ледена киша — добави Геслер. — По-лошо е.

— Не се съмнявам — промърмори Дюйкър.

За повече от час бяха изминали малко повече от сто и петдесет разтега нагоре по течението през гъстия пласт удавени пеперуди. Северният бряг се беше извисил в стръмна скална урва, обрасла с мъх и увивни растения. Приближаваха се към остър завой.

Сторми беше изброил премеждията им, доколкото позволяваха оскъдните му умения на разказвач, и тъкмо поради явната му липса на въображение всичко изглеждаше съвсем достоверно. За Дюйкър беше останала непосилната задача да схване значението на събитията, на които бяха станали свидетели войниците. Това, че огненият Лабиринт, който бяха преживели, бе променил и тримата, беше повече от очевидно и отиваше далече отвъд странния цвят на кожата им. Сторми и Трут гребяха неуморно и ги теглеха със сила като за четирима. Дюйкър изгаряше от желание да стъпи на борда на „Силанда“ и в същото време изпитваше смъртен страх. Дори без усилената от магията чувствителност на Недер аурата на ужас, излъчваща се от кораба, терзаеше сетивата му.

— Вижте ей там, сър — каза Геслер.

Бяха стигнали до завоя на реката. Една рухнала скала беше стеснила коритото и водата кипеше пенлива и забързана. Десетина изпънати въжета свързваха двата бряга на височина от над шейсет стъпки. По тях над клисурата бавно се придвижваха убаридски стрелци.

— Лесно ще ги очистим — каза Геслер откъм кърмата. — Сторми е подходящият за задачата. Можеш ли да ни задържиш на място, Трут?

— Ще пробвам.

— Чакайте — спря ги Дюйкър. — Това е гнездо на оси, което е по-добре да не дразним. Числеността им превъзходство спрямо предните ни сили е много голямо. Освен това погледни от другата страна — поне сто войници вече са се прехвърлили.

— Ако са секли дървета, не е било, за да строят мост — промърмори капитанът и примижа към скалата, където се бяха присвили десетки фигури. — Някой от старшите им току-що дойде да ни погледне.

Дюйкър се вгледа и каза:

— Най-вероятно е магът. Е, ако ние не ги ужилим, дано и той се въздържи.

— Макар че е добра мишена — въздъхна Геслер.

Историкът поклати глава.

— Да се връщаме, ефрейтор.

— Добре, сър. Хайде назад, момчета.

Ядрото на войската на Корболо Дом беше заело позиции от двете страни на брода. Рядката гора бързо изчезваше с всяко ново отсечено дърво — кастреха клоните и прибираха трупите. Ничия зона с ширина не повече от седемдесет крачки разделяше двете сили. Търговският път беше оставен открит.

Недер седеше под навеса, притворила очи. Историкът изчака — подозираше, че е в магическа връзка със Сормо. След няколко минути тя въздъхна и попита, без да отваря очи:

— Какви са вестите?

— Изпънали са въжета над урвата и пращат стрелци от другата страна. Какво става, Недер? Защо Корболо Дом не атакува? Може да ни смаже като нищо.

— Колтейн е на по-малко от два часа оттук. Изглежда, вражеският командир иска да го изчака.

— Може да е усвоил арогантността на Камъст Релой.

— Един нов Юмрук и един ренегат Юмрук — изненадва ли ви, че Корболо Дом предпочита тази борба да е лична?

— Не, но със сигурност оправдава освобождаването му от императрица Ласийн.

— Юмрук Колтейн беше назначен вместо него. Всъщност императрицата даде ясно да се разбере, че Корболо няма никога да напредне в имперското командване. И той се чувства задължен да се докаже. С Камъст Релой бяхме свидетели на битки с брутална сила. Сега обаче ще видим битки на умове.

— Ако Колтейн дойде при нас, ще влезе между челюстите на дракон.

— Той го знае. И идва.

— Тогава може би наглостта е проклятието и на двете командвания.

Недер отвори очи и попита:

— Къде е ефрейторът?

Дюйкър сви рамене.

— Тук някъде. Наблизо.

— „Силанда“ ще откара колкото може да събере ранени войници — онези, които могат да се оправят. До Ейрън. Колтейн пита дали

желаете да ги придружите.

„Значи не е наглост, а фатална обреченост.“ Знаеше, че трябва да се поколебае, да помисли трезво над това предложение, но се чу да отговаря:

— Не.

Тя кимна.

— Той знаеше, че ще отговорите така и че ще го кажете веднага. — Вгледа се намръщено в лицето му. — Откъде Колтейн знае тези неща?

Дюйкър се сепна.

— Мен ли питаш? Дъх на Гуглата, та този човек е уикец, момиче!

— И все пак е загадка и за нас, историко. Клановете изпълняват заповедите му, без да казват нищо. Не обща увереност, нито взаимно разбирателство пораждат това мълчание. Мълчим от страхопочитание.

Дюйкър нямаше какво да отвърне на това. Загледа се в бледожълтите облаци, които се носеха в небето. „Мигрират. Същества на инстинкта. Гмуркат се в обречени течения. Красив и ужасен танц в чест на Гуглата. Всяка стъпка е белязана. Всяка стъпка…“

Юмрукът пристигна по тъмно. Воините на Враната се изсипаха напред да отворят коридор, през който да мине авангардът, последван от фургоните, натоварени с ранените, които бяха подбрани за „Силанда“.

Колтейн, с посивяло от умора лице, спря пред чакащите пред навеса Дюйкър, Недер и Геслер. Зад него застанаха Бълт, капитаните Лъл и Сълмър, ефрейтор Лист и магьосниците Сормо и Нил.

Лъл тръгна към Геслер.

Морският се навъси и изсумтя:

— Не сте такъв красавец, какъвто ви помня, сър.

— Знам ви по описание, Геслер. Някогашен капитан, после сержант, сега — ефрейтор.

— И с главата в лайната, да, сър.

— Двама ли са останали в отделението ви?

— Е, официално един, сър. Момчето е нещо като новобранец, макар и още необучен, един вид. Тъй че сме само двама, аз и Сторми,

сър.

— Сторми? Адютантът на Юмрук Картерон?

— Някога.

— Дъх на Гуглата! — Лъл се извърна към Колтейн. — Юмрук, тук имаме двама от Старата гвардия на императора… като крайбрежни морски.

— Службата беше лека, сър. Поне преди бунта.

Лъл свали шлема си и прокара пръсти през оредялата си, сплъстена от пот коса. Обърна се отново към Геслер.

— Повикайте момчето, ефрейтор.

Геслер махна с ръка и Трут излезе отпред.

Лъл го изгледа навъсено.

— Вече си официално в Морската пехота, момко.

Трут отдаде чест, с три пръста.

Бълт изсумтя. Капитан Лъл се навъси още повече.

— Къде… о, няма значение. — Обърна се отново към Геслер. — Колкото до вас и Сторми…

— Ако ни повишите, сър, ще ви фрасна по това, което е останало от лицето ви. А Сторми сигурно ще ви срита, като паднете. — Геслер се ухили.

Бълт профуча покрай Лъл и застана лице в лице с ефрейтора, толкова близо, че носовете им почти се долепиха.

— Ефрейтор — изсъска командирът, — мен също ли ще фраснете?

Усмивката на Геслер не трепна.

— Да, сър. И Гуглата да ме вземе, ако не ступам и Юмрука, стига да ме помолите учтиво.

Настъпи мъртва тишина.

Колтейн избухна в смях. Стъписването беше толкова силно, че Дюйкър и останалите го зяпнаха.

Бълт измърмори невярващо, отстъпи от Геслер, погледна историка и само поклати глава.

От смеха на Колтейн псетата нададоха дивашки вой и се струпаха настръхнали наоколо като бели призраци.

Развеселен за първи път от толкова време и без да спира да се смее, Колтейн се извърна към ефрейтора.

— И какво щеше да каже Картерон Кръст на това, боец?

— Щеше да ме фрасне в…

Не успя да довърши, защото юмрукът на Колтейн се стовари право в лицето му. Главата на Геслер отскочи назад, той залитна и тупна тежко на земята. Колтейн се извърна бясно, стиснал ръката си до гърдите, все едно че я беше натресъл в каменна стена.

Сормо пристъпи към него, хвана ръката му и я погледна.

— Духове долни, строшена е!

Всички се извърнаха към проснатия ефрейтор, който вече се надигаше; от носа му течеше кръв.

Нил и Недер се отдръпнаха панически от него. Дюйкър хвана момичето за рамото и го извърна към себе си.

— Какво има? Какво ви уплаши толкова?

Отвърна му Нил — шепнешком:

— Кръвта… този човек почти се е възнесъл!

Геслер не чу думите му. Гледаше Колтейн.

— Май ще го приема това повишение, Юмрук — процеди той през разцепените си устни.

„… почти се е възнесъл.“ Но Юмрукът… Двамата млади магьосници се бяха вторачили в Колтейн и за първи път Дюйкър видя съвсем ясно благоговението, изписано на лицата им.

„Колтейн премаза лицето на Геслер. Геслер, човек на ръба на възнесението… в какво?“ Спомни си как гребяха Сторми и Трут… необичайната им сила, както и разказа за горящия Лабиринт. „Велика бездна, и тримата… А… Колтейн?“

Сред струпалите се цареше такова объркване, че никой не чу приближаването на конете, докато ефрейтор Лист не изръмжа:

— Командир Бълт, имаме гости.

Обърнаха се, с изключение на Колтейн и Сормо. Няколко конници на Враната водеха убаридски офицер, облечен в сребриста плочеста ризница. Тъмното му лице беше скрито зад къдрава брада и мустаци, боядисани в черно. Беше без оръжие и вдигна двете си ръце с дланите напред.

— Нося поздрави от Корболо Дом, покорния слуга на Ша’ик, Командир на Южната армия на Апокалипсиса, за Юмрук Колтейн и офицерите на Седма армия.

Бълт пристъпи напред, но в същия миг се чу гласът на Колтейн — вече се бе съвзел, макар да криеше пострадалата си ръка зад гърба

си.

— Какво иска Дом?

Още няколко души излязоха напред и Дюйкър се намръщи, щом видя между тях Нетпара и Пулик Алар.

— Единственото, което желае Корболо Дом, е мир, Юмрук Колтейн, и като доказателство за доблестната си дума той пощади вашите уикски конници, които дойдоха на този брод днес — след като можеше да ги унищожи до крак. Малазанската империя е прогонена от шест от Седемте святи града. Всички земи на север оттук вече са освободени. Искаме да сложим край на клането, Юмрук. Независимостта на Ейрън може да се договори в полза на съкровищницата на императрица Ласийн.

Колтейн не отвърна нищо.

Пратеникът се поколеба за миг, после продължи:

— Като още едно доказателство за мирните ни намерения, преминаването на бежанците на южния бряг няма да бъде оспорено — в края на краищата Корболо Дом много добре знае, че тъкмо тези части създават най-големи трудности на вас и на войската ви. Войниците ви могат много добре да се защитят сами — всички се уверихме в това, прави ви чест. Дори собствените ни войници пеят песни във възхвала на храбростта ви. Вие наистина сте армия, достойна да се опълчи на нашата богиня. — Замълча и огледа струпалите се благородници. — Но тези достойни граждани… тази война не е тяхна. — Отново се обърна към Колтейн. — Пътят ви през пустите земи от гората ще е достатъчно труден — няма да ви преследваме, за да ви измъчваме още повече, Юмрук. Върнете си в мир. Пратете утре бежанците през Ватар и се погрижете за себе си — и без риск за войниците ви — по милостта на Корболо Дом.

Пулик Алар пристъпи напред и каза високо:

— Съветът вярва на думата на Корболо Дом. Разрешете ни да се прехвърлим утре, Юмрук.

Дюйкър се намръщи. „Били са във връзка.“

Юмрукът изобщо не погледна благородника. Гледаше пратеника. После каза сухо:

— Предложението се отхвърля.

— Но, Юмрук…

Колтейн обърна гръб и перата по опърпания му плащ лъснаха като бронзови люспи на светлината на огъня.

Воините се скупчиха около пратеника и го принудиха да обърне коня.

Пулик Алар и Нетпара се развикаха на офицерите:

— Той трябва да премисли!

— Махайте се или кожите ви ще съдера за нова шатра. Марш! — изръмжа Бълт.

Двамата благородници заотстъпваха.

Гневният поглед на Бълт обходи тълпата и се спря на Геслер.

— Пригответе кораба си, капитане.

— Слушам, сър.

До рамото на историка Сторми промърмори:

— И едното, и другото мирише на гнило, сър.

Дюйкър кимна умислено.

Леоман ги водеше уверено през непрогледния мрак към поредния склад с продоволствие, този път скрит под плоча варовик. Докато развиваше коравия хляб, месото и плодовете — сушени, — Фелисин седна на студената земя. Трепереше.

Хеборик приседна до нея.

— Все още никаква следа от тоблакая. С късмета на Опонн, парчета от него сигурно вкисват вече в корема на оня соултейкън.

— Бие се като никой друг — каза Леоман докато разделяше дажбите. — Нали точно затова го избра Ша’ик…

— Явно е сбъркала в сметките — отвърна бившият жрец. — Щом е мъртва.

— Третият й бранител щеше да го предотврати, но Ша’ик го освободи от връзката. Опитах се да я разубедя, но не успях. Всичко е било предвидено, всеки от нас е бил тикнат в предопределената му роля.

— Доста убедително. Я ми кажи, ясно ли е пророчеството за края на въстанието? Наистина ли сме изправени пред триумфалния век на безкраен Апокалипсис? Признавам, тук има вътрешно противоречие, но все едно.

— Рараку и Дрижна са едно и също — каза Леоман. — Също толкова вечни, като хаоса и смъртта. Вашата Малазанска империя е само един кратък пламък, който вече гасне. Родени сме от мрака и в мрака се връщаме. Това са истините, от които толкова се боиш и ги отхвърляш в страха си.

— Не съм ничия кукла — сопна се Фелисин.

Леоман отвърна само с тих смях.

— Ако превръщането в Ша’ик означава това, по-добре се върни при онзи изсъхнал труп при портата и чакай да дойде някоя друга.

— Превръщането ти в Ша’ик няма да разбие заблудите ти за независимост — рече Леоман. — Освен ако сама не го поискаш, разбира се.

„Толкова е тъмно, че нищо не се вижда. Ние сме само безтелесни гласове, увлечени в безсмислен спор тук, в затънтената пустош. Святата Рараку се надсмива над плътта ни, превръща ни само в звуци, борещи се с огромната тишина.“

Чуха се тихи приближаващи се стъпки и Леоман подвикна:

— Ела да ядеш.

Нещо тупна меко на земята до Фелисин. Лъхна я миризма на сурово месо.

— Мечка с бяла козина — избоботи тоблакаят. — За миг ми се стори, че съм се върнал у дома в Ледерон. Недаур, така ги наричаме тези зверове. Но се борихме върху пясък и камъни, а не върху сняг и лед. Донесох кожата, главата и ноктите. Звярът беше два пъти по-голям от всеки, който съм виждал.

— О, направо не мога да дочакам да съмне — промърмори Хеборик.

— Следващото утро е последното преди оазиса — каза едрият дивак на Леоман. — Тя трябва да мине през ритуала.

Настъпи тишина.

Хеборик се окашля.

— Фелисин…

— Четири гласа — зашепна тя. — Без кости, без плът, само крехки звуци, прогласящи самите себе си. Четири гледни точки. Тоблакаят е чистата вяра, но един ден ще я изгуби напълно…

— Вече е започнал — промърмори Леоман.

— А Хеборик, възнагражденият жрец без вяра, един ден ще я открие отново. Леоман, майсторът измамник, който гледа на света с очи, по-цинични и от Хеборик в трескавата му слепота, но все търси тъмнината… с надежда… И най-сетне Фелисин. Ах, коя ли е тази жена в тези детски одеяния? Удоволствия на плътта, лишена от удоволствието. Същности, покорени една след друга. Копнеж за доброта зад всяка жестока дума, която изрича. Тя не вярва в нищо. Изгоряло кандило, празно. Хеборик има невидими ръце и това, в което са се вкопчили те сега, е сила и истина, която все още не може да долови. Ръцете на Фелисин… ах, вкопчвали са се и те, и са докосвали, хлъзгави са били и са били мокри, ала нищо не са държали. Животът се изплъзва от тях като призрак… Всичко беше непълно, Леоман, докато двамата с Хеборик не дойдохме при вас. При теб и при това жалко дете за спътник. Книгата, Леоман.

Чу шумоленето, докато той я вадеше.

— Отвори я.

— Ти трябва да я отвориш — а и не е съмнало! Ритуалът…

— Отвори я.

— Ти…

— Къде ти е вярата, Леоман? Не разбираш, нали? Изпитът не е само за мен. Изпитът е за всеки от нас. Тук. Сега. Отвори Книгата, Леоман.

Чу дрезгавия му дъх, чу как се забави, чу как се укроти под натиска на някаква свирепа воля. Кожената подвързия тихо изпука.

— Какво виждаш, Леоман?

— Нищо, разбира се — изсумтя той. — Няма светлина, за да видя.

Чу как и тримата ахнаха. Сияние с цвета на предено злато бе започнало да струи от Книгата на Дрижна. От всички страни до ушите им стигна далечен шепот, а после — рев.

— Вихърът се пробужда — но не тук, не в сърцето на Рараку. Книгата, Леоман! Какво виждаш?

Той отгърна първата страница, после следващата, и следващата, и следващата.

— Но това е невъзможно! Тя е празна! Всички страници са празни!

— Виждаш това, което виждаш, Леоман. Затвори книгата и я дай на тоблакая. Веднага.

Великанът пристъпи и се наведе, огромните му, оцапани с кръв ръце взеха Книгата без никакво колебание.

Топла светлина окъпа лицето му, щом зяпна първата страница. Тя видя как сълзи изпълниха очите му и потекоха на бразди по нашарените с белези страни.

— Такава красота — зашепна му тя. — Красота, която те кара да плачеш. Знаеш ли защо изпитваш такава тъга? Не, още не. Един ден… Затвори Книгата, тоблакай.

И след миг каза:

— Хеборик…

— Не.

Леоман извади кама, но Фелисин го спря с жест.

— Не — повтори бившият жрец. — Докосването ми…

— Да — каза тя. — Твоето докосване.

— Не.

— Бил си изпитван вече, Хеборик. И си се провалил. О, как си се провалил! Боиш се, че ще се провалиш отново…

— Не се боя, Фелисин. — Гласът му беше рязък, уверен. — Това пък най-малко. Няма да участвам в този ритуал.

— Какво значение има дали ще отвори Книгата? — изръмжа тоблакаят. — Бездруго е сляп като енкар’ал. Позволи ми да го убия, Ша’ик Преродена. Нека кръвта му да скрепи този ритуал.

— Убий го.

Тоблакаят се задвижи като мълния, дървеният меч, почти невидим в ръцете му, полетя към главата на Хеборик. Ако го беше ударил, щеше да му пръсне черепа, късчетата му щяха да се разлетят на двайсет стъпки. Но дланите на Хеборик изхвърчаха — едната с цвета на засъхнала кръв, другата, като на звяр и покрита с козина — и се вкопчиха в китките на великана… и дървеният меч излетя от ръцете на тоблакая и изчезна в тъмното, отвъд бледото сияние на Книгата.

Гигантът изпъшка от болка.

Хеборик пусна китките на тоблакая, сграбчи го за яката и колана, вдигна го и го хвърли извън светлия кръг. Гигантът тупна тежко и земята под краката им се разтресе.

Хеборик залитна назад, слисан, а огненият бяс, обгърнал дланите му, угасна.

— Виждал си значи — каза му Фелисин. — Ръцете ти. Ти изобщо не си бил низвергнат, Хеборик, каквото и да са повярвали жреците, когато са свършили своето. Ти просто си бил подготвян.

Старецът падна на колене.

— И ето, че вярата на едного се роди отново. Знай: Финир никога не би рискувал да вложи в теб и само в теб, Хеборик Леката ръка. Помисли за това и се успокой…

Някъде в тъмното тоблакаят простена.

Фелисин се надигна.

— Сега ще взема Книгата, Леоман. Като съмне.

„Фелисин, която отново се предава. Пресътворена. Преродена. Дали ще е за последен път? О, не. Най-вероятно — не.“

Час преди разсъмване Икариум ги доведе до границата на Лабиринта. Фидлър подаде фенера на Крокъс и се обърна към Маппо.

Треллът сви рамене.

— Преградата е тъмна — нищо не се вижда.

— Не знаят какво ги чака — зашепна Искарал Пъст. — Вечна огнена болка, но дали да си хабя думите, че да ги подготвя? Не, ни най-малко. Никога. Твърде ценни са думите, за да се хабят, оттук и лукавото ми мълчание, докато те се колебаят, сковани в пристъпа на стъписващото си невежество.

Фидлър махна с арбалета.

— Ти влизаш пръв, Пъст.

Върховният жрец зяпна.

— Аз? — изхленчи той. — Луд ли си? — И заклати глава. — Пак измамени, дори това тъпо подобие на войник… ох, колко е лесничко!

Крокъс изсумтя, вдигна високо фенера, мина през преградата и изчезна. Икариум го последва моментално.

Фидлър изръмжа и махна на Пъст да тръгнат след тях.

Щом двамата изчезнаха, Маппо рязко се обърна към Апсалар и баща й.

— Вие двамата сте минавали оттук. Аурата на Лабиринта е полепнала по двама ви.

Реллок кимна.

— Лъжливата диря. Трябваше да се погрижим за д’айвърс и соултейкън.

Треллът се обърна към Апсалар.

— Какъв Лабиринт е това?

— Не знам. Но наистина е бил разкъсан. При сегашното му състояние надеждата да разберем природата му е малка. А спомените ми не говорят нищо за толкова разрушен Лабиринт.

Маппо се намръщи и разкърши рамене да отпусне напрегнатите си мускули.

— Е, добре, защо пък трябва да предполагаме, че Древните Лабиринти, за които знаем — Телланн, Омтоуз Феллак, Куралд Галайн — са единствените, които са съществували?

Преградата започваше с промяна във въздушното налягане. Маппо преглътна и ушите му изпукаха. Озова се с останалите сред гора от високи смърчове, кедри и секвои, гъсто обрасли със зелен мъх. През клоните се процеждаше синкава слънчева светлина. Въздухът миришеше на гнила растителност, бръмчаха насекоми. Гледката беше като прохладен балсам за душата му.

— Не знам какво очаквах — измърмори Фидлър, — но не беше това.

От гнилия килим точно пред тях се издигаше голяма скала от доломит, по-висока от Икариум. Слънцето я къпеше в бледозелено и очертаваше сенки от жлебове, дупки, изпъкналости и всевъзможни други форми по повърхността й.

— Слънцето изобщо не се движи тук — каза Апсалар. — Светлината винаги остава под този ъгъл, за да изпъкнат тези очертания пред очите ни.

Основата и страните на скалата бяха оцапани със следи от ръце и лапи, всички с цвета на кръвта.

„Пътят на Ръцете.“ Маппо се обърна към Искарал Пъст.

— Поредната ти измама, Върховни жрецо.

— Самотен балван сред гора? Без лишеи и мъх, скала, избеляла от суровото слънце на нечий друг свят? Треллът е невероятно тъп, но чуй това! — Усмихна се широко на трелла. — Абсолютно не! Как бих могъл да преместя такава грамада? И виж тези древни ваяния, тези дупки и прорези, как би могло такова нещо да се фалшифицира?

Икариум пристъпи към скалата и проследи с очи извивките на един от жлебовете.

— Тези са съвсем истински. И въпреки това са Телланн, като онези, които можеш да видиш на някое свято място на Т’лан Имасс — балванът обикновено стои на върха на някой хълм, сред тундра или в равнина. Не бих допуснал, разбира се, че д’айвърс и соултейкън ще забележат такова несъответствие…

— Разбира се, че не! — избухна Искарал, след което се намръщи на джага. — Защо спря?

— А какво да правя? Ти ме прекъсна…

— Лъжа! Но не, трябва да натикам гнева си в някоя торба, торба като онова любопитно торбе, дето го носи треллът — виж ти, какво любопитно торбе! Дали пък в него няма тикнат някой друг фрагмент? Тази възможност е… възможна. Вероятна вероятност, м-да, сигурна сигурност! Я да си върна само тази невинна усмивчица към джага, да му покажа добродушното си търпение към неговата мръсна обида, щото аз съм по-голям от него, о, да. Това дуене само, това перчене, тези жалки преструвки… чуй! — Искарал Пъст се обърна рязко и примижа към гъсталака отвъд балвана.

— Чу ли нещо, Върховни жрецо? — попита кротко Икариум.

— Да чуя? Тук? — Пъст се намръщи. — Защо ме питаш?

Маппо се обърна към Апсалар.

— Колко навътре сте влизали?

Тя поклати глава. „Не много.“

— Аз ще водя — каза Фидлър. — Право напред, както разбирам, покрай скалата?

Други предложения нямаше.

Фидлър поведе, стиснал арбалета, със заредена морантска стрела. Икариум застъпва след него, с лъка през рамо и меча — в ножницата. След тях тръгнаха Пъст, Апсалар и баща й, и Крокъс на няколко крачки пред Маппо, който беше ариергардът на колоната.

Маппо не беше сигурен, че ще е толкова бърз като Икариум, ако се появи заплаха, затова извади костения си боздуган от торбата. „Наистина ли нося парче от този Лабиринт в това протъркано торбе?

Как ли я карат окаяните ми жертви тогава? А може би съм ги пратил в рая — мисъл, която да утеши съвестта ми…“

Треллът беше вървял през гори много пъти. Тази не беше много по-различна. Птичи песни се чуваха съвсем нарядко и освен жуженето на дребните твари и самите растения нямаше други признаци на живот. Щеше да е съвсем лесно да отпусне юздите на въображението си и да представи, стига човек да беше склонен към това, нечие мрачно присъствие в тази първична атмосфера. „Място, където бродят тъмни легенди, които ни правят по-малки и от деца, тръпнещи от страшните приказки… уф, що за глупости! Единственото мрачно нещо тук съм самият аз.“

Корените отдолу бяха гъсто оплетени, показваха се тук-там от пръстта и плетеницата им свързваше празнините между дърветата. Въздухът ставаше все по-студен, загуби богатия си мирис, после дърветата почнаха да оредяват. Но корените си оставаха все така гъсто оплетени по земята — твърде много, за да се обяснят със самата гора. Видът им събуждаше в паметта на Маппо някакви смътни спомени, но той не можеше да ги проследи.

Вече можеха да виждат на няколкостотин крачки напред — стволове и влажен въздух, леко оцветен в синьо от странната лъчиста светлина на слънцето. Нищо не се движеше. Никой не проговаряше и единственият звук бе от собствения им дъх, шумоленето на дрехи и броня и стъпките им по безкрайния килим от заплетени клони.

След около час стигнаха до края на гората. Пред тях се простираше смрачена нагъната равнина.

Фидлър вдигна ръка да спрат и попита:

— Някакви идеи за това?

Теренът пред тях беше като замръзнала вълна, безредна плетеница от усукани криви корени, простираща се в далечината.

Икариум се наведе, опипа един дебел възлест корен, затвори очи и кимна.

— Азат.

— Треморлор — промълви Фидлър.

— Никога не съм виждал Азат да се проявява по този начин — каза Маппо. „Не, не Азат, но дървени тояги съм виждал…“

— Аз съм виждал — каза Крокъс. — В Даруджистан. Къщата на Азат там израсна от земята, като дърво. Видях го с очите си. Израсна и

побра джагътския Финнест.

Маппо го изгледа продължително, след което се обърна към изправилия се джаг.

— Друго какво усещаш, Икариум?

— Съпротива. Болка. Азатът е под обсада. Този откъснат Лабиринт се мъчи да се измъкне от хватката му. А сега се е появила и нова заплаха…

— Соултейкън и д’айвърс.

— Треморлор… съзнава… тези, които го търсят.

Искарал Пъст се изкиска и се присви пред гневния поглед на Крокъс.

— Включително и нас, доколкото схващам — рече Фидлър.

Икариум кимна.

— Да.

— И е решил да се защити — каза треллът.

— Стига да може.

Маппо се почеса по брадичката. „Реакцията на живо същество.“

— Трябва да спрем тук — каза Фидлър. — Да поспим…

— О, не, не бива! — обади се Искарал Пъст. — Спешно е!

— Каквото и да има напред — изръмжа сапьорът, — може и да поизчака. Ако не си отдъхнем…

— Съгласен съм с Фидлър — каза Икариум. — Няколко часа…

Маппо изчака, докато другите се укротят и будни останаха само двамата с Реллок. Треллът седна при стареца, който приготвяше постелята си, и му заговори тихо:

— Защо се подчини на заповедите на Искарал, Реллок? Да доведеш дъщеря си тук… при тези обстоятелства…

Лицето на рибаря се изкриви — явно се бореше с необходимостта да му отговори.

— Бях дарен. Ей с тази ръка. Животът ни беше пощаден…

— Вече го каза. И си бил доведен при Искарал. В една пустинна крепост. Където бе принуден да вкараш детето си в опасност… Съжалявам, ако те обиждам, Реллок. Искам само да разбера.

— Тя вече не е каквото беше. Не е момиченцето ми. — Поколеба се и дланите му, отпуснати на постелята, потръпнаха. — Не е. Стореното — сторено, връщане няма. — Вдигна очи. — Трябваше да се оправя с нещата такива, каквито вече са. Момичето ми знае разни

неща… — Извърна глава и присвитите му очи се взряха в нещо, което само той можеше да види. — Ужасни неща. Но… е, детето у нея все още го има… усещам го. Всичко онова, което знае… Ами… — Той погледна Маппо ядосано. — Да знаеш не стига. Не стига. — Намръщи се, поклати глава и отново се загледа настрани. — Не мога да го обясня.

— Дотук те разбирам.

Реллок въздъхна и продължи:

— Тя търси причини. Причините за всяко нещо. Така поне го усещам. Баща съм й и смятам, че има още какво да учи. Същото е, като когато влезеш в дълбоката вода — научаваш, че няма безопасно място. Всъщност не е и учене. Няма безопасно място, трелл. — Старецът се отърси от унеса си и се надигна. — Ох, главата ме заболя от въпросите ти.

— Прощавай.

— Ако имам късмет, може да ми прости някой ден.

Треллът стана и тръгна към торбата си. „Какво научаваме? Няма безопасно място. Който и бог на морето да бди над теб, старче, трябва вече да поглежда с едно око и изгубеното ти дете.“

Маппо лежеше завит презглава, не можеше да заспи. Чу стъпки зад себе си, а след тях — и шепота на Икариум.

— Върни се да поспиш, дете.

Треллът долови киселата насмешка в отговора й.

— Много си приличаме с тебе.

— По какво? — попита Икариум.

Тя въздъхна.

— И двамата си имаме закрилници — а никой от тях не е способен да ни опази. Особено от самите нас. Затова се мъкнат с нас, безпомощни, винаги нащрек, но наистина безпомощни.

Отговорът на Икариум беше сдържан и спокоен.

— Маппо е мой спътник, приятел. Реллок е твоят баща. Разбирам желанието му да те опази — какво друго би направил един баща? Но ние с Маппо сме нещо друго.

— Нима?

Маппо затаи дъх, готов да стане, да спре този разговор веднага…

След миг Апсалар продължи.

— Може и да си прав, Икариум. Не сме чак толкова еднакви, колкото изглежда на пръв поглед. Кажи ми, какво ще направиш със спомените си, след като ги намериш?

Успокоението на трелла изтрая само миг. Но сега вече той не се бореше с порива да се намеси; по-скоро се затаи съвсем, очаквайки да чуе отговора на въпрос, който ни веднъж не се беше осмелил да зададе на Икариум.

— Въпросът ти ме… стъписва, Апсалар. А ти какво правиш със своите?

— Те не са мои… повечето поне. Пазя няколко образа от живота ми като рибарско момиче. Как се пазаря на някакъв пазар за кълбо връв. Как държа ръката на татко над една купчина камъни с пръснати по тях цветя, допира на лишей, когато пипнах веднъж някаква кора. Загуба, объркване… сигурно съм била много малка.

— Други спомени са от една вещица на восъка, старица, която пожела да ме защити, докато бях обсебена от Котильон — продължи тя. — Беше изгубила мъжа си, децата, всички — принесени в жертва на имперската слава. Човек би си помислил, че горчивината ще надделее над всичко останало у такава жена, нали? Но не е така. Безпомощността й да опази онези, които е обичала, инстинктите й — сдържани толкова дълго — обгърнаха мен. Така е и до днес, Икариум…

— Необикновен дар е това, момиче.

— Наистина. И най-сетне, последната група заети спомени — най-объркващите от всичко. Спомените на един професионален убиец. Някога смъртен, след това — асцендент. Убийците се кланят пред олтара на ефикасността, Икариум, а ефикасността е жестока. Тя принася в жертва смъртен живот без колебание, всичко заради онова, което е схващано като по-висша цел. Поне така е било в случая с Танцьора, който не е убивал за пари, а заради кауза, при това далеч не толкова самовъзвеличаваща, колкото би си помислил. Гледал на себе си като на доблестен човек. Цялостна личност е бил Танцьора. Но ефикасността е хладнокръвен господар. И ето я крайната ирония. Част от него, противно на необходимостта да отмъсти на Ласийн, всъщност… й съчувства. В края на краищата тя се е преклонила пред

една по-висша цел — Империята — и предпочела да принесе в нейно име в жертва двама мъже, които е наричала свои приятели.

— Значи хаосът в теб е пълен.

— Да, Икариум. Такива спомени ме заливат като порой. Ние с теб не сме обикновени същества. Твоята мечта е, че със спомените ще дойде знанието, а от знанието — разбирането. Но за всеки отговор, който намериш, изникват хиляда нови въпроса. Всичко, което сме били, ни е довело до това, което сме, но почти нищо не ни казва накъде отиваме. Спомените са тежест, от която никога не можеш да се отърсиш.

— Бреме, което въпреки всичко бих приел — упорито отвърна Икариум.

— Нека ти дам един съвет. Не казвай това на Маппо, ако не искаш още повече да разбиеш сърцето му.

Кръвта на трелла закипя в жилите му, гърдите го заболяха от дълго затаения дъх.

— Това не го разбирам, момиче — тихо отвърна след малко Икариум, — но няма да го направя.

Маппо издиша — много бавно, мъчейки се да се удържи. Остави сълзите да потекат на бразди от ъгълчетата на очите му.

— Не разбирам. — Този път думите излязоха на шепот.

— Но ти се иска.

Отговор не последва. Изтече минута и Маппо чу гласа на момичето:

— Стига, Икариум, изтрий тези сълзи. Джагътите не плачат.

Сънят не идваше и Маппо подозираше, че в групата има и други, за които отдихът не предлага спасение от гнетящите мисли. Само Искарал Пъст като че ли спеше безметежно, ако можеше да се съди по шумното му похъркване.

Скоро Маппо отново чу раздвижване и Икариум проговори, спокойно и сдържано:

— Време е.

Раздигаха бивака набързо. Маппо все още стягаше каишките на торбата си, когато Фидлър пое напред като воин, приближаващ към бойното поле — предпазлив, но изпълнен с увереност. Върховният

жрец на Сянка закрачи след него. Когато и Икариум понечи да тръгне, Маппо се пресегна и стисна ръката на джага над лакътя.

— Приятелю, къщата Азат се кани да плени всеки, който притежава сила — имаш ли представа какво рискуваш?

Икариум се усмихна.

— Не само аз, Маппо. Подценяваш себе си, онова, в което си се превърнал след всички тези столетия. Ако искаме да продължим напред, трябва да повярваме, че Азатът ще разбере, че не му мислим злото.

Всички други бяха тръгнали — само Апсалар се беше озърнала през рамо към тях — и сега двамата бяха сами.

— Как можем да се доверим на нещо, което не можем да разберем? — запита треллът. — Ти каза, че „съзнава“. Как? Какво точно е съзнаването?

— Нямам представа. Усещам присъствие, нищо повече. А щом аз мога да го усетя, значи на свой ред и то може да ме усети. Треморлор страда, Маппо. Сражава се сам, а каузата му е справедлива. Решен съм да помогна на Азата, така че изборът е в ръцете на Треморлор — да приеме помощта ми или не.

Треллът едва потисна отчаянието си. „О, приятелю мой, предлагаш помощ, без да разбираш колко бързо може да се обърне този нож. Толкова си чист, толкова си благороден в невежеството си. Ако Треморлор те познава по-добре, отколкото ти самият, дали ще посмее да приеме предложението ти?“

— Какво има, приятелю?

Смътна подозрителност се четеше в очите на джага и Маппо се принуди да погледне настрани. „Какво има? Би трябвало да те предупредя, приятелю. Ако Треморлор те вземе, светът ще е освободен от една огромна заплаха, но аз губя приятел. Не, предавам те на вечен затвор. Древните и Безименните, които ми повериха тази задача, изрекоха повелята си с непоколебима увереност. Изобщо не ги интересуваше обичта. Нито младият воин трелл, чиято клетва тъй открито се поколеба — защото още не познаваше мъжа, с когото трябваше да тръгне. И нямаше съмнения. Не и тогава, толкова отдавна.“

— Моля те, Икариум, нека се върнем. Рискът е твърде голям, приятелю мой. — Очите му, зареяни над равнината, се насълзиха.

„Приятелю мой. Ето, че най-сетне се разкрих пред вас, Древни. Аз съм страхливец.“

— Бих искал — заговори треперливо Икариум, — бих искал да те разбера. Войната, която виждам у теб, къса сърцето ми, Маппо. Трябваше вече да си разбрал…

— Какво да съм разбрал? — проплака треллът, все тъй безсилен да срещне погледа на джага.

— Че съм готов да дам живота си за теб, мой единствен приятелю, мой братко.

Маппо се обгърна с ръце и прошепна:

— Не. Не казвай това.

— Помогни ми да сложа край на тази твоя война. Моля те.

Треллът вдиша дълбоко, накъсано.

— Градът на Първата империя, онзи, на стария остров…

Икариум зачака.

— Е унищожен… от твоята ръка, Икариум. От твоята, в сляпа ярост… ярост несравнима. Тя изгаря жестоко, толкова жестоко, че цялата ти памет за това, което си сторил, е заличена. Гледам те… гледал съм те как ровиш в онези изстинали пепелища, все търсиш и търсиш да откриеш кой си, а аз стоя до теб, обвързан с клетва да ти попреча да извършиш отново такова дело. Унищожавал си градове, цели народи. Започнеш ли да убиваш, не можеш да спреш, докато всичко около теб не се превърне в… безжизнена пустош.

Джагът не отвърна нищо. Маппо не можеше да го погледне. Мъката кипеше като буря в душата му и трябваше да впрегне цялата си сила, за да я надвие.

— А Треморлор знае — проговори хладно Икариум. — Азатът знае, че не му остава нищо, освен да ме вземе.

„Стига да може, подложен на такова тежко изпитание, преди да е започнало още усилието. В гнева си ти можеш да го унищожиш. Духове на бездната, какво рискуваме тук?“

— Вярвам, че този Лабиринт те е оформил, Икариум. След всичкото това време ти най-после се върна у дома си.

— Където е започнало, там трябва да свърши. Отивам при Треморлор.

— Приятелю…

— Не. С това знание не мога да крача на воля по земята — трябва да разбереш това, Маппо. Не мога…

— Ако Треморлор те вземе, ти няма да умреш, Икариум. Затворът ти ще трае вечно и въпреки това ще си в… съзнание.

— Да. Достойно наказание за такива престъпления.

Треллът проплака.

Ръката на Икариум падна на рамото му.

— Придружи ме до моя затвор, Маппо. Направи каквото трябва — каквото явно си правил и преди, — за да спреш гнева ми. Не бива да ми се позволи да се съпротивявам.

„Моля те…“

— Направи онова, което е длъжен да направи един приятел. И се освободи, ако се окажа толкова нагъл, че ти предложа дар в замяна. Трябва да сложим край на това.

Треллът поклати глава за отказ. „Страхливец! Повали го на земята, още сега! Извлечи го оттук — далече, — ще се върне в съзнание, без да помни нищо от това. Мога да го изведа навън, в някоя друга посока, и можем да сме си каквито бяхме, каквито винаги сме били…“

— Стани, моля те, другите ни чакат.

Треллът не беше осъзнал, че е на земята, свит на кълбо. Надигна се като пиян, със замаяна глава.

— Маппо, иначе не мога да те нарека приятел.

— Това — замънка треллът — не беше чест…

— Да, май трябва да направя от теб това, което, изглежда, съм самият аз. Нека гневът се превърне в желязото на твоята решимост. Не оставяй място за съмнение — винаги си бил твърде сантиментален, трелл.

„Дори когато ме нападаш, с толкова мило изречени слова. Ах, богове, как мога да направя това?“

— Другите са дълбоко потресени от онова, което видяха — какво ще им кажем?

Маппо поклати глава. „Все още си е дете в толкова много отношения, нашият Икариум. Те знаят.“

— Хайде. Домът ми очаква завръщането на блудния си син.

— Трябваше да се случи — каза Фидлър, след като ги настигнаха. Маппо ги огледа един по един и видя разбирането, изписано ясно и с всички оттенъци. Набръчканото лице на Искарал Пъст се бе изкривило в трескава усмивка — страх, очакване и още цяло гъмжило от чувства, които само той можеше да обясни, стига да искаше. Апсалар като че ли бе отхвърлила всякакво съчувствие, което доскоро бе изпитвала, и сега поглеждаше накриво Икариум, сякаш преценяваше потенциалния си враг; за първи път показваше неувереност в себе си. В очите на Реллок се четеше примирение — той много добре съзнаваше заплахата, пред която бе изправена дъщеря му. Единствено Крокъс като че ли беше предпазен от знанието и Маппо не за първи път се удиви на увереността, която младежът сякаш беше намерил в себе си. „Сякаш се възхищава на Икариум — но на коя точно част от джага се възхищава?“

Стояха на един хълм, с коренища, оплетени безразборно под краката им. „Някое древно създание е затворено под нас. Всички тези хълмове…“ По-нататък пейзажът се променяше, корените се издигаха в дебели стени, оформящи коридори в необятен, безумен лабиринт. Някои от корените в стените сякаш се движеха. Маппо присви очи, за да ги огледа.

— Не правете никакви опити да ме спасявате — заяви Икариум, — ако Треморлор се опита да ме вземе. Дори помогнете на тези усилия, по всякакъв начин…

— Глупак! — изграчи Искарал Пъст. — Азатът има нужда първо от теб! Треморлор може така да го пернат по кокалчетата, че и Опонн да изпищи! Отчаяние! Хиляда соултейкън и д’айвърс приждат насам! Моят бог направи всичко, което можа, както и аз! И кой ще ни благодари? Кой ще признае жертвата ни? Не бива да ни проваляш тепърва, ужасен джаг!

Намръщен, Икариум се обърна към Маппо.

— Ще защитя Азата. Кажи ми, мога ли да се бия без… без онзи изгарящ гняв?

— Имаш праг — отстъпи треллът. „Но, о, колко е близо.“

— Не бързай — каза Фидлър и провери арбалета си. — Докато останалите не направим всичко, което можем.

— Искарал Пъст — сопна се Крокъс. — Това включва не само теб, но и твоя бог…

— Ха! Ти ли ще ни заповядваш? Ние доведохме играчите — повече не може да се иска…

Даруджистанецът пристъпи към Върховния жрец, върхът на ножа му блесна и леко се опря в шията му.

— Не стига. Извикай бога си, проклет да си. Трябва ни още помощ!

— Рисковете…

— Са по-големи, ако просто си затраете! Ами ако Икариум убие Азата?!

Маппо затаи дъх, смаян от това колко добре разбира Крокъс положението.

Последва тишина.

Икариум отстъпи назад потресен.

„О, да, приятелю, ти имаш тази сила.“

Искарал Пъст примига, зяпна и рязко затвори уста.

— Непредвидено! — изхленчи той. — Всичко онова, което ще се освободи… олеле! Я ме пусни!

Крокъс го пусна и прибра ножа.

— Сенкотрон… ъъъ… моят предостоен Господар на Сянка… мисли. Да! Той мисли трескаво! Така огромна е гениалността му, че може да надхитри дори самия себе си! — Очите на Искарал Пъст се опулиха и той се обърна към гората зад тях.

Откъм дърветата отекна далечен вой.

Искарал Пъст се усмихна.

— Проклета да съм — промълви Апсалар. — Не допусках, че го може.

Пет Хрътки на Сянка изскочиха от гората. Бяха големи като телета. И като подигравка с всички естествени неща, водеше ги незрящата Хрътка Блайнд. Самецът й Баран тичаше зад и вдясно от нея. Джиър и Шан ги следваха по фланговете. След тях се носеше Руд, водачът на глутницата.

Маппо потръпна.

— Мислех, че са седем.

— Аномандър Рейк уби две на равнината на Риви — каза Апсалар, — когато настоя Котильон да освободи тялото ми.

Крокъс се обърна изненадано.

— Рейк ли? Не знаех.

Маппо го изгледа с вдигната вежда.

— Познаваш Аномандър Рейк, Господаря на Лунния къс?

— Срещнахме се, само веднъж — отвърна Крокъс.

— Бих искал да ми разкажеш за това някой ден.

Момъкът кимна, стиснал устни.

„Маппо, ти си единственият глупак, който вярва, че ще преживеем това.“ Погледът му отново се прикова в приближаващите Хрътки. Въпреки че двамата с Икариум бяха пътешествали толкова години, пътищата им никога не бяха се кръстосвали с тези легендарни същества на Сянка. Но треллът все пак знаеше много добре имената и описанията им. Хрътката, която най-много го плашеше, беше Шан. Движеше се плавно и безшумно в мрака, очите й бяха две пурпурни цепки. Докато от другите лъхаше дивашката свирепост на побойници, то плавните движения на Шан бяха като на истински убиец. Треллът настръхна, щом смъртоносните му очи се задържаха на него за миг.

— Не са ядосани — изгука мило Искарал Пъст.

Маппо извърна очите си от зверовете и видя, че Фидлър се е вторачил в него. Разбирането, което си размениха, бе мигновено и сигурно. Сапьорът леко килна глава. Треллът въздъхна, бавно примига и се обърна към Икариум.

— Приятелю…

— Приемам ги — избоботи джагът. — Няма да говорим повече за това, Маппо.

— Към лабиринта — каза Искарал Пъст и се изкиска, щом до ушите им стигна далечен злокобен писък. Хрътките надигнаха глави и задушиха неподвижния въздух, но инак като че ли си останаха спокойни. Всеки от зверовете бе сякаш обкръжен от аура на гибелна готовност, изкована от необятна древност като железни нишки.

Върховният жрец на Сянка отново затанцува на място, но изведнъж Баран с мълниеносна бързина го блъсна и го събори на земята.

Фидлър изсумтя и му протегна ръка да се изправи.

— Май успя да подразниш своя бог, Пъст.

— Глупости! — изохка старчето. — Привързаност. Паленцето толкова се зарадва, като ме видя, че се превъзбуди.

Поеха към лабиринта от корени. Небето беше с цвета на лъснало желязо.

Геслер се приближи до Дюйкър, Бълт и капитан Лъл, които пиеха билков чай. Лицето на ефрейтора беше подуто и червено заради счупения нос, а гласът му излизаше на хрипливо скимтене.

— Повече не можем да вземем на борда, тъй че ще тръгваме да хванем отлива.

— За колко време могат тези ваши немрящи гребци да ви откарат до Ейрън? — попита Лъл.

— Няма да е дълго. Най-много три дни. Не бойте се. Няма да изгубим нито един от ранените, сър…

— Какво ви кара да сте толкова сигурен, ефрейтор?

— Нещата на „Силанда“ стават някак безвременно, сър. Всички онези глави все още кървят, само че са били смъкнати от телата преди месеци, години, може би даже десетилетия. Нищо не гние. Кълна се в бивните на Финир, дори бради не могат да ни поникнат, докато сме на борда, сър.

Лъл изсумтя.

До съмване оставаше още час. Шумът от трескавата дейност в лагера на Корболо Дом не беше спрял. Чародейни прегради пречеха на уикските магьосници да разберат какво е естеството на тази дейност. И от това незнание нервите на всички се бяха изопнали.

— Финир дано ви опази всички — каза Геслер.

Дюйкър вдигна очи към него.

— Закарайте ранените ни, ефрейтор.

— Да, историко, точно това ще направим. И може би също така ще успеем да изкараме флотата на Нок извън залива, или да засрамим Пормквал да изкара войската на поход. Капитанът на градския гарнизон е свестен човек, казва се Блистиг. Ако не отговаряше за отбраната на Ейрън, щеше вече да е тук. Все едно, може би двамата ще успеем да ръгнем с остена Върховния юмрук в гърба.

— Както кажеш — промърмори Лъл. — Хайде, разкарвай се, ефрейтор. Грозен си почти колкото мен и като те гледам, стомахът ми се обръща.

— Имам няколко резервни очи на Тайст Андий, ако искате да пробвате дали някое ще ви стане, сър. Последен шанс.

— Пас, ефрейтор. Но благодаря за предложението.

— Няма защо. Сбогом, историко. Съжалявам, че се издънихме с Кълп и Хеборик.

— Справихте се по-добре, отколкото можеше да се надява човек, Геслер.

Мъжът сви рамене и се обърна към лодката. И спря.

— А, командир Бълт.

— Да?

— Моите извинения на Юмрука, че си счупи ръката.

— Сормо успя да я оправи, ефрейтор, но ще му предам извиненията.

— Знаете ли, командире — каза Геслер, преди да стъпи в лодката, — току-що забелязах: на двамата с капитана общо ви се събират три очи и три уши, и почти цяла глава коса.

Бълт рязко се извърна и го изгледа с яд.

— В смисъл?

— А, нищо. Просто го забелязах, сър. Ще се видим в Ейрън.

Дюйкър го гледаше как гребе. „Ще се видим в Ейрън. Тъпо беше, капитан Геслер. Но на място.“

— Докато съм жив — въздъхна Лъл, — ще помня Геслер като човека, който си счупи носа, за да му се изплюе в лицето.

Бълт се ухили, плисна утайката от чая на земята и се надигна. Ставите му изпукаха.

— На племенника това ще му хареса, капитане.

— Въпрос само на недоверие ли беше, чичо? — попита Дюйкър.

Бълт го погледна за миг и сви рамене.

— Колтейн сигурно ще ти каже, че е така, историко.

— Но ти какво мислиш?

— Твърде уморен съм, за да мисля. Ако си решил да разбереш какво мисли Юмрукът за предложението на Корболо Дом, можеш да се опиташ сам.

И се отдалечи.

Лъл изпръхтя.

— Нямам търпение да прочета описанието ти на Кучешката верига, старче. Колко лошо, че не видях да пращаш пълен със свитъци

сандък с Геслер.

Дюйкър се надигна.

— Тая нощ май никой не иска да си затваря устата.

— Утре вечер може да извадиш повече късмет.

— Може.

— Помислих, че си си намерил жена. Оная пехотинката… как се казваше?

— Не знам. Споделихме една нощ…

— Аха. Меча се оказа по-къс от ножницата, а?

Дюйкър се усмихна.

— Решихме, че не бива да повтаряме тая нощ. И на двамата ни тежат достатъчно загуби.

— Значи и двамата сте глупаци.

— Вероятно.

Дюйкър тръгна през неспокойния, безсънен лагер. Беше го обладало някакво предчувствие, чийто настойчив звук можеха да усетят само костите.

Завари Колтейн пред командната шатра, говореше със Сормо, Нил и Недер. Дясната ръка на Юмрука все още беше подута, а бледото му, плувнало в пот лице показваше болката, която носеше лечението със сила.

Сормо се обърна към историка.

— Къде е вашият ефрейтор Лист?

Дюйкър примига изненадано.

— Не знам. Защо?

— Обладан е от видения.

— Да.

Мършавото лице на магьосника се сгърчи.

— Нищо не можем да усетим за онова, което е пред нас. Толкова пуста земя е нещо неестествено, историко. Изпепелена е. Душата й е унищожена. Как?

— Според Лист някога тук е имало война, в равнината отвъд гората. Толкова отдавна, че споменът за нея е заличен. Но ехото е останало, впечатано е в самата скала.

— Кой е водил тази война?

— Боя се, че тепърва ще се разбере. Някакъв призрак води Лист в сънищата му, но разбулването няма да ни даде сигурен знак. —

Дюйкър въздъхна. — Призракът е Джагът.

Колтейн се загледа на изток, към избледняващия хоризонт.

— Юмрук — проговори след малко Дюйкър. — Корболо Дом…

Чу се шум, обърнаха се и видяха тичащ към тях благородник. Историкът възкликна:

— Тъмлит! Какво ли е станало?

Старецът спря, изгледа ги навъсено и се обърна към Колтейн.

— Случи се нещо ужасно, Юмрук.

Едва сега слухът на Дюйкър долови шумотевицата откъм стана на бежанците, проснал се покрай керванския път.

— Какво става, Тъмлит?

— Нов пратеник. Промъкнал се е тайно. Срещна се със Съвета — опитах се да ги разубедя, но не успях, уви. Пулик и Нетпара склониха останалите. Юмрук, бежанците ще прекосят реката — под милостивата закрила на Корболо Дом…

Колтейн се извърна рязко към тримата магьосници.

— По клановете. Пратете Бълт и капитаните при мен.

Из лагера вече се разнасяха викове. Уикците препречваха пътя на бежанската маса, която с бутане и врява се понесе към брода. Юмрукът стисна за рамото един от войниците наблизо и викна:

— Предай на главатарите да изтеглят воините си от пътя им — не можем да го предотвратим.

„Прав е — няма да може да спре тия глупци.“

Бълт и капитаните пристигнаха на бегом и Колтейн изреди отсечено заповедите си. От тях за Дюйкър стана ясно, че Юмрукът се подготвя за най-лошото. След като офицерите се разтичаха обратно по частите си, Колтейн се обърна към историка.

— Иди при сапьорите. По моя заповед трябва да се присъединят към бежанския керван, да махнат всякакви отличителни знаци и да подменят униформите си с гражданско облекло…

— Няма да се наложи, Юмрук — всички бездруго са облечени във всевъзможни дрипи. Но ще им кажа да си вържат шлемовете на коланите.

— Заминавай.

Дюйкър тръгна. Небето изсветляваше и пеперудите вече се раздвижваха — мълчаливото им пърхане накара историка да потръпне, без никаква явна причина. Започна да си пробива път през кипналото

множество, провираше се между пехотинците, които се бяха отдръпнали и наблюдаваха с безизразни лица напора на бежанците.

Зърна една опърпана група войници, насядали далече встрани от пътя, почти в края на фланговите заграждения. Не обръщаха внимание на бежанската сган и сякаш бяха погълнати в едно-единствено занимание — навиваха някакви въжета.

— Колтейн заповяда да се присъедините към бежанците — каза историкът, щом стигна при тях. — Никакви спорове — свалете си шлемовете, веднага…

— Кой спори? — промърмори един нисък набит боец.

— Какво се каните да правите с тия въжета? — попита намръщено Дюйкър.

— Направихме си снощи малко рекогносцировка, старче. Сега ще млъкнеш ли да можем да се приготвим?

От гората излязоха трима войници и се приближиха на бегом. Единият стискаше за плитката отсечена глава, от която капеше кръв.

— Тоя сдаде поста — подхвърли войникът и пусна трофея си на земята. Никой нищо не попита, а и тримата не се обърнаха да докладват на никого.

Целият отряд довърши приготовленията едновременно — въжените намотки бяха метнати през рамо, шлемовете — окачени на коланите, а заредените арбалети — скрити под хлабавите наметала и телаби. Всички се надигнаха мълчаливо и се отправиха към бежанската маса.

Дюйкър се поколеба. Обърна се и погледна към брода. Челото на бежанската колона беше навлязло във водата — дълбока до кръста, с лепкаво тинесто дъно. Пеперудите се носеха на гъсти рояци над човешката гмеж — блеснали от слънцето взривове от бледожълто. Най-отпред вървяха десетина уикски воини, да преведат колоната. Следваха фургоните на благородничеството — единствените бежанци, които щяха да останат сухи. Историкът огледа напиращия керван, сред който се бяха омешали сапьорите, но не можа да ги види, стопени в гъстото множество. Някъде още по-далече нагоре по керванския път се чуваше ужасното мучене на подложения на клане добитък.

Пехотата от двете страни на пътя приготвяше оръжията — Колтейн явно беше предвидил необходимостта от ариергардна защита на прехвърлянето.

Все пак не можеше да вземе решение. Ако се включеше в тълпата и станеше най-лошото, паниката, която щеше да се разрази, щеше да е също толкова убийствена, колкото ако връхлетяха силите на Корболо Дом и ги подложеха на сеч. „Дъх на Гуглата! Сега вече наистина сме в ръцете на кучия син.“

Нечия ръка стисна рамото му, той се обърна и видя своята безименна позната.

— Хайде в тълпата. Ще бъдем подкрепление на сапьорите.

— В какво? Все още нищо не грози бежанците — вече са до средата…

— Да, само че виж как извръщат глави надолу по течението. Бунтовниците са направили плаващ мост — не, оттук не можеш да го видиш, но го има, и е пълен с пиконосци…

— Пиконосци? Какво правят?

— Наблюдават. Изчакват. Хайде, любовнико. Кошмарът ще започне всеки момент.

Сляха се с бежанската гмеж. Нагазиха в човешкия поток, изливащ се към брода. Внезапният рев и приглушеният трясък на оръжия възвестиха, че ариергардът е ударен. Инерцията на прилива се усили. Притиснат сред този напиращ напред хаос от човешки тела, Дюйкър не можеше да види почти нищо от двете страни, нито назад — но склонът отпред се беше откроил, както и самата река Ватар, която сякаш помитаха с бързината на лавина. Целият брод гъмжеше от хора. По краищата му някои се оказваха избутани в по-дълбоката вода — Дюйкър виждаше глави и ръце в мътно жълтата вода, течението ги теглеше все по-близо към пиконосците на плаващия мост.

Откъм нагазилите вече във водата изригна отчаян вик, лицата им бяха извърнати нагоре по течението, към нещо, което историкът все още не можеше да види.

Конниците в челото излязоха на разчистения терен на отсрещния бряг. Видя ги как трескаво опънаха лъковете и се обърнаха към дърветата по-нагоре по брега. А след това започнаха да падат от конете, с пронизани от перести стрели тела.

Фургоните на благородниците излязоха с тропот на брега и започнаха да спират, щом теглещите ги волове заогъваха крака и западаха от пороя стрели.

Бродът беше блокиран.

Паниката вече бе завладяла бежанците, изливащи се като човешка вълна през реката. Дюйкър зарева, безпомощен, тласкан към покритата с жълта пелена вода. За миг успя да зърне онова, което се приближаваше отгоре — плаващ мост, натоварен с пиконосци и стрелци. Десетки мъже на двата бряга опъваха въжетата и го подвеждаха, а течението го тласкаше все по-близо към брода.

Сред облаците пеперуди засвистяха стрели и западаха върху бежанската гмеж. Нямаше къде да се скрият, нямаше накъде да продължат.

Беше се озовал сред кошмар. Под зловещия шепот на стрелите около него гинеха хора, тълпата кипеше и напираше във всички посоки, обзета от безпомощен ужас. В кипналата вода и тиня затъваха деца, премазани от обезумялото множество.

Някаква жена пред него залитна назад. Дюйкър я прегърна с една ръка в усилието си да я изправи и видя стрелата, пронизала бебето в ръцете й, а след това — и гърдите й. Извика от ужас.

Пехотинката се появи до него и тикна в ръцете му някакво въже.

— Дръж се! — изрева му тя в ухото. — Дръж се здраво и ще минем. Само не го пускай!

Той уви въжето около китките си. Въжето се изпъваше между напиращите тела и се губеше от очите му. Усети как се опъна и го задърпа напред.

Стрелите се сипеха; една го забърса по бузата, друга го удари в рамото и отскочи от обшитата с кожа плетена ризница. Дюйкър прокле всички богове, че вместо да сложи шлема на главата си, го беше завързал за колана — и той отдавна вече се беше откъснал и загубил.

Дърпането на въжето беше постоянно и неумолимо — теглеше го през тълпата, над хората и под тях. На няколко пъти той се оказа под водата, давеше се и кашляше. В един момент, когато се озова над кипящата гмеж, зърна някъде напред блясъка на магия — тътнеща вълна, после въжето отново го затегли.

Кошмарът сякаш продължаваше безкрайно, удряше го от всички страни с ужасните си, невъобразими гледки, докато той не се почувства съвсем изтръпнал и лишен от сетива, като безплътен дух, повлечен през цялата човешка история, в безкрайна процесия от болка, страдание и окаяна смърт. И най-малкият шанс на съдбата бе откъснат и запратен в небето, или в забравата на всичко, което чакаше долу.

„Спасение няма — още един урок на историята. Смъртта е вечен гост…“

И тогава въжето го изтегли през мокрите окаляни трупове и плувналата в кръв глина. Стрелите вече не се изсипваха от небето, а свистяха ниско над земята и се забиваха в дърво и плът около него. Дюйкър се превъргаля през някакъв дълбок коловоз и се озова пред колелото на един фургон.

— Пусни въжето! — извика му пехотинката. — Стигнахме, Дюйкър…

„Стигнахме.“

Изтри калта от очите си и едва сега се огледа наоколо. Между мъртвите или издъхващи коне лежаха тела на уикски воини, морски пехотинци и сапьори, и всичко беше толкова гъсто осеяно със стрели, че теренът сякаш бе обрасъл с тръстика. Фургоните на благородниците бяха издърпани в края на брода и подредени в отбранителен полукръг, макар че битката се беше изтеглила към гората.

— Кой? — изпъшка Дюйкър.

Жената, залегнала до него, изсумтя.

— Онова, което остана от сапьорите… морските… и няколко оцелели уикци.

— И само това?

— Никой друг не може да премине — а и Седма, с поне два от клановете, се бият в ариергарда. Останахме сами и ако не успеем да разчистим тези гори…

„Ще ни затрият.“

Тя посегна към един от труповете наблизо и свали уикския шлем.

— Този май ще ти стане, старче. Дръж.

— Срещу какво се сражаваме тук?

— Поне три роти. Предимно стрелци обаче — смятам, че Корболо Дом не е очаквал изобщо войници в челото на колоната. Планът е бил да блокира с бежанците прехвърлянето ни и да ни попречи да овладеем този бряг.

— Сякаш е знаел, че Колтейн ще отхвърли предложението, но благородниците — не.

— Точно така. Стрелбата се разреди — сапьорите са ги изтласкали. Богове, наистина са страхотни! Дай да си намерим по

някое добро оръжие и да се включим в забавлението.

— Върви — отвърна Дюйкър. — Аз обаче ще остана — да виждам реката. Трябва да видя…

— Тук ще те набучат като таралеж, старче.

— Ще рискувам. Върви!

Тя се поколеба, после кимна и запълзя между телата.

Дюйкър си намери един кръгъл щит и се покатери на най-близкия фургон, като за малко щеше да настъпи някакъв присвил се човек. Зяпна го невярващо.

— Нетпара!

— Спаси ме. Моля ти се!

Дюйкър го пренебрегна и насочи вниманието си назад към реката.

Бежанският поток, добрал се до южния бряг, не можеше да продължи напред — хората започваха да се пръскат по бреговата ивица. Дюйкър видя как една тълпа забеляза групата войници, теглещи въжето на понтона над брода, и ги връхлетя с дива ярост, макар да нямаше нито оръжия, нито брони. Буквално ги разкъса.

Клането беше превърнало реката надолу по течението в розова гмеж от насекоми и човешки тела. Открои се още един пропуск в плана на Корболо, когато роякът стрели отгоре намаля — запасите им привършваха. Плаващата платформа беше оставена на течението, скъсяваше разстоянието и най-сетне пиконосците се сблъскаха с невъоръжените цивилни в брода. Но не бяха предвидили кипналия гняв, който ги посрещна. Бежанците бяха надмогнали страха. Стискаха върховете на пиките с посечени ръце и не пускаха. Други се спускаха напред, катереха се върху понтона и напираха срещу лъкометците зад огъващата се редица на пиконосците. Понтонът започна да потъва под тежестта им, след това се наклони. След миг реката се задръсти от мятащи се тела — бежанци и войници на Корболо, — а понтонът се скъса.

И над всичко това гъмжаха облаците пеперуди, като милиони жълти цветове, понесени от вихрените ветрове.

Отново изригна магическа вълна и Дюйкър извърна глава към звука. Видя Сормо, в средата на човешкото гъмжило, яхнал коня си. Силата, която се затъркаля от него, удари с грохот моста надолу по течението и порази бунтовниците с искри, които ги пометоха като

огнена коса. Кръв плисна във въздуха и пеперудите, закръжили над понтона, от жълти станаха червени, западаха на ръждив пърхащ килим над водата.

Но пред очите му четири стрели пронизаха магьосника, едната се заби в шията му. Конят на Сормо замята глава и зацвили от болка, улучен и той от десетина стрели. Олюля се, хлъзна се на една страна към края на плитчината и в дълбоката вода. Сормо залитна, после бавно се плъзна от седлото и потъна. Конят рухна отгоре му.

Дюйкър ахна. После видя една мършава ръка, изпъната към небето на десетина разтега надолу по течението.

Рояци и рояци пеперуди гъмжаха и се трупаха над тази отчаяна, изпъната с жажда за живот ръка, докато тя бавно потъваше и след миг изчезна. Насекомите прииждаха отвсякъде — хиляди, стотици хиляди. От всички страни битката сякаш замря, клането затихна. Всичко се беше вторачило натам, към това кърваво жълто гъмжило.

„Дъх на Гуглата, за него са дошли! За душата му. Не врани, не както трябваше да е. О, богове на пъкъла!“ Зад гърба му се чу разтреперан глас.

— Какво стана? Победихме ли?

Дъхът се изтръгна с хрип от дробовете на Дюйкър. Масата пеперуди кипеше, бясна грамада над мястото, където ръката на Сормо пак се бе появила — беше висока колкото надгробна могила и се издуваше с всеки миг, с всеки отчаян туптеж на сърцето му.

— Спечелихме ли? Къде е Колтейн? Извикай го тук — искам да говоря с него…

Мигът, в който всичко се бе затаило в безмълвие, се наруши от гъстия залп уикски стрели, който удари войниците на долния понтон. Започнатото от Сормо беше довършено от воините на неговия клан: последните стрелци и пиконосци бяха сразени.

Дюйкър видя как по северния склон затичаха три карета пехота, измъкнати от ариергарда, за да възстановят реда на брода. Уикските конници от клана на Невестулката излязоха от горите от двете страни на пътя и нададоха пронизителни победни викове.

Дюйкър се обърна към отсамния бряг. Видя малобройните малазански войници, отстъпващи от укритие към укритие — шепа пехотинци и по-малко от трийсет сапьори. Стрелите засвистяха пак.

„Богове, те вече направиха невъзможното — не искайте повече от тях…“

Пое си дълбоко въздух, качи се на високата седалка на фургона и изрева с цяло гърло към множеството бежанци, трупащо се по брега:

— Всички! Всяка здрава ръка! Намерете оръжие… към гората, иначе клането започва отново! Стрелците се връщат…

Не можа да продължи. Въздухът се разтърси от дивашки, зверски рев. Пред очите му стотици мъже и жени се втурнаха напред, без да мислят за оръжия, само за да посрещнат ротите на вражеските стрелци и да отвърнат на преживяната касапница с не по-малко ужасна мъст.

„Всички сме обзети от лудост. Никога не бях виждал или чувал за такова нещо — богове, в какво сме се превърнали…“

Вълната от бежанци помете малазанските позиции, без да се огъне пред отчаяните, унищожителни залпове от стрели откъм гората. Бесни викове и писъци отекнаха злокобно във въздуха.

Нетпара изникна пред очите му.

— Колтейн къде е? Настоявам да…

Дюйкър сграбчи копринения шал, увит около шията на благородника. Придърпа го. Мъжът захленчи, задраска безпомощно по ръката му.

— Нетпара, той можеше да ви остави. Да ви остави да преминете. Сами. Защитени от благосклонната милост на Корболо Дом. Колко души загинаха днес? Колко войници, колко уикци дадоха живота си, за да опазят кожата ти?

— П-пусни ме, мръсно робско изчадие!

Червена мъгла разцъфтя пред очите на Дюйкър. Ръцете му сграбчиха мекия врат на благородника и застискаха. Видя как очите му се издуха.

Някой го удряше с юмруци по главата. Някой дърпаше китките му. Някой го сграбчи и корави като желязо пръсти се стегнаха около гърлото му. Мъглата се затъмни, сякаш падаше нощ. Историкът видя как нечии ръце смъкнаха неговите от врата на Нетпара, видя го как залитна назад и задиша тежко.

И мракът се спусна.

17.

Бяха много. И беше един.
По дирята кървава крачеше
по дирята на своя глас
дивашко убийство
духове пърхащи в слънцето
по дирята на своя глас
но чуваше само зловещата
песен на Гуглата
наречена „безмълвие“.

Разказът на Сеглора
Сеглора

Капитанът се олюляваше, макар и не в такт с поклащането на кораба. Разля вино по цялата маса, докато напълни четирите бокала.

— Човек като заповядва насам-натам по цял ден на дебелоглавите моряци, ожаднява много. Очаквам скоро да донесат и храната.

Ковчежникът на Пормквал, който не смяташе компанията за достойна да знае името му, повдигна вежди.

— Капитане, но ние вече ядохме.

— Тъй ли? Е, това обяснява мръсотията поне, макар че и тя изглежда обяснява нещо, щото трябва да е било ужасно. Ей, ти — обърна се към Калам, — як си като феннски мечок, ставаше ли за ядене поне? Все едно, то пък какво ли ще знаеш ти? Разправят, че тукашните от Седемте града отглеждали плодовете само за да ядат червеите в тях. Сдъвчете червейчето и хвърлите ябълката, а? Ако човек иска да разбере как гледа народецът ви на света, всичко е в тоя обичай. Е, след като сме приятелчета вече всички тука, за какво си говорехме?

Салк Елан взе бокала си, подуши го предпазливо и чак тогава отпи.

— Скъпият ковчежник тъкмо ни изненадваше с едно свое оплакване, капитане.

— Тъй ли? — Капитанът се наведе над масата и се вторачи в ковчежника. — Оплакване? На борда на моя кораб? Да го чуем, сър.

— Току-що го изложих — подсмихна се ковчежникът.

— Ще се заема с него, както се полага на капитан. — Отпусна се доволно в стола си и ги изгледа. — Е, за какво друго ще си говорим?

Салк Елан срещна погледа на Калам и му намигна.

— Ще имате ли нещо против да засегнем онзи дребен въпрос за двата пиратски кораба, които ни преследват напоследък?

— Не ни преследват — заяви капитанът, пресуши бокала си, млясна и отново го напълни. — Само поддържат скоростта, а това е съвсем друго, както със сигурност сте схванали, сър.

— Е, признавам, че не виждам толкова ясно разликата като вас, капитане.

— Мно-ого жалко.

— Бихте могли да се постараете да ни осветлите — каза рязко ковчежникът.

— Какво рече? Постараете, осветлите? Невероятно! — Отпусна се отново в стола си, с доволно изражение.

— Трябва им по-силен вятър — подхвърли Калам.

— Да ги ускори. Искат да танцуват около нас, да, пикливите му страхливци. Да ме настъпят по мазола, това ми се ще на мене, но не, предпочитат да се свиват и да ни отбягват. — Изненадващо трезвите му очи се извърнаха към Калам. — Точно затова ще ги изненадаме, само да съмне. Атака! Безцеремонно! Морските горе се готвят за абордаж! И никой да не ми пробутва оплаквания на борда на „Рагстопър.“ Никакви. Чуя ли още едно блеене, и блейчото губи един пръст. Изблее ли още веднъж, губи още един. И така нататък. Ще му ги накова по палубата.

Калам затвори очи. Плаваха вече четири дни, без ескорт, попътният вятър ги тласкаше с постоянните шест възела в час. Моряците бяха изпънали всяко парче платно, което можеше да се намери, и корабът пееше с хор от злокобни скърцания и стонове, но

въпреки това двете пиратски галери можеха да кръжат около „Рагстопър.“

„И този безумец иска да ги атакува.“

— Атака ли казахте? — прошепна ковчежникът и се опули. — Забранявам!

Капитанът примига като бухал.

— Тъй ли, сър? — заговори той кротко. — Вижте, все пак погледнах в калайдисаното си огледало, нали? Изгубило си е блясъка, честна дума ви казвам. От вчера до днес. Смятам да се възползвам от това.

От самото начало на пътуването Калам се стараеше да си стои в каютата през повечето време, излизаше на палубата само в най-тихите часове, късно по време на последната вахта, преди изгрева. Това, че се хранеше с екипажа в трюма, намаляваше броя на срещите му със Салк Елан и с ковчежника. Днес обаче капитанът беше настоял да вечеря с тях. Появата на пиратите през деня беше изострила любопитството на убиеца как точно смята капитанът да се оправи с тях, тъй че се съгласи.

Беше ясно, че Салк Елан и ковчежникът са сключили нещо като примирие, тъй като никога не прехвърляха границата на случайната язвителна насмешка. Леко преувеличената атмосфера на изисканост правеше усилията им да се сдържат още по-явни.

Но същинската загадка на борда на „Рагстопър“ беше неговият капитан. Калам беше чул вече достатъчно приказки и долу в трюма, и между първия и втория помощник, за да прецени, че се отнасят към капитана едновременно с респект и с някак извратена привързаност. „Както би се държал човек с някое докачливо куче. Потупай го веднъж и замята опашка, потупай го два пъти — ще останеш без ръка.“ Сменяше ролите както и когато му падне, без никакъв повод. Чувството за хумор, което проявяваше, изопваше нервите на човек, докато се мъчи да го разбере. Когато Калам се задържеше по-задълго в компанията му — особено когато избраното питие се окажеше вино, — го заболяваше глава от усилието да проследи увъртанията на капитана. Още по-лошото беше, че долавяше някаква хладнокръвна преднамереност в това оплетено кълбо, сякаш капитанът говореше на два езика едновременно, единият грубоват, другият — гладък и пълен с тайни послания. „Готов съм да се закълна, че кучият му син се опитва

да ми каже нещо. Нещо жизненоважно.“ Чувал беше за някаква магия, от един от по-редките Лабиринти, която можеше да омае ума на човек, някаква умствена преграда, около която жертвата — в абсолютно изтерзано съзнание — можеше да кръжи, без да може да проникне. „Ето че нагазих в абсурда. Параноята е вечната любовница на убиеца и няма спасение от това съскащо змийско гнездо. Да можех само да си поговоря с Бързия Бен сега…“

— Спим с отворени очи ли бе, човек?

Калам се сепна и погледна навъсено капитана.

— Господарят на този великолепен кораб тъкмо казваше — изчурулика Салк Елан, — че дните са започнали да текат доста странно, откакто сме навлезли в открито море. Постави въпроса, очаквайки вашето мнение, Калам.

— Откакто напуснахме залива на Ейрън, изтекоха четири дни — изръмжа убиецът.

— Тъй ли? — попита капитанът. — Сигурен ли си?

— Какво искате да кажете?

— Някой непрекъснато събаря съскавеца, разбираш ли.

— Какво? — „О! Съскащият пясък — готов съм да се закълна, че тоя човек измисля и думите, както му падне на езика.“ — Да не би да намеквате, че на „Рагстопър“ имате само един пясъчен часовник?

— Официалното време се поддържа така, с един часовник — каза Елан.

— Дори другите на борда да му противоречат — добави капитанът и отново напълни бокала си. — Четири дни… или четиринайсет?

— Това сега някакъв философски спор ли е? — попита подозрително ковчежникът.

— Едва ли — отвърна капитанът между две оригвания. — Напуснахме пристанището на четвърт луна.

Калам се помъчи да си спомни предната нощ. Беше стоял на предния мостик, под блеснало от звезди чисто небе. Беше ли залязла вече луната? Не, тичаше към хоризонта, точно под върха на съзвездието, известно под името Камата. „Три четвърти луна. Но това е невъзможно.“

— Десет гъгрици на шепа — продължи капитанът. — Също толкова точно измерва прехода, колкото съскавеца. За две седмици

правят около десет, освен ако брашното не е било гранясало от самото начало, обаче готвачът се кълне, че не е…

— Точно както би се заклел, че ни е сготвил вечеря — каза с усмивка Салк Елан, — макар коремите ни да реват, че това, което ядохме, е всичко друго, но не и храна. Все едно, благодаря ви, че разсеяхте объркването ми.

— Е, сър, тук ме жегнахте толкова остро, че острието ви кожа можеше да пробие, макар че моята е достатъчно дебела и съм си доста упорит — здраве му кажи.

„За какво, в името на Гуглата си говорят тия двамата, или по-точно — не си говорят?“

— Човек свиква да не вярва дори на ударите на собственото си сърце — забележете, аз бездруго не мога да броя до повече от четиринайсет, тъй че и да искам, и да не искам ще му изтърва дирята, а тъкмо следенето на дирята е това, за което говорим, стига да не греша.

— Капитане, думите ви ме отчайват — намеси се ковчежникът.

— Не сте единственият — подхвърли Салк Елан.

— Обиждам ли ви, сър? — Капитанът изгледа ковчежника с почервеняло лице.

— Дали ме обиждате? Не. Обърквате ме. Смея да кажа, думите ви ме водят до заключението, че не държите под контрол собствения си ум. Следователно, за да осигуря безопасността на този кораб, нямам избор…

— Нямал избор? — избухна капитанът и се надигна от стола си. — Нямал избор. Думи. Шепа пясък. Това, което ти се изплъзва между пръстите, може да те катурне! Ще ти дам аз на теб една безопасност, потна буца мас такава!

Калам се дръпна от масата, а капитанът налетя към вратата на каютата и почна да се бори с наметалото си. Салк Елан не помръдна от мястото си, наблюдаваше сцената с тънка усмивка.

След малко капитанът отвори рязко вратата и ревна команда на първия си помощник. Тръгна към камбуза и ботушите му затътнаха като юмруци, блъскащи по стена.

Устата на ковчежника се отвори и затвори няколко пъти. Накрая той прошепна:

— Какъв избор имам?

— Изборът не е ваш — провлече Елан.

Благородникът се извърна рязко към него.

— Не е мой ли? Че на кого е, ако не на този, комуто е поверена съкровищницата на Ейрън?

— Така се наричало официално значи? Какво ще кажете за мошеническата плячка на Пормквал? Ония восъци на сандъците долу са с печата на Върховния юмрук, а не с имперския скиптър…

„Значи си слизал в трюма, Салк Елан? Интересно.“

— Посягането на тези сандъци се наказва със смърт — изсъска ковчежникът.

Елан се изсмя презрително.

— Вършите мръсната работа на един крадец. Какъв сте самият вие тогава?

Благородникът пребледня, стана и излезе.

Салк Елан погледна Калам накриво.

— Е, навъсен мой приятелю, какво ти е мнението за нашия капитан?

— Едва ли ще го споделя с теб — избоботи Калам.

— Непрекъснатите ти усилия да ме избягваш са просто детински.

— Иначе щях просто да те убия.

— Колко неучтиво от твоя страна, Калам. След всичките усилия, които положих за теб.

Убиецът се надигна.

— Бъди сигурен, че ще си върна дълга, Салк Елан.

— Можеш да го направиш само с компанията си — интелигентните беседи на борда на този кораб нещо трудно се получават.

— Ще помисля от съчувствие — отвърна Калам и тръгна към вратата на каютата.

— Преценката ти за мен е погрешна, Калам. Аз не съм ти враг. Всъщност двамата много си приличаме.

Убиецът спря на прага.

— Ако търсиш приятелство между нас, Салк Елан, току-що много се отдалечи с последната си забележка.

Излезе на палубата. Навсякъде кипеше трескава дейност. Едни моряци ковяха дъски, други оглеждаха такелажа, трети вдигаха платна.

Беше десетата камбана и нощното небе беше затулено с облаци, ни една звезда не се виждаше.

Капитанът се спря при Калам.

— Какво ти казах аз? Изгубила си е блясъка!

Идваше шквал — убиецът го усети по вятъра, завихрил се над кораба, сякаш въздухът място не можеше да си намери.

— От юг — изсмя се капитанът и плесна Калам по рамото. — Ще се обърнем срещу преследвачите си, и не само ние! Бурята ще ги спре, на предната палуба гъмжи от пехотинци, ще ги шибнем в гърлата. Гуглата да ги вземе дано, крадците му ухилени проклети, ще видим как ще им замръзнат усмивчиците, като ги перне късият меч през лицето, а? — Наведе се и лъхна Калам с миризмата на вкиснато вино. — Виж си камите, човече, тая нощ ще е на живот и смърт, няма начин. — Изведнъж се навъси, обърна се рязко и взе да крещи на хората си.

Калам го изгледа. „Може пък и да не съм параноичен, в края на краищата. Тоя човек го измъчва нещо.“

Завиха рязко и палубата подскочи. Буреносният вятър се появи точно в този момент, надигна „Рагстопър“ и го подгони пред себе си, изпънал платната. Загасиха фенерите, моряците се пръснаха по задачите си и корабът се понесе на север.

„Морска битка посред буря, а капитанът се надява, че пехотинците ще направят абордаж, ще скочат на подмятащата се от вълните палуба и ще влязат в бой с пиратите. Това е повече от дръзко.“

Отзад се приближиха две едри фигури и застанаха от двете му страни. Калам се намръщи. Морската болест беше повалила двамата телохранители на ковчежника още първия ден и никой от тях не изглеждаше в състояние да направи нещо повече освен да си изпразни стомаха върху ботушите му, но сега бяха станали и с ръце на оръжията.

— Господарят иска да говори с теб — изръмжа единият.

— Лошо — отвърна му с ръмжене Калам.

— Веднага.

— Или какво, ще ме убиеш с дъха си ли? Господарят ви да не би да може да говори с трупове?

— Господарят заповяда…

— Ако иска да си говорим, може да дойде тук. Иначе много лошо, както казах.

Двамата се оттеглиха.

Калам мина покрай главната мачта към двете отделения морска пехота, присвити на носа. Беше преживял не един шквал, докато служеше в имперски кампании по галери, десантни кораби и триреми в три океана и няколко морета. Бурята, поне засега, беше сравнително лека. Бойците бяха намръщени, както можеше да се очаква пред битка — зареждаха щурмовите арбалети.

Погледът му ги обходи и се спря на лейтенанта — жена на средна възраст.

— Само две думи…

— Не сега — отсече тя: тъкмо си слагаше шлема. — Слезте долу.

— Решил е да прави таран…

— Знам какво е решил. И когато се натресем, последното, което ни трябва, е един проклет от Гуглата цивилен, за когото да се грижим.

— Вие заповедите на капитана ли изпълнявате… или на ковчежника?

Тя вдигна глава, изгледа го с присвити очи и повтори:

— Слезте долу.

Калам въздъхна.

— Аз съм имперски ветеран, лейтенант…

— Коя армия?

Той се поколеба, преди да отвърне:

— Втора. Девети взвод, Мостоваците.

Всички погледи се спряха на него.

Лейтенантът се навъси.

— Дали е възможно?

Друг от пехотинците, ветеран с прошарена коса, изръмжа:

— Сержантът ви? Кажете ни някои имена.

— Уискиджак. Други сержанти? Не останаха много. Анци. Спиндъл.

— Вие сте ефрейтор Калам, така ли?

Убиецът го изгледа.

— А вие кой сте?

— Никой, сър. И съм такъв от доста време. — Обърна се към лейтенанта и кимна.

— Можем ли да разчитаме на вас? — попита тя Калам.

— Не най-отпред. Но ще съм наблизо.

— Ковчежникът има имперска заповед — това ни връзва ръцете, ефрейтор.

— Не мисля, че ковчежникът разчита на вас, ако се наложи да избирате между него и капитана.

Тя се намръщи, сякаш предвкусваше нещо лошо.

— Тази атака е пълна лудост, но е дръзка.

Калам кимна мълчаливо.

— Предполагам, че ковчежникът има основание.

— Ако се стигне дотам — отвърна Калам, — телохранителите ги оставете на мен.

— И двамата?

— Да.

Ветеранът се намеси.

— Ако нахраним акулите с ковчежника, ще ни обесят.

— Просто гледайте да не сте там, когато се случи — всички.

Лейтенантката се ухили.

— Е, това ще го уредим.

— Значи — каза високо Калам, за да го чуят всички войници, — за вас съм поредният цивилен лигльо на борда, ясно?

— Никога не сме мислили, че тая работа с изменничеството е истина — извика един. — Не и Дужек Едноръкия. Няма начин.

„Гуглата да ме вземе дано, доколкото знам, май си прав, войник.“ Скри неувереността си, като отдаде чест, и тръгна обратно по палубата.

„Рагстопър“ му напомняше за мечка, газеща през гъста дъбрава, когато се понесе с грохот напред, здрав и грамаден сред кипналите високи вълни… „Мечка, събудила се напролет, току-що измъкнала се от бърлогата си, със зачервени от дългия сън очи, изтерзана от глад. А някъде напред в тъмното се промъкват два вълка… чака ги изненада…“

Капитанът беше на кърмата, до моряка на румпела. Първият помощник стоеше до него. И двамата се взираха намръщени в мрака — очакваха да се появи плячката им.

Калам отвори уста да заговори, но викът на първия помощник го спря.

— Ляво на борд, капитане! Три четвърти към кърмата!

Пиратският кораб — нисък едномачтов рейдър, едва видим в тъмното, беше на по-малко от сто крачки от носа, по трасе, което щеше да го доведе точно пред „Рагстопър“. Разположението беше стъписващо точно.

— Всички! — изрева над грохота на бурята гласът на капитана. — Готови за таран!

Първият помощник зарева команди на екипажа. Калам видя как пехотинците се присвиха, готови за сблъсъка. До ушите му стигнаха смътни викове откъм пиратския кораб. Квадратното му платно изведнъж се изду, носът се надигна и се завъртя настрани в последно, обречено усилие да избегне удара.

Боговете отгоре се хилеха с озъбената усмивка на мъртвец. Една вълна надигна „Рагстопър“ точно преди сблъсъка, след което го спусна надолу, точно зад издигналия се нос. Дървото изтрещя и се пръсна. Калам политна напред, ръцете му изтърваха перилото на кърмата. Той падна на палубата, претърколи се и инерцията го отнесе напред.

Някъде над него трещяха мачти, платната плющяха като криле на призраци в поройния дъжд.

„Рагстопър“ се закова на място с грохот и стържене. Отвсякъде крещяха моряци, но от мястото, където лежеше, Калам не можеше да види почти нищо. Изстена и се надигна с усилие.

Последните пехотинци скачаха на палубата на пиратския кораб. Трясъкът на оръжията стигна до ушите му приглушен от воя на бурята.

Огледа се, но капитанът не се виждаше никъде. На кърмата нямаше никого.

Калам тръгна натам.

Двата заклещени кораба бяха останали без управление. Вълните блъскаха левия борд на „Рагстопър“ и заливаха с парцали пяна главната палуба. На мокрите дъски бе паднало нечие тяло, по очи, кръвта се цедеше от него на паяжини в пенестите локви.

Калам го обърна по гръб. Беше първият помощник-капитан. Челото му беше посечено. Кръвта течеше от разбития нос и гърлото; водата беше отмила смъртоносната рана и убиецът я огледа за миг, преди да стане и да прекрачи трупа.

„Не са толкова закъсали от морската болест в края на краищата.“

Качи се на кърмата и затърси сред отломките. Главата на моряка на румпела беше отсечена почти напълно, държаха я към тялото само

няколко нишки мускул, жили и кожа. Огледа внимателно разреза. „С две ръце, стъпка назад и вляво. Вече е бил мъртъв, когато реите са го премазали.“

Под платното намери капитана и единия от телохранителите на ковчежника. От гърдите и гърлото на грамадния мъжага стърчаха парчета дърво. Все още стискаше двуръчния тълвар. Ръцете на капитана стискаха острието, кръвта пулсираше от дълбоките прорези и морската вода я отмиваше. Челото му беше пребледняло като на мъртвец, но дишането му все още беше стабилно.

Калам откопчи пръстите му от тълвара и го извлече от купчината отломки.

В същия момент „Рагстопър“ се измъкна от хватката на рейдъра, пропадна надолу, след което заподскача дивашки от ударите на вълните по корпуса. На кърмата се появиха двама — единият пое кормилото, другият се наведе до убиеца.

Калам вдигна глава и видя пред себе си мокрото лице на Салк Елан.

— Жив ли е?

— Да.

— Неприятностите ни все още не са свършили — каза Елан.

— Гуглата да ги вземе тях! Тоя трябва да го смъкнем долу.

— Имаме пробойни отпред — повечето пехотинци са на помпите.

Двамата вдигнаха капитана.

— А рейдърът?

— На парчета.

— С други думи — рече Калам, докато смъкваха капитана по хлъзгавите стълби, — не стана, както го гласеше ковчежникът.

Салк Елан спря и го изгледа с присвити очи.

— Май сме тръгнали по една пътека двамата с тебе.

— Къде е кучият му син?

— Взел е командването… засега. Изглежда, всички офицери на борда ги е сполетял „нещастен случай“. Все едно, другият кораб се приближава, тъй че, както казах, веселбата все още не е свършила.

— Всяко нещо по реда си — изръмжа Калам.

Слязоха и тръгнаха по прохода. Водата кипеше до глезените им и убиецът усети колко тромав е станал „Рагстопър“.

— Поел си командата над пехотинците, нали? — попита го Елан, щом стигнаха до капитанската каюта.

— Не съм по-старши от лейтенанта.

— Все едно. Да го наречем авторитет тогава — тя вече размени няколко остри думи с ковчежника.

— Защо?

— Кучият му син иска да се предадем, разбира се.

Сложиха капитана на койката.

— При този удар прехвърляме товара?

— Не. Ще изчакат.

— Значи имаме достатъчно време. Я ми помогни да го съблечем.

— Ръцете му са зле.

— Виждам. После ще ги превържем.

Убиецът загърна капитана с едно одеяло.

— Смяташ ли, че ще оцелее?

Калам не отвърна. Оглеждаше раните.

— Спрял е удара с ръце.

— Никак не е лесно. Слушай, Калам, ние с теб как се връзваме в тая история?

Убиецът се поколеба, преди да отвърне:

— Ти как го каза? Тръгнали сме по една пътека. Май никой от двама ни не държи да свърши в корема на някоя акула.

— В смисъл, по-добре е да действаме заедно.

— Да. Само не си мисли, че ще те целуна за лека нощ, Елан.

— Нито веднъж?

— Я по-добре се качи горе, да разбереш какво става. Аз тук ще се оправя сам.

— Не се бави, Калам. Кръвта изтича бързо.

— Знам.

Когато остана сам с капитана, убиецът намери игла и започна да шие срязаната плът. Свърши с едната ръка и започна с другата, когато капитанът изстена.

— Дъх на Гуглата! — измърмори Калам. — Само още десетина минути ми трябваха, за да свърша.

— Двойна игра — прошепна капитанът.

— Това го разбрахме — отвърна му Калам и продължи с шиенето. — Сега млъкни и ме остави да си свърша работата.

— Ковчежникът на горкия Пормквал е гадно копеле.

— Подобните се привличат, както казват.

— Като тебе и онова сутеньорче… две капки вода.

— Благодаря.

— Вече от вас двамата зависи.

— И от лейтенантката.

Капитанът се усмихна вяло и затвори очи.

— Добре.

Калам остави иглата и взе превръзките.

— Почти приключих.

— И аз.

— Оня телохранител е мъртъв. Сигурно ще ти е приятно да го знаеш.

— Да. Сам се уби идиотът. Първия замах го избегнах. Удари по някакви въжета. Усещаш ли го, Калам? Люлее се равномерно — някой горе знае какво да прави, слава на боговете. Все пак… доста тромаво… не ще удържи крантата.

— Добре. Аз свърших — каза Калам. — Сега поспи, капитане. Ще ни трябваш здрав. И то скоро.

— Едва ли. Другият телохранител ще довърши работата при първия шанс. Ковчежникът иска да ме разкара от пътя си.

— Ще се погрижим за това, капитане.

— Просто така?

— Просто така.

След като затвори вратата, Калам спря и разхлаби дългия нож в канията. „Просто така, капитане.“

Шквалът се укроти и небето на изток изсветля, чисто и окъпано в златиста светлина. Бъркотията на кърмовия мостик беше разчистена и екипажът като че ли беше овладял положението на борда, въпреки че Калам усещаше напрежението на моряците.

Ковчежникът и телохранителят му стояха под главната мачта — благородникът не откъсваше поглед от плаващия успоредно на тях откъм левия борд рейдър, толкова близо, че по палубата му се виждаха човешки фигури, които също ги наблюдаваха. Телохранителят обаче беше насочил цялото си внимание към Салк Елан, небрежно отпуснал

се на стъпалата на предния мостик. Никой от моряците като че ли не желаеше да прекоси десетината крачки, които ги деляха.

Калам закрачи и спря до ковчежника.

— Значи вие сте поели командването.

Мъжът кимна отсечено. Не изглеждаше никак уверен — не посмя да срещне очите му.

— Смятам да ни откупя и да ни оставят на мира…

— И да си вземеш дяла. И колко ли ще е той? Осемдесет, деветдесет процента? С теб самия за заложник, разбира се. — Видя как кръвта се отцеди от лицето му.

— Не е твоя работа — отвърна ковчежникът.

— Прав си. Но убийството на капитана и офицерите му е моя работа, защото застрашава това пътуване. Дори екипажът да не го знае със сигурност, най-малкото го подозира, уверявам те.

— Морските пехотинци ще се справят с това. Разкарайте се и никой няма да ви пипне. Намесите ли се, сте трупове.

Калам огледа пиратския кораб.

— А техният процент какъв е? Какво ще ги спре да ти клъцнат гърлото и да приберат целия дял?

Ковчежникът се усмихна.

— Чичо ми и братовчедите ми едва ли ще го направят. Значи, съветвам те да слезеш в каютата си и да останеш там.

Калам пренебрегна съвета и тръгна към носа при пехотинците. Битката с пиратите се беше оказала свирепа и кратка.

— Приличаше повече на клане — промърмори лейтенантката, щом убиецът клекна до нея. Двете отделения седяха в носовия трюм и запушваха с парцали пробойните по корпуса. — Една драскотина не получихме.

— Какво разбрахте дотук? — попита я тихо Калам.

Тя сви рамене.

— Толкова, колкото ни трябваше, ефрейтор. Какво искате да направим?

— Ковчежникът ще ви заповяда да не се противите. След това пиратите ще ви приберат оръжията…

— След което ще ни прережат гърлата и ще ни хвърлят през борда — имперска заповед или не, този човек върши измяна.

— Е, само краде от крадец, но ви разбрах. — Калам се надигна. — Ще поприказвам с екипажа и ще се върна при вас, лейтенант.

— Защо не свалиш ковчежника и телохранителя му още сега, Калам?

Той присви очи.

— Да се придържаме към правилата, лейтенант. Оставяме убийството на онези, чиито души вече са оцапани.

Тя прехапа устна, изгледа го продължително и кимна.

Калам намери моряка, с когото беше говорил, докато товареха кораба в Ейрън. Навиваше въжета на кърмовия мостик като човек, намерил си работа, колкото да се залиса с нещо.

— Чух, че сте спасили капитана — каза морякът.

— Жив е, но е зле.

— Да. Готвачът пази пред вратата му, сър. С един сатър и — питайте духовете на свинете — знае как да го използва. Беру да ни благослови дано, видях го веднъж как се обръсна с него — гладко като цица на девица.

— Кой замества офицерите?

— Ако питате кой оправя работите и казва кой къде да стои, аз съм, сър, само че новият ни командир не иска да си бъбри много с мен. Мечоносецът му дойде да ми каже да сме готови да мъкнем, щом вълните се поукротят.

— Прехвърляне на товара?

Мъжът кимна.

— И после?

— Ами, ако държи на думата си, ще ни оставят живи.

— И защо трябва да са толкова милостиви? — изсумтя Калам.

— И аз самият го предъвквам това. Пък и случилото се с капитана. Пораздразнени сме малко, искам да кажа.

Затропаха ботуши, двамата се обърнаха и видяха, че телохранителят извежда войниците на палубата. Лейтенантката не изглеждаше особено щастлива.

— Рейдърът приближава — измърмори морякът.

— Значи се почва — изръмжа Калам. Озърна се за Салк Елан и видя, че погледът му се е спрял на него. Кимна му леко и Елан се

обърна небрежно, скрил ръце под наметалото си.

— Рейдърът е тъпкан с мечове, сър. Виждам поне петдесет, готвят се за абордажа.

— Тях ги остави на войниците. Екипажът да стои настрана — предай на всички.

Морякът тръгна.

Калам слезе на главната палуба. Ковчежникът тъкмо се обръщаше към лейтенантката.

— Казах да предадете оръжието си, лейтенант!

— Не, сър. Няма да се подчиним.

Ковчежникът трепереше от гняв. Махна на телохранителя си.

Грамадният туземец понечи да тръгне, но не стигна далеч. Извика сподавено и ръцете му посегнаха към ножа, забил се в гърлото му. Смъкна се на колене и рухна.

Салк Елан пристъпи напред.

— Промяна в плановете, почитаеми сър — обясни невъзмутимо и се наведе да си прибере ножа.

Калам застана зад ковчежника и върхът на ножа му се опря между плешките му.

— Нито гък — изръмжа той в ухото му. — Да не си мръднал. — После се обърна към войниците. — Лейтенант, пригответе се да отблъснете нападателите.

— Слушам, сър.

Рейдърът се приближаваше, пиратите се трупаха по перилата, готови да прескочат празнината между двата съда. Разликата във височината означаваше, че ще трябва да се катерят — освен това онези на палубата не можеха да видят много добре какво ги очаква на „Рагстопър“. Един от моряците им беше започнал бавно да се катери по мачтата към гнездото на наблюдателя.

„Закъсняхте, глупаци.“

Пиратският капитан — чичото на ковчежника, предположи Калам — извика за поздрав.

— Отвърни му — изръмжа убиецът. — Кой знае, ако братовчедите ви са достатъчно добри, може и да преживееш още един ден.

Ковчежникът вдигна ръка и отвърна.

Разстоянието между двата кораба вече беше по-малко от десет крачки. Салк Елан отиде при моряците, застанали недалече от бойците.

— Щом се приближи достатъчно, хвърляте куките. И гледайте да сте ловки, момчета — иначе, ако ни се измъкне, ще ни гони от тук до Фалар.

Пиратът, катерещ се по мачтата, беше стигнал вече до средата и се обръщаше да види какво става на борда на „Рагстопър“. Пиратите по палубата замятаха въжета. Съдовете се приближиха.

Предупредителният вик на наблюдателя бе прекъснат от металната стрела на арбалет. Мъжът полетя надолу, стовари се насред гъмжилото на палубата и откъм рейдъра се разнесоха яростни ругатни.

Щом първите пирати прескочиха няколкото крачки вода и щурмуваха по фланга, Калам стисна ковчежника за яката и го повлече назад.

— Правиш ужасна грешка — изсъска благородникът.

Морските пехотинци отвърнаха на атаката с убийствен залп от железни стрели. Първата редица пирати се огъна, трупове западаха във водата.

Салк Елан извика предупредително и Калам рязко се обърна. Над и малко извън левия борд, точно зад струпаните пехотинци, във въздуха се оформи фигурата на чудовище — привидение с десет разтега дълги криле, с блеснали жълти люспи, заслепяващи очите под ярката слънчева светлина. Дългите му змийски челюсти бяха зейнали — с безброй остри зъби.

„Енкар’ал… толкова далече от Рараку… Дъх на Гуглата!“

— Предупредих те! — изсмя се ковчежникът.

Съществото се спусна като мълния и се вряза сред пехотинците, дългите остри нокти задращиха през брони и шлемове.

Калам отново се извъртя и натресе юмрука си в лицето на ковчежника. Той рухна и замря на палубата, от носа и очите му швирна кръв.

— Калам! — изрева Салк Елан. — Мага го остави на мен… помогни на войниците!

Убиецът затича напред. Енкар’алът си беше съвсем смъртно същество, просто беше ужасно труден за убиване; рядко се срещаха

дори в пустинята — убиецът никога досега не беше се сражавал с такова чудовище.

То вече беше покосило седем пехотинци. Крилете му изплющяха и създанието надвисна над останалите, ноктестите крака заудряха по вдигнатите им щитове.

Пиратите вече се изсипваха на „Рагстопър“, възпирани едва от половин дузина пехотинци, сред тях — и старшата им.

Нямаше време за много мислене, нито за преценка докъде е стигнал Салк Елан.

— Събери щитовете! — изрева Калам, след което скочи и се изкатери по стената от щитове. Енкар’алът се извъртя и острите като бръсначи нокти замахнаха към лицето на убиеца. Той залегна и заби дългия нож между краката на чудовището.

Върхът се натресе в твърдите като желязо люспи и се прекърши като клечка.

— Гуглата да те вземе дано!

Той пусна дръжката на оръжието и се закатери по набръчканата люспеста кожа. Челюстите изщракаха към него, но не можаха да го достигнат. Напъна с ръце и се озова на гърба на звяра.

Откъм борда на пиратския съд до ушите му стигна трясъкът от магически мълнии.

Стиснал ножа в едната си ръка, а другата увил около змийския врат на чудовището, Калам започна да сече по биещите във въздуха криле. Острието се хлъзгаше по прозрачната мембрана и после я разпаряше: Чудовището се свлече на палубата сред няколкото оцелели войници, те почнаха да го секат с късите си мечове.

По-тежките оръжия постигнаха онова, за което дългият нож се бе оказал негоден, и проникнаха между люспите. Швирна кръв. Съществото запищя и се замята в предсмъртна агония.

Битката кипеше вече навсякъде, пиратите налитаха да довършат последните оцелели бранители. Калам се смъкна от гърба на издъхващия енкар’ал, премести ножа в лявата ръка и успя да се докопа до късия меч на един от убитите малко преди двама от пиратите да връхлетят върху него с кривите си тълвари.

Той скочи между двамата и мълниеносно заби с двете оръжия, след което продължи напред, като изви ръце да изтръгне острието.

Умът му се замъгли в тази месомелачка. Изгуби ножа, след като го заби в нечии ребра, смъкна шлема на един рухващ до него войник и го нахлузи на главата си — оказа му се малък и един страничен удар на свистящ тълвар го отпрати във въздуха, докато той се провираше в човешкото гъмжило.

Половин дузина пирати се обръщаха, за да го атакуват.

Салк Елан ги нападна във фланг, с по един дълъг нож във всяка ръка, и трима рухнаха за миг. Калам също скочи напред, отби едно от свистящите остриета и стисна с пръсти гърлото на нападателя си.

След миг трясъкът на оръжия замря. Наоколо се въргаляха хора, някои крещяха и стенеха от болка, но повечето вече изстиваха. Калам коленичи и едва си пое дъх.

— Голяма каша! — промърмори Салк Елан и се наведе да изтрие ножовете си.

Убиецът го зяпна. Хубавите му дрехи бяха опърлени и подгизнали от кръв. Половината му лице беше почервеняло, обгорено от мълния, веждата от същата страна беше станала на пепел. Дишаше тежко и всяко поемане на дъх явно му причиняваше болка.

Калам се огледа. Нито един от пехотинците не беше останал на крака. Няколко моряци обикаляха между телата и измъкваха онези, които все още дишаха — бяха намерили дотук само двама, без лейтенантката.

Действащият като първи помощник приближи до него.

— Готвачът иска да пита нещо.

— Какво?

— Тоя голям гущер вкусен ли е?

Салк Елан отвори уста да се изсмее и се закашля.

— Направо деликатес — измърмори Калам. — В Пан’поцун дават сто джаката за фунт.

— Моля за разрешение да преровим рейдъра, сър — продължи морякът. — Можем да се запасим.

Убиецът кимна.

— Ще дойда с вас — предложи Салк Елан.

— С удоволствие, сър.

— Ей — извика един от моряците, — какво да правим с ковчежника? Още е жив кучият му син.

— Оставете го на мен — каза Калам.

Ковчежникът беше още в съзнание, когато вързаха на врата му две торби с монети, и гъгнеше под парцала, вързан през устата му, облещил очи. Калам и Салк Елан го отведоха до борда и го хвърлиха без церемонии.

Кръжащите наоколо акули се спуснаха към него, но вече бяха напълнили кореми и се отказаха да го гонят към дъното.

След час опразненият рейдър още гореше под стълб дим. После се скри зад хоризонта.

Вихърът се извисяваше като стена, по-висока, отколкото можеше да възприеме човешкият поглед, и над една миля широка. Ала в самото ядро на Свещената пустиня Рараку всичко си оставаше спокойно, въздухът блестеше, окъпан в златиста светлина.

Някъде напред се издигаха скални зъбери, като почернели кости. Леоман, който вървеше на десетина крачки пред групата, изведнъж спря и се обърна.

— Трябва да прекосим място, обитавано от духове.

Фелисин кимна.

— По-стари от тази пустиня… вдигнали са се и сега ни гледат.

— Мислят ли ни злото, Ша’ик Прероденa? — попита я тоблакаят и десницата му стисна дръжката на оръжието.

— Не. Може би са любопитни, но иначе им е все едно. — Обърна се към Хеборик. Бившият жрец все още беше потънал в себе си, скрит под татуировките. — Ти какво усещаш?

Той трепна и се дръпна встрани, щом чу гласа й, сякаш всяка дума го бодеше като стрела.

— Не е нужно да си безсмъртен дух, за да ти е все едно.

Тя го изгледа.

— Бягството от радостта на прераждането не може да продължи вечно, Хеборик. Това, което те плаши, е, че отново ставаш човек…

Той й отвърна с горчив, пълен с насмешка смях.

— Не очакваш да чуеш такива мисли от мен. Колкото и да не ти харесваше онова, което бях, ето, че съжаляваш, че онова дете вече го няма.

— Все още те владее този прилив на сила, Фелисин, и в заблудата си вярваш, че тя ти носи и мъдрост. Има дарове, но някои

неща трябва да ги спечелиш сама.

— Той е като окови по теб, Ша’ик Преродена — изръмжа тоблакаят. — Убий го.

Тя поклати глава, без да откъсва очи от Хеборик.

— Щом мъдростта не може да ми бъде дарена, ще бъда дарена с мъдрец. С близостта му, с думите му.

Бившият жрец вдигна глава и очите му се присвиха под тежко надвисналото чело.

— Май не ми оставяш избор, Фелисин.

— Може би само така изглежда, Хеборик.

Забеляза как се бори вътре в себе си, борба, която никога не го беше оставяла. „Нагазихме цяла страна, опустошена от свирепа война, и през цялото време воювахме със себе си. Дрижна е вдигнал само едно огледало…“

— Все пак съм се научила на нещо от теб, Хеборик.

— На какво?

— На търпение. — Обърна се и махна на Леоман да продължат.

Стигнаха до извитите, покрити със сажди скали. Нямаше ги обичайните следи от това, че мястото е било някога център на свещени ритуали. Базалтовата скала беше неподатлива на човешка ръка, опитала се да вреже в нея символи, познати от камъните на свещените места.

И все пак Фелисин долавяше присъствието на духовете — някога силно, а сега — само смътно ехо. Усещаше унинието, с което ги следяха невидимите им очи. Пустинята се стелеше около тях — древно море, отдавна пресъхнало. Огромната падина бе покрита с тънка прашна пелена.

— Оазисът е близо до центъра — промълви Леоман.

Тя кимна.

— Остават ни вече по-малко от седем левги.

— Кой носи личните вещи на Ша’ик? — попита го тя.

— Аз.

— Ще ги взема.

Той остави мълчаливо торбата и почна да вади разни неща. Дрехи, няколко пръстена като за бедна жена, гривни и обеци, дълъг нож с тънко острие, начернено, освен по ръба.

— Мечът й ни чака в оазиса — каза Леоман. — Гривните си ги носеше само на лявата китка, пръстените — също на лявата ръка. — Посочи няколко каишки. — Тях си ги връзваше на дясната китка и под лакътя. — Помълча, без да откъсва свъсения си поглед от нея. — Дано само дрехите да са ти по мярка.

Тя се усмихна.

— За да се подсили измамата ли, Леоман?

Той сведе очи.

— Може да има… съпротива. Върховните магове…

— Ще подчинят каузата на волята си, ще създадат фракции в стана, а след това ще влязат в борба помежду си, за да решат кой да властва над всички. Все още не са го направили, защото не могат да решат дали Ша’ик е още жива. Но вече са подготвили терена.

— Пророчице…

— Аха, дотук поне го приемаш.

Той се поклони.

— Никой не може да отрече силата, която се е вляла в теб, но все пак…

— Все пак аз не съм отворила Свещената книга.

Той я погледна твърдо.

— Да. Не си.

Фелисин се огледа. Тоблакаят и Хеборик стояха близо до тях и гледаха и слушаха смълчани.

— Онова, което ще отворя, не е между тези корици, а вътре в мен. Сега не му е времето. — Отново се обърна към Леоман. — Трябва да ми вярваш.

Пустинният воин присви очи.

— Никога не си могъл лесно да преглътнеш това, нали, Леоман?

— Кой го казва?

— Ние.

Той не отговори.

— Тоблакай.

— Да, Ша’ик Преродена?

— Спрямо човек, който се съмнява в теб, какво би използвал?

— Меча си — отвърна той.

Хеборик изсумтя.

Фелисин рязко се извърна към него.

— А ти? Ти какво би използвал?

— Нищо. Ще си остана какъвто съм, и ако се окажа достоен за доверие, човекът ще го разбере.

— Освен ако…?

Хеборик се намръщи.

— Освен ако този човек не може да повярва на самия себе си, Фелисин.

Тя отново се обърна към Леоман и зачака.

Хеборик се окашля.

— Не можеш да заповядаш на човек да има вяра в теб, момиче. Покорство — да, но не и вяра.

Тя заговори на Леоман:

— Каза ми, че на юг имало един човек. Мъж, който води разбитите останки от една войска, и десетки хиляди бежанци. Те правят каквото той им повели, вярата им е абсолютна — как е успял да го постигне този човек?

Леоман само поклати глава.

— Ти някога следвал ли си такъв водач, Леоман?

— Не.

— Значи наистина не знаеш.

— Не знам, Пророчице.

Фелисин се отдалечи от тримата мъже, съблече дрехите си и облече дрехите на Ша’ик. Постави си потъмнелите сребърни накити със странното чувство, че всичко това й е познато от много отдавна, след това хвърли старите си дрипи. Огледа пустинната падина и рече:

— Хайде. Върховните магове вече губят търпение.

— Според първия помощник сме само на два дни от Фалар — каза Калам. — Всички приказват за тези попътни ветрове.

— Има си хас да не приказват — изръмжа капитанът. Беше се вкиснал.

Убиецът наля халбите и се облегна на стената. Онова, което продължаваше да мъчи капитана и да го държи в койката вече от няколко дни, не беше от раните. „Раните по главата може да се усложнят, не забравяй. И все пак…“ Капитанът трепереше, щом заговореше, въпреки че думите излизаха гладко от устата му. Борбата,

изглежда, бе в това да ги изрече, а и да ги свърже в нещо, приличащо донякъде на смислено изречение. Но в очите му Калам все пак виждаше ум, не по-малко остър отпреди.

Беше озадачен, но в същото време усещаше, на някакво инстинктивно ниво, че присъствието му влива енергия в усилията на капитана да се оправи.

— Вахтеният видял кораб след нас, вчера преди залез-слънце. Смята, че бил бърз търговски съд, малазански. Ако наистина е така, ни е подминал без светлини и поздрави. Тая заран няма и помен от него.

Капитанът изпъшка.

— Толкоз бързо никога не е било. Никога. Бас държа, че и те са опулили очи и хвърлят заклани петли през борда в ухилената паст на Беру при всяка благословена камбана.

Калам отпи от разреденото вино и го погледна над ръба на очуканата халба.

— Снощи загубихме последните двама войници. Почвам да се чудя за тоя ваш знахар.

— Бас държа, че се е озорил. Не е за него.

— Е, вече е минал на пиратския ейл.

— Той не пие.

— Вече пие.

Погледът, с който му отвърна капитанът, бе като далечен огън на маяк, предупреждаващ за плитчини отпред.

— Нищо не е както трябва, доколкото схващам.

— Главата на капитана е врътнала, факт. Език, пълен с тръни, шепне в нечие ухо. Като жълъди под шумата, готови да покълнат.

— Щеше да ми кажеш, ако можеше.

— Какво да кажа? — Той посегна с трепереща си ръка към халбата. — Не можеш го хвана онова, дето го няма, винаги съм го казвал. И удар не можеш задържа, гледаш и хоп — пукнало се жълъдчето, покълнало.

— Ръцете ти изглеждат съвсем зараснали.

— Да, добре са. — Капитанът извърна очи, сякаш усилието да поддържа разговора най-сетне го бе изтощило съвсем.

Убиецът се поколеба.

— За някакъв Лабиринт чух…

— Зайци — измърмори капитанът. — Плъхове.

— Добре. — Калам въздъхна и се надигна. — Ще ти намерим подходящ знахар. Денълски знахар, като стигнем Фалар.

— Бързо.

— Да. Бързо.

— С попътни ветрове.

— Да.

— Само дето никога не е имало попътни ветрове толкова близо до Фалар.

Калам излезе на палубата, вдигна за миг очи към небето, после тръгна към носа.

— Как е капитанът? — попита го Салк Елан.

— Зле.

— С раните по главата е така. Треснат те на лошо място и почнеш да редиш брачни клетви на кучето си.

— Ще видим във Фалар.

— Дано имаме късмет да намерим добър знахар в Бантра.

— Бантра ли? Дъх на Гуглата, защо Бантра, след като главните острови са само на няколко левги по-натам?

Елан сви рамене.

— Това е роднят пристан на „Рагстопър“, както изглежда. Ако не си забелязал, нашият действащ пръв помощник е изтъкан от суеверия. Цял легион невротизирани моряци, омесени в едно, Калам, и точно по този въпрос не можеш да го склониш — Гуглата ми е свидетел, че се опитах.

Викът на наблюдателя отгоре ги прекъсна.

— Платна! Два градуса ляво на борд! Шест… седем… десет — Беру да ни благослови, цяла флота!

Калам и Елан се качиха на мостика и застанаха на лявото перило. Все още не се виждаше нищо освен вълни. Първият помощник изрева от палубата:

— Какъв им е курсът, Ритник?

— Север, сър! И запад. Ще пресекат нашия, сър!

— След около дванайсет часа — измърмори Елан. — Тежък маршрут, от началото до края.

— Флота — повтори Калам.

— Имперска. Адюнкта Тавори, приятел. — Обърна се и го изгледа с крива усмивка. — Ако си мислил, че достатъчно кръв се изля над родната ти земя… е, слава на боговете, че поне сме тръгнали в обратна посока.

Първите платна вече се виждаха. „Флотата на Тавори. Конен и войскови транспорт, обичайната, дълга цяла левга диря от боклук и трупове, конски и човешки, акули и денрабъ, мятащи се из вълните. Всяко дълго пътуване кара една мрачна и изнервена армия да зажаднее да се хване на работа. Без съмнение до ушите им са стигнали достатъчно приказки за жестокости, за да изстържат и последната троха милост от душите им.“

— Главата на влечугото — тихо заговори Елан — на дългия имперски врат. Кажи ми, Калам, дали някоя част от теб — онази, на стария войник — не жадува сега да стои на някоя палуба ей там? Забелязваш някакъв самотен, поел към Фалар търговски кораб, и някъде вътре в теб започва да се надига онази тиха, гибелна решителност? И си готов да нанесеш наказанието на Ласийн, каквото тя винаги нанася, както е длъжна една императрица — десетократна мъст. И сега се подмяташ между тези два прилива, нали?

— Мислите ми са си мои и не можеш да ги пипаш, Елан, колкото и развихрено да е въображението ти. Не ме познаваш, нито ще ме познаваш някога.

Мъжът до него въздъхна.

— Ние се бихме рамо до рамо, Калам. Доказахме, че можем да бъдем смъртоносен екип. Общият ни приятел в Ерлитан има подозрения какво възнамеряваш да направиш — помисли колко по-големи ще са ти шансовете, ако съм до теб…

Калам бавно се обърна към Елан и попита съвсем тихо:

— Шансове за какво?

Салк Елан сви рамене, безгрижно.

— За каквото и да е. Не отбягваш партньорствата, нали? Имаше го Бързия Бен, а преди него — Портхол Кнастра, от най-ранните ти предимперски дни в Карашимеш. Гуглата ми е свидетел, всеки, който погледне повечко биографията ти, Калам, бързо ще се увери, че държиш на партньорствата. Е? Какво ще кажеш?

Убиецът бавно примигна.

— А тебе какво те кара да мислиш, че сега съм сам, Салк Елан?

За много кратък миг и въпреки това — за свое огромно удовлетворение, Калам видя как по лицето на Елан пробяга неувереност, преди да се появи гладката усмивка.

— И къде ли се крие той? Може би горе на мачтата? Онзи вахтен със съмнителното име?

Калам му обърна гръб.

— Че кой друг?

Усещаше очите на Салк Елан в гърба си, докато се отдалечаваше. „Притежаваш наглостта на всеки добър маг, приятел. Тъй че ще ми позволиш удоволствието да ти я поразбия.“

18.

Денят на Чистата кръв
беше дарът на Седмата
от пясъчните им гробове.
Богатството беше река,
блясъкът — дар на Седмата,
потекъл жълт и пурпурен
през деня.

„Кучешката верига“
Тес’соран

Натъкнаха се на четирите тела в края на могилата от сплетени коренища, бележеща входа към огромен лабиринт. Телата бяха сгърчени, с потрошени ръце и крака, тъмните им халати бяха усукани и корави от засъхналата кръв.

Осъзнаването се появи, натежало в ума на Маппо — отговор на подозрения, който не носеше изненада. „Безименни… Жреци на Азата, доколкото такива сили могат да имат жреци. Колко ли студени ръце са ни водили насам? Самият аз… Икариум… тези два сплетени корена… тръгнали към Треморлор…“

Икариум изсумтя и пристъпи напред; очите му се бяха спрели на една строшена тояга до един от труповете.

— Виждал съм такава тояга.

Треллът изгледа намръщено приятеля си.

— Как? Къде?

— В един сън.

— Сън ли?

Джагът му отвърна с полуусмивка.

— О, да, Маппо. И аз имам сънища. — Погледна отново телата. — Започна така, както започват всички подобни сънища. Залитам. От

болка. Няма никакви рани по мен, а и оръжията ми са чисти. Не, болката е вътре в мен, като от знание, придобито някога и след това изгубено.

Маппо го зяпна, мъчеше се да схване думите му.

— Пристигам — продължи сухо джагът — в окрайнините на някакъв град. Треллско поселище, сред равнината. Беше разрушено. Белези от магьосничество са оцапали земята… опетнили са въздуха. Трупове гният по улиците, а Великите гарвани са долетели да се хранят — насмешливите им крясъци са гласът на цялата воня.

— Икариум…

— А после се появява някаква жена, облечена като тия тука пред нас. Жрица. Държи тояга, от която кърви зла сила.

— „Какво си направила?“ — питам я.

— „Само каквото трябва — отвръща ми тихо тя. Виждам на лицето й голям страх, когато ме поглежда, и това ме натъжава. — Джаг, не бива да се скиташ сам.“

— Думите й сякаш пробуждат у мен ужасни спомени. И образи, лица — приятели, безброй мои приятели. Сякаш рядко съм бивал сам. Мъже и жени са крачили до мен, понякога по един, друг път — цял легион. Тези спомени ме изпълват със скръб, сякаш по някакъв начин съм изменил на всички тези приятели. — Замълча и бавно кимна. — Да, вече го разбирам. Всички те са били мои закрилници, също като теб, Маппо. И всички са се провалили. Били са, навярно, убити от собствената ми ръка.

Отърси рамене.

— Жрицата вижда какво е изписано на лицето ми, защото нейното се превръща в огледално на моето. После кимва. Тоягата й разцъфва от магия… и аз се скитам през някаква безжизнена равнина, сам. Болката, утаена в мен — там, където се е била утаила в мен, вече няма нищо. И докато усещам как се разпадат спомените ми… угасват… разбирам, че просто съм сънувал. И се събуждам. — Обърна се и го погледна с ужасна усмивка.

„Невъзможно. Изкривяване на истината. Видях онази касапница със собствените си очи. Говорих с онази жрица. Бил си навестен в сънищата си, Икариум, с коварна злонамереност.“

Фидлър се окашля.

— Пазили са входа, изглежда. Онова, което ги е издебнало, се е оказало непосилно за тях.

— На Джаг Одан — каза Маппо — са известни като Безименните.

Очите на Икариум го изгледаха твърдо.

— Тоя култ — промълви Апсалар — уж беше престанал да съществува.

Тримата я изгледаха и тя сви рамене.

— Знанията на Танцьора.

— Гуглата да вземе дано гнилите им душици! — запени се Искарал. — Нагли кучи синове, до един — как смеят да имат такива претенции?

— Какви претенции? — изръмжа Фидлър.

Върховният жрец се сви.

— Нищо. Нищо не казвам за това, м-да. Слуги на Азата — ха! Не сме нищо освен пиончици на игралната дъска? Господарят ми ги заличи от Империята, м-да. Задача за Ноктите, Танцьора ще ви каже. Необходимо прочистване, вадене на трън от задника на императора. Сеч и опозоряване. Безмилостно. Твърде много уязвими тайни — коридори на сила, — о, колко пречеха на господаря ми да влиза в Скръбния дом…

— Искарал! — сряза го Апсалар.

Жрецът се сви, като ударен през лицето.

Икариум се обърна към младата жена.

— Кой изрече това предупреждение? През твоята уста — кой?

Тя го изгледа.

— Притежаването на спомени налага отговорност, Икариум, също както непритежаването им те опрощава.

Джагът примига.

Крокъс пристъпи напред.

— Апсалар?

Тя се усмихна.

— Или Котильон? Не, аз съм си, Крокъс. Боя се, че вече започва да ми писва от всички тези подозрения. Все едно че у мен няма нищо, което да не е опетнено от бога, който ме беше обсебил. Бях малко момиче, когато ме взе. Дъщеря на рибар. Но вече не съм момиче.

Баща й въздъхна шумно.

— Дъще… никой от нас вече не е онова, което е бил някога, и всичко, което преживяхме, докато стигнем дотук, не е никак просто. — Навъси се, сякаш се бореше с думите. — Но ти заповяда на Върховния жрец да млъкне, да затаи тайните, които Танцьора — или Котильон — иска да си останат тайни. Тъй че подозренията на Икариум бяха съвсем естествени.

— Да — отвърна му тя. — Вече не съм робиня, каквато бях. Аз решавам какво да правя със знанието, което притежавам. Аз избирам каузите си, татко.

— Ти ме наказваш, Апсалар — промълви Икариум. И отново се обърна към Маппо. — Какво друго знаеш за тези Безименни, приятелю?

Маппо се поколеба, после отвърна:

— Племето ни ги приемаше като скъпи гости, но гостуванията им бяха редки. Вярвам обаче, че наистина гледат на себе си като на слуги на Азатите. Ако в треллските легенди се съдържа някаква истина, то култът като нищо може да датира от времената на Първата империя…

— Те са изкоренени! — изврещя Искарал.

— В границите на Малазанската империя, може би — отстъпи Маппо.

— Приятелю — настоя Икариум, — криеш от мен важни истини. Държа да ги чуя.

Треллът въздъхна.

— Бяха поели дълг да ти наемат попечители, Икариум, и са го правили от самото начало.

— Защо?

— Това не знам. Но след като попита… — Той се намръщи. — В името на благородни клетви? За да опазят Азатите? — Маппо сви рамене.

— Чуканите на Гуглата! — изръмжа Реллок. — Може и вина да е, откъде да знаем.

Очите на всички се извърнаха към него.

Фидлър тръсна глава и подкани:

— Да влизаме.

Ръце и крака. Онова, което дращеше сред гъсто сплетените корени, онова, което се протягаше и извиваше в безнадеждно усилие да се измъкне на свобода, което се протягаше в безмълвна молитва и в смъртна закана отвсякъде, беше безкраен низ от пленен живот — и малко от ужасно одухотворените, гърчещи се пипала и крайници бяха с човешки произход.

Въображението на Фидлър рухваше безсилно пред страстното му желание да си представи възможните тела, глави и лица, свързани с тези крайници, макар и да знаеше, че пред реалността, скрита от гъсто оплетените стени, ще избледнеят и най-лошите му кошмари.

Затворът от корени на Треморлор държеше в плен демони, древни асценденти и такава орда от чужди същества, че сапьорът се беше разтреперил от ясното разбиране за нищожеството си — своето и на цялата си раса. Човешките същества бяха като едно крехко листенце на невъобразимо по размери дърво. Слисването го беше разоръжило, беше стъпкало цялата му дързост с безкрайното, несекващо ехо от векове и селения, затворени в този безумен кипящ затвор.

Чуваха екота на битки, кипящи от всички страни, до този момент за тяхно щастие — в други, далечни разклонения на усукания заплетен лабиринт. Азатът беше атакуван от всички фронтове. Пукот на кършещо се дърво ехтеше във въздуха. Зверски писъци разкъсваха сивия като стомана въздух пред тях, гласовете бяха единственото, което можеше да се измъкне от ужасяващата война.

Арбалетът беше станал хлъзгав в ръцете му. Фидлър се провираше все напред и напред, като се мъчеше да стои по средата на пътеката, извън обсега на посягащите от всички страни нечовешки ръце. Стигна до остър завой, присви се и погледна през рамо към останалите.

Бяха останали само три Хрътки. Шан и Джиър бяха отишли нанякъде. Фидлър нямаше представа къде са, нито какво става с тях, но Баран, Блайнд и Руд не изглеждаха особено притеснени от отсъствието им. Сляпата самка пристъпваше невъзмутимо до Икариум все едно че не беше нищо повече от добре обучена спътница на джага. Баран държеше ариергарда, а Руд — пъстра грамада от мускули — чакаше неподвижно няма и на пет крачки зад позицията на Фидлър.

Той потръпна и погледът му отново пробяга към Блайнд. „До Икариум… толкова близо…“ Съвсем ясно разбираше тази близост,

също както и Маппо. Ако изобщо беше възможно да се сключи сделка с един дом на Азата, то я беше уредил Сенкотрон. Хрътките нямаше да бъдат пленени — колкото и да копнееше може би Треморлор за мигновеното и окончателно премахване на тези древни убийци — не, сделката предполагаше много по-голяма награда.

Маппо стоеше от другата страна на джага, вдигнал пред себе си лъскавата си костена тояга. Прилив на състрадание изпълни Фидлър. Треллът се разкъсваше вътрешно. Трябваше да пази не само от превъплъщенци — до него, в края на краищата, беше многовековният му спътник, когото обичаше като роден брат.

Крокъс и Апсалар бяха от двете страни на Слуга. Пъст се беше присвил на една стъпка зад тях.

„И сме това. Това и нищо повече.“

Беше се спрял пред завоя, откликвайки на някакво инстинктивно колебание, което сякаш го стисна неумолимо през гръбнака. „Не продължавай. Изчакай.“ Сапьорът въздъхна. „За какво да изчакам?“

Очите му, все още обикалящи по групата зад гърба му, уловиха нещо и замръзнаха.

Космите по гърба на Руд бавно настръхваха.

— Гуглата да го вземе!

Около него изведнъж закипя, едно огромно туловище се извиси пред очите му и нададе рев, от който мозъкът в костите му замръзна. А отгоре, с плясъка на кожени криле, се протегнаха грамадни нокти.

Връхлитащият соултейкън беше кафяв мечок, голям колкото каляска на благородник, хълбоците му се отъркваха в стените на лабиринта, от които се протягаха ръце и лапи и се впиваха в гъстата козина. Сапьорът видя как един нечовешки крайник бе откъснат от тройната става на рамото и оттам швирна стара, черна кръв. Без да обръща внимание на отчаяните напъни, все едно че не бяха нищо повече от дращещи клони и тръни, мечокът се хвърли напред.

Фидлър се хвърли по очи върху сплетените корени — върху сгорещената и мазна като от пот кора, — без да хаби дъх дори да извика предупредително на останалите. Не че беше необходимо.

Мечешкият корем профуча над него като в мъгла — бяла четина, оцапана с кръв — и го подмина още докато сапьорът се превърташе.

Вниманието на мечока бе приковано в кървавочервения енкар’ал, надвиснал отгоре му — друг соултейкън, който врещеше от ярост.

Мечешките лапи замахнаха във въздуха, докато крилатото влечуго залиташе назад, право към тоягата на Маппо.

Силата на замаха на трелла беше невъобразима за Фидлър. Топката на оръжието се заби в гръдта на енкар'ала и я прониза с пращене на ребра. Енкар'алът, с големината на вол, буквално се огъна на две от удара. Костите по крилете му се скършиха, вратът и главата му политнаха напред, от очите и ноздрите му рукна кръв.

Влечугоподобният соултейкън беше мъртъв още преди да се натресе в стената от корени. Нокти и ръце го хванаха и го задържаха.

— Не! — изрева Маппо.

Погледът на Фидлър се стрелна към Икариум — но не джагът бе предизвикал вика на трелла, а Хрътката Руд, която нападаше грамадния мечок.

Соултейкън изкрещя и залитна към отсрещната стена от корени. Малко бяха протегналите се крайници, които можеха да задържат здраво такъв звяр, но един от тях изчака, един от тях, покрит със змийско зелена кожа, се уви около дебелия мечешки врат, и този един притежаваше сила, надмогваща дори мощта на соултейкън.

Руд заби челюсти в лапата му — чу се пукот на кости, — разтърси глава и дръпна.

— Мессремб! — изрева треллът, докато се мъчеше да се отскубне от хваналия го Икариум. — Съюзник!

— Соултейкън! — изврещя Искарал Пъст и заподскача на място.

Маппо изведнъж се смъкна на колене и прошепна:

— Приятел.

И Фидлър разбра. „Първият изгубен днес приятел. Първият…“

Треморлор пое и двамата превъплъщенци, корените се разтърсиха яростно и се увиха около тях. Двата звяра вече се бяха изправили един срещу друг, на отсрещните стени — техните вечни покои. Мечокът, от чийто откъснат крайник бликаше гъста кръв, продължаваше да се бори, но дори неговата огромна сила се оказа нищожна пред неземната мощ на Азата и ръката, която го задържаше и стягаше хватката си около врата му. Стиснатото гърло на Мессремб се мъчеше да вдиша. Червените кръгове около кафявите му очи добиха синкав оттенък, очите се издуха и се оцъклиха.

Руд кротко поглъщаше раздраната лапа — с костите, плътта и козината.

— Маппо — промълви Икариум, — виж онази чудовищна ръка, как изтръгва живота от него… разбираш ли? Няма да има вечен затвор за Мессремб. Гуглата ще го вземе — смъртта ще го вземе, както взе енкар’ала…

Виещите се корени от двете насрещни стени се протегнаха едни към други, почти докосвайки се.

— Лабиринтът прави нова стена — промълви Крокъс.

— Бързо тогава — сряза ги Фидлър. — Всички отсам.

Продължиха напред, потънали в тишина. Ръцете на Фидлър трепереха неудържимо, стиснали безполезното оръжие. Силите и цялата диващина, на които бе станал свидетел само преди минути, го бяха съкрушили дотолкова, че умът му бе изтръпнал.

„Не можем да преживеем това. Сто Хрътки на Сянка нямаше да стигнат. Такива превъплъщаващи се създания са дошли тук с хиляди, всички са тук, всички са в Треморлор — колко от тях ще стигнат до Къщата? Само най-силните. Най-силните… И какво искаме ние? Да проникнем в самата Къща, да намерим портата, която ще ни изведе в град Малаз, в самия Скръбен дом. Богове, та ние сме само едни нищожни играчи… с едно изключение. Един човек, чийто гняв не можем да позволим да се развихри, един човек, от когото се бои дори самият Азат.“

От всички страни ги връхлетя шумът на свирепа битка. Другите коридори на този пъклен лабиринт бяха сцена на развихрила се неудържима ярост и Фидлър разбираше, че самите те скоро няма да могат да я избегнат. Ужасните звуци наистина се усилваха, ставаха все по-близки. „Приближаваме Къщата. Сливането. Всички сме вътре в него…“

Спря се и се обърна към другите. Не изрече предупреждението си — всяко лице, всеки поглед безмълвно говореше, че разбират.

Някъде пред тях задраскаха нокти, Фидлър се обърна вихрено и видя, че към тях иде Шан. Хълбоците на кучето трепереха, покрити с безброй рани.

„О, Гуглата да…“

До ушите им стигна нов звук, идещ по кървавата диря, оставена от току-що появилата се Хрътка.

— Беше предупреден! — изрева Икариум. — Грилън! Беше предупреден!

Маппо беше прегърнал джага през раменете. Внезапният прилив на гняв на Икариум накара въздухът наоколо да застине — сякаш целият Лабиринт бе затаил дъх. Джагът остана неподвижен в тази прегръдка, но сапьорът виждаше как мишците на трелла се изпъват, за да удържат някаква невидима сила. Звукът, който се изтръгна от Маппо, беше изпълнен с толкова болка, с такова отчаяние и страх, че Фидлър наведе глава и от очите му потекоха сълзи.

Блайнд се отдръпна от Икариум и шокът от това как подви унило опашка прониза сапьора.

Руд и Баран застанаха до Шан в боязлива преграда, като оставиха Фидлър от другата страна. Той закрета към тях с омекнали колене, замаян, сякаш беше изпил цял галон вино. Погледът му не се откъсваше от Икариум — всички вече се бяха спрели на ръба на най-сетне разкрил се ужас.

И трите Хрътки потръпнаха и рязко се дръпнаха стъпка назад. Фидлър се извърна мълниеносно. Пътят им напред беше затворен от нова стена — кипнала, гъмжаща стена.

„О, богове. Срещаме се пак.“

Момичето беше не повече от дванадесетгодишно, облечено в кожена дреха, обшита със застъпващи се бронзови люспи — сплескани монети, — а копието, което държеше, бе толкова тежко, че се поклащаше. Стоеше насред пътеката и не помръдваше.

Фелисин погледна към кошничката със сплетени цветя до босите кални крака на детето и каза:

— Това май ти иде повече отръки.

Детето-часовой погледна Леоман, после — тоблакая.

— Можеш да смъкнеш оръжието — каза му пустинният воин.

Трепересщият връх на копието се сниши към пясъка.

Тоблакаят изрече твърдо:

— На колене пред Ша’ик Прероденатa!

Момичето се просна в нозете им. Фелисин се наведе и го погали по главата.

— Можеш да станеш. Как се казваш?

Детето се изправи колебливо и само поклати глава.

— Сигурно е някое от сирачетата — каза Леоман. — Няма кой да говори от нейно име в ритуала на наричането. Затова още си няма име, но е готова да отдаде живота си за теб, Ша’ик Преродена.

— Щом е готова да отдаде живота си за мен, значи е заслужила име. Както и останалите сираци.

— Ваша воля… кой тогава ще ги представи?

— Аз, Леоман.

Краят на оазиса бе очертан от ниски порутени кирпичени стени и тънка ивица палми, под които из сухата папрат щъкаха пясъчни раци. В кошарата наблизо десетина кози извърнаха светлосивите си очи към новодошлите.

Фелисин взе от кошничката една от гривничките от плетени цветчета. Наниза я на дясната си китка.

Тръгнаха към центъра на оазиса. Въздухът стана по-прохладен; сенчестите петна, през които минаваха, я смаяха след дългите дни под неумолимия слънчев зной. Безкрайните руини наоколо показваха, че тук някога се е издигал град, град с просторни градини и дворове, с езерца и фонтани, всичко — сринато до купчини ронлива пръст и ниски могили.

Около стана се мяркаха огради, а конете в тях изглеждаха охранени и здрави.

— Колко е голям този оазис? — попита Хеборик.

— Не можеш ли да попиташ призраците? — изсумтя Фелисин.

— Предпочитам да не ги питам. Разрушението на този град съвсем не е било мирно. Древни нашественици, съкрушили последните островни поселения на Първата империя. Тънките чирепи с небесносиния цвят под краката ни са от Първата империя, по-дебелите и червени са от завоевателите. От нещо деликатно към нещо грубо — този модел се повтаря през цялата история. Истини като тази ме изтощават до дъното на душата.

— Оазисът е огромен — каза Леоман на бившия жрец. — Има места с добра, истинска почва, тях сме засадили с фураж и жито. Останали са и няколко стари кедрови горички, между вкаменени пънове. Има езерца, водата в тях е прясна и не свършва. Ако решим, можем изобщо да не напускаме това място.

— Колко са хората?

— Единадесет племена. Четиридесет хиляди конници, най-добрите на този свят.

Хеборик изсумтя.

— И какво може да направи една конница срещу легиони пехота, Леоман?

Пустинният воин се усмихна.

— Единственият шанс е да се воюва, старче.

— Опитвано е вече — отвърна му Хеборик. — Това, което е направило малазанската военщина толкова успешна, е способността й да се приспособява, да сменя тактиката си — дори на самото бойно поле. Смяташ ли, че Империята не е срещала конни култури и преди? Срещала е, и ги е покорявала. Великолепен пример могат да бъдат уикците, или сетите.

— И как е успявала Империята?

— Не съм подходящият историк за такива подробности — никога не са ме интересували. Ако разполагаше с библиотека с имперски текстове — например трудовете на Дюйкър и Таллобант, — щеше сам да прочетеш. Стига да можеш да четеш на малазански, разбира се.

— Определяте границите на района им, картата на сезонните им преходи. Завземате водоизточниците им, построявате укрепления и търговски постове — защото търговията отслабва изолацията на враговете ви, самия източник на силата им. И в зависимост от това колко сте търпеливи, или подпалвате степите им и изколвате всички четирикраки животни, или изчаквате, и на всяка група младежи, които дойдат в поселенията ви, предлагате военна слава и плячка в чужди земи, с обещанието да пазите групата им цялостна, като отделна бойна единица. Такива примамки откъсват цвета на тези племена, докато не останат само старци и старици, мърморещи за някогашната свобода — отвърна Леоман.

— Аха, някои са си чели уроците все пак.

— Да. Имаме библиотека, Хеборик. При това огромна, по настояване на Старата Ша’ик. „Опознайте враговете си по-добре, отколкото те сами се познават.“ Тъй е казал император Келанвед.

— Несъмнено. Макар че, смея да твърдя, не е бил първият.

Щом излязоха от широката улица между стоборите за конете, кирпичените обиталища на племената се появиха от всички страни. По

песъчливите улички тичаха деца, коли, теглени от мулета и волове, бавно се точеха от центъра — пазарът за този ден беше приключил. Глутници кучета налитаха да изразят любопитството си с настървен лай и побягваха от предизвикателно вонящата бяла мечешка кожа, метната на широките рамене на тоблакая.

Започна да се сбира тълпа. Фелисин усещаше хилядите очи, приковали се в нея, долавяше тихото, колебливо мърморене. „Ша’ик е, ама и не е Ша’ик. И все пак е Ша’ик, вижте само двамата й любими телохранители, тоблакая и Леоман Пустинника, великите воини, измършавели от дългия път през пустинята. Пророчеството говореше за прераждане, за обнова. Върнала се е Ша’ик. Най-сетне, преродила се е. Ша’ик Прероденатa…“

„Ша’ик Прероденатa!“ Този съскащ ритъм се усилваше, ритъм на вълни, тълпите се разлюляха, вестта се понесе с бързия дъх на шепнещите уста.

— Надявам се, че в центъра ще има широка поляна или амфитеатър — измърмори под нос Хеборик. И се ухили насмешливо на Фелисин. — Кога за последен път крачехме с теб по една изпълнена с народ улица, момиче?

— По-добре от позор към триумф, отколкото обратното, Хеборик.

— Е, да, няма да споря.

— Има параден площад пред дворцовата шатра — каза Леоман.

— Дворцова шатра? Аха, послание за вечност, символ в чест на традицията — силата на древните нрави и прочие.

Леоман се обърна към Фелисин.

— Липсата на уважение у твоя спътник може да създаде проблеми, Ша’ик Прародена. Когато се срещнем с Върховните магове…

— Той благоразумно ще си затвори устата.

— Дано.

— Да му отрежа езика — изръмжа тоблакаят. — Така няма да се безпокоим.

— Нима? — изсмя се Хеборик. — Все още ме подценяваш, тъпако. Сляп съм, но ето, че виждам. Само ми отрежете езика — и, ох, как ще заговоря! Спокойно, Фелисин. Не съм глупак.

— Си, ако продължаваш да използваш старото й име — предупреди Леоман.

Фелисин ги остави да се подърлят, усетила най-после, че въпреки острота на думите, с които се замерват, между трима мъже е започнала да се създава връзка. Не нещо толкова просто като приятелството — в края на краищата тоблакаят и Хеборик бяха свързани по-скоро с веригите на омразата, — но връзка, възникваща от споделените изпитания и преживяното. „Моето прераждане ги свързва. То е общото за тях, макар да стоят на върховете на триъгълник, с Леоман на върха. Леоман, човекът без вяра.“ Вече наближаваха центъра на поселището. Тя видя от едната страна платформа, подиум с формата на диск, обкръжаващ някакъв фонтан.

— Ето там, за начало.

Леоман се обърна изненадано.

— Какво?

— Ще поговоря на тези, които ни следват.

— Сега? Преди да си се срещнала с Върховните магове?

— Да.

— И ще накараш трима най-властни мъже в този стан да чакат?

— Това щеше ли да притесни Ша’ик, Леоман? Да не би прераждането ми да се нуждае от тяхната благословия? За съжаление тях ги нямаше, нали?

— Но…

— Време е и ти да си затвориш устата, Леоман — каза учтиво Хеборик.

— Отвори ми път, тоблакай — нареди Фелисин.

— Веднага, Избранице.

Порой от мисли заля Фелисин, докато се изкачваше на каменния подиум. „Ша’ик Преродената, тъмният плащ на Дрижна се спуска. Фелисин, благородната пикла от Унта, курвата от една миньорска яма. Отвори Свещената книга и довърши ритуала. Онази млада жена видя лицето на Бездната и ето, че идва да заяви, че застава срещу другата преди нея. Младата жена трябва да умре, като отвори Свещената книга — и все пак кой би помислил, че богинята ще е така податлива на сделка? Тя познава сърцето ми и това й дава увереност, изглежда, да отсрочи правото си над него. Сделката е сключена. Дадена ми е сила

— толкова видения — и все пак Фелисин си остава, коравата й като камък наранена душа се рее на воля сред огромната Бездна.“

„И Леоман го знае…“

— На колене пред Ша’ик Прероденатa! — Ревът на тоблакая изтътна като небесен гръм в горещия, затаен въздух. Като един, хилядното множество се смъкна на колене, със сведени глави.

Фелисин пристъпи пред великана. Силата на Дрижна се процеди на тънка струя в душата й. „Ах, мила богиньо, скъпа моя закрилнице, тепърва ли се колебаеш с даровете си? Като тази тълпа, като Леоман, и ти ли очакваш доказателството на думите ми? Намерението ми?“

Все пак силата се оказа достатъчна, за да зашепнат ясно тихите й слова в ушите на всички присъстващи — включително и на тримата Върховни магове, застанали зад дъгата на парадния площад — „Прави, не коленичили.“

— Станете, верни мои.

Усети как тримата трепнаха при тези думи, точно както очакваше. „О, да, зная къде стоите. И тримата…“

— Свещената пустиня Рараку лежи, закриляна от прегръдката на кръга на Вихъра, оповестил светостта на моето завръщане. А отвъд правото на бунта — святото право на независимостта от малазанските тирани — все тъй залива земята ни с реки от кръв. Слугите ми предвождат огромни армии. Всички освен един от Седемте града са вече свободни. — Помълча за миг, усещайки как силата в нея се трупа, ала когато заговори отново, беше съвсем тихо. — Времето ни за подготовка е на свършек. Дойде време да тръгнем на поход, да оставим този оазис. Императрицата, на своя далечен трон, иска да ни накаже. Флота приближава към Седемте града, армия, предвождана от нейната избраница адюнкта, пълководка, чийто ум е разстлан като карта в моя — тя няма тайни, които да не знам…

Тримата Върховни магове не бяха помръднали. Фелисин бе надарена със знание за тях — внезапен прилив на знание, което можеше да принадлежи само на Старата Ша’ик. Можеше да види лицата им все едно, че стоеше едва на крачка пред всеки от тях, и знаеше, че в същия този момент и те споделят това чувство на внезапна близост — и отчасти изпита възхищение пред отказа им да затреперят. Най-възрастният беше старият сбръчкан Бидитал, онзи, който я откри, още малко дете, споходен от собствените си видения.

Полуслепите му очи не се откъсваха от нейните. „Помниш ли онова дете, Бидитал? Онова дете, което така жестоко използва в първата и единствена нощ, за да изтръгнеш от него всички наслади на плътта. Прекърши я в собственото й тяло, остави й белези, от които не усещаше нищо, безчувствени. Така детето нямаше да има от какво да се отвлича, нямаше да има свои деца, нито мъж до себе си, който би могъл да изтръгне от душата й верността й към богинята. Бидитал, запазила съм ти местенце в огнената Бездна, и ти го знаеш много добре. Но засега ще ми служиш. На колене.“

Виждаше два образа едновременно, единия отблизо, другия — от платформата: как старецът се смъкна надолу и халатът около него се нагъна. Насочи вниманието си към следващия мъж. „Фебрил, най-мерзкият и престъпен от моите Върховни магове. На три пъти се опита да ме отровиш, и трите пъти силата на Дрижна изгори отровата от жилите ми — но ни веднъж не те обвиних. Нима вярваше, че нищичко не знам за пъклените ти усилия? И твоята най-стара тайна — бягството ти от Дасем Ълтър преди последната битка, предателството ти на каузата — нима си мислеше, че нищо не знам за това? И все пак, беше ми нужен, защото ти беше магнитът, привличащ несъгласните, онези, които можеха да ми изменят. На колене, кучи сине!“ Вля прилив на сила в заповедта и тя го смъкна на земята като невидима гигантска ръка. Той се сви върху мекия пясък и захлипа.

„Най-сетне стигнахме и до теб, Л’орик, моята единствена, истинска загадка. Магическите ти дарби са огромни, особено в издигането на непроницаеми стени около себе си. Насоката на мислите ти е непонятна за мен, дори ширините и дълбините на верността ти. И макар да изглеждаш лишен от всякаква вяра, реших, че най-много мога да разчитам на теб. Защото си прагматик, Л’орик. Също като Леоман. И въпреки това винаги съм на везните ти, всяко мое решение, всяка моя дума. Тъй че претегли ме сега, Върховни маго, и реши.“

Той се смъкна на едно коляно и леко сведе глава.

Фелисин се усмихна. „Наполовина. Както винаги. Много прагматично, Л’орик. Липсваше ми.“

И видя хитрата му, коварна усмивка под сенките на качулката му.

След като приключи с тримата, Фелисин отново насочи вниманието си към тълпата, очакваща със затаен дъх следващите й думи. Въздухът замря. „Какво остана?“

— Трябва да тръгнем в поход, чеда мои. Но само това не стига. Трябва да провъзгласим какво предстои да направим, така че да го видят всички.

Богинята беше готова.

Фелисин — Ша’ик Преродената — вдигна ръце.

Златистата прах се изви над нея, завъртя се на стълб. Стълбът нарасна. Вихрушката на бесния вятър и понесения от него прах се изду, заиздига се към небесата, повличайки със себе си златния покров на пустинята, дъхът разчисти огромния купол отвсякъде и откри невиждани от месеци сини висини.

Прашният стълб растеше и се извисяваше все по-нагоре и нагоре.

„Вихърът беше само подготовка за това. Това е вдигащият се пряпорец на Дрижна, копието, което е Апокалипсисът. Пряпорец, който ще се извиси над цял континент, за да се види от всички. Сега, най-после, войната започва. Моята война.“

Отметнала глава, тя пусна магическия си взор да запирува на воля с това, което се извисяваше към самия край на небосвода. „Мила сестрице! Виж какво направих!“

Арбалетът подскочи в ръцете на Фидлър, огънят блъвна в напиращите плъхове и опърли и изпече стотици твари.

Сапьорът се бе превърнал в ариергард за оттеглящата се пред кошмарния настъп на Грилън група.

— Д’айвърсът е погълнал живота на могъщи същества — бе казала Апсалар, а Маппо й кимна, докато се мъчеше да задържи Икариум и да го издърпа назад.

— Грилън никога досега не е показвал такъв… обем…

„Обем.“ Фидлър изсумтя. Последния път, когато се натъкнаха на този д’айвърс, плъховете бяха стотици. Сега гъмжаха хиляди, навярно десетки хиляди — можеше само да предполага броя им.

Хрътката Джиър се беше върнала при тях и сега водеше отстъплението им по странични пътеки и тесни проходи. Опитваха да заобиколят Грилън — нищо друго не можеха да направят.

„Докато Икариум не изгуби контрол, а богове, той е на ръба. Съвсем на ръба.“

Сапьорът бръкна в торбата с муниции, пръстите му забърсаха последната „проклетия“, оставиха я и напипаха още един запалител. Нямаше време да го закрепи на стрела, а и без това му бяха на привършване. Първата вълна черни твари вече пълзеше към него, няма и на пет крачки разстояние. Сърцето му заби лудо в гърдите. „Дали този път не ги пуснах прекалено близо? Дъх на Гуглата!“ И запокити глинената топка.

„Печено плъшешко.“

Грамадата черни тела погълна кипналия пламък, затъркаля се и се понесе с грохот към него.

Сапьорът се обърна и побягна.

За малко да се хвърли право в зейналите челюсти на Шан. Извика, свърна встрани, обърна се и се просна между няколкото чифта ботуши и мокасини. Групата се бе заковала на място. Той се изправи.

— Трябва да бягаме.

— Къде? — попита Крокъс, сухо и вяло.

Бяха на един завой, а от двата края прииждаха стени от плъхове.

Четири от Хрътките нападнаха по-далечната гмеж; с групата остана само Шан, заела мястото на Блайнд, опасно близо до Икариум.

С яростен вой, джагът отхвърли Маппо от раменете си, без никакво усилие. Треллът се олюля, изгуби равновесие, грамадното му туловище тупна на пода и сплетените корени изпращяха.

Икариум извади меча си и викът му процепи въздуха. В отговор дървото наоколо запращя и се отдръпна. Стоманеното небе отгоре лумна в кървавочервено и започна да се извива на вртоп над главите им. Дървесен сок швирна като лапавица от стените и ги опръска.

Шан връхлетя срещу джага, но Икариум я отхвърли като дрипа и тя отхвърча във въздуха.

Фидлър го изгледа само за миг, измъкна проклетията и я запокити срещу стената на д’айвърс.

Но не беше „проклетия“.

Облещил очи, Фидлър зяпна раковината — как се натресе в пода и се пръсна като стъкло.

Чу дивашки пукот зад себе си, но не му остана време да помисли и в този миг всички други звуци заглъхнаха под шепнещия глас, надигнал се от счупената раковина — „дар на Бродника на Танно“ —

шепот, който изпълни въздуха с песента на кости, намерили своята плът, и се изду.

Гъмжащата маса от плъхове от двете страни понечи да се отдръпне, но нямаше накъде да побегне — звукът обгръщаше всичко. Тварите започнаха да се свиват, плътта им тлееше, оставаха само козина и кости. Песента поглъщаше тази плът и се усилваше с нея.

Хилядогласният писък на Грилън изригна, пълен с болка и ужас. И той също бе погълнат.

Фидлър притисна ръце към ушите си. Песента заотеква настоятелно в него — глас на всичко друго, но не и човешки, не и на смъртно същество. Залитна и се смъкна на колене. Очите му бяха широко отворени, умът му не можеше да побере онова, което виждаше пред себе си.

Спътниците му също бяха рухнали на земята. Хрътките се бяха присвили боязливо — разтреперани грамади от мускули с присвити уши. Маппо се беше навел над отпуснатото, безчувствено тяло на Икариум. Костеният кривак беше в ръцете му, оцапан с прясна кръв и полепнали кичури дълга рижа коса. Най-сетне Маппо пусна оръжието и затисна ушите си с ръце.

„Богове, това ще ни убие всички… спри! Спри, проклето да си!“

Имаше чувството, че полудява, очите му го лъжеха, защото виждаше вече пред себе си стена, стена от вода, сива и опръскана с пяна, връхлиташе към тях по пътеката, издигаше се все по-високо, между стените от корени, неумолима. И той усети, че вече може да вижда през тази стена, все едно че се беше превърнала в разтопено стъкло. Отломки, каменни основи, покрити с водорасли, гнили останки от потънали кораби, ръждясали безформени грамади окислен метал, кости и черепи, обковани с бронз сандъци, пръснати мачти — всичката потънала на дъното памет на безброй цивилизации, лавина от трагични събития, развала и забрава.

Вълната ги заля и ги затисна с огромната си тежест, с неумолимата си сила.

И изчезна, като ги остави сухи като прахта.

Безмълвие беше изпълнило въздуха — и бавно се наруши от пъшкания, животинско скимтене, от шумоленето и дрънкането на дрехи и оръжия.

Фидлър се надигна на четири крака. Призрачната утайка на потопа сякаш беше попила в него, беше го изпълнила с неутешима скръб.

„Защитна магия?“

Бродникът се беше усмихнал. „Нещо такова.“

„И аз се канех да го продам това проклето нещо в Г’данисбан. Последната ми проклетия се оказа една проклета омагьосана раковина — така и не я проверих, нито веднъж. Дъх на Гуглата!“

Чак сега усети, че въздухът е стихнал от ново напрежение. Огледа се. Маппо беше взел кривака си и се беше изправил над неподвижното тяло на Икариум. Около него в кръг стояха Хрътките. Настръхнали.

Фидлър заопипва за арбалета си.

— Искарал Пъст! Разкарай ги тия Хрътки, проклет да си!

— Сделката! Азатът ще го вземе! — изпъшка Върховният жрец; все още залиташе от шемета на магията. — Сега е моментът!

— Не — изръмжа треллът.

Фидлър се поколеба. „Сделката, Маппо. Икариум изрази ясно волята си…“

— Разкарай ги, Пъст — повтори той и пристъпи към настръхналите зверове. Пъхна едната си ръка в торбата с муниции, уви я и я притисна до корема си. — Имам още една проклетия и тия Хрътки и от мрамор да са направени, няма да се спасят, когато пусна онова, дето го държа.

— Проклети сапьори! Кой ги измисли? Лудост!

Фидлър се ухили.

— Кой ги измисли ли? Ами Келанвед, кой друг — който се възвиси, за да стане твоят бог, Пъст. Допускам, че иронията ще ти допадне, Върховни жрецо.

— Сделката…

— Ще поизчака засега. Маппо, силно ли го удари? Колко време ще е така?

— Колкото поискам, приятелю.

„Приятелю. А в тази дума: «благодаря ти».“

— Добре тогава. Разкарай мастиите, Пъст. И да тръгваме към Къщата.

Върховния жрец спря да се върти в кръг. Замълча, обърна се към Апсалар и й се усмихна.

— Както каза войникът — отвърна му тя.

Усмивката му се стопи.

— Днешната младеж не разбира от вярност. Какъв срам! Едно време съвсем не беше така. Ще се съгласиш ли с мен, Слуга?

— Чу какво ти се каза — отвърна с гримаса бащата на Апсалар.

— Много си великодушен — да я оставяш да прави каквото си ще. Разглезил си я, човече! Предаден съм от собственото си поколение, уви! Сега какво?

— Сега това, че продължаваме — каза Фидлър.

— И няма да е много далече — кимна Крокъс и посочи напред. — Ей там. Виждам я Къщата. Виждам Треморлор.

Сапьорът изгледа как Маппо преметна оръжието си през рамо и вдигна нежно Икариум. Джагът увисна безчувствен в грамадните му ръце. Сцената бе така трогателна и мила, че Фидлър трябваше да извърне очи.

19.

Стоях на мястото, където
се сбират сенките,
в самия край на Пътя на Ръцете —
соултейкън, д’айвърс —
през портите на истината;
и от тъмата тамошна
изплува и последната загадка.

„Пътят“
Траут
Сен’ал’Бок’арала

На местния канелдски диалект щяха да го нарекат Меш’арн Тол’едан — Денят на Чистата кръв. Устието на река Ватар бълваше кръв и трупове в морето Доджал Хейдинг близо цяла седмица след клането, вода, която тъмнееше от червено до черно между белите подути тела. За рибарите, порещи тези води, това време беше наречено Сезона на акулите и не една мрежа се беше скъсала, преди да изтегли на борда грозния улов.

Ужасът не признаваше страни, нямаше фаворити. Разпространяваше се като петно навън, от племе на племе, от един град до следващия. И от това отвращение сред жителите на Седемте града се пораждаше страх. Насам идеше малазанска флота, предвождана от жена, корава като желязо. Онова, което се бе случило при брода на Ватар, беше брусът под гибелното й острие.

И въпреки всичко Корболо Дом съвсем не беше приключил.

Кедровата гора на юг от реката се издигаше по терасите от варовик, пътят на кервана се виеше обкръжен от стръмни, труднодостъпни склонове. И колкото по-навътре в леса навлизаше опустошеният керван, толкова по-древен и по-злокобен ставаше пътят.

Дюйкър водеше коня си за юздите, препъваше се в изровените от колелета, копита и ботуши камъни. До него трополеше фургон, препълнен с ранени войници. Ефрейтор Лист седеше на капрата, бичът му плющеше по плувналите в пот гърбове на двата изнурени вола.

Загубите при брода на Ватар се нижеха като безкрайна литания в изтръпналия ум на историка. Над двайсет хиляди бежанци, сред които — ужасяващ брой деца. По-малко от петстотин способни бойци бяха останали в клана на Мармота, а другите два клана бяха почти също толкова разбити. Седемстотин войници на Седма бяха загинали, ранени или изгубени. Жалка дузина инженерни бяха останали все още на крака, и едва стотина морски пехотинци. Изгубени бяха три благородни фамилии — непоносима загуба според Съвета.

И Сормо Е’нат. Седем древни магьосници, събрани в един човек, загуба не само на сила, но и на знание, на опит и мъдрост. Удар, който беше съборил уикците на колене.

По-рано през деня, когато керванът беше спрял на подходящ терен за временен отдих, капитан Лъл беше дошъл при историка, за да сподели с него част от запасите си храна. В началото си размениха съвсем малко думи, все едно че събитията при брода на Ватар бяха нещо, за което не биваше да се говори, въпреки че обсебваха като мор мислите на всекиго и отекваха призрачно зад всяка гледка наоколо, във всеки звук, вдигащ се от стана.

Лъл бавно заприбира остатъците от храната. После спря и Дюйкър видя, че гледа ръцете си, които бяха започнали да треперят. Историкът извърна очи, стъписан от внезапния срам, който го беше пронизал. Видя Лист, потънал в сън на капрата, окован в затвора на собствените си сънища. „Бих могъл милостиво да събудя младежа, но жаждата за знание ме е овладяла. Колко лесна става жестокостта напоследък.“

След малко капитанът въздъхна и набързо довърши работата си.

— Изпитваш ли необходимост да отговориш на всичко това, историко? — попита той. — Всички онези томове, които си чел, онези други мисли, на други мъже и други жени. От други времена. Как един смъртен намира отговор на онова, на което е способен той самият или неговият вид? Стига ли всеки от нас, бил то войник или не, до точка, от която всичко, което сме видели, което сме преживели, ни променя отвътре? Променя ни невъзвратимо. В какво се превръщаме тогава? В

по-малко хора или в повече хора? Достатъчно хора или прекалено хора?

Дюйкър дълго мълча, зареял поглед в каменистия рид. След това се окашля.

— Всеки от нас си има свой личен праг, приятелю. Войник или някой от нас, всеки може да понесе само толкова, колкото може, преди да прекрачим… към нещо друго. Все едно че светът около нас се е изместил, макар че промяната е само в начина, по който ние гледаме на него. Промяна в перспективата, но в това няма никакъв разум — виждаш, но не чувстваш, или плачеш, но гледаш на своята болка сякаш от другаде, някак отстрани. Тук няма място за отговори, Лъл, защото всеки въпрос вече е изтлял. Повече човек или по-малко — това сам ще го решиш.

— Не може да не е писано за това — от учени, жреци… философи?

Дюйкър сведе глава и се усмихна.

— Правени са опити. Но онези, които сами са прекрачили този праг… е, на тях са им останали малко думи, с които да опишат мястото, което са намерили, а и не са особено склонни да се опитват да го обясняват. Както казах, това място е лишено от разум, място, където мислите се скитат, безформени и несвързани. Изгубени.

— Изгубени — повтори капитанът. — Аз със сигурност съм точно това.

— Но ние с теб, Лъл, сме се изгубили в края на живота си. Погледни децата и наистина ще се отчаеш.

— Как да се отговори на това? Трябва да знам, Дюйкър. Иначе ще полудея.

— Ловкост на ръката — отвърна историкът.

— Какво?!

— Помисли за магията, която сме виждали през живота си, онази огромна, необуздана, гибелна сила, на чиято ярост сме били свидетели. Доведени до възторг и ужас. А сега си помисли за фокусник — като онези, които си гледал като дете — игрите на илюзия и хитрини, които могат да изиграят с ръцете си и така да поднесат чудеса пред очите ни.

Капитанът помълча, после се надигна.

— И в това е моят отговор?

— Единственият, който мога да измисля, приятелю. Съжалявам, ако не е достатъчен.

— Не, старче. Съвсем достатъчен е. Трябва да е така, нали?

— Да, трябва.

— Ловкост на ръката.

Историкът кимна.

— Нищо повече не искай, защото светът — този свят — няма да ти го даде.

— Но къде ще намерим такова нещо?

— На неочаквани места — отвърна Дюйкър и също стана. Някъде напред отекнаха гласове и колоната отново пое нагоре. — Ако надвиеш и сълзите, и смеха си, значи си го намерил.

— До скоро, историко.

— До скоро.

Капитанът закрачи към ротата си, а Дюйкър се загледа след него, зачуден дали всичко, което беше казал, което бе предложил на този изстрадал човек, не е само лъжи.

Тази възможност сега го споходи отново, часове по-късно, докато се тътреше по коловоза. Една от онези разсеяни и несвързани мисли, станали толкова присъщи за изтерзания му, изпепелен ум. Върна се, позадържа се за миг, а после се отвя и изчезна.

Корболо Дом ги следваше по петите, кълцаше и режеше премазаната опашка на кервана, ала се сдържаше да изчака за по-добър терен преди поредната голяма битка. Навярно и той самият бе започнал да се свива от страх пред това, което беше започнал да разкрива Ватарският лес.

Между високите кедри се мяркаха дървета от някакъв друг вид, превърнали се в камък. Извити и чворести, вкаменените дървеса обгръщаха предмети, които също се бяха вкаменили — дърветата държаха жертвени дарове, бяха израсли около тях преди много, много време. Дюйкър добре си спомняше последния път, когато беше видял такива неща, в някогашно свещено място в центъра на един оазис, малко на север от Хисар. В онази вкаменена дъбрава беше видял рогове, забити в оплетените корени и клони, и тук също имаше много

като тях, но те бяха най-малко обезпокояващата гледка от жертвените дарове на Ватар.

„Т’лан Имасс. Няма място за съмнение — безсмъртните им ликове се взират в нас от всички страни, черепи и сгърчени лица, надничащи от цепнатините на кристализиралата кора, тъмните ями на очите им следят преминаването ни. Това са гробища, не на външните обвивки на Т’лан Имасс, от плът и кръв, а на самите безсмъртни същества.“

„Виденията на Лист за древна война — тук виждаме резултата й.“ Виждаха се също така рухнали платформи, каменна дантела, кацнала сред клоните, които са ги обгръщали някога, стиснала струпаните кости като пръсти на каменни ръце.

„В края на войната оцелелите са дошли тук, донесли са онези свои другари, които са били твърде отпаднали, за да могат да продължат, и са превърнали тази гора в техния вечен дом. Душите на Т’лан Имасс не могат да отидат при Гуглата, не могат дори да напуснат затворите си от кост и сгърчена плът. Не можеш да погребеш такива същества — присъдата на земния мрак не предлага мир. По-добре е да позволиш на тези останки да се гледат едни други от скръбните си места, да гледат редките преминавания на смъртни по този път…“

Ефрейтор Лист виждаше прекалено ясно назад във времето, виденията му го отнасяха дълбоко в една история, която беше по-добре да остане забравена. Знанието го беше премазало — „както премазва всички нас, когато бремето му се окаже непосилно. И все пак го жадуваме.“

Започнаха да се появяват каменни грамади — купища големи камъни, увенчани с тотемни черепи. „Не са гробни могили — беше му казал Лист. — Места на битки между различни кланове, когато бягащите Джагът са се обръщали, за да ударят отново.“

Когато стигнаха последната височина — широк, осеян с камъни базолит, който сякаш беше покрит с пласт варовик, оголената скална основа беше с цвета на старо вино — денят беше на свършване. Голите пространства бяха осеяни с едри скали, подредени в спирали, овали и коридори. Кедрите се смениха с борови дървета, броят на вкаменените дървеса бе намалял. Дюйкър и Лист бяха пътували в последната третина на колоната — с ранените, защитавани от разнебитения пехотен ариергард. След като последните фургони и малкото останали

животни от стадата добитък изкачиха склона и излязоха на равен терен, пехотинците бързо овладяха билото, отделенията се пръснаха по многобройни наблюдателни пунктове и възможни опорни пунктове за отбрана.

Лист спря фургона, нагласи запиралото, надигна се от капрата, протегна се и погледна Дюйкър с измъчените си хлътнали очи.

— Оттук сигурно се вижда по-добре — подхвърли историкът.

— Винаги е така — отвърна ефрейторът. — Ако отидем в челото на колоната, ще се озовем при първите.

— Първите за какво?

Бледото лице на момъка му подсказа, че в ума му е нахлуло ново видение, свят и време, видени през нечовешки очи. След миг Лист потръпна и изтри потта от лицето си.

— Ще ви покажа.

Тръгнаха смълчани през затихналото множество от хора, коли и животни. Усилията около вдигането на стана бяха сковани и бежанците и войниците се движеха като мъртвци. Никой не си правеше труда да вдига шатра, просто постилаха одеяла върху голия камък. Децата седяха неподвижно и гледаха всичко с тъжните очи на старци.

В лагера на уикците нещата не изглеждаха по-добре. Нямаше спасение от онова, което се бе случило, от образите и запомнените сцени, които отново и отново безмилостно се пробуждаха пред вътрешния взор. Всеки крехък, банален жест от нормалния живот се беше разбил под непосилната тежест на знанието.

Но имаше все пак и гняв, до бяло нажежен и заровен дълбоко, невидим и тлеещ, покрит сякаш с влажен торф. Превърнал се беше в последното гориво, в сетната сила. „Ние се движим напред, ден след ден, надвиваме във всяка битка — в самите нас и отвън — с неподдаваща се, свирепа решимост. Всички ние сме в онова място, където вече обитава Лъл, място, лишено от всякаква рационална мисъл, затънали в клопката на свят, лишен от цялост и от смисъл.“

Когато стигнаха при авангарда, видяха странна сцена. Присъстваха Колтейн, Бълт и капитан Лъл, а срещу тях, на десетина крачки, стоеше раздърпаната редица на последните оцелели бойци от инженерните части.

Когато Дюйкър и Лист приближиха, Юмрукът се обърна.

— А, добре. Искаше ми се да бъдете свидетел на това, историко.

— Какво съм пропуснал?

Бълт се ухили.

— Нищо. Просто току-що се справихме с непосилната задача да съберем сапьорите — ако си мислиш, че битките с Камъст Релой са били тактически кошмар, лъжеш се. Все едно, ето ги най-после и тях, гледат, сякаш са ги спипали в засада, ако не и нещо по-лошо.

— А така ли е, чичо?

Командирът се ухили още по-широко.

— Може и да е.

Колтейн пристъпи към строените войници.

— Символите на храброст и жестовете на признание могат само да прозвучат кухо — това поне го знам, но какво друго ми остава? Трима водачи на кланове се обърнаха към мен и всеки ме помоли да се обърна към вас, мъже и жени, с предложението за формалното ви приемане в техния клан. Сигурно не разбирате какво показват подобни безпрецедентни жестове… или, може би, ако се съди по израженията ви, знаете. Почувствах се задължен да отговоря от ваше име, защото ви познавам, бойци, повече от всички уикци, в това число и от водачите на клановете, и всеки от тях покорно оттегли молбата си.

Помълча дълго, после продължи:

— Все пак бих искал да знаете, че по този начин те искаха да ви почетат.

„Ех, Колтейн, дори и ти не разбираш тези войници достатъчно добре. Тази навъсени лица, които виждаш, разбира се, все едно излъчват неодобрение, омерзение дори, но пък виждал ли си ги изобщо някога усмихнати?“

— Така че ми остават само традициите на Малазанската империя. Имаше достатъчно свидетели при Брода, за да се изтъче платното на вашите подвизи, и между всички вас, в това число и падналите ви другари, естественото водачество на един от вас бе забелязвано многократно. Без него в онзи ден битката щеше да бъде загубена.

Сапьорите не помръдваха; лицата им станаха още по-намръщени, по-свирепи.

Колтейн пристъпи и застана пред един от тях. Дюйкър си го спомняше добре — нисък и набит, с опърлена коса, неописуемо грозен, с очи като цепки, носът му — сплескано петно от ъгълчета и

бръчки. С дръзка наглост сапьорът носеше части от броня, взети от някой пълководец на Апокалипсиса, макар че шлемът, вързан на колана му, бе нещо, което можеше да се купи в някой дюкян за антики в Даруджистан. Друг предмет, висящ на колана му, беше труден за разпознаване и изтече цяла минута, преди историкът да осъзнае, че гледа разнебитените останки от щит: две допълнително укрепени ръкохватки под сплескания като плоча очукан бронз. От едното му рамо висеше голям почернял арбалет, така покрит със сплетени клони и друг камуфлаж, че малко по-отдалече изглеждаше, че мъжът носи храст.

— Убеден съм, че е дошъл моментът — заяви Колтейн — за вашето повишение. Вие вече сте сержант, войник.

Мъжът не отвърна нищо, само очите му се присвиха в още по-тънки цепки.

— Мисля, че едно отдаване на чест щеше да е уместно — изръмжа Бълт.

Един от останалите сапьори се окашля и нервно подръпна мустака си.

Капитан Лъл се нахвърли върху него.

— Имаш да кажеш нещо по въпроса ли, боец?

— Не много — изломоти мъжът.

— Казвай де! Войникът сви рамене.

— Ами… само дето… той беше капитан допреди няколко минути, сър. Юмрукът току-що го разжалва. Това е капитан Минсър, сър. Командир на Инженерните. Допреди малко.

Най-сетне Минсър проговори.

— И след като вече съм сержант, предлагам капитанството да се предаде на това лице. — Посегна, хвана жената до себе си за ухото и я избута напред. — Доскорошен мой сержант. Казва се Бънгъл.

Колтейн го зяпна, след което се обърна и погледна Дюйкър с такова комично изражение на доволство, че изтощението на историка просто беше пометено, заличено от сетивата му. Юмрукът се помъчи да си придаде сериозност, а самият Дюйкър прехапа устна, за да не се изхили. Погледът му се спря на Лъл, чието лице показваше същата вътрешна борба, въпреки че капитанът му намигна и тихо промълви три думи.

„Ловкост на ръката.“

Открит остана въпросът как да го отиграе Колтейн. Юмрукът изпъна лице в строга физиономия и отново се обърна към войниците. Изгледа Минсър, след което очите му се спряха на Бънгъл.

— Великолепно, сержант. Капитан Бънгъл, бих ви посъветвал да слушате своя сержант по всички въпроси. Ясно?

Жената поклати глава.

Минсър сбръчка лице и заяви:

— Тя няма опит с това, Юмрук. Боя се, че никога не съм питал нея за съвет.

— Доколкото мога да схвана, вие никога не сте питали никого за съвет, докато бяхте капитан.

— Е, да. Факт.

— Нито сте се явявали на което и да е офицерско съвещание.

— Не съм, сър.

— И защо така?

Минсър сви рамене.

— Красавецът спи, сър — обади се капитан Бънгъл. — Това казва винаги.

— Гуглата ми е свидетел, има нужда човекът — промърмори Бълт.

Колтейн повдигна вежда.

— И наистина ли спеше, капитане? Всичките онези пъти?

— О, да, сър. Той и когато сме в поход спи, сър. Спи, докато върви — такова чудо като него не съм виждала. Похърква, сър, единият крак пред другия, торбата с камъни на гърба…

— Камъни?

— За когато си счупи меча, сър. Хвърля ги и няма едно проклето нещо, което да не може да улучи.

— Грешка — изръмжа Минсър. — Онова пале…

Бълт като че ли се задави, след което се изплю съчувствено.

Колтейн беше хванал ръце зад гърба си и Дюйкър видя как се стегнаха и кокалчетата на пръстите му побеляха. Усетил сякаш вниманието му, Юмрукът извика, без да се обръща:

— Историк!

— Тук съм, Юмрук.

— Ще запишете ли това?

— О, да, сър. Всяка благословена думичка.

— Чудесно. Инженери, свободни сте.

Групата се пръсна с мърморене. Един от мъжете плесна Минсър по рамото и онзи го стрелна с присвитите си очи.

Колтейн ги изчака да се разпръснат, след което закрачи към Дюйкър; Бълт и Лъл вървяха по петите му.

— Духове подземни! — изсъска Бълт.

Дюйкър се усмихна.

— Вашите войници, командир.

— Не знаех какво да правя — призна Колтейн.

Лъл изсумтя.

— Изиграхте го идеално, Юмрук. Беше изключително и не се съмнявам, че вече е тръгнало да обикаля като скапана, проклета от Гуглата легенда. Ако преди са ви харесвали, вече ви обичат, сър.

Уикецът се слиса.

— Но защо? Аз току-що разжалвах човек за ненадминатата му храброст!

— Върнахте го в строя, искате да кажете. А това повдигна духа на всички, не разбирате ли?

— Но Минсър…

— Бас слагам, че никога в живота си не се е забавлявал толкова. Ще го разберете, когато станат още по-гадни. Гуглата ми е свидетел, не мога да го обясня — само сапьорите знаят как мисли и как се държи един сапьор, а понякога даже и те не го знаят.

— Вече си имаш капитан на име Бънгъл, племеннико — каза Бълт.

— Мислиш ли, че ще се появи в целия си блясък на следващото съвещание?

— Забрави — подхвърли Лъл. — Сигурно вече си стяга такъмите.

Колтейн поклати глава.

— Те спечелиха. Те спечелиха, аз съм победеният.

Дюйкър изчака тримата да се отдалечат, увлечени в спора какво точно е станало. „Не бяха лъжи в края на краищата. Усмивки и сълзи, понякога за нещо толкова дребно, толкова абсурдно… единственият възможен отговор…“ Отърси се от мислите си и се обърна към Лист.

— Ефрейтор, имахте да ми показвате нещо…

— Да, сър. По-нататък. Не е далече, мисля.

Стигнаха до срутената кула, преди да се доберат до най-външните постове. Отряд уикци беше овладял позицията — бяха запълнили с провизии малката скална падина и бяха оставили някакъв самотен еднорък младеж да ги пази.

Лист опря ръка на масивните камъни в основата.

— Джагът — рече той. — Живели са поотделно, както знаете. Не са имали нито села, нито градове, само тези самотни, отдалечени едно от друго обиталища. Като това тук.

— Обичали са самотата, доколкото разбирам.

— Бояли са се един от друг почти толкова, колкото от Т’лан Имасс, сър.

Дюйкър погледна уикския младеж. Момъкът беше заспал дълбоко. „Много често го правим напоследък. Просто капваме от умора.“

— На каква възраст е? — попита той ефрейтора.

— Не съм сигурен. Сто, двеста, може би триста.

— Не години, нали?

— Не. Хилядолетия.

— Значи тук е живял твоят джагът.

— Първата кула. Оттук е бил изтласкан, после отново, и отново. Последната му твърдина — последната кула — е в самия център на равнината отвъд леса.

— Изтласкан — повтори историкът.

Лист кимна.

— Всяка обсада е траела столетия, загубите на Т’лан Имасс са били зашеметяващи. Джагът са били всичко друго, но не и скитници. Когато си изберат място… — Гласът му заглъхна и той сви рамене.

— Типична война ли е било това, ефрейтор?

Младият мъж се поколеба, после поклати глава.

— Имало е странна връзка, уникална при джагътите. Когато майката се оказала в опасност, децата й се върнали, включили се в битката. После бащата. Нещата… ескалирали.

Дюйкър кимна и се огледа.

— Трябва да е била… нещо по-така.

Стиснал устни и пребледнял, Лист свали шлема си и прокара пръсти през потната си коса.

— Да — прошепна най-сетне.

— Тя ли е водачът ти?

— Не. Самецът й.

Нещо накара историка да се обърне, сякаш в отговор на смътно усетен полъх във въздуха. На север, през дърветата, а сетне — над тях. Умът му се напрегна, за да обхване онова, което виждаха очите му: стълб, окъпано от злато копие, издигащо се… нагоре.

— Дъх на Гуглата! — промълви Лист. — Това пък какво е?

Една-единствена дума изтътна в главата на Дюйкър, запълни ума му, изтласка всяка мисъл и той със сигурност разбра истината, стаена в нея, единствената дума, която беше отговорът на въпроса на Лист.

— Ша’ик.

Калам седеше в каютата си, заслушан в шума на блъскащите по корпуса вълни и виещия вятър. „Рагстопър“ потръпваше с всеки безмилостен грохот на освирепялото море, каютата около него подскачаше и залиташе сякаш в десет посоки наведнъж.

Някъде по дирята им бърза търговска гемия се бореше със същия щорм и присъствието й — възвестено от наблюдателя едва няколко минути преди зеленият и странно блестящ облак да се затъркаля над тях — гложде Калам, отказваше да го остави на мира. „Същият бърз кораб, който видяхме преди. Дали отговорът е толкова прост? Докато ние клечахме в оная говняна дупка на «родния пристан», гемията най-кротко е стояла вързана на имперския кей във Фалар, без да бърза да се товари с продоволствие, след като има такова височайше позволение да акостира.“

Но това не обясняваше десетките други подробности, които гъмжаха в главата на убиеца и не му даваха покой — подробности, всяка от които сама по себе си внасяше минорна нотка, но всички заедно създаваха какофония на тревога. Замъглени откъслеци време, породени може би от жаждата му това пътуване най-после да свърши, счепкани с неумолимата реалност на тягостно точещите се ден след ден, нощ след нощ, със самата монотонност на пътуването.

„Но не, тук има нещо повече от най-обикновения конфликт на перспективата. Пясъчните часовници, стопилите се запаси храна и вода, измъчените намеци на капитана за един объркан свят на борда на този проклет кораб.“

„А бързата гемия трябваше да ни е подминала отдавна…“

„Салк Елан. Маг… от него направо вони на магия. И заклинател, който може така ловко да изкриви ума на цял екипаж… този заклинател би могъл да е Върховен маг. Не е невъзможно. Просто е почти невероятно сред тайния кръг на Мебра от шпиони и агенти.“

За Калам нямаше никакво съмнение, че Елан е изтъкал около себе си паяжина на заблуда — това беше напълно в характера на човек като него, все едно дали е нужно, или не. Въпросът бе по коя нишка точно да тръгне убиецът в търсене на истината?

„Времето. Колко дълго продължава вече това пътуване? Попътни ветрове там, където не би трябвало да ги има, сега и този щорм, който ни тласка все на югоизток, щорм, който при това не е дошъл от океанските глъбини — както изискват неизменните закони на морето, — а от островите на Фалар. В този сух сезон — сезон на ненарушимо спокойствие.“

„И тъй, кой си играе с нас тук? И каква роля има Салк Елан в тази игра, ако има?“

Убиецът се надигна с ръмжене от койката си, награби в движение кожената си торба от куката и се заклатушка към вратата.

Трюмът беше като обсадна кула под несекващ дъжд от камъни. Мъгла изпълваше соления душен въздух, водата се плискаше над кила, дълбока до прасците. Нямаше никой, всяка свободна ръка се напъваше в непосилната задача да запазят „Рагстопър“ цял-целеничък. Калам си разчисти място и издърпа един от сандъците. Порови в торбата си, докато ръката му не напипа малкия ръбест камък. Извади го и го сложи на капака на сандъка.

Не се изтъркаля; всъщност въобще не помръдна.

Убиецът извади камата си, стисна я за острието и удари с дръжката по камъка. Той се пръсна. Лъхна го горещ сух въздух. Калам се наведе.

— Бързак! Бързия Бен, копеле проклето, сега е моментът!

До ушите му не стигна никакъв глас, само несекващият рев на бурята.

„Започвам да намразвам маговете.“

— Бързи Бен, проклет да си!

Въздухът сякаш потръпна, като вълни от зной, надигнали се от дъното на пустиня. И познатият глас погъделичка ушите му.

— Да имаш някаква представа кога последния път можах да поспя? Тука всичко се е сринало в говняната дупка на Гуглата, Калам — къде си и какво искаш? И по-бързо — това ще ме убие!

— Мислех, че ти си ми ашикът в дупката, проклет да си!

— В Унта ли си? В двореца? Не съм си и представял, че…

— Благодаря за доверието — прекъсна го убиецът. — Не, не съм в проклетия от Гуглата дворец, идиот такъв. По море съм…

— И ние не сме. Току-що я оплеска, Калам — това не мога да го направя повече от веднъж.

— Знам. Като стигна там, ще се оправям сам. Така, значи дотук няма нищо ново. Слушай, можеш ли да усетиш къде точно съм в този момент? Нещо много сериозно се объркa на тоя кораб и искам да разбера какво е и кой е виновният.

— Това ли е всичко? Добре. Добре, остави ми една минута…

Калам зачака. Настръхна, щом усети как присъствието на приятеля му изпълни въздуха отвсякъде, онова опипващо като сонда излъчване, което убиецът познаваше толкова добре. И след миг изчезна.

— Уф.

— Какво означава това, Бързак?

— В беда си, приятелю.

— Ласийн?

— Не знам. Не пряко — тоя кораб вони на Лабиринт, Калам, един от най-редките между смъртните. Пообъркан ли си напоследък, приятел?

— Значи бях прав! Кой?

— Някой, може би на борда, може и да не е. Може да е някой кораб в същия Лабиринт, някъде много близо до вас, само че така и не си го видял. Нещо ценно на борда?

— Освен кожата ми, искаш да кажеш?

— Да, освен твоята кожа, разбира се.

— Само тлъстата плячка на един деспот.

— Аха. И някой иска да я откара някъде много бързо, а след като стигне там, същият някой ще поиска всяко проклето лице на борда да забрави къде е това място. Това ми е предположението, Калам. Може и много да греша, разбира се.

— Много ме утеши. Каза, че сте в беда там? Уискиджак? Дужек, взводът?

— Кретаме засега. Фидлър как е?

— Представа нямам. Решихме да се разделим.

— О, не, Калам!

— Да. Треморлор. Дъх на Гуглата, идеята беше твоя, Бързак!

— Стига Къщата да беше в… покой. Разбира се, можеше да се получи. Абсолютно. Поне така мисля. Но там всичко се е оплескало — всички Лабиринти са светнали, Калам. Да си хвърлял око на Драконова колода напоследък?

— Не.

— Блазе ти.

Осъзнал думите му, убиецът вдиша рязко.

— Пътят на Ръцете…

— Пътят… Ох. — Гласът на мага се извиси. — Калам! Ако знаехте…

— Нищо не знаехме, Бързак! Нищичко!

— Може пък да извадят късмет — промърмори след малко Бързия Бен. — Със Сори…

— Апсалар, искаш да кажеш.

— Каквото ще да е. Остави ме да помисля, проклет да си.

— О, страхотно — изръмжа Калам. — Нови схеми…

— Тук вече не удържам, приятел. Много съм уморен… много кръв загубих вчера май. Малът вика, че…

Гласът заглъхна. Студената мъгла отново загърна убиеца. Бързия Бен си беше отишъл. „И толкова. Вече наистина ще се оправяш сам. Фидлър… ех, копеле такова, трябваше да го предположиш, да се сетиш. Древни портали… Треморлор.“

Дълго не помръдна. Накрая въздъхна, изтри последните парчета от строшения камък от мокрия капак на сандъка и стана.

Капитанът се беше събудил и имаше компания. Салк Елан се ухили, щом Калам влезе в тясната каюта.

— Току-що си говорихме за тебе, партньоре — каза Елан. — Като знам каква е умствената ти нагласа, чудя се как ли ще приемеш новината…

— Добре де, ще я преглътна някак. Казвай.

— Тази буря… издухани сме от курса. Много далече.

— Тоест?

— Изглежда, ще тръгнем към друг пристан, щом затихне.

— Не към Унта?

Погледът на убиеца се спря на капитана. Той кимна — недоволен, но примирен. Калам разгъна картата на Кюон Тали в ума си, огледа я за миг и въздъхна.

— Град Малаз. Островът.

— Никога не съм виждал тази легендарна клоака — каза Елан. — Нямам търпение. Вярвам, че ще си достатъчно щедър да ми покажеш всички забележителности, приятел.

Калам го погледна мълчаливо, след което се усмихна.

— Можеш да разчиташ на мен, Салк Елан.

Бяха се спрели да отдъхнат, вече почти свикнали със смразяващите викове и писъци, отекващи от други пътеки на лабиринта. Маппо пусна Икариум на земята и коленичи до отпуснатия си в несвяст приятел. Жаждата на Треморлор да погълне джага беше осезаема. Треллът притвори очи. „Безименните ни доведоха тук, да поднесем Икариум на Азата като жертвен козел на планински бог. Но не техните ръце ще се окървавят от това деяние. Аз съм този, който ще бъде опетнен.“

Мъчеше се да събуди в себе си образа на разрушеното селище — родното си място, — но то вече бе обладано от сенки. Съмнение бе заменило убеждението. Вече не вярваше на собствените си спомени. „Глупаво! Икариум е отнел живота на хиляди същества. Каквато и да е истината зад гибелта на родния ми град…“

Ръцете му се свиха в юмруци.

„Моето племе — стариците — не биха ме измамили. Каква тежест може да се придаде на сънищата на Икариум? Джагът не помни

нищо. Нищо реално. Невъзмутимото му спокойствие смекчава всичко, замъглява ръбовете… замазва всеки цвят, докато паметта не се зацапа отново. Така. Добротата на Икариум е онова, което ме хвана в клопката…“

Юмруците го заболяха. Маппо сведе очи към приятеля си и огледа изпълненото с кротост изражение на оцапаното му с кръв лице.

„Треморлор няма да те вземе. Няма да бъда използван. Ако Безименните искат да те принесат в жертва, то нека дойдат за теб самите те, и първо — през мен.“

Вдигна глава и се взря към сърцето на лабиринта. „Треморлор. Посегни само за него със своите корени и те ще изпитат гнева на един воин трелл, ще се развихри бойният му сън, древни духове ще яхнат плътта му в убийствен танц. Това ти обещавам и си предупреден.“

— Казват — промълви до него Фидлър, — че Азатът е взимал в жертва и богове.

Маппо изгледа войника изпод свъсените си вежди.

Фидлър примижа и огледа гърчещите се стени около тях.

— Какви ли древни богове — със забравени отпреди хилядолетия имена — са оковани тук? Кога ли за последен път са видели светлина? Кога ли за последен път са могли да раздвижат крайниците си? Можеш ли да си представиш цяла вечност, изтърпяна така? Ако Треморлор умре… представи си безумието, което ще се развихри над света.

Треллът помълча за миг, след което прошепна:

— Какви са тези стрели, които мяташ по мен?

Фидлър повдигна вежда.

— Стрели ли? Не е било нарочно. Това място ми е легнало на плещите като плащ от усойници, нищо повече.

— Треморлор не изпитва глад за теб, войниче.

Фидлър се ухили криво.

— Понякога си струва да си никой.

— Сега наистина се подиграваш.

Усмивката на сапьора изстина.

— Разшири сетивата си, трелл. Не само Треморлор е гладен тук. Всеки затворник в тези стени от дърво усеща преминаването ни. Може и да потръпват от теб и Икариум, но подобни страхове не сдържат интереса им към останалите от нас.

Маппо извърна глава.

— Прощавай. Така и не помислих за никой друг, както си забелязал. Все пак не мисли, че бих се поколебал да ви защитя, ако възникне нужда. Не съм този, който би подценил честта на вашето приятелство.

Фидлър кимна отсечено и стана.

— Войнишки прагматизъм. Трябваше да разбера едно-друго.

— Разбирам.

— Извинявай, ако съм те обидил.

— А, боцна ме само с върха на ножа — добре, че ме поразбуди.

Искарал Пъст, клекнал на няколко крачки от тях, заломоти:

— Поразкаляй локвицата — о, да! Поразбишкай верността му насам-натам, великолепно! Наблюдавай стратегията и си трай — докато наречените жертви се дърлят в безсмислен, разногласен спор. О, да, много съм научил от Треморлор и ето, че прилагам същата стратегия. Мълчание, тъмна насмешлива усмивка, намекваща, че знам повече, отколкото знам, внушение леко за загадъчност, да, и коварно знание. Никой не би могъл да долови объркването ми, измамните ми илюзии и заблуждаващите ми самоизмами! Мантия от мрамор, скрила свличащото се ядро от пясъчник. Виж как са ме зяпнали, как се чудят — всички се чудят — на тайния ми кладенец от мъдрост…

— Я да го убием — промърмори Крокъс. — Поне да сложим край на собствената му мизерия.

— И да пожертваме такова забавление? — изръмжа Фидлър.

— Брътвеж на тайни — изрече този път Върховния жрец на Сянка със съвсем различен глас, — за да решат, че съм безобиден.

Всички се извърнаха към него.

Искарал Пъст им отвърна с блажена усмивка.

Рояк бръмчащи оси се вдигна от килналата се стена от корени, понесе се над главите им и отмина — без да им обърне внимание. Фидлър усети как сърцето му отново се успокои и вдиша треперливо. Имаше някои д’айвърс, от които се боеше повече, отколкото от други. „Зверовете и тварите са едно, но насекоми…“

Погледна през рамо към другите. Икариум висеше отпуснат в прегръдката на Маппо. Главата му беше оцапана с кръв. Погледът на

трелла бе взрян отвъд сапьора, към сградата, която ги чакаше. Лицето на Маппо се беше изкривило от болка и скръб, така открито и уязвимо, че сякаш беше не лице на трелл, а на дете, с копнеж толкова по-настоятелен от това, че беше съвсем неосъзнат. Трудно беше да се възпротиви човек на тази няма молба.

Фидлър насочи вниманието си отвъд Маппо и бремето му. Апсалар, баща й и Крокъс стояха подредени зад трелла в защитен кордон, а зад тях бяха Хрътките и Искарал Пъст. Пет чифта зверски очи и един човешки горяха напрегнато — „Ариергардът ни е от съмнителни съюзници. Говори за лошо избран момент за разцепление“ — и тази напрегнатост бе прикована в неподвижното тяло в ръцете на Маппо.

„Самият Икариум го пожела и с тези свои думи разкъса сърцето на трелла. Цената на мълчаливото съгласие е нищожна пред болката от отказа. И все пак Маппо ще даде живота си за това, а и ние вероятно ще направим същото. Никой от нас — дори Апсалар — не е достатъчно безсърдечен, за да отстъпи, да види, че джагът е взет. В името на духа на Гуглата, ние сме пълни глупци, а Маппо е най-големият глупак от всички ни…“

— Какво ти се върти в ума, Фид? — попита Крокъс. Тонът му подсказваше, че му е напълно ясно.

— Сапьорите имат един израз — промърмори Фидлър. — „Облещен и тъп“.

Даруджистанецът кимна умислено.

Из други пътеки на лабиринта взимането на жертвите беше започнало. Превъплъщенците — най-силните от тях, оцелелите, които бяха успели да се доберат чак дотук — бяха започнали щурма си срещу Къщата на Азата. Какофония от дивашки писъци екнеше във въздуха. Треморлор се бранеше по единствения възможен начин — поглъщаше, затваряше — „но те са твърде много, твърде бързо прииждат“, — пращеше дърво, тресяха се заплетените от корени клетки, звукът беше като в гора, подложена на унищожение — клон след клон, дърво след дърво, прииждаше неумолимо напред, все по-близо и по-близо до самата Къща.

— Времето ни изтича! — изсъска Искарал Пъст и Хрътките около него се раздвижиха възбудено. — Неща идат зад нас. Неща! Колко по-ясно да се изразя?

— Все още може да ни потрябва — каза Фидлър.

— О, да бе! — отвърна Върховният жрец. — Треллът може да го хвърли по тях като чувал с жито!

— Много бързо мога да го свестя — изръмжа Маппо. — Още си нося от онези денълски еликсири от твоя храм, Искарал Пъст.

— Хайде напред — подкани сапьорът. Наистина нещо се приближаваше зад тях и изпълваше въздуха с непоносима лютивина. Хрътките бяха откъснали очи от Маппо и Икариум и вече се бяха обърнали и пристъпваха нервно. Пътеката правеше остър завой на двайсетина крачки от мястото, където стояха зверовете.

Пронизващ звук разцепи въздуха — идваше точно иззад завоя, — последва взривният грохот на битка. И секна отведнъж.

— Много дълго чакахме! — изсъска Пъст и се присви боязливо зад Хрътките на своя бог. — Ето го, че идва!

Фидлър извърна рязко арбалета, приковал очи в мястото, където щеше да се появи преследвачът им.

Но вместо него иззад завоя се появи мъничко същество с лешниковокафява козина, огледа се колебливо и хукна към тях. От него се виеха струйки дим.

— Аий! — изпищя Пъст. — Душата ми изтормозиха!

Крокъс се втурна напред, като избута с лакти си туловищата на Шан и Джиър, все едно че не бяха нищо повече от тромави мулета.

— Моби!

Познайникът се затича към даруджистанеца, скочи в последния миг и кацна в ръцете му. Прегърна го през врата и се закрепи, с разтреперани крилца. Крокъс отдръпна глава.

— Уф. Вониш като Бездната!

„Моби, проклетият познайник…“ Очите на Фидлър пробягаха към Маппо. Треллът се мръщеше.

— Бок’арал! — Думата се изтръгна от устата на Пъст като проклятие. — Домашен любимец? Любимец? Лудост!

— Познайникът на чичо ми! — обясни Крокъс.

Хрътките се дръпнаха да му отворят път.

„Ех, момче, май е нещо много повече.“

— Съюзник значи — промълви Маппо.

Крокъс кимна, макар и доста неуверено.

— Гуглата знае само как ни е намерил. Как е оцелял…

— Лицемер! — Пъст запристъпва към даруджистанеца. — Познайник, а? Дали да не попитаме мъртвия превъплъщенец отзад за мнение? О, не, не можем, нали? Разкъсан е на късчета!

Крокъс не отвърна нищо.

— Все едно — каза Апсалар. — Губим време. Към Къщата…

Върховният жрец се извърна побеснял към нея.

— Все едно ли? Що за коварна измама дойде при нас? Що за мръсна измяна е надвиснала над нас? Ей там, от ризката на момчето…

— Стига! — сряза го Фидлър. — Тогава си остани тук, Пъст. Ти и Хрътките ти. — Обърна се отново към Къщата. — Ти какво мислиш, Маппо? Все още никой не се е приближил до нея — ако се затичаме…

— Можем да опитаме поне.

— Смяташ ли, че вратата ще се отвори за нас?

— Не знам.

— Да видим тогава.

Треллът кимна.

Треморлор вече се виждаше съвсем ясно. Обкръжаваше я ниска стена, изградена като че ли от вулканична скала, назъбена и остра. Единственият видим отвор в стената беше една тясна врата, над която се извиваха сплетени лози. Самата къща беше светлокафява, иззидана вероятно от варовик, входът беше вграден между две асиметрични двуетажни кули, и двете без прозорци. Виеща се пътека, покрита с каменни плочи, свързваше портата със загърнатата в сянка врата на Къщата. В двора върху малки гърбици пръст растяха ниски чворести дървета.

„Посестрима на Скръбния дом в град Малаз. Почти същата като онази в Даруджистан. Всички си приличат. Всички Азат — макар че откъде е дошло това име и отпреди колко време — никой не знае и едва ли ще узнае някога.“

Маппо заговори тихо.

— Казват, че Азатите свързват селенията — всички селения. Казват, че самото време спира между тези стени.

— И вратите, по неведоми причини, се отварят само за малцина. — Фидлър се намръщи на собствените си думи.

Апсалар пристъпи и застана пред него.

Сепнат, Фидлър изсумтя.

— Много сме се разбързали нещо?

Тя го погледна през рамо.

— Онзи, който ме беше обсебил, Фидлър… един Азат го бе приел. Някога.

„Съвсем вярно. А защо това ме изнервя толкова, сега и точно тук?“

— Та как се прави? Специално почукване? Или ключето е под хлабавата плочка до прага?

Усмивката, с която му отвърна, бе като балсам за възбудената му душа.

— Не. Нещо много по-просто. Смелост.

— Какво пък, от нея си имаме колкото щеш. Все пак сме тук, нали?

— Да, тук сме.

Поведе и всички я последваха.

— Онази омагьосана раковина — избоботи Маппо. — Нанесе огромни щети на соултейкън и д’айвърс, все още ги нанася, изглежда — за Азата това може да се окаже достатъчно.

— Моли се да е така.

— Моля се.

— Тогава защо онази убийствена песен не унищожи и нас?

— Мен ли питаш, Фидлър? Този дар беше даден на теб, нали?

— Да. Спасих едно момиче — родственичка на Бродника.

— Кой Бродник, Фидлър?

— Кимлок.

Треллът помълча няколко крачки, след което изръмжа от безсилие.

— Момиче, казваш. Колкото и близка родственичка да му е била, възнаграждението му далеч надвишава жеста ти. Нещо повече — предназначението му явно е било съвсем преднамерено — магията в онази песен беше подбрана съвсем умишлено, Фидлър. Кажи ми, Кимлок знаеше ли, че търсиш Треморлор?

— Определено не съм му го казвал.

— Да те е докоснал случайно в някой момент — забърсване с пръст по ръката, нещо такова?

— Помоли ме, доколкото помня. Искаше да научи историята ми. Отказах. Но, кълна се в дъха на Гуглата, Маппо, не мога да си спомня със сигурност дали не е имало някакъв случаен контакт.

— Смятам, че трябва да е имало.

— Ако е така, прощавам му за недискретността.

— Предполагам, че и това е предвидил.

Макар Треморлор да устояваше на щурма, бушуващ от всички страни, битките наоколо съвсем не бяха секнали, а от някои места трясъците и пращенето на дърво сякаш приближаваха неумолимо.

Когато един от тези невидими, но разкъсващи слуха грохоти се приближи към групата и се понесе към сводестата порта, Апсалар забърза. Миг след това всички се втурнаха в бяг.

— Къде? — изрева Фидлър и завъртя обезумял глава във всички посоки. — Къде е, в името на Гуглата!

Отговорът последва с внезапен порой от леденостудена вода отгоре, с дивашкото отваряне на Лабиринт. И от тази надвиснала, странно задържала се във въздуха водна стихия — няма и на петдесет крачки зад тях — изскочи огромната глава на денрабъ с разтворена паст, цялата покрита със сплетени, изтръгнати от корен водорасли и странни, голи като скелети клони.

Рояк бръмчащи оси изригна пред нея и бе погълнат на мига.

Още три денрабъ се появиха от връхлитащия портал. Кипналата водна стена, която ги задържаше, сякаш се изпаряваше там, където докоснеше гъмжилото от корени, но същества оставаха надвиснали над тях, яхнали съскащия напред потоп.

За миг, докато си поемаше дъх, в главата му засвяткаха образи. „Морето Кансу. Не е соултейкън — звярът не е само един, цяла глутница са. Д’айвърс. А проклетите ми муниции свършиха…“

Миг след това стана ясно колко неизпитани са останали до този момент Хрътките на Сянка. Той усети с всичките си сетива силата, която се излъчи от петте звяра — сила като на дракони: затъркаля се напред като дъх, поток от чиста магия, който се понесе пред Хрътките, докато скачаха напред със скоростта на мълнии.

Шан първа се добра до първия денрабъ, първа се гмурна в зейналата чудовищна паст… и изчезна в непроницаемия мрак. Създанието залитна светкавично назад и доколкото бе възможно грубият, сгърчен от жажда и злост лик да изрази изненада, го направи.

Джиър се озова пред другия денрабъ и той се хвърли напред не за да я погълне, а да захапе косматото й туловище, да го разкъса с хилядите си остри зъби. Силата на Хрътката се стегна като камък

между стисналите я челюсти и не поддаде. След миг Джиър нахлу през чудовищните зъби и потъна в бездънната паст, носейки гибел.

Другите Хрътки връхлетяха срещу останалите два денрабъ. Само Блайнд остана с групата.

Първият денрабъ вече се тресеше и мяташе, плющеше с огромното си, разкъсвано отвътре туловище, а поройт на Лабиринта му рухваше около него — събаряше стените от корени, сред чиито отломки обречените доскоро на вечен затвор пленници се мятаха, протягаха сгърчени крайници към небесата през мръсно калната вода, впиваха ноктести ръце и лапи във въздуха. Вторият денрабъ също се замята в предсмъртна агония.

Една ръка стисна Фидлър за рамото, дръпна рязко и го обърна.

— Бързо — изсъска му Крокъс. Моби все така се беше вкопчил в ризата му. — Имаме си нов гост, Фид.

И сапьорът видя онова, което бе приковало вниманието на младежа от Дару. Беше вдясно от него, почти зад Треморлор, все още на около хиляда крачки, но се приближаваше бързо. Рояк, невиждан досега. Кръвничета. Плътна стена от кръвничета, като черен гръмоносен облак — издуваше се и бясно напираше към тях.

Затичаха със сетни сили към Къщата.

Щом профуча под арката от сплетени голи лози, сапьорът видя, че Апсалар е стигнала до вратата — стисна с две ръце широката желязна халка и дръпна. Той видя как се издуха мускулите на мишците й. Още и още.

След което тя залитна назад, сякаш отхвърлена с презрение. Когато се добраха с Крокъс, с Маппо и неговия безжизнен приятел в прегръдката му, бащата на Апсалар, а след тях — Пъст и Блайнд, Апсалар се обърна рязко, с изопнато от стъписване и неверие лице.

„Няма да се отвори. Треморлор ни е отказал.“

А черното оживяло небе връхлиташе право към тях.

При голия шуплест край на долината на Ватар, където твърдата скална основа хлътваше отново под втвърдената си варовикова кожа, а земята, простираща се на юг, пред и под мястото, където бяха застанали, не представляваше нищо повече от разхвърляни камънаци

сред пометената от вятъра напукана глина, се натъкнаха на първата гробница на Джагът.

Малцина от конните съгледвачи в челото на колоната й обърнаха особено внимание. Приличаше на най-обикновена каменна грамада, с огромна овална каменна плоча, килната нагоре в южния край, сякаш сочеше пътя през Ненот Одан към Ейрън или към друга някоя, по-близка цел.

Ефрейтор Лист мълчаливо заведе историка до нея, докато останалите приготвяха въжета, за да помогнат в нелеката задача със спускането на фургоните по трудния склон до голото дъно на низината.

— Най-малкият син — промълви Лист, вторачен в примитивната гробница. Страшно беше да се взре човек в лицето му, защото на него беше изписана бащина скръб, толкова прясна, сякаш смъртта на детето се беше случила едва вчера и в същото време скръб, която само беше нараствала през невъобразимите триста хиляди години.

„Онзи джагътски призрак все още стои на страж.“ Думите, изречени безмълвно и в същото време — ясни и очевидни, отнеха дъха на историка. „Умът не може да го побере.“

— Възраст? — Гласът на Дюйкър излезе напукан от гърлото му, също като Одан, която ги очакваше.

— На пет. Т’лан Имасс са избрали това място за него. Усилието да го убият е щяло да им струва твърде скъпо, още повече че останалите от семейството все още ги чакали. Затова домъкнали детето тук — натрошили костите му, до една, толкова пъти, колкото било възможно с едно крехко телце — след което го затиснали под тази скала.

Дюйкър си беше въобразил, че нищо вече не може да го стъписа, нищо не може да го отчае, но ето, че беззвучно промълвените думи на Лист го стиснаха за гърлото. Въображението му беше твърде остро за това, събуди в ума му образи, които го раздираха със смазваща скръб. С усилие извърна очи и загледа заниманията на войниците и уикците на трийсетина крачки от тях. Осъзна, че се трудят в почти пълно мълчание — казваха си по някоя дума само доколкото го налагаше работата, и при това с тих, странно потиснат тон.

— Да — промълви Лист. — Чувствата на бащата са покров, който времето не повдига — толкова силни, така раздиращи са тези чувства, че дори земните духове трябвало да избягат оттук. Иначе ги

чакала лудост. Колтейн трябва да бъде уведомен — трябва да прекосим колкото може по-бързо тази земя.

— А по-нататък? В равнината Ненот?

— Става още по-лошо. Не само невръстни деца са затискали под скалите Т’лан Имасс — все още дишащи, все още в пълно съзнание.

— Но защо? — Въпросът се изтръгна с мъка от гърлото на Дюйкър.

— Погромите не се нуждаят от причина, сър. Във всеки случай не и от такава, която би издържала оборването. Първото осъзнаване е различието и всъщност — необходимо е само то и нищо друго. Земя, господство, предишни сблъсъци — всичко това са само извинения, банални оправдания, чието предназначение е само да прикрият простото различие. Те не са ние. Ние не сме те.

— Джагът опитвали ли са да се разберат с тях, ефрейтор?

— Много пъти. Между онези, които не били съвсем покварени от властта — Тираните — но виждате ли, у Джагът винаги е съществувала арогантност, и то от онзи вид, който винаги може да изпълзи отново у теб, когато се изправиш лице в лице с другия. Всеки джаг се е интересувал единствено от себе си. Почти изключително. Възприемали са Т’лан Имасс не по-различно от начина, по който са възприемали мравките под нозете си, стадата по степните пасища или самата трева на степта. Повсеместно. Част от пейзажа. Един толкова силен, жадуващ за възход народ, каквито са били Т’лан Имасс, не може да не се е почувствал уязвен…

— Дотам, че да положат клетва за безсмъртие?

— Това не го вярвам. Най-напред Т’лан Имасс разбрали колко трудна ще е задачата с изкореняването им. Джагът били много различни и в друго отношение — те не излагали силата си на показ. И много от усилията им за самозащита са били… пасивни. Преградите от лед — ледниците — поглъщали земите около тях, дори моретата, поглъщали цели континенти, правели ги непроходими, неспособни да осигурят храната, нужна на смъртните Имасс.

— И затова създали ритуал, който щял да ги направи безсмъртни…

— Свободни да се носят на вятъра като прах — а в ледения век прахта е била в изобилие.

Погледът на Дюйкър се спря на Колтейн, който бе спрял недалеч от тях.

— Колко ни остава — попита той младежа, — докато напуснем тази земя… на скръб?

— Две левги, не повече. Отвъд нея са същинските степи на Ненот — хълмове… племена, всяко от които ревностно си пази водоизточника.

— Май наистина ще е добре да поговоря с Колтейн.

— Да, сър.

Сухото тресавище, както щяха да го нарекат, само по себе си се превърна в завещание на скръб. Очакваха ги три огромни силни племена, две от които, трегините и билардите, връхлитаха окаяната колона като пепелянки. С третото, разположено в най-западния край на равнините — племето хундрил, — нямаше пряк сблъсък, макар да се усещаше, че това няма да трае дълго.

В този поход жалкото стадо, съпровождащо Кучешката верига, измря — животните просто рухваха по пътя, колкото и свирепо да налитаха уикските кучета-браничари да ги накарат да се изправят и да продължат пътя си с колоната. След като ги разсечаха, труповете не можеха да предложат нищо повече от жилави като кожа ивици съсухрено месо.

Към ужасната, разкъсваща жажда се прибави и гладът, тъй като уикците отказваха да колят конете си и се грижеха за тях с красноречив фанатизъм, на който никой не смееше да се опълчи. Воините бяха готови да пожертват себе си, за да опазят конете си живи. Една петиция от Съвета на Нетпара, в която се предлагаше да изкупят сто коня, беше върната омазана с човешки изпражнения.

Двете пепелянки хапеха безмилостно, оспорваха всяка левга, яростта и честотата на атаките им се усилваше, докато не стана ясно, че наближава главният сблъсък, само след броени дни.

А по петите на колоната идеше армията на Корболо Дом, сила, която беше нараснала с въвличането на войски от Таксиан и други крайбрежни поселения и беше вече поне пет пъти по-многочислена от Седма на Колтейн и неговите уикски кланове. Само по себе си

сдържаното преследване на ренегата пълководец, оставил дребните сблъсъци на дивите степни племена, бе като зла прокоба.

Щеше да дойде за предстоящото сражение, несъмнено, и невъзмутимо изчакваше фаталния ден.

Кучешката верига се влачеше напред, стигнала вече до онова, което според картите трябваше да е краят на Ненот Одан, където на южния хоризонт се издигаше стена от хълмове. Керванският път се врязваше в единствения по-сериозен проход — широка речна долина между хълмовете Билан’ш на изток и хълмовете Санифир на запад; пътят се виеше в протежение на седем левги, след което се отваряше в равнина срещу древната селищна могила Санимон, завиваше покрай нея, за да прекоси Санит Одан, отвъд нея — равнината Гелеен, Доджал Одан — и до самия град.

Никаква спасителна армия не се появи откъм долината на Санимон. Дълбокото чувства за самота надвисна като тъмен покров над кервана, щом зад хълмовете, ограждащи устието на долината, видяха в гаснещата дневна светлина двата стана — и двата огромни — на племената. Главните сили на трегините и билардите.

Тук значи, в устието на тази древна долина… тук щеше да е.

— Умираме — измърмори Лъл, докато крачеше до историка към мястото, нарочено за офицерския съвет. — И този път не го казвам просто фигуративно, старче. Днес изгубих единайсет войници. Гърлата им се бяха издули толкова лошо от жаждата, че не можеха да си поемат дъх. — Махна с ръка да прогони бръмналата пред лицето му муха. — Дъх на Гуглата, плувнал съм в тази броня… докато свърши всичко, ще сме заприличали на Т’лан Имасс.

— Не бих казал, че аналогията ти ми допада, капитане.

— Не съм и очаквал.

— Конска пикня. Това пият напоследък уикците.

— Да. И моите също. Вече цвилят насън — и мрат от нея.

Покрай тях пробягаха три кучета. Грамадното, Бент, една женска и палето, драпащо настървено след тях.

— Тия ще ни надживеят всички — изръмжа Лъл. — Проклети зверове.

Небето пред тях притъмняваше, първите звезди взеха да се показват през помръкващия лазур.

— Богове, колко съм уморен.

Дюйкър кимна. „О, да. Пътувахме толкова дълго, приятелю, и ето, че вече стоим лице в лице срещу Гуглата. Той приема уморените със същата готовност, както и непокорните. Със същата гостолюбива усмивка.“

— Тази вечер нещо се носи във въздуха, историко. Усещаш ли го?

— Да.

— Може Лабиринтът на Гуглата да се е приближил.

— Такова е усещането, нали?

Стигнаха командната шатра на Юмрука и влязоха.

Пред тях се бяха подредили обичайните лица. Нил и Недер, последните останали магьосници; Сълмър и Ченед, Бълт и самият Колтейн. Всички се бяха превърнали в съсухрени жалки подобия на някогашната си воля и сила.

— Къде е Бънгъл? — попита Лъл, след като се тръшна на обичайния си походен стол.

— Слуша сержанта си, предполагам — отвърна с вяла усмивка Бълт.

Колтейн нямаше време за празни приказки.

— Нещо се приближава насам, тази нощ. Магьосниците са го усетили, макар че не могат да ни кажат нищо повече. Предстои ни да се подготвим за него.

Дюйкър се обърна към Недер.

— Какво е усещането?

Момичето сви рамене, след което въздъхна.

— Смътно. Тревожност, необузданост дори… не знам, историко.

— Усещали ли сте досега нещо подобно? Макар и малко?

— Не.

„Необузданост.“

— Съберете бежанците на едно място — разпореди Колтейн на капитаните си. — Удвоете външните патрули…

— Юмрук — намеси се Сълмър, — утре ни чака сражение…

— Да, и е нужен отдих. Знам. — Уикецът закрачи напред-назад из шатрата, но крачките му бяха по-бавни от обикновено. Бяха

изгубили също и плавността, лекотата и елегантността си. — И освен това сме ужасно изтощени — и нямаме капка вода.

Дюйкър потръпна. „Сражение? Не, утре ще е клане. Войници, негодни за бой, неспособни да се бранят.“ Окашля се, понечи да заговори и спря. „Една дума, но само да я изрека би означавало да предложа най-жестоката илюзия. Една дума.“

Колтейн го гледаше.

— Не можем — каза му тихо.

„Знам. За воините на бунта не по-малко, отколкото за нас, това трябва да свърши с кръв.“

— Войниците не могат да копаят окопи — наруши Лъл тежката тишина.

— Дупки тогава.

„Дупки. Да прекършат конните нападки, да трошат крака, да хвърлят в пръстта цвилещите коне.“

И тогава съвещанието приключи. Въздухът изведнъж настръхна и онова, което се заканваше да ги споходи, възвести появата си с лек пукот на далечна мълния, с мазна мъгла — като пот, задушила въздуха.

Колтейн изведе всички навън под искрящия нощен саван. Ритаха и цвилеха коне. Виеха псета.

Войниците се надигаха от походните си постели като призраци.

В откритото пространство, отвъд най-външните постови, въздухът изведнъж се разпра с дивашки, късащ ушите звук.

Три бели коня изтътнаха от черния процеп, последвани от още три и още три, всички впрегнати, всичките девет — цвилещи от ужас. Зад тях изгромоля огромна каляска, опърлена от пламъци, пищно изрисуван левиатан, яхнал шест огромни колелета, всички по-високи от човешки ръст. Дим се стелеше след впряга като дебели вълнени нишки — и от самите коне, и от трите фигури, едва видими зад последните три животни.

Впрягът се носеше в галоп — втурнал се сякаш в панически бяг от Лабиринта, от който беше изскочил. Побеснелите от ужас животни препускаха право към лагера.

Уикците се пръснаха встрани.

Зяпнал в неверие, Дюйкър видя как тримата кочияши дръпнаха юздите, зареваха и залитнаха на високата капра.

Конете заораха с копита в земята, за да забавят устрема си, огромната каляска изтрещя с грохот след тях, вдигна се облак дим, прах и… необузданост, усети с тревога старият историк. Необуздаността на Лабиринт — и неговия бог.

Веднага щом впрягът спря, от него се изсипаха хора — облечени в броня мъже и жени; завикаха, зареваха команди, които сякаш нямаше кой да чуе, и заразмахваха черни, димящи оръжия.

След миг изскочиха още два впряга и проехтя силен звън на камбана.

Трескавата, привидно безцелна дейност на наскачалите по земята хора изведнъж секна. Оръжията бяха прибрани и внезапна тишина изпълни въздуха зад глъхнещото ехо на камбаната. Пръхтящите, нервно пристъпящи и плувнали в пяна коне замятаха глави, със свити уши и разширени ноздри.

Първият впряг бе спрял на не повече от петнайсет крачки от мястото, където стоеше Дюйкър с останалите.

Историкът видя някаква отсечена ръка, вкопчена в извития орнамент от едната страна на каляската. След миг тя се откъсна и падна на земята.

Малката решетъчна врата се отвори и в рамката й се появи някакъв мъж, който с усилие избута едрото си туловище през отвора. Беше облечен в коприни, прогизнали от пот. Кръглото му лъснало лице бе утаило ехото от някакво доскорошно огромно, всепоглъщащо усилие. В едната си ръка държеше запушена бутилка.

Щом стъпи на земята, новодошлият се обърна направо към Колтейн и вдигна високо бутилката.

— Вие, сър — заговори на малазански със странно размазан акцент новодошлият, — ще трябва да отговаряте за много неща. — След което се ухили и се видяха два реда облечени в злато и обсипани с диаманти зъби. — Лабиринти треперят от вашите деяния! Пътят ви е разбушувал се пожар по всяка улица в Даруджистан, несъмнено и във всеки град, колкото и далече да е! Давате ли си сметка колко хора се молят на своите богове заради вас? Претъпкани със злато ковчежета! Грандиозни планове за спасение в изобилие! Огромни организации се събират, водачите им се стичат при нас, при Търговската гилдия Тригали, за да платят разноските за тежкия ни превоз, макар че — добави той малко по-тихо — всички превози на Гилдията са тежки,

което ни прави толкова скъпи, естествено. — Той отпуши бутилката. — Великият град Даруджистан и неговите забележителни граждани, отхвърляйки лакомията на вашата Империя за него и за тях самите — ви носят този дар! Посредством акционерите… — той махна към мъжете и жените зад себе си — на Тригали — между нас казано, най-злите и алчни същества, каквито може да си представи човек, ала това все пак няма значение, защото сме тук, нали? И нека да не се твърди за гражданите на Даруджистан, че са безчувствени за удивителното, а вие, сър, вие наистина сте удивителен.

Нелепият мъж изведнъж пристъпи напред много тържествено. И заговори тихо и сдържано:

— Алхимици, магове, заклинатели, всички дадоха своя принос, като предложиха съдове с обеми, далеч надхвърлящи скромната им външност. Колтейн от клана на Враната, Кучешката верига, нося ви храна. Нося ви вода.

Карполан Демесанд се оказа един от първите основатели на Търговската гилдия Тригали, гражданин на малкия укрепен град със същото име, разположен на юг от равнината Ламатат на континента Дженабакъз. Възникнала като колеблив съюз между няколко мага, сред които и самият Карполан, и благодетелите на града — пъстра сбирщина застарели пирати и плячкаджии, — Гилдията се беше специализирала в такива рисковани превози на стока, пред които всеки среден търговец би пребледнял от страх. Всеки техен керван се пазеше от тежко бронирана и въоръжена чета акционери — пазачи, притежаващи пряк дял в предприятието, което гарантираше възможно най-пълното експлоатиране на качествата им. А от такива качества имаха ужасна нужда, тъй като керваните на Търговската гилдия Тригали — както стана ясно от самото начало — пътуваха през Лабиринти.

— Знаехме, че ни чака огромно предизвикателство — заяви с блажена бляскава усмивка Карполан Демесанд, седнал в командната шатра на Колтейн, единствено с Юмрука и Дюйкър за компания — всички останали се трудеха отвън, разтоварваха животоспасяващия товар на кервана на пълна скорост. — Гнусният Лабиринт на Гуглата се е увил около вас по-плътно от гробен саван около мъртвец…

простете за образа. Ключът е в това да се препуска бързо, да не се спира за нищо и след това да се излезе толкова бързо, колкото е по силите човешки. В първия фургон аз поддържам посоката на пътя, с всичките чародейни таланти, които са ми подръка — изнурително пътуване, признавам ви, но пък и не излизаме никак евтино.

— Все още ми е трудно да си обясня — каза Дюйкър, — че гражданите на Даруджистан, на цели хиляда и петстотин левги оттук, знаят изобщо какво става тук, камо ли да ги интересува.

Карполан присви очи.

— Е, добре, може би преувеличих малко — вълнението на мига, признавам. Трябва разберете — войници, които доскоро се бяха настървили да завладеят Даруджистан, сега са се вкопчили във война с Панион Домин, тирания, която с преголяма охота щеше да глътне Синия град, стига да можеше. Дужек Едноръкия, доскорошен Юмрук на Империята, а сега — изменник на същата, стана наш съюзник. А точно това определени особи в Даруджистан знаят много добре, и го одобряват…

— Но сигурно има и нещо повече — промълви Колтейн.

Карполан се усмихна.

— Не е ли сладка тази вода? Дайте да ви налея още чашка.

Изчакаха мълчаливо, докато търговецът напълни отново трите тенекиени канчета, подредени на масичката между тримата. След като приключи, той въздъхна и се отпусна в плюшения стол, който си беше донесъл от каляската.

— Дужек Едноръкия. — Името бе произнесено с благоговение и донякъде — със страхопочитание. — Изпраща ви поздравите си, Юмрук Колтейн. Кантората ни в Даруджистан е малка, открита е наскоро, нали разбирате. Ние не рекламираме услугите си. Не и открито, във всеки случай. Откровено казано, тези услуги включват дейности, които са, в отделни случаи, дискретни по характер, тъй да се каже. Търгуваме не само с материални блага, но също така и със сведения, с доставка на подаръци, превоз на самите хора… и други същества.

— Значи Дужек Едноръкия е силата, стояща зад тази мисия — каза Дюйкър.

Карполан кимна.

— С финансовата помощ на един определен кабал в Даруджистан, да. Думите му бяха следните: „Императрицата не може да губи такива пълководци като Колтейн от клана на Враната“. — Търговецът се ухили. — Необичайно за един осъден на смърт престъпник, не ви ли се струва? — Наведе се над масата и вдигна едната си ръка, с дланта нагоре. Върху нея се появи нещо и заблестя — малко продълговато шишенце от мътно стъкло, окачено на сребърна верижка. — А този дар е сътворен от един удивителен и загадъчен маг между Рушителите на мостове. — Връчи го на Колтейн. — За вас. Носете го със себе си. Винаги, Юмрук.

Навъсен, уикецът не посегна да го вземе. Карполан се усмихна тъжно.

— Дужек е готов да поеме командването в това, приятелю…

— Изменник да поеме командването?

— Е, да, признавам, че зададох същия въпрос. Отговорът му беше следният: „Никога не подценявайте императрицата“.

Възцари се тишина. Смисълът зад фразата започна бавно да придобива очертания. „Въвлечена във война срещу цял континент… осъзнала появата на една още по-голяма заплаха — Панион Домин… сама ли ще се сражава Империята заради една враждебна земя? И все пак… как да намери съюзници сред враговете си, как да ги обедини срещу по-голямата заплаха с възможно най-малко суетене и недоверчивост? Обявяваш извън закона собствената си окупационна армия, за да нямат «никакъв избор», освен да излязат от сянката на Ласийн. Дужек, неизменно верният Дужек — дори подлият план да се избият последните от Старата гвардия — глупостта на Тайсхрен — е недостатъчен, за да го направи враг. И ето че сега той разполага със съюзници — доскорошните му врагове — може би дори самите Каладън Бруд и Аномандър Рейк…“ Дюйкър се обърна към Колтейн и видя същото разбиране, утаено върху замисленото му лице.

Уикецът протегна ръка и прие дара.

— Императрицата не трябва да ви загуби, Юмрук. Носете го, сър. И когато дойде моментът, го счупете — върху собствената си гръд. Дори това да се окаже последното ви действие, макар да ви съветвам да не се разделяте с него дотогава. Такова беше пламенното настояване на неговия създател. — Карполан се ухили отново. — А какъв мъж е този създател! Дузина асценденти биха дали мило и драго да получат

главата му на тепсия, с очите, накиснати в марината, езика опечен с чушленца, ушите изпърлени на…

— Схванах идеята ви — прекъсна го Дюйкър.

Колтейн окачи верижката на врата си и пъхна шишенцето под кожената си риза.

— Призори ви очаква жестока битка — каза Карполан. — Уви, не мога да остана и няма да остана. Макар да съм маг от най-висш порядък, макар да съм безскрупулно дързък търговец, признавам, че съм податлив на сантименталност, господа. Не желая да бъда свидетел на такава трагедия. Освен това трябва да направим още една доставка, преди да тръгнем обратно, а нейното постигане ще изисква всичките ми умения, всъщност би могло дори да ги изцеди до дъно.

— Не бях чувал нищо за Гилдията ви, Карполан — каза Дюйкър, — но някой ден с удоволствие бих послушал повече за приключенията ви.

— Може би ще се появи такава възможност, историко. Но засега — чувам, че моите акционери се събират и трябва да се погрижа за конете — да отдъхнат и да се поуспокоят — макар че, длъжен съм да го кажа, те, изглежда, са придобили жажда за все по-ужасни преживелици. Също като нас, нали? — Търговецът се надигна.

— Моите благодарности — изръмжа Колтейн. — Към вас и към акционерите ви.

— Имате ли да предадете нещо на Дужек Едноръкия, Юмрук?

Отговорът на уикеца стъписа Дюйкър — заби в него ръждясалия нож на подозрителността, който щеше да остане и да го гложди дълго след това.

— Не.

За миг Карполан се ококори. След това кимна.

— Уви, ще трябва да тръгваме. Дано утре вашите врагове платят скъпо, Юмрук.

— Ще платят.

Неочакваната щедрост на доставката на храна и вода не можеше да постигне пълно възстановяване, но армията, станала призори, излъчваше спокойна решимост, каквато Дюйкър не беше виждал от хребета Гелор насам.

Бежанците останаха скупчени нагъсто в една падина северно от устието на долината. Клановете на Невестулката и Мармота охраняваха позицията, разположени на едно възвишение срещу сборните сили на Корболо Дом. Повече от тридесет бунтовници стояха срещу всеки уикски конник и неизбежният изход от сблъсъка бе толкова очевиден, толкова жестоко ясен, че паниката бушуваше на вълни сред скупчените бежанци, поривът на безнадеждност полюшваше множеството насам-натам и отчаяни ридания изпълваха прашния въздух.

Колтейн реши да се вреже между племенните орди, блокирали устието на долината, при това да го направи бързо, и съсредоточи във фронта своя клан на Враната и по-голямата част от Седма. Само един бърз и съкрушителен пробив можеше да предложи някаква надежда за клановете в ариергарда, както и за самите бежанци.

Дюйкър седеше на гърба на измършавелия си кон на едно ниско възвишение, леко на изток от главния път, и от тази позиция едва можеше да различи двата уикски клана на север — армията на Корболо Дом, някъде отвъд техните редици, не се виждаше оттук.

Впряговете на Търговската гилдия Тригали си бяха заминали — изчезнаха в последните минути на нощта, преди хоризонтът на изток да започне да се пробужда със смътна бледнина.

Ефрейтор Лист изкачи склона и дръпна юздите на коня си до историка.

— Чудесно утро, сър. Времето се обръща. Във въздуха се носи промяна — усещате ли го?

Дюйкър го изгледа накриво.

— Не е редно млад човек като теб да е толкова весел в такъв ден, ефрейтор.

— Нито пък старец като вас да е толкова кисел, сър.

— Гуглата да те вземе, келеш такъв, до това ли води фамилиарността?

Лист се ухили — достатъчно красноречив отговор.

Дюйкър присви очи.

— А какво нашепва твоят призрак джагът, Лист?

— Нещо, което той самият никога не е имал, историко. Надежда.

— Надежда? Как? Откъде? Да не би Пормквал най-сетне да се е появил?

— Не знам за такова нещо, сър. Смятате ли, че е възможно?

— Не.

— Аз също, сър.

— Тогава какви, в името на косматите топки на Финир, ми ги дрънкаш, Лист?

— Не знам, сър. Просто се събудих с чувството… — Той сви рамене. — Чувствах, че все едно току-що сме били благословени, докоснати от бог, или нещо такова…

— Великолепен начин да посрещнем последната си зора — промърмори Дюйкър и въздъхна.

Племената на трегините и билардите вече се подготвяха за атака, но внезапно прозвучалите рогове от Седма дадоха да се разбере, че Колтейн не се интересува от благоволението им и няма да ги чака. Пиконосците на Враната и конните стрелци се понесоха напред, нагоре по полегатия склон към източния хълм, зает от билардите.

— Историко!

Нещо в тона на младия ефрейтор накара Дюйкър рязко да се обърне. Лист не обръщаше внимание на атаката — беше се обърнал на северозапад, където току-що се бяха появили безброй други конници.

— Хундрилите — промълви Дюйкър. — Казват, че са най-силното племе на юг от Ватар — което вече можем да признаем.

Към билото затътнаха конски копита. Двамата се обърнаха и видяха, че към тях идва самият Колтейн. Юмрукът погледна на северозапад. Изражението му остана безстрастно, почти спокойно.

Първите сблъсъци в ариергарда бяха започнали — първото проливане на кръв за този ден, най-вероятно кръв на уикци. Бежанците вече напираха на юг, с отчаяната надежда, че могат да си отворят път през долината само с воля.

Многохилядната хундрилска орда се раздвои, едната част точно на запад от устието на Санимон, другата — по на север, откъм фланга на армията на Корболо Дом. Между двете остана малка група бойни главатари, които препуснаха към възвишението, на което стояха Дюйкър, Лист и Колтейн.

— Изглежда, търсят личен двубой, Юмрук — каза Дюйкър. — Най-добре ще е да отстъпим.

— Не.

Историкът се извърна. Колтейн беше снишил пиката си и наместваше покрития си с гарванови пера щит на лявата си ръка.

— Проклет да сте, Юмрук — това е безумие!

— Дръжте си езика, историко — отвърна разсеяно Колтейн.

Погледът на Дюйкър се прикова в късата сребърна верижка на шията му.

— Какъвто и дар да носите на врата си, казаха ви, че ще подейства само веднъж. В момента се държите като боен главатар на уикци, а не като Юмрук на Империята.

Мъжът пред него се извърна рязко и острието на пиката опря в гърлото на историка.

— И кога точно — изхриптя Колтейн — ще мога да избера как да умра? Въобразявате си, че ще използвам тази проклета дрънкулка? — Посегна с лявата си ръка и скъса верижката на врата си. — Вие го носете това, историко. Всичко, което съм направил, не струва пукната пара за света, докато не се разкаже. Гуглата да го вземе Дужек Едноръкия! Гуглата да я вземе императрицата! — Хвърли шишенцето към Дюйкър и то тупна в разтворената му длан. Пръстите му се стиснаха сами и той усети змийското хлъзгане на верижката между мазолите. Върхът на пиката, опрян в шията му, не беше помръднал.

Погледите им замръзнаха, вкопчени един в друг.

— Извинете, господа — каза Лист. — Струва ми се, че моментът не е подходящ за двубой. Ако благоволите да забележите…

Колтейн отдръпна пиката и се обърна.

Хундрилските главатари чакаха в редица, няма и на трийсет крачки пред тях. Под кожените си дрехи и фетишите носеха странни сивкави брони, люспести като влечуги. Дългите мустаци, рошавите бради и сплетените коси скриваха повечето от лицата им, а онова, което оставаше открито, беше изгоряло от слънцето и скулесто.

Един от тях подкара дребното си конче стъпка напред и заговори на завален малазански.

— Черно крило! К’ъв е залогът днес според теб?

Колтейн огледа прашните облаци на север и на юг и отвърна:

— Не бих се обзалагал.

— Дълго чакахме този ден — каза бойният главатар. Изправи се на стремената и посочи към хълмовете на юг. — Днес тук са и трегините, и билардите. — Махна с ръка на север. — И кан’елд, и

семк, аха, и тайтанците, к’вото е останало от тях де. Великите племена на южните одани, но все пак кое от всички тях е най-достойното? Отговорът ще се види днес.

— А вие по-добре побързайте — каза Дюйкър. „Войниците не ни стигат, инак нямаше да проявите такава дързост, кучи синове.“

Колтейн като че ли бе помислил същото, макар да реагира по-хладнокръвно.

— Въпросът си е ваш, а и отговорът му не ме интересува.

— Значи това не занимава уикските кланове, а? Какво, вие не сте ли племе?

Колтейн бавно намести дръжката на пиката в стегата.

— Не сме. Ние сме войници на Малазанската империя.

„Дъх на Гуглата, запомнил го е.“

Главатарят кимна, несмутен от отговора.

— Тогава, докато сте тук в този ден, гледайте добре, Юмрук Колтейн.

Обърнаха конете и се пръснаха към клановете си.

— Вярвам — рече Колтейн, след като се огледа, — че сте избрали добро място за наблюдение, историко. Тъй че ще останем тук.

— Юмрук?

По мършавото лице на Колтейн пробяга крива усмивка.

— Е, за малко.

Кланът на Враната и Седма дадоха всичко от себе си, но силите, които държаха устието на долината — от по-високите си позиции от двете страни, както и навътре в гърлото на долината — не се огънаха. Кучешката верига се сви между чука на Корболо Дом и наковалнята на трегин и билард. Изходът беше само въпрос на време.

Действията на хундрилските кланове промениха всичко. Защото те бяха дошли не за да се включат в клането на малазанците, а да отговорят на единствения въпрос, поставен от тяхната гордост и чест. Южната орда удари позициите на трегин с мъстта на божия коса. Северната бе като копие, забило се дълбоко във фланга на Корболо Дом. Трета, невидима до този момент сила се изсипа от самата долина, зад билардите. Атаките бяха съгласувани до съвършенство и само след

няколко минути се оказа, че няма кой да спре силите на Малазан, докато в същото време битката кипеше яростно от всички страни.

Армията на Корболо Дом се съвзе бързо, престрои се във възможно най-добър ред и успя да изтласка хундрилите след над четири часа яростна битка. Една цел обаче беше постигната, тя беше разбиването на семк, на кан’елд и на остатъците от тайтанците. „Половин отговор“, беше промълвил в този момент напълно обърканият Колтейн.

След още час южните сили разбиха фронта на трегините и билардите и се спуснаха в преследване на бягащите.

Час преди свечеряване един самотен хундрилски главатар подкара нагоре по склона към тях в бавен тръс. Когато се приближи, видяха, че е мъжът, който им беше говорил в началото на битката. Бронята му беше пробита на много места и целият беше оплискан с кръв, поне половината от която сигурно бе негова, но яздеше изправен в седлото.

Спря се на десет крачки от Колтейн.

— Май намерихте отговора си — каза Колтейн.

— Намерихме го, Черно крило.

— Хундрил.

На оцапаното с кръв лице на воина се изписа изненада.

— Висока чест ни оказвате, но не. Опитахме се да съкрушим Корболо Дом, но не успяхме. Отговорът не е хундрил.

— Значи отдавате тази чест на Корболо Дом?

Бойният главатар се изплю на земята и изръмжа:

— Духове на бездната! Не може да си такъв глупак! Отговорът днес е… — С рязък жест той измъкна тълвара от коженатa ножница, вдигна счупеното острие високо над главата си и изрева: — Уик! Уик! Уик!!!

20.

Зловещ е този път;
вратата, към която води,
е като труп,
над който десет хиляди
кошмара се тълпят
и дърлят се
над безполезното си право.

„Пътят“
Траут

Над главите им кръжаха чайки. Първите, които виждаха от много време. На хоризонта пред тях, по курса им от юг на югоизток, се очертаваше неравно петно, което се уголемяваше в светлината на заника.

Нито един облак не затъмняваше небето, вятърът духаше силен и отривист.

Салк Елан застана до Калам на носа. И двамата се бяха загърнали плътно в наметалата си заради силните пръски, изхвърляни от „Рагстопър“ в устремния му порив през кипналите вълни. На моряците по главната палуба и при кърмата двамата мъже при носа приличаха на два Велики гарвана, носещи тъмна прокоба.

Калам беше зареял поглед към острова, който ги очакваше.

— Към полунощ — промълви Салк Елан и въздъхна. — Древната родина на Малазанската империя…

— Древна? — изсумтя убиецът. — Откога според теб съществува Империята?

— Е, добре, твърде романтично беше. Просто исках да опиша настроението…

— Защо?

Елан сви рамене.

— Не че има особен повод, освен може би тази умислена атмосфера на очакване, на нетърпение дори.

— Че какво има да му се мисли?

— Ти ще кажеш, приятелю.

Калам се намръщи и не отвърна нищо.

— Град Малаз — отново заговори Елан. — Какво да очаквам?

— Представи си просто една кочина край морето. Гнило, гъмжащо от твари блато…

— Добре, добре! Съжалявам, че попитах!

— Как е капитанът?

— Никаква промяна, уви.

„Защо ли не съм изненадан? Магия… богове, колко мразя магията!“

Салк Елан отпусна небрежно дългите си пръсти на перилото, разкривайки за кой ли път увлечението си към скъпоценни камъни със зеленикав оттенък, вградени в пищно безвкусни златни пръстени.

— Един бърз кораб би могъл да ни откара до Унта за ден и половина…

— Откъде знаеш?

— Попитах един от моряците, Калам, откъде иначе? Онзи твой осолен приятел, който уж е поел командването, как му беше името?

— Не помня да съм го питал.

— Вярно. Този твой талант е удивителен.

— Кой?

— Способността ти да прекършваш собственото си любопитство, Калам. Изключително практично в някои случаи и ужасно рисковано в други. Труден човек си за опознаване, Калам, още по-труден за предвиждане…

— Вярно е, Елан.

— И все пак ми харесваш.

— Нима?

— О, да. И това ме радва, защото е важно за мен…

— Ако си такъв, по-добре иди си намери някой моряк.

Салк Елан се усмихна.

— Не това имам предвид, но ти, разбира се, го знаеш добре, само дето не можеш да се сдържиш да не ужилиш. Това, което искам да

кажа, е, че обичам да бъда харесван от хората, на които се възхищавам…

Калам се обърна рязко.

— Какво намираш за толкова възхитително, Салк Елан? С всичките си смътни предположения, да не би да си намерил повод да вярваш, че съм податлив на ласкателства? Защо толкова държиш да сме партньори?

— Убийството на императрицата няма да е лесна работа — отвърна Елан. — Но я си представи, че успееш! Че си постигнал нещо, което всички са смятали за невъзможно! О, да, иска ми се да съм част от това, Калам Мекхар! Да съм там до теб, да забия ножовете си в сърцето на най-могъщата империя на света!

— Изгубил си си ума — отвърна тихо Калам, едва доловимо над грохота на вълните долу. — Да убиеш императрицата? Нима съм длъжен да те подкрепя в такова безумие? Абсурд, Салк Елан.

— Спести ми лицемерията — изръмжа Елан.

— Що за магия държи този кораб?

Очите на Салк Елан се разшириха неволно, след което той поклати глава.

— Над възможностите ми е, Калам, Гуглата ми е свидетел. Претърсих всяка педя от плячката на Пормквал и не намерих нищо.

— Самият кораб?

— Не, доколкото мога да определя. Виж, Калам, някой ни е привлякъл в Лабиринт — така предполагам. Някой, който държи на товара. Само хипотеза, но с друго не разполагам. Ето, приятелю, разкрих ти всичките си тайни.

Калам дълго мълча, после каза:

— В Малаз имам хора… неочаквано събиране, много преди графика, но са там.

— Контакти. Чудесно. Ще ни трябват. Къде?

— Има едно тъмно място в града. Най-тъмното. Единственото място, за което жителите избягват да споменават или съзнателно пренебрегват — и там, ако всичко мине добре, ще чакаме съюзниците си.

— Нека да предположа: долната кръчма с името „При Смайли“, някога собственост на едного, който щеше да стане император — моряците разправят, че храната там била ужасна.

Калам го зяпна удивен. „Гуглата ми е свидетел, или е стъписващо язвителен, или… или какво, в името на Бездната?“

— Не. Място, наречено „Скръбния дом“. И не е във вътрешността на града, а при портите, въпреки че, разбира се, Салк Елан, ще можеш спокойно да разгледаш двора му.

Елан се опря на перилото и се загледа в смътните светлини на Малаз.

— Ако се наложи да чакаме дълго приятелите ти, може би. Може би ще го направя.

Едва ли забеляза злата усмивка на Калам.

Искарал Пъст сграбчи халката с две ръце, опря крака във вратата и като ломотеше несвързано от ужас, дръпна с все сила… и нищо. С ръмжене, Маппо прекрачи лежащия пред входа на Треморлор Икариум и избута Върховния жрец настрани.

Фидлър чу как треллът се напъна и изпъшка, но цялото му внимание беше приковано в рояка кръвничета. Треморлор се мъчеше да ги спре, но настъплението им беше неумолимо. До него стоеше Блайнд, вдигнала глава и настръхнала. Другите четири Хрътки се бяха появили отново по пътеката и тичаха към увитата с лозници порта. Сянката, хвърляна от д’айвърс, се люшкаше над тях като черна вода.

— Или се отваря само с докосване — каза Апсалар със смайващо спокоен тон, — или изобщо не се отваря. Отдръпни се, Маппо, нека да опитаме всички.

— Икариум се размърда! — извика Крокъс.

— Точно това е заплахата — отвърна треллът. — Богове подземни! Не тук, не точно сега!

— Сега е моментът! — извръщя Искарал Пъст.

Апсалар заговори отново.

— Крокъс, остана да опиташ само ти и Фидлър — викна Апсалар. — Хайде, бързо.

Последвалата тишина каза на Фидлър всичко, което искаше да разбере, и той изръмжа на навелия се над Икариум Маппо:

— Събуди го! Иначе всичко е загубено.

Треллът вдигна глава и сапьорът видя изписаната на лицето му болезнена нерешителност.

— Толкова близо до Треморлор… рискът, Фидлър…

— Какво…

Но не можа да продължи.

Сякаш пронизано от мълния, тялото на джага се разтърси и от гърлото му се изтръгна пронизителен вик. Звукът ги зашемети и ги събори на земята. С потекла от раната на главата прясна кръв, още неотворил очи, Икариум се надигна. Древният дълъг меч изсвистя от ножницата и блесна като мълния.

Хрътките и роякът на д’айвърс стигнаха до двора едновременно. Земята и кривите дървета изригнаха нагоре, оплетените паяжини от коренища и клони се усукаха към небесата като черни платна, издуха се и се разшириха. Други корени заплющяха и се запротягаха към Хрътките и зверовете заскимтяха.

В този момент, обгърнал всичко това с очи, Фидлър се усмихна вътрешно. „Не само на вероломство е способен Сенкотрон… как би могъл да устои Азатът на Хрътките на Сянката?“

Една ръка го стисна за рамото.

— Резето! — изсъска в ухото му Апсалар. — Опитай вратата, Фид!

Д’айвърс стовари силата си в последната, отчаяна защита на Треморлор.

Изтикаха го към вратата. Той зърна за миг Маппо, прегърнал отново в яките си мишци все още несъвзелия се и несъзнаващ нищо Икариум — държеше джага въпреки пронизителния писък, който се усилваше и с него — напиращата неумолима и яростна мощ. Фидлър сграбчи халката, напрегна всичките си мускули, вложи сетните си сили само в тази единствена задача.

Хрътките виеха в другия край на двора, триумфален и свиреп вой, преминаващ във вой на безмерен ужас, докато яростта на Икариум поглъщаше и него, и всичко останало. Фидлър усети как вратата потрепери, усети как тази тръпка се разпростря по цялата Къща.

Потта по челото и по мишците му се смеси с потта на Треморлор, той отново, за сетен път напрегна всички сили.

И не успя.

До ушите му стигна нов смразяващ кръвта звук — бръмченето на кръвничетата, вече пробиващи през плетениците от дърво: приближаваха се, бяха само на мигове от сблъсъка си с гибелната

ярост на Икариум — „Джагът ще ги разбуди. Няма друг избор — и нашата смърт ще е най-малкото зло. Азатът, лабиринтът с всичките негови пленници… о, всичко вложи в своя гняв, Икариум, заради този свят и заради всички други…“

Жилеща болка го перна над лакътя. „Кръвничета!“ Но зад болката имаше тежест. Не бяха жила, бяха го стиснали малки нокти. Фидлър килна глава и зяпна в озъбената усмивка на Моби.

Познайникът се спусна от рамото му надолу по ръката, дращеше го с ноктите си. Съществото сякаш влизаше и излизаше от фокус и с всяко негово мигновено отместване тежестта му се усилваше… стана огромна. Фидлър усети, че е отворил уста и крещи.

Моби се смъкна по ръката му и се лепна за вратата, посегна с тъничката си сбръчкана ръчичка към халката, докосна я…

Фидлър залитна върху топли влажни каменни плочи. Чу зад себе си викове, чу стържене на ботуши, Къщата застена. Превъртя се по гръб и затисна нещо, което изпращя и изпука под тялото му, и вдигна горчивата миризма на застояла прах.

И тогава гибелният писък на Икариум се озова сред тях.

Треморлор се разтърси.

Фидлър успя да седне.

Намираха се в някакъв коридор. Стените от варовик хвърляха смътна треперлива жълтеникава светлина. Маппо продължаваше да държи приятеля си в прегръдката си, мъчеше се да го прихване по-здраво. След миг джагът се усмири и отново се отпусна в ръцете на трелла. Златистата светлина се усили, стените се укротиха. Яростта на Икариум беше замряла.

Маппо се смъкна на пода и отпусна глава над безчувственото тяло на джага.

Фидлър бавно се огледа, за да види дали не са изгубили някого. Апсалар се беше присвила до баща си, с гръб към затворената вече врата. Крокъс беше довлякъл свития на кълбо от страх Искарал Пъст. Върховният жрец вдигна глава и примига невярващо.

— Хрътките, Искарал Пъст? — изхриптя Фидлър.

— Избягаха! И все пак, дори при тази измяна, хвърлиха силите си срещу д’айвърс! — Той замълча и подуши влажния въздух. — Надушвате ли го? Задоволството на Треморлор — д’айвърс беше взет.

— Тази измяна може би беше инстинктивна, Върховни жрецо — каза Апсалар. — Петима асценденти в двора на Къщата — огромен риск за самия Треморлор, и като имаме предвид склонността на самата Сянка към коварство…

— Лъжа! Честно играхме!

— За пръв път от толкова време — измърмори Крокъс и се обърна към Фидлър. — Радвам се, че се отвори пред теб, Фид.

Сапьорът се сепна и огледа коридора.

— Не беше за мен. Моби отвори вратата и междувременно ми раздра ръката — къде е тоя проклет дребосък? Тук някъде трябва да е…

— Седнал си върху труп — отбеляза бащата на Апсалар.

Фидлър погледна под себе си и се увери, че се е настанил върху купчина кокали и изгнили дрипи. Стана, изтупа се и изруга.

— Не го виждам — каза Крокъс. — Сигурен ли си, че е влязъл, Фид?

— Да.

— Значи е някъде навътре в Къщата…

— Той търси портала! — изграчи Пъст. — Пътя на Ръцете!

— Моби е познай…

— Пак лъжи! Този отвратителен бок’арал е соултейкън, глупак такъв!

— Успокой се. Тук няма портал, който да предложи каквото и да било на един превъплъщенец — каза Апсалар и се надигна бавно, без да откъсва очи от изгнилия труп зад Фидлър. — Това трябва да е бил Пазачът — всеки Азат си има пазач. Винаги съм си мислила, че са безсмъртни… — Пристъпи напред, изрита кокалите и изсумтя. Не е човек — крайниците са прекалено дълги, а вижте и ставите — прекалено много са. Това нещо е могло да се извива накъдето си поиска.

Маппо вдигна глава.

— Форкрул Ассаил.

— Най-малко известната от Древните раси значи. Дори и намек няма за тях в никоя от познатите ми легенди на Седемте града. — Апсалар насочи вниманието си към коридора.

На пет крачки от вратата проходът завършваше с Т-образна пресечка, с двукрила врата точно срещу тях.

— Разположението е почти същото — прошепна Апсалар.

— Като къде? — попита Крокъс.

— Като в Скръбния дом. В Малаз.

Откъм пресечката се чуха ситни стъпки и след миг се появи Моби, изпърха с крилца и скочи в ръцете на даруджистанеца.

— Трепери — каза Крокъс и сгуши познайника си.

— Страхотно — измърмори Фидлър.

— Джагът — изсъска Пъст, коленичил на няколко крачки от Маппо и Икариум. — Видях, че го смаза в прегръдката си. Умрял ли е?

Треллът поклати глава.

— В безсъзнание е. Не мисля, че ще се свести скоро.

— Тогава го дай на Азата да го вземе! Веднага! Ние сме в Треморлор. Той вече не ни трябва.

— Не.

— Глупак.

Някъде отвън прозвуча камбана. Всички се спогледаха с неверие.

— Наистина ли го чухме това, или само така ми се стори? — възкликна Фидлър. — Камбана на търговец!

— Защо пък на търговец? — изръмжа Пъст и очичките му зашариха подозрително.

Но Крокъс потвърди:

— Да, камбана на търговец. Като в Даруджистан.

Сапьорът пристъпи до вратата. Отвътре му беше съвсем лесно да я отвори.

Стените от сплетени корени вече се издигаха в самия двор, извисяваха се над самата къща в хаос от ъгли и плоскости. Пръстта се беше издула на гърбици и димеше. А пред сводестата порта чакаха три огромни, пищно украсени каляски, всяка теглена от девет бели коня. Под самата арка стоеше дебел мъж, облечен в пъстри коприни. Мъжът вдигна ръка и извика на дару:

— Уви, по-нататък не мога да продължа. Уверявам ви, тук всичко е спокойно. Търся някой си Фидлър.

— Защо? — изръмжа сапьорът.

— Нося му дар. Стъкмен набързо, и на огромна цена, бих добавил. Предлагам да приключим доставката колкото може по-бързо, предвид обстоятелствата.

Крокъс вече стоеше до Фидлър и гледаше намръщено каляските.

— Знам кой ги прави тези — изсумтя той. — Майсторът им е Бернук, живее на Крайезерна. Но не бях виждал толкова големи.

Фидлър въздъхна, после каза:

— Значи Даруджистан.

— Сигурен съм — отвърна Крокъс и поклати глава.

Фидлър пристъпи предпазливо навън и се огледа. Нещата, изглежда, се бяха успокоили, точно както твърдеше търговецът. Мир и тишина. Напрегнат все пак, сапьорът закрачи внимателно по пътеката. После спря и изгледа бдително търговеца.

— Карполан Демесанд, сър, от Търговската гилдия Тригали, а това беше пътуване, за което и аз, и моите акционери никога няма да съжалим, въпреки че се надяваме никога да не се повтори.

Изтощението му беше очевидно, копринте висяха по едрото му туловище, плувнали в пот. Той махна с ръка и една облечена в доспехи жена с пребледняло лице пристъпи с малко ковчеже в ръце. Карполан продължи:

— Поздрави от един маг от Подпалвачите на мостове, който беше уведомен — съвсем навреме, по всичко личи — за положението ви, общо взето, от общия ви ефрейтор.

Фидлър се ухили и взе сандъчето.

— Усилията, които сте положили за тази доставка, ме смайват.

— Мен също, уверявам ви. А сега трябва да бягаме — ах, каква груба неучтивост — исках да кажа, „да потегляме“, разбира се. М-да, трябва да потегляме. — Въздъхна и се огледа. — Простете, но съм толкова изтощен, че присъщият изискан етикет на учтивата беседа ми е непосилен.

— Извинения не са нужни — отвърна Фидлър и се поклони. — Макар да нямам никаква представа как сте успели да стигнете тук, а още по-малко как ще се върнете в Даруджистан, ви желая бързо и безопасно пътуване. Един последен въпрос обаче: магът каза ли ви откъде е дошло съдържанието на това ковчеже?

— О, разбира се, сър. От улиците на Синия град. Малко мъгляво обяснение, но съм повече от сигурен, че ще го схванете на мига.

— А предупреди ли ви магът нещо досежно боравенето с тази пратка, Карполан?

Търговецът отвърна с гримаса:

— Каза да не го тръскаме много. Макар че тази последна отсечка от пътя ни беше донякъде… груба. Със съжаление ще кажа, че част от съдържанието на ковчежето може да се окаже изпочупена.

Фидлър се усмихна.

— Имам удоволствието да ви уверя, че всички са здрави.

Карполан Демесанд се намръщи.

— Та вие още не сте погледнали какво има вътре — как можете да сте сигурен?

— Просто трябва да ми повярвате за това.

Фидлър внесе ковчежето и Крокъс затвори вратата. Сапьорът го сложи внимателно на пода и го отвори.

— Ех, Бързи Бен — прошепна той доволно, докато оглеждаше грижливо увитите вътре предмети. — Някой ден храм ще издигна в твоя чест. — Преброи седем „проклетии“, тринайсет зидоразбивача и четири подпалвачки.

— Но как е стигнал търговецът тук? — попита Крокъс. — От Даруджистан!

— Откъде да знам? — Фидлър стана на крака и огледа останалите. — Добре сме, приятели. Всъщност много добре.

— Оптимизъм! — ревна Пъст с тон, пълен с отвращение, и заскуба оплешивялата си коса. — Докато оная тъпа маймунка пикае от страх в скута на горкото момче! Оптимизъм!

Крокъс вдигна познайника си и зяпна невярващо топлата жълта струйка, потекла по плочите на пода.

— Моби?

Познайникът му се ухили засрамено.

— Соултейкън, искаш да кажеш!

— Изтървало се е — каза Апсалар и изгледа разтреперяното същество. — Уплашило се е, като е разбрало на какво се е натъкнало. Освен ако не е някаква странна проява на хумор.

— Какви ги дрънкаш? — изръмжа Пъст и присви очи.

— Беше си помислило, че е намерило Пътя, помислило е, че онова, което го е довело тук, е древното обещание за възнесение — в известен смисъл Моби е имал право да си го помисли. Този бок’арал в

ръцете ти, Крокъс, е демоничен. В истинската си форма той щеше да те държи така, както ти държиш него.

— Аха, сега разбирам — изсумтя Маппо.

— Защо не ни осветлите поне малко? — сопна се Крокъс.

Апсалар подритна кокалите в краката си.

— Треморлор е имал нужда от нов пазач. Трябва ли да съм по-ясна?

Крокъс примига и отново погледна трепереща в ръцете му Моби.

— Познайникът на чичо ми?

— Демон. Може да се приеме, че в момента е малко поуплашен от онова, което го очаква. Но съм сигурна, че ще се окаже на висотата на ролята.

Фидлър беше прибрал морантските муниции в кожената си торба и сега внимателно я преметна през рамо.

— Бързия Бен вярваше, че тук някъде ще намерим портал, врата на Лабиринт…

— Свързваща Къщите! — изграчи Пъст. — Нагла дързост — този ваш маг хитрец ме очарова, войнико. Трябвало е да стане слуга на Сянка!

„Той беше, но все едно. Ако богът ти поиска, ще ти го каже — макар че не бих се учудил…“

— Време е да намерим този портал…

— До пресечката, после наляво до двете врати. Лявата ни отвежда горе на кулата. Последният етаж. — Апсалар се усмихна.

Фидлър я зяпна, после кимна. „Ах, да. Заетите ти спомени…“

Моби ги поведе, вече овладял нервите си и при това с известно самочувствие, като домакин. Малко след пресечката, по левия коридор, в стената имаше ниша, в която бяха окачени доспехи, подходящи за воин с ръст над десет стъпки. От двете страни на нишата бяха подпрени две двуостри бойни брадви. Моби спря и погали обичливо с лапичката си обкования с желязо ботуш, след което закрачи уверено напред. Крокъс го гледаше невярващо.

Отвориха вратата и влязоха на долния етаж на кулата. Нагоре се виеше каменна стълба. В подножието на извитите стъпала лежеше друго тяло — на млада тъмнокожа жена, която изглеждаше така, сякаш е положена тук само преди час. Беше облечена с дрехи като за под

бойно снаряжение, въпреки че самата броня я нямаше. Тялото й беше покрито с жестоки рани.

Апсалар се наведе и сложи ръка на рамото й.

— Познавам я.

— Какво? — изръмжа Реллок.

— Паметта на онзи, който ме беше обсебил, татко. Паметта му на смъртен…

— Танцьора — промълви Фидлър.

Апсалар кимна.

— Това е дъщерята на Дасем Ълтър. Първият Юмрук я е върнал, след като Гуглата се е отказал от нея, и, изглежда, я е донесъл тук.

— Преди да наруши клетвата си към Гуглата?

— Да. Преди Дасем да прокълне бога, на когото е служил дотогава.

— Та това е било преди много години, Апсалар — рече Фидлър.

— Знам.

Смълчаха се. Всички гледаха крехката млада жена. Маппо намести Икариум в прегръдката си, притеснен сякаш, че няма да направи със своя товар онова, което бе направил Дасем Ълтър.

Апсалар вдигна очи към стълбата.

— Ако може да се разчита на паметта на Танцьора, порталът ни очаква.

— Маппо? Ще дойдеш ли с нас? — попита Фидлър.

— Да, макар и не до края — стига да допуснем, че човек може да излезе от този Лабиринт, когато поиска…

— Сериозно допускане.

Треллът само сви рамене.

— А ти, Искарал Пъст?

— О, да. Разбира се, как не? Защо пък не, защо не? Да се върна през ония корени? Безумие! Искарал Пъст е всичко друго, но не и безумец, както всички знаете много добре. Да, да, да, ще ви придружа, разбира се… и тихичко добавям, само на себе си: може пък тепърва да се появи някаква възможност за коварство! За измяна! На какво? На кого? Има ли значение? Не целта носи удоволствие, а пътят, предприет за постигането й!

Фидлър се взря в присвитите очи на Крокъс и каза:

— Дръж го под око.

— Естествено — отвърна младежът.

Сапьорът погледна Моби. Познайникът беше клекнал до вратата и кротичко си играеше с опашката си.

— Как се сбогува човек с един бок’арал?

— С ритник по задника, как иначе! — подхвърли Пъст.

— Що не опиташ с този? — подкани го Фидлър.

Върховният жрец се намръщи, но не помръдна.

— Той беше там, докато минавахме през бурите, нали? — каза Крокъс и пристъпи към дребничкото сбръчкано същество. — Помните ли всички битки, които останаха невидими за нас? Той ни е защитавал… през цялото време.

— Да — промълви сапьорът.

— Със задни мисли! — изсъска Пъст.

— Но все пак ни защитаваше.

— Богове, та той е самотен! — Крокъс вдигна бок’арала и го прегърна. И заплака открито, без да се свени.

Фидлър примигна смутено, навъси се и огледа стъпалата.

— Няма смисъл да се опитваш да го изведеш навън, Крокъс.

— Ще намеря начин да го навестявам — прошепна младежът.

— Помисли, Крокъс — каза Апсалар. — Та той явно е доволен. Колкото до това дали ще е сам, откъде си сигурен, че ще е така? Все пак има и други Къщи, други пазачи…

Момъкът кимна и бавно пусна познайника си на пода.

— Дано поне да няма грънци наоколо.

— Какво?

Крокъс се усмихна.

— На Моби никога не му е вървяло с грънците, или по-скоро обратното. — Погали с ръка плоското плешиво теме на съществото и се надигна. — Да тръгваме.

Бок’аралът изчака, докато всички се качиха по стълбите. След миг горе се мярна петното на нощния мрак и те се скриха от погледа му. Съществото се вслуша, килна главичка, но отгоре вече не се чуваше нито звук.

Моби поседя още няколко минути неподвижно, като подръпваше разсеяно опашката си, после се обърна, заситни назад по коридора и

спря пред желязната броня.

Масивният затворен шлем се открехна с леко проскърцване и се чу хриплив глас:

— Радвам съм, че самотата ми свърши, дребосъко. Треморлор те приветства с цялото си сърце… нищо, че малко оцапа пода.

Пръст и чакъл заплющяха като градушка по щита на Дюйкър, когато уикският конник рухна на земята, претърколи се и спря в краката на историка. Беше още почти юноша и изглеждаше почти смирен, затворил очи като в кротък сън. Но сънищата за него бяха свършили.

Дюйкър прекрачи тялото и остана за миг сред прахта, вдигната от него. Късият меч в дясната му ръка беше лъснал от кръв.

Конниците се въртяха в разораното от копита пространство пред историка. Стрели хвърчаха между тях и избръмчаваха като стършели във въздуха. Той завъртя рязко щита си, за да посрещне една от тях, полетяла право към лицето му, изпъшка от тежкия удар, при който обшитият с кожа ръб се натресе в устата и брадичката му, и изплю кръв.

Тарксианската конница беше пробила и съвсем скоро щеше да откъсне няколкото останали отделения от ескадрона. Контраатаката на Врана беше дивашки свирепа, но с цената на много жертви. Най-лошото беше, разбра Дюйкър, докато уморено пристъпваше напред, че като нищо щеше да завърши с провал.

Пехотните взводове се бяха разцепили на четири групи — само една от които по-значителна — и сега се мъчеха да се съберат. По-малко от двайсетина конници на Враната все още се биеха, всеки обкръжен от тарксиани с широки криви тълвари. Накъдето и да обърнеше очи, по земята се гърчеха и стенеха хора и цвилеха и подритваха в предсмъртна агония коне.

Задницата на някакъв кон за малко щеше да го събори. Дюйкър се приведе и заби върха на късия меч в облеченото в кожа тарксианско бедро. Леката броня устоя за миг, после върхът разкъса плътта, потъна дълбоко и изстърга в костта. Историкът извъртя меча.

Тълварът изсвистя и се заби здраво в щита му. Дюйкър приклекна, издърпа заклещеното оръжие, после яростно закълца крака

на врага, докато конят не отстъпи и не отнесе ездача си извън обсега му.

Дюйкър примига да махне потта и разкаляната прах и отново запристъпва напред, към най-голямата група пехотинци.

Бяха минали три дни от битката в долината Санимон и кървавия дар, поднесен им от племето хундрил. Неочакваните им съюзници бяха довършили сражението, като бяха подгонили останките на съперничещите им племена в часовете на нощта, преди да се измъкнат, вероятно към земите си. Оттогава не се бяха появявали повече.

Нанесеният от тях погром беше довел Корболо Дом до бяс — това поне бе повече от ясно, — защото атаките вече бяха непрекъснати, несекваща битка вече от над четиридесет часа, без никакъв изглед, че скоро ще спре.

Обезкървената до смърт Кучешка верига понасяше удар след удар, от фланговете, откъм тила, понякога — от две или три посоки едновременно. Това, което не постигаха в своята ярост мечовете, пиките и стрелите, го довършваше изтощението. Войниците просто капеха по земята, многобройните рани изцеждаха последните им сили. Спираха сърца, кръвоносни жили се пръскаха и разцъфваха в черни отоци, все едно че чума беше плъзнала сред воинските редици.

Сцените, на които Дюйкър ставаше свидетел, надминаваха всякакъв ужас, всякаква способност на ума и на духа да ги възприеме.

Успя да се добере до пехотата точно когато останалите групи съумяха да се съберат и свържат; завъртяха се в настръхнало от мечове „колело“, на което нито един кон — колкото и добре обучен да беше — не можеше да се противопостави.

В средата на пръстена един мечоносец започна да удря с меча по щита си и да реве с цяло гърло. Колелото се въртеше, всеки войник пристъпваше в ритъма, завъртане, изместване по терена, ново завъртане, бавно връщане към мястото, където останалата част от пехотата продължаваше да удържа западния фланг на Веригата.

Дюйкър се движеше с тях, превърнал се в част от външния кръг, и нанасяше убийствени удари по всеки ранен вражески войник, през който прегазеше колелото. С тях се придвижваха и петима конници на Врана. Бяха последните оцелели от контраатаката и двама от тях не можеха да се бият.

След няколко мига колелото стигна до предната линия, разсипа се и се вля в нея. Уикците забиха шпори в хълбоците на конете и препуснаха на юг. Дюйкър се запровира назад през редиците, докато не излезе на чист терен. Отпусна разтрепераните си ръце, изплю кръвта от устата си и бавно вдигна глава.

Масата на бежанците се придвижваше пред него в бавна процесия. Покрити с прах, стотици лица се извръщаха към него да видят тънкия кордон на пехотата зад гърба му — единственото, което вече оставаше между тях и кървавата касапница — а кордонът се огъваше и изтъняваше с всяка изтекла минута. Лицата бяха безизразни, хората бяха стигнали до онова състояние, в което вече няма мисъл, нито чувство. Превърнали се бяха в част от приливна вълна, където отливът е невъзможен, където да се отделиш от напора на вълната означава гибел, и затова напираха и напираха напред, стиснали в прегръдките си последното и най-скъпо от всичко, което бяха притежавали в своя живот: децата си.

Двама души се приближиха към Дюйкър откъм авангарда на бежанския поток. Историкът ги зяпна със замъглени очи, чувстваше, че би трябвало да ги познава — но всяко лице, което виждаше, се бе превърнало в лице на непознат.

— Историко!

Гласът го измъкна от унеса. Разцепената уста го жегна, когато я отвори, за да отвърне:

— Капитан Лъл.

Пододоха му стомна. Дюйкър прибра разтреперан меча в ножницата и пое плетената тръстика с глинения съд вътре. Студената вода изпълни устата му с болка, но той я пренебрегна и отпи дълбоко.

— Стигнахме равнината Гелеен, старче — каза Лъл.

Другият човек с капитана се оказа безименната пехотинка на Дюйкър. Тя залитна на място и историкът видя ужасната рана на лявото й рамо — върхът на пика се беше хлъзнал над щита й. Откъснатите брънки от ризницата й проблясваха в зейналата дупка.

Погледите им се срещнаха. Дюйкър не зърна дори капчица живот в тези доскоро красиви светлосиви очи, но тревогата, която го връхлетя, бе не от видяното, а от това, че самият той не се стъписа, от ужасяващата липса на каквото и да било чувство — дори на отчаяние.

— Колтейн те вика — каза Лъл.

— Значи диша още, а?

— Да.

— Сигурно му трябва това. — Дюйкър измъкна малкото стъклено шишенце на златната верижка. — Дръж…

— Не — отвърна намръщено Лъл. — Иска теб, историко. Натъкнали сме се на някакво племе от Санит Одан — засега само гледат отстрани.

— Тук бунтът май не е чак толкова сигурна работа — промърмори Дюйкър.

Шумовете от битката по фланга затихнаха. Поредната пауза, поредните няколко кратки мига на отдих, през които да си поемат дъх, да се оправят броните, да се превържат раните.

Капитанът махна с ръка и тримата тръгнаха покрай бежанската колона.

— Та кое племе, викаш? — попита след малко историкът. — И по-важното, какво общо може да има то с мен?

— Юмрукът е взел решение — каза Лъл.

Нещо в думите му смрази Дюйкър. Помисли дали да не попита какво решение, но се отказа. Подробностите около въпросното решение си бяха на Колтейн. „Този човек води армия, отказваща да умре. От трийсет часа не сме загубили нито един бежанец от вражеска ръка. Пет хиляди войници… плюещи в лицата на всички богове…“

— Какво знаеш за племената близо до града? — попита Лъл.

— Никак не обичат Ейрън — каза Дюйкър.

— По-лошо ли е за тях под властта на Империята?

Историкът изсумтя, разбрал насоката на въпросите му.

— Не, по-добре. Малазанската империя проявява разбиране към интересите на граничните земи, към това, че нуждите им са по-различни от населението във вътрешността — огромни територии на Империята си остават, в края на краищата, номадски, а данъкът, който им се налага, не е никак тежък. Нещо повече, за преминаването през племенните земи винаги се плаща щедро и изрядно. Колтейн би трябвало да знае това много добре, капитане.

— Предполагам, че го знае — аз съм този, който трябва да бъде убеден.

Дюйкър се обърна към бежанците вляво от тях, огледа точещите се редици лица, млади и стари, под неизменния прашен саван.

Мисълта закръжи в главата му, надмогвайки плена на умората, и Дюйкър усети как самият той залита на ръба, отвъд който — вече можеше съвсем ясно да го разбере — оставаше единствено отчаяният залог на Колтейн.

„Юмрукът е взел решение.“

„А офицерите му се дърпат, тръпнат и се свиват, уплашени пред несигурността. Дали Колтейн се е поддал на отчаянието? Или просто разбира всичко прекалено добре?“

„Пет хиляди войници…“

— Какво мога да ти кажа, Лъл? — попита Дюйкър.

— Че друг избор няма.

— На това можеш да си отговориш сам.

— Не смея. — Обезобразеното му лице се изкриви в гримаса, здравото му око се присви в гнездото от бръчки. — Заради децата е, нали разбираш. Това им остана само — последното, което им остана, Дюйкър…

Рязкото кимване на историка му спести необходимостта да каже нещо повече — набързо подарена милост. Беше видял тези лица, беше ги огледал внимателно — сякаш, беше си помислил по едно време, търсеше сред тях младостта, която им е присъща, свободата и невинността — но не това беше търсил всъщност, нито го беше намерил. Лъл го беше довел до самата дума. Проста, непроменима, и до този момент — светая светих.

„Пет хиляди войници ще дадат живота си за това. Но дали е само някаква романтична глупост — държа ли на всяка цена да намеря разбиране сред тези прости войници? Наистина ли е толкова просто нещо един войник — просто, в смисъл че притежава своя безопасен, прагматичен начин да гледа на света и на своето място в него? И дали една такава гледна точка изключва дълбокото осъзнаване, което вече вярвам, че съществува у тези пребити, изнурени мъже и жени?“

Погледът му се извърна към безименната пехотинка и невероятните й очи го срещнаха, сякаш го бяха очаквали — мислите му, съмненията и страховете му — да се обърне, да я потърси.

Тя сви рамене.

— Толкова ли сме слепи, че да не можем да го видим, Дюйкър? Ние браним тяхното достойнство. Ето това е. Съвсем просто. Нещо повече, в това е силата ни. Това ли искаше да чуеш?

„Ще го приема този дребен укор. Никога не подценявай един войник.“

Самият Санимон представляваше селищна могила — хълм с плоско било, с ширина около половин миля и над трийсет разтега височина, с голо, пометено от ветровете каменисто плато. Точно на юг от него, в Санит Одан, накъдето в момента пълзеше Веригата, от времената, когато могилата е била процъфтяващ град, бяха останали два издигнати над терена древни пътя. И двата се изпъваха като копия върху солидните си основи от дялан камък; единият на изток — вече отдавна неизползван, тъй като водеше до друга селищна могила сред голи като кости хълмове и само дотам — се наричаше Пайнесан’м. Другият, Санидже’м, се протягаше на югоизток и все още осигуряваше удобно трасе към вътрешното море Клейтар. На височина петнайсет разтега над околния терен двата пътя се бяха превърнали във високи каменни диги през мочурливите степи.

Кланът на Враната на Колтейн беше заел командни позиции на Санидже’м близо до могилата, все едно че беше крепостна стена. Южната третина на самия Санимон сега представляваше укрепление на уикците, с воини и стрелци от клановете на Мармота и Невестулката. Когато бежанците бяха подкарани покрай източния ръб на Санимон, високият стръмен бряг на могилата премахна необходимостта от защитен кордон от тази страна. Придвижени бяха части, които да подкрепят ариергарда и източния фланг. Силите на Корболо Дом, вкопчили се в непрекъсната битка с двата елемента на колоната, отново останаха с разкървавени носове. Седма представляваше внушителна гледка, въпреки смаления си брой; част от войниците стояха твърдо на позициите си без видими рани, други ревяха от болка, без да спират да секат противника. Появата на конните уикци довърши сражението и отново настъпи време за отдих.

Юмрук Колтейн ги чакаше, застанал сам с лице към оданите на юг. Плащът му от черни пера пърхаше на вятъра и раздърпаните му краища потръпваха при всеки полъх. По хълмистите хребети в същата посока, на две хиляди крачки, се виждаха подредени конници и варварски бойни знамена на фона на светлосиньото небе.

Дюйкър се опита да влезе в кожата на Колтейн, да се домогне до мястото, обитавано в този момент от Юмрука… и потръпна в ума си. „Не. Не е слабост на въображението. Просто не мога да понеса ничие бреме — дори за миг. Всички вече сме се прибрали дълбоко в себе си, всеки от нас е сам…“

Колтейн заговори, без да се обръща.

— Племето е керан добрай… поне така са наречени на картата.

— Враждебни съседи на Ейрън — промълви Дюйкър.

При тези думи Юмрукът се обърна рязко и го изгледа навъсено.

— Винаги сме си държали на думата.

— Да, Юмрук. За яд на мнозина от гражданите на Ейрън.

Колтейн отново се загледа към далечното племе и дълго мълча.

Историкът се обърна към безименната си пехотинка и каза:

— Трябва да потърсиш лечител.

— Още мога да държа щит…

— Не се съмнявам. Но рискът на професията…

Очите й се разшириха и Дюйкър онемя, обля го вълната на съжалението. Извърна очи от нея. „Какъв глупак си, старче.“

— Капитан Лъл — каза Колтейн.

— Юмрук?

Уикецът бавно се обърна към Дюйкър.

— Давам ви Нил и Недер, и бойци от трите клана. Капитане, командир Бълт уведомил ли е ранените?

— Да, сър. Те ви отказват.

Кожата около очите на Колтейн се изопна, но той кимна замислено.

— Както и ефрейтор Лист — продължи Лъл; гледаше към Дюйкър.

— Признавам — въздъхна Юмрукът, — че тези, които избрах от своите хора, никак не са доволни — но ще се подчинят на бойния си водач. Историко, ще командвате, както намерите за добре. Отговорността ви обаче е изключително голяма. Отведете бежанците в Ейрън.

„Ето, че стигнахме и до това.“

— Юмрук…

— Вие сте малазанец — прекъсна го Колтейн. — Изпълнете предписаните заповеди…

— А ако сме предадени?

Уикецът отвърна с усмивка.

— Тогава всички отиваме при Гуглата. Тук и вкупом. Ако всичко това трябва да свърши, нека да бъде както подобава.

— Дръжте се, колкото можете — прошепна Дюйкър. — Ще одера лицето на Пормквал, ако трябва, и ще дам заповедта през неговите уста…

— Върховния юмрук го оставете на императрицата… и на нейната адюнкта.

Историкът посегна към стъкленото шишенце на врата си. Колтейн поклати глава.

— Този разказ е ваш, историко, и точно в този момент няма по-важен човек от вас. И ако един ден видите Дужек, кажете му следното: не имперските войници са това, което не може да си позволи да изгуби императрицата. А паметта за тях.

Към тях яздеха уикски бойци, повели със себе си резервни коне — сред тях и конят на Дюйкър. Зад конниците от облаците прах се появиха първите фургони на бежанците, а леко встрани стояха на място още три фургона, пазени — както видя Дюйкър — от Нил и Недер.

Историкът вдиша дълбоко.

— За ефрейтор Лист…

— Не може да бъде склонен — прекъсна го капитан Лъл. — Помоли да ти предам думите му за сбогом, Дюйкър. Струва ми се, че измърмори нещо за призрак, кацнал на рамото му, каквото и да значи това, а после каза: „Предайте на историка, че аз намерих своята война“.

При тези думи Колтейн извърна очи, сякаш го бяха жегнали там, където никакви други думи не бяха успявали.

— Капитане, предайте на ротите: атакуваме след час.

„Атака. Дъх на Гуглата!“ Дюйкър се почувства някак странно в тялото си. Ръцете му бяха натежали като оловни буци, сякаш въпросът какво да направи със собствената си плът и кости — какво да направи в следващия момент — го бе довел до криза.

Сепна го гласът на Лъл.

— Историк, конят ви е тук.

Дюйкър издиша треперливо. Обърна се към капитана и поклати бавно глава.

— Историк? Не, може би след седмица ще се върна в кожата си на историк. Но в този момент, и за това, което предстои… — Поклати отново глава. — Не знам как трябва да бъда наричан сега. — Усмихна се. — Мисля, че „старче“ е достатъчно…

Усмивката му сякаш потресе Лъл. Капитанът се обърна към Колтейн.

— Юмрук, този човек чувства, че си няма звание. Избра си „старче“.

— Лош избор — изръмжа Юмрукът. — Старците са мъдри — не са глупци. — Изгледа навъсено Дюйкър. — Между познатите ти тук няма нито един, който би се затруднил да каже кой си и какво си. Ние те познаваме като войник. Това звание обижда ли ви, сър?

Дюйкър присви очи.

— Не. Поне не мисля така.

— Поведете бежанците и ги спасете, войник.

— Слушам, Юмрук.

— Имам нещо за теб, Дюйкър — обади се безименната пехотинка.

— Какво? Тук? — изсумтя Лъл.

Тя му подаде някаква увита дрипа.

— Изчакай, преди да прочетеш написаното тук. Моля те.

Той можа само да кимне и пъхна дрипата под колана си. Погледна тримата пред себе си и съжали, че ги няма Бълт и Лист, но все едно, нагласени сбогувания нямаше да има, нямаше да я има утехата на ролите, в които да се скриеш. Като всичко останало, моментът беше объркан, неловък и непълен.

— Хайде, взимай си крантата — подкани го Лъл. — И стой откъм сляпата страна на Гуглата, приятелю.

— Пожелавам същото и на вас. На всички ви.

Колтейн изсъска и се извърна на север, оголил зъби.

— Няма шанс за това, Дюйкър. Решили сме да изсечем кървава диря… чак до гърлото на оня кучи син.

С Нил и Недер от двете му страни, Дюйкър подкара в челото на бежанския керван, право към племето на хълмовете. Уикските конни съгледвачи и онези, които пазеха някои от фургоните, бяха млади — все момчета и момичета. Гневът им, че ги отпращат далече от клановете, се долавяше като надвиснала буря.

„И въпреки всичко, ако се окаже, че Колтейн е сбъркал, те ще стиснат оръжията си още веднъж… за последен път.“

— Двама конници — каза Нил.

— Добър знак — изпъшка Дюйкър и примижа към двамата керанци, приближаващи в тръс към тях. И двамата бяха стари, мъж и жена, и двамата мършави и сбръчкани, кожата на лицата им беше със същия цвят като еленовите кожи, с които бяха облечени. Криви мечове висяха на левите им хълбоци и желязоковани шлемове покриваха главите им, очите им бяха оградени от грубите плочи на набузниците.

— Ти остани тук, Нил — нареди Дюйкър. — Недер, с мен, ако обичаш. — Смуши коня си и подкара напред.

Срещнаха се малко пред първите фургони и дръпнаха юздите на няколко крачки едни от други.

Дюйкър заговори пръв.

— Тези земи са на керан добрай, признати са с договор. Малазанската империя зачита своите договори. Търсим преминаване…

Жената, с очи към фургоните, го сряза на чист малазански:

— Колко?

— Събраното от всички войници на Седма — каза Дюйкър. — В имперски пари стойността е четиридесет и една хиляди сребърни джаката…

— Едногодишната заплата на цяла малазанска армия — отвърна навъсена жената. — Това не е „събрано“. Войниците ви знаят ли, че сте им откраднали заплатите, за да платите това преминаване?

Дюйкър примигна, след което каза тихо:

— Войниците настояха, почитаеми стареи. Това наистина беше събрано. Доброволно.

Тогава Недер заговори.

— От трите уикски клана плащаме допълнително: накити, готварски принадлежности, кожи, топове плъст, конски подкови, такъми и щавена кожа, и монети, плячкосани по дългия ни път от

Хисар, на стойност от близо седемдесет и три хиляди сребърни джаката. Всичко доброволно.

Старицата помълча дълго, после спътникът й каза нещо на родния им език. В отговор тя поклати глава, равнодушните й пъстри очи отново се спряха на историка.

— И срещу това предложение искате преминаване за тези бежанци, за уикските кланове и за Седма.

— Не. Само за бежанците — с тази малка охрана, която виждате тук, стареи.

— Отхвърляме предложението ви.

„Лъл беше прав да се бои от този момент. Проклятие…“

— Прекалено много е — продължи старицата. — Договорът ни с императрицата е изричен.

Объркан, Дюйкър можа само да свие рамене.

— Тогава нека да е част от…

— И останалото да стигне в Ейрън, където ще се скъта без полза, докато Корболо Дом не разбие портите, и накрая да заплатите за привилегията да ви изколи.

— Тогава — каза Недер — с остатъка бихме искали да ви наемем за ескорт.

Сърцето на Дюйкър подскочи в гърдите.

— До градските порти? Много е далече. Ще ви придружим до село Балан, в началото на пътя, известен като Ейрънския път. Все пак остава една част. Срещу нея ще ви продадем храна и каквото лечение може да се окаже нужно и във възможностите на нашите конярки.

— Конярки? — попита Недер, вдигнала вежди.

Старата кимна.

Недер се усмихна.

— Уикците ще се радват да се запознаят с керан добрай.

— Е, влезте тогаз. С хората си.

Двамата обърнаха конете и препуснаха към своите. Дюйкър ги изгледа за миг, след което обърна коня си и се изправи на стремената. Далече на север, над Санимон, беше надвиснал облак прах.

— Недер, можеш ли да изпратиш посланието ми на Колтейн?

— Мога да му пратя знание. Да.

— Направи го. Кажи му: беше прав.

Чувството се надигна бавно, като от тяло, за което всички бяха повярвали, че е изстинало, всъщност труп, усещането се извиси и усили, изпълвайки въздуха и цялото пространство наоколо. Лица с изписано на тях неверие, изтръпналост, която неохотно смъква защитните си прегради. Здрачът настъпи и загърна бежанския стан на брега между две мълчания — едното на земята и на нощното небе със звездите по него като натрошено стъкло, другото — на самите хора. Сред тях се движеха навъсени керанци, чиито дарове и жестове бяха в пълно противоречие с външната им сдържаност. И където и да отидеха, при когото и да се спираха, сякаш носеха, само с докосването си, облекчение.

Седнал под същото това бляскаво нощно небе, сред гъстите треви, Дюйкър се вслушваше във виковете, прорязващи сгъстяващия се мрак, викове, които разкъсваха сърцето му. Радост, прошарена от тъмна, настръхнала болка, безсловесни писъци, неудържим плач. Някой отвън щеше да си помисли, че ужас се е промъкнал в стана, някой външен нямаше да разбере онова избавление, което слухът на историка долавяше, звуци, на които с пареща болка отвръщаше собствената му душа, а тя го караше да примигва към звездите, замъглени и кръжащи високо горе.

Радостта от избавлението все пак беше измъчена и Дюйкър добре разбираше защо, много добре разбираше какво се пресяга от север — стена от неизбежни истини. Някъде там, в мрака, се възправяше стена от човешка плът, облечена в разбита броня, която продължаваше да се опълчва на Корболо Дом, която бе изкупила и продължаваше да изкупува това спасение. Никой не можеше да избяга от това знание.

Тревите до него изшепнаха и той попита:

— Как е Колтейн?

Недер въздъхна.

— Връзката е прекъсната.

Историкът замръзна. След много дълга пауза въздъхна треперливо.

— Свършил е значи.

— Не знаем. Нил продължава да се опитва, но се боя, че в умората ни кръвната връзка е недостатъчна. Не усетихме предсмъртен

вик, а почти е сигурно, че щяхме да го усетим, Дюйкър.

— Може да е пленен.

— Може би. Историк, ако Корболо Дом се появи тук утре заранта, керанците ще платят скъпо за това, че ни помогнаха. А и едва ли ще се окажат достатъчни за… за…

— Недер?

Тя отпусна глава.

— Съжалявам, не мога да запуша си ушите — може би се самозаблуждават. Дори да стигнем до Балан, до Ейрънския път, все пак до града ще остават цели три левги.

— Споделям тревогите ти. Но виж наоколо, ами, всички тези жестове на доброта, не виждаш ли? Никой от нас няма защита срещу тях.

— Много рано дойде избавлението, Дюйкър.

— Сигурно. Но проклет да съм, ако можем да направим нещо против това.

Гласове ги накараха да се обърнат. Към тях откъм лагера идваха няколко души. Съскаха яростно, увлечени в някакъв спор, който заглъхна, щом се приближиха.

Дюйкър се надигна бавно, Недер също.

— Вярвам, че не сме ви прекъснали — подвикна Нетпара.

— Бих посъветвал — отвърна историкът — Съветът да се оттегли тази нощ. Утре цял ден ни чака дълъг път и…

— И точно това — каза припряно Пулик Алар — е причината да сме тук.

— Онези от нас, които са запазили част от богатството си — обясни Нетпара, — успяха да закупят свежи коне от керанците за впряговете ни.

— Искаме да тръгнем веднага — добави Пулик. — Малката ни група, искам да кажа, и да се доберем колкото може по-бързо до Ейрън…

— Където ще поискаме най-настоятелно Върховният юмрук да изпрати сили, за да осигури охрана за останалите — завърши Нетпара.

Дюйкър зяпна двамата мъже, а после и десетината фигури зад тях.

— Къде е Тъмлит?

— Уви, той се разболя преди три дни и вече не е между живите. Всички скърбим дълбоко за кончината му.

„Не се съмнявам.“

— Предложението ви звучи разумно. Но се отхвърля.

— Но…

— Нетпара, ако тръгнете сега, ще предизвикате паника, а това никой от нас не може да позволи. Не, вие ще продължите с всички останали и се задоволете с това, че ще бъдете първите, които ще преминат под градските порти в челото на кервана.

— Това е наглост!

— Махнете се от очите ми, Нетпара, преди да съм довършил онова, което започнах при брода на Ватар.

— О, и за миг не си помисляйте, че съм го забравил, историко!

— Още една причина да отхвърля предложението ви. Върнете се при впряговете си, поспете. Утре ни чака тежък път.

— Повече от сигурно! — изсъска Пулик. — Корболо Дом едва ли е приключил с нас! След като Колтейн вече е мъртъв и с него — цялата му армия, какво, да поверим живота си на тези миризливи номади ли? И къде свършва ескортът им? На три левги от Ейрън! Водиш всички ни на сигурна смърт!

— Да — изръмжа Дюйкър. — Всички или никой. Няма какво да говорим повече. Напуснете.

— Охо, че да не би да си прероденото Уикско псе, или какво? — Той посегна към рапирата на колана си. — Призовавам те на дуел…

Мечът на историка изсвистя като мълния и плоското му издрънча в темето на Пулик Алар. Благородникът рухна на тревата в несвяст.

— Прероденият Колтейн? — прошепна Дюйкър. — Не. Само един войник.

Недер заговори, с очи, взрени в отпуснатото тяло.

— Съветът ви ще трябва да плати доста скъпо, за да се изцери това, Нетпара.

— Май трябваше да ударя по-силно и да ви спестя харча — измърмори Дюйкър. — Махнете се от очите ми. Всички.

Съветът се оттегли — отнесоха падналия си говорител.

— Недер, предай на уикците да ги държат под око.

— Да, сър.

Село Балан представляваше мизерна купчина ниски кирпичени къщи, с може би около четиридесет жители, всичките избягали преди няколко дни. Единствената постройка, която изглеждаше на повече от сто години, беше малазанската сводеста порта, бележеща началото на Ейрънския път — широко, издигнато над терена военно шосе, построено по заповед на Дасем Ълтър в първите години след завоеванието.

От двете страни на пътя минаваха дълбоки ровове, а отвъд тях бяха високите, плоски отгоре земни насипи, на които, изпънати по протежение на всичките десет мили, растяха стройни редици високи кедри, докарани от Гелеен на Клейтарското море.

Керанската старица, която вече бе разговаряла с тях, дойде при Дюйкър и двамата млади магьосници на широкия площад пред портата на Пътя.

— Беше ни платено и всички споразумения между нас бяха зачетени.

— Благодаря ви, мъдра.

Старицата сви рамене.

— Най-обикновена сделка, войниче. Думи на благодарност не са нужни.

— Вярно. Не са, но все пак ви ги поднасям.

— В такъв случай, приемам ги с уважение.

— Императрицата ще чуе за това, мъдра. Ще й се разкаже с най-почтителни думи.

Твърдият й поглед пробяга настрани. Старата се поколеба, след което отвърна:

— Войниче, от север се приближава голяма сила — ариергардът ни е видял прахта. Идват бързо.

— Аха. Разбирам.

— Може би някои от вас ще успеят.

— Ще се опитаме и повече. Ако можем.

— Войник?

— Да, мъдра?

— Сигурен ли си, че портите на Ейрън ще се отворят за вас?

Дюйкър й отвърна с хриплив смях.

— Мисля, че ще се безпокоя за това, щом стигна до тях.

— В това има мъдрост. — Старицата кимна и стисна юздите. — На добър час, войниче.

— Сбогом.

Воините на керан добрай ги оставиха — задача, която отне не повече от пет минути, с фургоните под тежкия ескорт. Дюйкър изгледа каквото можеше да види от мястото си от бежанския керван, смазал с присъствието си разпърпаните граници на селцето.

Наложи им тежка, изнурителна скорост, през деня и през нощта, само с малки паузи за отдих, и всички го разбраха, до последния човек — спасението щеше да е сигурно едва когато стигнат масивните крепостни стени на Ейрън.

„Три левги ни остават — до съмване ще сме ги взели. Всяка левга, с която ги тласкам до изнемога, забавя онези, които са назад. Но имам ли друг избор?“

— Нил, кажи на уикците — до залез-слънце искам целият този керван да мине през портата. Воините ви да използват всички възможни средства, за да постигнем това, само без убийства и осакатявания. Бежанците може да са забравили ужаса си от вас — припомнете им го.

— Имаме само тридесет бойци — напомни му Недер. — И са млади при това…

— Млади, но яростни. Е, ще им предложим отдушник.

Ейрънският път пооблекчи усилията им, поне в първата си третина, известна с името „Рампата“, тъй като представляваше полегат склон към равнината, на която бе разположен градът. На изток покрай тях се редяха конусообразни хълмове и щеше да е така до около хиляда крачки от северната стена на Ейрън. Хълмовете не бяха с естествен произход: бяха масови гробове, десетки и десетки, заради едно ненужно избиване на градските жители от Т’лан Имасс по времето на Келанвед. Хълмът най-близо до Ейрън беше един от най-големите, побрал под пръстта си телата на властните фамилии и на Святия закрилник и Фалах’дан.

Дюйкър остави на Нил да води и отиде най-отзад, където Недер и трима уикци деряха гърлата си в усилието да накарат най-изтощените и слабите да побързат. Задачата беше съсипваща и

трябваше да подминат не едно тяло, рухнало безсилно от умора. Нямаше време за погребения, а и оцелелите нямаха и сила да ги понесат.

От север и леко от изток гъстите облаци прах се приближаваха.

— Не държат пътя — ахна Недер. — Идат през равнината… бавно, много по-бавно…

— Но на картата пътят е по-кратък — каза Дюйкър.

— Хълмовете не са отбелязани, нали?

— Неимперските карти го показват като равнина.

— Корболо би трябвало да има малазански…

— Изглежда, че няма… и това би могло да ни спаси, момиче…

Но сам долови фалша в думите си. Врагът беше твърде близо — едва на една трета левга. Дори и с гробните могили, конните части можеха да покрият разстоянието само за около час.

Откъм авангарда до ушите им стигнаха слаби бойни викове на уикци.

— Видели са Ейрън — каза Недер. — Нил ми го показва през очите си…

— Портите?

Тя се намръщи.

— Затворени са.

Дюйкър изруга и препусна покрай напиращите по пътя окаяници.

— Видели са града! — зарева той. — Още малко! Напред!

От някакво скрито, неочаквано място, в отговор на думите му изригна нов прилив на енергия. Той усети, а след миг видя и с очите си, как през бежанците пробяга вълна, крачките им, макар и съвсем малко, се ускориха, от очакване — и от страх. Историкът се извърна в седлото си.

Облакът беше надвиснал над острите като конуси могили. Доста по-близо, но все още имаха шанс.

— Недер! Има ли войници по стените на Ейрън?

— Да. Задръстени са, човек до човек…

— Портите?

— Затворени са.

— Колко още има дотам?

— Хиляда крачки… хората вече тичат…

„Какво им става, в името на Гуглата?“

Зяпна отново прашния облак.

— Кълна се в копитото на Финир! Недер, взимай уикците — препускайте към Ейрън?

— А ти?

— Гуглата да ме вземе мен, проклета да си! Тръгвай! Децата спаси!

Тя се поколеба за миг, после извърна коня.

— Вие тримата! — изрева той на тримата млади уикци. — С мен!

Подкараха уморените си коне покрай залитащите и напиращи напред бежанци.

Кервanът се беше проточил, по-чевръстите дърпаха все по-напред и напред. Старите взеха да изостават около историка, всяка тяхна крачка беше мъка и изтезание. Мнозина просто спираха и сядаха на пътя, за да дочакат неизбежното. Дюйкър им крещеше, заплашваше ги, но полза нямаше. Видя някакво дете, на не повече от годинка и половина, щапукаше изгубено и само сред отчаяната тълпа, протегнало ръчички напред, със сухи очи и ужасно смълчано.

Дюйкър подкара покрай него, наведе се от седлото и го вдигна с една ръка. Ръчичките се впиха в ризницата му.

Вече само последният ред могили отделяше него и края на кервана от преследващата ги армия.

Бягът не се беше забавил и това бе единственото доказателство, че портите поне се бяха отворили, за да пропуснат бежанците. „Освен ако не се пръскат в паническа безнадеждна вълна около стената… но не, това би било измяна, надвишаваща всякакви граници на здравия разум…“

И ето, че вече успя да види Ейрън, само на хиляда крачки напред. Северната порта, оградена от яките кули, гладки на три четвърти от височината си — последната, най-долната четвъртина представляваше кипнала маса от човешки фигури, напиращи, бутащи се напред, газещи едни върз други в паника. Напливът беше неудържим. Като гигантска паст, Ейрън поглъщаше бежанците. Уикците яздеха от двете страни и отчаяно се мъчеха да удържат човешката река, а Дюйкър вече съзираше сред тях войници в униформата на ейрънския гарнизон, излезли да помогнат.

„А самата армия? Къде е армията на Върховния юмрук?“

Стояха по стените. Гледаха. Плътни редици. Бутаха се по цялата дължина на северната стена, за да могат да видят по-добре. Богато облечени особи бяха заели платформите на кулите от двете страни на портата и гледаха безучастно измършавялата, отчаяна и крещяща тълпа, напираща към входа на града.

Изведнъж сред последните все още движещи се бежанци се появиха стражи на градския гарнизон. Войници с мрачни лица вдигаха нападалите покрай пътя хора и почти ги влачеха към портите. Зърна на гърдите на един от стражите капитански знак и подкара към него.

— Ти! Вземи това дете!

Мъжът пое смълчаното ококорено прощъпулниче от прегръдката му и попита:

— Вие ли сте Дюйкър?

— Да.

— Трябва да се явите за доклад при Върховния юмрук веднага, сър — ето там, при лявата кула…

— Кучият му син ще трябва да почака — изръмжа Дюйкър. — Първо искам да се уверя, че и последният проклет бежанец е прибран! Бегом, капитане. Но ми кажете името си — че майката или бащата на това дете може все още да са живи.

— Кенеб, сър. И ще се погрижа за момиченцето, заклевам се. — Мъжът се поколеба, освободи едната си ръка и стисна китката на Дюйкър. — Сър…

— Какво?

— Съжалявам… сър.

— Вашият дълг е към града, който сте се заклели да браните, капитане…

— Знам, сър, но войниците по стените, сър… е, те са толкова близо, колкото им се позволи, ако ме разбирате. И никак не са доволни от това.

— Не са само те. Хайде, тичайте, капитан Кенеб.

Дюйкър остана последен. Когато портата най-сетне се опразни, нито един все още дишащ бежанец не беше останал извън стените, освен онези, които виждаше назад по пътя, насядали по камъните и

неспособни да помръднат повече. Вдишваха последните си глътки въздух. Твърде далече бяха, за да ги приберат, а беше ясно, че войниците на Ейрън са получили изрична заповед докъде извън портите им е позволено да излязат.

На трийсет крачки от портата, с редицата стражи, запушили зева и загледани в очакване към него, Дюйкър за последен път обърна коня си назад. И зарея поглед на север, първо към прашния облак, който вече се вдигаше над последната, най-голямата могила, а сетне и отвъд него, към бляскавото златисто копие на Вихъра. Вътрешният му взор го отведе още по-натам, на североизток, отвъд реките, отвъд равнините и степите, към един град на друг морски бряг. Но усилието не му донесе почти нищо. Твърде много беше, за да го обхване умът, твърде бързо бе дошъл краят на това необикновено, изпепеляващо душата пътуване.

„Верига от трупове, дълга стотици левги. Не, всичко това е непосилно. За мен и за всички нас…“

Обърна коня и изгледа с присвити очи зейналата порта и струпаните пред нея стражи. Те се разделиха да му отворят път. Дюйкър заби пети в хълбоците на коня.

Не погледна към войниците по стената дори когато победоносният вик изригна от тях като изтръгнал се от веригите си звяр.

Над голите хълмове на безшумни вълни плуваха сенки. Лъскавото око на Апт огледа още за миг хоризонта. После издължената й демонска глава се наведе и погледна момченцето, свило се до предния й крайник.

То също се взираше в зловещия пейзаж на владението на Сянка и единственото му многостенно око проблясваше под изпъкналата кост на челото.

След дълго мълчание детето вдигна глава и срещна погледа й.

— Мамо? Това ли е вкъщи?

На десетина крачки от тях нечий глас проговори:

— Колегата ми винаги подценява естествените обитатели на това владение. А, ето го и детето.

Момчето се обърна и се загледа във високия облечен в черно мъж, който се приближаваше към тях.

— Аптория — продължи непознатият, — щедрият ти жест с превръщението на това дете, колкото и добронамерен да е, само ще нарани душата му в бъдеще.

В отговор Апт цъкна два-три пъти и изсъска.

— Да, но резултатът е обратен, мадам — каза мъжът. — Поне засега той не е нито едното, нито другото.

Демонът отново му отвърна нещо.

Мъжът килна глава, изгледа я продължително и се усмихна криво.

— Доста самонадеяно от твоя страна. — Погледът му се спря на момчето. — Е, добре. — Наведе се към него. — Здравей.

Момчето отвърна свенливо на поздрава му. Мъжът погледна още веднъж ядосано Апт и подаде ръка на детето.

— Аз съм… чичо Котильон…

— Не може да си ми чичо — каза детето.

— О. И защо не?

— Очите ти — различни са — толкова са малки, и са две, които се мъчат да гледат като едно. Мисля, че сигурно са много слаби. Когато се приближи, премина през каменна стена и след това през дърветата, разкъса призрачния свят, все едно че не признаваш правото му да бъде тук.

Котильон се ококори.

— Стена? Дървета? — Озърна се към Апт. — Да не си е изгубило ума?

Демонът му отговори подробно.

Котильон пребледня.

— Дъх на Гуглата! — промърмори накрая и когато отново се обърна към детето, на лицето му се беше изписало страхопочитание. — Имаш ли си име, момче?

— Панек.

— А, имаш си значи. Я ми кажи, какво още — освен името си — помниш от своя… другия свят?

— Помня, че ме наказаха. Казаха ми да стоя близо до тати.

— А той как изглеждаше?

— Не помня. Нито едно от лицата им не помня. Чакахме да видим какво ще направят с нас. Но после нас — децата — ни отведоха настрана. Едни войници забутаха тати, задърпаха го нанякъде. Аз уж трябваше да стоя с него, но отидох с децата. Те ме наказаха — наказаха всички деца, — защото не правим каквото ни казаха.

Котильон присви очи.

— Не мисля, че баща ти е имал голям избор, Панек.

— Но враговете също бяха бащи, нали. И майки, и баби — всички толкова ни се бяха ядосали. Смъкнаха ни дрехите. Сандалките. Взеха ни всичко, толкова бяха сърдити. И после ни наказаха.

— И как го направиха?

— Заковаха ни на кръстове.

Котильон помълча дълго. Когато най-сетне проговори отново, гласът му бе станал някак странно хладен.

— Помниш го това значи.

— Да. И обещавам, че ще правя каквото ми кажат. Отсега нататък. Каквото ми каже мама. Обещавам.

— Панек. Чуй чичо си. Слушай ме внимателно. Ти не си бил наказан затова, че не си правил каквото ти се казва. Слушай… тежко е, знам, но се опитай да го разбереш. Те са те наранили, защото са могли, защото не е имало никой, който да може да ги спре. Баща ти е щял да се опита — сигурен съм. Но също като теб, бил е безпомощен. Сега вече сме тук, с теб — майка ти и чичо Котильон, — тук сме, за да се погрижим никога повече да не бъдеш безпомощен. Разбираш ли?

Панек погледна майка си. Тя изцъка тихо.

— Добре — отвърна момчето.

— Ще се учим един друг, момче.

Панек се намръщи.

— На какво мога да те науча аз?

Котильон изкриви лице.

— Учи ме на онова, което виждаш… тук, в това селение. На твоя призрачен свят, някогашната Твърд на Сянката, старите места, които си стоят…

— Онова, през което минаваш, без да го виждаш.

— Да. Често съм се чудил защо Хрътките никога не тичат направо.

— Хрътки?

— Рано или късно ще се запознаеш с тях, Панек. Мързеливи помияри, до една.

Панек се усмихна и оголи острите си зъби.

— Обичам кучета.

Котильон трепна леко и отвърна:

— Сигурен съм, че и те ще те харесат. — Изправи се и се обърна към Апт. — Права си, това не можеш да го направиш сама. Нека да помислим, двамата с Амманас. — Погледна отново детето. — Сега майка ти има други задачи. Има да плаща дългове. С нея ли ще отидеш, или ще дойдеш с мен?

— Ти къде отиваш, чичо?

— Другите деца са прибрани наблизо. Искаш ли да ми помогнеш да ги настаним!

Панек се поколеба, после отвърна:

— Бих искал да ги видя пак, но не веднага. Ще отида с мама. Трябва да се погрижим за човека, който я помоли да ни спаси — тя ми го обясни. Искам да се срещна с него. Мама казва, че той ме сънува, как ме видя първия път.

— Сигурен съм, че те сънува — промърмори Котильон. — И той като мен се измъчва от безпомощност. Е, добре, до скоро, тогава. — Извърна се отново и се вгледа продължително в окото на Апт. — Когато се възнесох, мадам, беше, за да се спася от кошмарите, които изпитвах заради… — Лицето му се изкриви. — Можеш да си представиш колко съм изненадан от това, че сега съм ти благодарен за тези окови.

Панек се намеси.

— Чичо, а ти имаш ли си деца?

Той трепна и извърна очи.

— Дъщеря. Един вид. — Въздъхна и се усмихна кисело. — Боя се обаче, че се скарахме.

— Трябва да й простиш!

— Проклет келеш!

— Нали каза, че трябва да се учим един друг, чичо.

Котильон го изгледа изумено и поклати глава.

— Уви, тя би трябвало да ми прости.

— Тогава ще трябва да се срещна с нея.

— Какво пък, всичко е възможно.

Апт заговори.

Котильон се намръщи.

— Това, мадам, не го бях очаквал. — Обърна й гръб, загърна се плътно в наметалото си и си тръгна.

След десетина крачки спря и я погледна през рамо.

— Предай поздравите ми на Калам. — След миг сенките го погълнаха.

Панек продължи да гледа след него.

— Знае ли, че сега крачи невидим?

Мазната верига на котвата задрънча и плавно се спусна в гъстата черна вода и „Рагстопър“ спря в залива Малаз, на стотина разтега от кейовете. Смътно жълтите светлинки по брега очертаваха крайбрежната улица на пристанищния квартал, по която старите складове се редуваха с паянтови кръчми, ханове и къщи, гледащи към кейовете. На север се намираше хълмът с квартала на градските търговци и благородници — по-големите имения надвисваха над стръмния склон и извитите каменни стъпала, водещи към Твърдината на Мок. По древния бастион почти нямаше светлини, макар Калам да виждаше флаг, тежко поклащащ се на вятъра — твърде далече беше, за да различи цветовете.

Щом видя флага, го прониза някакво предчувствие. „Тук има някой… някоя важна особа.“

Моряците бяха насядали по палубата и ръмжаха недоволно, че късният час на пристигането им щял да им попречи веднага да слязат и да се пръснат по пристанищните улици. Пристанищният началник щеше да изчака до заранта, преди да дойде с лодката и да огледа екипажа, за да се увери, че моряците са здрави и не носят някоя зараза.

Само няколко минути преди това градската камбана бе възвестила полунощ. „Салк Елан прецени вярно, проклетникът.“

Това спиране в град Малаз изобщо не беше според плановете. Първоначално Калам беше възнамерявал да изчака Фидлър в Унта, където щяха да уточнят последните подробности. Бързия Бен бе настоял сапьорът да пристигне през Скръбния дом, въпреки че магът, както обикновено, беше твърде сдържан за възможните обстоятелства около едно такова пътуване. Калам беше започнал да гледа на

Скръбния дом по-скоро като на възможен спасителен изход в случай, че нещата тръгнат зле, отколкото като на нещо друго, а дори и тогава — като на последен шанс. Никога не беше харесвал разните му там Азати и изобщо не вярваше на неща, които изглеждат толкова добри. Според него приятелските капани винаги се оказваха много по-гибелни от всичко, което може да ти поднесе врагът.

Зад него вече се бе възцарила тишина и убиецът за миг се зачуди колко бързо сънят беше преборил мъжете, проснали се по палубата. „Рагстопър“ стоеше неподвижен, такелажът и дървеният корпус тихо поскърцваха. Калам се надвеси над перилото на носа, с очи към града, към тъмните силуети на корабите, задрямали по стоянките си. Имперският кей беше вдясно, където стръмната скала на брега се спускаше и стигаше до морето. Там не се виждаше нито един съд.

Помисли за миг дали отново да не погледне нагоре към тъмното крило на вимпела над Твърдината, но усилието му се стори прекалено — бездруго беше прекалено тъмно, — пък и въображението му се подхранваше от мисълта за най-лошото от всичко, за нещо, което не можеше дори да си въобрази.

И в този момент до слуха му стигнаха звуци откъм устието на залива. Още един кораб, промъкващ се бавно навътре в тъмното, още един окъснял пътник.

Убиецът сведе очи към ръцете си, отпуснати на перилото. Все едно че принадлежаха на някой друг — тази лъскава тъмнокафява кожа, белезникавите следи от стари рани, прошарили ги тук-там — не негови, а жертви на нечия чужда воля.

Тръсна глава, за да се отърве от тягостното усещане.

Лъхнаха го миризмите на островния град. Обичайната воня на един пристанищен залив: боклуците, гниещи в гъстата тинеста вода, смесени с миризливите наноси на мътната река, изливаща се в залива. Очите му отново се насочиха към зъбатата тъмна усмивка на сградите покрай пристанището. Знаеше много добре, че няколко улици по-навътре, в един затънтен ъгъл между жилищните постройки и рибарските складове, се намира Скръбният дом. Неспоменаван и отбягван от всички жители на града и според външния си вид напълно запуснат, с обрасъл с криви дървета и храсталаци двор, с черни, груби зидове, отрупани с диви лози. Без никаква светлина от зейналите като очни кухини на черепи прозорци на двете близначни кули.

„Ако изобщо някой би могъл да се добере до него, то това е Фидлър. Кучият му син винаги е имал предчувствия. Цял живот сапьор, с присъщия само на сапьорите усет. Какво ли щеше да каже, ако стоеше сега тук, до мен? «Не ми харесва това, Кал. Нещо не е наред тука, казвам ти. Я ги премести тия проклети ръце…» — това щеше да каже.“

Намръщи се, погледна отново ръцете си, искаше му се да се вдигнат от перилото. Опита се да ги вдигне.

Нищо.

Опита се да се отдръпне, но мускулите му отказваха, глухи за командата му. Пот потече под дрехите му, изби по дланите. Нечий тих глас заговори до него.

— Каква ирония се крие в това, скъпи ми приятелю. Виждаш ли, умът е това, което те предава. Силният, смъртно опасен ум на убиеца Калам Мекхар. — Салк Елан се опря на перилото до него и се загледа към града. — Знаеш ли, от толкова време ти се възхищавам. В проклета легенда си се превърнал, най-съвършеният убиец, когото е имал някога Нокътят… и изгубен. Тъкмо тази загуба гложди най-много. Ако имаше воля за това, Калам, сега щеше да командваш цялата организация — о, Топър сигурно нямаше да се съгласи, признавам, в някои отношения той е много по-добър от теб. Той, виж, щеше да ме убие още първия ден, все едно какви рискове можех да му създам. И все пак — продължи след малко Салк Елан, — нож срещу нож, от двамата ти си по-добрият, приятелю.

— И другата ирония, свързана с теб, Калам — продължи той. — Бях в Седемте града не за да търся теб — всъщност там все още не знаех нищо за съществуването ти. Разбира се, докато не срещнах един Червен меч, който знаеше за теб. Тя вървеше по дирите ти още от Ерлитан, отпреди да занесеш Книгата на Ша’ик — знаеш ли между другото, че тъкмо ти отведе Червените мечове право при онази вещица? Знаеш ли, че те успяха да я убият? Че Червените мечове всъщност щяха да са тук, с мен, ако не беше онзи неприятен инцидент в Ейрън. Но аз предпочитам да действам сам.

— Салк Елан, име, с което, признавам, се гордея. Но тук и сега, разбира се, суетността ми ме кара да ти кажа истинското си име, а то е Перла. — Събеседникът му замълча и въздъхна. — Ти ме подведе само веднъж, с онзи хитър намек, че може би Бързия Бен се крие в торбата

ти. Тогава едва не изпаднах в паника, докато не осъзнах, че ако това е вярно, то вече щях да съм мъртъв — хвърлен през борда и станал храна на акулите… Изобщо не биваше да напускаш Нокътя, Калам. С тези, които се отдръпват, знаеш, никак не се разбираме. Императрицата, знаеш ли, те иска, иска всъщност да поговори с теб. Преди да те одере, предполагам. Уви, нещата не са толкова прости, нали? Така че, ето ни тук…

С периферното си зрение Калам видя, че Перла изважда кама.

— Разбираш ли, въпросът е в тези неизменни закони в Нокътя. В частност, точно един, за който съм сигурен, че го знаеш много добре…

Острието потъна дълбоко в хълбока на Калам с тъпа и някак далечна болка. Перла го изтръгна.

— О, не е фатално, само загуба на кръв. Отслабва те, ако предпочиташ. Тази нощ град Малаз е спокоен, не мислиш ли? Не е никак изненадващо — нещо витае във въздуха — всеки джебчия, всяко улично гаменче и бияч може да го усети, и всички те са снишили главите си. Три Ръце те чакат, Калам, жадни да почнат лова. Онзи неизменен закон, Калам… В Нокътя сами се оправяме със своите.

Стиснаха го две ръце.

— Ще се събудиш, щом паднеш във водата, приятелю. Признавам, плуването ще е тежко, особено с тази броня, която ще те изтощи. А и кръвта няма да помогне — днес акулите са много, нали. Но аз вярвам в теб, Калам. Знам, че ще се докараш до сушата. Поне дотам. След това… ами…

Усети как го повдигнаха и го надвесиха над перилото. Зяпна надолу в черната вода.

— Какъв позор — изпъшка до ухото му Перла. — За капитана, както и за този екипаж. Но нямам никакъв избор и съм сигурен, че ще ме разбереш. Сбогом, Калам Мекхар.

Убиецът цопна във водата с тих плясък. След като вълните се успокоиха, Перла надникна надолу. Увереността му, че Калам ще се справи, се поразклати. Беше с ризница все пак. После сви рамене, извади два гърлорезача и се обърна към хората, лежащи неподвижно по палубата.

— Работата на свестния човек никога не свършва — въздъхна той и закрачи към тях.

Силуетът, изникнал от сенките, беше огромен и черен. Единственото око на издължената зурлеста глава блесна към него, а зад главата се очерта фигурата на ездач, дребно копие на чудовището, което беше възседнал.

Перла отстъпи назад с усмивка:

— Ах. Великолепна възможност да ти благодаря за усилието, което положи срещу семк. Тогава не разбрах откъде се появи, нито пък сега — защо си тук, но моля те, приеми благодарността ми…

— Калам — прошепна малкият ездач. — Допреди миг беше тук.

Перла присви очи.

— Аха, сега разбирам. Значи не си следил мен, нали? Не, разбира се, че не. Колко глупаво от моя страна! Ами, да отговоря на въпроса ти, дете, Калам замина за града и…

Демонският скок го прекъсна. Перла се присви под озъбените челюсти и се наниза право в ноктестия крайник. Ударът отхвърли Нокътя на двайсет стъпки назад и го натресе в обърнатата на палубата лодка. Рамото му се изметна и болката го жегна. Той седна и зяпна крачещия към него демон.

— Срещнах си майстора май — измърмори Перла. — Е, добре. — Бръкна под ризата си. — А това как ще ти дойде?

Шишенцето се пръсна на палубата между тях. Блъвна дим и започна да се сгъстява.

— Какво ще кажеш? Кенрил’ахът се е поразпалил май, а? Е… — Надигна се с усилие на крака. — Мисля да ви оставя двамата на ей това. Има едно кръчме в град Малаз, умирам да го видя.

Махна с ръка и Лабиринтът се отвори, забърса го и щом се затвори, от Перла нямаше и помен.

Апт изгледа замислено добиващия плът имперски демон, същество два пъти по-грамадно от нея, изгърбено и зверско.

Детето на гърба й се пресегна и леко я потупа по рамото.

— Хайде да го оправим набързо, а?

Взрив и трясък на дърво разбудиха капитана. „Рагстопър“ заподскача бясно под него и той примига в тъмното. По палубата се разнесоха крясъци. Капитанът изстена и се надигна от койката, усетил в ума си яснота, каквато не беше изпитвал от месеци, свобода на

действие и мисъл, говорещи красноречиво, че влиянието на Перла вече го няма.

Дотътри се с мъка до вратата на каютата, с премалели от дългото лежане крака, и закрачи по коридора.

Щом излезе на палубата, се озова сред тълпа уплашени моряци. Две ужасни създания се биеха точно пред тях, по-голямото — грамада от раздрана плът и безсилно да се противопостави на мълниеносната скорост на противника си. От дивашките удари на огромната му двуостра брадва от палубата хвърчаха трески. Един от тях беше посякъл главната мачта и макар тя все още да се крепеше, овързана с въжетата горе, се беше наклонила опасно и тежестта й скоро щеше да обърне кораба.

— Капитане!

— Момчетата да издърпат здравите лодки, Палът! Към кърмата — ще ги спуснем оттам.

— Слушам, сър! — Действащият първи помощник изрева командата, след което се обърна ухилен към капитана. — Радвам се, че се оправи, Картър…

— Затваряй си устата, Палът… ей там е град Малаз, а аз се удавих отдавна, забрави ли? — Примижа към вкопчените в битка демони. — „Рагстопър“ няма да преживее това…

— Но плячката…

— Гуглата да я вземе проклетата плячка! Винаги можем да я извадим — но първо трябва да останем живи. По-бързо с лодките — потъваме.

— Беру да ни пази дано! Проклетото море гъмжи от акули!

На петдесет разтега от тях капитанът на бързия търговски кораб стоеше при носа с първия си помощник и двамата напрягаха взор, за да разберат причината за суматохата.

— Прибери греблата — нареди капитанът.

— Слушам, сър.

— Онзи кораб там потъва. Събери спасителните екипи, да се спуснат лодките…

На палубата зад тях изтропаха конски копита. Двамата се обърнаха и първият помощник пристъпи напред.

— Ей, ти там! Какво правиш, в името на Маел? И как изкара това проклето животно на палубата?

Жената стегна ремъка на седлото и се метна на коня.

— Съжалявам, но не мога да чакам.

Подкара коня в галоп и моряците и пехотинците се пръснаха. Животното прескочи перилото и потъна в мрака. След миг се чу силен плясък.

Първият помощник се обърна зяпнал към капитана.

— Докарай бързо корабния маг и една коза! — викна той.

— Сър?

— Всеки, който е достатъчно смел и тъп да направи това, което направи току-що тази жена, заслужава всяческа помощ. Корабният маг да й отвори път през проклетите акули или каквото там я чака. И по-бързо!

21.

Всеки трон е мишена.

Келанвед

Под извисяващия се стълб на Вихъра се беше проснал по-ниският прашен купол над вдигащата стана огромна войска. Надигнати от поривите на вятъра, охрените облаци се понасяха извън оазиса и полягаха ниско над обрулените от времето гърбици на руините. Въздухът сияеше златен, сякаш пустинята най-сетне бе разбулила спомените си за богатство и слава, за да ги покаже в истинския им блясък.

Ша’ик стоеше на дървената наблюдателница близо до палата и гледаше към прашната стена на юг. Момиченцето, което беше осиновила, клечеше наблизо и я следеше неотстъпно със сухите си очи.

Стълбата заскърца, Ша’ик се обърна и видя, че се качва Хеборик. Бившият жрец бавно закрачи по дървената платформа, спря и невидимата му ръка погали момичето по главицата. После той обърна невиждащите си очи към Ша’ик.

— Л’орик е тоя, който трябва да се държи под око — изсумтя Хеборик. — Другите двама се мислят за хитреци, но хич ги няма.

— Л’орик — тихо повтори тя и погледът й отново се зарея на юг. — Какво ти е чувството за него?

— Ти знаеш много повече от мен…

— Все пак.

— Мисля, че надушва сделката.

— Каква сделка?

Хеборик застана до нея и отпусна татуираните си чукани на тънкото дървено перило.

— Тази, която богинята сключи с теб. Тази, която доказва, че всъщност прераждане нямаше…

— Нямаше ли, Хеборик?

— Нямаше. Никое дете не решава само дали да се роди, никое дете няма думата по този въпрос. Ти имаше и двете: избора и думата. Ша’ик не се прероди, тя беше пресъздадена. Л’орик много добре го разбира и е убеден, че това е пукнатината в бронята ти.

— В такъв случай рискува да си навлече гнева на богинята.

— Да. И съм убеден, че го съзнава. Тъкмо поради това трябва да се държи под око. Внимателно.

Помълчаха дълго, и двамата загледани в непроницаемата мъглявина на юг. После Хеборик се окашля и каза:

— Навярно, с твоите новопридобити дарове, би могла да отговориш на няколко въпроса.

— Например?

— Кога точно те избра Дрижна?

— В смисъл?

— Кога започна цялата тази хитрина? Тук, в Рараку? В Черепа? Или на някой далечен континент? Кога точно богинята спря погледа си на теб, момиче?

— Никога.

Хеборик се стъписа.

— Но това изглежда…

— Невероятно? Да. Но е самата истина. Този път си беше мой и само мой. Трябва да го разбереш. Дори богинята не би могла да предвиди ненадейната смърт, всички тези извивки на тленността, решенията, които взимаме, избраните или подминати пътеки. Старата Ша’ик е притежавала пророческата дарба, но този дар, когато го получиш, не е нищо повече от зърно. То покълва в свободата на човешкия дух. Дрижна беше много смутена от виденията на Ша’ик. Видения, в които нямаше смисъл. Намек за гибел, но нищо ясно, нищичко. Освен това — тя сви рамене — стратегията и тактиката са проклятие за Апокалипсиса.

— Никак не се връзва — отвърна Хеборик и се намръщи.

— Грешиш. Всички сме свободни да решаваме сами.

— Но дори да не те е водила богинята, все някой или нещо трябва да го е направило. Иначе Ша’ик изобщо нямаше да получи тези видения.

— Ето, че заговори за съдбата. Това можеш да го обсъдиш с учените си колеги, Хеборик. Не всяка загадка може да бъде разгадана, колкото и да си убеден в противното. Съжалявам, ако това те уязвява…

— Едва ли съжаляваш колкото мен. Но ми хрумна, че макар смъртните да сме само пионки на игралната дъска, с боговете е същото.

— „Стихиите са във вечна война“ — отвърна му тя с усмивка.

Хеборик повдигна вежда и се намръщи още повече.

— Това май беше цитат. Познат ми е…

— Би трябвало. Изсечено е над Имперската порта в Унта все пак. Думите на Келанвед, начин да се оправдае балансът на унищожението със съзиданието — експанзията на Империята, вечната й жажда за слава.

— Дъх на Гуглата! — изсъска старецът.

— Да не би да накарах ума ти да закръжи във всички посоки, Хеборик?

— Да.

— Спести си приказките. По-добре превърни това в тема на следващия ти трактат — не се съмнявам, че шепа шантави стари глупци ще заподскачат от възбуда.

— Стари глупци?

— Учените ти колеги. Читателите ти, Хеборик.

— Аха.

Отново потънаха в мълчание. Накрая бившият жрец попита тихо:

— Какво ще правиш?

— С онова, което стана там ли?

— С онова, което все още става. Корболо Дом продължава безсмисленото клане в твое име…

— В името на богинята — поправи го тя и долови горчивина в собствения си глас. Вече бе разменила резки думи с Леоман по този въпрос.

— Мълвата за „прераждането“ сигурно е стигнала до него…

— Не е. Запечатала съм Рараку, Хеборик. Бурята, която се е вдигнала около нас, може да изтръгне месо от кокал. Дори един Т’лан Имасс не би могъл да оцелее.

— Но все пак ти го възвести — отвърна старецът. — Вихъра.

— И това е породило съмнения у Корболо Дом. И страхове. Той гори от жажда да изпълни задачата, която си е избрал. Все още е неокован и е свободен да удовлетвори безумието си…

— Какво ще направиш все пак? Да, можем да тръгнем, но докато стигнем равнината Ейрън, ще ни трябват няколко месеца, а дотогава Корболо Дом ще даде на Тавори нужното й оправдание да нанесе безмилостната си мъст. Бунтът беше кървав, но сестра ти ще превърне това, което се случи, в жалка драскотина.

— Допускаш, че тя ме превъзхожда, Хеборик. Нали? В тактиката…

— Имаме прецедент докъде може да стигне сестра ти в жестокостта си — изръмжа той. — Свидетелство за това си самата ти…

— И точно в това е най-голямото ми предимство, старче. Тавори вярва, че ще се изправи срещу някаква пустинна вещица, която никога не е виждала. Невежеството няма да смали презрението й към такова същество. Аз обаче познавам противника си…

В далечния рев на Вихъра зад тях се долови смътна промяна. Ша’ик се усмихна. Хеборик го усети малко по-късно и се обърна.

— Какво става?

— Няма да ни трябват месеци, за да стигнем до Ейрън, Хеборик. Замислял ли си се какво точно представлява Вихърът?

Слепите очи на бившия жрец се взряха широко отворени в стълба от прах и вятър. Ша’ик се зачуди как ли го възприемат свръхестествените му сетива, но думите, които изрече старецът, показаха ясно, че вижда самата истина.

— Богове, но той рухва!

— Лабиринтът на Дрижна, Хеборик. Нашия вихрещ се път на юг.

— Ще ни отведе ли навреме, Фел… Ша’ик? Навреме, за да спрем безумието на Корболо Дом?

Тя не му отговори. Късно беше за отговор.

Щом Дюйкър влезе през портите, две облечени в железни ръкавици ръце сграбчиха юздите и спряха коня му. Една по-малка ръка го стисна за китката и го дръпна отчаяно. Той погледна надолу и видя на лицето на Недер болка, която смрази кръвта му.

— Към кулата! — прошепна му тя умолително. — Побързай!

От стените на Ейрън се надигаше странен ропот — мрачен звук, който изпълни прашния въздух. Дюйкър се смъкна от седлото, сърцето му туптеше в гърдите. Ръката на Недер го задърпа през тълпата на гарнизонната стража и бежанците. Той виждаше протягащите се към него ръце, усещаше лекия им допир — сякаш търсеха в това докосване благослов, или пък му го даваха.

Пред очите му изведнъж зейна сводест вход, водещ към сумрачно стълбище с каменни стъпала, изкачващи се покрай вътрешната стена на кулата. Звуците откъм крепостните стени се извисиха в рев, в безсловесен вик на гняв, на ужас и болка.

На средната площадка Недер го издърпа покрай амбразурите, зад които се бяха свили двама стрелци, и отново го повлече нагоре по изтърканите стъпала. Стрелците изобщо не ги погледнаха.

Когато се озоваха под яркото петно слънчева светлина от капака на покрива, до ушите му стигна отчаян глас:

— Твърде много са… нищо не мога да направя, не мога! Боговете дано ми простят — твърде много са, твърде много…

Излязоха на широката платформа. Трима души стояха до външната стена. Отляво беше Малик Рел — съветникът, когото Дюйкър беше срещнал в Хисар — копринеият му халат се беше издул от горещия вятър. Мъжът до него сигурно беше Върховният юмрук Пормквал — висок и жилав, изгърбен и в одежди, пред които и цар би приличал на просяк; белите му ръце шареха по каменния парапет като птици в клетка. Вдясно от него стоеше мъж с доспехи, с торква на лявото рамо, обозначаваща командирския му ранг. Беше се обгърнал с яките си ръце, като че ли се опитваше да скърши костите си. Стъписването, надигащо се от душата му, сякаш бе готово всеки момент да избухне.

До отвора на шахтата седеше Нил, отпуснат като пребито псе. Младият магьосник извърна побледнялото си състарено лице към Дюйкър. Недер клекна и прегърна брат си толкова силно, сякаш не искаше или не можеше да го пусне.

Войниците по стените закрещяха и ужасяващият им вик преряза въздуха като косата на Гуглата.

Историкът пристъпи напред и застана зад стената до командира. Ръцете му стиснаха напечения от слънцето камък на парапета. Очите

му се взряха натам, накъдето гледаха мъжете около него, и Дюйкър затаи дъх. Щом видя какво става на склона на най-близката гробна могила, го прониза паника.

Колтейн.

Над по-малко от четиристотин бойци се развяваха три знамена: на Седмата; белият, изпъкващ на черното поле кучешки скелет на клана на Мармота; черните криле на Враната, обкръжили блесналия на слънчевата светлина бронзов диск. Знаменосците продължаваха да ги държат вдигнати високо, гордо и предизвикателно.

От всички страни ги връхлитаха с чудовищна стръв и ярост ордите на Корболо Дом, неизброима гмеж от пехотинци, без никакъв ред, обзети единствено от жаждата да леят кръв. Личната гвардия на Корболо Дом — и несъмнено самият Юмрук-ренегат — бе заела позиция на билото на предпоследната могила: там беше издигната дървена платформа, за да осигури възможно най-добра гледка към събитията, разиграващи се на съседния хълм.

Разстоянието не беше толкова голямо, че да спести ужаса на гледащите от кулата. Дюйкър видя самия Колтейн сред неколцината сапьори на Минсър и шепата морски пехотинци на Лъл, със смачкания му кръгъл щит и дългия нож в лявата ръка, с късия меч в дясната, с плаща от гарванови пера, лъснал като намазан с катран. Видя командир Бълт, повел отстъпващите редици към билото на хълма. Псета-граничари притичваха и скачаха около уикския ветеран като настървена лична охрана, напук на пороя от стрели, които се сипеха върху тях на вълни. Сред тях изпъкваше едно — грамадно и диво, набучено като таралеж от стрели, но не спиращо да се бие.

Нямаше коне. Нямаше го клана на Невестулката. Воините на Мармота бяха останали само двадесетина на брой, обкръжили шепата старци и старици — съвсем последните останки от изтръгнатото сърце. От клана на Враната последни бяха останали само Колтейн и Бълт.

Войниците на Седма се държаха в плътен кръг около останалите. Мнозина от тях вече не можеха дори да вдигнат оръжие, само стояха на място и враговете ги посичаха. Нямаше пощада: всеки войник, който паднеше от раните си, биваше посичан на място — разбиваха шлемовете им, отсичаха ръцете им, посегнали да ги опазят от ударите на мечовете, трошаха безмилостно черепите им.

Камъкът под ръцете на Дюйкър беше станал лепкав и мазен. Железни остриета сякаш го пронизаха чак до сърцето.

Той залитна назад и протегна почервенелите си пръсти, за да стисне Пормквал…

Гарнизонният командир му препречи пътя и хвана ръката му.

Върховният юмрук се дръпна страхливо назад и изкрещя:

— Нищо не разбирате! Не мога да ги спася! Твърде много са! Твърде много!

— Можеш, копеле! С един излаз можеш да ги избуташ към онази могила — един кордон, проклет да си!

— Не! Ще ни смажат! Не мога!

Командирът до Дюйкър изръмжа тихо:

— Прав сте, историко. Но той не иска. Върховният юмрук не ни пуска да ги спасим…

Дюйкър се помъчи да се отскубне от ръката му, но той го задържа.

— Гуглата ми е свидетел! Опитахме се — всички се опитахме да го…

— Сърцето ми плаче, историко — каза Малик Рел. — Не можахме да го склоним…

— Това е убийство!

— За което Корболо Дом ще плати, и то скъпо.

Дюйкър се отскубна, обърна се и се хвърли отново към стената. Умираха. Там, на една ръка разстояние… на един войник разстояние. Болката сви черния си юмрук в стомаха му. „Не мога да гледам.“

„Но съм длъжен.“

На крака стояха вече по-малко от сто бойци. Сражението се беше превърнало в касапница — единственият бой се вихреше между силите на Корболо Дом, бореха се кой да нанесе смъртните удари и да вдигне кървавия трофей с триумфален крясък. Бойците на Седма падаха и падаха, единственият щит, с който бранеха командирите си, бе собствената им плът и кости. Командирите, които ги бяха превели през цял континент, за да загинат сега тук, в сянката на високите стени на Ейрън.

А по тези стени стояха в плътни редици бойци, техни събратя, десетки хиляди, и гледаха безпомощно това — най-голямото престъпление, извършвано някога от Велик юмрук на Малазан.

Как беше успял Колтейн да стигне чак дотук, оставаше непонятно за Дюйкър. Виждаше края на битка, която се бе проточила несекваща дни наред — битка, осигурила спасяването на бежанците. „Затова толкова бавно се приближаваше прахта.“

Последните от Седма рухнаха пред пороя на враговете. Бълт стоеше с гръб към знаменосеца, с два тълвара в ръцете. Цяла тълпа го обкръжи, забиха десетки пики в тялото на ветерана и го притиснаха като хванат натясно глиган. Дори и сега той се надигна, посече крака на един от мъжете… и той залитна назад с вой на ранен звяр. Но пиките се забиха още по-дълбоко, изтласкаха го назад, приковаха го към земята. Засвяткаха мечове и го посякоха.

Знаменосецът остави позицията си, забил дългия прът в грамадата от тела — и се обърна в отчаяно усилие да стигне до командира си. Едно острие изсвистя, отсече главата му и я отпрати под знамето. Така загина ефрейтор Лист, след като бе преживял толкова много лъжливи смърти при Хисар.

Позицията на Мармотите се стопи под натиска, след няколко мига падна знамето. Бойците на Корболо Дом надигнаха кървави скалпове, заразмахваха ги и от зловещите трофеи запръска червен дъжд.

Обкръжен от последните живи сапьори и морски пехотинци, Колтейн не спираше да се бие. Упорството му продължи само няколко мига, докато воините на Корболо Дом не убиха и последния бранител и не погълнаха под множеството си самия Колтейн в свирепата си ярост.

Едно грамадно, набучено със стрели псе-браничар се спусна към мястото, където беше паднал Колтейн, но миг след това го прониза пика и го надигна високо. Звярът се загърчи и туловището му се смъкна надолу по дръжката, но дори и тогава звярът успя да нанесе последна смърт — разкъса гърлото на войника.

И издъхна.

Знамето на Враната се разлюля, наклони се и падна под вражеската гмеж.

Дюйкър стоеше вкочанен и невярващ.

„Колтейн.“

Зад гърба му се надигна пронизителен вой и той бавно се обърна. Недер продължаваше да държи Нил в прегръдката си като бебе, но

беше отметнала глава, вдигнала я беше към небесата, с широко отворени очи.

Над главите им плъзна сянка.

Врани.

„И при Стария Сормо, магьосника, там, на стената на Унта, дойдоха единадесет врани — единадесет — за да вземат душата на великия мъж, защото едно същество не можеше да я побере цялата. Единадесет.“

Небето над Ейрън беше пълно с врани — море от черни криле, сбиращо се от всички страни.

Воят на Недер се усилваше и усилваше, сякаш самата й душа се изтръгваше през гърлото й.

Дюйкър потръпна. „Не е свършило. Още има.“ Обърна се и видя кръста, който вдигаха, и все още живия мъж, прикован на него.

— Няма да го освободят! — изпищя Недер. Някак си се бе озовала до него и се взираше към могилите. Скубеше косата си из корен и по лицето й течеше кръв. Дюйкър стисна китките й — толкова тънки, детски в дланите му, — за да не посегне към очите си.

На платформата стоеше Камъст Релой, с Корболо Дом до него. Избухна магия — яростна, дива вълна, която се понесе нагоре и изтрещя сред ятото приближаващи се врани. Черни телца се заобръщаха и западаха от небето…

— Не! — изпищя Недер и се загърчи в прегръдката на Дюйкър, за да се отскубне и да се хвърли от стената.

Облакът врани се пръсна, престрои се и отново се понесе напред.

Магията на Камъст Релой помете още сто.

— Освободете душата му! От плътта! Пуснете я!

Гарнизонният командир се обърна и извика с леден глас на един от адютантите си:

— Доведи Скуинт, ефрейтор. Веднага!

Адютантът не си направи труда да затича към стълбите — наведе се над бойниците и изрева:

— Скуинт! Бързо тук, проклет да си!

Нова вълна от магия и западаха още птици. Престроиха се мълчаливо.

Ревът от стените на Ейрън беше стихнал. Въздухът се бе затаил.

Недер се бе усмирила в прегръдката на Дюйкър като дете. Той видя до платформата при отвора свилия се на кълбо Нил — или беше изпаднал в несвяст, или беше издъхнал. Беше се подмокрил — жълтата локва се разливаше около него.

По стъпалата зачаткаха ботуши.

Адютантът се обърна към командира.

— Той помагаше на бежанците, сър — не знам дали си има представа какво става там.

Дюйкър погледна прикования на кръста. Все още беше жив — нямаше да го оставят да умре, нямаше да освободят душата му — и Камъст Релой знаеше много добре какво прави, съзнаваше пълния ужас на греха си, но унищожаваше методично съсъдите на тази душа. Крещящите воини напираха от всички страни, гъмжаха по склоновете на могилата като напаст от скакалци.

Някакви неща заудряха тялото на кръста, оставяха по него червени петна. „Късове плът, късове плът, богове, онова, което остана от армията.“ Тази нечувана жестокост го накара да се свие от ужас.

— Убий го, Скуинт! — изръмжа командирът на мъжа, който застана до Дюйкър — нисък, набит и сивокос. Очите му, скрити под гъстата мрежа на бръчките, примижаха към далечната фигура.

— Милост — прошепнаха устните му.

— Е?

— Това са близо петстотин крачки, Блистиг…

— Знам.

— Може да трябва повече от един изстрел, сър.

— Тогава почвай, проклет да си.

Старият войник, в униформа, която сякаш не беше прана и кърпена от десетилетия, свали дългия лък от рамото си, настъпи якото дърво и го огъна на бедрото си. Ръцете му се тресяха, докато намести клупа на коженатa тетива в жлеба. След това се изправи и огледа стрелите в колчана, стегнат на бедрото му.

Нова вълна от магия покоси враните.

След дълга пауза Скуинт най-сетне избра стрела.

— Ще опитам в гърдите. Най-голямата цел, сър, и един добър удар ще се оправи с клетата душа.

— Още една дума, Скуинт — прошепна командирът, — и ще ти отрежа езика.

Войникът сложи стрелата на тетивата.

— Отворете ми място тогаз.

Недер се бе отпуснала в ръцете на Дюйкър.

Лъкът беше висок колкото войника. Ръцете на Скуинт, докато изпъваше тетивата, бяха като сплетени конопени въжета, усукани и яки. Тетивата забърса четинестата му брадичка, той издиша бавно и затаи дъх.

А после изведнъж потръпна и се облещи — очите му бяха като две черни парчета мрамор в прошарени с червено гнезда.

Страх се прокрадна в гласа на Блистиг.

— Скуинт…

— Ама това е Колтейн, сър! — ахна мъжът. — Искате да убия Колтейн…

— Скуинт!

Недер вдигна глава и протегна като в молитва окървавените си ръце.

— Освободи го. Моля те.

Старецът я изгледа за миг. По лицето му капеха сълзи. Ръцете му спряха да треперят — самият лък не беше помръднал.

— Дъх на Гуглата! — изсъска отчаяно Дюйкър. „Той плаче. Не може да се прицели. Кучият син не може да се прицели…“

Тетивата звънна. Дългата стрела проряза небето.

— О, богове! — простена Скуинт. — Много високо… много високо!

Стрелата се издигна, профуча през облака врани недокосната и неспряна, започна да се спуска в дъга…

Дюйкър беше готов да се закълне, че точно в този момент Колтейн погледна нагоре, вдигна погледа си, за да приеме този дар — и желязното острие прониза челото му, разтроши костта, потъна дълбоко в мозъка и го уби мигом. Главата му се отметна назад между двете дървени греди и стрелата излезе.

Воините по склоновете на могилата спряха стъписани.

Враните разтърсиха въздуха със зловещия си грак и полетяха надолу към отпуснало се на кръста тяло, изсипаха се над струпалите се по могилата воини. Магията, която ги спираше, бе изтласкана, разбита от неведомата сила — „душата на Колтейн?“, — която се издигна, за да се слее с птиците.

Облакът се спусна над Колтейн и го скри, покри и самия кръст — враните приличаха на рояк мухи, налетели върху парче месо.

А когато се вдигна, когато избухна към небесата, главатаря на клана на Враната вече го нямаше.

Дюйкър се олюля и опря ръце на каменната стена. Недер се смъкна на камъните с лице, скрито под окървавените кичури.

— Аз го убих — простена Скуинт. — Аз убих Колтейн. Кой взе живота на тоя човек? Един прекършен стар войник от армията на Върховния юмрук — той уби Колтейн… О, Беру, смили се над душата ми…

Дюйкър прегърна стареца и го разтърси с все сила. Лъкът издрънча върху дъските на платформата. Историкът усети как мъжът в ръцете му се свлече, все едно че костите му бяха станали на прах, все едно че столетия нахлуваха в това тяло с всеки окаян дъх.

Командир Блистиг го стисна за яката и го вдигна да се изправи.

— Преди да е изтекъл този ден, копеле дърто — изсъска той, — десет хиляди бойци ще изричат името ти. Като молитва, Скуинт, като проклета от Гуглата молитва.

Историкът затвори очи. Беше ден за прегръдка на прекършени хора.

„Мен кой ще ме държи?“

Отвори отново очи и вдигна глава. Устните на Върховния юмрук помръдваха като в безмълвна молба за прошка. Потрес се беше изписал на запотеното му лице. Очите му срещнаха очите на историка — бяха пълни със страх.

На могилата войската на Корболо Дом се беше раздвижила като тръстика под напора на капризния вятър — неспокойно, безсмислено движение. Бяха смаяни. Надигаха се гласове — безсловесни викове, — но бяха твърде рехави, за да нарушат тягостната, усилваща се злокобна тишина.

Враните бяха изчезнали, кръстосаните греди стояха празни, издигаха се над грамадата трупове, покрити с кръв.

Небето отгоре умираше.

Погледът на Дюйкър се върна на Пормквал. Върховният юмрук сякаш се бе присвил в сянката на Малик Рел. Клатеше глава, сякаш искаше с това да отрече деня.

„Трижди го отрече, Върховен юмрук.“

„Колтейн е мъртъв. Всички са мъртви.“

22.

Видях стрелата слънчева,
описала в дъга безгрешна
пътя до челото му.
А щом удари, враните
се спуснаха като нощта,
поемаща си дъх.

„Кучешка верига“
Сеглора

Кротките вълни ближеха покритата със смет тиня под кейовете. Нощни насекоми танцуваха над самата повърхност, а брегът гъмжеше от трескавото хвърляне на хайвер на дребните змиорки. В многохилядни рояци, черни и лъскави, тварите се гърчеха под танца на насекомите. Тихият им пробив чак до пристанищния бряг беше останал от столетия почти незабелязан от хорски очи — милост, подарена единствено поради това, че видът им не ставаше за ядене.

Някъде по-навътре в тъмното се чу плисък на изсипала се отвисоко вода. Вълните, стигнали до брега от това раздвижване, бяха по-големи, по-живи — единственият знак, че е дошъл странник и е смутил тихата гледка.

Калам се дотътри до брега и се смъкна върху гъмжащата от тварите тиня. Топлата кръв продължаваше да се цеди между пръстите на дясната му ръка, притиснала раната от ножа. Беше без риза, плетената ризница беше някъде на дъното на залива, останал беше само по кожените гащи и мокасините.

Докато се измъкваше от ризницата под водата, трябваше да свали и колана и ремъците за ножовете. В отчаяното си усилие да излезе на повърхността и да напълни дробовете си с въздух беше изтървал всичко.

И беше останал без никакво оръжие.

Някъде навътре в залива един кораб се разпадаше и ужасният шум от крушението се носеше над водата. Калам отбеляза това, но само за миг. Други неща се въртяха в ума му.

Леките ухапвания по кожата му подсказаха, че змиорките негодуват от натрапническата му поява, и той изпълзя още няколко крачки по тинестия бряг. Глинени чирепи се забиваха в ръцете му, докато се катереше към първия ред на каменния вълнолом. Седна и зяпна обраслата с мъхести водорасли стена. После затвори очи и започна да се съсредоточава.

Кървенето от хълбока му намаля до тънка струйка, после спря.

След няколко минути той вече махаше от кожата си полепилите се като пиявици малки змиорки и ги хвърляше в тъмното, откъдето до ушите му достигаше щъкането на пристанищните плъхове. Тварите се приближаваха от всички страни, а беше чувал достатъчно истории, за да знае, че не е в безопасност от безстрашните им орди.

Повече не можеше да чака. Надигна се приведен и изгледа купчините, издигащи се зад стената на вълнолома. Ако имаше прилив, грамадните бронзови халки, завинтени на три четвърти от височината на гредите, щяха да са на ръка разстояние. Черен катран покриваше каменните и дървени грамади, освен по местата, където се бяха отърквали хълбоците на кораби, тласкани от водата и оставили драскотини.

„Значи само нагоре…“

Тръгна покрай стената, докато не се озова точно срещу един търговски кораб, затънал и килнат на една страна в тинята. От носа му към една от месинговите халки на кея се изпъваше дебело въже.

При нормални обстоятелства изкачването щеше да е проста работа, но дори с вътрешната си дисциплина, придобита от обучението му като Нокът, Калам не можеше да спре кръвта от наново отворилата се рана — тя капеше от хълбока му, докато лазеше по въжето. Усещаше как го напускат силите и щом стигна халката, спря, с разтреперани ръце и крака, докато се посъвземе.

Не беше имал време да помисли, откакто Салк Елан го беше хвърлил през борда, а и сега нямаше. Да проклина собствената си глупост щеше да е загуба на време. В тъмните и тесни улички на

Малаз го дебнеха убийци. Следващите му няколко часа най-вероятно щяха да са последните му от тая страна на Портите на Гуглата.

Но той нямаше намерение да се превръща в лесна плячка.

Помъчи се да успокои дишането си, да спре изтичането на кръвта от раната в хълбока и безбройните ожулвания.

„Очи на покривите на складовете, с усилено от магия зрение, а аз дори риза нямам, която да скрие телесната ми топлина. Знаят, че съм ранен. Съмнявам се, че дори Ласийн, докато беше на върха на майсторството си, щеше да успее да се справи с охлаждането на плътта, ако беше загазила толкова.“

Отново затвори очи. „Засмукваш кръвта от повърхността, привличаш я надолу, за да се скрие в мускулите, по-близо до костите. Всеки дъх трябва да е леден, всеки допир по камъка — да е хладен колкото него. Никаква утайка след теб, никаква следа, никакъв цъфтеж от движението ти. Какво ще очакват от един ранен човек?“

„Не и това.“

Отвори очи, пусна едната си ръка от гривната и притисна лакът до хлъзгавия от влагата метал. Топло.

Време беше да тръгва.

Бавно се покатери върху покрития с птичи тор кей. Крайбрежната улица се изпъна пред него. Пред заключените врати на близкия склад имаше скупчени товарни коли — на по-малко от двайсет крачки.

Да затича натам означаваше да си изпроси смъртта, защото тялото нямаше да може толкова бързо да се приспособи към промяната на температурата и цъфтежът щеше да се забележи веднага.

„Една от змиорчиците е изпълзяла много надалече и ще попълзи още малко.“ Калам бавно запълзя по влажните камъни — издишваше под себе си.

„Магията прави дебнещия ленив, дебнещите са настроени единствено към онова, което според тях ще е очевидно, при усилените им сетива. Забравят за играта на сенките, играта на тъмнината, най-потайните, едва доловими знаци… Дано.“

Да погледне нагоре не можеше, но знаеше много добре, че всъщност се вижда отвсякъде, като червей, запълзял по калдъръма. Част от ума му понечи да изкрещи от паника, но убиецът й забрани.

Висшата дисциплина беше безскрупулен господар — на собствения ти ум, на тялото ти и на душата ти.

По-опасно беше облачното небе да не се разтвори. Луната се бе превърнала в негов враг и ако този враг се събудеше, дори и най-мързеливите наблюдатели щяха да видят сянката, която Калам хвърляше по каменната настилка.

Минутите течаха. Той се влачеше убийствено бавно през улицата. Градът се беше смълчал, потънал беше в някакво неестествено безмълвие. В ума му се прокрадна мисъл: „Вече съм забелязан, но защо да разваляме играта? Този лов ще се превърне в едно проточено удоволствие, нещо, което да задоволи жаждата на братството за мъст. В края на краищата защо да подготвяш капан, ако убиеш жертвата си, преди да е могла дори да се добере до него?“

Горчивата логика на тази мисъл се заби като нажежена кама в гърдите му и заплаши да разбие целия му камуфлаж по-силно от всичко друго. Все пак той успя да не се надигне, вдиша и затаи дъх и чак после погледна нагоре.

Беше се озовал под първата кола, темето му забърса долницата на дъските.

Спря. Очакваха състезание по хитрина и потайност, но ловкостта на ръцете бе само един от талантите на Калам. „Винаги трябва имаш подръка някакво предимство, от най-неочакваните…“ Той се приплъзна напред, измъкна се изпод първия фургон, после мина под следващите три и се озова пред вратите на склада.

Товарният вход беше огромен, с две грамадни, плъзгащи се дървени платна, които сега бяха свързани с масивен катанец. Встрани от тях имаше друга, по-малка врата — и тя с катинар.

В бруталната сила, която този път приложи убиецът, нямаше никаква потайност. Макар самият катинар да се опъна на извиващите го ръце, халките, които го държаха, поддадоха. Тялото му, притиснало се до вратата, приглуши звука.

Катинарът и халките паднаха в ръцете му. Калам ги прибра и леко открехна вратата, колкото да може да се шмугне в тъмното вътре.

Бързо опипване из просторното помещение — и се озова пред голям сандък със сечива. Избра си клещи, брадвичка, торба с гвоздейчета и един доста позахабен работен нож, с тъп връх и нащърбено острие. Намери и една ковашка кожена работна риза и я

навлече. В задната стая намери друга врата, отваряща се към уличката зад склада.

Скръбният дом беше на около шест преки оттук. „Но Салк Елан знае и те ще ме чакат. Би трябвало да съм идиот, за да тръгна право натам — а те и това знаят.“

Напъха разните сечива по джобовете на коженáта риза, отключи вратата, открехна я съвсем леко и надникна навън. След като не забеляза никакво движение, я отвори още на една педя и огледа първо най-близките покриви, а после — и небето.

Никой; а облаците бяха като плътно наметало. Бледа светлина струеше от няколко прозореца, но от нея мракът само ставаше по-гъст. Някъде излая псе.

Той тръгна на пръсти по отрупаната с боклуци уличка.

Близо до края на уличката имаше ниша — мракът в нея беше непроницаем. Погледът на Калам се прикова в нея. Той стисна ножа и брадвичката и се понесе право натам.

Мракът изсипа магията си над него, щом се гмурна в нишата, толкова внезапно и неочаквано, че двамата, спотаили се вътре, не успяха дори да извадят оръжията си. Нащърбеният нож разпра гърлото на единия. Брадвичката строши няколко ребра. Калам пусна оръжието, лявата му ръка удари мъжа през устата и натресе главата му в стената. Другият Нокът — оказа се жена — се смъкна на земята с влажно хъхрене.

След миг Калам вече претърсваше труповете: прибра звездите за мятане, метателните ножове, два къси ножа с широки остриета, една гарота и най-ценната плячка от всичко — малък черен арбалет, зареден и смъртно опасен, макар и само от близко разстояние. Към него имаше и осем стрели, остриетата им бяха намазани с отровата, наречена „бял паралт“.

Взе и тънкото черно наметало от мъжкия труп и издърпа над главата си дълбоката качулка с метална мрежа над ушите. Самата качулка също беше на дупки, за да улесни периферното зрение.

Магията вече изтляваше — знак, че поне една от жертвите му беше маг. „Адски мудно — Топър доста ги е разглезил.“

Подаде се от нишата и подуши въздуха. Връзката на Ръката беше прекъсната — вече знаеха, че се е появила беда, и сигурно бавно, много предпазливо, се приближаваха.

Калам се усмихна. „Искахте бягаща жертва. Съжалявам, че ви разочаровах.“

И тръгна в нощта — излязъл на лов Нокът.

Водачът на Ръката килна глава и пристъпи на открито. След миг две други фигури излязоха от уличката и приближиха до него.

— Пролята е кръв — промърмори водачът. — Топър ще…

Тихото изщракване зад гърба му го накара да се обърне.

— Аха, сега ще разберем подробностите — каза мъжът, загледан в загърнатата в черно наметало фигура на приближаващия се.

— Убиецът е дошъл — изръмжа новодошлият.

— Ей сега ще съобщя на Топър…

— Добре. Време е да разбере.

— Какво… — почна водачът.

Двамата му спътници рухнаха върху камъните, а един грамаден юмрук се натресе в лицето му. Изпукаха кости и хрущял и водачът също се строполи.

Калам се наведе и прошепна в ухото на мъртвия:

— Знам, че можеш да ме чуеш, Топър. Две Ръце останаха. Бягай и се крий — все едно, ще те намеря.

Изправи се и прибра оръжията си.

Трупът в краката му изхъхри, после се разсмя и от устата на мъртвеца излезе призрачен глас:

— Добре си дошъл, Калам. Две ръце, викаш? Няма ги вече, приятелю…

— Уплашен си, а?

— Салк Елан, изглежда, те е пуснал твърде лесно. Боя се, че аз няма да съм толкова добър…

— Знам къде си, Топър. И идвам.

Последва дълга тишина, след което трупът проговори още веднъж, за сетен път:

— Чакам те, приятелю.

През тази нощ Имперският Лабиринт се беше нашарил с дупки като сирене — Ръка след Ръка на Нокътя нахлуваха през тях в града.

Един такъв портал се разтвори точно на пътя на някакъв самотен мъж — и появата на петте фигури бе последвана от ахкане и плиснала се кръв и от шумовете, съпровождащи бързата смърт. Никой от тях не бе успял да направи повече от една стъпка по хлъзгавата каменна настилка на Малаз, преди телата им да започнат да изстиват в кротката нощ.

Писъци заотекваха по улици и улички — пищяха гражданите, заплащащи с живота си глупостта да дръзнат да излязат навън. Нокътят повече не рискуваше.

Играта, започната от Калам, се завъртя.

Мозайката в краката им беше безкрайна, многоцветните камъчета образуваха непонятни и невъобразими шарки. Ехото от стъпките им бе приглушено и почти беззвучно.

Фидлър метна арбалета си през рамо и сви равнодушно рамене.

— Ако се появи беда, ще я видим от цяла левга.

— Излъгахте Азата — съскаше налудничаво Искарал Пъст и обикаляше в кръг около групата. — На джага мястото му е под сплетена от корени гробна могила. Това беше сделката. Това беше споразумението. Това беше схемата… — Гласът му заглъхна за миг, след това подхвана отново, със съвсем различен тон: — Споразумение? Какво споразумение? Сенкотрон получи ли отговор на питането си? Азатът разкри ли древното си каменно лице? Не. Мълчание бе отговорът — на всичко. Господарят ми можеше да изрече намерението си да се издриска пред портала на Къщата, и отговорът пак нямаше да се промени. Мълчание. Е, във всеки случай поне приличаше на съгласие. Нямаше изказани възражения, нали? Да, изобщо нямаше. Някои изводи бяха необходими, о, да, много необходими. А накрая имаше и нещо като победа, нали? Само тоя джаг да не беше тук, в прегръдката на трелла. — Спря, за да си поеме дъх. — Богове, цяла вечност вървим вече!

— Май трябва да започнем пътуването си — каза Апсалар.

— Аз съм за — промърмори Фидлър. — Само че в коя посока?

Реллок беше коленичил, за да огледа плочките на мозайката. Бяха единственият източник на светлина — над главите им беше черно като катран. Всяка плочка беше широка колкото човешка длан. Сиянието,

което хвърляха, пулсираше с бавен, но постоянен ритъм. Старият рибар изпъшка.

— Татко?

— Шарката тука… — Той посочи една от плочките. — Тази шарена линия тука…

Фидлър се наведе и огледа пода.

— Ако това е някаква следа или… много е крива.

— Следа ли? — Рибарят вдигна глава. — Не, това тук е Канското крайбрежие.

— Какво?

Старецът прокара чворестия си пръст по кривата линия.

— Започва от брега на Кюон, надолу до Кан, после нагоре до Коун Вор — а това тук е остров Картул, а на югоизток, ето там, в средата на плочката, това е остров Малаз.

— Опитваш се да ми кажеш, че точно тук, на тая плочка под краката ни, е изрисувана картата на по-голямата част от континента Кюон Тали? — Но още докато го изговаряше, шарката се откроi пред очите му и той наистина видя онова, което твърдеше бащата на Апсалар. — Тогава — тихо попита той — какво има по другите?

— Ами, не се връзват, ако това мислиш. Има прекъсвания — други карти на други места, предполагам. Всичко е объркано, но бих казал, че мащабът е еднакъв на всички. Фидлър бавно се изправи.

— Но това означава… — Гласът му заглъхна и той се загледа в безкрайния под, простиращ се на левги във всички посоки. „Богове на Бездната! Да не би това да са всички селения? Всеки свят — всяко място, приютило Къща на Азата? Кралице на сънищата, що за сила е скрита в това?“

— В Лабиринта на Азат — заговори с трепет Маппо — можеш да отидеш… навсякъде.

— Сигурен ли си? — попита го Крокъс. — Да, тук има карти… — той посочи плочката с очертания на нея континент Кюон Тали, — но портата къде е? Пътят?

Дълго никой не проговори. Накрая Фидлър се окашля и попита:

— Хрумна ли ти нещо, момче?

Даруджистанецът сви рамене.

— Картите са си карти — тази може и на някоя маса да лежи, ако ме разбираш.

— Е, и какво предлагаш?

— Да не й обръщаме внимание. Единственото, което означават тези плочки, е, че всяка Къща, на всяко място, е част от общ модел, от някакъв велик план. Но и да знаем това, не бихме могли да го осмислим. Можем само да затънем в предположения, в игра на ума, която няма да ни доведе доникъде.

— Прав си — изсумтя сапьорът. — А ние изобщо не сме се доближили до решението в коя посока да тръгнем.

— Може би Искарал Пъст е прав — каза Апсалар. Обърна се и ботушите й изскърцаха по плочките. — Уви, той май е изчезнал.

Крокъс рязко се завъртя.

— Проклетият кучи син!

От Върховния жрец на Сянка, който допреди малко непрекъснато кръжеше около тях, наистина нямаше и помен. Фидлър се намръщи.

— Значи е разбрал и не си е направил труда да ни го обясни, преди да се скатае…

— Чакай! — спря го Маппо, пусна Икариум на земята и тръгна напред. След десетина крачки спря. — Тук. Отначало е трудно да го различиш, но сега го виждам съвсем ясно.

Треллът беше зяпнал в нещо в краката си.

— Какво намери? — попита го Фидлър.

— Елате насам… иначе е почти невъзможно да се види, макар и да не изглежда много смислено…

Всички се приближиха.

На пода беше зейнала дупка — раздрана пукнатина между плочките, в която Искарал Пъст просто беше пропаднал и изчезнал. Фидлър коленичи и се наведе над дупката.

— Дъх на Гуглата!

Плочките бяха с дебелина не повече от два пръста — и под тях нямаше стабилна основа. Под тях нямаше… нищо.

— Това ли е изходът според вас? — попита Маппо зад него.

Сапьорът се дръпна. Плочките изведнъж му се сториха като най-тънък лед.

— Проклет да съм, ако знам, но не мисля да скачам долу, за да разбера.

— Споделям опасенията ти — промърмори треллът, върна се при Икариум и отново го вдигна.

— Тази дупка може да се разшири — рече Крокъс. — Предлагам да тръгваме. Все едно накъде, само да е по-далече оттука.

— А Искарал Пъст? — обади се Апсалар. — Може да лежи някъде долу в безсъзнание.

— Забрави — отвърна Фидлър. — От това, което видях, горкият сигурно продължава да пада. Само един поглед и всичките ми кокали крещят: „Забвение“. Тоя път мисля да се доверя на инстинктите си, момиче.

— Каква тъжна кончина — въздъхна тя. — Почти бях започнала да го харесвам.

Фидлър кимна.

— Любимото на всички ни скорпионче, м-да.

Крокъс ги поведе по-далече от дупката. Ако бяха изчакали още няколко мига, щяха да видят смътно жълтата мъгла, която се издигна от зейналия мрак, сгъсти се и стана непроницаема. Задържа се, а после започна да се разсейва и когато най-сетне изчезна, с нея изчезна и дупката — все едно че никога не беше я имало. Мозайката отново си стана цяла.

„Скръбният дом. Град Малаз, сърцето на империята Малазан. Тук няма нищо за нас. Нещо повече, едно логично обяснение би подложило на изпитание дори многократно изпитаната ми изобретателност. Боя се, че трябва да напуснем.“

„Някак.“

„Но това е далече извън възможностите ми — този Лабиринт — и нещо по-лошо, греховете ми са като рани, които не искат да се затворят. Не мога да избягам от страха си. Накрая — и всички тук го знаят, макар и да не говорят за това — егоистичните ми желания превърнаха в посмешище моята цялост, клетвите ми. Имах шанс да видя края на заплахата, да я видя да свършва завинаги.“

„Как може едно приятелство да надвие подобна възможност? Как може утехата на близостта да се надигне като бог, сякаш самата промяна се е превърнала в нещо демонично? Страхливец съм — да предложа свобода, да предложа сетната въздишка на една доживотна клетва, се оказа най-големият ужас.“

„И ето я простичката истина… пътеките, по които сме вървели толкова дълго, се оказват нашия живот, сами по себе си затвор…“

Апсалар скочи напред и връхчетата на пръстите й докоснаха нечие рамо, после нечия плитка, а след това — нищо. Инерцията я отнесе до мястото, където допреди миг стояха Маппо и Икариум, тя видя зейналия мрак и пропадна в него надолу с главата.

Крокъс извика и я сграбчи за глезените. За миг бе повлечен по плочките към зейналата дупка, преди силните ръце на рибаря да го спипат и задържат.

Двамата измъкнаха Апсалар. Фидлър стоеше на десетина крачки по-нататък — уплашеният вик на даруджистанеца го беше предупредил, че са в беда.

— Няма ги! — извика Крокъс. — Пропаднаха — без никакво предупреждение, Фид!

Сапьорът изруга. „Тук сме натрапници…“ Беше слушал приказки за Лабиринти без въздух, моментална смърт за смъртните, дръзнали да стъпят в тях. Имаше нещо много нагло в това да приемеш, че всички съществуващи светове ще се кланят пред човешките нужди. „Натрапници… това място изобщо не се интересува от нас, нито има някакви закони, задължаващи го да ни приеме и опази.“

„Не забравяй, същото може да се каже за всеки друг свят.“

Изтръпна от внезапно обзелата го скръб по двамата, които беше започнал да смята за свои приятели. „А кой от нас е следващият?“

— Към мен — изръмжа им той. — И стъпвайте внимателно. — Смъкна торбата си, развърза я и извади въже. — Ще се вържем един за друг — ако някой пропадне, или го измъкваме, или отиваме всички. Съгласни ли сте?

Кимнаха му и тримата.

„Да, мисълта да се скиташ сам из този Лабиринт никак не е приятна.“

Бързо се овързаха с въжето.

Бяха изминали още хиляда крачки, когато въздухът се раздвижи — първият вятър, който бяха усетили, откакто навлязоха в Лабиринта — и четиримата залегнаха под огромното нещо, което прелетя над главите им.

Фидлър зашари с ръка за арбалета, преобърна се и погледна нагоре.

— Дъх на Гуглата!

Но трите дракона вече бяха далече, без да обръщат никакво внимание на човешките същества. Летяха в триъгълен строй, люспите по телата им бяха донякъде с цвета на охра, а размахът на крилете им — огромен. Дългите змийски опашки се бяха изпънали зад туловищата им.

— Глупаво е да си мислим — промърмори Апсалар, — че ние ще сме единствените, които ще се възползват от този свят.

— Виждал съм и по-големи — изсумтя Крокъс.

На лицето на Фидлър пробяга вяла усмивка.

— Да, знам, че си виждал.

Драконите вече почти се губеха от поглед — изведнъж се гмурнаха надолу като един, промушиха се между плочките и изчезнаха.

Дълго никой не проговори. Накрая бащата на Апсалар се окашля и рече:

— Струва ми се, че това ни подсказва нещо.

Сапьорът кимна.

— М-да.

„Пропадаш тогава, когато стигнеш там, където отиваш — макар и да не си го планирал точно.“ Сети се за Маппо и Икариум. Треллът нямаше причина, нито намерение да върви с тях чак до град Малаз. Маппо, в края на краищата, трябваше да изцери приятеля си, да го върне в съзнание. За да го направи, трябваше да си намери някое безопасно място. Колкото до Искарал Пъст… „Сигурно в този момент си е там, в подножието на скалите, и вика на бок’аралите си да му пуснат въже…“

— Добре — каза той и се надигна. — Изглежда, трябва просто да продължим да вървим… докато не се появи подходящият момент и място.

— Маппо и Икариум не са се изгубили, нито са загинали — заяви с явно облекчение Крокъс, когато закрачиха отново.

— Нито пък Върховният жрец — добави Апсалар.

— Е — промърмори даруджистанецът, — два късмета наведнъж няма.

Фидлър помисли за трите дракона — къде се бяха дянали, какви ли задачи ги чакаха — но набързо изхвърли мисълта за тях от ума си. Появата им, изчезването им, а между едното и другото — тяхното пълно безразличие към четиримата смъртни, бе едно трезво напомняне, че светът е много по-голям от онова, което очертаваше собственият им живот, собствените им желания и цели. Привидно стремглавото им гмуркане в това пътешествие се бе оказало в действителност само няколко жалки стъпки, толкова важни, колкото щъкането на някоя мравка.

„Световете продължават своя живот, извън нас, безкрайни, разгръщащи се сказания.“

Видя с вътрешния си взор как се простират хоризонтите във всички посоки и докато те растяха и се отдалечаваха главоломно, самият той ставаше все по-дребен и нищожен.

„Всички сме самотни души. Струва си човек да изпита тази нищожност, иначе заблудата, че държиш света в ръцете си, че си негов господар, е смазваща. А ние, изглежда, сме вид, твърде склонен да се поддава на тази заблуда. Непрекъснато.“

Воините на Корболо Дом празнуваха своя триумф в часовете на мрака. Звуците на пиршеството се носеха в нощта и придаваха на въздуха хладнина, нямаща нищо общо с физическата реалност на душния мрак.

В града, точно срещу северната порта, имаше един широк площад, който обикновено се използваше за стоянка на отбиващите се кервани. Сега беше пълен с бежанци. Задачата с настаняването им щеше да почака, докато се удовлетворят по-спешните нужди — храна, вода и медицински грижи.

Командир Блистиг беше възложил тези грижи на гарнизона си и войниците му се трудеха неуморно, отвръщайки по този начин на собствената си нужда да реагират на вражеския триумф извън стените. Колтейн, уикците и Седма бяха дали живота си за хората, за които сега се грижеше стражата. Грижата за препатилите какво ли не бежанци бързо се превърна в жест, ангажирал изцяло бойците.

Но и други напрежения бяха натежали във въздуха.

„Последното жертвоприношение беше ненужно. Можехме да ги спасим, ако не ни командваше тоя страхливец.“ Два вида чест се бяха сблъскали в неизбежен конфликт — дългът да спасиш живота на своите съюзници и дисциплината пред командната структура на Малазан — и от този сблъсък сега десет хиляди опитни войници се чувстваха прекършени.

Дюйкър обикаляше безцелно между бежанците. От време на време в помътения му взор изплуваха фигури и лица, мърморещи нещо безсмислено: казваха неща, за която вярваха — надяваха се, — че могат да ги утешат. Уикските младежи бяха прибрали Нил и Недер и ги пазеха със свирепост, на която никой не смееше да се опълчи. Безброй бежанци бяха измъкнати току от Портите на Гуглата и сега всеки от тях бе източник на непокорно предизвикателство — то се четеше в блесналите им очи и зъбатите им усмивки.

Дюйкър бе намерил собственото си забвение някъде дълбоко в себе си и нямаше никакво желание да напусне този затъпяващ сетивата уют. Докато се криеше там, болката можеше само да го гложди по краищата, а тези краища ставаха сякаш все по-отдалечени.

Понякога все пак до ума му стигаха думи, разни офицери и войници му съобщаваха подробности, за които явно смятаха, че би трябвало да знае. Предпазливостта, с която му ги съобщаваха, не беше нужна, тъй като знанието попиваше у него, оголено от каквото и да било чувство. Дюйкър беше станал неуязвим.

„Силанда“ с нейния товар с ранени войници не беше пристигнала, разбра той от един уикски младеж, казваше се Темулар. Флотата на адюнкта Тавори била на не повече от седмица път. Корболо Дом вероятно щял да предприеме обсада, тъй като армията на самата Ша’ик била тръгнала на поход от Рараку, армия два пъти по-голяма от тази на ренегата Юмрук. Малик Рел се бил прибрал с Върховния юмрук Пормквал в двореца. План се оформял, план да се нанесе жестока мъст, и този план бил само на няколко часа от началото си…

Дюйкър примига и се опита да се съсредоточи върху човека, който му говореше това, човека, който му съобщаваше вестта с напрегнат глас. Но когато разсъдъкът се върна с цялата си сурова бруталност, умът му отново се отдръпна. Твърде много болка бе утаена във всички спомени, свързани с будността. Дюйкър отстъпи назад, замаян.

Човекът пред него протегна силната си ръка, стисна го за яката и го придърпа към себе си. Обраслата с четина уста се движеше, оформяше думи — настоятелни, гневни думи.

— … само чрез теб, историко! Въпросът е в преценката, не разбираш ли? Единствените сведения, които сме получили досега, са от оня благородник, Нетпара. Но ни трябва войнишка оценка — разбираш ли? Проклет да си, почти се съмва!

— Какво? За какво ми говорите?

Лицето на Блистиг се изкриви.

— Малик Рел е влязъл под кожата на Пормквал. Гуглата само знае как, но е успял! Ще ударим армията на Корболо Дом — след по-малко от час, докато още е пиян, докато още е изтощен от пира. Ще излезем в атака, Дюйкър! Разбра ли ме?

„Жестоко… толкова жестоко…“

— Колко души има тук? Трябват ни точни преценки…

— Хиляди. Десетки хиляди. Стотици…

— Мислете, по дяволите! Ако успеем да смажем тези кучи синове… преди да е дошла Ша’ик…

— Не знам, Блистиг! Войската им растеше с всяка прокълната от Гуглата левга!

— Според Нетпара те са по-малко от десет хиляди…

— Той е глупак.

— Освен това приписва вината за смъртта на хиляди невинни бежанци на Колтейн…

— К… какво? — Историкът се олюля и ако не беше ръката на Блистиг, щеше да рухне.

— Не разбираш ли? Без теб, Дюйкър, тази версия за случилото се ще се наложи. Вече се разпространява и това е адски обезпокоително. Увереността се руши — желанието за възмездие отслабва…

Нямаше нужда от повече. Нещо го разтърси и той изправи рамене. Очите му блеснаха.

— Къде е той? Нетпара! Къде е?

— През последните два часа беше с Малик Рел и Пормквал.

— Заведи ме при тях.

Зад тях отекнаха един след друг няколко рога — сигнал за сбор. Погледът на Дюйкър се плъзна покрай командира към бойците,

събиращи се в строй. Погледна към небето. Звездите гаснеха в предутринната светлина.

— Кълна се в бивните на Финир — изръмжа Блистиг. — Вече може да е късно…

— Заведи ме при Пормквал — при Малик Рел…

— Хайде тогава. Да побързаме.

Бежанците се бяха размърдали. Войниците крачеха сред тях да разчистят площада за армията на Върховния юмрук.

Блистиг си запробива път през тълпата, Дюйкър вървеше на крачка зад него.

— Пормквал заповяда гарнизонът ми да излезе с тях — каза Блистиг. — Като ариергард. Това е в противоречие със задълженията ми. Задачата ми е да браня града, но Върховният юмрук заговорничи с част от войниците ми, ротите се обезкървяват. Хората с мен вече са по-малко от триста души, едва ще стигнат да удържим стените. Особено след като Червените мечове са арестувани…

— Арестувани? Но защо?

— Пормквал не смее да им се довери.

— Глупак! Та това са най-верните войници на Империята, които съм срещал…

— Съгласен съм, историко. Но мнението ми няма никаква стойност…

— А моето по-добре да го нямах — отвърна Дюйкър.

Блистиг спря и го изгледа.

— Ти поддържаш ли решението на Върховния юмрук за атака?

— В името на Гуглата, не!

— Защо?

— Защото не знаем колко са отвън. По-разумно е да изчакаме Тавори, а още по-разумно — да оставим Корболо да хвърли воините си срещу тези стени.

Блистиг кимна.

— Тук можем да ги накълцаме на парчета. Въпросът е можеш ли да убедиш Пормквал във всичко, което каза току-що?

— Ти го познаваш — отвърна Дюйкър. — Аз — не.

Командирът се намръщи.

— Да вървим.

Знамената на армията на Върховния юмрук се развяваха високо над групата конници в началото на широкия булевард, извеждащ от площада. Блистиг поведе историка право към тях.

Дюйкър видя Пормквал — беше възседнал великолепен боен кон. Бронята на Върховния юмрук беше пищно украсена, по-скоро като за бляскав парад, отколкото за битка. Отрупаната със скъпоценни камъни дръжка на широк гризиански меч стърчеше над едното му бедро; шлемът му беше увенчан с изковано от злато слънце. Лицето му изглеждаше болнаво и безкръвно.

Малик Рел седеше на бял кон до Върховния юмрук, заметнат с копринен плащ и без оръжие, с увит около главата небесносин тюрбан. Обкръжаваше ги тълпа от офицери, конни, както и пеши, и сред тази група Дюйкър видя Нетпара и Пулик Алар.

Щом погледът му се спря на двамата благородници, в очите му нахлу кръв. Дюйкър ускори крачките си и подмина Блистиг, но силната ръка на командира го спря и го дръпна назад.

— Това го остави за по-късно, историко. Сега ни чака по-неотложна задача.

Разтреперан, Дюйкър едва успя да смири гнева си и да кимне.

— Хайде. Върховният юмрук ни видя.

Пормквал изгледа хладно Дюйкър, после заговори — гласът му беше писклив.

— Историко, пристигате тъкмо навреме. Днес имаме две задачи за вас и за двете присъствието ви е необходимо.

— Върховен юмрук…

— Тишина! Ако ме прекъснете още веднъж, ще заповядам да ви отрежат езика! — Замълча, овладя се и продължи: — Първо, вие ще ни придружите лично в предстоящото сражение. За да бъдете свидетел как подобава да се справи един истински пълководец с тази сган. Продажбата на живота на невинни бежанци не е сделката, която аз правя — няма да се повторят повече предишните трагедии, доскорошните престъпления и измяна! Глупците отвън току-що налягаха да спят — и ще си платят за тази своя глупост, уверявам ви.

— След това, след като ренегатите бъдат избити, ще се заемем с другите свои задължения, сред които на първо място — да арестуваме вас и военните магьосници Нил и Недер — последните останали „офицери“ на Колтейн. И ви уверявам, наказанието, след като бъдете

осъден, ще подобава на тежестта на извършените от вас престъпления. — Махна на един от адютантите си и той изведе коня на Дюйкър. — Уви, животното ви съвсем не е в добра форма, но смятам, че ще ви свърши работа.

— Командир Блистиг, пригответе войниците си за марш — продължи Пормквал. — Желаем да останете в ариергард, на не повече, нито на по-малко от триста крачки зад нас. Вярвам, че това е във възможностите ви — ако не, уведомете ме веднага и с удоволствие ще поставя на ваше място някой друг, който да командва гарнизона.

— Слушам, Върховен юмрук. Задачата е във възможностите ми.

Погледът на Дюйкър се плъзна към Малик Рел и за миг историкът се учуди на доволната усмивка, пробягала по лицето на жреца. „Стари обиди, разбира се. Не си човек, с когото може да се влиза в пререкание, нали, Рел?“

Историкът отиде мълчаливо до коня си и го яхна. Погали го леко с ръка по врата.

Първите ескадрони полутежка конница се бяха построили при портите. Излезеха ли през тях, нямаше да губят време — конниците веднага щяха да се раздвоят в бърза, помитаща маневра, с цел да обкръжат стана на Корболо, докато пехотата се изсипва през портата, за да се подреди в здрави фаланги и да тръгне в марш към вражеската позиция.

— Историко.

Дюйкър се обърна. Викаше го Нетпара.

Благородникът се усмихваше.

— По-уважително трябваше да се държиш с мен. Предполагам, че вече го разбираш, макар да е твърде късно за теб.

Нетпара изобщо не забеляза как Дюйкър измъкна ботуша си от стремето.

— Заради обидите, които нанесе над особата ми… затова, че си позволи да ми посегнеш, историко, ще страдаш…

— Не се съмнявам — прекъсна го Дюйкър. — Ето ти и една последна обида. — Обкованият връх на ботуша му се вряза в гърлото на благородника и после — нагоре. Трахеята изпращя, главата се люшна назад и вратът изпука, Нетпара залитна назад и рухна тежко на каменните плочи. Очите му зяпнаха невиждащи в изсветляващото небе.

Пулик Алар изпищя.

Около историка се струпаха войници с извадени мечове.

— Разбира се — сви рамене Дюйкър. — С най-голяма радост чакам края на всичко това…

— Няма да имаш тоя късмет — изсъска пребледнял от гняв Пормквал.

Дюйкър се изсмя.

— Нали ме осъди вече като екзекутор, какво там значи още един повече, лайно такова? — Премести погледа си към Малик Рел. — Колкото до теб, джисталецо, само ела насам — животът ми още не е свършил.

Историкът не забеляза — а и никой друг — появата на един капитан от гарнизона на Блистиг. Канеше се да заговори на Дюйкър — да го уведоми за благополучното връщане на едно дете на родния му дядо. Но думата „джисталец“ го накара да се вцепени, да се облещи и да се отдръпне.

Точно тогава се отвориха портите и конните части се изляха навън. Пехотните полкове надигнаха оръжията и вълни пробягаха по железните им редици.

Кенеб отстъпи още крачка назад с тази единствена дума, отекнала в ума му. Знаеше я отнякъде, но не можа да си спомни откъде — тя кънтеше като тревожен звън в смутения му разсъдък. Някакъв вътрешен глас му крещеше, че на всяка цена трябва да намери Блистиг — все още не знаеше защо, но беше съдбоносно важно…

Но времето за това беше изтекло.

Кенеб зяпна напиращата към разтворените порти армия. Заповедта беше дадена и напорът не можеше да се спре.

Капитанът отстъпи още крачка назад, забравил за думите, които трябваше да предаде на Дюйкър. Без да забележи, се спъна в тялото на Нетпара, обърна се и побягна.

След шейсет крачки в ума му изведнъж нахлу споменът кога и как за първи път бе чул думата „джистал“.

Дюйкър излезе на равнината с конните офицери.

Армията на Корболо Дом като че ли препускаше пред тях в панически бяг — но историкът забеляза, че не изпускат оръжията си и

се изтеглят в ред от могилата и по отсрещния склон. Конницата на Върховния юмрук препускаше устремно от двете им страни, бързо догонваше пешаците и напираше, за да ги обкръжи напълно. И двете крила вече се скриваха от погледа му — навлизаха между пръснатите хълмове на древните гробници.

Пехотните полкове на Върховния юмрук крачеха два пъти по-бавно, мълчаливи и напрегнати. Не можеха да се надяват, че ще догонят бягащата вражеска армия, преди конницата да довърши обкръжението и да затвори всички пътища за отстъпление.

— Точно както предсказахте, Върховен юмрук! — изрева Малик Рел на Пормквал, докато се носеха напред в галоп. — Побягнаха!

— Но няма да се измъкнат, нали? — изсмя се подрусващият се на седлото Пормквал.

„Богове на Бездната! Върховният юмрук дори не може да язди.“

Гонитбата ги отведе до билото и след това надолу по първата могила, между труповете на Седма и на уикците. Телата — със смъкнати доспехи — се въргаляха на широк откос на североизток, очертали последния маршрут на отстъпващия с бой Колтейн по склоновете на следващата могила, после около основата на още по-задната. Дюйкър едва надмогваше желанието да огледа тези тела, да потърси познати лица, свити в непознатия гърч на смъртта. Но гледаше право напред, към бягащите врагове.

От време на време Пормквал забавяше скоростта, за да остане в ядрото на пехотата. Крилата на конницата бяха отишли някъде напред и не се появяваха отново. Междувременно хилядите отстъпващи войници се криеха зад могилите, като изоставяха купища плячка.

Върховният юмрук и армията му заобикаляха тези препятствия и продължаваха гонитбата, докато не стигнаха до една широка клисура, пълна с бягащи врагове, които започнаха да се катерят по полегатите склонове. Прах се вдигна по билата на изток, на запад и точно пред тях.

— Обкръжението е завършено! — извика Пормквал. — Вижте прахта!

Дюйкър се намръщи. До ушите му смътно стигаше шум на битка. След малко той взе да затихва, а прахта се сгъсти и стана по-непроницаема.

Пехотата навлезе в клисурата.

„Тук нещо не е наред…“

Бягащите войници вече стигнаха до билата от всички страни, освен южната, но вместо да продължат в паника, започнаха да забавят, заизваждаха оръжията си и започнаха да се обръщат.

Прашната завеса зад тях се издигна високо, а после от нея започнаха да се появяват конници — не конницата на Пормквал, а племенни ездачи. След миг пръстенът от пехотинци започна да се стяга, с новите и нови редици, които се вливаха в него.

Дюйкър се извърна рязко в седлото си. На юг клисурата беше затворена като с черна порта от конницата на Седемте града.

„И така, влязохме в най-простия капан. И оставихме Ейрън без защита…“

— Малик! — изкрещя Пормквал и дръпна юздите. — Какво става?

Главата на жреца се въртеше на всички страни, зяпнала.

— Измяна! — изсъска той. Обърна рязко белия си кон и очите му се приковаха в Дюйкър. — Това е твое дело, историко! Част от сделката, за която намекна Нетпара! Не само това, виждам магията около теб — свързал си се с Корболо Дом! Богове, какви глупци сме били!

Без да го слуша, Дюйкър примижа и се загледа на юг. Беше ясно, че конните крила на Пормквал са унищожени.

— Обкръжени сме! Те са десетки хиляди! Ще ни избият до крак! — Разпенен, Върховният юмрук посочи с пръст към историка. — Убийте го! Убийте го веднага!

— Стойте! — извика Малик Рел. И се обърна към Пормквал. — Моля ви, Върховен юмрук, това го оставете на мен, моля ви! Уверявам ви, че ще получи точно каквото заслужава!

— Както кажеш, но… — Пормквал се огледа гневно. — Какво ще правим сега, Малик?

Жрецът посочи на север.

— Ето, идват конници с бяло знаме… да видим какво предлага Корболо Дом, Върховен юмрук! Какво имаме да губим?

— Не мога да говоря с тях! — изломоти Пормквал. — Не мога да мисля! Малик… моля те!

— Е, добре — отстъпи джисталският жрец, обърна коня си, заби шпори в хълбоците му и препусна през сгъстените редици на

заклещената в капан армия на Юмрука.

По средата на далечния северен склон конниците се срещнаха. Преговорите продължиха по-малко от минута и Малик препусна назад.

— Ако натиснем назад, можем да прекършим частите на юг — заговори кротко Дюйкър на Върховния юмрук. — Едно изтегляне с бой до градските порти…

— Дума да не съм чул повече от теб, предател с предател!

Малик Рел се върна. На лицето му се беше изписала надежда.

— На Корболо Дом кръвопролитията са му омръзнали, Върховен юмрук! Вчерашното клане му стига!

— Какво предлага тогава?

— Единствената надежда за нас, Върховен юмрук. Трябва да заповядате на армията си да сложи оръжие — да го подреди по краищата на клисурата и да се изтегли в средата. Ще бъдат военнопленници и поради това към тях ще се прояви милост. Колкото до вас и мен, ще ни вземат като заложници. Когато пристигне Тавори, ще се уреди почетното ни връщане. Върховен юмрук, мисля, че нямаме друг избор…

Странна отпадналост обзе Дюйкър. Разбираше, че каквото и да каже, не може да склони Върховния юмрук. Слезе бавно от седлото, бръкна под корема на коня и заотвързва ремъците.

— Какво правиш, предателю? — изръмжа Малик Рел.

— Пускам коня си на свобода — кротко отвърна историкът. — Врагът няма да се интересува от него — твърде измършавял е, за да им върши работа. Ще се върне в Ейрън — това е най-малкото, което мога да направя за него. — Свали седлото, хвърли го на земята, след което измъкна юздечката от устата.

Жрецът го изгледа още един миг, леко намръщен, след което отново се обърна към Пормквал.

— Чакат отговора ни.

Дюйкър пристъпи към коня и го погали по меката муцуна.

— И се пази — прошепна в ухото му.

После отстъпи назад и го плесна по задницата. Конят подскочи, обърна се и затича на юг. Дюйкър знаеше, че ще го направи.

— Имам ли избор? — прошепна Пормквал. — За разлика от Колтейн, аз съм длъжен да се погрижа за войниците си… животът им е

по-важен от всичко друго… мирът ще се върне на тази земя, рано или късно…

— Хиляди и хиляди, мъже и жени, бащи и майки ще благославят името ви, Върховен юмрук. Ако се биете сега, ако приемете горчивия и безсмислен край, ще проклинат името ви цяла вечност.

— Не мога да допусна това — съгласи се Пормквал. И се обърна към офицерите си. — Сложете оръжие. Предайте заповедта ми — всички оръжия да се положат в краищата и бойците да се оттеглят в средата на клисурата…

Дюйкър изгледа четиримата капитани, които мълчаливо слушаха командите на Върховния юмрук, после извърна очи.

Разоръжаването отне почти час. Войниците на Малазан предаваха оръжието си в пълно мълчание. Трупаха го на камари встрани от фалангите, след това се изтегляха и накрая се престроиха в плътни настръхнали редици в средата на сухото корито.

Тогава племенните конници бавно се спуснаха от склоновете и прибраха оръжието. След още двайсет минути десетхилядната малазанска войска стоеше струпана в клисурата, обезоръжена и безпомощна.

Авангардът на Корболо Дом се отдели от силите по северния хребет и подкара надолу към позицията на Върховния юмрук.

Дюйкър видя Камъст Релой, шепа бойни главатари, две невъоръжени жени, най-вероятно бяха военни магьосници, както и самия Корболо Дом, невисок набит полунапанец, с обръсната до голо глава и с лице, нашарено с белези. Усмихваше се, когато се спря със свитата си пред Върховния юмрук, Малик Рел и другите офицери.

— Добре я свърши — изръмжа на жреца.

Джисталецът слезе от коня, пристъпи напред и се поклони.

— Предавам ви Върховния юмрук Пормквал и неговите десет хиляди. Освен това ви предавам града Ейрън, в името на Ша’ик…

— Грешиш — изсмя се горчиво Дюйкър.

Малик Рел изненадано се извърна към него.

— Какви ги говориш пък сега, старче?

— Изненадан съм, че не си го забелязал — отвърна историкът. — Злорадството, изглежда, те е заслепило. Погледни по-внимателно

частите наоколо, особено онези на юг…

Очите на Малик се присвиха към струпаните обезоръжени полкове и лицето му пребледня.

— Блистиг!

— Явно командирът и гарнизонът му са решили да изостанат, в края на краищата. Да, не са повече от триста, но и двамата знаем, че това ще стигне — за около седмица, докато пристигне Тавори. Стените на Ейрън са високи и добре натъпкани напоследък с отатарал, убеден съм — срещу магьосничество. Всъщност като си помисля, мога да предскажа, че в момента по тези стени стоят и Червени мечове освен хората от гарнизона. Измяната ти се провали, джисталецо. Ти се провали.

Жрецът замахна и опакото на ръката му изпращя в лицето на Дюйкър. Историкът се завъртя от дивашкия удар — пръстените по ръката раздраха едва зарасналата плът на устните и брадичката му. Той се строполи на земята и усети как нещо се пръсна до гърдите му.

Надигна се; кръв бе оцапала изтерзаното му лице. Погледна земята: очакваше да види парченца стъкло, но нямаше нищо. И на верижката на врата му нямаше нищо.

Две ръце го вдигнаха грубо на крака и го обърнаха към Малик Рел.

— Твоята смърт ще е… — почна запенено жрецът.

— Млъкни! — изръмжа Корболо и изгледа Дюйкър. — Ти си историкът, който яздеше с Колтейн.

Дюйкър се обърна към него и каза:

— Да.

— И си войник.

— Ти го каза.

— Казах го, и затова ще умреш с тези войници, не по-различно от…

— Смяташ да избиеш десет хиляди невъоръжени мъже и жени ли, Корболо Дом?

— Смятам да осакатя Тавори още преди крачето й да е стъпило на този континент. Смятам да я разгневя толкова, че да не може да мисли. Смятам да разбия тази фасада, за да мечтае за мъст дни и нощи и това да отравя всяко нейно решение.

— Винаги си си въобразявал, че си най-суровият Юмрук на Империята, нали, Корболо Дом? Мислиш си, че жестокостта е добродетел…

Пълководецът със синкавото, надраскано от белези лице само сви рамене.

— По-добре отивай при другите, Дюйкър — един войник от армията на Колтейн заслужава поне това. — След което се обърна към Малик. — Милостта ми обаче не се простира и до онзи войник, чиято стрела ни отне удоволствието с Колтейн. Къде е той, жрецо?

— Изчезна, уви. Видяхме го за последен път, когато стреля. Блистиг накара войниците си да го търсят навсякъде, но без успех. Дори и да го е намерил вече, боя се, че е в гарнизона.

Юмрукът-ренегат се намръщи.

— Много разочарования за един ден, Малик Рел.

— Корболо Дом! — изхленчи Пормквал; на лицето му все още бе изписано неверие. — Не разбирам…

— Явно, че не разбираш — отвърна командирът с отвращение. — Джисталец, наумил ли си нещо по-особено за тоя тъпак?

— Не. Той е ваш.

— Не мога да го възнаградя с достойното жертвоприношение, което съм определил за тези войници. Боя се, че това би оставило горчив вкус в устата ми. — Корболо Дом се поколеба, после въздъхна и махна вяло с ръка.

Тълварът на един от бойните главатари изсвистя зад Върховния юмрук и отсечената му глава литна във въздуха. Бойният кон на Пормквал подскочи уплашено и препусна между невъоръжените бойци, понесъл безглавия си товар. Трупът на Върховния юмрук яздеше с изящество, каквото Пормквал не бе притежавал приживе. Няколко души хванаха уплашения кон и тялото на Пормквал се хлъзна на една страна, и падна в чакащите го ръце.

Навярно беше само въображението му, но Дюйкър си помисли, че чува съвсем ясно дрезгавия смях на един бог.

Клинове не липсваха, но им отне ден и половина, докато и последният крещящ пленник бе прикован на последния висок кедър покрай Ейрънския път.

Десет хиляди мъртви и издъхващи малазанци се взираха отгоре в широкия имперски военен път — очи невиждащи и очи неразбиращи, беше все едно.

Дюйкър беше последният — забиха ръждивите железни клинове в китките и под раменете му, за да го държат високо на оплискания с кръв дървесен ствол. Други клинове забиха в глезените, в прасците и бедрата.

Болката не можеше да се сравни с нищо преживяно досега. Но още по-лошо бе осъзнаването, че ще го придружава в сетния му път чак до неизбежната безсъзнателност, а с нея — още една травма — и образите, които пареха в ума му: тези близо четиридесет часа, докато го бутаха по Ейрънския път, за да гледа един по един всички тези десет хиляди войници, вливащи се в масовото разпятие във верига от страдания, изпънала се на цели десет мили, всяка брънка — десетки мъже и жени, приковани на всяко поредно дърво, на всяко свободно място по високите грамадни стволове.

Историкът отдавна беше надмогнал потреса, когато най-сетне дойде и неговият ред, като последния войник, който трябваше да се влее в човешката верига, и го повлякоха към дървото и нагоре по скелето, притиснаха го към грапавата кора, с изпънати настрана ръце, когато усети хладното захапване на железните клинове, впити в кожата му, и после, когато чуковете замахнаха, взривилата се болка, от която червата му се изпразниха, и го оставиха сам, изцапан с пикня и изпражнения, да се гърчи. Най-голямата болка дойде, когато скелето се смъкна под него и цялата му тежест провисна на приковалите го клинове. До този момент той все още искрено вярваше, че е преживял толкова агония, колкото е способен да преживее човек.

Ала грешеше.

Сякаш след цяла вечност, през която безкрайният писък на изтерзаната му плът бе изцедил всичко от него, се появи хладна, спокойна яснота, и мислите, вяли и зареяни без посока, се надигнаха в гаснещия му ум.

„Призракът на джага… защо си мисля за него сега? За онази вечност, изпълнена със скръб? Какво е за мен той? Какво е вече който и да е или каквото и да е за мен? Най-сетне чакам Портата на Гуглата — времето за спомени, за съжаления и за разбиране свърши. Трябва вече да го разбереш, старче. Твоята безименна пехотинка те чака, а и

Бълт, и ефрейтор Лист, и Лъл, и Сълмър, и Минсър. Калам и Хеборик също, сигурно. Вече оставяш едно място, населено с непознати, и отиваш в място, пълно с приятели.“

„Така поне твърдят жреците на Гуглата.“

„Това е последният дар. Приключих с този свят, защото съм сам в него. Сам.“

Призрачно лице с щръкнали бивни изпъкна пред вътрешния му взор и макар никога да не го беше виждал, той знаеше, че джагът го е намерил. Дълбоко състрадание бе изпълнило нечовешките очи на съществото, състрадание, което Дюйкър не можеше да разбере.

„Защо скърбиш, джаг? Та аз няма да обитавам вечността като теб. Няма да се върна тук, нито ще изстрадвам отново смъртното страдание, нито страданието на живия. Гуглата скоро ще ме благослови, джаг — няма нужда да скърбиш…“

Тези мисли отекнаха само за миг, а после раздраното лице на джага се стопи и тъмнината обгърна историка, притисна го и го погълна.

А с нея секна и будността.

23.

Ласийн Тавори прати
през бурните морета
да стисне тя ръката на Колтейн;
но щом се свиха пръстите й,
държеше костите на врана.

„Бунтът на Ша’ик“
Ву

Калам се хвърли в сенките при основата на някаква ниска олющена стена и придърпа още топлия труп върху себе си. Сниши глава съвсем до земята и замря, затаил дъх.

След няколко мига по каменните плочи на улицата се чуха тихи стъпки и нечий глас изсъска да спрат.

— Гонили са го — прошепна друг от преследвачите му. — И ги е срещнал в засада — тук. Богове! Що за човек е той?

Заговори трети Нокът — този път гласът бе женски.

— Не може да е отишъл далече…

— Разбира се, че е наблизо — сопна се водачът им, който бе заповядал да спрат. — Все пак няма крила, нали? Нито е безсмъртен, нито е защитен от магията на оръжията ни — повече приказки не искам, чухте ли ме? Хайде пръснете се — ти натам, а ти — натам. — Хладният дъх на магия прониза въздуха. — Аз ще остана в средата — добави водачът им.

„Да бе. И невидим при това. Което значи, че ще си първият, кучи сине.“

Калам чу стъпките на двамата. Знаеше как ще вървят: двамата по фланговете щяха да тръгнат напред, водачът им — скрит от заклинанието — леко назад, с очи, шарещи между двамата, оглеждащи

уличките, покривите, с по един арбалет във всяка ръка. Изчака още миг, след което бавно и много тихо се измъкна изпод трупа.

Застъпва съвсем безшумно с босите си крака и излезе на улицата. За човек, който знае какво да търси, появата на тъмното петно на двайсет крачки напред беше едва доловимо. Заклинанието не беше лесно за поддържане, а отзад неизбежно отслабваше и Калам успя смътно да различи очертанията на фигурата.

Запромъква се напред като готов да нападне леопард. Единият му лакът се натресе в основата на черепа на водача и го уби моментално. Успя да хване единия от арбалетите, преди да издрънчи върху камъните, но другият му се измъкна, изтрещя и се запързаля по влажните плочи. Убиецът изруга наум и продължи атаката си, като зави вдясно, на двайсет крачки зад фланговия от същата страна.

Скочи и залегна по очи, щом чу приглушеното изщракване на арбалета. Усети как стрелата раздра наметалото му. След това се претърколи в близката уличка, в някакво сметище. Побягнаха плъхове, той също побягна към по-дълбоките сенки навътре.

Вляво видя някаква ниша, вмъкна се в нея и смъкна и своя арбалет. И зачака с двете оръжия в ръце.

Жената се появи точно пред него, няма и на шест крачки разстояние.

В мига, в който Калам стреля, тя залегна и се превъртя — и той разбра, че не е улучил. Нейната кама обаче намери целта си. Острието, което блесна от ръката й, се заби с тъп звук под дясната му ключица. Второто метнато оръжие — желязна звезда — затрептя в дървената врата до лицето му.

Той натисна спусъка на втория арбалет. Стрелата улучи жената ниско в корема и тя издъхна от бързодействащия бял паралт още докато тялото й падаше.

Калам все още беше жив — оръжието, забило се в гърдите му, сигурно бе чисто. Той клекна долу, остави двата арбалета на земята и изтръгна ножа.

Другите си оръжия вече беше използвал, оставаха му клещите и торбата с пирони.

Последният преследвач беше близо, изчакваше Калам да се появи — и знаеше съвсем точно къде се е скрил. Тялото, лежащо отпред, го показваше съвсем ясно.

„А сега какво?“

Дясната половина на ризата му беше мокра и лепкава и той усещаше как топлата кръв се стича по тялото му. Беше третата му сравнително малка рана за тази нощ — една метателна звезда го беше улучила в гърба по време на предпоследната схватка. Такива оръжия никога не се мажеха с отрова — твърде рисковано беше за хвърлящия, дори да е с ръкавици. Дебелата ковашка риза беше поела по-голямата част от удара, а звездата беше смъкнал, като отърка гръб в стената.

Душевната му дисциплина в забавянето на изтичането на кръв от рани беше на път да рухне. Отслабваше, и то бързо.

Калам се огледа. Долнището на дървената тераса беше точно над него, двете боядисани железа, на които се държеше, бяха на седем стъпки над земята. С един скок можеше да се покатери горе, но щеше да е доста шумно, а и щеше да е безпомощен, докато се прехвърля.

Измъкна клещите, стисна окървавения нож между зъбите си, бавно се изправи и посегна нагоре. Челюстите на клещите стиснаха конзолата.

„Дали проклетото нещо ще издържи тежестта ми?“

Стиснал здраво дръжките, напрегна мишци и започна да се издърпва нагоре, сантиметър по сантиметър. Конзолата дори не изскърца — сигурно продължаваше дълбоко навътре в каменната стена. Той продължи да се издърпва нагоре.

Предизвикателството бе в това да запази пълна тишина, тъй като и най-малкият шум щеше да привлече вниманието на дебнещия го. Разтреперан, Калам започна да вдига краката си нагоре, малко по малко. Сви единия още по-нависоко, изви го със стъпалото напред, през триъгълния отвор над конзолата.

Сега можеше да отпусне ръце и рамене. Увисна на конзолата.

Ноктите обичаха играта на изчакване. Надпреварваха се в надиграването с търпение. Преследвачът му явно беше решил, че сегашното е точно такава игра, и смяташе да я спечели.

„Е, добре, но не играя по твоите правила.“

Вдигна клещите и опипа с тях терасата. В това беше най-големият риск, тъй като нямаше никаква представа какво може да има на нея. Заопипва с клещите, докъдето можеше да стигне ръката му, след това и пода.

Ножът все така бе стиснат между зъбите му и той усещаше в устата си вкуса на собствената си кръв. Хвана се за ръба на терасата, бавно издърпа тежестта си от скобата и се надигна. Преметна единия си крак горе и след миг вече се беше присвил на терасата.

Огледа се. Глинени грънци с най-различни билки, фурна за печене на хляб върху тухлена основа в единия край — лъхаше горещина в плувналото му в студена пот лице.

Имаше само една врата — единствения изход от терасата.

А после погледът му срещна очите на едно дребно куче, присвило се от другата страна, срещу фурната. С черна козина, мускулесто и с муцуна и уши като на лисица, то дъвчеше останките на един плъх и докато дъвчеше, следеше всяко движение на Калам със зорките си черни очи.

Калам много тихо въздъхна. „Поредният повод за съмнителна слава на град Малаз: малазкият плъхояд, гледан заради безумното си безстрашие.“ Човек не можеше да предскаже какво ще направи проклетото псе, след като реши, че е привършило с яденето. Можеше да ти оближе ръката. Можеше да ти отхапе носа.

Изгледа го как подуши разкъсаното месо между лапите си, после го нагълта и задъвка, без да изпуска Калам от очи. Накрая нагълта и опашката на плъха, задави се за миг и изкашля хрипливо — след която успя да я глътне наведнъж.

Плъхоядът облиза лапите си, клекна, облиза муцуната си и накрая се озъби срещу плувналия в кръв убиец.

Лаят избухна в нощта толкова свиреп, че плъхоядът чак се разтърси.

Калам се хвърли към перилото. Видя под себе си долу в уличката мълниеносно движение и се хвърли право към него, с ножа в лявата ръка.

Още докато падаше, разбра, че с него е свършено. Самотният му преследвач си беше намерил подкрепление — още цяла една Ръка.

Заклинанието изригна нагоре и го удари като огромен юмрук. Ножът излетя от изтръпналите му пръсти. Тялото му се изви и отхвърча настрана, променило траекторията си от атаката на мага, и се натресе в каменната настилка.

Безумният лай отгоре не спираше.

Онзи, върху когото Калам искаше да скочи, се хвърли напред и двата ножа блеснаха в ръцете му. Калам изпъна крака и изрита, но мъжът ловко се извъртя. Двете остриета забърсаха ребрата на Калам, а челото на нападателя се натресе в носа му и пред очите му засвяткаха звезди.

Миг след това, докато преследвачът му се отдръпваше, след като го бе проснал на земята, и вдигаше двата ножа, върху главата му се стовари озъбено и ръмжащо черно кълбо. Острите като бръснач кучешки зъби разпраха лицето му и той изкрещя.

Калам спипа едната му китка, счупи я и измъкна ножа.

Нападателят му отчаяно мушкаше с другия нож, за да се защити от плъхояда, но без особен успех. Накрая изтърва оръжието и посегна да махне от себе си псето с ръце. Калам заби ножа в сърцето му.

Избута настрани трупа, надигна се… и видя, че е обкръжен.

— Можеш да си укротиш псето, Калам — каза една жена, явно водачката на Ръката.

Той погледна надолу — побеснялото животно не беше се спряло и кръвта швиртеше по камъните около главата и шията на нападателя.

— Уви — изръмжа Калам. — Не е мое. Макар да ми се ще да имах стотина такива зверчета. — Болката от счупения нос замъгли очите му. Сълзите, които потекоха от тях, се смесиха с кръвта, капеща от устните и брадичката му.

— О, Гуглата да го вземе дано! — Жената се обърна към един от хората си. — Убий го това проклето животно…

— Няма нужда — каза Калам, наведе се, хвана кучето за врата и го метна обратно на терасата. Плъхоядът изджавка уплашено, докато прехвърчаше през перилото, после задращи с нокти — беше се приземил благополучно.

Откъм вратата на терасата извика треперлив глас:

— Хайде, успокой се, миличко.

Калам изгледа изпод вежди водачката на Ръката.

— Е, добре. Викам да свършваме.

— С удоволствие…

Стрелата, която я прониза, я хвърли в прегръдката му и едва не наниза и самия него на разяденото острие, щръкнало между гърдите й. Четиримата останали преследвачи залегнаха. По улицата изтътнаха конски копита.

Зяпнал, Калам видя собствения си жребец — препускаше право към него, а присвита на седлото и размахала пехотинския арбалет, го пришпорваше Майнала.

Убиецът отскочи встрани за част от секундата, преди да са го стъпкали, докопа края на седлото и се метна зад Майнала. Тя тикна арбалета в ръката му.

— Прикривай ни!

Той се обърна назад, видя четиримата, които ги гонеха, и стреля. Преследвачите им пак залегнаха. Стрелата отхвърча от стената и издрънча в тъмнината.

Излязоха на някаква широка улица. Майнала обърна рязко жребеца наляво. Копитата изчаткаха и замятаха искри. Конят се понесе напред.

Пристанищният квартал на град Малаз представляваше триъгълник от тесни криви улици и посред нощ изглеждаше невъзможно да се препуска в пълен галоп наред. Следващите няколко минути Калам преживя най-безумната езда в живота си. Умението на Майнала беше главозамайващо.

След малко Калам се приведе към нея.

— Къде, в името на Гуглата, отиваме? Целият град гъмжи от Нокти…

— Знам, проклет да си!

Подкара жребеца по някакъв дървен мост. Убиецът погледна нагоре и видя горния квартал, а зад него — извисяващия се тъмен силует: стръмнината… и Твърдината на Мок на билото й.

— Майнала!

— Искаше императрицата, нали? Е, кучи сине, тя е ей там — в Твърдината на Мок!

„О! В сянката на Гуглата да затъна дано!“

Плочките поддадоха без никакъв звук. Студеният мрак погълна четиримата пътници.

Пропадането свърши изведнъж, с разтърсващия кокалите сблъсък с гладки лъскави каменни плочи.

Фидлър се надигна със стон — торбата с муниции на гърба му обаче беше непокътната. При падането бе наранил едва зарасналия си

глезен и болката беше непоносима. Стисна зъби и се огледа. Останалите като че ли си бяха още цели-целенички, пъшкаха и бавно се изправяха.

Намираха се в някакво кръгло помещение, също като онова, което бяха напуснали в Треморлор. За миг сапьорът се уплаши, че просто са се върнали там, но след това подуши солта във въздуха.

— Пристигнахме — промълви той. — Скръбният дом.

— Откъде си толкова сигурен? — попита недоверчиво Крокъс.

Фидлър опипа крака си и потръпна.

— Надуших Малазкия залив… вижте колко е влажен въздухът. Това не е Треморлор, момче.

— Но може да сме във всяка друга Къща, до всеки залив…

— Може — отстъпи сапьорът.

— Ами трябва просто да проверим — разумно предложи Апсалар. — Фидлър, ти май пак си счупи глезена.

— Да. Жалко, че го няма Маппо с неговите еликсири…

— Можеш ли да ходиш? — попита Крокъс.

— Нямам друг избор.

Бащата на Апсалар пристъпи до стъпалата и погледна надолу.

— Май има някой. Виждам запален фенер.

— Страхотно — измърмори Крокъс и извади ножовете си.

— Прибери ги — каза Фидлър. — Или сме гости тук, или сме мъртви. Я да се представим, а?

Слязоха надолу — Фидлър тежко се бе отпуснал на рамото на даруджистанеца, — минаха през една отворена врата и продължиха по коридора. В нишите от двете страни горяха фенери и от открехнатата врата отсреща струеше мигаща светлина.

Също като в Треморлор, в един алков по средата на коридора имаше броня, явно преживяла тежък бой.

Погледнаха я мълчаливо, после продължиха към отворената врата.

Влязоха в залата. Пламъците в каменната камина горяха като че ли без гориво, а странният мрак около краищата й показваше, че всъщност е малък портал, отварящ се към негаснещ огнен Лабиринт.

С гръб към тях и взрян в пламъците стоеше човек, облечен в халат с избелял охрен цвят. Беше едър, с широки рамене и поне седем

стъпки на ръст. Между плешките му се полюшваше дълга и дебела прошарена плитка, стегната на тила със сива верижка.

Без да се обръща, стражът заговори с нисък гърлен глас.

— Това, че не успяхте да доведете Икариум, се отбеляза.

— Всъщност не зависеше от нас — изсумтя Фидлър. — Маппо…

— О, да, Маппо — прекъсна го стражът. — Треллът. Много дълго остана с Икариум, изглежда. Има дългове, които стоят над приятелството. Древните го нараниха дълбоко, когато унищожиха цялото поселение и прехвърлиха вината за това на Икариум. Въобразиха си, че това ще е достатъчно. Необходим беше Наблюдател, на всяка цена. Онзи, който бе поел тази отговорност преди, се лиши сам от живота си. Месеци наред Икариум бродеше съвсем сам по света и заплахата беше огромна.

Думите пронизаха душата на Фидлър и го разкъсаха отвътре. „Но Маппо е убеден, че Икариум е разрушил родния му дом, избил е близките му, всички, които е познавал. Как сте могли да направите това?“

— Азатът от много време подготвяше това приношение, смъртни. — Едва сега мъжът се обърна. От тънката му уста стърчаха огромни бивни. Зеленикавата сбръчкана кожа му придаваше призрачен вид въпреки топлата светлина от огнището. Изгледаха ги очи с цвета на мръсен лед.

Фидлър се стъписа, видял нещо, в което не можеше да повярва — приликата беше толкова безпогрешна, всяка черта на това лице бе като огледална на другото. Умът му се замая.

— Синът ми трябва да бъде спрян — неговият гняв е отрова — каза джагът. — Някои отговорности стоят над приятелството, над всякакво родство дори.

— Съжаляваме — тихо промълви Апсалар. — Но задачата бе непосилна за нас, за всички, които виждате тук.

Хладните нечовешки очи я изгледаха.

— Може би си права. Мой ред е да се извиня. Но хранех толкова… надежди.

— Защо? — прошепна Фидлър. — Защо е толкова прокълнат Икариум?

Джагът килна глава, после пак се обърна към огъня.

— Ранените Лабиринти са опасно нещо. Раняването на Лабиринт е много по-опасно. Синът ми се опита да ме освободи от Азата. Не успя. И беше… увреден. Не разбра — вече никога няма да го разбере, — че аз съм доволен да остана тук. Малко места могат да се намерят във всички селения, които да предложат мир за един джагът, или по-скоро такъв мир, какъвто можем да постигнем. За разлика от вашия вид, ние копнеем за самота, защото в нея е единственото ни спасение.

Отново се извърна към тях.

— За Икариум, разбира се, тъкмо в това се крие поредната ирония. Лишен от паметта си, той не може да разбере какво го е мотивирало някога. Нищо не знае за ранените Лабиринти, нито за тайните на Азата. — Усмивката, пробягала на нечовешкото лице на джага, беше изпълнена с болка. — Той и за мен нищо не знае.

Апсалар изведнъж вдигна глава.

— Вие сте Готос, нали?

Той не й отвърна.

Фидлър погледна пейката до близката стена, изкуцука до нея и седна. Отпусна глава на топлата каменна стена и притвори очи. „Богове, всичките ни усилия са едно нищо, раните в душите ни са жалки драскотини. Благословен да си, Гугло, за твоя дар на смъртността. Не бих могъл да живея като тези асценденти… не бих могъл да изтърпя това вечно терзание…“

— Време е да си тръгвате — избоботи джагът. — Ако имате рани, до входната врата ще намерите едно ведро с вода — водата е с целебни свойства. Тази нощ гъмжи от неприятности, тъй че бъдете внимателни.

Апсалар се обърна и видя, че очите на Фидлър са пълни със сълзи. „О, Маппо, Икариум… така сплели съдбата си…“

— Трябва да тръгваме.

Той кимна и се изправи с мъка.

— Глътка вода май няма да ми дойде зле.

Крокъс оглеждаше странното място: избелелите стенни пана, резбованата пейка, каменните лавици и дървените рафтове, най-сетне — купчината свитъци на масата до стената срещу двойната врата. Въздъхна и тръгна заднешком. Бащата на Апсалар го последва.

Върнаха се в коридора и тръгнаха към изхода. Наистина имаше ведро — и дървен черпак, окачен на кука над него.

Апсалар взе черпака, гребна и го подаде на Фидлър.

Той отпи и изръмжа от болка от ужасно бързия цяр, който чак го жегна в глезена. След миг болката отшумя. Той отпусна рамене, целият плувнал в пот, и изпъшка:

— Не пий от това, освен ако наистина не си закъсала.

Апсалар закачи черпака на куката му.

Вратата се открехна само от допира й и видяха нощно небе и занемарен двор. Каменната пътека се виеше до сводестата порта. Дворът беше обкръжен от ниска каменна стена, а зад нея се издигаха жилища с плътно затворени капаци на прозорците.

— Е? — попита Крокъс и се обърна към Фидлър.

— Да. Това е Малаз.

— Адски грозен град.

— Прав си.

След като опипа глезена си и се увери, че е съвсем здрав, Фидлър отиде до портата.

Никакво движение. Никакъв звук.

— Това не ми харесва.

— Този град е докоснат от магия — каза Апсалар. — И вкусът й ми е познат.

Фидлър я изгледа с присвити очи.

— Нокътят?

Тя кимна.

Сапьорът смъкна торбата си.

— Май ще си имаме проблеми.

— Ако не ни провърви.

Той извади два пробивача.

— Сега накъде? — прошепна Крокъс.

„Проклет да съм, ако знам.“

— Да пробваме първо при кръчмата на Смайли — двамата с Калам я познаваме много добре…

Пристъпиха тихо през открехнатата порта.

Пред очите им се разгърна огромна сянка и бавно се оформи в гигантско, страховито туловище.

Фидлър понечи да стреля, но ръката на Апсалар се изпъна пред него и го спря.

— Почакай.

Демонът килна към тях дългата си муцуна и ги изгледа със сребърното си око. От раменете му се наведе друга, по-малка фигура — човешкото й лице наподобяваше чертите на чудовището.

— Здравей, Апт — каза Апсалар.

Зъбатата уста на момчето се отвори и от гърлото му излезе хриплив глас.

— Търсите Калам Мекхар.

— Да — отвърна Апсалар.

— Изкачва се към крепостта на стръмнината…

Фидлър се стъписа.

— Твърдината на Мок? Но защо?

— Може би иска да види императрицата.

Сапьорът се обърна рязко и впери очи в надвисналия над града бастион. Над ветропоказателя плющеше черно знаме.

— Гуглата да ни вземе дано, тя е тук!

— Ще ви отведем — предложи ездачът със страховита усмивка. — През Сянка… там няма Нокът.

Апсалар се усмихна и каза:

— Е, водете тогава.

Стигнаха широките каменни стъпала, водещи нагоре по стръмния скалист склон, но конят не спря, нито забави.

Калам стисна ръката на Майнала.

— Забави малко, че…

— Просто се дръж здраво — изръмжа тя през рамо. — Не са толкова стръмни.

„Не са толкова стръмни? Копитата на Финир да…“

Жребецът се понесе напред. Преди копитата му да изчаткат в камъка обаче, светът се измести и се превърна в безформено сиво. Жребецът изцвили и се изправи на задните си крака, но беше късно. Лабиринтът ги погълна.

Копитата под тях изчаткаха дивашки, Калам изхвърча от седлото, натресе се в някаква стена и се смъкна като дрипа по нея. Лъскавият под се надигна да го посрещне и изби въздуха от дробовете му. Арбалетът изхвърча от ръцете му и изтропа някъде в тъмното. Той изохка и бавно се надигна.

Бяха се озовали в някакъв мухлясал коридор и жребецът изобщо не беше доволен. Таванът беше висок, с цял разтег над вдигналия се на задните си крака кон. Майнала беше успяла някак да се задържи на седлото. Мъчеше се да укроти животното и след няколко мига успя.

Калам изпъшка и се изправи.

— Къде сме? — изсъска Майнала, докато оглеждаше дългия пуст коридор.

— Ако не греша, в Твърдината на Мок — измърмори убиецът и си прибра арбалета. — Императрицата знае, че идваме — изглежда, я е обзело нетърпение…

— В такъв случай, Калам, все едно че сме мъртви.

Права беше, затова той не каза нищо, а само пристъпи покрай коня и огледа вратите в другия край.

— Мисля, че сме в Старата цитадела.

— Това поне обяснява прахта — макар че мирише на конюшня.

— Не е за чудене — половината от тази сграда е превърната точно в това. Главната зала си стои обаче. — Той кимна към двукрилата врата. — Там.

— Други подстъпи няма ли?

Той поклати глава.

— Нищо не е останало. Задната й врата ще е Лабиринт, тъй или иначе.

Майнала изсумтя и се смъкна от седлото.

— Мислиш ли, че ни наблюдава?

— С магия? Може би… Чудиш се дали знае за теб? — Поколеба се за миг и й подаде арбалета. — Да се направим, че не знае. Стой тук — аз ще вляза с жребеца.

Тя му кимна и зареди оръжието.

Калам я изгледа.

— Как, в името на Гуглата, се озова тук все пак?

— С най-бързия търговски кораб, един ден след „Рагстопър“. Този кон си беше съвсем на място между расовите на Пормквал. Единственото по-неприятно беше, че се наложи да преплуваме залива. Не искам да го повтарям. Никога.

Убиецът се облещи.

— Дъх на Гуглата! Но защо?

— Може ли да си толкова задръстен, Калам? — изръмжа тя. — Все едно, да не би да съм сбъркала нещо?

За някои прегради Калам така и не бе допускал, че могат да рухнат толкова бързо. Толкова бързото им разпадане го остави без дъх.

— Е, добре. Но държа да ти го кажа: може да съм всичко друго, но не и хитрец.

Тя вдигна вежда.

— Можеше и да ме излъжеш.

Калам отново се обърна към вратата. Беше въоръжен само с един нож и беше загубил твърде много кръв. „Едва ли съм в най-добрата форма за убийство на императрица, но трябва да опитам…“ Без повече думи хвана юздите на жребеца и го поведе към двукрилата врата. Копитата зачаткаха шумно по камъка.

Опря длан в дървото. Зацапаните дъски бяха запотени. „От другата страна има заклинание. Мощно заклинание.“ Погледна през рамо към Майнала, застанала на десет крачки от него, и бавно поклати глава.

Тя сви рамене и надигна арбалета.

Той отново се обърна към вратата и стисна дръжката на лявото крило.

Бутна напред и отвори.

Посрещна го леден мастилен мрак.

— Влез, Калам Мекхар — прикани го женски глас.

Нямаше кой знае какъв избор. Нали все пак беше дошъл точно за това, въпреки че нещата накрая се заформяха не точно така, както му се искаше. Пристъпи в тъмното, жребецът влезе след него.

— Толкова стига. За разлика от Топър й Нокътя му, аз не те подценявам.

Не можеше да види нищо, а гласът сякаш идваше от всички посоки едновременно. Вратата зад него — съвсем леко открехната — малко поразсейваше тъмнината, но това не бе достатъчно: мракът поглъщаше всичко.

— Дошъл си, за да ме убиеш, Подпалвачо на мостове — заговори императрица Ласийн с хладен сух глас. — Толкова път. Защо?

Въпросът го стъписа.

Тя продължи — в гласа й се прокрадваше лека насмешка:

— Не мога да повярвам, че ти е трудно да намериш отговора, Калам.

— Преднамереното убийство на Мостоваците — изръмжа той. — Обявяването на Дужек Едноръкия за изменник. Опитите за убийство на Уискиджак, на самия мен и на останалите от Девети взвод. Предишните изчезвания на хора. Възможно съучастие в смъртта на Дасем Ълтър. Убийството на Танцьора и Императора. Некомпетентност, невежество, предателство… — И спря, за да не изброява дългия си списък.

Императрица Ласийн дълго мълча, после каза тихо:

— И ти ще си моят съдия. И екзекутор.

— Точно така.

— Имам ли право на самозащита?

Калам се озъби. Гласът идваше отвсякъде — отвсякъде, освен от едно място, чак сега го забеляза: от ъгъла вляво от него, на не повече от четири крачки.

— Можеш да пробваш, императрице.

„Дъх на Гуглата, едва стоя на краката си, а тя почти сигурно си има прегради. Както казва Бързия Бен, когато нямаш нищо, блъфирай…“

Ласийн заговори по-твърдо:

— Усилията на Върховния маг Тайсхрен в Дженабакъз бяха в грешна посока. Избиването на Мостоваци не влизаше в намеренията ми. С твоя взвод беше една млада жена, обсебена от бог, който искаше да ме убие. Адюнкта Лорн беше изпратена, за да се справи с нея…

— Знам това, императрице. Губиш време.

— Не гледам на него като на изгубено, след като това време може да се окаже единственото ми удоволствие в смъртния свят. Но да продължа с отговорите на обвиненията ти. Осъждането на Дужек беше временна мярка, всъщност — заблуждаващ ход. Разбрахме каква заплаха е Панион Домин. Дужек обаче беше на мнение, че сам няма да може да се справи. Трябваше от своите врагове да направим съюзници, Калам. Трябваха ни ресурсите на Даруджистан, трябваше ни Каладън Бруд с неговите риви и баргасти, трябваха ни Аномандър Рейк и неговите Тайст Андий. Трябваше ни Пурпурната гвардия зад гърба ни. Е, на нито една от тези внушителни сили прагматизмът не й е чужд — всички успяха да разберат заплахата, която представлява за тях

Панионският пророк и неговата въздигаща се Империя. Съгласих се с плана на Дужек да отхвърля него и армията му. Като „изменници“, те се отказват откъснати от Малазанската империя и нейните цели — нашият отговор, ако предпочиташ, на проблема с доверието.

Калам замислено присви очи.

— И кой друг знае за тази маневра?

— Само Дужек и Тайсхрен.

— А Върховният маг? — изсумтя той. — Каква е неговата роля във всичко това?

Долови усмивката й, когато му отвърна:

— Е, той остава зад кулисите, скрит, но е на разположение за Дужек, ако Едноръкия реши, че му е нужен. За Дужек Тайсхрен е… как го казват вашите войници… ашикът в дупката.

Калам помълча дълго. Единствените звуци в залата бяха от собствения му дъх и бавното, но неизменно капене на кръвта му по плочите. После каза:

— Остават и по-старите престъпления… — Убиецът се намръщи. „Единствените звуци…“

— Убийството на Келанвед и на Танцьора? Да, аз сложих край на тяхното управление на Малазанската империя. Узурпирах трона. Най-жестока измяна всъщност. Една империя е нещо по-голямо от който и да е смъртен.

— В това число и от теб.

— В това число и от мен. Една империя налага собствените си нужди, налага исканията си в името на дълга — и точно това бреме ти, като войник, със сигурност го разбираш. Познавах тези двама мъже много добре, Калам — нещо, което ти не можеш да твърдиш. Отвърнах на една необходимост, която не можех да избегна, с неохота и с болка. Оттогава съм допускала и други, тежки прегрешения… длъжна съм да живея с тях…

— Дасем Ълтър…

— Беше съперник. Амбициозен мъж, заклел се в Гуглата. Не можех да рискувам гражданска война, затова първа нанесох удара. Избягнах гражданската война и нямам угризения за това.

— Изглежда — промърмори сухо убиецът, — си се подготвила. — „О, и още как.“

След миг тя продължи.

— Така че, ако сега тук седеше Дасем Ълтър вместо мен… кажи ми, Калам, смяташ ли, че той щеше да ти позволи да се приближиш толкова? Смяташ ли, че той щеше да се опита да се разбере с теб? — Помълча няколко мига, преди да продължи: — Изглежда, усилията ми да скрия посоката на гласа ми се провалиха, защото стоиш с лице към мен. Три, може би четири крачки, Калам, и можеш да сложиш край на царуването на императрица Ласийн. Какво избираш?

Усмихнат, Калам намести дръжката на ножа в дясната си ръка. „Добре. Ще продължа играта.“

— Седемте града…

— Ще им се върне тъпкано — прекъсна го тя рязко.

Убиецът неволно вдигна вежди, доловил гнева в гласа й. „Какво пък. Човек никога не знае. Императрице, нямаш повече нужда от илюзиите си. Гонитбата свърши.“ Прибра ножа в канията.

И се усмихна доволно, щом я чу как ахна.

— Императрице.

— Аз… признавам, че съм малко смутена…

„Не допусках, че преструвките са едно от силните ти качества, Ласийн…“

— Можеше да помолиш да пощадя живота ти. Можеше да предложиш още основания, още оправдания. Но ти ми говори не със своя глас, а с гласа на империята. — Обърна й гръб. — Скривалището ти е в пълна безопасност. Тръгвам си…

— Почакай!

Той спря и пак вдигна вежди, изненадан от колебливостта, внезапно появила се в гласа й.

— Нокътят… Нищо не мога да направя… не мога да ги отзова.

— Знам. Те сами се оправят със своите.

— Къде ще отидеш?

Калам се усмихна в мрака.

— Увереността ти в мен ме ласкае, императрице. — Поведе жребеца към вратата, спря и се обърна за последен път. — Искаш да ме попиташ дали ще те потърся отново? Отговорът е „не“.

Майнала покриваше входа — стоеше на няколко крачки встрани. Насоченият към вратата арбалет не трепна.

— Е? — попита го тя настойчиво.

— Какво?

— Чух гласове и… мъртва ли е? Уби ли я?

„Убих… призрак може би. Не, плашило с облика на Ласийн. Един убиец не бива никога да вижда лицето зад маската на жертвата.“

— Нищо няма в оная зала освен измама и лъжа. Тук приключихме, Майнала.

Очите й блеснаха.

— След всичко това… измама и лъжа? Та ти премина през три континента, за да го направиш!

Той сви рамене.

— В природата ни е, нали? Непрекъснато се вкопчваме в глупавата вяра, че има прости решения. Да, очаквах драматичен, хубав сблъсък — блясък на чародейства, леене на кръв. Исках един заклет враг да загине от ръката ми. Но вместо него… — Избухна в смях. — Вместо това имах среща със смъртна жена, повече или по-малко… — Тръсна глава. — Все едно, железният юмрук на Нокътя е пред нас.

— Страхотно. И какво ще правим?

Калам се ухили.

— Много просто — чак до проклетото им от Гуглата гърло.

— Най-тъпата идиотщина, която съм чувала!

— Естествено. Хайде.

Неестественият мрак в старата Голяма зала бавно се разсея. И в един от ъглите се видя стол, на който седеше съсухрен труп. Оределите бели кичури коса леко се полюшваха от тихия полъх, устните се бяха изпънали назад, в очните кухини зееха две бездънни ями.

До задната стена се отвори Лабиринт и от него пристъпи висок слаб мъж, загърнат в тъмнозелено наметало. Спря по средата на залата, погледна към двойната врата отсреща, после се обърна към трупа на стола.

— Е?

Гласът на императрица Ласийн се изтръгна от мъртвешките устни.

— Вече не е заплаха.

— Сигурна ли сте, императрице?

— В един момент от разговора ни Калам разбра, че не съм тук в плът, че ще трябва да продължи лова си. Изглежда обаче думите ми му

въздействаха. В края на краищата той не е лишен от разум. Сега бих те помолила да отзовеш преследвачите си.

— Това вече го обсъдихме — знаете, че е невъзможно.

— Не искам да го изгубя, Топър.

Той се изсмя дрезгаво.

— Казах, че не мога да отзова ловците си, императрице — да не би да го разбирате в смисъл, че очаквате наистина да успеят? Дъх на Гуглата, самият Танцьор би се поколебал, преди да нападне Калам Мекхар. По-добре погледнете на тази ужасна нощ като на отдавна очаквано разчистване на слабите елементи в братството…

— Много великодушно от твоя страна.

Той се усмихна кисело.

— Тази нощ получихме доста сериозни уроци, императрице. Има над какво да се замислим. Освен това си имам жертва, върху която да излея безсилието си.

— Перла. Твоят фаворит.

— Вече не ми е фаворит.

В тона на Ласийн се прокрадна предупреждение.

— Вярвам, че ще се оправи, след като му обясниш някои неща, Топър.

Той въздъхна.

— Да. Но засега ще го оставя да се поизпоти… и да смята Калам за най-тежкия урок. Известно унижение винаги е от полза, както съм казвал винаги. Не сте ли съгласна, императрице?

— Императрице?

„Говоря на труп. Ех, Ласийн, това най-много харесвам у теб — ненадминатата ти способност да накараш човек да се задави в собствените си думи…“

Капитанът на гвардията буквално се сблъска с тях, докато се промъкваха към външната стена на Старата крепост. Майнала вдигна арбалета и мъжът разпери ръце, за да покаже, че не държи оръжие. Калам пристъпи към него, издърпа го от сянката и набързо го обезоръжи.

— Е, капитане — изсъска убиецът. — Казвай къде се крият неканените гости в Твърдината.

— Доколкото схващам, нямате предвид себе си — отвърна мъжът. — Ами, стражът на портата спомена за някакви сенки по стълбите — той е почти сляп, разбира се. Но тук наоколо… нищо.

— Кариерата ти би могла да е и по-добра. Нали, капитане? Как се казваш?

— Араган. Остават ми само няколко дни до новия пост…

— И с малко съдействие това няма да се промени.

— Току-що направих обиколката — всичко е спокойно, доколкото мога да преценя. Все пак това не означава нищо, нали?

Майнала погледна многозначително към знамето, пърхащо над ветропоказателя над Твърдината.

— А официалният ви гост? Без охрана?

Капитан Араган се ухили.

— О, императрицата имате предвид. — В тона му се долавяше насмешка. — Не се е състарила, нали?

В двора изригна мастилен мрак. Майнала извика и натисна спусъка на арбалета. Някой в тъмното изкрещя от болка.

Калам блъсна капитана на земята и ножът блесна в ръката му.

Бяха се появили четири Ръце на Нокътя — двайсет убийци връхлитаха към тях. Метателните звезди изсъскаха в тъмното. Майнала извика, арбалетът излетя от ръката й и тя залитна назад. Вълна от магия се затъркаля към тях по камъните… и се стопи.

Сенки се завихриха между четирите Ръце и бъркотията стана още по-голяма. Огромно същество изникна пред тях и Калам се ококори. „Апт!“ Демонът замахна и се разхвърчаха тела. Нападателите най-отзад се обърнаха, за да посрещнат новата заплаха. Към тях полетя някакъв предмет с големината на камък. Петимата Нокти се пръснаха… но твърде късно — разбивачът се натресе в плочите.

Взрив — и железните късове ги пронизаха.

Един от нападателите скочи срещу Калам и двата му тънки ножа светнаха като мълнии. Единият порази убиеца в дясното рамо, другият изфуча на половин педя от лицето му. Калам изпусна ножа си и залитна. Нокътят скочи напред…

Торбата с пироните се стовари в главата му и той падна и се загърчи.

Наблизо изтрещя още един разбивач. В двора отекнаха още писъци.

Нечии ръце сграбчиха Калам и го повлякоха към сенките. Той зарита безпомощно.

— Майнала!

В ушите му прошепна познат глас:

— Измъкнахме я… а Крокъс спаси жребеца…

Калам примигна.

— Сори?

— Напоследък съм Апсалар, ефрейтор.

Сенките го загърнаха отвсякъде. Звуците заглъхнаха.

— Целият си надупчен — отбеляза Апсалар. — Тежка нощ, доколкото виждам.

Той изпъшка, докато изваждаха ножа от рамото му, и усети рукналата след острието кръв. После видя побеляла четина и нашарено от белези ухилено войнишко лице.

— Дъх на Гуглата! — измърмори Калам. — Фид, на нищо не приличаш!

Устата над него се ухили още по-широко.

— Странно, тъкмо си мислех същото — и хич не можах да го вържа с темпераментната ти дама…

— Ранена ли е?

— Нищо сериозно — успокои го Апсалар.

— Намери ли я? — попита Фидлър. — Уби ли императрицата?

— Не. Отказах се.

— По дяволите! Можехме да… Какво?!

— Тя е само една торба кокали, Фид… ще ти разкажа цялата история някой ден, стига да почерпиш. Доколкото разбирам, вие сте успели да минете през портите на Азата.

— Е, да.

— Някакви проблеми?

— Нищо особено.

— Радвам се, че за някой от нас поне е минало лесно. — Калам се надигна. — Къде сме?

И проговори нов глас, съскащ и кисел:

— Ха, къде! В Селението на Сянка, къде… Моето селение!

Фидлър изпъшка и вдигна очи.

— Пак ли Сенкотрон бе? Келанвед по-скоро! Не можеш ни излъга, разбра ли? Може да се криеш колкото си щеш в шантавите си

сенки, но все пак си скапаният ни император!

— Леле, разкриха ме и тръпна от страх! — Безтелесната фигура се изкиска и се отдръпна. — Ами ти бе, ти не си ли войник на Малазанската империя? Клетва не си ли полагал? Не си ли се заклел да бъдеш верен… на мен?

— На Империята искаш да кажеш!

— Е, защо да се дърлим сега за такива дреболии? Истината е, че апторианът ви донесе… при мен, при мен, при мен!

Изведнъж нещо зацъка, забръмча и накара бога рязко да се обърне към застаналия зад него демон. Когато странните звуци от устата на Апт спряха, Сенкотрон отново се обърна към тях.

— Умна кучка! Но ние си го знаехме, нали? Тя и онова гадно детенце на врата й, уф! Ефрейтор Калам от Подпалвачите на мостове, май сте си намерили жена по мярка — охо, я й виж очите само! Какъв плам! Впечатлен съм, изключително. И вече ви се ще да си отдъхнете, нали? Хм. Искам да възнаградя всички ви! — Разпери широко ръце, сякаш да ги благослови. — Верни поданици сте ми, признавам!

— Никаква награда не искам, баща ми също — хладно каза Апсалар. — Бихме искали само да, хм, се прекъснат връзките ни — с теб, с Котильон, с всички асценденти. Да напуснем този Лабиринт, Амманас, и да се върнем на канския бряг…

— И аз с тях, ако може — обади се Крокъс.

— О, чудесно! — изгука богът. — Каква съчетаемост и елегантност, каква завършеност на циклите! На канския бряг, естествено! На същия път, на който се срещнахме за първи път, о, да. Ами ходете си! Отпращам ви с възможно най-нежния си жест. — Вдигна ръка и погали въздуха с дългите си призрачни пръсти.

Над тримата се спуснаха сенки и когато се разсеяха, Апсалар, баща й и Крокъс ги нямаше.

Богът се изкиска пак.

— Котильон ще е много доволен, и с право. Е, а ти какво искаш, войниче? Малцина се радват на великодушието ми — голяма рядкост е! Побързай, преди да ми е омръзнала цялата тая веселба.

— Ефрейтор? — обади се Фидлър, присвил се до убиеца. — Не си падам много по божествените предложения, ако ме разбираш…

— Добре де, не сме ги чули все пак, нали? Келан… Сенкотрон, не бих имал нищо против малко отдих, ако това ти се върти в ума. —

Обърна се и срещна погледа на Майнала. Тя кимна. — Някое по-кротко място…

— Кротко? По-кротко не може и да има! Апт ще е неотлъчно до вас, винаги нащрек! И уют, о, да, много уют…

— Уф! — изпухтя Фидлър. — Звучи ми скучно като смъртта. Бройте ме извън играта.

Богът като че ли килна глава.

— Всъщност на теб, сапьорче, нищо не ти дължа. Само Апт говори от твое име. Уви, тя се е докопала до някакъв… лост. И, о, да, ти все пак беше достатъчно верен войник. Искаш да се върнеш при Мостоваците ли?

— Не.

Калам го погледна изненадано и видя, че му се е намръщил.

— На път за Твърдината на Мок — обясни сапьорът — подслушахме една група стражи при смяната на поста — изглежда, в пристанището на Малаз е останала една част новобранци, на път да се присъедини към Тавори. — Изгледа твърдо Калам. — Съжалявам, ефрейтор, но мисля да се включа в потушаването на бунта в родината ти. Така че… пак съм войник.

Калам му подаде окървавената си ръка.

— Само гледай да оцелееш.

Сапьорът кимна.

Сенкотрон въздъхна.

— Е, нищо чудно, че с такива войници завладяхме половината свят… не, Фидлър, не се подигравам. Този път не се подигравам. Въпреки че Ласийн не заслужава такива като теб. Все едно, когато тези мъгли се разсеят, ще се озовеш в уличката зад кръчмата на Смайли.

— Ще е чудесно, Келанвед. Благодаря.

След миг сапьорът изчезна.

Убиецът извърна уморените си очи към Сенкотрон.

— Надявам се, че разбираш. Няма да се опитвам повече да убия Ласийн. Моят лов свърши. Всъщност изкушен съм да предупредя и теб, и Котильон да я оставите на мира — оставете Империята на императрицата. Получихте си своето…

— Изкушен си да ни предупредиш, а? — Богът пристъпи към него. — Помисли си, Калам, да не съжалиш. — Загърнатият в сянка

силует отново се отдръпна. — Правим, каквото ние пожелаем. Никога не го забравяй, смъртни.

Майнала пристъпи до Калам, сложи трепереща та си ръка на здравото му рамо и прошепна:

— Даровете на боговете ме изнервят. Особено на този.

Калам кимна — беше съгласен.

— Охо — каза Сенкотрон. — Моля ви, не така. Предложението ми си остава в сила. Убежище, истинска възможност да отдъхнете. Мъж и жена, хо-хо! Не — маменце и татенце! И най-хубавото: няма нужда да чакате за свои деца — Апт вече ви е намерила!

Мъглите, които ги бяха обкръжили, изведнъж се разнесоха и те видяха зад Апт и ездача й стан, проснал се по склона на нисък хълм. Между палатките щъкаха малки фигурки. От безбройните огнища се издигаше дим.

— Сами пожелахте да оживеят — изсъска им Сенкотрон. — Или така поне твърди Апт. На ви ги. Дечицата ви чакат, Калам Мекхар и Майнала Елтреб — цели хиляда и триста дечица!

24.

Жрецът на Древния Маел
сънува развълнувани морета…

„Здрач“
Сетанд

Тунелът на Вихъра се отвори сред взрив от прах към равнината. Повехнала, странно почерняла трева се просна пред Ша’ик и тя дръпна юздите на коня си. Онова, което отначало бе помислила за каменни купчини, проснали се във всички посоки, се оказаха трупове, гниещи под жаркото слънце. Бяха излезли на бойно поле, на едно от последните места на сблъсъците между Корболо Дом и Колтейн.

Тревата беше почерняла от засъхнала кръв. Летяха пеперуди, мухи бръмчаха над подпухналите трупове. Вонята беше ужасна.

— Изтерзани души — промълви Хеборик.

Тя го изгледа, после махна на Леоман и каза:

— Вземи отряд съгледвачи. Виж какво има напред.

— Смърт има напред — промълви Хеборик и потръпна — въпреки горещината.

— Ние вече сме сред нея — изсумтя Леоман.

— Не. Това… това е нищо. — Бившият жрец извърна незрящите си очи към Ша’ик. — Корболо Дом… какво е направил Корболо Дом?

— Скоро ще разберем — отсече тя и махна на Леоман и отряда му да тръгват.

Армията на Апокалипсиса започна да се изсипва от Лабиринта на Вихъра. Ша’ик беше прикрепила тримата си магове към по един батальон — предпочиташе да са разделени и да са по-далече от нея. Чародеите не бяха останали доволни от това и сега тя усещаше как и тримата пристъпват напред с напрегнати сетива — опипваха и плахо се

отдръпваха, първо Л’орик, след него Бидитал и накрая Фебрил. И тримата излъчваха смут и стаен ужас.

„Ако реша, и аз мога да направя същото. Да се пресегна напред с невидими пръсти и да пипна онова, което ни очаква.“ Но нямаше да го направи.

— Трепериш — промърмори Хеборик. — Да не би най-сетне да съжали за избора си?

„Съжаление? О, да. Съжаления много, като се почне с онзи яростен спор със сестра ми, в Унта. Сестринска драка, която стигна много далече. Едно наранено дете… обвинило сестра си, че е убила родителите ни. Единия, после другия. Бащата. После майката. Наранено дете, изгубило всички поводи за усмивка.“

— Вече си имам дъщеря.

Усети го как съсредоточи погледа си върху нея — учуден от този странен обрат. Учуден, а после бавно — с болка — започнал да разбира.

Ша’ик продължи:

— И съм й дала име.

— Още не съм го чул — отвърна старецът и всяка негова дума се плъзна като по съвсем тънък лед.

Тя кимна. Леоман и съгледвачите му се бяха скрили зад следващото възвишение. Смътна димна мъгла ги очакваше там и Ша’ик се зачуди дали е някаква поличба.

— Рядко говори. Но когато заговори… надарена е с думите, Хеборик. Има усет на поет. В някои отношения е каквото можех да стана и аз, ако имах тази свобода…

— Дарба на думите, а? Дарба за теб, но за нея като нищо може да се окаже проклятие, което няма нищо общо със свободата. Някои хора будят възхищение, все едно дали им харесва, или не. Такива хора обикновено стават много самотни. Сами в себе си, Ша’ик.

Леоман се появи на билото. Не им махна да забързат — просто стоеше и гледаше Ша’ик, която водеше армията си напред.

След миг до пустинния воин се появиха още хора. Развели племенни знамена — непознати. Двама привлякоха вниманието на Ша’ик. Бяха твърде далече, за да види добре лицата им, но знаеше кои са: Камъст Релой и Корболо Дом.

— Няма да е самотна — рече тя на Хеборик.

— Тогава не изпитвай възхита — отвърна той. — Склонността й ще е да наблюдава, а не да участва. Загадката се дължи точно на тази отчужденост.

Приближиха чакащите ги конници. Вниманието на бившия жрец не се откъсна от нея, докато изкачваха полегатия склон.

— Какво пък — рече тя. — Отчуждението ми е познато. Много добре.

— Нарекла си я Фелисин, нали?

— Да. — Тя извърна глава и погледна незрящите му очи. — Името е чудесно, нали? Крие в себе си… обещание за щастие. Свежа невинност, каквато родителите искат да видят в детето си…

— Не знам.

Тя видя как сълзите се затъркаляха по набръчканите му татуирани страни. Не я трогнаха, ала разбра, че думите му не бяха изречени като обвинение. „Само тъга.“

— О, Хеборик. Не си струва да скърбим.

Ако беше помислила за миг, преди да изрече тези думи, щеше да се сети, че те повече от всичко ще прекършат стареца. Той сякаш рухна пред очите й, целият потръпна. Тя посегна с ръка, която Хеборик не можеше да види, посегна и почти го докосна, после я отдръпна — и още докато го правеше, разбра, че мигът на изцелението е изгубен.

„Съжаления? Много. Безкрай.“

— Ша’ик! Виждам богинята в очите ти! — Триумфалният вик бе на Камъст Релой; лицето му беше светнало, макар и разкривено от напрежение. Тя не обърна внимание на мага, очите й се приковаха в Корболо Дом. „Половин напанец. Напомня ми за стария ми възпитател, чак до хладното презрение, изписано на лицето му. Е, този човек няма на какво да ме учи.“ Около двамата се бяха струпали главатарите на разните племена, верни на каузата. Някакво стъписване се бе изписало на лицата им, много близко до ужас. Вече се виждаше и още един ездач, възседнал невъзмутимо някакво муле и облечен с копринения халат на жрец. Само той изглеждаше невъзмутим и Ша’ик потръпна от тревога.

Леоман стоеше малко встрани от множеството. Ша’ик вече бе усетила мрачното напрежение, надигащо се между пустинния воин и Корболо Дом, ренегата Юмрук.

Излезе на билото — Хеборик беше до нея — и видя какво се простира отвъд него. Най-близо под хълма беше разрушеното село — няколко пръснати, димящи още къщи, мъртви коне и мъртви войници. Каменната арка, входът на Ейрънския път, беше почерняла от пушеците.

Пътят се изпъваше с равен наклон на юг. Дърветата от двете страни…

Ша’ик подкара коня си напред. Хеборик тръгна с нея, мълчалив и изгърбен, и разтреперан от студ въпреки жегата. Леоман подкара от другата й страна. Стигнаха до Ейрънската порта и спряха.

Групата мъже ги последва мълчаливо.

Камъст Релой заговори — със съвсем лек трепет в гласа:

— Виждаш ли какво остана от тази горда порта? Ейрънската порта на Малазанската империя вече е Порта на Гуглата, Пророчице. Разбираш ли значението на това? Виждаш ли…

— Тишина! — изръмжа Корболо Дом.

„Тишина, да. Нека тишината разкаже своето.“

Минаха под хладната сянка на арката и стигнаха до първите дървета, до първите подути, гниещи тела, приковани на тях. Ша’ик спря.

Съгледвачите на Леоман се връщаха. След малко стигнаха до тях и дръпнаха юздите.

— Докладвай — отсече Леоман.

Изгледаха ги четири пребледнели лица, после единият заговори:

— Все същото. Над три левги — докъдето можахме да видим. Те са… те са хиляди.

Хеборик подкара коня си настрана, спря го под едно от дърветата и примижа нагоре към най-близкото тяло.

Ша’ик мълча дълго. После, без да се обръща, рече:

— Къде ти е армията, Корболо Дом?

— На лагер пред града…

— Не си успял да завземеш Ейрън значи.

— Да, Пророчице. Не успяхме.

— А адюнкта Тавори?

— Флотата е стигнала в залива, Пророчице.

„Как ще приемеш това, сестрице?“

— Тези глупци се предадоха — заговори Корболо Дом и гласът му издаде неверието му. — По заповед на Върховен юмрук Пормквал. И това е новата слабост на Империята — същото, което уж беше сила: войниците се подчиниха на командата. Империята загуби най-великите си пълководци…

— Нима? — Най-сетне тя се обърна към него.

— Колтейн беше последният от тях, Пророчице — увери я Юмрукът-ренегат. — Новата адюнкта е без опит — благородничка, Гуглата ми е свидетел. Кой ще я съветва? Седма я няма. Армията на Пормквал я няма. Тавори разполага с армия от новобранци. Императрицата сигурно си е загубила ума, Пророчице, да си въобразява, че тази знатна пикла ще си възвърне Седемте града.

Тя му обърна гръб и се загледа на юг по Ейрънския път.

— Изтеглете си армията, Корболо Дом. Включете я към силите ми, тук.

— Пророчице?

— Апокалипсисът има само един пълководец, Корболо Дом. Правете каквото ви казвам.

„И тишината отново казва своето.“

— Разбира се, Пророчице — най-сетне процеди през зъби ренегатът.

— Леоман.

— Пророчице?

— Хората ни да вдигнат стана тук. Разпореди се да заровят мъртъвците в равнината.

Корболо Дом се окашля.

— И след като се прегрупираме… какво предлагате да направим след това?

„Предлагате?“

— Ще се срещнем с Тавори. Но времето и мястото ще е по мой избор, не по неин. — Помълча за миг и добави: — Връщаме се в Рараку.

Пренебрегна виковете им на изненада и неверие, пренебрегна въпросите, които й заподхвърляха, въпроси, преминали бързо в настоявания. „Рараку… сърцето на новопридобитата ми сила. Ще ми е нужна нейната прегръдка… ако искам да надвия този страх… този ужас… от сестра ми. О, Богиньо, насочи ме…“

Протестите, неполучили отговор, бързо заглъхнаха. Надигна се вятър, застена през портата зад тях.

Гласът на Хеборик го надмогна.

— Кой е това? Нищо не мога да видя. Нищо не усещам. Кой е този човек?

Дебелият облечен в коприна жрец най-сетне проговори:

— Един старец, Безръки. Войник, нищо повече. Един от десетте хиляди.

— Ти… ти… — Хеборик бавно се обърна и млечносивите му очи блеснаха. — Ти чу ли божия смях? Някой тук чу ли божия смях?

Джисталският жрец килна глава.

— Уви. Чувам само вятъра.

Ша’ик изгледа намръщено Хеборик. Изведнъж беше станал толкова малък.

После обърна коня.

— Време е да тръгваме. Чухте заповедите ми.

Хеборик остана последен, свит безпомощно в седлото и зяпнал нагоре към някакъв труп, който не му говореше нищо. Смехът в главата му не секваше, смехът, яхнал вятъра, който фучеше през Ейрънската порта зад гърба му.

„Какво не трябва да видя? Ти ли този път наистина ме заслепи, Финир? Или е скръбният непознат, стаен мълчаливо в душата ми? Някоя жестока шега ли е това… или проява на милост?“

„Виж какво стана с твоя блуден син, Финир, и знай — този път по-сигурно от всякога, — че искам да се върна у дома.“

„Искам да се върна у дома.“

Командир Блистиг стоеше на парапета и гледаше как адюнктата и свитата й бавно се изкачват по широките каменни стъпала към портата на двореца точно под него. Не беше толкова възрастна, колкото би предпочел, но дори от това разстояние можеше да долови нещо от онази твърдост, за която толкова се говореше. До нея крачеше привлекателна млада жена — адютантка и любовница на Тавори според мълвата, — но Блистиг не помнеше да е чувал името й. От другата страна на адюнктата крачеше капитанът на личната й гвардия Джимлет — ветеран, който внушаваше сигурност.

Капитан Кенеб дойде и докладва:

— Нищо, командире. Нямаме късмет.

Блистиг се намръщи и въздъхна. Опърленият от пожара корабен екипаж беше изчезнал почти моментално след спирането и разтоварването на ранените войници от Седма армия на Колтейн. Гарнизонният командир бе пожелал да присъстват на пристигането на адюнктата — подозираше, че Тавори ще поиска да ги разпита. „И Гуглата ми е свидетел, тези непочтителни копелета щяха да се поизприщят…“

— Оцелелите от Седма са се събрали за огледа, сър — каза Кенеб.

— И уикците ли?

— Да, с двамата магьосници с тях.

Блистиг потръпна. Плашеха го тези двамата. Толкова хладни и мълчаливи. „Две деца, които не са деца.“

А и Скуинт все още го нямаше — командирът знаеше много добре, че едва ли ще го види повече. Героизъм и убийство в един-единичък жест бе нещо, което човек едва ли можеше да преживее. Надяваше се само, че няма да намерят стария стрелец по очи във водата на залива.

Кенеб се окашля.

— Оцелелите, сър…

— Знам, Кенеб. Знам. — „Сломени са. Кралице на сънищата, толкова са прекършени. Само плътта може да се изцери. Все пак стигат ми грижите с гарнизона — не бях виждал досега войска толкова… крехка.“

— Май трябва да слизаме, сър — вече е почти при портата.

Блистиг въздъхна.

— Добре. Хайде да я посрещнем тази адюнкта Тавори.

Маппо леко положи Икариум върху мекия пясък на дъното на ямата. Беше вързал зебло над главата на приятеля си, колкото да пази сянка, но нищо не можеше да направи с вонята на гной, тежко надвиснала в неподвижния въздух. Не беше най-добрата миризма, която да подуши Икариум, когато се събуди…

Разрушеното село вече беше зад тях, а сянката на черната арка не можеше да стигне до мястото, където Маппо устрои малкия им бивак, встрани от пътя и ужасните дървета покрай него. Азатският Лабиринт ги беше изплюл на двайсетина левги на север, преди няколко дни. Треллът беше носил Икариум на ръце по целия път, докато търсеше място без смърт — надявал се беше, че ще намери такова. Но вместо това ужасът ставаше все по-голям.

Той чу трополенето на колелета по пътя, надигна се и примижа срещу слънцето. Един вол дърпаше кола без ритли по Ейрънския път. На капрата седеше прегърбен мъж, зад него други двама се бяха присвили на дъното на колата, улисани в някаква работа.

Караха бавно, коларят спираше пред всяко дърво и оглеждаше прикованите по него човешки тела, преди да подкара към следващото.

Маппо метна торбата си през рамо и тръгна към тях.

Като го видя, коларят спря, посегна небрежно зад седалката, измъкна един грамаден кремъчен меч и го положи върху коленете си. После изръмжа:

— Не си търси белята, трелл. Връщай се, откъдето си дошъл, да не съжалиш.

Другите двама също се надигнаха, и двамата с насочени арбалети.

Маппо остави торбата на земята и вдигна ръце. Лицата и на тримата имаха странен цвят, а скритата сила, която излъчваха, го обезпокои.

— Съвсем не си търся белята, дори напротив, уверявам ви. Вече дни наред вървя сред мъртъвци — вие сте първите живи хора, които виждам от много време. Това, че ви видях, ме успокои, щото се боях да не съм се изгубил в някой от кошмарите на Гуглата…

Коларят се почеса по рижата брада.

— Бих казал, че си точно в това. — Остави меча си и се обърна. — Според мене всичко е наред, ефрейтор. Пък може и да има превръзки, да ни заеме.

По-старият от двамата в колата скочи на земята и се приближи към Маппо.

— Ранени войници ли имате? — попита треллът. — Имам малко дарба в церенето.

Войникът отвърна с тъжна усмивка:

— Съмнявам се, че ще искаш да си хабиш дарбата. Нямаме ранени хора в колата — две кучета имаме.

— Кучета ли?

— Да. Намерихме ги при Пропада. Гуглата май не ги ще… засега поне. Да ти кажа, умът ми не го побира, как може още да са живи — целите са надупчени и накълцани… — И поклати глава.

Коларят също беше слязъл — отиде до другата страна на пътя, огледа всички тела и продължи към следващото дърво. Маппо махна към него и извика:

— Търсите някого?

Ефрейторът кимна.

— Търсим, само че телата отдавна са се разплули, не можеш да си сигурен. Все пак Сторми вика, че ще го познае, като го види, стига да е тук.

Погледът на Маппо пробяга към ефрейтора и продължи нататък по Ейрънския път.

— Докъде продължава това?

— По целия път, трелл. Десет хиляди войници.

— И вие…

— Проверихме ги всичките. — Ефрейторът присви очи. — Ей на, Сторми отиде да види последните. Нали разбираш, даже да не търсехме някой определено, все пак… — Сви рамене.

Маппо въздъхна тъжно, после каза:

— Приятелят ви спомена „Пропада“. Какво е това?

— Мястото, където падна Колтейн със Седма. Псетата бяха единствените оцелели. Колтейн водеше трийсет хиляди бежанци от Хисар за Ейрън. Беше невъзможно, но го направи. Спаси ги, неблагодарните му кучи синове, и като награда трябваше да бъде посечен на по-малко от петстотин крачки от градската порта. Никой не му помогна, трелл. — Войникът погледна Маппо в очите. — Можеш ли да си представиш?

— Боя се, че не знам нищо за събитията, които описвате.

— Така и предполагах. Гуглата знае къде си се крил напоследък.

Маппо кимна и пак въздъхна.

— Ще прегледам кучетата, ако желаете.

— Добре, макар че не се надяваме много. Просто момчето се привърза нещо към тях, ако ме разбираш.

Треллът отиде при колата и се качи в нея. Завари момчето наведено над едно направо разкъсано куче — махаше вяло с ръка да пъди мухите.

— Милост на Гуглата! — прошепна Маппо, докато оглеждаше жалките останки на псето-браничар. — Другото къде е?

Младежът дръпна един парцал и Маппо видя някакво малко домашно паленце. И четирите му крачета бяха счупени нарочно. От счупеното капеше гной и животинчето потръпваше от треска.

— Тоя дребосък — каза младежът. — Намерихме го легнал върху другия. — Гласът му беше изпълнен с болка и почуда.

— Никое от двете няма да се оправи, момче — каза Маппо. — Този големият трябваше да е умрял отдавна — може и да е умрял вече…

— Не. Жив е. Усещам му пулса, но се забавя. Забавя се и нищо не можем да направим. Геслер вика да му помогнем, да сложим край на мъките му, но може би… може би…

Маппо гледаше момчето — как дългите му, почти деликатни пръсти попиваха раните с окървавения парцал. След малко се надигна, бавно се обърна и се загледа на юг по дългия път. Чу вик зад себе си, близо до портата, и видя как Геслер затича към Сторми.

„Ех, Икариум. Скоро ще се събудиш, а аз ще продължавам да скърбя и ще те карам да се чудиш… Скръбта ми започва с теб, приятелю, заради изгубените ти спомени — спомени не за ужас, а за дарби, дадени ти толкова леко… Толкова много мъртъвци… как да отговориш на това? Как би отговорил ти, Икариум?“

Момчето седеше все така наведено над кучето. Двата чифта ботуши бавно скърцаха към колата. Сторми се качи на капрата и колата се люшна. Геслер се качи откъм стърчишката.

Младежът вдигна глава.

— Намерихте ли го, Геслер? Сторми намери ли го?

— Не. За малко помислихме, че… Но не е. Не е тук, момче. Време е да се връщаме в Ейрън.

— Кралицата да го благослови — промълви момчето. — Значи винаги има шанс.

— Да, Трут. Знае ли човек. Знае ли човек.

Момъкът, Трут, отново се наведе над кучето.

Маппо бавно се обърна, погледна ефрейтора в очите, прочете ясно изписалата се в тях лъжа и кимна.

— Все пак благодарим ти, че ги прегледа — каза Геслер. — Знам, свършили са. Щеше да… щеше да е добре, ако… — Гласът му заглъхна и той сви рамене. — Искаш ли да те закараме в Ейрън?

Маппо поклати глава, слезе и застана край пътя.

— Благодаря, ефрейтор. Моят вид не е желан в Ейрън, тъй че ще откажа.

— Както искаш.

Той ги гледаше, докато обръщаха колата.

„Как ще отговориш на това?…“

Бяха се отдалечили на трийсетина крачки по пътя, когато им извика. Те спряха и Маппо затича — ровеше в движение в торбата си.

Искарал Пъст вървеше по прашната, осеяна с камъни пътека. По едно време спря и се зачеса енергично под дрипите на халата си, на едно място, после на друго, на трето. Накрая заврещя и започна да къса дрехите си.

Паяци. Стотици паяци, въртяха се във въздуха, падаха по земята и се шмугваха в цепнатини и дупки, докато Върховният жрец се мяташе като обезумял.

— Знаех си! — закрещя Искарал. — Знаех си! Покажи се! Призовавам те!

Паяците отново се появиха и затичаха по опърлената от слънцето земя.

Зяпнал, Върховният жрец залитна и загледа как хилядите твари на д’айвърс започнаха да се събират и да добиват човешка форма. След няколко мига пред него вече стоеше жилава чернокоса жена. Макар да беше с два пръста по-ниска от него, двамата смайващо си приличаха. Искарал Пъст се навъси.

— Мислиш, че си ме надхитрила? Мислиш, че не знаех, че се криеш някъде тук?

Жената се озъби.

— Надхитрих те, я! О, и как само те надхитрих! Дебелоглав идиот! Като всички данхонийци, които съм срещала! Дебелоглав идиот!

— Само една данхонийка може да каже това…

— Тъй де, че кой ще го знае по-добре!

— Как ти е името, д’айвърс?

— Могора, и съм тук при тебе от месеци. От месеци! Видях как подреди лъжливата диря — видях те как рисуваше ония ръце и лапи по камънаците! Видях те как премести оня камък в края на гората! Не съм идиотка!

— Няма да стигнеш до истинската порта! — изврещя Искарал Пъст. — Нивга!

— И не ща да я стигам!

Той присви очи и се взря в скулестото й лице. И почна да я обикаля.

— Тъй ли? Че защо пък?

Тя се завъртя, за да е с лице към него, скръсти ръце и го изгледа изпод вежди.

— Избягах от Дал Хон, за да се отърва от идиоти. Защо да ставам асцендент — за да властвам над други идиоти ли?

— Значи си истинска далхонска вещица, а? Свадлива надута зъбата кучка!

— А ти си един дърт далхонски тъпак — измамен, хитър, лукав…

— Всички тия думи са за едно и също!

— А, и още имам аз!

— Ми да ги чуем тогава.

Закрачиха по пътеката и Могора подхвана литанията си:

— Лъжлив, коварен, крадлив, лукав…

— Това го каза вече!

— Е, и к’во? Лукав, хлъзгав, гаден…

Огромният немрящ дракон се надигна безшумно от мястото, където бе кацнал, горе на платото, разпъна криле и те блеснаха под слънчевата светлина, макар прозрачните ципи да размътиха цвета, който ги прониза. Черните плоски очи се взряха в самотната фигура, тътреща се към стръмнината.

Беше само за миг. После древният Лабиринт се разтвори пред зареялото се същество, погълна го и изчезна.

Искарал Пъст и Могора позяпаха още миг цветното петно високо в небето. На лицето на Върховния жрец се изписа крива усмивка.

— Е, не си се излъгал, нали? Дошъл си да вардиш истинската порта. Нивга не забравяш задълженията си, Т’лан Имасс. Вие, Заклинателите на кости, ще ме побъркате с вашите тайни!

— Ти си се родил побъркан — измърмори Могора.

Без да й обърне внимание, той продължи да говори на изчезналия вече дракон.

— Какво, кризата отмина, нали? Можеше ли да я задържиш? Срещу всички ония твои дечица? Не и без Искарал Пъст, о, не! Не и без мен!

Могора се изсмя пренебрежително. Той я изгледа ядосано и заситни напред. Спря под единствения прозорец, зейнал високо в кулата, и запищя:

— У дома съм си! У дома!

Думите тъжно отекнаха и заглъхнаха.

Върховният жрец на Сянка заподскача възбудено и продължи този безумен танц цяла минута, после — втора. Могора го гледаше, вдигнала вежди.

Най-сетне от прозореца се показа малка кафява глава и надникна надолу.

Оголените зъби можеше да минат и за усмивка, но Искарал Пъст не можеше да е сигурен. В това точно никога не можеше да е сигурен.

— О, я виж — измърмори Могора. — Един от раболепните ти поклонници.

— Колко си смешна!

— Не съм смешна, ами съм гладна. Сега, като го няма Слуга, кой ще приготвя манджите?

— Ти ами, кой друг.

Тя се запени от яд. Искарал Пъст я заслуша с усмивка. „Ах, как се радвам, че не съм си загубил чара…“

Огромният фургон стоеше сред облак прах край пътя. Конете още не можеха да превъзмогнат ужаса си, тъпчеха на място и мятаха глави.

Двете високи до коляно същества се смъкнаха от фургона и заситниха с кривите си крака към пътя, изпънали настрана дългите си ръце. Външно приличаха на бок’арала, с малки сбръчкани личица и примижали срещу блясъка на слънцето очи.

Но говореха на дару.

— Сигурен ли си? — попита по-ниският от двамата.

Другият изръмжа отчаяно:

— Аз съм свързаният, нали? Не ти, Ърп, не ти. Барук не е такъв глупак, че да поиска от теб нещо друго освен мръчкава работа.

— Прав си, Ръд. Мръчкава работа. Ама ме бива за това, а? Мръчкава работа. Мръч, мръч, мръч — сигурен ли си? Наистина?

Изкачиха се по насипа и спряха до последното дърво покрай пътя. Клекнаха под него и мълчаливо зяпнаха сгърчения труп, прикован на ствола.

— Нищо не виждам — промърмори Ърп. — Мисля, че бъркаш. Мисля, че си го изтървал, Ръд, ама не щеш да си признаеш. Мисля, че…

— Още една дума и ще те убия, Ърп. Заклевам се.

— Чудесно. Хубаво умирам, знаеш ли. Мръч, охх… мръч.

Ръд — само няколкото настръхнали косъма по гърба му показваха, че е ядосан — се изкатери по дървото и бръкна под изгнилата риза. Извади някакъв опърпан парцал, разгъна го и се намръщи.

Гласът на Ърп долетя отдолу:

— Какво е това?

— Някакво име пише тука.

— Чие?

Ръд сви рамене и отвърна:

— Сейлес Лортал.

— Че това е женско име. Той не е жена, нали?

— Разбира се, че не е! — сопна се Ръд и натика парцала под ризата. — Смъртните са странни — замърмори и отново започна да рови под ризата. Намери каквото търсеше — малко шишенце от опушено стъкло.

— Е? — попита Ърп.

— Счупило се, както си му е редът — отвърна доволно Ръд. — Виждам пукнатините. — Заслиза, стиснал шишенцето в ръка. Щом

стъпи долу, го вдигна към слънцето и примижа.

Ърп изсумтя.

Ръд приближи шишенцето до щръкналото си ухо и го разклати.

— Аха! Вътре е!

— Добре. Айде да си ходим…

— Още не. Тялото трябва да дойде с нас. Смъртните са особени в това отношение. Няма да поиска друго. Тъй че иди и го вземи, Ърп.

— Че то нищо не е останало от това проклето нещо! — измрънка Ърп.

— Вярно, но пък и няма да тежи много, нали?

Ърп се закатери с ръмжене по дървото и почна да вади клиновете.

Ръд послуша доволен ръмженето му, но изведнъж потръпна.

— Побързай, проклет да си! Колко е зловещо тук.

Клепките на джага трепнаха и очите му бавно се съсредоточиха върху широкото зверско лице, което го гледаше отгоре.

— Маппо треллът. Моят приятел.

— Как си, Икариум?

Джагът се размърда и примижа от болка.

— Ранен съм.

— Да. За жалост, дадох последните си два еликсира, тъй че не можах да те изцеря напълно.

Икариум се усмихна измъчено.

— Сигурен съм, както винаги, че нуждата е била голяма.

— Боя се, че ако ти кажа какво направих, едва ли ще си мислиш така. Спасих живота на две кучета.

Усмивката на Икариум се разшири.

— Сигурно са били много ценни животинки. Чакам с нетърпение да ми разкажеш. Помогни ми да стана, моля те.

— Сигурен ли си?

— Да.

Маппо му помогна да се надигне. Джагът направи две-три неуверени крачки и се огледа.

— Къде сме?

— Какво помниш?

— А… нищо. Не, чакай. Видяхме един демон — апториан беше май — и решихме да тръгнем след него. Да, това го помня.

— Е, вече сме далече на юг, Икариум. Изхвърлени от един Лабиринт. Ти си удари главата в един камък и изгуби съзнание. Тръгването ни след апториана беше грешка.

— Очевидно. Колко време мина?

— Един ден, Икариум. Само един ден.

Джагът се изправи. Беше възвърнал силите си дотолкова, че Маппо реши, че е безопасно да се отдръпне, макар че ръката му си остана на рамото му.

— На запад оттук е Джаг Одан — каза треллът.

— Да, добра посока. Признавам, Маппо, този път усещам, че е близо. Много близо.

Треллът кимна.

— Утро ли е? Вдигна ли бивака?

— Да. Макар че предлагам днес да не вървим много — докато не се възстановиш напълно.

— Мъдро.

Мина още около час, преди да тръгнат, защото Икариум трябваше да си намаже лъка, а и меча си да наточи с бруса. Маппо изчака търпеливо, седнал на една скала, докато джагът най-сетне се надигна, обърна се към него и кимна.

Поеха на запад.

След малко, както си вървяха, Икариум го погледна и каза:

— Какво ли щях да правя без тебе, приятелю?

Бръчките около очите на трелла потръпнаха, той се усмихна тъжно и отговори:

— Е, недей така де.

Стигнаха до пустата земя на Джаг Одан и равнината се просна пред тях, безкрайна.

ЕПИЛОГ

Вдигат се духовете на Гуглата,
безредната им орда
шепне смърт
с крилете пърхащи.

Красива е тъй скръбната им музика —
най-плодородна е
развалата.

„Погребална песен
от Уик“
Фишър

Младата жена излезе от юртата на конярката, стиснала малката глинена стомничка, и тръгна през степта. Небето беше пусто и поне за нея — безжизнено. Босите й крака стъпваха тежко и мачкаха пожълтялата трева.

Когато се отдалечи на трийсетина крачки, спря и се смъкна на колене. Загледа огромната Уикска равнина; ръцете й бяха отпуснати върху издутия й корем, стомната на старицата — гладка и лъскава — бе топла под мазолестите й пръсти.

Прегледът беше пълен, заключението — окончателно. Детето в нея беше… празно. Същество без душа. Бледото запотено лице на старицата отново надвисна пред младата жена, а думите й зашепнаха като вятъра. „Дори един магьосник трябва да яхне душа — децата, които взеха, не са с нищо по-различни от децата, които не взимат. Разбираш ли? Това, което расте в теб, не притежава… нищо. Било е прокълнато — по причини, които само духовете могат да знаят.“

„Детето в теб трябва да се върне на земята.“

Тя отпуши стомната. Щеше да има болка, поне в началото, след нея — хлад и изтръпналост. Никой от стана нямаше да гледа, всички очи щяха да са извърнати през това време на срама.

На хоризонта на север надвисна буреносен облак. Не го беше забелязала досега. Той се изду, затъркаля се, все по-близо, огромен и тъмен.

Вдовицата вдигна гърлото на стомната към устните си.

Една ръка я стисна за китката. Младата жена извика, обърна се и видя зад себе си старицата — задъхана, ококорила очи и вторачена в буреносния облак. Стомната падна на земята. От стана към двете жени тичаха хора.

Вдовицата се вгледа в сбръчканото лице на старицата и видя там страх и… надежда?

— Какво? Какво има?

Конярката сякаш бе онемяла. Продължаваше да се взира на север.

Буреносният облак се приближи и над хълмовете притъмня. Вдовицата се вгледа и изтръпна. Не беше облак. Беше рояк, кипнала, гъмжаща черна грамада, носеше се към тях като великан, дълги пипала излитаха навън и се вихреха, преобръщаха се и отново се вливаха в чернотата.

Ужасът я стисна за гърлото. Болка жегна ръката й в китката, където старицата продължаваше да я стиска, толкова силно, че костите й можеше да скърши.

„Мухи! О, духове на Бездната… мухи…“

Роякът се приближаваше — пърхащ, кипнал кошмар.

Старицата запищя — несекващ безсловесен писък, дал глас сякаш на хиляди скръбни души. После пусна китката на вдовицата и падна на колене.

Сърцето на младата жена заби лудо в гърдите й — внезапно бе разбрала.

„Не, не са мухи. Врани са. Врани, колко много врани…“

Дълбоко в утробата й детето се размърда.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

http://chitanka.info

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.